

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

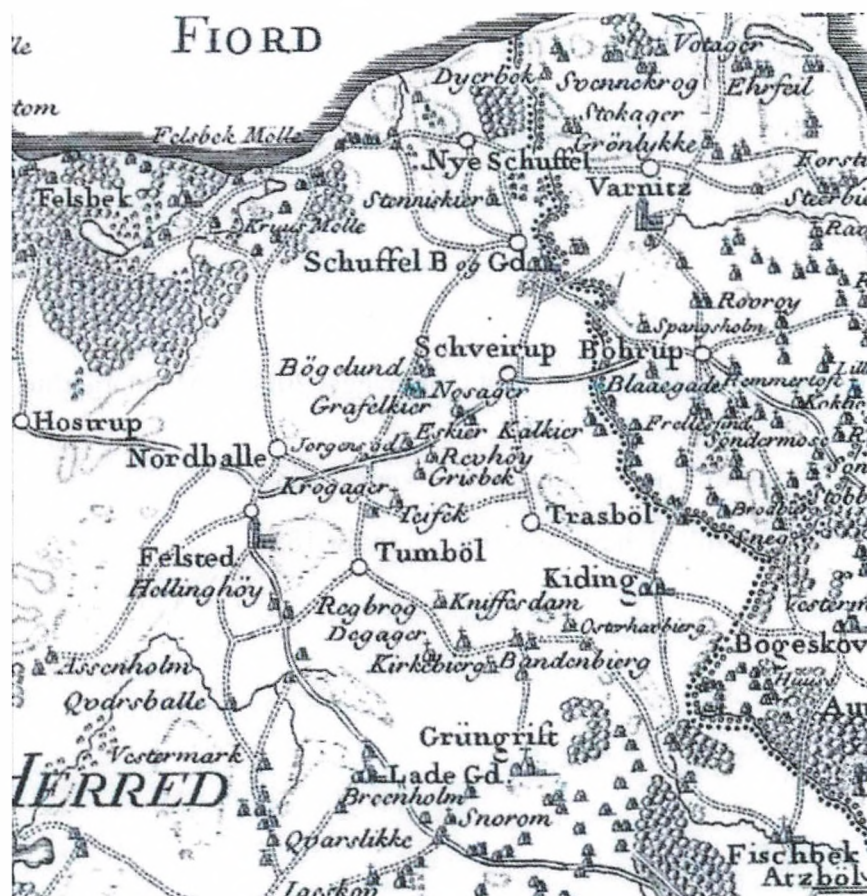
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Gårde og slægter i Felsted Sogn

Andreas Asmussen

Gårde og Slægter i Felsted Sogn

Kort 1783, Kgl. Videnskabers kort

Samlet og udarbejdet af Andreas Asmussen

Felsted 2023

Gårde og Slægter i Felsted Sogn

Samlet og udarbejdet af Andreas Asmussen

Udgivet på eget forlag 2023

ISBN: 978-87-973329-1-7

Skrift: Times New Roman

Opsætning v/ historiker Christian Egander Skov

Tryk: Toptryk A/S

Oplag: 100 stk.

Forsidebillede: ”Damms Gård” – opført 1843, ombygget 2014 til Medborgerhus

Bagsidebillede: ”Grøngrøft” ny hovedbygning opført 1889

”Grøngrøft” gl. hovedbygning - foto før 1889

Indhold

Forord	s. 5
Kort oversigt over Sognets historie	s. 6
Felsted Sogns Præstegårds bol og Degneskole	s. 13
Felsted - Nørballe gårde og kåd	s. 23
Kejsertidens ødelæggelser 1627-28 i Nørballe	s. 110
Felsted - Nørballe udskiftning 1778	s. 112
Assenholm kåd	s. 121
Felstedskov - møller og kåd	s. 129
Grøngrøft - fra Hovedgård til slot min.	s. 204
Vaarbjerg - Brenholm - Ludvigsro – Snurom	s. 211

Kiding - gårde og kåd - indtil 1716	s. 225
Kiding Hovedgaard - 1716 – 2020	s. 239
Tråsbøl - gårde og kåd	s. 265
Tråsbøl - landsbyens historie	s. 316
Svejrup – gårde og kåd	s. 322
Skovbølgård - Gl. og Ny Skovbøl gårde og kåd	s. 349
Tumbøl - gårde og kåd	s. 390
Kådner Peter Taysen og Jørgen Jessen i Tumbøl	s. 479
Fire kådnersteder i Tumbøl	s. 484
Vilkårsbrev - Tumbøl bønder 1716	s. 495

Forord

Min tilgang til lokal historie i Felsted sogn, starter allerede i min barndom og har siden fortsat i mit voksenliv.

Jeg er født 1939 på Østergade 32 i Felsted og har boet, arbejdet og levet i Felsted sammen med min familie gennem hele mit liv. Mit voksenliv var som håndværker at drive egen virksomhed og samtidig være en aktiv del af byens og sognets hverdags- og foreningsliv.

Efterhånden som jeg blev ældre, blev der mere tid til lokalhistorien, til at arbejde og skrive artikler om sognets historie, hvilket jeg har haft stor glæde ved – en viden som jeg gerne vil dele med andre.

N.B. Jeg har haft stor glæde ved at have været medlem af Historisk Forening for Felsted Sogns bestyrelse gennem 20 år. Gennem årene har jeg brugt mange kræfter på sognets ejendoms historie, foruden de mange andre opgaver med indsamling og registrering af billeder, dokumenter o.s.v.

Andreas Asmussen

Det er gennem årene blevet til mange artikler i de lokalhistoriske årbøger og udgivelser, samt mine egne udgivelser af bøgerne: ”Felsted sogns historie - 1864-2018” og ”En fortælling om mit liv - som jeg husker det, og som medredaktør af bogen ”Lundtoft kommune - gennem 36 år”.

Med baggrund i lærer Ib Andersen arbejde med ejendoms historie, fandt jeg, at sognets ejendoms historie var et emne, som jeg gennem årene fattede stor interesse for. Det, sammen med mit mangeårige kendskab til sognets gårde og slægter, førte til, at jeg gik i gang med et arbejde om at få nedskrevet en samlet oversigt over ”Gårde og slægter i Felsted Sogn”.

Med denne samlede beskrivelse af ”Gårde og slægter i Felsted sogn”, håber jeg, at den kan bidrage med en samlet oplevelse af sognets slægter og bondesamfundets udvikling gennem de sidste godt 400 år.

En stor tak til alle på Rigsarkivet i Aabenraa, hvor jeg gennem mange år har hentet bistand og oplysninger, der har gjort det muligt at bearbejde og udgive et sådant værk. Tak til lærer Søren Mortensen, Ole Thomsen og Leo Vinther Pedersen for jeres bidrag til projektet. Tak til historiker Lars Henningsen for hjælp til at få historien på rette plads og til historiker Christian Egander Skov, for dit arbejde med at få gjort bogen klar til trykning.

Bogen er et bidrag til det bondesamfund som vi har kendt i århundreder og med det som baggrund, har jeg valgt at citere et vers fra Højskolesangbogen som følger:

Hvad ånden former er åndens spor.
Med flint har oldbonden tømret, kriget.
Hver spån du finder i Danmarks jord,
Er sjæl af dem der har bygget riget.
Vil selv du fatte
dit væsens rod
skøn på de skatte
de efterlod!

v/ Johs. V. Jensen 1925.

Kort oversigt over Felsted sogns historie

Felsted sogn ligger i et jævnt bølget morænelandskab, som er dannet under den sidste istid, Weichsel-istiden, for omkring 10.000 år siden.

Mod øst dannes grænsen til Varnæs sogn af Dyrbæk, en smeltevandsstrøm, hvis dybt nedskårne leje er formet under isens afsmeltning. Mod vest danner Rubæk grænse til Ensted sogn. Rubæk er også en smeltevandsstrøm, og har som sådan fungeret indtil isen trak sig tilbage. Rubæks udløb til Aabenraa fjord foregår over en længere strækning, hvor den skifter karakter fra at være et vandløb til at være en tunneldal, hvor der med tiden blev opført vandmøller og kornmøllerier. Sognets andre grænser mod Bovrup, Adsbøl, Kværs og Klipleve sogne er ikke så markante. Kystlinjen er stærkt udformet med højder indtil 35 m, hvor den østlige del fra Felsbæk mølle og Dyrbæk danner et område, hvor plateauet går helt frem til kanten af de meget stejle skrænter.

Tværs gennem sognet går der en højderyg, hvor de tre højeste punkter er Bygbjerg 74 m, Tastbjerg 74 m og Tornhøj 73 m. Højderyggen danner et vandskel, hvor vandløbenes udspring og forløb bevirker, at en betydelig del af sognet afvandes mod vest og en mindre del mod nord og øst.

Felsted sogn var frem til vikingetiden dækket af skov. Af tidligere tiders skovrigdom er kun fattige rester tilbage. I sognets nordlige del findes større skovområder på de stejle skrænter ned mod Dyrbæk, langs med Rubækken og Syvmandsskoven, Grøngrøft samt mindre skovområder spredt rundt om i sognet. Skovene mod syd og sydøst, Grøngrøft skov, Ræveskov, Kiding Tykke og Tralskov, er udløbere fra de store Gråstenske skove.

Jordbundsforholdene præges først og fremmest af moræneleret, som er fedt, frugtbart og stenfattigt. Bakker og dale veksler, snart med stejle skråninger, snart i jævne overgange og i lavningerne findes hyppigt små og større mose- og engstrækninger. Vest og syd for Felsted skifter terrænet karakter. Her befinder vi os i et randmorænelandskab, hvor isranden under afsmeltningen veg etapevis tilbage, efterladende parallelt løbende bakkedrag med mosefyldte lavninger imellem.

Gravhøje/dysser har været en del af kulturlandskabet, men af dem er der nu kun få fredede tilbage, resten er fjernet eller overpløjet. Af den stensatte oldtidshøj ”Taverkhøj”, der lå i krydset Blæsbjergvej og Møllegade i Tumbøl, ses endnu svag forhøjning i terrænet. ”Hellinghøj”, der lå i krydset mellem Gråstenvej og Tumbøl-Søgård vejen, har fungeret både som vejviser og valfartssted. Den blev udgravet og fjernet i 1817. Af voldsteder kendes ”Rørholm” ved Stenneskær og ”Drusvad” ved Slyngsten.

Det er dette landskab, som blev grundlaget for kommende bosættelser i Felsted sogn.

Kiding er sammen med kirkebyen Felsted de to eneste landsbyer i sognet, hvis oprindelse kan føres længst tilbage til oldtiden. De er oprettet i de første århundreder efter vor tidsregning, og Kiding må nok anses for sognets ældste landsby, oprettet omkring år 200 efter Kristi fødsel.

Kiding er et slægtsnavn og kommer fra personnavnet Kide. Kiding er flertal, altså flere personer som stammer fra Kide. Felsted by er omgivet af flere vandløb. De har sit udspring i højdedraget øst for byen og har givet byen navn. Felsted er flere steder nævnt Veddelsted; der kan betyde vadested et overgangssted, men det kan også betyde fællessted.

I vikingetiden foregik ikke blot udadvendte aktiviteter så som togterne til England, Irland osv., også indenfor landets grænser var der en udvikling i gang, som virkelig kom til at præge sognets landsbybillede for

fremtiden. Befolkningsoverskuddet bevirkede, at der blev brug for flere bol. Derfor begyndte foregangsmænd at rydde skov og grundlægge nye landsbyer. De fik som regel navn efter en bonde, der havde opført det første bol på stedet, og/eller var ledende i rydnings-arbejdet og med opbygningen af den nye landsby. Hermed blev deres navne bevaret for eftertiden.

Tumi byggede sit bol syd for mosen (Tum-bøl). Thras opførte sit bol vest for Kiding (Thras-bøl). Nord for Tråsbøl grundlagde Sweghi en mindre torp, en udflytterlandsby (Sweghis-torp, Svej-rup) og i skovlandet mod nordøst er skov-bolet blevet opført (Skov-bøl).

Felstedskov (Skoven) var oprindeligt en del af Felsted – Nørballer ejerlav, der fra slutningen af middelalderen fremstår som et selvstændigt ejerlav.

Iflg. gl. fortællinger skulle kirkens grundvold have været på Kirkebjerg i Tumbøl, hvor der bl.a. er udgravet en urnegravplads. Det fortælles videre, at tømmeret til sognets kirke har groet på Tumbøl Søndermark og at kirken skulle have været bygget i Kirkebjerg sammesteds - men at tømmeret om natten blev flyttet til det sted, hvor den så blev bygget. At Tumbøl i fortiden har været dækket af skov med store gamle træer, er der ingen tvivl om, idet der op gennem tiderne er fremdraget mange store gamle omfaldne egetræsstammer, med en diameter på op til 30 tommer. Iflg. Hissels dagbog.

Men sognets kirke er opført i perioden fra 1225-75, med koret som det ældste. Den blev i den katolske tid indviet til Sct. Dionysius en fransk biskop og helgen, der o. år 250 blev halshugget på Martyrernes plads i Paris (Montmartre). Kirken er omkring 100 år yngre end kirkerne i de omkringliggende sogne og har med sandsynlighed afløst en tidligere trækirke.

Det fortælles, at Felsted kirke er opført på en af Slesvigs ældste kirkepladser, på et indviet sted der blev kaldt "Fællessted", hvilket også gav navn til kirkebyen "Felsted".

Felsted kirke og den gl. skole foto 1913

Præstegården lå oprindeligt syd for kirkegården. Den blev to gange afbrændt og genopført, hvorefter pastor N. Meyland og hustru Ingeborg i 1787 opførte den nuværende præstegård.

Under Napoleonskrigene 1807-14 benyttedes skibets loftsrum som våbenkammer for kystmilitseren, og fra den tid stammer de lange rækker af knager, der er opsat på siden af de nederste hanebånd.

Den holstenske adels indflydelse i Hertugdømmet Slesvig begyndte i midten af 1300-tallet, med baggrund i forleneringer af gammelt krongods. Felsted sogn der hørte under Lundtoft Herred, blev i 1344 pantsat til Johannes Limbek på Søgård og pantet fornyet af hans broder Lyder Limbek.

Det var begyndelsen til, at herrerne på Søgård for alvor fik indflydelse i Lundtoft herred og på dets bønder. 1398 overdrog Grev Gerhard pantet til Claus Ahlefeldt, der blev herre til Søgård ved giftermålet med Lyder Limbeks datterdatter, og pantet forblev hos Ahlefeldterne.

Pantsættelsen af Lundtoft herred i 1344 betød, at Søgård gods overtog alle bøndernes gårde, og bønderne og kådnere blev nu fæstebønder under godset og underlagt godsets jurisdiktion. En fæstebonde fæstede gården på livstid, hvilket betød, at gården gik i arv fra far til søn eller en anden nær slægtning. Som fæster var og blev man undersåt, (Untherthan), stavnsbundet og underkastet godsejerens myndighed. Det betød desuden at bønderne skulle yde hoveri på godset eller en af dets gårde i et af godsherrens kontraktligt forpligtede og beskrevne antal dage ugentlig.

Ved en arvedeling i 1400-tallet mellem brødrene Benedickt, Jørgen og Joachim og deres søster Abel Ahlefeldt, fik Abel udlagt en søsterdel af godset, som hun derefter solgte til hertug Frederik på Gottorp. Brødrene protesterede på det voldsomste, fordi de mente at have forkøbsret på søsterens part, men kong Hans afgørelse gik dem imod.

I året 1498 opholdt kong Hans sig på slottet Tørninghus med sine råder. Livligt er det sikkert gået til, hvor så mange fine herrer var mødt sammen med deres følge. Abel Ahlefeldt var også mødt. Hun var gift med Henneke Walstorp, amtmand i Flensborg 1468-69 og i Segeberg 1483-88.

Her indløste hun sin søsterdel af Søgård for 5.000 mark til hertug Frederik, den senere kong Fredrik den første, i nærværelse af kong Hans og hans råder i borgerstuen på Tørninghus. Det gjaldt en femtedel af Lundtoft herred, som på denne vis kom under kronen.

I Felsted sogn drejede det sig om 12 helbol - Fe 1., Nø 4., Tr. 2., Tu 4., Sk. 1. der kom under Tønder amt.

Det blev en betydningsfuld handel for de bønder, hvis gårde nu blev revet ud af adelens hænder og blev frie fyrstelige bolsmænd. Ahlefeldterne på Søgård er et eksempel på, at holstenske adelsmænd, især i 15-1600-tallet bredte sig i landsdelen, ved giftermål eller køb på den gamle danske uradels bekostning. De gamle adelsmænd i landsdelen ejede ikke store gårdsamlinger, højst 10-15 gårde. Således hørte der i 1543 10 helbol under Skovbølgård. Omkring år 1700 overtog Ahlefeldterne godset Skovbølgård og lagde det under Søgård jurisdiktion. Herefter blev to halvbol og to fra Svejrup udflyttet til bebyggelsen Ny Skovbøl. Erhvervelsen af Skovbølgård betød, at Ahlefeldterne på Søgård nu stod som ejer af hele Felsted sogn - på nær de i 1498 frikøbte kongelige ejendomme.

I året 1535 foretoges der en arvedeling af Søgård gods, mellem brødrene Frantz og Gregers Ahlefeldt. Bøndergodset delte på den måde, at hver af brødrene så vidt muligt fik lige meget i hver landsby.

Landsbyen Vaarbjerg blev i midten 1500-tallet nedlagt, for at give plads til to nye ladegårde/avlsgårde, Grøngrøft i Felsted sogn og Ladegård i Kværs sogn.

I jordebog 1613 bemærkes det, at Tråsbøl og Tumbøl ejerlav er skovløst. I Felsted ejerlav er der 3 otting skov til et helbol og 1½ otting til et halvbol. De to fyrstelige gårde i Skovbøl tilhørende Asmus og Christen Taysen ejer 1/3 del af Skovbøl skov og resten, 2/3 dele tilhører Ahlefeldterne på Søgård.

Felsted sogn måtte i 1600-tallet indenfor 33 år igennem tre hærgende krige. Kejserkrigen 1627-29, Svenskekrigen 1643-45 og Svenskekrigen 1657-60. Det efterlod sognet i en elendig forfatning, hvor mange gårde var plyndret og lå hen som ødegårde eller lagt i aske, hvilket det tog år for at genoprette. Værst var det i den sidste krig, hvor smitsomme sygdomme hærgede og rev mange af sognets befolkning med sig i døden.

I 1716 nedlagde Ahlefeldterne landsbyen Kiding, der bestod af 17 halve bol og 4 kåd, et samfund på omkring 170 personer med egen bondeskole. Beboerne blev bortvist da jorden nu var blevet herregårdsmark, hvorpå der blev opført en hollændergård/mejerigård, Kidinggård, med 180 malkekøer og eget mejeri.

Ved Carl Ahlefeldts død i 1722 blev Søgård erklæret konkurs, og alt blev solgt på auktion i 1725. Ved auktionen overtog Hertug Christian August 1. af Augustenborg alle Ahlefeldternes besiddelser i Felsted sogn - undtagen Skovbølgård, Grøngrøft og Kværs Ladegård, der kom på private hænder. De nye ejerforhold ændrede imidlertid ikke noget for arvefæstebonden, der forblev undersåt som førhen.

En lang historie, hvor Tumbøl bøndernes kamp mod godsejer Hans Petersen, som fra 1748 var ejer af Kværs Ladegård og senere også af Grøngrøft, tog sin begyndelse i slutningen 1750'erne. Det var en ulige kamp om rettigheder. Kampen sluttede med, at Overretten i Slesvig den 23. okt. 1763 afsagde en klar dom, som betød

en stor sejr til bønderne, som nu blev fritaget for alle forpligtelser overfor herremanden og ret til efterfølgende at købe deres gårde, blive selvejere og frie bønder.

Felsted sogns hovedskole, degneskolen ved kirken i Felsted, har sin oprindelse tilbage til omkring år 1600. I 1751 blev der opført en ny en-klasset skole med bolig til degnen. Skolen blev i 1875 udvidet til to klasser, og virkede som sådan indtil 1930, hvor en ny tre-klasset skole blev opført nord i byen. I Kiding opførte bønderne allerede i 1693 en bondeskole og ansatte en lærer.

I første halvdel af 1700-tallet kunne langt de fleste ikke læse eller skrive. Omkring 1730 blev der oprettet en-klasset biskole i Skovbøl, 1737 i Tråsbøl og 1740 i Tumbøl. Felstedskov kom til i 1774.

Med udskiftningen var bønderne på forkant med udviklingen og fastholdt deres position som de styrende i lokalsamfundet.

Udsnit af: Kongl. Videnskabernes Selskabs kort 1783. Af kortet fremgår det, at landsbyen Tumbøl og Tråsbøl er udskiftet, hvilket ses af de beskrevne sted- og gårdnavne

Danmark og hertugdømmerne Slesvig og Holsten var forenet under samme hersker – den danske konge. I 1807 gik flåden tabt til englænderne, og landet stod heller ikke på god fod med svenskerne, hvorfor Kong Frederik d. VI indgik i et forbund med Napoleons Frankrig. Forbundet førte Danmark i krig, der endte med

tabet af Norge og med statsbankerotten i 1813, der medførte et land dybt forgældet og et langvarigt tilbageslag for landets befolkning.

Flere af sognets unge mænd, som havde kæmpet under de allierede faner, fik efter ansøgning tildelt udmærkelsestegnet Sct. Helena-medaljen.

Landboreformer

Bønderne i Tumbøl benyttede deres nyvundne frihed til, sammen med de frie kongelige bønder, at få udskiftet landsbyens jord. Hidtil lå bøndernes marker spredt over hele ejerlavet, hvilket medførte lange afstande til en del af deres marker. For at afhjælpe dette, blev lærer og eksamineret landmåler Niels Jepsen i Tumbøl i 1770 ansat til at opmåle og udarbejde et oplæg til en fordeling af landsbyens jord. Oplægget medførte, at hver gård nu fik samlet sine marker omkring ejendommen, hvilket var et kæmpestort fremskridt. Men det medførte også, at der måtte trækkes lod om hvem der skulle flytte fra landsbyens trygge miljø og ud på marken. Aftalen lød desuden på, at de tilbageblevne bønder i landsbyen skulle hjælpe til med at opføre de nye bygninger i rejsehøjde, resten var bondens arbejde. Hver af de udflyttede bol beholdt en toft i landsbyen.

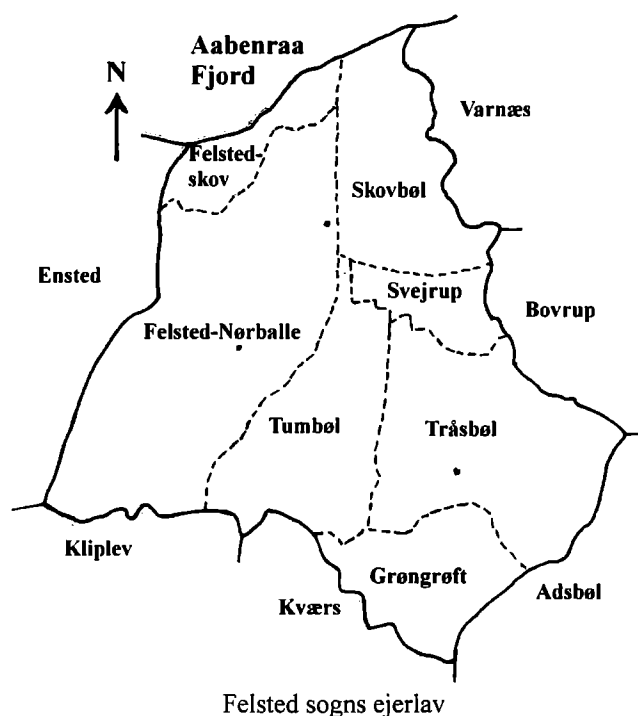
De øvrige bønder i sognet så hurtigt det hensigtsmæssige i at foretage en udskiftning og fordeling af landsbyens jorder. I Tråsbøl foregik det i 1774 og Skovbøl fulgte snart trop i mindre omfang. Svejrup fulgte efter i 1776, og Felsted i 1778. Niels Jepsen i Tumbøl var en dygtig landmåler, der med stor akkuratse foretog en opmåling og fordeling af jorden, og det gav sjældent anledning til store uoverensstemmelser. Felstedskov blev ikke udskiftet.

Indtil 1867 bestod Felsted sogn af 6 bylav/grande/kommuner: Felsted-Nørballe, Felstedskov, Tumbøl, Tråsbøl, Svejrup, Skovbøl samt Grøngrøft som godsdistrikt. De gamle grander afholdt hvert år på Valdemarsdag landsbyens grandestævne, hvor bønderne valgte en oldermand og stedfortræder samt enkelte bisiddere i antal valgt efter kommunens størrelse.

I 1867 blev det gamle hertugdømme Slesvig indlemmet som en provins i Preussen. Som en del af det nye regime, trådte en nyordning i kraft på det forvaltningsmæssige område. De gamle bylav/grander blev nedlagt og afløst af en valgt kommuneforsamling på 8 medlemmer med en by-forstander for bordenden. Alle mandlige beboere med egen husstand og jord havde stemmeret.

Kommuneforsamlingen traf beslutninger angående vejsager, skat, skole, brandværn, snekastning m.v. og havde ansvar for eget budget.

Kommunegrænsen blev fastholdt som hidtil svarende til ejerlavene, dog forekom der småjusteringer.

Nationalitetskamp

I årene 1830-40'erne udviklede de nationale forskelle mellem dansk og tysk i Hertugdømmet Slesvig sig for alvor til modsætninger. Her stødte tysk national og ejderdansk nationalisme sammen. I dette kølvand opstod der en bevægelse blandt slesvig-holstenerne, som så et fjendebillede i "den danske propaganda", der ville indlemme Slesvig i kongeriget. Resultatet blev et "oprør" fra slesvig-holstenerne og "Treårskrigen".

I Felsted var sognepræst Bertel Petersen Godt en af oprørets ihærdige forkæmpere. Pastor Bertel Petersen Godt, godsejer Kittel, Skovbølgård, bestyrer Feddersen på Kidinggård, godsejeren på Ladegård, sammen med kromand H.N. Frees i Felsted og gdr. Peter P. Hissel i Tumbøl, var sammen med enkelte andre gårdejere i sognet ivrige slesvig-holstenerere. De havde en politisk forestilling om at samle hertugdømmerne Slesvig og Holstens i en selvstændig stat.

Den 24. marts 1848 overrumpledde Prinsen af Nør den danske garnison i Rendsborg ved at optræde i dansk uniform og blev efterfølgende krigsminister i den tyske slesvig-holstenske oprørsregering. Det var optakten til Treårskrigen, hvor tyske forbundstropper, slesvig-holstenerere og friskarer deltog i kampen mod de danske soldater fra 1848-51.

En del danske mænd i sognet havde stillet sig til rådighed for den danske efterretningstjeneste. Blandt dem var gdr. Hans Hansen Slyngstengård og ikke at forglemme den lille vanføre urmager "Peter Sort" = Peter Christian Petersen i Felstedskov. Han fik som spion for efterretningstjenesten tildelt dæknavnet "sort". Han havde stået i lære som urmager hos den forkrøblede Fr. Fischer i Aabenraa, var lille af vækst og krøbling og boede alene i et lille hus i Felstedskov og ernærede sig som urmager. Fra barnsben var han godt kendt med egnen og var dermed også i stand til at videregive vigtige oplysninger til efterretningstjenesten om tyskernes færden på land og fjord. Han døde den 6. okt. 1898 som fattiglem på sognets fattiggård. Treårskrigen 1848-51 sluttede med en halv sejr til danskerne, men Slesvig blev ikke indlemmet i Kongeriget og Ejder-politikken måtte opgives.

I årene efter Treårskrigens afslutning, forsøgte nationalpolitiske kredse i den danske regering at samle hertugdømmerne Slesvig og kongeriget Danmark i en fælles forfatning.

Denne forfatning blev vedtaget i rigsdagen i november 1863. Den nye forfatning overtrådte klart Londontraktaten af 8. maj 1852 - om ikke at knytte Slesvig tættere til kongeriget end Holsten.

Denne beslutning var en sag som Preussens ministerpræsident Otto von Bismarck kunne bruge i bestræbelserne på at samle Preussen om sin politik. Efter Bismarcks krigserklæring af 31. januar 1864, overskred de preussiske og østrigske tropper den 1. februar 1864 Ejder grænsen. Den danske hær forskansede sig bag Dannevirkes (danernes værk) volde, men overmagten var for stor. General de Meza gennemførte i februar 1864, ubemærket af fjenden, en velordnet tilbagetrækning til Dybbøl og Als, stærkt forfulgt af østrigske og preussiske tropper. Men Dybbøl skanserne kunne som bekendt heller ikke modstå den ildkraft fra preussiske kanoner og soldater, og sluttede med stormen på Dybbøl den 18. april 1864. Krigen fortsatte med erobringen af Als og sluttede med Danmark som den store taber!

Wienerfreden af 30. oktober 1864 måtte Danmark afstå begge hertugdømmer. Slesvig på nær de 8 sogne syd for Kolding og øen Ærø kom under preussisk administration og Holsten under østrigsk administration. Efter Preussens krig mod Østrig i 1866, overtog Preussen begge hertugdømmer og indlemmede dem som en provins i Preussen, for i 1871 at blive en del af det stortyske rige.

Ved freden i Prag i 1866, efter afslutningen på af den preussisk-østrigske krig, blev der indføjet et afsnit § 5. om at de nordligste distrikter i Slesvig skulle afstås til Danmark, når befolkningen ved en fri afstemning tilkendegav et ønske derom. Med andre ord ville en sådan afstemning medføre, at grænsen mellem Tyskland og Danmark skulle fastsættes i overensstemmelse med befolkningens ønsker.

Med fredsafslutningen begyndte en helt ny dagligdag for befolkningen i Nordslesvig. Det gammelkendte bondesamfund vågnede op til en ny tilværelse under fremmed herredømme, men hvad det ville medføre af forandringer. Administrativt og forvaltningsmæssig var reformer hårdt tiltrængte.

Sognepræst Bertel Godt blev afskediget i 1850 og afløst af pastor Mourits Mørk Hansen, der i 1864 blev afsat og udvist til Danmark.

Preussens formål med hertugdømmet Slesvig, var ved en germanisering eller fortyskning, at udbrede det tysk sprog og kultur over for den dansksindede befolkning. Germanisering var et centralt punkt i tyskliberal tænkning i 1800-1900-tallet, hvor liberalisme og nationalisme gik hånd i hånd.

I 1876 blev tysk det eneste tilladte administrationssprog, dog med en kort overgangsperiode for de dansktalende. I 1878 indførtes tysk som undervisningssprog i ca. halvdelen af timerne i skolerne. I 1888 blev tysk det eneste undervisningssprog undtagen i religion. Lærer og præster skulle aflægge ed til kejseren, en forudsætning for at kunne blive ansat - hvilket mange afstod fra og rejste fra landsdelen.

Den forandring den volte for den dansksindede og dansksprogede befolkning, gav i de næste årtier store problemer for lokalbefolkningen, der for langt størstedelen kun kunne tale, skive og læse dansk.

Fortyskningspolitikken kulminerede fra 1898 til 1903, hvor overpræsident Ernst Matthias von Köller, (Köller-politikken) forsøgte at knægte den danske bevægelse ved bl.a. mødeforbud, masse-undervisninger, forbud mod dansk tale i offentlige forsamlinger, fængselsstraf og fratagelse af forældrerettigheder m.m. Det var med til, at mange danske unge mænd og kvinder og hele familier valgte friheden og rejste til Danmark eller emigrerede til et af de oversøiske lande. 1. Verdenskrigen 1914-18 medførte store tab af menneskeliv, hvor sognet mistede 89 sønner, og efterlod landsdelen i en elendig og nedslidt forfatning.

Ved det store folkemøde på Folkehjem den 17. nov. 1918, udtalte H.P. Hanssen fra balkonen de berømte ord, "at nu lå vejen åben til en genforening med Danmark", at § 5 blev taget i anvendelse.

Ved afstemningen den 10. februar 1920, blev der i Felsted sogn afgivet 1214 stemmer, hvoraf der var 1108 stemmer for Danmark og 106 for Tyskland. 1. Zone Nordslesvig, havde vist sin stærke danskhed ved, at der blev afgivet 74,9 % stemmer for Danmark og 25,1 for Tyskland. Den formelle overdragelse af landsdelen skete den 15. juni 1920 på Valdemarsdag. Den 10. juli 1920 red kong Christian X over den gamle grænse, og der blev i dagens anledning afholdt festligheder overalt på land og i by.

Se og læs videre i: Felsted Sogns historie 1864-2018 v/ Andreas Asmussen

Kilder som jeg i store træk har benyttet mig af i forbindelse med udarbejdelsen af Gårde og Slægter i Felsted Sogn.

Historisk Forening for Felsted sogn: se og søg videre i "Husregister" på foreningens hjemmeside.

Felsted sogns kirkeregnskaber fra 1684 - RAÅ, renskrevet i eget Excel ark

Felsted kirkestoleregister 1613-1833 – RAÅ renskrevet i eget Excel ark

Folketællinger - RAÅ, 1803, 1845, 1860 og 1922 renskrevet i Excel ark

Felsted sogns Personregister 1874 - 1973 – RAÅ renskrevet i Excel ark

Skyld- og panteregister: Tønder Amt, Ladegård/Grøngrøft, Skovbølgård og Gråsten.

De Gråstenske godser, jordebøger – RAÅ

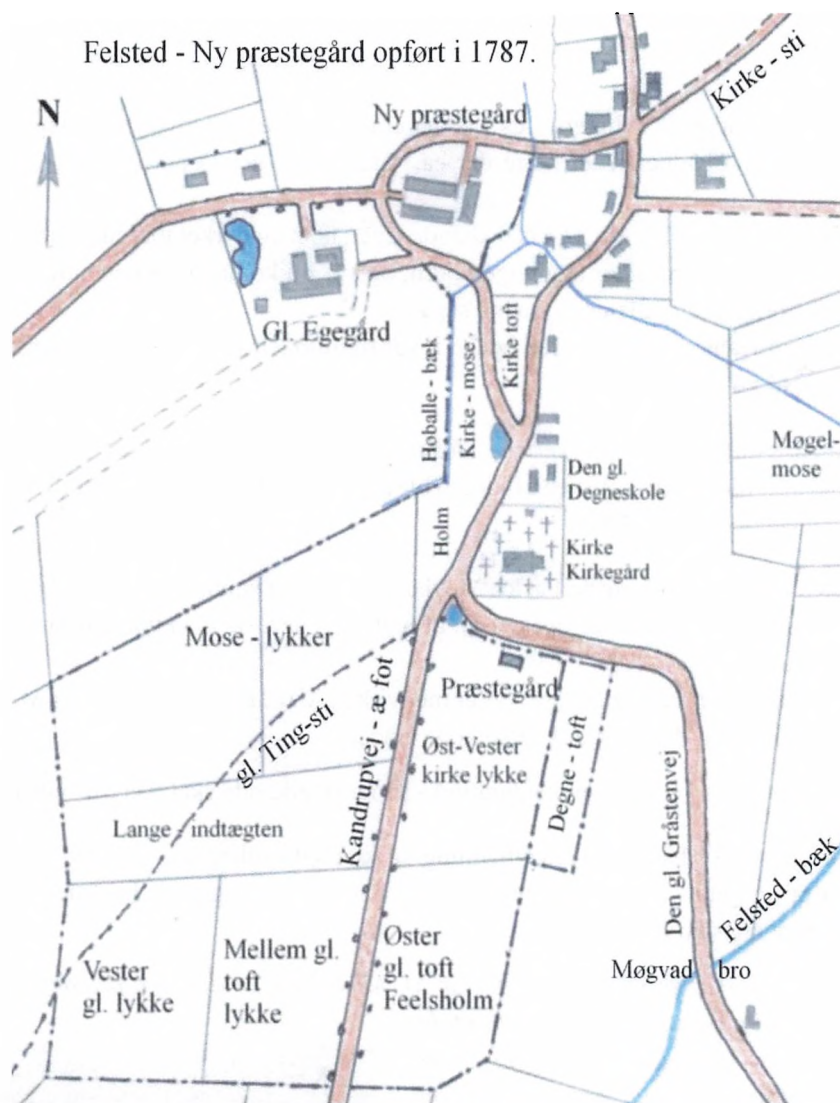
Tønder Amtstue, regnskaber – RAÅ. Grundbøger og Grundakter Felsted sogn – RAÅ

Billeder med kildeangivelse. Øvrige billeder er enten egne, private, eller fra Felsted Sogns lokalarkiv.

Felsted sogns Præstegaards bol og Degneskole

Felsted præstegård lå indtil 1787 umiddelbart tæt syd og sydvest for kirkegården ved den gamle landevej til Gråsten. Jørgen Iversen i Svejrup fortæller, at præstegården blev lagt øde og afbrændt tvende gange, sidste gang under svenskekrigen 1659 og begge gange blev der opført en ny præstegård på stedet.

Det fortælles ligeledes, at det eneste der skulle være tilbage fra den gamle præstegård er en gl. dør, som nu er indgangsdør til våbenhuset. I krigene 1627-29, 1643-45 og 1657-60 er der plyndret og afbrændt huse og gårde overalt i sognet. Af kirkens regnskabsbog fremgår det, at svenske soldater slog tre vinduer ud.

Udstykningen 1778, med den gl. Præstegård syd for kirken med dens tofter og lykkes og Degne-toft. Kirke toften besiddes i 1861 af farver Peter Carstensen. N.B. Kirken ejer på byens gade lige overfor skolen en beliggende dam, i hvilken dog præsten har firskerettighed. (år 1782).

Den stedlige sognepræst stod som ejer af præstegårdsbolet, der ud over at være beboelse for præstefamilien, også var et halvbol med marker der lå samlet syd og sydvest for præstegården og kirkegården. Ved skifte til ny sognepræst, overtog den nyvalgte præst præstegården med avlsbygninger og alt tilbehør samt det til bolet tilhørende marker.

I 1767 blev Nicolai Meyland valgt og indsat som ny sognepræst for Felsted Sogns menighed. Nicolai Meyland boede de første seks år alene i den gamle præstegård syd for kirken, inden han i 1773 blev gift med Ingeborg Bruhn fra Aabenraa. De får i alt 7 børn, hvoraf to var dødfødte og to døde som små. Nicolai Meyland var en meget vidende og fremsynet person. I 1769, to år efter sin ansættelse, blev der taget initiativ til at opføre et nyt klokketårn, som afløsning for en nu nedtaget tagrytter på kirken.

Ved udskiftningen af jorden og udflytningen i 1778, beholdt præstegården sine 47 tdr. (23.97 ha) land syd og sydvest for kirkegården. Udskiftningen medførte, at mange af landsbyens gårde blev flyttet ud til deres nye tildelte marker i ejerlavet, hvorved præstegården kom til at ligge mere afsides i forhold til den stærkt affolkede landsby.

Præstegården

På Præstegaardsvej 5 ved siden af ”Mutters Hus”, lå der et lille kådnersted, hvor Hans Jepsen og Sille havde boet gennem mange år. Til kådnerstedet hørte der ca. 4 tdr. land, der lå nord og øst for stedet, samt på nordsiden af vejen

Hans Jepsen og Sille el. Cecilie blev gift i 1759 og havde levet, boet og dyrket jorden på deres lille kådnersted gennem 28 år. De havde desværre ikke fået nogen børn, og var nu kommet op i en alder, hvor arbejdet var ved at blive en byrde for dem og ville gerne sælge stedet.

Det lille kådnerhus som Hans og Sille Jepsen boede i, var traditionelt indrettet som et langhus, med bolig i den vestlige del og stald i den østlige.

Familien Meyland så en mulighed i at overtage kådnerstedet, købte det, med det formål at opføre en ny præstegård på en del af jorden derfra. Resten af jorden blev frasolgt. Hans Jepsen og Sille blev boende i deres gamle hjem indtil de begge døde i 1799.

På dette smukke sted i landsbyen opførte Pastor Meyland i 1787 en smuk og præsentabel præstegård. Han udarbejdede selv tegningerne og stod for opførelsen af præstegården, og man må konstatere, at han har haft sans for det repræsentative.

Udflytningen og et godt giftermål har sikkert været medvirkende til, at pastor Nicolaus Meyland så sig om efter en tættere beliggenhed til den nu stærkt affolkede landsby.

N.B. Med opførelsen blev der vedtaget en deklaration - at der til alle tider skal være fri udsigt til kirken

Præstegården er utrolig smuk - både som enkelbygning og som led i anlæggets samlede helhed. Meyland har givetvis været stolt af og glad for sin nye præstegård, at han lod sine egne og hustruens initialer anbringe over præstegårdens indgangsparties frontispice.

I Sdr. Månedsskrift 1926 skriver sognepræst pastor M. Mikkelsen, at den nye præstegård er opført som firelænget med indkørsel på det nuværende sted, at de to nuværende udlænger er yngre end stuehuset og fortæller videre, at nordfløjen er opført 1830 og sydfløjen 1850, - men er det fakta?

I 1836/37 blev der indrettet enkebolig i den søndre lades 6 østlige fag, med tilhørende have mod syd, - hvilket afviser pastor Mikkelsens oplysninger. I BBR er alle 3 bygninger beskrevet opført i 1787.

I 1890 blev der indrettet konfirmandstue i dele af enkeboligen, og har været brugt til formålet indtil 1976, hvor konfirmandstuen blev indrettet i den nordlige ende

Luftfoto af Felsted Præstegård o. 1962
N.B. Gråstenvej med de mange vejtræer

af stuehuset. Nord for stuehuset blev der i 1875 opført en tørvelade, se luftfoto, der er nedbrudt omkring 1970.

Præstegården med alle dens bygninger og alt dens tilbehør med undtagelse af haven blev i året 1819 i.h.t det allerhøjeste reskript af 8. oktober 1805 indløst på den måde, at indløsningssummen (4.006 rdl. 57 sk.) i 28 år blev forrentet og afdraget med 6%, af hvilke præsten betalte 4 og sognet 2%.

Fra den tid af har præstegården ifølge samme reskript været menighedens ejendom og skal vedligeholdes af kirkesognets kasse.

Hvad angår præstegårdens vedligeholdelse, har skiftende menighedsråd løbende passet og vedligeholdt vores smukke trelængede præstegård. Vi borgere kan være stolte over at have en så smuk præstegård i vores by og sogn.

Præstegårdsjorden har gennem mange år været bortforpagtet sammen med degnejorden og tilhører stadigvæk kirken/menigheden.

Mangel på gravpladser gjorde, at kirkegården i 1951 blev udvidet mod syd. Det medførte, at den gl. Gråstenvej blev flyttet parrallel med det nye opsatte kirkegårdsdige.

Kilder: Historisk Årbog Fe s. 1987 s. 7-15. - 2010 s. 16-22.

Felsted Præstegård

foto 2004

Mutters hus

I 1783 køber sognepræst Nicolai Meyland en del af et grundstykke, af arvingerne efter afdøde jordemoder Trineke og løjtnant Jasper Bendixen. På dette grundstykke opfører pastor Nicolaus Meyland i 1783 et nyt stort smukt hus på grunden, som vi i daglig kalder "Mutters Hus", eller "Præsteenkesædet".

Efter opførelsen af dette smukke hus, flyttede sognets nye jordemoder Ann Margreth, gift med Friedrich Struck, ind i huset. Efter Friedrich Strucks død, giftede hun sig 2 gang i 1780 med Wilhelm Nissen. Familien boede i huset, indtil sognepræst Nicolai Meyland og Ingeborg flyttede på aftægt i 1816.

Nicolai døde i 1819 i en alder af 80 år. Ingeborg blev boende som enke i huset i 13 år og døde i 1832 i en alder 85 år.

Præstegaardsvej nr. 3: "Mutters Hus" og nr. 5: Sille og Hans Jepsens kådnerhus.

Præster i Felsted sogn, der har boet på Præstegårdsbolet:

1460-95 nævnes Petrus Nicolai

1504 nævnes Claus Tugesen

1520 nævnes Nicolaus Tukoni, var både præst i Felsted og Ensted sogne.

1555-70 Jørgen Lorentzen Schrøder (Sartorius). Rektor i Odense, 1560 ved Sct. Marie skolen i Flensborg
Jørgen Lorentzen Schrøder og hustru

Børn: 1. N.N. datter. g. 1562 Thomas Jacobi Baumeister, præst i Nr. Brarup, 2. Cecilie g. Hans Simonsen
From på frigården Hovgård, Hoptrup sogn, 3. Jørgen, se nedenfor.

1570 Jørgen Jørgensen Schrøder søn, afsat og genindsat, se nedenfor.

- 1574 Laurentius Stabel, død 1578, s.a. borgmester Bastian Stabel i Haderslev.
- 1578 Jørgen Jørgensen Schröder, genindsat, død 6.07.1592 i Felsted.
- 1592 Jørgen Beyer. Stud. i Rostock 1587, s.a. borgmester Andreas Beyer i Tønder.
Børn: 1. Andreas f. ca. 1590, diakon i Egen 1618-67. 2. Georg f. ca. 1601, se nedenfor.
- 1625 Georg el. Jørgen Jørgensen Beyer. Stud. i Rostock 1620, Königsberg 1622, adj. i Felsted 1625 og derefter sognepræst i Felsted.
Georg el. Jørgen Jørgensen Beyer søn, f. ca. 1601, død 11.03.1660 i Aabenraa, p.g.a. krigstiden.
Børn: Catharina (Trinke) g. 1662 degn og tingskriver Peter Petersen i Felsted.
- 1660 Adolph Lund. Stud. i Rostock 1641, i København 1643, cap. i Felsted 1656, præst 1660.
Adolph Lund (Lundius), s.a. sognepræst Johan Lund og Anna Fabricius i Dybbøl. Adolph død 12.05.1682, gift 1x N.N. som døde 1660, g. 2x Dorothea. Børn: 1. Hans Philip, 2. Johan f. 1659 i Aabenraa, da faderen var landflygtig, 3. Anna g. i Nybøl kirke med Hans Lund og bor i Nybøl.
- 1683 Hans Philip Lund, søn, er vist præst i Felsted 1683-84.
- 1684 Andreas Petræus (Petersen). Stud. 1671 i Kiel, og 1674 i København.
Andreas Petræus f. 1645 i Møgeltønder, død 1726, i Felsted.
Gift 1686 Birtha f. 1671, død 1752, d.a. husfoged og digegreve i Tønder Hans Paulsen og Anna Maria Steuermann. Børn: 1. Peter f. 1687, død 1735, sognepræst i Sdr. Løgum, g. 1x 1722 Anne Margrethe Hansen 1699-1728, 2x Cathrine Margrethe Riese 1705-1733, 2. Andreas f. 1693, se nedenfor, 3. Ingeborg f. 1698, g. 1716 Hans Joachim Ahrends, præst i Risum, senere i Tønder, 4. Kirstine Margrethe 1695-1781, g. 1727 Otto Hinrich Lützen, præst i Nibøl, 5. Hans Petersen, 1689-1774, forpagter af Kelstrup og Gammelgård på Als, godsejer på Kværs Ladegård og Grøngrøft.
- 1626 Andreas Petræus søn, Stud. i Jena 1713
Andreas Petræus, søn, f. 1693, død 21.07.1782 i Fresenhagen v/ Leck.
Gift Anna Christina f. ca. 1714 død 15.02.1742, 27 år, d.a. Chr. Albrecht Volckhard, præst i Bjolderup. Børn 1. Andreas 1738-1803, g. Martha Brodersen, forpagter af Søgård, 1790 ejer af Kværs ladegård, 2. Anna Margretha f. 10.02.1740, g. Henning Herrn.
- 1767 *Nicolaus* Meyland. Stud. i Jena 1760, i København 1763, sognepræst 1767-1815.
Nicolai Meyland 1739-1819, 80 år, s.a. Peter Meyland og Ingeborg Cathrine f. Schröder, præst i Varnæs, g. 1773 Ingeborg Bruhn, 1749-1835, 85 år, d.a. skibsreder, skibsbygger og matador Jørgen Bruhn og hustru i Aabenraa.
I kirkebogen over døde skrev Nicolai Meiland større og mindre nekrologer over ca. 1500 sognebeboere der omhandler alle samfundslag, og som er en guldgrube for lokalhistorikere. I 1787 opførte familien en ny smuk trelænget præstegård. De sidste år af deres liv boede familien Meyland i den i 1783 opførte enkebolig på Præstegaardsvej, kaldet "Mutters Hus".
- 1816 Lorenz Peter Hoeck, imm. 1792 i Kiel, 1795 i København, sognepræst i Ensted 1798-1816.
Lorenz Peter Hoeck f. 28.03.1770, død 11.03.1726, s.a. bolsmand Hans Petersen Hoeck og Anna i Asset, Løgumkloster, g. 11.11.1798 Charlotte Hedwig Jürgensen, d.a. køb- og rådmand Jens Jürgensen i Haderslev. I modsætning til sine forgængere og efterfølgere førte han kirkebøgerne på dansk. I hans tid afskaffedes en offerskik ved ligfærd, hvor der først uddeltes kobberskillinger til ligfølget. Når de derefter var ofret på alteret, samlede degnen dem i en pose og gemte dem til næste ligfærd.
- 1826 Diderik Jessen, imm 1802 i Kiel, 1806 i Gott, sognepræst i Kværs 1808-1826.

Diderik Jessen f. 18.03.17812, død 23.09.1845, s.a. degn i Holbøl, Jørgen Jessen og Trinike, g. Frederikke Christine Margrethe 1790-1830, d.a. sognepræst Christian Frederik Brodersen og Elsabe Blume i Koslev. Diderik Jessen havde tysk hussprog og genindførte tysk i kirkebøgerne, men forblev en loyal og kongetro mand.

I hans embedstid begyndte de nationale modsætninger at spire frem i sognet, men det holdt sig dog inden for en talmæssig snæver kreds.

1846 Bertel Petersen Godt. Stud. i Kiel, Berlin og sluttede i Kiel 1939. Sognepræst i Rinkeæs - Felsted. Bertel Petersen Godt f. 17.09.1814, død 12.06.1885 i Slesvig, s.a. gdr. Hans Christian Godt og Øllegaard Petersen, g. 16.10.1842 Christiane Caroline Louise 1818-73, d.a. fyrstelig hofråd Joachim Petersen og Charlotte Christine Louise, Augustenborg.

Godt havde gennem sit ægteskab nære forbindelser til hertugen af Augustenborg. Adskillige af kredsen omkring hertugen møder man ligeledes i Godts bekendtskabskreds. Godt har selv bevidnet, at hertugen "altid havde vist ham og hans familie mange og store velgæminger". Godt havde som embedsmand aflagt ed til den danske konge, men af sindelag, "en slesviger".

Ved treårskrigen begyndelse i 1848 afkrævede den danske regering embedsmændene i Slesvig en erklæring om deres stilling til den provisoriske regering. Godt svarede, at den provisoriske regering stod i oprørsforhold til kongen, og at han anerkendte kongen som arveherre. Da Godt, der ellers havde lovet at værne om kirkens værdier og nægtede at forlade embedet, blev han 15. november 1850 afskediget for ulydighed.

Herefter blev han hjælpepræst div. steder i Tyskland, i 1864 sognepræst og provst i Broager, 1866 udnævnt til biskop over hele Slesvig stift.

1850 Mourits Mørk Hansen, 1844-48 Kapellan i Nykøbing F. 1848 medlem af den grundlovgivende rigsforsamling, efter treårskrigen sognepræst i Felsted.

Mourits Mørk Hansen, 1815-95, s.a. sognepræst Christian Erhardt Hansen og Anna Marie Mørk, Ønslev/Esildstrup

Gift 1846 Chalotte Levinsen 1825-82, d.a. Levin Levinsen og Inger Dorothea Tvede.

I sin tiltrædelsesprædiken lovede han ikke at drive politik fra prædikestolen, men som ungdomslærer og skolernes tilsynsmand at gøre alt for at styrke kærligheden til modersmål og fædreland, - og løftet blev holdt. 1859-63 var han medlem af Stænderforsamlingen i Flensborg, valgt af gejstligheden, og det var især hans dygtige ordførerskab dér, som fik tyskerne til at betragte ham som en farlig mand. Under krigen 1864 blev han 2 gange arresteret og efterfølgende afsat. 1866 valgt til præst i Vonsild.

1864-1920 Statskirkens fortyskning/germanisering

Dansk blev bevaret som kirkesprog efter 1864, men kom dog fra 1880'erne Det danske sprog havde længe været et fristed i kirkerne i Nordslesvig og kom under fremmedherredømmet ud for hårde udfordringer. Indtil 1870'eren skete der kun få udfordringer; men fra 1880'erne under pres. Angrebene tog til efter sprogreskriptets indførelse 1888. Gennem de i 1878 nyoprettede provstisynoder ydede Jørgen Iversen i Svejrup som kirkeældste, en stor indsats for at fastholde det danske kirkesprog, der gang på gang blev anfægtet af myndighederne. Fra 1906 indførtes 6 tyske højmesser pr. år mod hidtil 4, fulgt af danske særtjenester formentlig på samme søndage.

1864 Frederik Christian Hansen, konstitueret sognepræst i Aastrup, derefter Hattstedt/Schobüll 1866-71, og i Tandslet 1871-93.

1864 Claus Theodor Jessen. Læreuddannet i Segeberg og Skårup. Jessen var trods sin kandidateksamen fra København afgjort tysksindet, men førte trods alt kirkebogen på dansk.

Claus Theodor Jessen f. 1829, død 25.03.1884 i Øsby, s.a. skolelærer Claus Jessen og Mette Dorothea Uck, Bjerre, Fjølde, g. 1861 i København Anna Dorothea Petersen.

Pastor Jessen beretter, at deltagelsen i Gustav-Adolph missionsforening er tiltagende, men det uafgjorte spørgsmål om Nordslesvigs statsretlige stilling (Pragfredens § 5), især de muligheder som man fra Danmark foregøgler de fraskilte landsmænd", virker forstyrrende på kirkelivet. Pastor Jessens tyske sindelag, blandt den langt overvejende dansksindede befolkning har måske medvirket til, at han i 1881 søgte og fik embede i Øsby.

1881 Emil Christian Johannsen, sognepræst i Holbøl 1870-81.

Emil Christian Johannsen f. 1843, død 1883, 40 år, s.a. lærer/degn Peter Friedrich Johannsen og Helena Catharina Lorenzen, Bredsted, g. Emma Hess fra Kiel, ingen børn.

Emil Christian blev valgt efter tilskyndelse af Mørk-Hansen, der af sognets ledende danske var indbudt til at påhøre prøveprædikerne. Han var som forgængerens tysk, men på en sådan måde, at han opnåede agtelse hos mange.

1884 August Heinrich Johannsen, Emils broder og afgjort dansksindet. Sognepræst i Fole 1871-84.

August Heinrich Johannsen, g. Anna Christine Balzer

August Heinrich Johannsen blev valgt efter anbefaling af Mørk Hansen. Der opstod et fortroligt forhold mellem de to præster og de ledende danske i sognet, ikke mindst til den begavede gårdejer Jørgen Iversen i Svejrup. Dog måtte Johannsen gang på gang vogte sig for at lade sit danske sindelag komme alt for tydeligt frem og derved få alvorlige følger. August Heinrich Johannsen var meget afholdt i sognet og kunne glæde sig over god deltagelse i gudstjenesterne.

1905 Peter Petersen Hoeck, sognepræst i Kværs 1897-1905, i Felsted 1905-1924.

Peter Petersen Hoeck f. 26.01.1868, død i Aabenraa, s.a. parcellist Peter Hansen Hoeck og Maria Dorothea Petersen i Abild.

Gift Sophie Marie Friedrichsen f. 8.05.1877, d.a. gårdejer Heine Lorentzen Friedrichsen og Hedewig Dorothea i Jejsing. Børn: 1. Hedewig D., 2. Maria Sophie, 3. Martha, 4. Gertrud, 5. Peter.

Pastor Hoeck og hustru kom begge fra tysksindede hjem og de vedblev at være national og tysksindet indstillet. På trods af dette modsætningsforhold til langt den overvejende danske del af menigheden, blev han skattet som præst og prædikede søndag efter søndag i en fyldt kirke. Menigheden var betaget af hans veltalenhed. Under verdenskrigen måtte han atter og atter som præst besøge hjem, hvor krigen havde høstet. Krigens udfald og genforeningen med Danmark, blev ham en bitter skuffelse. Hoeck førte indtil genforeningen i 1920 kirkebøgerne på tysk.

Iflg. lov af 28.juni 1920 skulle menigheden ved afstemning afgøre, om menigheden ønskede at beholde den siddende sognepræst. Blev der flertal for at unnlade genopslag, fik sognepræsten kaldsbrev på sit embede.

Den 14. dec. 1920 fandt afstemningen sted på Felsted skole. Af 573 medlemmer af menigheden som deltog i afstemningen, stemte 482 nej til genopslag og 86 ja, 5 stemmer var ugyldige. Det kom som en stor overraskelse, at dette keredanske sogn ønskede at beholde en præst, der ikke lagde skjul på sit tyske sindelag.

En keredansk mindretal, der kaldte sig 88`gruppen, efter sprogreskriptets indførelse i 1888, lagde ikke skjul på deres skuffelse over afstemningens resultat, og pastor Hoeck gjorde heller ikke noget for at lette samarbejdet.

1924 nåede 88`gruppen sit mål, så pastor Hoeck måtte fratræde sit embede på grund af et fejltrin, der vakte stor opstand i sognet. Ved hans afskedsprædiken var kirken fyldt til sidste plads.

1925 Michael Peter Mikkelsen. Lærer v/ Oksbøl Efterskole 1900-02, ord. medhj. v/ Gosmer-Halling 1903, Torning-Løsning 1905, Vilslev 1906, sognepræst i Redsted 1909, Hjortshøj-Egå 1921-25.

Michael Peter Mikkelsen f. 20.11.1876, s.a. gdr. Peder Mikkelsen og Kristine Marie Pedersen, Bjerre mark, Stenderup v/ Vejle, g. 1909 Sidsel Kirstine f. 11.05.1881, d.a. gdr. Mads Jensen og Mariane Poulsen, Hvidbjerg.

Børn: 1. Malte Johannes, 2. Kristian Peder, 3. Erik Marius, 4. Marianne Elisabeth.

Det var et splittet sogn Mikkelsen kom til. Mange af pastor Hoecks tilhængere, både danske og tyske, tog ikke længere del i gudstjenesterne, og de førnævnte politiske forhold gjorde sig i stigende grad gældende.

Alligevel nåede denne jævne og uhøjtidelige mand, på trods af gamle stridigheder, at blive en afholdt og respekteret sognepræst. Familien flyttede til Århus, hvor han døde 1957.

1946 Eigild Skovgaard-Petersen, Stud. København, sognepræst i Emmerlev-Hjerpsted og Roholte Eigild Skovgaard-Petersen f. 27.08.1901 i Mårum, død 14.10.1978 i Hostrupskov, s.a. domprovst Carl Axel Skovgaard-Petersen og Marie Magdalene Frimodt, Roskilde, g. 7.02.1928 Eva Ostenfeld f. 25.03.1900, død 12.09.1966 i Felsted, d.a. biskop Harald Ostenfeld og Johanne Seidelin.

Eigil Skovgaard-Petersen var en aktiv person, også med sine kommentarer og samtidig var det sognebørnenes ve og vel, kirken og det evangeliske budskab, der lå ham stærkt på sinde. Han var stærkt medvirkende til, at kirken gennemgik en større ombygning. Det gamle pulpitur på nordgavlen blev fjernet. Et nyt loft blev opsat ned mod vest-gavlen, hvor orgelet fik sin nuværende plads. Fyldingerne med de bibelske motiver fra det gamle pulpitur blev restaureret og genopsat som forside på det nye loft. Korsfæstelsesgruppen der sad over altertavlen, blev nedtaget og genopsat øverst i korbuen. Maria alteret og kirkens hovedalter blev nænsomt restaureret, hvor de fire gamle overmalede låger med bibelske motiver, blev fremdraget.

1970 Arne Busk Madsen, lærer v/ Hammel Realskole, sognepræst på Anholt 1966, Arne Busk Madsen f. 1934, s.a. Kristian Peter Madsen og Ane Sørensen Ørum Djursland, g. 1963 Inger Bæk Christensen f. 1942, d.a. købmand Anders Busk Madsen og Esther Sauer. Arne Busk Madsen blev i 1975 ansat sognepræst i Vammen-Lindum-Bigum sogne.

1976 Gerhard Martin Jaspers, dim. 1960 fra Dortmund, 1967 Århus, sognepræst i Hune i Vendsyssel Gerhard Martin Jaspers, f. 1939 i Oldenburg, s.a. pastor Gerold Jaspers og Gerda Knoblauch, g. 1963 Nina Thun-Hansen f. 1939, d.a. sognepræst Niels Thun og Ellen Johanne Nielsen.

1997 Hans Jørgen Østergaard, theolog. København 1993, sognepræst i Rise på Ærø i kort tid. Hans Jørgen Østergaard f. 1956 i Sommersted, g. Marianne Østergaard blev i 2010 ansat som sognepræst i Præstø-Skibinge sogne.

2011 Oliver Karst
Oliver Karst f. 1979 i Silkeborg
Karst blev i 2018 ansat som sognepræst i Svostrup-Voel-Dallerup Pastorat.

2018 Theresia Treschow-Kühl, cand. theolog. København 1984-89, sognepræst i Horslunde-Nøbbet 1991-2007 og Dansk Sømands- og Udlandskirke i Tarp i Sydslesvig 2016-18. Theresia Treschow-Kühl, gift med apoteker Lars Ellebye.

Degneskole og kåd Kirkevej 13.

Degne ved skolen og kirken gennem tiderne:

I kirkestoleregister år 1613 - benævnes Franz Berendsen küster på frauen seite 1. række, stühl no. 1.

I -- år 1692 - benævnes Peter Petersen Küster = Degn på frauen seite 1. række, stühl no. 1.

Peter Frederiksen, s.a. pastor Frederik Knudsen i Kværs, overtog degneembedet i Felsted omkring 1600-tallet. Han må have været velbevandret i bogens verden, da han tillige virkede som tingskriver, hvor han førte tingprotokollen ved Lundtoft Herredsting.

Børn: 1. Christian, præst i Udbjerg, 2. Peter, se nedenfor,

Peter Petersen, degn og tingskriver i Felsted, 1621-85, 64 år

Gift 1662 Catharina (Trinke) 1633-1713, 80 år, d.a. sognepræst Jørgen Jørgensen Beyer i Felsted

Børn: 1. Jørgen (Georg) 1655-1738, kgl. bolsmand, tingskriver i Tumbøl - Nørballe, 2. Peter se nedenfor, 3. Anna ?, 4. Trinke 1670, g. 1693 Knudt Jacobsen, købmand, rådmann i Aabenraa, 5. Lorenz 1671, g. 1708 Anna, Jørgen Hollænders dt i Høgebjerg, Løjt sogn, 1678-1729, 51 år, 2x 1730 Anna Maria Plagge på Sandbjerg, 1699-1737, 38 år, Foged i Sønderborg Nørre Herred, 6. Hans 1672-1711, kgl. bolsmand, Tu. 15 i Tumbøl.

Peter Petersen degn søn, 1658-1704, 46 år

Gift 1687 Ancke 1667-1728, 61 år, d.a. sognepræst i Daler Aegidius dt Brøns og Anna Peters dt Lund

Børn: 1. Anne 1688-1768, g. 1708 Laurtz Atzersen i Nørballe, 2. Marin 1690- 1744, g. 1712 i Nordborg med Markus Hansen Foged, 2x 1724 Carol Gustav Phaltz, herredsfoged i Nordborg, 3. Peter 1692-1766, 4. Trinke 1694-1695, 5. Trinke 1696, 6. Aegidius 1699, 7. Ingeborg 1702, g. 1729 Christian Tilly, borger i Flensborg.

Peter Petersen degn søn, 1692-1766, 74 år

Gift 1730 Margaretha 1707-1786, 79 år, d.a. Peter Ketelsen og Helene Laarsen, købmand i Flensborg – byfoged i Tønder

Børn: 1. Peter 1731, se nedenfor, 2. Matthias 1734-1758.

1766 Peter Petersen degn søn, 1731-98, 66 år

Gift 1763 Gunder Marie f. 1740-1808, 79 år, d.a. bolsmand Thomas Hansen og Margrethe f. Thaysen i Tørsbøl

Børn: 1. Anna Maria f. 1767, g. Peter Thaysen i Rinkenæs, 2. Ann Cathrin f. 1769, død 1771, 3. Peter Beyer f. 1772, død 1772, 4. Peter Beyer f. 1773, død 1779, 5. Thomas Christian f. 1776, 1781, 6. Peter Christian f. 1783, død 1788.

1798 Hans Petersen Degn, f. 1765, død 1829, 64 år, s.a. gårdmand Peter Carstensen og Mette i Alslev, Ø. Højst sogn

Gift 1790 Inge Helene Kamp f. 1766, død 1835, 66 år, d.a. skomager Hans Boysen Kamp og Kiestine Jordt i Højer, ingen børn.

1829 Hans Boysen Petersen

Gift 1812 Ingeborg Henrichs dt fra Ravsted

Børn: 1. Lorenz Boysen Petersen, lærer og organist i Løgumkloster.

1854 Lorenz Lorenzen f. 1815, død 1839, 54 år.

Gift 1839 Anna Dorothea Frees f. 1816, død 1841, 27 år.

Børn: 1. Hinrich Nicolay Lorenzen f. 16.03.1840, 2.

Dødfødt søn 1841.

Gift 2x 1846 Berteline Christine Carstensen f. 1826, død 1900.

Børn: 1. Marcus f. 29.11.1847, Fiolog og forlægger 1847-1928, Marcus Lorenzen fik foruden almindelig skolegang, undervisning i præstegården sammen med Mørk Hansens søn, af huslærer Frederik Utke, 2.

Felsted gl. skole v/ kirken, foto ca. 1890

Anna Dorothea f. 1849, g. gdr. Nis Jepsen i Bovlund, 3. Maria Amalie f. 1851, g. 1874 Christian Peter Iversen, Gl. Egegaard i Felsted, 4. Lorenze Charlotte Andrea f. 1854, g. 1887 styrmand Lauritz Christian Petersen.

1854 Matthias Matthiesen Schrøder f. 1826, død 1902 og begravet i Vilstrup

Gift 1850 Anna Catharina Back f. 1830 i Hoptrup, død 1912 i Felsted
Børn: 1. Matthias f. 1712 i Klipleve, 2. Hans Carl f. 1855, udvandret til Amerika, 3. Anna Maria Elisabeth Kirstine f. 1861, g. 1888 lærer/rector Johann Jessen, 4. Margrethe Charlotte f. 1864, g. gdr. Nis Johannes Christiansen.

1890 Lorenz Lorenzen f. 1857, død 1922, s.a. husmand Jens N.

Lorenzen og Katrine Marie i Hoptrup s.

Gift 1880 Cathrine Marie Petersen f. 1856, død 1939 i Aabenraa, d.a. gdr. Andreas Nissen og hustru Kjestine Marie i Uge.

Børn: 1. Andreas Jens f. 1881 i Østerby, 2. Jens f. 1889, død 1890 i Østerby, 3. Jens f. 1893, g. 1919 Anna Dorothea Dall.

Dejn Schrøder og hustru

1920 Niels Marius Nielsen f. 1888, s.a. skom. Rasmus Nielsen og Dorothea i Davding, Grædstrup sogn

Gift med Emmy Bavngaard Thomsen f. 1890 i Ørslev Præstegård

Børn: 1. Jenny f. 1915, 2. Troels f. 1917, 3. Erna f. 1919,

alle børn er født i Torum v/ Viborg. Familien flytter til Buttrup v/ Holbæk.

1925-60 Niels Peder Kjær f. 1896, død 1967 i Aabenraa, s.a. Anders Melgaard Kjær og Sverine Kirstine i Haskjær, Vinding sogn v/ Holstebro.

Gift 1922 i Klipleve kirke med lærerinde Anna Cathrina Brix f. 1910 i Bjernstrup, død 1969 i Aabenraa

Børn: 1. Helga Kirstine f. 1923 i Alnor, g. Johannes Ricken. 2. Arne Meldgaard f. 1927, lærer, ugift.

Førstelærer ved Felsted skole Niels Peder Kjær tog, efter uoverensstemmelser med sognepræst E.

Skovgaard-Petersen, sin afsked som degn og kirkesanger ved Felsted kirke, og blev kirkesanger ved Kværs kirke.

Med Niels Peder Kjærs fratræden blev degne embedet nedlagt.

Hans Petersen lærer ved Felstedskov skole,

overtog derefter stillingen, men nu som

kirkesanger, efter Niels Peder Kjær.

I 1967 overtog Mette Lassen på "Tastegård" kirkesangerstillingen, som hun bestred gennem de næste 25 år.

Felsted gl. skole er oprettet og opført af kirken i

1751 som en-klaset skole med degnen som

enelærer. I 1871 blev skolen udbygget til en to-

klasset skole. I 1903 opførtes en ny to-klaset

skolebygning i 1½ etage, se billede.

Den gamle skole fra 1751 - med den t.v. i 1903 nye to-klasede tilbygning med lærerbolig på 1. sal. N.B. Sprøjtehus t.h. i billedet foran kirkediget

Med opførelsen af den nye tre-klasset skole i 1930 i Felsted, overtog Felsted sognekommune den gamle degneskole, som fremover blev anvendt som lejebolig.

Efter at der var opført en ny bolig for husvilde ude ved Lillskov, blev der i begyndelsen af 1930'erne indrettet kommunekontor i stueetagen i bygningen fra 1903. Resten bygningen blev anvendt til undervisningslokaler i fagene husgerning- og skolekøkken.

I 1967 ombygger Felsted sognekommune skolen fra 1903, og indrettede den til to lejemål.

I 1993 sælger Felsted sognekommune (Lundtoft kommune) den gl. skole matr. 521 til Felsted kirke. Formålet med købet var, at fjerne den i 1903 opførte skoletilbygning i 1½ etage og fjerne det i 1940'erne opførte og fritliggende kapel, med det formål at ombygge og indrette den gamle skolebygning fra 1751 til mandskabsfaciliteter, et kapel i sydgavlen, samt et binderum m.m. til graveren.

Kapel opført o. 1940, nedbrudt 1993

I 2007 blev binderummet ombygget til et mødelokale.

2007 blev der opført en ny bygning vest for kirkegården, indeholdende binderum, garage- og værkstedslokaler.

Felsted gl. skole efter ombygning i 1993

De nye graverfaciliteter opført 2007

Kilder: Dansk Præste- og Sognehistorie: X Haderslev Stifts Historie. A. Den sønderjyske del Historisk årbog for Felsted sogn 1987 s. 7-16 og 2010 s. 17-22. M. Mørk Hansen - Livs-Erindringer. Felsted skole - gennem 250 år. udgivet af Felsted sogns historiske forening 2001. Felsted Sogns historie 1864-2018. udgivet af Andreas Asmussen 2018

Felsted - Nørballe gårde og kåd

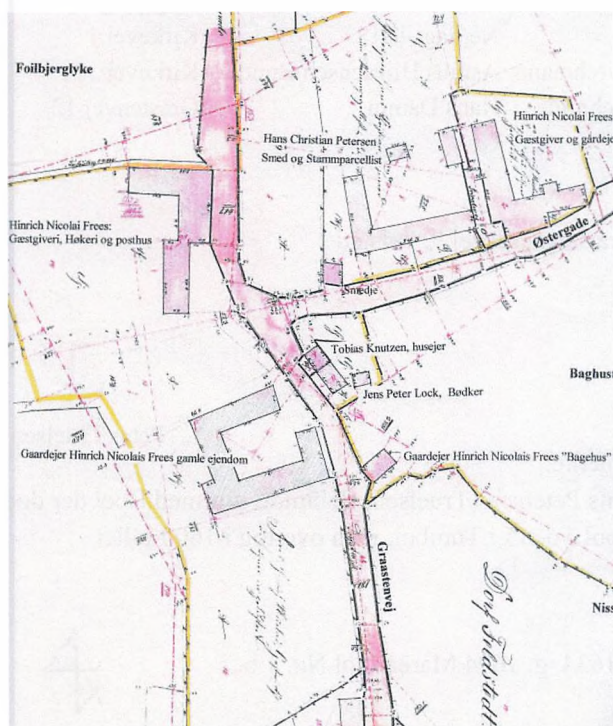
Landsbyen Felsted

Felsted-Nørballe ejerlav strakte sig oprindeligt fra Kværs sogn i syd og helt ned til Aabenraa fjord. Ejerlavet nord for byen og ned mod fjorden er meget bakket, hvor store dele tidligere var dækket af skov. Nørballe består af to navne - nord og balle, hvor balle enten angiver et bakket område eller har betydningen "afdelingen af en landsby".

Alle gårde i Felsted-Nørballe havde i den allernordligste del af ejerlavet, meget lange og smalle marker, der strakte sig helt ned til fjorden, hvilket stadigvæk kan ses i form af synlige hegn og stendiger. Her var der skov og strand, hvor bønderne havde adgang til vigtige råmaterialer som sand, sten og træ til byggematerialer og brændsel.

I dette område ned mod fjorden, bosatte der sig op gennem middelalderen flere nybyggere. De overtog eller lejede et stykke jord af bønderne i Felsted eller Nørballe ejerlav og ryddede et stykke skov, hvorpå de byggede et hus til familien og ernærede sig som fiskere og kådnere. Området, der oprindeligt blev kaldt for "skoven", blev over tid udskilt fra Felsted – Nørballe ejerlav og blev derved oprettet som et selvstændigt ejerlav - Felstedsskov.

Ved udflytningen og udskiftningen i Felsted ejerlav i 1778, blev 7 halve bol udflyttet fra vestsiden og 4 halve bol fra østsiden af landsbygaden, til Nørballe området og Felstedmark.

Håndtegnet opmålingskort over del af Felsted by 1873, Gråstenvej og Østergade.

Øverst på vestsiden af Gråstenvej: Frees bol Fe. 11.

Midt på vestsiden af Gråstenvej. Kgl. kåd.

Opmålingskort 1873, Felsted bys sydlige del

Oversigt over gårde og dets ejere i Felsted 1709-1921

1709	Udskiftning 1778	1920	Adresse år 1980
Fe. 1. Jes Petersen	Peter Thaysen	Marie Amalie Iversen	Præstegaardsvej 11
Fe. 2 a. Rasmus Hansen Callesen	Christian J. Schmidt, nedlagt	og overtaget af Søncke L. Petersen,	Ladegård
	Gården genoprettes	Thomas Todsen	Assenholmvej 4
Fe. 2b. Nis Petersen Hissel	Hans Jendresen	Jørgen Petersen	Kandrupvej 8
Fe. 3a. Asmus Hansen Lund	Hans Petersen	Halvbol, Gråstenvej 38b –	Præstegaardsvej 6
Fe. 3b. Jes Rossen	Nedlagt-nyt parcelliststed	Hans Hansen	Møllevej 33
Fe. 4a. Peter Hansen	Hans Jessen	Andreas Petersen	Vestermarken 11
Fe. 4b. Peter Jepsen	Jens Lausen	Jørgen Jochimsen	Assenholmvej 2
Fe. 5a. Rasmus Hansen Lund	Jørgen Jørgensen Lund	Peter Hansen Jepsen	Vestermarken 12
Fe. 5b. Chresten Jerresen	Hans Lorentzen Bunde	Johan Peter Jørgensen	Lyngskovvej 1
Fe. 6a. Jørgen Nissen	Hans Boysen	Christian Christiansen	Lyngskovvej 5
Fe. 6b. Hans Nissen Vogt	Hans Paul Petersen	Peter Lund	Kandrupvej 4
Fe. 7a. Christian Rossen-yngre	Jørgen Nicolaysen	Asmus Lassen Jørgensen	Syvmandsskov 2
Fe. 7b. Christian Rossen-ældre	Hans Lausen	Nedlagt 1818	Gråstenvej
Fe. 7b ² . Peter Küsters enke Ancke	Hans Asmussen el. Rossen	Nis Johannes Christiansen	Gråstenvej 33
Fe. 8a. Peter <i>Christensen</i> Lund	Jes Hansen	Hans Hansen Jahnsen	Bøgholmvej 3
Fe. 8b. Nis Petersen	Peter Christensen Truelsen	Marcus Asmussen	Bøgholmvej 5
Fe. 9a. Christian Nissen Duus	Christian Petersen krom.	Christian Petersen	Østergade 7-5.
Fe. 9a. ¹	Hans Petersen Thordsen	Hans Damm	Gråstenvej 12
Fe. 9b. ¹ Peter Christensen	Fe 9b ¹ og Fe 9 ² , to kvartbol sammenlægges til et halvbol:		
Fe. 9b. ² Søren Petersen	Asmus Jørgensen	Jørgen J. Staugaard	Bygbjergvej 10
Fe. 10a. Lorenz Jerrsen	Johannes Hansen	Nedlagt 1918	Kirkevej 1
Fe. 10b. Rasmus Callesen Skov	Christen Hansen Kirchmann	Asmus Hinrichsen Bunde	Kirkevej 11
Fe. 11. Johan Hansen Schmidt	Jørgen Johannsen Schmidt	Hans Damm	Gråstenvej 12

Fe. 1 Fyrsteligt helbol, matr. 14.

"Gl. Egegaard" også kaldet "Sognefogedgården", Præstegaardsvej 9, Felsted

1404	Thomas Jensens forældre	J
1504	Thomas Jensen	
1524-32	Lorenz Ovesen	
1532-90	Anders Schmidt	
1590-1602	Jes Andersen	
1602-16...	Peter Truelsen, sognefoged, - se bomærke.	Peter Truelsen
1628-	Peter Truelsens arvinger: (en søn Hans Petersen (Truelsen) Schmidt, gift med Boel der døde 1685. H.P.T. var først ejer af et gkl. bol Tu. 15 i Tumbøl, men overtog i 1600-tallet halvbolet Møllevej 4, Nørballe)	

1640 Jes Petersen, sognefoged.

Børn: 1. Peter f. ca. 1631, se nedenfor, 2. Anders f. 1634, g. 1694 Maren, bol Nø. 1 b.

1662 Peter Jessen søn f. 1631, død 1685, 54 år, fyrstelig sognefoged og kirkevæрге

Børn: 1. Jes f. ca. 1664, se nedenfor, 2. Marcus el. Marquard Petersen, kådner i

Felstedskov, g. 1690 Cathrin - Las Jørgensens dt i Felstedskov. (Pensionær på Årup).

1685 Jes Petersen søn, f. ca. 1664, død 1745, 81 år, sognefoged, Kirchspielvogt = Kirkevæрге

Gift 6.05.1687 Gunder f. ca. 1668, død 1745, 77 år, d.a. bolsmand Christian Sønnichsen i Stenneskær

Børn: 1. Peter Jessen f. 15.01.1688, g. 1731 enken Geeske fra Felsbæk mølle, se Varnæsvej 575, 2. Christian f. 1690, 3. Maria Elisabeth, f. 1692, g. 1721 Matz Bertelsen fra Aabenraa, 4. Johann f. 1696, død 1696, 5. Abel f. 1697, g. 1728 Peter Jessen Lassen Tastegård, 6. Sille f. 1700, g. 1729 kådner Marcus Petersen i Felstedskov, 7. Gunder f. 1702, g. 1740 Jes Festersen i Hostrup, 8. Anna Maria f. 1704, død 1706, 9. Anna Maria f. 1711, g. 1746 Andreas Thaysen fra Rinkeæs, kommende ejer af ”Gl. Egegård”
Iflg. H.P. Jørgensens artikel i Søndr. Månedsskrift nr. 6. 1952: En datter Ingeborg, g. Chr. Erlig i Flensborg

1745 Andreas Thaysen, svigersøn, f. 13.01.1716, død 1.05.1793, 76½ år, s.a. bolsmand Peter Thaysen og Ingeborg f. Lassen i Rinkeæs
Gift 1.07.1746 Anna Maria f. 1711, død 2.05.1770, 59 år,
Børn: 1. Jes f. 1747, 2. Peter f. 1749, se nedenfor, 3. Christian f. 1751, død 1758, 4. Ingeborg g. med teglmester Jørgen Jacobsen i Aabenraa.

1774 Jes Peter Thaysen søn f. 1747, død 1.05.1783, 35½ år
Gift med Kiestine Steffensen fra Hokkerup, ingen børn.

1783 Peter Thaysen søn f. 1749, død 24.02.1800, 50 år 4 md
Gift 1780 enken Anna Johannsen f. Thomsen i Aabenraa f. 15.12.1739, død 5.09.1817, 77 år, d.a. Claus Thomsen og Anna i Colstrup, Aabenraa, gift 1x foged Johann Johannsen i Bjerndrup
Børn: 1. Anna Marie f. ca. 1781, se nedenfor.

1800 Christian Iversen (Sv.s.) f. 28.04.1780, død 7.10.1851, 71 år, s.a. bols- og kromand Christian Iversen og Ellen, bol Sv. 4 b. i Svejrup
Gift 5.03.1800 Anna Marie f. 1781, død 5.12.1801, 20 år, 11 ug, d.a. kongl. bolsmand Peter Thaysen og Anna f. Thomsen i Nørballe.
Børn: 1. Peter Thaysen Iversen f. 1800, død 5.07.1831, cand theol.

Gift 2 x 19.02.1802 på Refstrup gods med Metta Marie Zander f. 22.12.1780, død 19.06.1849, 68 år, d.a. Christian Carl Zander og Maren i Holm, Klipleve, førhen ejer af Refstrup gods
Børn: 1. Anna Maria f. 1803, g. 1825 parc. Rasmus Boysen, 2. Helene Christine f. 1806, g. Hans Peter Iversen i Svejrup, 3. Christian Carl f. 1808, se nedenfor, 4. Caroline Dorthe f. 1811, g. malermester Krühl i Aabenraa, 5. Jørgen f. 1813, død 22 år, 6. Nis Hansen f. 1816, 7. Margretha Augusta f. 1818, g. Nis Hansen Nissen, Egholm mølle, 8. Eline Charlotte f. 1821.

1846 Christian Carl Iversen søn f. 1.10.1808, død 22.08.1879, 70 år
Gift 1.12.1844 Ingeborg Margretha f. 13.05.1825, død 1.05.1866, 44 år, d.a. farver og kådner Marcus Carstensen og Marie Berthelsen i Felsted.
Børn: 1. Christian Iversen f. 18.08.1845, død 2.06.1862, 17 år.

Præstegaardsvej 9. Gl. Egegård foto 1951

1875 Christian Peter Iversen f. 24.07.1840, død 2.04.1881, 40 år, s.a. kro- og bolsmand Hans Peter Iversen og Helene Christine i Svejrup
Gift 23.04.1874 Maria Amalie f. 24.07.1851, d.a. degn Lorenz Lorenzen og Bertaline f. Carstensen i Felsted
Børn: 1. Christian Carl Iversen f. 27.01.1875, død 17.05.1881, 6 år, 2. Margrethe f. 1.04.1879, g. 1900 læge Nis Peter Nielsen i Gråsten, 3. Helene Christiane f. 22.03.1881, g. 8.12.1903 i Frederiksberg kirke v/ Sorø med proprietær Johan Anton Løvengreen.

1881 Enken Maria Amalie f. Lorenzen døde 23.04.1926, 74 år.

1927 Marcus Asmussen f. 19.04.1866, død 22.03.1949, 82 år, s.a. bolsmand Jes Asmussen og Kirsten f. Carstensen i Kværs

Gift 12.06.1906 Anna Bøllner f. 21.05.1870, død 22.04.1960, 89 år, d.a. inderst Johann Peter Bøllner og Anna Cathrina Bunde, Vestermarken, Felsted.

Børn: 1. Marcus f. 12.12.1906, se nedenfor.

1945 Marcus Asmussen søn f. 12.12.1906, død 25.02.1965

Gift 20.11.1935 Anne Iversen f. 14.11.1914 i Flensborg, død 19.04.1988, d.a. gdr. Hans Peter Iversen og Meta Christine Boysen i Svejrup. Børn: Viggo Marcus f. 1937

1965 Viggo Marcus Asmussen søn, 8.05.1937, ugift.

Efter at have solgt Gl. Egegaard, flyttede Viggo Marcus og hans mor til Bovrup, hvor de købte et hus på Solvænget.

1969 Laurits Pedersen f. 31.01.1944, s.a. statshusmand Sigfred Pedersen og Anne i Bjærdrup v/ Løgumkloster

Gift 1970 i Sønderborg Lis f. 24.02.1946, d.a. Christian Petersen og Kathe i Sønderborg

Børn: Anne Marie, 2. Torben

Fe. 2. Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegaard

1543 nævnes Rasmus Henricksen

1613 nævnes Hinrich Asmussen

Bolet deles i to halvbøl

Fe. 2 a. Halvbøl der oprindeligt lå på vestsiden af landsbygaden.

1636 nævnes Christen Hinrichsen

1666-74 nævnes Hans Callesen, død før 1684

Gift med Sindet f. 1612, død 1686, 74 år,

Børn: 1. Rasmus f. 1666, se nedenfor.

ca. 1686 Rasmus (Hansen) Callesen søn f. ca. 1666, død 1725, 59 år

Gift 1687 Karen f. 1661, død 1749, 88 år, d.a. bolsmand Peter Hansen Hissel og Ann i Nørballe

Børn: 1. Anna f. 1688, død 1706, 2. Sindet f. 1691, g. 1718 Peter Hansen Schuster, 3. Hans f. 1694, død 1695, 4. Hans f. 1696, 5. Peter Asmus Callesen f. 1699, se nedenfor, 6. Rasmus f. 1701, død 1706, 7. Maren f. 1704, død 1706.

ca. 1722 Peter Rasmus Callesen søn f. 1699, død 1756, 57 år

Gift 1722 Anna f. 1698, død 19.09.1776, 78 år, d.a. bolsmand Hans Nissen og Anna Elsche i Kværs

ca. 1759 Chresten Jessen Schmidt f. 1735, død 25.11.1791, 55 år 6 md, s.a bolsmand Jes Christiansen Schmidt og Mette i Kværs

Gift 2.11.1759 Ancke f. 1737, d.a. bolsmand Hans Nissen Degn og Maren, bol Tu. 12 a i Tumbøl,

Børn: 1. Hans f. 18.12.1760, g. 1784 Maren Jørgensen i Bovrup, snedker og kådner i Bovrup, 2. Jes 14.02.1764, 3. Maren f. 13.12.1767, 4. Peter Christensen Schmidt f. 27.03.1771, død 22.11.1777, 6½ år,

5. Jørgen Christensen f. 19.09.1774, 6. Mette f. 13.01.1778, død 8.01.1785.

I 1785 nævnes Christen Jessen Schmidt som heuerling (siddet til leje).

Chresten Jessen Schmidts ejendom nedlægges i forbindelse med udskiftningen af jorden i 1778.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 bliver dette halvbol Fe. 2 a. og halvbolet Fe. 3 b. nedlagt.

Kaptajn Søncke Ludewig Petersen på Ladegård, får da tildelt og overdraget jord i Assenholm, Stensvang, Møldam, Kirkebjerglykke og "Nattergal", samt en toft fra Johan Juhlers nedlagt halvbol Fe. 3 b. og Rasmus Jørgensen's boplads Fe. 9 a., i alt 127 tdr. land, hvilket svarer til et helbol.

Kaptajn Søncke Ludewig Petersens skrantende økonomi og konkurs medfører, at der på hans tildelte arealer genopstår nye ejendomme:

1. Fe. 2 a. genopstår som et nyt halvbol i Årsfelde, Assenholmvej 4, matr. 13, se nedenfor. *Se Tønder skyld- og panteprotokol nr. 2191 folie 1082.*
Peter Christensen Igeschau er 1780-82 bestyrer af gården.
2. Peter Christensen Igeschau fra Kværs opretter et nyt 1/4 bol på adressen Vestermarken 5, se nedenfor.
3. Parcellen i "Nattergal" på 9,2 tdr. land der beskrives som et ¼ bol, der overtages af Johan Johannsen Juhler som opretter en ny ejendom på Møllevej 33, **se Fe. 3 b.**

Fe. 2 a. Halvbol, Assenholmvej 4. matr. 13.

1780 Laurtz Thomsen Juhler f. 1728, død 16.12.1793, 65 år i Felsted, s.a. bolsmand Thomas Laurtzen Juhler og Kiesten i Kværs

Gift Ann Jepsen fra Kværs i 17 år, f. 1738, død 1769, 3 børn, efterlader Anna Kiesten

Børn: 1. Margreth f. 1758, død 1788, 31 år i Felsted, 2. Anna Kiesten f. 1762, se nedenfor.

g. 2x 1769 Anna Christensen Igeschau i 24 år, f. 30.04.1739, død 5.05.1810, 71 år, d.a. bolsmand Christen Petersen Igeschau og Marie i Kværs

Børn: 1. Ann f. 3.11.1771, død 1793, knap 23 år i Felsted, 2. Anna Marie f.

1783 Christian Petersen Schmidt (Sv.s.) fra Skodsbøl f. ca. 1756, død 13.05.1814, 58 år, s.a. teglmester Peter Christiansen Schmidt og Ann Sophie i Schausende

Gift 24.07.1783 Anna Kiestin f. 1762, g. i 31 år, d.a. bolsmand Laurtz Thomsen Juhler og Ann Jepsen

Børn: 1. Ann Sophie f. 29.05.1783, død 1793, 10 år, 2. Anna f. 14.01.1787, 3. Peter f. 13.11.1789, død 1794, 4. Dødf. 1792, 5. Lorenz f. 24.07.1793, død 1814, 20 år, 6. Peter f. 25.10.1795, 7. Christian f.

9.08.1797, 8. Asmus f. 22.07.1799, 9. Anna Sophie f. 1801, død 1801, 10. Anna Sophie f. 29.12.1802.

1811 Hans Petersen f. 10.07.1772 i Ullerup, død 17.09.1853, 81 år, s.a. inderst og kådner i Juhlsdam

Peter Hansen og Anna Marie. Han døde hos (Sv.s.) Hans Petersen på parcelliststedet Assenholmvej 4 b.

Gift 26.11.1796 Ann Marie Petersen f. ca. 1774, død 3.05.1833, 59 år, d.a. Grøngrøft kådner Peter Petersen og Cathrine Marie i Ladegårdskov

Børn: 1. Ann Marie f. 30.07.1797, g. 15.11.1817 Hans Petersen, f. 1794 i Stenbjerg, Grundhof sogn, 2.

Cathrin Marie f. 27.02.1800, g. 1826 Hans Petersen, enkemand efter hendes storesøster, 3. Marie Margreth f. 23.02.1803, død 8.05.1803, 4. Marie Margreth f. 28.05.1804, gift 1833 gdr. Peter Jepsen Kaufmann, se nedenfor, 5. Anna f. 1812 i Juhlsdam, død 1846 i Felsted, ugift.

1819 Godsejer Asmus Boysen Bachmann på Grøngrøft overtager ejendommen.

1830 Hans Petersen (Sv.s.) f. 1794 i Stenbjerg, Grundhof sogn, død 26.12.1865 på Felstedmark

s.a. kådner/pagter i Juhlsdam/Grønbæk. Hans Petersen og Margrethe Maria, begge fra Langballig
Gift 15.11.1817 Ann Marie f. 30.07.1797, død 31.07.1825, 28 år, d.a. kådner i Juhlsdam og fhv. bolsmand
Hans Petersen og Ann Marie Petersen i Felsted

Børn: 1. Marie f. 26.03.1818 i Juhlsdam, g. 1843 Claus Clausen fra Flensborg, 2. Anna Marie f. 9.08.1820 i
Felsted, død 30.11.1820, 3. Anna Marie f. 1.06.1822, g. Lorenz Jensen i Flensborg.

Gift 2x 26.08.1826 Cathrin Marie, afdøde hustrus søster, f. 27.02.1800, død 18.12.1856, 56 år

Børn: 1. Anna Margreth f. 2.11.1826, død 23.04.1830, 2. Hans f. 29.10.1831, død 11.12.1848, 3. Marie
Margreth f. 9.06.1834, død 15.09.1858, 4. Dødfødt søn 5.02.1837, 5. Cathrin Marie f. 20.02.1838, død
17.05.1738, 6. Cathrina Marie f. 13.10.1839, død 12.02.1857, 7. Anne Marie f. 1.01.1842, g. 7.04.1865
Christen Madsen Thomsen f. 1835 i Varmning, Seem sogn.

*Hans Petersen overtager en del af sin svigerfars mark ind mod Hostrup skellet og opretter et parcelliststed,
matr. 41. kaldet "æ brandstej".*

1833 Peter Jepsen Kaufmann (Sv.s.) f. 12.03.1797, død 14.06.1878, 81 år, s.a. bolsmand Bertram
Jepsen og Lena i Rise

Gift 27.07.1833 Marie Margreth f. 28.05.1804, død 22.01.1877, 72 år, d.a. bolsmand Hans Petersen og Ann
Marie

Børn: 1. Hans f. 5.03.1834, 2. Anne Marie f. 1835, se nedenfor, 2. Helene f. 17.05.1838, g. i Blans, 3.
Bertha Eline 28.08.1842, g. i Kliplev, 4. Nis f. 24.12.1846, 5. Dødfødt 1847, 6. Nis f. 30.04.1848. 7.
Dødfødt dt. 1849.

1859 Nis Hansen (Sv.s.) f. 4.02.1824, død 19.04.1884 på Felsted Vestermark ved hængning, 60 år, s.a.
bolsmand Nis Hansen (Eriksen) og Marie Elisabeth, bol Tu. 3 a i Tumbøl

Gift 26.06.1857 Anna Maria Jepsen Kaufmann f. 3.04.1835, død

Børn: 1. Maria Margretha f. 13.05.1858, 2. Peter f. 23.03.1862, 3. Elise Marie f. 31.08.1864, 4. Anna
Cathrina Christina f. 26.05.1873, død 1883

*Nis Hansen blev udnævnt til Dannebrogsmænd, formodentlig fra tre årskrigen 1848-1851. Udnævnelserne
er gået tabt i forbindelse med Christiansborgs brand i 1884.*

1884 Kaptajn Jens Nielsen Lodberg, førhen styrmand og
inderst i Rinkenæs, gift Dorothea f. Petersen,

Børn: 1. Jes f. 27.05.1866, se nedenfor. 2. Cecilie f. 1874, død
1883 i Rinkenæs, begge født i Rinkenæs

1888 Jes Petersen Lodberg søn, f. 27.05.1866, død ...,

Gift 25.07.1889 Anna Catharina f. 21.07.1867, d.a. gdr.

Rasmus Rossen Christiansen og Ulrike Sophie i Felsted

Børn: 1. Dorothea f. 26.05.1890, 2. Jes f. 22.04.1892 i Genner,
død ..., 1923 er han gårdbestyrer på bol Tr. 3 b i Tråsbøl.

Assenholmvej 4 Kastrup luftfoto 1986

1892 Postbud Nis Thomsen f. 4.09. 1856, s.a. kådner Christian Thomsen og Agathe Johanne i Øsby,
Gift 25.11.1882 Anna Mathilde Louise Schlichting f. 9.01.1860, d.a. daglejer i Tråsbøl Claus Hermann
Schlichting og Ingrid Christine Svens dt fra Blekinge

Børn: 1. Agathe Johanne f. 23.05.1883, 2. Christine f. 5.10.1884, 3. Anna Catharina f. 14.10.1886, 4.
Henriette f. 1.11.1888, 5. Christian f. 8.10.1890, 6. Mathilde f. 15.09.1892,
Børnene 1-5 er født i h.h.v. Tumbøl og Felsted. Mathilde er født på Felstedmark.

1893 Hans Pedersen Andersen f. 7.08.1845 i Rise sogn på Ærø, død 7.12.1927 i Ny Skovbøl, 82 år,
s.a. Hans Pedersen Andersen og Birthe Kirstine Larsen i Olden, Rise sogn på Ærø.

Gift Eline Marie f. 20.05.1834 i Varnæs, død 26.04.1909, 74 år

Børn: 1. Marie Christine f. 1873, 2. Anna Margrethe f. 1876. *Hans Pedersen Andersen er i 1872 ejer af et parcelliststed "Sovborg" på Søgårdsmark, hvor begge børn er født.*

1904 Anna Margretha Andersen, datter, f. 8.02.1876.

1908 Jørgen Jochimsen svigersøn f. 14.08.1886 i Varnæs, se videre under Assenholmvej 2.

1911 Andreas Rasmussen f. 26.05.1882 i Skelde, død 21.05.1948

Gift med Cecilie Christine Madsen f. 10.05.1886 i Skelde, død 27.02.1959

Børn: 1. Thomas f. 17.02.1914, død 1.07.1917, 2. Thomas f. 31.05.1920, død 3.10.1995 i Grimstrup.

1950 Thomas Todsen f. 1916, død 2014, s.a. parcellist på Tumbøl Søndermark 9. Thomas Todsen og Sina Cathrina Sivertsen fra Achtrup

Gift Bothilde Juhler f. 1913, død 17.01.2004, d.a. Peter Jessen Juhler og Marie f. Sørensen, i Nørballe.

Børn: 1. Thomas, 2. Merethe g. Sauer og bosat i Søgård.

1987 Thomas Todsen søn, f. 28.01.1953 på Tumbøl Søndermark

Gift 1975 Karin Nowack fra Egersund.

Børn: 1. Rene Nowack Todsen f. 1986.

Familien boede de første år i Egersund, hvorefter Thomas flytter og overtager forældrenes ejendom. I

1989 opfører Thomas et nyt stuehus på grunden

2014 Ejendommens jordtilliggende er 13.7327 ha

Fe. 2 a¹. Parcelliststed, oprettet på jord fra Assenholmvej 4. Vestermarken 5, matr. 39.

1782 Peter Christensen Igeschau, parcellist på Felsted Vestermark 5.

Peter Christensen Igeschau f. 1738, død 25.01.1798, 60 år i Tumbøl, s.a. bolsmand Christen Petersen

Igeschau og Marie i Kværs,

Gift Ellen f. 1743, død 1799, 56 år (hos datteren gift med smed Jørgen Carlsen i Skovbøl), d.a. bolsmand Jørgen Nissen og Kiesten i Kværs.

Børn: 1. Jørgen f. 1779 i Kværs, 2. Marie, 3. Kiesten f. 1782 i Felsted

1794 Ellen Nissen fra Felsted, g. 1796 med Jens Jensen fra Tørring, 3 børn

1808 Johann Friedrich Momsen fra Sønderborg

1809 Ohle Thomsen

1820 Christian Thomsen g. Ellin Dorothea Nissen fra Nybøl

1827 Lorenz Jessen Gerter fra Rinkenæs

1828 Christian Jessen, s.a. fhv. kgl. bolsmand Hans Peter Jessen og Christina i Tråsbøl

1829 Andreas Andresen Petersen g. Anna Margrethe Jessen, d.a. Hans Peter Jessen og Christina

1852 Bolsmand Jørgen Jessen

1862 Johann Christensen

1870 Christian Christensen g. 1870 Cathrina Maria Jepsen fra Tråsbøl

1890 Jes Christensen Dall g. Anna Dorothea Toft fra Raved.

1898 Hestehandler Jes Christensen Dall, søn g. Gunder Marie Mørk

1921 Hestehandler Iver Mørk Dall

1922 Auktion: Jørgen Petersen og Hans Christian Petersen

1930 Ingeborg Philipsen f. Lorenzen (særeje) g. Jørgen Philipsen

1935 Frederik Philipsen g. Elisabeth Christine Aalling

1970 Ingrid Christensen der lægger jorden sammen med sin ejendom Sdr. Hostrup Bygade 110

De nedslidte avlsbygningerne nedbrydes og senere stuehuset.

Fe. 2 b. Halvbol, (der oprindeligt lå på vestsiden af landsbygaden), Kandrupvej 8.

1613 nævnes Hinrich Asmussen på bolet

1636 nævnes Hans Møller

1666-74 Peter Asmussen

ca. 1690 Chresten Paulsen f. 1640, død 1698, 58 år

Gift Anna f. 1655, død 1699, 44 år

Børn: 1. Elline f. 1687 i Felsted, død 1693, 2. Margreth f. 1691, 3. Elline f. 1695, g. 1723 Jørgen, s.a. Nis Petersen Hissel og Anna Margreth i Felsted, 3. Elline f. 1695, se nedenfor.

1698 Nis Petersen Hissel f. 1669, s.a. Peter Hansen Hissel og Ann i Nørballe, Nø 2 b.

Gift 1698 Anna Margreth Michels dt fra Adsbøl

Børn: 1. Peter f. 1698, død 19.03.1700, 2. Peter død 1706, 3. Jørgen f. 1703, se nedenfor, 4. Anna f. 1705, død 1706, 5. Anna f. 18.03.1707, død 1709, 6. Peter f. 1709, død 1709, 7. Hans f. 1710, g. 1742 Margreth Lorenzens dt i Felsted, inderst i Stubbæk, 8. Dødfødt 1714, 9. Jes f. 1717.

ca. 1723 Jørgen Nissen Petersen Hissel søn f. 1703

Gift 1723 Elline f. 1695, d.a. Christen Paulsen og Anna i Felsted

Børn: 1. Anna f. 1725, 2. Margreth f. 1727, død 1731, 3. Nis f. 12.02.1730, 4. Margretha Dorothea f. 30.10.1734. Begge familier Hissel må være flyttet fra sognet.

ca. 1736 Jørgen Hansen f. 1695, død 11.05.1774, 82 år 4 md, s.a. bolsmand Hans Jørgensen el. Jendresen el. Hindresen og Dorret i Tråsbøl

Gift 10.02.1736 Marie Friederica f. 1707, død 17.05.1773, knap 65 år, d.a. bolsmand Asmus Juhler og Ellen i Hostrup, Hsp. 4.b

Børn: 1. Hans f. 26.04.1737, se nedenfor, 2. Asmus f. 1740, død 1742, 2 år, 3. Asmus f. 20.02.1743, g. 1766 Maren Asmussen, bol Sv. 1 a., 4. Dorthe f. 1746, 5. Ellen f. 17.02.1748, død 2.12.1764.

1767 Hans Jørgensen Jendresen søn f. 26.04.1737, død 6.05.1803, 67 år,

g. 13.01.1767 Leene f. 1738, d.a. bolsmand Jørgen Jørgensen og Marie i Varnæs

Børn: 1. Hans Jørgen f. 5.05.1769, død 20.06.1769, 2. Jørgen f. 21.05.1770, 3. Peter f. 1.05.1773, død 30.03.1794, 4. Marie Dorthe f. 30.11.1775, se nedenfor, 5. Kiestine Marie f. 2.07.1778, g. 1800 Christian Petersen, s.a. parc. Jørgen Petersen på Søgårdsmark.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt sin jord i Stensvang.

ca. 1798 Carl Jessen Jendresen (Sv.s.) f. 23.01.1779, død 8.09.1829, 52½ år, s.a. kådner i Bjergskov Klipleve sogn Jes Petersen og Ann Margreth, Hans Clemmensen dt.

Gift 31.08.1798 Marie Dorthe f. 30.11.1775, død 13.11.1842, 67 år,

Børn: 1. Hans Peter f. 3.02.1799, g. 1828 Anna Maria Jensen (Strux) bosat på Veesmark i Jylland, 2. Jes Hansen Jessen f. 5.06.1801, se nedenfor, 3. Helene f. 23.01.1804, g. parcellist Chresten Jochimsen i Kværs, 4. Anna Margretha f. 18.06.1806, g. 1828 Hans Johann Jessen, 2x 1832 Poul Johannsen Schröder, Kandrupvej 6, Felsted, 5. Christian f. 23.04.1809, 6. Carl f. 6.04.1812, 7. Jørgen f. 26/5 1814, død 1888, g. 1835 Kiesten Asmussen i Skovbøl, 8. Maria f. 12.12.1818, død i Kværs, 9. Ellin f. 22.03.1822, død 1822

ca. 1831 Jes Hansen Jessen søn f. 5.06.1801, død 4.11.1849, 48 år

Gift 10.09.1831 Anna f. 1.06.1811, død 18.12.1866, 55 år, d.a. bolsmand Peter Hansen Klein og Mette i Tråsbøl

Børn: 1. Carl f. 17.10.1831, død 5.12.1831, 2. Marie Dorthe f. 24.10.1832, se nedenfor, 3. Mette Marie f. 29.01.1835, g. 1854 Paul Jessen Lassen fra Barsmark, 4. Anna f. 2.01.1839

1859 Jørgen Paulsen svigersøn f. 18.08.1828, død 1908, 79 år, s.a. bolsmand Jørgen Paulsen og Cathrine Dorothea Brodersen i Brobøl
 Gift 7.07.1859 Marie Dorthe f. 24.10.1832, død 1868, 36 år,
Maria Dorthea fødte en uægte datter: Maria Dorothea Jessen f. 25.7.1855. Fader er udlagt smedesvend Hans Nicolai Kunstmann af Tumbøl. Besvangrelsen er sket hos smeden i Felsted, hvor begge tjente 10 måneder før.
 Børn: 1. Jes f. 16.06.1860, se nedenfor, 2. Jørgen f. 16.03.1862, død 1892, 30 år ugift, 3. Anna f. 8.08.1864, 4. Jens Peter f. 13.06.1866,
 Gift 2x 9.12.1871. Gunder Cathrine f. 26.08.1838, død 1924, 85 år, d.a. gdr. Rasmus Hansen Kjær og Maren i Varnæs
 Børn: 1. Dorothea Cathrina Maria f. 27.03.1872, 2. Asmus f. 5.06.1875, g. 1907 Marie Truelsen fra Frestrup

1889 Jes Paulsen søn f. 16.06.1860, død 1892, ugift

1902 Herman Christian Hansen. Byforstander og ejendomshandler i Felsted, Dalsgård, Rinkenæs.

1906 Jørgen Petersen f. 19.12.1878, død 11.03.1932, s.a. bolsm. Jørgen Petersen og Maren, Snedled, Varnæs
 Gift Cecilie Ingeborg f. 17.01.1884, død 7.07.1974
 Børn: 1. Jørgen f. 1911, se nedenfor, 2. Maren f. 1915, 3. Katinka f. 1918,

Kandrupvej 8

Foto ca. 1918

1936 Jørgen Petersen søn f. 9.09.1911, død 25.11.2003
 Gift 5.05.1937 Karen Linnet f. 1914 i Fole sogn, død 16.08.1999, d.a. forpagter Valdemar Linnet og Anna Kirstine.
 Børn: 1. Jørgen f. 2.03.1938, 2. Valdemar Linnet f. 5.11.1942, 3. Gunnar Linnet f. 12.02.1948,

2001 Rasmus Vaarbjerg og Bettina samt et jordtilliggende på 2.0336 ha.

2008 Rasmus Vaarbjerg

Fe. 3 Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegaard delt o. år 1600

Fe. 3 a. Halvbol, beliggende på hjørnet af Gråstenvej – Præstegaardsvej, Gråstenvej 38.

1613 nævnes Jørgen Lausen

1636 Nis Lydicksen fra Stubbæk

1666-95 Hans Hansen (Lund) f. 1634, død 1699, 65 år

Gift Birreth f. 1704, 61 år

Børn: 1. Rasmus f. 1672, se nedenfor, 2. Kiesten f. 1670, død 1733, g. 1701 Søren Petersen, 3. Anna f. 1672, g. 1702 Hans Clausen fra Blans, kådner i Felsted, 4. Jørgen f. 1677, død 1709, 5. Chresten f. 1686

1698 Rasmus Hansen Lund søn f. ca. 1672, død 1708, 36 år

Gift 1698 Maren f. 1664, Jes Boysens dt i Nørballe. førhen bol Tu. 11b i Tumbøl

Børn: 1. Hans f. 31.03.1699, se nedenfor, 2. Jes f. 1701, død 1701, 3. Anna f. 1702, bor i Kværs, 4. Jes f. 1704, død 1706, 5. Margreth f. 1707, gift ind på Fe. 8 b.

1710 Peter Laurtzen fra Tumbøl, f. 1668, død 1743, 75 år

Gift 1710 Maren - Rasmus Lund efterladte enke, f. 1664, død 1737, 73 år, d.a. bolsmand Jes Boysen i Nørballe, førhen bol Tu. 11b i Tumbøl

Børn: 1. Rasmus f. 1711 g. 1738 Mette enke efter Nis Jørgensen i Torp, Trp., g. 2x 1747 Maren, d.a. gdr. Peter Jessen og Maren i Nørballe, g. 3x 1762 Ann 1730-77.

ca. 1735 Hans Asmussen Lund søn f. 1699, død 29.09.1769, 71 år.

Gift 9.07.1735 Anna Nis dt. fra Kværs

Børn: 1. Maren f. 1737, se nedenfor, 2. Anne Marie f. 1739, 3. Margreth f. 1742, 4. Anna f. 1745, g. 25.10.1770 kådner- og træskomager Jens Jørgensen Norm i Felstedskov, 5. Asmus f. 1748.

1759 Christen Jørgensen (Lund) (Sv.s.) f. 1723, død 17.01.1788, 64 år, s.a bolsmand Jørgen Hansen og Maren i Bovrup

Gift 26.09.1759 Maren f. 1737, død 27.05.1805, 68 år, d.a. bolsmand Hans Asmussen Lund og Ann i Felsted, efterlader Jørgen g. i Felsted, Hans g. i Skodsbøl, Maren g. Peter Hansen på Felstedmark

Børn: 1. Jørgen f. 24.08.1760, 2. Hans f. 1.01.1762, g. i Skodsbøl, 3. Anne f. 26.09.1764, død 1787, 22 år, 4. Peter f. 5.04.1771, død 1772, 5. Dødfødt tvilling 28.11.1773, 6. Dødfødt tvilling 28.11.1773, 7. Peter f. 13.10.1775, død 1780, 8. Maren f. 1768, g. 1.06.1792 kolonist Peter Hansen Svarrer fra Kværs.

1775 nævnes Christen Jørgensen som heuerlings (sidder til leje).

ca. 1775 Hans Petersen f. 1743, død 5.12.1802, 59 år, s.a. bolsmand Peter Hansen og Cathrin i Stenderup
Gift 28.06.1775 Kiesten f. ca. 1750, død 6.07.1791, 41 år 2 md, d.a. bolsmand Hans Christensen og Margreth i Blans.

Børn: 1. Peter f. 18.03.1776, se nedenfor, 2. Margreth Marie f. 8.11.1781, g. 1802 Nis Jacobsen Lund i Svejrup, 3. Hans f. 14.04.1781, død 28.06.1781, 4. Hans f. 18.08.1782, død 1785, 5. Jørgen f. 11.12.1785, død 28.02.1830. Jørgen var ungkarl og tjente hos sin svoger Nis Jacobsen Lund i Svejrup. Derfra kom han til kromand Hinrich Frees i Felsted, hvor han døde, 6. Chresten f. 23.06.1789, død 9.05.1791,
Gift 2x 22.11.1793 Ann Marie f. 1758, død 7.10.1837, 79 år, hos rademacher Marx Griep, på Præstegaardsvej 6 i Felsted, d.a. fri-inderst Jens Jensen og Maren i Skodsbøl
Børn: 1. Jens f. 27.02.1795, død 30.04.1795, 2. Hans f. 12.08.1795, død 10.11.1823, 25 år, ugift.

1803 Peter Hansen søn f. 18.03.1776, død 8.06.1847, 71 år gl. som alumne i Tråsbøl

Gift 4.11.1803 Maren f. 25.06.1782, død 26.11.1840, d.a. Hans Petersen Klosmoes og Lisbeth i Tråsbøl, Tr. 4 b.

Børn: 1. Hans Peter f. 9.03.1804 i Felsted, 2. Anna Marie f. 14.04.1805 i Felsted, g. 1842 Gråst. inderst Hans Hansen Bunde i Felstedskov, 3. Elisabeth f. 25.10.1807 på Tullerbjerg, g. 1843 Peter Brodersen, 4. Kiesten Marie f. 21.12.1809, 5. Maren f. 21.12.1809, 6. Kiesten f. 6.12.1812, 7. Marie Kiestin f. 1.01.1816 i Tråsbøl, 8. Anna Botilla f. 27.03.1819 på Skovbølgårdsmark, g. 1843 Jens Iversen i Tråsbøl, 9. Peter Hansen f. 9.04.1822, 10. Asmus f. 26.02.1826, død 4.12.1827, 11. Anna Maria f. 1833, død 2.03.1833. Datteren Christina føder 30.04.1838 en uægte søn Asmus Jørgensen og datteren Maria Christina føder 7.07.1838 en uægte dt. Maria Christina

Peter Hansen måtte gå fra faderens bolsted i Felsted og flyttede til parcelliststedet "Tullergård" på Skovbølgårdsmark.

1806 Hans Lorenzen f. 9.11.1775, 3.04.1845, 69 år, s.a. bolsmand Johannes Hansen og Ann, Fe. 10 a.
Gift 17.10.1801 Anna Margretha Heisel f. 19.07.1779, d.a. kådner og hjuler Nis Heisel fra Stubbæk og Kiesten Schlaikier fra Hostrup, Ensted sogn. N.B. Hans Lorenzen var først kådner og hjuler i Ensted sogn.
Børn: 1. Kiesten Hansen Heisel f. 24.05.1802 i Ensted, se nedenfor, 2. Anna f. 9.07.1804 i Ensted, g. 1834

Andreas Petersen Jæger i Felstedskov, 3. Nis Hansen Heisel f. 7.11.1806, se nedenfor, 4. Hans Johannes f. 19.03.1809, hjuler i Aabenraa, 5. Mett Kiestin f. 8.04.1811, (fødte et barn; *Hans Petersen, død 1839, 4 år*), g. 1838 Gotthard Møller fra Brede sogn og bosat i Tumbøl, 6. Helena Marie f. 12.12.1813, død 3.12.1815, 7. Helena Marie f. 16.10.1816, død 13.12.1820, 8. Anna Margreth f. 4.04.1820, g. 1842 hjulmager Peter Petersen Beck fra Stenderup, bosat i Udbjerg.

1829 Marx Griep svigersøn, hjulmager, f. aug. 1806, død 3.06.1871, 65 år i Jejsing, s.a. snedker Marx Griep og Margretha Lahann (Boostedt) ved Neumünster
Gift 28.07.1827 Kiesten Hansen Heisel f. 24.05.1802, d.a.

Hans Lorenzen og Anna Margreth Heisel i Felsted
Børn: 1. Anna Margretha f. 23.01.1828. 2. Marx Christian f. 22.09.1830, g. i Rørkær, 3. Maria Christina f. 31.12.1831, 3. Cathrina Dorothea f. 4.09.1835, 4. Helena Sophie f. 21.05.1838.

1841 er Marx Griep hufner i Sottrup, Bylderup sogn, hvor sønnen Nis Marcus f. 24.05.1841, død 1.07.1843 i Sottrup. Familien flyttede derefter til Jejsing.

Gråstenvej 38b

Foto ca. 1910

1838 Nis Hansen Heisel køber et "Nebenhaus" med kålhøve af Marx Griep, på Præstegaardsvej 6.
Nis Hansen Heisel f. 7.01.1806, død 12.01.1839, 33 år

Gift 19.09.1829 Cecilie Rosenbeck, f. 27.02.1809, død 27.09.1888, 79 år, d.a. hufner Boy Nielsen og Kiesten, Jens Rosenbecks dt i Grønnebæk.

Børn: 1. Hans f. 12.10.1829 i Grønnebæk, død 11.04.1834, 2. Christian Nissen f. 8.02.1833, 3. Hans Nissen f. 13.12.1834, død 15.12.1836, 3. Dødfødt tvilling f. 13.12.1834, 4. Hans Nissen f. 13.05.1838. g. Mette Catharina Hansen, parcellist i Hostrupskov.

1840 Frederik Bøllner, Marcus Carstensen og Peter Eskildsen i Felsted køber dele af dette bolssted og resten af samme. Stamparcellen sælges til Jørgen Johann Emil Schmidt, Gråstenvej 12.

N.B. De gamle bygninger på Gråstenvej 38b bliver i 1830 solgt til Kay Christensen, der i 1858 sælger stedet til bager Jørgen Nissen Hieronimus fra Lybæk

Fe. 3 b. Halvbol. Bolet lå oprindeligt på vestsiden af landsbygaden

1613 Hans Michelsen
1636 Jørgen Tuxen
1636-74 Peter Ketelsen
1680'erne Jes Rossen el. Asmussen

ca. 1684 Jes Rossen f. 1654 i Svejrup, død 1731, 77 år i Felsted
Gift 1684 Mergreth f. 1660, død 1724, 64 år, d.a. Nis dt fra Skovbøl
Børn: 1. Maren f. 1685, se nedenfor, 2. Birthe f. 1687, død 1688, 3. Karen f. 1689, død 1706, 17 år, 4. Mette f. 1691, g. 1716 Laurtz Petersen fra Klipleve, se Lyngskovvej 5, 5. Margreth f. 1694, g. 1727 Christen Petersen, 6. Gunder f. 1697, død 1706.

1714 Michel Nissen (Sv.s.) f. 1683, død 1735, 51 år, s.a. kådner Nis Michelsen og Kiesten i Nørballe
Gift 1714 Maren f. 1685, d.a. bolsmand Jes Rossen og Margreth i Felsted
Børn: 1. Jes f. 1715, død 15.02.1778, 62 år 6 md, ugift, "har kun tjent", 2. Kiesten f. 1719, død 1729, 10 år

1736 Nis Petersen Juhler (Sv.s.) f. 1704, død 2.03.1780, 75 år, 8 md, s.a. bolsmand Peter Nissen Juhler og Leen Hansen, bol Tu. 11a i Tumbøl
Gift 3.02.1736 Maren, enke efter bolsmand Michel Nissen i Felsted, f. 1685, død 27.10.1768, 82 år, d.a. Jes Rossen og Margreth i Felsted. Efterlader sønnen Jes fra 1. ægteskab.

ca. 1760 Johan Johansen *Juhler* f. 19.06.1736, død 2.02.1779, 42 år 6 md, uægte s.a. bolsmand Johan Johansen Schmidt i Nørballe og Ingeborg Peters dt.
Gift 30.10.1760 Merret f. 1738, død 29.01.1790, 51 år, bolsmand Peter Nissen og Maren i Felsted
Børn: 1. Nis f. 23.10.1761, se nedenfor, 2. Peter f. 9.03.1763, 3. Andreas f. 25.02.1765, 4. Johan f. 6.06.1766, 5. Maren f. 4.01.1768, 6. Hans f. 7.06.1771, død 1772, 7. Hans Johannsen f. 5.03.1777, 8. Christian f. 19.02.1779.

Ved udskiftningen 1778 i Felsted-Nørballe, bliver dette halvbol Fe. 2 a. og halvbolet Fe. 3 b. nedlagt.

Kaptajn Søncke Ludewig Petersen på Ladegård fik som tidligere nævnt tildelt og overdraget jord i Assenholm, Stensvang, Møldam, Kirkebjerglykke og "Nattergal", samt toft fra Johan Juhlers nedlagt halvbol Fe. 3 b. og Rasmus Jørgensen's boplads Fe. 9 a., i alt 127 tdr. land, hvilket svarer i størrelse til et helbol.

Kaptajn Søncke Ludewig Petersens skrantende økonomi og konkurs medfører, at der på hans tildelte arealer genopstår nye ejendomme:

1. Fe. 2 a. genopstår som et nyt halvbol i Årsfelde, Assenholmvej 4, matr. 13, se nedenfor. Se Tønder skyld- og panteprotokol nr. 2191 folie 1082. Peter Christensen Igeschau er fra 1780-82 bestyrer.
2. Peter Christensen Igeschau fra Kværs opretter et nyt 1/4 bol på adressen Vestermarken 5.
3. Bolsmand Johan Johansen Schmidt, Nørballe 2, overtager parcellen "Nattergal" på Felstedmark som beskrives som en parcel samt en toft på i alt 9,2 tdr. land. Han indsætter sin ovenfor nævnte uægte søn Johan Johannsen Juhler som curator og opretter et 1/4 bol med bygninger på arealet, se Møllevej 33 nedenfor.

Fe. 3 b. Kwartbol. Møllevej 33.

1779 Johan Johannsen *Juhler* f. 19.06.1736, død 2.02.1779, 42½ år.

Enken Merret f. 1738, død 29.01.1790, 51 år, overtager kvartbolet.

1790 Nis Johannsen Juhler søn f. 23.10.1761, død 1795, 34 år
Gift 29.10.1790 Anna Hansen f. 1762, d.a. bolsmand Hans Jessen Tüchsen og Kiesten i Varnæs
Børn: 1. Merret f. 13.03.1792, se nedenfor, 2. Kiestin f. 13.07.1794, g. Hinrich Hagedorn i Bovrup.

1796 Jes Jessen f. 26.02.1760, død 19.11.1825, 65 år, s.a. bolsmand Jes Petersen og Ellen i Nørballe.
Gift 27.10.1796 med Anna, enke efter Nis Johannsen Juhler, f. 1762, død 18.11.1844, 82 år
Børn: 1. Dødfødt dt. 28.08.1797 i Felstedskov, 2. Nis f. 9.10.1798, bosat i Aabenraa.

1815 Andreas Hansen, f. 22.11.1790, død 10.04.1816, s.a. kådner Hans Matthiesen og Katrin, Kværsmark
Gift med Merret f. 13.03.1792, d.a. Nis Johannsen Juhler og Anna.
For 3 måneder siden kom Andreas som soldat til Fredericia, hvor han blev syg og døde 25 år gammel.

1815 Hans Peter Hansen f. 23.11.1782, s.a. bolsmand Hans Petersen og Margaretha i Klipleve
Gift 16.11.1816 Merret, Nis dt, enke efter Andreas Hansen,
Børn: 1. Jes Peter f. 26.08.1817, 2. Anna f. 1.11.1821, 3. Hans Peter f. 3.09.1825

Familien flytter og benævnes som hufner i Brundlund.

1830 Mathias Petersen, førhen Bygbjergvej 14, g. 1818 Anna Jørgen Johansens dt fra Tråsbøl

1857 Peter Petersen søn, g. 1856 Anna Marie Petersen

Paulsen fra Varnæs

1888 Hans Hansen fra Slyngstengård (Sv.s.) f. 1860,
g. 1888 Anna Petersen f. 3.11.1862 på Felstedmark

1924 Andreas Hansen Møller fra Krusmølle (Sv.s.)
g. 1921 Anne Marie Hansen. *Historisk Årbog for Felsted
sogn 2011 s. 34-37*

1924 Jens Peter Hansen fra Vaarbjerg, g. 1924 Anne
Marie Hansen fra Tumbøl

1960 Hans Christian Hansen søn, g. 1948 Else

Mathiesen fra Avnbøl

1986 Per Madsen

2013 Katarzyna Marta Gaca.

Møllevej 33
Aalborg Luftfoto

Foto ca. 1950

Fe. 4. Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegård.

Helbolet er delt før 1613 mellem Jes Asmussen og Peter Michelsen

Fe. 4 a. Halvbol, Assenholmvej 2, Ladeg. folie 94

1613 Peter Michelsen

1636- Matz Hansen - wust (ødegård)

Atzer Lydicksen, førhen kådner i Felstedskov

1660'erne Atzer Lydicksen f. 1630, død 1718, 88 år, s.a. Lydick Christensen i Nørballe, Nø. 6 b.
Gift ukendt

Børn: 1. Merret f. 1665, g. 1695 Rasmus Jepsen i Nørballe, død 1725, 2. Lydick Atzersen f. 1668, død
1699, 31 år, 3. Anna f. 1675, se nedenfor.

1701 Hans Petersen Schmed (Sv.s.) f. 1666, død 1736, 70 år

Gift 1701 Anna f. 1675, død 1707, 32 år, d.a. Atzer Lydicksen i Felsted

Børn: 1. Ann f. 1702, (*Ann Peters enke død 26.11.1772, 70 år, efterl. ingen børn*)

2. Dødfødt 1704, 3. Dødfødt 1706, 4. Dødfødt 1707

Gift 2x 1708 i Varnæs, Gunder Jørgens dt. fra Bovrup, f. 1679, død 1710, 31 år

Børn: 1. - 2. Dødfødte børn 1709, 3. Dødfødt 1710

Gift 3x 1711 i Varnæs kirke med Maren Jørgens dt fra Bovrup

Børn: 1. Peter f. 1712, se nedenfor.

1738 Peter Hansen Schmed søn, f. 1712, s.a. kådner Hans Petersen Schmed og Maren i Felsted

Gift 1738 Ann fra Kværs

Børn. 1. Maren f. 1740, kors i kirkebog, 2. Bodelt f. 1741.

1757 Jens Hansen *Lausen* f. 1723, død 28.01.1797, 73 år, s.a. bolsm. Hans Jessen og Cathrin, Fe. 8 a.

Gift 4.11.1757 Maren f. 1732. d.a. bolsmand Hans Rasmussen Lausen og Kiesten, Gråstenvej i Felsted

Børn: 1. Kiesten f. 20.09.1758, 2. Jens f. 1760, død 22.09.1770, 3. Cathrin f. 1761, se nedenfor, 4. Ann Marie f. 4.05.1764, 5. Jens f. 2.03.1767, 6. Peter f. 16.03.1769, 7. Maren f. 24.12.1771, 8. Ann f. 1.02.1774, 9. Hans f. 9.03.1776, 10. Kiesten f. 25.05.1778, død 29.12.1778.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt jord i Vestermark.

1782 Peter Christiansen Lausen (Sv.s.) f. ca. 1747, død 27.07.1811, 64 år, s.a. bolsm. Chr. Petersen Maren el. Malene i Ragebøl - Staugaard, Dybbøl

Gift 24.10.1782 Cathrin f. 28.12.1761, død 13.11.1811, 50 år

Børn: 1. Maren f. 1.03.1784, død 1800, 2. Christian f. 26.09.1785, se nedenfor, 3. Malene Sophie f. 7.11.1787, se N.B., 4. Ann Maria f. 20.12.1789, død 23.12.1889, 5. Jens f. 9.02.1791, kgl. kådner i Felstedskov, g. 1818 Maren f. 1786, død 1828, Petersen Jauer, 6. Peter f. 16.03.1793, 7. Hans f. 15.02.1796, Partmann i Kværs, g. 1822 Helena Brigitte, d.a. Christian Petersen i Kiesten Marie i Felsted, 8. Jørgen f. 16.06.1799, død, 9. Maria f. 28.02.1803,

N.B. *Malene Sophie f. 1787, g. 30.05.1818 med Peter Petersen f. i Aventoft, s.a. pastor Asmus Petersen i Nr. Løgum. Peter var inspektør på de adelige godser, Ladegård, Grøngrøft og Skovbølgård.*

1812 Christian Petersen (Lausen) søn f. 26.09.1785, død 5.05.1867, 81 år,

Gift 1815 Maren Otzen f. 19.09.1783 i Ensted, død

17.12.1861, 78 år, d.a. indsidder Jens Otzen og Ann i Stubbæk.

Børn: 1. Cathrin f. 1.04.1815, se nedenfor, 2. Peter f. 19.03.1815, 3. Jens f. 3.02.1819, død 1845, 4. Hans f. 26.10.1820, 5. Anna f. 21.05.1822, 6. Maria f. 26.08.1824, død 1830,

Datteren Cathrin er i 1861 ejer af et frit inderstested, Præstegaardsvej 2, der overtages af hendes broder Peter.

Assenholmvej 2

Foto ca. 1900

1863 Peter Petersen (Lausen) søn f. 19.03.1815, død 8.11.1894, ugift.

1890 Friedrich Christian Petersen f. 14/7 1865, død 15.11.1905 i Flensborg, begravet på Felsted kirkegård, s.a. gdr. Andreas Nissen Petersen og Amalie Marie Benedickte f. Schmidt, Søgårdsmark 10. Gift 28.03.1890 Botilla f. 5.04.1868, d.a. gdr. Hans Jessen og Anna Botille på Felstedmark

Børn: 1. Andreas f. 22.05.1892, se nedenfor, 2. Ann Botilla f. 1893, død 1893, 3. Hans Hinrich f. 1896, 4. Amanda Botilla f. 1898, død 1900, 5. Peter Theodor Schmidt f. 1899, død 1900, 6. Frida Christine f. 1901.

1908 Carsten Hansen Nissen f. 23/7 1879 i Bjolderup sogn, byforstander i Felsted.

Gift 13.08.1907 Botilla f. 5.02.1868, enke efter Friedrich Christian Petersen, død 1.05.1843, 75 år i Egersund.

1920 Andreas Petersen f. 22.05.1892, s.a. gdr. Friedrich Christian Petersen og Botilla på Felstedmark Gift 8.10.1920 Marie Cathrine Lautrup f. 8.09.1886 i Fogderup, Ravsted sogn

Børn: 1. Christian Lautrup Petersen f. 1924, 2. Anni Botilla f. 1926, g. gdr. Thomas Festersen på Søgårdsmark.

1922 Jørgen Jochimsen f. 14.08.1886, s.a. fisker Peter Jochimsen og Mette f. Bruhn i Varnæs

Gift 5.06.1908 Anna Margrethe Andersen f. 8.02.1876, død 17.05.1917, 41 år, d.a. landmand Hans Peter Andersen og Eline Marie Petersen på Søgårdsmark, se Assenholmvej 4.
Børn: 1. Eline Marie f. 4.10.1909, 2. Hans Peter f. 21.07.1910, se nedenfor, 3. Lorenz Peter f. 8.05.1912, 4. Cathrine Eline f. 5.08.1917
Gift 2x 12.12.1919 Anne Kjestine Hugger f. 27.04.1889 i Kolsnap
Børn: 1. Johannes f. 25.02.1920.

Under den økonomiske krise sidste halvdel i 1920'erne, valgte Jørgen Jochimsen at bortforpagte gården til "selvstyremand" Christian Martin Egert fra Langeland.

1935 Hans Peter Jochimsen søn, f. 21.07.1910
Gift 1936 Petrine Jørgensen f. 2.05.1914 i Roost, Arrild sogn, d.a. gdr. Peter Wilhelm Marius Jørgensen og Gunder.
Gårdens stuehus og kostald brændte i 1939, hvorefter Hans Peter Jochimsen nyopførte stuehus og kostald.

1939 Svend Arne Lauesgaard f. 7.11.1912, død 30.06.2004, s.a. godsejer Jørgen M. Lauesgaard og Jacobine Finneemann på Gråsten-Kiding
Gift 1939 i Ulkebøl kirke med Anna f. 7.06.1914 i Oakland, død 6.08.1889
Børn: 1. Kirsten, 2. Birgit, 3. Vibeke.
Svend Arne Lauesgaard blev ved Lundtoft kommunes oprettelse i 1970 valgt til borgmester et embede som han bestred i 3 valgperioder.
Ejendommens jord var bortforpagter i en årrække til: Sigurd Sørensen og derefter til Laurits Pedersen Gl. Egegård, hvorefter ejendommens jordtilliggende, på nær bygninger og 5.0951 ha, frasælges til Hans Jørgensen Staugaard, Tumbøl Søndermark 3.

1988 Kirsten Lauesgaard datter,
Gift 1963 i Felsted kirke med Aksel Krogh Sørensen f. 1932 i Mjels, Als.
Børn: 1. Jørn, 2. Anne

2009 Torben Pedersen fra Gl. Egegaard og Louise Gerber Pedersen fra Broager
Børn: 1. Andreas, 2. Mads, 3. Katrine

Fe. 4 b. Halvbøl, Vestermarken 11, art. 15.

1613 Jes Asmussen
1636-74 Nis Jessen 1666 er bolet wust

ca.1687 Peter Jepsen f. 1652, død 1731, 79 år, s.a. Jep Petersen og Boeld, bol Nø. 7 a i Nørballe
Gift 1687 Ann f. 1654, død 1727, 73 år, d.a. Anders Bødiker i Felsted
Børn: 1. Rasmus f. 1688, 2. Anne f. 1692, se nedenfor, 3. Boeld f. 1696, død 1698
N.B. *Peter Jepsen ejer af "Prakkerlykke" i Felstedskov. I 1785 sælges de 11 tdr. land til smed Hans Hansen Smed i Skovbøl, der igen sælger den til Hinrich Asmussen Bunde.*

1716 Peter Hansen Kleinschmidt (Sv.s.) f. ca. 1680, død 1731, 51 år og begravet i Kværs, s.a. Rasmus Petersen i Kværs
Gift 1715 Ann f. 1692, død 1733, 40 år, d.a. bolsmand Peter Jepsens og Ann i Felsted
Børn: 1. Hans f. 1716, 2. Anna f. 1719, død 29.05.1785, g. 1744 kådner og kromand i Felsted Lydick
Asmussen fra Hostrup, 3. Anna Maria f. 1723, 4. Maren f. 1726, 5. Ellen f. 1729, død 1736.

1732 Jørgen Petersen (Sv.s.) f. 1703, død 1760, 57 år i Svejrup, s.a. bolsmand Peter Rossen og Birthe, bol Tu. 8b i Tumbøl.

Gift 29.11.1732 Anna - Peter Hansen Kleinschmidts enke, død 1733, 40 år

Gift 2x 12.05.1733 Ellen Synneth Nicolays dt fra Vonskær f. ca. 1707, død 1751, 44 år i Svejrup
Børn: 1. Peter Jørgensen f. 3.02.1734, død 7.02.1789, fri-kådner i Felstedskov, se Varnæsvej 595,
(g. 1761 Mett Jørgens dt. fra Varnæs, g. 2x 1781 Ann Jepsen Tagmoes fra Ny Skovbøl, g. 3x 1783 Maren
Asmussen, enke efter skrædder Nis Andersen i Felsted), 2. Anna f. 1737, 3. Nicolai f. 1740, 4. Hans f. 1744.

Jørgen Petersen flytter til Svejrup, hvor han i 1752 nævnes som kådner
Jørgen Petersen gift 3x 1752 m. Ingeborg, Kresten Petersen Lunds dt. i Felstedskov, død 10.08.1771, 55 år,
d.a. kådner Chresten el. Carsten Petersen Lund og Anne i Felstedskov.
Børn: 1. Sindet f. 16.03.1753 i Svejrup, død 1765, 11 år, 2. Carsten el. Kresten f. 4.09.1755 i Svejrup,
confirmeret 1772, 3. Jørgen f. 2.11.1757 i Svejrup, confirmeret 1774.

1750 Hans Hansen Jerresen el. Jessen f. 1716, død 28.05.1787, 70 år, s.a. bolsmand Hans Lautzen
Jerresen i Felsted og Ann i Felsted, bol Fe. 10 a.

Gift 22.10.1750 Ann Marie f. 1725, død 19.10.1784, 58 år 11 md, d.a. bolsmand Erich Andersen Kier i
Varnæs

Børn: 1. Barbara Margreth f. 1.07.1751, g. 1777 Jørgen Nicolaysen, Syvmandsskov 2, 2. Hans f.
22.09.1753, se nedenfor, 3. Erich f. 19/4 1756, død 19.05.1783, 27 år, 4. Asmus f. 7.01.1758, død 1759, 5.
Asmus f. 4.01.1760, g. 1793 Maren fra Bovrup, se nedenfor,

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet jord tildelt i Vestermark og Ahrsfelde.

1788 Hans Hansen Jerresen el. Jersen søn f. 22.09.1753, død 9.01.1826, 72 år

Gift 5.02.1788 Ellen Marie f. 1759, død 13.08.1837, 78½ år, d.a. kådner Hans Clemmensen og Marie
Jessen i Bjergskov

Børn: 1. Anne Marie f. 22.05.1788, død 21.03.1809, 21 år, 2. Dødfødt 1790, 3. Dødfødt dt. 1791, 4.
Dødfødt 1793.

1812 Asmus Johannsen

1820 Jørgen Jessen f. 22.03.1788, død 29.06.1861, 73 år, s.a. bolsmand Jes Jessen og Marine, bol Tu.
1a i Tumbøl

Gift 16.10.1819 Maren Carstensen f. 27.05.1789, død 10.03.1869, 79 år, d.a. farver Peter Carstensen og
Kiestin

Børn: 1. Hans Jessen f. 7.07.1820, se nedenfor, 2. Marie f. 29.12.1821, g. Laust Thaysen i Nørballe, 3.
Peter f. 20.10.1824, død 25.12.1849, 25 år, 4. Kiestine f. 9.07.1826, g. Jep Thomsen Bucholdt i Nustrup, 5.
Ellen Marie f. 23.04.1831, g. bolsmand Jørgen Jørgensen Ley i Nørballe.

1853 Hans Jessen søn, f. 7.07.1820, død 17.02.1883, 62 år

Gift 1.07.1853 Anna Botilla f. 19.04.1829, død 3.10.1888, 59 år, d.a. kådner Hans Peter Petersen og Marie
Christine i Drejberg, Bjergskov

Børn: 1. Jørgen f. 16.07.1854, 2. Marie Kirstine f. 19.02.1857, g. 1884 gdr. Peter Thomsen Mathiesen i
Lundtoft, 3. Hans Peter f. 20.08.1859, død 1870, 4. Hans f. 10.06.1862, død 1863, 5. Hans Henrik f.
19.04.1864, død 1864, 6. Maren f. 3.06.1866, død 1866, 7. Botilla f. 5.04.1868, g. 1890 Friedrich Christian
Petersen, gdr. Assenholmvej 2, 8. Peter f. 24.08.1869, død 1870, 9 Ingeborg Marie f. 16.05.1871.

1884 Jørgen Jessen søn, f. 16.07.1854, død 12.07.1927, 73 år

Gift 13.06.1884 Margrethe f. 29.12.1852, død 5.05.1934, 81 år, d.a. kromand Jørgen Matthiesen i Lundtoft
og Margrethe f. Thomsen. Børn: 1. Hans f. 23.08.1889, død 26.06.1909, 19 år.

Gdr. Jørgen Jessen solgte sin gård til byforstander og ejendomshandler Hermann C. Hansen i Felsted, der giver sit nye hus på Gråstenvej 11 i Felsted i bytte.

1909 Herman Christian Hansen, Byforstander og ejendomshandler i Felsted

1911 Jørgen Jochimsen f. 14/8 1886 i Varnæs, se Assenholmvej 2.

Gift 5.06.1908 Anna Margrethe Andersen f. 8.02.1876, død 17.05.1917, 41 år, d.a. landmand Hans Peter Andersen og Eline Marie Petersen på Søgårdsmark

Børn: 1. Eline Marie f. 10.04.1909, 2. Hans Peter f. 21.07.1910, g. 5.04.1936 Petrine Jørgensen fra Arrild, 3. Lorenz Peter f. 8.05.1912, 4. Cathrine Eline f. 8.05.1917

Gift 2x 12.12.1919 Anne Kjestine Hugger f. 27.04.1889 i Kolsnap

Børn: 1. Johannes f. 25.02.1920.

1922 Andreas Petersen f. 22.05.1892, s.a. gdr. Friedrich Christian Petersen og Botilla, Felstedmark

Gift 8.10.1920 Marie Cathrine Lautrup f. 8.09.1886 i Fogderup, Ravsted sogn

Børn: 1. Christian Lautrup Petersen f. 1924, 2. Anni Botilla f. 1926, g. gdr. Thomas Festersen på Søgårdsmark

1927 Hans Lorenzen f. 7.12.1894, død 8.04.1964, s.a. gdr. Hans Lorenzen og Ingeborg Marie i Tråsbøl

Gift 22.03.1921 i Bjolderup kirke med Kjestine f. 1.05.1892, død 28.03.1972, d.a. gårdmand Peter Hansen Mathiesen og Marie Christine f. Hansen i Hjolderup

Børn: 1. Ingeborg Marie f. 1922 på gården "Domstag" på Angel, 2. Hans f. 1924, 3. Peter f. 1925, 4. Marie Kjestine f. 1928 på Felstedmark, 5. Anne f. 1931, 6. Erna f. 1935, g. Verner Johanning fra Felsted Familien flytter til et parcelliststed, Gråstenvej 52 i Tumbøl og derefter til Østergade 5 i Felsted.

N.B. "Og det kalder man at være civiliseret". Hans Lorenzens dagbog fra 1. verdenskrig v/ Inge Borup, Himmelev, udgivet af: Odense Universitetsforlag 1998.

1947 Karl Martin Johansen f. 13.06.1922 i Tumbøl, død 10.04.1997, s.a. ølbrygger og vognmand Friedrich Johannsen og Karen Jessine Popp i Tumbøl.

Gift Anna f. 10.08.1923, død 2019, d.a. gårdejer Hans Christian Staugaard og Asmine, bol Tu. 9 i Tumbøl

Børn: 1. Karen gift Hans Skau Lund fra Nørballe.

Vestermarken 11

Foto ca. 1955

2012 Søren Beier og Carina Thygesen Beier, overtager bygninger og et areal på 2.7650 ha

2012 Stuehus og de fleste avlsbygninger nedbrydes, hvorefter der opføres et nyt stuehus i 1½ etage.

Fe. 5. Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegård.

1613 Hans Michelsen
Bolet deles i to halvbol

Fe. 5 a. Halvbol, Vestermarken 12. Bolet lå oprindeligt på vestsiden af landsbygaden

1613 nævnes Hans Michelsen

1636 Boteldt - Hans Michelsens enke

? Jep Hansen

1666-74 nævnes Hans Rossen

Hans Rossen, død før 1684

Gift med Kirsten Lund f. 1635, død 1714, 79 år,

Børn: 1. Asmus f. 1674, se nedenfor, 2. Jørgen Hansen Lund f. 1677, død 1709, 32 år, 3. Mette f. 1678, død 1752, 74 år, g. 1703 bolsmand Peter Jessen Lund fra Stubbæk, inderst og kådner på Vestermarken 3.

Ca. 1684 Peter Hansen Fynbo

Gift med Kirsten f. 1635, død 1714, 79 år, enke efter Hans Rossen

Børn: 1. Anna f. 1685.

1714 Asmus Hansen Lund søn, f. 1674, død 1729, 55 år

Gift 1699 Ann Peters dt fra Kiel, Behrendorfer Gemeinde, f. 1672, død 1714, 42 år

Børn: 1. Hans f. 1700, se nedenfor, 2. Peter f. 1702, 3. Chresten f. 1705, død 1706, 4. Kiesten f. 1707, 5. Peter f. 1710, død 1713, 6. Peter f. 1713, død 1715.

Gift 2x 1714 Maren, f. ca. 1682, død 1742, 42 år, d.a. bolsmand Hans Rossen og Mette, bol Tu. 1b

Børn: 1. Rasmus f. 1715, 2. Hans f. 1718, død 52 år, ugift, 3. Peter f. 1722, 3. Anna f. 1723, død 1739.

1737 Hans Asmussen Lund søn, f. 1700, død 29.03.1788, 88 år

Gift 1732 Ingeborg f. ca. 1705, død 5.05.1774, 74 år, d.a. bolsmand Nis Hansen Thodsen og Trinicke i Kværs

Børn: 1. Asmus f. 1733, død 1735, 2. Trinike f. 1735, død 1741, 3. Asmus f. 1737, død 1739, 4. Dødfødt 1739, 5. Anna f. 1739, se nedenfor.

1768 Jørgen Petersen Lund (Sv.s.) f. 1738, død 19.04.1790, s.a. bolsm. Peter Christensen og Ann i Sottrup

Gift 4.11.1768 Anna f. 1739, død 12.01.1777, 37 år.

Børn: 1. Peter f. 13.01.1771, se nedenfor, 2. Trinke f. 16.12.1772, død 1778, 3. Hans f. 4.01.1777.

Gift 2 x 22.10.1777 Kiesten f. 1736, død 5.09.1779, 43 år, d.a. bolsmand Christen Asmussen og Marinke i Kværs.

Gift 3 x 20.10.1780 Ann f. 1752, død 18.09.1782, d.a. bolsmand Jørgen Jørgensen Schytter og Lene i Skovbøl

Børn: 1. Ann Kiestin f. 28.08.1781, død 11.11.1781, 2. Ann Kiestin f. 1782, død 19.09.1782,

Gift 4x 18.07.1783 Mette f. 2.02.1749, d.a. bolsmand Jep Nissen Tagmoes og Ide i Ny Skovbøl

Børn: 1. Jørgen f. 20.04.1786, g. 1819 Ingeborg Kiestin Boysen fra Felsbækgård, 2. Jep f. 8.08.1788.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet jord i Vestermark og Grøvert.

Bestyrer: Georg Adolph Petersen Lund.

1794 Hans Petersen Kjær f. 5.12.1754, død 10.01.1816, 61 år, s.a. bolsm. Peter Hansen Kjær og Mette på "Bondebjerg" i Tråsbøl

Gift 14.11.1793 enken Mette f. 2.02.1749, død 8.07.1817, 68 år,

Børn: 1. Peter Jørgensen Kjær f. 18.03.1794.

1810 Peter Jørgensen Lund søn, f. 13.01.1771, død 26.05.1846, 75 år

Gift 2.11.1804 Ann f. 1776, død 31.03.1807 30 år, d.a. Peter Festersen og Merret i Hostrup, Hsp. 8.b

Børn: 1. Anna Botilla f. 18.10.1805, g. 1832 Mads Jepsen Schmidt i Stubbæk, 2. Jørgen f. 23.03.1807, se nedenfor.

Gift 2x 5.08.1814 Mette Marie f.1785, død 20.12.1846, 61 år, d.a. kådner Jes Petersen og Ann Margret i Bjergskov

Børn: 1. Jes Jørgensen Lund f. 23.04.1815, g. 1847 Marie Margrethe Dall. *N.B. Jes fik bevilling til krodrift i Lund, Bylderup sogn*, 2. Ann Margreth f. 7.02.1819, g. Nis Asmussen Hye i Varnæs.

1843 Jørgen Jørgensen Lund søn f. 23.03.1807, død 3.02.1892, knap 85 år
Gift 8.11.1844 i Kliplev med Maren f. 9.03.1816 i Røllum, død 4.09.1849, 33 år, d.a. Hans Jepsen og Anna f. Asmussen i Røllum.

Børn: 1. Peter f. 10.05.1849, død 7.10.1874, 25 år, ugift
Gift 2x 12.06.1850 Anna f. 21.12.1821, død 17.04.1877, 55 år, d.a. gdr. Peter Thaysen og Metta Kjestine Iversen fra Røllum. Ingen børn.

1876 Hans Jepsen f. 27.01.1846 i Røllum, død 17.04.1931, 85 år på Felstedmark, s.a. gdr. Hans Jepsen og Mette Kjestine Thaysen i Røllum.

Gift 10.11.1887 Mette Christine f. 8.05.1857, død 23.03.1900, d.a. kromand Hinrich Nicolai Frees og Anna Cathrina Lorenzen i Felsted. Børn: 1. Peter f. 1857, se nedenfor, 2. Asmus f. 1865, g. 1897 Maria Jessen Juhler. *Hans Jepsen blev dekoreret med den Preussiske Kroneorden.*

1921 Peter Thaysen Jepsen søn, f. 8.09.1857 i Røllum, død 24.08.1936 på Felstedmark, knap 79 år
Gift 1893 Anna Eleonora f. 5.06.1872 i Oksbøl, Als, død 5.05.1914 i Røllum, d.a. Christian Jørgensen Grau og Kjestine Jørgensen i Oksbøl, nu parcellist på Felstedmark
Børn: 1. Hans Jepsen f. 14.11.1895 i Røllum, se nedenfor, 2. Metta Kjestine f. 28.03.1899 i Røllum, g. vognmand Carl Hansen.

Vestermarken 12

Foto ca. 1900

1924 Hans Jepsen søn, f. 14.11.1895 i Røllum, død 21.03.1955, 54 år på Felstedmark
Gift 24.04.1923 Christine f. 9.09.1897, død 3.09.1972, knap 75 år, d.a. hestehandler Christian August Dall og Christine f. Rosenbeck
Børn: 1. Hans Peter Jepsen f. 21.10.1924, se nedenfor, 2. Peter Christian f. 24.04.1927, ugift, bosat i Holm, Als.

1962 Hans Peter Jepsen søn, f. 21.10.1924, død 18.06.2011.
Gift 26.08.1953 i Slesvig med Elli Bodil Jessen f. 2.07.1933 i Brunde, Rise sogn
Børn: 1. Hans Dieter f. 1954, se nedenfor, 2. Elke f. 1956, 3. Heike f. 1968.

1987 Hans Dieter Jepsen søn, f. 13.01.1954, gift med Britta Knudsen f. 27.02.1955 fra Haderslev.
Jørn Rossen gift med Anne Krogh

2010 Rasmus Andresen fra Gram

2019 Hans Nissen Damm, Slyngsten

Fe. 5 b. Halvbøl, Lyngskovvej 1, art. 28.

1613 Hans Ebsen

1636 Hans Jacobsen

? Peter Paulsen

1666 - 1701 Christen Hinrichsen (Jerresen)

N.B. Christen Jerresen sælger et stykke af sin have til Johan Hansen, Smed, der opfører et hus på grundstykket, se Gråstenvej 12.

Christen Hinrichsen (Jerresen) f. 1635, død 1711, 76 år

Gift Elline f. 1640, død 1708, 68 år

Børn: 1. Christen f. 1672/73, se nedenfor, 2. Anna f. g. 1718 Berend Hansen i Felsted, 3. Maren f. 1677, g. 1715 fyrstel. bolsmand Mathias Petersen, bol Tu. 9 i Tumbøl, (børn: 1. Elsabe f. 1716 i Tumbøl, død 1776, g. 1751 skrædder Mathias Zander i Skovbøl).

Christen Jerresen søn, f. 1672/73, død 1732, 60 år

Gift Margretha f. 1684, død 1745, 61 år

Børn: 1. Peter se nedenfor.

1715 Peter Christensen Jerresen søn,

Gift 1715 Marie Elisabeth, d.a. Hans Juhler i Kværs

Børn: 1. Elline f. 1718, død 1796, 78 år i Kværs, ugift.

Familien flytter fra sognet.

Hans Jacobsen f. 1679, død 1758, 79 år

Gift Gertrud f. 1675, død 1754, 79 år – 4 ug

Børn: 1. Jacob f. 1708, se nedenfor.

1736 Jacob Hansen *Bunde* søn, f. 1708, død 18.04.1773, knap 65 år

Gift 1736 Mette f. 1704, død 17.11.1791, 87 år, d.a. kådner Laurtz Petersen Dinsen og Maren i Varnæs,

Børn: 1. Anna Maria f. 30.08.1739, g. Nis Petersen i Klipleve, 2. Maren f. 20.01.1740, se nedenfor, 3. Hans f. 22.05.1742, 4. Dødfødt dt 1746.

Mette Jacobs flyttede på Aftægt til Møllevej 22, "Holen" iflg. Ladeg. folie 125.

1764 Hans Lorentzen Bunde (Sv.s.) f. 19.05.1735, død 31.03.1799, 63 år, s.a. bolsmand Laurtz Hansen Bunde og Karen, Tu. 13a i Tumbøl

Gift 1764 Maren f. 20.01.1740, død 1824

Børn: 1. Lorenz f. 26.05.1766, død 1770, 2. Mette Marie f. 14.09.1767, død 1778, 3. Jacob f. 23.11.1769, se nedenfor, 4. Cathrin f. 21.02.1772, død 1776, 5. Kiestin f. 12.03.1775, død 1776, 6. Cathrin f. 2.08.1777, død 1779, 7. Hans Hansen Bunde f. 16.05.1779, død 1847, g. 1806 Kiestin Maria Andersen og overtog svigerfaderens kåd i Felstedskov, 8. Mett Cathrin f. 21.09.1781, død 1796, 14 år, 9. Lutz f. 23.05.1784, død 16.07.1784.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet jord tildelt i Nattergal, Grøvert, england i Møgelmosse og egen toft i Møldam.

1790 Jacob Hansen Bunde søn, f. 23.11.1769, død 13.10.1833, 64 år

Gift 1792 Margretha f. 8.11.1762, død 26.03.1844, 83 år, d.a. bolsmand Jes Johannsen Juhler og Trinick i Nørballe

Børn: 1. Jes f. 8.03.1794, 2. Hans f. 8.05.1790, 3. Mett Marie f. 1799, død 14.06.1810, 4. Trinick f. 29.12.1802.

1818 Jørgen Jørgensen Lund f. 20.04.1786, død 23.6.1939, 53 år, s.a. bolsmand Jørgen Jørgensen Lund og Mette, Fe. 5 a.

Gift 23.10.1819 Ingeborg Christine f. Boysen f. 6.06.1802 på Felsbækgård Stavn, død 4.07.1845, d.a. Johann Bahne Boysen og Anneke, Gørrismark, Tinglev

Børn: 1. Mette Helene Jørgensen Lund f. 18.01.1821, se nedenfor, 2. Anna Margretha f. 27.10.1845, 43 år.

1845 Mette Helene Lund, datter, eneejer af stedet med alt tilbehør, se nedenfor.

1858 Jørgen Hansen Lund (Sv.s.) f. 1.05.1820, død, s.a. Jep Jørgensen Lund og Cathrine i Kliplev
Gift 16.07.1846 Mette Helene Jørgensen Lund f. 18.01.1821, død 1.12.1853, 32 år.

Børn: 1. Ingeborg Christine f. 1847, se nedenfor.

Gift 2x 30.07.1857 Anna Christina Sønnichsen, f. 9.12.1807, enke efter møllejejer Johan Nielsen Jebsen
Felsbæk mølle. *N.B. Jørgen Hansen Lund køber i 1869 en jordlod „Hesselholdt Banke“, se Varnæsvej 535.*

1860 Forpagter Henrik Johan Nissen g. Hanna.

1869 Ingeborg Christine Lund, datter f. 10.05.1847.

Gift 8.10.1868 Hans Peter Thaysen (Sv.s.) f. 4.03.1842, død, s.a. Jørgen Thaysen og Metta Christina f.
Jepsen, „Tummelsbjerg“, Rinkenæs.

Børn: 1. Jørgen f. 13.09.1869, 2. Peter f. 8.01.1872, 3. Heinrich Alberth f. 15.09.1873, 4. Helene Christina
f. 1.08.1875.

1876 Salg af parceller - halvbolet reduceres til partbol.

1876 Christen Jørgensen Grau, f. 1932, s.a. Chriesten
Grau, Oksbøl sogn

Gift 1859 Kirstine f. 1834, d.a. Jørgen Christensen, Broballe

Børn: 1. Chresten f. 1860, 2. Anne Eleonora f. 5.06.1872 i
Oksbøl, Als, 1893 Peter Thaysen Jepsen, Vestermarken 12.

1883 bolsmand Jørgen Boysen og parcellist Peter Knudsen

Lyngskovvej 1

Foto ca. 1920

1885 Johan Peter Jørgensen f. 22.10.1862, død 30.10.1919, 57 år, s.a. kådner Jørgen Jørgensen og
Christine f. Christensen i Styrtom

Gift 19.10.1893 Maria Dorothea Solmer f. 19.10.1873, død 9.09.1940, d.a. kådner Lorenz Jacobsen Solmer
og Maria Dorothea Boysen i Felstedskov

Børn: 1. Jørgen f. 18.08.1894, g. 1925 Offel Asmussen Bunde, 2. Christina f. 28.11.1895, g. 1920 Fester
Festersen i Hostrupskov, 3. Maria Dorothea f. 25.01.1897, g. 1923 Rasmus Carl Christiansen, 4. Anna f.
5.03.1898, g. 1921 gdr. Christian Christensen, bol Tu. 4b i Tumbøl, 5. Lorenz Jacob f. 18.04.1899, se
nedenfor, 6. Jacob f. 23.03.1901, død, 7. Jacob f. 19.03.1902, 8. Holger f. 29.04.1903, 9. Emma f.
8.05.1904, g. 1925 gdr. Jørgen Christensen Knudsen i Varnæs, 10. Frieda f. 18.08.1905, 11. Johannes f.
31.01.1907, 12. Ida f. 11.03.1908, 13. Helga f. 22.05.1909, 14. Peter f. 5.01.1911, 15. Solmer Jørgen f.
12.09.1916,

1928 Lorenz Jacob Jørgensen søn f. 18.04.1899, død 20.03.1983

Gift 3.06.1930 Jacobine Jensine Ferdinand f. 1902, død 14.03.1995, d.a. gdr. Johan Clemens Ferdinand og
Trinike Claudine Clausen i Ladegårdskov

Børn: 1. Aage Peter f. 6.10.1933, 2. Knud Ferdinand f. 15.08.1935, se nedenfor, 3. Irene Marie f.
29.11.1937, g. Frede Wildenschild, 4. Edel Trineke f. 4.09.1940

1966 Tage Schoop Mikkelsen f. 18.12.1932, s.a. Marius Mikkelsen og Helga i Grønbæk sogn.

Gift Magna Bull Frøslev f. 1932, død 1.12.1995, d.a. Jens Klipsgård Frøslev og Karen f. Bull, Mors

Børn: 1. Karen f. 1958, Lars f. 1960, 3. Henriette f. 1962

1999 Lars Jørgensen, s.a. Knud Ferdinand Jørgensen, Felstedskov.

Gift med Birgit (Bitten) f. 1961 i Bovrup

Børn: 1. Sebastian, 2. Julie

2023 Ejendommens jordtilliggende er p.t. på 51. 4567 ha.

Fe. 6. Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegård.

1613 Peter Lafreussen

Helbolet deles i to halvbol

Fe. 6 a. 1636-74 Asmus Petersen

Fe. 6 b. 1636 Bunde Frantzen sælger halvbolet til Nis Jørgensen Vogt

Nis Jørgensen Vogt overtager Asmus Petersens halvbol og samler det til et helbol.

Nis Jørgensen Vogt f. 1631, død 1700, 69 år

Gift Merret f. 1633, død 1713, 80 år

Børn: 1. Karen f. ca. 1665, død 1742, g. 1692 Nis Andersen, bol Ki. 6 b. i Kiding, 1717 bolsmand i Hostrup, Hsp 8 a, 2. Jørgen f. 1669, se nedenfor, 3. Hans f. 1670 se nedenfor, 4. Nis f. 1665, død 1722, g. 1694 Mette Hans dt. bolsmand i Hostrup, Hsp 4 a.

Helbolet deles igen mellem 2 sønner, Jørgen og Hans.

Fe. 6 a. Halvbol, Lyngskovvej 5, matr. 2.

1699 Jørgen Nissen søn, f. 1669, død 1714, 45 år

Gift 1699 Kiesten f. 1675, død 1715, 40 år, d.a. Jacobs dt i Bjerndrup

Børn: 1. Merret f. 1703, død før 1709.

1715 Laurtz Petersen (Sv.s.) f. 1699, død 1741, 62 år, fra Klipleve

Gift 1715 Mette f. 1691, død, d.a. bolsmand Jes Rossen og Margreth Fe. 3 b.

Børn: 1. Mette f. 1716, g. 1740 Gert Hinrichsen fra Hostrup, 2. Margreth f. 1718, g. 1742 Hans Nissen i Felsted, 3. Cathrin f. 1721, 4. Kiesten f. 1724, 5. Peter f. 1728, g. 1747 Merret Jeppes dt fra Varnæs, 6. Jes f. 1731.

ca. 1730 Asmus Asmussen Boysen f. 1700, død 1746, 45 år, s.a. bolsmand Asmus Jessen Boysen og Maren i Nørballe, bol Nø. 2. a.

Gift 4.05.1730 Anna f. 1707, død 23/7 1779, 72 år i Felsted, d.a. bolsmand Hans Hansen Toft og Ann i Ny Skovbøl

Børn: 1. Rasmus f. 28.06.1731, død 26.07.1777, ugift, 2. Anna f. 6.03.1734, død ... , 3. Maren f. 1735, død 22.01.1780, g. 1770 bolsmand Hans Asmussen i Felsted, 4. Anna f. 5.03.1736, g. 1763 bolsmand Jes Hansen, se Fe. 8 a., 5. Hans Asmussen Boysen f. 14.09.1738, se nedenfor, 5. Ingeborg f. 18.03.1741, død 18.01.1774.

Enken Anna f. 1707, død 23.07.1779, 72 år i Felsted

Gift 2x 9.02.1747 Lydick Asmussen fra Hostrupskov f. ca. 1705, død 1749, 44 år, s.a. heuerling Asmus og Maren i Hostrupskov

Børn: 1. Marie f. 23.09.1747, g. 1771 bolsmand Asmus Christensen Boysen, bol 2.a. i Nørballe.

1760`erne Hans Asmussen Boysen søn. f. 14.09.1738, død 20.11.1801, 63 år i Felsted

Gift 15.11.1776 Maren Petersen f. 11.09.1744, død 5.05.1826, 81½ år, d.a. bolsmand Peter Rossen el. Asmussen og Kirsten, Nø. bol 7. a.

Børn: 1. Rasmus Hansen f. 9.05.1779, se nedenfor, 2. Peter Hansen f. 14.03.1782, død 1.05.1788, 6 år.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt jord i Nattergalebjerg og eng i Stensvang.

1801 Rasmus Hansen Boysen søn, f. 5.09.1779, død 17.08.1859, 80 år

Gift 4.05.1810 Cathrin Dorthe f. Jensen f. 22.09.1779, død 2.10.1810, 31 år, d.a. bolsmand Jens Johannsen Juhler og Ann Kiestine f. Rudolphsen, Nø 5. b.

Børn: 1. Maren f. 11.09.1810, g. 1847 gdr. Claus Clausen, Nørballe,

Gift 2x 22.11.1811 Mett Marie f. 19.06.1788, død 11.08.1875, 87 år, d.a. kådner Jørgen Hansen og Gunder i Avnbøl

Børn: 1. Cathrine Dorthe f. 11.09.1812, arvede Nørballegård, Nø. 2. a., 2. Hans Jørgen f. 21.06.1814, død 1851, g. 1845 med enken Merret Eschelsen i Felstedskov, 3. Gunder Marie f. 26.07.1816, død 20.02.1845, 28 år, 4. Cathrina Maria f. 25.06.1818, g. 1852 gdr. Peter Petersen bol Tu. 2b i Tumbøl, 5. Anna Kiestina f. 15.03.1820, død ugift, 6. Jørgen f. 1.04.1822, død 14.12.1891, g. 1863 Gunder Marie Petersen Hissel, 7. Maria f. 15.04.1824, død 10.07.1896, ugift, 8. Asmus f. 3.04.1826, se nedenfor, 9. Peter f. 3.06.1828, g. 1862 Offel Abel Johansen fra Nørballe, Nø. 1. a., 10. Chresten f. 5.06.1834, død 29.10.1873, 39 år, ugift.

1859 Jørgen Boysen søn, f. 1.04.1822, død 14.12.1891, 69 år 8 md

Gift 29.07.1863 Gunder Marie f. 19.07.1830, død 15.10.1909, 79 år, d.a. bolsmand Peter Petersen Hissel og Anna Margretha Tumbøl Bygade 30b

Børn: 1. Asmus Hansen Boysen f. 31.05.1865, død 3.10.1866 på Nørballemark, 2. Rasmus Peter Boysen f. 17.04.1868, død 8.07.1881, 13 år.

1879 Asmus Boysen f. 3.04.1826, død 12.08.1908, 82 år,

Gift 2.08.1877 Anna Maria f. 11.02.1857, død 1.07.1887, 30 år, d.a. kromand Hans Christensen Bonde i Lavensby og Anna Cathrina Kiebitz.

Børn: 1. Asmus f. 28.05.1878, død 5.06.1878, 2. Mette Marie f. 17.04.1879, g. 1896 Hans Thaysen Nø. 2 a.

1897 Christian Christiansen f. 28.12.1873, død 1956, s.a. gdr. Rasmus Christiansen og Ulrike Sophie i Felsted

Gift 29.04.1897 Philibine Dorothea f. 12.07.1875, død 15.12.1961, d.a. gdr. Bendix Clausen og Anna Maria Toft, bol Tu. 1a i Tumbøl

Børn: 1. Ulrike Marie f. 2.06.1898, 2. Anne Marie f. 19.09.1899, 3. Bendix f. 3.04.1901, 4. Asmus Frederik f. 2.09.1903, 5. Mathilde Cathrine f. 7.07.1905, 6. Claudine Sophie f. 2.04.1907.

1938 Asmus Frederik Christiansen f. 2.09.1903, død 5.01.1977

Gift 12.06.1934 i Adsbøl kirke med Elline Margrethe f. 14.02.1905 i Flensborg, død 3.06.1991, d.a.

Captajn Emil Nicolai Georg Bruun og Anna Eleonore Toft i Kobberholm.

Børn: 1. Elionore Christine f. 1935, g. Otto Dall, 2. Bent Emil Christian f. 1941, død 1960.

1967 Peter Johansen Damm f. 3.04.1937, s.a. gdr. Johan Johansen Damm og Ellen f. Nissen i Bovrup

Gift 1958 i V. Sottrup med Annelise Jensen f. 25.07.1938, d.a. Nicolay Jensen og Clara i Øster Sottrup

Børn: 1. Berit f. 15.09.1959, bosat i England, 2. Evan f. 5.03.1964

1994 Evan Johansen Damm f. 5.03.1964

Gift Ulla f. 13.11.1963, d.a. gdr. Jacob Petersen og Petronella i Assenholm, Klipleve sogn

Fe. 6 b. Halvbol, Kandrupvej 4, matr. 27.

Lyngskovvej 5

Foto ca. 1900

1636 Asmus Petersen - Bunde Frantzen
1666 Nis Jørgensen Vogt

1699 Hans Nissen Vogt søn, f. 1670, død 1741, 71 år
Gift 1704 Mette Jørgens dt fra Kværs, f. 1677, død 1756, knap 79 år
Børn: 1. Nis f. 1705, død 1771, g. 1729 Maren Jørgens dt i Hostrup, bolsmand i Hostrup, Hsp 2.b, 2. Jørgen f. 1707, g. 1733 Boeld-Jens Hansens enke, bolsmand i Hostrup, Hsp. 2.a, 3. Margreth f. 1710, død 1710, 4. Boeld f. 1711, se nedenfor, 5. Margreth f. 1715, g. 1738 Hans Hansen Schlaikier i Hostrup, 6. Hans f. 1719, 7. Peter f. 1723.

1736 Hans Jørgensen Tordsen el. Jauer) (Sv.s.) f. 1701, død 2.09.1774, 73 ½ år gl. som aftægtsmand i Tumbøl, s.a. Jørgen Jensen Jafrer og Merret, bol Tu. 5b i Tumbøl
Gift 25.05.1736 Boel el. Bodelt f. 1711, død 18.04.1777, 65½ år
Børn: 1. Jørgen Hansen f. 1737, død 23.10.1774, 35 år, ugift, 2. Nis f. 1.01.1740, 3. Mette f. 19.06.1743, se nedenfor, 4. Jens f. 1747, død 1747, 5. Peter f. 21.03.1748, 6. Hans f. 1751, død 1752, 7. Jens f. 1753, død 1755.

Boeld fødte en søn Hans f. 11.10.1733. Fader er; Peter Christensen i Skovbøl og får navnet efter sin morfar Hans Nissen. Hans Nissen (Jauer), gift 1774 i Klipleve kirke med Anne Margrethe Conradsen, kådner i Bjergskov.

1765 Hans Paul Petersen (Sv.s.), s.a. bolsmand Peter Paulsen Alsing og Ann Cathrin i Snogbæk
Gift 15.11.1775 Mette Hansen Jauer f. 19.06.1743.
Børn: 1. Ann Cathrin f. 28.09.1776, 2. Hans f. 18.05.1778, 3. Peter f. 5.04.1780.

N.B. Hans Paul Petersen frikøber i 1765 sin nyerhvervede ejendom af Andreas Petersen på Ladegård Familien Hans Paul Petersen flytter til Rinke næs, hvor de overtager et hertugeligt bol.

1784 Pottemager Christian Hansen Plambeck, køber 11 tdr. land af halvbolet og opretter her et parcelliststed på Kandrupvej 6.

1784 Niels Jepsen, tidligere skolelærer og landmåler i Tumbøl, erhverver den reducerede hovedparcel. Niels Jepsen f. 1739, død 10.05.1810, 71 år, s.a. landmåler Jeppe Christensen og Maren fra Bjergby på Mors
Gift 6.05.1762 Cathrine i Tinglev, f. 1735, død 17.12.1781, 46 år, d.a. kådner Lorentz Hansen og Kirsten i Bylderup
Børn: 1. Frantz, 2. Lorentz, 3. Jep f. 5.03.1766, g. Kirsten Lange som døde 1791 i Broager, 4. Dødfødt 1766 i Terkelsbøl, 5. Nicolay f. 18.05.1770 i Hokkerup, 6. Maren f. 1762, død 1795, g. 1784 kådner Jørgen Asmussen i Tumbøl, 7. Niels f. 1774, død 1779, 8. Christian f. 3.07.1776, skolelærer i Tumbøl, g. 1804 Kiesten Petersen, 2x 1811 Silla Maria, en dt og en søn er død.
Gift 2x 31.10.1782 Botilla el. Bodelt f. 25.11.1756, død 7.07.1837, 80½ år, d.a. bolsmand Peter Petersen og Karen, bol Tu. 2b i Tumbøl
Børn: 1. Dødfødt dt. 1.09.1783, 2. Cathrina f. 1.09.1883, g. H. Hansen Møller i Blans, 3. Peter f. 4.05.1785, 4. Karen f. 23.05.1787, 5. Ann Marie f. 1889, død 1791, 6. Niels f. 5.12.1891, g. 1821 Marie Sophie Jacobsen, g. 2x 1822 i Kværs med Christina Maria Petersen fra Bjerndrup, parcellist i Ladegårdskov, 7. Ann Marie f. 24.09.1794, 8. Botille f. 13.08.1797, g. 1819 Jes Asmussen i Skovbøl, 9. Jep f. 8.05.1800, 10. Jes f. 1802, død 1803.

ca. 1820 Christen Danielsen Schmidt (Sv.s.) f. 14.12.1791, død 22.08.1865, 73 år, s.a. parcellist Daniel Hansen Schmed og Christina f. Ernst i Kokhav, Kværs
Gift 29.07.1820 Anna Maria Jepsen f. 24.09.1794, død 6.06.1824, 29 år

Børn: 1. Niels f. 7.06.1821, død og begravet i Klipleve, 2. Anna Christina f. 1823, død 1824,
Gift 2x 5.11.1825 Marie f. 1804, død 4.05.1839, 35 år, d.a. parcellist Peter Andersen og jordemoder Anna
Maria f. Mathiesen i Nørballe/Felstedmark

Børn: 1. Anna Maria f. 8.09.1826, død 1832, 2. Anna Christina f. 30.04.1828, død 1860, 32 år, ugift, 3.
Daniel f. 23.11.1830, død 1831, 4. Anna Maria f. 24.12.1833, død 1844, 5. Peter f. 19.05.1836, død 1837,
6. Peter f. 23.02. 1899, malerlærling i Aabenraa, død før 1865.

1843 Daniel Danielsen Schmidt, broder, parcellist og smed og valgt til byforstander
Daniel Danielsen Schmidt f. 18.08.1794, s.a. parc. Daniel Hansen Schmed og Christina i Kokhav, Kværs
Gift 31.05.1844 Ingeborg f. 21.11.1818, død 27.03.1845, 26 år, d.a. bolsmand Claus Clausen og Ingeborg i
Stenderup.

Børn: 1. Ingeborg f. 21.03.1845

Gift 2x 1.09.1846 Kjestine Frees f. 29.08.1821, d.a. kådner og kromand Hinrich Nicolai Frees og Anna
Botilla i Felsted

Børn: 1. Hans f. 26.04.1847, 2. Hinrich Nicolai f. 20.06.1849, 3. Christian August f. 2.05.1851, død 1861,
4. Ingeborg Marie f. 17.06.1853, g. 1874 Hans Jørgen Vogt, 5. Daniel f. 17.01.1855, død 1861, 6. Lorenz
Peter f. 21.05.1857, 7. Dødfødt 1860, 8. Christine August f. 23.03.1862

1880 Hans Hinrich Hansen efter konkurs

1880 Peter Petersen Lund f. 2.03.1851, død 12.07.1920, 69 år, s.a. Peter Nissen Lund og Else Marie,
bol Sk. 5a i Skovbøl

Gift 6.10.1880 Ingeborg Christine f. 2.04.1858, død 9.04.1895, 37 år, d.a. parcellist og pottemager Hans
Peter Ferdinand og Mette Marie i Holdam, Kværs

Børn: 1. Peter f. 1881, 2. Maria f. 1888.

1910 Peter Lund, sognerådsformand 1929-40

Peter Lund søn f. 1881, død 13.10.1941,

Gift 20.04.1909 Trinecke Nissen f. 1878, død 9.08.1949, d.a.

Hans Nissen og Trinecke f. Clausen, bol Tu. 11b i Tumbøl

Børn: 1. Ingeborg Christine Cathrine f. 2.01.1913.

1941 Hans Jørgensen Staugaard (Sv.s.), f. 1913 i Torp,
død 3.02.1988

Gift 4.10.1940 Ingeborg Christine Cathrine f. 2.01.1913, død 2005

Børn: 1. Ester f. 1942, 2. Bodil Trineke Helene f. 1946, 3. Helga f. 1952, se nedenfor, 4. Ejner f. 1951, død
1965.

1986 Johannes Hansen (Sv.s.), s.a. skoleinspektør Erik Hansen og Kæthe i Felsted,
Gift med Helga Staugaard f. 1952.

1989 Andres Lassen fra Tastegård.

2005 Johannes og Marianne Knudsgaard Koch.

Fe. 7. Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegård.

Helbolet er blevet delt i to halvbol før år 1613

Fe. 7 a. Halvbol, beliggende på østsiden af landsbygaden, Syvmandsskov 2, matr. 51.

Kandrupvej 4

Foto 1950'erne

1613 nævnes Jes Nissen
1636 Jørgen Skurbom, flytter til Torp
1666-74 Jørgen Schmidt, bolet er wust = ødegård.

1697 Christen Rossen el. Jørgensen den yngre f. 1669 i Felstedskov, 3 døtre,
Gift 1697 Maren Christens dt fra Bjerndrup
Børn: 1. Jørgen f. 1699, død 1699, 2. Christen f. 1700, død 1705, 3. Ann f. 1700, 4. Maren f. 1702, 5.
Christen f. 1705, død 1705, 6. Ann Marie f. 1706, 7. Peter f. 1709, død 1709, 8. Margrethe f. 1710, død
1712.

Jordebog 1709: Peter Sørensen el. Søfrensen fra Haderslev kanten, har 2 kådnersteder = ¼ bol, 40 år.

1710 Peter Sørensen f. ca. 1669, død 1725, 56 år
Gift Gertrud f. ca. 1670, død 1729, 59 år
Børn: 1. Søren f. 1692, g. 1722 Boeld, Rasmus Jafres dt i Tumbøl, 2. Claus f. 1695, se nedenfor, 3. Peter f.
1702, 4. Ann f. 1704, død 1706, 5. Hinrich f. 1707, død 1731, 6. Hans f. 1711, død 1735.

1724 Claus Petersen søn, f. 1695, død 1729, 34 år
Gift 1724 Ann Nis dt fra Varnæs, se nedenfor
Børn: 1. Anna f. 1725, død 1726, 2. Peter f. 1727, 3. Dødfødt 1729.

1729 Johan Petersen (Schneider) f. 1694, død 1.04.1773, 79 år, s.a. bolsmand Peter Christensen
Schneider og Maren i Felsted.
Gift 1729 Ann Nis dt fra Varnæs, f. 1698, død 1754, 56 år, enke efter Claus Petersen,
Børn: 1. Maren f. 9.09.1730, se nedenfor, 2. Anna Maria f. 2.08.1733,
3. Ellin f. 12.08.1735, død 1735, 4. Ellin f. 12.03.1737, død 1737.

1754 Jes Hansen Haumann (Sv.s.) f. 1722, død 8.04.1774, 52 år, s.a. bolsmand Hans Jessen og Dorthe
i Stubbæk
Gift 1754 Maren f. 1730, død 1811, 81 år, d.a. bolsmand Johan Petersen Schneider og Ann i Felsted
Børn: 1. Anna f. 16.04.1756, død 15.12.1796, 40 år, ugift, 2. Hans f. 8.01.1758 kådner i Stenderup, g.
Töggesen, 3. Kiesten f. 20.09.1758, død, 4. Dorthe f. 2.09.1759, bosat i Egersund, 5. Johan f. 13.07.1762
bosat i Broager, g. Ingeborg Christiansen, 6. Ellen f. 7.05.1766, g. 1795. inderst Friedrich Friedrichsen, g.
2x 1799 Asmus Petersen Lock, død 1836, 69 år, 7. Peter f. 13.12.1770, kådner i Lundsgård, g. 1801 Anne
Marie fra Lundsgård, g. 2x Cathrine Marie Michelsen, død 1850 i Nørballer. Peter druknede 1850 i en
tørvegrav på ladeg. bolsmand Christians jorder på Felsted Østermark. Peter opholdt sig hos sin svigersøn på
Bygbjergvej 14, 8. Jes *Johannsen Haumann* f. 27.03.1774 g. 1804 Anne Malene Asmussen, smedemester
og kgl. inderst i Felstedsskov, fra 1816 i smedemester i Tumbøl.

1775 Nicolay Hansen f. 1713, død 1807, 95 år, s.a. kådner Anders Hansen og Cathrin i Avnbøl
Gift 2x Ann f. 1722, død 1795, 72 år, d.a. bolsmand Peter Christensen og Cathrine f. Christiansen i Sottrup
Børn: 1. Hans f. 1768, død 3.04.1777,
Ann g. 1x sømand Matthias Spanger i Bækken, Rinkeby sogn. Anns forældre døde da hun var barn, der
blev fra hun var 5 år gammel opdraget hos sin morbroder Christian Clausen
Børn: 1. Jørgen Christensen Nicolaysen f. ca. 1748, se nedenfor.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt jord i Tadersted, Nattergalebjerg og england i
Jødballe.

1777 Jørgen Christensen Nicolaysen søn, f. 1748, død 1.01.1816, 67 år

Gift 1777 Barbara Margretha f. 1.01.1751, død 13.01.1824, 72 år, d.a. bolsmand Hans Hansen Jessen og Maria i Felsted

Børn: 1. Ann Cathrin f. 15.07.1778, død 22.02.1836, 57 år, ugift, 2. Marie Lisbeth f. 11.04.1780, g. i Egemsund

3. Margretha f. 1781, død 1845, g. 1818 smed Jørgen Carlsen i Skovbøl, 4. Anne Kiestin f. 1782, død 1851, g. 1820 Albrecht Christensen, parcellist i Syvmandsskov, Anna Kiestin fødte en uægte søn, Christian Andresen Wollesen, f. 1813, død 1813, 5. Hans Nicolay f. 29.01.1784, g. 1812 i Varnæs med Maren Asmussen "grav" i Varnæs,

6. Cathrin f. 24.05.1784, g. 1803 Nis Asmussen bol Nø. 4.b., 2x Jep Lund på Søgårdsmark, 7. Jørgen f. 14.03.1787, g. i Bovrup, kådner, 8. Asmus f. 5.05.1789, se nedenfor, 9. Anne f. 7.01.1792, 10. Johan f. 7.05.1795, død 14.11.1795.

Folketælling 1803: Maren f. Johansen, enke, 73 år, hos Jørgen Christensen Nicolaysen og nyder aftægt.

1814 Asmus Jørgensen søn, f. 5.05.1789, død 21.07.1824, 35 år

Gift 13.08.1814 Mette f. 9.12.1789, død 27.01.1820, 31 år, d.a. Nis Lorenzen og Lisbeth, Syvmandskov 7, Felsted

Børn: 1. Ann Margreth f. 17.10.1814, død 4.11.1814, 2. Anna Elisabeth f. 9.03.1819, død 21.03.1819, 3. Jørgen Asmussen f. 23.09.1816, se nedenfor, 4. Nis Asmussen f. 11.02.1820

Gift 2x 27.07.1822 Esther Nielsen f. 19.04.1795, død 14.03.1828, 31 år, d.a. kådner Niels Matzen og Cathrina Dorothea f. Hammer i Ravsted

Børn: 1. Niels Hansen Jørgensen f. 4.11.1822, g. 1865 i Adsbøl med Margarethe Marie Sørensen, enke efter kådner i Bøjskovskov, Jørgen Peter Jessen.

1839 Jørgen Asmussen Jørgensen søn, f. 23.09.1816, død 27.02.1880, 63 år

Gift 19.10.1839 Gunder f. 26.02.1806, død 4.04.1862, d.a. kongl. hufner Jørgen Lorenzen og Gunder Jessen i Nørballe

Børn: 1. Rasmus f. 4.01.1847, 2. Metta f. 12.06.1840, g. 1865 Hans Chr. Petersen, Bygbjergvej 30, 3. Gunder f. 20.02.1844, g. Lorenz Nissen Petersen, Møllevvej 30.

1872 Rasmus Jørgensen søn, f. 4.01.1847, død 25.02.1911, 64 år

Gift 2.11.1872 Botilla f. 24.09.1840, død 9.01.1886, 45 år, d.a. lejefolk Hans Thomsen og Ellen Marie f. Petersen i Tumbøl

Børn: 1. Jørgen Asmus f. 25.09.1873, g. 24.08.1899 Mette Marie Mathiesen f. 24.12.1878 i Ødis, gårdmand i Lunderup, 2. Hans Christian f. 19.02.1875, 3. Nis Asmus f. 28.04.1876, 4. Gunder f. 12.01.1878.

Syvmandsskov 2

Foto 1950'erne

1909 Asmus Lassen Jørgensen f. 31.12.1879, død 14.12.1940, s.a. bolsmand Hans Lassen Jørgensen og Anna Marie Bunde, Tastegård

Gift 5.06.1914 Trincke M. Frees f. 15.08.1885, død 13.06.1969, d.a. hjulmager og kromand Nis Peter Frees og Marie Botilla f. Jørgensen, Felsted

Børn: 1. Hans Lassen Jørgensen f. 6.12.1918, 2. Nis Peter f. 5.11.1920, g. 1952 Marie Lorenzen, Frudam 15.

1950 Hans Lassen Jørgensen søn, f. 6.12.1918, død 14.06.1995,

Gift Mette Cathrine Marcussen f. 23.01.1918 i Felstedskov, død 2008

Børn: 1. Margit se nedenfor

1986 Hans Peter Jessen (Sv.s.) s.a. gdr. Christian Jessen i Bovrup og Margit Jørgensen.

Fe. 7 b. Halvbol. Gråstenvej

Helbolet er blevet delt i to halvbol før år 1613

1613 nævnes Thomas Matzen

1636 Jørgen Hansen

Christen Asmussen el. Rossen den ældre, f. 1637, død 1711, 74 år.

Halvbolet deles i to kvartbol iflg. jordebog 1709:

Fe. 7 b.¹ Christen Rossen den ældre, nu Jørgen Christensen

Fe. 7 b.² Peter Petersen degns enke

Fe. 7 b.¹ Kvartbol beliggende på østsiden af Gråstenvej 19xx, se Historisk forenings "Husregister"

1694-1700 Asmus Tylsen, ikke kendt i kirkebogen

1706 Jørgen Christensen f. 1649 i Tørsbøl.

Gift 1706 Maren Anders dt fra Ærø.

Børn: 1. Christen f. 1707, død 1708, 2. Maren f. 1708, død 1708, 3. Jørgen f. 1710, død 1710, 4. Rasmus f. 1712, 5. Christen f. 1715, død 1716, 6. Peter f. 1717, død 1721.

P.gr.a. livssvaghed er Jørgen Christensen ikke i stand til fortsat at drive sit kvartbol. Hans Rasmussen overtager bolet og tilbyder Jørgen Christensen og hustru bolig i livstid i 2 fag af laden og et stykke jord til kálhave.

1713 Hans Rasmussen (Lausen) fra Stubbæk f. 1682, død 1757, 75 år, i Felsted.

Gift 1713 Kiesten f. 1691, død 5.09.1776, 85½ år, d.a. Hans Petersen Hessel, bol Nø. 2 b. i Nørballe

Børn: 1. Kiesten f. 1714, 2. Rasmus f. 1716, se nedenfor, 3. Hans f. 1718, 4. Maren f. 1723, død 1726, 5. Anna f. 1725, død 1725, 6. Peter f. 1727, g. 1760 Karen Jes dt fra Varnæs, 7. Anna Maria f. 1730, død 1736, 8. Maren f. 1732, g. 1757 bolsmand Jens Hansen (Lausen, Fe. 4 a., 9. Dødfødt 1738.

1745 Rasmus Hansen Lausen søn, f. 1716, død 3.05.1772, 56 år.

Gift 1745 Mette f. 1708, død 25.05.1793, 85 år, d.a. Erich Rossen og Ann, Stb. 10 b i Stubbæk.

Børn: 1. Hans f. 29.05.1748, se nedenfor.

Ved jordudskiftningen i 1778 får halvbolet jord tildelt i Østermark, Jødballe og 6 tdr. toft grunde.

1780 Hans Asmussen Lausen søn, f. 29.05.1748, død 24.02.1838, 89 år.

Gift 6.10.1780 Margreth f. 12.05.1755, død 18.03.1844, 89 år, d.a. kådner og bødker Matthias Lorenzen i Felsted og Ann f. Hansen fra Tråsbøl

Børn: 1. Asmus f. 28.06.1781, se nedenfor, 2. Ann Margreth f. 28.08.1783, g. 1810 Jørgen Ludvig Hansen i Kværs, 3. Metta f. 9.01.1786 g. 1819 bolsmand Samuel Hammer, bol Tu. 3b i Tumbøl.

1814 Asmus Hansen Lausen søn, f. 28.06.1781, ved faderens død 1838 står, at han er i Abel = Abild.

Gift 26.04.1811 Lena, d.a. kromand Hinrich Johansen og Maria Jensen i Varnæs

Børn: 1. Gretchen Lausen f. 6.04.1812, 2. Peter Hinrich Lausen f. 27.04.1814.

1814 Auktionarius Nissen på Søgård køber Asmus Hansen Lausens kvartbol for 2300 daler.

Den 13. marts 1814 flytter Asmus Hansen Lausen og familie til Bolderslev. Her køber han i 1815 køber Peter Petersens gård nr. 10 i Bolderslev.

1818 auktion over kvartbolet, som derefter nedlægges og jorden sælges fra så kun hus og toft bliver tilbage.
Parcel 1 og 8. sælges til Johan Johannsen Emil Schmidt, Gråstenvej 12
Parcel 3. på 3 tdr. sælges til Rasmus Jessen, Gråstenvej 33
Parcel 4,5 og 6, ialt 6 tdr. sælges til H.N. Frees, der igen i 1860 sælger dem til Rasmus Jessen.

1888 Felsted Andelsmejeri opføres på en del af toften.

1998 Mejerihaven, v/Aabenraa almene boligselskab – BoligSyd.

Fe. 7 b.² Kwartbol, Gråstenvej 33, matr. 5.

1709 Peter Petersen Küsters enke Ancke står som ejer af et ¼ bol
Peter Petersen Küster f. 1658, død 1704, 46 år, s.a. Degn Peter Petersen og Trinke i Felsted.
Gift 1687 Ancke f. 1667, død 1728, 61 år, d.a. sognepræst i Daler Aegidie Nicolai Brøns og Anna Peters dt
Lund

Børn: 1. Anna f. 1688 g. 1708 med kgl. bolsmand Laurtz Atzersen i Nørballe, død 1768, 80 år, 2. Martin f.
1690, 3. Peter f. 1692, 4. Trinke f. 1694, død 1695, 5. Trincke f. 1696, 6. Ægidius f. 1699, 7. Ingeborg f.
1702.

Jordebog 1709: Hans Rossen kådner, 54 år født i Felsted 6 børn, 4 sønner og 2 døtre.

1710 Hans Rossen f. 1655, død ?

Gift Merret Christens dt i Felstedskov f. 1662, død 1747, 85 år,

Børn: 1. Hans f. 1689, 2. Rasmus f. 1691, se nedenfor, 3. Christen f. 1693, død 1723, 30 år, 4. Elline f.
1697, død 1747, g. 1725 i 24 år Friedrich Petersen, (s.a. kromand Peter Petersen og Maren i Blans,
Friedrich g. 2x 1750 Ellin, f. 1713, død 1792, d.a. kådner Peter Petersen Taysen og Ann i Tumbøl i 25 år
Friedrich død 1775, 86 år i Felsted, 5. Anna f. 1701, 6. Lydick f. 1705, død 1706.

1722 Søren Petersen f. 1692, død 1752 i Tumbøl 63 år, s.a. bolsm. Peter Sørensen og Gertrud, Fe. 7 a.

Gift 1722 Boeld f. 1702, død 1777, 76 år, d.a. bolsmand Rasmus Jensen Jafers og Boelds dt i Tumbøl.

Børn: 1. Anna f. 1724, 2. Anna Marie f. 1727, død 1777, ugift, 3. Boeld f. 1732, død 1734, 4. Kirsten f.
1734, 5. Boeld f. 1735, død 1771, ugift, 6. Peter f. 1.01.1735, gift 1764, bolsmand i Bovrup, 7. Margrethe f.
1.07.1740.

N.B. Søren Petersen overtager 1724 hustruens fødehjem (Bøgholmvej 8) i Tumbøl, går konkurs i 1740.

1724 Asmus Hansen søn, f. 1691, død 13.07.1774, 83 år.

Gift 1724 Ann f. 1689, død 6.02.1771, 81 år, d.a. bolsmand Hans Jørgensen og Maren i Stubbæk, Stb.5.a

Børn: 1. Hans f. 1726, se nedenfor.

1770 Hans Asmussen (el. Hans Rossen) søn, f. 1726, død 12.05.1811, 85 år, s.a. bolsmand Rasmus
Hansen i Felsted og Ann fra Stubbæk. Han døde hos sin svoger Asmus Jessen og Botilla i Felsted.

Gift 2.11.1770 Maren f. 1735, død 22.01.1780, 44 år, d.a. bolsmand Asmus Asmussen Boysen og Ann
Lydicksen i Felsted.

Ved jordudskiftningen i 1778 få kvartbolet jord tildelt i Østermark, Jødballe og 7 tdr. toft grunde.

1781 Rasmus Jessen f. 9.08.1752, død 12.10.1842, 90 år, s.a. bolsmand Jes Hansen og Kiesten,
Bøgholmvej

Gift 12.10.1781 Botilla f. 1757, død 16.04.1828, 70 år, d.a. bolsmand Jørgen Diedrichsen og Maren i
Stubbæk

Børn: 1. Ann Kiestin f. 21.02.1785, g. 1815 bolsmand Hans Nissen i Hostrup, 2. Maren f. 11.08.1786, se nedenfor, 3. Jes Hansen f. 1792, død 29.03.1820, 28 år, ugift.

1821 Frederik Christiansen (Sv.s.) f. 24.12.1791, død 30.03.1863, 71 år, s.a. bolsmand Christian Johansen og Cathrin Dorthe f. Friedrichsen i Skovbøl

Gift 27.10.1820 Maren f. 11.08.1786, død 25.04.1862, 75 år

Børn: 1. Anna Botilla Rossen f. 17.08.1821, g. 1862 enkemand Christian Holm, 2. Rasmus Rossen f. 18.03.1823, se nedenfor, 3. Christian Rossen f. 26.10.1824, g. 9.11.1866 Christina Carolina Boysen fra Nørballe, enke efter Parc. Peter Christian Johannsen, "Tullesgård"

Friedrich deltog i Napoleonskrigen, der blev hædret med Sct. Helena medaljen.

1855 Rasmus Rossen Christiansen søn, f. 18.03.1823, død 20.05.1888, 65 år

Gift 3.11.1854 Ulricke Nissen f. 30.06.1833, død 27.02.1927, 93 år, d.a. kongl. bolsmand Hans Nissen og Anna Cathrina, bol Tu. 15 i Tumbøl

Børn: 1. Frederik f. 27.02.1855, 2. Hans f. 30.03.1857, se nedenfor, 3. Nis Johannes f. 25.01.1860, se nedenfor, 4. Dødfødt 1862, 5. Jes f. 4.09.1864, død 25.03.1867, 6. Anna Christina f. 21.07.1867, 7. Maren Mathilde Elise f. 7.05.1870, død 23.05.1881, 8. Christian f. 28.12.1873.

1889 Hans Christiansen søn, f. 30.03.1857, død

2.07.1918, 61 år

Gift 17.11.1892 Mette Marie Dorothea f. 25.12.1865, død 30.12.1946, 81 år, d.a. bolsmand Peter Boysen og Offel i Nørballe. Nø. 1 a.

Overtager i 1895 hustruens fyrstelige. fødegård i Nørballe.

1895 Nis Johannes Christiansen søn, f. 25.01.1860, død 2.11.1930, 60 år

Gift 14.06.1889 Ingeborg f. 1866, død 1890, 23 år, d.a.

parcellist Jørgen Jørgensen og Anna Cathrina, Felstedmark

Børn: 1. Rasmus Jørgen f. 28.02.1890, g. 1914 Ingeborg Christine Lorenzen, parc. Bygbjergvej 5

Gift 2x Margrethe Charlotte f. 25.02.1864, død 25.02.1952, 87 år, d.a. lærer og degn Mathias Matthiesen Schröder og Cathrin

Børn: 1. Mathias Johannes f. 12.03.1896, g. 1926 Botille Jessine Christina Frees, 2. Ingeborg Mathilde f. 23.06.1898, g. 1923 Mathias Møller Walsted, 3. Thorvald Julius f. 29.12.1900, se nedenfor.

1928 Thorvald Julius Christiansen søn, f. 29.12.1900, død 21.12.1984.

Gift 28.08.1925 Johanne Wilhelmine Carstensen f. 17.06.1903, død 3.05.1991, d.a. Henning Peter Carstensen og Gunder i Kliplev

Børn: 1. Nis Johannes f. 9.01.1926, bosat i USA, 2. Hans Henning f. 17.01.1929, 3. Margrethe Johanne f. 24.10.1930, 4. Gunder Carstensen f. 10.12.1932, 5. Thorvald f. 19.05.1934, bager og bosat i USA

1960 Hans Henning Christiansen søn, f. 17.01.1929

Gift Anne Grethe f., død 12.11.1992

1985 Henning Christiansen søn, gift Marianne

Fe. 8. Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegård.

1613 nævnes Peter Nissen

1636 Helbolet deles i to halvbol: Nis og Jørgen Petersen

Gråstenvej 33

Foto ca. 1952

Fe. 8 a. Halvbol, Bøgholmvej 3, matr. 50.

1636 nævnes Nis Petersen
1666-74 Asmus Lund, død 1685
1692- nævnes Peter *Christensen* Lund, f. ca. 1649, død 1715, 66 år
Gift 1688 Maren f. 1643, død, 1688, 45 år, Gift 2x 1688 Ellen Hans dt.

1703 Peter Jessen Lund f. 1678, død 1759, 80½ år, s.a. Jes Thomsen og Botel i Stubbæk, bol Stb. 4.
Gift 1703 Mette, død 1752, 74 år, d.a. bolsmand Hans Asmussen Lund og Kirsten Lund
Børn: 1. Jes f. 1705, Hans f. 1707, 3. Christen f. 1709, 4. Johan f. 1711, 5. Peter f. 1713, død 1715, 6. Anna f. 1715, død 1715, 7. Peter f. 1718, 8. Thomas f. 1723.
Peter Jessen Lund g. 2 x 1753 Maren Peters enke fra Tinglev
Ca. 1719 køber han et inderstested på Felstedmark, se Vestermarken 3, Felsted.

1719 Hans Jessen f. 1690, død 16.03.1771, 81 år, s.a. kådner Jes Mathiesen og Ellen i Felstedskov
Gift 1717 Cathrin f. ca. 1682, d.a. bolsmand Jens Thomsen Møller i Ny Skovbøl. Sk. 3 b.
Børn: 1. Jes f. 1720, se nedenfor, 2. Jens Hansen (Lausen) f. 1723, se bol Fe. 4 a.

1747 Jes Hansen søn, f. 1720, død 23.09.1803, 84 år,
Gift 10.11.1747 Kiestin f. 1726, død 1763, 37 år, d.a. skomager Rasmus Matzen skomager og Marie i Felsted
Børn: 1. Hans f. 18.01.1749, g. 1780 enken Ann Lautzen, se Fe. bol 10 a., 2. Asmus f. 9.08.1752, g. 1781 Boel (Dirksen) Jørgensen fra Stubbæk, 1/4 bolsmand, Gråstenvej 33, Felsted, 3. Marie f. 1.10.1755, se nedenfor,
Gift 2x 17.11.1763, Anna f. 5.03.1736, død 1.03.1803, 69 år, d.a. bolsmand Asmus Boysen og Ann i Felsted.
Børn: 1. Jes f. 11.10.1764, død 1775, 11 år, 2. Anne Kiestine f. 18.12.1766, f. 1800 g. Jens Andersen Taue i Tråsbøl, g. 2x 1812 Andreas Hansen Lund i Tråsbøl, 3. Asmus f. 8.05.1769, 4. Christian f. 25.10.1772, død 1778.
N.B. *Jes Hansen 1719-1803 og hans hustru nr. 2. Anna nævnt i folketællingen 1803.*

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt jord i Østermark og england i Stensvang.

1782 Lorentz Nicolai Christensen (Sv.s.) f. 1.10.1755, s.a. bolsmand Christen Petersen og Birret i Sottrup.
Gift 2.08.1782 Marie f. 1.10.1755
Børn: 1. Christen f. 17.12.1783, død 1783, 2. Ann Kiestin f. 24.05.1785.

1785 *Peter Festersen Thaysen, kgl. bolsmand på Bøgholmvej 6, overtager et 1/8 bol af dette bol.*
1857 *Ved mageskifte har Peter Festersen Thaysen bortbyttet den af forældrene i 1840 under Ladegård erhvervede 1/8 plov på Felsted Østermark, til naboen Peter Andersen Hansen og som han har bebygget. Peter F. Thaysens har derved erhvervet Peter A. Hansens. kongl. halvbol på Bøgholmvej 4.*
1857 *Ved mageskifte samme år bortbytter Peter A. Hansen 11 tdr. til parcellist Jes Frederik Johansen af Geelslykke og Langlykke og derimod fået af hans 7 tdr. af Lønneberg og Jenses lykke.*

1785 Halvbolet reduceres til et kvartbol. Bøgholmvej 3.

F.T. 1803 nævnes Christen Nissen, 54 år, benævnes som hufner - sikkert indsat som bestyrer/forpagter
Gift med enken Leonora, 64 år.

1803 Jens Jørgensen f. 5.09.1778, død 28.09.1815, 37 år, s.a. kådner Jørgen Martensen og Lisbeth Thomsen, Tumbøl

Gift 2.05.1800 Ann Margreth Truelsen f. 1768, død 1804, d.a. bolsmand Peter Christensen Truelsen og Trinick, Felsted

Børn: 1. Jørgen Jørgensen *Martensen* f. 11.09.1800, død 1872, kådner i Tumbøl, g. 1822 i Ullerup med Cathrin Marie Hansen fra Bekken, 2. Trinick f. 1803, død 1803, 3. Trinick f. 1804, død 1804,

Gift 2x 27.06.1806 Ann Marie f. 1788, død 1826, d.a. kådner Michel Jensen og Ellen i Tumbøl. (Ann Marie g. 2x 1817 Hans Andersen Beuschau af Tråsbøl).

1806 Skomager Jes Peter Johannsen (Sv.s.) f. 8.12.1779, død 4.11.1849, 69 år, s.a. Ingwert Johannsen og Mette Marie Festersen i Kraulund, Tinglev sogn

Gift 1804 Ellen f. 10.03.1773, død 28.03.1827, 53½ år, d.a. inderst, jurat og kådner Jørgen Jørgensen og Ingeborg Jessen i Tumbøl

Børn: 1. Jes Frederik d. 13.01.1804, se nedenfor, 2. Anna Margrethe Dorothea f. 22.04.1806, 3. Jørgen f. 9.10.1807, død 1893, parcellist Frudam 17 – Inderst Kirkevej 1x. Jørgen lærte smedehåndværket, dragon i Århus. i 4½ år, g. 1837 Marie Christina Bøhm, g. 2x 1856 enken Maren Petersen f. Rosenbeck, 4. Peter f. 28.10.1809, død 1826, 5. Jens f. 29.02.1812, 6. Ingeborg Cathrin 14.08.1813, død 1826, 7. Dødfødt tvilling 1817, 8. Jes Peter tvilling f. 1817 død 1818.

1835 Skrædder Hans Caspar Thiele, svigersøn, f. 25.08.1812, død 10.03.1843, 31½ år, s.a. kådner Johann Friedrich Thiele og Metta Cathrina i Hellevad.

Gift 9.02.1834 Anna Margrethe Dorothea f. 22.04.1806, død 12.11.1857, 51½ år

Børn: 1. Dødfødt 1834, 2. Ellen Marie f. 16.06.1835, 3. Dødfødt dt. 29.05.1837, 4. Dødfødt dt. 7.09.1838, 5. Dødfødt søn 1840, 6. Metta Cathrina f. 3.09.1841, 3. Dødfødt søn 1844

1845 Jes Frederik Johannsen søn, f. 13.01.1804 på Søgårdsmark, død 28.02.1889, 85 år, s.a. parcellist på Søgårdsmark, Jes Johannsen og Ellen, Asmus Jørgensen og Ingeborgs dt i Felsted g. 1845 med enken Margrethe Dorothea Thiele, f. 22.04.1806, død 12.11.1857, 51½ år

Børn: Dødfødt dt. 1848, Dødfødt dt. 1850

Gift 2x 14.06.1860 Maren Kaufmann f. 7.09.1818, død 22.05.1883, d.a. kådner Rasmus Nissen Kaufmann og Margaretha i Ladegårdskov

Ved Marens død i 1883, efterlader hun 3 børn: Maria Botilla, Catharina og Christina Maria Johannsen.

1882 Jens Sørensen Spedsberg, gift med Therese Marianne Meier.

1890 Nis Christian Clausen 1852-1913, g. Caroline Marie Jespersen

1890 Postbud Nis Thomsen g. Anna Mathilde Louise Schlichting

1891 Hans Peter Jahnsen f. 1850 i Dybbøl sogn, død 27.04.1912, 62 år

Gift Mathilde Birgitte Christensen f. 1856 i Egersund, død 21.09.1923, 66 år, d.a. Andreas Christensen i Egersund

Børn: 1. Hans f. 1884 i Staugaard, Dybbøl sogn, se nedenfor.

1909 Hans Hansen Jahnsen søn f. 1884, død 1969, 85 år

Gift 1909 Maren Andresen f. 1885, død 1955, d.a. gdr. Marcus Andresen og Marie f. Hissel, Tumbøl

Børn: 1. Mathilde f. 1910, g. 1937 Jens Clausen, 2. Marie Anette f. 1915, g. 1943 Lorenz Peter Jacobsen, Skovbøl, 3. Hans Peter f. 1920, se nedenfor.

1947 Hans Peter Hansen Jahnsen f. 1920, død
10.04.1993
Gift 1947 Elisabeth Marie Walsted f. 15.04.1924, død
9.04.2002
Børn: 1. Inge Marie f. 8.11.1948, g. 1970 Kjeld Hansen, 2.
Karen Margrethe f. 1951, 3. Birthe f. 1953. 4. Hans Christian
f. 12.07.1960

1993 Gerhard og Manfred Knutz, Sønderborgvej 172,
overtager ejendommens jordarealer

1993 Anlægsgartner Frank og Anette Sørensen overtager
alle bygninger og 4304 m² grundstykke

1999 Erik Meyenburg

2008 Preben Deutschbein Jessen og Gitte

Bøgholmvej 3. Odense Luftfoto 1951

Fe. 8 b. Halvbol. Bøgholmvej 5. Matr. 11., 134.

Bolet lå på østsiden af landsbygaden og udflyttet 1778 til Bøgholmvej 5

1613 nævnes Peter Nissen på bolet

Helbolet deles i to halvbol

1636 nævnes Jørgen Petersen - Peter Christensen

1666-92 Peter Nissen

1666-92 Peter Nissen f. 1624, død 1699, 75 år

Børn: 1. Nis f. 1662, se nedenfor, 2. Peter f. 1684, fæster på bol Tu. 2b i Tumbøl, 3. Rasmus f. 1687

ca. 1695 Nis Petersen søn, f. 1662, død 1757, 94 år

Gift 1702 Maren Laurtz dt. fra Kværs f. 1679, død 1734, 55 år

Børn: 1. Peter f. 1703, se nedenfor, 2. Anna f. 1705, død 6.01.1773, 67 år, g. 1735 Hans Asmussen.

1735 Peter Nissen søn, f. 1703, død 21.04.1784, 80 år 5 md

Gift 21.01.1735 Merreth Asmus dt fra Felsted f. 1707, død 1735, 28 år, d.a. Rasmus Lund og Maren i Felsted

Børn: 1. Dødfødt 1735, zugleich mit der Mutter

Gift 2x 29.06.1736 Maren f. 1708, død 1763, 54 år, d.a. Peter P. Lassen og Thyre, bol 3b i Tumbøl

Børn: 1. Nis f. 22.03.1737, død 1737, 2. Merreth f. 21.07.1738, død 29.01. 1790, g. 1760 Johan Johansen *el. Juhler* i Felsted, 3. Peter f. 4.08.1741, død 1752, 4. Maren f. 1744, død 1756, 5. Nis f. 1746, død 1747, 6. Trinke f. 18.04.1748, se nedenfor, 7. Trinke f. 1748, se nedenfor, 8. Hans f. 1751, død 1762.

ca. 1764 Peter Christensen Truelsen (Sv.s.) f. 8.02.1731, død 31.01.1796, 64 år, s.a. bolsmand Christen Hansen og Ann Margreth i Tråsbøl

Gift 31.10.1764 Trinick f. 1748, død 15.08.1801, 53 år,

Børn: 1. Maren f. 27.11.1765, død 1767, 2. Anna Margretha f. 21.02.1768, g. 1800 Jens Jørgensen fra Tråsbøl, parcellist i Tumbøl, 3. Maren f. 9.04.1770, død 1774, 4. Christen f. 26.05.1771, se nedenfor, 5. Peter f. 17.01.1774, 6. Maren f. 11.04.1776, død 1780, 7. Hans f. 20.10.1778, konfirmeret 1795, overtog 1817 gården Kokær i Tyrstrup sogn, 8. Jens f. 16.08.1780, død 1801, 18 år, 9. Nis f. 24.12.1782, død 1783, 10. Nis f. 31.01.1785, død 1788.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt jord i "Birkebjerg", østligst i ejerlavet, hvor ejendommen blev nyopført på Bøgholmvej 5. *Ejendommens jorder lå østligst i ejerlavet og gik helt ned til skrædderkroen. Vejen dertil var midtvejs afbrudt af jorder fra de to kongelige bol på Bygbjergvej 16 og 17. Vejen dertil foregik ind gennem Skovbøl ejerlav, en besværlig og lang omvej til de fjernest liggende marker. Det har sikkert været en medvirkende årsag til at dele af halvbolet - et 3/8 bol blev flyttet til en nyopført ejendom på Frudam nr. 21.*

Fe. 8 b.² 3/8 bol. Frudam 21. matr. 49, 220 Felsted og 33 Felstedskov

Peter Christensen Truelsen flytter omkring år 1787 til Frudam 21, hvor han opfører et nyt bol.

1794 Christen Petersen Truelsen søn, f. 26.05.1771, død 9.03.1807, 36 år, ugift.

I årene herefter bliver der frasolgt flere parceller, hvorved gården reduceres til et parcelliststed.

Sidste danske hoveribonde.

I en artikel i Jyllandsposten 19. okt. 1964, skrives der om Peter Jacobsen, der i 1918 søger at blive fri for at yde hoveriarbejde på gården på Varnæsvej 575. Bestemmelserne af hoveriarbejdet er tinglyst i 1832, da den daværende ejer købte 10 tdr. land af Lorenz Peter Lorenzen, Varnæsvej 575. Der blev ikke betalt noget for jorden og i stedet tinglystes den omtale bestemmelse, som både Peter Jacobsens far bedstefar og oldefar måtte respektere. Peter Jacobsen og ejeren af Varnæsvej 575 Nicolaj Petersen engagerede hver deres advokat, der ud fra lov – nr. 505 af 28.09.1918 søgte at finde frem til et forlig. Da de ikke kunne blive enige, gik de rettens vej der besluttede - at ejerne af stedet til enhver tid vil være hoveribonde!

Hoveriarbejdet blev endelig afskaffet den 10.10.1964. Historisk Årbog for Felsted sogn 1990 s. 67-70.

Se fortsættelse i Historisk forenings hjemmeside under Husregister.

Fe. 8 b.¹ 1/8 bol. Fortsættelse af det reducerede bol på Bøgholmvej 5. matr. 134.

ca. 1787 Peter Christensen Truelsens bol, ejer af et 1/8 bol og et stykke land i Østerdam, i alt 1/4 bol, der efter udflytningen til Frudam 21 overtages af Asmus Jørgensen Schneider.

Asmus Jørgensen *Schneider* f. 1745 i Ladegårdskov, død 29.06.1822, 76 år, s.a. bolsmand Jørgen Jørgensen *Schneider* og Ellen på bolet Bygbjergvej 10.

Gift 13.06.1768 Ingeborg f. 1735, død 18.09.1805, 70 år, d.a. bolsmand Asmus Hansen og Ann i Bovrup
Børn: 1. Ellen f. 16.05.1769, død 1770, 2. Ellen f. 27.09.1770, g. Jes Johannsen på Søgårdsmark, 3. Asmus f. 1773, se nedenfor.

1798 Asmus Jørgensen søn, f. 29.12.1773, død 14.12.1865, 90 år

Gift 8.11.1798 Boel f. 31.05.1767, død 9.02.1847, 79 år, d.a. bolsmand Fester Petersen Thaysen i Tumbøl og Maren f. Jørgensen Richelsen fra Varnæs,

Børn: 1. Asmus f. 26.01.1800, død 2.07.1840, 40½ år, g. 1831 Mette Kiestine Jepsen fra Tumbøl, ingen børn, 2. Maren f. 17.03.1803, 1x Jes Lorenzen i Nørballe, g. 2x 1831 Jes Lorenzen i Nørballe, 3. Ingeborg f. 21.03.1805, se nedenfor, 4. Anna Botilla f. 27.08.1808, g. 1831 Lorenz Jørgensen fra Felstedskov, 5. Anna f. 25.06.1811, g. 1834 enkemand Nis Nissen i Tumbøl, 2x 1845 Hans Johan Iversen, 6. Ellen Marie f. 3.03.1814, g. 1836 bolsmand Jens Iversen i Svejrup.

N.B. I 1840 frastykker Asmus Jørgensen en del af den 5. parcel i Østerdam til sin svigersøn Christian Christensen Geertsen. Chr. Chr. Geertsen ernærede sig som skomager og familien boede efter at de var blevet gift på det nedlagte bol på Gl. Skovbølvej 1. i Svejrup.

1842 Christian Christensen Geertsen (Sv.s.) f. 11.12.1801, død 9.12.1862, 61 år, s.a. Christen Christiansen og Inger i Sommersted

Gift 23.08.1828 Ingeborg Jørgensen f. 21.03.1805, død 13.08.1882, 77 år,

Børn: 1. Hans Christian f. 16.12.1828, se nedenfor, 2. Botilla f. 25.03.1830, g. Peter Christian Møller i Lautrup, 3. Anna f. 12.04.1832, g. 1853 kådner Hans Clausen i Felsted skov, bosat i Uge, 4. Maria f. 10.01.1834, g. 1862 træskomager Hans Jørgen Hansen, inderst på Troldmosen, 5. Asmus f. 13.01.1836, g. 1869 Maria Margretha Helena Nissen fra Skovbøl, 6. Ingeborg Cathrin f. 7.03.1838, død 1886, ugift, 7. Helena Christina f. 20.01.1840, g. 1873 Christian Christensen fra Blans, 8. Ellin Maria f. 5.02.1842, g. 1869 enkemand og teglbrænder Hans Clausen Ugemark, 9. Anna Maria f. 8.07.1844, død 1915, g. 1879 med Peter Petersen Lock, se nedenfor. Alle børn er født i Svejrup, undtagen den sidste der er født i Felsted.

1860 Hans Christian Geertsen søn, f. 16.12.1828, død 28.06.1903, 74 år
Gift 22.06.1860 Cathrina Maria Ferdinand f. 15.03.1827, død 27.10.1867, 40 år, d.a. parcellist Jens Martin Ferdinand og Cathrine Marie Clausen på Felstedmark

Børn: 1. Christian f. 25.11.1860, 2. Rasmus f. 20.01.1862, flyttede til Ejby på Fyn, hvor han døde 1936, 3. Jens Christensen f. 3.01.1864, død 12.12.1864, 4. Ingeborg Cathrin f. 27.02.1866, g. 1887 Christian Petersen Lock, se nedenfor, 5. Jens Christensen f. 27.10.1867

Gift 2x 3.06.1869 Marie Christina Hollesen f. 1836 i Ausacker, Husby sogn på Angel død 9.07.1915, 79 år.

1897 Hans Christian Geertsen og Cathrina Maria afstår ejendommen og går på aftægt.

I 1860 køber Peter Knudsen en parcel på 10 tdr. land af Peter A. Hansen og opfører et hus, Bøgholmvej 3x. 1876 Christians mor Anna Maria er enke og ejer af et hus på Hellinghøjvej 3 i Tumbøl. Hun mageskifter med Peter Knudsen og overdrager parcelliststedet til sønnen Christian Petersen Lock, imod at hun får livsvarigt aftægt.

1898 Christian Petersen Lock f. 1.06.1846, s.a. inderst Peter Petersen Lock og Anna Marie i Tumbøl
Gift 18.02.1870 Anna Maria f. 19.01.1844, død 14.07.1870, 26 år i Tumbøl, d.a. inderst Hans Christian Knudsen og Anna Margrethe Boysen i Tråsbøl

Gift 2x 26.01.1887 Ingeborg Cathrina f. 27.02.1866, død 3.04.1953, 87 år, d.a. bolsmand Hans Christian og Cathrina Maria Ferdinand, Felstedmark.

1906 Marcus Asmussen f. 1866, død 22.03.1949, 82 år, s.a. gdr. Jes Asmussen og Kirstine Carstensen i Kværs

Gift 12.06.1906 Anna Bøllner f. 1870, d.a. kådner Johann Peter Bøllner og Anna Cathrina Bunde i Felsted

Børn: 1. Marcus f. 12.12.1906. Marcus Asmussen og Anna Bøllner overtager Gl. Egegård i Felsted.

1927 Jacob Andresen f. 1898, død 30.07.1983 i Nordborg, s.a. arbejder Nicolai Andresen og Maren Christine Lorenzen i Stenderup, Nybøl

Gift Marie Godt f. 1898, død 20.02.1944 på Felstedmark, d.a.

gdr. Christian Godt og Marie Andersen i Broager

Børn: 1. Kjestine Marie f. 1928, 2. Nicoline Christiane f. 1935.

1958 Bent Thorsen gift med Anna Elise Thorsen.
Bent Thorsen køber 1971 ejendommen Bøgholmvej 6 i Tumbøl ejerlav og flytter dertil. Med overtagelsen af ejendommen Bøgholmvej 5 nedlægges ejendommen og jorden drives ud fra den ny erhvervede ejendom.

Bøgholmvej 5

Odense Luftfoto 1951

Bygninger og et jordtilliggende på i alt 9082 m² sælges til nedenfor nævnte.

1971 Jes Hansen

- 1972 Malermester Geert Hansen søn, g. Ingrid overtager stedet, hvorfra de driver malerforretning.
 2004 Garvin Richard Allen og Ulla Birgitte Allen.
 2014 Mads Greve Becker og Rikke Bach Becker

Fe. 9. Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegård.

1613 nævnes Rasmus Lassen på halvbolet

Fe. 9 a. Halvbol, Østergade 7. matr. 62.

Helbolet er delt i to halvbol

- 1636 nævnes Lorens Hanssen
 1666-74 Peter Asmussen el. Rossen, ejendommen er wust = ødegård
 1695 Peter Rossens afbrændte bol
 1700 nævnes Christen Kryger på bolet
 1689 Christen Kryger er først ejer af et kådnersted og kro på Gråstenvej i Felsted.

1700 Christen Nissen Duus el. Christen Kryger f. 1651 på fyrstelig grund i Felsted, død 1728, 77 år,
 Gift 1689 Maren Nis dt fra Vindern på Angel f. 1658, død 1721, 63 år
 Børn: 1. Ingeborg f. 1690, se nedenfor, 2. Hans f. 1693, død 1709, 16 år, 3. Christian f. 1696, død 1696, 4.
 Christian f. 1697, 5. Johan f. 1701.

ca. 1722 Peter Hansen (Sv.s.) bols- og kromand f. 1694, død 26.01.1769, 75 år, s.a. bolsmand Hans Hansen Møller og Ellen i Tråsbøl.

Gift 1722 Ingeborg f. 1690, død 13.08.1767, 77 år

Børn: 1. Maren f. 1723, død 26.03.1807, 85 år, *se nedenfor*, 2. Ingeborg f. 1725, død 1725, 3. Christian f. 1725, *se nedenfor*, 3. Marie f. 1727, 4. Ingeborg f. 16/5 1735, død 21.11.1737, efterlader ingen børn

Inderst og kromand Christian Hansen Bøttger (Sv.s.) f. 1719, død 24.08.1795, knap 76 år, Familien flytter o. 1751 til Felsted, som inderst og kromand, s.a. bolsmand Hans Hansen Bøttger og Maren i Svejrup. Gift 1746 Maren f. 1723, død 26.03.1807, 85 år i Felsted, Børn: 1. Hans f. 1747, død 1755, 2. Peter f. 1749, g. 1784 Maren - kromand Anders Petersens enke i Felstedskov, 3. Dødfødt 1752, 4. Christian f. 1753, kådner på Felstedmark, g. 1809 Anna Marie Andersen, 5. Johan Joachim f. 1755, død 1755, 6. Maren f. 1756, død 1824 ugift, 7. Hans Christian f. 1756, død 1828, snedker g. 1825 Kiesten Franzen.

ca. 1755 Christen Petersen (Kryger) søn, f. 1725, død 21.08.1809, 84 år,

Gift 1755 Maren f. 25.03.1737, død 7.12.1785, 48 år, d.a. bolsmand Asmus Andersen i Felsted og Boel Hansen

Børn: 1. Peter f. 4.12.1756, 2. Boeld f. 22.06.1764, g. 1788 med bols- og kromand Lorenz Johannsen og Margreth, bol Tu. 17a i Tumbøl.

1765 Ved frasalg af jord til Asmus Lydicksen, reduceres halvbolet til et kvartbol.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får kvartbolet tildelt jord i Østermark, engen i Stensvang, egen toft og et inderstested i Hans Boysens toft.

1788 Hufner, kromand og smed Peter Christensen
 Peter Christensen søn, f. 4.12.1756, død 21.06.1822, 65 år

Gift 31.10.1788 Ann Lisbeth f. 1766, død 30.03.1841, 75 år, d.a. kådner-smed-kromand Hans Jørgen Schmidt og Maren i Varnæs

Børn: 1. Maren f. 16.09.1789, død 1822, 2. Christian f. 3.04.1792, se nedenfor, 3. Hans Jørgen f. 7.12.1801, død 1820.

1822 Christian Petersen søn, f. 3.04.1792, død 6.01.1877, 84 år.

Gift 26.10.1822 Anne Christine Lorenzen f. 28.07.1799, død 1879, 79 år, d.a. kådner Nis Lorenzen og Margrethe Elisabeth Asmussen i Tørsbøl

Børn: 1. Peter Christian f. 1.10.1824, død 1827, 2. Peter Christian f. 27.04.1828, dyrlæge/bolsmand i Nørballe, 3. Nis f. 5.04.1831, død 1848, 4. Hans Christian f. 14.05.1834.

1865 Christian Petersen sælger i 1865 sit bols- og krostedet på Østergade 7 til bols- og kromand Hinrich Nicolai Frees, der overtager alle bygninger samt 1,1 ha. jord.

Christian Petersen opfører i 1866 en ny ejendom på nabogrunden **Østergade 5**, se fortsættelse:

1885 Hinrich Nicolai Frees sælger **Østergade 7** til Nis Peter Frees, som fremover driver kro- og hjulmagervirksomhed fra ejendommen.

Nis Peter Frees f. 1844, død 16.10.1923, 79 år, s.a. gdr. Peter Frees og Maren f. Nielsen, Felsbækgaard
Gift 1883 Maria Botilla, f. 26.02.1849, død 31.03.1923, d.a. kådner Thomas (Brunhøj) Jørgensen og Trineke på Sønderborgvej 150.

Børn: 1. Peter f. 1884, 2. Trineke Marie f. 1885, g. 1914
Asmus Lassen Jørgensen, 3. Maren Christine f. 1888.

I 1894 opfører Nis Peter Frees en ny stor sal med teaterscene, der blev de dansksindedes foretrukne mødested.

1909 Gæstgiver Hans Thaysen 1866-1938 g. 1896
Metta Maria f. Boysen, se bol Nø. 2 a

1916 Gæstgiver Asmus Thaysen

1921 Gæstgiver Hans Thaysen

1923 Sadelmager Mathias Kjær og Ellen Dorthea f.

Thygesen

1931 Jes Christian Jessen fra Brunde og Thora Margrethe f. Birkjær, søn Nis se nedenfor

1937 Vogn- og mælkemand Aksel Jensen Gaml, g. 1935 Marie Elisabeth Lock

1970 Nis Jessen søn, g. Erna

Forpagter: Rasmus Møller, John Lundmann Rasmussen, Sylvia Jacobsen, m.fl.

1978 Kromand Osvald Kristensen fra Lintrup

1992 Osvald ombygger ejendommen, udover krovirksomheden, med 5 lejligheder.

1993 Teddy Ravn Aps - Felsted forsamlingslokaler og 5 lejligheder

2003 Skovlej Holding A/S v/ Teddy Ravn

Østergade 7

Foto ca. 1905

Fe. 9 a. Kvarthol - Østergade 5 fortsættelse

1866 Christian Petersen 1792-1877 flytter til sin nyopførte ejendom med landbrug og smedevirksomhed på nabogrunden, Østergade 5.

1871 Hans Christian Petersen søn, f. 1834, død 11.06.1904, 70 år,

Gift 1862 Mette Marie Lorenzen f. 1833, død 1877, d.a. gdr. Jes Lorenzen og Maren i Nørballe

Børn: 1. Anna Christine f. 1862, 2. Christian f. 1864, se nedenfor, 3. Maren f. 1866.

1889 Christian Petersen søn, f. 9.10.1864, død 17.06.1938, 73 år, Christian døde ved at han hængte sig i en bjælke i huset. Christian blev i daglig tale kaldt ”æ punch smej”

Folketælling 1922: Christian Petersen og væversken Christine Marie Jessen fra Tumbøl.

Ejendommen nedlægges og jorden frasælges. Avlsbygninger nedbrydes, mens stuehuset får status af et enfamiliehus. Et lille moseskifte på ”Trolldmosen” tilhører fortsat matriklen.

En ladebygning bagtil på grunden, blev i en årrække brugt som brandstation, Som afløser for byens gamle sprøjtehuset ved kirkegårdsdiget, blev en ny brandstation indrettet i en tidligere ladebygning. Den blev igen afløst af en og større brandstation på Møgelmoosevej, som er nedbrudt og erstattet af et nyt enfamiliehus.

1929 Jes Christensen fra Sdr. Hostrup

1937 Vognmand og mælkehandler Aksel Jensen Gaml g. 1935 Marie Elisabeth f. Lock

1958 fhv. gdr. Hans Lorenzen 1894-1964, g. Marie Kjestine Matthiesen

1972 Thorkild Nielsen og Lis

Fe. 9 a.¹ Frasalg at et kvartbol.

Kongl. kådner- kro- og købmand Lydick Asmussen på Gråstenvej 14-16, overtager et ladegård ¼ bol, udstykket fra halvbolet på **Østergade 7**.

1744 Lydick Asmussen, kådner, wirtschaft (høker) og kromand.

Lydick Asmussen f. 1717, død 13.09.1791, 74 år, hos datteren i Tumbøl, s.a. Asmus Nissen og Ellen i Hostrup

Gift 1744 Ann Peters dt. f. 1719, død 29.05.1785, 65 år, d.a. Peter Hansen Kleinschmidt og Ann i Felsted
Børn: 1. Asmus f. 1744, se nedenfor, 2. Marie f. 23.09.1747, 3. Ellen, g. 1776 Christian Andersen Duus fra Varnæs, Ellen g. 2x 1789 i Varnæs med Jes Jacobsen, 4. Hans f. 1753, g. 1777 Anne Marie Petersen, Dønsig, 5. Ann f. 1757, se nedenfor, 6. Maren f. 1762, død 1770.

1765 Asmus Lydicksen søn, f. 1744, død 1815, overtager et 1/8 Ladegård bol, der førhen har tilhørt bols- og kromand Christian Petersen, **Østergade 7**.

1769 sælger han sit 1/8 ladegård bol til bol- og kromand Jørgen Johannsen Schmidt, Gråstenvej 12.

1783 gifter Asmus Lydicksen sig med Mette Marie, enke efter kongl. bolsmand Jes Lorenzen, Møllevej 4.

Det andet 1/8 bol fordeles ved udskiftningen i 1778 til Hans Petersen Thodsen, se nedenfor.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 tildeles følgende fra Hans P. Thordsens 1/8 ladegård bol, Nø. 4 b. får 3/8 del, Nø. 5 a. får 1/8 del, mens Nø. 6 b. får Hans Thordsens boplads.

1778 Hans Petersen Thodsen får ved udskiftningen af jorden i 1778 tildelt arealer i Østermark, Hans Boysens toft og egen toft, i alt 10 tdr. land. Jorden er beliggende øst for Gråstenvej og umiddelbart syd for Østergade.

Hans Petersen Thodsen sælger i 1786/87 sit 1/8 Ladegård bol til naboen bolsmand Hans Asmussen Lausen og flytter til Tumbøl, hvor han overtager et 1/4 bol på Tornhøjvej 31.

N.B. Hans Peter Thodsen køber i 1787 et 1/4 bol på Tornhøjvej 31, Tumbøl. Hans P. T. 1/8 bol i Felsted overtages af bolsmand Hans Asmussen Lausen, der iflg. Ladeg. skyld- panteprotokol øges til et 3/8 bol.

Se fortsættelse: **Kongl. Kåd og Fe 11**.

Fe. 9 b. Halvbol under Søgård – Kværs Ladegård.

1613	nævnes Jes Petersen
1636	Thomas Jessen, søn
1674-92	Jes Thomsen, søn
ca. 1670	Jes Thomsen f. 1621, død 1694, 73 år, s.a. Thomas Jessen
1694-1700	Halvbolet deles i to kvartbol
1695-1700	Fe. 9 b ² Peter Andersen, død 1700. 45 år
1700	Fe. 9 b ¹ Peter Christensen Schneider
1701	Fe. 9 b ² Søren Petersen

Fe. 9 b.¹ Kvartbol. Peter Schneider, nævnes i jordebøger 1709 og 1721 som ejer af et kvartbol samt et kåd, der i 1721 er wust og skal yde hoveri 1. dg. ugentlig til Kværs ladegård.

1700 Peter Christensen Schneider f. 1659, død 1713, 61 år, s.a. Christen Schneider.
Gift 1685 Maren Hans dt fra Felsted.

Børn: 1. Gunder f. 1685, g. 1726 enkemand Hans Hansen Bøttger, bol Sv. 1 b. i Svejrup, 2. Anna f. 1687, 3. Christen f. 1688, 4. Maren f. 1690, 5. Hans f. 1692, 6. Johan f. 1694, se Fe. 7 a., 7. Rasmus f. 1696, død 1696, 8. Peter f. 1697, død 1742, g. 1725 Christin, Nis Gaardebys dt, se gård nr. 2 i Klipleve, 9. Kiesten 1699, død 1703, 10. Kiesten f. 1703, 11. Rasmus f. 1705.

Fe. 9 b² Kvartbol. Peter Andersen nævnes 1695 og 1700 som ejer af et kvartbol

Peter Andersen f. 1655, død 1700, 45 år.

Søren Petersen nævnes i jordebøger 1709 og 1721 som ejer af et kvartbol.

1701 Søren Petersen f. 1667, død 1741, 74 år, kom fra Sandrup i Jylland
Gift 1701 Kiesten f. 1679, død 1703, 33 år, d.a. bolsmand Hans Asmussen Lund i Felsted

Børn: 1. Boeld f. 1703, se nedenfor,

Gift 2x 1703 Merret f. 1675, død 1752, knap 77 år i Felsted, d.a. Peter Hansen Hissels dt i Nørballer

Børn: 1. Peter f. 1705, død 1707, 2. Peter f. 1708, død 1709, 3. Anna f. 1724.

1724 Rasmus Andersen fra Varnæs (Sv.s.) f. 1695, død 1752, 61 år

Gift 1724 Boeld f. 1703, død 1730, 27 ½ år, d.a.

Børn: 1. Peter f. 29.01.1730, død 14.11.1781, 51 år, ugift tjente i det fremmede

Gift 2x 12.07.1731 Bodelt i 28 år, død 13.02.1779, 73 år, d.a. bolsmand Hans Asmussen (Rossen) og Maren i Svejrup

Børn: 1. Bodelt f. 1732, død 1736, 2. Dødfødt søn 1736, 3. Maren f. 1737, Christian Petersen, kromand i Felsted.

Fe. 9 b. De 2 kvartbol samles igen til et halvbol, Bygbjergvej 10. matr. 8.

1727 nævnes Christen Petersen på bolet

Christen Petersen *Schneider* f. 1688, død 1763, 75 år, s.a. Peter Christensen *Schneider* og Maren

Gift 1727 Margreth f. 1694, d.a. bolsmand Jes Rossen og Margreth, Fe. 3 b.

Ca. 1752 Jørgen Jørgensen *Schneider* f. 1717, død 9.10.1786, 69 år i Felsted, s.a. skrædder Jørgen Jørgensen og Marie i Ladegårdskov

Gift 1741 Ellen Asmussen dt. fra Tråsbøl f. 1713, død 14/4 1805, 92 år 4 md, d.a. bolsmand-kådner Asmus Thomsen og Anna i Tråsbøl

Børn: 1. Jørgen f. 1743, død 1795, 52 år, g. 21.10.1768 Ingeborg Jes dt, (inderst, skrædder og jurat i

Tumbøl), 2. Asmus Jørgensen Schneider f. 1745, se nedenfor, 3. Peter g. i Vollerup i 1805, nu Hellevad, 4. Hans Jørgensen f. 1751 i Ladegårdskov, g. 2.08.1787 Ann, se nedenfor

Ved udskiftningen/udflytningen i 1778 får halvbolet tildelt jord i Birkebjerg, Tadersted, Nattergal og england i Jødballe.

1779 Asmus Jørgensen *Schneider* søn, nævnes som arveforpagter af Bygbjergvej 10.

1782 Asmus Jørgensen *Schneider* søn, f. 1745, død 29.06.1822, 76 år, - se Bøgholmvej 5.
Gift 13.06.1768 Ingeborg f. o. 1735, død 18.09.1805, 70 år, d.a. bolsmand Asmus Hansen og Ann i Bovrup
Børn: 1. Ellen f. 16.05.1769, død 1770, 2. Ellen f. 27.09.1770, g. Jes Johannsen på Søgårdsmark, 3. Asmus f. 29.12.1773, g. 1798 Boel/Botilla, d.a. Fester Petersen Thaysen og Maren, bol Tu. 14 i Tumbøl,

Ca. 1787 Hans Jørgensen *Schneiders* bror, tjente i mange år i sognet, sidst på Krammark i 9 år.
Hans Jørgensen *Schneider* bror, f. 1751 i Ladegårdskov, død 25.09.1821, 70 år.
Gift 2.08.1787 Ann f. 1751, død 15.03.1831, 80 år, d.a. kådner Peter Hansen og Sille Christens i Skelde
Børn: 1. Ellen f. 31.07.1788, død 7.08.1799, 2. Sille Marie f. 12.01.1790 i Felsted, se nedenfor.

Hans Jørgensen Schneider er iflg. Ladeg. Skyld-og panteprotokol ejer af et 1/4 bol.

Ved frasalg overtager skomager Hans Martin i 1790 en større jordlod med et påbygget hus ude på marken, Bygbjergvej 12x. Dette hus må være resterne af den i 1778 udflyttede gård, som derefter blev flyttet og nyopført på Bygbjergvej 10.

Jørgen Festersen tilkøber mere jord således at ejendommens areal igen øges til et halvbol.

1807 Jørgen Festersen (Sv.s.) f. 7.02.1777, død 26.11.1863, 86 år, s.a. kongl. bolsmand Fester Petersen Thaysen og Maren, Bøgholmvej 6 i Tumbøl.
Gift 19.10.1810 Sille Marie f. 12.01.1790, død 28.06.1861, 71 år
Børn: 1. Hans Christian f. 29.09.1812, se nedenfor, 2. Peter Festersen f. 23.08.1814, g. 1853 Ingeborg Marie Petersen, 3. Anna Maria f. 21.03.1819, g. 1844 bolsmand Lorenz Thomsen i Tumbøl.

1841 Hans Christian Festersen søn, f. 29.09.1812, død 29.12.1891, 79 år
Gift 22.11.1844 Maria Dorothea f. 6.02.1812, død 1.01.1892, d.a. bolsmand Lorenz Thomsen og Helene i Tumbøl
Børn: 1. Silla Marie f. 19.05.1846, g. 1870 Hans P. Eskildsen, Felstedskov, 2. Helene f. 29.05.1848, se nedenfor, 3. Marie f. 29.05.1848, død 1923, 74 år, g. 1886 kongl. bolsmand Lorenz Thomsen i Tumbøl.

1882 Hans Jørgensen Staugaard f. 30.05.1847, død 12.04.1909, 61 år, s.a. Jørgen Jørgensen Staugaard og Gunder Marie f. Thomsen, Bovrup
Gift 14.06.1882 Helene Festersen f. 29.05.1848, død 5.05.1924, 76 år
Børn: 1. Hans Christian f. 3.04.1883, g. 1908 Anna Hansen Møller, 2. Jørgen f. 21.05.1885, se nedenfor, 3. Fester f. 9.02.1888, g. 1912 Helene Christine Iversen fra Svejrup.

1910 Jørgen Jørgensen Staugaard søn f. 21.05.1885, død 19.12.1949, 64 år.

Sognerådsformand 1922-1926 - Amdsrådsmedlem 1946 til sin død.

Gift 1.04.1910 Maren Helene Matthiesen f. 30.10.1888, d.a. gdr. Hans Matthiesen og Mette Marie f. Nielsen i Tråsbøl

Bygbjergvej 10

Foto ca. 1910

Børn: 1. Hans Jørgensen f. 20.02.1911, g. 1938 Cecilie Marie Struck, se nedenfor, 2. Helene Jørgensen f. 31.10.1912, 3. Mette Jørgensen f. 4.08.1914, g. Peter Boysen Greisen, 4. Jørgen Jørgensen f. 26.01.1918, se nedenfor, 5. Marie Jørgensen f. 16.06.1932.

1952 Enken Maren Helene f. 30.10.1888, død 19.02.1771.

Forpagter/bestyrelser: Jørgen Jørgensen Staugaard søn, f. 26.02.1918

Gift 26.04.1946 Marie "Tulle" f. 5.10.1920, d.a. Claus Christensen og Marie Elline, Tråsbøl kro, død i Augustenborg

Børn: 1. Helene f. 1747.

1957 Hans Jørgensen Staugaard søn, f. 20.02.1911, død 1988

Gift 14.03.1938 Cecilie f. 5.04.1911, død 2015, d.a. Christian Jacobsen Struck og Marie Cathrine fra Torp

Børn: 1. Astrid f. 3.03.1939 g. i Bolderslev, 2. Hans Jørgen f. 3.12.1942, 2. Kjeld f. 3.06.1951, se nedenfor, N.B. *Hans Jørgensen Staugaard overtog stedet efter sin broder og var tillige ejer af "Søndergård" Tu. 1a i Tumbøl. Han forblev boende på Søndergård og drev derefter gårdene i fællesdrift.*

1976 Kjeld Jørgensen Staugaard og Jutta Paulsen.

Kjeld J. Staugaard opfører nye store staldbygninger med svineproduktion. 1986 overtager han ejendommen Bygbjergvej 15, hvor han ligeledes opfører en stor svinestald.

1984 opføres der et nyt stuehus

2019 Hans Peter Staugaard Bertram

Fe. 10 Adeligt helbol under Søgård - Kværs Ladegård.

1545 Jes Pawelsen

1558 Pawel Kristensen

1613 Jes Paulsen

Helbolet deles i 2 halvbol - Asmus Hinrichsen og Hinrich Nissen

Fe. 10 a. Halvbol. Kirkevej 1x, mart. 12, 116.

1636 nævnes Asmus Hinrichs

1666-76 Hans Hinrichssen g. med Maren som døde 1698

1680'erne Lorenz Jessen vel Jerresen el. Hindresen f. ca. 1648, død 1726, 78 år,

Gift Anna

Børn: 1. Hans f. 1682, se nedenfor, 2. Jes f. 1687, 3. Peter f. 1693, død 1694, 4. Maren f. 1797, g. 1722

Hans Jessen fra Lautrup, 5. Peter f. 1703.

1714 Hans Laurtz Jerresen søn, f. 1682, død 1716, 34 år, iflg. Gråst. Kontraktprotokol 1239 folie 2

Gift 1711 Anna f. 1688, d.a. bolsmand Rasmus Laurtzen Bunde og Annas dt i Tumbøl

Børn: 1. Lorenz f. 1713, se nedenfor, 2. Hans Hansen Jerresen f. 1716, g. 1750 Marie Erich, se bol Fe. 4 b.

1718 Enken Anna f. 1688,

Gift 2x 1718 Rasmus Andersen fra Varnæs f. 1680, død 17.08.1766, 85 år, s.a. bolsmand Anders Hansen i Varnæs

Børn: 1. Anna Maria f. 1719, 2. Anna Christina f. 1727, død 1729.

1747 Lorenz Hans Jerresen søn, f. 1713, død 20.03.1773, 60 år

Gift 8.12.1747 Anna f. 1710, død 1750, 40 år, d.a. Lorenz Jørgensen og Kiesten i Nørballe
 Børn: 1. Hans f. 18.09.1748, 2. Anna f. 3.11.1750, død 1751,
 Gift 2x 25.10.1754 Mette f. 1732, død 7.03.1814, 82 år, d.a. bolsmand Nis Hansen og Maren i Hostrup,
 Hsp 2 b
 Børn: 1. Anna f. 18.12.1755, se nedenfor, 2. Nis f. 31.07.1759, g. Lisbeth Hansen fra Bovrup, parcellist,
 Svymandsskov, 3. Asmus f. 3.12.1763, død 1764.

1769 Jørgen Johannsen Schmidt, bols- og kromand, Gråstenvej 12, overtager omkring halvdelen af
 bolet, hvorved ejendommen reduceres til et kvartbol.

1774 Johannes Hansen (Sv.s.) f. 1741, død 5.11.1779, knap 38 år, s.a. kådner Hans Thomsen og Marie
 Friederica, bol Tu. 6a¹ i Tumbøl
 Gift 16.10.1774 Ann f. 18.12.1755,
 Børn: 1. Hans f. 9.11.1775, 2. Mette Marie f. 7.02.1779
 Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt jord i Jødballe, sin egen og Peter C. Truelsens toft.

1780 Hans Jessen (Sv.s.) f. 2.01.1749, død 24.06.1818, 69 år, s.a. bolsm. Jes Hansen og Kiesten, Fe. 8
 Gift 3.11.1780 enken Ann Laurtz, f. 18.12.1755, død 23.11.1827, 72 år.
 Børn: 1. Johannes f. 2.05.1782, død 1782, 2. Jes f. 4.12.1783, død 1783, 3. Ann Kiestin f. 1784, død 1785
 af kighoste, 4. Jes f. 1785, se nedenfor, 5. Johannes f. 1788, død 1788, 6. Ann Kistine f. 1792, g. 1811
 Jørgen Asmussen Alsing i Skovbøl, bol Sk. 5 b.

1811 Jes Hansen Jessen søn, f. 12.11.1785, død 31.01.1860, 75 år
 Gift 13.12.1811 Kiesten Asmussen Alsing f. 15.07.1785, død 1/3 1844, 58 år, d.a. bolsmand Asmus
 Jørgensen Alsing og Ingeborg Nissen i Skovbøl
 Børn: 1. Hans Jessen Hansen f. 16.04.1812, se nedenfor, 2. Rasmus Jessen Hansen f. 31.01.1814, g. 1839
 Anna Petersen Hissel, parcellist i Hostrupskov, 3. Jes Jessen Hansen f. 25.07.1816, bosat i Vilsbæk, 4.
 Jørgen Jessen Hansen f. 13.11.1818, bosat i Aabenraa, 5. Anna Christina Hansen f. 18.9.1821, g. 1853
 kådner Andreas Thaysen Petersen, Assenholmvej 11

1822 Tilkøb af den 2. og 7. parcel fra Hans Asmussen Lausens nedlagte bol på Gråstenvej.

1844 Hans Jessen Hansen søn, f. 16.04.1812, død 5.02.1890, 77 år
 Gift 23.05.1854 Mette Marie Carstensen f. 29.06.1827, død 15.03.1888, 60 år, d.a. gdr. Hans Christian
 Carstensen og Ingeborg, bol Fe. 10 b.
 Børn: 1. Jes f. 2.08.1854, død 4.04.1855, 2. Jes f. 9.02.1856, se nedenfor, 3. Hans Christian f. 30.06.1858,
 se nedenfor, 4. Peter Jessen f. 16.07.1861, slagter g. 1899 Thyra Louise Petersen fra Nørballe, 5. Christina
 f. 28.12.1865, død 1890, 24 år.

1882 Jes Jessen Hansen søn, f. 9.02.1856, død 11.01.1929, 72 år på Statsbanegården i Flensborg
 Gift 24.12.1882 Hanne Christine Post f. 30.11.1859, d.a. gdr. Peter Hansen Post og Mette Marie Ebsen,
 Kværsmark
 Børn: 1. Mette Marie f. 15.08.1885, g. 1914 Feldweibel Andreas Peter Hansen fra Felsted, bosat i
 Neumünster, 2. Marie Christina f. 20.10.1887, død 28.01.1913, 25 år.

1907 Jes Jessen Hansen og Hanne Christine flytter til et nyopført hus på Gråstenvej 35.

1907 Hans Christian Jessen Hansen overtager efter hjemkomsten fra Amerika broderens gård.
 Hans Christian Jessen Hansen, broder, f. 30.06.1858, død 6.06.1917, 58 år.
 Gift Cathrina Jessen Hansen f. Brix.

1917 Hestehandler Christian August Dall

1918 Nis Johannes Christiansen overtager ejendommen og jorden 10 ha tillagt Gråstenvej 33 og 1,1 ha til Kirkevej 11.

1926-27 Ejendommen bliver nedlagt og nedbrudt som et resultat af Gråstenvejs nye linjeføring.
*Samtidig fjernes et inderstehus med butik, der lå på sydsiden af hjørnet af Gråstenvej og Kirkevej.
Efterfølgende opføres et nyt hus, Kirkevej 1.*

Fe. 10 b. Halvbol, Kirkevej 11, matr. 4.

1545 Jes Pawelsen

1558 Pawel Kristensen

1613 Jes Pawelsen

Helbolet deles i 2 halvbol - Asmus Hinrichsen og Hinrich Nissen

1636 Hinrich Nissen

1636-74 Jørgen Nissen f. 1615, død 1690

1692 Rasmus Skov

ca. 1680 Rasmus Christensen Skov (Sv.s.) f. 1657, død 1706, 49 år

Gift Anna

Børn: 1. Maren f., se nedenfor, 2. Karen f. 1684, 3. Anna f. 1687, 4. Chresten f. 1689 se nedenfor, 5. Jørgen f. 1692, 6. Johan f. 1695, 7. Hans f. 1699.

1707 Chresten Jørgensen Skov (Sv.s.) fra Skovbøl, f. 1681, død 1718, 36 år,

Gift 1707 Maren f., d.a. Rasmus Christensen Skov

Børn: 1. Mette f. 1708, 2. Anna f. 1710.

1710 Hans Clausen, kådner på Kirkevej overtager halvbolet.

Hans Clausen fra Blans f. 1675,

Gift 1702 Anna, d.a. bolsmand Hans Lund og Birret på bol Fe. 3 a.

Børn: 1. Hans f. 1704.

1729 Hans Nissen Thordsen fra Kværs f. 1700, død 1741, 41 år.

Gift 4.11.1729 Mette Christens dt fra Kværs, f. 1704, død 15.05.1783, 70 år, d.a. bolsmand Christian

Hansen Damm og Ann Lisbeth i Kværs

Børn: 1. Nis f. 12.07.1730, død 1736, 2. Christen f, 4.01.1732, død 1732, 3. Christen f. 23.03.1733, se

nedenfor, 4. Nis f. 14.04.1738, død 1738, 5. Trinick f. 6.11.1739, død 15.01.1779, 39 år, g. 1769 bolsmand Friedrich Jørgensen i Nørballe i 9 år.

N.B. Iflg. dokument af 16.09.1760 med baggrund i en accord af 12.08.1735 overlader han p.gr.a. sygdom sit arvefæstebol samt et tilkøbt kådnersted til sin ven Peter Nissen.

1735 Peter Nissen Thordsen *Kirchmann* f. 4.12.1717, død 20.09.1770, 53 år, s.a. kongl. bolsmand Nis Jessen Hansen og Anna, Hellinghøjvej 1 i Tumbøl

Gift 1.12.1741 Mette Christens dt, enke efter Hans Nissen Thordsen, f. 1704, død 15.05.1783, 70 år,

Børn: 1. Hans Peter Thordsen f. 5.11.1742, død 23.11.1803, g. 1777 Ann, d.a. kådner, høker og kromand

Lydick Asmussen i Felsted, 2. Anna f. 15.02.1746, død 1746, 3. Nis f. 29.04.1748, død 1748.

1772 Christen Hansen Thordsen *Kirchmann* søn, f. 23.03.1733, død 4.04.1789, 56 år

Gift 17.08.1772 Maren f. 1747, d.a. smed Christen Petersen og Marie i Snogbæk

Børn: 1. Mette f. 26.01.1774, g. 1798 med Peter Carstensen, se nedenfor, 2. Margreth Marie f. 26.08.1775, død 15.11.1789, 3. Hans Peter f. 4.02.1781, død 30.09.1807, 28 år, ugift, 4. Trinick f. 6.07.1784, død 28.08.1793.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt jord i Stensvang og egne tofter.

1790 Ortzmann el. bestyrer Hans Jessen Jensen

Hans Jessen Jensen f. 9.10.1752, død 28.05.1811, 58 år, s.a. bolsmand Jes Jensen Boysen og Gunder, bol 3.a. Nørballe. Iflg. Ladeg. folie 84, 129, 219, 232.

Iflg. Asmus Jessens optegnelser: Var han meget drikfældig, hans lige står i Jeremias kap. 13. 23.

Gift 15.05.1790 enken Maren f. 1747, død 20.07.1832, 85 år.

1807 Hans Peter Thordsen søn f. 4.02.1781, død 30.09.1807, 28 år, ugift

1807 Peter Carstensen (Sv.s.) f. 1754, død 6.07.1810, 56 år, s.a. kådner Carsten Petersen og Marie i Ravsted. N.B. Peter Carstensen, farver, overtager i 1798 inderstestedet med farveri på Kirkevej 4
Gift 2x 21.12.1798 Mette f. 26.01.1774, død 1.11.1857, 83 år

Børn: 1. Hans Christian f. 10.03.1799, se nedenfor, 2. Christine Marie, g. kådner Peter Eskildsen, Gråstenvej 26

N.B. Peter Carstensen g. 1x Kirsten Matthiesen i Klovtoft, to børn, Maren og Marcus. Maren g. Jørgen Jessen, Vestermarken 11. Marcus g. 1818 Marie Bertelsen og overtager faderens inderstested og farveri på Kirkevej 4.

1827 Hans Christian Carstensen søn, f. 10.03.1799, død 14.03.1846, 46 år.

Gift 11.11.1826 Ingeborg Jessen Jacobsen f. 1801, død 5.02.1837, 35½ år, d.a. sognefoged/kirkespielvogt Jes Jacobsen og Maren i Varnæs

Børn: 1. Mette Marie f. 29.06.1827, g. 1854 Hans Jessen Hansen, 2. Jes f. 22.01.1829, se nedenfor, 3. Marie f. 1832, død 1833, Peter f. 1835, død 1837,

Gift 2x 27.10.1838 Anna Cathrina f. 10.04.1818, død i Aabenraa, d.a. Christian Christiansen Bøttger og Anna Maria, Felstedmark

Børn: 1. Christian Peter f. 1845, død 1846

Enken Anna Cathrina føder en uægte datter, Anna Elisabeth Clausen f. 23.8.1847 og endnu en dødfødt søn 1848. Faderen er ungkarl Nis Madsen Clausen i Felsted, født i Brunde. De bliver gift i 1849 og flytter senere til Aabenraa, hvor han er bager.

1853 Jes Carstensen søn, f. 22.01.1829, død 19.11.1901, 72 år

Gift 30.06.1854 Ingeborg f. 14.03.1832, død 26.09.1910, d.a. gdr. Lorents Petersen og Anna Maria i Varnæs

Børn: 1. Ingeborg f. 1855, 2. Anna Maria f. 1857,

1885 Jes Asmussen Bunde (Sv.s.) f. 28.07.1844, død 1.05.1904, 59 år, s.a. gård- og teglværksejer Asmus Hinrichsen Bunde og Botilla i Felstedskov

Gift 17.11.1880 Ingeborg f. 28.05.1855, død 6.02.1920

Børn: 1. Jes Asmussen Bunde f. 28.03.1882, 2. Botilde f. 4.06.1884, 3. Asmus Hinrichsen Bunde f. 10.06.1897

1911 Jes Asmussen Bunde søn f. 28.03.1882, død 14.11.1916 som tysk soldat i 1. verdenskrig

Gift 5.07.1911 Mathilde Benedickte Hansen f. 27.07.1882 i Randerup

Børn: 1. Ingeborg Bothilde f. 26.05.1912,

Enken Mathilde Benedickte g. 2x med enkemand og bager Jens Peter Jessen i Sønderborg

1916 Asmus Hinrichsen Bunde søn, f. 10.06.1897, død 9.01.1970
gift 24.03.1939 Dora Popp f. 20.12.1898, d.a. lærer Martin Jensen Popp og Anna Dorothea Frees.

1952 Ingeborg Bothilde datter, f. 26.05.1912

Gift Christen Krogh

Børn: 1. Jette

Christen Krogh oprettede en frugtplantage på dele af landbrugsjorden ud mod kirkevej. Desuden opretter han et mosteri i en af bygningerne, hvor æbler m.m. blev forarbejdet til f.eks. æblemost. Folk kunne også aflevere deres æbler, for så igen at afhænde dem som æblemost på flasker.

Kirkevej 11

Foto 1951

1967 Felsted sognekommune overtager ejendommen, som derefter nedlægges.

Ejendommens avlsbygninger ind mod den gamle skole bliver kraftigt brandhærget. Det var med til at Felsted sognekommune overtog ejendommen, med det formål at udstykke dele af jorden til byggegrunde på Bøgevang mens resten af jorden sælges. De brandhærgede avlsbygninger blev fjernet og på det frie areal anlægges vejen til det kommende boligområde Bøgevang. Stuehuset ombygges til to lejemål.

En fritliggende bygning på grundstykket, det gamle mosteri, ombyggede Lundtoft kommune til kommunens materialegård. Den var i brug til 1994, hvor kommunen tog en nyopført materialegård i brug i Tumbøl.

1968 Felsted sognekommune sælger bygninger og et mindre jordareal til Erik Jessen og Ingerlise Jørgensen Michelsen og Ingvard Michelsen og Frieda i fælleseje.

1978 fhv. landmand Ingvard Michelsen og Frida

2001/02 Henry og Jytte Eriksen – Frank Jens Rugaard Eriksen.

Fe. 11. Inderst – smed – kro – gård – Gråstenvej 12. Damms Gård

1696 Johann Hansen Schmidt køber et stykke land af halvbolsmand under ladegård Christian Jerresen og opfører et hus på 14 fag. Johan er smed og kaldes i daglig tale Johan Smej, driver smedevirksomhed fra en fritliggende smede-bygning der lå umiddelbart nord for huset.

Johann Hansen Schmidt f. 1645, død 1729, 84 år

Gift Maren f. 1650, død 1731, 81 år

Børn: 1. Cathrin f. 1673, død 1713, g. Knud Petersen fra Holbøl, kådner i Felsted, 2. Johann se nedenfor.

1712 Johann Johannsen Schmidt søn, overtager smedestedet der nu også benævnes som et kådnersted.

Johann Johannsen Schmidt søn f. 1686, død 31.03.1768, 82 år

Gift 1712 Elline f. 1692, død 1762, 71 år, d.a. bols- og sandemand Asmus Jørgensen og Elline i Skovbøl.

Børn: 1. Johann f. 1713, g. 1742 Mette, bolsmand i Nørballe, Nø. 6 a., 2. Rasmus f. 1715, 3. Laurtz f. 1718, død 1751, 4. Maren f. 1720, død 1754, 5. Elline f. 1722, død 1722, 6. Elline f. 1724, g. 1745 kgl. bolsmand Hans Jessen i Tråsbøl, 7. Lorenz f. 1727, 8. Anna f. 1730, død 1754, g. 1753 Peter Asmussen i Stubbæk, 9. Jørgen f. 1733, se nedenfor, 9. Andreas f. ? - nævnes ved faderens død.

Sønnen Johan får et uægte barn Johan f. 19.07.1736 med Ingeborg Peters dt i Tumbøl.

1754 Jørgen Johannsen Schmidt søn, overtager smede- og kådnerstedet.

Jørgen Johannsen Schmidt søn født 1733, død 12.12.1804

Gift 8.10.1862 Catharina Maria f. 1738, død 18.06.1814, 76 år, d.a. forpagter på Lundsgård Thomas Asmussen og Anna Maria Breitling.

Børn: 1. Johann f. 1763, se nedenfor, 2. Anna Maria f. 1765, g. bolsmand Jens Peter Friis, Ejsbøl, Thomas f. 1767, overtager 1808 "Stolliggård" efter sin broder Asmus. 4. Asmus f. 1771, g. Anne Marie Jessen fra Lolland fra 1801-08 ejer af "Stolliggård og fra 1808 af "Hennebjerg Ladegård" i Erritsø sogn, 5. Lorenz f. 1776, død 1776, 6. Ellen f. 1777, død 1778.

Jørgen Johannsen Schmidt køber 1765 Asmus Lydicksen 1/8 bol. I 1769 køber han halvdelen af Lorenz Jerresens halvbol, Fe. 10 a. Med købet frikøber han sig fra livegenskabet, fri af rekruttering og stilling til landmilitz. Køber har ikke jagtret.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 beskrives ejendommen som et 3/8 bol og får tildelt jord i Grøvert af Hans Bondes, Jørgen Lunds, Hans Jessens og Hans Lausens toft samt 1,2 tdr. af gaden.

I folketælling 1803 beskrives Jørgen Johannsen Schmidt som; bolsmand, smed, sandemand og kromand.

1806 Johann Johannsen Schmidt søn, overtager stedet og benævnes; bolsmand, smed, høker, kro- og sandemand.

Johann Johannsen Schmidt f. 23.07.1763, død 24.04.1839, 76 år

Gift 20. 06.1806 Margaretha Maria f. 29.04.1781, død 1.03.1845, 63 år, d.a. firinderst Skomager Jes Hansen og Magdalene i Gråsten.

Børn: 1. Cathrin Marie f. 1807 g. Ley, 2. Jørgen f. 1808, død 1814, 3. Anna Magdalena f. 1816, se nedenfor.

Jørgen Johann Emil Schmidt (Sv.s.) overtager bolsstedet med smedie, kro, høkeri, bryggeri og brænderi.

1840 Jørgen Johann Emil Schmidt f. 5.07.1810, død

18.03.1850, 39 år, s.a. propritær Asmus Jørgensen Schmidt og Marie, "Hennebjerggård" i Erritsø sogn.

Gift 8.11.1839 Anna Magdalena f. 1845, død 9.03.1850.

Børn: 1. Anna Maria Margertha Elline f. 1840, 2. Johann Jørgen f. 1843, død 1845, 3. Johanna Maria Cathrina f. 1846, 4. Rasine Sophia f. 1848.

I 1843 opfører Jørgen Johann Emil Schmidt et nyt stort og smukt stuehus og opsætter deres initialer på husets sydgavl.

Gråstenvej 12

foto o. 1872

Efter forældrenes pludselige død, overtager Heinrich J. Nissen midlertidig forpagtningen af ejendommen.

I 1852 blev der foretaget et skifte- og delings-contract mellem børnene.

Lidt forhistorie:

Hinrich Nicolai Frees, daværende kådner, kromand og høker på Gråstenvej 14-16, se Kongl kåd, overtager den 1. maj 1860 afdøde Jørgen Johann Emil Schmidt og hustrus bols- krosted på Gråstenvej 12.

1846 Hinrich Nicolai Frees f. 11.07.1814, død 15.11.1875, 61 år, kådner kromand og høker

Gift 17.04.1846 Anna Cathrina f. 16.06.1824, død 23.02.1902, 77 år, d.a. kgl. bolsmand Jes Lorenzen og Maren f. Jørgensen, bol Nø. 6b

Børn: 1. Anna Botilla f. 4.08. 1846, g. 1872 Jes Jessen Juhler, 2. Hinrich Nicolay f. 30.10.1847, se nedenfor, 3. Jes f. 3.08.1849, meldte sig som frivillig tysk soldat sammen med sin storebror Hinrich i den

tysk-franske krig 1870-71, men døde 1870 på et lazaret i Wesenburg, 4. Maren f. 7.06.1851, død 17.12.1863, 5. Lorenz Peter f. 13.03.1853, død 18.03.1856, 6. Anna Dorothea f. 18.12.1854, g. 1880 lærer Martin Jensen Popp, 7. Mette Kirstina f. 8.05.1857, g. 1887 gdr. Hans Jepsen Felsted Vestermark, 8. Lorenz Peter f. 29.04.1859, g. 1899 Anna Marie Ley, Møllevvej 4, 9. Mathias Christian Daniel f. 19.04.1861, emigrerede til USA, 10 Asmus Jørgen f. 7.10.1864, mejerist emigrerede til USA. N.B. Hinrich Nicolai Frees var ivrig Slesvig-holstener, der aktivt arbejdede for at oprette en selvstændig Slesvig-Holstensk stat – men det hverken kunne eller ville Det Tyske Rige acceptere.

Fe. 11. Gråstenvej 12

1860 Hinrich Nicolai Frees f. 11.07.1814, død 15.11.1875, 61 år, overtager Gråstenvej 12

1889 Hinrich Nicolai Frees søn, f. 30.10.1847, død 4.06.1920, 72 år

Gift 26.02.1892 Anna Catharina f. 3.09.1864, død 25.04.1909 i Kiel, 45 år, d.a. bolsmand Jes Tøgersen Jensen og Trinike Botilla Heisel i Røllum

Børn: 1. Cathrina Bothilde f. 7.03.1893, se nedenfor, 2. Hinrich Nicolay f. 6.07.1895, død 13.01.1919, 3. Botilla Jessine Christina f. 4.06.1897, lærer, g. dyrlæge Mathias Johannes Christiansen.

Frees Kro blev station på banestrækningen Aabenraa - Gråsten 1899 – 1926.

1920 Hans Damm (Sv.s.) f. 1888 på ”Langelo” i Kværs sogn, død 17.03.1980, 92 år.

Gift 26.03.1920 Catharina Bothilde f. 7.03.1893, død 11.09.1942.

Børn: 1. Hinrich Asmus f. 8.02.1921, se nedenfor, 2. Asmus Christensen f. 12.02.1924, se nedenfor.

1952 Asmus Christensen Damm havde stedet i forpagtning.

Gift 13.12.1951 Inger Nissen f. 22.09.1932, d.a. gdr. Johan Nissen og Marie Helene f. Jacobsen i Slyngsten

Børn: 1. Hans Nissen Damm død 1965, 2. Cathrine f. 1954, Hans Nissen Damm, se nedenfor.

1959 Med Hinrich Asmus Damms overtagelse af ejendommen nedlægges krovirksomheden.

Hinrich Asmus Damm søn, f. 8.02.1921, død 2008

Gift 15.03.1959 i Ullerup kirke med Inger Møller f.

11.07.1925, død 2008, d.a. gdr. Hans Hansen Møller og

Cathrine Margrethe f. Thomsen på ”Råmosegård”, Blans Østermark i Ullerup. Ingen børn.

2000 Hans Nissen Damm overtager ejendommen og driver jorden sammen med sin gård i Slyngsten.

2013 Aabenraa kommune overtager bygninger og et mindre jordstykke og ombygger stuehus og kørelo til et medborgerhus ”Damms gård”, der bliver byens og området nye medborger- og kulturhus.

Historisk Årbog for Felsted sogn 2013 s. 7-27.

Hæfte: Damms Gård fra smedje til medborgerhus, udgivet af Aabenraa kommune 2014

Damms Gård 2014

foto A.A.

Kongl. kådnersteder i Felsted

Fe. kåd Kådner - kro og høkeri. Fyrsteligt/Kongeligt, Gråstenvej 14-16

1692 nævnes Asmus Schneider

Knud Petersen, også kaldet Juhler, kom fra Holbøl

Gift 1706 Cathrine Johans dt i Felsted f. 1673, død 1713, 40 år
Børn: 1. Kiesten f. 1706, 2. Trinke f. 1708, 3. Peter f. 1711, 4. Cathrine f. 1713, død 1716,
Knud Petersen g. 2x 1714 Maren Atzers dt i Nørballe.

Nicolai Kryger, - nævnes i Tønder Amtsregnskaber fra 1730-1742.

1744 Lydick Asmussen, kådner, wirtschaft (høker) og kromand.

Lydick Asmussen f. 1717, død 13.09.1791, 74 år, hos datteren i Tumbøl, s.a. Asmus Nissen og Ellen i Hostrup

Gift 1744 Ann Peters dt. f. 1719, død 29.05.1785, 65 år, d.a. Peter Hansen Kleinschmidt og Ann i Felsted
Børn: 1. Asmus f. 1744, se nedenfor, 2. Marie f. 23.09.1747, 3. Ellen, g. 1776 Christian Andersen Duus fra Varnæs, Ellen g. 2x 1789 i Varnæs med Jes Jacobsen, 4. Hans f. 1753, g. 1777 Anne Marie Petersen, Dønsig, 5. Ann f. 1757, se nedenfor, 6. Maren f. 1762, død 1770.

1763-64 nævnes Jens Christensen som kromand i Felsted.

Gift 1763 Margrethe Adelheit Lorenzen dt i Felsted

Børn: 1. Ingeborg Margrethe f. 20.03.1764.

Jens Christensen og familie flytter i 1765 til Bolderslev, hvor de overtager gård nr. 14. Han går konkurs med ejendommen i 1767. Iflg. Bjolderup sogns historie s. 431.

1765 Asmus Lydicksen søn, f. 1744, død 1815, overtager et 1/8 Ladegård bol førhen tilhørt bols- og kromand Christian Petersen, **Østergade 7.**

1769 sælger han sit 1/8 ladegård bol til bol- og kromand Jørgen Johannsen Schmidt, Gråstenvej 12.

1783 gifter Asmus Lydicksen sig med Mette Marie, enke efter kongl. bolsmand Jes Lorenzen, Møllevvej 4.

1778 Hans Petersen Thordsen (Sv.s.) overtager svigerfaderens kongl. kåd, høkeri og krosted.

Hans Petersen Thordsen f. 1742, død 1803, s.a. halvbolsmand Peter Nissen Thordsen *Kirchmann* og Mette på Kirkevej 11 i Felsted

Gift 1777 Ann f. 1757, død 1793, 37 år.

Børn: 1. Dødfødt dt. 1778, 2. Mette f. 1779, 3. Ann Marie f. 1781, død 1782, 4. Peter f. 1783, 5. Asmus f. 1786, 6. Ann Marie f. 1788, 7. Trinick f. 1792.

N.B. Hans Petersen Thordsen; se fortsættelse længere nede.

1786 Lorenz Boysen fra Trappen overtager stedet og sælger i 1789 sit i Felsted beliggende Kathen und Krug Stelle nebst Kohlgarten, mit allen gebäuden til Joachim Johannsen.

1789 Joachim Johannsen, ved giftermål tjenestekarl i Mølmark på Broagerland.

Joachim Johannsen f. ca. 1739, død 12.04.1812, 74 år, s.a. kammertjener Johannis Jacobsen og Catharina f. Erichsen fra Flensborg

Gift 25.07.1782 Boel f. 1748, død 7.04.1793, 44 år, d.a. skoleholder Christian Petersen og Maren i Torp.

Børn: 1. Christian f. 21.08.1782 i Broager, død 27.05.1804, 22 år i Felsted, 2. Cathrin Marie f. 15.12.1788 i Broager, død 31.07.1793, i Felsted, 3. Marie f. 1791, død 20.01.1792, 4. Johann f. 5.04.1793, død 1793.

Gift 2x 8.02.1794 Kiestin f. 1751 i Stubbæk, d.a. bolsmand Christen Jørgensen og Kiesten i Stubbæk.

Hinrich Nicolai Friis, kådner, høkeri og værtshusholder på Gråstenvej 12 overtager stedet iflg. Neben Bog. XV Tønder, Slogs, Højer og Lundtoft Herreds Skyld- og panteprotokol 2192 folie 1317².

1814 Hinrich Nicolay Frees f. 6/1 1791, d. 6/3 1878, 87 år, s.a. bolsmand Hinrich Frees, Felsbækgård og Margretha Dorothea f. Henningsen

Gift 25.05.1814 Anna Botilla f. 1790, d. 5.04.1826, 36 år, d.a. bolsmand Nis Christian Nissen og Botilla i Stubbæk

Børn: 1. Hinrich Nicolay Frees f. 11.07.1814, se nedenfor, 2. Anna Dorothea f. 30.01.1816, g. 1839 degn Og lærer Lorenz Lorenzen fra Eggebæk, 3. Botilla f. 5.10.1817, g. 1846 snedker Christian Sønnichsen fra Krusmølle, 4. Anna Augustha f. 17.06.1819, g. 1855 Rasmus Jørgensen i Tumbøl, 5. Kiestina f. 29.08.1821, g. 1846 parthufner Daniel Danielsen i Tumbøl, 6. Mette Marie f. 1.08.1823, død 5.08.1840, 7. Nis Christian f. 2.11.1825, død 1885, bagermester i Felsted, fader til uægte barn i 1841, g. Anna Christina Andresen

Efter Anna Botilla tidlige død, overtog hendes søster Metta Christina Nissen husholdningen.

F.T.1845: Anna Dorthe Nissen plejedatter, 10 år og født i Stubbæk

Plejedatter; Anna Magdalena f. 1823 i Flensborg, g. 1855 købmand Mathias Paulsen Jørgensen, Flensborg.

1852 Hinrich Nicolai Frees f. 11.07.1814, død 15.11.1875, 61 år

Gift 17.04.1846 Anna Catharina Lorenzen f. 16.06.1824, død 23.02.1902, 77 år, d.a. bolsmand Jes Lorenzen og Maren f. Jørgensen i Nørballe.

Børn: 1. Anna Botilla f. 4.08.1845, g. 1872 Jes Jessen Juhler, 2. Hinrich Nicolai f. 30.10.1847, g. 1892 Anna Catharina, 3. Jes f. 3.08.1849, død 1870 i Wesenburg som tysk soldat i den tysk-franske krig, 4.

Maren f. 7.06.1851, død 1863, 5. Lorenz Peter f. 13.03.1853, død 1856, 6. Anna Dorothea f. 18.12.1855, g. 1880 Martin Jensen Popp, 7. Mette Kirstine f. 8.05.1857, g. 1887 Hans Jepsen, 8. Lorenz Peter f.

29.04.1859, g. 1899 Anna Maria Ley, 9. Matthias Christian Daniel f. 19.04.1861, 10. Asmus Jørgen f. 7.10.1864, mejerist, udvandrede til USA.

Se fortsættelse: **Fe. 11. Gråstenvej 12.**

Adelige kådnersteder - under Ladegård jurisdiktion

Med udgangspunkt i jordebøger 1709, 1721 og kirkeregnskaber 1666-1701, lå der flere kådnersteder i den gamle bymidte, som med tiden er nedlagte eller sammenlagte med andre ejendomme.

1/96 kåd, - 1. dg. ug. hoveri, Præstegaardsvej 5.

1685-1709 Hinrich Jensen Assenholm, f. i Felsbæk 1638-1708

- nævnes i jordebog 1709 som frikådner

Gift 1685 Maren Jørgens fra Skovbøl, død 1709, 65 år.

1709-21 Jacob Riggelsen, snedker - Gift Marie

1721-59 Herman Jørgensen fra Bolderslev - Gift 1721 Dorthe - Christen Asmussen og Marens dt. i Nø.

1759 Hans Jepsen 1722-1799, s.a. kådner og skomager Jep Hansen og Trineke i Kværs

Gift 1759 Sille - skrædder Peter Hansen og Ingeborgs dt. 1720-1799, ingen børn.

1783-1832 Sognepræst Nicolai Meyland g. Ingeborg f. Bruhn overtager kådnerstedet og opfører i 1783 enkesædet Mutters hus og opfører i 1787 den nye præstegård på en del af grunden.

Familien Jepsen bliver boende i huset indtil deres død 1799.

1832-1922 Bols- og kromand Hinrich Nicolai Frees overtager bygninger der nu anvendes til lejebolig

1922-1937 Enkefru Iversen Gl. Egegård overtager bygninger der anvendes til lejebolig

1937-2004 Lise og Herbert Christensen

Nuværende ejer: Sally og Søren Christensen

Kåd Kirkevej 2.

1613 nævnes Peters Jørgensen på kådet

Præstegaardsvej 5

1692-95 nævnes Hans Schmidt, iflg. kirkeregnskaber
1700 nævnes Asmus Hansen, wust, iflg. kirkeregnskaber

1742 Mathies Lorentzen f. 1710, død 1786, 76 år, s.a. inderst Lorentz Mathiesen og Margrethe i Kolstrup
Gift 1742 Anna f. 1712, død 25.11.1778, d.a. bolsmand Hans Nielsen og Boel i Tråsbøl
Børn: 1. Lorentz f. 1743, 2. Hans f. 1747, død 1747, 3. Bodelt 1748, død 1755, 4. Hans f. 1751, Margaretha f. 1755, g. 1780 bolsmand Hans Asmussen Lausen i Felsted.
Gift 2x 26.05.1780 Lisbeth f. 6.01.1747, død 28.04.1825, d.a. bolsmand Christian Hansen Broberg og Ellen i Tumbøl.
Børn: 1. Christian f. 14.01.1781, g. Anna Marie Sørensen, 2. Ann f. 28.05.1783, død 1789, 3. Hans f. 8.02.1786, g. i Gram.

1814 Christian Mathiesen, kådner, blev i 1819 ansat som graver ved Felsted kirke.
Christian Mathiesen søn f. 14.01.1781, død 28.01.1864, 83 år
Gift 4.11.1814 Anna Maria f. 24.09.1788, død 6.03.1867, 78 år, d.a. inderst Søren Petersen og Maren i Tørsbøl
Børn: 1. Marie Lisbeth f. 1815, g. Hans Jessen Dahl i Tørsbøl, 2. Maren f. 1817, se nedenfor, 3. Mathias f. 1819 gdr. i Hellevad.

1851 Peter Petersen (Sv.s.) (kaldt Lydiksen) overtager kådnerstedet og graverstillingen.
Peter Petersen f. 11.01.1818 i Egvad, død 14.12.1876, 58 år, uægte søn af Ellen Christine Jensen, (gift 1851 med Søren Christensen i Tumbøl).
Gift Maren f. 1817, død 16.10.1899, 82 år.
Børn: 1. Dødf. 1853, 2. Christian f. 27.9.1854, se nedenfor.

Kirkevej 2

1876 Christian Petersen søn (kaldt Christian Lyrksen) overtog kådnerstedet og graverstillingen.
Christian Petersen søn f. 27.05.1854, død 21.07.1923, 69 år
Gift 14.04.1898 Anna Magdalena Seemann f. 10.01.1865, død 7.01.1938, begravet i Klipleve, d.a. Hans Seemann og Christine f. Autzen Kiding kådnerhus.
Børn: 1. Anna Maria f. 1900, omstillings dame ved telefoncentralen i Felsted, døde 21.06.1938 ved et vådeskudsulykke, begravet i Klipleve, g. 1924 med Rasmus Petersen fra Lille Kværsballe.

1924 Lorenz Marcus Petersen på Kirkevej 4 overtager stedet og overtager jorden derfra.

Charlotte Anne Dall, datter, overtager huset efter sine forældre.

1989 Andreas Asmussen gift 1962 Tove f. Sørensen overtager det i 1930 nyopførte 1½ etagers hus

2022 Claas Ole Fischer, historiker, gift Anne Margarete Fischer

Kåd Hans Clausen fra Blans, nævnes som ejer af et kådnersted på Kirkevej.
Hans Clausen overtager i 1710 halvbolet Fe. 10 b. Kirkevej 11, hvorefter kådet sammenlægges med bolet.
Hans Clausen fra Blans f. 1675
Gift 1702 Anna, d.a. bolsmand Hans Lund og Birret på bol Fe. 3 a.
Børn: 1. Hans f. 1704.

Kåd Peter Schmidt, død 1685

Elline el. Ellen Schmed - nævnes i kirkeregnskaber 1695,

Børn: 1. Dorthe f. 1663, død 1687, 24 år, 2. Anna f. , død 1687, 3. Maren f. , g. 1705 inderst og jurat Jørgen Jessen fra Felstedskov, se videre under Hinrich Berendsens kåd.

Berend Küster, død 1699, 56 år, g. Maren, død 1705 i Tråsbøl.

Børn: 1. Maren f. 1683, død 1711, 28 år i Felsted, 2. Cathrin f. 1687, død 1701.

1709 Hinrich Küster Behrendsen, søn, kådner i Felsted, født lokalt,

Hinrich Küster Behrendsen søn, f. 1671, død 1732 61 år, i Tumbøl.

Gift 1695 Margreth Jørgens dt, død 1760, 85 år i Tumbøl.

Børn: 1. Jørgen f. 1695, Berend f. 1697, død 1697, 3. Maren f. 1899, død 1899, 4. Christian f. 1700, 5.

Hinrich f. 1702, 6. Margreth f. 1704, 7. Peter f. 1707, død 1707, 8. Thomas f. 1709, død 1712, 9. Thomas f. 1712, 10. Maren f. 1714.

Familien flytter til Tumbøl, hvor børnene nr. 7 - 10 er født. Han overtager et adeligt halvbol i Tumbøl, se nedenfor, som bliver nedlagt 1716, hvorefter han er kådner i Tumbøl.

Iflg. jordebog 1721: Hinrich Behrendsen ist Curator, und in Tumbøl auf fürstel. grunde wohnhaft, hat auch selbst die helfte der Samuel Riesens bol in Heuer (Skat). Hat dieses kåd vorhin allewege frey gehabt in derselben wohnt seine Mutter, und überdehne für heuer. Jørgen Jessen in Felstedholz auf Grafliche grunde bürtig, fahret zur See und hat en Sohn und 1 Tochter, der Sohn ist 4 jahr. (Jørgen Jessen fra Felstedskov g. 1705 Maren - Peter Schmets og Elline dt i Felsted, sønnen Peter Jørgensen bolsmand i Svejrup). 1/96 kåd, 1. dg. ug. hoveri. Hus 8 fag + 2 fag, besætning; hest, køer, kvier, kalve, får, svin, gæs.

Kåd Kirkevej 4. Iflg. kirkestoleregister råder Hans Mathiesen i 1762 over 5 kirkestolepladser i kirken.

1749 Hans Mathiesen f. 1724, død 25.11.1778, 56 år, s.a. Mathies Hansen og Elsebe i Bovrup.

Gift 21.11.1749 Kiesten Jessens dt i Felsted, f. ca. 1712, død 1752, 40 år.

Børn: 1. Anna f. 9.01.1751, død 1833, 82 år, ugift og lammet af sygdom siden barndommen, 2. Dødf. 1752

Gift 2x 15.09.1752 Ingeborg f. død 9.10.1778, 56 år, d.a. bolsmand Andreas Hansen og Ellen i Kiding.

Børn: 1. Hans f. 11.07.1753, død 1773, ugift, 2. Kiestine f. 20.10.1755, død 1769, 3. Andres f. 26.11.1757,

død 27.12.1802, 44 år, g. 1x Boel Bertelsen, g. 2x Kiesten Lautzen fra Styrtom, kådner og skrædder i Felsted. 4. Dødf. 1760, 5. Trinke f. 28.10.1763, død 1778, 25 år.

N.B. Hans Mathiesen nævnes ved Ingeborgs død 1778 som heuerling, sidder til leje, hvilket kan tolkes derhen, at stedet har fået en ny ejer.

1765 nævnes Christian Friedrich *Vilhelm Lauritzen* Wolle, der driver farveri på Kirkvej 4.

Christian Friedrich Wolle f.1730, død 3.06.1776, 44 år i Felsted, s.a. kådner Lorentz Friedrich Wolle og Elleonore, Küster i Brenderup og Ore sogne på Fyn.

Gift 12.02.1762 i Kliplev kirke med Marie Margrethe Sørensen i 14 år, f. 1738, d.a. Johann Philip Sørensen og Ann Dorthe i Søgård, se nedenfor.

Børn: 1. Johann Philip f. 23.07.1763 i Kliplev, farver i Gråsten, 2. Lorentz Friedrich f. 1766 i Felsted, g.

1798 Marie Petersen, død 1800, 27 år på Ludwigsro. Marie var Søncke Ludwig Petersens husholderske på Ludwigsro. Lorentz Frederick g. 2x 1802 med Ann, enke efter Jørgen Petersen Lück i Felstedskov og overtager kådnerstedet Varnæsvej 595. 3. Catharina Benedicte Sophie f. 1769, gift i Flensborg.

1776 Peter Petersen Søhestedt, uddannet farver i København og havde med sin profession tjent i Hamborg, Lybæk, Slesvig, Sønderborg og til sidst 1 år i Ravsted.

Peter Petersen Søhestedt f. 1748, død 12.06.1787, 39 år, s.a. købmand Peter Søhested og Catharina i København.

Gift 1777 v/ hus copulation med Maria Margretha, enke efter Christian Friedrich Wolle, f. 1738, død 29.02.1808 hos sønnen farver Johann Philip Wolle i Gråsten.

Farver i Felsted Peter Carstensen, ejer af et frit inderstested med land i Tuesellkær og desuden 5 tdr. land.

1776 Peter Carstensen f. 1754, død 6.07.1810, 56 år, s.a. kådner Carsten Petersen og Marie i Ravsted
Gift 1787 i Hellevad med Kirsten f. 1758, død 9.07.1797 i Felsted, d.a. bolsmand Marcus Matzen og Caren (f. Eskildsen i Felsted) i Klautoft.

Børn: 1. Maren f. 1789, g. bolsmand Jørgen Jessen, Vestermarken 11, Felsted, 2. Marcus f. 1791, se nedenfor, 3. Carsten Carstensen f. 1792, død 1792, 4. Cathrin Marie f. 1793, død 1795.

Gift 2x 1798 Mette f. 1774, død 1857, 83 år. d.a. bolsmand Christen Tordsen Kirchmann og Maren i Felsted.

Børn: 1. Hans Christian f. 10.03.1799, se Fe. 10 b., 2. Christine Marie, g. kådner Peter Eskildsen, Gråstenvej 26

Peter Carstensen g. 1x Kirsten Matthiesen i Klovtoft, to børn, Maren og Marcus. Maren g. Jørgen Jessen, Vestermarken 11. Marcus g. 1818 Marie Bertelsen og overtager faderens inderstested og farveri på Kirkevej 4.

1818 Marcus Carstensen søn f. 11.05.1791, død 9.06.1876, 84 år

Gift 1818 Marie Bertelsen f. 1790, død 1.08.1859, 69 år, d.a. bolsmand Peter Berthelsen og Margrethe i Fredsted v/ Haderslev

Børn: 1. Kjestin f. 1818, død 1821, 2. Margaretha f. 1820, død 1820, 3. Ingeborg Margaretha f. 31.05.1821, død 1866, g. 1844 Christian Carl Iversen, Gl. Egegård, 4. Peter f. 10.012.1823, se nedenfor, 5. Christina f. 1825, død 1826, 6. Bertheline Christine f. 26.11.1826, se nedenfor, 7. Kiestina Maria f. 11.07.1828, g. gdr. Jes Asmussen i Kværs, 8. Maria Cathrina f. 1831, død 1831, 9. Dødfødt 1834.

1860 Peter Carstensen søn f. 10.12.1823, død 2.02.1880, ugift

Peter var meget jagtinteresseret og gik ofte på jagt med Hertugens "skytte" fra Gråsten.

1880 Arvingerne: Bertheline Christine Carstensen, en søster til Peter, f. 26.11.1826, død 1900, 73 år, g. 1846 degn og skolelærer Lorenz Lorenzen

Børn: 1. Lorenze Charlotte Andrea f. 2.07.1854.

1895 Lorenze Charlotte Andrea f. 2.07.1854, død 5.1.1913, 59 år

Gift 28.01.1887 styrmand Lauritz Christian Petersen f. 9.07.1848 i Løjt Kirkeby, død 24.07.1923, 75 år, s.a. skipper Andreas Petersen og Christiane f. Damm, der senere flyttede til Pottergade i Aabenraa.

Børn: 1. Lorenz Marcus f. 10.11.1887, se nedenfor, 2. Berteline Christiane f. 19.08.1891, g. 1x Aksel Rasmus Lind. Han deltog som værnepligtig tysk soldat i 1.verdenskrig og faldt den 17.04.1918 ved Grigorjeuka i Rusland. De fik en søn: Axel Petersen Lind f. 20.04.1915 i Branderup.

Berteline Christiane gift 2x med gdr. Johannes Kristoffer Juhl i Branderup.

N.B. Laurids Christian Petersen tog som 17-årig hyre som jungmand på et skib, (J.H. Jessen og hjemmehørende i Altona). Han tog styrmandseksamen og sejlede gennem de næste mange år på de store verdenshave.

Engang han var hjemme og var indbudt til bryllup i Felstedskov, møder han sin kommende hustru Lorenze Charlotte Andrea at kende. Efter 8 års forlovelse vendte han hjem efter sin sidste langfart, giftede sig med Lorenze, og blev nu landmand.

1922 Lorenz Marcus Petersen søn f. 10.11.1887, død 24.12.1968. Lorenz Marcus deltog som tysk soldat i 1. verdenskrig og blev såret. I 1916 blev han indlagt på Reserve Lazarett VII i Hamborg.

Invalidenævnet i Sønderborg indstillede i 1924, at han som følge af skader, han pådrog sig som tysk soldat

under krigen, blev erklæret 15% invalid og fik en krigsinvaliddeersatning på i alt kr. 468,00 årligt.
Gift 29.04.1921 Christine Christiansen f. 23.03.1897, død 28.10.1987, d.a. parcellist i Syvmandskov, Friedrich Carl Christiansen og Anne Marie. (Christine Christiansen søgte og fik pladsen som husholderske ved Lorenz Marcus, som hun efter nogen tid blev gift med).

Børn: 1. Charlotte Anne f. 28.07.1922, g. Dall i Snogbæk, 2. Karl Marcus f. 2.10.1925, død 28.11.1944.
N.B. *Karl Marcus meldte sig som tysk soldat i 2. verdenskrig, faldt og blev begravet på krigskirkegården Bergheim i Hartwald, Ober Elsass, Colmar.*

1987 Arvinger: Charlotte Anne gift 5.05.1944, Christen Christensen Dall født på Ballegaard, Ullerup Christen C. Dall, gårdejer på "Dallsgaard" i Snogbæk. Charlotte døde 2014.

1999 Anne og Poul Dall

2003 Jörg Schwebel

N.B. De nedenfor nævnte kåd har det ikke har været muligt at finde yderligere oplysninger om.

1/96 kåd 2 dg. ug. hoveri.

1721 nævnes Peter Koch

1/48 kåd 2 dg. ug. hoveri.

1721 nævnes Jørgen Thomsen fra Ø. Linneth død 1751, 80 år,

Gift 1705 Maren Peters dt, død 1747, 90 år.

Børn: 1. Thomas f. 1706, død 1709, 2. Thomas f. 1709,

ca. 1710 Hans Petersen (godsejer på Kværs Ladegård og Kelstrup.

1/96 kåd 1 dg. ug. hoveri.

1721 nævnes Hans Nis Michelsen, f. ca. 1683, død 1752, 69 år i Felsted, s.a. skrædder Nis Michelsen Og Kirsten i Nørballe.

Gift 1707 Anna Lucia fra Rinkenæs, død 1750, 84 år,

Børn: 1. Nis f. 1709, 2. Kiesten f. 1711, 3. Ingeborg f. 1715, død 1715.

Anna Lucia Jes dt fra Rinkenæs, føder en uægte søn Hans f. 1700, fader: en keelflecker fra Flensborg.

Nørballe bols- og kådnersteder.

Landsbyen Nørballe har altid været en del af Felsted ejerlav, men har været privilegeret i forhold til Felstedbønderne. Deres ejendommene lå tidligere placeret rundt om foden af Bygbjerg, se kort.

Navnet Nørballe består af to ord, hvor Nør betyder Nord for landsbyen Felsted, og balle er lig med et bakket område, eller snarere at det angiver navnet på "en landsby" -Nørballe. Bygbjerg kaldtes førhen også for Nordbjerg, dvs. bjerget nord for Felsted.

Bygbjerg har med sine stejle skråninger været meget vanskeligt at dyrke og har indtil udskiftningen muligvis været anvendt som fælles græsningsareal for landsbyens bønder.

I nyere tid kaldes bjerget altid for Bygbjerg. Iflg. sønderjyske stednavne; kommer Byg-bjerg af plantenavnet byg. På nord- og sydsiden af Bygbjerg ses endnu store krater efter lergravning. Det tyder på, at her er fremstillet mursten m.m. til bøndernes huse. Leret er derefter blev forarbejdet til mursten, soltørret og klar til at blive brændt. Brændingen har sikkert foregået ved den nærliggende "Bredmose", som leverede tørvne til brændingen. En af markerne hvor brændingen har foregået hedder "Teglovns

pold" og ligger på hjørnet af Møllevej og Nørballe. Under opførelse af Skyttehuset på Nørballe 1 - fandt man flere spor efter brændingen, i form af ildsteder og kasserede teglsten. På nordøstsiden af Bygbjerg er der ligeledes et større krater, hvor der igennem årene er gravet sand og ler.

Landsbyen Nørballe var en del af Felsted ejerlav. Ved udskiftningen i 1778; indgår Nørballe som en del af det opmålte og omfordelte areal. Nørballe-bønderne var bevidste om hvor de kom fra - og følte sig klart overlegne i forhold til Felsted-bønderne. Efter udskiftningen holdt de fast ved deres stednavn Nørballe, som de har fastholdt helt op til nutiden, modsat de udflyttede Felsted bønder, der flyttede ud på Felstedmark.

Af de hertugelige gårde, som ved Kværns Ladegårds konkurs i 1725 var kommet under Årup, flyttede tre 1/2 bol ud på marken; Nø. 2 a, Nø. 3 a og Nø 7 b. De tiloversblevne bol i landsbyen overtog de udflyttede ejendommers tofter og bopladser. Møllevej 4, bol Nø. 6 b, må have ligget noget nordligere i bymarken, men er sikkert flyttet til sin nuværende plads i 1810, samtidig med ny-anlæggelsen af den sydligste del af Møllevejen.

I forbindelse med udskiftningen; forpligtigede kommunen sig til at udlægge nyt Skoleland, se kortskitse, som alle bolsfolk skulle bearbejde. Ligeledes fik smeden på Møllevej tilført to arealer på 4 tdr. land, der lå ind mod sogneskillet til Ensted ned mod Rubækken. Desuden blev der udlagt nye veje og stier til at betjene de udflyttede ejendomme.

Med udskiftningen/udflytningen fik ejendommene tilført nye marker som hver bonde var pligtig til at rebe. Det betød, at markerne skulle indhegnes med hegn eller stendiger, såfremt de ikke var det i forvejen. Mange af disse århundredgamle diger er i de seneste 10 - 20 år forsvundet, hvorved landskabet har fået en helt anden og åben karakter. Stensætningen rundt om foden af Bygbjerg er dog bibeholdt og markerer klart hvor bjerget begynder.

Bygbjerg hæver sig med sit markante udseende smukt i landskabet, især når dannebrog er hejst på toppen.

Beskrivelse over de 14 bol og deres beliggenhed før udflytningen, samt ejerforhold.

Bol nr.	Nuværende adresse	Ejer i 1778	Ejer i 2000	Gårdnavn
Nø. 1 a	Nørballe 8, kgl.	Peter Thaysen	Egon Thomsen	Vestergård
Nø. 1 b	Nørballe 6, kgl.	Claus Jessen	Kurt Juhler	Eskegård
Nø. 2 a	Vestermarken 19	Rasmus Boysen	Karen og Hans Lund	Skreffelgård
Nø. 2 b	Møllevej 16	Hans Petersen Heisel	Jan Jacobsen	
Nø. 3 a	Sønderborgvej 109	Lorenz Jessen	nedlagt	Mosbol -Smut forbi
Nø. 3 b	Møllevej 19	Jes Jessen Juhler	Jes Juhler	Mosbol
Nø. 4 a	Nedlagt i 1778, kgl.	Peter Petersen Bonde		
Nø. 4 b	Bygbjergvej 16, kgl.	Nis Rasmussen	Christian Lund	Højholtgård
Nø. 5 a	Bygbjergvej 19, kgl.	Jes Lassen	Jes Lassen	Tastegård
Nø. 5 b	Bygbjergvej 7, kgl.	Jens Johansen	Hans Fester Skau	Bygbjerggård
Nø. 6 a	Møllevej 2, kgl.	Johan Johansen Schmeij	Nicolaj Jessen	
Nø. 6 b	Møllevej 4, kgl.	Jes Lorenzen	Charles Jessen	Kildebjerg
Nø. 7 a	Møllevej 10	Peter Rossen	Hans Walsted Jessen	Bygbjerggård
Nø. 7 b	Sønderborgvej 113	Jes Petersen	Christian Petersen	Rønhøj

Nø. 1. Helbol. Fyrsteligt/Kongeligt

1529 nævnes Peter Christensen på bolet

1533-58 nævnes en halvbroder:

Børn: 1. Jes se nedenfor, 2. Hans nævnes 1557, 3. Hagen nævnes 1557, 4. Datter nævnes 1557

1557 nævnes Jes Petersen på bolet

Børn 1. Christen, 2. Jørgen.

Christen og Jørgen deler faderens helbol

Nø. 1 a. Halvbol, Nørballe 8

1610-13 nævnes Christen Jessen på halvbolet

ca. 1627 Peter Tayssen, s.a. Peter Truelsen, Gl. Egegård i Felsted

Han nævnes første gang på kejsertidens tid

Aabenraa bys tingprotokoller. 12. nov. 1621. Peter Thayessen zu Nørit Ballige Fehllstede vonhafttigh, hatt mitt genughsamen habenden schriftlichen Volmacht, seines Vattern Peter Trulsen, Peter Taysess alhie zu Apenrade, seines Vatten Anpartt an der hausstede alhie in dem Fische Strassen, so viell Ihen weg sodan Hausfrauwen Vatter und Muther zukauftt verschotten, Imgleichen auch Jørgen Rasmus zu Quers, sein antheill, er und seine Hausfrawen. Diese Nachfolge, Alse Hans Paulsen,

Børn: 1. Peter f. ca. 1631, se nedenfor

(Peter woder, Andres Rasmussen, Michell Mattzen, Sollen vf negsten Donnerstag, zwischen Peter Tayessen vndt seinen Bruder Kinder, die Hausstede in der fische strassen, theilen.

ca. 1650 Peter Tayssen (formodentlig søn) f. 1631, død 1695, 64 år, nævnes på bolet 1674 og 1666
Gift Maren f. 1632, død 1721, 89 år,

Børn: 1. Peter f. ca. 1664, se nedenfor, 2. Nis f. 1680, død 1692, 22 år

Der er bevaret en afskrift et brudstykke af hans egenhændige optegnelser fra 1674 og 1675: Anno 1674 om sommeren har jeg Peter Taysen fra Felsted kørt 5 stykker Egetræ for min nabo Nis Skrædder til Tønder Møllebro. Hvert Stykke med 4 Heste. Desuden har jeg Per Taysen alene kørt et Stykke Træ til Tønder Møllebro med 4 Heste. Endvidere har jeg Peter Taysen og min nabo Nis Skrædder kørt hver et Stykke Træ til den Tønderske Papagøj. Hvert Stykke med to heste. Efter Jul har vi begge med 4 Heste kørt et Stykke Træ til Tønderske Papagøj. Anno 1675 den 3. marts har jeg Peter Taysen alene med 8 Heste kørt et Stykke Træ på 21 Alen til Tønder Mølle. Herefter modtaget 24 s. (Sdr. Månedsskrift 1935).

Topografi: Aabenraa Amt, familie og ejendoms-papirer fra Felsted og Nørballe: Sønderborg død 14. sept. 1655. Copi: Borger sal. Peter Hansenn Voigt er død. Vedr. hans arv. En kontrakt mellem enken Ellina og hendes brudgom Clauss Jacobssen fra Vollerup og de tre um. Børn, Hans, Thomass og Anna, "Ihre" farbror Jørgen Hanssenn, Peter Taysenn svoger og Peter Peterssenn "Ohmb", alle tre boende i Felsted. Arven regnet i rede penge var 1650 rd.

Jørgen Hanssen
Mynn Hussm.

Peter Peterss
Egen Handt

Peter Tayses
Egen Handt

ca. 1695 Peter Tayssen søn, f. ca. 1614, død 1730.

Gift 1696 Maren f. ca. 1679, død 1703 24 år, d.a. Tingskriver Jørgen Petersen Degn, Nørballe, Nø. 5 b

Børn: 1. Peter f. 1700, se nedenfor, 2. Boeld f. 1703, død 1710

Gift 2 x 1705 Maren Hanses dt. fra Uge, f. 1667, død 1731, 64 år, ingen børn.

ca. 1720 Peter Tayssen søn, f. 1700, død dec. 1763, 63 år 9 md.

Gift 1722 Maren, f. 1693, død 1747, 54 år, d.a. bolsmand Fester Petersen og Caren i Hostrup, Hsp. 3 b

Børn: 1. Peter f. 1723, se nedenfor, 2. Karen f. 14/5 1728, 3. Peter f. 8/3 1731, 4. Nis f. 29/1 1735 g. 1x 1762 Ann Peters dt., bolsmand / kirkevæрге i Røllum, g. 2x 1764 Kiesten, d.a. kådner Laust Jørgensen, 5. Fester f. 1742, død 1804, 69 år, kongl. bolsmand, Bøgholmvej 6, Tumbøl.

Gift 2 x 1748 Marie Lorenz dt i Nørballe f. 1715, død 1756, 41 år 4 md

Børn: 1. Dødfødt dt. død 1749, 2. Maren f. 24/8 1750, død 1750.

ca. 1756 Peter Petersen Thaysen søn, f. 1723, død 2.05.1784, 61 år.

Gift 1.07.1756 Karen - må være Kiesten f. 1722, død 22.04.1784, 61 år 7 md, d.a. bolsmand Laurtz Jørgensen og Kiesten i Nørballe, Nø. 6 b

Børn: 1. Maren f. 15.06.1757 g. Tycho el. Tøge Thaysen, 2. Lorenz f. 16.07.1760, død 12.12.1769, 3. Kiestine f. 7.11.1764, g. 1791 skipper Nis Nissen Hoeg fra Årslev.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt arealer i; Grøvert, Nørre-Lilskov og egen toft

ca. 1780 Tycho Hansen, kaldt Thaysen (Sv.s.) f. 1751, død 15.07.1827, 76 år, s.a. bolsmand Hans Jessen i Røllum og Ann Marie Peters dt fra Hostrup

Gift 20.10.1780 Maren f. 15.06.1757, død 2.05.1832, 75 år, d.a. bolsmand Peter Thaysen og Kiesten f. Lautzen el. Lorenzen i Nørballe

Børn: 1. Peter f. 13.07.1781, se nedenfor, 2. Hans f. 27.02.1783, bolsmand i Nø. 4 b., g. 1816 Mette Cathrine Jørgensen fra Felstedskov, 3. Lautz f. 19.01.1785, bolsmand på kongl. gård nr. 1. i Smedager, 4. Tycho f. 23.08.1787, død 1868, parcellist i Stenderup,

1822 Peter Thaysen søn, f. 13.07.1781, død 14.10.1856, 75 år i Tumbøl

Gift 8.12.1815 Marie Margretha Lorenzen f. 12.07.1795, død 24.11.1874, 79 år, d.a. bolsmand Lorenz Johannsen og Boeld i Tumbøl

Børn: 1. Lautz f. 15.06.1816 i Tumbøl, se nedenfor, 2. Maren f. 18.10.1819 i Tumbøl, død 27.02.1827, 3. Botilla f. 21.09.1826 i Nørballe, død 10.08.1848 i Tumbøl, (*p.t. fribolsfolk i Tumbøl*), 4. Thøge Thaysen f. 18.11.1830 i Nørballe, død 5.01.1889, 58 år, død som indsidder i Nørballe.

N.B. Peter Thaysen er først bestyrer af bolet Tu. 13 a i Tumbøl. 1822, hvorefter han overtager faderens halvbol. Broderen Laust Thaysen overtager halvbolet her i 1843, hvorefter Peter Thaysen flytter tilbage til bolet i Tumbøl, hvor han dør i 1856.

1843 Laust Thaysen søn, f. 15.06.1816, død 23.05.1861, 44 år

Gift 23.06.1843 Maria Jessen f. 29.12.1821, død 4.08.1846, 24 år, d.a. Jørgen Jessen og Maren f. Carstensen, bol Fe. 4b i Felsted

Børn: 1. Peter f. 6.03.1844, apoteker i København, død 1921, 2. Maren f. 4.05.1846, død 28.07.1846, Gift 2x 3.06.1847 Ellen Maria f. 3.10.1822, død 26.12.1868, 46 år, d.a. bolsmand Peter Jacobsen Lassen og Ann Margreth, bol Tu. 3 b i Tumbøl.

Børn: 1. Jacob Peter f. 7.07.1848, se nedenfor, 2. Maria Margretha f. 30.11.1849 g. 1881 gdr. Peter Marcussen i Slyngsten, 3. Anna Margrethe f. 29.05.1852.

ca. 1861 Jacob Peter Thaysen søn, f. 7.07.1848, død 28.05.1909, 65 år på Aabenraa Amtssygehus

Gift 10.11.1871 Gunder Botilla f. 16.09.1841 i Hostrupskov, død 11.05.1877, 35 år, d.a. Felsbækgård parcellist Rasmus Jessen-Hansen og Anna f. Hissel i Hostrupskov

Børn: 1. Ellina Botilla f. 6.02.1872, 2. Carl Heinrich f. 9.10.1874, på Felstedmark, 3. Rasmus Lauritz f. 24.04.1877, på Felstedmark, død 2.06.1878 i Løjt Kirkeby

Gift 2x 22.10.1878, Maria Elisabeth Paulsen i Stubbæk, f. 25.05.1855 på Kværs hede, d.a. inderst Mads Paulsen og Cathrina Maria f. Matthiesen i Stubbæk

Jacob Thaysen har kun haft ejendommen i kort tid, og bliver derefter parcellist på Felstedmark, Syvmandsskov 7. Herfra flyttede de til Nr. Hostrup, hvor han var forvalter indtil hans død.

1862 Peter Boysen f. 3.06.1828, død 10.11.1901, 73 år, s.a. gdr. Rasmus Boysen og Mette Maria Jørgensen, Felstedmark

Gift 19.06.1862 Offel el. Abel f. 25.06.1837, død 23.03.1908, 70 år, d.a. gdr. Johan Johannsen og Mette Marie, Nø. 6 a

Børn: 1. Dødf. søn 12.08.1864, 2. Metta Maria Dorothea f. 25.12.1865, se nedenfor, 3. Asmus f. 22.07.1875, død 1.04.1881.

1895 Hans Christiansen (Sv.s.) f. 30.03.1857, død 2.07.1918, 61 år, s.a. gdr. Rasmus Christiansen og Ulrike Sophie Nissen i Felsted

Gift 17.11.1892 Metta Marie Dorothea Boysen f. 25.12.1865, død 30.12.1946, 81 år

Børn: 1. Ulrike Sophie f. 31.08.1894 i Felsted, g. 1920 landmand Claus Johansen fra Torp, 2. Offel Petrea f. 31.12.1895, 3. Peter Asmus f. 29.11.1897, se nedenfor, 4. Asmus f. 23.09.1901, se nedenfor.

1921 Peter Asmus Boysen Christiansen søn, f. 29.11.1897, død 9.11.1926, 29 år

Gift 25.11.1921 Margretha Eleonora f. 10.07.1899, død 30.05.1951, d.a. gdr. Christen Petersen og Eleonora Petersen i Nørballe

Børn: 1. Marie f. 13.03.1922, g. 1944 Hans Peter Eskildsen fra Tråsbøl, 2. Ellen f. 12.04.1925, g. Sophus Sørensen i Kværs, 3. Peter f. 21.04.1927, adopteret af sin moster og onkel i Klipleve, g. Ademine fra Øsby.

1928 Jacob Christian Thomsen fra Lovtrup

I 1930 brænder ejendommen og overtages nu af Asmus Christiansen, der genopfører ejendommen.

1930 Asmus Christiansen f. 23.09.1901, død ca. 1970 i Skovby på Als
Gift Anne Christine f. 30.04.1930, d.a. gdr. Lauritz Jepsen i Bodum
Børn: 1. Dorothea f. 11.01.1934, ugift

1960 Christian Thomsen f. 25.01.1916, død
22.07.1996 i Nørballe, s.a. Christian Thomsen og Botilla f.
Heissel i Bovrup
Gift Anine f. 27.05.1921, død 20.11.1989 i Nørballe, d.a.
Peter Knutzen og Marie Clausen i Blåkrog
Børn: 1. Egon f. 15.06.1958, 2. Gurli f. 7.10.1963, g.
Christian Phillipsen i Holbøl

Nørballe 8

foto ca. 1970

1988 Egon Thomsen søn, f. 15.06.1958
Gift 25.04.1990 Pia Colmorn f. 10.05.1966
Børn: 1. Rene f. 1990, 2. Rikke f. 1994

Egon arbejder som linjemontør ved elforsyningen, og driver samtidig jorden. Ingen besætning.

2014 TANGANYKA A/S overtager ejendommens bygninger og jorder på 29.8346 ha. hvorefter store dele af jorden bliver tilplantet med skov. Stuehuset bliver herefter anvendt som lejebolig.

Nø 1. b. Halvbøl, Nørballe 6.

1610-13 nævnes Jørgen Jenssen på halvbolet, vedr. Jordebogen se bol, Nø. 5 b.

Ca. 1623 Jes Jørgensen (formodentlig søn). Jes nævnes i årene 1623 og 1633.
Gift med Marine. I 1636 nævnes hans kone på bolet, så Jes Jørgensen må være død.

Ca. 1646 Lorenz Petersen, nævnes 1646, 1652, 1653.
Gift med enken Marine.

Ca. 1666 Nis Jessen Skrædder (formodentlig søn af Jes J.) f. 1629, død 1722, 93 år. Nævnes 1674 på bolet. Den 22. februar 1681 bevidner han bl.a. et tingsvidne vedr. et kåd i Nørballe. Nævnes på bolet i 1666-74. Se optegnelse på bol Nø. 1 a

Gift Mette f. 1631, død 1707, 76 år.

Børn: 1. Rasmus f. ca. 1660, se nedenfor, 2. Elline f. ca. 1663, g. snedker Johan Rasmussen i Tumbøl, 3. Jes f. ca. 1667, bosat i Varnæs, g. 1x kådner Marten Martensens dt, 2x Karen Anders dt, 4. Maren f. 1677, se nedenfor

1694 Anders Jessen (Sv.s.) f. 1634, død 1704, 70 år, s.a. bolsmand Jes Petersen, Gl. Egegård
Gift 1694 Maren f. 1677, død 1703, 35 år.

Børn: 1. Maren 1694-1706, 2. Jes 1696-1752, 3. Mette 1698, g. 1726 bolsm. Hans Hansen Toft, 4. Boeld g. 1726 bolsm. Anders Nissen Damm, bol Tr. 5b i Tråsbøl, 5. Marie 1703-1703.

1702 Rasmus Nissen Jessen Skrædder søn, f. ca. 1660, død 1712, 52 år
Gift 1702 Ann Claus dt f. ca. 1680, død 1744, 64 år, d.a. Claus Johansen, Assenholm
Børn: 1. Jes f. 1706, se nedenfor, 2. Claus f. 1711, død 1737.

1736 Jes Asmussen søn, f. 1706, død 26.10.1782,
Gift 1736 Gunder f. 1710, død 1762, d.a. Lauritz Atzersen og Anna, bol Nø. 4 b

Børn: 1. Anna f. 7/8 1737, død før 1782, 2. Claus f. 9/12 1739, se nedenfor, 3. Lorenz f. 21/10 1742, død 1742, 4. Anna Cathrina f. 12/11 1743, g. Nis Matthiesen i Uge, 5. Asmus f. 9/1 1747, g. 1785 i Hjordkær, gårdmand i Årslev.

1770 Claus Jessen søn, f. 9.12.1739, død 29.03.1819,

Gift 3.11.1769 Bodel f. 23.02.1747, død 1.10.1820, 73 år, d.a. bolsmand Laust Michelsen og Abel Hans dt i Stubbæk

Børn: 1. Jes f. 23.01.1771, se nedenfor, 2. Laust f. 19.05.1773, død 19.04.1789, 3. Gunder f. 14.04.1775, g. 1795 bolsmand Hans Petersen Hissel i Tumbøl, 4. Abel f. 25.02.1778, g. 1805 bolsmand Johan Johannsen Schmidt, bol Nø. 6 a. 5. Ann f. 24.05.1782, g. 1804 bolsmand Peter Petersen i Tumbøl.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt arealer i; Grøvert, Nørre-Lilskov, egen Toft og et kådnersted i Felsted.

1805 Jes Clausen søn, f. 23.01.1771, død 12.09.1822, 51 år. Byforstasnder 1848-71, Ottemand i 1811. Gift 6/12 1805 Mett Marie f. 19/11 1777, død 23/12 1848, 71 år, d.a. bolsmand Johan Johannsen Schmidt, bol Nø. 6 a.

Børn: 1. Botilla f. 21.11.1806, død 2.01.1808, 2. Botilla f. 10.05.1808, g. 1838 kådner Rasmus Hinrichsen Bunde i Felstedskov, 3. Claus f. 23.03.1810, se nedenfor, 4. Johan f. 26.06.1812, g. 1853 Anna Margretha Johannsen Roth, kådner/farver i Felstedsskov, 5. Ellen f. 23.01.1815, død 13.06.1821, 6. Anna Cathrina f. 24.03.1817, død 22.06.1846, ugift, 7. Dødfødt 28.09.1819, 8. Maria f. 28.09.1819, g. 1846 Peter Jessen Juhler, bol Nø. 3 a.

1847 Claus Clausen søn, f. 23.03.1810, død 2.09.1863, 63 år

Gift 1.08.1847 (Huscop.) Maren f. 11.09.1810, død 18.05.1882, 71 år, d.a. gdr. Rasmus Boysen og Cathrine Dorthe i Felsted

Børn: 1. Jes f. 23.02.1848, se nedenfor, 2. Metta Maria f. 23.02.1849, g. 1879 Hans Festersen, bol Nø. 4 b.

1876 Jes Clausen søn, f. 23.03.1848, død 19.02.1917, 68 år

Gift 24.05.1877 Anna f. 22.01.1848, død 10.06.1913, 65 år, d.a. bolsmand Christian Christensen og Anna f. Petersen i Tumbøl.

Børn: 1. Claus f. 23.05.1878, 2. Anna f. 31.08.1879, 3. Maren Christina f. 6.01.1882, død 6.04.1882, 4. Maren Maria f. 23.03.1883, død 10.10.1907, 24 år, 5. Christian f. 8.12.1885, død 1943 i Kværs, g. 1920 Marie Hansen Bohlbro fra Varnæs, husmand i Kværs.

1913 Claus Clausen søn, f. 23.05.1878, død 13.05.1962

Gift 22.04.1924 Anna Cathrina Popp f. 7.01.1882, død 26.02.1956, d.a. lærer Martin Jensen Popp og Anna Dorothea Frees. Ingen børn.

1955-60 er ejendommen forpagtet ud til Nicolay Petersen, bol Nø. 7 b.

1960 Peter Jessen Juhler f. 8.06.1938, s.a Jes Jessen Juhler og Karen f. Schlaikier i Nørballe, førhen i Smedeby.

Gift 23.02.1963 Marie Botilla f. 18.10.1939, d.a. gdr.

Jacob Hansen og Kirsten Birgithe, Stubbækmark

Børn: 1. Kurt f. 29.01.1964, se nedenfor, 2. Carsten f. 19.07.1968, gift og bosat i Curisiba i Brasilien.

1993 Kurt Jessen Juhler søn, f. 29.01.1964

Nørballe 6

Foto ca. 2000

Gift Ninna, d.a. tømrer Hans Petersen i Bovrup

Børn: 1. Kenneth f. 1988, 2. Anette f. 1993, 3. Karen f. 1998.

Ejendommens jorder, pånær 1.4732 ha frasælges og ejendommen nedlægges.

2022 Trine Boysen Jensen og Mikkel Holm Callesen overtager bygninger samt et areal på 1.4732 ha.

Nø. 2. Helbol under Søgård - 1636 Fr. v. Ahlefeldt

1613 nævnes Hans Nissen ejer af ene halvbol

Nø. 2. a. Halvbol, Vestermarken 19

Bolet deles i to halvdele

nævnes Cathrine Hanss på bolet

1636 nævnes Peter Andersen

1666 nævnes Niss Thielsen

1674 nævnes Asmus Kudemann

1693 nævnes Chresten Kudemann på bolet

Chresten Nissen Kudemann f. ca. 1640, død 1728, 88 år, s.a. Nis Kudemann i Felstedsskov, hvis far Rasmus også boede i Felstedsskov i 1613, se bol Nø. 5 b.

Bolsmand i Tumbøl Rasmus (Jessen) Boysen f. ca. 1668 i Tumbøl, død 1737, 69 år, s.a. bolsmand Jes Boysen og Merredt, bol Tu. 11a i Tumbøl. N.B. *Jes Boysen må stamme fra slægten Boysen i Tråsbøl.*

Rasmus var først bolsmand på bol Tu. 11b i Tumbøl

Gift 1688 Sindet Niss dt fra Tumbøl død 1690.

Børn: 1. Maren f. 1689 i Tumbøl

1694 Rasmus Jessen Boysen overtager dette halvbol i Nørballe.

Gift 2x 1694 Maren f. ca. 1665, død 1734, 69 år, d.a. bolsmand Jeppe Petersen, bol Nø. 7 a.

Børn: 1. Dødfødt 1695, 2. Jes f. 1696, sejler til søs, har intet hørt fra ham i 50 år, 3. Peter f. 1697, død 1746, 4. Maren f. 1698, død 1698, 5. Boeld f. 1699, død 1700, 6. Rasmus f. 1700, g. 1730 Ann Hanses dt fra Ny Skovbøl, bol sm. i Felsted, død 1746, 45 år, 7. Jørgen f. 1702, bol Tr. 6a i Tråsbøl, død 1772, 8. Boeld f. 1703, død 1706, 9. Jeppe f. 1704, død før 1737, 10. Chresten f. 1706, se nedenfor, 11. Laurtz f. 1709, død 1709, 12. Boeld f. 1711, død 1774 i Klipleve.

ca. 1737 Chresten Asmussen Boysen søn, f. 1706, død 22.11.1778, 72 år 6 md

Gift 8.01.1737 Anna f. 1705, død 10.11.1771, 67 år -12 ug, d.a. bolsmand Peter Nissen, bol Nø 6 a

Børn: 1. Asmus f. 13.09.1739, 2. Dødf. datter 1738, 3. Peter f. 17.09.1742, død 26.02.1787, ugift, 4. Maren f. 30.03.1745, død 1745, 5. Trinke f. 27.10.1746, døde 7.08.1799, 52 år gl. hos sin broder og svigerinde.

ca. 1771 Asmus Christensen Boysen søn, f. 13.09.1739, død 26.12.1795, 56 år

Gift 12.09.1771 Marie f. 23.09.1747, død 15.01.1815, 68 år, d.a. bolsmand Lydick Asmussen i Felsted, (der gifter sig med Ann, enke efter A.C.Boysens farbror, Rasmus, død 1746, 45 år)

Børn: 1. Christen f. 3.11.1773, 2. Asmus f. 4.11.1776, 3. Ann Marie f. 17.04.1784, g. 1x bolsmand og enkemand Peter Jessen i Hostrup, 2x Hans Rossen i Hostrup, 4. Lydick Hinrich f. 14.08.1786, død 1853 i Kværs, ugift, 5. Peter f. 20.04.1790, død 2.12.1857, ugift.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt arealer i Sønder-Lilskov og eng i Høballe.

Christen Asmussen Boysen søn, f. 3.11.1773, død 18.01.1820, 46 år, ugift.

1820 Asmus Boysen søn, f. 4.11.1776, død 17.08.1861, 84 år 9 md, ugift.
Ved sin død står der: at han har overladt stedet til sin søsterdatter Dorothea Boysen

1858 Cathrina Dorothea Boysen f. 11.09.1812, død 24.01.1876, 63 år, ugift, d.a. ladeg. bolsmand
Asmus Boysen og Mette Marie Jørgensen, Lyngskovvej 5, Felstedsmark.

1859 Asmus Boysen f. 3.04.1826, død 12.08.1908, 82 år, s.a. ladeg. bolsmand Asmus Boysen og
Metta Maria f. Jørgen Hansens fra Avnbøl, nu Felstedsmark, se Lyngskovvej 5
Gift 2.08.1877 Anna Marie f. 11.02.1857, død 1.07.1887, 30 år, d.a. kromand Hans Christensen og Anna
Cathrina f. Kiebitz i Lavensby, Havnbjerg
Børn: 1. Asmus f. 28.05.1878, død 5.06.1878, 2. Metta
Maria f. 7.04.1879, se nedenfor.

1896 Hans Thaysen (Sv.s.) f. 19.05.1866, død
4.05.1938 i Aabenraa, s.a. gdr. Peter Thaysen og Marie
Hansen i Tråsbøl.
Gift 12.11.1896 Metta Maria f. 7.04.1879, død 8.03.1954 i
Aabenraa

Børn: 1. Anne Marie f. 19.05.1897, død 1952, g. 1926
gartner Hans Chr. Frederik Thorning i Aabenraa, 2. Asmus f.
29.10.1899, gartner, g. 1943 Anna Elfriede Christensen fra
Holm, Als, 3. Marie f. 30.09.1901, g. 1951 i Aabenraa med Vilhelm Nicolaisen fra Haderslev, 4. Peter f.
17.03.1903, død 3.04.1903, 5. Peter f. 9.12.1905, død 15.01.1928 i Rise, Uddannet kommis, ugift, 6. Hans
f. 27.03.1907, gartner, g. 1932 i Vedbæk med Lilian Mortensen, 2x 1940 i Gesten med Dagny Lilian Friis,
7. Metta f. 21.05.1908, g. 1957 i Aabenraa med storesøsterens enkemand, Hans Christian Frederik
Thorning, 8. Fester f. 2.09.1910, sognepræst i bl.a. Bredebro, g. 1940 Dora Jørgensen fra Haderslev.

Vestermarken 19

Foto 1999

N.B. Hans Thaysen var fra 1909 kromand på Østergade 7, hvorefter familien flyttede til villa "Skønhøj" i
Aabenraa.

1905 Rasmus Jørgensen søn, f. 4.01.1847, død 25.02.1911, 64 år, førhen på bol Fe. 7a
Gift 2.11.1872 Botilla f. 24.09.1840, død 9.01.1886, 45 år, d.a. lejefolk Hans Thomsen og Ellen Marie f.
Petersen i Tumbøl

Børn: 1. Jørgen Asmus f. 25.09.1873, g. 24.08.1899 Mette Marie Mathiesen f. 24.12.1878 i Ødis, gårdmand
i Lunderup, 2. Hans Christian f. 19.02.1875, 3. Nis Asmus f. 28.04.1876, 4. Gunder f. 12.01.1878.

1910 Hans Christian Jørgensen søn, f. 19.12.1875,
Gift 20.09.1912 Anna Magdalena Johannsen Berg f. 22.04.1889, d.a. arbejder Andreas Johannsen Berg og
Anna Christine i Tumbøl

Børn: 1. Botilla f. 19.01.1913, 2. Christine f. 26.11.1914, 3. Rasmus f. 4.09.1918.

1914 Jørgen Andresen Schmidt f. 16.06.1863 i Havnbjerg, død 15.03.1948, s.a. bolsmand Andreas
Andresen Schmidt og Dorothea Sophie Petersen i Havnbjerg
Gift Marie f. 4.10.1871 i Holm, Als, død 2.03.1952, d.a. kådner Christen Hansen Philppsen og Oline
Rosalie Kirstine Jørgensen i Holm

Børn: 1. Andreas f. 8.02.1898, 2. Christian f. , gdr i Osmark, Sottrup sogn, 3. Jørgen f. 7.06.1904, død
7.10.1904 i Nørballe, alle børn er født i Snurom, Kværs sogn..

1927 Andreas Andresen Schmidt søn, f. 8.02.1898, død 26.08.1984.

Gift 24.05.1927 Mathilde f. 8.07.1901, død 25.11.1990, d.a. parcellist Frederik Carl Christiansen og Anna Maria Iversen, Syvmandsskov 3.

Børn: 1. Anne Marie f. 24.03.1928, g. Nis Christiansen fra Felsted, bosat i Solvang, Californien, 2. Rosalie f. 26.04.1932, 3. Jørgen Andersen f. 14.3.1937.

1965 Jørgen Andresen Schmidt søn, f. 14.03.1937,

Gift Friedel Schirmmacher f. 28.01.1940 i Øst-Preussen

Børn: 1. Regina f. 1966, 2. Susanne f. 1968.

Familien flytter til et nyopført hus på Havretoften og derfra videre til Tinglev

1970 Ejendomshandler Thomas Bekker-Hansen.

1971 Carl Martin Johansen overtager gården og driver den med sin ejendom Vestermarken 11.

1987 Karen Johansen f. 9.08.1952 uddannet ved landbruget, senere uddannet lærer.

Gift 1977 Hans Skau Lund (Sv.s.) f. 19.07.1946, landbrugs-maskinmekaniker

Børn: 1. Ruth f. 1982, 2. Ingeborg f. 1987.

2012 Karen Johansen Lund Nyt stuehus opført 2016

Nø 2. b. Halvbøl, Møllevej 16.

1636 nævnes Jes Schlaikier. Samme navn nævnes i år 1600 i Årup på bol Årp. 1.

1666 nævnes Hanss Haveknecht, en broder til Jens Hansen Haveknecht, bol Nø 7 b.

1674 nævnes Peter Hansen, se nedenfor.

Peter Hanssen Hessel f. ca. 1620, død 1688, s.a. kådner Hans Hissel i Felstedsskov

Gift med Ann

Børn: 1. Hans f. ca. 1652 i Felstedsskov, 2. Karen f. 1661, død 1749, 88 år, g. 1687 bolsmand Rasmus Callesen i Felsted, 3. Anna f. 1667, død 1690, 23 år, g. 1689 bolsmand Hans Petersen Schmed i Tumbøl, 4. Mette f. , g. 1693 Hans Jacobsen fra Fairby på Sjælland, 5. Nis f. 1669, g. 1698 Anna Margreth fra Adsbøl, bolsmand i Felsted, 6. Merret f. 1675, død 1752, 77 år, g. 1703 Søfren el. Søren Petersen i Felsted. (Mette Hessel liden søn, død 15.03.1688, 4½ år).

ca. 1683 Hans Petersen Hessel søn, f. ca. 1652, død 1729, 75 år

Gift Kiesten f. ca. 1659, død 1733, 74 år

Børn: 1. Peter f. 1685, død før 1700, 2. Maren f. 1687, g. 1708 bolsmand Laurtz Jørgensen i Kværs, 3. Anna f. 1689, g. 1723 med enkemand Jørgen Petersen på Slyngstengård, 4. Kiersten f. 1691, g. 1713 Hans Rasmussen Lausen, bol Fe. 7 b¹ i Felsted, 5. Merret f. 1693, død 1695, 6. Mette f. 1693, g. 1724 Rasmus Petersen Lund, Møllegade 15, Tumbøl, 2x 1734 Hans Asmussen, 7. Merret f. 1696, død 1727, 31 år, 8. Peter f. 1700, se nedenfor, 9. Karen f. 1702, g. 1731 Jacob Petersen Lassen i Tumbøl.

ca. 1728 Peter Hansen Hissel søn, f. 1700, død 27.10.1773,

Gift 1728 Boeld f. 1703, død 12.07.1785, 57 år, d.a. Rasmus Jepsen, bol Nø 7 a.

Børn: 1. Hans f. 1729, se nedenfor, 2. Asmus f. 9.04.1732, død 1748, 3. Peter f. 10.04.1735, død 1735, 4. Peter f. 1.07.1736, se nedenfor, 5. Dødf. 1739, 6. Merredt f. 20.12.1739, død 1739, 7. Dødf. søn 1744.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får bolet tildelt arealer i Nørre-Lilskov, Nattergalebjerg, Dynsig, Peter Jacobsens inderstestelle på Østermark, egen Toft, Rasmus Boysens toft og Rasmus Nissens Toft.

Hans Petersen Heisel søn, f. 1729, død 28.12.1787, 58 år, ugift

1787 Peter Petersen Heisel søn, f. 1.07.1736, død 6.02.1813 i Røllum. Han bor først i Røllum, men overtager gården efter broderens død.

Gift 25.10.1765 Trincke f. 20.01.1743 i Røllum, død 26.06.1795, d.a. bolsm. Jens Petersen og Maren i Røllum

Børn: 1. Peter f. 30.01.1773 i Røllum, 2. Asmus f. 26.08.1774 i Røllum, confirm. 1791 i Felsted

1801 Peter Petersen Heisel søn, f. 30.01.1773, død 19.01.1817, 44 år

Gift 7.11.1801 Anna Botilla f. ca. 1770, død 8.12.1851, 81 år, d.a. bolsmand Jes Hansen Jessen og Ellen f. Erichsen i Årslev, Hjorkær

Børn: 1. Dødf. 22.09.1802, 2. Trincke f. 20.05.1804, g. Peter Eschelsen i Felstedskov, 3. Hans Peter f. 8.12.1805, g. Anna Marie Jessen Juhler, 4. Ellen f. 1.09.1808, død, 5. Jes f. 27.07.1811, g. Anne Cathrine Thaysen i Røllum.

1836 Hans Peter Heisel søn, f. 8.12.1805, død 11.10.1876, 70 år, efterlader ingen børn

Gift 4.11.1842 Anna Maria f. 14.05.1814, død 19.01.1852, 37 år, d.a. bolsmand Jes Jessen Juhler, Nø. 3 b

1860 Johan Jørgensen Ley (Sv.s.) f. 24.06.1836, død 2.11.1906, 70 år, s.a. bolsmand Peter Jørgensen Ley, bol Nø. 7 b.

Gift 13.10.1859, Anna Christine f. 1838, død 13.12.1912, 74 år, d.a. bolsmand Jes Petersen Heisel og Anne Cathrine f. Thaysen i Røllum

Børn: 1. Anna Maria Christine f. 31.07.1860, død 1864, 2. Hans Peter f. 20.12.1861, se nedenfor, 3. Cathrine Marie f. 27.08.1863, død 1933, ugift, 4. Jes Peter f. 31.03.1866, død 1.01.1867, 5. Jes Peter f. 5.11.1867 gårdejer i Varnæs, 6. Anna Maria f. 5.03.1870, g. 1899 Lorenz Peter Frees, 7. Peter f. 8.08.1872, død 23.12.1903, 31 år, 8. Johann f. 21.10.1875, g. Mette Margrethe Paulsen, gdr. i Stubbæk, 9. Botilla Christina f. 30.01.1878.

1895 Hans Peter Ley søn, f. 20.12.1861, død 25.05.1944, 82 år

Gift 30.05.1895 Anna Dorothea Elisabeth f. 21.08.1856, død 16.11.1943, 87 år, d.a. skrædder Nis Nissen og Anna Cathrina f. Kückelhahn på Skovbølgårdsmark

Børn: 1. Anna Christina f. 17.02.1897, ugift, død 14.11.1985, 2. Anna Maria f. 11.11.1898, ugift, død 15.05.1966.

1944 Søstrene Ley:

Anna Christina og Anna Maria Ley overtager ejendommen efter faderen og driver ejendommen med tjenestekarle, hvor bl.a. Melchior Johansen var karl på gården, sammen med Jacob Autzen der boede i aftægthuset.

Efter en tid bliver Melchior Johansen ansat som forpagter, Hvorefter søstrene flytter ind på aftægthuset.

1965 Melchior Johansen f. 9.06.1913 i Tørsbøl, død 3.07.1986, s.a. Christian Johansen og Anine Paulsen i Tørsbøl

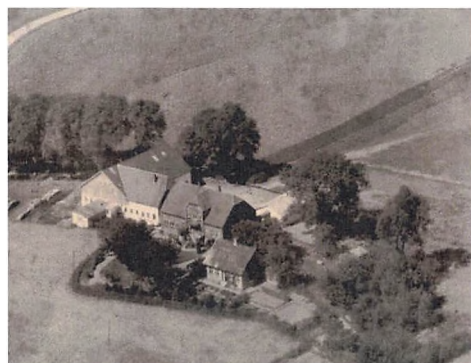
Gift 24.03.1950 Marie f. 9.05.1923, død 25.07.2001, d.a. gdr. Christian Peter Todsén og Ida Margrethe på Assenholm

Børn: 1. Anne Marie f. 29.08.1950, g. Svend Åge Boll, 2. Birthe f. 6.03.1955, se nedenfor.

1982 Dres Callesen (Sv.s.)

Gift 8.11.1975 Birthe Johannsen f. 6.03.1955

Børn: 1. Tim f. 1979, 2. Dan f. 1982, 3. Majbrit f. 1985

Møllevej 16

foto ca. 1950

1990 Hans Walsted Jessen, Møllevej 10, der lægger jorden ind under Møllevej 10. Stuehus, avlsbygninger og et mindre jordtilliggende på 1.6221 ha bliver frasolgt til:

1992 Murer Jan Jacobsen og Inge Grevsen Jacobsen

2008 Inge Grevsen Jacobsen

Nø. 3. Helbol under Søgård, 1636 Fr. v. Ahlefeldt.

1613 nævnes Chresten Nissen, kaldes også *Carsten Nissen*, som ejer af helbolet. Iflg. Aabenraa bys tingprotokoller, 23. april 1608

Helbolet beskrives som et mosebøl, der årligt skal yde 8 rd. 16 sk. til Felsted kirke. Helbolet har sikkert fået navne efter sin beliggenhed op til mosen = "Bredmose"

Nø. 3 a. Halvbol - også kaldt Mosebøl, Sønderborgvej 109

Bolet deles i to halvbole

1636-74 nævnes Lafrents el. Lorentz Petersen som ejer af halvbolet.

1666 Halvbolet er "wust" = ødegård.

1691 nævnes Jørgen Møller på Krusmølle, der har både bol 3 a og 3 b "in Heuer"

ca. 1695 Jens Jessen f. ca. 1661, død 1740, 78 år, s.a. Jes Boysen på bol Tu. 11b i Tumbøl, flytter o. 1695 til Nørballe samt Jenses bror Asmus, der overtager Nø. 2 a.

Gift 1698 Karen f. 1666, død 1740, 73 år 3 md, d.a. bolsmand Jes Tielsen og Anna Thomas dt i Stubbæk
Børn: 1. Merret f. 1700 i Nørballe, g. 1725 Rasmus Jes Jepsens søn, bol Nø 7 b., bosat i Stubbæk, 2. Anna f. 1702, g. 1732 Peter Hansen Kier i Vonskær, Tråsbøl, 3. Jes f. 1705, 4. Kiesten f. 1706, død 1706, 5. Rasmus f. 1708, død 1710, 6. Peter f. 1711, død 1716.

ca. 1732 Jes Jensen *Boysen* søn, f. 1705, død 18.02.1787,

Gift 30.10.1732 Gundert f. 19.06.1710, død 1.06.1778, 68 år, d.a. bolsmand Lautz Petersen og Mett i Broager. (Mett er d.a. Atzer Lorentzen, Nø. 4 b.)

Børn: 1. Jens Jessen f. 4.12.1733, død 1742, 2. Cathrina f. 6.01.1736, død 1742, 3. Mette f. 21.01.1738, g. 1777 m. enkemand Peter Petersen Lorentzen i Tråsbøl, 2x 1788 m. enkemand Peter Hansen Klosmoes, 4. Lorenz f. 15.04.1740, g. 1775 Ann Marie Nicolaysen fra Sarup på Als, 5. Jens f. 2.05.1743, bosat i Stubbæk, 6. Jes f. 1.09.1745, g. 1784 Marie Kiestin Lorenzen, bolsmand i Tråsbøl, 7. Cathrina f. 1.05.1748, død 1748, 8. Peter f. 1.04.1749, død 6.03.1826 i Tumbøl, 77 år, g. 1788 Maren, bolsmand Jens Jacobsens enke i Tumbøl, 9. Hans f. 9.10.1752, g. 1790 Maren, bolsmand Christian Hansen Kirchmanns enke, bol Fe. 10b i Felsted.

ca. 1775 Lorenz el. Lautz Jessen søn, f. 15.04.1740, død 4.02.1801, 55 år

Gift 1.11.1775 Ann Marie f. ca. 1753, død 10.03.1839, 86 år, d.a. bolsmand Nicolay Thomsen og Cathrin fra Sarup, Lysabild sogn

Børn: 1. Jes Lautzen f. 21.10.1776, død 16.06.1778, 2. Jes Lautzen f. 1.04.1779.

Ved udskiftningen i 1778 får halvbolet tildelt arealer i Sønder-Lilskov og eng i Høballe, og bliver derved udflyttet til sin nuværende beliggenhed, Sønderborgvej 109.

1799 Jes Lautzen el. Lorenzen søn, f. 1.04.1779, død 8.04.1857, 78 år

Gift 8.11.1799 Metta Marie f. 7.08.1774, død 1.12.1816, 42 år, d.a. Jes Lorenzen og Mette Marie, Nø. 6 b.

Børn: 1. Lautz el. Lorenz f. 7.07.1800, 2. Mett Marie f. 11.12.1802, død 1 år, 3. Jes f. 19.10.1805, g. enke på bol Nø. 6 b., 4. Nicolay f. 8.02.1809, død 10.05.1810, 5. Metta Maria f. 13.05.1812, g. 1837 bolsmand Johan Johannsen Schmidt, Nø. 6 a.

Gift 2x 5.11.1819 Marina f. 19.09.1787, død 13.04.1863, 75 år, d.a. bolsmand Jørgen Jessen Schiffer og Marina Johansen i Tumbøl

Børn: 1. Anna Maria f. 26.07.1820, død 11.05.1826, 6 år, 2. Anna Margretha f. 12.09.1824, g. Hans Schlaikier i Hostrup, 3. Anna Cathrina f. 12.09.1824, død 18.06.1826.

1831 Jes Lorenzen søn, f. 19.10.1805, død 28.02.1893, 87 år

Gift 22.10.1831 Maren f. 17.04.1803, død 19.03.1888, (enke efter Jes Lorenzen, Nø. 6 b.), d.a. bolsmand Rasmus Jørgensen og Botilla på Felstedmark.

Børn: 1. Mette Maria f. 10.11.1833, g. 1862 Hans Christian Petersen Smed i Felsted, 2. Botilla f. 10.01.1836, død 15.08.1842, faldt i mosen og druknede, 3. Jes f. 7.03.1838, se nedenfor, 4. Lorenz f. 6.11.1840, g. 1x 1868 Margretha Christina Nissen Hønsnap Tumbøl, enke efter Johannes Lorenzen, Nø. 6 b, g. 2x 1895 Anna Birgitta Margaretha Christensen fra Svenstrup.

1867 Jes Lorenzen søn, f. 7.03.1838, død 11.04.1880,

Gift 6.07.1865 Ingeborg Christina f. 22.02.1837, død 9.01.1903, 66 år, d.a. gdr. Peter Petersen Nielsen og Anna Botilla i Bovrup

Børn: 1. Jes f. 5.09.1865, se nedenfor, 2. Peter f. 25/10 1866, g. 3.02.1893 Anna Christina Louise Neve, 3. Maren f. 1.03.1868, g. 1890 hufner Jørgen Richelsen i Bovrup, 4. Asmus f. 6.06.1870, død 13.07.1870.

1880 Enken, Ingeborg Christine f. Petersen Nielsen, død 9.01.1903, 66 år.

1892 Jes Lorenzen søn, f. 5.09.1865, død 23.11.1951, 86 år.

Gift 3.12.1893 Mathilde Marie f. 3.03.1865, død 26.06.1931, d.a. hestehandler Jes Christensen Dall og Anna Dorothea f. Toft i Assenholm

Børn: 1. Jes f. 12.05.1892, slagter på slagteriet i Aabenraa, 2. Jessine Christine f. 9.11.1895, g. David Familien flyttede til Naffet 4, Haderslev, hvor Jes Lorenzen ernærede sig som handelsmand

1908 Jes Christian Petersen

1912 Hans Peter Grau f. 28.02.1890, død 25.10.1916 som tysk soldat i Frankrig, s.a. Johan Grau og Kirstine Hansen f. Lind i Holm, Als

Gift Maren Christine f. 30.01.1888, død 16.02.1928, d.a.

hjuler og kromand Nis Peter Frees og Maria Botilla f. Jørgensen i Felsted.

Børn: 1. Johann Nis Peter f. 2.09.1912.

1928-35 Claus Peter Bøllner, parcellist på Vestermarken, er bestyrer af ejendommen

1935 Johann Nis Peter Grau søn, f. 2.09.1912, g. Andersen fra Røllum

Johan meldte sig som frivillig tysk soldat i 2. verdenskrig

Familien solgte ejendommen til familien Greisen og flyttede til Sønderborgområdet.

1938 Peter Boysen Greisen f. 5.06.1918, død 1976, s.a. Boy Peter Greisen og Bodil Kjestine f. Muurmann, Vedbøl, Marstrup.

Sønderborgvej 109 Sylvest Jensen 1947

Gift 4.08.1936 Mette Jørgensen Staugaard f. 4.08.1914, død 28.11.2006, d.a. gdr. Jørgen Jørgensen Staugaard og Maren Helene på Felstedmark.

Børn: 1. Boi f. 6/9 1936, 2. Inger Kjestine f. 9/3 1940, 2. Jørgen f. 17/6 1945

Niels Erik S. Lauridsen forpagter

1984 Landmand Ingrid Christensen, Sdr. Hostrup Østergade 110 overtager ejendommen.

Tilbage står stuehus og gl. avlsbygninger samt et jordareal på 0.8467 ha, som i 1989 sælges til:

1989 Skøde fra Christian Petersen til Inger Marie Bager
Søren Ulrik Bager

2016 Frands A. Reinhold Andersen

Nø. 3. b. Halvbøl også kaldet Mosebøl, Møllevej 19

1613 nævnes Asmus Nissen på bolet

1636-74 nævnes Lafrens (Lorenz) *Asmus* Lund.
Det er vel hans enke, der nævnes 1695 (Mette Lundt).
Børn: 1. Rasmus f. ca. 1659 i Nørballe, kådner i Kiding.

1691 nævnes Jørgen Møller på Krusmølle, der har både bol 3 a. og 3 b. "in Heuer"

1695 nævnes Mette Lund på bolet

1700 nævnes Jens Juhler på bolet

Jens Juhler f. 1647 i Varnæs, død 1735, 90 år, s.a. bolsmand/inderst Hans Nissen Paulsen i Varnæs

Gift Maren f. ca. 1653, død 1728, 75 år

Børn: 1. Emerentz f. 1684, g. 1714 Hans Petersen fra Husum, 2. Maren f. 1684, 3. Birthe f. 1686, g. 1714 Peter – Jes Boisens søn, bol Nø. 2 a., 4. Johan f. 1687, 5. Peter f. 1689, 6. Anna f. 1692, g. på bol Nø. 7 b., 7. Hans f. 1695, død 1696, 8. Hans f. 1698.

ca. 1719 Johan Jensen Juhler søn, f. 1687, død 1759, 72 år

Gift 1719 Metta f. 1691, død 1763, 71 år 4 md, d.a. bolsmand Jes Jepsen, Nø. 7 b.

Børn: 1. Jes f. 1720, se nedenfor, 2. Peter f. 1722, død 1731, 3. Jens f. 1725, g. 1758 Anne Christine Rudolpsens dt. på bol Nø. 5 b., 4. Hans f. 1725, død 1726, 5. Hans f. 1729, 6. Maren f. 12/4 1733, g. 1757 enkemand Peter Andersen Schneider i Felsted, 7. Karen f. 15/2 1736.

ca. Jes Johannsen Juhler søn, f. 1720, død 22.10.1791, 72 år

Gift 15.10.1750 Karen f. 14.05.1728, død 28.09.1755, 27 år, d.a. bolsmand Peter Petersen Thaysen og Maren, Nø. 1 a.

Børn: 1. Maren f. 12.07.1751, 2. Mette f. 8.11.1753, 3. Johann f. 29.05.1754

Gift 2 x 21.10.1756 Merreth f. 15.11.1728, død 17.08.1758, 29 år, d.a. bolsmand Peter Asmussen el. Rossen og Kiersten, Nø. 7 a.

Børn: 1. Karen f. 4.08.1758, død 14.03.1759.

Gift 3 x 4.10.1759 Maren f. 20.04.1732, død 12.10.1760, 29 år, d.a. bolsmand Jes Nissen Kromand og Ann Peters dt. i Varnæs.

Børn: 1. Karen f. 24.09.1760, død 6.08.1788, ugift

Gift 4 x 22.05.1761 Trinicke f. 1.07.1739, død 14.02.1829, 89 år, d.a. bolsmand Johann Lorenzen i Tumbøl og Trinick, Rudolphs Smidts dt.

Børn: 1. Margreth f. 8.11.1762, g. 1792 bolsmand Jacob Hansen Bonde i Felsted, 2. Trinke f. 14.12.1764, død 1765, 3. Trinke f. 20.08.1766, g. skovfoged Asmus Petersen, 4. Jes f. 19.05.1769, 5. Marine f. 24.07.1771, g. 1801 Jørgen Andersen, kådner i Felstedsskov-hufner i Tumbøl, 6. Marie f. 16.07.1774, g. 1802 bolsmand Johan Jessen Schiffer i Tumbøl, 2x 1815 Nicolay Petersen Kier i Tumbøl, 7. Johan f. 29.08.1776, død 18.03.1777, 8. Johan f. 2.02.1778, er først kådner i Varnæs, overtager senere ejendommen "Grønlyk".

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt arealer i Grøvert, Nørre-Lilskov, Dønsig, egen Toft og Lorenz Jessens Toft

1791 Jes Jessen Juhler søn, f. 19.05.1769, død 17.07.1846, 77 år

Gift 23.11.1804 Maren f. 28.10.1777, død 25.05.1841, 70 år, d.a. bolsmand Peter Petersen Hissel i Røllum, se Nø. 2 b.

Børn: 1. Jes f. 2.07.1806, 2. Peter f. 2.09.1808, død 14.02.1811, 3. Trinick f. 24.02.1811, g. 1832 kådner Johan Petersen Jauer el. Jæger i Felstedsskov, 4. Ann Marie f. 14.05.1814, g. 1842 Hans Peter Hissel, bol Nø. 2 b., 5. Peter f. 24.05.1816.

1840 Jes Jessen Juhler søn, f. 2.07.1806, død 26.04.1845, ugift

1845 Peter Jessen Juhler søn, f. 24.05.1816, død 10.05.1885, 68 år

Gift 31.08.1846 Maria f. 28.09.1819, død 20.11.1893, 74 år, d.a. bolsmand Jes Clausen, bol Nø. 1 b.

Børn: 1. Dødf. datter 25.10.1846, 2. Jes f. 19.06.1848, se nedenfor, 3. Maria f. 17.03.1850, død 23.05.1850, 4. Maren f. 23.03.1852, g. 1876 Johann Jessen Juhler i Varnæs, 5. Marie f. 17.03.1853, død 23.05.1861, 6. Peter f. 19.12.1853, g. 1x 1881 Christine Maria Marcussen i Svejrup, bol Sv. 4 b., 7. Dødf. datter 6.08.1855, 8. Cathrine f. 7.04.1859, død 30.05.1861, 9. Johan f. 24.01.1862, død 12.05.1864.

1875 Jes Jessen Juhler søn, f. 19.06. 1848, død 11.10.1926, 78 år.

Gift 1.08.1872 Anna Botilla Frees f. 4.08.1846, død 14.12.1879, d.a. gdr. og kromand Hinrich Nicolay Frees og Anna Cathrina Lorenzen i Felsted

Børn: 1. Marina f. 7.01.1873, g. 1897 Asmus Jepsen i Røllum, 2. Anna Cathrina f. 6.05.1874, død 7.05.1874, 3. Peter f. 6.05.1874, død 28.06.1874, 4. Peter f. 26.08.1877, 5. Anna Cathrina f. 17.06.1879, død 19.04.1880.

Gift 2x 15.08.1888 Anna Katharina Theodora Mumm f. 22.03.1847 i Flensborg, død 17.11.1903 Aabenraa sygehus, d.a. bødkermeister Johann Mumm Anna Botilla Nissen i Flensborg, ingen børn

Møllevej 19

Sylvest Jensen 1947

1904 Peter Jessen Juhler søn, f. 26.08.1877, død 1.09.1956

Gift 6.05.1904 Metta f. 11.11.1876, død 2.07.1947, d.a. gdr. Peter Jørgensen og Maria i Vibekær, Varnæs

Børn: 1. Maria Bothilde f. 19.03.1905, død 1905, 2. Marie Bothilde f. 6.02.1906, g. 1931 Peter Johannsen Damm fra Bovrup, gdr. i Fladsten, 3. Jes f. 22.10.1907, se nedenfor, 4. Anna Dorthea f. 4.11.1909, g. gdr. Hans Nissen i Tumbøl Bygade, 5. Petra f. 2.10.1911, død 1911, 6. Bothilde f. 17.08.1913, g. gdr. Thomas Todsén, forpagter i Bovrup og senere gårdejer på Assenholmvej 4. 7. Peter f. 11.11.1919, g. Kæthe, d.a. gdr. Paul Paulsen i Roj, gdr. i Hønky, overtog i 1960 sin svigerfaders gård i Roj på Broagerland.

Sønneren, Jes køber i 1936 en gård i Smedeby, som han sælger i 1946., hvorefter han forpagter af faderens ejendom, som han overtager i 1948.

1948 Jes Jessen Juhler søn, f. 22.10.1907, død 7.02.1964, 56 år
Gift 24.04.1936 Karen Schlaikier f. 1913, død 18.10.2008, d.a. gdr. Hans Schlaikier i Sdr. Hostrup
Børn: 1. Mette Marie f. 21.03.1937 i Smedeby, g. gdr. Johann Fridrichsen i Bovrup, 2. Peter f. 8.06.1938 i Smedeby, g. 1963 Marie Botille Hansen. Peter overtager i 1960 bol Nø. 1 b., 3. Hans f. 25.11.1941 i Smedeby, se nedenfor, 4. Hinrich f. 28.02.1949 i Nørballe, g. 1x Inga, 2x Eva Lock.
N.B. Efter faderens død er Hans Jessen Juhler først bestyrer, indtil han i 1967 overtager ejendommen.

1967 Hans Jessen Juhler søn, f. 25.01.1941,
Gift 2.03.1968 Ella f. 24.07.1945, d.a. Anna og Harald Jacobsen i Stubbæk
Børn: 1. Jes f. 14/2 1969, 2. Jan f. 17.12.1971, 3. Jette f. 21.10.1974.
Avlsbygningerne brænder i 1993 og nye avlsbygninger opføres i 1994. Ejendommen drives som et I/S.

1995 Jes Jessen Juhler søn, f. 14.02.1969
Gift 1999 Helle Holm, d.a. Bent Kiesbye Holm og Inga Christine Nielsen
Børn: 1. Camilla, 2. Anne-Sophie, 3. Caroline.
Familien sælger ejendommen og flytter til Canada

2017 Bo Langhede, Varnæsvej 559, overtager ejendommen med bygninger samt jordtilliggendet.

Nø. 4. Helbol. Fyrsteligt/Kongeligt

1504-43 nævnes Nis Christensen på helbolet
1537-48 nævnes Sevren Nelssen
1568-90 nævnes Jep Nielsen, søn?
Børn: 1. Andres, 2. Christen,

Disse to brødre deler faderens helbol

Nø. 4 a. Halvbol, Bygbjergvej.

1610-22 nævnes Andres Jepsen el. Andres Ebsen 1613 i kirkestole register, se bol Nø. 5 b.
1623-66 nævnes Jess Anderssen søn, nævnes under kejserkrigen 1627-28 og i Haderslev toldregnskab 1631, 1632, 1633 og 1636. Vedr. hvad han skal betale, brød, havre, o.s.v. lig med bol Nø. 1 a.
1674 nævnes Hans Bonde på bolet

Hans Petersen Bonde f. ca. 1638, død 1690, s.a. Peter Bunde og Merret 1606, død 1690, 84 år.
Gift Kiesten f. ca. 1641, død 1727.

Børn: 1. Trinke f. 1668, g. 1674 Peter Nissen, bol Nø. 6.a., 2. Peter f. ca. 1669, se nedenfor, 3. Christen f. 1673, g. 1706 Maren. Christen Hansen Bonde er kådner, smed i Nørballe, 4. Laurtz f. ca. 1677, g. 1717 Karen f. 1694, d.a. kgl. bolsmand Rasmus Laurtz dt i Tumbøl, 5. Merret f. ca. 1681, g. 1708 Peter Hansen Møller fra Felstedsskov.

ca. 1709 Peter Hansen Bonde søn, f. ca. 1669, død 1729, 60 år,
Gift 1709 Ingeborg f. ca. 1689, død 1751, 62 år 14 dg, d.a. bolsmand Rasmus Jørgensen Alsing i Skovbøl
Børn: 1. Hans f. 1710, se nedenfor, 2. Elline f. 1714, g. 1738 Jeppe Nissen Tagmoes i Ny Skovbøl, 3. Kiesten f. 1716, død 1724, 4. Ingeborg f. 1719, 5. Rasmus f. 1723, se nedenfor, 6. Peter f. 1726, inderst i Svejrup, 7. Jes f. 20.04.1729, død 1805, 76 år, kådner i Varnæs, kåd nr. 12.

Hans Petersen Bonde søn, f. 1710, død 1743 ugift.

Asmus Petersen Bonde, broder, f. 1723, død 24.03.1768, 49 år 9 md.

Gift 7.11.1749 Ellin f. 1730, d.a. kådner og kromand Hinrich Johansen Hattesen i Varnæs
Børn: 1. Peter f. 24.10.1750, g. 1789 Ingeborg, kådner i Felstedskov, død 1834 i Svejrup, 83 år, 2. Hinrich f. 25.01.1753, død 1760, 3. Ingeborg f. 10.10.1755, g. 1786 Peter Petersen Jørgensen, Sv. 2 a. i Svejrup, 4. Anna f. 17.06.1758, 5. Hinrich f. 14.04.1761, g. 1793 Anne Marie Festersen, overtager svigerfaderens kådnersted i Felstedskov, 6. Hans f. 5.05.1764, ugift, død 1844, 80 år, 7. Asmus f. 1768, død 1768.

1778 Peter Asmussen Bonde søn, f. 24.10.1749, død 1834 i Svejrup, 1789 kådner i Felstedskov.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 nedlægges bolet, som derefter deles mellem bol Nø. 5 a. Lassen "Tastegård", Nø. 4 b. "Højholdt" og Johannsen Smed Nø. 6 a. Nø 4 b. får 3/4 dele af bopladsen og Nø 6 a. resten.

Nø. 4 b. Halvbol, Bygbjergvej 16.

1589-1613 nævnes Christen Ebsen som ejer af et helbol
Helbolet deles i to halvdele

1610-13 nævnes Asmus Christensen søn, vedr. Jordebogen 1613, se Nø. bol 5 b. Haderslev amtsregnskab – toldregnskab 1631 R=C. in Felstede 1 Quye 1 kohe 1 s.

1617- Lorentz el. Laurtz Peterssen, nævnes i A.R. 1617, i Kejserkrigen 1727-28.

Vedr. afgifter for tidsrummet lig med bol Nø. 1 a.

Børn: 1. Rasmus

1636-66 Christen Asmussen søn, nævnes 1638 i a.r. 1645, 1652 og 1666.

ca. 1668 Atzer Laurtzen, nævnes i A.v. 1687 som sandemand.

Atzer Lorenzen (Sv.s.) f. ca. 1635, død 1720, 85 år, s.a. kongl. bolsmand Lorentz

Atzersen - førhen på bol Tu. 14 i Tumbøl.

Gift Gunder f. ca. 1650, død 1714, d.a. af den tidligere ejer, det tyder børnenes navn på.

Børn: 1. Laurtz f. ca. 1669, 2. Rasmus f. g. 24.02.1698 Caren Peters dt. fra Handsby sogn i Jylland, kådner i Felstedsskov, 3. Maren f. ca. 1672, g. 1698 Jes Peter Lassen, bol Nø 5 a., 4. Margrethe f. g. 1699 Jens Petersen fra Klipleve, bolsmand i Tråsbøl, 5. Anna f. , g. 1708 i Bjolderup med Lorenz Peter Diedrichsen i Hostrupskov, Hsps. 1., i 1709 foged på Lyksborg - bolsmand i Tumbøl, Slyngstenvvej 7. 6. Trinke f. 1680, død 1695, 15 år, 7. Christen f. 1683, død 1688, 5 år, 8. Mette f. g. 1708 i Broager med Lorenz Petersen fra Broager, 9. Christen f. d. 1703, 10. Lisbeth f. 1685, død 1692, 11. Elline f. 17.06.1687 g. 1708 Marcus Peters søn i Felstedskov, 12. Dødf. tvilling, død 1687.

ca. 1708 Laurtz Atzersen søn, f. ca. 1669, død 1755, 86 år 9 md

Gift 1708 Anna f. 1688, død 17.09.1768, 80 år, d.a. degn Peter Petersen og Ancke i Felsted,

Børn: 1. Gunder f. 1710, g. 1710 Jes Asmussen, bol Nø. 1.b., 2. Ancke f. 1713, se nedenfor.

ca. 1733 Asmus Nissen (Sv.s.) f. 1704, død 6.11.1786, 82 år, s.a. bolsmand Nis Rasmussen Degn og Elline i Tumbøl.

Gift 12.06.1733 Ancke f. 1713, død 27.04.1793, 81 år 4 md.

Børn: 1. Lorenz f. 22.11.1733, død 1733, 2. Helena f. 30.12.1734, død 1736, 3. Lorenz f. 26.12.1739, død 1805 i Enstedsogn, g. 1775 Ingeborg Andersen fra Varnæs, 4. Nis f. 17.04.1748, se nedenfor.

1773 Nis Asmussen søn, f. 17.04.1748, død ?

Gift 29.10.1773 Marie f. 1750, død 13.03.1797, 46 år, d.a. bolsmand Peter Petersen og Malene i Blåkrog

Børn: 1. Asmus f. 24.09.1774, død 3.10.1774, 2. Helena f. 12/6 1776.

Atzer Laurtzens
bomærke

Gift 2x 18.11.1803 Cathrin f. 24.05.1785, d.a. ladeg. bolsmand Jørgen Nicolaysen og Barbara Margreth på Felstedmark. Enken Cathrin g. 2x Jep Lund på Søgårdsmark.

Børn: 1. Asmus f. 29.08.1778, 2. Marie Dorthe f. 22.02.1805, 3. Grethgen f. 16.07.1807.

Nis Asmussen: gardeordonnans ved hestegarden i Kbh. grænsekontrollær i Ejstrup (Harte sogn) D.B.M.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får halvbolet tildelt sit halve bol samt alt af Peter Bundes bol i Tastebjerg, 3/4 del af Jørgen Eriksens kåd og 3/8 del af Hans P. Thordsens kåd

ca. 1803 Andreas Petersen el. Asmussen Moos (Sv.s.) f. 5.01.1780, s.a. kådner Asmus Petersen Moos og Mett Marie f. Jørgens dt i Tråsbøl, i Spang, Kværs sogn.

Gift 27.07.1803 Helena f. 12.06.1776, død 17.03.1806, 29 år 8 md

Børn: 1. Dødf. søn 13.02.1804, 2. Dødf. dt. 17.03.1806

Gift 2x 15.08.1807 Marie Dorothea Dallgreen f. 2.02.1784, d.a. glarmester Nicolay Dallgreen og Marie Elisabeth i Gråsten

Børn: 1. Asmus Petersen Asmussen f. 10/7 1809, 2. Nicolay Asmussen f. 2/1 1812

1816 Hans Thaysen f. 27.02.1783, død 27.03.1861, 78 år, s.a. bolsmand Thøge Thaysen, bol Nø 1 a.

Gift 8.11.1816 Mette Cathrine f. 14.07.1795, død 28.01.1866, 70 år, d.a. kådner Jørgen Petersen og Anna Hansen i Felstedsskov

Børn: 1. Anna Maria f. 13.10.1818, se nedenfor, 2. Tøge f. 25.11.1821, død 11.07.1842, 21 år, ugift, 3. Maria Cathrina f. 10.06.1824, g. bolsmand Jes Christian Jessen i Havsted, 4. Jørgen f. 15.07.1828 g. i Smedager.

1843 Laust Festersen (Sv.s.) f. 26.06.1807, død 30.11.1871, 64 år, s.a. bolsmand Fester Lausten og Elsebe Thomsen i Røllum

Gift 16.06.1843 Anna Maria f. 13.10.1818, død 25.11.1882, 64 år

Børn: 1. Metta Cathrina f. 22.8.1845, g. 1874 kådner Jørgen Johansen i Felstedskov, 2. Hans f. 12.09.1850, se nedenfor, 3. Elsabe f. 9.08.1853 ugift, 4. Anna f. 5.06.1856, g. Hans Christian Petersen i Nybøl v/ Hjordkær.

1879 Hans Festersen søn, f. 12.09.1850, død 12.09.1924, 74 år

Gift 2.04.1879 Mette Marie f. 23.02.1849, død 19.03.1923, 74 år, d.a. Claus Clausen og Maren, Nø 1 b.

Børn: 1. Anna Maria f. 26.06.1879, død 1880, 2. Lorenz f. 25.05.1880, død 1881, 3. Lorenz f. 23.08.1882, død 1885, 4. Claus f. 22.11.1883, død 1884, 5. Clara Maria f. 29.12.1884, død 1886, 6. Metta f. 2.05.1887, 1912 g. gdr. Marius Skau i Nørballe, 7. Maria f. 16.06.1889, se nedenfor, 8. Hans f. 21.02.1894, død 1895.

1912 Christian Hansen Møller (Sv.s.) f. 14.10.1886, død 30.08.1973, s.a. Møllejejer Andreas Hansen Møller og Maren på Felsbæk mølle

Gift 3.05.1912 Maria f. 16.06.1889, død 28.11.1976. Ingen børn.

1946 Markus Aage Graasbøl Lund f. 3.11.1912, død 26.10.1983. s.a. gdr. Christian Hansen Lund og Petra Kjestine f. Graasbøl i Faarkrog, Skodborg

Gift 6.10.1939 i Skodborg med Mette Marie f. 20.02.1913, død 17.10.2009, d.a. gdr. Marius Skau og Mette, bol Nø. 5.b

Den gl. ejendom Bygbjergvej 16, set fra syd

Børn: 1. Christian f. 22.03.1941 i Røllum, 2. Hans f. 190.7.1946, g. Karen Johansen, Vestermarken 19 i Nørballø. 3. Jette f. 21.04.1954, g. Peter Christiansen, bosat i Bodum
Familien byggede et husmandssted i Røllum hvor familien boede, til de i 1946 overtog ejendommen.

1977 Christian Skau søn, f. 22.03.1941 i Røllum
Gift med Marianne, da. Hans P. Godt og Anne i Felsted
Børn: 1. Anne, 2. Lisbeth, 3. Mette. En del af jorden bliver bortforpagtet

Nø. 5. Helbol. Fyrstelig/Kongeligt

1533-43 nævnes Nis Hagensen på helbolet.
1548 nævnes Peter Hagensen
1548-58 Nis Kudemann
1580-89 nævnes Jes Hansen på bolet

Navne og årstal tyder på, at Nis Kudemann og Peter Hagensen har delt bolet imellem sig.

Nø. 5 a. Halvbol, Bygbjergvej 19.

1613 nævnes Peter Lassen på bolet
1607-13 nævnes Nis Sørensen på halvbolet
1636 nævnes Lass Jessen, der igen nævnes som forligsmand
1636 nævnes Nis Kudemann på begge halvbol, hvilket tyder på, at bolet er samlet igen til et helbol.

Lass Jessens
bomærke

Bolet deles igen

1666-74 nævnes Peter Lassen på halvbolet

1600 Nis Sørensen søn af Søren Nielsen, bol Nø. 4. nævnes første gang 1600, da han blev kirken skyldig 2.m. 8.s. restancer. Nævnes senere 1610-13 og sidst under kejserkrigen 1627-28. Hans skade under krigen anslås til 467 ½ mk. Nævnes 1615 N. Søffrindssen, 1622, i A.v. 1622 Niss Søffrinsen.

1629 Lass Jessen, kaldes altid Las Lassen, senere i 1636 Lass Jessen på bolet. 1638 Las Hansen, nævnes i A.v. 1645 og 1652. *Se Historisk Årbog for Felsted 1986, side 65.*

1666 Peter Lassen formodentlig en søn, f. ca. 1632, død 1716, 84 år, nævnes første gang 1666, siden 1674, 1695 og 1700. Nævnes i A.v. 1645 og 1652.

Gift Maren f. ca. 1629, død 1708, 79 år, nævnes som tingsvidne i 1683. Nævnes i A.v. 1680 og 1681.

Børn: 1. Maren g. 1691 Peter Nissen Paulsen i "æ grav" i Varnæs, 2. Boeld f. ca. 1668, død 1708, g. 1693 Jørgen Jørgensen i Felsted (kådner), 3. Jes f. ca. 1665, se nedenfor, 4. Metta g. 1702 Hans Jørgensen Knudsen i "æ grav" i Varnæs.

ca. 1698 Jes Petersen Lassen søn, f. ca. 1665, død 1727, 62 år.

Gift 1698 Maren f. ca. 1672, død 1734, 62 år, d.a. Atzer Lorentzen, Nø. 4.b

Børn: 1. Peter f. 1699, se nedenfor. 2. Rasmus f. 1701, bestyrer af Majorin Röklings ¼ bol i Felstedskov, ejer af Felsbækgård, 3. Atzer f. 1707, død 1797.

ca. 1728 Peter Jessen Lassen søn, f. 1699, død 7.06.1768, 69 år.

Gift 1728 Abel f. 1697, død 20.03.1783, d.a. Jes Petersen og Gunder f. Sønnichsen Gl. Egegård, Felsted

Børn: 1. Maria f. 1729, død 1731, 2. Maria f. 1.02.1732, g. 1754 Johann Johannsen Schmidt, Nø. 6 a., 3. Gunder f. 7.03.1734, g. 1758 bolsmand Peter Jessen Festersen i Hostrup, 4. Sillie f. 16.10.1736, g. 1765 Peter Andresen i Uge, 5. Jes f. 3.05.1740, se nedenfor.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får ejendommen tildelt sit halve bol, en del af Peter Bundes bol, egen toft, 1/4 af Jørgen Hansen Erichsens kåd og 1/8 del af Hans Tordsens kåd.

1766 Jes Petersen Lassen søn, f. 3.05.1740, død 8.07.1801, 61 år

Gift 20.10.1769 Ellen f. 1.05.1752, død 2.01.1830 i Barsmark, d.a. bolsmand Hans Jessen og Ellen i Tråsbøl

Børn: 1. Gunder f. 23.01.1771 i Nørballe, 2. Ellen f. 16.02.1773, død 1773, 3. Ellen f. 9.06.1774 i Nørballe, g. Jes Jepsen Callesen i Svejlund, 4. Peter f. 3.05.1777, død 1778, 5. Abel Marie f. 23.01.1779 i Nørballe, g. 1811 Jesper Svennesen i Styrtom, 6. Ann f. 13.07.1782 i Nørballe, g. Jes Andersen Schmidt i Barsmark, 7. Hans f. 1794 i Barsmark, g. 1820 Kiesten Simensen fra Bække sogn, landmand i Aastrup, 8. Jes f. 1797 i Barsmark, g. 1821 Mette Holmer, overtog gården i Barsmark.

1789 Jørgen Lorentzen (Sv.s.) f. 21.06.1764, død 28.02.1819, s.a. kådner Lorentz Petersen og Maren f Jørgensen i Felstedsskov, (Varnæsvej 575)

Gift 1.10.1790 Gunder f. 23.01.1771, død 17.03.1834

Børn: 1. Maria f. 1.07.1791, g. 1832 enkemand Christian Petersen Lock (fødte et uægte barn Jens Christian Hansen, f. 29/3 1822 i Adsbøl, kådner i Skovbøl), 2. Ellen f. 7.07.1793, g. 1825, Jørgen Christian Cordsen fra Spang, Kværs, 3. Abel Christin f. 12.08.1795, 4. Ingeborg f. 22.10.1797, død 1797, 5. Ingeborg Cathrin f. 13.04.1799, død 1802, 6. Jes Lassen f. 26.10.1801, se nedenfor, 7. Lorenz Peter f. 19.11.1804, død 1805, 8. Gunder f. 26.02.1806, g. 1839 bolsmand Jørgen Asmussen Jørgensen, Syvmandsskov 2, 9. Lorenz Peter f. 29.12.1808.

1839 Jes Lassen Jørgensen søn, f. 26.10.1801, død 13.07.1859, 57 år

Gift 2.11.1839 Maren Andresen f. 7.09.1818, død 29.09.1908, d.a. bolsmand Hans Vilhelm Andresen, Hesselrøj 8, Tråsbøl

Børn: 1. Jørgen f. 20.11.1840, død 1840, 2. Gunder f. 15.04.1842, død 1859, 17 år, 3. Hans f. 6.02.1846.

1872 Hans Lassen Jørgensen søn, f. 6.02.1846, død 6.04.1897

Gift 28.11.1872 (kongebrev) Anna Maria Bunde f. 31.07.1848, død 12.11.1894, d.a. kådner og teglværksejer Asmus Hinrichsen Bunde og Bothilde f. Clausen i Felstedskov

Børn: 1. Maren f. 21.01.1874, g. 1782 gdr. Hans Atzer Hansen i Tumbøl, 2. Botilla f. 27.11.1875, g. kådner Hans Christian Eskildsen i Felstedskov, 3. Jes f. 11/5 1877, de nedenfor, 4. Asmus f. 31.12.1879, g. Trinecke Marie Frees, Syvmandsskov 2., 5. Gunder f. 7.09.1882, g. parcellist Hans Hansen Lauritzen på Felstedmark, 6. Metta f. 6.01.1886, g. Hans Peter Jørgensen fra Tumbøl, gårdmand på "Olmersvold".

1901 Jes Lassen Jørgensen søn, f. 11.05.1877, død 14.12.1940

Gift 11.05.1907 Maren Emma f. 1.07.1882, død 22.10.1952, d.a. Møller Andreas Hansen Møller og Maren på Krusmølle

Børn: 1. Hans f. 18.04.1908, de nedenfor, 2. Anna f. 28.06.1909, død 1912, 2. Emma f. 17.10.1910, g. i København, 3. Andreas f. 23.12.1912, g. Ellen Hellesøe på Als, 4. Jes f. 5.04.1914, g. Irene Wisti, 5. Christian f. 16.06.1915, g. Cathrine Matthiesen i Smedager, 6. Anna f. 26.09.1917, g. Holger Boldt i Skærbæk.

Bygbjergvej 19

foto 1911

1938 Hans Lassen Jørgensen søn, f. 18.04.1908, død 3.06.1984
Gift 18.05.1939 Mette Kjestine f. 15.12.1919, død 7.06.2008, d.a. gdr. Andreas Andresen i Smedager
Børn: 1. Jes f. 18.09.1939, se nedenfor, 2. Frede f. 8.12.1940, uddannet købmand, 3. Hans Ejner f.
16.04.1944, 4. Ruth f. 11.09.1946, 5. Andres f. 23.06.1959, landmand - Kandrupvej og Lundsbjerg, 6.
Anne Mette f. 7.10.1961, g. i Australien.

1964 Jes Lassen søn, f. 18.09.1939
Gift 15.12.1962 Ingrid f. 12.01.1940, d.a. Colin og Käthe Holst i Sdr. Brarup
Børn: 1. Hans, 2. Sanne, 3. Colin

Nø. 5 b. Halvbøl, Bygbjergvej 7

1607-13 nævnes Jørgen Nissen, (og i A.v. 1614) på halvbolet
1613-36 Jess Hanssen (nævnes i Haderslev amtsregn/toldregnskab 29.09.1631).
Børn: Peter i Hostrup, kaldes Kudemann?
1617 Niss Kudemann, - nævnes første gang i A.v. 1617, i kejserkrigen 1627 – 28. Haderslev
amts- og toldregnskab 4.05.1633. 1 kuhe 6 p.

Nis Kudemann

Børn: 1. Jess, se nedenfor, 2. Asmus, se bol Nø. 2 a., 3. Chresten, se bol Nø. 2 a.

1666-74 nævnes Jess Kudemann søn, - nævnes A.v. 1680
Børn: 1. Nis f. 1667, død 1735, g. 1697 Maren f. 1672, død 1731, d.a. Niss Boysen i
Felstedskov, Varnæsvej 567.

1695 nævnes Hans Frantzen på bolet
Hans Frantzen f. ca. 1655, død 1696, 41 år
Gift Ingeborg f. ca. 1650, død 1692
Børn: 1. Frantz f. 1685,

Gift 2 x 1693 Maren f. 1664, d.a. Jørgen Hansen i Stubbæk, bol Stb. 2.a
Børn: 1. Laurtz f. 1694, 2. Jørgen f. 1695.

1696 Jørgen Petersen Degn f. ca. 1655, død 1738, 83 år. J.P. Degn var først kongl. bol, Tu. 15 i
Tumbøl, Sønderborgvej 161.
Gift Boeld f. ca. 1653, død 1699, 46 år i Nørballe
Børn: 1. Maren f. ca. 1679, g. Peter Thaysen på bol Nø. 1 a., 2. Jes f. ca. 1682, død 1689, 3. Lisbeth f.
1685, 4. Anna f. 1687, g. 1708 kådner og enkemand Jørgen Jørgensen i Felsted, 5. Hans f. 1689, død 1693,
6. Jess f. 1691, 7. Johann f. 1695, alle børn er født i Tumbøl.

Gift 2x 1702 Boeld f. ca. 1676, død 1713, d.a. kådner Jørgen Laurtzen i Nørballe, kåd 2.
Børn: 1. Boeld f. 1703, 2. Jørgen f. 1704, 3. Trinke f. 1706, 4. Abel f. 1709, 5. Peter f. 1712.

1730 Chresten Rudolphsen Schmidt f. 1703, død 13.06.1768, 67 år 8 md, s.a. Rudolph Frederik
Christensen Schmidt og Trinke i Tumbøl
Gift 4.01.1729 Cathrina f. 1704, død 27.07.1772, 71 år, d.a. bolsmand Fester Petersen og Karin i Hostrup
Børn: 1. Trinke f. 7.05.1729 i Tumbøl, død 1745 i Stubbæk, 2. Karen f. 28.03.1730 i Nørballe, g. kådner
Thomas Hansen i Stubbæk, 3. Fester f. 9.08.1732, g. 1763 Anna Maria Marcussen på kgl. kådnersted i
Felstedsskov, 4. Rudolph f. 16.06.1735, død 1758, 23 år, 5. Anna Christina f. 7.12.1737, se nedenfor, 6.

Nis Kudemanns
bomærke

Christian f. 27.12.1739 i Tumbøl, død 1758, 18 år, 7. Peter f. 18.04.1743 i Tumbøl, død 1744, 8. Jes f. 1.05.1746 i Tumbøl, død 1746.

ca. 1758 Jens Johannsen, kirkejurat og ottemand

Jens Johannsen Juhler (Sv.s.) f. 1725, død 16.11.1801, 75 år, s.a. Johan Jensen Juhler og Mette, bol Nø. 3.b Gift 16.11.1758 Anna Christina f. 7.12.1737, død 12.05.1794, 56 år

Børn: 1. Dødf. søn 1760, 2. Christian f. 9.05.1761, død 1761, 3. Christian f. 18/6 1762, skibsbygmester i Aabenraa, 4. Johan f. 18.02.1764, 5. Dødf. 1765, 6. Mett f. 1.11.1766, g. Peter Jessen, bol Nø. 7 b., 7. Gunder f. 1.01.1769, g. 1797 kådner August Asmussen (Post) i Ladegårdskov, 8. Karen f. 9.01.1771, død 25.03.1772, 9. Cathrin Dorthé f. 22.09.1779, g. bolsmand Rasmus Hansen Boysen i Felsted.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 for ejendommen tildelt arealer i Østermarken, Birkebjerg og egen toft

ca. 1786 Peter Diedrichsen boede i Klingberg, Svenstrup sogn, hvorefter familien ejendommen i Nørballe.

Peter Diedrichsen f. 1749, død 18.10.1826, 77 år, s.a. Diedrich Petersen og Ellen i Svenstrup

Gift 1773 i Svenstrup kirke med Ellen af Himmarn. Ellen døde 2.12.1774 i Elberg i barselsseng, 23 år.

Børn: 1. Peter døbt 2.12.1774 i Svenstrup kirke

Gift 2x 1775 Leen el. Helene Maria f. ca.1755, død 10.04.1831, 77 år, d.a. Jacob Hansen og Sille i Holm, Nordborg

Børn: 1. Diedrich døbt 28.07.1776, sømand død ca. 1817, g. Anna Margrethe Jørgensen i Nørballe, 2. Jacob døbt 1778, død 18.08.1810, g. Mette Cathrin Nissen fra Leert v/ Sommersted i 2 år, 3. Christian August døbt 15.10.1780 og bosat i Oksbøl, Als, 4. Martin døbt 20.02.1783, død 22.10.1817, g. 1814 Helene Clausen, 5. Ellen døbt 4.12.1785 g. 1803 enkemand og gdr. Peter Jepsen i Havsted, 6. Matthies f. 6.12.1788, se nedenfor, 7. Hans f. 4.10.1791, død 1792, 8. Sille Marie f. 14.02.1794, ugift, død 5.08.1819, 9. Ann Cathrin f. 20.09.1796, g. gdr. Christian Nissen i Stubbæk, 10. Peter f. 22.09.1799, død 19.06.1800. Børn 1-5 er alle døbt i Svenstrup kirke, øvrige er døbt i Felsted kirke.

1829 Matthies Diedrichsen søn, f. 6.12.1788, død 2.10.1871, 82 år

Gift 22.08.1829 Thurke f. 11.12.1807, død 20.12.1860, 53 år, d.a. skibskaptajn Nickel Rörd Nickelsen og Chriske på øen Før.

Børn: 1. Helena Maria f. 11.03.1830, se nedenfor, 2. Nicoline Christine f. 26.08.1832, 3. Nicoline Christine f. 24.10.1833, 4. Petrea Henriette f. 20.01.1836, død 1836, 5. Petrea Henriette f. 7.08.1837, 6. Peter Nicolay f. 6.08.1839, død 30.06.1870, 7. Marie Cathrina f. 31.01.1843, 8. Margrethe Eline f. 15.10.1845.

1857 Peter Christian Petersen (Sv.s.) f. 26.04.1828, død 16.01.1920, 91 år, s.a. gdr. og smed Christian Petersen og Anne Kirstine f. Lorenzen i Felsted, Fe. 9 a.

Peter Christian Petersen var uddannet dyrlæge, dygtig og meget anerkendt. Han deltog om værnepligtig dansk soldat i treårskrigen som dyrlæge og dyrlæge i krigen 1864.

Gift 6.02.1857 Helena Maria f. 11.03.1830, død 6.10.1904, 74 år

Børn: 1. Anna Christine f. 23.10.1857, død 1908, g. 1883 gdr. Peter Petersen i Tumbøl, 2. Christian f. 7.12.1859, Christian opterede for Danmark, gift og bosat i Bjerre, 3. Matthias Christian f. 9.04.1862, besøgte veterinærskolen men døde inden han blev færdiguddannet, 4. Doris f. 20/3 1864, gift i Hønsnap, 5. Nis Christian f. 8.09.1866, se nedenfor, 6. Mathilde Elise f. 8.04.1869, g. 1904 Peter Jacobsen Wollesen fra Søgårdsmark, 7. Thyra Lovise f. 21.08.1871, g. 1899 slagter Peter Jessen Hansen i Felsted, 8. Peter Christian f. 11.12.1874, død 20.01.1875.

1894 Nis Christian Petersen søn, f. 8/9 1866, død 12.01.1954, 87 år, kaldet „Nis Dyrlæge“.

Gift 24/4 1894 Marie Catharine f. 13/10 1862, død 20.01.1906, 43 år, d.a. gdr. Jørgen Hansen og Anna Marie i Slyngsten.

Gift 2 x 20.11.1917 Marie Hansen Møller, (enke efter Carl Julius Ferdinand), f. 23.06.1879.
Familien flyttede i 1912 til et nyopført hus på Østergade 10, Felsted, hvorhan fortsatte sin dyrlægepraksis. Marie der i daglig tale blev kaldt „Midde dyrlæge“, der i mange år drev håndkøbsudsalg i huset forstue.

1912 Marius Skau f. 21.05.1885, død 30.04.1961, s.a. gdr. Hans H. Skau og Valborg i Tråsbøl, Tr. 4 a.
Gift 2.04.1912 Mette f. 2.05.1887, død 13.12.1957, d.a. Hans Festersen og Mette Marie Clausen i Nørballe
Børn: 1. Mette Marie f. 20.02.1913, g. Markus Lund, Nø. 4 b., 2. Cecilie f. 24.10 1915, g. Hans Bladt i Stenderup, 3. Hansigne f. 30.03.1917, g. 1942 landmand Jørgen Christensen, 4. Hans f. 30.12.1920, død 12.01.1943, 5. Svend Aage f. 2.06.1922, se nedenfor.

Bygbjergvej 7 - før branden i 1939, aftægts hus i baggrunden

Ejendommen nedbrændte totalt den 1.06.1939

Svend Aage Skau søn, forpagter fra 1947

1956 Svend Aage Skau søn, f. 2.06.1922, død 16.10.2004
Gift 4.08.1951 Olga Jensen f. 3.04.1925, død 7.03.2012, d.a. smedem. Jørgen og Cathrine Jensen i Felsted
Børn: 1. Hans f. 1952, 2. Marianne f. 1953.

1985 Hans Fester Skau søn,
Gift 23.07.1983 Sigrid Iversen fra Klipleve
Børn: 1. Søren f. 1981, 2. Jens f. 1985.

Hans Fster Skau sælger omkring halvdelen af jorden er frasolgt til Bygbjergvej 10.

Nø. 6. Helbol. Fyrsteligt/Kongeligt

1504 nævnes Jes Hakensen og i A.R. 1533-43 på helbolet
1558 Lydik Hagensen i T.v.
Børn: 1. Christen, 2. Datter

Bolet deles i 2 halve bol mellem Christen Petersen (Sv.s.) og Christen Lydicksen søn.

Nø. 6 a. Halvbol i Nørballe

1590 nævnes Christen Petersen (Sv.s.) i A.v.

1610-28 Jep Christensen (formodentlig søn) 1610-13, i A.v. 1614, i a.r. 1618, i Kejserkrigen 1627-28.

Børn: 1. Lorentz, se nedenfor, 2. Chresten, se nedenfor under Nis Martensen.

Lorentz Jepsen

1636-66 Lorentz Jepsen søn, død i krigstiden 1657-60. Fra 1649 nævnes i a.v. sammen med Hans Hagensen kåd 1., nævnes i A.v. 1645

Børn: 1. Jep nævnes 1667 at være hos sin svoger.

På grund af gæld tilfaldt bolet kreditorerne. Det blev 8. juni 1661 arvelig tilkendt degn Peter Petersen i Felsted. Degnen måtte overlade det til hvem han ville. 1667 blev det overladt til sønnen Jep Lorentzen.

I den mellemliggende tid har Marten Jessen haft bolet i besiddelse sammen med degnen.

1667 Nis Martensen, nævnes 1674 på bolet, død 23.03.1682, søn af kådner Marten *Hansen* Hagensen i Nørballe. Har haft et bol Tu. 13 a i Tumbøl i fæste. Han overtager bolet iflg. tingsvidne den 23. april 1667 og kontrakt af 3. nov. 1668, og skal betale de resterende gl. restancer. Vedr. det stykke land i sal. Lorentz Jepsens toft, som han har solgt til broderen Chresten Jepsen, så er det solgt til Hans Petersen Schmidt på nabobolet. Degn Petersen har indløst dette stykke jord for 64 m. Da Nis M. ikke er bemidlet til at betale degnen pengene, overlader han ham en ager, som hører til bolet og som ligger i Stensvang ”up Beilbarg”. Gift Botell f. ca. 1627, død 1706, 79 år
Børn: 1. Hans f. ca. 1653, død 1726, 73 år, g. Metta, kådner på Martin Hansen Hagensens kåd i Nørballe, 2. Anne, 3. Peter f. ca. 1666, se nedenfor, 4. Jes f.

Skifte og Deling af afdøde Nis Martensens bol i Nørballe:

N.B. Den 30. januar 1683 bekendtgør Herredsfoged Ernst Møller til Buskmose med Sandemændene Jens Christensen fra Stubbæk og Hans Asmussen fra Hostrup, at på tinge er mødt 3 upartiske Herredsmænd Peter Jessen af Felsted, Atzer Lorenzen og Peter Lassen i Nørballe - afgør følgende kontrakt:

Efter faderens sidste vilje, skal den ældste søn Hans have bedstefaderens kåd. Datteren skal beholde det halve bol og i det hele have en broderpart af arven. Hans skal foruden bedstefaderens kåd have det halve af bolets grund i skov og mark, hvorimod Anne beholder halvbolets bygninger, 2 små tofter, kålhav og gårdrum til arv og eje. De skal være halvt om skatter og laster. Brødrene Peter og Jes skal hver have 40 mark og hver en lille kvie. Pengene bliver stående rentefrit et år. Anne skal betale Herredsfogedens løn med 2 daler.

Af de 5 plovbester får Hans 2 og Anne 3. 4 køer og 4 årskalve er delt mellem Hans og Anne ved lodtrækning. Af 4 svin har de hver fået 2. De forhåndenværende 3-årige kvier vil de græsse i fællesskab, og ved salget dele pengene. Af vogntøj og jerntøj har hver fået sin del. En lille stabelkiste har Hans fået. Anne beholder en kornkiste, 1 kværn, 1 dejgtrug og det tomme træværk som findes på stedet. Gæssene deles først om Mikkelsdag. Det lange bord i pisselen, ploven, harven, i alt vurderet til 2 daler, har skiftemændene sat til deres egen løn og tæring.

Af gæld findes: Peter Degn i Felsted en obligation på 16 mark, hvorfor en lille ager i Stensvang er sat i pant, samt 112 mark til forskellige. Når Peter Degn har bragt gødningen ud på marken i Stensvang, vil de begge indløse den, og i øvrigt være halvt om gælden. Kilde: J. Fausbøll.

Enken Botell Nissens aftægt er årlig 12 skæp rug, 12 skæp malt, 6 skæp boghvedegryn, 6 skæp havre, et fedt svin og 2 fede gæs. En aftægts-ko skal de græsse i fællesskab og Anne skal fodre den om vinteren. Anna Skal lade moderen begrave og have hendes efterladenskaber.

1683 Anne Nissen - en datter

Peter Nissen søn, f. ca 1666, død 1742, 81 år.

Gift 1694 Trinke f. 1668, død 1739, 71 ½ år, d.a. Hans Bondes dt. bol Nø. 4 a.

Børn: 1. Boeld f. 1695, 2. Kiesten f. 1699, se nedenfor, 3. Nis f. 1702, død 1725, 23 år, 4. Anna f. 1705, g. på bol Nø. 2 a.

ca. 1729 Jørgen Friedrichsen (Sv.s.), f. 1695, s.a. bolsmand Friedrich Hansen Schlaikier og Anna Maria i Ny Skovbøl.

Gift 1729 Kiesten f. 1699, død 19/3 1770, 71 år

Børn: 1. Anna Maria f. 20.04.1732, død 1733, 2. Peter f. 26.11.1733, død 2.05.1784, ugift, 3. Friedrich f. 12.02.1736, se nedenfor, 4. Nis f. 25.01.1740, død 1741, 5. Trinke f. 16.04.1742, død 1742, 6. Christen f. 1745, død 1745.

1769 Friedrich Jørgensen søn, f. 12.02.1736.

Gift 15.10.1769 Trinick f. 16.11.1739, død 15.01.1779, 39 år, d.a. Peter Nissen Kirchmann og Mette, bol Fe 10 b.

Børn: 1. Jørgen f. 9.06.1771, død 1771, 2. Hans f. 24.06.1772, 3. Jørgen 30.03.1776, 4. Trinicke f. 10.06.1780, 5. Anonym søn f. død 12.01.1779, 16 tm.

Gift 2x 29.10.1779 Ann f. 1753, d.a. bolsmand Jes Petersen, bol Nø. 7 b.

Børn: 1. Trincke f. 10.06.1780, 2. Jes f. 14.04.1782.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 er ejendommen beskrevet som et 1/4 bol og får tildelt arealer i Østermarken, eng i Høballe og egen toft. Omkring 1786 flytter familien til Hammelev.

1786 Kwartbolet nedlægges og overtages af bolsmand Johan Johansen Schmidt på Møllevej 2. i Nørballe, der lægger det sammen med sin ejendom der. Som det fremgår af udskiftningen af jorden i 1778, er den nedlagte ejendommen udflyttet til Østermarken, øst for Møllevej 2. Se Nø. kåd 1.

Nø. 6 a. Møllevej 2

Johan Johansen Smej overtager ca. 1742 Christen Hansen Bonde Schmeds kådnersted i Nørballe, kåd 1.

Johan Johansen Schmidt (kaldt Johan Smej) f. 1713, død 16.11.1771, s.a. kådner, smed og kromand Johan Johansen Schmidt og Ellen i Felsted.

Gift 1742 Mette Christensen f. 1713, død 1753, 40 år, d.a. kådner Christen Hans Bonde Schmeds og Marens dt, se Nø. kåd 1.

Børn: 1. Johan f. 17.10.1743, se nedenfor, 2. Christian Johansen f. 18.05.1747, g. 1787 Cathrin Dorthe Frederiksen i Skovbøl, se Sk. 2. g. 2x 1803 Cathrin Dorthe fra Ny Skovbøl, 3. Ann f. 1752, konfirmeret 1769, 4. Asmus f. 23.11.1749, død 1755, 5. Lorenz f. 22.05.1753, død 1755.

Johan er fader til en uægte søn med Ingeborg Peters dt i Tumbøl, Johan f. 1736. Johan Johansen Juhler g. 1736 Merret, d.a. bolsmand Peter Nissen og Maren i Felsted

Gift 2x 15.05.1754 Marie f. 1.02.1732, død 5.04.1809, 77 år, d.a. bolsmand Peter Lassen og Abel, Nø. 5.a

Børn: 1. Mette f. 8.08.1755, død 1755, 2. Mette f. 17.08.1756, g. bolsmand Michael Lautzen i Stubbæk.

Ved udskiftningen af jorden i 1778, får ejendommen tildelt arealer i Grøvert, dele af Østermarken, egen toft og del af bols- og kromand Chr. Petersens toft i Felsted. Fra Peter Bundes nedlagte bol i Nørballe tildeles rest arealer i Birkebjerg og eng i Jøballe, ialt 35 tdr. boniteret jord, - hvilket er lig med et halvbol.

ca. 1774 Johan Johansen Schmidt søn, f. 17.10.1743, død

12.09.1825, 82 år

Gift 4.11.1774 Ellen f. 28.07.1747, død 25.08.1836, 89 år, d.a. Asmus Asmussen Matzen og Anna, Sv. 1 a.

Børn: 1. Johann f. 14.10.1775, se nedenfor, 2. Mett Marie f. 19.11.1777, g. 1805 gdr. Jes Clausen i Nørballe, 3. Asmus f. 6.04.1780, g. bolsmand i Fredsted, Haderslev, 4. Dødfødt søn 15.08.1783, 5. Lautz f. 1.04.1784, død 1785, 6. Ann Cathrin f. 16.08.1786, g. 1807 bolsmand Jørgen Johannsen fra Varnæs.

ca. 1805 Johann Johannsen Schmidt søn, f. 14/10 1775, død 13/12 1822

Gift 6.12.1805 Offel el. Abel Clausen f. 25.02.1778, død 30.06.1833, d.a. bolsmand Claus Jessen og Boeld, bol Nø. 1 b.

Viltbanesten i Syvmandsskov
No. 22 J.J.S.

Børn: 1. Johan f. 14.09.1806, død samme dag, 2. Ellen f. 8.03.1808, død 1810, 3. Johann f. 27.12.1809, se nedenfor, 4. Claus f. 6.10.1812, g. 1812 Anne Marie Christiansen, enke efter Jørgen Matthiesen, Bøghøj, 5. Ellen f. 10.06.1815, g. 1838 skolelærer Lorenz Peter Boysen i Rugbjerg, 6. Botilla f. 1.01.1818, g. 1836 Asmus Jørgensen Alsing, Sv. 1 a. i Svejrup.

1833 Johann Johannsen Schmidt søn, f. 27.12.1809, død 7.09.1862, 52 år
Gift 27.05.1837 Mette Marie f. 13.05.1812, død 29.04.1870, 57 år, d.a. bolsmand Jes Lorenzen og Mette Marie, Nø. 3 a.

Børn: 1. Offel el. Abel f. 25.06.1837, g. 1862 gdr. Peter Boysen bol Nø. 1 a., 2. Mette Marie f. 7.04.1839, død 1844, 3. Johann f. 13.04.1842, se nedenfor, 4. Mette Marie f. 18.11.1844.

1869 Johann Johannsen Schmidt søn, f. 13.04.1842, død 8.03.1899, 57 år
Gift 9.11.1871 Anna Christina f. 7.07.1850, død 13.09.1934, 84 år, d.a. gdr. Asmus Marcussen og Anna Alsing i Svejrup.
Børn: 1. Johann f. 28.03.1874, se nedenfor, 2. Asmus f. 1.10. 1876, død 1887, 3. Peter f. 22.02.1879, død 1880, 4. Peter f. 8.04.1881, død 1882.

1900 Johann Johannsen Schmidt søn, f. 28.03.1874, død 8.11.1950, 76 år
Gift 6.04.1900 Anna Christine f. 28.10.1873, død 30.10.1923, d.a. gdr. Johan Nissen og Christine i Tumbøl
Børn: 1. Anna Christina f. 21.03.1901, g. 1925 gdr. Andreas Clausen i Ullerup, 2. Christina Maria f. 15.05.1903, se nedenfor, 3. Johanna f. 23.08.1908, g. 1931 slagtermester Fr. Johannsen i Felsted.

1935 Hans Christian Walsted (Sv.s.) f. 12.06.1901, død 12.09.1967, s.a. Christian Walsted, Felsbæk mølle.
Gift 12.05.1929 Christina Maria f. 15.05.1903, død 9.03.1986
Børn: 1. Anne Margrethe f. 8.03.1930, g. købmand Hans Jørgen Jørgensen, 2. Johanne f. 13.03.1934, se nedenfor, 3. Bodil f. 14.09.1938, g. Ejner Korning, 4. Elsabeth Christine f. 6.04.1944, g. fabrikant Nils Nygaard i Kolding.

1963 Nicolaj Jessen (Sv.s.) f. 11.02.1932 i Tråsbøl, s.a. Frederik og Christine Jessen på Holdam, Kværs sogn
Gift 12.10.1957 Johanne f. 13.03.1934
Børn: 1. Hans f. 15.06.1960, 2. Kim f. 20.08.1961, 3. Tom f. 21.09.1967

I 1984 oprettes der et I/S sammen med sønnen Hans Walsted Jessen, der ejer Møllevej 10. I selskabet indgår maskiner samt besætning og avl.

I 1990 frastykkes ejendommens arealer og sammenlægges med Bygbjergevej 10, som ejes af sønnen Hans Walsted Jessen. Johanne og Nicolaj Jessen flytter til Bøgevang 32 i Felsted.

2002 Jens Kristian Christensen og Helle Koch overtager bygninger og et jordtilliggende på ialt 1,5 ha.

2007 Bent Ivar og Anette Nielsen overtager ejendommen.

2019 Morten Møller Andersen

2022 Michel Lange

Nø. 6 b. Halvbol, Møllevej 4.

1613 nævnes Christen Lydicksen søn, på halvbolet, se bol 5 b.

1617-28 Lydick Christensen, nævnes 1617, 1631 og i Kejsertiden 1627-28.

Møllevej 2

foto ca. 1905

Lydick Christensen, formodentlig søn

Gift 1618 Atzer Nissens dt. fra Tumbøl.

Børn: 1. Atzer f. 1630, død 1718, 88 år, ladegård bolsmand i Felsted, Fe. 4 a.

1652 Hans Petersen (Truelser) Schmidt, søn af sognefoged Peter Truelser i Felsted, havde først et bol Tu. 15 i Tumbøl. Han nævnes som sandemand i et tingsvidne 3. nov. 1668.

Gift Boeld, død 1685.

Børn: Peter se nedenfor

ca. 1675 Peter Hansen Schmidt, formodentlig søn, f. ca. 1643, død 1703

Gift 1675 i Varnæs med Maren f. 1645, død 1693, d.a. bolsmand Jep Petersen i Varnæs

Børn: 1. Kiesten f. ca. 1677, 2. Hans Petersen Schmidt f. 1683, død 1757, g. 1716 Anna f. 1693, død 1778, d.a. Peter Laurtzen i Felsted, 3. Anders f. 1688, g. 1727 Dorthe Claus dt fra Assenholm, (g. 1x 1711 Hans Nissen fra Kværs), 4. Peter f. 1692, død 1696.

1698 Laurt Jørgensen (Sv.s.) f. ca. 1658, død 1727, 69 år, vistnok søn af hertugelig kådner Jørgen Laurtzen i Nørballe.

Gift 1698 Kiesten f. ca. 1677, død 1760, 82 år 5 md

Børn: 1. Jørgen f. 1699, død 1732, 2. Maren f. 1701, g. i Rinkenæs med Friedrich Erichsen, 3. Barn, død 1703, 4. Trinke f. 1704, 5. Kiesten f. 1706, død 1708, 6. Anna f. 1710, g. 1x 1747 bolsmand Lorenz Hans Jessen eller Jerresen i Felsted, 7. Hans f. 1713, se nedenfor, 8. Jes f. 1715, 9. Boeld f. 1718, g. 1744 enkemand og bolsmand Nis Hansen i Hostrup, bol Hsp. 2.b, 10. Kiesten f. 1722, g. 1756 Peter Petersen Thaysen, bol Nø. 1 a.

Hans Lorenzen søn, f. 1713, død 1763, ugift

1763 Jes Lorentzen broder, f. 1715, død 15.05.1782, Ottemand og Sandemand

Gift 11.11.1763 Metta Maria f. ca. 1736, død 18.03.1812, 75 år, d.a. foged Johannes Hansen og Mette Marie i Bjerndrup

Børn: 1. Kiestine f. 26.07.1764, død 1796, 32 år, 2. Johannes f. 22.09.1768, se nedenfor, 3. Hans f. 18.10.1770, død 15.08.1785, 4. Metta Maria f. 7.08.1774, g. Jes Lorenzen på bol Nø. 3 a.

Enken Metta Maria

Gift 2x 7.01.1783 Asmus Lydicksen, død 22.09.1815, s.a. kgl. kådner, kromand og hører Lydick Asmussen og Ann i Felsted.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får ejendommen tildelt arealer i Grøvert, Østermarken, eng i Høballe, egen toft, del af: Rasmus Nissen og Peter Bundes tofter samt del af Hans Petersen Thodsens boplads.

1793 Johannes Lorenzen søn, f. 22.09.1768, død 20.10.1798, 30 år

Gift 27.09.1793 Anna Cathrina f. 20.11.1768, d.a. skomager Carsten Hansen og Sille i Ketting

Børn: 1. Metta Maria f. ca. 1794, død 7.06.1815, 21 år, 2. Jes f. 15.03.1797, død 23.04.1830, 33 år, se nedenfor, 3. Johanna Cecilie f. 10.05.1799, død 30.04.1810 8 år.

1799 Peter Nissen (Sv.s.) f. 26.12.1774, død 15.01.1863 i Nørballe, 88 år, s.a. bolsmand Nis Hansen og Bodelt i Ny Skovbøl.

Gift 29.11.1799 enken Anna Cathrina f. 20.11.1768, død 22.11.1840, 72 år

Børn: 1. Johannes Lorenzen Nissen f. 28.08.1801, 2. Nis Nissen f. 27.01.1804, g. 1826 Maren Andersen fra Tumbøl, 3. Leena Nissen f. 29.05.1806, g. 1828 bolsmand Lorenz Jensen (Atzer) i Tumbøl, 2x Jørgen Skau i Rufas, 4. Hans Nissen f. 28.07.1809, død 12.04.1825, 5. Cecilia Cathrina Nissen f. 8.10.1812, g. 1839

bolsmand Johan Lorenzen i Tumbøl, 2x 1842 Jes Hinrichsen i Varnæs, 3x Christopher Hansen, 6. Dødf. 23.08.1816.

1823 Jes Lorenzen søn, f. 15.03.1797, død 23.04.1830, 33 år
Gift 28.11.1823 Maren f. 17.04.1803, d.a. bolsmand Rasmus Jørgensen og Boeld Festers dt i Felsted
Børn: 1. Anna Cathrina f. 16.06.1824, g. 1846 Hinrich Nicolai Frees, 2. Johannes f. 21.07.1825, se nedenfor, 3. Asmus f. 10.11.1827.

1830 Jes Lorenzen f. 19.10.1805, død 28.02.1893, 87 år. Setzmann = bestyrer, se Nø. 3 a.
Gift 22.10.1831 Maren, enke efter Jes Lorenzen, se ovenfor, f. 17.04.1803, død 19.03.1888, 84 år,
Børn: 4. Metta Maria f. 10.11.1833, g. 1862 Hans Chr. Petersen Smed i Felsted, 5. Botilla f. 10.01.1836, død 15.08.1842, 3. Jes f. 7.03.1838, 4. Lorenz f. 6.11.1840, se nedenfor.

1847 Johannes Lorenzen søn, f. 21.07.1825, død 10.05.1866, 40 år
Gift 12.11.1847 Christina Margretha f. 1.06.1824, død 22.08.1894, 70 år, d.a. kgl. bolsmand Hans Nissen Hønsnap og Ulrica Sophie Amalie i Tumbøl, ingen børn.

1868 Lorenz Lorenzen f. 6.11.1840, død 22.01.1900, 59 år, s.a. Jes Lorenzen og Maren, Nø. 3 a.
Gift 1x 15.07.1868 Christina Margretha, enke efter Johannes Lorenzen, død 22.08.1894

Gift 2x 6.11.1895 Anne Birgitta Margretha f. 17.04.1751, død 24.11.1929, 78 år. d.a. kådner og murer Christen Christensen og Eleonore Lange, Klingbjerg, Svenstrup.

Lorenz Lorenzen køber en parcel på 4.750 ha, af Johann Johannsen Schmidt Nø. 6 a. Her opfører i 1899 et hus og stald/lade på Bygbjergvej 5. og flytter på aftægt.

1899 Lorenz Peter Frees f. 29.04.1859, død 8.12.1909, 50 år, s.a. gæstgiver Hinrich Nicolai Frees og Anna Cathrina i Felsted
Gift 27.04.1899 Anna Maria f. 5.03.1870, d.a. gdr. Johan Jørgensen Ley og Anna Christina, Nø. 3 b.
Enken Anna Maria drev ejendommen videre.

Møllevej 4

foto ca. 1900

1929 Peter Ley f. 27.07.1903, død 17.01.1970, 67 år, s.a. gdr. Jes Peter Ley, Varnæs Søndermark
Gift Anne Margrethe f. 23.05.1907, død 26.07.1966, 59 år, d.a. gdr. Heinrich Ehnstedt, "Petersborg" Uge.
Børn: 1. Anna Marie f. 23.02.1932, se nedenfor, 2. Jes Peter f. 18.01.1936, gårdmand i Lovtrup, 3. Gertrud f. 25.10.1939, død 17.03.1962.

1965 Lassen Petersen (Sv.s.) f. 19.04.1931, død 27.05.1991.
Gift 18.05.1950 i tysk frimenighed i Gråsten med Anne Marie Ley f. 23.02.1932, død 28.10.1990
Børn: 1. Peter, g. Ursula, 2. Gynther, g. Karen Dræby Christiansen, 3. Lisa, bosat ved Lybeck, 4. Anke, bosat i Sønderborg.

1991 Ejendommen nedlægges og jorden tillægges Møllevej 10.
Bygninger og et jordtilliggende på 5789 m2 bliver frasolgt og overtaget af:

1991 Karl Heinz Battelfelt
1994 Tvangsauktion
1995 Charles Jessen
2017 Lars Barnkob Bro

Nø. 7. Helbol, 1636 under Fr. von Ahlefeldt Søgård, 1725 - Gråsten

1613 nævnes Hans Lausen i kirkeistoleregister

1636-66 nævnes Hans Nissen på helbolet

1674 Helbolet er delt i to halvbol: Jens Hansen Haveknecht og Jørgen Hansen.

1674 Jens (Hansen) Haveknecht, har fra 1683 et øde 1/2 bol i Torp, og kaldtes da Hansven.

Gift Dorthe

Børn: 1. Peter f. 1659 i Felstedsskov, overtager faderens bol i Torp, Tr. 7., 2. Hans overtager halvbolet efter at broderen Peters død i 1712.

Nø. 7 a. Halvbol, Møllevej 10.

1674- nævnes Jep Petersen på helbolet, som derefter igen bliver delt i to halvbol.

Jep Petersen f. 1618, død 1705, har fra 1653-59 boet på Ladegård, ca. 1667 i Tumbøl. 1676 nævnes han første gang på bolet, nævnes sidste gang på bolet i 1695.

Gift Boeld f. ca. 1633, død 1720, 87 år

Børn: 1. Peter f. ca. 1653 på Ladegård, - fæster på Ladegård bol i Felsted, Fe. 4.b. Vestermarken 11, 2. Jes f. ca. 1659 på Ladegård. - fæster af nabobol, Nø. 7 b., 3. Maren f. ca. 1665 g. på bol Nø. 2 a., 4. Rasmus f. ca. 1667, se nedenfor, Ingeborg f. 1677, g. 1713 med enke- og bolsmand Hans Christensen i Tumbøl

1695 Rasmus Jepsen søn f. ca. 1667 i Tumbøl, død 1742, 75 år 4 md

Trol. 1695 Merret Atzers dt. f. ca. 1665, død 1725, 60 år, d.a. bolsmand Atzer Lydicksen i Felsted, der dør i 1718 på dette bol.

Børn: 1. Peter f. 1698, se nedenfor, 2. Anna f. 1700, g. 1727 bolsmand Peter Nissen i Svejrup, Sv. 3.b., 3. Boeld f. 1703, g. bol Nø. 2 b., 4. Dødf. 1706, 5. Rasmus f. 1710, død 1710.

ca. 1727 Peter Rossen el. Rasmussen el. Asmussen søn, f. 1698, død 10.11.1785, 87 år

Gift 2.11.1727 Kiesten Chrestensen f. 1707, død 2.02.1781, d.a. kådner og smed Chresten Hansen Bonde og Maren i Nørballe.

Børn: 1. Merret f. 15.11.1728, 2. Christen f. 15.03.1731, død 1761, 3. Asmus f. 28/4 1733, g. 1764 Maren Tøges dt fra Hostrup, enke efter Rasmus Samuelsen, 4. Peter f. 3/10 1735, død 1762, 26 år, 5. Hans f. 11.11.1738, 6. Jes f. 11.11.1738, død 1738, 7. Jes f. 4.03.1741, 8. Peter f. 11.09.1744, se nedenfor, 9. Maren f. 11.09.1744, g. bolsmand Hans Boysen i Felsted, 10. Johan f. 11.03.1747, død 1749, 11. Anna f. 21.06.1750, g. 1788 Laust Lausen i Hostrup.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får ejendommen tildelt arealer i Grøvert, Nørre-Lilskov,

Nattergalebjerg, eng i Høballe, Østermarken, egen toft, Jes Petersens toft og del af Rasmus Nissens toft.

ca. 1782 Peter Petersen Rossen søn f. 11.09.1744, død 12.02.1829, 84 år

Gift 17.10.1782 Silla el. Cecilie Cathrine f. 1758, død 28.02.1838, 79 ½ år, d.a. bolsmand Nicolay Thomsen og Marie Cathrine, enke efter Jens Christensen i Sarup, Lysabild sogn

Børn: 1. Peter Petersen f. 15.07.1783, se nedenfor, 2. Nicolaj f. 11.03.1785, g. i Hostrup, 3. Asmus f. 25.01.1787, g. 1815 Ingeborg fra bol Sv. 2.b, bolsmand på Gl. Skovbølvej 23, 4. Cathrin f. 1.02.1789, g. Lorenz Bruun på Skovbølgårdsmark, 5. Christen f. 27.03.1791, g. 1826 Petra Callesen fra Søvang i Højst sogn, 6. Thomas f. 6.09.1793, i Søst, 7. Jes f. 11.11.1795, g. 1807 i Hjordkær Anna Botilla Jacobs dt, bolsmand i Strandelhjørn, 8. Kiesten f. 24.01.1798, g. Paul Friedrich Rang, p.t. på møllen i Kappel, 9. Hans Hinrich f. 1.01.1800, død 1800, 10. Hans f. 23.05.1801, g. 1833 Christina Maria Petersen fra Bøjskovskov, bolsmand i Rugbjerg, Ø. Løgum.

1813 Peter Petersen Rossen søn f. 15.07.1783, død 24.08.1838, 55 år
Gift 16.11.1816 Mette Marie f. 27.10.1794, død 14.03.1870, 75 år, d.a. bolsmand Christian Johannsen og Christina Dorothea i Skovbøl. (Christian er født på bol Nø. 6 a.)
Børn: 1. Dødfødt 4.01.1818, 2. Cicilie Cathrine Dorethea f. 26.08.1819, g. Chr. Jørgensen, Julsgaard på Løjt, 3. Cathrina Dorthea f. 2.02.1822, død 1825, 4. Mette Marie f. 20.07.1824, død 1824, 5. Peter Christian f. 23.08.1826, 6. Cathrina Dorothea f. 2.08.1829, g. 1861 i Aabenraa med Peter Andreasen Bundesen, 7. Christian Petersen Rossen f. 4.10.1832, g. Cathrine Marie Asmussen f. 29.09.1829, bosat i Aabenraa.

1854 Peter Christian Rossen søn f. 23.08.1826, død 13.04.1903, 76 år
Gift 27.06.1854 Ingeborg f. 27.09.1831, død 11.02.1902, 72 år, d.a. kådner og snedker Rasmus Petersen Rasmussen og Mette Margrethe Carlsen i Varnæs, nu i Fjelstrup.
Børn: 1. Peter Petersen f. 10.04.1855, 2. Rasmus f. 3.08.1857, 3. Mette Maria f. 9.02.1860, død 26.05.1936, 76 år, g. 1894 Nis Jessen Petersen fra Hostrupskov, 4. Thomas Thaysen f. 5.05.1863, g. 1892 Anna Margretha Marxen på Felstedmark.

Fire af ejendommens parceller sælges i 1861 til: Jacob Solmer, Peter Christian Petersen, Rasmus Danielsen og Jørgen Jørgensen Ley. I 1893 sælges art. 15 og 16 til Christian Friedrichsen Marxen, Møllevej.

Peter Christian Petersen beholder en parcel på Møllevej 29, hvor han opfører en mindre ejendom.

1872 Jes Nicolai Clausen f. 18.11.1836, død 5.05.1912, 75 år på Felstedmark, s.a. bolsmand Jes Clausen og Metta Christine på Tvingholm, Kværs sogn. Gift 26.07.1867 Inge Cathrine Tychsen f. 4.08.1841, død 31.01.1890, 48 år, d.a. gdr. Hans Tychsen og Cathrine Karstensen i Klixbüll, D.
Børn: 1. Jes f. 15.01.1869 i Felstedskov, 2. Hans f. 8.03.1871 i Felstedskov, 3. Peter Nicolai f. 7.04.1873, 4. Carl Anton f. 12.09.1875, 5. Metta Christine f. 5.02.1877. De tre sidste børn er født i Nørballe.

1885 Chresten Petersen f. 8.05.1855, død 27.06.1928 i Nørballe, s.a. bolsmand Claus Jessen Petersen og Kirstine Jacobsen i Tarup på Als
Gift Eleonora f. 31.05.1861, død 25.08.1933, 72 år, d.a. bolsmand Otto Petersen og Margrethe Jacobsen i Havnbjerg
Børn: 1. Claus Petersen f. 27.09.1886, 2. Otto f. 27.05.1889, se nedenfor, 3. Christine Margrethe f. 21.09.1891, g. Asmussen i Klipleve, 4. Margrethe Eleonore f. 10.07.1899, g. Peter Asmus Boysen Christiansen, Nø. 1 a.

1924 Claus Petersen søn, f. 27.09.1886, død 1957.
Gift 18.06.1920 Anna Kjestine f. 30.08.1894, død 19.08.1964, d.a. gdr. Rasmus Jessen og Christine Øllegård Iversen i Sdr. Ønlev, Hjordkær sogn.
Børn: 1. Eleonore f. 9.03.1922, se nedenfor, 2. Anni Christine f. 20.02.1925, g. Andreas Jacobsen i Sdr. Hostrup, 3. Karen Margrethe f. 24.10.1929, g. Hans Struck, bosat i Dybbøl.

Møllevej 10

foto ca. 1910

1947 Jes Peter Jessen (Sv.s.) f. 17.05.1917, død 24.02.2001, s.a. Jes Jessen og Anne Christine Bertelsen, Skovbølmark
Gift 1944 Eleonora f. 9.03.1922, død 18.04.1973
Børn: 1. Kjeld Ove f. 4.11.1948, 2. Margit f. 5.06.1953, g. Henrik Kristensen, bosat i Egersund

1976 Kjeld Ove Jessen søn f. 4.11.1948
Gift Bente Bruhn

1980 Nicolai Jessen, Møllevej 2, overtager ejendommen.

1984 Nicolaj Jessen på Møllevej 2 og sønnen Hans Walsted Jessen, danner et I/S og overtager ejendommen og driver den i fællesskab sammen med Møllevej 2. Samme år overtog Hans Jessen en del af jorden fra Møllevej 4.

1991 Hans Walsted Jessen søn f. 15.06.1960

Gift 10.06.1989 Birgitte f. 5.08.1960, d.a. Christian Christensen og Frieda Hansen i Aabenraa

Børn: 1. Signe f. 1988, 2. Inge Marie f. 1990, 3. Troels f. 1999.

Nø. 7 b. Halvbol, Sønderborgvej 113

1674 nævnes Jørgen Hanssen på halvbolet.

1676 nævnes Jep Petersen, der samler Fe. 7 a. og 7. b. til et helbol.

Helbolet deles igen i to halvbol

ca. 1685 Jes Jepsen søn, f. ca. 1659 på Ladegård, død 1718, 56 år.

Gift 1685 Karen Mickels dt fra Nørballe, f. ca. 1665, død 1730, 65 år

Børn: 1. Boeld f. 1685, g. 1714 Peter Hans Rossens søn i Tumbøl, 2x 1724 Thomas Rudolph Smed, 2.

Metta f. 1687, død 1688, 3. Peter f. 1689, død 1696, 4. Mette f. 1691, g. på bol Nø. 3 b., 5. Rasmus f. 1693, død 1696, 6. Hans f. 1695, død 1696, 7. Peter f. 1697, se nedenfor, 8. Rasmus f. 1699, g. 1725 Merret - Jens dt fra bol Nø. 3 a., der overtager et ½ bol i Stubbæk efter hendes morbror, 9. Maren f. 1702, død 1749, ugift, 10. Jess f. 1704, død 1706, 11. Jess f. 1706, g. 1732 Anna Hans dt fra Skovbøl, overtager et ½ bol, Møllegade 2 i Tumbøl.

ca. 1723 Peter Jessen søn f. 1697, død 1746, 50 år.

Gift 1723 Anna f. 1692, død 16.05.1779, 88 år, d.a. bolsmand Jens Hansen Juhler og Maren, Nø. 3 b.

Børn: 1. Jes f. 1724 se nedenfor, 2. Maren f. 1725, g. 1747 enkemand og bolsmand Rasmus Petersen i Torp.

ca. 1750 Jes Petersen søn, f. 1724, død 11.07.1782, 58 år – 11 ug.

Gift 23.10.1750 Ellen f. 1725, død 10.04.1789, 63 år 6 md, d.a. bolsmand Asmus Christensen Truelsen og Ann i Bovrup.

Børn: 1. Peter f. 5.01.1752, se nedenfor, 2. Anna f. 13.09.1753, g. 1779 enkemand og bolsmand Friedrich Jørgensen, bol Nø. 6 a., 3. Maren f. 21.08.1755, g. 1782 bolsmand Hans Atzersen i Tumbøl, 4. Trinke f. 11.10.1757, g. 1795 enkemand Nicolay Petersen i Vonskær, 5. Jes f. 26.02.1760, død 1825, g. 1796 Anna, enke efter parcellist Nis Johannsen Juhler, Møllevej 33, 6. Asmus f. 29.03.1762, g. 1x 1799 enken, Ann Jørgensen fra Bovrup, g. 2x 1824 Anna Petersen fra Bovrup og gifter sig ind på et kådnersted i Spang, 7. Anna Cathrina f. 6.10.1764, 8. Hans f. 12.02.1767, død 15.08.1831, 64 år i Tråsbøl, ugift, 9. Ann Marie f. 26.05.1772, død 1789.

Ved udskiftningen af jorden i 1778 får ejendommen tildelt arealer i Sønder Lilskov, Grøvert, eng i Høballe og toft i Rørlejs.

ca. 1791 Peter Jessen søn, f. 5.01.1752, død 9.06.1798, 46 år.

Gift 9.12.1791 Mette f. 1.11.1766, d.a. Jens Johansen Juhler og Ann Kiesten, bol Nø. 5 b.

Børn: 1. Ellen Marie f. 9.05.1793, bolsmand Rasmus Jessen i Hostrup, Hsp 8 a., 2. Jes Christian f. 23.04.1796, død 1797, 3. Jes f. 1.05.1798, død 1799.

N.B. Gråsten jordebog 1791: Peter Jessen har på sin skovskifte grund en inderst boende: enken Cathrina Tagmoes og Christen Hansen Bonde Schmed, hvis boplads og lille kaalhaug er beliggende på højfyrstelig grund med tilladelse af Ladeg. inderst Peter Hansen Böttcher i Felsted.

ca. 1799 Jørgen Hansen Ley (Sv.s.) f. 1776 i Snogbæk, død 21.11.1853, 77 år, s.a. bolsmand Hans Christensen Ley og Marie i Snogbæk

Gift 19.07.1799 Mette, enke efter Peter Jessen, død 14.03.1854, 87 år

Børn: 1. Peter Jørgensen Ley f. 19.04.1800.

1846 Peter Jørgensen Ley søn, f. 19.04.1800, død 16.10.1867, 67 år

Gift 19.12.1828 Cathrina Maria f. 2.04.1807, død 28.07.1873, 66 år, d.a. Johann Johannsen Schmidt og Margretha i Felsted

Børn: 1. Jørgen f. 5.04.1833, 2. Johan Jørgensen Ley f. 24.06.1836, overtager bol Nø. 2 b.

1861 Jørgen Jørgensen Ley søn, f. 5.04.1833,

Gift 24.06.1856 Ellen Maria f. 23.04.1831, død 5.08.1870, 39 år, d.a. bolsmand Jørgen Jessen og Maren Carstensen i Felsted

Børn: 1. Cathrina Maria f. 4.10.1856, død 11.05.1867, 2. Peter f. 16.04.1858, 3. Ellen Marie f. 7.03.1860, død 1869, 9 år, 4. Jørgen f. 29.03.1862, død 1866, 4 år, 5. Kjestine f. 26.01.1865, g. 1889 Nis Johansen fra Skovbølmark, 6. Maria f. 19.01.1868.

Gift 2x 31.01.1874 Christiana f. 23.09.1841, d.a. parcellist Jørgen Paulsen og Juliane Nielsen, Kværsmark

Børn: 1. Jørgen f. 27.04.1874, 2. Christian f. 15.02.1877, 3. Elline Cathrine f. 16.06.1879, 4. Johan f. 8.09.1882, død 1885.

1890 Forpagter, Nis Johansen (Sv.s.) f. 6.10.1859, s.a. parc. Peter Chr. Johansen og Christine på "Tullesgård", Skovbølgårdsmark

Gift 25.09.1889 med Kjestine Ley.

Børn: 1. Peter Christian Johansen f. 12.01.1890, 2. Jørgen

Jørgensen Johansen f. 11/11 1890, død 19.01.1891, 3.

Jørgen Johansen f. 10.04.1892, 4. Dødf. pige død 1893.

1894 Peter Asmus Petersen f. 24.08.1852, i Kliplev, død 12.07.1923, 70 år, s.a. gdr. Hinrich Nicolay Petersen og Offel i Kliplev – Nørballe.

Gift 21.12.1886 Margrethe Cecilie Lorenzen f. 21.02.1860, død 4.01.1936, 76 år, d.a. kådner Carl Jørgen Lorentzen og Anna Maria Klausen i Avnbøl

Børn: 1. Nicolai Hinrich Petersen f. 31/10 1887 i Fladsten, Løjt sogn, 2. Jørgen Johan f. 17/3 1889, g. og bosat i Hanau a. Main, 3. Peter Asmus f. 1/1 1892, død 11/12 1918 som soldat i 1. verdenskrig, 4. Anna Marie f. okt. 1893, død 14/10 1904, 24 år, 5. Jacob f. 29/8 1895, død 11/11 1895 i Nørballe, 6. Jacobine Cecilie f. 9/6 1897, ugift, boede på aftægts huset Sønderborgvej 109x, 7. Offel Margrethe f. 15/12 1899, g. 1927 Nicolai Friedrich Hinrichsen, der i en årrække ejede parcelliststedet, Sdr. Hostrup Østergade 100.

Sønderborgvej 113, "Rønhøj" foto ca. 1980

1923 Nicolai Hinrich Petersen søn f. 31.10.1887 i

Fladsten, Løjt sogn, død 23.9.1949.

Gift 28.02.1924 i Ensted kirke med Marie Sophie f. 9.06.1898, død 30/3 1994, d.a. Christian Jacobsen Struck og Marie i Tandslet

Børn: 1. Cecilie Margaretha f. 6/12 1924, g. murermeister Jens Hokkerup i Tumbøl, 2. Christian f. 13.03.1926, 3. Nicolai Hinrich f. 26.01.1932, g. landmand Christine Hoegh, bosat i Sebbelev.

1960 Christian Petersen søn f. 13.03.1926, død 29.12.2006.

Gift Christine f. 9.04.1924, død 9.08.2008, 84 år, d.a. landmand og møller Johannes og Maren Wieding på Laksmøllen.

Børn: 1. Hans Christian Petersen f. 16.01.1954, g. 1986 Sigrud Piechotta, 2. Marelis Sophie f. 21.06.1956, g. Jørgen Mathiesen, bosat i Bagsværd.

2010 Gården "Rønhøj" blev af boet solgt til selskabet TANGANYKA A/S med et areal på 41,97 ha. Formålet med købet er at forbedre forholdene for det vilde dyre- og planteliv. Projektområdet ligger inden for områder, der i kommuneplanen er udpeget som værdifuldt landskab indeholdende issøer og isbakker. Vest for området ligger en markant ådal med Rubækken, der er udlagt som naturområde og biologisk korridor. Desuden fik ejendommen tildelt etablering af 19 ha erstatningsskov i form af løvskov. Beplantningen blev gennemført i 2012.

Kådnersteder i Nørballe

I Nørballe lå der flere kådnersteder, som alle er nedlagte eller sammenlagte med forskellige bol, senest i forbindelse med udskiftningen i 1778.

Kåd nr. 1.

Hans Hansen Hagensen - nævnes 1613, 1614.

Børn: 1. Marten Hansen, se nedenfor, 2. Jes Hansen, har et bol i Tumbøl.

Marten Hansen Hagensen søn, nævnes 1636, 66, 69, 74 og 1681. Nævnes 1629 at have mistet 200 rd. i kejserkrigen

Børn: 1. Nis Martensen, var først bolsmand i Tumbøl, derefter bolsmand i Nørballe, Nø. 6 a.

1681 Hans Nissen sønnesøn, f. 1753, død 1726, 73 år nævnes 1689, 1692, s.a. bolsmand Nis Martensen og Botel i Tumbøl og Nørballe

Gift Mette f. 1646, død 1726, 80 år

Børn: 1. Søn død 1685, 2. Dødf. søn 1685, 3. Maren f. 1687, se nedenfor.

Chresten Hansen Bonde (Schmed) (Sv.s.) f. 1673, død 1753, 80 år 7 md, s.a. bolsmand Hans Petersen Bonde, bol Nø. 4 a.

Gift 1706 Maren f. 1687, død 1756, 69 år 7 ug, d.a. Hans Nissen og Botel, se ovenfor.

Børn: 1. Hans f. 1710, død 1782, g. 1732 Marn, Tøge Hansen/Boy Christensens enke i Stubbæk, Stb. 2 b., 2. Mette f. 1713, g. 1742 Johan Johansen Schmidt (smed), 3. Peter f. 1716, død 1718, 4. Maren f. 1719, g. 1745 bolsmand Jep Jørgensen i Stubbæk, Stb. 9 b., 5. Anna f. 1722, g. 1746 bolsmand Rasmus Hansen i Røllum, Rlm. 4 b., 6. Kiesten f. 1707, g. 1727 bolsmand Peter Rossen, bol Nø. 7 b., Kådnerstedet nedlægges og sammenlægges med bolet Nø. 6. a. i Nørballe, Møllevej 2.

Kåd nr. 2.

Peter Schmidt - nævnes 1611

Hans Jensen - nævnes 1636, nævnes 1629 har mistet 300 rd. i kejserkrigen

Laurentz Petersen - nævnes 1666, s.a. Peter Schmidt?

Jørgen Lauritzen søn f. 1640, død 1721, 81 år, - nævnes 1666, 1669, 1674 og 1695

Gift Abel f. 1632, død 1709, 77 år

Børn: 1. Maren, g. 1690 bolsmand Hans Hansen i Hostrup, Hsp. 6 b., 2. Laurtz f. ca. 1658, g. 1698 Kiesten, Peter Hansen Schmidt dt i Nørballe, bol Nø. 6 b., 3. Boeld f. ca. 1676, g. 1702 enkemand, bolsmand og

tingskriver Jørgen Petersen Degn i Tumbøl/Nørballe., 4. Trinke f. 1672, død 1688, 5. Hans f. 1676, se nedenfor.

Hans Jørgensen søn f. 1676, død 1729, 53 år

Gift 1717 Kiesten, Chrestens dt fra Varnæs f. 1691, død 1721, 29 år 8 md

Børn: 1. Abel f. 1718, g. 1740 bolsmand Laust Mikkelsen i Stubbæk, Stb. 6 a. (en datter Bodel g. Claus Jessen Nø. 1 b).

Kåd nr. 3.

Jørgen Sneider

Hans Petersen - nævnes 1636

Mikkel Jessen

Jørgen Sneider - nævnes 1666, 69 og 1674

Lorentz Petersen - nævnes 1689

Jørgen Jørgensen, kådner i Felsted/Nørballe

Jørgen Jørgensen f. , død , s.a. Jørgen Nissen og Maria i Varnæs,

Gift 1693 Boeld f. ca. 1668, død 1708, d.a. kgl. bolsmand Peter Jessen Lassen, bol Nø. 5 a.

Børn: 1. Jørgen f. 1695, død 1695, 2. Maren f. 1696, død 1698, 3. Jørgen f. 1698, 4. Maren f. 1699, død 1699, 4. Peter f. 1700, død 1706, 6. Mette f. 1703, 7. Boeld f. 1706.

Gift 2x 1708 Anna f. 1687, død, d.a. kgl. bolsmand Jørgen Petersen Degn, bol Nø 5. b

Børn: 1. Maren f. 1709, død 1709, 2. Peter f. 1711, 3. Jørgen f. 1713, 4. Maren f. 1714

Det tyder på, at kådet har ligget på et af de kgl. bol Nø. 5 a og 5 b's jorder i Nørballe.

Kåd nr. 4.

Jørgen Thomsen - nævnes 1629, har mistet 100 rd. i kejserkrigen

Rasmus Lydicksen - nævnes 1636, 1666 og 1674

Kådnerstedet er i 1666 og 1674 wust = ligger øde hen, og bliver vistnok nedlagt.

Kåd nr. 5.

Jørgen Hansen Erichsen f. ca. 1719, død 15/4 1780, 61 år, s.a. bolsmand Hans Hansen Erichsen og Maren Christensen i Tumbøl.

Gift 1/8 1754 Marine f. 1722, død 9/2 1782, 60 år, d.a. bolsmand Laust Hansen Juhler og Ann Hansen i Tumbøl

Børn: 1. Maren f. 1755, g. 1786 Daniel Asmussen, 2. Ann Margreth f. 1759.

Ved udskiftningen i 1778 nedlægges Jørgen Hansen Erichsens kådnersted i Nørballe, der deles imellem Nørballe Nø bol 4 b. og 5 a.

Kåd nr. 6.

Jørgen Thomsen - nævnes 1629, har i kejsertiden mistet for 100 rd.

Rasmus Lydicksen - nævnes 1636, 1666, 1674.

Inderststed med land i Nørballe "Dønsig", Møllevej 21x

Peter Hansen *Degn*, Stenhugger i Nørballe

Peter Hansen *Degn* f. 1711, død 11.02.1786, s.a. Hans Nissen *Degn* og Maren, bolsmand i Tumbøl – kådner i Svejrup

Gift 1736 Boeld Hans dt. f. , død 1737, 22½ år.

Gift 2 x 1739 Ingeborg f. 1703, død 17.01.1782, d.a. Jørgen Jens Jafrer og Merrets dt i Tumbøl
Børn: 1. Boeld f. 1740, død 1747, 2. Jørgen f. 1742, død 1762, 3. Maren f. 1745, død 1746, 4. Ann Marie f. 1747, g. 1777 snedker Hans Lydicksen.

Gråsten jordebog 1791:

Enken Catharina Tagmoes ejer af marken "Dønsig" beliggende i Nørballe på 3 tdr. land
Inderstedet med land er beliggende på Peter Hissels toftegrund i Nørballe.

Ann Cathrin Tagmoes f. Nissen, iflg. F.T. 1803 i Nørballe er hun 60 år

Ann Cathrina *Tagmoes* f. Nissen, f. 1743, d.a. kådner Nis Nicolaisen og Syndet, Møllevej 50 - der flytter til Stubbækskov.

Gift 13.10.1763 i Ensted kirke med Hans Rasmussen kaldet Tagmoes, f. 1822 i Svejrup, død 10.06.1777 som daglejer i Stubbækskov, 54 år, s.a. kådner Rasmus Petersen Tagmoes og Anna, Varnæsvej 541 i Felstedskov.

Børn: 1. Ann f. 22.07.1764, i Stubbækskov, g. 1793 kådner Johann Christian Petersen Mau i Skovbøl, 2. Synnet f. 12.08.1769, g. 1796 Thomas Hansen Gott fra Rinkenæs, 3. Nis f. 28.03.1774, v/ Stubbæk strand, børn er født i Stubbæk strand.

N.B. Jens Lautzen er først kådner ved Stubbæk strand og flytter mellem år 1785 – 1788 til Nørballe, hvor han benævnes som inderst.

Gift 2x ca. 1784, Jens Lautzen f., død 23.07.1788, 32 år i Nørballe, s.a. inderst Lautz Jørgensen i Skodborg og Ann Kiestin f. Nissen i Nørballe.

Børn: 1. Hans f. ca. 1785 v/ Stubbæk strand, 2. Jens f. 3.07.1788 i Nørballe, død 1788.

Peter Jessen Boysen f. ca. 1681, død 18.10.1767, 86 år, s.a. bolsmand Jes Boysen og Merreth, bol Tu. 11a

Gift 1714 Birthe f. 1686, død ...?, d.a. bolsmand Jens Juhler Nø. 3b og Maren i Nørballe

Børn: 1. Merreth f. 1716,

Hans Petersen Schneider i Nørballe

Hans Petersen f. 1719, død 13.07.1788, 69 år, s.a. bolsmand Peter Hansen Rossen bol Tu. 1b i Tumbøl og Boel Jes dt i Nørballe

Gift 8.11.1743 Merreth f. 1716, død 1.01.1791, 74 år i Nørballe, d.a. Peter Jessen Boysen og Birthe i Nørballe

Børn: 1. Dødfødt 1744, 2. Maren f. 15.09.1745, død 1748, 3. Peter 1.06.1747, gift i Tirslund, 4. Maren f. 10.05.1749, gift i Frøslev, 5. Boeld f. 2.05.1752, g. 10.05.1787 Christen Jørgensen, smed i Oksenvad, 6. Dødfødt 1756, 7. Margretha f. 1857, død 1758, 8. Margretha f. 04.1759, død 1.06.1789. Hun tjente hos Henrich Henningsen i Egernsund og derefter hos broderen pastor Henningsen i Svabsted.

Kilder: Felsted gårde v/ Ib Andersen, Lokalkivet. "Nørballe bol gennem tiderne" v/ Ib Andersen:

Historisk Årbog for Felsted sogn 2007 s. 7-25

Præstegaardsvej 3, 5 og 7 v/A.A. se Historisk Årbog 2010. s. 16-22.

Kejserkrigens ødelæggelser 1627/28 i Nørballe

Opgørelse over omkostninger og tab for kongelige bolsfolk i Nørballe.

Bol Nø. 1.a. Nørballe 8.

Christen Jenssen nævnes 1613. Nævnes i årene 1610-13.

Peter Tayssen nævnes i 1617, s.a. Peter Truelsen, Gl. Egegård i Felsted

Han nævnes første gang på kejsertidens tid. Fra 2. dec. 1627 til 1. dec. 1628 skal han ugentlig give 4 m. 6 s. 9 p. i penge, brød $7\frac{1}{2}$ p., havre $\frac{3}{4}$ skp., kød $7\frac{1}{2}$ p., for øl $3\frac{1}{2}$ s., for hø $2\frac{1}{2}$ s. og for strå 1 s. 1. jan. 1628 og 26 uger 3 dage frem: penge 1 m., brød 3 p., kød 3 p., øl 1 $\frac{1}{4}$ kande, hø for 1 s. 6 p. og strå for 3 p. Der findes også en fortegnelse over, hvad skade han har lidt i 1628: (Peter Tayssen tho Norballj) 2 heste til 70 m. 1 "starke" 13 m. 1 kedel 3 m., 2 kedler slået i stykker 1 m. 8 s. 1 senge "decke" 5 m., 4 lagner 5 m., 1 vams 1 "rock". 3 par strømper og al slags linnedtøj 5 m., 15 alen linned Wandt" 4 m. 11 s. 1 jernstang i skorstenne 1 m. 1 "brandt rodh" 1 m. 8 s. 1 "fürtange" 8 s., 3 "bylen" 3 m. 4 s. Vogntøj "werbrandt" 2 m. 2 hjul taget med væk 3 m. 3 ørtug havre 20 m. 14 "føder" havre smidt ud af laden og ladet fortære 24 m. vinduer udslået for 4 m. "Wahm und Spete gennemmen" for 4 m. brød "von" 4 skpr. Mel 2 m. kød taget væk for 2 m. 8 s. Smør røvet for 1 m. 10 s. 2 "forten" 9 s. 1 rytter 7 dage, hver dag 6 s. er $3\frac{1}{2}$ m. 1 s. I alt beløb tabet sig til 117 mk. (Gott. ark B9 IV)

Den 26. nov. 1632 nævnes han som sandemand, Peter Tayssen tho Norballig. (Pergament, Stubbæk, L.A.), 1636 nævnes han på bolet i kirkeregnskabsbogen.

Iflg. en anden fortegnelse har han lidt skade på 145 r. (Sdr. Månedskrift 1935, Felsted sogn). – Haderslev amtsregnskaber. Haderslev toldregnskab. 30. juli 1632 1 pferd 6 p. – Aabenraa bys tingprotokoller. 12. nov. 1621. Peter Thayessen zu Nørit Ballige Fehllstede vonhaftigh, hatt mitt genughsamem habenden schriftlichen Volmacht, seines Vatterm Peter Truelsen, Peter Taysess alhie zu Apenrade, seines Vatten Anpartt an der hausstede alhier in dem Fische Strassen, so viell Ihen weg sodan Hausfrauwen Vatter und Muther zukauftt verschotten, Imgleichen auch Jørgen Rasmus zu Quers, sein antheill, er und seine Hausfrauwen. Diese Nachfølge, Alse Hans Paulsen.

Bol Nø. 1.b. Nørballe 6.

Jørgen Jenssen nævnes i årene 1610- 13. Vedr. Jordebogen se bol, Nø 5.b

Ca. 1623 Jes Jørgensen (formodentlig søn),

g. Marine

Han nævnes i årene 1623 og 1633

Opgørelse fra Kejserkrigen 1627-28. Afgifterne af penge, brød, havre o.s.v. er lig med bol Nø 1.a.

Der findes en fortegn. over hvad skade han har lidt (Gott. ark. B. IV): 2 heste 84 m., 7 ørtug havre 28 m., 19 "foder" utærsket havre 36 m., 5 skpr. rug $2\frac{1}{2}$ m., bagt brød for 5 m., 3 tdr. øl 9 m., 4 "schape" 6 m., 3 sider kød 6 m., 7 skinker 6 m. smør og ost 3 m. 6 s., 3 sække 3 m. 2 senge "dekken" 8 m., 3 lagner 6 m., 1 keddel 3 m., 1 sadel 3 m. "1 laench Rohr so ehm Vermøg 1 F.G. Mandaht Vperlecht tho holden" 10 m. 3 par sko 4 m. 8 s. 1 frakke, 1 par bukser, 1 par handsker, 1 skjorte 5 m. 12 s., 3 bordlagner 1 m. 12 s., alen vadmæl 6 m., 1 kone "Rok" 5 m. 2 par strømper 2 m., 1 vams 1 m 4 s., Jernet i skorstenen taget væk og 2 "bylen" 3 m. 8 s. 1 svin 3 m. Kister og kasser samt 15 låse slået itu 8 m. 1 "höcken" 22 m. 2 sengelagner 14 m. 8 s., 3 andre sengelagner 7 m. 5 senge "dekken" 17 m., 1 kone "Rok" 16 m., 19 alen "linnewandt" 17 m., 2 skind, 1 hue 5 m., I alt $307\frac{1}{2}$ m. 2 s. Iflg. en anden fortegnelse har han haft en skade og udgift på 210 Rd. I 1636 nævnes hans kone på bolet, så han må være død.

Bol 4.a

Bolet lå øst for Bygbjerg, men blev nedlagt i forbindelse med udskiftningen i 1778

Bolsmand Jes Andersen.

Opgørelse fra Kejserkrigen 1627-28. Afgifterne af penge, brød, havre o.s.v. er lig med bol Nø 1.a.

Han lider skade for over 500 m. (af de kejserlige folk: frataget 2 heste 100 m., 1 hoppe 40 m., Hans utærskede korn samt rent korn, hans kones tøj, skørter, schorten = skjorte, "Rocke" og senge "gerede" samt ituhuggede kister og kasser).

Jes Andersen nævnes endnu på bolet i 1666.

Haderslev amtsregnskab og toldregnskab af 29. sept. 1631 har han 1 hest, 6 p. 29. sept. 1632 2 heste, 1 s. 30. sept. 1633; 2 stück Viehe 1 s. 21. sept. 1638 3 osen 1 s. 6. p. 9. nov. 1649 2 kuhe 1 s.

Bol Nø. 4.b Bygbjergvej 16

Bolsmand Laurentz Petersen

Opgørelse fra Kejserkrigen 1627-28. Afgifterne af penge, brød, havre o.s.v. er lig med bol Nø 1.a.

Hans tab opgøres til 15 læs havre 30 m., 1 læs utærsket rug 3 m., 3 ørtig ren havre 12 m., 13 får 19 m. 8 s., 1 svin 3½ m., 4 gæs 4 m., 4 skp "hoppen" 4 m. 1 vogn 2 m., 2 tønder øl 6 m., brød af 12 skpr., Mel 6 m., 20 pund smør 2 m., 2 "schinke=speckes" 2 m. 1 soldat 9 dage 3 m., 1 ost 12 m., 2 "sanitten krägen" 30 m., 2 vamser 20 m., 1 "Wandes schörte" 30 m., 1 "loss Wonet deke" 20 m., "ellen lene Wande, 5 kussen Behren samentlich" 12 m., "Heden garne" for 2 m., 1 par bukser af engelsk stof 5 m. I alt 313 m. 4 s. Dertil den nye skat 3½ m. I en anden fortegnelse over bøndernes skader, nævnes han at have mistet for 205 m.

Bol Nø. 5.a Bygbjergvej 19

Bolsmand Nis Sørensen

Opgørelse fra Kejserkrigen 1627-28. Afgifterne af penge, brød, havre o.s.v. er lig med bol Nø 1.a.

Hans skade under krigen anslås til 467½ m. Det var de kejserlige folk, som havde forvoldt skaden.

2 heste blev ham frarøvet 100 m., 30 læs "schoffkorn" 60 m., 5 ørtug havre 20 m., 1 ørtug rug 3 m., 1 ørtug byg 3 m., 6 "bedde deken" 25 m., 1 ditto 12 m., 6 lagner 18 m., 2 "Wandes schorten" 20 m., 1 par "Wandes boxen vnd hølle" 9 m., 3 "Bockfel" 10 m., 3 par vadmel's bukser 3 m., 5 par sko 5 m., 2 par støvler 4 m., 1 "borchswin" 3 m., 2 får 3 m., 5 gæs 5 m., 5 "schünke speecks" 5 m., smør for 3 m., ost taget for 2 m., "Em afgedrøwet" 20 m., 1 "suluern gørdel" 20 m., brød af 12 skpr mel 6 m., 1 side "specks" 3 m., 4 tønder øl 12 m. med mere, i alt 467½ m. Iflg. en anden fortegnelse gøres hans tab op til 400 m.

Bol Nø. 5.b Bygbjergvej 7

Bolsmand Nis Kudemann

Opgørelse fra Kejserkrigen 1627-28. Afgifterne af penge, brød, havre o.s.v. er lig med bol Nø 1.a.

Hans tab opgøres til mere end 702½ m. 1 s.

Frataget ham 2 heste 100 m., 2 hopper og 1 vogn 100 m., hans korn, rent og utærsket, hans og hans kones tøj, samt kister og kasser slået i stykker, for mere end 500 m. Haft 1 rytter i 7 dage, hver dag a`6 s. = 2½ m. 1 s. Ifølge anden fortegnelse har han lidt et tab på 500 m.

Bol Nø. 6.a Møllevej 2

Bolsmand Jep Christensen.

Opgørelse fra Kejserkrigen 1627-28. Afgifterne af penge, brød, havre o.s.v. er lig med bol Nø 1.a.

Hans tab opgøres til 506 mk. 9 sk. Nemlig 22 lagner., 16 alen linned "wandt" og 1 borddug 100 m., "Bedde deken" 5 for 60 m., 3 "Wandms. Røke" 50 m., Samme slags dug for 30 m., 2 messingkedler 2 "grepen" 10 m., 1 "stuke wandt thomWambs" 8 m., 12 alen vadmel 5 m., 24 alen "Dun deke" 15 m., 2 "fewen Matzen" 6 m., Linnedtøj for 5 m., Dåbstøj for 3 m., 1 "sammitten krage" 5 m., 2 "handtducken" 3 m., 2 skjorter 4 m. "Rockmagen Vor" 3 m., 3 "schörteldøke" 3 m., 3 "kussen blede" 3 m., 3 puder 3 m., 3 par sko 4 m., 1 "Wahve" 2 m., 1 ny dyne 2 m., 1 "fasse kostet" 5 m., 1 "kuve Vorbrendt so gudt als" 5 m., Håndøkser og andre Økser 4 m., Andre jerntøj for 1 m., 1 ny vogn til 10 m., Desuden 4 hjul 4 m., Andet vogntøj 5 m., 1 "dundek vnd 1 pahr strumpe" 5 m., 2 "frwen hemmede" 3 m., 3 "elle ossen brugs wandt vnd 1 felle" 2 m. 6 s., 6 "kussen buren" 4 m., 2 bötlinger., 4 gæs 8 m., 2 "syde specks" 6 m., 1 rytter i 7 dage 2½ m. 3 s.

Kilder: Ib Andersen, Varnæs efterladte dokumenter.

Felsted – Nørballe udskiftning 1778

Uddrag af udskiftning/udflytning i oversættelse v/ sognepræst Urban Schrøder, Varnæs.

Første møde afholdt den 13. juli 1778:

På foranledning af lodsejerne i Felsted – Nørballe kommune er jorderne til disse to landsbyer bleven opmålt og udskiftet af landmåler Niels Jepsen i Tumbøl, og med billigelse af følgende:

Vedtaget og fastsat:

a. Med hensyn til engen Tueselkær, som ikke er bleven takseret, er intet videre at foretage, da denne eng ikke hører til kommunen men til Ladegård gods, og de nuværende ejere Peter Petersen, farver Peter Petersen Søhested, begge i Felsted, og Paul Christoffersen i Tumbøl, ikke er sindet på at ophæve fællesskabet for denne lods vedkommende.

b. Engen Damhal og Mølledam, som nogle Ladegård fæstere har fået som erstatning for skovskifter, skal de betræffende fæstere efter tilladelse fra Kaptajn Søncke L. Petersen, (daværende ejer af Ladegård gods), lade disse lodder bonitere, så landmåleren kan rette sig derefter.

c. Peter Petersen Søsted, Lorenz Matthiesen og Hans Jepsen har små lodder, kaldt Bjisselbæk, som på lignende vis separat skal bonitere og opmåle og tillægges deres øvrige lodder.

d. Omhandler fordelingen og opmålingen af de mange spredt beliggende moser. (Som kommer til at ligge indenfor forskellige bønders lodder).

e. Omhandler skovene Lillskov og Hestknæk (kaldt med det skrækkelig forvanskede navn ”Hestknecht”, Lilleskov, kaldt ”Lillschau”), som erkendte ser, ikke skal deles.

Videre er besluttet, at skovskifterne ikke skal opmåles, men henlægges i samme forfatning som hidtil.

Og for det tredje, efter forkastelse af forslag om i det mindste, at dele samtlige moser efter jurisdiktion, og det vedtoges på grund af mosernes store forskel i bonitet ikke at dele dem i sin helhed. (Derved får bønderne og lodsejerne altså mosejord flere forskellige steder).

Vedttaget i første møde den 13. juli 1778.

Lüders, Møller (Herredsfoged for Lundtoft H.) Hinrichsen (Hertugens Herredsfoged), Kaptajn Petersen på Ladegård og Stengaard.

Andet møde afholdt den 14. juli 1778

Forhandlet bl.a. følgende:

At interessenterne i mellemtiden har boniteret moserne ved hjælp af et af dem lavet ”instrument”, der med hensyn til vejene vedtog at de udlægges i følgende bredde, uden hegn og grøfter:

Landevejen Aabenraa - Sønderborg	14 alen = ca. 8.54 m.
- Aabenraa – Gråsten	14 alen
Møllevejen til Felsbæk og Krusmølle	12 alen
Tingvejen til Tørsbøl over Kværsballe	12 alen
Flensborg Stadsvej over Assenholm	12 alen
Skovvejene og alle øvrige veje	8 alen
Kirke- og fodstier	4 alen

Og der drages omsorg for uhindret adgang til hver jordlod.

Omkostninger til nødvendige broer afholder af hele bols vis og fordeles mellem de forskellige jurisdiktioner, det være sig mellem kongelige, hertugelige, ladegårds fæstere o.s.v.

Der træffes aftale mellem kommunen og Kaptajn Petersen på Ladegård om bygning af en bro over åen ved Møgelvad (vejen Felsted-Gråsten), hvor der altså hidtil ingen bro var. Den skal bygges af sten.

Det vedtages, at hver lodsejer skal være pligtige til at sørge for afløb af naboens vand, når denne lod ligger ”ovenfor”.

Der træffes faste regler for indhegning af markerne og hegnes vedligeholdelse, under bødeansvar.

Der træffes ordning med nogle kådnere fra Bjergskov om lodden i "Møllendam".

Så går man over til at behandle kommunens jorder:

Vedrørende pastoratjord møder kgl. Herredsfoged Stengaard af Augustenborg og fremlægger skrivelse fra Rentekammeret i København.

Der vedtoges følgende:

1. Man udnævner 4 sandemænd fra Lundtoft Herred, 2 udpeget af pastoratet og 2 af kommunen. Præstens får givet det til 8 jernkøer svarende i areal lige syd for præstegården.
 2. Den kgl. Herredsfoged lader kravet om erstatning for præstens eftergræsning falde.
 3. Der tages bestemmelse om erstatning for præstens græsningsret til 24 får. Sandemænd afgiver her ligeledes deres skøn
 4. Men mere med Herredsfogeden (Stengaard) om præstens vederlag for tørvejord.
 5. 5. 6. og 7. Forhandling om mindre krav fra præstens side, bl.a. vedrørende rensning af Kirkemosen (dammen ved kirken) nogle punkter vedr. præstens ved jordens udskiftning udsættes til senere.
- B. Vedr. Degnejord.
Degnen får Degne- og skoleland fuldstændig i henhold til gældende bestemmelser.
- C. Smedeland.
Smeden får land omtrent midt i kommunen ved siden af skolelandet.
- D. Jord til kådnere og inderste.
Samtlige kådnere og inderste får jord anvist til afløsning for græsningsret til en ko.
Hver jurisdiktion sørger for sine.

Lüders, Møller, Hinrichsen, Petersen og Stengaard

Tredje møde den 18. juli 1778.

Protokollen denne dag kun underskrevet af fire: Lüders, Møller, Hinrichsen og Petersen.

Stengaard der repræsenterede pastoratet, var ikke med til dette møde.

11. Det vedtoges at landsbyens jord fordeles efter hele, halve og kvartbol, med fradrag af inderste og kådnere. De nævner, at Inderst Peter Jakobsen i Nørballe helt henlægges til Gråsten, hvilket vel betyder, at hertugen må selv sørge for ham, da Jakobsen altså har betalt sine forbedelsespenge til Gråsten.

12. Det vedtoges, at 18 halve bol skal flytte ud, nemlig; 2. i Stensvang, 2. i Årsvangen, 5. til Sønder Lilleskov, 2. til Birkebjerg og Østermark, 4. til Tastebjerg 2. til Nattergalebjerg og 1. til Nørre Lillskov.

13. De i byen tilbageblevne bønder betaler til udflytterne på hvert bol: 50 mark lybsk, 12 travet tag a 12 lispund som gave og 6 travet som lån i 4 år. Og der stiller hver halvboldsmand et køretøj med kusk og dygtige håndlangere til rådighed så længe nedbrydning og opbygning vare. Dette sidste yder af jurisdiktioner så vidt som muligt, indtil udflytterne har sin bygning under tag.

14. Udflytterne må medtage alle evt. træer fra det gamle bolssted, men de skal være fjernet inden 3 år. Det samme gælder for sten m.m.

15. De fremtidige lodsejere af Stensvang, Vestermark, Årsmark, skal i to år levere henholdsvis 10, 6 og 4 læs gødning hver til udflytterne i Østermark, Birkebjerg og Tastebjerg, (da disse har bygget i udmarken).

16. De samme ovennævnte udflyttere skal efter uvildige Sandemænds skøn have ret til at høste engen ved Stensvang og Møgellose.

17. Derefter fordeler lodderne som følger:

a. Ladegårds undersåt Chr. Hansen Kirchmann, (Kirkevej 11), bliver boende og får sin lod i Stensvangen, men skal dele afgrøden af en eng med en af udflytterne som ingen eng har.

b. På byens vestside flytter begge ladegårds undersåtter; Hans Jørgensen og Christen Schmidt efter overenskomst med sognefogeden ud. På Årsmark bliver sognefogeden Jes Thaysen siddende og tager sit land fra sit hus og sydpå til Præstebroen i Stensvang og vestpå i Vestermarken til hans mål er fyldt.

c. Af de på landsbygadens vestside liggende 3 3/8 bol af Ladegård jurisdiktion, flytter 5 halve gårde ud og de øvrige 7/8 bol bliver liggende, (1/2 bolet på hjørnet af Gråstenvej - Præstegaardsvej og 3/8 bolet Gråstenvej 12). Disse sidste begynder at tage jord der, hvor sognefogedens hører op og gå norden om "Stadskær" indtil deres mål er fuldt.

(Det må vist forstås således, at 5 halvbol flytter ud og 2 bliver liggende).

d. Af de på landsbygadens østside øvrige 4 1/8 bol af Ladegård jurisdiktion, bliver et 1 1/8 bol i byen og de øvrige 3 hele bol (6 halve bol) flytter ud. De som bliver i byen, får deres jord i Jøballe (Høballe) og Østermarken.

(Det må vist forstås således, at 3 hele bol (6 halve bol) flyttes ud og to halve bol samt 1/8 bol bliver liggende.

e. Af de tre hele kgl. bol i Nørballe øst bliver 1 og et halvt bol i byen og den anden halvdel flytter ud. De som bliver får deres jord som den ligger dem bedst af Østermark og Grøvert, hvortil bemærkes, at de to østligste intet får af sidst nævnte vang. De tre udflyttere er Rasmus Nissen, Peter Bonde og Jes Lassen.

f. Af de tre hertugelige helbol nord i byen flytter tre halve bol ud og de tre blivende halve bol får deres jord efter bedste beliggenhed omkring deres huse i "Dynsig", Østermark og Lille Lillskov, hvortil bemærkes, at landmåleren sørger for at de ligesom de kongelige får hver noget af den gode jord.

g. Det kgl. bol vest i byen får sin jord i Nørre Lillskov og i Grøvert mark indtil deres mål er fuldt, (Nørballe 6 og 8).

h. De tre kgl. udflyttere får deres part fra Tumbøl skellet i marken "Birkebjerg" til "Trolldmose" og derfra langs Tumbøl skel til "Tastbjerg" indtil deres mål er fuldt.

i. De halvanden hertugelige bol (udflytterne), får deres jord således, at et halvbol får sin jord i Nørre Lillskov, og to halvbol i Sønder Lilleskov, dog således at de får mest udlagt af Vestermarken.

j. Af de tolv udflyttede Ladegård kommer 7 i resten af Sønder Lilleskov, Vestermark, Aarsmark og Stensvang og hertil bemærkes, at det helbol i hvis mark Mølleengen kommer til at ligge, må forpligte sig til at give et andet Ladegård bol med manglende eng andel i engen.

De øvrige 5 Ladegård halvbol som flytter ud, får deres jord i Østermark, Birkebjerg, fra de kgl. bol i Tastbjerg vest på til Nattergalebjerg indtil deres mål er fulde.

Derefter meddeles at Termin er ansat til den 27. juli for at udmeldte Sandemænd kl. 8.00 morgen nævnte dag kan give møde for at tage skøn over jordens fordeling og hele udskiftningsplan.

Fjerde møde den 27. juli 1778.

Til mødet er mødt de fire Sandemænd, som skal afgive skøn over udskiftningen og jordernes fordeling, tilstede er nemlig: Christian Nissen, Hans Jessen Thaysen, Hans Rossen og Mathias Balzersen (sandsynligvis selvejerbonde fra Lundtoft Herred), Christian Nissen, Stubbæk og Hans Jessen Thaysen Hokkerup der er valgt af Pastoratet, mens kommunen har valgt Hans Rossen, Røllum og Mathias Balzersen, Lundtoft. Myndighederne har til opmand udpeget Sandenmand kgl. bolsmand Peter Diederichsen, Stubbæk.

Et første mål med hensyn til en lille eng, som bruges af Bjergskov kådnere bilægges ikke helt, men landmåleren får besked om at udlægge vej til engløggen.

Mellem den kgl. husfoged Stenggaard og Sandemændene er der enighed om, at præsten får tilmålt 12 skæpper (1 1/2 tønne) boniteret jord for hver af de udflyttede otte jernkøer.

Ligeledes får præsten 13 skæpper jord i Kirkebjerglykke for hver 5 hver 5 får han har haft i græs (24 får). (Jorden i Kirkebjerglykke er lidt lavere boniteret).

Der tages bestemmelse om en vej over præstegårdsjorden. (Herfra får præsten 20 tønner land for sin græsningsret).

Protokollen oplæses af Herredsfoged Stenggaard og godkendes og underskrives af:

De fire sandemænd, Lüders, Møller, Hinrichsen og Petersen.

Femte møde i Felsted den 28. juli 1778.

Pastor Meyland ønsker at få jorden for fåregræsningen i et stykke sammen med den anden jord lige syd for præstegården. Det ordnes således, at græsningsretten nedsættes til 20 får i stedet for 24.

Jorden til de kgl. kådnere og inderste skal efter de kgl. Sandemænds forslag jævnstilles med præstegården. Det vedtages at udflytterne afgiver deres tofte til de i byen bosiddende, dog at de gamle tofteejere beholder dem en årrække, alt efter omstændighederne. Sandemændene skal skønne, hvor længe enhver udflytter beholder sin toft i byen og på hvilken vis han må dyrke den. Eventuelt skal der ydes den nye ejer en godtgørelse.

Sluttelig bestemmes, at degnen, som protesterer imod tildelingen af degneparten, straks skal henvende sig til den kgl. øvrighed i Tønder, og at landmåleren ellers udmåler degnejorden som det er bestemt.

Lüders, Møller, Hinrichsen, Petersen og Stengaard

Møde den 31. august 1778

Mødet afholdes på grund af, at landmåler Niels Jepsen er stødt på udfordrende vanskeligheder ved opmålearbejdet og for at få disse fjernet, er dette møde ansat og Sandemændene Hans Jepsen, Hans Jessen Thaysen samt Hans Petersen i Røllum tilkaldt.

Følgende er vedtaget:

Ladegårds kådnerne Peter Petersen Søhested, Mathias Lorenzen og Hans Jepsen får for deres hidtidige fåregræsningsret i Bjisselbæk tilmålt $2\frac{1}{2}$ skæpper jord til deres øvrige jordlod (lægges til deres jordlod).

Sandemændene henlægger skolemesteren 3 tønder havrejord (i Grøvertmark) og bestemmer, at han for hver tønde havrejord får 6 skæpper boniteret jord som af landmåleren udmåles til et for skolemesteren bekvemt sted og uden gene for lodsejerne.

Efter kommunens erklæring skal de 4 tønder smedeland henlægges et bekvemt sted i Birkebjerg.

Sandemændene fastsætter, at kådnerne får 62 skæpper ($1\frac{1}{2}$ tønde) boniteret jord for hver græsningsret.

De 3 kgl. og 2 Gråsten kådnere får deres jord i Birkebjerg ved "Savled" og "Langager".

For de øvrige to kgl. kådnere forbliver de ved den tidligere afgørelse.

Ligeledes afventes de femten ladegårds kådnere (må være inderste) på samme vis og sted, forudsat at hr. Kaptajn Petersen ikke kan anvise dem plads på de af hans bol tilhørende tofter, ligesom ved Nørre-gårde, uden skade for lodsejerne. (mark interessenterne).

Efter alt dette er ordnet og landmåleren erklærer, intet er i vejen for målingens fortsættelse, slutter mødet.

Lüders, Møller, Hinrichsen, Petersen

Hans Jepsen, Hans J. Thaysen, Hans Rossen

Landmålings- og udflytningsprotokol for Felsted – Nørballe kommune.

I hvilken hver tønde	jord er anvendt	lot	20.000	kvadrat	alen
og -	skæppe jord	- - -	2.500	-	-
og -	rode jord	- - -	100	-	-

Nedskrevet (ekstraheret) den 16. juni 1779 af landmåler Niels Jepsen af Tumbøl.

Summering af alle opmålte landerier, som disse efter kommunens taksation (bonitering) i beskaffenheden og med fradrag af alle veje, stier og tørvemoser indeholdende følgende areal:

Opmåling af tønder og skæpper er benævnt i Kvalitet, og 1 tønder land = ca. 660 m²

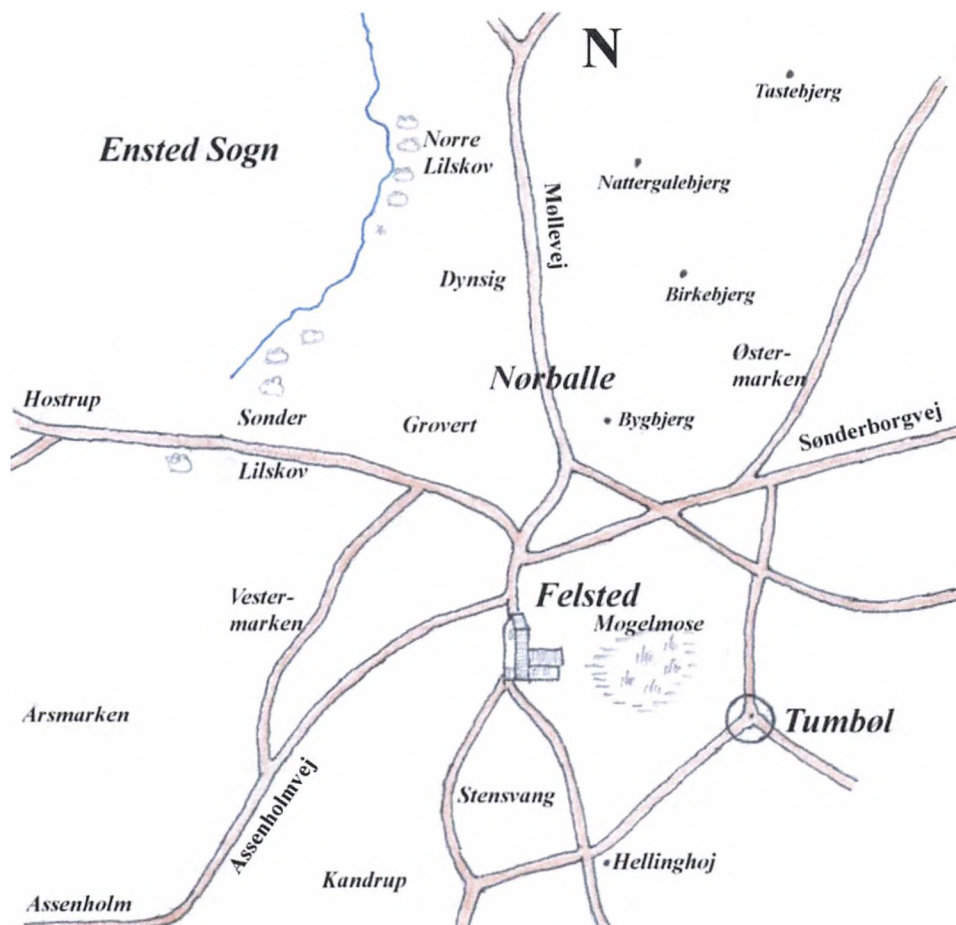
a. Stensvang, Damhal, Mølledam og Kirkebjerglykke	173 Tdr	Sk.
b. Arsmark	105 -	7
c. Vestermark	152 -	6
d. Grøvert	73 -	1
e. Sønder Lillskov	144 -	6
f. Nørre Lillskov	113 -	4
g. Dynsig	30 -	10
h. Nattergale bjerg	121 -	0
i. Tastebjerg	159 -	4
j. Intet nævnt		
k. Birkebjerg	107 -	0
l. Østermark	168 -	2
m. Jøballe (Høballe)	29 -	4
n. Tofte og vejgrunde	<u>119 -</u>	<u>5</u>
	i alt	1.497 Tdr. 1 Sk.

Liste over ejendommene og størrelse, iflg. landmålerens opmåling:

	Præstegårdens bol i Stensvang	11 Tdr.	7 Sk.
Fe. 1.	Sognefogedens (Gl. Egegaard)	88	2
Fe. 10 b.	Christen Hansen Kirchmann i Stensvang og egen toft	32	4
Fe. 2 b.	Hans Jørgensen (Jendresen) i Stensvang og egen toft	33	1
Fe. 2 a.	Hans Paul Petersen i Stensvang	35	0
Fe. 3 a.	Hans Petersen i Vestermarken og egen toft	32	2
Fe. 4 b.	Jens Lausen i Vestermarken	37	5
Fe. 4 a.	Hans Jessen i Vestermarken og Arsmark	49	7
Fe. 5 a.	Jørgen Jørgensen Lund i Vestermarken og Grøvert	37	1
Fe.	Jørgen Johannsen Schmidt 3/8 bol i Grøvert, Hans Bondes, Jørgen Lunds, Hans Jessens og Hans Lausens toft 1, 2 tdr. af gaden.	26	3
Nø. 6 b.	Jes Lorenzen i Grøvert, Østermark og eng i Jøballe	43	4
<u>Nø. 6 a.</u>	Johan Johannsen Schmidt i Grøvert, Østermark og egen toft	20	6
Nø. 1 a.	Peter Thaysen i Grøvert og Nr. Lillskov og egen toft	41	0
Nø. 1 b.	Claus Jessen i Grøvert og Nr. Lillskov og egen toft + kåd i Fe.	39	1
Nø. 3 b.	Jes Jessen Juhler i Grøvert, Nr. Lillskov, Dynsig og egen tofter	48	3
Nø. 2 b.	Hans P. Heisel af Grøvert, Nr. Lillskov, Nattergalebjerg, Østermark, eng i Jøballe, Peter Jakobsens inderststed, Rasmus Boysens og Rasmus Nissens toft og egen toft	50	4
Nø. 7 a.	Peter Rossen af Grøvert, Nr. Lillskov, Nattergalebjerg, eng i Jøballe, Jes Petersens og Rasmus Nissens toft og egen toft/hussted	48	7
Nø. 5 b.	Jes Johannsen, Østermark og Birkebjerg og egen toft	42	5
Nø.	Frederik Jørgensen, Østermark og eng i Jøballe	17	1
Fe. 9 a.	Christian P. Kryger, Østermark, eng i Jøballe, Hans Boysens toft, et inderstested	18	0
Fe. kåd	Hans Tordsen, Østermark, Hans Boysens toft og egen toft	10	2
Fe. 7 b.	Hans Lausen, Østermark og eng i Jøballe og 6 tdr. toftegrunde	18	1
Fe. 7 b. ²	Hans Rossen i byen, Østermark og Jøballe og 7 tdr. toftegrunde	18	1

Fe. 10 a.	Johannes Hansen i byen, Jøballe, Peter Truelsens og egen toft	16	5
Fe. 8 a.	Jes Hansen, Østermark og eng i Stensvang	47	0
Fe. 8 b.	Peter Truelen i Birkebjerg	39	6
Fe. 9 b.	Rasmus Jørgensen i Birkebjerg, Nattergalebjerg, Tadersted og eng i Jøballe	42	7
Fe. 7 a.	Jørgen Nicolaysen i Tadersted, Nattergalebjerg, eng i Stensvang	44	6
Nø. 5 a.	Jes Lassen i Taderstedbjergene + del af Peter Bondes bol	62	0
Nø. 4 b.	Nis Rasmussen i Taderstedbjergene, $\frac{3}{4}$ af Jørgen Erichsen og $\frac{1}{4}$ af Hans Tordsens kådnersted, + del af Peter Bondes bol	56	5
Nø. 6 a.	Johan J. Schmidt, 10 tdr. af Peter Bondes bol, eng i Jøballe	15	3
Fe. 6 a.	Hans Boysen i Nattergalebjerg og eng i Stensvang	39	6
Fe. 5 b.	Hans Bunde i Nattergalebjerg og eng i Mølledam	46	3
Nø. 7 b.	Jes Petersen i Sdr. Lillskov, Grøvert, eng i Jøballe og egen toft	44	4
Nø. 3 a.	Lorenz Jessen i Sdr. Lillskov og eng i Jøballe	51	1
Nø. 2 a.	Rasmus Boysen i Sdr. Lillskov og eng i Jøballe	48	5

Til det nedlagte bol (to halvbol) nu tilhørende kaptajn Søncke L. Petersen på Ladegård, er udlagt i Årsmark (Assenholm), Stensvang, Mølledam, Kirkebjerglykke, af Joh. Juhlers og af Rasmus Jørgensens boplads og i Nattergalebjerg, samt græsningsret for Ladegård inderste er udlagt og opmålt.

Felsted - Nørballe ejerlav - uddrag af kort opmålt 1783 af Videnskabernes Selskab

Oversigt over de 10/11 bol i Felsted, samt ejere og deres adresse efter udskiftningen/udflytningen.

Bol nr.	1709	Udskiftning 1778	1920	Adresse år 1980
Fe. 1.	Jes Petersen	Peter Thaysen	Marie Amalie Iversen	Præstegaardsvej 11
Fe. 2 a.	Rasmus Hansen Callesen	Christian J. Schmidt, nedlagt	og overtaget af Søncke L. Petersen,	Ladegård
		Gården genoprettes	Thomas Todsen	Assenholmvej 4
Fe. 2.b.	Nis Petersen Hissel	Hans Jendresen	Jørgen Petersen	Kandrupvej 8
Fe. 3.a.	Asmus Hansen Lund	Hans Petersen	Halvbol, Gråstenvej 38b –	Præstegaardsvej 6
Fe. 3.b.	Jes Rossen	Nedlagt-nyt parcelliststed	Hans Hansen	Møllevej 33
Fe. 4.a.	Peter Hansen	Hans Jessen	Andreas Petersen	Vestermarken 11
Fe. 4.b.	Peter Jepsen	Jens Lausen	Jørgen Jochimsen	Assenholmvej 2
Fe. 5.a.	Rasmus Hansen Lund	Jørgen Jørgensen Lund	Peter Hansen Jepsen	Vestermarken 12
Fe. 5.b.	Chresten Jerresen	Hans Lorentzen Bunde	Johan Peter Jørgensen	Lyngskovvej 1
Fe. 6.a.	Jørgen Nissen	Hans Boysen	Christian Christiansen	Lyngskovvej 5
Fe. 6.b.	Hans Nissen Vogt	Hans Paul Petersen	Peter Lund	Kandrupvej 4
Fe. 7.a.	Christian Rossen-yngre	Jørgen Nicolaysen	Asmus Lassen Jørgensen	Syvmandsskov 2
Fe. 7.b.	Christian Rossen-ældre	Hans Lausen	Nedlagt 1818	Gråstenvej
Fe. 7.b ² .	Peter Küsters enke Ancke	Hans Asmussen el. Rossen	Nis Johannes Christiansen	Gråstenvej 33
Fe. 8.a.	Peter <i>Christensen</i> Lund	Jes Hansen	Hans Hansen Jahnsen	Bøgholmvej 3
Fe. 8.b.	Nis Petersen	Peter Christensen Truelson	Marcus Asmussen	Bøgholmvej 5
Fe. 9.a.	Christian Nissen Duus	Christian Petersen krom.	Christian Petersen	Østergade 7-5.
Fe. 9.a. ¹		Hans Petersen Thordsen	Hans Damm	Gråstenvej 12
Fe. 9.b. ¹	Peter Christensen	Fe 9b ¹ og Fe 9 ² , to kvartbol sammenlægges til et halvbol:		
Fe. 9.b. ²	Søren Petersen	Asmus Jørgensen	Jørgen J. Staugaard	Bygbjergvej 10
Fe. 10.a.	Lorenz Jerrsen	Johannes Hansen	Nedlagt 1918	Kirkevej 1
Fe. 10.b.	Rasmus Callesen Skov	Christen Hansen Kirchmann	Asmus Hinrichsen Bunde	Kirkevej 11
Fe. 11.	Johan Hansen Schmidt	Jørgen Johannsen Schmidt	Hans Damm	Gråstenvej 12

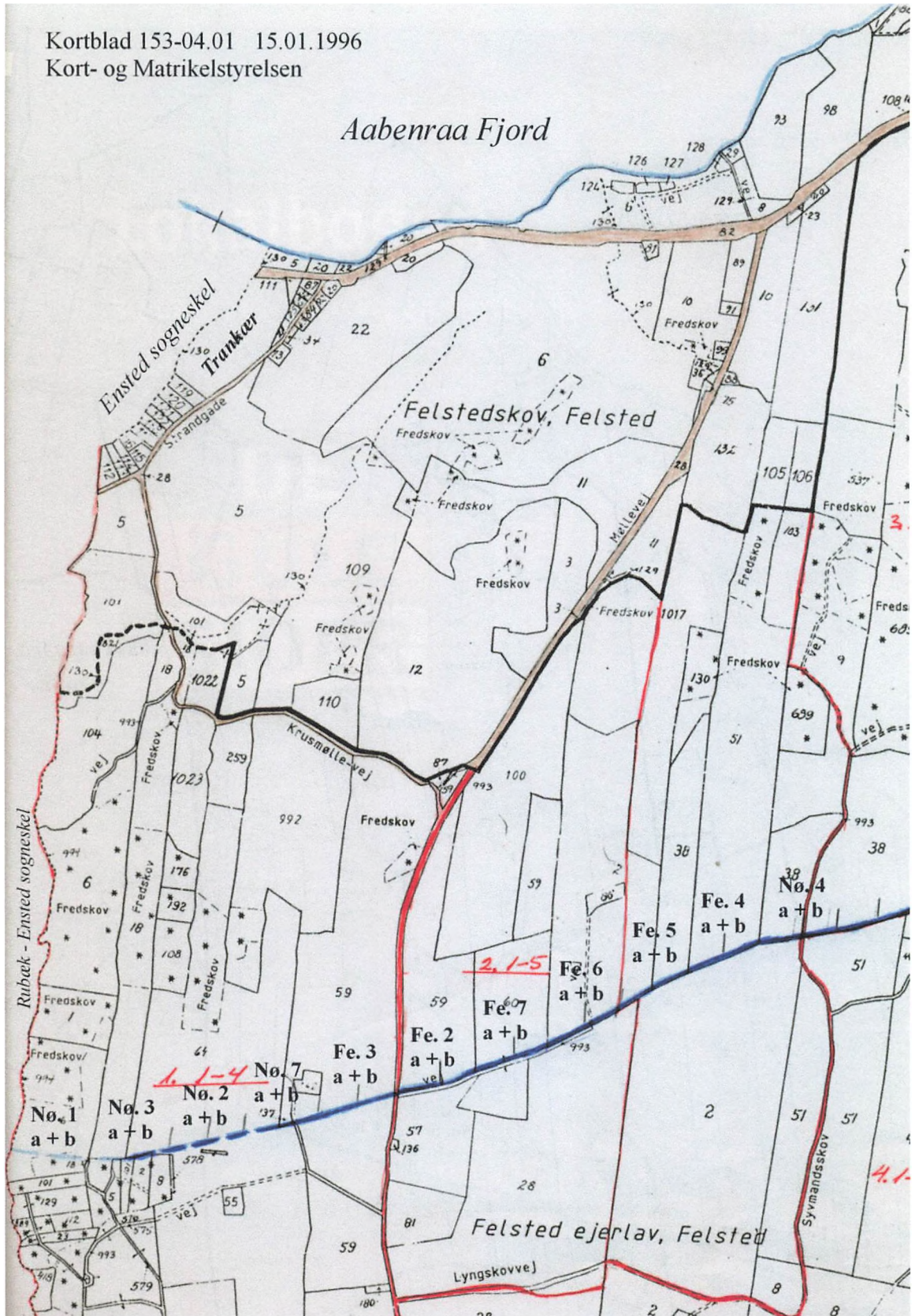
Oversigt over de 14 bol i Nørballe, samt ejere og deres adresse efter udskiftningen - udflytningen.

Bol nr.	Nuværende adresse	Ejer i 1778	Ejer i 2000	Gårdnavn
Nø. 1.a.	Nørballe 8, kgl.	Peter Thaysen	Egon Thomsen	Vestergård
Nø. 1.b.	Nørballe 6, kgl.	Claus Jessen	Kurt Juhler	Eskegård
Nø. 2.a.	Vestermarken 19	Rasmus Boysen	Karen og Hans Lund	Skreffelgård
Nø. 2.b.	Møllevej 16	Hans Petersen Heisel	Jan Jacobsen	
Nø. 3.a.	Sønderborgvej 109	Lorenz Jessen	Mosbol -Smut forbi
Nø. 3.b.	Møllevej 19	Jes Jessen Juhler	Jes Juhler	Mosbol
Nø. 4.a.	Nedlagt i 1778, kgl.	Peter Petersen Bonde		
Nø. 4.b.	Bygbjergvej 16, kgl.	Nis Rasmussen	Christian Lund	Højholtgård
Nø. 5 a	Bygbjergvej 19, kgl.	Jes Lassen	Jes Lassen	Tastegård
Nø. 5.b.	Bygbjergvej 7, kgl.	Jens Johansen	Hans Fester Skau	Bygbjerggård
Nø. 6.a.	Møllevej 2, kgl.	Johan Johansen Schmeij	Nicolaj Jessen	
Nø. 6.b.	Møllevej 4, kgl.	Jes Lorenzen	Charles Jessen	Kildebjerg
Nø. 7.a.	Møllevej 10	Peter Rossen	Hans Walsted Jessen	Bygbjerggård
Nø. 7.b.	Sønderborgvej 113	Jes Petersen	Christian Petersen	Rønhøj

På de næstfølgende kort er området nord for den vest - østlige blå linje og ned til fjorden, ikke en del af udskiftningen i 1778. Den sorte streg markerer Felstedskov ejerlav, der er oprettet engang i middelalderen på Felsted ejerlav og Nørballes jorder. Det mellemliggende areal tilhører stadigvæk Felsted og Nørballe bønder, dog er frasolgt flere marker hvorpå der er oprettet parcelliststeder osv.

På nedenstående kort fremgår det, med Fe. og Nø. hvilke lange marker der tilhører den enkelte gård.

Aabenraa Fjord

Nø. og Fe. + nr. der henviser til hver enkelt gård

Nø. og Fe. + nr. der henviser til hver enkelt gård

Assenholm el. Atzenholm kåd

Kådets historie og dets ejere

Kådnerstedet hører under Felsted ejerlav og under Felsted kirke, hvilket fremgår af flere gamle kilder.

Et kåd er det sønderjyske navn for et mindre familielandbrug, på tysk Kåthner, der stort set er lig med et almindeligt husmandsbrug. Dette kåd er oprettet på særmarken Assenholm.

En Særmark er en afsidesliggende fællesmark i ejerlavet, hvor alle landsbyens bønder havde ret til at drive deres kreaturer, svin m.m. hen i sommerhalvåret.

Den først kendte ejer af kådnerstedet Marquard Jensen, nævnes 1599 – Stolestade 1613 – Kirkeregnskab 1636-66

Børn: 1. Jens se nedenfor

1667 nævnes Jens Marquardsen søn, i kirkeregnskaber

En Søn, Hinrich Jensen Assenholm f. 1638, død 1708, 70 år, var kådner på Præstegaardsvej 5, Felsted g. 1685 Maren Jørgens dt fra Skovbøl, f. ca. 1644, død 1709, 65 år, ingen børn fundet.

1674 nævnes Claus Johansen i kirkeregnskaber som ejer af kådet og betaler 2 skilling i afgift til kirken.

Jørgen Johansen f. ca. 1623, af København, død 1693, 70 år i Assenholm - en broder til Claus Johansen?

Iflg. jordebog 1709 er Claus Johannsen nævnt som ejer af et kådnersted på Felstedmark = Assenholm. Claus er født på Felsbæk mølle, har 1 søn på 27 år og 5 døtre. Han rejser i lande og handler med heste. Claus Johannsen er som Holtzvogt fri for at gøre hoveritjeneste på Søgård.

1660'erne Claus Johansen

Claus Johansen f. ca. 1633, på Felsbæk mølle, død 1721, 87 år.

Gift Anne f. ca. 1645, død 1726, 81 år

Børn: 1. Dorthe f. ca. 1683, g. 1711 Hans Nissen fra Kværs, død 1725, 48 år, g. 2x 1727 Anders Petersen fra bol Nø. 6 b i Nørballe, 2. Anna f. ca. 1680, død 1744, 64 år, g. 1702 bolsmand Rasmus Nissen skrædder i Nørballe, 3. Johan f. ca. 1682, driver handel. Rejser i lande og handler med heste, (fader til 2 uægte børn, Anne Marie f. 1714 og Claus f. 1715, moder er Maren Peters dt 1677-1762, d.a. kongl. bolsmand Peter Matthiesens i Tumbøl), 4. Gunder f. g. 1722 Hinrich Jensen fra Satrup, 5. Marine f. 1686, død 1766, 80 år, g. 1711 bolsmand Peter Jensen Godt i Skovbøl.

Iflg. jordebog 1709 består kådnerstedet af 17 fag = 31,10 m, 5 fag scheune (lade) = 9,15 m og 5 fag dito.

Besætningen består af:	5 heste	Udsæd:	4 tonnen rug - har tilsået 3 tonnen
	6 køer		Tonnen byg
	1 kvie		Tonnen havre
	1 kalv		3 tonnen boghvede
	26 får		
	3 svin		
	3 gæs		

Claus Johansen på Assenholm har besluttet at overlade sit beboede kåd til sin fremtidige svigersøn Hans Nissen eller Moltzen og gøre rigtighed med de andre børn; Johan Claussen, Anna gift med Rasmus Nissen i Nørballer, Gunder ugift, Dorothea, lovet til Hans Nissen og Marina gift Peter Jensen Gott i Skovbøl. I dag blev der sluttet skifte. sande- og vurderingsmand Hans Clausen foged på Søgård, Hans Jessen, sandemand i Gejlå og Hans Rossen foged og sandemand i Årup Len var til stede. Claus J. overlader kådet til sin fremtidige svigersøn Hans Nissen samt det på marken stående 10 tdr. rug, og til datterens udstyr 4 heste, 2 køer, 8 får, 1 vogn og plov og harve og tilbehør, 3 daglige senge og en ny seng, men uden fjer, samt bænke, stol og bord, 2 kedler. Hvad der bliver tilovers, bliver til forældrenes disposition. Hvad der er tilbage efter deres in natura bliver efter begravelsesomkostningernes fradrag arvingerne til bedste. Sønnen Johan har drevet handel med heste nogle år "und dadurch sich etwas lucrirt". Skulle han blive gift, når forældrene lever, vil de hjælpe ham efter formåen, og efter deres død kan han forvente sin part. Den ældste datter Anna har tilfreds modtaget sit udstyr. De ugifte døtre vil forældrene ved giftermål ligeledes udstyre efter formåen. Skulle de ved forældrenes død være ugifte, får de deres andel forud. Datteren Marina har modtaget sit udstyr.

Husgeråd og ellers hvad forældrene beholder i disposition: 3 køer, 2 unge okser, 2 kalve, 18 bistokke som skal blive på det sted hvor de er, 12 får 2 svin, 2 vogne vurderet à 4 rd. Hans Nissen skal beholde den bedste med alt tilbehør efter vurdering. 1. kværn og bagetrug 2 rd. 32 sk. "Küfen" 1 rd. 32 sk. 1 gl. udskåret kiste og 1 fyrretræskiste 1 rd. 32 sk. 1 gl. bing 40 sk. 1 skab af fyrrebrædder 24 sk 1 kiste af eg 1 rd. 16 sk. 1 skrin 16 sk. 1 dito 16 sk. 1 garnvinde 12sk. 1 skrin 24 sk. 1 bing 2 rd. 16 sk. 1 1 udskåret kiste 2 rd. 3 skrin og et lille skab 36 sk. 1 skab i fyrretræ med 4døre 1. rd. 16 sk. 1 egeskab med 5 døre 1 rd. 32 sk. 1 fyrreskab 32 sk. 1 lille egeskrin 24 sk. 1 dito 40 sk. 1 egebænk med 2 låse 1 rd. 1 kobberkedel 2 rd. 1 dito 1 rd. 32 sk. 3 små messingkedler 2 rd. 5 "Mistgabeln" a 4 sk. 20 sk. 3 hø "Hacken" 12 sk. 1 hakkelseskniv 24 sk. 1 stor og 1 lille hedele 1 rd. 3 gl. bor og 1 "Heilen" – 2 senge beholder forældrene til deres brug og bliver ved sønnen. Hans Nissen forbeholder hvad han sælger. Vedr. aftægten er aftalt, at så længe at forældrene og børnene kan omgås, spiser de ved et bord, ellers er forældrene til aftægt acc. Korshuset mod nord, og de nyder på livstid 24 skpr. rug, 24 skpr. boghvede, 1. ko, 5 får og fri foder og græs, og hvis det er nødvendigt fri vogn til kirke og mølle. Til brændsel 20 læs tørv. Årligt ½ fedt svin, og de skal hjælpe Hans Nissen i alt, og vedr. sæden er aftalt "dass in Absicht bey dieser Stedte 10 Tonnen Roggen Saat "verhanden" skal faderen give boghvede også til sommersæd og i stedet derfor 5 tdr. ren rug. I beboelseshuset er 5 fag belagt med brædder og desuden er en del egebrædder til stede, som også bliver ved stedet, men Hans Nissen skal enten belægge loftet over aftægten med dem eller med fyrretræ.

I Jordebog af 1721 er Hans Nissen (Moltzen) ejer Assenholm, der beskrives som et 1/8 plov.

Han skal årligt yde afgift til Søgård	12 rd 15	skilling	courant
For hoveriydelse	2 rd 14¾	-	-

1712 Hans Nissen eller Moltzen, se *Gråsten Kontraktprotokol 1239 s. 131-37.*

Hans Nissen (sv.s.) fra Kværs f. ca. 1677, død 1725, 48 år

Gift 1711 Dorthe Claus dt fra Assenholm, f. ca. 1683, død 1742, 59 år på Assenholm

Børn: 1. Marie f. 1711, g. 1740 Peter Matzen, se nedenfor, 2. Claus Hansen *Assenholm*, se nedenfor, f.

1713, død 1785, 72 år, g. 1744 Maren Hans dt fra Kværs f. 1711, død 1785, 73 år, 3. Maren f. 1714, 4.

Anna f. 1717, g. 1751 bolsmand Jørgen Hansen i Hostrup, 5. Peter f. 1719, død 1731, 12 år, 6. Michel f. 1721.

Enken Dorthe f. ca. 1683, død 1742, 59 år på Assenholm

Gift 2x 1727 Andreas Petersen f. 1688, død 1746, 58 år, s.a. bolsmand Peter Hansen Schmed og Maren i Nørballer, ingen børn.

N.B. Claus Hansen (Assenholm), f. 3.5. 1713 på Assenholm, s.a. Hans (Nissen) Moltzen von Assenholm og Dorothea født 1711 Clausen på Assenholm død 1785, 72 år, efterlader Hans og Peter
Gift 1744 i Kværs med Maren Nissen/ Hansdatter f. 1711, død 2.2.1785, 73 år, (KB Kvaers) Hans Nissen og Elske Rasmus dt i Kværs
Kinder: 1. Dorthea, get. Dom. Judica 1744, død 1744 (12 ug.)
2. Hans Clausen Assenholm, f. 1745, død 19.4. 1802, 56 år, Kværs kirkebog,
Gift med Ellin i 16½ år, Tochter von Hans Christophersen (Kværs), død 25.10. 1814 (54 J.)
Børn: Hans, Peter og Maren Clausen Assenholm, se nedenfor,

Maren Clausen Assenholm, f. 15.8.1786 Qvars, død 14.11. 1854 Vaarbjerg/Felsted kirkesogn
Gift Hans Petersen Hansen/ Layg. Parzellist Vaarbjerg, Kværs sogn - Felsted kirke.
Børn: 1. Peter Hansen, f. 28.5. 1818, død 28.6.1818 Felsted, 2. Ellin Marie Hansen, f. 13.5. 1819 Felsted, + v. 1854? 3. Peter Hansen, gaardmand i Smøel, 4. Cathrine Hansen, g. Nis Paulsen/ Vaarbjerg, 5. Anna, get. Dom Miser. 1747, død 1756 a Fest. circumcis. ("8 aar") 6. Peter Assenholm, f. 1750 Kvaers, død 27.3. 1827 Jürgensgaard, Bohlsmann und Kapitän, g. 28.4. 1798 Holböl: Ida Maria Vestesen, f. 24.11. 1776 Hackerup, (Hokkerup) død 5.2.1849 Jürgensgaard.

ca. 1745 Peter Matzen (Sv.s) *Se: Skyld- og pantprotokol Lundt. 1074 folie 915 m.fl.*
Peter Matzen f. 1705, død 1765, 60 år, s.a. Matz Petersen og Marieke, Avnbølsned i Ullerup sogn.
Gift 1740 Maria f. 1711, død 21.09.1779, 68 år på gården, d.a. kådner Hans Nissen og Dorthe i Kværs/Assenholm
Børn: 1. Sophia Cathrina f. 1742 i Svejrup, død 1746, 2. Dorothea f. 31.03.1746, se nedenfor, 3. Nicolai Hinrich f. 1.01.1749, 4. Maria f. 8.12.1751, g. 1791 med Jes Hansen Schlaikier f. 1750, bor i år 1800 i Kolstrup, s.a. bolsmand Hans Hansen Schlaikier, Hsp 7a i Hostrup

Iflg. kirkeregnskaber 1782, beskrives Jes Petersen som Søgård kådner og betaler årligt 2 skilling i afgift til Felsted kirke. Iflg. = Festebrief, Assenholm an Jes Petersen von 1786

ca. 1766 Jes Petersen
Jes Petersen (Sv.s.) f. 17.12.1742, død 27.04.1795, 52 år, s.a. bolsmand Peter Jessen og (Bertha) Dorthe Asmus dt. Rlm 2b Røllum
Gift 30.10.1766 i Felsted kirke Dorothea f. 31.03.1746 i Assenholm, død 9.04.1788, d.a. kådner Peter Matzen og Maria i Assenholm
Børn: 1. Peter f. 19.10.1769, 2. Marie Dorothea f. 21.09.1774, g. 1794 kådner Johann Philip Nielsen, Flensborg landevej 4, "Gejlbjerg" i Bjergskov.

Enkemand Jes Petersen
Gift 2x 3.07.1789 med Mette Hansen, f. 1746, enke efter kådner Jep Hansen i Røllum, der døde 1787, d.a. bolsmand Hans Hansen og Ann f. Tychsen i Sdr. Ønlev
Børn: 1. Ann Dorthe f. 31.10.1790, død 26.5.1856, 65 år, i Neder Åstrup, Åstrup sogn, gift 1811 i Åstrup kirke med Mikkel Jessen Schmidt.

Johan Philip Nielsens ejendom,
Flensborg Landevej 4, nedbrudt o. år 2000

Enken Mette troløvet i Felsted kirke 22.02.1800 med Ohle Hansen fra Norge, gårdejer i Søst, Rise sogn, (g. 1x Britha Hansen fra Toldsted, Hjordkær)

N.B. Carsten Petersen var først kongl. kådner i Hostrupskov, hvor de 4 første børn er født.

Carsten Petersen f. 2.05.1761, død 1.05.1822, s.a. bolsmand Peter Petersen og Ann, Trp 2, Torp, Ensted
Gift 27.08.1791 Anna, død 17.10.1838, 69 år, d.a. skibstømrer Peter Michaelsen og Karen i Hostrupskov
Børn: 1. Jørgen f. 2.01.1792, død, 2. Anna Cathrina f. 30.04.1794, g. 1813 kådner Andreas Conradsen,
Drejbjergvej 11, Bjergskov, 3. Cathrina Dorothea f. 3.10.1796, død 1829, g. kådner Christian Mathiesen i
Bjergskov, 4. Maren f. 12.10.1798, se nedenfor, 5. Anna f. 1801, g. Niels Petersen på Årø, 6. Peter Petersen
f. 1804, død 1804, 7. Cecilia f. 1805, g. Claus Petersen i Egersund, 8. Ellen f. 1808, g. Christen Damm i
Klipleve, 9. Helena f. 1811, 10. Tvillinger: Andres og Peter født 1815, begge død 1815

ca. 1823 Jes Christensen Dall

Jes Christensen Dall f. 2.06.1797, død 6.12.1878, 81 år, s.a. kådner Rasmus Christensen Dall og Margrethe
f. Jessen Beck i Tumbøl

Gift 31.07.1819 Maren f. 1795, død 70.08.1870, 75 år, d.a. kådner Carsten Petersen og Anna
Børn: 1. Anna f. 27.10.1819, g. 1841 i Kværs kirke med Hans Peter Jepsen i Kværs, 2. Maria Margretha f.
17.05.1822 på kongl. grund i Tumbøl, g. 1847 Jes Jørgensen f. 1815, s.a. bolsmand Peter Jørgensen Lund i
Felsted - kromand i Lund, Bylderup sogn, 3. Carsten f. 18.4.1824 på Assenholm, død 1833, 4. Anna
Dorothea f. 26.12.1826, g. 1850 med kådner Hans Nissen Hansen, Drejbjergvej 12, 5. Asmus f. 24.5.1829,
død 1829, 6. Anna Cathrina f. 12.04.1830, g. Thomas Jessen, se nedenfor, 7. Jes Christensen f. 28.02.1831,
(fader til en uægte søn med pigen Anna Maria fra Harreborg i Jylland), g. 1857 Helene, d.a. hjulmager
Peter Christensen Dall og Anna Kiestina Margretha f. Wilkenschild i Tumbøl, bosat i Tumbøl. Jes deltog
som dansk soldat i krigen 1864, 8. Asmus f. 5.01.1833, død 1833, 9. Carsten f. 12.08.1834, se nedenfor, 10.
Jes f. 7.03.1837, g. 1863 Anna Dorthea Toft, parcellist på Felsted Vestermark, "æ brandstøj", 11. Maren f.
25.06.1840, død 1840 11 dg.

Folketælling 1855 *2. Angler distrikt, Assenholm:*

*Jes C. Dall, 58 år, Maren, 56 år, Børn: Carsten, 21 år, Jes, 18 år, Tjenestefolk, Jens 18 år og Botille
Hansen Staugaard 18 år er født i sognet.*

1859 Carsten Christensen Dall søn f. 12.08.1834, død 13.06.1890, 55 år i Kværs
Gift 15.3.1858 Maria Cathrina f. 17.10.1838, død 19.08.1899 i Kværs, d.a. gårdejer Hans Matthiesen og
Maria Cathrina f. Thomsen, bol Tr. 8 b i Tråsbøl. Familien får i alt 13 børn, af hvilke fire er døde.

*Iflg. byttekontrakt af 3. maj d.å. (1861) med Thomas Jessen, flytter til Kværs, hvor de overtager et
Ladegård halvbol, se Skyld- panteprotokol I. folie 39.*

Folketælling 1860

Felsted sogn: Søgård gods distrikt.

Parcelliststed:

<i>Navn</i>	<i>køn</i>	<i>Alder</i>	<i>Fødested</i>	
<i>Carsten Christensen Dall</i>	<i>M</i>	<i>26</i>	<i>Felsted sogn</i>	<i>Familiefader - Parcellist</i>
<i>Maria Catharina f. Matthisen</i>	<i>K</i>	<i>22</i>	<i>Felsted --</i>	<i>Hans kone</i>
<i>Jes Christensen Dall</i>	<i>M</i>	<i>2</i>	<i>Felsted --</i>	<i>Deres barn</i>
<i>Jes Christensen Dall</i>	<i>M</i>	<i>23</i>	<i>Felsted --</i>	<i>Tjenestefolk - mandens broder</i>
<i>Christian Carl Fridrich August Matthiesen</i>	<i>M</i>	<i>20</i>	<i>Felsted --</i>	<i>Tjenestefolk - konens broder</i>
<i>Anna Cathrine Falle</i>	<i>K</i>	<i>27</i>	<i>Skrave sogn</i>	<i>Tjenestepige</i>
<i>Jes Christensen Dall</i>	<i>M</i>	<i>63</i>	<i>Felsted sogn</i>	<i>Aftægtsfolk</i>
<i>Maren f. Petersen</i>	<i>K</i>	<i>67</i>	<i>Ensted sogn</i>	<i>Aftægtsfolk</i>

1861 Thomas Jessen (Sv.s.) fra Kværs, førhen gårdejer på Kliplevmærk, s.a. gdr. Jes Thomsen Jessen og Anna Marie, Klemhestvej 2, Kliplev

Thomas Jessen f. 26.11.1830, på Kliplev mark, død 25.07.1909, 78 år på Assenholm

Gift 10.11.1854 i Kliplev kirke med Anna Cathrina Dall f. 12.04.1830, død 13.06.1914, 84 år på Assenholm,

Børn: 1. Jes f. 5.06.1855, se nedenfor, 2. Anne Marie f. 1.02.1858, 3. Thomas f. 6.08.1861, alle børn er født på Kliplevmark.

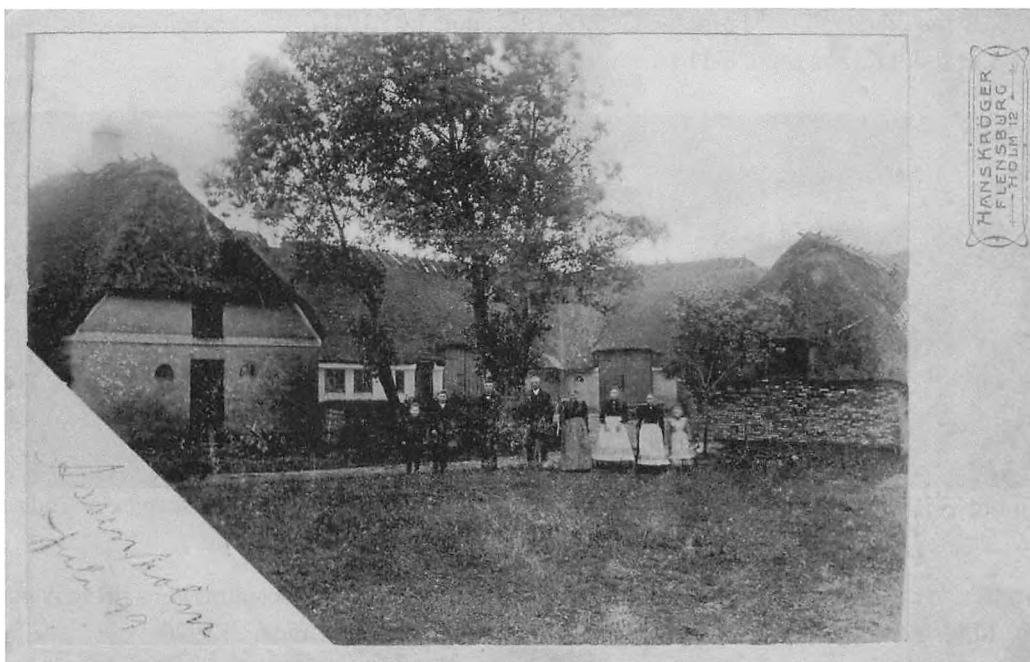
1880 Jes Jessen søn, f. 5.06.1855, død 24.03.1912 i København

Gift 3.12.1880 Cathrina Jacobsen f. 13.06.1856, død 14.02.1940 i København, d.a. gdr. Hans Jessen Jacobsen og Marianne, Balledam, Kliplev sogn.

Børn: 1, Thomas f. 27.05.1882, g. 1x med en søster til Maria, 2x 1914 i Kværs kirke med Maria Jepsen fra Kværs, gartner på Østergade i Felsted. Thomas deltog som tysk soldat i 1. verdenskrig, 2. Hans f. 27.04.1884, 3. Jes f. 13.01.1886, 4. Christian f. 04.03.1887, 5. Asmus f. 18.02.1889. I ægteskabet fødes i alt 7 drengebørn og 2 pigebørn.

Historisk Årbog for Felsted sogn 1996 s. 5-22: Gartner Thomas Jessen 1882-1966

Familien Jessen kom i store økonomiske vanskeligheder og flyttede til København

”Assenholm”

foto 1899 Hans Krüger, Flensborg

Ejendommens ejere 1890-1924:

1890 Den Nordslesvigske Folkebank

1895 Jørgen Hansen, førhen inderst i Tandsholm, Tandslæt sogn

Gift Anna Maria f. Petersen, død 18.03.1920, 74 år på Assenholm

1908 Hans Jørgensen Hansen søn,
f. 10.08.1874 i Tandslæt, død 19.08.1934, 60 år

Gift 1911.1907 i Felsted kirke med Martha Luise

Kokhav, f. 27.08.1873 på Mjels mark, Oksbøl sogn, død 28.07.1918, 44 år.

1918 Hans Jørgensen Hansen med halvdelen til sin hustru Marha Luise Kokhav.

1920 Jes Jessen Kokhav jun. og svoger.

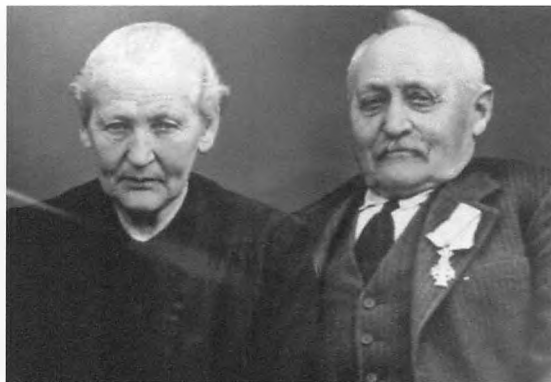
1924 Christian Peter Todsen overtager i 1924 Assenholm til en købspris iflg. Hejmdal 18.03.1920: 18.000 kr. Christian Peter Todsen, havde en parcellistejendom i Kværs sogn som han solgte i 1923 og han var desuden postbud og vejmand i Kværs sogn.

Christian Peter Todsen f. 25.12.1874, død 9.07.1965, 90 år, s.a. smed Peter Todsen Cathrina Maria i Kværs
Gift 27.03.1914 i Kværs kirke med Ida Margrethe f. 8.04.1889, d.a. gdr. Peter Hansen i Perbøl
Børn: 1. Kathrine f. 7.09.1914, død 12.03.1984, g. 1935 ledvogter Carl Matzen i Terkelsbøl, 2. Meta f.
22.05.1916, død 3.03.1997, g. 1941 Viggo Petersen, 3. Christine f. 29.08.1917, g. Jens Jørgensen,
Vilsbækmark/Ladegårdskov, 4. Peter f. 2.01.1919, g. 1947 Anne Cathrine Clausen i Svejrup, 5. Ida
Margrethe f. 10.04.1920, død 9.12.1965, g. Robert Zacho og bosat i Hedehusene, 6. Marie f. 9.05.1923, g.
1950 Melchior Johansen, bol Nø 2.b i Nørballe, 7. Christian Peter f. 8.10.1924, død 16.12.1989, ugift, 8.
Nissine f. 26.03.1926, død 11.03.2016, g. 1945 Peter Ludvig Rasmussen, statshusmand, Tornhøjvej, 9.
Thomas f. 22.06.1929, død 3.06.1993 i Rødekro, 10. Jes Todsen f. 22.06.1929, død 5.05.2013, g.
11.02.1961 Elvine Iversen, 11. Margrethe f. 19.04.1931, død 3.05.1931.
Børn nr. 1-7 er født i Kværs sogn, 8-11 på gården Assenholm.

Assenholmvej 13

foto ca. 1925

Ida Margrethe og Christian Peter Todsen

Chr. P. Todsen var valgt til Aabenraa amtsråd 1919-1922, medlem af skolekommissions i Kværs og i Bjergskov, tillidsmand for de danske foreninger og medlem af kommunerådet til 1920.

Christian Peter Todsen var dansksindet og meget aktiv og støtte for danskheden og dekoreret med Dannebrog-orden. Mangeårigt medlem af Good Templar logen Fredens Hjem i Felsted.

1963 Jes Todsen, søn f. 22.06.1929, død 1.05.2013.

Gift 11.02.1961 Elvine Iversen f. 4.01.1940, død 10.01.1988

Børn: 1. Johanne Todsen f. 1962, 2. Christian Peter Todsen f. 1964, se nedenfor, 3. Helle Todsen f. 1966.

Med sønnens overtagelse af ejendommen i 1989, flytter han til Felsted, hvor han overtager Hinrich Damms medarbejderbolig på Gråstenvej 10.

1989 Christian Peter Todsen søn, f. 1964

Gift Linda f. Paulsen.

Børn: 1. Line Elvine Todsen, 2. Martin Jes Todsen

Kilder:

I "Mindeværk Danske Landmænd og deres indsats", udgivet 1943, står der side 659 følgende:
Christian Peter Todsens overtog i 1924 gården Assenholm, med tilhørende 43 ha opdyrket land.

Besætning 1924: 2 heste, 8 køer, 10 ungvæg, 2 svin

Besætning 1943: 4 heste, 13 køer, 17 ungvæg, 20 svin og 2 får

Ejendommens areal: 1883: 59.3599 ha
 1908: 39.3271 ha

Ejendommens areal er ved årsskiftet 2015/16 på ialt 53.8219 hektar

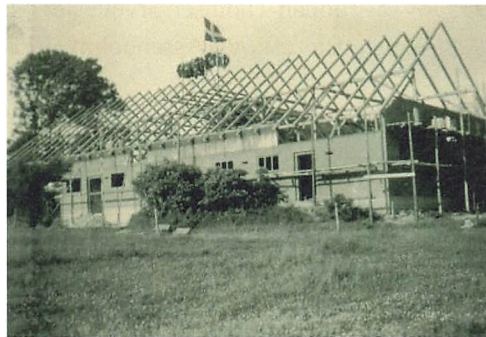
Heraf: 2.9453 ha. i Felsted ejerlav
 50.6575 ha. i Søgård ejerlav
 2182 ha. i Sdr. Hostrup ejerlav

Besætningen består i 2017 af 170 malkekøer + opdræt og drives af ejeren Christian Peter Todsens

Assenholm

foto ca. 1930

Den gl. stald- og avlsbygning brændte i 1958.
Rejsegilde af den nye staldbygning

1791 Udparcellering af Søgård og Årtoft parceller

Beschreibung
der
aus den Hof-feldern der
ihre hochgeborenen
dem Herrn
Kammerherrn Werner, Graf von der Schulenburg,
Rittern
auf Maasleben, Seegarden und Ahrtoft Erbherrn
zuständigen adelichen Güther
Seegarden und Ahretoft
abgelegten Parcellen
so wie selbige
Den 1. august dieses Jahrs und an den folgende Tage
nach den im Druck erschienen
Conditionen
auf
besagtem adelichem Guthe Seegarden
an den meistbietenden
öffentlich verkauft werden sollen

I 1791 udparcelleres den 1. august og følgende dage 19 parceller hørende under Søgård gods. Af disse 19 parceller opstår der 16 ejendomme, beliggende på Søgårdsmark i Bjergskov og Assenholm.

I Bjergskov er der 6 kåd af ældre oprindelse, hvoraf tre kan føres tilbage til 1600-tallet.

Ved udparcelleringen køber de 5 kådner i Bjergskov, Johan Philip Nielsen, Johann Conradsen, Hans Petersen, Jes Petersen (Clemmensen) og Hans Nissen (Jair) samt ejeren af Assenholm og Jes Petersen i fællesskab to parceller af Søgård, nemlig den 11. og 12. parcel efter beskrivelsen. Dette fælles forhold består indtil udskiftningen er sluttet i 1869. *Årbog for Kliplev sogn 1994 og 1996.*

Jes Petersen på Assenholm, ejer af et 1/8 bol, er nu også blevet medejer af den 11. og 12. Søgård parcel.

Søgård-Årtoft Skyld- og panteprotokol 1782-1883, folie 51, 321 og 337.

Et kådnersted i Bjergskov:

- 1793 Johan Thomsen arvefæster og ejer af det af Johan Christian Hansen beboede kåd i Bjergskov, (Assenholmvej 12).
- 1797 Sønnen Thomas Johannsen overtager det faderlige kådnersted.
Nis Hansen Nissen på Sdr. Hostrupmark ejer af stedet
- 1838 Nis Hansen Nissen sælger halvdelen af sit kåd, med bygninger og land, i Bjergskov til Christian Matthiesen
- 1838 Christian Matthiesen ejer af et kådnersted i Bjergskov. Med bygninger og det halve af det oprindelige kåd med tilhørende ager, eng på 8 tdr. og 19½ ruthen, samt 1 tdr. 67 schip moseland.
- 1847 Sønnen Hans Matthiesen, Assenholmvej 12.
- 1841 Jes Christensen Dall på Assenholm ejer af et 1/8 bol, overtager bygninger og det halve kåd i Bjergskov af Christian Matthiesen, samt det halve kåd der førhen var ejet af Nis Hansen Nissen.

Kilder: Ib Andersen notater vedr. Assenholm, samt egne arbejder med kådet og dets beboere.

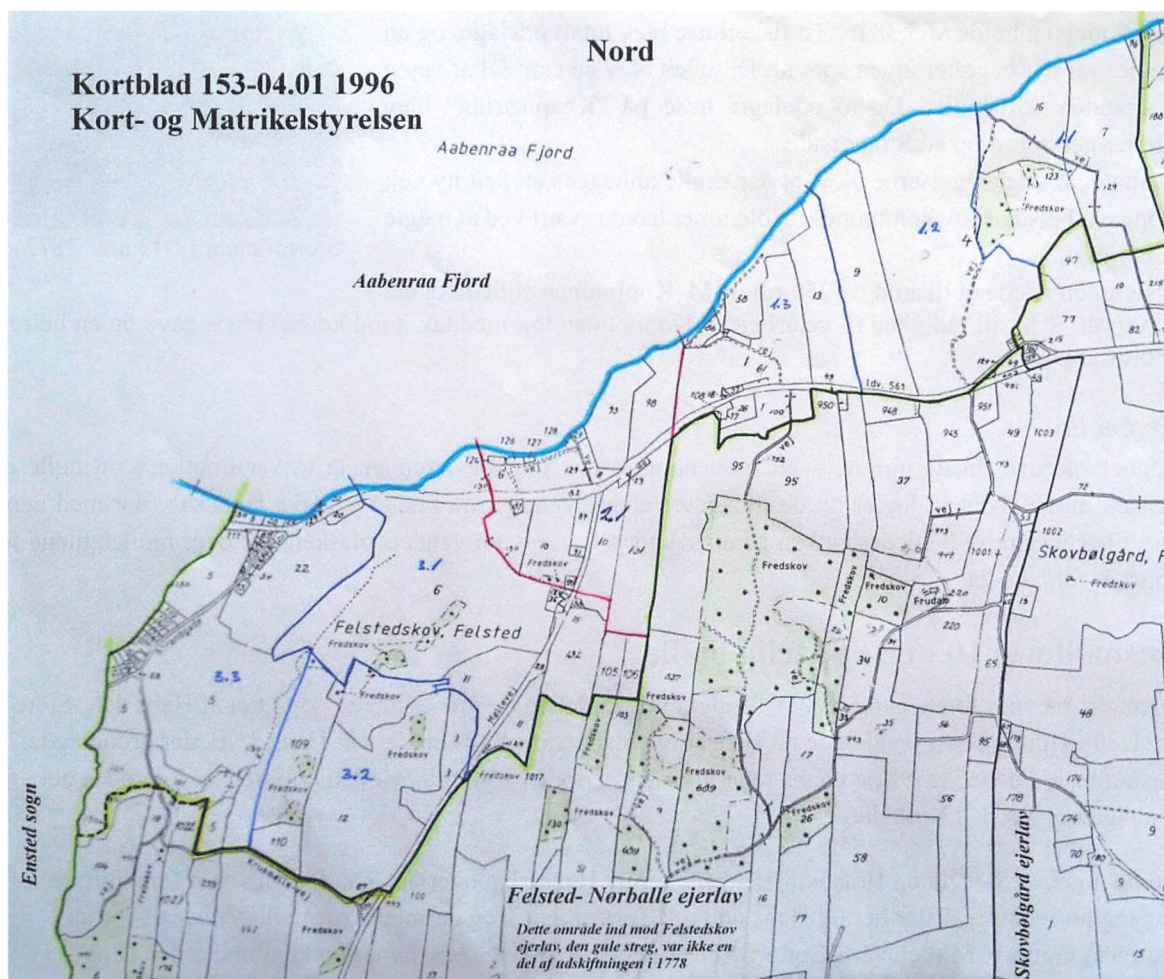
Felstedskov - møller og kåd

Felstedskov ejerlav

Felsted/Nørballer ejerlav gik oprindeligt helt ned til fjorden "den saltne sø". I dette kuperede og særegne landskab førte der flere større og mindre tunneldale ud i fjorden. Som det fremgår af kortet, ses endnu de lange smalle bols marker med hegn og stendiger, som der stadigvæk er mange synlige spor af i terrænet. Området har, både i ældre og yngre stenalder været beboet, hvilket de mange stenalderfund og en fredet oldtidshøj på Strandgade viser.

Felstedskov var oprindeligt en del af Felsted-Nørballer ejerlav og som navnet fortæller, var hele området oprindeligt dækket af skov. I kirkebøgerne fra slutningen af 1600-tallet blev området ned mod fjorden kaldt "Skoven".

Felstedskov må være oprettet som et selvstændigt ejerlav i slutningen af middelalderen. Skoven gav et vigtigt materiale til brænde, redskaber, vogne og til datidens byggeri.

Felstedskov ejerlav har ingen naturskabte ejerlavs grænser og må være opstået ved, at lokale har fæstet et stykke af jord af Felsted og Nørballer bønder, hvorved det blev til en selvstændigt ejerlav.

Området ned til fjorden har gennem århundreder været beboet af kådnere, fiskere, søfolk og møllere.

Med udskiftningen i Felsted - Nørballe i 1778, blev jorden i ejerlavet udskiftet indtil en vest-øst linje, der gik nord for det oprindelige skovbælte. Denne vest-øst linje går fra Ensted sogns skel i vest til Skovbølgårds ejerlavs grænse i øst. Bønderne i Felsted-Nørballe beholdt derved deres oprindelige lange og smalle parceller, der oprindeligt gik helt ned til fjorden, se kortet. Af disse hegn og jorddiger er der endnu er mange synlige spor af som stendiger og levende hegn af i landskabet.

I 1636 er der i kirkeregnskaber nævnt 18 navne på fæstere, der årligt betaler en fast afgift til Felsted kirke.

Disse nybyggere ryddede et stykke skov, opførte et hus, bosatte sig der og levede af agerbrug, skovbrug og fiskeri. Med tiden blev der løbende ryddet mere og mere skov blev nogle af disse små huse udvidet med nyt agerland og blev med tiden til kådnersteder i varierende størrelser. Disse nybyggere kunne være sønner af bønderne i Felsted sogn eller tilflyttere udefra.

Af skov i området er der nu kun få rester tilbage af nemlig - Syvmandsskoven, enkelte mindre skovparceller og skoven ind mod Ensted sogn.

Stormflod

Natten mellem den 12. og -13. november 1872 forårsagede en stormflod på østkysten store materielle ødelæggelser. Ved Strandgade nåede stormfloden en højde af 3,38 m. To fiskerhuse blev totalt ødelagte og en smedje, var der bagefter ingen spor af. Desuden blev en stor del af vejen og stranden bortskyllet. De to ødelagte huse på "Knapnæring" blev bagefter genopført op ad Strandgade.

Resultatet af ødelæggelserne blev, at der skulle anlægges en helt ny vej, en opgave Felstedskov kommunes medlemmer havde svært ved at magte økonomisk.

Kejserinden ydede et tilskud på 250 rdl. R.M. Kommunen stillede et lån på 200 rdl. R.M. til rådighed til vejarbejdet. Kommunen tog med tak imod kejserindens gave og en helt ny vej blev anlagt.

Stormfloden 12-13 nov. 1872

Vandmøller

I sognets nordvestligste hjørne, i det mest naturskønne område i sognet, lå to vandmøller Krusmølle og Felsbæk mølle. Tilbage ligger nu de tilbageværende bygningerne i dette smukke landskab, der med deres tavse tilstedeværelse henleder tanken på en svunden tid, selvom vandets plasken hen over møllehjulene for længst er forsvundet.

Krusmøllevej 10 - en Fyrstelig mølle

Krusmølle nævnes første gang 1569 i Tønder amts jordebog og menes at være oprettet af Hans den Ældre (1521-80). Hertug Hans residerede på Hansborg i Haderslev. Såfremt det var Hans d. Æ. der grundlagde Krusmølle, må dette være sket i hans regeringstid i perioden 1544-89. Møllen er oprettet på jord fra det fyrstelige bol Nø. 1. i Nørballe.

Ved delingen af Slesvig og Holsten i 1544 fik hertug Hans bl.a. overladt Tønder amt, som Lundtoft herre dengang hørte under. Efter hertug Hans død gik Tønder amt – og dermed Krusmølle – over til hertug Adolph af Gottorp. Møllen var i Gottorpernes besiddelse indtil 1713, hvor den kom under den danske konge. Fra da af var Krusmølle en "kongelig" mølle, i modsætning til den nærliggende Felsbæk mølle, der var en "adelig" mølle under Søgård, der fra 1725 -1852 var under hertugerne på Augustenborg.

Felsbæk mølle ligger åbent og frit ud til Aabenraa fjord, mens Krusmølle lidt længere tilbagetrukket i landskabet. Begge møller var afhængige af det vand fra vandløbet Rudbæk der strømmede igennem den lille

tunneldal fra sidste istid. Rudbæk har sit udspring i Sdr. Hostrup og videre til Krusmølle. Herfra og ud til fjorden hedder den Møllebækken, der har udløb i Felsbæk møllesø.

Rudbækken har sit udløb i den inddæmmede Krusmølle sø, hvilket gav rigeligt med vand til at drive Krusmølles to vand hjul. Det ene vand hjul var et overløbshjul og det andet et underløbshjul, så den samme vandmængde kunne bruges to gange. Ved dammen var der 2 sluser: en, som blev åbnet, når vandstanden blev for høj og en ved vandhjulene, der virkede som regulator, så hjulene fik en passende vandmængde. Derfra løb vandet ud i møllebækken og fortsatte ned i mølledammen ved Felsbæk mølle. Vandhjulene drev hver sin kværn. Den ene blev brugt til at male brødkorn på og den anden til at male foderkorn på.

Lütgen mølle

Desuden har der ligget en Lütgen mølle = lille mølle, en valke - eller stampemølle. Valke- eller stampemøllen lå ved Rudbæk, et stykke oven for Krusmølle og var anlagt af tidligere møllere. Uvist hvornår, måske tidligst i 1600'årene, havde mølleren på Krusmølle købt den og flyttet den ned på møllen, hvor den fik sit virke i en lang årrække, indtil den blev nedlagt.

Vedr. valke- eller stampemølle: Ved valkning blev det håndvævede uldstof anbragt i store kar og stampet med træblokke, trukket af et vand hjul. Stoffet lå i en blanding af varmt vand, grøn sæbe og ler. Ved denne bearbejdning blev stofferne gjort mere bløde og tætte.

Møllepligtige til Krusmølle:

I 1598 blev der indgået en overenskomst mellem hertugen og bymændene i Varnæs i anledning af, at den brøstfældige Blåmølle i Varnæs sogn måtte nedlægges, hvorefter Varnæs bønderne blev møllepligtige til Krusmølle.

Antal møllepligtige bol til Krusmølle:	30	bol i Varnæs birk
	23½	bol i Felsted og Ensted sogne
	12	bol i Uge sogn
	13½	bol i Rinkenæs sogn
	I alt	79

1725 blev møllens vilkår ændret. Hertug Christian August blev ejer af de såkaldte gråstenske godser, Fiskbæk, Kiding og Årup, hvorunder Felsbæk mølle hørte. Ændringen betød, at kun bønderne under Fiskbæk, Kiding og Årup var udover mølletvang nu også pligtige til møllehoveri. Skovbølgård, Grøngrøft og Ladegård havde deres eget herskab og var kun underlagt mølletvang.

Møllepligtens ophør.

Krusmølle og Felsbæk mølle var begge tvangsmøller, hvortil bønder og kådnere gennem generationer var juridisk forpligtigede til, at lade deres korn tvangsmale. Ved en provisorisk forordning af 21. nov. 1852 blev mølletvangen afskaffet i hele hertugdømmet Slesvig, gældende fra det følgende årsskifte. Herefter det i princippet skulle stå enhver frit for, hvilken mølle man måtte ønske til formaling af sit førhen tvangs- pligtige korn.

Afskaffelsen af mølletvangen ændrede de eksisterende privilegerede møllers situation på afgørende måde, for såvel møllegæster som mølleejerne. *Se Thomas Clausens artikel: Sdr. Arb. 2014 s. 209-234.*

I h.t. forordningen blev der nedsat en taxationskommission, der skulle opgøre den enkelte mølle tab og efterfølgende yde en erstatning, der ikke kunne overstige ¼ af møllens værdi. Men trods erstatningen led mølleejerne store tab ved, at de mistede deres privilegium.

1848 overtog Christian Peter Hoeck Krusmølle, som han ejede i 31 år – i en periode med store omskiftelser for mølleerhvervet. Hoeck tog gennem årene flere initiativer i bestræbelserne på at styrke og bøde på tabet ved mølletvangens ophør, som beskrevet nedenfor.

Hoecks erstatning efter møllepligtens ophør blev beregnet til 207 rdl. og 78 sk. hertil kom den afgift, han havde betalt for tiden efter 1. jan. 1853, så han i alt fik tildelt en erstatning på 1150 rdl. og 27 sk.

I 1851 fik Hoeck koncession på at oprette et brændevinsbrænderi, der udviklede sig til en virksomhed af ikke ringe omfang. Affaldsproduktet fra brændevinsfremstillingen, bærmøllen, blev udnyttet som foder til studeopfedning. Studene der efter sigende stod i stalden i en permanent rus.

I 1862 forøgede han Krusmøllens landbrugsareal med 20 tdr. land ved køb af jordlodderne Dalrik og Trankær, af kgl. bolsmand Peter Boisen i Nørballe.

Iflg. de preussiske håndtegnede kort fra 1873 og grundbog/akter beskriver, hører markerne, Trankær, Dalrik, Mai, Sønderlykken, Store-Held og Sønderlykmai under Krusmølle, et areal på i alt 17.25.22 ha.

En dag i 1877 ville han have mere gang i produktionen. Han smed derfor lidt ekstra brænde under kobberkedlerne med det resultat, at gården brændte. Krusmølle blev genopbygget i den udformning som vi kender i dag med et stort stuehus og staldbygning.

Billedet af den gamle vandmølle tegnet i juni 1856 af Eckersbergs elev - tegneren Gustav Møller.

Iflg. overleveringen har Hertug Hans den Ældre ejet Krusmølle. De på tegningen viste bygninger tyder på, at bygningen er opført i midten 1400-tallet.

Den gamle møllebygning var 20½ m lang og 7½ m bred 3 m høj og opført på et kæmpestort kampestens granitmur, det oprindelige byggemateriale, hvorpå der er påbygget en bindingsværksoverbygning.

Den gamle vandmølle nedbrændte den 10.08.1886.

En ny møllebygning blev opført - men med mølletvangens ophævelse, var mølleriets dage talte.

I 1880 overtager Andreas Hansen Møller fra Nordborg gården Krusmølle og mølleriet. Med mølletvangens ophævelse blev landbruget nu hovederhvervet.

Krusmølle værket

I 1913 blev der oprettet et interessent-selskab "med ubegrænset garantipligt" med det formål at indrette en bestående møllebygning til et elektricitetsværk "for Krusmølle og Omegn". Initiativtager er gårdejer Andreas Hansen Møller, med sønnen Frederik Hansen Møller som driftsleder. Værket var dannet på andelsprincippet således, at alle tretten andelshavere hæftede solidarisk for økonomien. El - produktionen var baseret på vandkraft fra møllesøen. En vandturbine drev en generator som producerede elektricitet, der sendtes til en række akkumulatorer, hvorfra den kunne hentes efter behov. Det beskedne elværk forsynede de 13 andelshavere, på Felstedmark og Hostrupskov, med el til lys og til dels også kraft. I perioder med knaphed på vand fra mølledammen kunne det af og til knibe med at kunne producere strøm nok, især hvis flere gårde gav sig til at tærskes på samme tid.

Med opførelsen af Sønderjyllands Højspændingsværk i Aabenraa i 1924, blev værket med dets begrænsede kapacitet snart overflødig. Efter 22 års virke er værket nedlagt og værkets andelshavere fik nu strømmen leveret fra Højspændingsværket i Aabenraa.

Det gamle Vandmølle fra Hertug Hans tid

Krusmølle værket Maleri af G. Hansen

Ledningsnettet er af selskabets folk blevet fuldkommen ny- ombygget og samtidig blev der opført en transformator på "Lyngskov"s mark. Installationsarbejdet hos andelshaverne er udført af El-installatør Søren Morthensen, Felsted.

Med Frederik Hansen Møllers død i 1935 blev alle andelshavere tilsluttet den nye el-leverandør S.A.A.A.E. (Sønderborg Aabenraa Amters Elforsyning). *Krusmølle udg. 1998 v/ Ottomar Loff Krusmølle – gennem tiderne.*

Frederik Hansen Møller var en dygtig leder og selvlært var han; men hans praktiske håndelag og hans tekniske viden, der i soldatertiden forbavtede de preussiske officerer, kom i høj grad værket til gode. Han passede sit landbrug – sin kvægavlsinteresse, sit mølleri, sit elektricitetsværk og sit sognerådsmandat med samme ihærdighed og omhu og med samme forståelse både overfor høj og lav.

I foråret blev Frederik Hansen Møller syg. Han vidste, det bar mod døden; men han mødte den oprejst. Da hans sidste time nærmede sig og vidste, at han måtte under stadigt tilsyn af læger og lod han sig indlægge på Amtssygehuset; hvor han døde kort tid efter. Da han blev kørt ud af den gamle familieejendom på vej til sygehuset, brast møllehjulet, som han selv havde konstrueret. Siden har mølleri og elektricitetsværk været ude af funktion. Der er blevet påfaldende stille på Krusmølle, siden hertug Hans ejede den. Dengang var den et naturligt midtpunkt for egnens landmænd bl.a. på grund af sin mølle og sit brændevinsbrænderi.

Hejmdal 1935: 30.aug.

Krusmølle – dets ejere og historie gennem tiderne

Under Torstensson krigen 1643-45 led indbyggerne stor skade og udplyndring med store tab til følge, da den almindelige kompligt, som de var i restance med og de forfaldne skatte for et år er både for rug og byg.

Krusmøllens bygninger led stor skade under denne krig, hvor en reparation blev opgjort til 45 m. 9 sk.

Under Svenskekrigen 1658-61 har Krusmølle stået wust i tre år, er blevet helt ruineret af rytterne "die Hære" er remiteret af anden. Der var meget at reparere. Jørgen Jørgensen Møller har opgjort skaden i 1660: tømmerarbejde 15 rdl., bygningsomkostninger til 60 rdl. 12 sk. Han fik kun 20 rdl. i godtgørelse. 1662 smedearbejde 19 rdl. 3 sk. *Tønder Amtsregnskab (Gottorp slot)*

1657-61 beskrives Krusmølle straks ved indgang schlecht vëlcher stand, seine Mühle ebenmässig gantz verwüstet, und der Mühlen Damm durchgestocken worden, also nach der Stadt zu wohnen begeben mussen. 3 års pligt erlassen. Ejer er total ruineret

1661 er i nogen grad genopbygget. *Aabenraa Amtsregnskab*

De første møllere som vi kender navne på er:

1598 nævnes Peter Møller

1612 nævnes Claus Kramer død 1617. Børn: 1. Jørgen, se nedenfor, 2. Lütthe

Clawes Kramer fra Sønderborg, fæster Krusmølle i 1611 for 100 m.

Iflg. Aabenraa bys bøderegister 1614; har Clawes Møller klaget dat Hartvig og Jacob Ahrenkiel ehme dat seiner frowen im freien Appenrade markte groye Auerlast gedahn op ehrem egen wagen, gewoldt schall verfolgt werden. 1614; Clawes Møller to Krusmølle klaget dat ehme Juer Schrodgers knecht Marquart von Jurgen Hussvogedes Pessell de treppen hen unter in den Hoff gestott und hebbe den einen Ahrm Blaw gefallen ½ daler. 1614; Clawes Møller heft Juer Schrodgers knecht 1 ohrslach gegeben hat ½ d.

1619 Jørgen Clausen/Clawssen, søn, død 1662, fæster faderens mølle.

Gift ca. 1623, død 1662. Børn: 1. Jørgen, se nedenfor, 2 Joachim f. 1644, døbt Aabenraa.

Jørgen Clawssen får i 1621 en bøde på 2 dl. for at have såret sin karl Jørgen Jørgensen. 1623; Lütthe har lånt sin broder Jørgen Møller penge, 2dl. - og amtsskriveren sender ham jo "geldt Zettelsse" om at betale

tilbage, men det agter han ikke på, får en bøde på 2 dl. 1623 får han en stor bøde på 5 dl. På grund af "gewaldt" som han har tilføjet Matthies Schneider ved det salte vand. 1624 får han en bøde på 6 rdl. for at have besøvet sin kone før ægteskabets indgåelse. 1657-58 skal møllen være blevet ødelagt og mølleren flyttet til Aabenraa p.gr.a. krigen. Aabenraa annaler 1662-63.

1663 Jørgen Jørgensen Møller søn, arvefæster efter faderen, arveforpagtningsbrev af 18. juli 1663. Jørgen Jørgensen Møller f. 1731. død 1693, 62 år

Gift Maren Frellesen f. ca. 1632, død 1663, 61 år, d.a. Hinrich Frellesen og Catharina i Aabenraa
Børn: 1. Magdalene, se nedenfor, 2. Wulf, se nedenfor, 3. Jørgen f. ca. 1663, død 1728, 65 år på Krusmølle. Jørgen Jørgensen møller var en stridbar herre. Af akter fra Ib Andersen notater fremgår det, at Jørgen Møller gang på gang har været involveret i et utal af stridigheder, med bl.a. sine svigerforældre og deres søn Peter, Johan Frellesen, Johan Gorresen og Peter Paulsen hustru Maricke.

N.B. 1680 skænkede Jørgen Jørgensen Møller to store malmlysestager til Felsted kirke.

1693 Wulff Jørgensen søn,
Gift 1695 Catharina Margrete Ankers dt fra Aabenraa

1701-16 Sønnich Johannsen el. Sönke Møller, (Sv.s.), ejede og drev tillige Braderup mølle i Sydtønder amt. Det har næppe været uden betænkelighed, at han påtog sig at drive to møller, der lå så langt fra hinanden.

Gift 19.06.1686 i Felsted kirke med Magdalene, d.a. Jørgen Jørgensen, senere forpagter af Braderup mølle. Børn: 1. Jørgen g. 1722 Mette f. 1702 på Stenneskær, møller på Braderup mølle, 2. Johan, se nedenfor, 3. Anna Cathrin g. 1712 Jørgen Bruhn fra Løjt, 4. Christian f. 1709, død 1716, 5. Friederich

1716-38 Johan Bahnsen Sønnichsen søn, f. 1688 på Braderup mølle, død 26.05.1738, 50 år på Krusmølle
Gift i Felsted kirke 30.09.1717 med Ingeborg Sønnichsen f. /døbt 8.04.1700 på Stenneskær.
Børn: 1. Magdalene f. 26.12.1718, g. 1741, Hans Hinrich Wohlhagen skovfoged i Jørgensengård, 2. Ingeborg f. 2.06.1720, g. 1743 Jørgen Iversen Hartvigsen i Aabenraa, 3. Mette Maria f. 17.05.1722, g. 1755 skoleholder Mathias Jørgensen i Aabenraa, 4. Cathrin Dorthe f. 17.10.1723, død 25.02.1725, 5. Abel Cathrin f. 28.10.1725, g. 1750 skovfoged Jep Boysen, Gallehus, Hjordkær sogn, 6. Anna Christina f. 26.02.1727, død 1727, 7. Helena f. 20.02.1729, g. 1799 skovfoged Nis Boysen fra Hjordkær sogn, 8. Anna Dorothea f. 16.01.1733, g. gårdejer Poul Jørgensen Callesen i Nybøl v/ Hjordkær, 9. Sønnik f. 31.12.1734, se nedenfor.

1740 Claus Asmussen Møller f. 1710. død 21.03.1780, 69 år, s.a. skrædder Asmus Clausen og Malene i Ullerup.

Gift 14.10.1740 med enken Ingeborg døbt 8.04.1700, død 12.04.1768, 67 år

Børn: 1. Johan Bahne f. 17.10.1741

Claus Asmussen kom straks efter confirmationen i møllelære på Krusmølle hvor han var i 11 år. Claus Asmussen drev møllen indtil Ingeborgs søn Sønnich overtog driften omkring 1759.

N.B. Claus Møller, Felsbæk mølle, nævnes som fadder i 1741 v/ Peter Jessen og Maren Regels dt i Kværs

1759 Sønnich Sønnichsen søn, f. 31.12.1734, død 14.10.1780, knap 46 år

Gift 1759 Catharina (Trinne) f. 1734, død 26.04.1779, 44 år, d.a. teglmester Henning Henningsen og Sophie i Egersund.

Børn: 1. Johan Bahne f. 1760, død 1760, Johan Bahne f. 8.10.1761, se nedenfor, 3. Henning f. 23.11.1762, 4. Henrik f. 1766, død 1789, 23 år, 5. Sønnich f. 3.01.1768, død 1829 som ungkarl i Tumbøl, 6. Ann Sophie f. 30.07.1769, 7. Carl Frederik f. 1771, død 1772, 8. Ingeborg f. 1.04.1773, død 1773, 9. Ingeborg f. 31.05.1774, død 1774.

1780 Johan Bahne Sønnichsen søn, f. 8.10.1761, død 8.01.1842, 80 år,
Gift Anna Botilla Henningsen f. 4.07.1756, død 23.12.1818, 62 år, d.a. bolsmand Peter Henningsen og
Anna Augusta, Felsbækgård

Børn: 1. Sønnich f. 29.04.1785, se nedenfor, 2. Peter f. 11.01.1787, død 1787, 3. Johan Bahne f.
11.01.1787, g. Peter Petersens enke i Hostrup, 4. Peter 27.02.1789, g. i Hostrupskov, 5. Henning f.
3.01.1791, g. 1818 Marie Dorothea Jørgensen fra Felstedskov, død 1822 i Stubbæk, 6. Anna Augusta f.
2.05.1793, død 1794, 7. August 28.06.1796, i Haderslev, 8. Hans f. 9.03.1799, død 1802,

Gift 2x 14.09.1811 i Ensted kirke med Silla Margaretha f. Thaysen, Fester Petersens enke i Hostrup, (Silla
Gift 3x 1816 enkemand Jes Martensen) død 28.12.1816 i Hostrup.

Børn: 1. Anna Botilla f. 11.03.1812 (Ensted kirkebog), død 14.08.1819. Efter forældrenes død blev pigen
opdraget ved Sønnich Sønnichsen på Krusmølle

Johan Bahne Sønnichsen opholder sig fra 1818 på Farversmølle i Aabenraa.

Gift 3x 8.02.1824 i Ensted med Metta Jepsen Schmidt, d.a. Jes Jepsen Schmidt og Karen Mads dt. i
Stubbæk. Med ægteskabet blev der skiftet med børnene, hvorefter han nød aftægt hos sønnen Sønnich på
Krusmølle.

Børn: 1. Johan Bahne f. 21.03.1825, 2. Jes f. 31.05.1826, død 1837, 3. Anne Botilla Dorothea f. 7.12.1828,
4. Metta Maria Cathrina f. 3.06.1830, død 1830, 5. Metta Maria Cathrina f. 2.07.1832

1808 Sønnich Sønnichsen, *Kirchspielvogt*

Sønnich Sønnichsen søn, f. 29.04.1785, død 17.10.1846 i Varnæs

Gift 1811 Ann Dorthea f. 15.03.1790, død 1834 i Røllum, d.a. bolsmand Peter Nissen og Ann Dorothea i
Skodsbøl

Børn: 1. Johan Bahne f. 20.02.1813, 2. Peter Ludewig f. 21.01.1815, 3. Sønnich f. 9.06.1817, 4. Abeline
Botilla f. 31.07.1819, 5. Anna Dorothea f. 1.10.1821, 6. Christian f. 18.12.1823, snedker g. 1851 Botilla
Frees fra Felsted.

1778 Peter Henningsen på Bjerregård fik koncession til at anlægge et teglværk, Varnæsvej 375.

1800 køber møllejer Johan Bahne Sønnichsen og Chresten Hansen Holm teglværket.

1808 Sønnich Sønnichsen køber faderens halvdel, som han ejer indtil 1818.

1814 Peter Sønnichsen, Sønnichs broder, køber Chresten Hansen Holms halvdel.

1818 Henning Sønnichsen, Sønnichs broder køber teglværket, der gik konkurs 1822.

Sønnich Sønnichsen var ejer af Krusmølle indtil 1825, altså i 17 år. Økonomisk gik det ned ad bakke for
ham. Napoleonskrigene og statsbankerotten i 1813 og den efterfølgende nedskrivning af kronens værdi, var
sammen med krigsudgifterne med til at forarme landet. Disse katastrofale samfundsøkonomiske forhold kom
naturligvis også til at ramme Krusmølle - både mølleriet og landbruget.

I et forsøg på at redde Krusmølle fra konkurs, greb faderen ind og fik i 1824 stablet en forpagtnings-kontrakt
på benene, hvor Krusmølle bortforpagtes til faderen Johan Bahne Sønnichsen og Jacob Jepsen Schmidt.

Sønnichs videre livsforløb var noget broget. I 1821 er han kromand i Ensted, forpagter af en gård i Røllum,
sognefoged i Varnæs hvor han døde den 17. oktober 1846.

1825 Krusmølle erklæres konkurs

1825 Skibsfører Michael Jebsen overtager Krusmølle ved tvangsauktion.

Michel Jepsen f. 28.09.1764, død 20.09.1839 på Krusmølle, s.a. skipper Michael Jebsen og Metta
Regenburg i Aabenraa

Gift Anna Catharina Iversen f. 6.01.1773, død 8.09.1837, 64 år, d.a. seilmager Jørgen Iversen jun. og
Ingeborg f. Boysen i Aabenraa.

1839 Michael Jebsens bo

1840 Eduard Georg Lund, ungarl, 28 år og af herkomst københavner. Lund boede i 1844 på Biellegård i Skåne.

1841 Bendix Sønnichsen f. 30.03.1811, s.a. møller Nicolay Sønnichsen og Maniken Bonkens i Klanxbøl i Sydtønder amt.

Gift Maria Anna *Hoeck* f. 10.12.1815, uægte dt af Anna Botilla Callesen I Søvang, Ø. Højst sogn
Børn: 1. Marincka Sophie f. 4.04.1842, 2. Hans Christian Hoeck f. 25.05.1843, død 4.10.1847, 3. Cecilia Botilla f. 10.08.1844

1848 Christian Peter Hoeck f. 14. 05.1817 i Enge sogn, død 17.10.1884 i Sommersted, s.a. sognepræst Christian Hansen Hoeck i Vester Hostrup og var således en fætter til Maria Ane/Mariane som var gift med Bendix Sønnichsen

Gift 1854 i Hostrup kirke med Maria Sophia Ulbrich, død 1873, d.a. skorstensfejmester Johan Friedrich Ulbrich og Anna Coldenburg i Flensborg

Børn: 1. Anna Caroline f. 1856, 2. Adele Maria f. 1861.

Christian Peter Hoeck var tysksindet, der kom til at sidde på Krusmølle i 31 år – i en periode med store omskiftelser for mølleerhvervet.

Christian Peter Hoeck tog gennem årene flere initiativer i bestræbelserne på at styrke og bøde på tabet efter mølletvangens ophør.

Håndtegnet preussisk opmålingskort 1873

1862 forøgede han Krusmølles landbrugsareal med 20 tdr. land ved køb af jordlodderne Dalrik, og Trankær, af kgl. bolsmand Peter Boisen i Nø. 1 a.

1880 Andreas Hansen Møller f. 14.11.1849, død 12.02.1931, 81 år, s.a. Frederik Hansen Møller og Marie Petersen, Vestermølle i Nordborg.

Gift 14.11.1878 i Nordborg kirke med Maren Bonde f. 26.02.1856, død 6.01.1929, 72 år, d.a. bolsmand Christian Hansen Bonde og Maren Eriksen Petersen i Mjels.

Børn: 1. Marie f. 23.06.1879 i Nordborg, g. 1904 Carl Julius Ferdinand, 2x 1917 dyrlæge Nis Christian Petersen, 2. Frederik f. 14.09.1880, se nedenfor, 3. Maren Emma f. 1.07.1882, g. 1907 Jes Lassen Jørgensen, Tastegård, 4. Anna f. 20.11.1884, g. 1908 Hans Christian Jørgensen Staugaard, bol Tu. 9, 5. Christian f. 14.10.1886, g. 1912 Marie Festersen, Bygbjergvej 16, 6. Dagmar f. 22.12.1887, g. Jørgen Andersen, 7. Thyra f. 27.12.1889, død 19.04.1966, ugift, 8. Sophie f. 26.08.1891, død 15.06.1965, ugift, 9. Hans f. 25.01.1893, død 1917 som værnepligtig tysk soldat på lazaret i Køln, 10. Andreas f. 14.06.1895 g. 1921 Anna Marie Hansen, parcellist Fe. 3b, Møllevej 33.

Andreas Hansen Møller ville ikke gøre tysk krigstjeneste i 1869 og opterede derfor til Danmark, hvorved han mistede sine borgerlige rettigheder. Efter Aabenraa-konventionens afslutning i 1876, lykkedes det ham at blive neutraliseret og genvinde sine borgerrettigheder.

Han var en flittig mand, som stillede store krav til sig selv. Ejendommen var forsømt da han overtog den, men han drev møllet med held og fik snart sat gården i god stand. Han drev også et mindre savværk der lå ved siden af møllehuset. I kælderen under stuehuset var der indrettet et lille mejeri. På en hånddrevet kærne lavede han smør på grundlag af mælk fra egen kobesætning samt fløde som bønder fra omegnen leverede. Denne aktivitet døde ud, efter at Felsted Andelsmejeri blev oprettet i 1888.

N.B. Andreas Hansen Møller var aktiv i lokalsamfundet - kommunestyre, kirke, skoletilsyn m.m. Han var stærkt nationalt interesseret og stod i venskabeligt forhold til H.P. Hanssen. Udnævnt til "Dannebrogsmænd".

Ved overdragelsen til sønnen Frederik i 1925, blev der oprettet en aftægtskontrakt, hvori det fremgik, at der skulle indrettes en aftægtsbolig i stuehusets søndre ende med 4 værelser, køkken og med indgang fra gårdspladsen. Ligeledes indgik Frederiks to ugifte søstre Thyra og Sophie også i aftægtskontrakten.

1925 Frederik Hansen Møller søn, f. 14.09.1880, død 7.04.1935, 56 år, på Tuberkulosehospitalet i Aabenraa. Frederik var ugift

1935 Efter Frederiks tidlige død overgik ejendommen til hans to ugifte søstre Thyra og Sophie Hansen Møller, med nevøen Christian Lassen som bestyrer.

1955 Hans Hansen Møller f. 4.01.1922, s.a. Andreas Hansen Møller og Anna Marie Hansen, Fe. 3b, Møllevej 33.

Gift Anna Marie Thomsen (1924-74) fra Vojens

Børn: 1. Anna Thyra f. 8.02.1949, g. John Uffe Kuntz, 2. Jytte Marie f. 28.01.1956.

1972 Betinget skøde: Landmand Povl Pedersen Horn på Kværs Ladegård. Købesum er 425.000 kroner, på betingelse af udstykningstilladelser, driften overtages af Gerda Pedersen Horn.

1975 Iflg. servitutbetingelser § 4. Pligt til vederlagsfrit at tilbageskøde aftægtsbygningen, møllehuset og ca. 4 ha jord til Hans Hansen Møller

1975 Steen Pedersen Horn, søn

1981 Auktions skøde til Hans Frederik og Gerda Loff på gården "Havklev".

1985 Henrik Loff, søn, og Nina Loff

Med familien Loffs køb begynder en helt ny æra - hvor Krusmølle forvandles til et oplevelsessted.

Med købet tænkte Hans Frederik Loff på jorden, mens Gerda tænkte på hvad disse spændende rammer kunne bruges til.

Efter en stor renovering stod stuehuset klar til bondegårdsferie, som Gerda havde stor erfaring med fra slægtsgården ”Havklev”. Det blev starten på en nytænkning, hvor de gamle bygninger dannede rammen om en fantastisk udvikling. Med Henrik og Ninna Loffs overtagelse af Krusmølle, fortsatte de med at udvikle Krusmølle til et oplevelsessted, hvor alle bygninger blev taget i brug til oplevelser for kunderne, med aktiviteter og udstillinger på det gamle kornloft over stuehuset, i kostald, svinesti, loen og udenomsarealerne.

Fra et lille julemarked over stuehuset, er Krusmølle vokset til et oplevelsessted, med restaurant, cafe, livsstilbutik, koncertlokale samt arbejdende værksteder med: keramik, smykker og glas. I sommerhalvåret er der udendørs marked. Kildevand på flasker er ligeledes et anerkendt Krusmølle produkt.

Et nyt tiltag er Krusmølle Clamping. En af det allersmukkeste clamping lokationer i Danmark, med rislende vandløb, søer, ro og store åndende træer - en oplevelse for den der elsker naturen.

Kilde: Cathrine Mainhardt Loff: RUDEN nr. 1. marts 2015.

Aftægtshuset på Krusmøllevej 8, matrikel 47, 101 i Felstedskov

- 1935 Skifte: Søstre Thyra og Sophie Hansen Møller arver matr. 47 og 101, Krusmøllevej 8
- 1965 Thyra Hansen Møller, eneejer.
- 1966 Hans Hansen Møller, Krusmølle 10, overtager aftægtshuset på Krusmøllevej 8.
- 1979 Aftægtshuset får tillagt et areal omfattende selve møllehuset, mølledammen samt en del jord deromkring, omfattende i alt 7.02 ha.
- 1980 Steen Pedersen Horn, ejer af landbrugsejendommen Krusmøllevej 10 overtager aftægtshus, møllehus og 7.02 ha, som han videresælger til John Uffe Kuntz.
- 1980 John Uffe Kuntz (Sv.s.)
Gift Anna Thyra Hansen Møller

John Uffe Kuntz har opført flere fiskedamme øst for møllehuset, hvorfra han driver fiskeopdræt.

En fortælling om et kåd og et kvartbol i Felstedskov

Et kådnersted beliggende på marken ”Trankær”

- 1613 nævnes Jørgen Duus
- 1636 nævnes Peter Andersen Skomager
Christen Petersen
- 1/24 bol Christen Jensen Bøttger

1709 nævnes Christen Petersen – nu Christen Jensen Bøttger på et 1/24 bol

Christen Jensen Bøttger f. ca. 1658, på grevelig grund i Felstedskov, død 1716, 58 år

Gift Kiesten f. ca. 1665, død 1735, 70 år

Børn: 1. Christen f. 1696, død 1706, 2. Dorthe, g. 1711 Johan Rasmussen snedker i Tumbøl, g. 2x 1714 Søren Hansen fra Kværs, 3. Ingeborg g. 1717 David Eliassen Meier, skytte hos Hoch. Graf Jes Callenberg, børn: Kiesten f. 1701, død 1706, Maren f. 1704, 5. dødfødt 1710, Anna Margreth f. 1718 i Felstedskov.

Et kvartbol i Felstedskov

- 1613 nævnes Carsten Skomager
- 1636 nævnes Hans Carstensen, søn

- 1636 nævnes Steffen Peters
 1666-76 nævnes Nis Gorresen på et 1/4 bol der beskrives som wust (ødegård)
 1695 nævnes Süttell Manche på et 1/4 bol i Felstedskov
 1709 nævnes Majorin Röcklings enke på 1/4 bolet

Iflg. Generaloversigt 1709 over Søgårds besiddelser, er Majorin Röcklings enke ejer af et kvartbol med markerne Øster- og Vester toft. Familien Rasmus Atzersen bor på kvartbolet som de er bestyrer af.

Besætning: 5 heste, 2, føl, 5 køer, 2 kalve, 7 får, 1 svin og 3 gæs.

Bygninger: 24 fag wohnhaus, incl. lade og stald. 1 fritliggende hus med kammer 9 fag, Brændehus 20 fag med vognlade.

Udsæd: 20 shipp rug, 9 shipp ærter, 5 tonnen havre og 10 shipp boghvede.

Rasmus Atzersen f. ca. 1672, s.a. kgl. bolsmand Atzer Lorentzen og Gunder, bol Nø. 4 b.

Gift 24.02.1698 Caren Peters dt. fra Handsby i Jylland

Børn: 1. Laurtz f. 1698, død 1707, 8½ år. 2. Ann Cathrin f. 1700, 3. Dødfødt 1702, 4. Maren f. 1703, død 1703, 5. Peter f. 1705, 6. Dødfødt 1707, 7. Atzer f. 1709, 8. Dødfødt 1711, 9. Cathrin f. 1711. Alle børn er født i Felstedskov.

Men hvem er denne Majorinde Röckling - der er ejer af et ¼ bol i Felstedskov??

Kan hun være enke efter Major Röckling, en dansk officer som deltog i den Skånske krig 1675-79?

Wikipedia: Kong Christian 5. besluttede at angribe og indtage Malmø, der startede med en belejring af byen den 11. juni 1677. Den svenske officer Fabian von Fersen forsvarede byen. Den 15. juni 1677 sendte han 150 soldater ud og de gjorde stor skade. Tre nætter senere kom 60 mand ud og tog major Röckling, løjtnant Bülow og fire menige til fange.

Hvad der er blevet af major Röckling vides ikke, men det kunne tyde på - at det er enken efter denne major Röckling der her er tale om, Hun har ikke boet på kådet og hendes ophav kan jeg derfor ikke dokumentere.

1715 blev kådnerstedet og kvartbolet overtaget af Anthon Sundt på Felsbækgård el. "Bjerregård". I 1725 overgår deres juridiske tilhørsforhold til hertugen på Augustenborg.

1778 blev en del af den jord fra som var overtaget af Anthon Sundt på Bjerregård i 1715, tilbageskødet til mølleren på Krusmølle. Det må dreje sig om det areal der kaldes "Trankær", der ligger på sydvestsiden af Strandgade ind og ned mod vandløbet til Ensted sogn. Markerne Øster- og Vester toft, der ligger øst for Strandgade hører til stadigvæk til "Bjerregård".

Ejere forpagtere af "Bjerregård"

- 1683 Peter Diedrichsen
 1715 Anthon Friedrich Sundt, 1678-1746, s.a. major Mikael Sundt Frederikshald og Cathrine Friedlieb. Gift Cathrina Babara Stammer død 1730, g. 2x Mette Marie død 17231, enke efter kaptajn Moysen, g. 3x 1735 i Ålborg med Cathrine Elisabeth Stolten ca. 1704-58

Anthon Sundt er kirurg og kammertjener hos Carl v. Ahlefeldt på Gråsten indtil hans død i 1722. I 1715 køber han Felsbækgård med ¼ bolet de to kåd i Felstedskov, fri for afgifterne på ejendommene i livstid. 1729 flytter familien til Norge, til Frederikshald, som medicinsk doktor og fysikus. Læge 1731-46 i Ålborg.

- 1747 Rasmus Jessen fra Nørballe g. Dorothea Jørgen Carstensens enke
 1753 Friedrich Anton Petersen
 1758 Peter Henningsen
 1787 Hinrich Frees

Forpagtere af Bjerregård:

1715-20 *Carsten Petersen Møller på Felsbæk mølle.*
1720-27 *Johan Clausen*
1727-39 *Jørgen Carstensen også kaldt Christensen (Sv.s. til Carsten Petersen Møller)*
1739 *Rasmus Jessen fra Nørballe, se ovenfor*

Felsbæk mølle Varnæsvej 510 matr. 2. og 6. Felstedskov

Felsbæk mølle hørte fra senmiddelalderen under det adelige gods på Søgård.

Generaloversigt over godset Søgårds besiddelser i 1709, består ejendommen af et langhus på 19 fag, (ca. 25 m), et bagehus på 4 fag og selve møllen, som bestod af et kvadratisk hus på 5 gang 5 fag.

Møllen var på det tidspunkt bortforpagtet til Carsten Petersen Møller. Året efter får han nemlig kontrakt med grev Carl Ahlefeldt, lydende på livsfæste. Afgiften beløb sig til 150 rd. om året. Til gengæld skulle godset levere egetømmer til reparationsarbejder. De møllepligtige bønder skulle vedligeholde mølledammen og møllestrømmen og endelig skulle de også bekoste en møllesten. De møllepligtige arvefæstebønder var på 76 halve bol.

1722 døde grev Carl Ahlefeldt og kort efter gik godset fallit og blev splittet op. Ved en auktion i 1725 over godset købte Hertug Christian August af Augustenborg den største del, hovedgårdene: Gråsten, Fiskbæk, Kiding og Årup, hvortil Nørballe og Felsbæk mølle hørte.

Fæstere - ejere af Felsbæk mølle

 nævnes Hans Jørgensen
1613 nævnes Laurtz Møller
1636 nævnes Hans Meelskov
1666-74 nævnes Asmus Møller
1692 nævnes Peter *Carstensen* Møller

1670- Peter Carstensen Møller f. 1638, død 1693, 55 år

Gift Karen f. 1641, død 1706, 65 år

Børn: 1. Dorothea f. 1671. død 1694, 23 år, 2. Carsten Petersen Møller f. 1672, se nedenfor

3. Catharina f. - Peter Møllers dt. der i 1695 overtog to Frauen kirkestole, til en pris af 8 sk.

ca. 1697 Carsten Petersen Møller søn, f. 1672, død 1729, 57 år

Gift 1697 Maria Friederica, d.a. foged/pensionær på Årup - Lass Jørgensen, død 1685, 48 år, og Boeld

Børn: 1. Cathrin f. 1698, død 1699, 2. Lorenz f. 1700, se nedenfor, 3. Cathrin Dorothea f. 1703, g. 1727, Jørgen Christensen også kaldt Carstensen, (Sv.s) se nedenfor, 4. Boeld f. 1706, g. 1731 Friedrich *Bahnsen* Sønnichsen, 1706 på Braderup mølle, forpagter af Ladelund mølle, Grynmøller i Tved, møller på Papagøjefennen i Tønder.

 Lorenz Carstensen Møller søn, f. 1700, død 1728, 28½ år

Gift Geeske i 3 år, f. 1698, død 1.02.1775, 77 år, d.a. løjtnant Johan Christopher Møller og Anna Maria i København

Børn: 1. Maria Dorothea f. 1726, død 1729, 3 år, 2. Anna Sophia f. 1728,

1729 Enken Geeske gift 2x 1729 Hans Andersen Møller fra Avnbøl, f. ca. 1696, død 1730, 34 år.

De Gråstenske godser - Kontraktprotokol 1240-41:

Enken Geeske gift 2x Hans Andersen fra Avnbøl. Herfor deling med børnene Maria Dorothea og Anna Sophia ved bedstefaderen Carsten Petersen Møller som formynder. Med betjentene sandemand, Hans Rossen,

Røllum, Thomas Hansen, Rinkenæs nærværelse sluttedes følgende. Hans Andersen overtager alt L. P.s gæld iflg. fader 92 mark lybsk betaler Hans A. som lover at give døtrene kost og logi til de er 16 år, holde dem flittigt til skole og guds frygt og når de derefter vil ud at tjene, betale 100 mark Lybsk, udstyr 1 seng 16 rdl. værd, 1 kiste, 1 lade alt 100 m. forrentes med 5% når de tjener, det andet får de ved bryllup.

Enken Geeske g. 3x 1731 Peter Jessen, se Varnæsvej 575, s.a. kongl. bolsmand Jes Petersen Gl. Egegård i Felsted.

Ved Lorenz Carstensens død eller fratræden ønskede hertugen at sælge møllen på sådanne vilkår, at den nye ejer fik den i arvfæste. Dvs. at hans ejendomsret blev underkastet visse begrænsninger, so nøje præciseredes i arvfæstebrevet. Møllen har på det tidspunkt været i en meget slet forfatning.

1730 sælger hertugen Felsbæk mølle til Christian Kühl fra Flensborg for 1300 rd., men da denne straks fortrød handelen, indvilgede hertugen i at lade den gå tilbage. Der meldte sig snart en ny køber, møller Christopher Boysen fra Magstrup, der overtog møllen for den nævnte sum 1300 rd. med overtagelse 1. maj 1731. Arvfæstebrev, dateret 30. april 1731, samt inventar er bevaret i bekræftet afskrift.

1731 Christopher Boysen havde imidlertid svært ved at klare sig, og måtte i 1733 med store tab sælge møllen til Thomas Thomsen, postmester i Aabenraa, der meldte sig som køber. Da hertugen ikke ønskede at gøre sin forkøbsret gældende, fik han et afslag på 753 rd. Det var således et anseeligt beløb som Christopher Boysen havde sat til i sin korte tid på Felsbæk.

Postmesteren var ikke længe om at skille sig af med ny erhvervelsen. Endnu samme år overdrog han, med hertugens samtykke, købskontrakten til Oberfürster Günderoth, der igen og med hertugens samtykke, sælger den videre til sin tjener Johann Sebastian Tilly.

Den 20. nov. 1733 blev arvfæstebrevet stadfæstet i Tillys navn. *N.B. Tilly var en indvandret tysker og iflg. stedlig tradition af samme slægt som trediveårskrigen berømte feltherre.*

1733 Johann Sebastian Tilly f. 1701, død 1775, 74 år, s.a. Johann Adam Tilly og Catharina Margaretha von Saldern

Gift 7.10.1734 Botilla f. 1698, død 1.09.1776, 79 år, d.a. Peter Bondesen og Metta på nordre Teglgård v/ Aabenraa

Børn: 1. Sophia Cathrina f. 31.01.1736, se nedenfor, g. 1 x 1762 bolsmand Johan Sønnichsen på Stenneskær), 2. Hinrich f. 8.02.1740, død 17.04.1772, 32 år.

1773 Nis Jessen (Sv.s.) f. 1728, død 12.05.1809, 80 år, s.a. møller Nis Jessen og Cathrin i Humbeck, Lysabild sogn.

Gift 11.02.1773 Sophia Cathrin Tilly, f. 31.01.1736, enke efter gdr. Johann Sønnichsen, Stenneskær, død 9.04.1817, 81 år på Felsbæk mølle

Børn: 1. Cathrine Botille f. 30.09.1773, død i sin ungdom, 2. Johann f. 2.02.1775, se nedenfor.

1803 Johann Jessen søn, f. 2.02.1775, levede endnu i 1853 i Alnor, død ?

Gift 16.09.1808 Carolina Maria Wulff, f. , død 1868, d.a. degn og skolelærer i Smørum, Samuel Wulff og Sophia Magdalena f. Møller.

1828 Johann Nielsen Jepsen f. 16.09.1795, død 17.09.1848, s.a. bager Barthel Jepsen og Botilla Maria f. Paulsen i Aabenraa

Gift 26.04.1828 Anna Christina f. 9.12.1807, død, 24.03.1879, 71 år, d.a. bolsmand Christian Sønnichsen og Anna Thomsen, Stenneskær. Sk. 4 b.

Børn: 1. Botilla Maria Sophia Hedewig f. 29.01.1829, død 1831, 2. Christian Bernhard f. 23.12.1830, se nedenfor, 3. Johann Nielsen f. 28.08.1832, 4. Barthel f. 3.08.1834, 5. Andreas Anthon f. 16.09.1836, 6.

Tilly f. 22.04.1838, død 1844, 7. August Rudolph f. 16.03.1840, død 17.11.1874, 34 år, ugift, 8. Nicolay f. 19.01.1841, død 1860, 9. Heinrich Otto f. 19.02.1844, 10. Mathilde Johanne Sophie f. 18.06.1846, g. 1875 Friedrich Gottlieb Carl Eichentopf fra Hamborg.

Enken Anna Christina g. 2x 1875 Jørgen Hansen Lund - se bol Fe. 5 b. Lyngskovvej 1 og Møllevej 45.

1848 Christian Bernhard Jebsen søn, f. 23.12.1830, død 15.03.1878, 49 år
Gift 30.10.1862 i Aabenraa med Ingeborg Cathrina f. 8.08.1843, død 26.07.1877, 34 år, d.a. købmand Friedrich Carl Raben og Margaretha f. Ahlmann i Aabenraa

Børn: 1. Johan Nielsen Jebsen f. 17.12.1863, 2. Jørgen Friedrich f. 16.01.1866, 3. Friedrich Carl f. 3.04.1868, 4. Heinrich Otto f. 3.10.1869, 5. Margretha f. 26.04.1871, 6. Anna Christina f. 24.09.1872, 7. dødfødt 1873, 8. Christian Bernhard f. 27.08.1875, 9. Ingeborg Cathrina Raben f. 9. 16.07.1878,

1852 Møllepligtens ophør, se under Krusmølle.

1880 Johann Georg Kittel Richertsen

Gift Anna Petronella f. Hjorth

Børn: 1. Anna Johanna f. 29.05.1882, 2. Dora Catharina f. 27.10.1883, 3. Louise Emilie f. 01.01.1888, 4. Friedrich Emil f. 22.08.1890, 5. Carl Theodor f. 18.11.1892,

1897 Matthias Møller f. 11.05.1836, død 27.05.1914, s.a. bolsmand Christian Michelsen Møller af Vejrmøllehus ved Ultang og Ellen Christine Knudsen fra Øsby

Gift 2.12.1864 i Halk kirke med Annechen Marie Thuesen f. 28.02.1837 i Hejsager, Grarup sogn, død 28.02.1904, d.a. Peder Pedersen Thuesen kroholder i Hejsager, Grarup sogn og Ester Elisabeth, *en dt. af gdr. Søren Petersen i Grarup*

Børn: 1. Elisabeth Cathrina Møller f. 7.05.1868 i Hejsager, Halk sogn, se nedenfor.

1907 Christian Andreas Walsted (Sv.s.), f. 27.04.1859, i Alling, Svostrup s. Gjern H. død 10.02.1927, s.a. møllebygger Hans N. L. Walsted og Marie Thomasine f. Gjested,

Gift Elisabeth Cathrina f. Møller, f. 7.05.1868 i Halk, død 4.04.1932, 63 år

Børn: 1. Mathias Møller Walsted f. 14.04.1892, se nedenfor, 2. Anne Dorthea f. 14.11.1895 i Sillerup, g. 1925 Christian Christiansen, Syvmandsskov 3, 3. Ellen Christine f. 4.11.1897, død 29.07.1911, 4. Sophie Christiane f. 3.04.1900, død 28.01.1930, 5. Cathrine Christine f. 3.04.1900, 6. Hans Christian Walsted f. 12.06.1901, gdr. Møllevej 2, g. 1929 Christine Marie f. Johannsen.

De 3 sidste børn er født i Felstedskov.

1923 Mathias Møller Walsted, søn, f.

14.04.1892 i Ry, død 29.10.1947, 55 år

Gift 3.04.1929 Ingeborg Mathilde

Christiansen f. 23.06.1898, død

29.10.1990, d.a. gdr. Nis Johannes

Christiansen og Margretha Charlotte Schrøder, Felsted

Børn: 1. Elisabeth Marie f. 5.04.1924, g.

1947 Hans Peter Hansen Jahnsen, Fe.8 a.,

2. Christian Johannes f. 3.06.1926, død

16.08.1986 i Californien, 3. Thorvald f.

12.01.1930, 4. Aage Møller f. 18.08.1934.

*Felsbæk mølle, luftfoto ca. 1952
Den afvandede mølledam ses i baggrunden*

1961 Thorvald Walsted søn, f. 12.01.1930, død 1982.

Gift 6.09.1959 i Tønder, Anne Marie Jørgensen Staugaard f. 20.07.1937, d.a. Hans Jørgensen Staugaard og Asmine Henriette på Hellinghøjvej 6 i Tumbøl. i uskiftet bo.

Børn: 1. Helle, 2. Bente

1982 Enken Anne Marie Jørgensen Walsted

1993 Erik F. Sondrup (fhv. fragtpilot)

Under besættelsen 1940-45 blev der i 1941 afholdt en arbejdslejr ved Felsbæk mølle.

Som et modspil til regeringens samarbejdspolitik med de tyske besættelsestropper blev der i efteråret 1940 taget initiativ til at organisere terrænsportsarbejde i Aabenraa amt. Ønsket var at samle dansk ungdom i en karakterdannende organisation, hvor værneviljen blev sat i højsædet. Slutmålet med terrænsporten var, at Danmark engang kunne få et hjemmeværn, der ved siden af hæren og i samarbejde med denne kunne stå rede til i fremtidens Danmark at forsvare landets frihed.

I efteråret 1941 voksede modstanden mod samarbejdspolitikken, hvor der i løbet af sommeren blev der dannet terrænsportsgrupper i amtet, med afdelinger bl.a. i Felsted sogn.

Pastor Gadeberg i Ensted tog i begyndelsen af 1941 initiativ til at organisere en arbejdslejr ved Felsbæk mølle for unge danske mænd, hvor ejeren Matthias Walsted viste stor interesse for sagen.

Projektet blev godkendt, og den første frivillige arbejdslejr i Sønderjylland blev afviklet fra 22. juni – 20. juli 1941, med Pastor Gadeberg som lejrchef.

Arbejdsopgaven drejede sig om den gamle udtørrede møllesø og dens omgivelser, som var blevet afvandet, hvorved der var indvundet en del frugtbar agerjord. Den sydligste del af det afvandede areal var tæt bevokset med træer og buske og var derfor ikke under kultivering. Ved fældning af denne bevoksning og med en efterfølgende dræning ville dette areal senere kunne komme under plov. Det tidligere udløb ved den gamle mølle blev lukket, hvorefter møllesøen fik et nyt udløb til fjorden via en lille bæk vest for Felsbæk.

Programmet for lejren var meget omfattende. Arbejdsdagen startede med flaghejsning og sluttede med at tage flaget ned. Foruden det praktiske arbejde med rydning og planering, var der foredrag, studieture til historiske steder i landsdelen, terrænsportsøvelser, lejrball osv.

Arbejdstjenesten blev afviklet med deltagelse af ca. 70 unge, som et led i dansk ungdomsopdragelse ved frivilligt arbejde.

Preussisk håndtegnet opmålingskort 1873/74
Nederst ses indløbet til møllesøen og fortsætter til den gamle mølle og videre ud i fjorden.
Bemærk: Vejen gik førhen gennem møllens gårdsplads.

Den reelle idé med arbejdslejren var - at begynde og fortsætte et egentligt modstandsarbejde mod besættelsesmagten. *Kilde: Ensted sogns historie 1987 s. 252.*

Indvielsen den 16.09.1993 af den genetablerede Felsbæk møllesø.

Lundtoft kommune havde et ønske om en genopretning af den tørlagte Felsbæk møllesø og kontaktede Sønderjyllands amt om at realisere dette ønske, hvilket der blev sagt ja til.

Arealet øst for møllebækken kaldes "Uden Ende", var før genopretningen dækket af en 1 m høj vegetation. Det bestod af et areal på omkring 11,7 ha lavt liggende områder med forskellig grad af vådhed.

På den vestlige side af Møllebækken var der et smalt fugtigt græsningsareal, som tidligere havde været brugt til kvægdrift. 7,2 ha af det samlede areal blev nu omdannet til en sø, med en max. dybde på 1,7 m. 18.000 m³ jord og dynd blev gravet op og anvendt til at forhøje de omliggende arealer, så man kunne stemme søen op.

Med genetableringen blev der skabt adgang for fiskene fra fjorden til søen via et 65 m langt stenstryg.

Omlægning/genopretningsprojekt af Rudbækken i 2014.

Med henblik på at skabe forbedre passagemuligheder for fisk og anden vandløbsfauna, valgte Aabenraa kommune i 2014 at gennemføre en omlægning af Rudbæk, så den fik et løb udenom Felsbæk Møllesø. Det betød, at der skulle foretages en omlægning af Rudbækken over en strækning på 550 m. Ved omlægningen fik bækken et nyt udløb via den gamle møllekanal og videre ud i Aabenraa Fjord. Samtidig skulle de laves en ny vejunderføring under Varnæsvej.

Med omløbet blev tilløbet til Møllesøen blev lukket, og søen vil således ikke længere modtage vand fra Rudbæk, men kun fra private markdræn og grundvandsindsivning fra engen mod syd. Et lille vandløb der har sit udspring i Syvmandsskoven, løber ned i Felsbæk møllesø og derfra videre ud i fjorden.

Kilde: HAM 5530 Felsbæk Møllesø, Felsted sogn. Rapport nr. 365

1731-35 Jordreform vedr. tre kådnersteder ved Felsbæk mølle

Inden udskiftningen af sognets øvrige ejerlav i sidste halvdel af 1700-tallet, vil det være på sin plads at omtale en liden reform i kådnerbyen Felstedskov. Det var en reform der i sin lidenhed foregreb, hvad der i langt større skala skulle ske i sognet som følge af udskiftningslovene. I Felstedskov har der aldrig været et dyrkningsfællesskab, fordi små spredte landbrug er opstået fra tid til anden på ryddet skovland.

I 1731 blev der taget initiativ til en mindre jordreform, hvilket fremgår af protokollen, afsluttet og dateret den 4. nov. 1735.

Syd og øst for Felsbæk mølledam lå der tre kådnersteder. Det ene var nedbrændt og de to andre faldefærdige. De vigtigste lodder lå i det bakkede og besværlige terræn og tilmed så ubekvent, at de måtte køre gennem hinandens marker. Skønt lodderne var af forskellig størrelse, betalte de tre mænd lige store afgifter og måtte forrette lige meget hoveri, et forhold der med rette gav anledning til misfornøjelse og gentagne klager.

Da bygningerne som tilhørte godset, alligevel skulle fornyes. blev det med hertugens samtykke besluttet at råde bod på dette misligholdte forhold. Overførster Günderoth, som havde forestået udskiftningen af Varnæs 1710-11 blev sat til at løse opgaven, bistået af kammerskriver Schütze, tre sandemænd og en landmåler, der løste opgaven ret hurtigt. Den jord kådnerne havde nede ved mølledammen, blev mageskiftet med jord fra Felsbæk mølle, hvis tilliggende grænsede ind til kådnerens hovedlodder, hvorefter det samlede areal deltes i tre lige store dele, der var således beliggende, at hver kådner fik direkte adgang til sin jord. Protokollen oplyser, at de to af bygningerne allerede var flyttet op i deres jordlod og at den tredje snart ville følge efter.

Med reformen ændredes de tre kådnernes areal fra 1/96 til 1/36 plov og de fik nu deres jord samlet.

Peter Schmidt fra Rinkenæs var landmåler, der sammen med tre sandemænd: Thomas Hansen Gott i Rinkenæs, Peter Thaysen i Hokkerup og Hans Rossen i Røllum bisiddere. Desuden er protokollen underskrevet af Johan Sebastian Tilly, arvemøller på Felsbæk mølle, og af de tre kådnere, Peter Nicolaysen, Lorenz Petersen og Nis Nicolaysen, de sidste tre er naturligvis med ført hånd.

Kådnerstederne er såkaldte arvefæstekåd, der går i arv i familien.

Kilde: "De Gråstenske Godser"

Contribution 1731-1846:

Møllevej 45	1/36 plov	1731-35:	Peter Nicolaysen - <i>Peter Nicolaysen - Jørgen Hansen Koch</i>
Møllevej 39	1/36 plov	1731-35:	Peter Matthiesen - Lorentz Petersen - <i>Jacob Nissen Lund</i>
Møllevej 50	1/36 plov	1731-35:	Nicolay Petersen - <i>Nis Nicolaysen - Rasmus Hansen</i>

Møllevej 39

Kåd 1/96 - 1/36 plov - udflyttet 1731/35 til nuværende adresse

1613 nævnes Hans Jørgensen

1636 nævnes Jørgen Hansen – Atzer Lydicksen

1682-1701 nævnes Jørgen Bundtzen

Jørgen Bundtzen død 1719

Gift Merret død 1730

Børn: 1. Ingeborg f. 1684, 2. Merret el. Mergret f. 1689, 3. Elline f. 1694, 4. Nis f. 1696, 5. Anna f. 1699, 6. Margreth f. 1705, død 1705.

1702 Peter Matthiesen *Møller* født localt 1676, død 1735, 60 år

Gift 1702 Salome Christens dt fra Skovbøl f. 1676, død 1728, 52 år

Børn: 1. Christen f. 1704, 2. Larss f. 1707, se nedenfor, 3. Dødfødt tvilling 1710, 4. Dødfødt tvilling 1710, 5. Anna f. 1711, død 1712, 6. Ingeborg f. 1715.

Larss broder Christian, som tjener ved møller Johan Bahnsen, er tilfreds med at Larss (Laurtz) får kådet. Børnene Christen, Anna og Ingeborg får hver 1 seng, 1 får, 1 kiste, 1 lade som allerede er til stede, og som straks anvises dem. Døtrene får også en ko. Han skal forsørge faderen og søsteren Ingeborg, (indtil hendes konfirmation), med nødvendig kost og tøj og give sine søskende sengelinned. Larss Petersen skal lade faderen begrave for egne udgifter. Fader og datter skal videst muligt assistere ved arbejdet.

1/36 plov udflyttet til den nuværende adresse - 3 ugl. hoveridage på Årupgård.

1730 Laurtz Petersen søn, f. 1707, død 5.03.1771, 63 år, s.a. kådner Peter Matthiesen og Salome

Gift 24.11.1730 Ellen f. 1696, død 1.08.1775, 79 år, d.a. kådner Laurtz Petersen og Maren i Varnæs

Børn: 1. Peter f. 8.09.1731, død 1731, 2. Maren f. 27.01.1733, se nedenfor, 3. Lorenz f. 13.01.1736, død 1736, 4. Anna f. 22.04.1734, død 22.08.1819, g. 1769 kådner og enkemand Hans Christensen i Tråsbøl, (1 søn Laurtz Hansen Solmer f. 5.07.1770 i Felsted, skrædder i Tråsbøl), 5. Peter f. 24.03.1737, død, 6. Sophia Cathrina f. 4.08.1739, g. 1766 Jes Matthiesen (uægte søn) f. 1715, g. 2x 1776 Christen Boysen, se Tumbøl Søndermark 2. 7. Lorenz f. 6.01.1743, død 1743.

1763 Jacob Nissen Lund (Sv.s) f. 2.06.1738 i Tumbøl, død 4.08.1797, 60 år – 8 dg, s.a. kådner i

Kiding, nu inderst Nis Petersen Lund i Tumbøl g. 1732 Kirsten Jacob Krygers dt i Avnbøl

Gift 4.11.1763 Maren f. 27/1 1733, død 12.09.1805, 72 år, d.a. Laurtz Petersen Solmer i Felsted skov og Ellen Asmussen Hoy fra Varnæs

Børn: 1. Kiesten f. 9.11.1764, g. 1799 Niels Wolfsen, inderst, Møllevej 32, 2. Lorenz el. Laurtz f.

29.04.1766, konfirm. 1783, se nedenfor, 3. Ellen f. 11.07.1768, g. 1790 enkem. Asmus Jørgensen Boysen i

Tråsbøl, Ellen g. 2x 1805 kludehandler Nicolay Schwartz fra Dreenhausen v/ Hannover, førhen gift i Abild sogn, 4. Nis f. 4.08.1771, kådner i Svejrup, g. 1802 Margreth Marie Hansen, 5. Cathrina f. 24.11.1774, død før 1797. *Iflg. Augustenborgske - Gråsten godser II, er Jacob Nissen ejer af boeplads og dertil beliggende ager- og engjord, på ialt 11 tdr. 4 schip*

1810 Lorenz Jacobsen søn, f. 29.04.1766, død 1.10.1826, 60 år,
Gift 1.07.1796 Anne Marie f. død 28.06.1799, 36 år, d.a. bolsmand Jes Jørgensen og Caren i Bovrup
Børn: 1. dødfødt søn 15.06.1799.

Gift 2x 15.11.1799 Birret Cathrin f. 10.08.1775, død 28.11.1852, 77 år, d.a. bolsmand Jes Iversen og Anna Maria i Avnbøl

Børn: 1. Jacob f. 19.10.1800, se nedenfor, 2. Jes f. 12.12.1801, kådner i Ullerup, 3. Dødfødt søn 23.10.1803, 4. Anne Marie f. 1.12.1804, g. Johan Jørgen Johannsen, Bygbjergvej 14, Nørballe, 5. Maren f. 1.12.1804, g. i Øster Vamdrup, 6. Kiesten Marie f. 20.12.1806, g. 1840 i Ullerup kirke med Chresten Jessen Damm i Bovrup, 7. Ann Cathrin f. 12.03.1809, g. 1842 Christian Gottlieb Hansen i Skovbøl, 8. Dødfødt datter 18.06.1810, 9. Ann Sophie f. 20.10.1811, g. 1830 Peter Petersen Jochimsen i Kravlund.

1826 Jacob Solmer søn, f. 19.10.1800, død 11.11.1879, 79 år,
Gift 9.04.1827 Ellen f. 24.06.1794, død 12.03.1877, 82 år, d.a. kådner Jens Christensen og Merret i Varnæs
Børn: 1. Lorenz f. 4.01.1828, se nedenfor, 2. Jens f. 25.07.1829, død 1832, 3. Thomas f. 20.08.1831, død 1854, ugift, 4. Brigitte f. 30.04.1833, død 1835, 5. Marie f. 24.03.1837, død 1853, ugift.

1861 Lorenz Jacobsen Solmer søn f. 4.01.1828, død 20.11.1895, 68 år
Gift 18.02.1858 Marie Dorothea f. 27.09.1836, død 6.03.1824, 87 år, d.a. kgl. parc. Asmus Boysen og Anna Maria f. Iversen på Gl. Egegård, Syvmandsskov 3,
Børn: 1. Ellen Maria f. 9.05.1858, 2. Anna Marie f. 18.08.1860, g. 1885 enkem. gdr. Peter Jørgensen Jensen, Tumbøl Søndermark 2, 3. Jacob f. 6.10.1862, død 1867 ugift, 4. Rasmus f. 6.10.1862, se nedenfor, 5. Thomas f. 14.05.1865, 6. Jacob f. 26.02.1868, død 1875, 7. Christian f. 29.04.1870, død 1879, 8. Nis f. 20.07.1872, død 1875, 9. Maria Dorothea f. 19.10.1873, 10. Jacobine Catharina f. 22.11.1876.

1891 Rasmus Jacobsen Solmer f. 6.10.1862, død ?
Gift 19.05.1892 i Oksbøl kirke med Ellen Frederiksen f. 6.06.1863 i Oksbøl, Als.
Børn: 1. Thyra Marie f. 30.04.1893, 2. Helene Frederikke f. 20.10.1895.

1899 Hans Peter Hansen Steg f. 24.11.1868 i Bovrup
Gift 17.03.1899 Ingeborg Jepsen Steg f. 6.05.1872 i Bovrup
Børn: 1. Dødfødt 1900, 2. Dødfødt 1905

1907 Hans Christian Eskildsen f. 5.10.1876, død 6.02.1963, s.a. kådner Hans Peter Eskildsen og Cecilie Maria i Felstedskov
Gift 17.05.1907 Botilla f. 27.11.1875, død 23.06.1945, d.a. Hans Lassen Jørgensen og Marie Bunde, Tastegård
Børn: 1. Hansen Lassen Eskildsen f. 15.04.1908, 2. Hans Peter f. 2.08.1910, død 1914, 3. Axel Henrik f. 4.11.1911.

1929 Hans Lassen Eskildsen f. 15.04.1908, død 1982
Gift Maria Cecilie Jørgensen f. 3.05.1904, død 9.10.1990
Børn: 1. Hans f. 15.06.1929, 2. Kathe Marie f. 24.01.1940.

Møllevej 39

Foto Sylvest Jensen 1947

1971 Trygve Jensen Korsvik, s.a. missionær Arnold Jensen.
Gift Lydia Margrethe f. Hjort fra Ejsbøl v/Haderslev
Børn: 1. Kristian, 2. Niels-Jacob, 3. Lisbeth.

2016 Kristian, Niels-Jacob og Lisbeth Hjort Korsvig

Møllevej 45 Kåd 1/96 - 1/36 plov - udflyttet 1731/35 til nuværende adresse

1636-66 nævnes Hans Hissel
1674- nævnes Jep Hansen, g. Merret som døde 1708, 76 år

1698 Asmus Jepsen Hissel fra Nørballe, f. ca. 1670, død 1751, 81 år
Gift 1698 Boeld Rasmus dt i Felstedskov
Børn: 1. Jeppe f. 1700, død 1721, 2. Elline/Malene f. 1704, død 1724, 3. Anna f. 1710.

1733 Peter Nicolaysen f. 1706, død 1762, 55½ år, s.a. kådner Nicolay Petersen og Maren, Møllevej 50
Gift 1733 Mette f. 1696, død 1776, 80 år, d.a. kådner Jørgen Petersen og Boel i Toldsted, Nybøl, Hjordkær
Børn: 1. Nicolay f. 1734, se nedenfor, 2. Jørgen f. 1737, død 1737, 3. Maren f. 1738, 4. Ingeborg f. 1741, 5. Asmus f. 1742, død 1742, 6. Asmus f. 1744, død ?

Gråsten Jordebog 1750: *Peter Nicolaysen er fæster af 1/36 del plov med bygninger på 10 fag der er i god stand. Kontrakt: Gråsten kontraktprotokol 1240-41 side 14.*

Demnach der Käthner Peter Nicolaysen i Felstedskov an so schlechten standen gewesen, das er seine Herrschaftliche nicht abgetragen, noch dazu anstalt mache können mithim die wolhwendigkei erfordert, das selbige mit einem bestehen Haus arbejts besetiget, werden und heute dato an die käthnere Rasmus Hansen Coporal und Hans Hansen seig eingefunden und erkläret solhren kathe anzusehen dem davon so wöhl, den davon abgeseind Hof dienste als anoch die Herrschaftliche abporbiteten seit præstationen nach den kathnen gebäude in baulichen stande zu unterhalten. jedoch wird dabay excpreshes ausbeschinde.

Felsbæk mølle den 19. 02.1743. Rasmus Hansen og Hans Hansen Paasch, begge med ført hånd

1758 Nicolay Petersen søn f. 1734, død 16.11.1803, 69 år, s.a. kådner Peter Nicolaysen og Mette,
Gift 10.11.1758 Merret f. 1723, død 1774, 51 år, d.a. Nis Jørgensen og Ellen i Bovrup
Børn: 1. Peter f. 23.11.1759, g. 1793 Ellen Hansen fra Tråsbøl, g. 2x 1800 Magdalene, d.a. Jens Jørgensen Norm, 2. Ellen f. 1762, død 1764, 3. Ellen f. 1764.

Gift 2x 15.11.1775 Ingeborg f. 1727, død 19.04.1785, 57 år, d.a. kådner Laurtz Nissen og Maren, kåd 1. i Felstedskov. (Ingeborg, enke efter kådner Peter Hansen Thaysen i Skovbøl, der eftl. Marie Dorothea, g. 1781 Jørgen Hansen Koch).

Gift 3x 3.12.1785 Maren f. 1749, død 31.12.1786, 37½ år, d.a. Peter Asmussen og Maren i Bovrup

Gift 4x 29.02.1788 Ann Jensen fra Abterp, f. ca. 1750, d.a. sergent Jens Nielsen og Elsche i Øster Højst, ingen livsarvinger. Familien boede en overgang i Øster Højst, Iflg. F.T. 1803 er fhv. kådner Nicolay Petersen og hustru Anne, lejefolk v/kådner Peter Asmussen Bunde, ejer af et kgl. kåd på Varnæsvej 543.

1781 Jørgen Hansen Koch fra Hørup, Als f. 1751, død 13.08.1825, 74 år, s.a. sømand Hans Christian Toft og Anna Maria f. Koch i Høruphav

Gift 27.09.1781 Marie Dorthe f. 1759, død 24.01.1786, 26 år, d.a. kådner Peter Hansen Thaysen og Ingeborg i Skovbøl

Børn: 1. Peter Hansen f. 4.02.1782, 2. Hans Jørgen f. 15.09.1784, død 16.12.1784, 3. Ingeborg Cathrin f. 27.12.1785, død 1786.

Gift 2x 3.11.1786 med enken Ann Marie f. 1751, død 4.08.1830, 78½ år, d.a. bolsmand Iver Jessen og Marie i Avnbøl. Ann Marie efterlader en søn Chresten Chrestensen i Avnbøl, fra første ægteskab.
Børn: 1. Hans Jørgen f. 25.03.1788, 2. Iver Jessen f. 1.11.1789, g. 1820 i Varnæs med Anna Frost, 3. Marie Dorthé f. 5.09.1792, g. 1818 Henning Sønnichsen fra Krusmølle.
Iflg. Augustenborgske - Gråsten godser II, er Jørgen Koch i Lejer af boeplads og dertil beliggende ager- og engjord, på ialt 14 tdr. 3 schip

1816 Peter Hansen Koch søn, f. 4.02.1782, død 11.07.1836, 54 år
Gift 1.08.1818 Anna Maria f. 1789, død 7.04.1844, 55 år, d.a. kådner Hans Danielsen og Anna Kiestina i Avnbøl
Børn: 1. Jørgen f. 27.04.1820, se nedenfor, 2. Hans f. 24.02.1823, 3. Rasmus f. 29.12.1825, 4. Maria Dorothea f. 25.01.1829, g. 1866 Johann Hinze i Svejrup.

1843 Jørgen Hansen Koch søn, f. 27.04.1820, død 1.05.1872, 51 år,
Gift 5.10.1869 Anna Kiestine Axelsen f.19.02.1832, d.a. inderst Axel Axelsen og Elsebe i Ingebøl, Bjolderup sogn
Børn: 1. Dødfødt dt 1872,

Enken Anna Kjestine Axelsen g. 2 x 5.11.1873 Peter Hagedorn fra Bovrup, se Varnæsvej 544.

1855 Skipper og kådner Peter Petersen (Sv.s.) f. 1808, død 3.09.1889, 81 år, s.a. bolsmand Peter Hansen g. 1811 Ann Nissen, Stevningnor, Als
Gift Maren død 21.07.1891, 83 år, d.a. Hans Jørgen Justesen, død 5.10.1856, 79 år og Thyra Grau fra Svenstrup, død 1869, 83 år. Begge forældre døde i Felstedskov i hjemmet hos deres datter og svigersøn.

1858 *Jørgen Hansen Lund og Anne Christine f. Sønnichsen, se bol Fe. 5. b. Lyngskovvej 1.*

1869 *Jørgen Hansen Lund køber en jordlod "Hesselholt" af Maren Rossen, se Varnæsvej 535.*

1869 Jørgen Hansen Lund overtager Peter Petersens kådnersted i Felstedskov, skal iflg. kontrakt yde aftægt og begravelse til Maren f. Justesen, gift med Peter Petersen

Jørgen Hansen Lund f. 1.05.1820, død ?, s.a. parcellist Jep Jørgensen Lund g. 1816 med enken Cathrine Nissen på "Sovborg", Søgårdsmark, Klipleve sogn.

Gift 1x 9.08.1846 Metta Helene Jørgensen f. 16.07.1821, død 1.12.1853, 32 år, d.a. bolsmand Jørgen Jørgensen og Ingeborg Kiestine f. Boysen, Lyngskovvej 1

Børn: 1. Ingeborg Christina Lund g. 1868 bolsmand Hans Peter Thaysen på "Tummelsbjerg", Rinkenæs

Gift 2x 1857 Anna Christina f. Sønnichsen f. 9.12.1807, død 24.03.1879 i Felstedsskov, enke efter møller Johan Nielsen Jepsen, Felsbæk mølle. Ved hendes død - nævnes Jørgen Hansen Lund som partikulier

1872 Rasmus Hansen Danielsen køber kådnerstedet med tilhørende 11 tdr. land, kaldet Westerlykke og Sønderlykke.

Rasmus Hansen Danielsen, (Sv.s.) fra Hostrup, f. 11.07.1834, død 20.12.1886, 52 år, s.a. inderst Jens Peter Danielsen og Anna Christina i Bovrup,

Gift 1869 Christina Maria Petersen f. 1.08.1841, død 28.02.1904, 63 år, d.a. Iver Petersen i Søgård og Kye Andersen fra Angel.

Børn: 1. Peter Hansen Danielsen f. 23.02.1871, g. 1895 Cathrine Madsen fra Stubbæk, 2. Hans f. 11.05.1872, død 30.11.1897, 25 år, 3. Iver f. 20.04.1875, 4. Rasmus f. 7.11.1877, død 1880, 5. Jes f. 21.01.1880, død 1880, 6. Rasmus f. 24.10.1882, død 1884.

1876 frasalg af det halve kåd til Hans Peter Eskildsen, Møllevej 50

1874 frasalg af den sydlige del af "Sydlykken" til Lorenz Jacobsen Solmer, Møllevej 39.

1903 Iver Danielsen søn, f. 20.04.1875, død 20.01.1958, 82 år, Skibskaptajn i handelsflåden
Gift 4.04.1902 Anna Maria f. 12.10.1875, død 7.05.1955, 79 år, d. a. Hinrich Asmussen Bunde og Offel f. Alsing i Felstedskov.

Børn: 1. Dødfødt 1902, 2. Christine f. 21.09.1903, g. 1931 parcellist Christian Christensen, 3. Offel Marie f. 4.04.1913, g. 1934 Hans Berg fra Brandsbøl, 4. Henny Ingeborg f. 9.09.1914, g. 1937 Peter Madsen, 5. Aage f. 21.06.1918.

Familien Danielsen flytter til et nyopført hus, Varnæsvej 547.

1913 Møller og gårdmand Christian Andreas Walsted, Felsbæk mølle overtager kådnerstedet
Iflg. BBR: Huset opført 1777. Matr. 36. Areal 2279 m²

1914 Nis Jørgensen Hattesen f. 23.06.1879 i Varnæs
Gift Else Marie f. Bentsen f. 6.04.1878 i Søgård
Børn: 1. Cathrine Marie f. 7.09.1909 i Søgård, 2. Jes Hartvig f. 5.01.1915, 3. Nis f. 13.01.1916. Plejebarn: Luise Margrethe Reeder f. 19.12.1913 i Kiel, død 22.11.1925 i Felstedskov.

1937 August Friedrich Johannsen f. 1895 i Broager
Gift 1917 Maria Dorothea Petersen Lock f. 1895 i Skovbøl
Børn: 1. Helene Auguste f. 16.03.1920, 2. Frederikke Cathrine f. 30.07.1928, på Lundtoftbjerg.

1977 Murer Freddy Schmidt f. 1955.

Møllevej 45 Aalborg Luftfoto 1949-52

Møllevej 50

Kåd 1/16 - 1/36 plov - udflyttet 1731/35 til nuværende adresse

Nis Møller f. 1621, død 1711, 90 år

Gift Maren f. 1626, død 1707, 81 år

Børn: 1. Maren f. 1665, se nedenfor 2. Anna f. g. 1702 Hans Hansen fra Harthe

1701 Nicolay Petersen (Sv.s.) født ca. 1679 i Tråsbøl, s.a. ... ikke fundet død i kirkebogen
Gift 1701 Maren f. 1665, død 1728, 63 år, d.a. kådner Nis Møller og Maren i Felstedskov
Børn: 1. Ingeborg f. 1702 g. 1737 Simon Nielsen fra Marstrup død 1746, i Felstedskov, nævnes 1743 som inderst, 2. Peter f. 1706, 3. Nis f. 1711,

Jordebog 1709 - 1721 Nicolay Petersen ejer af et 1/16 bol, betaler 1, 9 rd. i skat. 3 dg hoveri ugentlig. Nicolay Petersen er 1709 30 år, født i Tråsbøl og har to børn, en datter og en søn på 5 år. Stedet består af et 11 fags hus, i dårlig tilstand. Har 2 heste, 3 køer, 1 kalv, 1 får, 1 svin og 3 gæs. Stedet skal ugentlig yde 3 dage hof-dienst, hvilket må dreje sig om tjeneste på Årupgård. Udsædet er: 7-8 schip rug, 7-8 schip græs, 20 schip havre og 5 schip boghvede.

Nis Nicolaysen søn, f. 1711, død 24.10.1789, 79 år, inderst i Styrptom, Ensted sogn.

Gift 25.06.1739 Syndet f. 1713, død 1755 i Stubbæk skov, 44 år, d.a. bolsmand Nis Hansen Toft og Cathrin bol Tr. 3 a. i Tråsbøl

Børn: 1. Nicolay f. 1740, død 1740 i Felstedskov, 2. Ann Cathrin f. 1743, i Stubbæk skov, g. 1763 Hans Rasmussen Tagmoes fra Felstedskov, 3. Nis Toft f. 24.03.1745, g. Clara Marie Christens

Familien Nis Nicolaysen flytter omkring 1741/42 til Stubbæk skov.

Gift 2x 1756 i Felsted kirke med enken Anna Lucia f. 1702, død 1764, 63 år, i Stubbæk skov, d.a.

Grøngrøft kådner Hans Thaysen og Cathrin Elisabet Mahrenholtz i Tumbøl, (datter Anna Lucia g. 1729 Christian Christiansen fra Ullerup, ingen børn).

Gift 3x 14.09.1765 i Ensted kirke med Karen Rasmussen fra Løjt

Børn: 1. Maren Sündet f. 5.10.1766 Stubbæk skov.

1735 Rasmus Hansen, corporal

Rasmus Hansen f. ca. 1699, død 1767, 66½ år,

Gift 1736 Kiesten f. ca. 1706, død 1769, 63 år, d.a. Niels Petersen og Cecilie i Felstedskov, førhen bolsfolk i Marstrup

Børn: 1. Johan Bastian f. 1736, død 1737, 2. Dødfødt 1738. Efterlader ingen børn.

Gråsten Jordebog 1750: Ras Hansen fæster af et 1/36 del plov med bygninger 9 fag og som er i god stand

1757 Christian Petersen (Jauer el. Jæger) f. 14.10.1734, død 16.02.1807, 76 år, s.a. bolsmand Peter Christensen *Schneider* og Ann i Svejrup, bol Sv. 3 a.

Gift 23.09.1757 Maren f. 1727, død 6.07.1784, 57 år i Felstedskov, d.a. bolsmand Peter Nissen og Merret fra Bovrup

Børn: 1. Peter f. 16.08.1758, se nedenfor, 2. Merret f. 13.08.1761, død 28.03.1782, 20 år, 3. Jørgen f. 15.07.1763, g. 1795 i Broager med Ellen d.a. Peter Lausen og Ingeborg Petersen, Skodsbølmark, 4. Asmus f. 28.10.1759, død 5.11.1792, 33 år, (g. 1.12.1791 i Varnæs) i 16 uger med Merret, kådner Hans Asmussen og Mett Johannes dt fra Bovrup.

F.T. 1803: Christian Petersen Jæger, bor hos sønnen Peter Christiansen Jæger

iflg. Augustenborgske - Gråsten godser II. 1791, er Peter Jauer ejer af boeplads og dertil beliggende ager- og engjord, på ialt 10 tdr. 4 schip

1785 Peter Christiansen Jæger søn, f. 16.08.1758, død 6.12.1820, 62 år, iflg. Gråsten Skyld- og panteprotokol 1219 folie 161

Gift 13.08.1785 Christiana Margretha f. 1761, død 19.09.1815, 54 år, d.a. kådner Johann Johannsen og Margreth Dorthe i Alnor, førhen Blans

Børn: 1. Maren f. 31.07.1786, g. 1818 Jens Petersen Lausen fra Felsted, se Grønnebecks teglværk og landsted, Varnæsvej 553, 2. Marie f. 5.01.1788, 3. Ann Margreth Dorthe f. 30.08.1789, død 10.10.1789, 4. Margreth Dorthea f. 16.08.1790, g. 1814 kådner Peter Christian Iversen i Svejrup, 5. Anna f. 28.03.1793, g. Peter Nissen fra Slyngsten, ejer af "Brændbjerggård" v/ Kolding, 6. Christian f. 23.09.1796, død 1801, 7. Cathrin f. 23.09.1796, død 1841 efterl. u/søn Christian f. 1822, 8. Johann Peter f. 6.12.1798, se nedenfor, 9. Andreas f. 29.12.1800, g. 1834 Anna, d.a. Hans Lorenzen, bol Fe. 3. a. Felsted, 10. Merret f. 20.01.1803.

Peter Christensen Jæger overtager Martin Jensens arvefæstekåd Varnæsvej 541, iflg. kontrakt af 8. okt.1794 med ikrafttræden 1807.

1818 Johann Petersen Jæger søn, f. 6.12.1798, død 14.05.1844, 45½ år

Gift 30.06.1832 Trineke f. 24.02.1811, død 21.02.1871, 60 år, d.a. bolsmand Jes Jessen Juhler og Maren i Nørballe

Børn: 1. Christina f. 13.05.1833, død 19.03.1840, 6 år, 2. Maren f. 16.05.1835, se nedenfor
Enken Trineke fører ejendommen videre

1856 Peter Rossen (Sv.s.) f. 19.07.1827 i Årslev, død 1.07.1907, 79 år, s.a. gårdmand Peter Petersen Rossen og Anna Botilla f. Jacobsen i Strandelhjørn.

Gift 18.10.1855 Maren f. 16.05.1835, død 13.10.1917, 82 år

Børn: 1. Trineke Marie f. 30.08.1856, død 1867, 2. Johann Peter f. 4.10.1860, død 1867, 3. Anna Botilla f. 21.04.1866, død 1867, 4. Johann Petersen f. 29.01.1868, se nedenfor, 5. Jes Petersen f. 7.03.1872, død

1889, 19 år, 6. Trinike Botilla f. 30.09.1872, død 18.06.1937 i Varde, g. Jørgen Petersen, f. 6.01.1868 i Tumbøl, død 5.01.1926 i Aabenraa, 7. Anna Botille f. 29.07.1876, død 19.06.1951 i Sønderborg, g. 30.11.1900 Peter Hansen Eskildsen, se Møllevej 37.

1861 Aftægtskontrakt af 18. marts 1861 og ved det mellem Maren Rossen født Petersen og ved ægteskabelig værge Peter Rossen og enke Trineke Petersen f. Jessen Juhler med hensyn til den aftalte og den tilståede aftægt.

1869 Maren Rossen f. Petersen sælger "Hesselholdt banke" til Jøren Hansen Lund - iflg. skyld-pant protokol: Lundt. 1221 folie 618 og 122 folie 559 og 1222 folie 1110.

1898 Johann Petersen Rossen søn, f. 29.01.1868, død 2.01.1930, 62 år. Valgt 1914 til bestyrelsen i Nordslesvigsk kreditforening, som repræsentant for Aabenraa Kreds Gift 24.07.1908 Anna Botilla Frees f. 24.02.1870, død 2.06.1956, d.a. gdr. Hinrich Frees og Johanne Regina f. Hansen, Felsbækgård, ingen børn.

Møllevej 50

1930 Hans Peter Eskildsen f. 10.06.1901, død 30.03.1992, s.a. kådner Peter Hansen Eskildsen og Anna Botilla Rossen, Møllevej 37, Felstedskov Gift 31.07.1931 Marie Todsens f. 18.05.1898, død 11.07.1952, d.a. gdr. Nis Peter Todsens og Kristine Ulrike i Tråsbøl

Børn: 1. Johan Rossen Eskildsen f. 23.06.1932, 2. Christian f. 31.03.1938, g. 12.10.1963 i Holte med Lise Jensen, ansat ved toldvæsenet-kriminalpolitiet og bosat i Kruså.

Gift 2x 6.06.1959 i Kværs kirke med Mette Marie Madsen f. 25.06.1903, død 11.04.1967, 63 år, d.a. parcellist Peter Madsen og Marie f. Lauritzen i Ullerup

1961 Johan Rossen Eskildsen søn, f. 23.06.1932 Gift 26.03.1959 i Bad Godesberg, Tyskland med Ursula Elisabeth Schwinger f. 14.12.1934 i Leipzig, død d.a. dr. phil. Georg Reinhold Schwinger og Elisabeth Lydia Diemer Børn: 1. Birgit f. 23.03.1960, 2. Kirsten f. 1.03.1962, 3. Martin f. 7.04.1963.

1992 Kirsten Eskildsen Møller og Birgit Eskildsen

1731 blev de 3 små 1/96 kåd nedlagt og jorden lagt ind under Felsbæk mølle.

Dieser drei kathen sein 1731 wieder geleet worden theils landereien zur Mühlen, Theils unter worige kätthners pag. 79. Theils verhäuret vide unter verhäurete Landerein, Laurtz Nissen auss vermist etex. oder verleget wide pag. 115.

Haben vorhin ohne dir wochentliche hof dienste, ein jeder an jährliche ordinierte Contribution 14 sk. und an frey, oder Herren Geld 14 ¼ sk. s.h. courant bezahlet.

Kåd 1. 1/96 plov, nedlagt 1731

1692 – 1709 nævnes Peter Nielsen fra Fyn på kådet

1721 nævnes Hans Hansen Brauer, død 1728

1728 nævnes Laurtz Nissen el. Nielsen fra Blans

Peter Nielsen fra Fyn, f. 1646, død 1737, 91 år

Gift Ingeborg f. 1659, død 1727, 68 år

Børn: 1. Maren f. 1694, se nedenfor

Hans Hansen Brauer fra Harthe i Jylland.

Gift 1702 Anna f. ca. 1667, død 1717, 50 år, d.a, kådner Nis Møller og Maren i Felstedskov

Laurtz Nissen *el. Nielsen* (Sv.s.) fra Blans f. ca. 1687, død 1748, 61 år

Gift 1723 Maren f. 1694, d.a. Peter Nielsen og Ingeborg

Børn: 1. Anna f. 1724, 2. Ingeborg f. 1727, g. 1x 1757 kådner Peter Hansen Thaysen i Skovbøl, g. 2x 1775 kådner Nicolay Petersen, Møllevej 45 i Felstedskov, 3. Mette f. 1729, død 1731.

Gråsten kontraktprotokol 1240, side 158

Laurtz Nissen har for nogen tid angivet, at han p.gr.a. svaghed som han fik for 7 år siden, ikke mere er i stand til at drive kådet. Han vil overlade det til Christian Hansen, som fra Michaelis skal svare hovtjeneste til Årup. Iflg. Pensionær på Årup, resterer 20 dage heraf og arbejder lidt efter lidt indtil Petri 1730 kan Laurtz Nielsen og familie bo på kådet. Herefter enten at betale hyre (leje) eller flytte.

Christen Hansen *Fyhn* 1743 nævnt inderst i Felstedskov - Christen Hansen, ein armer mand død 1749.

Gift 1729 Margretha Tilles dt. fra Gram

Børn: 1. Kiesten f. 10.01.1730, død 1732, 2. Kiesten Margretha f. 22.07.1733, 3. Hans f. 18.01.1736, 4. Cathrina Dorothea f. 2.08.1742.

Kåd 2. 1/96 plov, nedlagt 1731

1700 nævnes Hans Clausen

1709 nævnes Peter Nielsen fra Fyn, f. 1646, død 1737, 91 år.

1709 nævnes Hans Christensen fra Fyn, fæster af et kåd, som Peter Nielsen førhen har haft.

Hans Christensen født på Fyn, død 15.07.1730 i Felstedskov.

Hans Christensen i Varnæs gift 1704 Mett Hans dt. fra Bovrup

Børn: 1. Søn 4 år

Kåd 3. 1/96 plov, nedlagt 1731

1700-21 nævnes Thiel Reggelsen - 3 ugl. hoveridage på Årupgård

1726 nævnes Peter Møller

1689 Thiel Reggelsen overtager svigerfaderens halvbol i Røllum Rlm 4 b,

1693 Thiel Reggelsen flytter og overtager et kåd i Felstedskov

Thiel Reggelsen f. 1643, død 1723, 81 år, s.a. bolsmand Reggel Hansen i Tumbøl, bol Tu 1 a.

Gift 1689 Mette f. 1660, død 1726, 66 år, d.a. bolsmand Jørgen Skrædder i Røllum Rlm 4b

Børn: 1. Anne f. 1690, se nedenfor.

Iflg. kirkeregnskab 1700 er han kådner og i godsregnskaberne 1709 er han kådner, 60 år, født i Tumbøl.

Per Persen (vulgo Thielsen) = *Peter Møller*, Sv.s. 1670-1764, se ovenfor, overtager et kåd i Felstedskov.

Med nedlæggelsen i 1731, overtager han et kåd på Felsbækgård grund i Hostrupskov. Iflg. Ensted kirkebog døde Per Thielsen den 14.06.1764, 94 år på Felsbækgård's grund i Hostrupskov og efterlader en søn Per Thielsen og en datter Mette der bor i Aabenraa.

N.B. Børne-børn efter sønnen Per Thielsen: Ann Marie f. 1746, Mette Cathrin f. 1750.

Per Persen (vulgo Thielsen) 1670-1764

Gift 1717 Anna f. 1690, død 17..., d.a. kådner Thiel Reggelsen og Mette i Felstedskov/Hostrupskov
Børn: 1. Peter f. 1718, se nedenfor, 2. Mette f. 1720, død 1722, 3. Mette f. 1722, 4. Maricke f. 1724, 5. Thiel f. 1728.

Peter Thielsen søn, f. 1718, død, overtager forældrenes kåd i Hostrupskov.

Gift 1745 i Felsted kirke med Ann, død 4.03.1764, d.a, kådner Jørgen Petersen og Marie Lisgens el. Lischen, der døde 1746 i Hostrupskov.

Fortsættelse: se Varnæsvej 543x - Peter Thielsen = Peter Petersen Møller.

Møllevej 35

Kåd - 1/96 plov - Gråsten 1221 folie 760. Lundt. 1075, folie 83

Nis Rasmusens Lund f. 1648, død 1694, 46 år

Gift Mette f. 1660, død 1723, 63 år i Nørballe

Børn: 1. Dødfødt 1685, 2. Ann Lisbeth el. Elisabeth f. 1686, g. 1717 Peter Hansen, se nedenfor, 3. Marie f. 1689, 4. Margreth f. 1692

1709 nævnes Hans Petersen (Møllevej), 50 år, Hostrup adl. 2 børn, 1 søn.

Hans Petersen f. 1663/64, død 1734, 70 år

Gift Mette f. ca. 1646, død 1720 74 år

Børn: 1. Peter f. 1685, se nedenfor, 2. Christen f. 1687, død 1687, 3. Maren f. 1688, død 1706, 18 år, 4. Anna f. 1690, g. 1722 med enkemand og kådner Rasmus Petersen Tagmoes, se Varnæsvej 541, 6. Karen f. 1693, død 1705, 12 år

Peter Hansen søn, f. 1685, død 1741, 56 år,

Gift 1717 Anna Elisabeth f. 1686, død 1756, 72 år, d.a. kådner Nis Lunds og Mettes dt i Felstedskov

Børn: 1. Hans f. 1717, død 1718, 2. Dødfødt 1720, 3. Mette f. 1723, g. bolsmand Peter Hansen Kier i Tråsbøl, 4. Barn f. 1726, død 1726, 5. Hans f. 1727,

1750 Gråsten Jordebog: Peter Hansen fæster af et 1/96 plov med tilhørende bygninger på 10 fag

1751 Nis Petersen f. ca. 1720, død 1761, 41 år,

Gift 1751 Maren f. 1719, død 1755, 36 år, d.a. kådner Nis Clausen og Ingeborg i Svejrup

Børn: 1. Peter f. 1752, død 1763, 11 år,

Enkemand Nis Petersen

Gift 2x 24.10.1755 Anna f. 1725, død 20.03.1809, 86 år, d.a. bolsmand Lauttz Atzersen og Elline Christens, Tumbøl Bygade 32

Børn: 1. Maren f. 4.07.1756, g. 1800 med kådner Andreas Petersen i Fogderup

1762 Enkemand Søren Nissen fra Jylland, f. 1732, død 23.03.1809, 77 år

Gift 2x 9.12.1762 Anna, kådner Nis Petersens enke, f. 1725, død 20.03.1809, 86 år

Børn: 1. Anna f. 22.04.1763, se nedenfor

Iflg. Augustenborgske - Gråsten godser II, er Søren Nissen ejer af boeplads og dertil beliggende ager- og engjord, på i alt 9 tdr. 2 schip

Søren Nissen, s.a. Nis Sørensen og Lisbeth i Limschau i Jylland,

Søren Nissen var indtil sit tiende år hos sin bedstemoder. Derefter kom han til Ensted kommune, hvor han blev konfirmeret og tjente forskellige steder bl.a. på Årupgård.

Søren blev gift 1758 med Ann Christens fra Hostrup. Ann døde 1859 21 år 5 md. og efterlader en datter Mett g. bolsmand Christian Sørensen i Teptoft, Burkal sogn.

N.B. Hans Lydicksen var først snedker og kådner på svigerfaderens sted i Nørballe, Møllevej 21x.
Hans Lydicksen i Felsted f. ca. 1753, død 19.12.1841 i Felstedskov, 88 år, s.a. kådner og kromand Lydick Asmussen og Anna i Felsted.

Gift 20.06.1777 Anne Marie f. 9.04.1747, død 5.09.1786, 39 år, d.a. kådner og stenhugger Peter Hansen i Dønsig og Ingeborg, Møllevej 21x i Nørballe

Børn: 1. Ingeborg f. 8.01.1780, død 2.09.1780, 36 ug, 2. Asmus f. 13.11.1781, død 15.08.1786, 4 år.

1800 Hans Lydicksen overtager ved giftermål med enken Anna kådnerstedet.

Gift 2x 19.12.1800 Anna f. 22.04.1763, død 2.08.1828, 65 år, d.a. kådner Søren Nissen i Felstedskov og Ann Lautzen fra Tumbøl

Børn: 1. Anna Marie f. 31.05.1802, se nedenfor, 2. Maren f. 24.12.1803, se nedenfor

1828 Hans Clausen - *født i Adsbøl iflg. F.T. 1845*

Hans Clausen (møllersvend) (Sv.s.) f. 18.01.1793, død 21.11.1869, 77 år i Uge sogn, s.a. kådner Jens Jensen Clausen i Snogbæk, Sottrup sogn

Gift 20.10.1827 Anna Marie f. 31.05.1802, død 11.11.1840, 38 år,

Børn: 1. Hans f. 11.10.1828, se nedenfor, 2. Jens f. 4.11.1832, 3. Peter f. 19.05.1835, død 1835, 4. Anonym f. 8.06.1836, død 31.05.1836, 5. Peter f. 30.07.1837, 6. Christian f. 5.06.1840, død 18.05.1843,

Gift 2x 17.06.1842 med søsteren Maren f. 24.12.1803, død 15.12.1850, 47 år

Børn: Dødfødte tvillinger 17.05.1843

1856 Hans Clausen jun. f. 11.10.1828,

Gift 23.11.1853 Anna Geertsen f. 12.04.1832, død 17.12.1869, 36½ år på teglgården i Uge sogn, efterlader 6 børn, d.a. inderst Chresten Christensen Geertsen og Ingeborg f. Jørgensen i Svejrup.

Børn: 1. Hans f. 3.01.1855 i Felstedskov

Familien flytter til Uge sogn.

1857 Peter Hansen *Eriksen* f. 17.03.1820, s.a. Skovbølgård bolsmand Nis Hansen Eriksen og Marie Elisabeth i Tumbøl.

Gift 28.09.1855 Gunder Cathrin f. 18.03.1834, d.a. kgl. bolsmand Asmus Andersen Hansen og Maren, Bøgholmvej 6.

I 1860 er han indsidder på Daniel Danielsen Schmidts ejendom i Spang, i 1860 i lejebolig hos forældrene i Slyngsten.

Børn: 1. Hans f. 1856 i Aabenraa, 2. Nis f. 6.01.1857, død maj 1857, 3. Dødfødt 1860.

Familien flytter til Rinkenæs/Hokkerup området.

1857 Friedrich Georg Reimers Ziegelsdorff f. 10.07.1814 i Flensborg, død 10.01.1880, 65 år, s.a.

bagemester Christian Friedrich Zielgelsdorff og Anna Sophia Reimers i Flensborg

Gift Anna Christine f. 17.12.1824 i Nr. Haksted, død 11.01.1880, 55 år, d.a. gdr. Ricklef Thomsen og Sieka f. Jensen i Stadum, D.

Børn: 1. Johannes Friedrich Reimers Zielgelsdorf f. 1855, død 16.12.1884, 29 år, 2. Anna Sophia f. 21.11.

1857, 3. Christina Dorothea f. 12/1 1860, død 8.05.1879, 4. Friedrich Thomas f. 29.01.1862, død 21.03.

1863, 5. Maria Christina f. 8.09.1869, død 16.01.1870.

1879 Anna Sophie Reimers Ziegelsdorff, en datter

1883 Jacob Erichsen svigersøn f. 28.05.1858, død 6.11.1899, 41 år, s.a. kådner Hans Erichsen og Maria Cathrina i Majbøl, Als
Gift 22.05.1883 Anna Sophia Reimers Ziegelsdorff f. 21.11.1857,
Børn: 1. Hans Friedrich Georg f. 10.11.1885, 2. Hans f. 24.07.1888, 3. Anna Maria Augusta f. 17.07.1890, 4. Maria Christina f. 10.06.1893.

1913 Hans Friedrich Georg Erichsen f. 10.11.1885, død 25.12.1961
Gift 29.04.1913 Cathrina Botilla Jensen f. 23.09.1889 i Nybøl, Hjordkær sogn, død 11.09.1967.
Børn: 1. Jacob f. 25.09.1913, 2. Jørgen Tøgesen f. 28.11.1914, 3. Sophie Cathrine f. 12.11.1915, 4. Cathrine f. 4.11.1918

1951 nedbrændte stuehuset, hvorefter et nyt stuehus med aftægtsdel blev opført.

1937 Jørgen Tøgesen Erichsen søn, f. 28.11.1914, død 26.09.1991
Gift 6.03.1951 Helga Anna Jørgensen f. 4.05.1923,
Børn: 1. Egon Jørgensen Erichsen f. 1952

1986 Egon Jørgensen Eriksen søn, f. 10.10.1952, ugift,

2013 Kådet nedlægges og bygninger og jordtilliggendet sælges til Bo Langhede Varnæsvej 559.

2015 Jens Kristian Christensen, Varnæsvej 535, overtager bygninger og et jordareal på 9.4075 ha, hvorfra han driver virksomheden "Altmuligmanden".

Møllevej 35 Sylvest Jensen Luftfoto 1947

Møllevej 37 Kåd - 1/96 plov

Jes Matthiesen f. 1641, død 1701, 60 år
Gift Elline f. 1655, død 1721, 66 år i Felstedskov
Børn: 1. Mette f. 1685, 2. Hans Jessen f. 1691, bolsmand, Fe 8.a. i Felsted

Hans Jessen søn, f. 1659 fra Hostrup
Gift 1703 enken Elline f. 1655, død 1721, 66 år i Felstedskov

Matthias Jessen søn, f. 1683, død 1727, 44 år
Gift 1711 Maren Peters dt. i Felstedskov
Børn: 1. Lisbeth f. 1714, død 1714,

Enken Maren g. 2x 1728 Boi Clausen fra Bov
Gråsten 1240-41 Kontraktprotokol side 79 ...

10. jan. 1728 mellem Matthias Jessens enke Maren og Matthias broder Hans Jessen, søn af kådner Jes Mathiesen og Maren i Felstedskov.

Gråsten 1240-41 Kontraktprotokol side 98.

20. okt. 1728 Matthias Jessens enke Maren overdrager kådet til Carsten Petersen Lund fra Ny Skovbøl. Med Lorentz Carstensen Møller som enkens curator. Slutted iflg. kontrakt Carsten Petersen tiltræder straks kådet og modtager 12 skæppe rug sæd. Skal fra Martini betale skatterne. På kådet er gamle Hans Jessen på aftægt og han skal blive boende. Carsten P. skal efter mulighed tjene ham med omhu og pleje. Enken

accorderer ham en gang for alle 4 sk boghvede, 1 kvart kalv fra i år og 1 sk. land på Felstedmark, hvor sidste år dyrkedes rug ca. 2 sk skov, heuer deraf er betalt. Hans Jessen har ydelse heraf inden 10 år, "ohne entgelt" vedr. begravelse af Hans J. skal udgifter isættes fra efterladenskabers og ikke lægge Carsten P. til last.

Carsten Petersen Lund – førhen bolsmand i Ny Skovbøl, N.Sk. 3 a. Varnæsvej 594.

1728 Carsten Petersen Lund f. 1674, død 1751, 76 år 8 md i Felstedskov.

Gift 1705 Anna Maria f. 1683, død 1762, 79 år i Felstedskov, Laurtz Skomagers dt. i Skovbøl

Børn: 1. Laurtz f. 1705, død 1705, 2. Kresten f. 1705, død 1705, 3. Margreth 1706, g. 1743 Lautz Jacobsen Skomager i Felsted, 4. Laurtz f. 1708, 5. Maren f. 1711, død 1711, 6. Peter f. 1712, se nedenfor, 7.

Ingeborg f. 1716, død 10.08.1771, 55 år, g. 1752 enkemand Jørgen Petersen, kådner i Svejrup, 8. Christian f. 1719, se Varnæsvej 583, 9. Dødfødt 1724, alle børn er født i Ny Skovbøl.

1742 Peter Carstensen Lund søn, f. 1712, død 1749, 37 år

Gift 1742 Karen f. 1711, d.a. Matz Sørensen Mathiesen fra Bovrup

Børn: 1. Karsten f. 2.03.1747, død 1754, 7 år.

Enken Karen g. 2x 1750 Jens Jørgensen f. 1712, død 1750, 38 år, kådner i Felstedskov, s.a. bolsmand Jørgen Jensen Jafers og Margreth i Tumbøl.

Børn: 1. Jens Jensen f. 1751, død 14.10.1794, 43 år. g. Mette. Ved datteren Maren Laurtzen fødsel i 1784, p.t. i Tumbøl, Benævnes Jens vagabond p.t. i Hellevad. Jens var stum og kunne ikke høre.

Enken Karen f. 1711, død 1753, 41½ år,

Gift 3x 1751 Hans Jørgensen f. 1706, kådner i Felstedskov, s.a. Jørgen Andersen Juhler i Varnæs

Enkemand Hans Jørgensen f. 1706,

Gift 2x 1753 Kiesten Erichs dt fra Varnæs, død 1758, 51 år.

Enkemand Hans Jørgensen f. 1706, død 1762, 56 år.

Gift 3x 1759 Maren f. 1730, d.a. Jørgen Petersen og Lene i Bovrup.

Enken Maren g. 1763 Esche Sørensen, se nedenfor

1763 Esche Sørensen f. 1728, død 7.12.1808, 82 år, s.a. bolsmand Søren Lassen og Anna Niels dt i Manstrup, Hand Herred, Ålborg stift.

Gift 1.03.1763 Maren, enke efter kådner Hans Jørgensen i Felstedskov, f. 1730, død 15.06.1806, 76 år

Børn: 1. Hans Eschelsen f. 12.09.1764, se nedenfor, 2. Søren Eskildsen f. 17.07.1767, hjulmager på Gråstenvej 26, Felsted, 3. Peter Jørgen Eskildsen f. 23.01.1772, styrmand, død i Vestindien

Iflg. Augustenborgske - Gråsten godser II, er Eschel Sørensen ejer af boeplads og dertil beliggende ager- og engjord, på ialt 9 tdr. 2 schip

1790 Hans Eschelsen. I 1811 er han nævnt valgt til 8. mand v/ kirken.

Hans Eschelsen søn, f. 12.09.1764, død 20.03.1818, 53½ år

Gift 31.10.1794 Anna f. 22.09.1761, død 13.02.1828, 66 år, d.a. Peter Hansen Bøttger og Karen i Felsted

Børn: 1. Maren f. 22.11.1795, g. bolsmand Peter Hansen Eschelsen i Søderup, Hjordkær sogn, 2. Peter Hansen Eschelsen f. 24.09.1797, se nedenfor.

1821 Peter Hansen Eschelsen søn f. 24.09.1797, død 12.04.1843, 45½ år

Gift 14.11.1829, Trinicke f. 10.04.1804, død 12.09.1830, 26 år, d.a. bolsmand Peter Petersen Hissel og Anna Botilla, Nørballe

Gift 2x 13.10.1832 Merreth f. 6.03.1811, død 27.11.1874, 63 år, d.a. bolsmand Peter Petersen og Anna Clausen i Tumbøl.

Børn: 1. Hans Peter f. 1833, død 14.01.1836, 2. Peter Hansen f. 1835, død 18.01.1836, 3. Trinike f. 26.05.1837, g. Matthias Nielsen lærer og bolsmand i Tumbøl, senere medbankdirektør v/ Union Bank i Flensborg, 4. Hans Peter Hansen f. 3.08.1839, se nedenfor

1845 Enken Merreth

Gift 2x 18.12.1845 Hans Jørgen Boysen f. 21.07.1814, død 13.08.1851, 37 år, s.a. bolsmand Rasmus Jørgensen og Mette Marie, bol Fe. 6 a. Felstedmark

1870 Hans Peter Hansen Eskildsen søn f. 3.08.1839, død 29.12.1892, 53 år,

Gift 10.06.1870 Sille Marie f. 19.05.1846, død 25.06.1931, d.a. bolsmand Hans Christian Festersen og Marie Dorothea, Bygbjergvej 10, Felstedmark

Børn: 1. Marie f. 19.08.1870, g. 1894 lærer Hans Heinrich Andreas Brodersen i Fahrdorf ved Slesvig, 2. Marie Dorothea f. 1.04.1872, g. 7.10.1898, Christian Johansen i Ny Skovbøl, 3. Peter f. 21.08.1874, se nedenfor, 4. Hans Christian f. 5.10.1876, gdr. i Felstedskov, g. 17.05.1907 Botille Lassen Jørgensen, 5. Trineke f. 7.10.1878, g. gdr. Nis Sahl i Kværs, 6. Claus f. 12.01.1881, seminarielærer i Tønder, g. 1903 Caroline Lorenzen fra Sæd, 7. Jørgen Hansen Eskildsen f. 9.04.1884, gdr. Tornhøjvej 33, Tråsbøl, g. 13.05.1910 Catharina Maria Moos

Claus Petersen fra Tumbøl (1814-1893) bestyrer af kådet en tid, s.a. bolsmand Peter Petersen og Anna f. Clausen i Tumbøl.

1901 Peter Hansen Eskildsen søn f. 21.08.1874, død 8.04.1970.

Gift 30.10.1900 Anna Botilla f. 29.07.1876, død 19.06.1951, d.a. kådner Peter Rossen og Maren i Felstedskov

Børn: 1. Hans Peter f. 10.06.1901, g. 1931 Marie Todsén, Kværs, 2. Dødfødt 26.02.1903, 3. Maren Merete f. 6.7.1904, g. 1926 lærer Hans Petersen i Felstedskov, 4. Peter Rossen Eskildsen f. 8.10.1905, se nedenfor, 5. Alfred Rossen f. 26.06.1907, gartner, g. 1938 kommunesekretær Mette Christine Elberg, 6. Else Cecilie f. 13.05.1909, 7. Helene Jessine f. 127.03.1911, g. 1934 skomager Peter Jessen Andersen fra Bedsted Lø, skomager i Felsted, 8. Anne Bothilde f. 10.01.1914, død 13.02.1935, ugift

N.B. Peter Hansen Eskildsen aftjente sin værnepligt 1896-1898 ved Infanteriet i Altona og var genindkaldt under 1. Verdenskrig. Peter Hansen Eskildsen var i en årrække formand for foredrags- og ungdomsforeningen i Felsted.

1929 Peter Rossen Eskildsen søn f. 8.10.1905, død 23.04.1967 i Haderslev

Gift 18.10.1934 Eleonora f. 29.07.1907, død , d.a. Hans Petersen og Kirsten Eleonora Mathiesen i Holm, Nordborg. Eleonora flytter i 1977 til et nybygget hus på Møgellosevej 25 i Felsted

Børn: 1. Bodil f. 11.07.1936, g. 1957 med lærer Hans Christensen f. 24.02.1932 i Syvmandsskov, 2. Ellen Nora f. 29.05.1939, g. 1962 Jørgen Fink Jørgensen, bosat i Løjt

1977 Lærer Morten og Jytte Iversen Møller

Møllevej 37

Odense Luftfoto 1951

Strandgade 1

Smedested - kro - Strandgade 1

Jorden hvor kro- og smedestedet er opført på, hørte oprindeligt til de to helbol i Nørballe Nø. 1. og Nø. 3., men blev overtaget i begyndelsen af 1700-tallet af Felsbækgård og blev nu adeligt jord.

Hans Thaysen Petersen får iflg. Tønder Amtsarkiv bevilling til i 1844 at drive smedevirksomhed i Felstedskov. Smedjeværkstedet lå østen for Strandgade 1 og blev ødelagt ved stormfloden 1872. Familien boede de første år som lejer hos familien Christian Petersen (Sort) på Varnæsvej 30x.

1852 Inderst og smed Hans Thaysen Petersen f. 13.01.1811, død 1.03.1898, 87 år, s.a. kådner Peter Petersen og Anna Maria f. Thaysen i Sdr. Hostrup. Familien bor først til leje i Ensted sogn.
Gift 7.08.1836 Auguste Marie f. Thomsen f. 8.10.1810, død 29.09.1889, 78 år, d.a. kromand i Felstedskov
Thomas Thomsen fra Øster Løgum og Maria Lena Thaysen fra Kværs.
Børn: 1. Thomas f. 2.10.1836 i Sdr. Hostrup, 2. Anna Maria f. 2.06.1839 i Stubbæk, g. 1859 Anders Nielsen Gaarde, 3. Anna Magdalene f. 2.10.1841 i Stubbæk, g. 1867 mølleforpagter Hans Christian Moldt i Stevning, 4. Peter f. 30.04.1844, g. 1867 i Kliplev Louise Sophie Erichsen Schau, 5. Botilla f. 16.05.1847, g. 1870 møllersvend Friedrich Bendixen, Købingsmark.

Ved stormfloden i nov. 1872 blev bygningen totalt ødelagt, ligesom også vejen blev totalt bortskyllet. Her opfører Hans Thaysen Petersen et nyt hus med smedje, kro, høkeri og beboelse på Strandgade 1. på sydsiden af den nyanlagte vej.

1873 Smed, kromand og høker Thomas Thaysen Petersen søn, f. 2.10.1836, død 1904, 68 år
Gift 5.12.1861 Helena Maria f. 29.03.1839 i Grønbæk, død 22.08. 1898, 69 år, d.a. smed og kådner Christian Ketelsen og Marie f. Jacobsen i Varnæs
Børn: 1. Gusta Maria f. 23.05.1862 i Varnæs, g. fisker Christian Thomsen i Felstedskov, 2. Marie Magdalene f. 17.10.1863, 3. Hansine Johanna f. 1.08.1873, i Felstedskov, død 1886, 12 år i Felstedskov
Familien Thomas Thaysen Petersen boede i Varnæs, hvor de første børn er født. Thomas er smedesvend.

Strandgade 1

Foto ca. 1900

Cift 2 x 27.07.1900 med sin ungdomskæreste Anna Magdalena Hansen f. 11.11.1834, enke efter Peter Clausen i Varnæs.

1920 Peter Christian Paulsen, tømrer fra Holsted
1921 Ludwig Vilhelm Ewald, murer
Andreas Peter Jørgensen fra Hønning, g. Marie Sophie fra Koldby
1922 Produkthandler Diedrich Nielsen Kjer fra Lunderup
g. Botille Marie Wortmann fra Tumbøl
1924 Søren Diedrich Kjer
1937 Anna Kjær f. Schuster g. Jens Peter Kjær
Friedrich Christian Drejer fra Skovgaard, Ullerup.
1950 Calmar Nielsen
1963 Ebba og Kristian Jendre Fyhn
1986 HVBPD Aps nr. 903. Strandgade nr. 1 nedbrydes.
1989 Der opføres to nye huse 1½ etager m. 4 lejligheder.
Strandgade I/S
2006 Boligselskabet af 5.01.2006 Aps
2019 Erik F. Sondrup, Varnæsvej 510, overtager ejendommen.

Strandgade 1. Aalborg Luftfoto 1948-52

Strandgade 10

Hus med have

Huset lå oprindeligt nede på stranden og hørte under "Felsbækgård" i Ensted sogn. Under stormfloden i nov. 1872, blev huset totalt ødelagt hvorefter det blev flyttet til den nuværende adresse.

1802 Chresten Thomsen, møllersvend, (Sv.s.) f. 1774, død 24.09.1845, 71 år, s.a. Johan Thomsen og Mette f. Christensen i Sofiedal, aftægtsfolk i Bjergskov

Gift 5.03.1802 Cathrin Jørgensen Tagmoes, f. 10.11.1778, død 12.08.1853, 74 år.

Børn: 1. Johann Thomsen f. 28.06.1802, se nedenfor, 2. Jørgen f. 6.12.1804, 3. Marie f. 6.05.1807, 4. Peter f. 12.11.1809, 5. Mette f. 20.03.1812, g. Jens Lorenzen i Holbi, 6. Anna Sophia f. 18.12.1814, 7. Christian f. 28.01.1818, g. Maren Asmussen i Hostrupskov, 8. Dødfødt 1.07.1821,

Ved de sidste fire børns fødsler, er han nævnt hhv. Bjerregård kådner og inderst.

Skyld-panteprotokol: Lundt. 1075 folie 60. Bibog 264-65. Gråsten 1221 folie 597, bibog 3528

1839 Johann Thomsen søn, f. 28.06.1802, død 1.05.1869, 67 år

Gift 17.09.1839 Offel/Abel Cathrin f. 30.03.1801, død 17.01.1877. 73 år, enke efter Christian Boysen Clausen i Rens, d.a. Jens Clausen og Marie på Søgårdsmark

Børn: 1. Anna Maria f. 5.05.1832, død 1840, 2. Christian f. 17.04.1834, død 1852, 18 år, 3. Metta Cathrina f. 18.08.1836, død 1840, 4. Anna Trinike f. 15.10.1839, g. Rasmus Andresen i Ladegårdskov, 5. Dødfødt 1841, 6. Maria f. 10.05.1843, 7. Johann f. 19.05.1846,

1877 Christian Thomsen søn, f. 13.11.1849, død 2.06.1935, 85 år, s.a. lejefolk Christen Thomsen og Marie Jensen i Felstedskov

Gift 1877 Juliane Cathrine Kloster, d.a. Bertel Kloster og Christian f. Fallesen i Hostrupskov

Børn: 1. Christina Marie f. 1878, død 1896, 18 år af tuberkulose, 2. Christian f. 1881, død 1881, 3. Maria f. 1882, 4. Bertha f. 1887, 5. Juliane Cathrine f. 1890

Gift 2x 21.11.1893 Augusta (kaldt Guste) Marie f. 28.05.1862 i Varnæs, død 9.04.1931, 69 år

Børn: 1. Helene f. 13.09.1894, 2. Thomas f. 13.09.1894, død 1894, 3. Thomas f. 13.10.1896, 4. Christine f. 12.09.1899, 5.

Hans f. 18.04.1902, død 1902, 6. Anne f. 28.08.1904.

Se Historisk Årbog Felsted sogn 2005 s- 33-41

1921 Muremester Thomas Thomsen g. 1821 Helene Jacobsen fra Blans

Thomas opfører 1949 et nyt hus på Strandgade 9.

1964 Forfatter Gynther Hansen og Ingeborg Thomsen

2018 Altmuligmand Jens Kristian Christensen

Strandgade 10 Aalborg Luftfoto 1948-52

Varnæsvej 506x

Inderst og fisker på Knapnæring i Felstedskov, *se Historisk Årbog Felsted sogn 199,5 s. 65-68 2001, s. 23-32*
Seefahrer Chresten Christian Petersen køber 5.maj 1805 et lille hus på Øster toft, af Hinrich Frees på Felsbækgård, med Johann Bahne Sønnichsen på Krusmølle som curator.

1805 Chresten Christian Petersen f. 8.02.1783, død 3.10.1850, 67 år, s.a. Christian Pedersen og hustru Maren f. Hans Christians dt i Spramshuse, Løjt

Gift 5.03.1805 i Løjt med Margretha f. 1780 i Aabenraa, død 4.01.1854, 73½ år, d.a. Jep Juhl i Aabenraa
De fik 11 børn, hvoraf de 6 døde som små.

Børn: 1. Maria f. 2.11.1806, g. gdr. Jens Lorenzen i Barsmark, 2. Margretha f. 18.05.1810, g. 1841 Knud Nielsen Schmidt fra Barsø, 3. Christian f. 22.11.1811, se nedenfor, 4. Hagen f. 15.07.1818, bor i Skovby, 5. Hans Christian f. 1820, død 1820, 6. Peter Christian Petersen (sort) f. 1.10.1824, død 3.10.1898 som fattiglem på fattiggården i Tumbøl, 7. Hans Christian f. 1823, død 1823.

1839 Christian Petersen søn, f. 22.11.1811, død 6.02.1879, 67 år hos sønnen i Tumbøl
Gift 27.06.1835 Maren Boysen f. 3.11.1814, død 30.01.1879, 64 år, d.a. Thomas Jørgen Boysen og Maren f. Thomsen i Blans, født 6 børn.

Børn: 1. Margretha Christine f. 1835, 2. Christian f. 1837, 3. Maria f. 1.02.1840, g. 1873 Hans Peter Lorenzen i Borvrup, 4. Anna Dorothea f. 15.06.1842, g. 1867 Christian Petersen Lock på Krusmøllevej, 5. Thomas f. 1848, der opholdt sig på Daarensaltalen i Slesvig.

Iflg. F.T. 1840, er fhv. kådner, (kåd 2.i Svejrup), Peter Christian Iversen og hustru Margaretha Dorothea og sønnen Johann, indsidder (lejefolk) hos Familien Christian Petersen i Felstedskov, se Svejrup - kåd 2.

N.B. Christian Petersen var sammen med sin broder dansk spion under den 1. slesvigske krig 1848 – 50, hvor de gik under dæknnavnet "Sort", på grund af deres mørke hud- og hårfarve. Som belønning fik Christian i 1852 tildelt bols- og krostedet på Tornhøjvej 21 i Tumbøl.

Broderen: Peter Christian Petersen med tilnavnet "Sort", p.gr.a. at han under tre-årskrigen var dansk spion. Han var lille af vækst og ernærede sig som urmager. I 1853 flyttede han til et lille hus beliggende på sydsiden af Varnæsvej, se Varnæsvej 560x

Ved stormfloden i nov. 1872 blev huset der lå på strandkanten totalt ødelagt, ligesom også vejen blev totalt bortskyllet og huset blev ikke genopført.

Varnæsvej 531 Helårshus ved stranden

1889 Peter Petersen Bunde opfører et hus ved Felstedskov strand
Grundbog Felstedskov Bind 1. Blad 26. art. 2956, inderstested, areal: 1043 m²
Grundstykket er udstykket fra Varnæsvej 559, v/ kådner Hinrich Asmussen Bunde og Offel f. Alsing.

1889 Peter Petersen Bunde
1915 Frk. Josephine Sophie Bunde, datter
1919 Seminarielektor Claus Eskildsen, Tønder
1930 Kriminalbetjent Frederik A. Simonsen
1932 Revisor Niels Christian Cramer
1933 Redaktør Aage Louis de Gros Dich
1942 Rektor Georg Buchreitz, Aabenraa
1948 Handels- og kontor afd. Aabenraa
1948 Bogtrykker Thomas Henrik Laursen,
Tønder
1952 Enken Christina Marie Lauersen f. Brag
1957 Søren Asmussen, bager
1960 Christian Busk Jepsen, Aabenraa
Ejendomshandler Baun Schmidt
2001 Mette Korntved Schmidt

Sommerhus Varnæsvej 531, opført 1889
Ålborg Luftfoto 1948-52

Peter Hansen Bundes families tilknytning til Felstedskov, se Varnæsvej 571

I F.T. 1840 bor familien Peter Hansen Bunde i det gamle kådnerhus på Varnæsvej 559

<i>Nebengebäude: Hans Asmussen Bunde,</i>	<i>75 år, ugift, tjenestekarl, (ungkarl, død 30.04.1844, 80 år)</i>
<i>Peter Hansen Bunde,</i>	<i>33 år, gift, husfader, tjenestekarl</i>
<i>Karen Bunde f. Brink</i>	<i>24 år, gift, husmoder</i>
<i>Christina Marie Bunde</i>	<i>2 år, ugift, deres barn</i>

F.T. 1845 teglværksarbejder Peter Hansen Bunde og familie bor til leje i det gl. kådnerhus, Varnæsvej 559. Iflg. tilgangsliste Bogense sogn, er familien Peter Hansen Bonde, hustru Karen Peters dt og deres tre børn flyttet til Bogense den 10.11. 1846. De skal bo hos Jens Jensen Fogense på Bogense mark, men forestå kalkbrænderi på Christians

Heuerinderst (lejefolk) Peter Hansen Bunde f. 9.08.1807, s.a. kådner Hans Hansen Bunde og Kiersten Marie Andersen dt, se Frudam 19x.

Gift 13.10.1838 Karen Petersen Brink el. Brinck fra Abild.

Familien bor først til leje i Felstedskov, hvor de 3 første børn er født, hvorefter de flytter til Bogense.

Børn: 1. Christina Marie f. 1839, konfirmeret 1854 i Bogense, 2. Anna Cathrina f. 1841, g. 1862 i Felsted Kirke med Johann Peter Bøllner, 3. Maria Magdalena f. 1843, 4. Peter Petersen Bunde f. 27.3.1847, i Bogense sogn, se nedenfor.

Ved sønnens døb 1847 i Bogense, er faderen Kalkbrænder, boende hos Jens Fogense udenfor Sønderport i Bogense sogn.

Varnæsvej 531 fortsat

Peter Petersen Bunde, søn, f. 27.03.1847 i Bogense, møllebestyrer i Bovrup,

Gift 14.3.1871 med Maria Laurine Petersen fra Varnæs, f. 17.01.1849, d.a. snedker i Varnæs Andreas P. Petersen og Merret f. Lorenzen.

Børn: 1. Caroline Martine f. 1.9.1872, gift i USA med George C. Miller, iflg. *familysearch.org* 2.

Margaretha Helena f. 28.9.1873, død 1891, 3. Petra Catharine f. 14.11.1874, g. 6.10.1898 i Varnæs kirke med Lorenz Jessen Dall i Bovrup, 4. Peter Hansen Bunde f. 31.3.1876, død 10.01.1884, se Varnæs kirkebog, 5. Andreas Petersen f. 19.4. 1877, 6. Maria Laurine f. 12.6.1878, 7. Anne Cathrine f. 2.4.1880, alle børn er født i Bovrup.

Varnæs kirkebog: Peter Hansen Bunde, søn af den unbewohnenden møller Peter Petersen Bunde og Marie Laurine f. Petersen i Varnæs, beskrives som plejesøn ved kromand Johann Johannsen i Bovrup.

Peter Petersen Bunde gift 2x 4. september 1886 i Wisconsin i USA med Maren Rasmussen fra Lolland.

Det fortæller, at Peter P Bunde er flyttet til Amerika - men hvad blev der af hustru Maria Laurine?

Familien flytter tilbage til Danmark til Varnæs, hvor Peter Petersen Bunde i kirkebogen over fødte benævnes kromand i Varnæs.

Børn: 1. Rasmus Hemmingsen Bunde f. 2.05.1887. 2. Anna Dorothea Wilhelmine Bunde f. 12. 05.1888, 3. Peter Hansen Bunde f. 24.07.1889, 4. Hans Hansen Bunde f. 7.05.1892, 5. Josephine Sophie Bunde f. 27.03.1895. Børn nr. 1-2 er født i Varnæs, 3-5 i Felstedskov

Datteren Josephine Sophie Bunde gift 19.03.1917 i Felsted kirke med Jacob Carstensen Nissen f. 23.01.1886 i Abild sogn, nævnes inspektør i Haderslev.

Varnæsvej 531, opført 2014 Foto A.A. 2021

Varnæsvej 534

Felstedskov skole – kaldt ”Højskolen” p.gr.a. den høje beliggenhed.

”Højskolen” er opført iflg. BBR i 1820 som har afløst en tidligere skole, som vi første gang hører om i 1774. Hvor den ældste skole har ligget, er der uklarhed om. Gamle folk har fortalt, at den første skole de har kendt, har ligget i Johan Eskildsens have som en tre 3-fags tilbygning. Thomas Jensen nævnes som lærer i Felstedskov 1776.

I 1820 blev en ny skole opført og blev som nævnt kaldt ”Højskolen”. Den indeholdt et skoleværelse, en forstue og et tørverum.

I 1880 blev en ny skole taget i brug, se Varnæsvej 546, og ”Højskolen” solgt til følgende ejere:

- 1880 Christian Friedrich Reinecke
- 1892 Lorenz Friedrich Lorenzen g. Botilla Andreas dt.
- 1899 arbejder Lorenz Lorenzen f. 1855 I Rise, g. 1885 Elna Maria Dorothea Andersen f. 1860.
- 1923 farver Lorenz Friedrich Lorenzen f. 1892 I Varnæs, g. Frieda
- 1966 Enken Frieda Anna Dorothea Lorenzen f. Beck, f. 1896 i Flensborg død 1970
- 1971 Jørn Norn Matthiesen og Bjarne L. Andersen
- 1973 Jørn Norn og Lise Matthiesen

Historisk. Årbog Felsted sogn 1986, side 32-49.

Varnæsvej 536

Enfamiliehus, matrikel 40 Felstedskov, udstykket fra Johann P. Rossen

- 1927 Frk. Anna Maria Popp f. 18.07.1881, d.a. Johann Ludwig Peter Popp og Helene Maria, Tumbøl.
- 1959 Dr. Reinhold Schwinger, Bad Godesberg
- 1993 Erberhard Schwinger
- 2012 Helle Zülów Rasmussen og Morten Rasmussen

Varnæsvej 535

”Hesselholdt banke”

Contrakt af 8. marts 1840

I nærheden af Felstedskov skole ud til Varnæsvejen ligger der et stykke hertugeligt land kaldt Hesselholdt banke, hvilket møller Jessen har haft i pagt (ejer af Felsbæk mølle fra 1803-1828), men som nu Jørgen Lorenzen i Felstedskov er pagter af.

Fhv. kådner Johann Petersen Jæger i Felstedskov har overtaget et lille stykke land kaldet ”Hesselholdt banke”.

Dette land har Johan Jæger ladet udvidet i vestenden og i den sydvestende ladet udvide, samt udvidet sit land mod øst ud foran Martens land (Varnæsvej 541) og her tilplantet med levende hegn. Med disse tiltag forhindrede han forpagteren i at have vejadgang til jordlodden ”Hesselholdt”.

Johann Petersen Jæger er beredvillig til, i østenden at udføre en vej over sin grund med adgang til jordlodden ”Hesselholdt” mod, at der betales en årlig ydelse på 12 mark 4/5 skilling. Vejadgangen blev derefter etableret og de årlige ydelser betalt. Ydelserne ophørte i 1880 ved, at der blev udbetalt et engangsbeløb.

1869 Maren Rossen f. Petersen, Møllevej 50, sælger en jordlod kaldet ”Hesselholdtbanke” til Jørgen Hansen Lund, der er kådner på Møllevej 45.

1869 Jørgen Hansen Lund f. 1.05.1820 i Kliplev, s.a. parcellist på Søgårdsmark, ”Sovborg” Jep Jørgensen Lund g. 1816 med enken Cathrine Nissen.

Gift 1x 1844 med Metta Helene Jørgensen f. 18.01.1821, død 1853, 32 år, g. 2x 1857 Anna Christina f. Sønnichsen enke efter møller Johan Nielsen Jepsen, Felsbæk mølle,

Jørgen Hansen Lund var først gårdmand på Lyngskovvej 1, se bol Fe. 5 b. - se videre under Møllevej 45.
I 1872 sælger han kådnersted på Møllevej 45 til Rasmus Danielsen.

1869 Maren Rossen f. Petersen sælger "Hesselholdt banke" til Jørgen Hansen Lund - iflg. skyld-pant protokol: Lundt. 1221 folie 618 og 122 folie 559 og 1222 folie 1110
Her opfører Jørgen Hansen Lund et hus med beboelse med købmandsforretning på "Hesselholdt Banke".

1893 købmand Jes Jessen f. 2.07.1865, død 8.12.1918, s.a. slagter og kromand Thomas Jessen og Anna Maria Lorenzen, Skrædderkroen, Felstedskov
Gift 19.10.1893 Anna Maria Hansen f. 16.06.1864, død 6.02.1907, d.a. inderst Jens Christian Hansen og Maria Christina på Skovbølmark
Børn: 1. Thomas f. 10.12.1894, 2. Jes Christian f. 14.04.1904,

Gift 2x 1907 Christina Maria Knutzen f. 21.03.1867, død 21.08.1941, d.a. parcellist Jes Peter Knutzen og Eline Melitor Agertoft på Frudam på Felstedmark.

1920 Matz Christian Birk, købmand og Hans Frederik Andresen, landmand, begge i Aabenraa, med hver sin halvdel

1920 Maler og købmand Asmus Iversen f. 6.04.1894, død 23.06.1952, s.a. inderst/tømrer Christian Iversen og Catharina f. Jochimsen i Tumbøl
Gift 30.03.1920 Anna Cathrina f. 19.06.1895, d.a. arbejder Rasmus Hinrichsen og Marie Nicoline Christensen i Felstedskov
Børn: 1. Marie Cathrine f. 1920, g. Jessen på Frøslev Kådnervej, se artikel Sønderjysk Årbog 1995, 2. Christine f. 1924, se nedenfor, 3. Christian f. 2.09.1925, død 6.09.1925, N.B. Christian Iversen er nævnt på Rasmus Hinrichsens gravsten, 4. Astrid f. 1932.

Varnæsvej 535 Sylvest Jensen 1947
Nederst t.h. Varnæsvej 534, "Højskolen"

1961 Andreas Martin M. Wildenschild (Sv.s.), f. 11/1 1924, død 27.09.1997, s.a. Peter Wildenschild og Cathrina Maria f. Richelsen i Bovrup
Gift 13.03.1948 Christine Iversen f. 17.05.1924, død 10.11.1995.
Adoptiv søn: Finn Wildenschild

1995 Hilda Marie Larholdt og Niels Ritter

Allan Bodenhoff og Erik Breiner, førhen Svejrupløkke 5.

2007 Lærer Helle Kock og Jens Kristian Christensen, (altnuligmanden), der opfører et nyt stort træhus på grunden. De gl. bygninger avendes fremover til lager.

Varnæsvej 537 "Hesselholdt" 1/16 plov under Gråsten, kaldt "Hesselholdt"

Husfoged Christian Wegge i Gråsten, der på statskassens vegne som sælger på den ene side og Botille Bunde, enke efter teglværksejer Asmus Hinrichsen Bunde af Felstedskov, (med Johann Christiansen Jæger, som værge for fhv. kådner Johan Petersen Jæger ligeledes af Felstedskov) som køber. På den anden side, er der indgået og oprettet følgende Contrakt:

§ 1. i henhold til den under 26. februar 1857 afholdte offentlige licitation, hermed efter ordre fra ministeriet og monarkiet fælles indre anliggender af 7. januar 1858, sælger og overdrager jeg Christian Wegge, husfoged i Lundtoft Herred, på statskassens vegne iflg. kontrakt af 20. aug. 1858, at overdrage den ubebyggede jordlod Hesselbjerg kaldet "Hesselholdt" til kådner Asmus Hinrichsen Bunde.

Jordlodden der i øst og vest afgrænses af tilstødende jordlodder henhørende under Felsbæk mølle og Felstedskov, mod syd af den skråning der er beliggende ud til vejen mellem Felsbæk mølle og Felstedskov og mod nord af Aabenraa fjord og som antager at indeholde ca. 4½ tønder land a` 240 roder.

Jordlodden har hidtil været forpagtet af møller Jessen på Felsbæk mølle og senest Jørgen Lorenzen i Felstedskov.

Købesummen er 1250 rigsdaler rigsmønt, der betales til husfoged Christian Wegge, hvorefter Botilla Bunde er den retslige ejer af jordlodden "Hesselholdt" og Nørrelykke i alt 3.30.67 hektar.

Jordlodden "Hesselholdt" sammenlægges og drives fremover med det kongl. kåd på Varnæsvej 559.

1962 Edvard Hvidt, præstesøn fra Gråsten og gift med Ella, køber jordlodden "Hesselholdt" på 3.30.67 ha. af gårdejer Søren Rudolph Petersen Langhede, Varnæsvej 559. Her opfører et enfamiliehus med den smukkeste udsigt man kan tænke sig. Edvard Hvidt var skovridder for Skovdyrkerforeningen Sønderjylland fra 1960-1990 med kontor på adressen, se omtale i j/v 9. juni 2023,

2013 Læge Lars Kruse

2017 Kjeld Jørgensen Staugaard og Jutta Margrethe Staugaard, førhen gdr. Bygbjergvej 10, Felsted.

Varnæsvej 541 1/16 plov, art. 98, under Gråsten, kaldt "Store Nørrelykke"

Kådner Jørgen Jerresen f. 1631, død 1690, 59 år

Gift Grethe f. 1635, død 1708, 73 år

Børn: 1. Anna Maria f. 1667, se nedenfor

ca. 1691 Johan Christensen (Sv.s.) f. 1662, død 1693, 31 år, kom fra Felsted

Gift 1691 Anna Maria f. 1667, d.a. Jørgen Jerresen i Felstedskov

Børn: 1. Dødfødt 1693.

1694 Friederich Hansen Schlaikier f. 1668 i Hostrup, død 1747, 80 år, i Ny Skovbøl, s.a. Hans Hansen Schlaikier og Botel Frederiks, bol, Hsp. 7 a. i Sdr. Bygade 33.

Gift 1694 med enken Anna Maria, d.a. Jørgen Jerresen i Felstedskov, f. ca. 1667, død 1736, 69 år, i Ny Skovbøl, enke efter Johan Christensen i Felstedskov.

Børn: 1. Jørgen f. 1695, g. 1729 Kiesten Peters dt. bol Nø. 6a. 2. Lars f. 1697, 3. Johan f. 1700, g. 1726, bolsmand i Ny Skovbøl, 4. Laurtz f. 1703, 5. Lydick f. 1705, død 1705, 6. Anna f. 1707, død 1707, 7. Christen f. 1709, 8. Peter f. 1712, død 1712.

F.H.S. overtog ved giftermål i 1694 hendes afdøde mands kåd i Felstedskov, hvor alle børn er fødte. Friedrich Hansen Schlaikier nævnes i jordebog 1709 og 1721, hvor han står til 3 dg. ugentligt hoveri.

I 1720 flytter familien Schlaikier til Ny Skovbøl, hvor de bytter ejendom med Hans Clausen Jæger, og overtager hans halvbol N.Sk. 5 b. Varnæsvej 604.

1720 Hans Clausen Jæger, kådner i Felstedskov

Hans Clausen (Jæger) søn, f. ca. 1675 i Kiding, død 1736, 62½ år, i Felstedskov, s.a. bolsmand Claus Jørgensen (Jæger) i Svejrup, død 1722, 80 år i aftægthuset i Ny Skovbøl.

Gift 1700 Kiersten f. ca. 1671, død 1728, 57 år, d.a. bolsmand Rasmus Nissen og Gunder i Svejrup, bol Sv. 4 b. (Kiersten Rasmus dt har i 1695 født et ill. barn)

Børn: 1. Dødfødt f. 1701, 2. Sindet f. 1702, 3. Rasmus f. 1703, 4. Gunder f. 1705, død 1706 i Ny Skovbøl, 5. Gunder f. 1707, død 1781 i Tumbøl, ugift, 6. Anna f. 1710, død 1715, 7. Barn f. 1712, død 1712, 8. Ingeborg f. 1713, 9. Mette f. 1716. Børn 1-4 er født i Svejrup.

1723 Rasmus Petersen Tagmoes, (førhen kådner i Svejrup), fæster af et 1/16 plov kåd i Felstedskov, Rasmus Petersen Tagmoes f. 1692, død 1763 i Felstedskov, 70 år, s.a. Peter Nissen Tagmoes og Elline, bol 4 a. i Svejrup,

Gift 1715 Karen f. 1685, død 1721, 35 år i Svejrup, d.a. Peter Laurtzen Lund og Anna i Kiding. Ki. 2 a.
Børn: 1. Peter f. 1717, se nedenfor

Gift 2 x 1722 Anna f. 1690, død 1759, 68 år, d.a. Hans Petersen og Mette i Felstedskov, Møllevej 35.

Børn: 1. Hans f. 1722 i Svejrup, g. 1763 Ann Cathrin Nis dt, død 1777, 54 år, daglejer v/ Stubbæk strand, 2. Nis f. 1724, 3. Laurtz 1727, 4. Jørgen f. 1730, g. 1760 i Varnæs med Ingeborg, kådner i Svejrup, 5. Mette f. 1733, g. Jens Petersen fra Odense, der nævnes død som armenvogt i Varnæs.

1750 Gråsten Jordebog: Rasmus Tagmoes fæster af et 1/16 kåd med bygninger på 12 fag i god stand.

ca. 1750 Peter Asmussen Tagmoes søn, f. 1717 i Svejrup, død 1763, knap 46 år i Felstedskov

Gift 16.10.1750 Cathrin f. 1722, d.a. inderst Jørgen Petersen og Marie Lisbeth i Hostrupskov

Børn: 1. Anna f. 4.08.1751, se nedenfor, 2. Jørgen f. 5.11.1753, død 1755, 3. Asmus f. 1756, død 1757, 4. Maria Cathrina f. 1758, død 1759, 5. Dødfødt søn 1760, 6. Peter f. 1761, død?

Enken Cathrin f. 1722 død 21.11.1775, 53 år 7 md

Gift 2x 17.02.1764 Jørgen Petersen f. 9.12.1740, s.a. Peter Christensen Schneider og Ann bol Sv. 3 a i Svejrup

Børn: 1. Anna Marie f. 1765, død 1765, 2. Anna Cathrin f. 1767, død 1770.

Enkemand Jørgen Petersen *Tagmoes* f. 9.12.1740, død 12.02.1802, 63 år.

Gift 2x 9.11.1776 Ann Marie f. 1746, død 6.04.1802, 56 år, d.a. Peter Petersen Thielsen og Ann i Hostrupskov

Børn: 1. Peter f. 9.08.1777, død 1777, 2. Cathrin f. 10.11.1778, 3. Peter f. 25.09.1784, 4. Ann Margreth Dorthe f. 4.02.1782, 5. Anna Sophie f. 15.02.1788, død 1844, g. 15.07.1820 smedemester Christen Christensen i Felstedskov-Tumbøl, s.a. kådner/smed Christen Jørgensen og Boel f. Hansen i Nørballer-Felstedskov, 6. Ann Botilla f. 6.04.1791.

1770 Johann Petersen *Tagmoes el. Paasch*, (Sv.s.) f. 1737 i Rinkeæs, død 7.03.1817, 80 år, i fattige omstændigheder, s.a. kådner i Rinkeæs Peter Johannsen, g. 1736 Karen f. 1707, d.a. kådner Hans Hansen Paasch i Felstedskov

Gift 9.11.1770 Anna Petersen *Tagmoes* f. 4.08.1751, død 23.06.1804, 52 år, d.a. kådner Peter Asmussen Tagmoes og Cathrin i Felstedskov. *Forlovere: Marcus Hansen i Felsted og Jürgen Petersen dito.*

Børn: 1. Peter f. 9.08.1772, g. Grethe Lena, bosat i Snogbæk, 2. Anna Cathrina f. 23.02.1776, død 1823, 47 år, besvangret af møllersvend Hans Christian Hansen Sarup fra Uge og fødte en uægte dt. Maren Hansen Sarup, 3. Jørgen f. 25.07.1777, g. Else fra Nr. Ønlev, Tønderhus indsidder i Felstedskov - inderst og skrædder i Tråsbøl, 4. Dødfødt 20.01.1780, 5. Hans, dødfødt 24.11.1780.

Martin el. Marten Jensen f. ca. 1748, død ??

Gift Maren f. ca. 1750 f. Asmussen/Rossen fra Egen sogn

N.B. Under fødte er Martin Jensen i 1786 nævnt som inderst/indsidder og træskomager i Felstedskov.

Børn: 1. Jens er født udenogs, g. 1807 Mette Margreth Jørgensen Schiffer fra Tumbøl, bolsmand i

Nr. Ønlev, Rise sogn, 2. Boeld f. 30.10.1782, 3. Asmus f. 17.09.1784, 4. Dødfødt datter, 3.08.1786, 5. Maren f. 3.09.1787, g. 1816 i Ensted med Johan Jepsen, 6. Christian Jensen f. 27.08.1789, heuerling i Varnæs g. 1818 Anna f. Johanns dt., død 1821, 25 år, g. 2x 1823 med Dorthe Hansen fra Avnbøl, 7. Dødfødt 8.05.1792.

Iflg. Augustenborgske - Gråsten godser II. 1791, nævnes Martin Jensen på et kåd på 12 tdr. 5 ship, 6 rd.

Iflg. F.T. 1803, er Boeld el. Botilla gravid og har også født et uægte barn død 6.04.1801, Helena Martin. Fader er Lorenz Martin.

Iflg. F.T. 1803 opholder Johann Petersen Tagmoes og hustru Anna og nyder almisse hos kådner Martin Jensen, hvor de bor sammen med deres søn Jørgen 28 år, og datteren Anne 26 år.

1807 Peter Christensen Jæger, kådner, se Møllevej 50.

Peter Christensen Jæger overtager iflg. Skyld-og Panteprotokol; Gråsten 1219 folie 161, Bibog 430 - Johann Petersen Tagmoes kåd, iflg. arvefæstebrev af 8.10.1794.

1818	Johann Petersen	kådner på Møllevej 50
1856	Peter Rossen	do.
1898	Johann Petersen Rossen	do.
1930	Hans Peter Eskildsen	do.
1961	Johan Rossen Eskildsen	do.

1968 Direktør Svend Astrup fra Sønderborg, køber 3.12.90 ha. af Johan Rossen Eskildsen, Møllevej 50. Her opfører han et stort enfamiliehus på grundstykket. Desuden køber han store dele af Syvmandsskoven.

1989 A-Sats Aps v/ Aksel Hansen, Trykkergården, Christian Jepsen. Løjt Kirkeby

2010 Peter Maindal og Jutta Ledgaard Maindal.

Varnæsvej 541

Foto 1999 A.A.

Varnæsvej 543x kgl. kådnersted 1/16 plov med marken "Vesterlykke"

Halvbolet Nø 4.a. blev nedlagt ved udskiftningen i 1778, hvor jorden blev fordelt mellem bol Nø. 5 a. Lassen "Tastegård", Nø. 4 b. "Højholdt" og Nø. 6 a. Johann Johannsen Smed. Nø 4 b. får ¼ dele af bopladsen og Nø 6 a. resten.

Kådnerstedet er på ca. 3 ha og ligger nord for Varnæsvej og ned til teglværket.

1636 nævnes Jørgen Hansen – Johan Jørgensen – Hans Clausen

1666-74 nævnes Hans Clausen, kådet er wust

1692 nævnes Hans Møller

Hans Møller f. 1620, død 1705, 85 år, nævnes i kirkeregnskaber 1696-1701

Børn: 1. Peter f. 1671, se nedenfor,

Peter Hansen Møller søn, f. 1671, død 1734, 63 år,

Gift 1708 Merret f. 1681, død 1751, 70 år, d.a. bolsmand Hans Petersen Bunde og Kiesten, bol Nø. 4 a. Børn: 1. Ann Cathrin f. 12.12.1709, død 1784, g. 1738 Hans Andersen, smed i Skovbøl, førhen smed i Kiding, 2. Kiesten f. 1711, 3. Hans f. 1713, tvilling, 4. Peter f. 1713 - tvillinger,

Hans Petersen Møller søn, f. 1713, død 31.01.1769, 56 år, i Felstedskov.

Trolovet 22.07.1751 i Ensted: Hans Petersen fra Felstedskov og Dorreth Rasmus dt fra Stubbæk
Gift 1752 i Felsted kirke med Dorothea Asmus dt fra Stubbæk.

Børn: 1. Peter, Margret og Jørgen

*Per Persen (vulgo Thielsen) f. 1718, død ..., s.a. kådner på Felsbækgårds grund i Hostrupskov, Per Persen (vulgo Thielsen) og Anna i Hostrupskov, førhen kådner i Felstedskov, se videre under **Kåd 3. Felstedskov.** Gift 1745 i Felsted kirke med Ann, død 4.03.1764, d.a. kådner Jørgen Petersen og Marie Lisgens el. Lischen, der døde 1746 i Hostrupskov.*

Børn: 1. Ann Maria f. 20.12.1746, 2. Mett Cathrin f. 8.11.1750.

1769 Peter Petersen Møller = Per Persen Thielsen, kådner på Felsbækgårds grund i Hostrupskov, overtager nu det kgl. kådnerstedet på Varnæsvej 543x.

Gift 2x 3.11.1769 Ann f. 13.01.1745, død 8.03.1788, 43 år i Felstedskov, (d.a. kådner Hans Petersen, s.a. Peter Rasmussen, bol Sv. 1a., g. 1732 i Klipleve kirke med Ann Jeppes dt, f. 1708, død 1745, 36 år og de fik fire børn: 1. Maren f. 1734, død 1755, 2. Peter f. 1736, 3. Jep f. 1740, død 1746, 4. Ann f. 13.01.1745).

Kontrakt af 7. januar 1789: Peter Petersen Møller sælger og overlader sit kåd i Felstedskov til Peter Asmussen Bunde, med et dertil hørende hus og bygninger, 2 køer, og hvad der af husgeråd befinder sig i huset, et ur, senge, uld og linned, kister, møbler, lille krus og en lille messing kedel o.s.v. til køberen, samt det til kådet tilhørende landerier, wie auch kirchen stuhl stände und begrabnische, davon auch befindende wie auf 6 schip rug, 6 schip boghvede, 8 schip ærter og 10 schip havre, wird von käufer am Ostern beym antritt, von dem käufer geliefert..

Overtagelsen sker til påske til en pris af 433 rigsbankdaler og 16 skilling lübsk, kontant betaling. Denne sum forrentes med 4 % gældende fra påske.

1789 Peter Asmussen Bunde, f. 24.10.1750, død 1.01.1834, 83 år i Svejrup, s.a. kgl. bolsmand Asmus Petersen Bunde og Ellen i Nørballe, bol Nø. 4 a. - bolet blev nedlagt ved udskiftningen i 1778.

Peter Asmussen Bunde boede de sidste 11 leveår ved bolsmand Peter Petersen, bol Sv. 2 a. i Svejrup.

Gift 11.09.1789 Ingeborg f. 30.11.1760, død 2.05.1823, 63 år hos sin svigersøn Christian Wollesen i Varnæs, d.a. bolsmand Hans Christian Petersen og Kirsten i Tumbøl

Børn: 1. Ellen, f. 14.02.1796 i Felstedskov.

13.02.1814 Peter Asmussen Bunde køber et areal af bolsmand Nis Asmussen, Bygbjergevej 16, bol Nø. 4 b
F.T. 1803 Felstedskov, beboere: Peter Asmussen Bunde, Ingeborg, Ellen samt lejefolkene fhv. kådner Nicolay Petersen og hustru Anna.

1806 Marcus Petersen Lund, bol Sv. 3 a. i Svejrup, overtager kådet til en pris af 1100 rdl.

1806 Nis Petersen Lund fra Svejrup, f. 20.11.1778, død 17.04.1869, 90 år, s.a. kgl. kådner og skrædder i Svejrup, Peter Nissen Lund og Kirsten Jacob Krygers dt fra Avnbøl

Gift 11.11.1803 Metta Jessen f. 1771, død 29.12.1843, 72 år, d.a. kådner og bødker Jes Jepsen Hansen og Maren i Varnæs.

Børn: 1. Peter f. 28.12.1803, død 1804, i Svejrup, 2. Peter f. 11.05.1806, se nedenfor, 3. Maren f.

11.09.1808, g. 1830 Jørgen Petersen Norm i Ny Skovbøl, 4. Jes f. 20.04.1811, død 1815 i Felstedskov.

1820 Gunder Lassen på Tastegård klager over manglende vejadgang, over Marcus Petersen Lunds landerier, til sit tilhørende skovskifte "Vesterlykke" ved stranden. Uenigheden afgøres ved: at Nis Petersen Lund etablere en vej således, at Gunder Lassen får fri vejadgang til skovskiftet "Vesterlykke".

1825 Nis Petersen Lund overtager et halvbol i Skovbøl, Sk. 3 a.

Den 24.03.1825 Asmus Hinrichsen Bunde køber kådet og landerier for 880 rdl. og sammenlægger stedet med sin ejendom, Varnæsvej 559. (de to huse: Varnæsvej 544 og 545 følger ikke med i købet).

Varnæsvej 544

Huset er iflg. BBR opført 1765, matrikel nr. 17 og 139 af Felstedskov

1833 Hans Jørgen Baagøe, daglejer på teglværket, ejer et fritliggende hus på 6 fag. Huset hørte under Grønnebecks teglværk.

Hans Jørgen Baagøe f. 1793, døbt 1793, s.a. hyreinderste Niels Henrichsen og hustru Karen Jørgensen dt. på Baagø, Assens sogn. Hans Bentsens datter Maren bar ham til dåben. Døbt at pastor Steenvinkel Bogø Gift med Botilla også kaldet Pernille f. Hansen f. 1785, dødt 23. s. trinitatis 1793 i Ål sogn, Båren til dåben af jomfru Wasfard i Borre, død 19.08.1847, 61 år i Felstedskov.

Børn: 1. Maria Kiestine f. , død 21.12.1831, 11 år, 2. Hans Christian Baagø f. , 3. Jens Jørgensen Baagø f. 1831, 4. Hans Jørgen f. 1831, 5. Marie Dorothea Baagø f. 25.07.1824, i Felstedskov, se nedenfor, 6. Johann Christian Baagø f. 21.01.1828 i Felstedskov, se nedenfor, 7. Hans Jørgen Baagø f. 5.12.1831 i Felstedskov

Sønnen Johann Christian Baagøe g. 7.12.1855 Cathrin Marie Jepsen, f. 25.09.1824, død 4.11.1857, 33 år i Felstedskov, d.a. parcellist Hans Christian Jepsen og Karen Christine på Søgård Hede. Familien boede i 1856 i degneboligen i Kværs, hvor de fik en søn Hans Jørgen Johannsen f. 1856. De flyttede til Felstedskov, hvor de fik en, søn Hans Christian f. 13.10.1857.

F.T. 1860, er Johann Christian Baagøe Schmid på Kidinggård. iflg. Herredsfogderiet, (Polizeibehörde) og derefter Schmed i Blaakrog.

Johann Christian Baagøe emigrerede den 30.04.1872 til Amerika.

Efterkommer af Johann Christian Baagøe: John Boysen
 7814 Fairdale Lane
 Houston Texas 77063
 USA Mail: john.boysen@att.net

1848 Maria Dorothea Baagøe datter, f. 25.07.1824,

Gift 12.09.1856 Christian Petersen Johannsen, 27 år, s.a. Jacob Johannsen og Ann Maleen i Skovbøl. inderst i Tumbøl

Børn: 1. Anna Botilla f. 14.06.1857, død 1857 i Felstedskov, 2. Hans Jørgen f. 24.09.1858 i Felstedskov, 3. Johann Jørgen f. 3.07.1864, død 1864 i Felstedskov.

1871 Arbejdsmand Jørgen Hansen Koch f. 1820, død 1.05.1872, 51 år i Felstedskov

Gift 1869 Anna Kjestine Axelsen f. 1832 i Ingebøl, Bjolderup sogn

Børn: 1. Dødfødt dt. 1872.

1876 Peter Hagedorn f. 1835 i Bovrup, død 4.01.1904

Gift 5.11.1873 med Anna Kjestine Axelsen, enke efter Jørgen Hansen Koch, Møllevej 45.

1884 Parcel tilkøbt af kådner Peter Rossen, Møllevej 50.

1904 Jacob Petersen, gårdejer Varnæsvej 575, overtager huset.

1919 Arbejder Conrad Vilhelm Petersen f. 1858 i Ribe

Domsogn, død 9.06.1929, 70 år, i Felstedskov, s.a. Erik

Pedersen og Kirstine f. Birk i Ribe

Han bor sammen med sin husholderske Ida Josephine Olson.

Varnæsvej 544 og til højre 545
Odense Luftfoto 1959

1929 Husholderske Ida Josephine Olson f. 1866, død 15. 06.1948, 82 år, d.a. Ola Olson og Ingrid Eriks dt, i Karlshamn, Blekinge Len i Sverige

1945 Peter Madsen f. 14.10.1908 i Løjt Sønderkov
Gift 24.03.1937 Henny Ingeborg Danielsen f. 9.09.1914 i Aabenraa, d.a. kaptajn Iver Danielsen
Børn: 1. Bodil Marie f. 15.10.1939, 2. Iver 13.10.1942,
Tinglysning; Brugsrettigheder m.m. fra Peter Madsen med fordel for enkefru Ida Josephine Olson, afløst 1949.

1949 Frk. Marie Margrethe Nissen f. 1893, død 16.11.1970, d.a. kådner Nis Nissen og Eline Marie Popp i Bjerndrup

1968 Walter Christiansen

1970 Peter Laurids Christensen

1983 VVS-installatør Jørgen Jensen, Felstedskov

Varnæsvej 545 Hus opført 1779 på fyrsteligggrund

Den 22. november 1779 oprettes en hyrekontrakt (lejekontrakt) mellem sognefoged Jes Peter Thaysen i Felsted på Gl. Egegård og Rasmus Jørgensen Beuschau, der overlader det nordre hjørne ved Varnæsvej indtil det salte sø beliggende ryddede land samt den lille kobbelskov. Men der er endnu en betingelse. Der skal bygges et hus i længde og bredde med Varnæsvejen, d.v.s. i samme retning som vejen. Rasmus opførte huset på Varnæsvej 545, med facaden ud til Varnæsvejen som aftalt og beskrevet i kontrakten.

Rasmus Jørgensen Beuschau f. ca. 1731, død 15.03.1806, 75 år i Felstedskov, s.a. kådner Jørgen Asmussen Beuschau og Ann i Bovrup.

Gift 25.11.1763 i Felsted kirke med Maren i 45 år. Maren f. ca. 1734, død 26.12.1816, 82 år i Tumbøl, d.a. Peter Hansen og Ann Maleen i Holm, Kliplev sogn.

Børn: 1. Ann Marie f. 1710.1767, død 1836, 69 år i Tumbøl, g. 1790 snedker Andreas Hermansen Wilkenschild fra Aabenraa, som døde 2. maj 1816, 67 år i Gestrup, Agerskov sogn, Ann Marie fødte 8 børn iflg. kirkebog.

20. marts 1799 bliver der indgået en kontrakt mellem kirchspielvogt Peter Thaysen, Gl. Egegård i Felsted og Rasmus Jørgensen Beuschau bei dem Hak als Verkäufer (sælger) und mit dem Ziegler Christian Grønnebeck i Hostrupskov als Käufer (køber), wegen das von Rasmus Jørgensen Beuschau von dem kirchspielvogt Peter Thaysen im heuer (leje) gehabt

§ 1. og 4. Rasmus Beuschau og hustru får lov til så længe de lever, at bo i badhuset, hvor der er indrette et kammer, hvortil de kan indflytte til majdag. Desuden får de resten af deres liv ugentlig en kande mælk. Så fremt de ønsker at forandre kammeret, er det for egen regning. Læs hele teksten under Varnæsvej 553

[Læs hele teksten under Varnæsvej 553](#)

1806 Matthias Nissen benævnes under født i Felsted kirkebog i 1806 og 1809 som kromand, hvilket tyder på, at han har boet i huset fra 1806 til sin død i 1839. Matthias Nissen optager i 1811 et lån ved Jørgen Hansen Koch, iflg. Lundtoft I folie 110

Matthias Nissen f. 1764/65, død 7.06.1839, 74½ år, s.a. bolsmand Nis Nissen og Anna Cathrina i Sottrup
Gift Christina f. ca. 1781, Peters dt fra Sønderborg/Kegnæs

Børn: 1. Peter f. 11.10.1800 i Kliplev, død 1817 på havet. Han tog den 27. juli med Jens fra Jylland i åben båd til Halk for at hente kalksten. På hjemturen blev de overrasket af stærk kuling og tordenvejr hvorved båden sank. Hans legeme blev fundet død 3. sept. under Halk land og begravet på Halk kirkegård.

2. Christian f. 11.02.1803 i Kliplev, 3. Anna Maria f. 13.07.1806, g. Peter Jørgensen i Avnbøl, 4. Anna Cathrina f. 8.01.1809, død 1814, 5. Hans Hinrich f. 29.07.1811, død 1814, 6. Anna Christina f. 5.04.1814, tjener i Flensborg, 7. Anna Cathrina f. 18.12.1817, tjener i Bøjskov, 8. Peter Christian f. 5.02.1821, død 1821, 9. Maria Dorothea f. 15.05.1822, døde 1845 hos sin broder Christian Nissen i Felstedskov, g. møllesvend på Felsbæk mølle Christian Soeberg.

I 1831 efter nytår kom Benedicte Cecilie Petersen fra Sønderborg til Matthias Nissen hvor hun døde den 25.04.1831, 32 år gl. Hun efterlader en uægte datter Maria på 11 år, der opholder sig i Sønderborg.

1844 Christian Nissen søn, f. 11.02.1803 i Kliplev, død 25.03.1891, 88 år, i Felstedskov
Gift 1832 Marie Cathrine f. 14.09.1808 i Perbøl, Kliplev sogn, død 18.07.1883, 74 år, d.a. hufner og smed i Perbøl, Jes Jessen og Christine født Lorenzen
Børn: 1. Christine f. 7.04.1832, se nedenfor, 2. Dødfødt søn 25.09.1836, 3. Asmus Hinrich Nissen f. 4.12.1834, død 1.11.1835

1882 Fisker Andreas Peter Christensen
Andreas Peter Christensen, svigersøn, f. 24.07.1828 i Aabenraa, død ??, s.a. daglejer i Kolstrup, Aabenraa, Christen Christensen og Gunder Maria f. Cleemann, der tidligere boede på Tumbøl Bygade 34.
Gift 7.11.1856 Christine Nissen f. 7.04.1832, død 24.03.1905,
Børn: 1. Gunder Maria f. 18.07.1857, 2. Cathrina Maria f. 19.03.1862, død 20.10.1887,

1904 Murer Peter Petersen Rossen
Peter Petersen Rossen f. 19.04.1855, død 15.06.1924, 69 år
Gift 26.10.1878 Maria Christina f. 20.01.1853, død 28.01.1927, 74 år, d.a. inderst Jens Petersen og Kirsten i Aabenraa
Børn: 1. Peter Christian f. 24.11.1879, 2. Ingeborg Kjestine f. 14.10.1880, død , 3. Jens Petersen f. 23.11.1883, 4. Ingeborg Christina f. 11.02.1888, g. 1907 Friedrich Ferdinand Schrecke fra Pankow, 5. Mette Marie f. 13.06.1890.

Murermester Peter Petersen Rossen og hustru boede i en del år til leje i Nørballe, inden de flyttede til Varnæsvej 545 i Felstedskov.

1928 Arvinger

1928 Kirketjener Peter Jensen f. 12.09.1876 i Hjolderup, Bjolderup sogn, død 15.03.1937.
Gift Ingeborg Marie f. Knudsen f. f. 24.02.1877, Hjordkær, død 23.11.1966, d.a. kådner Andreas Christensen Knudsen og Metta Sophia Hansen i Hjordkær.

1955 Thomas Jensen søn, f. 24.10.1904, død 8-02.1887, ugift

1987 Helge Reimer Hansen
Gift Lone Christensen

Varnæsvej 546 Felstedskov skole, matr. 26, 39, 48

1879 Asmus Hinrichsen Bunde sælger et areal på 2088 m² til Felstedskov kommune.
I sommeren 1879 blev der bygget en ny en-klassem skole i Felstedskov, opført af bygmester Callesen i Aabenraa. Den kostede i alt incl. køb af jord og beplantning 10.000 mark. Bygningen blev taget i brug den 1. april 1880 og indeholdt et klasseværelse, beboelse for læreren, udhus, skoleplads og have.

1963 Felstedskov skole nedlægges i forbindelse med oprettelsen af Felsted Centralskole.

Hans Petersen blev den sidste lærer ved Felstedskov skole. Han kom til skolen i 1921 og blev der indtil „Hans“ skole blev nedlagt i 1963.

Se artikel i Hist. Årbog Felsted sogn 1986, side 32-49.

1964 Maler Günther Hansen overtager den nu nedlagte skole, Günther blev gift i Tving kirke i Småland med Inga og flyttede til Aabenraa, hvor deres tre børn er født. Günthter havde kunstneriske evner, hvor han medens familien boede i Aabenraa, bl.a. ernærede sig som skiltemaler.

Felstedskov skole

Med købet af Felstedskov skole, var det oplagt, at han nu kunne lægge alle kræfter i at male de ting som han gerne ville - og det blev nu hans levevej. Mange tusinde malerier og litografier har gennem årene forladt hans pensel og hånd. Han har siden han valgte en ny levevej, været med til at sætte sit kunstneriske aftryk i mange hjem i hele landsdelen. Günther var et utroligt positivt og aktivt menneske helt indtil han hans død som 91 årig i 2013.

Se artikel i Hist. Årbog 2013 s. 69-72.

2012 Jørgen Jensen, nærmeste nabo, overtager stedet med bygninger, der i 2014 bliver nedbrudt

Varnæsvej 547 Grundstykke matr. 37, 1.000 m² udstykket fra Varnæsvej 559

1914 Iver Danielsen og Anna Maria f. Bunde opfører et nyt parcelhus grundstykket.

Iver Danielsen f. 20.04.1875, død 20.01.1958, 82 år, Skibskaptajn i handelsflåden, førhen Møllevej 45.

Gift 4.04.1902 Anna Maria f. 12.10.1875, død 7.05.1955, 79 år, d. a. Hinrich Asmuus Bunde og Offel f. Alsing i Felstedskov.

Børn: 1. Dødfødt 1902, 2. Christine f. 21.09.1903, g. 1931 parcellist Christian Christensen, 3. Offel Marie f. 4.04.1913, g. 1934 Hans Berg fra Brandsbøl, 4. Henny Ingeborg f. 9.09.1914, g. 1937 Peter Madsen, 5. Aage f. 21.06.1918.

1958 Offel Marie Berg f. Danielsen

1969 Politibetjent Jacob Petersen (sort) og Lillian

1981 Enken Lillian Petersen

2014 Bo Langhede, Varnæsvej 559, overtager hus og grund

Varnæsvej 547

Varnæsvej 553

Den 22. november 1779 oprettes en hyrekontrakt (lejekontrakt)

mellem sognefoged Jes Peter Thaysen på Gl. Egegård i Felsted og Rasmus Jørgensen Beuschau, der overlader det nordre hjørne ved Varnæsvej indtil det salte sø beliggende ryddede land samt den lille koppel skov. Som lejer skal Rasmus Jørgensen Beuschau hvert år betale 13 rdl. i 2 terminer, til Jacobi (maj) og Martine (nov.) samt en canon af de stående afgifter på fast ejendom på 3 mark-12 thaler, senere 10 thaler, samt som tjenesteydelse have opsyn med sognefogedens skovskifter, at der ikke kommer fremmede kreaturer derind; så skal lykkerne med tiden blive hyrerens ejendom. Men der er endnu en betingelse. Der skal bygges et hus i længde og bredde med Varnæsvejen, d.v.s. i samme retning som vejen.

Rasmus opførte huset på Varnæsvej 545, med facaden ud til Varnæsvejen som aftalt og beskrevet i kontrakten.

Rasmus Jørgensen Beuschau f. ca. 1731, død 15.03.1806, 75 år i Felstedskov, s.a. kådner Jørgen Asmussen Beuschau og Ann i Bovrup.

Gift 25.11.1763 i Felsted kirke med Maren i 45 år. Maren f. ca. 1734, død 26.12.1816, 82 år i Tumbøl, d.a. Peter Hansen og Ann Maleen i Holm, Klipleve sogn.

Børn: 1. Ann Marie f. 1710.1767, død 1836, 69 år i Tumbøl, g. 1790 snedker Andreas Hermansen Wilkenschild fra Aabenraa, som døde 2. maj 1816, 67 år i Gestrup, Agerskov sogn, Ann Marie fødte 8 børn iflg. kirkebog.

20. marts 1799 bliver der indgået en kontrakt mellem kirchspielvogt Peter Thaysen, Gl. Egegård i Felsted og Rasmus Jørgensen Beuschau bei dem Hak als Verkäufer (sælger) und mit dem Ziegler Christian Grønnebeck i Hostrupskov als Käufer (køber), wegen das von Rasmus Beuschau von dem kirchspielvogt Peter Thaysen im heuer (leje) gehabt bei dem Hak belegenden und ca. 13 tonnen betragende Stück Landes so wie das von Rasmus Beuschau darauf erbauten haus samt badhus, folgender unwiede aufliche Contract verabredet und geschlossen worden.

§ 1. og 4. Rasmus Beuschau og hustru får lov til så længe de lever, at bo i badhuset, hvor der er indrette et kammer, hvortil de kan indflytte til majdag. Desuden får de resten af deres liv ugentlig en kande mælk. Så fremt de ønsker at forandre kammeret, er det for egen regning.

På dette sted ved fjorden med gode sejladsforhold, var det naturligt at anlægge et teglværk og kalkbrænderi. Den ler- og kalkholdige jord var lige ved hånden og masser af brændsel fra området skove. Hvorvidt der tidligere har været teglproduktion på stedet, er der ingen efterretninger om. Det er der flere ting der tyder på, idet det fortælles - at der efter Københavns brand i 1795, blev der leveret teglsten fra teglværket her.

Ned til fjorden lå der et teglværk med bygninger og landerier, se kort

Christian *Andresen Jensen* Grønnebeck overtager de 13 tdr. land samt Rasmus Beuschaus opbyggede hus og badhus for en pris på 300 rthl. s.h. courant som betales til majdag. Han skal desuden betale en årlig grundafgift på 10 rdl. til sælgeren Peter Thaysen på Gl. Egegård.

Christian *Andresen Jensen* Grønnebeck, var fra ca. 1787 -1805 ejer af et kådnersted og teglværk kaldt "Havklev" i Ensted sogn, som sønnen Niels overtager i 1805.

Christian Grønnebeck var således kendt med at drive teglværk og opstarter eller fortsætter med at drive teglværksproduktion.

1799 Christian *Andresen Jensen* Grønnebeck f. ca. 1752, død 24.10.1814, 62 år, i Felstedskov, s.a. Andres Jensen og Margrethe i Mølmark, Broager.

Gift Ellin i 6 år, død 1886, d.a. Niels Grønnebeck og Cathrin Marie Thomas dt f. 1729 i Fiskbækskov død 1810, 81 år i Hostrupskov.

Børn 1. Niels *Andresen* Grønnebeck, g. 1810 Cathrine Marie Lautrup f. 1783, fra Laksmølle, 2. Margrethe g. Carl Callisen fra Nybøl. Sønnen Niels *Andresen* Grønnebeck overtager kådet og teglværket "Havklev" i 1805 efter sin fader. I 1809 sælger han kådet og teglværket og flytter med familien til Over Jersdal.

Gift 2x Maren Petersen fra Årslev i 26 år, f. 1749

Børn: 1. Andreas f. 1793, g. 1831 Gunder fra Lerskov. 2. Ellen f. 1792

Med Christian *Andresen Jensen* Grønnebeck overtagelse af teglværk med bygninger landerier og huse, optager han et lån på 600 rdl. S.H. courant. ved købmand Peter Johann Otzen i Aabenraa, med en rente på

4½ % pro anno. I årene fremover optager han det ene lån efter det andet i S.H. courant, der slutter med at boet erklæres konkurs. Christian *Andresen Jensen* Grønnebeck døde i 1814, 62 år i Felstedskov.

Boet erklæres konkurs og Peter Johann Otzen i Aabenraa overtager Grønnebecks teglværk med bygninger, landerier og huse til videre afvikling.

F.T. 1803: Christian Grønnebeck, husfader, 53 år, teglmester
Maren Petersen, 54, hustru
Elline Grønnebeck dt af 2`ægteskab, 11 år
Andreas Grønnebeck søn af 2`ægteskab, 10 år
Hans Christensen, tjenesteknægt, 24 år
Asmus Jørgensen Beuschau, aftægtsmand, 70 år
Maren Petersen, aftægtskone, 70 år
Maren Andresen, et barnebarn af aftægtsfolkene, 11 år

1820 Matthias Nissen overtager et inderstehus, se videre under Varnæsvej 545

1828 Jens Petersen Lausen overtager Grønnebecks teglværk, samt et 6 fag hus og dets landerier. Jens Petersen Lausen f. 9.02.1791, s.a. Peter Christiansen og Cathrin f. Lausen i Felsted, bol Fe. 4 a. Gift 31.10.1818 Maren f. 31.07.1786, død 6.02.1828, 41½ år, d.a. kådner Peter Christiansen Jæger og Christiane Margrethe, Møllevej 50.

Gift 2x 1830 Anna Maria Danielsen f. 20.08.1798, d.a. bødker Jørgen Danielsen i Ullerup og Anne Marie f. Hansen fra Dybbøl. Trolovet 5. 12.1829 i Ullerup,

F.T 1835: Fader 45 år, moder 36 år, børn: 1. Jørgen 6 år, 2. Peter 3 år er f. 30.12.1831 i Felstedskov

1833 Peter Johann Otzen sælger 6 fag hus til Hans Jørgen Baagøe, se videre under Varnæsvej 544.

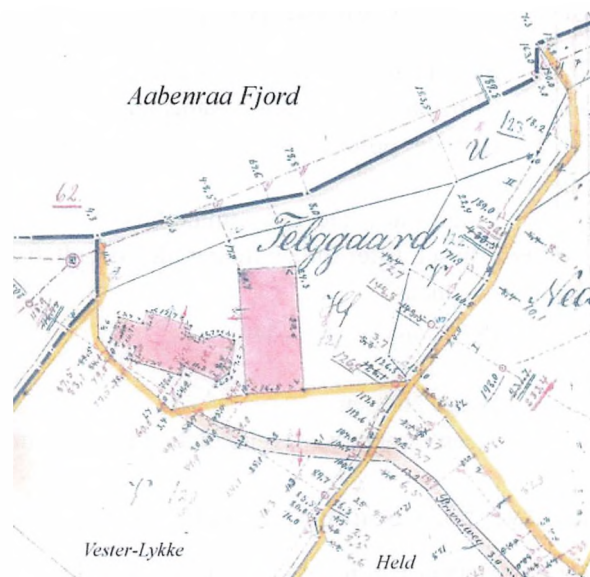
1833 Jens Petersen Lausen sender en klage til borger Peter Johann Otzen i Aabenraa, over salget af inderstedet på Varnæsvej 544, til Hans Jørgen Baagøe.

Der blev berammet en retssag bestående af følgende: herredsfogedens skriver, sandemand Iversen i Felsted, Peter Korff og Jes Thaysen i Rinkenæs, Thomas Petersen i Rønshoved, Boy Jørgensen i Stubbæk og Lorenz Thaysen der blev informeret.

Borger Peter Johann Otzen har givet advokat Lindenhann i Aabenraa fuldmagt til at føre en sag, og har orienteret Jens Petersen Lausen desangående.

Jens Petersen Lausen føler sig bedraget m.h.t. Otzens salgspris på hans hus på Varnæsvej 544. Iflg. kontrakten af 1828 er salgsprisen på huset fastsat til 128 rdhl. courant - men Otzen solgte huset til en salgspris på 160 rthl. Jens P.L. føler sig bedraget af Otzen og kræver en erstatning på 40 rthl. courant. Retten kom frem til, at Jens Petersen Lausen var berettiget til en erstatning på halvdelen af beløbet.

7.04.1836 Peter Johann Otzen sælger teglværket medbygninger og tilhørende 13 tdr. land, til kådner Asmus Hinrichsen Bunde, der sammenlægger det med sit kåd på Varnæsvej 559.

Håndtegnet kort 1873. Bebygget areal ca. 950 m²

I hvilken stand og størrelse teglværket var ved Bundes overtagelse vides ikke - men med Bundes overtagelse blev anlægget kraftigt udvidet i de kommende år.

Teglværket blev udvidet med et savværk, hvor saven blev trukket af en vandmølle.

Bunde byggede en teglovn, brændte sten til salg som blev fragtet videre med skib fra en stor stenmole som Bunde byggede. Han byggede også et kalkbrænderi og solgte kalk.

Bunde udbyggede teglværk til et endnu større teglværk, se kort, hvor vandet fra en kilde fik han vand til både teglværk og kalkbrænderi.

Til at forsyne disse anlæg med drivkraft, blev der anlagt en opdæmning hvor et møllehjul blev anvendt som drivkraft. Vandet kom fra et lille vandløb, der havde sit udspring længere oppe fra "Skidenbjerg" området.

Ved Bundes overtagelse i 1836, fulgte der et lille hus i et digehjørne kaldet "Hak", se Varnæsvej 555x

Som medgift fik datteren Anne Marie Bunde, gift 1872 Hans Lassen Jørgensen, Tastegård, leveret gule mursten til deres smukke nyopførte stuehus, Bygbjergvej 19. Ligeledes blev stuehuset, Nørballe 6. opført af mursten herfra.

Tegl- og kalkbrænderi produktion stoppede under første verdenskrig og kom ikke i gang efter genforeningen.

Varnæsvej 553, 553x og 557 – Sommerhuse

Ved arvedelingen efter kådner Hinrich Asmussen Bundes død i 1914, fik datteren Anna Maria Danielsen f. Bunde sin arv tildelt i form af overtagelse af store dele af jorden ned og langs med fjorden. Det omfatter matrikel 57, 58, 60 og 86, som hun løbende videresælger. Kådner Hinrich A. Bunde sælger 1934 et areal til Carl Warnecke. Se Varnæsvej 553, 553x og 557.

Varnæsvej 553 Foto A.A. 2021

Varnæsvej 553 "Teglgård" Sommerhus matr. 86.

1926 Skræddermester Carl Warnecke i Aabenraa

1938 Christian Jacob Müller, Aabenraa

1960 Blev der opført et nyt sommerhus på 49 m²., som afløser for et sommerhus, en tidligere gl. jernbanevogn.

1962 Tinglysning: Det nye sommerhus var opført ulovligt. Fredningsmyndighederne stillede med krav om at fjerne huset. Efter forhandlinger blev det aftalt at reducere huset størrelse, til det der svarede til den gl. jernbanevognens.

1963 Inger Vita Ross f. Kjær

1986 Ebbe Ross

2001 Børge Nielsen

2014 Steen Engelbrecht Reinholdt og Heidi Reinholdt.

Varnæsvej 553x Sommerhus matr. 94. 4707 m²

1934 Kådner Hinrich Asmussen Bunde sælger et areal til skræddermester Carl Warnecke, Aabenraa.

- 1954 Sigurd Hansen, dr. phil., København opretter en lejekontrakt fra 1954-64 af matriklen.
- 1962 Etatsgeolog Sigurd Hansen overtager sommerhus og grundstykke.
- 1971 Else Margrethe Suhm f. Hansen
- 1987 Jens Frederik Suhm
- 1990 Jens Frederik Suhm særeje
- 2014 Steen Engelbrecht Reinholdt og Heidi Reinholdt.

Varnæsvej 553x Foto A.A. 2021
Sommerhuset er opført Sigurd Hansen, som afløser for et tidligere sommerhus, der lå øst for teglgården og ned til fjorden.

Varnæsvej 557 Sommerhus matr. 58

- 1914 Skræddermester Carl Warnecke overtager et grundstykke på 2.511 m² og opfører et sommerhus.
- 1958 Prokurist Hans Hennig, Aabenraa
- 1980 Susanne og Oskar Hennig, Aabenraa med hver sin halvdel
- 1981 Susanne Hennig overlader ¼ del til Hans Helmut Hennig
- 1989 Oskar Peter Hennig overlader en ¼ del til Klaus Friedrich Hennig
- 2017 Torben Skjødt Nielsen og Dorthe Skjødt Nielsen

Der tilkøbes løbende mere jord til stedet, hvorved arealet forøges til nu 3.16.29 ha.

Varnæsvej 555x Hus med have i "æ Hak"

Et lille enfamiliehus opført før 1873 ude på marken i et dige hjørne ned mod teglgårdsgrunden.
Her boede bl.a. teglværksejere, fisker og daglejerfamilier

Lejere af stedet iflg. Folketælling:

- 1835: Christian Holm 64 år, g. Kiestine Asmussen 69 år, daglejer.
- 1840: Jes Nissen *Kroemann*, f. død 1842, 73 år, s.a. Nis Nissen og Gunder, bolsfolk i Varnæs, g. Maren, død 1847 som alumne, søn Nis 30 år, sømand, Anna g. Jens Petersen i Hostrupskov
- 1845: Lorenz Petersen Lock, teglværksarbejder, 39 år, g. 1839 i Adsbøl Marie Christine, 30 år, Maria Magdalene, datter, 6 år,
- 1860: Lorenz Petersen Lock, stenfabrikant, g. Marie Christine, Christian Petersen Lock, Christian, 15 år.
Lene med æ ged, var den sidste kendte lejer af huset.
Huset er nedbrudt før 1946, idet det ikke er vist på Geodætisk kort 1: 20 000 fra 1946.

Varnæsvej 555x Foto ca. 1920
Se kort nedenfor, K. 1. Bl. 3. parc. 14-16
Bemærk græssende kvæg omkring huset

Varnæsvej 559 Tønder, Højer, Slogs og Lundtoft Herred, altes register 1316

Kådnerstedet, hvis historie går langt tilbage i tiden, hørte oprindeligt til det fyrstl. bol Nø. 6. a.+ b. i Nørballe.

Området var et bakket og skovrigt landskab. At bosætte sig her langt fra alfarvej og på delvis udyrket, bakket og skovrigt land, var lidt af et vovestykke, men det afholdt nu ikke nybyggernes virketrang til at bosætte sig her.

Kådets marker strakte sig oprindeligt fra Varnæsvej til den salte sø, med markerne "Held", "Nedre- Midt- og Over Nørreløkke". *Historisk Forening for Felsted sogns arkiv A.379*

Her på bosatte sig driftige bønderfamilier, der med deres flid og dygtighed fik skabt et hjem for kommende slægter. De første bønder i området har sikkert opført et hus i træ, som der var masser af på stedet.

Dette træhus blev med tiden afløst af et tidstypisk kådnerhus, se billede, opført i murværk af teglsten og med tag af strå - natur materialer som var masser af i området. Huset var indrettet med beboelse ud til Varnæsvej, kørelo i midten og stald mod nord - alt sammen under samme tag.

Bagtil var der opført et fritliggende bagehus, der senere har været anvendt som vaske- og badehus og stald.

Som nævnt var det dygtige, flittige og fremsynede ejere af kådnerstedet, der over tid, ved tilkøb af jord, forøgede kådets areal væsentligt, som der i store træk fremgår som følger:

Iflg. regnskabsbog 1794 – 1805, er kådner Hinrich

Asmussen Bunde og kådner Peter Asmussen Bunde i fællesskab lejer af landet "Skidenbjerg", der tilhører Gl. Egegård i Felsted. Det drejer sig om det land der er beliggende på sydsiden af Varnæsvej,

Fra 1806 – 1828 er Hinrich Asmussen Bunde og kådner Nis Petersen Lund lejer af landet "Skidenbjerg".

Den 4.04.1785 sælger Lorentz Nicolay Christensen, bol Fe.8 a. Bøgholmvej 3, det i Syvmandsskoven beliggende skovskifte Rug- og Prakkersti lykke til Hans Hansen, smed i Skovbøl. Købesum 683 rdl. 21 mk 4/5 sk.

Iflg kontrakt af 9.05.1828 sælger arvingerne af boet efter Hans Hansen Schmed i Skovbøl, Rug- og Prakkersti lykke, til kådner Hinrich Asmussen Bunde.

Iflg. kontrakt af 24.05.1828, overdrager Hinrich Asmussen Bunde det kgl. kådnersted til Asmus Hinrichsen Bunde for en pris af 960 rdl. Kådet består af 3 kgl. kåd, samt Rug- og Prakkersti lykke i Syvmandsskoven. I stedet for købesum for sidst nævnte, overtager A.H.B. gælden på 320 rdl.

Iflg. kontrakt af 24.03.1825 køber Asmus Hinrichsen Bunde nabo kådet på Varnæsvej 543, af kådner Nis Petersen Lund, til en pris af 880 rdl. og sammenlægger den med sin ejendom Varnæsvej 559.

1832 Art. 95 en parcel syd for landevejen op mod Felstedmark, der førhen tilhørte Gl. Egegård i Felsted, bliver nu overtaget af familien Bunde.

7.04.1836 Peter Johann Otzen sælger teglværket medbygninger og tilhørende 13 tdr. land, til kådner Asmus Hinrichsen Bunde, der sammenlægger det med sit kåd på Varnæsvej 559.

20.08.1858 Jordlodden "Hesselholdt" og Nørreløkke erhverves, se Varnæsvej 537.

I første halvdel af 1800-tallet hvor kådet ved tilkøb forøgede sit jordtilliggende, blev der opført et nyt stort og smukt stuehus og nye avlsbygninger, øst for det gamle kådnersted. En vej gik mellem den gamle og nye bygning til markerne ned til fjorden og teglværket. *Historisk Forening for Felsted sogns arkiv A.379*

Træer var der masser af og da træ og tømmer til stadighed var en mangelvare, blev der anlagt en savgrav nede ved teglværket. Den består af en grav, hvorover de rå træstammer anbragtes, når de skulle udsaves til

Kådnerhus der blev ombygget til en stald, huset nedbrudt 2008. Foto A.A. 1999

tømmer. En mand stod nede i graven og trak håndsaven sammen med en anden som stod ovenfor. Tømmeret blev i første omgang anvendt til egne bygninger, for derefter at blive solgt videre til andre aftagere. Anlægget blev med tiden udvidet til et savværk, hvor savværket blev trukket af en vandmølle, der fik vand fra en til formålet etableret mølledam, der fik vand fra en lille bjergbæk der løb gennem savværksgrunden og ud i fjorden.

Der blev ligeledes opført en stor mole af kampesten, hvor skibe kunne lægge til ved molen. Derfra blev det solgte tømmer fragtet videre til købstæderne rundt omkring, ja, endog til København solgtes der tømmer.

Vedr. Teglværk, se Varnæsvej 553.

Efter at det nye stuehus blev opført, blev boligdelen i det gl. kådnerhus lejet ud til forskellige familier som:

F.T. 1835: Peter Christian Iversen, 44 år, førhen kådner i Svejrup, Margrethe Dorothea (Jæger) 46, hustru og deres 3 børn, Christina, Abel Cathrina og Johann.

F.T. 1860: Jacob Jessen Phillipsen, 47 år, fisker, Mette Kiestine, 55 år, hustru, Peter Hansen, 10 år, fattigbarn, Christine Karlsen 3 år, plejebarn, Nicoline 1 år, plejebarn.

Varnæsvej 559 og dets ejere - Peter Hansen er den første ejer vi kender navnet på.

1692 Peter Hansen f. 1634, død 1699, 65 år,

Gift med er ukendt

Børn: 1. Marcus f. 1677, 2. Kirsten f. g. 1697 i Klipleve kirke med Jørgen Christensen, kromand i Klipleve.

1704 Marcus Petersen søn, f. 1677, død 1758, 80 år, 9 md.

Gift 1708 Elline f. 1787, død 1728, 41 år, d.a. kgl. bolsmand Atzer Lorenzen og Gunder i Nø. 4.b

Børn: 1. Peter f. 1711, g. 1751 Bodel Jes dt. i Søderup, død 1775 i Årslev, Hjordkær sogn, 2. Hans f. 1713, 3. Atzer f. 1716, 4. Maren f. 1721, 5. Elsebe f. 1724, død 1748, g. 1747 Nis Hansen fra Hjordkær, 6.

Dødfødt søn 1726.

Gift 2x 9.11.1729 Sille f. 1700, død 1730, 30 år, d.a. kgl. bolsmand og kirchspielvogt Jes Petersen og Gunder, Gl. Egegård i Felsted

Børn: 1. Ellin f. 1730, g. 1757 Peter Nissen i Fausbøl, Uge sogn

Gift 3x 14.10.1732 Maren f. 1706, død 1763, 57 år, d.a. Anders Petersen Schmed og Anne, smed i Kiding – Skovbøl.

Børn: 1. Sille f. 1733, g. 1761 Jep Callesen i Hellevad/Bjolderup, 2. Anna Maria f. 29.01.1735, se nedenfor, 3. Anna Christina f. 1737, g. 1766 Christian Paulsen, skomager i Tumbøl, g. 2x 1770 skomager Peter Thomsen i Tumbøl.

Efter Marcus Petersens død, overtager enken Maren og døtrene kådet.

1761 Andreas Petersen fra Smøl (Sv.s.) overtager kådnerstedet for en kort periode.

1763 Fester Christensen (Sv.s.) f. 9.08.1732, død 3.07.1800, 71 år, s.a. bolsmand i Nørballer Nø. 5 b. Christen Rudolphsen Schmidt og Cathrina f. Festers dt i Hostrup

Gift 18.11.1763 Anna Maria Marcus dt. f. 29.01.1735, død 1.09.1769, 34 år

Børn: 1. Catrin Marie f. 18.10.1768, død 1768.

Gift 2x 5.07.1771 Maren f. 1733, død 23.1.1799, 66 år, (Maren g. 1x 18.10.1768 enkemand og bolsmand Hans Andersen i Stemmild, Burkal sogn i 10 md, ingen børn), d.a. kgl. aftægtsmand og fhv. bolsmand Bertel el. Berendt Thomsen og Maren i Årslev, Hjordkær sogn

Børn: 1. Ann Marie f. 9.02.1772, se nedenfor

1793 Hinrich Asmussen Bunde (Sv.s.) f. 14.4.1761, død 19.06.1838, 77 år, s.a. kongl. bolsmand i Nørballe, Nø. 4 a. Asmus Petersen Bunde og Ellen f. Hinrichsen fra Varnæs
 Gift 20.09.1793 Anna Maria Festers dt. f. 9.02.1772, død 29.01.1837, 65 år
 Børn: 1. Maren f. 15.02.1794, g. Claus Clausen i Årslev, 2. Ellen f. 26.03.1795, g. Johan Christiansen i Skovbøl, 3. Asmus f. 27.10.1797, se nedenfor, 4. Fester f. 2.09.1800, død 27.01.1830, 5. Ingeborg Cathrin f. 12.04.1803, g. Peter Clausen i Årslev, 6. Ann Botilla f. 20.02.1806, g. Johann H. Hinrichsen i Uge, 7. Ann Marie f. 9.04.1808, 8. Christina f. 29.03.1815, død 1815.

Neben Buch: Tø II. 1315 N.B. 16 folie 670 Layg. 1170 folie 178, N.B. 663

Varnæsvej 555x – 567

Preussisk håndtegnet kort 1873 - udsnit

1828 Asmus Hinrichsen Bunde søn f. 27.10.1797, død 29.09.1852, 55 år
 Gift 16.11.1838 Botille f. 10.04.1808, død 15.05.1882, 74 år, d.a. Jes Clausen og Mette Marie i Nørballe, Nø. 1 b.
 Børn: 1. Hinrich f. 18.10.1839, død 1840, 2. Hinrich f. 23.03.1841, 3. Mette Marie f. 8.09.1842, 4. Jes f. 28.07.1844, g. 1880 Ingeborg Carstensen i Felsted, Fe. 10 b. 5. Asmus f. 12.07.1846, 1769, 23 år, 6. Anna Maria f. 31.07.1848, g. 1872 Hans Lassen Jørgensen 7. Fester f. 24.09.1852, død 1853,
Iflg. overtagelses-contrakten, skal H.A.B. yde aftægt til sine forældre. Til sine søskende, Fester, Anna Botilla og Ann Marie, der hver skal have en god seng, en kiste og linned. og begge piger et slagbord og 6 læderstole.

1870 Hinrich Asmussen Bunde søn f. 23.03.1841, død 3.04.1914, 72 år
Gift 5.11.1868 Offel Alsing f. 2.02.1845, død 26.01.1930, 85 år, d.a. Asmus Jørgensen Alsing og Botilla i Svejrup Sv. 1 a.

Børn: 1. Botilla f. 2.07.1869, død 31.01.1937 67 år, ugift, 2. Metta Maria f. 24.02.1871, g. 1890 Friedrich Christian Loff, Hostrupskov, 3. Asmus f. 19.11.1873, se nedenfor, 4. Anna Maria f. 12.10.1875, g. 1902 styrmand Iver Danielsen.

1899 Asmus Hinrichsen Bunde søn, f. 19.11.1873, død 22.04.1911, 37 år

Gift 26.10.1899 Petrine Henriette Fries f. 10.12.1875 i Nybøl, Hjordkær sogn

Børn: 1. Offel Eline f. 8.11.1899, død 1900, 2. Offel Asmussen f. 21.01.1901, g. 1925 Jørgen Jørgensen, landmand i Ragebøl, 3. Anne Christine f. 8.05.1904, 4. Hinrich f. 14.01.1906, se nedenfor, 5. Peter Fries Bunde f. 14.02.1908, g. Alma Sørensen Petersen fra Bovrup, gårdejer i Bovrup, 6. Meta Charlotte f. 30.03.1909, 7. Asmus Hinrichsen f. 1911, død 8.07.1911.

1911 Enken Petrine Henriette Bunde f. 10.12.1875, død 29.11.1947, 71 år i Ragebøl, d.a. parcellist Peter Hinrich Fries og Anne Christine f. Alsing i Nybøl v/ Hjordkær

N.B. Efter Hinrich Asmussen Bundes død i 1914, fik datteren Anna Maria Danielsen sin arv tildelt i form af overtagelse af store dele af jorden ned mod fjorden. Det omfatter matrikel 57, 58 og 86, som hun løbende videresælger: Se Varnæsvej 553, 553x og 557.

Varnæsvej 559 foto 1930'erne
Stuehuset nedbrudt 2004, Kådnerhuset nedbrudt 2008
Bagehus/vaskehus, bagerst på billedet, nedbrudt 2002

1938 Hinrich Asmussen Bunde søn, f. 14.01.1906, død 27.04.1963, 57 år.

Gift 20.05.1938 i Ensted kirke med Anna Auguste f. Frees f. 23.08.1910, død 2006 i

Felsted, s.a. Peter Frees og Cathrine Cecilie f. Marcussen på "Bjerregård" el. Felsbækgård i Ensted sogn.

Børn: 1. Henriette Fries f. 2.06.1941, 2. Asmus Fries f. 7.09.1942, 3. Jacob Peter f. 29.04.1947.

1946 Familien sælger ejendommen og flytter til Skovbøl, og overtager den kgl. gamle ejendom "Thaysensgaard", Gl. Skovbølvej 28.

1946 Søren Rudolph Petersen Langhede f. 1906 i Dronninglund, død 1992 i Felstedskov

Gift 1938 Julie Susanne Posselt f. 1909 i Møgeltønder, død 2000 i Felstedskov

Børn: 1. Finn Posselt f. 17.02.1940, se nedenfor, 2. Inger Posselt Olsen 14.11.1941 i Gørrismark, Tønder, død 2020 i Skørbæk, 3. Kirsten f. 30.12.1943 i Gørrismark, g. Tage Louw, 4. Jane Posselt f. 1.11.1951,

1971 Finn Posselt Langhede søn f. 17.02.1940

Gift 01.07.1967 Inger Carlsson f. 02.02.1944, d.a. Benedicte Munck og Axel Victor Emanuel Carlsson

Børn: 1. Bo f. 1.07.1968, 2. Bitten Posselt f. 1971, 3. Tove f. 1975, 4. Anders Posselt f. 1979.

N.B. Da Finn overtog forældrenes ejendom i 1971, bestod besætningen af 80 jerseykøer, der sidenhen er blevet til 400 malkekøer samt lige så mange kvier. Det har medført, at der blev opført nye staldbygninger på den modsatte side af landevejen og som igen løbende er blevet udvidet.

1992 Bo Langhede søn f. 01.07.1968

Jette Schultz f. 1964

Børn: 1. Julie, 2. Christian

Bo Langhede og Jette Schulz driver sammen Felstedskov Kvægbrug I/S.

Varnæsvej 560x - et lille hus, der lå på sydsiden af landevejen.

Kådnerstedet Varnæsvej 559 er ejer af huset, der for lang tid siden er nedbrudt.

Iflg. F.T. 1860 boede følgende personer til leje her.

Margrethe Petersen 50 år, f. 1805.1810, mor og enke efter Knud Nissen Schmidt.

Nis Christian Schmidt 11 år, f. 4.12.1849, søn.

Peter Christian Petersen **Sort**, 36 år, f. 1.10.1824, broder til Margrethe, urmager og spion, død 3.10.1898 i sognets fattighus Tumbøl.

Peter Chr. Petersens logo

Se videre under Varnæsvej 506x. Se artikel i Historisk Årbog for Felsted sogn 2021 s. 16-19.

Gråsten Heuerlings (lejefolk) Knud Nissen Schmidt (Sv.s.), f. 28.01.1819, s.a. Nis Knudsen Schmidt og Maria Cathrina på Barsø, gift 13.03.1841 Margretha Petersen f. 18.05.1810, d.a. Chresten Christian Petersen og Margretha, se Varnæsvej 506x.

Børn: 1. Maria Christina f. 19.05.1841, 2. Botilla Christina f. 17.09.1847 i Hostrupskov, død 1849 i Felstedskov, 3. Nis Christian f. 4.12.1849, børn nr. 1. og 3 er født i Felstedskov.

Varnæsvej 566

Enfamiliehus opført 1882, matrikel 27, 50, 950 Felstedskov.

1881 Asmus el. Rasmus Hinrichsen f. 16.02.1869, død 25.08.1949,

Gift Marie Nicoline Christensen fra Stubbæk, f. 20.05.1871, død 1.04.1924.

Børn: 1. Anna Cathrina f. 19.06.1895, se nedenfor

1948 Asmus Iversen, maler og købmand på Varnæsvej 535, f. 6.04.1894, død 23.06.1952, s.a.

parcellist/tømrermester Christian Iversen og Catharina f. Jochimsen i Tumbøl

Gift 30.03.1920 Anna Cathrina f. 19.06.1895,

Børn: 1. Marie Cathrine f. 1920, g. Jessen på Frøslev Kådnervej, se artikel Sønderjyske Årbog 1995,

2. Christine f. 1924, se nedenfor, 3. Christian f. 2.09.1925, død 6.09.1925, N.B. Christian Iversen er nævnt på Rasmus Hinrichsens gravsten, 4. Astrid f. 1932.

1961 Peter Clausen f. 7.06.1905, død 3.06.1969, fhv. kådner

Varnæsvej 567

Gift 28.04.1933 Anne Marie Iversen f. 29.03.1909, død 3.02.1996,

d.a. malermester Hans Iversen og Ingeborg Marie f. Lock

Børn: 1. Johan Henrik f. 14.03.1937, 2. Ingrid Christine f.

19.06.1940, 3. Metha Christine f. 28.04.1943,

Peter Clausen f. 7.06.1905, død 3.06.1969.

Varnæsvej 566 Foto 2000 A.A.

Erling H. Petersen

Varnæsvej 567

Kgl. kåd, matrikel 13.

Kgl. bolsmand Nis Kudemann, bol Nø 5 b. i Nørballe, sælger 8. okt. 1640 et stykke land i Felstedskov fra Varnæsvej til bækken, 6 skp. land for 120 mark lübsk, til Anders Jørgensen fra Varnæs. Har fået de første 80 mk, resten til den første Mich. 1641. Nis K. lover, at han den kommende sommer ved Bartolomeus dag,

lader ham derpå at bygge et 4 fag hus af min egen skov og det skal være i egetræ. Derfor skal han give 40 mark. Nis Kudemann har fri kørsel over grunden til sin skov.

N.B. *Minder fra Sundeved og Felsted sogn v/ J. Fausbøl - Topografi: Aabenraa amt, Felsted sogn.*

1640 Anders Jørgensen fra Varnæs

1666-74 nævnes Asmus Kudemann

1692 nævnes Nis Boysen i kirkestoleregister

Nis Boysen f. ca. 1623, død 1708, 85 år.

Gift Karen f. 1642, død 1695, 53 år

Børn: 1. Hans f. 1665, død 1729, 64 år, 2. Maren f. 1672, se nedenfor, 3. Rasmus Nissen f. , g. 1695

Ingeborg – Jens Jacobsens dt fra Blans, bosat i Tråsbøl/Tumbøl.

Nis Kudemann (Sv.s.) Rademacher (hjulmager)

Nis Kudemann f. 1667, død 1735, 68 år, s.a. bolsmand Jess Kudemann, bol Nø.5.

Gift 1697 Maren f. 1672, død 1731, 59 år, d.a. Nis Boysen i Felstedskov

Børn: 1. Jes f. 1698, 2. Dødfødt 1701. 3. Maren f. 1703, se nedenfor, 4. Hans f. 1706, død 1725, 20 år, 5.

Ingeborg f. 1710, død 1746, 35 år, 6. Nis f. 1716

Iflg. kirkestoleregister 1762:

Maren Kudemann, (Nis Kudemanns dt) i Felstedskov f. 1703 død 1773,

Kgl. bolsmand Jens Johannsen, bol Nø 5. b sælger i 1774 til Hans Christensen fra Hostrup sit på Varnæsvej stående hus med dertil lagte jord, fra vejen til havet, så langt sælgers grund går i et stræk, for 600 mk 1 c. der betales i tre terminer: 200 mk til Martini, 200 mk. til jul og 200 mk til påske 1775. Hans Christensen skal årligt betale 14 mk. til bolet.

1774 Hans *Christensen* Iversen, uægte søn af Maren Iversen i Hostrup, fader er hendes samlever Christen *Asmussen el. Andersen* i Stubbæk. Hans moder Maren f. 1703, død 2.01.1773, 70 år i Felstedskov. Gift 22.01.1771 i Ensted kirke med Maren f. 1741, død 1.01.1778, 36 år, d.a. bolsmand Jørgen Hansen og Merret i Bovrup. Ved hendes død i 1778, efterlader hun Christen og Jørgen

Børn: 1. Christen f. 2.10.1773 i Hostrup, se nedenfor, 2. Jørgen f. 13.08.1776,

Christian er hjemmedøbt og fremstillet den 10. okt. i Ensted kirke. Af kirkebogen fremgår det ligeledes, at faderen er skibsfarende matros.

Gift 2x 15.09.1778 Ann Petersen f. , død , d.a. bolsmand Peter Jessen og Ann i Bovrup.

Iflg. kirkeinventar 1782, kgl. kådner Hans Iversen betaler 2 sk. i afgift til kirken.

1801 Christen Iversen søn, f. 2.10.1773, død 28.12.1822, 49 år, kådner og snedker.

Gift 3.10.1801 i Varnæs med Elisabeth f. 17.12.1768, død 4.02.1855, 86 år, d.a. skrædder Johann Hinrich Reinhold (Paasch) og Anna Christina i Varnæs

Børn: 1. Anna Christina f. 20.08.1802, se nedenfor, 2. Hans Johan Iversen f. 6.01.1804, g. 1845 Anne Jørgensen f. 25.06.1811, død 2.05.1897, enke efter bolsmand Nis Nissen på Sønderborgvej 168, Hybjerg, Tumbøl, 3. Johan f. 14.01.1806, død 29.09.1819 i Felstedskov,

1828 Christian Clausen (Sv.s.) f. ca. 1787, død 5.03.1838, 51 år, s.a. Jens Jensen Clausen og Marie Moes i Bøjskovskov, Ullerup sogn.

Gift 11.06.1825 Anna Kiestina f. 20.08.1802, død 17.12.1832, 30½ år, d.a. Christen Iversen og Elisabeth i Felstedskov

Børn: 1. Christian f. 19.02.1826, 2. Jens f. 14.09.1828, 3. Anna Marie f. 26.08.1831,

Gift 2x 6.07.1833 Ingeborg Anna Christina f. 8.10.1793, død 26.05.1838, 44½ år, d.a. gdr. Jes Jessen Lorenzen og Marie Kirstine i Tråsbøl

Børn: 1. Anna Kiestina f. 21.06.1834, død 1737,

1838 Forpagter: Thomas Møller, død 6.12.1864, 63 år i Felsted, s.a. Jørgen Møller og Karen Bonde ”Skovgård”, Ullerup - førhen andenkarl på Fiskbæk.

Gift 3.11.1832 i Adsbøl med Anna Maria Jørgensen Damm f. 22.04.18014, i Staugaard, Dybbøl sogn, død 26.11.1867,

Børn: 1. Cathrina Marie Møller f. 9.08.1841 i Felstedskov

1851 Kådner og Farver

Johann Clausen f. 26.06.1812, død 29.10.1878, 66 år, s.a. gdr. Jes Clausen og Mette Marie i Nørballer

Gift 29.11.1853 Anna Margrethe f. Roth f. 30.08.1827, død 5.01.1906, 78 år, d.a. Jes Hansen Roth og Maria i Tumbøl, bol Tu. 16b

Børn: 1. Johann f. 28.06.1862, 2. Mette Maria f. 30.06.1864, 3. Maria f. 14.07.1867,

1889 Johann Clausen f. 28.06.1862, død 2.04.1941, 78

år. Landmand og kommuneforstander i Felstedskov.

Gift 12.05.1892 Metta Christina Frees f. 5.11.1867, død

18.03.1933, 65 år, d.a. gdr. Hinrich Frees og Johanna Regina f. Hansen, Felsbækgård, Ensted sogn.

Børn: 1. Johann f. 14.08.1892, 2. Heinrich Clausen f.

27.09.1894, 3. Jes f. 20.05.1896, 4. Anna Margaretha f.

27.02.1898, 5. Johanne Regina f. 18.08.1899, 6. Marie

Christine f. 22.02.1901, død 3.03.1901, 7. Peter f. 22.02.1901,

død 07.03.1901, 8. Peter f. 02.12.1901, død 10.04.1902, 9.

Marie Christine f. 30.10.1903, 10. Peter f. 07.06.1905, se

nedenfor, 11. Christian f. 10.07.1907,

Varnæsvej 567 Foto ca. 1912.
Johan Clausen var kommuneforstander i Felstedskov - derfor den preussiske Ørn på facaden af huset.

1935 Peter Clausen f. 7.06.1905, død 3.06.1969

Gift 28.04.1933 Anne Marie Iversen f. 29.03.1909, død 3.02.1996, d.a. malermester Hans Iversen og Ingeborg Marie f. Lock

Børn: 1. Johan Henrik f. 14.03.1937, 2. Ingrid Christine f. 19.06.1940, 3. Metha Christine f. 28.04.1943,

1964 Johan Henrik Clausen søn f. 14.03.1937, død

Gift Kirsten Vigen Clausen d.a. parcellist Christian Vigen Hansen og Metha Mau, Assenholmvej 8

Finn Posselt Langhede, Varnæsvej 559, overtager ejendommen.

1997 Bo Langhede Varnæsvej 559, overtager ejendommen og lægger jorden til sin ejendom

Bygninger og et areal på 6235 m² fra stykkes til matr. 13. og anvendes herefter som lejebolig.

Frudam 19xx

Parcelliststed på Felstedmark

1831 Wilhelm Møller overtager en jordlod „Lockeslyke“ på Felstedmark. Kort 3 parcel 39 og 40. Wilhelm Møller

Gift Anna Krap d.a. Jepsen Krap og Karen f. Brodersen fra Løjt Kirkeby

Børn: 1. Hinrich Wilhelm Møller f. 1830, død 15.12.1831, 2. Hinrich Wilhelm Møller f. 1833, 3. Hans Jørgen Wilhelm f. 1836, 4. Christina f. 1836, 5. Asmus f. 1838,

"Lockeslykke" hørte oprindeligt til kromand Christian Petersen bol Fe. 9. i Felsted. Den synes overtaget af kådner/gårdmand Lorenz Peter Lorenzen, Varnæsvej 575.

Ved Wilhelm Møllers overtagelse er han skyldig til ejeren af de og kommende ejere af bolslanderiet og forpligtet til årligt at yde en afgift på 28 rdl. 13 sk. i S.M., samt yde 2 dages ugentligt arbejde, (hoveri) til bolsmand Lorenz Peter Lorenzens landerier på Varnæsvej 575.

Gråsten Bibog folie 6601 – 7607

Iflg. F.T. 1835 nævnes Jesper Krap, enke, 77 år i husstanden, samt: Christian Lorenzen 59 år, død 1873, 96 år hos datteren Marie Cathrina g. Jørgen Hansen Petersen, Gadekær 2 i Tråsbøl.

Gift med Gunder, død 1840, 54 år på et kgl. sted i Nørballer d.a. inderst Hans Jørgensen i Avnbøl, Børn: 1. Maria Catharina, g. Jørgen Hansen Petersen, Gadekær 2 i Tråsbøl, 2. Christian 3. Anna Maria Lorenzen f. 25.12.1822.

Datteren Maria Catharina Lorenzen føder en uægte datter - Maren Nissen f. 23.05.1832, fader er udlagt: Nis Nicolay Nissen fra Sottrup. Datteren Anna Maria Lorenzen føder en uægte søn, Andreas Matzen f. 18.02.1840, fader er Andreas Matzen, Felstedskov.

1838 Lorenz Jørgensen, ejer af et parceliststed, Varnæsvej 568, overtager „Lockeslykke“ med et påbygget hus 12,8 x 6,9 m = 88 m², art. nr. 949 Felsted, se Varnæsvej 568.

1873 Hans Peter Jessen (Sv.s.) f. 11.04.1849, død 20.3.1903, s.a. bolsmand Jes Jessen og Ellen Maria, bol Tu. 8b i Tumbøl, se videre under Varnæsvej 568.

Gift 7.11.1873 Elline Botilla Jessen f. Jørgensen f. 9.12.1850, død 0.05.1887, 78 år
Børn: 1. Anna Botilla f. 12.10.1874, 2. Jes Jessen f. 2.05.1877.

1906 Parcelliststedet sælges til Johann Clausen, Frudam 21.

Varnæsvej 568 Kgl. parcelliststed udstykket fra bol Nø. 5. b. Bygbjergervej 7, Nørballer
F.T. 1803, er Jørgen Jensen, (under Tønder amt) ejer af et inderststed med land kaldet "Skidenbjerg".

ca. 1800 Jørgen Jensen f. 5.02.1768, død 18.03.1853, 85 år. s.a. Gråst. kådner-inderst og træskomager Jens Jørgensen Norn og Magdalene i Felstedskov.

Gift 14.11.1800 Ellen Petersen f. 2.11.1766, død 9.06.1853, 86 år, d.a. kgl. inderst og skrædder Peter Jørgensen og Merret i Hovslund

Børn: 1. Lorenz Jørgensen f. 22.02.1802, se nedenfor, 2. Peter Jørgensen f. 27.09.1804, død 15.04.1828, 21½ år.

1831 Bødker og parcellist Lorenz Jørgensen køber parcelliststedet "Skidenbjerg".

Lorenz Jørgensen søn, f. 22.02.1802, død 5.02.1862, 60 år, druknede i et vandhul ved huset

Gift 8.10.1831 Anna Botilla Jørgensen f. 27.08.1808, død 9.05.1887, 78 år, d.a. bolsmand Asmus Jørgensen og Botilla f. Festersen, Felstedmark.

Børn: 1. Eline Botilla Jørgensen f. 9.12.1850.

1838 Lorenz Jørgensen overtager også parcelliststedet "Lockeslykke", se Frudam 19xx.

1873 Hans Peter Jessen (Sv.s.) f. 11.04.1849, død 20.3.1903, s.a. bolsmand Jes Jessen og Ellen Maria i Tumbøl

Gift 7.11.1873 Elline Botilla Jessen f. Jørgensen f. 9.12.1850, død 14.02.1925, 74 år.

Børn: 1. Anna Botilla f. 12.10.1874, 2. Jes Jessen f. 2.05.1877.

1879 Aftægt til enken Anna Botilla Jørgensen.

N.B. Fisker og arbejder Asmus Hinrichsen, køber i 1881 et areal af Eline Botilla Jessen f. Jørgensen og opfører et hus, se Varnæsvej 566.

1905 Jes Jessen søn, f. 2.5.1877, død i Velkær

Gift 25.04.1907 Cathrine Sophie Karstensen, enke efter karetmager Henrik Davidsen, Gl. Skovbølgevej 26, f. 15.11.1876 i Ulkebøl.

Jes Jessen gift 2x 21.10.1913 (enke efter Iver Petersen, Skovbølgårdsmark), Anna Cathrina Bertelsen, f. 12.08.1885, død 30.11.1966.

Jes Jessen og Anna Cathrina flyttede og overtog nu afdøde Iver Petersens parcelliststed, Velkær 13, hvor han ernærede sig som landmand og murer.

1906 Parcelliststedet på Felstedmark, Frudam 19xx, sælges til Johann Clausen, Frudam 21.

1907 Johannes Petersen (Sv.s) f. 5.09.1876, død

4.03.1956, s.a. Nis Peter Petersen og Marie Margrethe i Rødebæk, Tinglev sogn.

Gift 12.07.1907 Anna Botilla Jessen f. 12.10.1874, død 11.10.1957,

Børn: 1. Marie Eline f. 18.07.1909, g. 1943 gdr. Christian Johansen fra Mjels, 2. Peter Jessen Petersen f. 21.10.1910,

1936 Peter Jessen Petersen søn, f. 21.10.1910, død 2.06.1967, 56 år, *Søsteren Marie Eline er nævnt som broderens husholderske.*

Varnæsvej 568

Nyopført 1928

1967 Skifteadkomst v/ Marie Eline Johansen f. Petersen, ejendommen overtages af Martin Peter Kohls Martin Peter Kohls (Sv.s) f. 15.06.1936, s.a. arbejder Richard August Kohls og Anne Marie f. Kammann Gift 24.08.1963 Mary Botilde Johansen f. 09.08.1945, d.a. gdr. Christian Johannsen og Marie Eline f. Petersen i Mjels, Oksbøl sogn på Als.

Børn: Michael og Verner.

Den 9.10.1971 p.gr.a. af leg med tændstikker, udbrød der ildebrand i de sammenbyggede stald- og lade bygninger, der blev lagt i ruiner.

Familien sælger ejendommen og flytter til Mjels på Als, hvor de overtager hustruen Mary Botildes hjem.

1974 Bente Gjelstrup i Varnæs
L. Knudsen

2001 Morten K. Jespersen overtager matr. 220 Felsted, tilhørende parcelliststed, Frudam 21, sammen med art. 130, 949 og 1201a.

2008 Nis Peter Albrechtsen frta Tumbøl, gift med Margit Jessen matr. 130 og 949 Felstedskov.

Frudam 19x Inderst- og parcelliststed på Felstedmark.

Grundbog Felsted ejerlav - Bind 2. Blad 27. matrikel 37.

1806 Hans Hansen Bunde ejer af et kådnersted i Felstedskov, (Varnæsvej 571), samt et inderstested,

1829 Hans Hansen Bunde sælger kådnerstedet på Varnæsvej 571 til Hans Bendix Madsen, men beholder inderstestedet/parcelliststedet Frudam 19x, med bygninger og landerier.

F.T. 1835: Hans Hansen Bunde, 62 år, Inderst, Cathrine Petersen, 44 år, husholderske og Hans Johann Iversen, 37 år, træskomager

1837 Sønnerne Peter og Hans Hansen Bunde fraskriver sig retten til at overtage faderens inderststed.

1837 Datteren Marie Hansen Bunde f. 15.06.1819, d.a. fhv. kådner Hans Hansen Bunde og Kiestin Maria f. Andersen overtager faderens inderstested/parcelliststed Frudam 19x på Felstedmark, og skal yde livslang aftægt til faderen og dennes husholderske Cathrine Petersen Jæger.

1844 Bødker Jørgen Jensen og Marie Hansen Bunde overtager inderstestedet, Varnæsvej 569
Jørgen Jensen f. 1815, s.a. inderst Paul Jensen og Mette Kiestine i Vilsbæk, Holbøl sogn
Gift 12.04.1844 datteren Marie Hansen Bunde
Børn: 1. Hans Peter Jensen f. 12.06.1844, 2. Peter f. 3.04.1846, 3. Dødfødt 1848, 4. Dødfødt 1849, 5. Kirstine Marie f. 4.01.1852, 6. Andreas Lorenz f. 4.09.1854, 7. Dødfødt 1858, 8. Jørgen f. 4.04.1860.

1844 Broderen Hans Hansen Bunde overtager parcelliststedet på Felstedmark, art. 37, Frudam 19x
Hans Hansen Bunde f. 21.01.1811, død 27.05.1897, 86 år
Gift. 10.06.1842 Anne Marie Hansen f. 14.04.1805, død 12.03.1892, 86 år, d.a. Peter Hansen og Maren, bol Fe 3 a. - Skovbølgårdsmark "Tullesgård".
Børn: 1. Kiestine Maria f. 17.12.1842, g. 1870 Hans Bendix Madsen, se nedenfor.

1887 Hans Bendix Madsen overtager parcelliststedet Frudam 19x, og sammenlægger det med sit kådnersted, Varnæsvej 571.

Varnæsvej 569

Inderst – enfamiliehus med have, matrikel 19, 786 m²

1844 Marie Hansen Bunde g. 1844 bødker Jørgen Jensen, sælger deres parcelliststed på Frudam 19x, til hendes broder Hans Hansen Bunde og flytter til inderstestedet, Varnæsvej 569.
Familien sælger huset og flytter fra sognet.

1861 Bødker Nis Peter Paulsen overtager inderstestedet.
Nis Peter Paulsen f. 28.06.1832, s.a. hufner Nis Paulsen og Trinke i Klipleve
Gift Anna Frederiksen el. Friedrichsen f. 1818 i Stubbæk, død 12.05.1886, 68 år i Felstedskov
Børn: 1. Anna Christine Charlotte Amalie Paulsen f. 15.04.1854 i Tråsbøl, se nedenfor.

1875 Anna Christina Charlotte Amalie Paulsen f. 15.04.1854.
Gift 22.11.1878 smed Hans Christian Nissen f. 10.05.1854 i Skovbøl, smed i Ullerup
Børn: 1. Hans Christian f. 27.07.1879, 2. Ludwig Peter f. 13.04.1882, 3. Johann Hinrich f. 22.11.1884.

Varnæsvej 569
Nedbrudt 2013.

Nyopført 1906

1887 Hans Hansen Bunde sælger parcelliststedet, Frudam 19x til Hans Bendix Madsen og overtager huset på Varnæsvej 569.
Hans Hansen Bunde f. 21.01.1811, død 27.05.1897, 86 år
Gift. 10.06.1842 Anne Marie Hansen f. 14.04.1805, død 12.03.1892, 86 år, d.a. Peter Hansen og Maren, bol Fe 3 a. - Skovbølgårdsmark "Tullesgård".

Børn: 1. Kiestine Maria f. 17.12.1842, g. 1870 Hans Bendix Madsen, se nedenfor.

1895 Kådner Hans Bendix Madsen, Varnæsvej 571, overtager hus og grundstykke og sammenlægger det med sit kådnersted.

1906 Et nyt enfamiliehus opføres på grundstykket, delvis af materialer fra de nedbrudte bygninger på Frudam 19x. Huset anvendes fremover som aftægts- og lejebolig.

2013 Huset nedbrydes

Varnæsvej 571 Kådnersted oprettet på jord fra bol Fe. 10. i Felsted

Gråsten 1221 folie 586, 765, art. 9.

1613 nævnes Peter Paasch
1636 nævnes Hans Christensen
1636-76 nævnes Asmus Paasch
1792-1701 nævnes Hans *Rasmussen* Paasch
1709 nævnes Hans *Hansen* Paasch
1721 nævnes Hans Hansen Paasch

Ramus Hansen Paasch

Gift Leene f. 1625, død 1703, 78 år

Børn: 1. Hans f. ca. 1647, se nedenfor, 2. Marquard Paasch f. ca. 1654, død 1692, 38 år, se bol Tr. 6 a. i Tråsbøl.

Hans Rasmussen Paasch søn, f. ca. 1647, død 1714, 67 år,

Gift Karen f.

Børn: 1. Hans f. ca. 1680, 2. Jørgen f. 1685, 3. Jes f. 1688,

Jordebog 1709: Hans Paasch, født lokalt, 28 år, 1 datter, 10 fag hus og stald, 4 fag lade, 2 heste, 4 køer
Jordebog 1721: 1/16 plov, 3 ugentlige hoveridage på Arup

1706 Hans Hansen Paasch jun. søn, f. ca. 1680, død 1752, 73 år,

Gift 1706 Ingeborg f. 1669, død 1749, 80 år, d.a. Hans Bennick Juhler og Maren i Tumbøl

Børn: 1. Karen f. 1707 g. 1736 kådner Peter Johansen fra Rinkenæs, (se Johan Petersen Tagmoes), 2. Hans f. 1710, se nedenfor, 3. Maren f. 1712, 4. Jes f. 1714, død 1725, 5. Dødfødt 1717, 6. Maren f. 1719.

1744 Hans Hansen Paasch søn f. 1710, død 1760, 50 år. N.B. i kirkebog 1770 nævnes han inderst

Gift 16.04.1744 Kiesten Jørgens dt fra Jylland

Børn: 1. Ingeborg f. 8.02.1745, død ..., 2. Dødfødt dt. 1747, 3. Margrethe Sophie f. 25.10.1748, 4. Hans Jørgen f. 14.06.1753, 5. Mette Kiestin f. 14.06.1753, se nedenfor -

N.B. *Mett Kiestin f. 14.06.1753, død 12.03.1822, 68 år, se Møllevej 32, "Holen"*

Gift 28.06.1799 skomager Johann Georg Gissou f. , død 17.10.1813, 59 år, s.a skomager Thomas og Ingeborg Gissau i Ribe. Johann Georg Gissou g. 1x Synneth Hansen i Vejebæk i 4½ år, Efter hendes død kom han til Felstedskov. Ingen børn i dette ægteskab

Datteren Mette Kiestin f. 14.06.1753, fødte et uægte barn; Hans Christian Sørensen f. 23.02.1788, fader: Christian Sørensen fra Nr. Bjert i Haderslev amt.

Hans Christian Sørensen f. 23.02.1788, død ..., s.a. Mett Kiestin Hansen Paasch og Christian Sørensen

Gift 15.01.1808 Ingeborg Maleen f. 6.06.1785, død 28.03.1821, 36 år, d.a. bolsmand Sønnick Johansen og Ingeborg i Tråsbøl. Heusler i Tråsbøl

Børn: 1. Ingeborg Kiestin f. 28.03.1808, g. 1830 Peter Petersen fra Avnbøl, 2. Sønnick Hansen f. 11.02.1810, død 22.11.1810, 3. Sønnick Sørensen f. 20.11.1812, død 25.01.1812 i Tråsbøl, 4. Hans Christian Sørensen f. 12.10.1813, 5. Jes Sørensen f. 18.02.1816

Enkemand Hans Christian Sørensen

Gift 13.11.1821 Christine, d.a. inderst Hans Jørgensen Hansen og Marie i Varnæs

Med dette giftermål flytter familien til Varnæs.

1750 Gråsten jordebog: *Hans Hansen Paasch er fæster af 1/16 del kåd med bygninger som består af 11 fag som er i dårlig stand.*

1760 Marquard Paasch kådner og inderst i Felstedskov - døde som en fattig mand i Felstedskov. Marquard Paasch f. ca. 1711, død 11.12.1795, 84 år, s.a. dasiegen kådner Hans Marcussen Paasch og Anne Marie f. Neridt

Gift (ca. 1765) i 30 år med Anne Marie f. ca. 1724, død 22.01.1769, 44 år, d.a. jurat og kådner Nicolay Marcussen og Marie i Snogbæk, Sottrup sogn.

Børn: 1. Cathrin Marie, konf. 1770 i Felsted, g. 1774 enkemand Hans Dircksen, bol Stb. 5 a. i Stubbæk, 2. Nicolay f. ?, g. Lundtoft – børn: Marcus og Peter Nicolaysen Paasch, 3. Ingeborg, konf. 1770 i Felsted, g. Andersen i Flensborg, 2 børn, 4. Sophie Cathrin f. 23.04.1760, g. Bugschlag i Stubbæk, 5. Maren f. 6.09.1762, g. i Lundtoft, 6. Elsabe Maria f. 30.11.1765, De sidste 3 børn er født i Felstedskov

Gift 2x 3.12.1773 Marie Jensen, d.a. lejefolk i Tråsbøl, Jens Sørensen og Maren Asmus dt. fra Jylland

Børn: 1. Sønnick Marcus f. 4.08.1774, 2. Jes Marcussen f. 27.12.1776, 3. Ann Marie f. 26.09.1779.

N.B. De to sønner Sønnick og Jes er iflg. Ladeg. Skyld- og panteprotokol ejer af et parcelliststed, Bygbjergvej 15, Felstedmark, udstykket fra Jørgen Nicolaysens bol, Syvmandsskov 2, bol Fe. 7a. i Felsted.

1772 Anders Hansen Petersen har tjent 24 år hos Marie Bennick og Hans Jepsen i Rinkenæs
Anders Petersen f. 1722, død 7.10.1783, 61 år, s.a. bolsmand Peter Hansen Laurtzen i Tråsbøl og Kiesten
Gift 1772 Kiesten f. 1745, død 9.03.1775, 30 år, d.a. bolsmand Jørgen Nissen Ley og Mette i Rinkenæs
Børn: 1. Jørgen f. 10.10.1771, se nedenfor

Gift 2x 7.11.1775 Maren f. 1742, d.a. bolsmand Johan Hansen Damme og Karen i Bovrup
Børn: 1. Kiesten Marie f. 28.09.1776, g. 1806 kådner Hans Hansen Bunde, 2. Cathrin f. 7.01.1779, konf. 1784, 3. Ann Marie f. 1780, g. 1809 Christian Christiansen Bøttger på Felstedmark, Bygbjergvej 11.

Enken Maren f. 1742, død 7.11.1816, 74 år i Felstedskov.

Gift 9.11.1784 Peter Christiansen Bøttger f. 1749 i Svejrup, død 24.09.1813, 64 år i Felstedskov, s.a. inderst og kromand Christian Hansen Bøttger og Maren Petersen i Felsted, førhen i Svejrup, ingen børn.

1784 iflg. opmåling af de Gråstenske besiddelser under Årup i 1791, er Peter Christiansen Bøttger ejer af 15 tdr. 4 sk. agerland og engjord i Felstedskov.

1801 Jørgen Andersen, Gråsten kådner med land i Felstedskov
Jørgen Andersen søn, f. 10.10.1771, død 30.09.1840, 60 år i Tumbøl
Gift 15.05.1801 Marine f. 24.07.1771, død 5.06.1825, 54 år i Tumbøl, d.a. bolsmand Jes Johannsen Juhler og Trineke i Nørballe
Børn: 1. Andreas f. 22.11.1802, har faderens sted i Tumbøl, 2. Jes f. 2.10.1804, begge født i Felstedskov, 3. Dødfødt 1806, 4. Jørgen f. 14.07.1808, 5. Kiesten f. 2.09.1810, g. bolsmand Lorenz Lorenzen i Tråsbøl, 6. Johann f. 17.10.1812, 7. Trinick f. 20.11.1814.

Jørgen Andersen overtager 1805 et halvbol efter Jacob Brodersen, Tumbøl Søndermark 5.

Enkemand Jørgen Andersen

Gift 2x 19.11.1825 Idgen f. 1.09.1785, død 19.04.1835, 49 år, d.a. bolsmand Anders Asmussen og Marine f. Asmussen Bunde i Tumbøl.

1800 Godsejer Peter Aegidius på Skovbølgård overdrager efter licitation, den 27. Skovbølgård parcel på 16½ tdr. land, til Jørgen Lück = Jørgen Petersen i Felstedskov, for højeste bud på 80 rd 44 sk.pr. tdr. Efterfølgende sælger Jørgen Petersen Lück 2/3 dele, 11 tdr. land til Jørgen Andersen og 3 tdr. til kådner Peter Lorenzen i Felstedskov.

1806 Hans Hansen Bunde overtager et kådnersted i Felstedskov, Felsted ejerlav samt et inderstested, Hans Hansen Bunde (Sv.s.) f. 16.05.1779, død 9.07.1847, 68 år, s.a. bolsmand Hans Lorenzen Bunde og Maren Jacobsen, Lyngskovvej 1. Felstedmark

Gift 1806 Kiestin Marie f. 1776, død 17.07.1825, 49 år, d.a. kådner Anders Petersen og Maren i Felstedskov,

Børn: 1. Peter Hansen Bunde f. 9.08.1807, g. 1838 Karen Petersen Brink fra Abild. Ved faderens død bosat i Bogense, 2. Hans Hansen Bunde f. 21.01.1811, Gråsten inderst i Felstedskov, g. 1842 Anne Marie Hansen, d.a. Peter Hansen og Maren i Felsted, bol Fe. 3a - parcellist på "Tullesgård" Skovbølgårdsmark, 3. Andreas Hansen Bunde f. 26.11.1813, død 1815, 4. Marie Hansen Bunde 15.06.1819, g. 1844 Bødker Jørgen Jensen fra Vilsbæk.

Iflg. Gråsten 1221 folie 586, 765. Bibog folie 8382

Hans Hansen Bunde sælger kådnerstedet, Varnæsvej 571, matrikel 9, Felstedskov, men beholder inderstestedet/parcelliststedet med bygninger og landerier, se Frudam 19x

1829 Hans Bendix Madsen overtager kådnerstedet på Varnæsvej 571, iflg. Gråsten Bibog folie 6123 Hans Bendix Madsen f. 26.09.1779, død 16.03.1833, 54 år, s.a. Asmus Matzen og Maria Dorothea, fra Rosthorn i Kværs sogn

Gift Dorothea Kiestin Hinrichsen f. 26.09.1779 i Rinkeæs, død 28.03.1847, 67 år, d.a. Anders Hinrichsen (Møller) og Botilla Christina fra Rinkeæs.

Børn: 1. Andreas Madsen f. 4.06.1808, se nedenfor,

1829 Hans Bendix Madsen køber et areal kaldet "Berg", Felsted kort 3. parcel 29. der tillægges kådet.

1837 Andreas Madsen overtager Hans Hansen Bundes kådnersted på Varnæsvej 571.

Andreas Madsen el. Matzen søn, f. 4.06.1808 i Kværs, død 19.05.1847, 38 år

Gift 17.10.1839 Helene Thomsen f. 24.01.1816, død 10.04.1893, 77 år i Bovrup, d.a. kongl. bolsmand Lorenz Thomsen og Helene f. Christophersen i Tumbøl

Børn: 1. Hans Bendix f. 30.01.1840, se nedenfor, 2. Lorenz f. 8.11.1841, se nedenfor,

3. Dorothea Christina f. 13.06.1844, g. 24.9.1874 i Varnæs kirke med Nis Jørgensen Staugaard f.

28.06.1844, d.a. bolsmand i Bovrup, Jørgen Jørgensen Staugaard, g. 13.10.1843 i Varnæs kirke med

Gunder Maria f. Thomsen f. 1.9.1813 i Tumbøl, 4. Asmus f. 18.04.1846, gift 1883 i Hørdum kirke, med Maren Bekmand Fabricius Bendsen, postmester- og stationsforstander i Hørdum.

Andreas Matzen er far til en uægte søn, Andreas Matzen f. 18.02.1840, med pigen Anna Maria Lorenzen i Skovbøl. *Se Historisk Forening for Gråsten By og Omegn, Årsskrift 2004 side 46 og 47.*

Her omtales Andreas Matzen, søn af sømand Hans Bendix Madsen, Rosthorn i Kværs, at han sammen med flere andre drenge, som Christian Damm, præstens fire børn, Hans Heinrich Festersen fra Hokkerup, Jørgen Jessens søn i Kværs, Peter Jochumsen på Kværsmark m fl., fik privatundervisning ved pastor Jessen i Kværs.

Lorenz Madsen kom ved faderens tidlige død i pleje hos familien Hans Christian Festersen Staugaard og Maria Dorothea på Bygbjergvej 10. Felstedmark. Maria Dorothea var Lorenz Madsens tante, d.a. kongl. bolsmand Lorenz Thomsen og Helene f. Christophersen i Tumbøl.

Lorenz Matzen f. 8.11.1841, deltog som dansk soldat i krigen 1864. Han blev taget til fange og kom i Preussisk fangenskab i Torgau. Lorenz opterede til Danmark og bosatte sig i Odense området, hvor han drev vognmandsforretning. Ved afstemningen 1920 var han hjemme for at stemme Sønderjylland tilbage til Danmark.

Lorenz døde den 10. april 1923 (Ansgar sogn) og begravet 20. april 1923 på Odense kirkegård. Her omtales han som følger: enkemand Lorenz Madsen f. 8.11.1841 i Sønderjylland død på sygehuset afd. II. Kan ikke indhente videre oplysninger, da afdødes eneste datter opholder sig som patient på Sindsygehospitalet i Middelfart. Se Historisk Årbog Felsted sogn 2014, s. 89-98: I præjsisk fangenskab 1864.

1870 Hans Madsen f. 30.01.1840, død 6.05.1923, 83 år i Felstedskov
Gift 23.09.1870 Kiestine Maria f. Hansen Bunde f. 17.12.1842, død 6.06.1921, 78 år på Felstedmark.
Børn: 1. Hans Bendix f. 16.07.1877, se nedenfor, 2. Andreas Bendix f. 12.12.1883, g. 27.06.1907 Anna Maria Thomsen f. 18.06.1877 i Bøjskovskov.

1887 Kådner Hans Bendix Madsen, Varnæsvej 571, overtager parcelliststedet Frudam 19x

Kådner Hans Bendix Madsen overtager matrikel 37 Felsted ejerlav, med bygninger og ager, v/ Kreiteberg, i alt 3.13.22 ha.

Til kådet hører der et areal som følger:

Art. 9	Felstedskov, parc. 1-5.	11.32.03 ha
Art. 29	Felsted	75.50 ha
Art. 19	Felstedskov Varnæsvej 569	7.86 ha
Art. 37	Felsted	3.13.22 ha

Sønnen Andreas Bendix Madsen har prøvet lidt af hvert i sit liv. Han har været elværksbestyrer i Varnæs og Kliplev, flyttede til Sønderborg og har boet 13 forskellige steder. Han havde en tid omkring 1930 et skib i Gråsten, som han var kaptajn på. Han sejlede bl.a. med tømmer fra Finland, men gik konkurs.

Han meldte sig til den tyske marine, for derved at erhverve sig styrmandseksamen. Han endte med under 2. verdenskrig at køre arbejdere til krigsindustrifabrikkerne i Kiel. Han døde som chauffør i Kiel, den 26.05.1943 og blev begravet 31.5.1943 på Varnæs kirkegård. De havde 2 sønner Hans f. 1908 og Peter f. 1909. Hans bosat i Sønderborg og Danfoss-arbejder. Peter Madsen startede sin egen virksomhed, Egersund Maskinfabrik, der tog sig af alt reparation og vedligeholdelse inden for skibe og dets motorer.

1907 Hans Bendix Madsen søn, f. 16.07.1877, død 7.09.1915, 38 år gl. som tysk soldat 1. verdenskrig, Wehrmann ved Infanteriregiment 84. Gelegt am Pýra beim Vorwerk, Sztrupin i Rusland. Hans navn er markeret på mindetavlen i Marselisborg og på Braine kirkegård.

Gift 18.06.1907 Christine Marie f. 11.12.1881, død 2.6.1953, d.a. gdr. Asmus Asmussen og Christine Thaysen i Tråsbøl

Børn: 1. Dødfødt 20.04.1908, 2. Hans Asmus f. 21.04.1909, se nedenfor, 3. Christine Marie f. 12.01.1911, g. 1940 med Niels Jensen Dau, gårdejer på "Hesselgård" Ulkebøl.

1909. Stuehuset samt stald- og ladebygninger brænder. Stuehus og nyopføres.

1916 Enken Christine driver ejendommen videre indtil sønnen Hans Asmus Madsen overtager den.

1937 Hans Asmus Madsen f. 21.04.1909, død 8.08.1999.

Gift 15.1.1935 i Varnæs kirke med Christina Wildenschild f. 4.08.1908 i Varnæs, død 22.11.1997, d.a. gdr. Andreas Martin Wildenschild og Maren f. Nielsen i Varnæs.

Børn: 1. Elna Christine f. 18.05.1935, g. 1961 med Bent Dalsgaard, 2. Hans Madsen f. 12.09.1936, 3. Marga f. 21.04.1938, g. 1960 med Gunnar Hansen (Felsted mejeri)

1969 Hans Madsen søn, f. 12.09.1936, ugift

1992 Bo Langhede, Varnæsvej 559 overtager ejendommen og lægger jorden til sin ejendom.

2021 Niels Christian Lyck Dall og Helene Møller Okholm Hansen overtager bygninger og 1.0127 ha.

Varnæsvej 571

Foto ca. 1920

Varnæsvej 574 "Skrædderkroen"

Inderst – kro – parcelliststed. Iflg. BBR er bygningerne opført i 1740.

Det tyder på, at hus og grund er udstykket fra Lorenz Petersens kådnersted, Varnæsvej 575.

1790 Jørgen Jacobsen - inderst og kromand

Gift Kirsten Christiansen fra Rinkenæs

Børn: 1. Ann Marie f. 21.05.1790, 2. Christian f. 4.10.1792

1797 Jens Hansen kromand, konkurs 1802

Gift Merret f. Jessen fra Årupskov

Børn: 1. Hans f. 31.05.1798

1802 Peter Lorenzen, kådner på Varnæsvej 575, overtager inderstestedet

Peter Lorenzen f. 29.07.1759, død 4.08.1830, 72 år, s.a. kådner Lorenz Petersen og Maren, Varnæsvej 575

Gift 1786 i Flensborg, Ann Cathrin Lorenzen f. 9.10.1753, død 2.06.1819 i Felstedskov, d.a. skipper Lorenz Lorenzen og Birthe Hansen i Flensborg

Børn: 1. Lorenz Peter Lorenzen f. 28.09.1788 i Flensborg, 2. Peter Lorenzen, f. 1792 i Flensborg, g. 19.12.1826 med bolsmand Laust Hansens enke i Ny Skovbøl, Varnæsvej 594. 3. Jørgen Lorenzen f. se nedenfor.

N.B. Peter Lorenzen var som nævnt ejer af kådnerstedet Varnæsvej 575, hvor han boede med sin familie. Hus- og krosted blev som følge af dette fremlejet til bl.a. følgende:

Iflg. F.T. 1803 beboes huset nu af heuerling (leje) og kromand Asmus Petersen-Andersen, g. Mette Marie fra Kliplev og deres 5 børn.

Asmus Petersen/Andersen f. 1762

flyttede til Tråsbøl

Gift Mette Marie Petersen f. 1762

fra Kliplev

Børn: 1. Anna f. 1789, 2. Hedewig f. 1796, 3. Nis f. 1800, død 25.04.1803, 3 år, tvilling, 4. Peter Asmus Andersen f. 1800, tvilling, g. 7.05.1826 Anna Cathrina Knudsen, d.a. skolelærer Peter Knudsen og Mette Cathrina i Kirning el. Kjørring, 5. Christian f. 1/11 1802, død 22.02.1803, 3 md, 6. Dødfødt dt. 2.04.1805

Sønnen Peter Asmus Andersen g. 7.05.1826 Anna Cathrina Knudsen, d.a. skolelærer Peter Knudsen og Mette Cathrina i Kirning el. Kjørring

1830 Jørgen Lorenzen søn, inderst og kromand på "Skrædderkroen"

Jørgen Lorenzen f. 10.06.1796 i Flensborg, død 23.02.1869, 72 år

Gift 7.04.1830 Marie Christine Hansen f. 8.07.1806, død 15.08.1848, 42 år, d.a. Hans Hansen og Maren i Snogbæk

Børn: 1. Dødfødt 3.01.1830, 2. Anna Marie Brodersen Lorenzen f. 8.07.1831

Jørgen Lorenzen, køber i 1859 en jordlod af sin broder Lorenz Peter Lorenzen på 3 tdr. 4 sk. 5 rd.

1866 Thomas Jessen, parcellist, kromand og slagter.

Thomas Jessen Sv.s.) f. 7.03.1829, død 14.06.1903, s.a. teglværksejer Jes Jessen og Marie, Høffelbjerg, Ensted sogn.

Gift 2.07.1857 Anna Marie Brodersen Lorenzen f. 8.07.1831, død 29.07.1894, 63 år

Børn: 1. Jørgen f. 21.11.1857, se nedenfor, 2. Jes f. 2.07.1865, g. 1x 1893 Anna Maria Hansen, g. 2x 1907, 3. Maria Christina f. 22.06.1869.

1903 Jørgen Jessen søn, f. 21.11.1857, død 30.04.1935, 77 år

Gift Maria Christina f. 13.03.1872 i Vonsild, død 19.01.1943, 70 år, d.a. Salomon Svensson og Martha Regina Abrahams dt.

Børn: 1. Thomas Alberth f. 18.03.1902,

Varnæsvej 574

Foto ca. 1920

1943 Thomas Alberth Jessen søn, f. 18.03.1902.

1945 Christian og Anna Jensen drev kroen videre indtil den blev solgt til Friedrich Träger og siden har der ikke været udskænkning.

Kilde: Historisk Felsted s. Årbog 1999 s. 53-54.

1948 Friedrich Träger, Produkthandler

1986 Hubert Träger søn,

Varnæsvej 575 Grundbog Bind 1. Blad 4. Art.4

Denne ejendom er opstået ved i slutningen af 1600-tallet at sammenlægge tre/fire kådnersteder, svarende i areal til et halvbol.

Det har ikke været muligt helt at fastlægge hvilke kådnersteder der er nedlagt og sammenlagt til en ny gård.

Et bud på de tre kåd kunne være følgende:

Fsk. 11. 1636 nævnes Peter Lafrensen - Steffen Petersen - 1636-76 Christen Jørgensen Alsing, død 1698

Fsk. 13. 1613 nævnes Andreas Jørgensen - 1636-92 Hans Fink

Fsk. 14. 1636 nævnes Lafrens Christensen - 1636-76 Jørgen Nissen

1695 Iflg. kirkeregnskabet er Marquard Petersen fæster af 3 kåd og betaler i afgift a' 9 sk. = 1 rdl. 11 sk.

Ejendommen består af 16 fag bolig, lade, ko- og hestestald, samt 25 fag anden ladebygning.

1721 Iflg. jordebogen består ejendommen af tre kåd = 3/8 plov samt Bartels kåd 1/16 plov, i alt 7/16 plov.

Halvbolets ejere fra omkring 1690:

ca. 1690 Marquard Petersen f. 1669 i Felsted, død ?, s.a. kongl. bolsmand Peter Jessen på Gl. Egegård i Felsted.

Gift 1690 Cathrin f. ? død ?, d.a. Lass Jørgensen i Felstedskov, foged/pensionær på Årup, død 1685, 48 år og hustru Boeld 1637-1823

Børn: 1. Dødfødt 1702, 2. Peter f. 1703, se nedenfor, 3. Dødfødt søn 1706.

Ladegård Jordebog 1709 Marquard Petersen, født på fyrstelig grund i Felsted, 40 år, 1 søn 6 år,

Lundtoft Herreds skyld- og panteprotokol 1071, folie 118: er Marquard Petersen (i 1690) ist Andres Jessen i Nørballe schuldig.

Jeg har ikke fundet Marquard Petersen eller hans hustru Cathrin døde i Felsted kirkebog.

N.B. Peter Marquardsen er det en søn? Der blev trolovet 1737 i Bjolderup kirke og gift 1738 i Felsted kirke med Kirsten, f. 1707, d.a. Asmus Hansen Lund og Anna, bol Fe. 5 a. i Felsted og har ikke fundet yderligere oplysninger om dem i kirkebøgerne.

Det var en stor ejendom som den aldrende Marquard Petersen skulle drive. Som et resultat af det, indgik Marquard Petersen i 1725 en kontrakt med Lorentz Carstensen Møller på Felsbæk mølle - over sit 7/16 kåd med tilhørende landerier - men de havde ikke sluttet kontrakt.

Bygningerne består af wohnhaus, scheune, kuh- og pferdestelle og stelle på 40 fach og som er i dårlig stand. Besætning består af 6 heste, 8 køer og 15 stück allerhand ungvier, scharfe, sweine og gæs, auf wagen, plaug und alles hausgerath nemst bett und bettgerad for i alt 500 rdl. som skal betales kontant.

Den 4.02.1727 Marquard Petersen Lorentz Carstensen Møller

Kilde: De Gråstenske godser - Kontraktprotokol 1240-41:

Kontrakten blev ikke sluttet, måske p.gr.a. sygdom, idet Lorenz Carstensen Møller døde i 1728, 28 år 7 md.

1731 Peter Jessen er fæster af et kådnersted i Felstedskov

1750 Gråsten jordebog: Peter Jessen har været ejer kådet siden 1731 og er fri for alle tjenester ydelser Consession (afgifter). Bygninger består af 17 fag stuehus, 15 fag lade og stald, 7 fag do. og 4 fag bagehus.

Peter Jessen f. 1688, død 1756, 67 år 5 md, s.a. kirchspielvogt Jes Petersen og Gunder på Gl. Egegård Gift 2.11.1731 Geeske Møller, enke fra Felsbæk mølle, f. ca.1698, død 1.02.1775, 77 år, d.a. Løjtnant Johann Christopher Møller og Anna Maria i København. (Geeske g. 1x ca. 1725 Lorenz Carstensen Møller på Felsbæk mølle, 2x 1729 Hans Andersen Møller fra Avnbøl)

Børn: 1. Lorentz f. 15.11.1735, se nedenfor.

1744 Lorentz Petersen søn, f. 15.11.1735 i Felstedskov, død 20.02.1769, 35 år,
Gift 6.10.1758 Maren f. ca. 1730, død 13.06.1804, 74 år 12ug 3dg. d.a. bolsmand Jørgen Jørgensen og Kiesten i Varnæs

Børn: 1. Peter Lorenzen f. 29.07.1759 i Felstedskov, død 4.08.1830, 72 år, Konfirmeret 24.03.1776 i Felsted kirke, 2. Kiestine Marie f. 22.07.1761 i Felstedskov, (konfirmeret 1776 i Felsted kirke), 3. Jørgen Lorenzen f. 21.06.1764 i Felstedskov, g. 1.10.1790 Gunder Lassen, bolsmand på Tastegård.

Lorentz Petersen er udlagt som far til et uægte barn med Mette Peters dt: Anna f. 27.01.1756 i Felstedskov, konfirmeret 12.04.1772 i Felsted kirke.

1750 Gråsten Jordebog: Lorentz Petersen fæster af et 1/36 plov kåd, se Varnæsvej 574.

1770 Enken Maren f. ca. 1730, død 13.06.1804, 74 år
Gift 2.08.1770 Peter Marcussen f. 1.12.1734, død 27.03.1796, 61 år i Felstedskov, s.a. bolsmand Marcus Petersen og Gunder, bol Sv. 4b i Svejrup.

Børn: 1. Dødfødt barn

1796 Peter Lorenzen søn, f. 29.07.1759 i Felstedskov, død 4.08.1830, 72 år,
Gift 1786 i Flensborg, Ann Cathrin Lorenzen f. 9.10.1753, død 20.06.1819 i Felstedskov, d.a. skipper Lorenz Lorenzen og Birthe Hansen i Flensborg

Børn: 1. Lorenz Peter Lorenzen f. 28.09.1788 i Flensborg, 2. Peter Lorenzen, f. 1792 i Flensborg, g. 19.12.1826 med bolsmand Laust Hansens enke i Ny Skovbøl, bol N.Sk. 3 a. 3. Jørgen Lorenzen f. 1796 i Flensborg, g. Marie Christine Hansen, se Varnæsvej 574.

1800 *Efter en licitation over Skovbølgård parceller, overdrager godsejer Peter Aegidius på Skovbølgård den 27. Skovbølgård parcel på 16½ tdr. land, til Jørgen Lück = Jørgen Petersen i Felstedskov, for højeste bud på 80 rd 44 sk.pr. tdr. Jørgen Lück sælger 11 tdr. land til Jørgen Andersen (g. Maria Johansen Juhler) og 3 steuertonnen land til kådner Peter Lorenzen i Felstedskov.*

1813 Lorenz Peter Lorenzen søn, f. 28.09.1753, død 28.02.1869 i Felstedskov
Gift 21.11.1829 Maren Christophersen, f. 2.02.1792, død 29.07.1871, d.a. bolsmand Christopher Paulsen og Anna Maria Jessen, Bøgholmvej 10. Ingen kendte børn i dette ægteskab

1859 Lorenz Nicolay Hanssen f. 4.09.1832, død 11.07.1881 i Felstedskov, s.a. bolsmand og købmand Christen Hanssen og Anna Hansen, Nørremølle.

Gift 2.06.1858 Maren Asmussen f. 3.02.1827, død 4.02.1911 i Felstedskov, d.a. gdr. Nis Asmussen i Stangled og Anna Marie f. Christophersen i Tumbøl

Børn: 1. Lorenz Hanssen f. 13.04.1860, død 15.01.1888 i Felstedskov, 2. Anna Hanssen f. 7.06.1861, i Felstedskov, 3. Maria Hanssen f. 1.01.1864, død 12.03.1864, 4. Christen Hanssen f. 30.12.1864, død 9.08.1880, 5. Anna Maria Hanssen f. 8.02.1867, g. 25.05.1893 i Varnæs kirke med ungkarl Nis Peter Paulsen, 6. Maren Hanssen f. 6.02.1869, g. 1892 i Varnæs kirke med ungkarl Rasmus Rasmussen.

Enken Maren driver kådet indtil 1888, hvor svigersønnen Jacob Petersen fra Søgårdsmark overtager stedet.

1888 Jacob Petersen (Sv.s), f. 29.04.1863, død 29.12.1938, 75 år, s.a. gdr. Andreas Nissen Petersen og Amalie Maria Benedicta Schmidt, parcellist på Søgårdsmark 10.

Gift 18.10.1888 Anna Hanssen f. 7.06.1861, død 23.02.1932, 70 år

Børn: 1. Maria f. 13.12.1899, død 8.07.1899, 2. Lorenz Andreas f. 5.05.1892, død 19.07.1892, 3. Alma Andrea f. 2.07.1893, se nedenfor, 4. Anna f. 30.12.1894, død ugift 29.08.1982, 5. Andreas f. 13.07.1896, død 12.04.1897, 6. Peter Schmidt f. 17.10.1897, død 2.09.1917 i 1. verdenskrig, 7. Maria f. 25.08.1903, død 7.01.1989 på Sønderborg sygehus, g. m. gdr. Peter Andresen Møller, Frydendal, Dybbøl, 8. Johanna Theodora f. 16.07.1905, g. karetmager Christian Brodal i Bovrup

1919 Jørgen Moos fra Elstrup på Als, Landmand i Ny Skovbøl, Varnæsvej 600, fra 1882 – 1911.

1919 Erna Schack, Freundin i Schwerin

1920 Jacob Petersen og Anna f. Hanssen medhver ½ part

1920 Brdr. Schack i Mecklenburg overtager stedet til en købesum af 85.000 kr. *Hejmdal 24.4.1920*

1922 Nicolay Christian Petersen f. 18.01.1891, s.a. købmand Heinrich Petersen og Catharina Maria Ensted i Klipleve.

Gift 24.03.1922 i Felsted kirke med Alma Andrea Petersen, f. 2.07.1893, død 3.12.1978

1973 Jens Andresen Møller fra Skelde.

1991 Erik Møller søn f. 26.03.1960,

Varnæsvej 575

Odense Luftfoto 1951

Gift 19.06.1986 Birgit E. Frederiksen f. 30.08.1960, d.a. Ehm og Tove Kjær Frederiksen
Børn: 1. Morten f. 1986, 2. Daniel f. 1988, 3. Kristian f. 1990.

Varnæsvej 583 Finkes kåd- inderstehus, matrikel 16. Felstedskov

Fire kådnersteder blev i slutningen af 1600-tallet samlet til en gård på 7/16 plov, se Varnæsvej 575.

1613 nævnes Andreas Jørgensen i kirkeregnskaber som et kåd

1636-92 nævnes Hans Fink i kirkeregnskaber som et kåd.

Af kirkeregnskaber 1695 fremgår det, at Hans Finks kåd betaler for et halvt bol, men hvorfor?

Det tyder på, at Hans Finks kåd siden nedlæggelsen i slutningen af 1600-tallet er genopstået som et inderstested med kådnerland.

Det tyder p, at såvel det frie indersted og kådnerland er udstykket fra ejendommen Varnæsvej 575.

Peter Jørgensen fra Svejrup overtager i 1760 et frit kådnerland, se Varnæsvej 595, samt et frit inderstested.

Det tolkes derhen, at Peter Jørgensen i 1761 sælger det frie inderstested til Christian Karstensen Lund.

1761 Christian Karstensen Lund overtager et frit inderstested, Varnæsvej 583, hvortil hørte parcellen "Finkeburet". Familien boede førhen på Møllevej.

Christian Karstensen (Carstensen) Lund, f. 1719, død 10.03.1788, 68 år, s.a. Carsten Petersen Lund og Anna Maria Laurtz Skomagers dt., førhen bolsmand N.Sk. 3 a. nu Møllevej 37.

Gift 13.02.1749 Gunder Lautzen fra Wolfsballig, Rinkenæs, død 5.01.1792, 71 år 6 md, d.a. Laurtz Peter Diedrichsen f. 1685 på "Felsbækgård" og Ann Atzers dt fra Tumbøl, Foged på Lyksborg, bolsmand i Tumbøl (Slyngstenvvej 7) og i Wolfsballig, Rinkenæs sogn.

Børn: 1. Carsten f. 21.07.1749, død 1754, 5 år, 2. Laurtz Christiansen Lund f. 18.04.1751, død 1828, se nedenfor, 3. Ann Marie f. 26.10.1753, død 1755, 4. Ann Marie f. 16.04.1756, g. Jessen i Sønderborg, 5. Ann Cathrin f. 17.11.1758, g. Caspersen i Kolstrup, g. 1776 Caspar Jensen, inderst på Søgårdsmark, død 1825 i Ensted sogn, 6. Carsten f. 5.04.1761, sømand, ugift, 7. Peter f. 9.12. 1763, død 1766, 3 år

1764 tilkøbes marken "Lækken" på 6 tdr. land, beliggende ned til den salte sø, af naboen kådner Lorentz Petersen, Varnæsvej 575. Med købet blev kådets jordareal fordoblet.

1776 Laurtz Christiansen Lund overtager inderstestedet, som nu er benævnes som et frit inderstested *N.B. 1791 er Laurs Lund nævnt som fri-inderst og boende på kådner Peter Marcussens grund*

Laurtz Christiansen Lund søn, f. 18.04.1751, død 16.02.1828, 77 år kådner i Fe-skov, s.a. kådner Christian Carstensen Lund og Gunder Lautzs dt.

Gift 15.11.1776 Ann, f. 19.04.1752, død 10.08.1793, 41 år, d.a. kådner og snedker Christian Jørgensen og Ann Jess dt i Skovbøl

Børn: 1. Christian f. 1.12.1777, død 1778, 2. Gunder Marie f. 16.08.1779, død 5.03.1855, 3. Dødfødt 1782, 4. Hans Christian f. 22.06.1783, 5. Dødfødt 1787, 6. Ann f. 11.02.1788, 7. Marie Cathrine f. 27.01.1791, se nedenfor, 8. Dødfødt 1793,

Gift 2x 4.07.1794 Ann f. 8.03.1758, død 1.02.1832, d.a. Nis Petersen Moes og Maren, bol N.Sv. 5b i Ny Skovbøl,

Børn: 1. Ann Marie f. 8.07.1795, 2. Nis Iversen f. 28.11.1798, død 4.06.1822.

Jacob Petersen Lund nævnes hhv. heuerling og inderst i Felsted, boede en kort overgang i Felstedskov

Jacob Petersen Lund f. ca. 1750, død 5.12.1795, 45 år, s.a. inderst Peter Friedrichsen i Egersund og Ellen Hansen fra Broager,

Gift 8.11.1776 Margrethe f. 6.05.1748, død 15.02.1821, 74 år, d.a. inderst / kådner Laurtz Jacobsen (Lund)(Solmer) og (Margreth f. Carstensen i Felstedsskov død 8.04.1788)

Børn: 1. Laurtz Jacobsen f. 21.04.1777, g. 1814 Marie Petersen, skoleholder i Pries v/ Fredrichsort N.B.se tillægstekst under født, 2. Ellen f. 9.11.1778, g. 1826 kolonist Hans Jørgen Kunstmann, 3. Marie Margreth f. 25.12.1780, 4. Peter f. 16.01.1782, g. Sille Marie Jenses i Aarupskov, 5. Ann Marie f. 5.10.1784 i Felstedskov, g. Svenne Blomstrøm i Felsted, 6. Friedrich f. 27.05.1787, g. Maleen i Søst, Rise sogn.

1822 Jacob Asmussen *Boysen* Lund overtager Finkes kåd

Jacob Asmussen *Boysen* Lund (Sv.s.) f. 12.05.1790, død 15.10.1847, 57 år, s.a. bolsm. Asmus Jørgensen Boysen i Tråsbøl og Ellen f. Jacobsen Lund i Felstedskov,

Gift 30.11.1816 Marie Cathrine Lund f. 27.01.1791, død 21.01.1840, 49 år

Børn: 1. Anna Jacobsen Lund f. 3.04.1817, se nedenfor, 2. Asmus f. 12.06.1820, se nedenfor, 3. Lorenz f. 28.12.1822, død 20.03.1847, 4. Ellen Maria Jacobsen Lund f. 1.09.1826.

1828 tilkøbes 3 steuertonnen land af den af Peter Lorenzen købte jord af den 27. Skovbølgård parcel

1847 Asmus Jacobsen Lund søn, f. 12.06.1820,

Gift 19.09.1856 Ingeborg f. 13.05.1820, d.a. kådner Peter Jessen og Marie Kirsten i Varnæs

Plejebarn: Eline Gunder Marie Johansen. F.T. 1860 11 år.

1848 overtager Asmus Jacobsen Lund Stenneskær teglgård, Eskedalvej 4.

Rasmus Johannsen nævnes 1846-48 kådner

Det tyder på, at han har ejet eller drevet svigerfaderens kåd

Rasmus Johannsen (Sv.s), s.a. parcellist Jes Johannsen, Søgårdsmark.

Gift 29.12.1842 Anna Jacobsen Lund f. 3.04.1817,

Børn: 1. Jes f. 1843, 2. Maria Cathrina f. 1846, 3. Jacob f.

1848, alle er født i Felstedskov

1862 Landmand og handelsmand - Peter Andersen

Hansen fra Tumbøl, f. 6.09.1826, død 27.11.1901 i fattighuset

Gift 29.01.1858 Maria Jochimsen f. 1832 i Hostrupskov

Varnæsvej 583

Finkes kåd

1862 Henning Jørgensen f. 1836, død 22.10.1895, 59 år, s.a. parcellist Henning Jørgensen og Elisabeth Margrethe f. Lund i Grundhof Sydslesvig.

Gift 23.01.1866 Sophie Cathrina Jessen f. 10.06.1838, Dybbøl, død 1.04.1913 på Kredssygehuset i Aabenraa, d.a. parcellist Jes Jessen og Marie f. Asmussen på "Refhøi" i Dybbøl sogn - Sarup på Angel.

Børn: 1. Elisabeth Margrethe f. 25.03.1862, g. 1890 Peter Petersen fra Skovbøl, bosat i Aabenraa, 2. Maria f. 8.11.1867, g. 1890 Johann Jacobsen fra Svejrup, bosat i Varnæs, 3. Sophia Cathrina f. 4.10.1869, 4. Cathrina Margretha f. 9.04.1872, g. 1895 Jes Petersen fra Fogderup, bosat i Hostrupskov, 5. Henning f. 10.10.1873, se nedenfor, 6. Ingeborg f. 3.08.1875, 7. Cathrina Maria f. 7.06.1877, g. 1899 Peter Tøge Æbelø, 8. Auguste f. 11.03.1879, 9. Fritz f. 2.03.1883, g. 1914 Viktoria Bakala, g. 2x 1919 Naema Paananen, begge fra Finland.

1898 Henning Jørgensen søn, f. 10.10.1873, død 23.8.1963, 90 år

Gift 26.05.1898 Marie Christine Andersen f. 10.08.1873, død 5.06.1955, d.a. parcellist Hans Pedersen Andersen og Eline Marie f. Petersen, "Savborg", Søgårdsmark.

Børn: 1. Catharina Sophie f. 1.08.1898, g. 1923 Carl Hermann Jacobsen, 2. Eline Marie f. 9.08.1899, bosat i Sønderborg, 3. Marie Eline f. 1608.1900, 4. Henning f. 21.09.1901, g. 1931 Marie Carstensen, kådner på Stenneskær teglgård, Eskedalvej 4, 5. Christine f. 4.01.1903, g. 1924 Jørgen Henrik Lorenzen, 6. Hans Peter f. 3.04.1904, 7. Doris f. 8.12.1905, g. 1925 Bruno Gørrigsen, 8. Marie Jensine f. 20.03.1907, 1929 Andreas Christian Ahrenkiel, 9. Jørgen f. 9.05.1908, se nedenfor, 10. Margrethe f. 19.07.1913, 11. Valdemar Fritz f. 24.11.1914,

I 1912 overtager Henning Jørgensen bol N.Sk. 3 b. Varnæsvej 599. Ny Skovbøl og flytter dertil.

Det gamle nedslidte hus, som lå nede i bunden af kløften ved siden af vandløbet, forfalder med tiden, se foto, og slutter med at blive nedrevet.

1970 flytter familien til Felsted, til et nybygget hus på Felsted Nygade 9

Kådnersted, Varnæsvej 583, matrikel 16 Felstedskov, med et jordtilligende på 5.64 ha

1963 bliver der oprettet en lejeaftale mellem gårdejer Henning Jørgensen, Ny Skovbøl, ejer af matrikel 16, Felstedskov og civilingeniør Jørgen E. Brüel som lejer og fra 1968 som ejer.

Lejeaftalen går ud på, at ejer lejer matriklen for en periode af 20 år og får rådighed over den vestlige del af matriklen "Finkeburet". Lejeren har ret til at opføre et sommerhus og at der sikres lejer adgangsret til området af den tinglyste vejforbindelse fra den offentlige vej ned til områdets vestlige del. Lejer har forkøbsret til den resterende del af matriklen.

Ovennævnte aftale er af lejeren betinget af, at det offentlige ikke forhindrer lejeren at bygge det påtænkte sommerhus. Tinglysning betales af lejeren.

Felstedskov d. 20.10.1963.

Fredningsnævnet behandlede andragende med bilag, og vedtager at forelægge sagen for Felsted sogneråd. Den 9. 03. 1964 afholder Fredningsnævnet igen møde om andragendet, og meddeler dispensation til opførelse af det på de foreliggende tegninger viste hus på vilkår, at dette placeres udenfor strandbyggelinjen på 100 meter, og at grundstykket ikke må udstykkes til yderligere bebyggelse.

Den 27.02.1865 meddeler byggetilladelse til opførelse af et helårsbeboelseshus. Byggetilladelsen kan udleveres til Dem mod indbetaling af et gebyrbeløb på kr. 40,00 til Felsted kommunekasse.

Sommerhuset eller helårshuset "Æblehaven", bliver efterfølgende opført iht. Jørgen Brüels tegninger, beliggende højt på grundstykket med en fantastisk udsigt over Lillebælt. Byggeriet godkendt den 11.12.1965.

Juli 1968 blev der indgået købekontrakt imellem Jørgen Jørgensen Ny Skovbøl som ejer og civilingeniør Jørgen E. Brüel kaldet køberen, er der indgået en købekontrakt om overtagelse af matrikel 16, Felstedskov. Købesummen er kr. 60.000 for de 12 tdr. land matr. 16 omfatter. Der påhviler landbrugspligt på området, og købet er betinget af landbrugsministeriets godkendelse af en udstykning fra hovedejendommen (Varnæsvej 599).

Landbrugsministeriet meddeler den 8.10.1968 tilladelse til udstykning af matr. 16 til Jørgen E. Brüel.

1968 Civilingeniør Jørgen E. Brüel (firmaet Brüel og Kjær i Nærum)

1977 Peter Poulsen, købmand,

2011 Sten Poulsen søn

Kilde: Historisk Årbog for Felsted sogn nr. 28. 2010 s. 70-76.

Varnæsvej 585

Inderstedet med have

1744 Kådner Lorentz Petersen, Varnæsvej 575, opfører i 1744 et nyt fire fag inderstehus i murværk og med have til og et derved beliggende stykke land.

1750 i Gråsten jordebog beskrives kådet som et 1/36 del plov med i alt 11 fag bygninger i god stand.

1770 Kådner Peter Marcussen overtager ved nævnte giftermål kådnerstedet Varnæsvej 575, samt et frit inderstested som har været i kådnerstedets besiddelse siden 1744, eller sikkert længere tilbage i tiden.

Peter Marquardsen el. Marcussen, f. 1.12.1735, død 1796, 61 år, s.a. Marcus Petersen i Svejrup
Gift 1770 Maren, enke efter kådner Lorentz Petersen, Varnæsvej 575, der døde 1769, 35 år, s.a. kådner Peter Jessen og Geeske i Felstedskov.

1770 Nis Petersen fra Ullerup
Gift Ann Dorthe Nisses dt. i Sottrup
Børn: 1. Birret Agnes f. 1774

Skrædder Nis Petersen fra Ullerup, overtager iflg. købsbrev af Peter Marcussen i Felstedskov gedachte og frie 4 fag hus med have til og indgår en leje kontrakt af et derved beliggende stykke land på, som kådet har været i kådet eje i 26 år.

Kund und so wissen sei hirmit, jedermanniglich insbesondere aber denen so daran gelegen, vorgestalt zwissen Peter Marquardsen zu Felstedstedt Holtz, an einem als verkäufer, und dem unterthan Nis Petersen aus Ullerup als Käufer am andere theil, folgender rechtl. beständige Haus, kauf wohlbedächlich getroffen und geschlossen worden neml:

Er überläst, cedirt und theilt zu eigen ab Peter Marquardsen in Felstedholtz das vor seinem vorher Lorentz Petersen auf eigen kosten an dem Varnæs Wege, von neu erbaute 4 fach Brandmauer Haus so wie solches sich gegen wartig in alle seinen endned endenseiden befindet, mit dazu gehörigen Kohlgartenwie solches eingeheget und eingezäinert ist an Nis Petersen aus Ullerup dessen erben und nachkommere, um und für eine Wohlbestalte Kaufsumme von 300 mk. Courant.

Gråsten Retsprotokol 1242-43. 1770, side 145-47

1775 Ungkarl Niels Laarsen fra Aabenraa ejer af et frit hus med have, *Gråsten Bibog folie 319*

1775 Niels Laarsen sælger kådet til Laurtz Christiansen Lund, Varnæsvej 583, der straks videresælger bygninger til Christian Rasmussen. Det stykke land som hørte til kådet, beholder Laurtz Christiansen Lund.

1776 Skrædder Christian Rasmussen, overtager det 7 fag frie inderstehus med kålgård, samt noget af den jord som har været i kådets eje siden 1744.

Der må drives kro på stedet.

Christian Asmussen el. Rasmussen fra Holbøl.

Gift Ann Peters dt fra Kliplev

Børn: 1. Asmus f. , død 1777, 2 år 8 md. 2. Maren f. 1777, 3. Ellen f. 1780

Iflg. Gråsten II 1791: Peter Marquardsen har to indbyggere boende på sin grund: Hinrich Geertsen, se nedenfor og Lorentz.el. Laurs Christiansen Lund, se Finkeburet.

1770 Henrich Geertsen, kådner i Skovbøl, flyttede til Felstedskov som fri-inderst.

Henrik Geertsen f. 1744, død 21.03.1800, 56 år, s.a. kådner Geert Henrichsen og Mett i Sdr. Hostrup.

Gift 6.09.1770 Marie Cathrin f. 19.09.1744, d.a. kådner-snedker Christian Jørgensen og Ann, d.a Jes Jessen, Skovbøl.
Børn: 1. Ann Cathrin f. 1770, g. 1794 skomager Peter Jørgensen i Felstedskov, 2. Christian f. 1772, død 1772, 3. Mette f. 1774, død 1775, 4. Christian f. 1776, 5. Mette Marie f. 1779, død 1801, 6. Hans f. 1883, død 1795 11 år, 7. Jørgen f. 1786, alle børn er født i Skovbøl.

1802 Christian Petersen Lock, fri-inderst i Felstedskov
Christian Petersen Lock f. 27.7.1775 i Ny Skovbøl, død 1840, 64 år, på Felstedmark, s.a. Heuerlings Peter Hansen Lock og Kiesten i Ny Skovbøl

Gift 15.02.1802 Marie Kiestin f. 21.09.1777, død 1831, 54 år, på Felstedmark, d.a. skrædder Christian Matthiesen og Maleen i Skovbøl

Børn: Tvillinger: 1. Peter f. 1803, død 1803, 2. Anna Helene f. 1803, død 1803, 3. Kiesten Marie f. 1804, død 1804, 4. Christian f. 1805. 5. Kiesten Marie f. 1807, 6. Peter f.1808, 7. Jes f. 1810, død 1811, 8. Hans Peter f. 1812, se Krusmøllevej 2, 9. Lorentz f. 1815.

Huset er overtaget af ejerne af Varnæsvej 575, der fremover anvendt som leje- og aftægtsbolig.

2014 Huset nedbrydes

2018 Thomas Jonasson og Nina Maria Jonasson køber grundstykket og opfører et nyt parcelhus på grunden.

Varnæsvej 588, matrikel 45, Felsted ejerlav, hus med have

1860 Christian Hansen Laxfanger køber en jordlod på 3 tdr. af kådner Jes Peter Knutzen, Frudam 24.

Christian Hansen Laxfanger f. 17.05.1820 i Varnæs, uægte søn ad Lena Rasmussen og Christian Hansen Laxfanger, p.t. i Brobøl

Gift 3.05.1850 Maria Knutzen f., d.a. kådner Rasmus Knutzen og Maria, Frudam 17

Børn: 1. Helene Maria f. 5.08.1850, se nedenfor

1882 Jørgen Johannsen (Sv.s.) f. 23.04.1847, s.a. inderst Jørgen Johannsen og Maria Christian f. Bøhm i Felsted

Gift 1876 Helene Maria Hansen Laxfanger f. 5.08 1850,

Børn: 1. Maria Christina f. 29.03.1877, 2. Christina Maria f. 31.12.1878. 3. Jørgen Christian f. 31.10.1881, 4. Asmus f. 28.04.1889,

1909 Teglmester/murer Hans Peter Hansen f. 8.07.1857, død 24.02.1945, 87 år, s.a. landmand Hans Peter Hansen og

Sille Marie Petersen i Rinkenæs

Gift Anne Christine Sophie Jessen

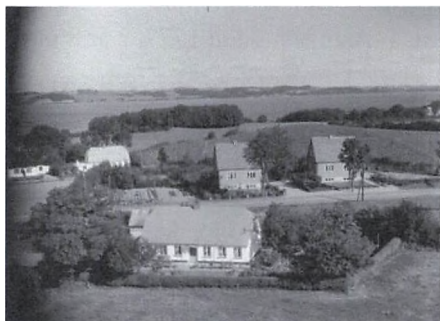
1935 Snedker Hans Jacob Peter Hansen, søn, f. 9.11.1883, død 2.10.1970

Gift 7.02.1919 Alma Anna Kindel f. 26.09.1894 i Saaben pr. Stargard.

Børn: 1. Hans Reinhold f. 26.11.1919 i Felstedskov

Varnæsvej 585. Foto 1999. A.A.
Huset er nedbrudt, nyt parcelhus opføres

Varnæsvej 588 Odense Luftfoto 1959

1951 Snedker Hans Reinholdt Hansen søn, f. 26.11.1919,
Gift Gerda Kathrine f. 18.03.1931, død 1982, d.a. Christian Petersen Lock og Cathrine K. f. Johannsen

1973 Matros Verner Hansen og Luzia Hansen i lige sameje

1982 John Kristoffersen
Gift Birthe Kristoffersen f. Schmidt

2008 Morten og Mie Aagaard Lorenzen

Varnæsvej 595 Et frit kådnersted, matr. 7 Felstedskov og matr. 47, Skovbølgård

Iflg. dokument af 30.12.1760, overtager Peter Jørgensen et frit kådnerland i Ny Skovbøl og et frit inderstedet i Felstedskov, se Varnæsvej 583.

Kilde: Skyld-panteprotokol Lundtoft 1075 folie 24 og Gråsten 1219 folie 218

Von dessen gnaden Wir Friederich Christian erbe zu Norwegen, Hertzog zu Schleswig Holstein Stormann und den Dithmarschen Graf von Oldenburg und Delmenhorst, Ihre Königl. Majestätt zu Dänenmark Norwegen, des Elefanten Ordens Ritter. General den Infanterie und Obersten über des geworbenen Schleswigsche Regiment zu fuss.

Her følger den i dokumentet efterfølgende forkortede tekst på dansk:

Det bekendtgøres hermed at Peter Jørgensen nådigst har overtaget det i Felstedskov beliggende kådnerland, og på egen regning lade bygge et hus og bebo det.

Kådnerstedet betalte førhen skat til Varnæs, men det skal fremover betale en årlig skat på 21 Rth. Shreiben ein und zwanzig Reichsthaler, der skal betales 14 dage før jul, nu til den Gråstenske kasse. Yderligere skal der betales 3 Rth. for udfærdigelse og berigtigelse af overtagelsesdokument af arvefæstestedet. Desuden skal kådnerstedet yde en afgift til Felsted kirke, præsten og skolen og møllepligt til Felsbæk mølle.

So gesehen Augustenborg 30. december 1763

Friederich Christian Hertzog Sch/Holstein

Fra 25.11.1789 er stedet overgået til den Gråstenske kasse.

Christiansborg 31.12.1789.

Friderich Christian

Kådnerlandet lå vestligst i Ny Skovbøl i Skovbølgårds ejerlav. Her lod han som nævnt for egen regning opføre et hus og bebo det. Kådnerstedet overgik i 1763 som ovenfor beskrevet til den Gråstenske kasse.

Felstedskov ejerlavsgrense er flyttet ad flere omgange, senest i år 1800, hvor godset Skovbølgård ved en auktion sælger den 27, parcel, se nedenfor, til det skel som vi kender i dag.

Som det fremgår af dokumentet, er Peter Jørgensen blevet ejer af et frit kådnersted der betød, at han var herre i eget hus og fri for hoveritjenester.

1760 Peter Jørgensen f. 3.02.1734, død 8.06.1789, 55 år, i Felstedskov, s.a. kådner Jørgen Petersen og Ellen Synnet Nicolaysen, bolsmand i Felsted på Vestermarken 11. Fe. 4.b og derefter kådner i Svejrup.
Gift 3.01.1761 Mette Jørgens f. 1734, død 30.11.1779, 45 år, d.a. bolsmand Jørgen Jørgensen og Kiesten i Varnæs

Børn: 1. Hans Jørgen f. 3.06.1761, død 24.02.1784 23 år, 2. Jørgen f. 15.05.1763, se nedenfor, 3. Hans f. 30.09.1765, 4. Peter f. 16.12.1767, død 1802, 5. Christine Marie f. 13.04.1769, død 7.07.1769, 6. Peter f. 1.09.1770, død 24.04.1802, 31 år 33 ug, ugift, 7. Christian Petersen (Lück) f. 21.11.1773, død 24.09.1809, 36 år, ugift

Gift 2x 11.10.1781 Ann Jepsen Tagmoes, f. 1747 i Ny Skovbøl, død 15.02.1782, d.a. bolsmand Jep Nissen og Ide, Ny Skovbøl

Gift 3x 28.02.1783 Marie, enke efter skrædder Nis Andersen i Felsted, f. 27.09.1731, død 23.07.1817, 86 år, d.a. inderst og skrædder Asmus Matzen og Marie i Felsted.

Iflg. Gråsten jordbog 1791: Peter Jørgensen *Lück*, har hvorpå han bor, 16 tdr. agerland og engjord.

1794 Jørgen Petersen med tilnavnet *Lück*, der kommer af marknavnet - løkke - *lyk*, på tysk *lück*.

Jørgen Petersen *Lück* søn, f. 15.05.1763, død 18.02.1801, 37 år 9 md

Gift 10.10.1794 Ann, f. 27.06.1762, død 16.09.1840,

78 år, d.a. bolsmand Hans Jørgensen i Tumbøl og Cathrin f. Jørgensen Lei fra Rinkenæs

Børn: 1. Mett Cathrin f. 14.07.1795 g. 1816 Hans Thaysen i Nørballe, bol Nø 4 b. 2. Kiestin Margretha f. 9.07.1799, g. 1824 Peter Knutzen i Kværs.

1794 tilkøbes et stykke land af kådner Jørgen Hansen Koch på Felstedmark, matr. 951 Felsted ejerlav.

1800 Godsejer Peter Aegidius på Skovbølgård afholder en licitation over i alt 27 Skovbølgård parceller. Godsejer Peter Aegidius på Skovbølgård overdrager den 27. Skovbølgård parcel på 16½ tdr. land, til Jørgen Lück = Jørgen Petersen Lück i Felstedskov, for højeste bud på 80 rdl 44 sk.pr. tdr. Efterfølgende sælger Jørgen Lück 2/3 dele af arealet, 11 tdr. land til Jørgen Andersen, Varnæsvej 567, og 3 tdr. land til kådner Peter Lorenzen Varnæsvej 575.

N.B. Lorentz Friedrich Wolle overtog i 1786 parcelliststedet "Ludwigsro" af fhv. godsejer på Ladegård, Søncke Ludewig Petersen og giftede sig med Maria Petersen, der var fhv. godsejer Søncke Ludewig Petersens vielgeliebte husholderske på Ludwigsro.

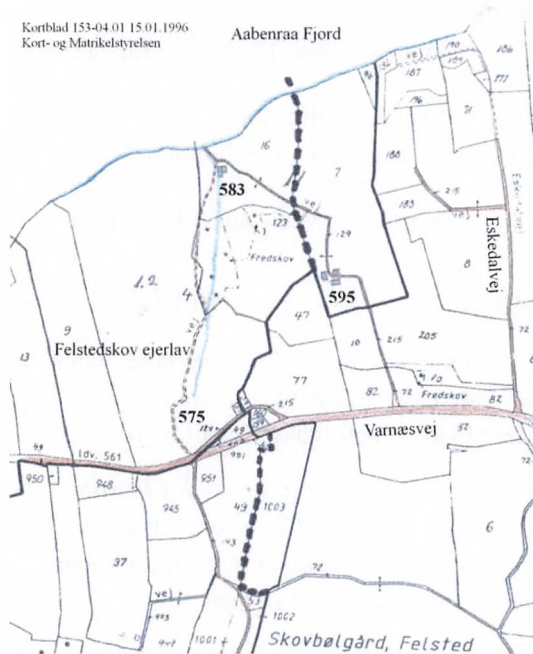
Lorentz Friedrich Wolle f. 16.08.1766, død 25.05.1843 i Felstedskov, s.a. farver i Aabenraa og Felsted, Christian Friedrich Wilhelm Lorenz Wolle, død 1776, 44 år i Felsted, (fra Ore på Fyn) og Maria Margretha f. Sørensen fra Søgård.

Gift 30.11.1798 Marie Petersen f. 1772, død 23.06.1800, 27 år, d.a. skolelærer Peter Petersen Schwennesen og Botilla i Aabenraa.

1802 Lorentz Friedrich Wolle overtager kådnerstedet.

Gift 2x 15.03.1802 med enken Ann f. 27.06.1762, død 16.09.1840, 78 år, d.a. bolsmand Hans Jørgensen i Tumbøl og Cathrin f. Jørgensen Lei fra Rinkenæs

Børn: 1. Maria Margretha Wolle f. 17.11.1803, se nedenfor.

Den punkterede linje er den oprindelige ejerlavsgrænse. Varnæsvej 575, 583, 595

1829 Hans Jørgen Johannsen (Sv.s.) f. 17.01.1796 i Tråsbøl, død 13.01.1893 i Felstedskov, s.a. bolsmand Johann Jørgen Johannsen i Tråsbøl og Anna f. Hansen fra Tumbøl
Gift 8.09.1827 Maria Margretha f. 17.11.1803, død 27.05.1886 i Felstedskov
Børn: 1. Lorenz Friedrich f. 26.03.1828, død 29.03.1841, 2. Johann Jørgen f. 25.10.1829, g. 1857 Cathrine Marie Hansen (Laxfanger) på Felstedmark, 3. Jørgen f. 17.05.1832, se nedenfor, 4. Hans f. 9.05.1835, kådner på Søgårdsmark, g. 2x Silla Maria Thomsen f. 1850 i Tumbøl, 5. Peter f. 11.2.1838, død 1838, 6. Lorenz Friedrich f. 16.04.1841, 7. Dødfødt søn f. 10.11.1843, 8. Peter f. 11.02.1844, død 21.05.1872, 27 år, 9. Anna f. 27.04.1849 g. 1881 Hans Jørgen Boiskov

1866 tilkøbt den nordlige del af "Arnbjerg", matrikel 47, tilhørende Jørgen Tüchsen i Ny Skovbøl Solgt et markareal til Thomas Jessen på Skrædderkroen.

Hans Jørgen Johannsen og hustru går på aftægt og flytter til Varnæsvej 588.

1873 Jørgen Johannsen f. 17.05.1832, død 5.09.1912, 80 år i Felstedskov
Gift 9.07.1874 Metta Cathrina f. Festersen f. 2.02.1844, død 22.02.1917, 73 år, d.a. kongl. gårdejer
Hans Festersen i Nørballe og Anna Maria f. Thaysen, Bygbjergvej 16.
Børn: 1. Hans Jørgen f. 19.05.1875, død 19.04.1875, 2. Hans Jørgen f. 13.05.1876, død 10.02.1877, 3. Maria Margretha f. 24.11.1878, se nedenfor,

Varnæsvej 595 Foto 1920
Nederst i billedet t.v. ses et nyere stuehus
Bygningen med kvisten er det gl. stuehus

1922 Jes Peter Marcussen - fra 1907 kådner i Felstedskov,
Jes Peter Marcussen (Sv.s.) f. 1.05.1875 i Slyngsten, død 6.12.1957, 40 år, s.a. gdr. Jes Peter Marcussen i Slyngsten og Marie f. Martensen.
Gift 31.01.1907 Maria Margretha Johannsen f. 24.11.1878, død 9.08.1919, 40 år,
Børn: 1. Jørgen f. 3.04.1907, død 2.11.1919, 2. Marie Margretha f. 16.08.1908, 3. Jes Peter f. 27.4.1911, se nedenfor, 4. Mette Cathrine f. 23.01.1918, g. Hans Lassen Jørgensen på Felstedmark

1941 Jes Peter Marcussen i fællesskab med sin far og sine søskende

1946 Jes Peter Marcussen f. 27.04.1911 i Felstedskov, død 2005
Hanne f. 9.05.1926, død 30.12.1999.

1990 og 1991 frasalgt af dele af jorden. Den resterende jord blev tillagt ejendommen Frudam 26.

Under den voldsomme orkan i 1999, blev stuehuset og avlsbygningerne stærkt beskadiget.

Anja og Søren Weber overtager de af orkanen stærkt beskadigede bygninger samt 2.7 ha
I 2003 bliver der opført en ny driftsbygning og i 2004 et nyt stuehus med mazardetage.

2019 Søren og Bethina Weber

Kådner- og inderststeder i Felstedskov el. Felstedbæk som jeg ikke har kunnet sætte en adresse på:

Familier i Felstedskov der bor på kongl. el. fyrstelig grund:

Smed Jes Johannsen Haumann f. 27.03.1774, s.a. Jes Hansen Haumann og Maren, bol Fe. 7a
Syymandsskov 2.

Gift 1804 Malee f. 2009.1776, d.a. kådner Asmus Jørgensen Beuschau og Maren f. Petersen i Skovbøl,
Børn: 1. Maren f. 1804, død 1814, 2. Jes f. 1806, død 1814, 3. Carolina Marie f. 1819, død 1814, 4. Anna
Kiestin f. 1812, død 1812, 5. Abel Kiestin f. 1814, død 1814, 6. Ann Marie f. 13.12.1815, Dødfødt 1818.

*N.B. Jes Johannsen Haumann er i 1896 smed i Tråsbøl. Omkring 1809 flytter familien til et kongl. sted i
Felstedskov, hvorfra han driver egen smedeforretning. Omkring 1815 flytter familien til Tumbøl, hvor han
fortsætter med at drive smedeforretning på Blæsbjergvej 2.*

Anders Jørgensen Beuschau, er nævnt 1775-80 som kgl. kådner i Felsbæk, i 1782 nævnt som lejer i Felsted
Anders Jørgensen Beuschau f. 1733, død 8.09.1796, som inderst i Felsted, s.a. kådner Jørgen Asmussen el.
Jepersen Beuschau og Marie i Bovrup

Gift 7.04.1774 Ellen f. 1748, død 4.10.1810, 62 år i Felsted, d.a. kådner Peter Asmussen Lausen i Skovbøl
Børn: 1. Jørgen f. 13.03.1748, g. i Kværs, 2. Ann Malene f. 20.09.1776, død 1778, 3. Ann Marie f.
9.12.1777, 4. Ann Malene f. 20.11.1779, g. 1906 Johan Clausen fra Uge, se nedenfor, 5. Peter f.
27.06.1782, 6. Hans f. 31.08.1787, g. 1817 Ann Marie Michelsen, enke efter kådner Jens Jørgensen
Martensen, g. 2x 1827 Ann Christensen fra Ensted. Familien flytter omkring 1780 til Felsted

Ann Malene 1779- ? og Johan Clausen, 1767-1824, bor først i Felsted, men flytter til Tråsbøl, hvor de i
1817 køber i et hus, Tråsbøl Bygade 52, som de sælger i 1840 til Hans Hansen Christensen og Botilla
Callesen.

Iflg. F.T. 1840 ernærer enken Ann Malene sig som spindekone og bor hos familien Jørgen Iversen i
Tråsbøl.

I 1845 lever hun af understøttelse fra sognets fattigkasse og bor til leje hos Jens Christian Jensen, Gadekær
15 i Tråsbøl.

1721 Asmus Jepsen skrædder/kådner f. 1693, død 1763, 69 år, - nævnt 1743 som Gråsten inderst i
Felstedskov

Gift 1721 Maren f. 1691, død 1772, 81 år, i Felstedskov, hvor Asmus Jepsen er nævnt kådner, d.a. kådner
Jes Nissen og Kirsten i Sdr, Hostrup

Børn: 1. Dødfødt 1722, 2. Anthoni Friedrich f. 1723, død 1752 i r, 3. Lorenz f. 1725, sømand, iflg. F.T.
1803, 4. Jep f. 1729, død 1744, 14 år, 5. Malene el. Magdalene f. 16.06.1732, død 18.06.1769, g. 1762
kådner/træskomager under Gråsten Jens Jørgensen Norn.

Jens Jørgensen Norn f. 1726, død 25.03.1791, s.a. bolsmand Jørgen Rasmussen Norn og Maren, bol N.Sk.
3 b i Ny Skovbøl,

Gift 4.11.1762 Magdalene f. 16.06.1732, død 18.06.1769, 37 år, d.a. kådner Asmus Jepsen skrædder og
Maren i Felsbæk,

Børn: 1. Maren f. 1763, 5.01.1802, (fødte to uægte børn: Hermann Hammer og Lene Marie Dirksen), 2.
Asmus f. 25.11.1764, 3. Jørgen Jensen f. 5.02.1768, se Varnæsvej 568.

Enkemand Jens Jørgensen Norn – *Gråsten Retsprotokol 1242-43, side 166, 1770 skifte med sine børn*

Gift 2x 25.10.1770 Anna f. 1745, død ? d.a. Hans Asmussen Lund og Anna, bol Fe. 3 a. i Felsted

Børn: 1. Hans Jensen f. 13.11. 1771, 2. Magdalene f. 16.12.1773, g. 10.10.1800 inderst, snedker og
enkemand Peter Nicolaysen i Felstedskov (Peter g. 1x 1793, Ellen - Hans Peters dt fra Tråsbøl, 1 dødf.
Ellen f. 8.02.1802). 3. Ann Jensen f. 6.04.1776, 4. Peter Jensen f. 13.01.1779, 5. Rasmus Jensen f.
12.11.1803, 6. Jens Jensen f. 12.05.1786.

Jens Jørgensen Norn nævnes under fødte som Gråsten kådner og træskomager og fra 1782 som inderst.

F.T. 1803 bor enken Anna, 58 år og sønnen Rasmus 21 år i Felsted under Ladegård

Peter Nicolaysen f. 9.11.1759, død 6.01.1834, 74 år i Hostrupskov, s.a. kådner Nicolay Petersen og Merret, se Møllevej 45.

Gift 15.11.1793 Ellen f. 1759, død 11.12.1799, 40 år 8 md, d.a. inderst Hans Petersen i Tråsbøl (fra Jyndeved) og Ann Lautzen fra Felstedskov

Børn: 1. Dødfødt 1799

Gift 2x 10.10.1800 Magdalene el. Malene f. 16.12.1773, død 25.01.1834 i Hostrupskov, 60 år, d.a. kådner og træskomager i Felsbæk/Felstedskov Jens Jørgensen Norm og Ann f. Hans dt fra Felsted

Børn: 1. Ellen f. 8.02.1802, g. Hinrich Lausen i Hostrupskov, 2. Jens Petersen f. 19.04.1805, 3. Merret Petersen, ugift, nr. 2 og 3 er født i Ensted sogn

Iflg. F.T 1803, Peter Nicolaysen og hustru Malene nævnt som inderst og snedker og bosat i Strandgade.

Peter Nicolaysen bezitser einer kleinen parcelle von Felsbeck holtz. - Gråsten 1221 folie 655:

I 1804 Peter Nicolaysen og familie flytter til Ensted sogn, hvor han er parcellist på Felsbækgård grund i Hostrupskov kaldet „Petersdal“. 1831 overtager Jens Petersen, søn, parcelliststedet, der i 1859 overtages af sønnesønnen Peter Petersen, der tidligere var sømand.

Peter Nicolaysen er i Ensted kirkebog over døde, nævnt som fhv. parcellist under Felsbækgård.

Sønnen Jens Petersen overtager stedet.

Hans Jendresen - nævnt som kådner-inderst og væver i Felstedskov

Hans Jendresen f. , s.a. Per Jendresen og Ann Jess dt i Ensted sogn

Gift 3.04.1777 Kiestin f. 1710, død 31.03.1798 i Felstedskov, d.a. adl. bolsmand Jørgen Diedrichsen og Boel Pers dt i Stubbæk

Børn: 1. Ann f. 4.06.1779 i Stubbæk, 2. Boel f. 30.09.1783, 3. Dødfødt søn 1787, 4. Peter f. 17.1.1788.

Børn 2-4 er født i Felstedskov

1743 nævnes følgende inderste i Felstedskov

Lorentz Jacobsen skomager, død 1752, 40 år

Gift 1743 Margrethe f. d.a. kådner Carsten Petersen Lund

Simon Nielsen fra Marstrup død 1746, i Felstedskov

Gift 1737 Ingeborg f. 1702, d.a. kådner Nicolay Petersen og Maren, Møllevej 50

Der er sikkert flere andre familier som jeg kunne berette om, men slutter her.

Kilder: *Krusmølle gennem tiderne 1998 v/ Ottomar Loff.*

Historisk Årbog for Felsted sogn 1983 s. 58-69. Årbog 2002 s. 38-57. Årbog 2003 s. 90-91 2011 s. 34-37.

Grøngrøft – fra hovedgård til slot

Grøngrøft fra 1500-tallet til 1725

Brødrene Frantz og Gregers Ahlefeldt på Søgård havde if. skatregister/jordebøger fra 1543 hver 4 bøndergårde i Vaarbjerg. I en liste over Frantz Ahlefeldts bønder fra 1549 hedder byen nu ”Nilagaard”, hvilket tyder på, at Grøngrøft eller nabogården Kværs Ladegård eller begge havde overtaget landsbyen Vaarbjergs plads. I 1569 omtales ”Nilagaard” dels som en landsby, dels som en særmark, der tilhørte Dorothea og Mette Ahlefeldt og som kort tid derefter synes landsbyen Vaarbjerg at være forsvundet. Samme år omtales ”Grøngrøft” som særmark, hvor marken *Kajsmaj* var fælleseje, hvor enken Anna Ahlefeldt havde indhegnet en del af den. På denne særmark var der i 1569 rejst to huse, det ene af Frantz Ahlefeldt, det andet af Gregers Ahlefeldts enke Anna, hvilket må være oprindelsen til de to hovedgårde Grøngrøft og Kværs Ladegård.

Med oprettelsen af hovedgårdene Grøngrøft og Kværs Ladegård sluttede de ikke alene hele særmarken, men overtog også hver sin del af landsbyen Vaarbjerg. Det betyder, at landsbyen Vaarbjerg måtte vige pladsen for herregårdsmarker før 1600 og er dermed den ældste kendte nedlæggelse af bondegårde/landsbyer under Søgård.

Hovedgårdens drift

Grøngrøft blev som de øvrige hoved- og ladegårde under Søgård drevet ved bestyrere eller forpagtere også kaldet pensionærer.

Hovedgårdene var uden tvivl en vigtig del af landbrugsøkonomien for godset. Omkring halvdelen af Grøngrøfts marker var tilsået med korn, mens den anden halvdel lå hen med græs til græsning og hø. Det betød, at Grøngrøft foruden at være en ladegård med kornproduktion også var en mejerigård eller en ”hollændergård” med malkekøer og mejeridrift.

Godsets produkter af korn, smør, ost og mælk var kendt for god kvalitet og gav gode priser på eksportmarkederne, hvilket igen gav muligheder for at bygge nye lader og stalde.

Jurisdiktion

Retsgrundlaget for hertugdømmet Slesvig var Jyske Lov fra 1241. De fæstere under Grøngrøft, mens denne var en hovedgård under Søgård, var oprindeligt tingpligtige til Lundtoft herred. De kom senere under den særlige tingret, som - vel i 1500-tallet - blev oprettet for alle fæstebønder, der hørte under Søgård. I 1713 blev der, efter at kong Frederik d. 4. havde fordrevet hertugerne på Gottorp, oprettet en særlig ”Overret”, en rets- og forvaltningsmyndighed på Gottorp slot i Slesvig gældende for hele hertugdømmet. Overretten blev i 1834 afløst af Overappellationsretten i Kiel, der efter treårskrigen afslutning blev flyttet til Flensborg.

Efter auktionen over Søgård i 1725 blev Grøngrøft et selvstændigt adeligt gods. Det fik sin egen jurisdiktion i form af et Birketing med Overretten i Slesvig som øverste instans.

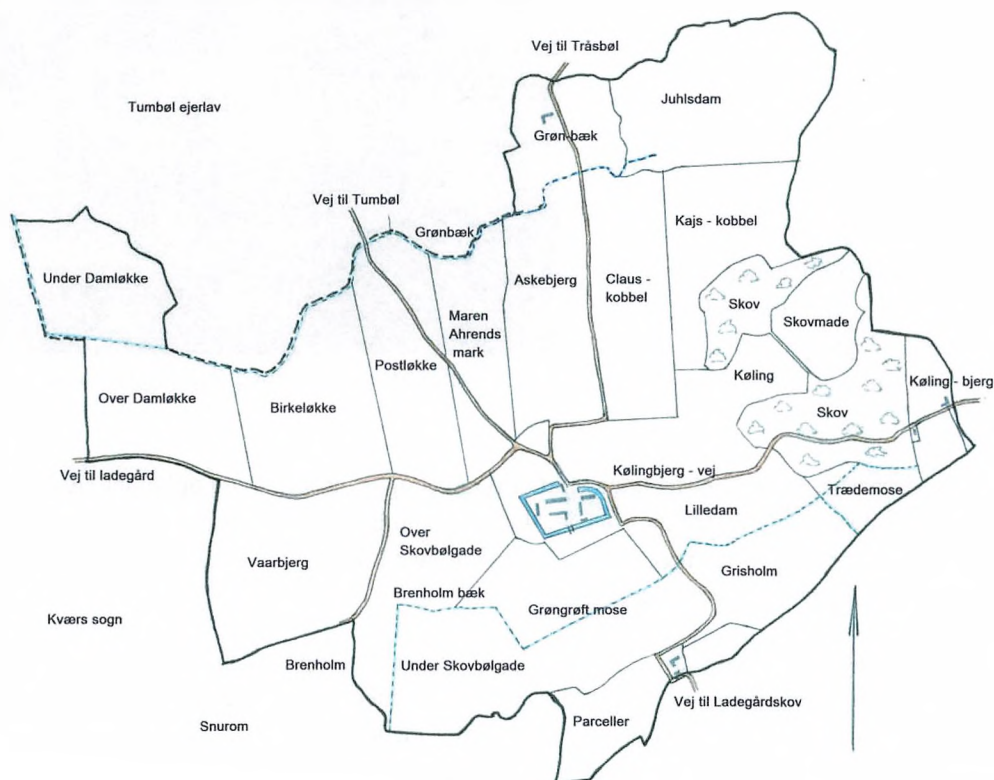
Fæstere- og deres hoveriforpligtelser

Med oprettelsen af hovedgårdene Grøngrøft og Kværs Ladegård i slutningen af 1500-tallet blev der til disse tilknyttet et antal undersåtter, fæstebønder, der tidligere hørte direkte under Søgård gods. Til Grøngrøft hovedgård hørte der ialt 14½ helbol og 3 kådnersteder i Tumbøl, foruden de 5½ helbol og 5 kådnersteder i Kværs sogn. Alle fæstebønder i Tumbøl og Kværs, på nær de fyrstelige, var gennem kontrakter forpligtede til at betale en afgift/skat samt yde hoveri på Grøngrøft.

Ahlefeldterne valgte tidligt at fordele hoveriarbejdet på alle fæstebønder, der hørte under hovedgården, for derved at gøre deres undersåtter lige indbyrdes. Med de dårlige tider inden for landbruget i begyndelsen af 1700-tallet, begyndte grev Carl von Ahlefeldt på Søgård at stille øgede krav til sine fæstebønder om yderligere hoveriydelse.

Møllepligt

Alle fæstere under Søgård havde møllepligt til enten Bjerndrup, Munkemølle eller Felsbæk mølle. Disse tre møller hørte under Søgård gods, som alle fæsterne var forpligtet til at benytte. Grøngrøfts fæstebønder i Tumbøl havde møllepligt til Felsbæk mølle.

Grøngrøft Ejerlav. Øverst vandløbet Grønbæk med udspring i højdedraget østligt i Juhlsdam. Rekonstrueret efter preussiske opmålingskort fra 1870'erne. A. A. 2010

Grøngrøft 1725 – 1759

Ved den Ahlefeldtske konkurs i 1722 og efterfølgende auktion i 1725 blev Grøngrøft med alt bøndergods i Tumbøl og Kværs solgt til kancelliråd August Christian Paulsen for 16.000 rd. Til godset hørte der i 1725, efter en nedlæggelse af 3½ bol, 11 helbol og 3 kåd i Tumbøl, samt 5½ helbol og 5 kåd i Kværs sogn, der nu kom under Grøngrøft jurisdiktion. August Christian Paulsen benævnes som Kancelliråd, kgl. Hofjægermester og Oberforster, født 1698, s.a. kgl. Amtsforvalter i Nordborg Peter Paulsen og Sophie Amalie Tych. født 1698 og gift med Maria Margretha Bachmann.

Gift med Maria Margretha Bachmann er født 1716 på Estrup i Malt sogn, datter af Hofjægermester Hans Nielsen Bachmann og Kristine Margrethe Clausen fra Fovslet i Ødis sogn.

Børn: 1. Hans f. 1734, 2. Peter f. 1735, 3. Nicolai f. 1737.

I 1712 overtager Hans N. Bachmann gården Estrup i Malt sogn efter amtsforvalter Peter Paulsen. I 1720 overtager han som kreditor godset "Sønderskov" i Folding sogn.

August Christian Paulsen var en meget foretagsom person ligesom sin fader og svigerfader. I 1732 købte han gården St. Refstrup i Gadbjerg sogn og stod nu som ejer af både Grøngrøft og St. Refstrup.

Til St. Refstrup hørte landsbyen Tofthøj, Søndersthoved, en del af Gadbjerg og Ringgive sogne samt en del strøgods. Idet August Christian Paulsen er syg og sengeliggende på Grøngrøft, underskrives der dagen før hans død et testamente lydende på, at Maria Margretha Bachmann skal sidde i uskiftet bo, indtil hun indgår et nyt ægteskab.

Hun skal beholde alt, hvad hun har bragt med ind i ægteskabet af rede penge, m.m. samt alt hvad manden har skænket hende før deres ægteskab, og dertil yderligere 1.000 Rdl. Resten skal deles efter loven mellem enken og deres 3 sønner.

August Christian Paulsen døde 4. november 1739, 41 år gammel på Grøngrøft, og bliver begravet 17. november i en såkaldt åben begravelse i koret i Felsted kirke. Forinden havde August Christian Paulsen oprettede et legat på 200 mk en kirkestol til sine ansatte, foruden et legat på 100 mk for en begravelsesplads inde i kirken samt en kirkestol.

Grøngrøfts gl. hovedbygning, bagerst bryghuset.

Enkefru Maria Margretha Paulsen er nu eneejer af Grøngrøft og St. Refstrup og opholder sig jævnligt på St. Refstrup. I 1741 ombyggede enkefru Paulsen St. Refstrup. Ombygningen bestod af tre grundmurede fløje, hvoraf den midterste er hovedbygningen. Efter en brand står nu kun den smukke hovedbygning tilbage, smukt restaureret og i samme udførelse som dengang.

Som enke på St. Refstrup og Grøngrøft gennem 14 år, gifter hun sig 2. gang 1753 på St. Refstrup med Søren Hansen Seidelin, enkemand efter Christiane Bartholomæu Anthonidatter. Han er overauditør ved Fynske nationale Infanteriregiment og blev ved giftermålet medejjer af alt det gods, hans kone medbragte i ægteskabet. De fik 4 børn: 1. August Christian, 2. Søren, 3. Hans, 4. Dødfødt. De 3 sønner døde ugifte, henholdsvis 28, 40 og 16 år.

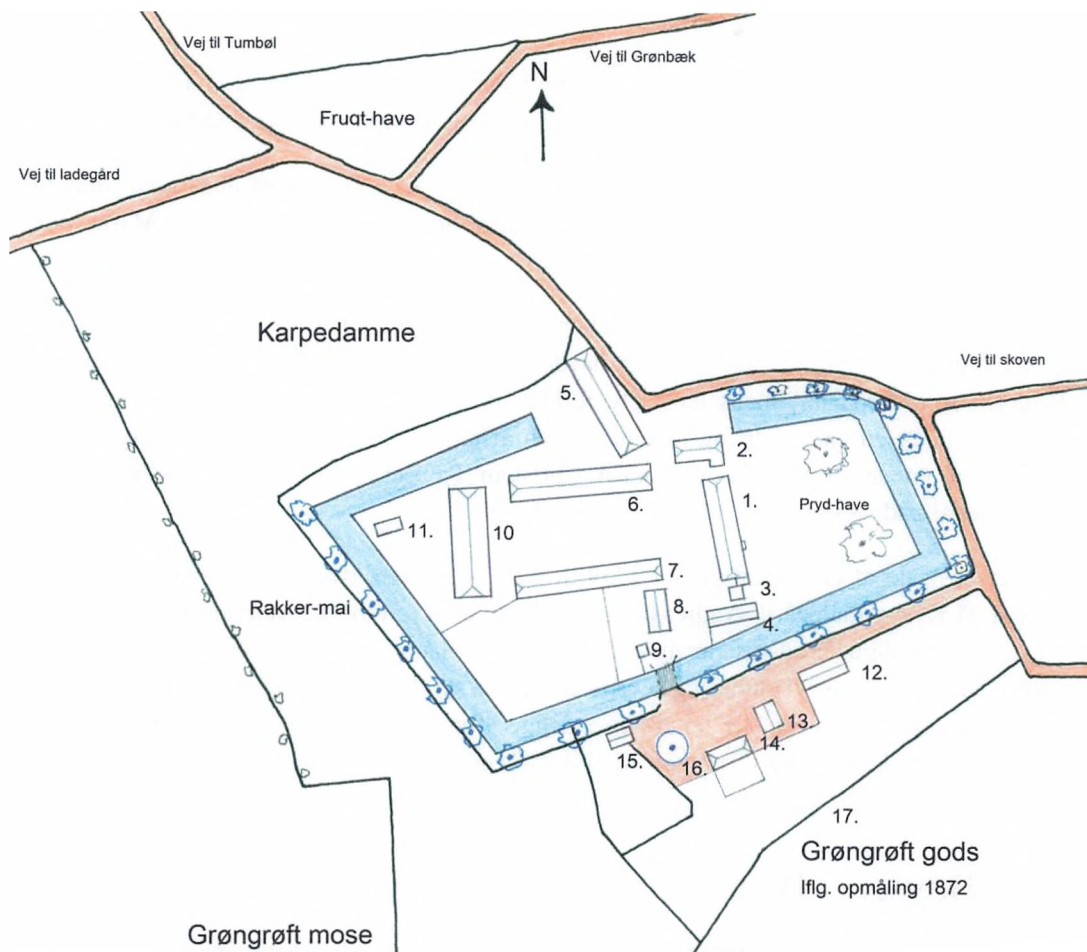
De nygifte bliver kun boende på St. Refstrup i to år. I 1754 sælger de godset St. Refstrup med alt hvad dertil hører, til birkedommer Lars Thistrup.

1756 solgte de Grøngrøft gods, til Ditlef Johan Petersen og familien Seidelin flytter først til Vejle og derefter til Fredericia, hvor Maria Margretha Bachmann døde 12. oktober 1757 i barselseng kun 41 år gammel. Hun blev begravet ved sin første mands åbne begravelse i Felsted kirke.

Fra denne åbne begravelse er bevaret en kisteplade, en lille buet oval messingmetalplade (26 x 39 cm), der hænger i koret i Felsted kirke.

Kistepladen i Felsted kirke

Grøngrøft gods, opmålt 1872 med bygninger 1-11 indenfor voldgrave og 12-16 udenfor

Bygning	l x b m	m ²	anvendelse
1. Stuehus	47,6 x 10,7	510	Beboelse nedbrudt i 1940erne
2. Bygning	20,3 x 9,6	195	Bryghus, forråd, stadsvogn m.m.
3. Pumpehus	5,7 x 5,8	33	brønd
4. Domestic-haus	20,6 x 6,9	142	Lejebolig for tyende, nedbrudt ca. 1950
5. Korn og tærskelade	47,3 x 12,4	586	Opført ca. år 1800, blev nedbrudt i 1953
6. Kostald	59,5 x 11,6	479	Kostald, brændte i 1895, genopført
7. Lade og hestestald	61,4 x 9,5	583	Brændte i 1895, genopført som svinestald
8. Smedie	18,1 x 7,7	139	Smedie
9. Lille bygning.	8,3 x 14,3	117	?
10. Store lade	47,1 x 14,6	688	En prægtig kornlade, brændte i 1976
11. Lade	10,8 x 6,5	43	?
12. Kådnerhus	19,8 x 7,8	154	Opført i sidste halvdel af 1800tallet, med 8 lejligheder i to etager, som bolig til tjenestefolk. Øverste etage med 4 lejligheder blev nedbrudt i 1940erne, resten i 1950erne
13. Bygning	11,9 x 7,5	89	
14. Tegllade	17,9 x 8,8	158	Teglværksbygning, nedbrudt
15. Bygning	7,6 x 5,8	44	?? nedbrudt
16. Hestegang	Radius 8,1		Sikkert til æltning af ler til teglsten
17. Bygning	21,6 x 6,4	138	Sikkert tørrelade til teglsten, nedbrudt

I 1759 indgik Søren Seidelin sit 3. ægteskab med Anne Marie Borrebye. Søren Hansen Seidelin døde 14. februar 1798 i Kolding, 92½ år gl.

Søren Hansen Seidelin var gift 3 gange og skal i alt være fader til 32 børn, henholdsvis 14, 4 og 14 i sine tre ægteskaber. Han var 31 år gammel ved sit ældste barns fødsel og 73 år, da hans yngste barn blev født.

Som nævnt købte Ditlef Johan Petersen 10. november 1756 det hele Grøngrøft gods med tilhørende 22 arvefæstebol og 4 kåd i Tumbøl for 38.000 rdl. af overauditør Søren Hansen Seidelin og Maria Margretha Bachmann.

Ditlef Johan Petersen havde ingen penge og har sikkert ageret som stråmand for Hans Petersen, der nu blev den retmæssige ejer af Grøngrøft. Hans Petersen havde i 1748 købt Kværs Ladegård og her ansat sønnen Andreas Petersen som forpagter, mens han selv forblev boende på Gammelgård på Als, som han var forpagter af. Hans Petersen var en driftig landmand, søn af pastor Andreas Petræus og Birgitte Paulsen i Felsted. Birgitte er en søster til afdøde August Christian Paulsen på Grøngrøft, hvilket sikkert har medvirket til købet af både Kværs Ladegård og Grøngrøft.

Med Hans Petersens salg af Grøngrøft gods i 1759 til Asmus Boysen, overlod han styret af Grøngrøft til sønnen Andreas på Kværs Ladegård. Andreas Petersen kom snart i alvorlige sammenstød med Grøngrøfts fæstebønder. Han udfærdigede, uden faderens vidende og med hans underskrift, en ny kontrakt, hvorefter alle Grøngrøfts fæstebønderne i Tumbøl og Kværs fremover skulle gøre hoveri på Kværs Ladegård. Det gav anledning til en voldsom strid, der fandt sin endelige afgørelse ved Overretten i Slesvig 23. oktober 1763, med en klar sejr til bønderne i Tumbøl. Med dommen i hænderne blev alle Tumbøl bønder fritaget for hoveriet og livegenskabet og frikøbte deres fæstebol.

Familierne Boysen – Bachmann på Grøngrøft 1759 – 1884

1759 overtager Asmus Boysen fra Hokkerup godset for 23.000 rdl. Med overtagelsen måtte han drive godset uden fæstebønder. Til at afhjælpe dette opretter han i 1760'erne tre små kådnersteder nordligst i ejerlavet i Juhlsdam, hvor lejerne til gengæld skulle arbejde som daglejere på godset. Af disse tre kådnersteder består endnu Grønbækvej 2.

Asmus Boysen er s.a. bolsmand Thomas Boysen og Cathrine Hansen i Bocknis på Angel Gift 1740 i Holbøl kirke med Maren, d. a. bolsmand Nis Hansen og Elisabeth i Hokkerup.

1778 overtager sønnen Thomas Boysen. Han er født 1743 og dør 1819, 75 år. Gift 1x 1778 med Charlotte Meyland fra Varnæs, død 1809, 72 år. Gift 2x 1809 med Elsbe Marie Mathiesen fra Hostrupskov.

I 1797 nævnes Peter Boysen som ejer af stedet.

1815 er Asmus Boysen Bachmann ejer af stedet. Han er s.a. møller i Tønder, Christian Nissen Bachmann og Elisabeth Cathrina f. Nissen. Gift 1819 i Felsted kirke med Helene Krickhauff.

1850 overtager sønnen Johann Carl Bachmann Grøngrøft. Han er født 1827, død 1877, 51 år på Grøngrøft. Johann blev gift med Louise Dorthea Christiana Stamer fra Mecklenburg og de får fem børn: 1. Helena Christiana Wilhelmine Johanna Sophia Bachmann, 2. Carl Christian Ludwig Bachmann, 3. Adolph Ludwig Henrik Frederik Bachmann, 4. Julius Georg Heinrich Bachmann, død 1877, 15 år, 5. Agnes Emma Mathilde Georgine.

I krigstiden 1864 var der hver dag åbent taffel på Grøngrøft for en mængde tyske officerer, hvor det blev godt beværtet. De tyske aviser roste Bachmann for hans store gæstfrihed, især for hans frue der sørgede for at der blev serveret 4 - 5 retter mad og mange slags vin dagligt for dem. Han selv gjorde gode miner til slet spil, men udtalte dog, at hans kone ødelagde ham. Han døde, inden det blev til den fallit, hvorved det prægtige gods kom på andre hænder.

Grøngrøft 1884 – 1920

Georg Degetau overtager i 1884 godset Grøngrøft med tilhørende 350 ha på tvangsauktion for 33.000 Mk. Georg Degetau er født 1816 på St. Thomas, død 1889, 72 år gl. og begravet i Gråsten. Han var gift med Henriette f. 1818 i Mechlenburg, død 1904, 85 år gl. i Kiel og begravet i Gråsten.

Victor Ludwig Siemers køber 1888 godset Grøngrøft med sine 350 ha for 430.000 mk.

Victor L. Siemers ville gerne bo på Grøngrøft, men det gamle hus passede ikke til hans kones forventninger. For at tilfredstille hendes forventninger, fjernede han det gamle bryghus ned mod voldgraven og opfører i 1899 et nyt stateligt beboelseshus i to etager med kælder.

Et efter datiden smukt hus med badeværelser, indlagt centralvarme og elektrisk lys. Strømmen blev produceret på det stedlige mejeri ved hjælp af en dampmaskine, en generator og nogle store akkumulatorbatterier. Men huset lå langt væk fra fruens eksklusive omgangskreds, hvorfor hun valgte at bo i Hamborg.

Det gamle stuehus blev fortsat anvendt som bolig til de forskellige forpagtere/bestyrere og desuden som gods- og fæstekontor.

1915 overtog købmand Peter Kruse i Kappel Grøngrøft gods, med Fritz Stoltenberg som godsinspektør.

Postkort ca. 1910 med motiv fra havesiden

Grøngrøft 1920 – 1953

Med genforeningen 1920 opstod der stor usikkerhed om godsets fremtid, og havde i de følgende år flere ejere, Hans Winther, Peter Hoy, Jørgen Philipsen i Varnæs og fra 1935 Paul Rickmers.

I 1935 overtager skibsreder Paul Rickmers i Hamborg godset Grøngrøft og ansætter Peter Jessen som bestyrer, med faderen godsejer J.P. Jessen på Kværs Ladegård som tilsynsførende.

Skibsreder Rickmers havde ingen personlig tilknytning til godset, og ansatte landsretssagfører Vogelgesang i Haderslev som administrator af sin formue her i landet.

I forbindelse med retsopgøret efter 2.verdenskrigs afslutning vedtog rigsdagen, Lov nr. 132 af 30. marts 1946, om konfiskation af tyske og japanske statsborgeres ejendom i Danmark. Paul Rickmers fik som tysk statsborger sine ejendomme konfiskeret af den danske stat. Grøngrøft blev derefter overdraget til Statens Jordlovsudvalg.

Oprettelse af 15 nye statshusmandsbrug

Som et resultat af den nye Husmandslov nr. 557 af 1919, udstykkede Landbrugsministeriet 1926/27 ialt 15 statshusmandsbrug på Grøngrøfts jorder, hvorved Grøngrøfts areal blev reduceret til 158 ha. incl. skov, eng og mose.

I 1951 udstykkede Statens Jordlovsudvalg yderligere 7 nye husmandsbrug, hvorved Grøngrøfts areal blev reduceret til 100 ha.

Grøngrøft som flygtningehjem i 2. verdenskrig

I slutningen af 2. Verdenskrig kom der rigtig mange tyske flygtninge til Danmark, fra det pommerske og østpreussiske område. En del af dem fik midlertidigt ophold på Grøngrøft, hvorefter de blev sendt videre til opsamlingslejre som Nymindegab og slutteligt sendt tilbage til Tyskland.

Grøngrøft 1953 –

Som følge af konfiskationen overgik Grøngrøft med det resterende jordtilliggende til Socialministeriet, der i 1953 indrettede stedet til "Fredehjem", med Jonas Andersen som forstander. 1. oktober 1965 blev Jens Gunnarsø ansat som forstander, hvorefter fredehjemmet blev nedlagt og omdannet til skolehjem. Samtidig blev jorden ca. 60 ha bortforpagtet og senere frasolgt, mens skoven forblev under skolehjemmets matrikel. I 1976 overgik skolehjemmet fra Socialministeriet til Sønderjyllands amtskommune, der nedlagde skolehjemmet i 1991. Fra 1992 til 2003 fungerede Grøngrøft som asylcenter under Røde Kors.

Kommunestruktur 2006/07

Med den nye kommunestruktur 2006/07 blev amterne nedlagt. Aabenraa kommune overtog i 2007 Grøngrøft af Sønderjyllands amt og satte det til salg. Bygningerne var stærkt nedslidte efter at have været anvendt til flygtningecenter, så der forestod den kommende ejer et større arbejde med istandsættelse og restaurering. Til stedet hørte alt inden for voldgraven samt et mindre jordtilliggende beliggende uden for voldgraven.

Jens Nyland Aps købte stedet og gik straks i gang med en totalrenovering og ombygning af hovedbygningen. Spiret, der blev fjernet i 1953, bliver genetableret i dets oprindelige stil og ligeledes flyttes hovedindgangsdøren tilbage til sin oprindelige plads i tårnbygningen.

2017 Ralf Ole og Ulla Villumsen overtager Grøngrøft

Luftfoto af Grøngrøft slot 2009

foto: Lillienhoff

Kilde: "Grøngrøft" - fra hovedgård til slot, v/ Andreas Asmussen, udgivet af Historisk Forening for Felsted sogn 2011.

Landsbyen Vaarbjerg

– Brenholm – Ludvigsro – Snurom

Vaarbjerg området ligger på østsiden af den gamle landevej fra Felsted til Gråsten. Området strækker sig fra Grøngrøftvej og sydøst på til vandløbet sydøst for Snurom, og mod nordøst til Grøngrøft skellet. Hele området hører under Kværs sognekommune, dog hører alle huse og kåd på østsiden af den gamle landevej på strækningen ind mod Grøngrøft skellet under Felsted kirke og hvorfor nu det? Det vil jeg i det følgende give et bud på, men vi skal et stykke tilbage i tiden.

Desuden vil jeg fortælle lidt om de familier, der gennem tiderne har boet i området.

Lidt forhistorie

Kværs Ladegård var ligesom Grøngrøft en Særmark under Søgård og nævnes første gang ved delingen 1535, da de to brødre Gregers og Frantz Ahlefeldt (begge døde 1559) fik den i fællesskab. I 1569 var der på disse Særmarker rejst to huse, det ene af Frantz Ahlefeldt, og det andet af Gregers enke Anna. Disse Særmarker må være Ladegård og Grøngrøft, der med tiden har øget deres areal ved bl.a. at nedlægge landsbyen Vaarbjerg og inddrage dens marker.

Hvornår landsbyen er blevet endeligt nedlagt, og hvad der siden er blevet af landsbyens beboere vides ikke.

Første gang vi støder på navnet Vaarbjerg er i skatteregister for godset Søgård i år 1543. Her er landsbyen Vaarbjerg opført med 8 gårde, som Gregers og Frantz Ahlefeldt har delt mellem sig, som de har gjort med det øvrige gods.

Til Frantz Ahlefeldt hørte der i 1543 følgende bols mænd, Peter Petersen, Anders Jensen, Jes Jonsen og Peter Jepsen, og til Gregers Ahlefeldt, Tyl Esbernsen, Christen Nielsen, Hans Nelsen og Jens Petersen.

I et register fra 1549 over Frantz Ahlefeldts bønder, er der i Vaarbjerg derimod tale om den nye ladegård.

I 1569 kaldes den ny ladegård, "Nilagarde" for en særmark; flere gange omtales den dog som en landsby, og der tales om "die Leute zu Nilagarde". Det må være betegnelsen for Vaarbjerg, men da den samtidig er en landsby, er byens gårde næppe – i hvert fald ikke alle – blevet lagt øde eller nedlagte.

Både Gregers Ahlefeldts enke Anna og Frantz Ahlefeldts datter Mette havde andel i Nilagarde, som nærmest synes at være en ny betegnelse for Vaarbjerg. Navnet synes dog at være et vidnesbyrd om, at der allerede på denne tid er anlagt en ladegård her. Der kan ikke herske tvivl om, at den nye ladegårds marker er taget fra landsbyen Vaarbjerg, hvis gårde efterhånden er blevet lagt øde eller nedlagte.

Ved statholderen og greve Carl Ahlefeldt død i 1722, måtte hans bo erklæres konkurs. I 1725 blev det store Søgård godskompleks solgt ved auktion, som Kværs Ladegård var en del af.

Hoffaktor og købmand Johan Nissen erhvervede Ladegård på auktionen. Han døde 1729 og gården gik over til hans enke, der i andet ægteskab var gift med Otto Hinrich Böhne i Slesvig. Han døde 1737, mens hans enke døde 1747. Da ingen af børnene ønskede at overtage Ladegård, blev de i 1748 sat på auktion, og købt af Hans Petersen, se nedenfor.

Ved auktionen kaldtes en af Ladegårds kobler Vaarbjerg. Da Ladegård senere blev udparcelleret, tog en ejendommen navnet Vaarbjerg. Vi har her et bevis på, at navnet Vaarbjerg ikke gik i glemmebogen, men at det er blevet fastholdt som navn på en parcel og som familienavn.

Områdets høje beliggenhed, på vandskellet mellem øst og vest, har givet området et naturligt navn. Vaarbjerg eller Warrtbarch som det tidligere hed, stammer fra gl. dansk Warth "Vagthold, Vagt" = vagtbjerg, der på nudansk hedder Vaarbjerg.

Andreas Petræus var sognepræst i Felsted fra 1682-1726. Petræus er det latinske navn for Petersen. Han havde 2 sønner, Andreas og Hans. Sønnen Andreas Petræus blev faderens efterfølger i embedet som sognepræst i Felsted fra 1726 – 1760.

Som nævnt køber Hans Petersen i 1748 Ladegård på auktion for 26.850 rdl. Han overtog også Grøngrøft, som han solgte videre til Hertugen på Augustenborg. Han er født 1687 og blev gift med Barbara Margrethe Lützen fra Nienhoff. I ægteskabet fødtes to sønner Andreas og Søncke Ludewig.

Hans Petersen var en mærkelig mand, om hvem bønderne kunne fortælle mange historier. Han blev i folkemunde kaldt ”den onde herremand el. den onde Petersen”. Han var en hård herre, der ustandseligt plagede sine bønderne med nye krav med hensyn til hoveriydelser. Hvis bønderne ikke gjorde som det blev dem pålagt, blev de kastet i ”hullet”, hvor de kun fik vand og brød, eller blev straffet med træhesten.

Sidst i 1750`erne overtager han de 18 Grøngrøft gårde i Tumbøl, hvilket de Tumbøl bønder bestemt ikke var tilfredse med. Godsejeren opfattede dem som livegne, og stillede ustandseligt nye krav til dem, selvom de havde en kontrakt fra 1721. Det medførte, at de gik til Overretten i Slesvig, hvor de vandt retssagen, og efterfølgende frikøbte deres gårde.

Omkring 1770 overdrog Hans Petersen Ladegård til sin ældste søn Andreas Petersen. Sønnen førte et udsvævende liv og kom snart i økonomiske vanskeligheder. For at holde skindet på næsen, begyndte han at frasælge enkelte gårde til bønderne.

Andreas Petersen solgte Ladegård videre til sin broder Kaptajn Søncke Ludewig Petersen, der havde været i dansk militærtjeneste. Han fortsatte sin broders politik med bortsalg af gårde og parceller fra hovedgårdsjorden.

Kaptajn Søncke Ludewig Petersen solgte i 1790 Ladegård til sin broders søn Andreas Petræus for 15.000 rdl. og overtog samtidig en parcel, som fik navnet ”Ludwigsruh”. Her døde han i 1801. Det fortælles om ham, at han ved sin død var en ludfattig mand, ja en tigger, eller som man sagde dengang ”en bejmand”.

Den nye godsejer var fætter til de to foregående ejere og præstesøn fra Felsted, gift med Martha Margaretha Brodersen fra Kegnæsgård. Han døde i 1803, og stedet blev overtaget af deres søn Andreas Petræus, der igen i 1811 solgte den til sin svoger Hans Christopher Ohlsen.

Hvad skyldes det så, at området hører under Felsted kirke??

Som beskrevet ovenfor; var ejerne af Ladegård fra 1748 og fremefter alle efterkommere af præsten Andreas Petræus i Felsted. ”Petræus”, det latinske navn for Petersen. På den tid var det i gejstlig henseende finere at hedde Petræus, frem for det mere jævne Petersen.

Beboerne i området har sikkert gennem de sidste århundreder have hørt under Kværs kirke og sogn, så hvorfor nu denne ændring?

I Felsted kirkebog finder man først navne fra området efter år 1767, og her spiller godsejeren på Kværs ladegård helt sikkert en rolle.

Det nære familieforhold mellem godsejeren og præsten i Felsted, har sikkert været en medvirkende årsag til, at beboerne i området er kommet under Felsted kirke. Søncke Ludewig Petersen er måske på grund af sin hårde fremfærd overfor bønderne i Felsted og Kværs sogne blevet uvenner med præsten i Kværs.

Det og så det nære familieforhold, har måske været en medvirkende årsag til, at området kom under Felsted kirke.

Ved at beboerne i området kom under Felsted kirke skulle de nu betale ”tiende og afgifter til kirken og præsten i Felsted. Dette var med til at styrke kirken og præstens indtægter og den generelle indflydelse. Jo, såvel præsten som godsejeren har set deres fordel i, at de var i familie.

Kortskitse over området.

Alt indenfor det skraverede hører under Felsted kirke

Familier der har boet i området fra slutningen af 1700-tallet:

Felstedvej 40

Johan Hansen fra Skodsbøl køber i 1782 en parcel ”**Vaarbjerg**” af godsejer Søncke Ludewig Petersen på Kværs Ladegård. Parcellen var på 11 ha, men ved løbende tilkøb af jord, har ejendommen p.t. et betydeligt større areal.

1784 En stedsøn Peter Hansen overtager parcellen med bygninger.

Peter Hansen f. 1754, død 1827, s.a. Hans Andersen og Botilla i Skodsbøl.

Gift 1784 i Broager kirke med Cathrin Marie Jensen fra Mølmark.

Børn: 1. Boel f. 1785, 2. Jens f. 1787, 3. Hans Peter f. 1788

1821 Hans Peter Hansen søn, f. 1788 overtager ejendommen.

Gift 1817 i Felsted kirke med Maren Clausen f. 1786, død 1854, d.a. kådner Hans Clausen og Ellen på gården Assenholm.

Børn: 1. Peter f. 1818, død 7 uger gl. 2. Ellen f. 1819, 3. Peter f. 1821, 3. Cathrine f. 1825, g. Nis Petersen Paulsen fra Varnæs, bolsmand i Hostrup.

1857 Peter Hansen søn, f. 1821, død 1902,

Gift 1849 Cecilie/Sille Marie f. 1826, død 1997, 61 år, d.a.

Inderst Peter Hansen og Anna Catharina i Kær, Ulkebøl

Børn: 1. Helene, 2. Hans f. 1850, se nedenfor, 3. Peter i Amerika, 4. Jens Peter f. 1857, 5. Christian f. 1859, 6. Ann Cathrine f. 1864.

1886 Hans Hansen søn, f. 1850, død 1924,

Gift 1886 Cathrin Jessen f. 1859, død 1915, 55 år 9 md, d.a. Jørgen Peter Jessen og Margrethe Marie, Felstedmark

Børn: 1. Peter, se nedenfor, 2. Jørgen som faldt i 1. verdenskrig, 3. Jens Peter, parcellist på Møllevej 33, Felsted, 4. Cecilie f. 1893, død 1967.

1924 Peter Hansen søn, f. 1888, død 1977,

Gift 1921 Anne Marie Lassen f. 1891, død 1979, d.a. gdr. Jacob Lassen og Marie f. Clausen

Børn: 1. Hans, 2. Cathrine.

1945 Hans Hansen søn, f. 1922,

Gift 1945 i Bov kirke med Agathe Rossen fra Frøslev,

Børn: 1. Anne Dorothea, 2. Peter, 3. Hans Jørgen, 4. Marie Cecilie

Hans og Agathe Hansen fortæller om deres liv og oplevelser på ejendommen:

Ved overtagelsen i 1945, lige efter 2. verdenskrigs afslutning hvor alt var usikkert, var det med at se fremad, for dårligere kunne det næppe blive.

Bygningerne var i dårlig stand, så her var der nok at tage fat i. Besætningen bestod af 3 køer, 3 gamle heste, en so samt nogle høns og gæs. For at supplere indtægten bød jeg på mælkekørslen til mejeriet i Kværs og fik den. Vi boede jo yderst i distriktet, hvilket var en stor fordel, når jeg skulle hente mælk ved leverandørerne. Det gjaldt om at køre den korteste vej uden for alt for mange svinkeærinder på vejen til og fra mejeriet. Transporten foregik i begyndelsen med hest og vogn, men fra 1950 købte vi en traktor, en tocyndret "Deutsch", så nu gik det hurtigere. Senere fik vi endnu en tur, da Ladegårdskov mejeri blev nedlagt.

Vi øgede vores hønsebesætning og havde en overgang 200 høns, hvilket gjorde at vi måtte bygge nyt hønsehus. Det store hønsehold gav mange æg, som vi i starten solgte til købmanden i Snurom.

Købmanden kunne ikke aftage så mange æg, så overskuddet solgte vi videre til Als Ægeksport, som kom og hentede dem. I forsommeren solgte vi mange rugeæg. For at få nok befrugtede æg, skulle vi have 1 hane for hver 10 høns.

Gl. fam. Gravsten på Felsted kirkegård

Luftfoto af gården Vaarbjerg med aftægts hus til højre i billedet. Foto ca. 1950

Noget af det første vi foretog os, var at dræne vores marker der var meget vandlidende, så det blev nødvendigt at få dem drænet. Hedeselskabet udarbejdede en dræningsplan, og arbejdet gik i gang. Dræningsarbejdet blev udført af dræningsmester Hermann Jacobsen i Tråsbøl. Alt arbejde blev udført med håndkraft, i en dybde op til 3 meter. I takt med at markerne var blevet drænet, kunne markerne dyrkes endnu bedre, og udbyttet øgedes. Antallet af køer øgedes med de jordforbedringer vi havde foretaget, og vi havde en overgang 23 køer, som gav meget arbejde.

I 1950'erne byggede vi en ny svinestald, og i 1979 overtog vi hele Ladegårds svinebesætning. Besætningen blev en tid på Ladegård, så vi kørte i pendulfart mellem Vaarbjerg og Ladegård.

I 1984 overtog Hans Jørgen ejendommen og byggede en ny stor svinestald, som kunne rumme alle svin fra Ladegård. Køerne blev afskaffet, og kostalden bygget om til sostald.

1984 Hans Jørgen Vaarbjerg, f. 1952, tager stednavnet Vaarbjerg til efternavn.

Gift 1976 med Helga Hanssen fra Nørremølle.

Børn: 1. Rasmus, 2. Anders.

Brenholm, art. 8. Ladegård

Et kådner- parcelliststed, også kaldt for et Kobbelparcellist-sted

Stedet blev oprettet ved frikøb af en parcel kaldet ”**Brenholm**”, fra godset Ladegård.

Stednavnet Brenholm kommer af plantenavnet Bregne.

Den første ejer vi har kendskab til, er Christian Hansen,

1768 Christian Hansen, f. 1735, død 1816, s.a. kådner Hans Christiansen og Ingeborg i Adsbøl.

Gift 1x 1768 med Ann Margreth Petersen, død 1774, d.a. kådner Peter Hansen i Rinkenæs,

Børn: 1. Hans Christian f. 1769, 2. Hans Peter f. 1770, se nedenfor, 3. Christian f. 1772, g. Anna Adolphs i Dybbøl, 4. Dødfødt barn 1774.

Christian gift 2x 1775 med Ellen Johansen, f. 1742, død 1830, d.a. bolsmand Johan Lorenzen og Trinick i Tumbøl, 6 børn: 1. Johan f. 1776, g. Gunder Hinrichsen i Varnæs, 2. Mett Margreth f. 1778, g. Peter Lausen i Fiskbækskov, senere i Varnæs, 3. Peter Hansen f. 1779, død 1824, g. 1809 Ida Hinrichsen, enke efter kådner og kromand Peter Paulsen i Skovbøl, g. 2x Ann Margreth Iversen fra Svejrup, 4. Dødfødt 1781, 5. Laurtz f. 1782, g. Anne Wollesen i Skovbøl, 6. Trinick f. 1783, g. Hans Clausen i Egersund, 7. Claus f. 1785, g. Marie Kierstin i Skovbøl.

1799 Hans Peter Hansen søn f. 1770, død 1846,

Gift 1804 med Mette Marie f. 1777, død 1851, d.a. smed Hans Petersen og Marie i Hokkerup, Børn: 1. Christian f. 1805, g. Anna i Klipleve, 2. Hans Peter f. 1808, død 1850, ugift i Brenholm, 3. Hans Jørgen f. 1810, død 1845, 35 år, ugift hos broderen i Brenholm, 4. Johan f. 1812, død 1884 i Snurom, g. Anna Cathrina Post, parcellist i Snurom, 5. Peter f. 1816, se nedenfor, 6. Anna Margreth f. 1818, 7. Dødfødt 1819, 8. Lorenz f. 1820, bødker på Fiskbæk

Til ejendommen blev der opført en aftægtsbolig omkring 1799, til Christian Hansen og Ellen. Huset var et lille hus på 23 m², så det var ikke stort, men det blev fortsat anvendt som aftægtsbolig i mange år, inden det blev fjernet.

1845 Peter Hansen søn f. 1816 overtager stedet.

Gift 1845 med enke Cathrina Maria Kaufchlund f. 1812 i Kværs sogn, g. 1x Christophersen,

Børn: 1. Metta Maria f. 1846, 2. Hans Peter f. 1848, 3. Jes f. 1850, 4. Christian f. 1853

1854 Peter Asmussen Hammer, f. 1820, død 1888 i Velkær, s.a. bolsmand Samuel Hammer og Anna Lausen i Tumbøl.

Gift 1847 med Sophie Magdalena Thaysen, f. 1820, død 1889 i Velkær, d.a. bolsmand Franz Albrecht Thaysen og Charlotte Volf i Skovbøl, ingen børn.

Han overtog først faderens ejendom på Hesselroj 2, Tumbøl i 1848, men måtte afstå den, hvorefter familien flyttede hertil. Det har heller ikke været godt, så i 1857 må familien igen flytte og overtager et parcelsted, Velkær 17.

1857 Peter Bonde overtager stedet.

1858 Nis Erichsen f. 1817, død 1895, s.a. tjenestekarl Erich Nissen og Maren Christens dt på Hjortspring. Gift 1858 med Kirstine Marie Hansen, f. 1825, død 1893, d.a. parcellist Hans Jørgensen og Anna Maria i Hjortspringlund.

Børn: Maren Margrethe f. 28.08.1863, se nedenfor

1885 Hans Petersen Bladt (Sv.s.) f. 1854, død 1934, s.a. Peter Jørgensen Bladt og Helene el. Ellen Marie i Alsted, Asserballeskov.

Gift 1885 Maren Margrethe f. 28.08.1863,

Børn: 1. Peter Petersen Bladt f. 1886, død ½ år, 2. Nis P. Bladt f. 1888, faldt i 1.verdenskrig, 3. Christine Marie f. 1891, se nedenfor, 4. Helene Marie f. 1894, død 1899, 5. Mette Dorothea f. 1897, død 1899.

6. Helene Marie f. 1899, g. 1926 smed- og cykelmekaniker Oskar Hermann Carl Bete, f. 1901 i Grøngrøft, s.a. gartner Heinrich Chr. Friedrich Bete og Rosa Cathrine Christine Brügmann, Grøngrøft.

Gartner Heinrich Chr. Bete var i mange år gartner og herskabsskusk på Grøngrøft.

T. h. på gårdspladsen ses fam. Hans Petersen Bladt, med hustru og 4 børn. Familien t.v. kendes ikke, foto ca. 1900

1919 Hans Peter Petersen svigersøn f. 17/12 1884, død 17/12 1946, s.a. Hans Peter Petersen i Varnæs,

Gift 1919 med Christine Marie Bladt f. 17/3 1891, død 21/11 1975,

Børn: 1. Margrethe f. 1920, g. Christian Mathiesen, 2. Ingeborg f. 1922, se nedenfor

1949 Christian Jessen svigersøn f. 12/4 1923, død 2008, s.a. Hans Peter Jessen og Marie i Skovbøl.

Gift 1945 med Ingeborg f. 1922,

Børn: 1. Rita f. 4.09.1945, se bol Tr. 9a i Tråsbøl, 2. Lis, 3. Hans Peter

1985 Kådnerstedet sælges til landmand Hans Jørgen Vaarbjerg på Felstedvej. Han tillægger jorden derfra til sin ejendom. Kådnerhuset ændres nu til en almindelig bolig, og familien Jessen flytter til Felsted.

Ingeborg fortæller om sine oplevelser fra barndommen på Brenholm. Hun fortæller - at bestyrer Jordsal på Grøngrøft, hver morgen red forbi deres ejendom på sin hest ad den gamle vej der gik fra Grøngrøft over til Brenholm og videre til Snurom kro. Her fik han sin daglige morgendram, hvorefter han red tilbage ad samme vej.

Ingeborgs søster Margrethe var tjenestepige på Grøngrøft og skulle deltage som malkepige i malkningen af gårdens over 100 køer. De skulle malkes to gange hver dag med start tidlig morgen og igen fra midt om eftermiddagen. Hver malkepige skulle håndmalke 18 køer, så det var om at hænge i. Ingeborg fortæller

videre, at hendes far overtog stedet i 1920 og at de til at begynde med kun havde en hest. I takt med at der kom nye og større redskaber på markedet, som bl.a. var med til at gøre markarbejdet lettere og mere effektivt, blev der indkøbt nye og større redskaber. Den ene hest kunne ikke mere klare det daglige arbejde, og derfor blev der købt en hest mere.

Stuehuset var i min barndom delt op i bolig i den ene ende og stald i den anden. Det var ikke noget stort hus, 7,4 x 19,0 m, hvor stuehuset udgjorde den ene halvdel. Der var således ikke megen plads til mange dyr i stalden, kun en fire - fem køer, et par svin og nogle høns.

Ejendommens areal blev med tiden udvidet med køb af en mark, der lå i Felsted sogn, og stødte op til ejendommen, der nu var på 7,6 ha. I takt med at arealet blev udvidet, blev der opført nye avlsbygninger, men disse er nu fjernet.

Til ejendommen blev der opført en aftægtsbolig omkring 1799, til Christian Hansen og Ellen. Huset var et lille hus på 23 m², så det var ikke stort, men det blev fortsat anvendt som aftægts bolig i mange år, inden det blev fjernet.

Ingeborg kaldet Inge har været glad ved heste siden hun var ganske lille. Hun var kun en lille pige på 9-10 år, da hun gik alene og harvede jorden på Brenholm. Hun har altid været vild med heste, og var altid den der sad på den midterste hest, når der skulle høstes korn med selvbinderen, hvor man havde 3 heste spændt for.

Som alle andre unge kom Inge ud at tjene efter konfirmationen og kom til gården "Kokhave" i Snurom. Der red karlene på hestene og øvede ringridning, og det ville Inge også, men hun havde ingen sadel, så hun cyklede hen til naboen og spurgte om lov til at låne en sadel.

Efter at have lært sin kommende mand Christian at kende, red de begge på deres hest til ringridning rundt omkring i landsdelen. Inge deltog til langt op i årene sammen med Christian ved ringriderkonkurrencer i bl.a. Sønderborg, Aabenraa, Gråsten, Kværs, Tumbøl osv., og det blev med årene til mange titler. Ved ringridningen i Tumbøl, nåede Christian Jessen at få 50 års medaljen i 1996.

I Tumbøl ringridnings gamle protokoller kan vi ses at hun har været med til ringridning første gang i 1940 i Tumbøl. Hun var den eneste kvindelige rytter, og der blev ekstra oprettet en 1. dameklasse dette år. Inge tog 9 ringe. Af protokollen fremgår det, at hun har været med i næsten alle årene indtil 1959.

Snurom 26 - Ludwigsruh – Parcelliststed

Kaptajn Søncke Ludewig Petersen overtog det adelige gods Kværs Ladegård i 1785 efter sin storebror Andreas. Han kom i store økonomiske vanskeligheder, og måtte i 1790 sælge Kværs Ladegård til sin broders søn, Andreas Petræus. Han beholder en parcel af ladegården, og kalder stedet for "Ludwigsruh".

Søncke Ludewig Petersen er født 22.09.1742 på Gammelgård på Als, Han døde ludfattig den 31. maj 1801 og blev 5. juni begravet på Felsted kirkegård. Han var søn af kongl. forpagter af Gammelgård på Als og af det adelige gods Kværs Ladegård Hans Petersen og Barbara Magarethe f. Lützen fra Neuenkirchen.

Søncke havde lyst til militæret, og rejste efter sin konfirmation til København og gik i Kongl. tjeneste – blev løjtnant ved Infanteriet og sluttede med rang af Kaptajn.

Gift 27.04.1784 Anna Maria Clausen fra Avnbølgård i 10 år, ingen børn født i ægteskabet.

Gift 2x med sin vielgeliebte husholderske Marie Petersen d.a. skolelærer Peter Petersen Schwennesen og Botilla i Aabenraa.

1798 Lorenz Friedrich Woller, f. 1766, død 1843, overtaget stedet. Han er s.a. farver og kådner Christian Friedrich Woller og Marie Margrethe Sørensen, Kirkevej 4 i Felsted.

Gift med Marie Petersen, død 1801, enke efter Søncke Ludewig Petersen

Lorenz Friedrich Woller bliver ikke længe på Ludwigsruh.

Gift 2x 1802 med Ann Jørgensen fra Tumbøl, enke efter fri-kådner Jørgen Petersen i Felstedskov. Familien flytter til Felstedskov og overtager kådnerstedet på Varnæsvej 595, efter Ann Jørgensens afdøde mand.
Børn: 1. Marie Margrethe, g. 1827 kådner Hans Jørgen Johannsen i Felstedskov.

1806 Skibskaptajn Lorenz Lassen fra Sandager overtager parcellisstedet "Ludwigsruh".

1844 Lorenz Lassen søn, f. 1800, død 1879,
Gift 1834 Mette Marie Toft, f. 1800, død 1851, d.a. kådner Jens Toft og Anna Maria Richels i Fiskbækskov.
Børn: 1. Lorenz f. 1835, død 1836, 2. Jens Peter f. 1857, død 1897, ugift, Jørgen f. 1840, død 1842.

Ejendommens areal øges ved tilkøb af jord og er i "Ludvigsro" Lufffoto ca. 1950
1870'erne på 28,9 ha. I de forløbne år er der mange forskellige ejere, som ved frasalg reducerer arealet, der i 1906 er på 8,0 ha.

1876 Peter Lassen, f. 1834 i Styding, død 1910, 75 år i Tumbøl, g. Margrethe Marie f. Lorenzen, død 1910, 85 år på Ludvigsro.

1881 Hans Peter Mathiesen

1892 Christen Madsen

1899 Gottfried Bløhs

1901 Heinrich Engelbrechtsen, g. Cathrina Maria Wollesen, 1. søn, Peter Jørgen f. 1902.

1902 Nis Jepsen

1903 Lorenz Peter Thomsen, g. Dorothea Schwertseger, 1 dt. Magdalena Dorothea f. 1904

1906 Christian Gottlieb Christiansen

1907 Hans Rasmussen

1907 blev ejendommen renoveret og ombygget til dens nuværende udseende.

1910 Johann Christian Jörs

1912 Friedrich Iversen

Gift Marie Kirstine Jørgensen fra Mindebjerg, (en datter, Christine f. 1897 i Bredsten, Kegnæs, g. 1924 smed Jørgen Hansen i Mindebjerg)

1933 Peter Iversen søn, f. 1900 i Vibøge, Lysabild sogn, overtager stedet, og gift med Ulrike Kathrine, d.a. Nis Peter Todsens og Ulrike i Tråsbøl

1978 Murer Tom Petersen i Gråsten overtager stedet efter en hr. Bruhn, der havde påbegyndt en renovering, som Tom Petersen færdiggør. Hele jordtilliggendet er solgt fra og ejendommen er nu reduceret til et hus med ca. 0,2 ha jord til.

1995 Jan Petersen er nuværende ejer, og overtager stedet af Jens Grube.

Ved siden af ejendommen blev der i slutningen af 1800-tallet opført en aftægtsbolig. Boligen blev i mange år derefter anvendt som lejebolig, hvor der i tidens løb har boet mange forskellige familier. Huset blev i 1960 solgt til Flemming Wendelbo.

Aftægtsboligen var i mange år afleveringssted for pakker og medicin, som dagligt blev leveret med rutebilen, fra enten Gråsten eller Aabenraa. Thorkild Kohls fortæller, at i hans barndom, var det almindelig praksis, at man kunne sende medicin fra apoteket, samt pakker m.m. med rutebil, der så afleverede det på faste steder på ruten, hvorefter man kunne hente det. Ligeledes var det også praksis, at rutebilen medbragte

f.eks. daggamle kyllinger. Kyllingerne tålte ikke lang transporttid, og til dette var rutebilen et hurtigt befordringsmiddel. På rutebilstationen i Aabenraa var der en pakkeafdeling, der sørgede for at modtage, fordele og ekspedere disse til de bestemte ruter.

Felstedvej 36. Parcelliststed, opført på parcellen ”Snurom”.

Parcelliststedet er oprettet ved køb af parcellen ”Snurom”. Parcellen var på 6 tdr. land, men efterfølgende er der tilkøbt arealer, fra Snurom kro, præstegårdsjord m.m., til nu 29,9 ha.

Johan Hansen Parcellist og Daglejer, f. 1812, død 1884, s.a. kådner Hans Peter Hansen og Mette Marie, Brenholm. Gift 1836 i Kværs kirke Anna Cathrina f. 1809, død 1886, 76 år i Snurom, d.a. kådner Christian Post og Anna Maria Hansen i Ladegårdskov.

Børn: 1. Hans Peter f. 1841, se nedenfor, 2. Maria f. g. parcellist Christian Nissen på Kværsmark

1873 Hans Peter Hansen søn, f. 1841, død 1899, overtager stedet.

Gift 1873 Anna Maria f. 1842, død 1918, d.a. kådner Christian Hansen og Ann Cathrin i Bøjskovskov.

Børn: 1. Cathrine f. 1873, død 1911, g. 1901 murer Andreas Lassen, 2. Anna Maria f. 1875, 3. Christine f. 1880, se nedenfor

1905 Georg Uzkureit el. Urtzurkeit (Sv.s.) f. 30/12 1875 i Breitenstein / Alt-Stampönen, el. Stonupönen, død 18.11.1958 i Snurom.

Gift 1904 Christine Hansen f. 1880, død 1954.

Børn: 1. Peter f. 1908, død 1908, 2. Anne Marie f. 1910, g. 1939 Hans Geertsen i Hønkys, Egvad sogn, 3. Cathrine f. 1914.

1945 Christen Herman Kohls svigersøn, f. 1906 på Stensgård, Oksbøl sogn, Als, overtager stedet.

Gift 1934 med Cathrine Uzkureit, f. 1914, død 2000.

Børn: 1. Harry f. 1934, død 2006, 2. Erling f. 1939, 3. Gerhard f. 1942, 4. Thorkild f. 1946.

Harry Kohls søn, f. 1934 overtager stedet.

Efter Harrys død i 2006 overtager broderen Thorkild stedet.

Thorkild Kohls fortæller, at hans farfar Georg Uzkureit kom fra Breitenstein, som ligger i det sydøstlige Tyskland ind mod den nuværende grænse til Polen. Georg Uzkureit kom hertil i slutningen af 1900-tallet og arbejdede ved anlæggelsen af småbanerne i Flensborg området. Da anlægsarbejdet var færdigt, skulle arbejderne tilbage til deres hjemegn. Han var ikke parat til at tage hjem, men valgte i stedet at tage nordpå med skib fra Sønderborg, for at se om der var arbejde der.

Efter nogen tid, fik han arbejde som daglejer ved Hans Festersen i Kockhave, hvor han mødte sin kommende hustru, Christine Hansen.

Kådnerstedet som det så ud før branden i 1950, foto 1905

Familiens gravsten på Felsted kirkegård

Ejendommen der var stråttækket se billedet, brændte ned til grunden den 21.08.1950, kl. 12.30. Det hele går meget hurtigt, så brandværnet måtte nøjes med at efterslukke. Familien reddede kun få ejendele. Efter branden opholder familien sig først et par dage på Snurom kro og flytter derefter til et skovløberhus i Engskov. Her bor de en kort tid, hvorefter de flytter ind i et vognskur ved siden af deres nedbrændte ejendom. Vognskuret bliver nødtørftigt udvidet og forbedret, og her bor familien med 4 drenge under kummerlige forhold i et års tid, indtil de kan flytte ind i det nybyggede stuehus. Christen Kohls familie stammer oprindeligt fra det samme område ved den polske grænse, som Georg Uzkureit kom fra.

Den nyopførte ejendom, Felstedvej 36

Snurom 4. Ladegård matr. 29.

Christian Jørgensen Schmidt (under Gråsten) ejer af et skovskifte fra Hans Petersens bol i Felsted, og sælger det i 1839 til Jens Jensen.

1796 Christian Jørgensen Schmidt,
Gift med Ann Sophie Jensen Hollesen.
Børn: 1. Sille f. 1781,

1839 Jens Jensen f. 1808 i Holbøl, kådner i Snurom - 1842 Grøngrøft inderst i Tumbøl.
Gift Christina Nielsen f. 1810 i Tinglev,
Børn: 1. Pauline f. 1841 i Snurom, død 1842 i Tumbøl, 2. Lorenz Peter f. 1843 i Tumbøl, 3. Peter f. 7.02.1845 i Tumbøl, 4. Pauline f. 5.02.1847 i Felstedskov

1841 tillægges 12 shipp jord fra naboen - Lorenz Lassen Ludvigsro overtager stedet.

1844 Jens Lassen Andresen Holm, snedker, f. 1800, død 1856, overtager stedet. Han er s.a. inderst og snedker Andreas Lassen Holm i Hejls.
Gift 1830 Anna Margrethe f. 1801, død 1879, d.a. skipper Peter Petersen og Cathrine Marie Lange fra Sønderborg.
Børn: 1. Anna Helene f. 1830, 2. Cathrine Marie f. 1833, 3. Cathrine Marie f. 1835, 4. Andreas 1837, se nedenfor, 5. Peter f. 1840, 6. Margrethe Marie Hedevig f. 1841, 7. Elise Dorothea Holm f. 1844, g. arbejder Jens Petersen
De seks første børn er født i Tumbøl, hvor familien bor i den gamle skole på Tumbøl Bygade.

1866 Andreas Lassen Holm søn f. 1837, død 1900, overtager stedet.
Gift 1866 Elsabe Henriette Laban f. 1832, død 1899, d.a. Peter Friedrich Laban og Sophie i Kobbermølle.
Børn: 1. Andreas Lassen Holm f. 1874 i Bekken, Rinkenæs, g. 1901 Anna Maria Hansen, d.a. parcellist Hans Peter Hansen og Anne Marie i Snurom, 2. Jens f. 1867, 3. Henriette Friederica f. 1869, g. 1892 Per Elof Olsson fra Harby sogn, Kalmar len S. 4. Peter Friedrich f. 1871

1900 Jens Lassen Holm søn, f. 1867, død 1952, overtager stedet og snedkerforretningen.
Gift med Silla Juliane Marie Helene Sine Johannsen,
Børn: 1. Andreas Lassen Holm f. 1894, faldt i 1. Verdenskrig, død 9.10.1918, 2. Johanna Elisa Henriette f. 1895, død 1909, 14 år, 3. Johann Peter f. 1897, g. Kohls, 4. Elise Margreth f.

1901, g. 1925 Christian Peter Schmidt fra Petersholm i Kværs sogn. 5. Hans f. 1902, g. 1927 Anna Margretha Teresa Nissen fra Nordborg. 6. Jens f. 1904, ugift, 7. Julius f. 1905, se nedenfor.

1935 Julius Lassen Holm søn, f. 1905, død 2001, overtager stedet og snedkerforretningen. Gift med Anita Charlotte Clausen død 4.05.1947, 44 år på "Spangsbjerg" sanatorium, d.a. arbejder Andreas Clausen og Anna Charlotte Carlsdatter i Aabenraa.

Børn: 1. Jens Otto, f. 1926, g. Lissy, død nov. 1967, 2. Verner Andreas f. 1928, ugift, død 1.05.1947, 3. Olga f. 1936, g. Henry Holm, bosat i Sdr. Omme, 4. Horst Walther f. 1945, g. Elly Olesen, bosat på Fyn

Moderen Anita Charlotte f. Clausen og sønnen Verner Andreas fik stillet diagnosen Tuberkulose, blev indlagt på Spangsbjerg sanatorium, hvor de døde.

Gift 2x 1952 med Inger f. 1926 i Ribe, død 1.06.2009.

Børn: 1. Julius f. 1954, død 1975, 2. Ursula f. 1957, g. Kim Laursen.

Firmaet blev grundlagt i 1844 af Jens Lassen Andresen Holm, der var uddannet snedker. Han køber stedet der har et mindre jordtilliggende, og driver stedet som et kådnersted med tilhørende snedkeri.

Snedkerværkstedet var indrettet i de gamle avlsbygninger, der var sammenbygget med stuehuset. Værkstedet er senere blevet udvidet med en 1. sal. Det var meget upraktisk med værksted i to etager, hvorefter Julius Lassen Holm i 1960 valgte at bygge et nyt og mere praktisk indrettet snedkerværksted umiddelbart øst for ejendommen.

Julius Lassen Holms døbt 1954

Forretningen med værksted bliver overtaget af snedkersvend Johnni Vogt, der viderefører firmaet. For at bo tæt ved værkstedet opfører han et nyt enfamiliehus på et grundstykke over for værkstedet, Snurom nr. 14.

Johnni Vogt var den sidste snedkermester på stedet og nedlagt. Dermed er et af de driftige gamle firmaers tid i det lille lokalområde forbi.

2008 Jacob Frandsen overtager stedet.

2016 Jenni Hansen Sørensen og Lars Fisker Sørensen overtager stedet.

Snurom 12, Inderstested og kro i Snurom. art. 28 Ladegård.Ladeg. II folie 188, 223

Stedet er et lille Inderstested = et lille hus med jord, på ialt 12 schipp land.

Christen Rasmussen f. 1747, død 1824, s.a. Rasmus Christensen i Skelde og Karen Lassens dt.

Gift 1777 Anna, f. 1752, død 1840, d.a. Inderst Hans Clausen og Anna i Bovrup.

Børn: 1. Matthias f. ca. 1778 i Ullerup, se nedenfor, 2. Ann Cathrin g. Christen Thomsen, Rosthorn, nu Egersund, 3. Anna Maria, g. Hans Vold i Blans, 4. Martha Margretha g. 1817 Lorenz Paulsen fra Ladegårdskov, bosat i Leert og Lygum, 5. Hans f. 1786, død knap 3 år gl., 6. Anna f. 1793, død 1859 på Felsted sogns fattighus. Hun var idiot, og i de sidste 10 – 12 år var hun fuldstændig vanvittig, 7. Ann Marie f. 1789, 8. Martha Margreth f. 1791, 9. Ann f. 1793, 10. Andreas f. 1799, død 22/12 1800, 1 år.

1824 Mathias Asmussen Beutang søn, f. 1778 i Ullerup, død 1841,

Gift 1780 med Mette Marie, død 1834, 53 år, d.a. inderst Hans Jessen og Anna i Kværs.

Børn: 1. Christen f. 1805, død 5 md. 2. Christen Asmussen Beutang f. 1808, se nedenfor, 3. Ann Cathrin f. 1810, g. Peter Jochimsen i Kværs, 4. Marie f. 1812, hun føder et uægte barn Christen f. 1840, død 1843, 3

år, 5. Hans Asmussen Beutang f. 1815, 6. Hans Jørgen f. 1818, g. 1842 Kiestin Tagmoes, d.a. skrædder Jørgen Tagmoes og Else i Felstedskov, 7. Ellen f. 1821, død 1843, 22½ år i Snurom
 N.B. Jørgen Eschelsen fra Ribe død 21/3 1834, 49 år, gift Mette Wilhelms p.t. Grøngrøft, døde hos Ladeg. kådner Mathias Asmussen Beutang i Snurom. Efterlader 4 børn.

Christian Asmussen Beutang søn, f. 1808, overtager stedet, som de må have ejet i en meget kort tid. Han blev gift med Ann, d.a. Hans Jørgensen i Bovrup

Ved kontrakt af 7/7 1841 frasælges de det meste af jorden, samt to moseskifter i Felsted, i alt 12 schipp land til den ene nabo Jens Jensen, og det lille grundstykke reduceres til 678 m2. Med frasalget ophører krodriften, som overtages af naboen på Snurom nr. 1.

I året 1842 udvider naboen på kådnerstedet, Snurom 1. med krodrift og opfører "æ Gømmelfart". Årstallene 1842 står endnu på sydgavlen.

t.v. Snurom 12, t.h. Julius Holms snedkeri, foto o. 1910

1844 Marie Asmussen Beutang datter, f. 1812, se nedenfor
 Hun fødte et barn: Hans Detlefsen Krog f. 1835, fader er: Nicolay Detlefsen Krog fra Abild, p.t. i København. Det må være ham, der i 1887 køber huset af sin moder og stedfader. En søn, Lorenz Detlefsen Krog p.t. kanonér i Rendsborg, g. Anna Margretha Petersen i Snurom, føder en søn, Hans Detlefsen Krog, født 1896, se nedenfor. Moderen opholder sig p.t. hos sin svigerfamilie i Snurom, se nedenfor.

Snurom 12, foto 2008

1860 Niels Petersen Mau svigersøn, f. 1844, død 1896, overtager huset. Han er s.a. Richel Petersen Mau i Felstedskov og Ingeborg Kiestine Tadberg. Gift 1844 med Marie Asmussen Beutang, f. 1812, død 1889, se ovenfor.
 Børn: 1. Asmus f. 1845, død 1 år gl., 2. Ingeborg Marie f. 1846, død 1859, 13 år, 3. Mette Marie f. 1848, død 1849 8 md, 4. Mette Marie f. 1852, død 1862, 5. Peter f. 1856, død 1865

1887 Hans Detlefsen Krogh,

Gift med Marie Jochimsen,

Børn: 1. Peter f. 1862 i Kiding kådnerhus, 2. Marie f. i Skovbøl, 3. Hans f. 1873 på Christiansens teglgård i Ny Skovbøl, 4. Lorenz Detlefsen Krog f. 1874 i Hostrupskov, p.t. kanonér i Rendsborg, g. 1897 Anna Margretha Petersen f 1876, d.a. arbejder Jens Petersen og Elisa Dorothea Holm i Snurom.

1897 Skrædder, Lorenz Peter Nielsen

1900 Arbejder, Philipp Sibbesen el. Sebbesen

1919 Hans Petersen Bladt fra Brenholm

1941 Frederik Kraft, f. 1900, død 1964,

Gift med Christine f. 1905, død 1996, 91 år

Børn: 1. Christine f. 1933, død 1959, 2. Anthon Kraft

2006 Inge Marie og Henning Andersen

Snurom 14

1978 Snedkermester Johnny Fogt opfører et nyt stuehus på grunden overfor snedkeriet, Snurom 4.

Ejendommene Snurom 12 og 14 ejes nu af Inge Marie og Henning Andersen.

Snurom 14

Snurom 6 - Kådnersted Ladeg. folie 74, 156, 239

Jens Paulsen f. 1737, død 1796, overtager et grundstykke og opfører et kådnerhus. Han er s.a. skomager og kådner Paul Christophersen i Tumbøl og Maren Jespersen fra Aastrup.

Gift 1771 Maren f. 1737, død 1803, d.a. kådner Peter Lorenzen og Leene i Varnæs.

Børn: 1. Paul f. 1771, død 1773, 2. Paul f. 1773, se nedenfor, 3. Leene f. 1775.

Jens Paulsen kom som 13½ årig til Grøngrøft, hvor han arbejdede hos Herr. Kanceliråd Paulsen på Grøngrøft, hvor han uddannede sig som gartner. Han var der i 12 år, hvorefter han kom til Brahe Troldeborg på Fyn. Herfra tog han til godset St. Refstrup, hvor han arbejdede hos Auditeuer Sedelin som gartner i 2½ år. Derfra kom han til Ladegård hos Kaptajn Sønck Ludewig Petersen som gartner i 4 år. I den tid boede han i Brenholm, hvor han opførte et kådnerhus.

Paul Paulsen søn f. 1773, død 1854, 80 år, ugift. Paul havde en husholderske, Cathrine Marie Clausen, d.a. skolelærer Hans Jepsen Clausen og Helene Marie i Skovbøl. Hun døde 1845, 38 år gammel hos Paul Paulsen Brenholm.

1844 Lorenz Lassen på Ludvigsro overtager parcelstedet efter Paul Paulsen.

Parcelstedet er på da på 22 tdr. land, beliggende i Brenholm. Jorden bliver sammenlagt med Ludvigsro, og huset bliver fremover anvendt som lejebolig.

I 1897 genoprettes ejendommen som et parcelliststed på 9.66.61 ha, og stedet overtages af Jørgen Andresen Schmidt, gift med Maria Phillipsen. Familien købte i 1914 "Skræffelgård" i Nørballe, Felsted sogn og flyttede dertil.

Børn: 1. Andreas Andresen Schmidt f. 1898, g. 1927 med Mathilde Christiansen fra Syvmandsskov, 2. Christian f. 1903, 3. Jørgen f. 1904, død 1904.

1914 Christian Nicolay Hansen

1918 Christian Sibbesen el. Sebbesen

1919 Johannes Christian Zinkernagel

1923 Rasmus Theodor Jensen Valbjørn,

Gift med Ellen Jørgensen.

Børn: 1. Herluf Julius f. 1923, 2. Inger Marie f. 1925.

Ejendommen brændte i 1926 og et nyt stuehus og avlsbygninger opføres, se billede. Tumbøl frivillige brandværn var med til at slukke branden og brugte endnu deres gamle hestetrukne brandsprøjte, som skulle aktiveres ved håndkraft.

1928 Christian Peter Meyer

1931 Richard Kohls, g. Ellen

1934 Peter Jensen, g. Ellen Marie Kohls

1947 Peter Jensen eneejer

1971 Jørgen Ove Brodersen f. 19.02.1948, s.a. Johann Brodersen og Anni Ovesen i V. Sottrup

Gift 13.11.1979 Inger Callesen fra Broderup

Børn: 1. Anette f. 1973, 2. Heidi f. 1979.

Ved overtagelsen i 1971 havde ejendommen et areal på 9,66 ha, i 2023 matr. 65 Grøngrøft, matr. 51 Ladegård, matr. 179 Ladegård, i alt 15.6616 ha.

Jørgen Brodersen havde op til 52 malkekøer, som han afviklede i 2008.

Gastwirthschaft u. Müllerei v. C.M. Junker & Sohn "Æ gammelfart opført 1842, bemærk vindrosen foto ca. 1910

En stor tak til familierne, Hansen Vaarbjerg, Christian Jessen, Jørgen Brodersen, Inger Lassen Holm og Thorkild Kohls for jeres bidrag og medvirken til at gøre artiklen nærværende.

Kilder: Kirkebøger, Folketællinger, Ladegård Skyld - og Panteprotokoller, Grundbøger.

De viste billeder er stillet til artiklens rådighed af private og Historisk forening for Felsted sogns lokalarkiv

Kiding - gårde og kåd - indtil 1716

Landsbyen Kiding

Kiding er sammen med kirkebyen Felsted de to eneste landsbyer i sognet, hvis oprindelse kan føres tilbage til oldtiden.

De er oprettet i de første århundreder efter vor tidsregning, og Kiding må nok anses for sognets ældste landsby, oprettet omkring år 200 efter Kristi fødsel. Felsted sogn var inden vikingetiden dækket af skov, blot hvor Kiding og Felsted blev anlagt, måtte skoven vige.

Stednavnet Kiding er meget sjældent og kommer fra personnavnet Kide, der er afledt af slægtsnavnet; Kiding i flertal, altså flere personer som stammer fra Kide. Fra at være et slægtsnavn er det overført til landsbyen, hvor Kiding blev et stednavn.

I 1543 bestod landsbyen af 8 helbol, som i de sidste årtier af 1500-tallet blev delt i 16 halvbol. I hvert fald ser delingen ud til at være fuldført 1613. Delingen sluttedes tidligere end i sognets andre landsbyer, hvilket nok skyldes, at de Kiding bolsfolk sad i gode økonomiske kår. Til de 16 halvbol kom Kidinglund, et halvbol oprettet ca. 1580. Landsbyens gårde lå i en lang række, med få undtagelser, på østsiden af den gamle vej fra Bovrup til Gråsten.

Alle 17 bolsmænd samt kådnere hørte under Ahlefeldterne på Søgård, hvilket skulle blive deres skæbne, med nedlæggelsen af landsbyen Kiding i 1716.

Kilder: Hist. Årbog Felsted Sogn 1983, s. 70-75, og 1985 s. 79-100.

Ki. 1. Helbol. 1636 Hans v. Ahlefeldt på Søgård

1543 nævnes Christen Petersen på bolet

1613 nævnes Johann Petersen søn, på bolet, - har 4 stole i kirken.

1636 Bolet er delt i 2 halvbol

Ki. 1 a. Christen Jessen

Ki. 1 b. Hans Lorentzen

Ki. 1 a. Halvbol

1636- nævnes Christen Jessen - Johann Christensen - Hans Jørgensen

1666-74 Peter Schmed, død før 1684.

Børn: 1. Jens f. 1654, se nedenfor, 2. Hans Petersen Schmed f. 1660, død 1715, 44 år i Tråsbøl, se bol Tu. 8 i Tumbøl – bol Tr. 6a i Tråsbøl

Da Peter Schmed holdt op med at smede, er smedehuset overgået til den nye smed.

Jens Petersen Schmed - Vurderingsmand, Sandemand og Foged på Kiding.

Jens Petersen Schmed (Sv.s.) f. 1654 i Tumbøl, død 1720, 66 år i Tråsbøl.

Gift Boeld Peters dt. f. ca. 1650.

Børn: 1. Marie Elisabeth f. 1677, g. 1696 Hans Petersen Jensen, bol Tu. 7b i Tumbøl, 2. Elline f. g. 1700

Peter Hansen Toft, bol Tr. 8 a. i Tråsbøl, 3. Anna f. g. 1700 Peter *Petersen* Taysen fra Bovrup, kådner i

Tumbøl, 4. Peter f. 1686, død 1696, 5. Jørgen f. 1690, død 1704, 6. Anna f. 1692, g. 1716 Hans Jørgensen fra Bovrup, se Tr. 8 b. i Tråsbøl, 7. Hans f. 1695, død 1696, 8. Maren f. 1697, g. 1723 bolsmand Johan

Petersen, bol Tr. 1 b. 8 i Tråsbøl.

1709: halvbolet består af: 12 fag stuehus, tærskelade og ko- og hestestald.
5 fag kornlade og 11 fag anden lade.
Besætning: 6 heste, 1 fæl, 6 køer, 1 kvie, 3 kalve, 4 får, 3 svin og 2 gæs.
Udsæd: 2 tdr. rug, 2 tdr. byg, 10 tdr. havre, 1 td. 2 sk. boghvede.

1716 Familien flyttede til Tråsbøl og overtager bol Tr. 8 b.

Ki. 1 b. Halvbol

Lafrenz Christensen

1636-74 Hans Lorenzen

Peter Hansen, død før 1684.

Børn: 1. Hans f. ca. 1668, se nedenfor, 2. Datter f. ?

1693 Hans Petersen *Foged*. Ved vielsen er han foged på Grøngrøft og Ladegård. 1711 nævnes han foged på Kelstrup.

Hans Petersen *Vogt* f. 1668, død 1743, 75 år, foged på ladegården Kelstrup, Holbøl sogn

Gift 18.09.1693 Maren f. ca. 1671, død 1733, 62 år på Kelstrup, d.a. Chresten Jørgensen Jæger og Anna, bol Ki. 8 a.

De havde ikke selv børn, men med sig havde de hans søsters børn, Jørgen og Ellin.

1713 overtager Hans Petersen Foged halvdelen af sin svigerfars halvbol. 1715 overgår halvbolet til Jørgen Chrestensen fra Varnæs, se bol Ki. 8 a.

Ved nedlæggelsen af landsbyen Kiding, flyttede familien til Kelstrup som pensionær på ladegården Kelstrup i Holbøl sogn.

1709 - halvbolet består af: 15 fag stuehus, tærskelade og ko- og hestestald.
5 fag kornlade, 8 fag anden lade og 4 fag anden lade.
3 fag ovnhus
Besætning: 7 heste, 1 fæl, 7 køer, 2 kvie, 3 kalve, 6 får, 4 svin og 3 gæs.
Udsæd: 2 tdr. rug, 2 tdr. byg, 10 tdr. havre, 10 sk. boghvede.

Ki. 2. Helbol. 1636 Hans v. Ahlefeldt på Søgård.

1543 nævnes Peter Callesen på helbolet

1613 Helbolet er delt i 2 halvbol.

Ki. 2 a. nævnes Nis Johannsen

Ki. 2 b. nævnes Rasmus Petersen

Ki. 2 a. Halvbol

1613 Nævnes Nis Johannsen

1636 Hans Hansen Vogt

1636 Nis Asmussen, s.a. Rasmus Petersen, Ki. 2 b.

1666-74 Lorentz Lundt

Lorentz Lundt, født i Kidinglund.

Gift Elline f. ca. 1607, død 1692, 85 år i Kiding

Børn: 1. Hans f. ca. 1646, kådner i Kiding-Bøjskovskov, 2. Peter f. ca. 1649. se nedenfor.

1709 benævnes også: Peter Hansen Lund, født i Kidinglund, 50 år, børn, den ældste søn er 16 år

Peter Laurtzen Lund søn, f. ca. 1649, død 1742, 93 år i Tumbøl

Gift Anna f. 1638, død 1698, 60 år,

Børn: 1. Laurtz f. 1683, død 1695, 2. Anna f. 1686, død 1696, 3. Karen f. 1685, død 1721, g. 1714 Rasmus Tagmoes fra Sv. 4. a. kådner i Svejrup- Felstedskov, 4. Elline f. 1687, g. 1723 Anders Petersen Schmed i Skovbøl, 5. Hans f. 1689, død 1713, 23 år, 6. Rasmus f. 1693, g. 1724 Mette Hans Hissels dt i Nørballe.

Gift 2 x 13.11.1698 Anna f. ca. 1662, død 1740, 78 år, d.a. Nis Hansen Juhler og Ingeborg i Tumbøl,

Børn: 1. Laurtz f. 1699, død 1700, 2. Nis f. 1701, g. 1732 Kiesten Jacob Krügers dt i Ullerup sogn, kådner i Tumbøl, 3. Ingeborg f. 1705, 4. Anna f. 1707.

1716 Familien flytter og overtager et halvbol Tu. 4b i Tumbøl, hvor begge forældre dør i 1740 og 1742.

Kontraktprotokol gråst. gods 1239 s. 371. Tumbøl 21.07.1716. Vurd. ved Jørgen Petersens bol i Tumbøl, en Peter L. Lund.

Ki. 2 b. Halvbol

1613 nævnes Rasmus Petersen

Calle Asmussen, se videre under bol Ki. 8 b.

1636 Jørgen Callesen

1636-74 Hans Petersen

Hans Petersen f. 1598, død 1695, 93 år.

Kirkevæрге

Gift Elline f. 1623, død 1695, 72 år

Børn: 1. Rasmus f. ca 1635, se nedenfor.

Rasmus Hansen søn, f. ca. 1635, død 1719 på aftægt hos svigersønnen i Tumbøl.

Gift Boeld fra Bovrup, f. ca. 1647, død 1722, 75 år i Tråsbøl.

Børn: 1. Anna f. ca. 1677, g. 1699 Jørgen Clausen, bol Sv. 2 b. 2. Hans f. , g. 1701 Mergreth - Marquard Nissens dt., bol Ki. 6 a., 1710 bor de i Fiskbækskov, 3. Maren f. , død 1725, g. i Adsbøl med Hans Hansen Bøttger, bol Sv. 1 b., 4. Peter f. ca. 1673, se nedenfor, 5. Sindet f. 1686, g. 1704 Hans Hansen Meelskov i Tumbøl,

6. Cathrin f. 1690, død 1723, g. 1712 enkemand Jørgen Petersen, kådner i Svejrup - fra 1712 på bol 12b i Tumbøl, (Slyngstengård).

1716 Rasmus Hansen og hustru flytter i 1717 til svigersønnen i Tumbøl, hvor de tre sønner og svigersønner skal yde de gamle aftægt, dog skal sønnen yde lidt mere end sine svogre.

1706 Peter Rasmussen søn f. ca. 1673, død 7.04.1751, 78 år i Svejrup,

Gift 7.02.1706 Maren f. 1677, død 28.12.1729, 52 år i Svejrup, d.a. Marcus Nissen, bol Ki. 6 a. i Kiding

Børn: 1. Hans f. 1708, død 1745, 36 år, kådner i Svejrup, g. 1732 i Klipleve kirke med Ann Jeppes dt.

Ann Jeppes dt. g. 2x Rasmus Rasmussen Matzen på bol Sv. 1.a. 2. Marcus f. 1712, g. Gunder Peters dt, bol Sv. 4 b., 3. Boeld f. 1715, død 1715, 4. Christian f. 12.03.1719 i Svejrup.

1716 Familien flytter 1716 til Svejrup, hvor de overtager kro- og bolsstedet, Sv. 4 a.

Ki. 3. Helbol 1636 Fr. v. Ahlefeldt på Søgård.

1543 nævnes Jørgen Petersen på helbolet

Mellem bolsmand Rasmus Marqudsen i Tråsbøl og bolsmand Jørgen Petersen i Kiding var det kommet til skældsord p. gr. a. stridigheder. Præst og sognefolk havde i venskab opnået at forlige dem, men derpå havde Jørgen Petersen på tinge ændret forliget og ville føre sagen videre. Nu måtte øvrigheden gribe ind og bilægge striden. Den 4. dec. 1553 blev der fra hertug Hans den Ældres residens på Hansborg – hvorunder Tråsbøl bonden hørte – udsendt den afgørelse, at de to nu skulle holde sig i ro og ikke søge afgørelsen på tinge. Kilde: De sønderjyske fyrstearkiver. Hans den Ældre.

1613 Helbolet er delt i 2 halvbøl

Ki. 3 a. Hans Jørgensen

Ki. 3 b. Peter Hansen

Ki. 3 a. Halvbøl

1636 nævnes Jørgen Hansen, s.a. Hans Jørgensen

1666-74 Asmus Truelsen (Sv.s.)

Asmus Truelsen (Sv.s.)

Børn: 1. Asmus f. ca. 1655, se nedenfor.

Hans Rasmus Truelsen søn, f. ca. 1679, død 1713, 39 år i Kiding

Gift 1706 Sindet, (ved giftermålet i 1706 står der; Sindet gift 1696 med afdøde Jørgen Nissen, Adsbøl. Dødfødt barn 1709).

Asmus Truelsen søn, f. 1655 i Tumbøl, død 1719 i Tumbøl, 84 år.

Gift Maren f. 1642, død 1708, 66 år i Kiding

Børn: 1. Rasmus f. 1678, se nedenfor, 2. Iver f. ca. 1679, g. 1713 Maricke - Johans dt. Ki. 4 b. Iver er i 1709 kusk ved den salige hr. greve. 3. Maren f. 1691 g. 1712 bolsmand Jes Jørgensen i Tumbøl, (Jes Jørgensen g. 1x 1707 Anne, bolsmand Christen Jørgensens dt i Tumbøl, Gråstenvej 55).

1709 Rasmus Truelsen 54 år, født i Tumbøl, 3 børn, 2 sønner ældste 30 år.

Gift 2 x 30.10.1712 Mergreth Chrestens dt fra Adsbøl f. ca. 1642, død ?

Børn: 1. Maren f. 1714.

1712 Rasmus Truelsen jun. f. 1678,

Gift 1712 Anna f. 1691, d.a. bolsmand Rudolph Christensen Smed i Tumbøl

Børn: 1. Maren f. 1713, 2. Trinke f. 1715.

1716 Rasmus Truelsen og familie flytter til Tumbøl, hvor de overtager Jørgen Petersens halvbøl, som var i en meget dårlig stand. Jørgen Petersens stedsøn Thomas Jessen var først blevet spurgt om han ville overtage halvbolet, men han skulle ikke nyde noget.

1718 Rasmus Truelsen jun. og familie flytter til Bovrup, hvor de overtager bol nr. 36.

Ki. 3 b. Halvbøl

1613 Peter Hansen på halvbolet

1636 Jørgen Petersen jun.

1666-94 Hans Petersen Koepmann

Hans Petersen Koepmann el. Kaufmann, død 1694 i Kiding

Børn: 1. Peter Hansen, se nedenfor

Peter Hansen Koepmann/Kaufmann søn, f. ca. 1641 localt, død 1714, 73 år i Kiding,
Gift Maren f. ca. 1643, død 1698, 55 år i Kiding

Børn: 1. Anna f. , g. 1700 i Ullerup kirke med Christian Christensen fra Adsbøl, 2. Datter død, 3. Maren f. ca. 1677, g. 1709 Hans Jørgensen Jæger, bol Ki. 5 b., 4. Jørgen f. , g. 1713 Maren - Jes Thomsens enke i Tumbøl, 5. Hans f. ca. 1683, se nedenfor, 6. *Caren f. ca. 1678, ??? g. 1701, Matz Pedersen Ketelsen*, 7.

Hans Petersen søn, f. ca. 1683,
Gift 28.06.1711 Mette, d.a. Erick Friedrichsen i Rinkeæs.
Børn: 1. Maren f. 1712, 2. Peter f. 1714.

1716 Familien flytter til Rinkeæs og overtager, iflg. kontraktprotokol de Gråstenske godser s. 442. den 7. maj 1716, Christen Michelsens halvbol der. Hans Petersen skal overtage det a`dato og begive med seiner gantzen Haabseehligkeit“ fra Kiding til Rinkeæs.

Ki. 4. Helbol 1636 Fr. v. Ahlfeldt på Søgård

1543 nævnes Jørgen Schmed på helbolet

1613 Jørgen Paulsen

Helbolet deles i 2 halvbol

Ki. 4 a. Asmus Jørgensen

Ki. 4 b. Jørgen Petersen

Ki. 4 a. Halvbol

1636 nævnes Asmus Jørgensen

nævnes Jes Rasmussen

Jes Rasmussen, s.a. Asmus Jørgensen, ?

Gift Synnet

Børn: 1. Rasmus f. , 2. Maren g. Matthis Richelsen Juhler, og boede i Ullerup, Kiding og siden i Fiskbækskov. En søn Richel, degn i Kværs

1666-74 nævnes Rasmus Jessen Schmed

Rasmus Jessen Schmed, død 1684 i Kiding.

Gift Maren

Enken Maren g. 2 x 14.02.1686 Peter Jensen i Tumbøl.

Jens Hansen Schmidt f. ca. 1652, død 1708, 56 år i Kiding.

Gift Maren

Børn: 1. Marie Elisabeth f. 1677, g. 1696 Hans *Petersen* Jensens søn, bol Tu. 7b i Tumbøl, 2. Hans f. 1677, se nedenfor, 3. Maren f. 1677, død 1751, g. 1701 Peter - Rasmus Nissens søn, bol Sv. 4 b. i Svejrup, 4. Margreth Dorthe f. , g. 1705 gdr. Jørgen Jørgensen Rossen, bol Tr. 6 b. – bolsmand i Tumbøl indtil 1716, 5. Birthe f. 1687, død 1787, 6. Anna f. 1688, g. 1715 Johann Timen, glaser i Aabenraa, 7. Cathrin Dorthe f. 1691, 8. Caren f. 1695, død 1695.

Hans Jensen Schmidt søn, f. ca. 1677 localt, død 11.10.1728 i Kobberholm

Gift 1702 Anna Peters dt. fra Kiding

Børn: 1. Jens f. 1702, 2. Margreth f. 1703, 3. Dødfødt 1704, 4. Anna f. 1706, 4. Maren f. 1708.

1716 Familien flytter til Kobberholm, Adsbøl sogn

Ki. 4 b. Halvbol

1636 nævnes Jørgen Petersen på halvbolet
1666-74 Jørgen Jacobsen

Johann Petersen (Sv.s.) f. 1659 i Tumbøl

Gift Kiesten Jørgens dt.

Børn: 1. Anna f. 1687, død 1696, 2. Jørgen f. 1693, 3. Maricke f. 1693, g. 1713 Iver Rasmussen, bol Ki. 3 a.
4. Anna Cathrin f. , g. 1727 i Adsbøl med Hans Hansen fra Adsbøl, 1 dt Ann Sophie f. 1727 i Tråsbøl.

1707 bliver Anna Nis dt. i Tråsbøl besøvet af Jørgen Petersen, og hendes (uægte) barn bliver ved dåben kaldet Peder. Barnet dør 1712 og bliver begravet den 16. maj.

1716 Familien flytter hvorhen ? Adsbøl ?

Ki. 5. Helbol. 1636 Fr. v. Ahlefeldt på Søgård.

1543 Nævnes Hans Nielsen på Helbolet
1613 nævnes Nis Hansen på helbolet.

Børn: 1. Hans Nissen Toft f. 1631, bol Tr. 3 a. og 8 b.

Helbolet deles i 2 halvbol

Ki. 5 a. Hans Hansen

Ki. 5 b. Christen Paullssen

Ki. 5 a. Halvbol

1636 nævnes Hans Hansen
1666-74 Hans Hansen Toft

Hans Hansen Toft f. ca. 1632, død 1698 i Kiding

Gift Maren f. ca. 1637, død 1699 i Kiding.

Børn: 1. Hans f. ca. 1674, se nedenfor.

Hans Hansen Toft søn, f. ca. 1674, død 1728, 54 år i Ny Skovbøl.

Gift 5.11.1699 Anna f. ca. 1674, død 1762, 80 år i Ny Skovbøl, d.a. bolsmand Peter Johansen, bol Tr. 1.

Børn: 1. Hans f. 1700, 2. Peder, f. 1703, 3. Maren f. 1705, 4. Anna f. 1707, 5. Johann f. 1709, 6. Mergrethe f. 1712, g. 1751 i Varnæs kirke med Jens Hansen, Varnæshoved, 7. Ingeborg f. 1714, 8. Christian f. 1716, 9. Nis f. 1720, 10. Rasmus f. 1722, død 1722, 11. Abel f. 1724, 12. lidet barn Anna død 1719. De sidste 5 børn er født i Ny Skovbøl.

1716 Familien Hans Hansen Toft flytter til Ny Skovbøl, og overtager bol N.Sk. 3 a.

Ki. 5 b. Halvbol

1636 nævnes Christen Paullssen på halvbolet
Peter Hansen
1666-74 Riggel Hansen

Hans Riggelsen el. Rikkel Hansen

Gift Elline f. 1616, død 1700, 84 år i Kiding.

Jørgen Jørgensen Jæger (Sv.S.) f. 1639, død 1704, 65 år i Kiding.

Gift Anna

Børn: 1. Hans f. ca. 1673, se nedenfor, 2. Elline f. 1688, g. 1710 Rasmus Rasmussen af Adsbøl sogn, 3. Trinke f. 1686, død 1691.

1705 Hans Jørgensen Jæger f. 1673, død 1722, 51 år el. 57 år i Tumbøl.

Gift 9.06.1705 Elline - Nis Rasmussen dt i Bovrup, f. ca. 1680, død 1709, 28½ år.

Gift 2 x 1709 Maren f. , d.a. Peter Hansen og Maren, bol Ki. 3 b., død 1747, 70 år i Gåskær hos sønnen.

Børn: 1. Anna f. 1710, død, 2. Maren f. 1711, død 1711, 3. Jørgen f. 1712.

N.B. Sønnen Jørgen Hansen, hjulmager, f. 1712, død 1750, 38 år i Gåskær, Bjolderup sogn, g. 1x Mette, 2x Kirsten Christensen fra Hønkys

1716 Familien med 2 børn flytter til Tumbøl.

Ki. 6. Helbol. 1636 Fr. v. Ahlefeldt på Søgård.

1543 nævnes Jørgen Johansen på helbolet

Børn: 1. Johan, 2. Peter.

1613 nævnes Peter Jørgensen søn,

Hebolet deles i 2 halvbøl

Ki. 6 a. Hans Pedersen

Ki. 6 b. Jørgen Johannsen

Ki. 6 a. Halvbøl

1636 nævnes Hans Pedersen på halvbolet. Han har måske været gift 2 gange?

Ved sin død nævnes han valgt som kirkeværge i 1661 sammen med to andre, 1663/64 nævnes som consorter – og har altså været den ledende. 1684 nævnes igen som kirkeværge.

Hans Pedersen f. ca. 1598, død 1691, 93 år.

Gift Lene f. ca. 1623, død 1695, 72 år.

1666-74 nævnes Claus Hansen på bolet

Claus Hansen f. ca. 1629, død 1711, 82 år.

Gift Maren Nis Jørgensens dt i Svejrup, f. ca. 1634, død 1722, 88 år.

Børn: 1. Hans f. ca. 1666, 2. Nis f. ca. 1667, 3. Jørgen f. 1669, 4. Karen f. 1669, g. 1699 Peter Thamsen, Skovbøl. Alle børn født i Kiding.

Ca. 1676 Familien flytter til Svejrup og overtager Nis Jørgensens helbol Sv. 2 b. Marens fødehjem.

Ca. 1676 Marcur el. Marquard Nissen f. ca. 1644 i Tråsbøl, død 1724, 80 år i Tråsbøl.

Gift ca. 1676 Maren - Laurtz dt i Tråsbøl, f. 1658, død 1706, 48 år i Kiding.

Børn: 1. Maren f. ca. 1677, g. 1705 Peter Rasmussen fra bol Ki. 2 b. bolsmand, bol Sv. 4. a. i Svejrup, 2. Laurtz f. 1686, død 1686, 3. Niss f. 1687, se nedenfor, tvillinger, 4. Kiersten f. 1690, g. 1716 Hans Chrestensen fra Stepping, 5. Mergreth f. 1692, g. 1701 Hans - Rasmus Hansens søn på bol Ki. 2 b. 6., 6. Laurtz f. 1694, 7. Birthe f. 1694.

Iflg. kontraktprotok. for de Gråst. godser s. 40. Kiding 7. aug. 1710. Marquard Nissen vil overdrage sit halve bol til den ældste søn Niss som 29. juni samme år var blevet viet til Ingeborg - Erik Friederichsens dt fra Rinkenæs, så er det nødvendigt at gøre rigtighed med Nisses søskende. Peter og Hans Rasmussen var til

stede og erklærede sig tilfredse med, hvad deres hustruer havde modtaget i udstyr. Herefter følger en lang og nøje beskrivelse af overdragelsen/skiftet, Kilde: Historisk Årbog for Felsted sogn 1983 s.70-76..

1710 Niss Marquardsen søn, f. 1687.

Gift 1710 Ingeborg d.a. Erich Friedrichsens i Rinckenæs

Børn: 1. Maren f. 1711, 2. Merreth f. 1713, 3. Ingeborg f. 1715, død 1716, 4. Erich f. 1718 i Rinckenæs.

1716 Familien flytter til Rinckenæs

Ki. 6 b. Halvbol

nævnes Jørgen Johannsen på halvbolet

1636 nævnes Jes Jørgensen - Anders Nissen

Anders Nissen f. ca. 1631, død 1687, 56 år.

Gift Birthe f. ca. 1633, død 1715, 82 år

Børn: 1. Nis f. ca. 1665, se nedenfor, 2. Merret f. ca. 1670, g. 1689 Matz Petersen Keelsen, bol Ki. 8 b.

Nis Andersen søn, f. ca. 1665, død 1726 i Sdr. Hostrup.

Gift 11.09.1692 Karen f. 1665, død 1742, d.a. Sandemand Nis Jørgensen Vogts og Merrets dt, bol Fe. 6. i Felsted

Børn: 1. Birthe f. 1693, død 1693, 2. Mergreth f. 1694, 3. Anders f. 1697, overtager faderens bol Hsp. 8 a. 4. Kathrin f. 1699, 5. Anna f. 1702, 6. Nis f. 1704, 7. Chresten f. 1707, 8. Maria f. 1709, død 1709, 9. Hans f. 1711, 10. Marine f. 1715.

1716 Familien flytter til Ensted sogn, og overtager 1717 et halvbol af Jepp Rossen, bol Hsp. 8.a.

Ki. 7. Helbol 1636 Hans v. Ahlfeldt på Søgård

1543 nævnes Hans Nielsen på helbolet

Helbolet deles i 2 halvbol

1613 nævnes Jørgen Hansen

1613 nævnes Christen Jensen

Ki. 7 a. Hans Jørgensen

Ki. 7 b. Anders Jensen

Ki. 7 a. Halvbol

1636 nævnes Hans Jørgensen, - sikkert en søn af Hans Jørgensen - Hans Hansen

1636-74 Peter Petersen

Peter Petersen f. ca.1646, død 1720, 74 år i Tumbøl hos datteren

Gift Merret f. ca. 1655, død 1708, 53 år i Kiding

Børn: 1. Kiesten f. , g. 1697 Jes Petersen bolsmand i Bovrup, 2. Caren f. 1678, se bol Ki. 8b, 3. Peter f. 1682, se nedenfor, 4. Hans f. 1684, død 1704, 19 år, 5. Thomas f. 1687, 6. Dødfødt 1690.

1705 Peter Petersen søn f. 1682, død 1730, 48 år i Tråsbøl

Gift 1705 Maren f. 1682, død 1741, 59 år, d.a. Hans Nissen Juhler, og Elline, bol Tr. 5 b. i Tråsbøl, g. 2x

1731 Peter Petersen Jepsen fra Kværs.

Børn: 1. Peter f. 1708, g. 1737 Sindet, overtager faderens bol Tr. 8 a. 2. Hans f. 1711, 3. Johan f. 1714, 4. Anders f. 1718 i Tråsbøl.

1716 Familien flytter til Tråsbøl og overtager, bol Tr. 8 a.

Ki. 7 b. Halvbol

1636 nævnes Anders Jensen
1636- Jens Andersen, søn, - Asmus Christensen
1636-74 Peter Andersen

Peter Andersen f. ca. 1612, død 1686, 74 år

Gift Maren f. ca. 1612, død 1687, 75 år

Børn: 1. Anders f. ca. 1747, se nedenfor.

Anders Petersen søn f. 1647, død 1731, 84 år i Tumbøl

Gift Kiesten Hans dt. f. ca. 1652, død 1718, 66 år i Kiding

Børn: 1. Marin f. 1678, død 1723, 45 år, 2. Peter f. ca. 1680, 3. Elline f. g. 1703 Hans Hansen fra Bommerlund, 4. Else f. 1684, 5. Maren f. 1687, 6. Dødfødt 1689, 7. Hans f. 1690, 8. Anna f. 1693.

Familien i 1716 flytter til Tumbøl

Ki. 8. Helbol. 1636 Hans v. Ahlefeldt på Søgård.

1543 nævnes Anders Callesen
Rasmus Callesen
1613 Jørgen Molt, er han gift med Rasmus Callesens enke?
1613 nævnes Hermann Petersen - Peter Hermansen på halvbolet

Bolet deles i 2 halvbol

Ki. 8 a. Peter Callesen

Ki. 8 b. Calle Asmussen

Ki. 8 a. Halvbol

nævnes Jens Peter Jørgensen
1636 Jørgen Asmussen
1636-66 Hans Jacobsen
1674- Chresten Jæger

Chresten Jørgensen Jæger f. ca.1633, død 1709, 76 år i Kiding

Gift Anna f. ca. 1749, død 15.03.1724, 74 år i Felsted.

Børn: 1. Jørgen f. se nedenfor 2. Barn død 1685, 3. Elline f. ? g. 1699 Jørgen Hansen Toft i Tråsbøl, bol Tr. 3 a. i Tråsbøl, 4. Maren f. ca. 1671, død 1733 i Kelstrup, g. 1693 Hans Petersen Vogt på bol Ki. 1 b.

Jørgen Chrestensen Jæger søn f. ?

Gift 9.11.1704 Caren f. 1675, d.a. skomager Claus Keelsen i Varnæs.

Børn: 1. Chresten f. 1705, 2. Kiersten f. 1707, 3. Hans f. 1708, 4. Anna f. 1710, død 1712, 5. Maren f. 1713, 6. Dødfødt 1717 i Tumbøl,

Kontraktprotokol for de gråst. godser s. 172. Kiding 23.marts 1713:

Da Jørgen Chrestensen p.gr.a. svaghed ikke er i stand til at drive sit bol længere, har han besluttet sig til at aftræde af halvdelens til sin svoger Hans Petersen Vogt, bol Ki. 1 b.

Fortsættelse s. 280. Kiding 18. febr. 1715.

Da Jørgen Chrestensen p.gr.a. hans bekendte livssvagthed, skal der i herskabets interesse findes en anden ejer.

Sande- og vurderingsmand Jes Jørgensen i Bovrup og Jens Pedersen i Kiding udarbejder en kontrakt over halvbolets bygninger, løsøre, aktiver og gæld. Da gælden langt overstiger aktiverne, blev der foreslået en accordering med enkelte af kreditorerne.

Da kreditorerne afslog en løsning, angav Henning Cordsen fra Gundtoft på Angel at overtage halvbolet og betale den immitterede gæld „und der Oberigkeit nach diesem gerecht zu werden“. Og da halvbolets tilstand er meget dårligt, bygningerne i meget ringe tilstand, vil det kræve meget arbejde og at give J.C.s. mor aftægt på halvbolet, hvad hun skal have. Svigersønnen Hans Petersen har tilbudt at tage sin svigermor til sig og sørge for hende, så at J.C. og hans hustru i livstid kan nyde den aftægt som moderen har nydt. Den består i et 4 fag beboelseshus med en lille kålgård, i hver indtægt 2 skpr grønland, et stk eng i „Biaurkier“, 1 ko i fri græs, ligeledes 2 får, så længe byens fællesjord er forhånden. Aftægtsfolkene skal hjælpe bolsm. med arbejdet så meget de kan. Halvdelen af aftægten går fra ved den enes død, det hele ved begges død.

1713 Henning Cordsen fra Gundtoft på Angel.

1716 H. C. flytter og overtager Hans Michelsens halvbol i Tørsbøl.

Ki. 8 b. Halvbøl

1613 Peter Callesen

1636-66 Calle Asmussen, se endvidere Ki. 2.b.

1666 bolet er wust

1674 Claus Hansen

Claus Hansen f. ca. 1630, død 1712 i Svejrup, 82 år,

Gift Maren f. 1634, død 1722, 88 år i Svejrup, d.a. Nis Jørgensen, bol Sv. 2. i Svejrup.

Børn: 1. Jørgen f. ca. 1658 i Kiding, 2. Hans f. ca. 1668, se nedenfor, 3. Karen f. 1670, g. 1699 Peter Thamsen i Skovbøl.

Claus Hansen flytter og overtager svigerfaderns helbol Sv. 2. i Svejrup.

Matz Pedersen Keelsen f. ca. 1655, død 1705, 50 år

Gift 1689 i Varnæs kirke med Merret f. 1670, død 1701, 31 år, d.a. Anders Nissen, bol Ki. 6 b. i Kiding.

Børn: 1. Christian Anders f. 1690, 2. Chresten f. 1693, død 1695, 3. Dorothea f. 1696, 4. Birthe f. 1698.

Matz Pedersen Keelsen.

Gift 2 x 13.10.1701 Caren Peter dt. i Kiding, f. ca. 1678.

Børn: 1. Peter f. 1702, 2. Maren f. 1705.

Enken Caren f. ca. 1678, død 1717, 39 år i Kiding.

Gift 25.12.1706 Laurtz Atzersen f. ca. 1672 i Tumbøl,

Børn: 1. Hans f. 1707, 2. Atzer f. 1709, død 1709, 3. Anna f. 1710, død 1712, 4. Atzer f. 1713.

Laurtz Atzersen f. ca. 1672 i Tumbøl, død 1738, 65 år i Tumbøl

Gift 2 x 1718 Elline f. ca. 1684, død, d.a. bolsmand Christen Callesen og Anna i Tumbøl.

Børn født i Tumbøl: 1. Cathrin f. 1718, 2. Anna f. 1722, død, 3. Anna f. 1725, 4. Elline f. 1727.

1716 Familien flytter til Tumbøl, hvor de overtager „Vanddamgård“ Tumbøl Bygade 32.

Halvbolet Kidinglund“ oprettet ca. 1580.

Ki. 9. Kidinglund. 1636 Fr. v. Ahlfeldt på Søgård,

1613 nævnes Paul in der Lund

1636-66 Hans Pauvelsen - halvbolet er wust

Hans Pauvelsen

Børn: 1. Anna f. ca. 1620, g. Matz Johannsen i Varnæs, 2. Niss, se nedenfor, 3. Peter, se nedenfor, 4. Paul Hansen, (der har en søn, Hans Paulsen Rytter 1635-1687 der er kådner i Kiding).

Niss Hansen søn

1674-92 Peter Hansen in der Lund

Peter Hansen in der Lund søn, f. 1629, død 1708, 79 år, hos sønnen Carsten Petersen Lund i Ny Skovbøl.

Gift Maren f. ca. 1633, død 1698, 55 år

Børn: 1. Paul f. ca. 1666, se nedenfor, 2. Carsten f. ca. 1674, g. 1704 Anna Marie, se bol N.Sk. 3 a. i Ny Skovbøl, 3. Hans f. , tjenestekarl v/ Jep Nissen, g. 1712 i Holbøl kirke med Abel Hans dt. fra Adsbøl, 4. Anna f. 1684, død 1685, 5. Lass f. 1689, død 1698, 7. Peter f. 1691, død 1694.

Paul Hansen Lund f. ca. 1666 i Kidinglund, død 1728, 62 år i Tråsbøl, s.a. Hans Paulsen Rytter, kådner i Kiding.

Gift 18.04.1697 Gunder Daniels fra Klipleve, f. ca. 1674, død 1754, 80 år i Tråsbøl.

Børn: 1. Jacob f. 1697, 2. Christine f. 1700, død 1776, 77 år i Tråsbøl, g. 1724 Hans Andersen fra Varnæs i 45 år, 3. Hans f. 1702, kådner på Hovbjergvej 7 i Tråsbøl, g. 1732 Trinike, g. 2x 1734 Maren Christens dt, 4. Marine f. 1704, død 1766, 62 år, 5. Friederich f. 1707, død 1712, 5. Paul f. 1710, død 1710, 6. Ingeborg f. 1711, g. 1745 Asmus Mathiesen fra Skovbøl, 7. Gunder f. 1713, død 1795, g. 1748 snedker Marcus Asmussen i Tråsbøl, 8. Gye f. 1716, 9. Anna f. 1719. De to sidste børn er født i Tråsbøl.

1716 Familien flytter til Tråsbøl og overtager halvbolet Tr. 4 a.

Kådnersteder i Kiding

Ki. 10. Kåd. 1636 Hans v. Ahlfeldt på Søgård.

1613 nævnes Jørgen Toysen

Børn: 1. Kiersten f. ca. 1610, g. Nis Rasmussen, købmand i Varnæs.

Nis Schneider

1636 Jørgen Andersen -Hans Asmussen

1666-74 Peter Fischer

1692-1700 Matthies Riggelsen Juhler

Matthies *Riggelsen* Juhler

Gift Maren, d.a. Jes Rasmussen, bol Tr. 4 a.

Familien bor først i Ullerup, og er sluttelig kådner i Bøjskov.

1698 Anders Jørgensen Alsing, født på bol Sk.2 i Skovbøl, død 18.01.1733 i Adsbøl.

Gift 1690 Mette f. ca. 1672 i Varnæs, død 1733 i Adsbøl, d.a. inderst Claus Keelsen

Børn: 1. Jørgen f. 1691, 2. Kiersten f. 1693, 3. Claus f. 1695, 4. Elline f. 1696, får 21.09.1728 døbt et uægte barn i Adsbøl. 5. Chresten f. 1699, 6. Maren f. 1700. De første fire børn er født i Skovbøl.

Familien overtager en kort tid et kåd i Tråsbøl, men flytter derefter til Adsbøl.

Nickels Nickelssen havde førhen et halvbol på Tumbøl Bygade 8, som han havde overtaget efter sin svigerfar, hvilket han "so er seiner Nachlassigkeit halber Quitieren müssen".

1704 Nickels Nickelssen f. ca. 1653, død 1711, 58 år i Kiding.

Gift Trinike 1688 Trinike - Peter Rasmus dt i Tumbøl.

Børn: født syv børn i Tumbøl, 8. Hans f. 1708 i Kiding, død 1710 i Kiding.

6 fag hus, 1 ko, 2 høns, foruden kålgården ingen jord. 2 dages hovtjeneste.

Bygninger er i en meget dårlig stand, og han skal være en dårlig husbond.

Ki. 12. Kådnersted og kro. 1636 Hans v. Ahlefeldt

1613 nævnes Asmus Schneider

1636 Asmus Schneider - Jørgen Jæger

1666-74 Jørgen Jæger

1692 Christen Kryger

Christen Marquardsen f. ca. 1665, død 1727, 57 år i Tråsbøl

Gift Kiersten, f. ca. 1859, død 1726, 67 år i Tråsbøl.

1709 Kådet består af 9 fag hus

Christian Nissen har 3 køer, deraf tilhører 1 ko Christen Marquardsen.

1716 *Christen Marquardsen overtager kådnerstedet, Hovbjergvej 7 i Tråsbøl.*

Christen Nissen kådner og kromand i Kiding, 2 dages hovtjeneste.

Christen Nissen fra Als f. ca. 1665, død 1727, 62 år, som kromand i Tråsbøl.

Gift 1691 Kiesten f. ca. 1659, død 1726, 67 år i Tråsbøl, d.a. Hans Paulsen Rytter i Kiding,

Børn: 1. Kathrin Dorthe f. 1691, g. 1716 Peter Petersen fra Rinkenæs, 2. Maren f. 1694, død 1696, 3. Gyr f.

1698, død 1698, 4. Hans Christian f. 1701, 5. Maren f. 1702, 6. Christine f. 1704, g. 1733 Christian

Petersen Bødker i Tråsbøl, 7. Dødfødt 1710.

Ki. 11. a. Kåd. 1636 Hans v. Ahlefeldt på Søgård

1613 nævnes Hans Lydicksen

1636 nævnes Hans (R)asmussen - Jens Andersen Schneider

1666-74 nævnes Jens Schneider

Ki. 11. b. Kåd. 1636 Fr. v. Ahlefeldt på Søgård

nævnes Jep Bødker

1636 nævnes Hans Jørgensen - Jens Hansen

1674 nævnes Hans Jørgensen

Oversigt over kåd i Kiding, iflg. kirkeregnskaber over årene fra 1674 til 1701.

	1674	1695. 1.	sk.	rest.	1695. 2.	sk.	rest.	1700-01	sk.
Ki.10.	Peter Fischer	Matthies Juhler	8		Matthies Juhler	9		Ki.10. Matthies Juhler	2
Ki.12.	Jørgen Jæger	Zur kromand	8		Zur kromand	9		Ki.12. Jørgen Jæger	2
Ki.13.		Rasmus Lund	8		Rasmus Lund	9		Ki.13. Asmus Lund	2
Ki.11.a	Jens Schneider	Zur Kromand svoger	8	4	Zur kromand	4,5	4,5	Ki.11.a Hans Paulsen	2
Ki.11.b	Hans Jørgensen	Der wuste kathe	8	8	Rasmus Lund	4,5	4,5		

N.B. Bemærk personnavnet **Rasmus** der er ændret **Asmus**.

I kirkebøgerne over Felsted sogn fremgår det, at flere personnavne omkring 1700-tallet ændres til en mere blød sønderjysk dialekt, tydeligt påvirket og præget af det tyske sprogs indflydelse i landsdelen.

Som det fremgår af oversigten tyder det på, at kromand Christen Nissen, **Ki. 12.** og Rasmus Lund, **Ki. 13.** overtager kåd, 11.a. og 11.b., indfrier deres gæld og deler kådene imellem sig.

Ki. 11. a. Kådnersted der er oprettet i 1690'erne, har sikkert fået jord fra zur kromands kåd.

Hans Paulsen Rytter f. ca, 1635, død 1687, 52 år i Kiding.

Gift Gye

Børn: 1. Kiesten gift 1691 Christen Nissen kådner og kromand, se **Ki. 12.**

Enken Gye gift 1691 Christen Maltesen fra Adsbøl.

Ki. 13. Kådnersted. 2 dages hovtjeneste.

1674 nævnes Hans Jørgensen som fæster af kådet.

Af oversigten fremgår det, at Asmus Lund har overtaget det wuste kådnersted **Ki. 11.b.**

Asmus Laurantzen Lund, f. ca. 1659, s.a. Lafrens Lund, bol Nø. 3 b. i Nørballe.

Gift Anna Nis dt

Børn: 1. Laurtz f. 1684, 2. Nis f. 1686, død 1686, 3. Maren f. 1690, 4. Anna f. 1693, død 1693, 5. Anne f. 1694.

1716 Familien flyttede med deres børn, hvorhen vides ikke.

Ki. 14. Kiding skole, 5 fag hus opført på allemandsjord, (fællesjord).

Her bor familien Peter Petersen Teusen der er skolemester i landsbyen.

Peter Petersen Teusen f. ca. 1665.

Gift 1693 Anna Claus dt fra Varnæs

Børn: 1. Anna f. 1694, 2. Kiesten f. 1700, død 1701, 3. Peter f. 1701, g. 1734 Maren fra Blans, bolsmand på Gråstenvej 55 i Tumbøl, 4. Peter f. 1702, død 1706, 5. Peter f. 1706, død 1707.

Det tyder på, at familien flytter til sønnen Peter i Tumbøl

Ki. 15. Smedested

Den første smed vi har kendskab til i landsbyen Kiding, er Anders Petersen Schmed, der er født i Skelde. Han må være kommet til Kiding omkring år 1700, og har sikkert afløst en af byens bols mænd der også drev smedevirksomhed.

Iflg. Jordebog over Søgård gods beskrivelse 1709:

Anders (Petersen) Schmed. Bewohnt das gemeinde grunde, und haben die Nachbahren das Haus errichtet, wer zu ihnen jedoch das unterzimmer gegeben worden, ist bürtig in Schelde, hat 3 kinder, darunten 1 Sohn ist 4 Jahr alt.

Die Kathe besteht in 10 fach, die Smiede ist 4 fach

Hat 2 kühe, 1 kalb, 2 Scharfe, 1 Schwein, 2 Gänse.

Som det fremgår af beskrivelsen, bor han på landsbyens grund. Han har sandsynligvis som lokale smede andre steder, en kontrakt med landsbyfællesskabet, som stillede grund og hus, samt et jordstykke til smedens rådighed, det såkaldte smedeland. Smeden var en meget vigtig person for landsbyen, hvorfor fællesskabet lavede en kontrakt, hvor smeden fik forskellige privilegier.

Landsby-smeden skulle leve af de indtægter, som han fik for sine ydelser fra landsbyens bønder, men dette var ofte ikke tilstrækkeligt. For at supplere indtægten, fik han af landsbyens fællesskab stillet et mindre

jordstykke til sin rådighed, hvor han kunne dyrke forskellige afgrøder. Samtidig have nogle få husdyr, som det fremgår af opgørelsen.

Anders Petersen Schmed f. ca. 1671, død 1733, 62 år i Skovbøl.

Gift Anna f. ca. 1681, død 1719, 38 år i Skovbøl

Børn: 1. Peter f. 1703, død 1712, 2. Dødfødt 1703, 3. Maren f. 1706, g. 1732 kådner Marcus Petersen i Felstedskov, 4. Ingeborg f. 1709, g. 1732 Asmus Asmussen i Snogbæk, 5. Hans f. 24.04.1712, overtager faderens smedested, g. 1738 Ann Cathrin, 6. Chresten f. 18.01.1714, 7. Anna f. 1716 i Kiding, 8. Dødfødt 1719 i Skovbøl, sammen med moderen.

Gift 2 x 1719 Ingeborg f. 1690, død 1722, 32 år, d.a. Hans Jes dt. fra Bovrup

Børn: 1. Hans f. 1720, død 1720, 2. Anna Margretha f. 1722.

Gift 3 x 1723 Ellen – Peter Lunds dt. fra Tumbøl, f. ca. 1688, død 4.04.1764, 76 ½ år

Børn: 1. Ingeborg f. 1724.

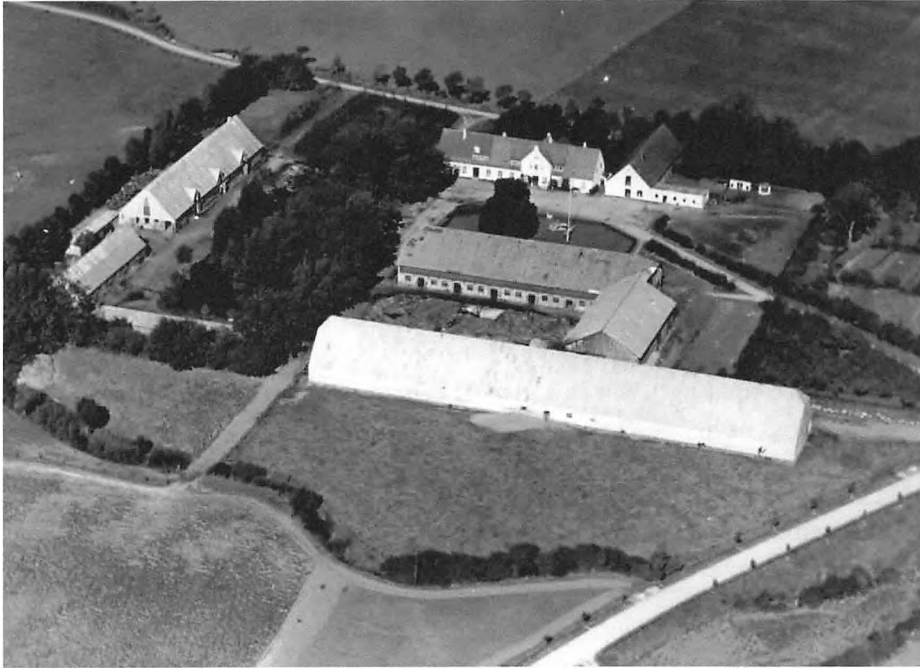
I 1716 bliver landsbyen nedlagt og alle beboerne bliver tvangsforflyttet, hvilket også gjaldt for smedens vedkommende.

Anders Petersen Schmed og familie flytter til Gl. Skovbøl og overtager der smedestedet efter Jørgen Christensen Smed. Smedestedet lå på dengang på adressen Gl. Skovbølvej nr. 22. Smedestedet flyttede senere til Frudam 4. Til smedestedet i Skovbøl hørte det såkaldte ”smedeland” der lå yderst i ejerlavet, syd for Bygbjergvej nr. 18 ind mod Felsted ejerlav.

Kilder: Historisk Årbog for Felsted sogn 1983 s. 70-75; En gammel kontrakt fra landsbyen Kiding, Årbog 1985 s. 79-100; Kiding - en landsbys historie og dens nedlæggelse, begge artikler v/ Ib Andersen, Varnæs. Årbog for Felsted sogn 2007 s. 80-86 v/A.A.

Kiding Hovedgaard

1716 – 2020

Kiding Hovedgaard

Foto ca. 1937

Felsted april 2021
Andreas J. Asmussen

Kiding Hovedgaard - 1716 – 2020

I 1500-tallet påbegyndte Ahlefeldterne på Søgård at rationalisere og udvide Søgårds hovedgårds driftsområde, ved nedlæggelser af landsbyer og oprette nye avl- og mejerigårde. Det begyndte i 1549 med nedlæggelsen af landsbyen Vaarbjerg, hvorved Grøngrøft og Kværs ladegård opstod. Senere nedlagde Ahlefeldterne landsbyerne Årup, Kelstrup, Fiskbæk, Bojskov og i 1716 Kiding.

Kiding blev ved sin nedlæggelse i 1716 den sidste landsby, som lensgreve Carl v. Ahlefeldt på Søgård nåede at nedlægge, inden Søgård blev erklæret konkurs i 1722.

Ladegårdene blev bortforpagtet til pensionærer/bestyrere og blev delvis drevet af hoveripligtige bønder.

Landsbyen Kiding bestod på det tidspunkt af 16 halve i byen, 1 halvbol i Kidinglund og 3 kådnesteder, der alle hørte under Ahlefeldterne på Søgård, hvilket skulle blive deres skæbne. Et samfund blev nedlagt omfattende omkring 170 mennesker med egen bondeskole og smed, der vidner om, at landsbyens bolsmænd og kådnere gennemgående sad i gode økonomiske kår, skønt de måtte gøre hoveri til Ahlefeldterne.

Lensgreve Carl v. Ahlefeldt på Søgård, er født den 25. april 1679 i Durkheim, Pfalz og døde 7. sept. 1722. Han var holstensk adelsmand, dansk lensgreve af Langeland, herre over Rixingen og Mørsberg, statholder i hertugdømmerne, over kammerherre, gehejmeråd, over staldmester og over hofmester.

Iflg. kontrakt af 8. april 1716 fremgår det, at lensgreve Carl v. Ahlefeldt på Søgård, har besluttet at nedlægge landsbyen Kiding. Da alle undersætter i landsbyen Kiding hørte under Ahlefeldterne på Søgård, så der var ingen juridiske problemer forbundet med at nedlægge landsbyen. Hovedgården havde en passende størrelse til at drive en rationel drift, ved hjælp tjenestefolk og af hoveri af de adelige og livegne bønder og kådnere fra Tråsbøl og Bovrup. Hvad angår skovene tyder det på, at de har hørt direkte under Gråsten slots administration.

Kiding var en landsby med omkring 170 indbyggere og et markareal på 459 ha - og blev nu Herregårdsmark til godset og tog landsbyens navn.

I løbet af året 1716 måtte de omkring 170 indbyggere forlade deres landsby og se den blive nedlagt, bol for bol og kåd for kåd sammen med byens skolelærer- og smedefamilie. Alle gik nu en uvis fremtid i møde, - men forlade godsdistriktet kunne de ikke.

Den senere forpagter Johannes Mackeprang beretter: at den bonde der boede nord for bækken ved hegnet ind mod "Uglebjerg", ville ikke flytte fra sit bol. "Han ville sidde sin tid ud". Om samme bondemand fortæller arbejder Jørgen Peter Asmussen i Tråsbøl - han ville ikke flytte, "han ville sidde sin tid ud", - men under en klapjagt blev han ramt et vådeskud og døde.

Som følge af nedlæggelsen af landsbyen, overtog Carl v. Ahlefeldt, de økonomiske forpligtelser overfor kirken, der førhen hvilede på bønderne. Carl v. Ahlefeldt indgik en kontraktlig aftale med sognepræst Andreas Petræus i Felsted, om at yde en årlig afgift til kirken, præst og degn svarende til de ydelser bønderne førhen årligt havde ydet. De årlige afgifter beløb sig til, - 80 rdl. og 23 sk. lybsk, der hvert år fremover forfalder til Mortensdag, se efterfølgende specificerede kontrakt.

Carl von Ahlefeldt 1670-1722
Ridder af elefantorden 1703

Wikipedia

Med nedlæggelsen af landsbyen Kiding blev der truffet en ordning med Felsted kirke, som ellers ville se sine indtægter kraftigt beskåret. Denne overenskomst/contrakt er dateret den 8. april 1716 og afsluttet umiddelbart efter, at man var begyndt at rømme byen. Overenskomsten blev i sin fulde ordlyd beskrevet i Felsted kirkes Inventar i 1782, som blev genoptrykt i 1861, hvor den er affattet, i overensstemmelse med det ældre fra 1782. Kilde: *Historisk Årbog for Felsted sogn 1989 s. 52-81.*

Vitterlig gøres hermed for alle og enhver, men især for dem, som det angår: Eftersom den kongelige geheimeråd, landraad og statholder i fyrstedømmerne Slesvig og Holsten, Herr. Charles, Greve af Ahlefeldt til Langeland og Rixingen, højgrevelig excellence, har besluttet at nedlægge landsbyen Kiding, som består af 16 halve bol samt et halvt bol i Kidinglund og 3 kåd og derpå igen at oprette en mejerigaard, saa er der i dag med hensyn til de særlige afgifter til præsten og degnen, saa det at disse ikke skulle lide nogen afgang i deres indtægter aftalt og for bestandigt besluttet følgende:

	Rd.	Sk.	pf.
a. Der betales aarligt til Felsted kirke de paa de nedlagte bol hvilende kirkeafgifter	1	31	
b. Ligeledes ydes der til kirkens, præstegaardens og degneboligens reparationer og fornødne afgifter i forhold til de nedlagte bol	?		
c. Hans højgrevelige excellence lover at give præsten og hans efterfølgere i kaldet i stedet for det sædvanlige offer	10	-	
d. Som vederlag for den sædvanlige korntiende forpligter den samme sig til at give aarligt:			
17 Traver Rug a' 3 sk	17	-	
17 Traver Byg a' 40 sk	14	8	
34 Traver Havre a' 2 sk	22	32	
e. For 11 pund smør, som for Kidinglund, tilfalder præsten alene, à 3 sk			33
fremdeles for smør- oste- brød- og æg-tiende, hvoraf degnen får en tredje-deel	10	3	½
og for gjæs, havre og brød, som degnen får alene	4	12	0
Summa	80	23	6

Skriver: Firsindstyre Rigsdaler, treog tyve Skilling og seks pfennig Lybsk

- f. Saasom nu hr. pastoren her har havt fri græsning til en ko i Kiding og ifølge en erklæring pleier at nyde nogle tjenester af byens folk som nu ophøre - saa skal det herefter tilstaaes ham fri græsning til 2 heste og 2 køer hos hollænderens kreaturer på Kiding og for at degnen ei heller skal have aarsag til at beklage sig, skal der aarligt som vederlag for accidentier leveres ham 2 tønder rug fra gården. Disse her specificerede punkter ere saaledes for bestandigt aftalte og vedtagne og lover hans højgrevelige excellence for sig og sine arvinger, at ovennævnte 80 rdl, 23 sk. og 6 pfennig hvert aar til Mortensdag af forvalteren eller den som bestyrer samme, skulle udbetales kontant til stedets hr. pastor, ligesom og at den ham tilståede græsning og de degnen tillagte 2 tdr. rug altid til rette tid skulle ydes og at aldrig noget deri skal forsømmes.

Derimod erklærer jeg, Andreas Petræus for tiden præst i Felsted, for mig og mine efterfølgere herved, at jeg er tilfreds med de ovenanførte poster, samt at degnen aarligt skal erholde sin deel af ovennævnte sum og at der intet skal blive fordret eller forlangt af gården Kiding.

Oprindelig er denne kontrakt udfærdiget i duplo og egenhændigt underskreven og forsejlet af begge de kontraherende parter.

Saaledes skeet, Graasteen den 8de april 1716

Charles C. d'Ahlefeldt

Andreas Petræus

Sognepræst i Felsted

Kontrakt mellem præsten ved Felsted kirke og godset Kiding, blev endelig afviklet i 1889.

N.B. *Contrakten fra 1716 mellem ved Felsted kirke og godset Kiding, blev endelig afviklet i 1889.*

Nedlæggelsen af landsbyen sker gradvist fra april til juli muligvis senere på året. Lidt over halvdelen landsbyens beboere bosatte sig inden for sognets grænser, mens familier hvis hjemsted kendes, bosatte sig inden for Carl Ahlefeldts godsområde.

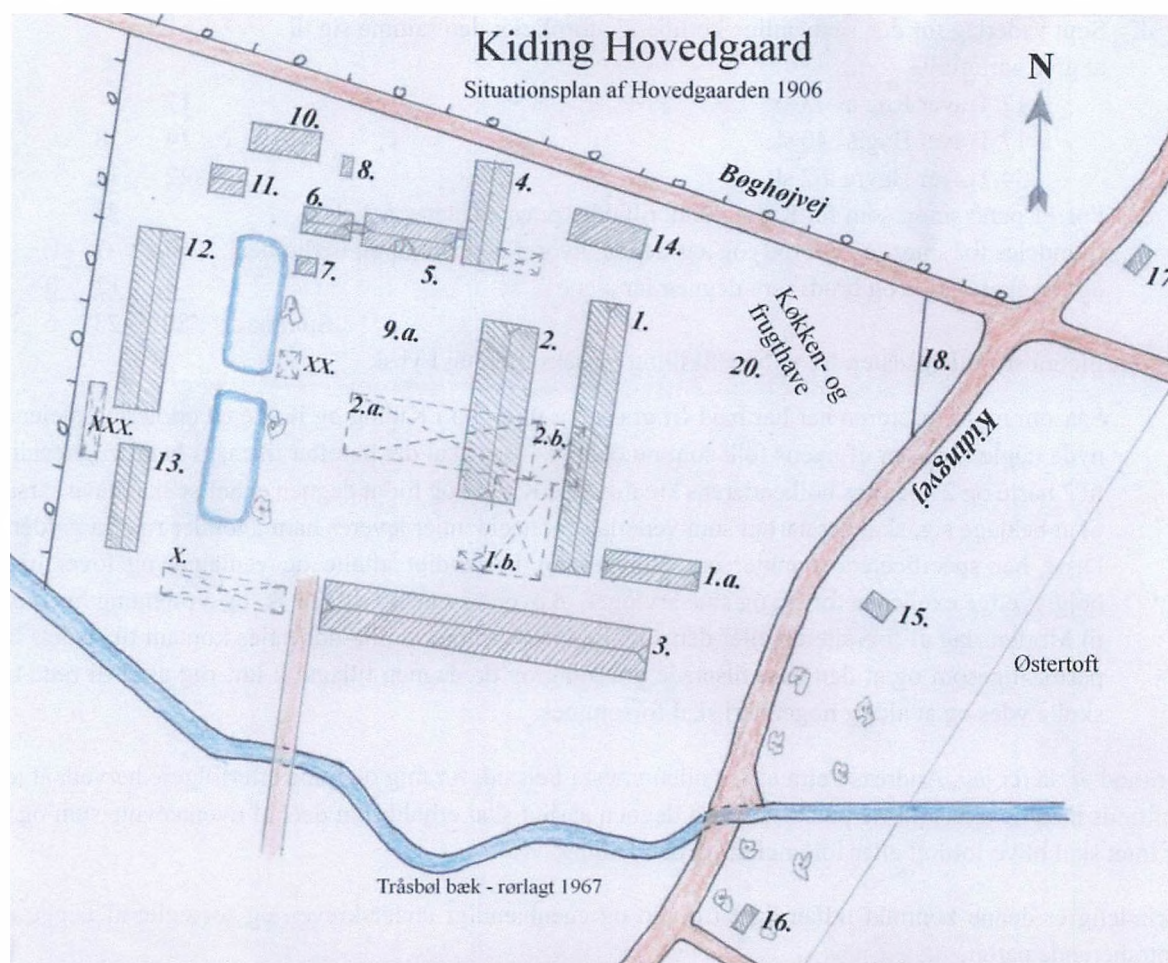
På "Bjerregård" i Hostrupskov blev der opført en lade på 10 fag, med tømmer fra den nedbrudte landsby.

I 1722 døde Lensgreve Carl von Ahlefeldt på Søgård og ved sin død efterlod godset med sine mange besiddelser som insolvent.

Auktion over Carl v. Ahlefeldts mange besiddelser

I 1725 blev der på Gottorp slot holdt en stor auktion over Ahlefeldt'ernes mange besiddelser.

Hertug Christian August på Augustenborg overtog lade- og hovedgårdene: Gråsten, Kelstrup, Skovbølgård, Årup, Fiskbæk, Kiding, de adelige bønder i Tråsbøl m.fl. og blev nu den største jordejer i hele Nordslesvig. Fiskbæk-Kiding godser udgjorde en sammenhængende hele. Samtidig overtog hertugen det prægtige Gråsten slot, hvorfra administrationen af de mange nye besiddelser udgik fra.

Kiding var et helt lokalt samfund, hvor de mange bygninger lå samlet omkring den store gårdsplads på 4 tdr. land. De skraverede bygninger på gårdspladsen udgør i alt 5.954 m². A.A.

Kiding Hovedgårds avls- og mejerigårdens bygninger

Kort beskrivelse af grund og bygninger, iflg. situationsplan af Kiding Hovedgaard 1906.

Til at opføre denne store avls- og mejerigård, må der have været ansat enormt mange håndværkere, murere, tømrere og tagtækkere, til at opføre disse mange store og mindre bygninger. Det har krævet en meget stor økonomisk investering af penge, samt fremskaffelse af de enorme mængder af byggematerialer, at gøre det muligt at opføre disse mange bygninger.

1. Lade/staldbygning der måler 82,0 x 13,0 m = 1066 m², opført i murværk på kampestenssokkel og tømret tagværk tækket med strå. Bygningen er opført i typisk holstensk byggestil. Ved opførelsen af den nye kostald i 1907 beskrives bygningen som fede- og ungkreaturstald. Bygningen er nedbrudt o. 1930.

1.a. Halmlade der måler 30,0 x 9,5 m., med tagværk tækket med strå. Bygningen er nedbrudt 1910 og afløst af en nyopført halmlade, se 1.b.

1.b. Ny halmlade 28,0 x 15,8 m, opført i 1910 med tag og sider af jernblik og bygget sammen med den nye kostalds østre ende. Fra laden er dobbelt port til kostalden. En mindre tilbygning opført til dampmaskinen der trak kværnen. Nedbrudt før 1967.

2. Kostald der måler 54,5 x 17,1 m = 932 m². opført i murværk på kampestenssokkel og tømret tagværk tækket med strå. Kostalden er opført i typisk holstensk byggestil, i en størrelse som på den tid var helt ukendt på vores egn.

Den gamle smukke stråtækte kostald blev med tiden umoderne og nedslidt, blev i 1907 nedbrudt og afløst af en ny kostald, se nr. 2.a.

De gamle kostald fra 1716. Hist. I baggrunden den 82 m lange lade

Baronkronen på roehuset med et nyt årstal 1945

2.a. I 1907 blev den gamle kostald afløst af en ny og moderne indrettet kostald på 54,7 x 17,3 m., med plads til 176 køer. Den nye kostald blev opført øst-vest på gårdspladsen, - overfor hovedbygningen. På vestgavlen blev der opsat en baronkronen og årstallet 1907. Tegninger og beskrivelse af dette smukke bygningsværk, opført i murede gulstensvægge, trætræmpel og tag beklædt med teglsten. Tegninger er udført af arkitekt Brandt i Svendborg. Bygmester Hans Chr. Bruhn i Gråsten, stod for opførelsen af kostalden.

Den arkitektonisk smukke kostald blev nedbrudt 1974.

2.b. I 1945 blev der opført et roehus i forlængelse af kostaldens østgavl. Bygningen er 13,5 m. lang og opført samme materialer i samme bredde og højde som kostalden. Roehuset ved indkørslen til godset, gav et smukt førstehåndsudtryk af stedet. Det har sikkert været medvirkende til, at Viggo Lauesgaard nedtog baronkronen på vestgavlen af kostalden og genopsatte den på roehusets østgavl, og forsynede den med et nyt årstal 1945.

3. Af Kidings mange bygninger var den lange kornlade, utvivlsomt en af de største i landet og måler 100,5 x 15,0 m = 1.507,5 m². Kornladen er opført i 1863 af O. D. Rosenørn Lehn, der anbragte sine initialer O.D.R.L. og byggeåret 1863 på bygningen. Denne smukke statelige avlsbygning er opført i gule mursten fra Dithmers teglværk i Rendbjerg, og taget tækket med strå. Stråtaget blev o. år 1900 udskiftet med galv. pandeplader, der igen i 1970'erne blev delvis udskiftet med farvede alu trapetz tagplader.

Bygningen var udført med en meget speciel tømmerkonstruktion. Den bestod af langs- og tværgående kvadratiske felter på ca. 4,8 x 4,8 m og forsynet med et tømmerkryds til at øge stabiliteten og bære tagkonstruktionen. Disse kryds var ofte til stor gene ved arbejdet i kornladen og som følge af det, fjernede Viggo Lauesgaard flere af disse kryds, hvorved stabiliteten af bygningen blev stærkt forringet.

I 1970-80'erne blev der på en del af felterne monteret stålvirer som erstatning for de fjernede kryds. Ligeledes blev tømmer fra den nedbrudte mejeribygning anvendt til dette formål, men lige meget hjalp det, - det var ikke nok til at erstatte den oprindelige stabilitet.

En kraftig storm hærgede den 14. august 1985 området, hvor laden blæste omkuld og blev totalskadet. Byggematerialerne fra den skaderamte bygning blev fjernet og arealet frigjort til en ny bygning.

På en del af det frigjorte areal blev der i 1986 opført en ny kornlade på i alt 1099 m². Bygningen er opført med stålbuer og murværk i røde teglsten. Baronkronen blev derefter opsat på facaden ud mod gårdspladsen med et nyt årstal 1983, der rettelig skulle være 1986.

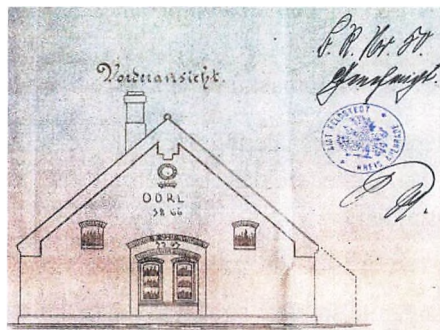

Baronkronen og årstallet 1983, rettelig 1986 A.A.

4. Mejeribygning nyopført i 1866, der måler 29,7 x 10,95 m = 325 m².

Det nye mejeri afløste det tidligere mejeri, der lå i tilknytning til kostalden. I 1901 blev bygningen stærkt brandskadet som følge af lynnedslag.

Som følge af branden blev mejeridriften i bygningen nedlagt. Mælken for en tid leveret til Tråsbøl andelsmejeri, for i 1903 at tilslutte sig det nyopførte andelsmejeri i Bovrup.

Mejeribygning 1903, på gavlen krans, baronkronen, O D R L og årstallet 1866

Den brandskadede mejeribygning blev ny ombygget og indrettet med sulekammer, kartoffelrum, vaskehus, rullestue og 2 pigeværelser. Gavlen ud mod gårdspladsen fik et nyt udseende, se billede, hvor Otto Ditlev Rosenørn Lehn fik opsat sine aftryk i form af: øverst en sejrskrans, dernæst en baronkronen, initialerne O D R L og årstallet 1866. I murbuven over døren ses årstallet 1903 for ombygningen. Bygningen blev nedbrudt 1973.

Vinkelret på mejeribygningen blev der i 1910, efter fru Lauesgaards ønske, opført et hønsehus, 12,0 x 6,0 m. Hønsehuset blev sammen med den gl. mejeribygning nedbrudt i 1973. En del af tømmeret herfra blev anvendt til forstærkning af tømmerkonstruktionen på den lange kornlade nr. 3.

5. Det oprindelige hovedbygning/beboelseshus, var en beskeden bindingsværksbygning på 8½ x 5 fag.

Den blev afløst af en ny hovedbygning opført i 1800-tallet og måler 28,3 x 9,6 m. I 1909 blev bygningen stærkt ombygget, hvorved den fik et mere præsentabelt udseende.

Loftshøjden blev forøget med en ny påmuret gesims, valme blev erstattet af lige opmurede gavle med kam, der foroven afsluttedes med nonnetegl. Et nyt og større frontispice placeret midt på begge facader, med kviste ud til gårdspladsen. En ny tagkonstruktion med tegltag og fire russiske skorstensrør og med fuld udnyttelse af hele loftsetagen. Tegninger og beskrivelse til denne store ombygning blev udført af arkitekt Brandt i Svendborg. Indretning af stueetage: salon, skabskammer, havestue, dagligstue, forstue, spisestue, kontor, spisekammer, køkken, opvaskehus, gartnerrum, samt et lille kælderrum og kloset i mellembygning ind mod mejeriet.

Hovedbygning 1976
Volvo Amazon og Opel Comondore

Loftsetagen: jomfrukammer, pigekammer, soveværelse, børneværelse, pulterkammer, to gæsteværelse ungpigeværelse og gæstekammer.

Sidst i 1920'erne blev hovedbygningen forlænget med en ny elevfløj, som erstatning for det nedbrudte spindehus, se nr. 6.

I 1979 blev hovedbygningen nedbrudt og erstattet af et nyt enfamiliehus med kontor, nr. 20.

6. Spindehus, 15,3 x 8,0 m. Bygningen er indrette med spindestue, borgerstue, elevværelser, mejerskes værelse, forvalterens værelse og soveværelse, bødkerens værelse og pigeværelse.

Sidst i 1920'erne blev spindehuset nedbrudt og erstattet af en ny tilbygning i forlængelse af hovedbygningen. Tilbygning blev opført i samme udførelse og byggematerialer, i højde og brede som hovedbygningen, samt en ekstra tagkvist. Den ny tilbygning blev indrettet med elevværelser m.m. og blev nedbrudt i 1979 sammen med hovedbygningen.

7. Fritliggende smedie, 7,2 x 5,8 m., bygningen er opført grundmuret på en kampestenssokkel med tag af tegl. Smedjen var forlængst taget ud af brug og var i stærkt forfald. Arkitekt Günther Andersen tilbød at nedrive smedjen med alt tilbehør og lægge det i depot v/ Stenbjerg Ejendomme A/S, Aabenraa.

Arkitekten nedbrød bygningen i 1999 - men blev ikke lagt i depot! Hvad der efter 1999 er sket med bygning og inventar, vides ikke.

Den gamle smediebygning
Foto 1999 A.A.

8. Retirade, grundmuret på kampestenssokkel med halvtæg tækket med tegl og inddelt i 3 rum.

9. I gården østlig for svinehuset nr. 10. en dyb brønd sat i munkesten med trædække over. Der er en fredningsklausul på brønden.

9.a. Gårdsplads belagt med stenbro/grusbelagt og lille rund plæne med flagstang i midten. Desuden brønd med pumpe, hvorfra vandet fås til husets forbrug. En brønd ved smedjen tillige med de gamle træledninger ud til staldene, er i 1912 ude af funktion. Dammene kaldes efter deres beliggenhed, hhv. smededammen og vogndammen. På vejen mellem dammene over til hestestald og vognlade, er der opsat rækværk på begge sider.

En brandsprøjte med 140 m gamle hampslanger og 2 sugeslanger i to stykker, samt øvrige tilbehør, 2 brandstiger og 3 brandhager.

10. Svinestald der måler 21,65 x 8,65 m, der er grundmuret på kampestenssokkel og med tag af jernplader. Svinestalden er indrettet med 20 stier. Svinestalden er nedbrudt o. 1930.

11. Bagehus, 11,93 x 6,28 m. og sikkert opført i 1716. Det traditionelle og fritliggende bagehus, som kendes fra de fleste gårde i sognet, blev med tiden overflødiggjort ved fremkomsten af indendørs brændekomfurer, hvilket også blev bagehusets skæbne på Kiding. Som følge af dette, blev bagehuset i 1907 ombygget til en arbejderbolig med 4 værelser med fælles køkken. Under disse små, primitive og forhold boede nogle af godsets medarbejdere. Det har sikkert været medvirkende til, at bygningen i 1920 efter få år blev nedrevet.

12. Hestestald, 50,2 x 13,75 m.

Stalden er grundmuret med stråtag og tre kviste med låger på østsiden og med båse til 40 heste, 20 til hver side og 5 båse til sygestald og fælrum. I den nordre ende er der fire karlekamre og et hjulerværksted. I den sydlige ende to karlekamre. På loftet daglejværelse og kornloft. Bygningen nedbrudt før 1967.

Hestestalden blev erstattet af en ny og mindre hestestald til ca. 5 spand heste, opført i forlængelse af kostalden mod vest. Bygningen er nedbrudt 1974.

13. Vognlade/remisse, 32,5 x 9,6 m.

Bygningen er på 34 fag, hvoraf de 7 fag fra hver ende er grundmuret. Det øvrige er stolpeværk beklædt med jernplader og beregnet til arbejdsvogne. I den nordlige ende er 7 fag indrettet til materialerum, vognhus og til brandsprøjten. I den sydlige ende 2 materialerum.

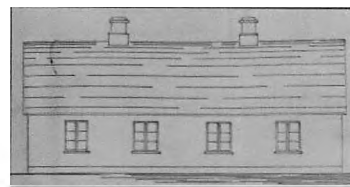
I 1891 er der opført en vognremisse, men om det er den nævne vognlade/remisse der er tale om, er uklart. Vognladen/remissen er i nyere tid ombygget til svinestald og nedbrudt 1974.

14. Brændselslade, 22,9 x 9,6 m. Bygningen er nedbrudt i 1909.

15. Kidingvej 59. "Villa" også kaldet folkehuset og forpagter- og fodermesterhuset.

Et grundmuret dobbelthus med tegltag og kampestenssokkel, opført omkring 1900 på østsiden af Kidingvej. Huset er nævnt første gang i 1901 ved bygningssynet, hvilket tolkes derhen at det er opført i år 1900. Til huset hører en mindre lade/stald. Huset er løbende blevet renoveret og udbygget og fremstår d.d. i god stand.

16. Kidingvej 61. I 1902 blev der på østsiden af Kidingvej og syd for Tråsbøl bæk, opført et kådnerhus med to lejligheder. Huset er opført som erstatning for det nedlagte hus i Marinkeskoppel, Kidingvej 99, opført af bygmester Dins Schmidt i Tråsbøl. Til huset hører en svinestald med to stier og lokum. Hvert lejemål indeholder: forstue, køkken, spisekammer, stue, soveværelse og kammer. Huset har gennem årene været hjem for mange arbejder- og daglejerfamilier, der havde deres daglige arbejde på Kiding. Huset og stalden er nedbrudt i 1973.

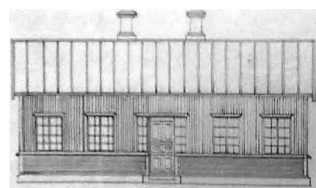
Kådnerhuset Kidingvej 61 RAÅ

17. Kidingvej 57. Her lå Kiding station der var holdeplads for Kleinbahnen Aabenraa – Gråsten 1899-1926. Stationsbygningen nedbrændte total den 27. juni 1911. En ny stationsbygning blev opført, men er for længst nedbrudt. I Slutningen af 1940'erne blev der på grundstykket opført et andelsfrysehus med 12 andelshavere. Andelsfrysehuset blev nedlagt i 1963. Bygningen stod nu tom i lang tid, forfaldt mere og mere og blev sluttelig nedrevet.

18. Mindesten med messingplade med en kort beskrivelse over historikeren Carl Mouritz Cold Mackeprang, som er født 28. dec. 1869 på Kiding Hovedgaard. Mackeprang tog magisterkonferens i historie 1894. I 1897 blev han ansat som assistent ved Nationalmuseet. I 1919 blev han direktør ved Nationalmuseet, og fra 1922-38 museets enedirektør.

19. Polakkerhus, 11,0 x 8,0 m. I 1907 blev der opført et træhus med tagbelægning af zinkplader, ude på marken syd for Kiding.

"Polakkerhuset" var opført og beregnet til sæson arbejdere og indrettet med fire værelser med fælles køkken. Tegninger af huset er udført af arkitekt Brandt i Svendborg. Huset er nedbrudt i 1950'erne.

"Polakkerhus" RAÅ

20. Et nyt stuehus med kontor, opført i 1973 på arealet hvor godsets tidligere køkken – frugthave lå.

En forudsætning for en byggetilladelse til opførelsen af det nye stuehus var, at hovedbygningen blev nedbrudt, hvilket skete i 1981.

Heste og personale foran hovedbygningen post-stmpl. 1914

Bygninger på situationstegningen 1906 der er vist punkterede og med X, beskrives som følger:

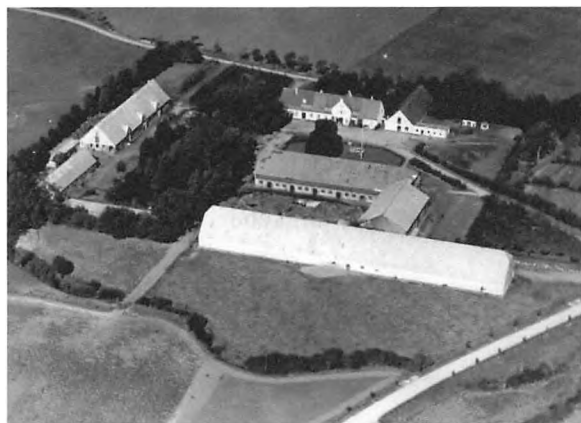
X. Ny vognlade/port. Kiding rådede over 6 køretøjer: en landauer, en cahrabanc, en dogcar, en fauton og en jumpe. En kusk var ansat til at køre for familien Lauesgaard og bar levrè, (uniform), idet Kiding var ejet af et dansk grevskab.

I 1912 opførte Jørgen M. Lauesgaard en ny vognlade/port med plads til 6 køretøjer, men godset havde kun 5 køretøjer. Den sjette plads undrede os børn, skriver Ejner Lauesgaard, for hvad skulle den bruges til. Desuden var der midt i gulvet et aflangt hul med trappenedgang, der var tildækket med planker, men far fortalte os intet. En dag i 1912 rejste han med toget til Kiel og kom hjem med en splinterny Adler personbil med kaleche, til en pris af 6.000 mark. Det blev kun en kort fornøjelse at have bil, for da krigen brød ud i 1914, måtte vi aflevere dækkene, hvorefter bilen blev opklodset indtil krigsafslutningen i 1918.

Vognladden er nedbrudt 1975 og udført af Viggo Jensen i Bojskov.

XX. Bilgarage. Nye tider og nye moderne biler så dagens lys gjorde, at der blev opført en ny og bedre garage på gårdspladsen foran smededammen. Garagen er nedbrudt 1973.

XXX. Mindre bygning bag hestestald nr. 12. Hvad formål den har haft vides ikke og heller hvornår den er nedrevet.

Kiding Hovedgaard
Lokalhistorisk arkiv

Luftfoto ca. 1937

Kiding luftfoto 1937, med den nye kostald placeret vest-øst på den store gårdsplads samt halmladen fra 1910. N.B. Den gamle kostald og den lange stråttækte ungkreaturstald er for længst nedbrudt.

Kostalden nr. 2.a. er opført i 1907 i murværk af gule teglsten, med høj trætræmpel og taget tækket med tegl, med plads til 176 malkekøer.

På fotoet ses hovedbygningen afbilledet i dens i 1930 fuldt og udbyggede længde. I forgrunden den 100,5 m lange kornlade nr. 3. opført i 1863.

På gårdspladsens vestlige side er der to damme, smededammen og vogndammen, der er omgivet af løvskov, der beskrives som Fredskov.

Det bebyggede areal på den 2 hektar store gårdsplads er som beskrevet løbende blevet nedbrudt og erstattet af nye eller ombyggede bygninger.

		Opført	m ²
Det bebyggede areal består i 1986 af:	Stuehus	1976	153
	Maskinlade	1845/1907	394
	Carport	1980	42
	Kornlade	1986	1.190
	<u>Bebygget areal i alt</u>		<u>1.778 m²</u>

Kort rids over driften af godset gennem tiderne.

Den overordnede ledelse af godset blev forestået af forpagtere også kaldet pensionærer, der efter en licitation fik tildelt driften for en kortere årrække.

Til at styre og lede den daglige drift i stald og på mark, var der ansat en ladefoged, en loyal og betroet person, der var udstyret med magtbeføjelser til, - at varetage og holde opsyn med arbejdsstyrken.

Kiding blev oprettet som en avls- og mejerigård, et såkaldt "hollænderi", hvor den daglige mejeridrift var lagt i hænderne på en "hollænder". Halvdelen af godsets jorder var udlagt græs og resten planteavl. En "hollænder" er en person der for en årrække forpagter malkekvæget og forarbejdningen af mælken til smør og ost i en høj kvalitet, der var en efterspurgt vare.

Af godsets 459 ha agerjord, er som nævnt omkring halvdelen udlagt i græs og resten er planteavl.

Navnet "hollænder" stammer oprindeligt fra Holland, hvor de som flygtninge bosatte sig i Ditmarsken og Ejdersted hvor de indførte det mere intensive mejeribrug. De blev læremestre m.h.t. smør- og ostefremstillingen, ved at det lykkedes dem i Ejdersted, ved fremavl, at forbedre kvægracen således, at køerne der kunne yde op til 15 liter mælk om dagen, fremfor de 3 - 4 liter som køer på de adelige godser ellers kunne præstere.

Pensionæren eller forpagteren på Kiding, udliciterede i de første mange år godsets malkekvægbesætning til en "hollænder", for en årlig forpagtningsafgift. Til at forestå den daglige fremstilling af mejeriprodukterne, var der ansat en såkaldt "mejerske". Det var en værdsat og eftertragtet stilling, idet løn og status var bedre end i mange kvindejobs. Som medhjælp havde hun et antal unge piger samt hyrder og drenge.

I 1728 har Kiding en malkekvægbesætning på 180 hollænder malkekøer, foruden ungkreaturer, kalve og tyre. Pensionæren var kontraktlig forpligtet til at erstatte døde malkekøer. Efter at smitsomme kvægsygdomme havde hærget i landsdelen i 1720-30'erne og reduceret mange besætninger, begyndte pensionærene at gardere sig imod, at skulle erstatte døde malkekøer. I årene efter 1744 begyndte en ny kvægsygdom at sprede sig i det vestslesvigske område i 1745, på trods af skrappe forholdsregler, spredte sig til hele landsdelen. Kvægpesten har sikkert også ramt Kiding, idet antallet af køer i 1757 er reduceret til nu 120 malkekøer.

De første hollændere som vi kender navne på er: Jochim Hansen Hollænder, der nævnes i kirkebogen under fødte 1719 og 1720. Johan Karstensen Hollænder, er den næste der nævnes i kirkebogen under fødte 1722 og 1725. Jens Hollænder, nævnes under døde i 1791.

En malkeko skal malkes 2 - 3 gange i døgnet, som regel morgen og aften. Det foregik enten på mark eller i stald alt efter årstiden. Til det arbejde var der ansat et antal malkepiger, der traditionelt sad på en trebenet malkestol og hånd-malkede koen. En dygtig malkepige kunne malke 17- 18 køer pr. gang.

Med andelsmejerierne gennembrud i 1880'erne, blev mejeriområdet på kort tid et mandeområde.

I slutningen af 1800-tallet udviklede svenskeren, Gustav Laval; en maskine til at malke køer. Det betød for Kidings vedkommende, at malkemaskinen hen i 1900-tallet overtog malkepigerens arbejde.

T.v. malkepigen Frida Rerup.
Privat foto 1924

Behandlingen og fremstillingen af mejeriprodukterne er fra starten af foregået i forbindelse med kostalden. I 1866 opførte lensgreve O. D. Rosenørn Lehn en ny stor mejeribygning, hvor nye tekniske hjælpemidler var med til at fremme såvel produktion som kvalitet.

I 1901 blev bygningen stærkt brandskadet efter et lynnedslag, der stoppede mejeridriften. Mælken fra 150-160 køer blev herefter for en tid leveret til Tråsbøl andelsmejeri. Derefter tilsluttede forpagter Mackeprang sig det nye Mejeri i Bovrup, med levering fra 1. maj 1903. Mackeprang sælger sin mælk til mejeriet i Bovrup efter kilogram, til en sum der beløber sig til henved 25.000 mark årligt.

Hoveriet og dets afløsning i 1847

Med Ahlefeldt'ernes oprettelsen af Kiding Hovedgaard i 1716, blev de adelige bønder og kådnere i Tråsbøl og Bovrup gjort hoveripligtige til Kiding. Det drejede sig om halvdelen af de adelige bønder i Bovrup og alle i Tråsbøl, undtagen de tre kongelige bol, i alt 22 halve bol samt 3 kåd i Tråsbøl og 7 i Bovrup.

Med Hertug Christian August af Augustenborgs overtagelse af Kiding i 1725, stod det nu op til ham at afgøre, om bønderne som under Ahlefeldt'erne fortsat skulle være livegne fæstebønder, eller skulle få en mere medmenneskelige kår at arbejde og leve under.

Livegensskabet/stavnsbåndet indebar en livslang forpligtelse for tjenestekarl, pige og fæstebonde, at tjene den herremand hvorunder man juridisk hørte. Man måtte ikke gifte sig eller vælge andet erhverv uden tilladelse, men til gengæld havde godsejeren forsørgelsespligt. I Danmark blev stavnsbåndet ophævet i 1788, mens det først blev ophævet i Hertugdømmet i 1805.

Med hertugens overtagelse af Kiding, betød det et øget hoveri for fæstebønderne og kådnerne, der var dobbelt så højt som det, der havde været mest udbredt under Ahlefeldt'erne.

Hoveriet på Kiding beskrives som et avlingshoveri, der omfattede arbejdet på hovedgårdsmarkerne, vedligeholdelse af bygninger, spanddage, hvor der skulle stilles med vogn, trækraft og mandskab, pløjedage, hvor man skulle møde med plov, trækraft, mandskab og gangdage, som indebar fremmøde af en voksen person.

I 1811 kommer der et nyt reglement for Kiding og Fiskbæk godser, med små ændringer til tidligere. Det bestemmes bl.a. at samtlige undergivne er forpligtet til at yde 25 dages hånd- og spandtjenester på godset.

8. dage pløjning, 5 om foråret og 3 om efteråret.
5. dage korn- og hø mejning.
5. dage til indkørsel af korn eller hø, hvert bol stiller med vogn og 2 mand.
4. dage hvert bol sender en dygtig mejer og en mand til indkørsel af høet.
3. dage: udkørsel af staldgødning fra gården til koblerne, hvert bol stiller med en vogn og to mand

Endvidere er hvert bol forpligtet til, når det forlanges og mod betaling, at køre korn, ca. 20 tønder til Aabenraa, Flensborg og Sønderborg. Også til vedligeholdelse af gården var der afsat tid. Disse bestemmelser var hidtil holdt i mere almindelige former. Derfor voksede disse forpligtelser stadig i omfang, hvorved bønderne år ud og år ind måtte istandsætte lergulve o. lign. Hegnenes pasning krævede også megen tid, og bestemmelserne var her holdt i samme almindelige former. Samtidig med hoveriforordningen for bolsmændene fulgte også nye bestemmelser for kådnerne. Deres tjenestetid var førhen 53 dage, og blev nu ændret til i alt 33 dage om ugen.

Tjenestepligtige kådnere i Tråsbøl:

1. Kådner Peter Hansen Lund	3 dage ugentlig
2. Kådner Dins Schmidts enke	3 dage --
3. Kådner Christian Petersen Juhler	6 dage --

Med mere end de 25 dages hoveri, heraf de fleste som spanddage, var bønderne under Kiding og Fiskbæk spændt klart hårdere for end på de øvrige.

Fæstebønderne og kådnerne henvendte sig gennem årene gang på gang til hertugerne på Augustenborg for at blive løst for avlingshoveriet, men fik hver gang afslag. Endelig, efter utallige henvendelser blev sagen rejst igen i 1846, hvor det lykkedes det at få endeligt en afgørelse.

Fra 1. maj 1847 blev hoveriet på de Kiding og Fiskbæk afløst. I afløsning skulle bønderne betale 650 rdl. pr. gård. Bønderne havde sejret i den lange kamp, men de sejrede også i en anden kamp, kampen mellem tysk og dansk. Efterkommere efter disse stærke og modige bønder, der gennem 122 år tog kampen op mod den

mægtige hertug, som ikke ville bøje sig for hans påbud, - blev fra nu af og fremover frie og selvstændige bønder.

I 1847 fik kådnerne tilbud om afløsning for 150 rdl. for hver ugedag én gang for alle. Det gik de ind på, men i 1852 var kun en beskedent del af afløsningen betalt.

Augustenborgerne måtte forsvinde fra slottet under krigen 1848-51. Første gang i 1848, da danske mænd overalt i sogn som landsdel væbnede sig mod oprørerne. Efter treårskrigen overtager den danske stat alle hertugens godser mod en erstatning på 6 mill. kr.

Nye tider på Kiding

Med hoveriets ophør i 1847 og den danske stats overtagelse af Kiding, medførte store forandringer på godsets daglige drift, set i forhold til den mistede arbejdskraft. Det betød at godset nu selv måtte ansætte tjenestekarle- og piger og daglejere til at udføre det arbejde som bønder og kådnere hidtil havde udført. Desuden blev det nødvendigt at øge antallet af heste, arbejdsvoogne og øvrige landbrugsredskaber, samt etablere nye bygninger, hestestald med karlekamre og en vogn lade vest for de to damme.

I 1763 var der 7 heste på Kiding. I begyndelsen af 1900-tallet var dette øget til 40 heste. I takt med fremkomsten af traktorer hen i 1900-tallet, blev antallet af heste gradvist reduceret.

I 1943 er besætningen opgjort til: 18 heste, 122 køer, 100 ungvæg og 365 svin.

En større svineproduktion på Kiding tog vel sin begyndelse i slutningen 1800-tallet. Som tidligere nævnt, havde godset en svinestald med 20 stier. Billigt korn og affaldsstoffer som skummetmælk og valle, var et fortrinligt svinefoder og var således med til, at antallet af svin gradvist blev forøget gennem årene. Svinene blev indtil genforeningen, i levende live sendt med Kleinbahnen til slagterier sydpå - da der ikke i de første år efter genforeningen var opført andelsslakterier i landsdelen.

Malkekvægbesætningen blev afviklet i 1960'erne sammen med svinebesætningen.

Forrest: motoren der trak tærskværket

Iflg. *Johann Wilhelm Hanssen Erindringer, udgivet i*

1999 af Hans Günther Hanssen: havde godset i 1873 et faststående lokomobil og ditto tærskværk. Det første stod i gården mellem 3 lader, idet den ene stod tærskværket og i den anden en stor kværn og lokomobilet trak på en underjordisk aksel. Dette tærskværk blev senere udskiftet til et mere tidssvarende tærskværk trukket af en stor en-cylindret motor, se billede. Johann fortæller videre: Den første sommer jeg var der, (1873) købte Mackeprang to mejemaskiner af mærket "Little Champion". Da vejret i høsten 1873 var temmelig ustadigt, blev den nytte maskinen udrettede ganske minimal.

Folketællinger beskriver antal tjenestefolk, der opholder sig på selve godset + forpagterfamilie.

Foged- og øvrige daglejerfamilier der arbejder på Kiding, er ikke indeholdt i opgørelserne.

Kiding	Folketælling	år	antal personer
		1803	21
		1835	33
		1845	37
		1860	40
		1925	20
		1940	12

1926 afstodes den samtlige pligtigede jord, ialt 376 ha til den danske stat. Tralskov med mindre landbrug, skov-fogedbolig og arbejderbolig, samt Kiding Tykke og Ræveskov i alt 75 ha., heraf 30 ha. i Felsted sogn, resten i Adsbøl sogn, der afhændedes til forstkandidat Carl Neergaard Petersen.

1927 er Jørgen Mathiesen Lauesgaards forpagtning udløbet, hvorefter han af Statens Jordlovsudvalg overtager alle Kidings bygninger og stamparcellen på 51 ha. og året efter 150 ha. Af det resterende areal oprettes der 30 statshusmandsbrug, ligesom der blev givet tillægsarealer til enkelte ejendomme.

Jørgen Mathiesen Lauesgaard, f. 22.05 1875 i Simmersted, Jegerup sogn, død 1.07.1955, 80 år, s.a. Mathias Jørgensen Lauesgaard og Inger Cathrine født Petersen.

Gift med Jacobine Margrethe Finneemann f. 1878 i Taarning, død 26.08.1968. De døde begge på Gråsten Hovedgaard, og begravet på Felsted kirkegård.

Børn: 1. Mathias Viggo Lauesgaard f. 1904, 2. Harald Ejner Lauesgaard f. 1909, g. Inger Brandorff fra Stepping, 3. Bruno Aksel f. 1910, død 1910, 4. Svend Arne Lauesgaard f. 7.11.1911, g. Anna Lorentzen, plejedatter af domæneforpagter Jørgen Lorentzen, Rønhave, førhen Stenneskær, 5. Ingrid f. 11.11. 1913, g. Valdemar Hansen fra Lerte, gdr. i Høglund, Vedsted sogn.

Jørgen M. Lauesgaard
Lokal Historisk arkiv

Jørgen Mathiesen Lauesgaard var en dygtig landmand, der med sin virkestrang og interesse gjorde, at han blev betroet flere tillidsposter. Han blev valgt til bestyrelsen for Spare- og Laanekassen for Sundeved og Omegn. Senere var han med til oprettelsen af Gråsten bank, hvor han var formand fra 1944 og ligeledes formand for Gråsten Andelsslagteri fra 1933-1951. Valgt til Sognefoged i Felsted sogn, for de områder der hørte under Gråsten politi- og retskreds.

Under 1. verdenskrig blev han indkaldt til militærtjeneste i Rendsborg den 2. januar 1915, og holdt her stillingen under hele krigen. Eftersom krigen varede ved, blev situationen på Kiding mere og mere vanskelig. Af gårdens 40 heste, der skulle gøre alt markarbejdet, tog tyskerne de 10 bedste til militæret og de var ikke nemme at erstatte. Den stadige mangel på mandlig arbejdskraft grundet det indkaldte mandskab gjorde, at produktionen faldt år efter år. Tyskerne havde de første år af krigen taget en masse krigsfanger især fra østfronten, som nu blev sendt i arbejde i landbrug og industri, til erstatning for den manglende arbejdskraft. Kiding fik nu tildelt 20 krigsfanger, 12 russiske og 8 rumænske. De fik tildelt bolig et lille stykke fra gården, hvor de opholdt sig om natten og fritiden, under bevogtning af 3 gendarmere både i arbejdstiden og i fritiden. Da krigen sluttede i 1918, blev fangerne sendt hjem til deres lande. De sønderjyske krigsdeltagere kom hjem fra fronterne og det hele kom efterhånden i mere vante gænger igen.

Ved folkeafstemningen den 10. februar 1920 i Tråsbøl, kørte godsforpagter Jørgen M. Lauesgaards vogne smukt pyntede med grønt og i rødhvide farver, med vælgere til valgstedet. Vogn fulgte på vogn, og Lauesgaards "den lukkede", (Adler årgang 1912), kørte uafbrudt den hele dag for at hente gamle og svage til valgurnen.

I 1932 blev Gråsten Hovedgaard udstykket, hvorefter Jørgen M. Lauesgaard overtog bygninger og hovedparcellen på 44 ha, med den ældste søn Viggo Lauesgaard som forpagter.

1944 Mathias Christian Viggo Lauesgaard søn, overtager forpagtningen af Kiding og Jørgen M. Lauesgaard og hustru flytter til Gråsten Hovedgaard.

Forpagter Mathias Christian Viggo Lauesgaard f. 24.07.1904 i Hjerndrup, død 26.12.1973

Gift med Christine født Jessen Fenn, f. 20.01.1910 i Bovrup, død 6.10.1987, begge begravet i Varnæs
Viggo Lauesgaard overtager nu forpagtningen af Kiding, mens forældrene flytter til Gråsten Hovedgaard.

Viggo Lauesgaard var kendt som en meget impulsiv og venlig person. Som forpagter af det store gods, gik det kun en vej. Han havde svært ved at holde styr på økonomien og blev til sidst sat under administration. Hvorvidt han var en faglig dygtig landmand, har jeg ingen erindring om, men økonomisk klarede han sig dårligt.

I min læretid som snedker ved Chr. Clausen i Tumbøl, blev jeg omkring år 1957 af mester sendt til Kiding for at udføre noget arbejde. Ved tolvtiden, middagstid, blev jeg som en selvfølge budt på middag i borgerstuen, sammen med Lauesgaard og det øvrige personale. Jeg havde godt nok min egen madpakke med, men den fik jeg ikke brug for den dag.

Viggo Lauesgaard forestod derefter for en tid den daglige drift af Kiding, for omkring 1960 at flytte over i fodermesterhuset på Kidingvej 59.

1955 frasælges art. 242, et større område ved "Uglebjerg" på 40.0272 ha, til gårdejer Svend Arne Lauesgaard, Assenholmvej 2, Felsted.

1983 frasælges der 13.5424 ha. art. 290.

2002/03 overtager Hans Henrik Jessen det resterende areal på 26.4848 ha.

- 1955 Enkefrue Jacobine Margrethe Lauesgaard, i boet efter afdøde Jørgen M. Lauesgaard.
- 1960 Johannes Madsen Skræp fra Agersbøl ved Vejle.
Forpagter af Kiding
- 1967 Hans Henrik Jessen fra Majbølgård
- 2002 Mogens Dall og Bente (gdr. Kidingvej 42).
- 2019 Hans Peter Staugaard Bertram (gdr. Bygbjergvej 10).

Jacobine Margrethe
Lauesgaard Hist.

Gårdens daglige drift var lagt i hænderne på en forpagter, også kaldt pensionær.

Kendte forpagtere pensionærer gennem tiderne:

- 1716- Oplysninger mangler
- 1733-39 Jens Hansen, nævnes 1734 og 35 som fadder i kirkebogen og godsregnskaber.
- 1739-45 Peter Christian Aegidie g. Elline
- 1745-52 Lorenz Boisen, g. Anna Christina f. Marquardsen, død 1747, 35 år, g. 2x Fredericke Lovise
- 1752-64 Marcus Gerhard Dröhse
- 1764-89 Thomas Paulsen f. 1740 på Avnbølgård, død 1795 på "Skovgaard", Ullerup sogn, s.a. Johan Paulsen og Maren, pensionær på Avnbølgård,
Gift 1789 Caren f. 1768, d.a. bolsmand Peter Lorentzen Bunde og Anna i Tumbøl.
Børn: Maren, g. grynemøller Jørgen Iversen i Mølby i Sønderborg gdr. på Lundsgårdmark
- Enken Caren g. 2x Jørgen Nielsen Møller fra Sandbjerg, der overtager "Skovgaard".
- 1789- Lorenz Boysen død 1796, 48 år, g. Anna Margretha Reinicke.
Lorenz Boysen, s.a. Lorenz Boisen og Anna Christina, se ovenfor,
- 1796- Godsinspektør H. Hinrichsen bliver midlertidig bestyrer efter afdøde Lorenz Boysen
- 1799-05 Hieronymus Petersen gift 1797 med Anna Christina Boysen, d.a. Lorenz Boysen
- 1805-11 Mathias Petersen g. Kirsten Leimands fra Mindebjerg

- 1807 N. Thaysen, das unter Administration gesetz gut Kiding, hans efterfølg. Hans Jessen
- 1811-14 Nicolai Elholm, død 1814 på Kidinggård, 51 år, s.a. Jørgen Christensen Elholm og Marie Greth Cathrina Andersen
- 1814- Jørgen Nielsen g. Anne Margrethe Jacobs. Søn Nicolai f. 1807 i Tandslet, konf. 1823 i Fe.

I en bønforestilling af 16. marts fra to alsiske bols mænd af Augustenborg fortælles det: at disse to bønder fra Mjang og Tandslet har kautioneret for ham således, at han har fået et bol i Jestrup. Her sidder han dårligt i det,

Og hertugen har derfor eftergivet ham en del af hans forpligtelser. "Vor ydmyge bøn er at højstsamme ville tillade, at vi må blive fri for denne kaution og faae den delirt (slettet) tilbage fra protokollen. Vi takserer hans bol til 2.500 rdl., når dermed følger en besætning til 300 rdl".

1832-55 Peter Michael Feddersen

Peter Michael Feddersen f. 19/2 1802 i Husum, død 1896 i Kiel, s.a. Husum bys kgl. by- og retssekretær og senere herredsfoged i Slogs Herred.

Gift med Louise Wilhelmine Hagemann, f. 1804, død 1884 i Kiel, da. storgodsejer Georg Heinrich Hagemann på godset Steinwehr, øst for Rendsburg, tidligere forpagter af Blansgård. Peter Michael Feddersen var meget anti-dansk og af sindelag lige så landsforræderisk som hertugen på Augustenborg.

Børn: 1. Dorothea Bernhardine Ida Feddersen, født 18. juni 1828 i Blans, Ullerup sogn, død 1910. Blev gift med Hans Wilhelm Ahlmann, der var bankier i Kiel.

2. Ludewig Feddersen, født 5. marts 1831 på Kiding, død 1912.

Gift o.1855 med Louise Ernestine Marianne Diestel, født o.1836 i Strohkirchen, Mecklenborg

3. Plejesønnen: Julius Boysen, født o.1831 i Glückstadt.

I 1847 blev Peter Michael Feddersen valgt til præsident for den nystartede Spare- og Laanekasse for Graasten og Omegn. Sparekassens toneangivende kreds var Sundeveds Slesvig-Holstenske avantgarde, der var trofaste støtter for den højfyrstelige hertug på Augustenborg og til dem hørte Peter Feddersen. Blandt sparekassens garanter var dansksindede mænd som tingskriver, herredsfoged og stænder deputerede Peter Jepsen i Rinkenæs, der blev dens sekretær og farver M. A. Jürgensen i Gråsten, der blev en af vicedirektørerne. (*G. Japsen: De nordslesvigske sparekassers historie*, 1970).

Peter Michael Feddersen købte omkring 1855 godset og hovedgården Stavn, Siseby sogn ved Slien. Godset, der var omkring 1/3 så stort som Kiding, som forpagtede han ud.

1855-62 Ludewig Feddersen, søn, født 5. marts 1831, død 1912.

Gift 1855 med Louise Ernestine Marianne Diestel, født 1836 i Strohkirchen, Mecklenborg.

Ludewig Feddersen var ivrig Schleswig-Holsteiner og meldte sig snart under deres faner som medlem nr. 8 i "Schleswig-Holsteinische Verein" af 29.10.1848 - 18.11.1852.

Ludewig Feddersen kom siden til at sidde på godset Rosenhof i Grube kommune, Kreis Østholstein, hvor han døde i 1912.

1862 Valdemar Frederik Danchell, f. 8.08.1834, død 9.10.1863, 29 år,

s.a. Heinrich Leonhard Danchell og Hanne Frederikke Hambro, forlovet med Peter Randløffs dt i Bevtoft

1863-65 Kammerjunker Wind

Skovfoged Claus Ludvigsen Bang i Tralskov, har nedskrevet sine optegnelser fra krigen 1864, hvor Kiding i midten af februar 1864 fik indkvartering af preussiske soldater med officerer og en del heste.

Man kan næppe forestille sig, hvad det vil sige at få 700 soldater med officerer og heste midt i vinterens hjerte. Al virksomhed gik i stå, hele huset ud- og indvendig bliver i ordets fuldeste betydning forstyrret. Ethvert levende væsen må vige sit sædvanlige opholdssted, hvile- og spisetider kan der ikke være tale om; ja, undertiden er det en plat mulighed at få lavet noget mad. I løbet af ganske kort tid er materialer og redskaber af hvad art nævnes forsvundet.

Følgen var, at de fremmede soldater tog plads efter eget forgodtbefindende. Hestene blev anbragt i laden og fordret og strøet med tærsket og u-tærsket sæd og hø, så de lå til over ryggen deri. Soldaterne stod med penge, men kunne intet købe, - men så tog de selv. Smørkældereren blev brudt op og køerne blev malket, svin og et par får blev slagtet. Med brændsel gik det lige så galt til. Den preussiske armé brugte meget brænde, da der kogtes tre gange daglig, morgen- og aftenkaffe foruden middagsmad.

Indkvarteringen tog hårdt på kammerjunker Wind, hvorefter han afstod forpagtningen.

Kilde: Hist. Årbog Felsted s. 1984 s. 13-27.

1865-95 Adam Magnus Johannes Mackeprang, f. 31.03.1836, død 22.05.1895, s.a. Antonius Johannes Mackeprang 1785-1874, og Aleth Saunder, forpagter af gårde under baroniet Holstenshus.

Gift 2.04.1865 Anna Gomine Frederikke Christina Krøyer f. 12.09.1815, død 27.08.1887, d.a. forpagter Frederik Christian Clement Anne Cathrine f. Lund i Svendborg.

Børn: 1. Johannes Fabricius Mackeprang, se nedenfor

2. Carl Mouritz Clod Mackeprang 1869-1959, museumsdirektør ved Nationalmuseet.

Adam Magnus Johannes Mackeprang var en fremragende dygtig landmand og har i mange retninger øvet en betydelig indflydelse af landbrug og mejerivæsen. Hans stod i spidsen for fællesindkøbene af foderstoffer og gødning, formand for "Haglforsikringsforeningen for Nordslesvig" og for "Sparekassen for Sundeved og Omegn". Han havde dyb forståelse af vores nationale kamp og har ofte været trykket af sin egen stilling som danskundersåt, drog han på et tidspunkt, da de fleste unge udvandrede, omsorg for, - at hans ældste søn der ville være landmand, blev i Nordslesvig og erhvervede preussisk borgerret. Fl. A. 24.05.1985.

1895-06 Johannes Fabricius Mackeprang, f. 29.08.1865, død 1957, 01 år.

Gift Anna Margrethe Winter fra Haderslev

Børn: 1. Johannes Peter f. 1890, død 1906

2. Viggo f. 1891, preussisk soldat i 1. verdenskrig, opført som død 13.03.1917.

3. Karl Mouritz f. 1894

4. Johannes Fabricius f. 1899

5. Anna Louise Christine f. 1903

1906-09 Asmus Paulsen f. 1875 på Kandrupgård, g. 1907 Maria Truelsen fra Frestrup

1909-1926 Jørgen Mathiesen Lauesgaard g. Jacobine Margrethe Finnemann.

1944-1955 Mathias Christian Viggo Lauesgaard.

Kendte navne på Hollændere på Kiding

1716 Jochim Hansen, Hollænder g. Maren, nævnes 1719 og 20 under fødte

1721-33 Johan Karstensen, Hollænder, nævnes 1722 og 25 under fødte

1751- Schnack, nævnes i jordebog 1751

Jens Hollænder, nævnt under døde 1791 nr. 4.

Kendte navne på Ladefogeder på Kiding

1719 Daniel Jørgensen, g. 1719 med Jes Hollænders dt på Skovbølgård

1723 Rasmus Nielsen, død 1723, 44 år

1730-38 Peter Jørgensen, bauknecht og foged, derefter bolsmand i Svejrup, død 1791, 84 år

1738-44 Peter Christian Egidie

1835-42 Hans Møller, s.a. kolonist Johannes Nielsen Møller og Maren, Marinkeskoppel.

Gift Anna f. ca. 1795, død 1835, 36 år på Kiding, d.a. Sander Hansen og Anna i Bækken

Børn: 1. Johannes, 2. Hans, 3. Marie Frederike, 4. Peter Møller f. 1835, død 1836.

Gift 2x 15.03.1836 Karen Christensen f. 23.12.1811, d.a. Christen Petersen og Else Jessen i St. Darum

Børn: 1. Anna Louise f. 1837, 2. Peter f. 1839, død 1839, 3. Else Cathrin f. 1840.

1856- Joachim Petersen f. 26.02.1823, s.a. kvarthufner Knud Petersen og Anne Margrethe f. Andresen, Vejrbækmark, Bov sogn. Jochim beskrives 1865 som inderst i Bovrup.

Gift 3.08.1856 Ingeborg f. 30.11.1823, død 22.10.1857, 33 år 10 md 23 dg. d.a. Anders Nielsen og Anne Gunders dt i Skjoldborg, Alsløv, Skads Herred.

Børn: 1. Anne Margrethe, 2. Drengbarn dødfødt 14.10.1857.

Gift 2x 29.05.1859 i Varnæs kirke med tjenestepige på Kiding, Maria Magdalena Hansen Schmidt, d.a. Hans Jørgensen Schmidt og Anna Else i Vilslev.

Børn: 1. Johan Lorenz f. 1860, 2. Carl August f. 1861, 3. Anna Christine f. 1862, 4. Ludvig Jørgen f. 1865.

1851- Hof-kådner og husfoged Hans Peter Wilhelmsen, i 1852 nævnt jæger, gift Christine Margrethe Nissen der døde 1851, gift 2x Marie Christine Nissen (en søster).

Kendte smede på Kiding

1835-40 Peter Jørgensen, nævnt i folketælling 1835-40

1840 Smedesvend Fritz Hermansen

1843 Christian Nielsen g. 1843 Magdalene Frederike Petersen

1851 Paul Jensen g. 1847 Dorthe Boysen fra Tråsbøl, udvandrede 1889 til USA

1852 Smedesvend Peter Nielsen Schmidt g. Christiane Krogh

1855 Peter Petersen g. Anna Cathrine f. Jacobsen, der bor i Kiding kådnerhus

1757-60 Johan Christian Baagøe g. 1855 Cathrine Marie Jepsen, død 1857, 33 år.

1860-67 Peter Iversen g. Marie Hansen, der bor i Kiding kådnerhus

1890 Laurits Anker Andersen Schmidt og Maria Kirstine f. Lütge i Skovbøl

1914-27 Ludwig Autzen g. 1814 Elene Anne Johanne Kückelhahn

1930- Smedesvend Søren Peter Hansen fra Brendstrup v/ Gram.

N.B. Kiding Hovedgårds areal omfatter matr. 1. 121. 320. og 353., samt Tråsbøl ejerlav, i alt 98.4967 hektar.

Kilder: Rigsarkivet Aabenraa: Amtsbezirk Feldstedt, byggesager. Rigsarkiv Odense: Kiding godsarkiv: Baroniet Lehn, Hvidkilde, byggesager.

Wikipedia: Maskinmalkning. Hejmdal 20.09.1902.

Historisk Årbog Felsted sogn 2015 s. 43-50: Landsbyen Tråsbøls historie

Sdr. Månedsskrift 1944 s. 49- 62: Kidings Historie v/ Povl Baungaard Jensen

Sdr. -- 1950 s. 86-87 m.fl.: Augustenborgerne og de gråstenske godser:

Kampen om ophævelsen af livegenskabet i Slesvig-Holsten 1795.1805 v/ Johan Hvidtfeldt

Søndj. Årbøger 1992 s. 73-111: Hollænderier i Sønderjylland i 1600- og 1700-årene

Hans Schultz Hansen: Det sønderjyske landbrugs historie 1830-1993 s. 41-44.

Tralskov Tralskovvej 1, - fra 2007, Bojskovskov 1.

Skoven omfatter Tralskov, Kiding Tykke og Ræveskov, i alt ca. 75 ha, hvoraf de 30 ha i Tråsbøl ejerlav og de resterende i Ladegårdsskov ejerlav.

I 1725 ses Gråsten og Kiding-Fiskbæk som ét sammenhængende hele. Det tyder på, at hertug Christian August af Augustenborg og hans efterfølgere har underlagt og administreret dem fra Gråsten, - frem til afståelsen i 1852 til den danske stat.

I 1862 overtager baroniet Rosenørn Lehn til Guldborgsund godset Kiding med 459 ha samt skovene, Tralskov med skovfogedbolig, Kiding Tykke og Ræveskov samt Kølingland/Marinkeskoppel af den danske stat.

Jørgen Davidsen f. 1831 i Mjang, Hørup sogn, ansat som skovfoged i Tralskov 1852-62. Gift 28.10.1852 i Varnæs kirke med Anna Margretha Hansen Boiskov, f. 29.10.1831 i Tandslet.

Børn: 1. Jens f. 1853, 2. Jørgen f. 1854, 3. Hans f. 1856. 4. Maria Cathrina f. 1858, 5. Cathrina Maria f. 1860.

Med baroniet Rosenørn Lehns overtagelse af det fjerntliggende gods Kiding og det dertil hørende skove, var det vigtigt, at der blev ansat en dygtig og pålidelig mand til at forestår driften af skovene. Baroniet ejede ligeledes godset "Orebygaard" på Lolland og blandt godsets 6 skovfogeder der, blev Claus L. Bang valgt til skovfoged i Tralskov.

Dette var et bevis på den tillid, som baronen nærede til ham, thi dette hverv var foruden skovfogedstillingen tillige en art godsforvalterstilling, idet Claus L. Bang oppebar forpagtningsafgifter og førte tilsyn med godsets bygninger, hvoriblandt de store byggearbejder baronen i de første årtier udførte. Med købet af godset Årup i Ensted sogn fik Claus Bang også tilsynet med denne gård.

Claus Bang blev som 22-årig indkaldt til militærtjeneste ved dragonerne og uddannet ved rytteriet.

I treårskrigen 1848-51, deltog han i denne ved 6`eskadron under ritmester Würtzen. Claus Bang deltog i påskeslaget i Slesvig by, hvor Würtzen med sin eskadron udførte en rask attaque mod preusserne og reddede 2 kanoner fra at blive tabt, men eskadronen led et tab i dette slag af 1 officer, 1 officersaspirant og 44 menige. 2. juni 1848 tog eskadronen ved Løgumkloster 22 oprørere til fange. 2 dage senere måtte Würtzen efter en kort kamp ved Sivkro, mod en overlegen fjende, rykke tilbage.

I en gammel almanak har Claus L. Bang skrevet: "ankom hertil fra felten" 24.02.1851, det var som skovfoged på godset Orebygaard ved Saksøbing, at han kom tilbage efter krigen. Baroniet Rosenørn Lehn var ejer af Orebygaard. I foråret 1852 blev Claus L. Bang udnævnt til skovfoged med bolig i Jægersborghuset, en skovfogedbolig i Kallø.

I foråret 1862 forlod familien Claus Ludvigsen Bang med deres fire børn Lolland, og flyttede ind i skovfogedhuset ved Tralskov. Iflg. opmåling 1873, består skovfogedstedet af et stuehus, bagehus, stald/lade og mindre bygning. Nævnte bygninger er ligeledes vist på arkitekterne Finks opmåling i 1912. På opmålingen er der også vist to mindre bygninger, hvor den største lå 30 m øst for stuehusets østgavl.

Claus Ludvigsen Bang

Pouline Maria Bang f. Grøn

Claus Ludvigsen Bang f. 1.03.1821, død 7.10.1886, s.a. Ludvig Clausen Bang og hustru Maria Larsdatter.

Gift 28.10.1852 i Svendborg med Pouline Marie Grøn f. 5.04.1820, død 18.11.1884, d.a. skomager i Svendborg Hans Grøn og Sophie f. Lange.

I ægteskabet fødtes 6 børn: Marie Sophie, Laura Henriette, Hans Ludvig, Vilhelm Ferdinand, Christiane Andrea f. 1862 i Tralskov og Otto Ditlev f. 1865 i Tralskov, de to sidstnævnte er opkaldt efter greven.

Billede fra bogen J.W.H.s Erindringer

Endnu var Sønderjylland dansk område, med det varede ikke længe, inden den ulykkelige krig 1864, om hertugdømmerne udbrød.

Claus Bang fortæller: *Den 6. februar 1864 i mørkningen befandt jeg mig i den lille skov Kidingtyk, og hørte et par hæse toner fra mit jagthorn hjemme ved huset. Jeg skyndte mig, da jeg vidste, at dette altid havde særligt at betyde. - Min kone mødte mig i døren med de ord: "man fortæller, at den danske armé er på retræte til Sønderborg og tyskerne forfølger dem". Hvad indtryk en sådan efterretning kan gøre, lader sig lettere tænke end beskrive, og begav mig straks til Gråsten for at forvise mig om sagen.*

Jo, ganske rigtigt: skønt det var mørkt så jeg, så snart jeg kom i nærheden af chauseên, en uafbrudt sort række, bevæge sig på denne – mod Sønderborg. Det var armeens fortrop som var sendt forud, de aktive tropper var endnu ikke kommet så vidt.

Straks næste dag, da jeg havde tilset mine folk, begyndte jeg at beløve mig på hvad der ville komme, ved snart at forsyne huset med de nærmeste fornødenheder og gøre plads til indkvartering, som jo nu måtte kunne forventes.

Vi var over midten af februar, før vi fik indkvartering, fordi huset her ligger noget isoleret. Men den kom takket være hjemmets naboers omhu for os - hos "æ skovfoged" er der rigelig plads. Vi fik tildelt i indkvartering 3 officerer, 33 mand og 10 heste på et ganske almindeligt skovfogedsted. De tog for sig af foderet, så jeg ikke havde noget til mine egne kreaturer foruden at de gav os en mængde ubehageligheder og betydelige tab.

Og så kom landsdelen - og skovfogedhjemmet - under fremmed hersker. Børnene spredtes, fire i Danmark og to i Amerika. Sønnerne måtte rejse fra deres hjem allerede før deres syttende år, for at undgå preussisk militærtjeneste – uden mulighed for på lovlig vis, at gense deres hjem, så længe det var tysk. Selv måtte den gamle skovfoged gå i sin grav som preussisk undersåt. Begge ægtefæller ligger begravet på Felsted kirkegård. *Hist. Årbog Felsted 1984 s.13-27. Johann Wilhelm Hanssen Erindringer v/ Hans Günther Hanssen, 1999*

Skovfoged Morten Paulsen

Den 1.11.1887 tiltrådte Morten Paulsen embedet som skovfoged i Tralskov, en stilling som han bestred indtil baroniets afløsning til staten i 1926.

Morten Paulsen er født 10.03.1859 i Soesmarke på Lolland. Han døde 24.01.1932 på Amtssygehuset i Sønderborg, s.a. husmand Poul Rasmussen og hustru Birte f. Rasmusdatter.

Gift Karen Jensen f. 18.03.1865 i København, død 27.04.1946 på Statshospitalet i Sønderborg, d.a. arbejdsmand Niels Andersen Jensen og hustru Inger f. Nielsdatter.

Børn: 1. Bertha Ingeborg, Ingeborg Kristine, Poul Christian. Niels Christian, Anna Margrethe, Johannes Frederik, Otto Ditlev, Axel Erik Theodor, Martinus, Fritz og Alfred. Med de mange børn var der ikke megen plads i skovfogedboligen som medførte, at boligen o. 1900 blevet udvidet med en mindre tilbygning mod øst. *Kilde: Hist. Årbog Felsted 2018 s. 60-72.*

Skovfogedboligen i Tralskov o. 1943

Foto: lokalhistorisk arkiv

Med Baroniets afløsning, sælger Hofjægermester Christian Erik Julius greve Ahlefeldt Lauervig Lehn, Tralskov, Kiding Tykke og Ræveskov, art. 122, 123, 150 og 194, Tråsbøl ejerlav i alt 29.6843 ha samt art. 22, Ladegårdskov ejerlav på 45.2999 ha med skovfogedbolig og tilhørende bygninger sælges til forstkandidat Carl Emil Neergaard Petersen - skovene er Fredskov.

Carl Emil Neergaard Petersen er født 22.09.1895 i Ålborg.

Gift med Carli Hansen f. 25.08.1896 i Hatting

Børn: 1. Poul Henrik f. 15.06.1923 i Egense, konf. 1937 i Gråsten slotskirke, 2. Caja f. 12.02.1926 i Horkilde v/ Svendborg, konf. 1941 i Gråsten slotskirke, g. 2.12.1954 i Gråsten med læge Ragnvald Bolstad Fagernæs, f. 1924 i Øster Aker, Oslo len, 3. Erik f. 4.01.1928 i Tralskov, konf. 1942 i Gråsten slotskirke.

1972 Arvinger: 1. Fru Caja Fagernæs, 2. Erik Neergaard Petersen, Tralskov, 3. Poul Erik Neergaard Petersen, i lige fælleseje.

Erik Neergaard Petersen bor i skovfogedboligen og er på arvingernes vegne den daglige leder af skoven. Den opgave gav til tider anledning til uoverensstemmelser imellem arvingerne, der var svære at løse.

2011 Arvinger: 1. Nils Peter Fagernæs, 2. Jens Kristian Fagernæs, begge bosat i Sverige.

Gårdejer Jørgen Bertram, "Kasmosedam", V. Sottrup, overtager skovene og tilhørende bygninger.

2014 Jørgen Bertram sælger bygninger og et jordstykke til Steen og Pernille Zachariassen, men beholder skovene; art. 123b, 8.6969 ha, 354a, 13.3687 ha, 355. 1.2615 ha, i alt 23.3271 ha. og art. 22 Ladegårdskov, i alt 45.2951 ha.

2014 Steen og Pernille Zachariassen overtager skovfogedbolig, bage/vaskehus og stald/lade bygning og et jordareal, art. 123a, 194 og 356, på ialt 6.0460 ha.

Ved overtagelsen er bygningerne er i meget dårlig stand. Murværket, 1 stens mur er stærkt frostsprængt, vinduer og døre har ikke været vedligeholdt i årevis og vægge, gulve og lofter er uisolerede.

Familien gik straks i gang med et større opgave med at restaurere bygningerne i nøje overensstemmelse med det oprindelige. Jeg ønsker at i må nyde denne spændende opgave og glæde jer over hvert skridt i får udført i processen.

Skovfogedboligen foto A.A. 2011

Under arbejdet stødte de på en sten, der var brugt som trappesten ved den sydvendte hoveddør. Stenen er den øverste del af en ligsten, hvis oprindelige mål var ca. 100 cm bred og 160 cm høj. Stenen lå med bagsiden opad og har derfor været godt beskyttet mod slid.

Stenen måler ca. 100 x 25 cm.

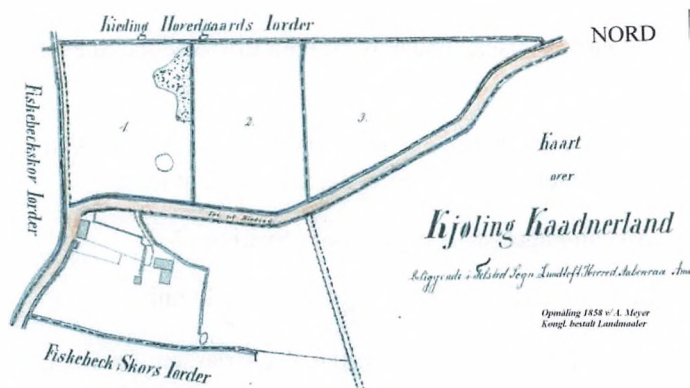
I midten en sol el. jorden. På v. side et skelet, på h. side en djævel.

Tekst/bogstaver på begge de lodrette sider. A.A.

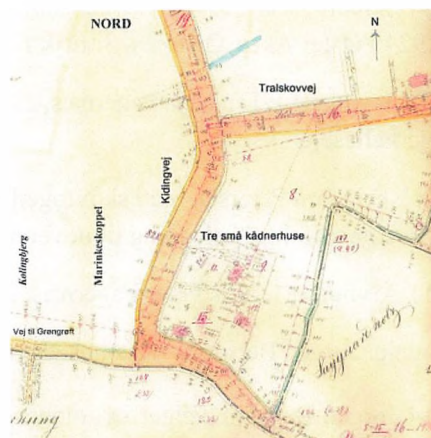
I 1700-tallet blev der sat mange gravmæler i form af store vandretliggende ligsten. Det var fortrinsvis de frie kongl. bønder og storgodsejere der fik sat deres gravmæle på kirkegården eller inde i kirken.

Hvordan stenen er kommet til skovfogedboligen og hvem den er sat over, kunne være interessant at vide, men det må ligge hen som ukendt.

Kådnersteder under godset Kiding

Marinkeskoppel el Kølning kådnerland opmålt 1858. Hist.

Marie- Marinkeskoppel, Kjøling Kaadnerland med 3 kådnersteder

Der er ikke mange oplysninger om navne på disse kådnere, udover hvad der står under stednavne i kirkebøger og folketællinger og på gl. kort, hvilket er med til at bidrage til en kort beskrivelse af stedet.

På østsiden af Kidingvej ind mod Ladegårdskov ejerlav, opførte godset Kiding i slutningen af 1700-tallet 3 kådnersteder til familier, hvor faderen arbejdede som daglejer på Kiding.

På modsatte side af Kidingvej, er der iflg. kort opmålt 1858, udlagt 3 jordlodder kaldet "Kjøling Kaadnerland", der var stillet til deres rådighed på lejevilkår til hvert af de tre kåd.

Kjøling kaadnerland, (Kølingbjerg 59 m), er en del af marken Marinkeskoppel el. Mariekoppel, et kuperet og leret område på vestsiden af Kidingvej op mod Kølingbjerg.

Det tyder på, at kådnerlandet er stillet til daglejernes rådighed fra oprettelsen af de 3 kåd i slutningen af 1700-tallet. I kirkebøger og folketællinger benævnes som "colonister" - nybyggere., med adresse i Marinkeskoppel.

Kådnerlandet var med til at give familien mulighed til at kunne dyrke deres egen foruden køkkenhave, så og høste deres eget korn, og male det til bagning, og som var med til at dække familiens daglige forbrug.

Alt tyder på, at kådnerlandet i slutningen af 1800-tallet er nedlagt og igen overgået til godset fulde brug.

To huse er tofamiliehuse og måler 15,6 x 8,5 m., det tredje et enfamiliehus der måler 6,35 x 4,9 m.

Det viste billede viser, at tofamiliehuset har to skorstene og en mindre stald/lade med lokum. Til hvert hus hører der en stor køkkenhave til, hvor familierne kunne dyrke deres egne afgrøder til familiens daglige kost.

Dobbelthus, Kidingvej 99x, i baggrunden Kidingvej Ålborg Luftfoto 1948-52

Det var under disse små kår fem daglejerfamilie boede og levede under, men de havde trods alt arbejde og tag over hovedet.

De tre kåd blev op gennem 1800-tallet reduceret til to kåd. Omkring 1901 blev der nedlagt et kåd, der blev erstattet af et nyopført to-families kådnerhus, se Kidingvej 61. Tilbage er der et tofamiliehus/ dobbelthus, som blev nedlagt og nedbrudt omkring 1950, se billede.

Kort oversigt med navne over nogle af de colonister der har boet her, - børnene er ikke medtaget.

Colinist/kådner: Hans Christian Wilhelmsen, død 1819, 70 år, g. Ellen f. Petersen fra Avnbøl.

Colonist: Peter Christian Wilhelmsen, søn, g. Anna Christina Tüchsen, Stenbjerg sogn, enke efter Jacob Tüchsen

Colonist: Christian Friedrich Petersen (Sv.s.) g. Anna Margrethe Wilhelmsen

Colonist: Johannes Nielsen Møller f. 1746, død 1810 i Marinkeskoppel, s.a. Mathias Nielsen og Marie, Sandbjerg mølle, g. Maren f. 1766, død 1847, d.a. bolsmand Christian Staugaard og Maren i Sottrup.

Colonist: Peter Hansen Autzen el. Outzen el. Ausen fra Tørsbøl, g. 1793 Christina Birgitta Nissen Beck fra Tumbøl

Folketælling 1930 Tråsbøl, Marinkeskoppel:

Navn	født	Død	Stilling	fødested
Andreas Rzeszutek	26.11.1876	Husfader	Gattzien, Østrig	
Joseffa -- f. Kæpper	10.01.1881	Husmoder	Piotrków Trybunalski, Polen	
<i>Joseph Rzeszutek (Kæstrup)</i>	<i>02.03.1908</i>	<i>Søn</i>	<i>Polen, g. 1938 Dagmar Louise Christensen</i>	
Stefanie --	16.05.1911	Datter	Ries Polen	
<i>Emilje --</i>	<i>11.03.1913</i>	<i>Datter</i>	<i>Polen, g. 1934 Oskar Nielsen fra Assens</i>	
Marie --	30.11.1919	Datter	Ulkebølskov	
Ingeborg Lise Rzeszutek	19.12.1928	uægte d.a. Alexandria Rzeszutek f. 1904 i Polen d. 1929.		
Ingeborg Lise Rzeszutek		g. 1949 Ejnar Villadsen f. 1927 i Grindsted.		
Peter Christian -	31.07.1929	Plejesøn/uægte Marinkeskoppel, d.a. Stefanie Rzeszutek		
Stefanie -	1911,	g. 1933 Hans Peter Johannsen fra Hokkerup		
Jacob Nikolaus Wilhelm Jensen	19.02.1862	06.02.1941	Husfader	Flensborg
Mette Marie f. Hansen	18.07.1877	29.06.1937,	Husmoder	Bodum, Løjt Kirkeby.

Familierne Andreas (Sizudek) Rzesudek og Jacob Niklaus Wilhelm Jensen, har iflg. Folketælling 1930 og 1940 adresse i Marinkeskoppel, Kidingvej 99x. De tyder på, at de har været nogle af de sidste beboere på stedet.

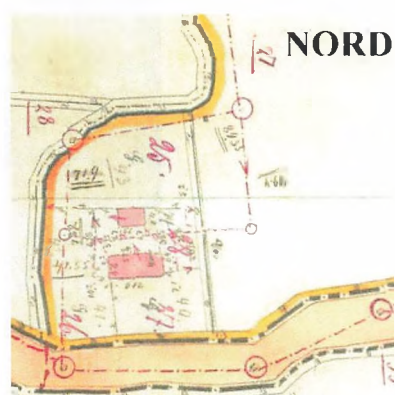
Kådnerstedet "EGEHØJ", Bøghøjvej 5. "Egeskovhus".

Kådnerstedet består af et tofamiliehus med tilhørende mindre fritliggende stald/ladebygning bagtil.

Beboelseshuset er opført i bindingsværk af egetræ med felter udfyldt med mursten. Taget er tækket med strå hele vejen rundt om, uden afbrækkede gavle. I begge gavle 2 gavllemme. Huset er forsynet med to skorstene. Lejlighederne består af stue, køkken med ildsted og bageovn, spisekammer og trappe til loftet.

Stalde/lade er med bindingsværksmure og taget tækket med strå og gulve af marksten. Til huset hører en brønd, sat af mursten med en kam af egetræ, vindeværk med en jernkæde.

Her har der gennem årene boet mange familier, hvor manden arbejdede som daglejer på Kiding.

Bøghøjvej 5

Opmålt 1873

Iflg. Folketælling 1921 boede der to familier på kådet:

1. Andreas Petersen, f. 30.06.1845, død 25.03.1929 i Tråsbøl, Gift 1872 Maren Rasmussen, g. 2x 1894 Metta Christina Marie Davidsen. Andreas P. var murer og boede på Gadekær 2 i Tråsbøl. I 1921 boede han en overgang på kådet her og arbejdede som gartner på Kiding. Andreas Petersen har altid været en dansk. Han aftjente sin værnepligt i den danske hær og var med begejstring med til at stemme sig hjem i 1920.
2. Hans Christian Autzen, f. 13.07.1879. I 1926 overtog han huset Tråsbøl Bygade 22. Gift 1902 Anna Antonia f. Szeszny, f. 1877, d.a Michael og Mariana, Brednarkiewig, Gnesen Posen. Hans Christian Autzen, søn, f. 24.09.1906, skomager.

Ved oprettelsen af de mange nye statshusmandsbrug i 1927, udstykket fra Kiding, fik dette kåd tillagt et større tillægsareal fra marken Egehøj, hvorved kådet fik status af et statshusmandsbrug.

Hans Christian Knudsen g. Clara Hedewig Albertine Köhler f. 1882 i Østpreussen, fik efter ansøgning tildelt dette nyoprettede statshusmandsbrug. Tråsbøl Ejerlav art. nr. 94.

Ejendommen nedbrændte 8. februar 1943 efter at være ramt af en brandbombe, nedkastet af en engelsk flyver der var på flugt og forfulgt af en tysk flyver.

”Egeskovhus” 1947, Bøghøjvej 5.
Luftfoto Sylvest Jensen

Kilder generelt:

Felsted sogns kirkebøger, Folketællinger Felsted sogn,

Sønderjysk Månedsskrift 1950: Augustenborgerne og de Gråstenske bønder v/ Johan Hvidtfeldt.

Sønderjysk Månedsskrift 1944: Kidings historie v/ førstelærer Poul Bavngaard Jensen, Tråsbøl.

Landsarkivet for Fyn: Baroniet Lehn, bygningssager på Kiding 1893-1908. Amtsbezierk Feldstedt: byggesager.

Trap: Slesvig 1864 - Aabenraa-Sønderborg amter 1967, Oldekop: Hertugdømmet Schleswig 1906.

Skyld- og panteprotokol: Gråsten 1217.Grundbøger og Grundakter, Tråsbøl art 1.

Billeder hvor kilde mangler: Wi. = Wikipedia. Hist.= Historisk Arkiv Felsted. A. = A.A.

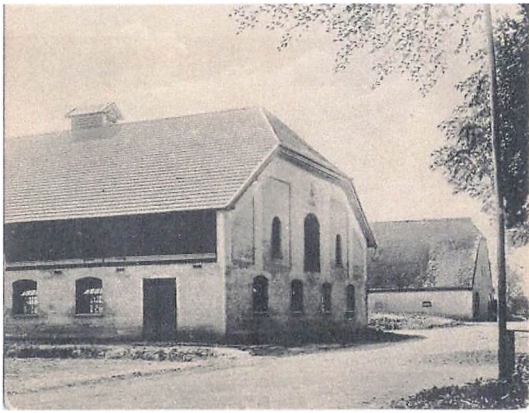
Kidings gl. mejeri- og hovedbygning foto 1957
Foto: Wolfgang Jørgensen, Berlin, Lokalthistorisk arkiv

Hesteparade i 1906 på Kiding v/ Hans Henrik Jessen
 I baggrunden skimtes f. v. den gl. hestestald, den gl, smedje, spindehuset og hovedbygningen.

Mælketransport klar til afgang til Bovrup Andelsmejeri Foto 1924
 Kusk; Søren Friedrich Rerup, pige i hvidt på vogn; Eline Louise Rerup
 Stående f.v. Frida Rerup, Helene Rerup, August Rerup og Anna Rerup

Den nye kostald fra 1907
I baggrunden ses den 100,5 m lange lade

Kidings gamle smedje - nedbrudt 1999.
v/ Hans Henrik Jessen

Personalet på Kiding i 1924
Næstyderst t.h. med hat; godsejer Jørgen M. Lauesgaard

2005. Indvielse af mindetavle på Kiding, over Carl Mouritz
Cloud Mackeprang, født 28. december 1869 på Kiding.
Fra v. Andreas Asmussen, Hans Ejner Hansen, Villy Jakobsen
Hans Philip Tietje, Mogens Dall, Holger Rerup.

Tråsbøl - gårde og kåd

v/ Andreas Asmussen

Under Søgård 1543:
Franz v. Ahlefeldes Lanster

Plov – og Frøkenskat
Adelige helbol:
Hans Jurghensen
Mas Bennesen
Anders Petersen

Gregorius v. Ahlefeldes Lanster

Adelige helbol:

Peter Grumsen
Nis Petersen
Truvels
Jep Hansen

Lundtoft Herred 1543:

Fyrstelige selvejere:

		Rd.	Mk.	Sk.
	Laurens Bendsen/Benedick	15		
	Peter Mickelsen	16		
Tr. 5.	Laurens Bendsen	1	8	2
Tr. 2.	Peter Mickelsen	1	8	2

Tønder Jordebog 1607-1613: Fyrstelige selvejere:

Tr. 2 b.	Erich Asmussen
Tr. 2 a.	Nis Matzen
Tr. 5 b.	Jørgen Asmussen
Tr. 5 a.	Marquard Asmussen

I løbet af 1600-tallet blev langt de fleste gårde i Tråsbøl delt i to halvdele, som f.eks. Tr.1.a og Tr. 2 a.

Landsbyens historie indtil 1725

Navnet Tråsbøl består af et personnavn med endelsen bøl, det samme som bol. Hvad forstavelsen Traas kommer af eller betyder ved vi ikke. Måske kommer det af det gamle danske ord Thra-s, på engelsk med langt a, der betød ivrig, vedholdende, energisk og antyder altså egenskaber som var påkrævet for en rydningsmand.

Landsbyen og dens ejere kan vi følge langt tilbage i historien, hvor den oprindeligt bestod af 9 helbol. Et bol var oprindeligt så stort i areal, at en familie kunne have et udkomme ved at dyrke det. Alle byens marker var delt op i lange smalle strimler spredt ud over hele bymarken. Med den opdeling af jorden var man nødt til at udføre alt markarbejde på samme tid i et dyrkningsfællesskab. Alle gårdene lå tæt samlet i landsbyen, havde fælles gadekær og et bystævne, hvor bønderne samledes 1. maj på Valborgsdag, for at planlægge arbejdet, vælge oldermand og stedfortræder for det kommende år.

Efterhånden tog man mere og mere jord under plov ud mod bymarkens grænse og huggede derved yderligere ind på skoven, der efterhånden helt forsvandt. Det førte til at byen kunne rumme og ernære en større befolkning. I løbet af 1600-tallet blev de fleste bol delt i halvbol. Foruden bolsmændene, gårdejerne, boede der også enkelte kådnere - den tids husmænd, foruden inderster, som blothavde - huse med kålhøve til. Disse inderste levede af at være daglejere, håndværkere og havde ingen andel i bymarken, men havde oftest græsningsret til en ko og et par får på den fælles bygræsning i overdrevet. Landsbyen havde to

”embedsmænd”., byhyrden og smeden. Begge var på fast løn, der næsten udelukkende blev betalt i naturalier. Indtil 1716 har fæstebønderne i Tråsbøl næppe været stærkt besværede af hoveri.

Med nedlæggelsen af landsbyen Kiding i 1716 og oprettelsen af avlsgården Kidinggård; blev alle Tråsbøl bønder og kådnere hoveripliant til Kidinggård.

I slutningen af 1600-tallet opførte Ahlefeldterne et pragtslot i Gråsten; og indrettede det med en så overdådig luksus, at det blev deres skæbne. Den sidste greve Carl Ahlefeldt døde i 1722 og efterlod hele godscomplexet insolvent, hvorefter alle deres besiddelser kom på auktion i 1725.

Tråsbøl fæstebønders lange kamp på vej til friheden.

Den 6. september 1725 blev der afholdt en auktion som der i forvejen var gået rygter om over hele landet. Carl Ahlefeldt til Søgård var på trods af sine store og sin næsten utrolige rigdom, kommet i håbløs gæld. Det var som det hed sig - ingen som ville låne den tidligere kgl. statholder en daler, hvorefter alt hans gods blev sat på auktion.

Auktionskataloget fra 1725 beskriver både udsæd og kvægbesætning, hvilket giver et indblik i hvordan de enkelte gårde blev drevet. Godsets værdi var af kreditorerne blevet anslået til 490.000 rdl. Det var købers marked, idet auktionen kun indbragte 253.000 rdl.

Hertug Christian August af Augustenborg købte Gråsten, Fiskbæk, Kiding samt Årup og senere kom Kelstrup til. Hertugen på Augustenborg blev nu den største godsejer i hele Nordslesvig. Det stod nu op til ham at afgøre, om bønderne som under Ahlefeldternes tid stadigvæk skulle være livegne hovbønder, eller om de skulle få mere menneskeværdige kår at leve under.

Alle adelige fæstebønder og kådnere i Tråsbøl og Bovrup fulgte med i købet. De var fortsat livegne bønder og skulle som hidtil fortsætte med at yde det kontraktligt aftalte hoveri på Kiding. Livegenskabet blev dog afløst i begyndelsen af 1800-tallet, - mens avlingshoveriet fortsatte.

I de næste mange år førte bønderne en lang og sej kamp mod hertugerne på Augustenborg, - om frihed til at blive selvejere, der kom til at vare de næste 122 år. - se videre under Kiding.

Den 1. maj 1847 blev hoveriet på Kiding og Fiskbæk endeligt afløst. I afløsning skulle bønderne betale 650 rigsdaler pr. gård. Bønderne havde sejret i deres lange kamp for friheden, men de sejrede også i en anden kamp, kampen mellem tysk og dansk.

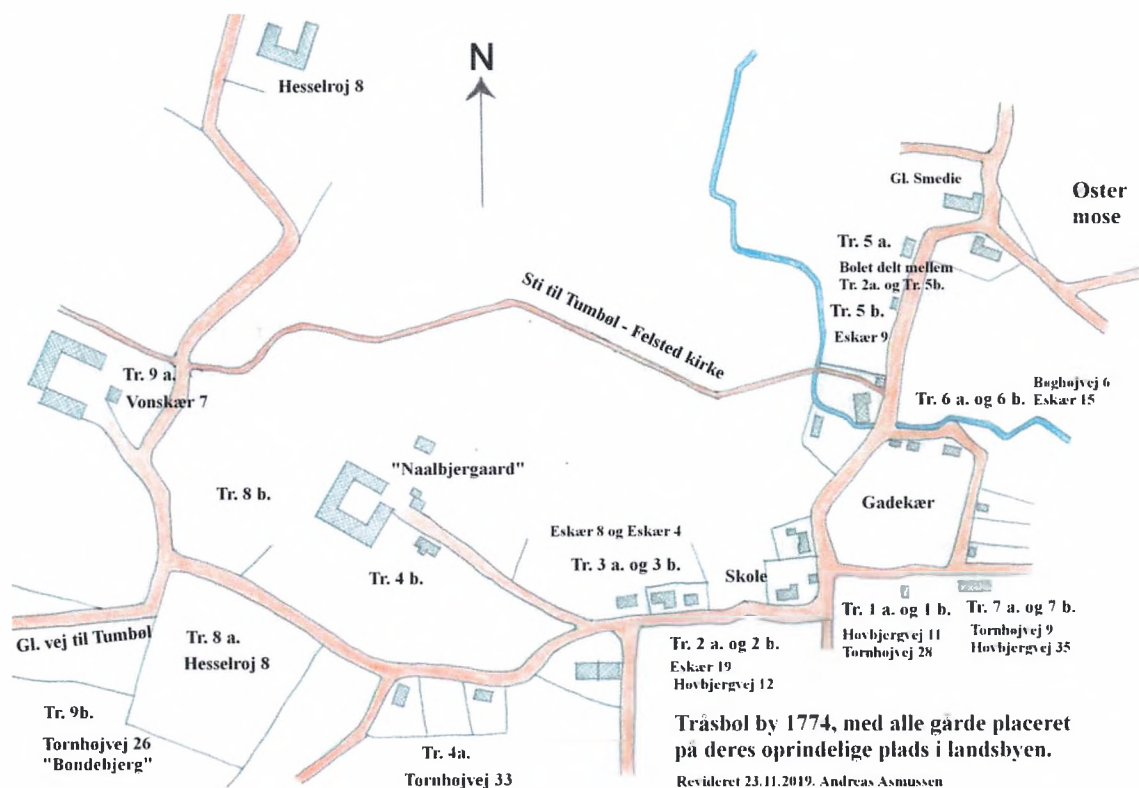
Efterkommere efter disse stærke og modige bønder, der tog kampen op mod den mægtige hertug, som ikke ville bøje sig for hans påbud, var fra nu af og fremover frie og selvstændige bønder.

Herren på Augustenborg måtte forsvinde fra slottet, første gang i 1848, da danske mænd overalt i sogn som landsdel væbnede sig mod oprørerne. Anden gang efter treårskrigen afslutning, hvor den danske stat overtog hertugens godser mod en erstatning på 6 mill. kr.

Kort oversigt over gårde og dets ejere 1709-1920.

	1709	1774	1920	Adresse:
Tr. 1.a	Peter Johansen	Hans Andersen	Hans Peter Hansen	Hovbjergv. 11
Tr. 1.b	Peter Johansen	Jørgen Hansen	Hans Jørgen Lorenzen	Tornhøjvej 28
Tr. 2.a	Peter Petersen Hoy	Peter Christensen Hoy	Jørgen Petersen	Eskær 19
Tr. 2.b	Hans Laurtz Bennick	Hans Petersen Lorentzen	Hans Jepsen Boysen	Hovbjergv. 12
Tr. 3.a	Jørgen Hansen	Jørgen Nissen Hansen	Nis Heissel	Eskær 8
Tr. 3.b	Hans Nielsen	Hans Petersen Juhler	Hans Festersen	Eskær 4

Tr. 4.a	Jens Petersen	Anders Hansen	Jørgen H. Eskildsen	Tornhøjvej 33
Tr. 4.b	Christen Nielsen	Peter Petersen Lorentzen	Mathias Matthiesen	<u>Vonskær 2</u>
Tr. 5.a	Laurtz Hansen Juhler	Peter Christensen Hoy	Halvbolet deles mellem Tr. 2 a. og Tr. 5 a.	
Tr. 5.b	Jeppe Hansen Juhler	Hans Jessen	Peter Thaysen	Eskær 9
Tr. 6.a	Hans Petersen Schmidt	Jørgen Asmussen Boysen	Asmus Boysen	Bøghøjvej 6
Tr. 6.b	Asmus Jørgensen	Peter Hansen Klodsmoes	Carl Georg Faudel	Eskær 15
Tr. 7.a	Hans Owesen jun.	Peter Michelsen	Kresten Hansens enke	Hovbjergvej 9
Tr. 7.b	Jes Jørgensen	Jes Jørgensen	Asmus Atzer Hansen	Tornhøjvej 35
Tr. 8.a	Hans Lund, fyrstelig	Hans Petersen Klein	Andreas Peter Nicolaisen	Hesselroj 8
Tr. 8.b	Peter Hansen Toft	Jens Hansen Toft	Mathias Matthiesen	<u>Vonskær</u>
Tr. 9.a	Hinrich Hansen	Peter Nicolaisen	August Nissen	Vonskær 7
Tr. 9.b	Hans Hinrichsen	Hans Jacobsen Kier	Jens Peter Asmussen Kier	Tornhøjvej 26
Kådnersteder:				
K. 1.	Jacob Petersen	Hans Paulsen	Christian og Anna Clausen	Bøghøjvej 10
K. 2.	Jørgen Thomsen	Jens Alexandersen	Jens Jochimsen	Hovbjergvej 7
K. 3.	Enken Anna Nissen	Sammenlagt med K. 1.		
K. 4.	Oprettet 1739	Christen Petersen Juhler	Rudolph Witt, gift Klose	Kidingvej 54

Udskiftning af Tråsbøl bymark i 1774, blev udført af lærer og eksamineret landmåler Niels Jepsen i Tumbøl, der også stod for de øvrige udstykninger i Felsted sogn.

Tr. 1. Helbol - Adeligt under Søgård – Gråsten

1613 Christen Nissen *Truelsen*

1636 Christen Nissen

1636-66 Nis Christensen Truelsen, død 1686, 70 år, g. Anna død 1690, 62 år

Christen Nissen Truelsen, søn, 1679-1709, se bol Tr. 2a

Bolet deles i 2 halvbøl

1666-74 Tr. 1 a. Johannes Hansen f. ca. 1629, død 1688, 59 år

Do. Tr. 1 b. Jørgen Riggelsen

Ejendommen bliver igen samlet til et helbol.

ca. 1680 Peter Johansen fra Skovbøl overtaget helbolet.

Peter Johansen f. ca. 1643, død 1731, 88 år, s.a. Johan Petersen i Skovbøl, se N.B.

Gift 1681 Ann f. ca. 1650, død 1740, 90 år.

Børn: 1. Anna f. 1682, g. 1699 Hans Hansen Toft, bolsmand i Kiding og Ny Skovbøl, 2. Johan f. 1688, se Tr. 1 b. 3. Elline f. 1684, død 1685, 4. Dødfødt dt. 1687, 5. Elline f. 1691, g. 1712 Rasmus Marcussen i Tråsbøl, 6. Rasmus f. 1693, se bol Tr. 9 b, 7. Død 1695, 8. Merret f. 1697, død 1697, 9. Mette f. 1698, død 11.01.1769, g. 1717 Jørgen Mathiesen Skrædder i Tråsbøl, 10. Ann Margreth f. 1701, g. 1x 1724 Chresten Hansen fra Adsbøl, g. 2x Jørgen Hansen Truelsen, se nedenfor.

N.B. *Peter Johansens fader, Johan Petersen var ejer af et helbol, Sk. 1. i Skovbøl, der i 1666 nævnes wust. Med Ahlefeldterne på Søgårds overtagelse af Skovbølgård i 1703, blev helbolet i 1696 delt i to halvbøl. De blev begge i 1706 udflyttet til den nye bebyggelse Ny Skovbøl, sammen med et nedlagt halvbøl fra Svejrup.*

Helbolet deles igen i 2 halvbøl

Tr. 1 a. Chresten Hansen

Tr. 1 b. Johan Petersen

Tr. 1 a. Halvbøl, Hovbjergvej 11.

1724 Chresten Hansen (Sv.s.) f. 1693 i Adsbøl, død 1738, 45 år

Gift Anna Margreth f. 1701, død 1771, d.a. bolsmand Johan Petersen og Maren i Tråsbøl

Børn: 1. Hans f. 1725, 2. Anne f. 1726, se nedenfor, 3. Dorothea f. 1729, død 1731, 4. Peter Christensen Truelsen f. 1731, død 1796, bolsmand i Felsted, g. 1764 Trinke, Peter Nissens dt i Felsted, 5. Jens Christensen Truelsen f. 1732, død 1814, g. 1784 Ingeborg Asmussen fra Bovrup, 6. Asmus f. 1736, død 1736.

1738 Jørgen Hansen (Truelsen) (Sv.s.) f. 20.11.1695, død 1760, 65 år, s.a. Hans Jepsen og Elline i Kiding

Gift 19.11.1738 med Ann Margreth, enke efter Christen Hansen, død 9.02.1777, 76 år, ingen børn.

Jørgen Hansen Truelsen går konkurs i 1750 og bolet bliver nu overtaget af Hans Andersen.

1750 Hans Andersen (Sv.s.) f. 1716, død 22.03.1798. 82 år, s.a. kådner Anders Jørgensen og Ann i Avnbø

Gift 5.11.1750 Anna f. 1726, død 1755, 29 år, d.a. Christen Hansen og Ann Margret i Tråsbøl

Børn: 1. Lisbeth f. 1752, død 29.01.1787, 35 år, g. 1773 Hans Petersen Klodsmoes i Tråsbøl, 2. Anna Margreth f. 1755, død 1755.

Gift 2x 27.11.1755 Ann f. .4 1728, død 31.04.1780, 52 år, d.a. bolsmand Asmus Johannsen og Marie i Bovrup

Børn: 1. Anders f. 1760, død 1760, 2. Anders f. 19.04.1764, se nedenfor.

Gift. 3x 13.10.1780 Maren i 18 år, f. 17.03.1743, død 6.02.1825, d.a. kådner Jens Juhler og Cathrin i Blans.

1792 Anders Hansen søn, f. 19.04.1764, død 27.01.1821, 56 år

Gift 1792 Ann f. 21.03.1771, død 7.03.1852, 81 år, d.a. bolsmand Peter Petersen Klodsmoes og Ann f. Jes dt fra Bovrup

Børn: 1. Hans f. 2.11.1793, død 1794, 2. Maren f. 31.01.1796, 3. Peter f. 26.03.1799, død 1800, 4. Merret f. 22.01.1801, g. 1817 enkemand og smed Jens Andresen, 5. Hans Peter f. 4.02.1804, død 1856, ugift, 6. Andreas f. 2.02.1807, død 1841, ugift, 7. Dødfødt 16.12.1810, 8. Jørgen f. 2.07.1812, se nedenfor.

Hans Peter Hansen søn, f. 1804, død 1856, ugift, bestyrer af ejendommen.

1844 Jørgen Hansen *Andersen* søn, f. 2.07.1812, død 23.12.1867, 55 år,

Gift 8.11.1844 Ann f. 9.03.1815, død 4.06.1855, 40 år, d.a. bolsmand Jørgen Petersen og Marie i Tråsbøl

Børn: 1. Anna f. 12.09.1845, død 1853, 2. Anna f. 9.06.1855

Gift 2x 1.11.1860 Anna Botilla f. 17.03.1831, død 19.09.1884, 53 år, d.a. inderst Hans Hansen Christensen og Botilla i Tråsbøl - Kiding, nu i Hellevad

Børn: 1. Anna Botilla f. 7.02.1861, 2. Jørgen f. 26.06.1868, se nedenfor, ved Jørgens fødsel i 1868, er faderen nævnt arbejdsmand.

Enken Anna Botilla, gift 2x 16.06.1870 Hans Iversen f. 9.12.1835, s.a. bolsmand Jens Iversen og Kjestina i Avnbøl

Børn: 1. Christina Botilla f. 29.06.1872.

1868 Jørgen Hansen søn, f. 26.06.1868, (mindreårig)

Gift 7.11.1893 Maria Margaretha Jepsen f. 24.09.1868, d.a.

gdr. Jep Jepsen og Ellen Marie Todsen, Lunderup, Rise

Børn: 1. Jørgen f. 2.07.1894, 2. Jep Peter f. 28.09.1895, død 1895, 3. Anna Elonora Christine f. 27.09.1896.

1897 Andreas Atzer Andersen Bunde f. 7.12.1873, død 5.05.1951 i Majbøl, s.a. bolsmand Andreas Andersen Bunde og Marie Christine, Tumbøl Søndermark.

Gift 1897 i Sottrup kirke med Margrethe Lyck f. 7.08.1874, død 10.07.1954, 80 år i Hønning, d.a. Cresten Asmussen

Lyck og Marike f. Petersen i Ø. Sottrup.

Børn: 1. Marie f. 15.05.1898, g. 1934 i Hørup kirke med enkemand Asmus A. Jacobsen, bosat i Hønning, 2. Margrethe f. 29.06.1899, død 12.07.1899, 3. Andreas f. 8.07.1900, død 27.09.1918, af spansk syge på lazaret i Altona, 4. Anna f. 29.12.1901, død 1991 i Sønderborg, ugift, 5. Margrethe f. 3.06.1904, død 1990 i Sønderborg, g. 1938 Kirke Hørup med enkemand Knud Herman Petersen, 6. Dagmar Christine f.

18.06.1905, 1948, ugift, 7. Christine f. 27.06.1909, død 28.07.1970 i Bylderup, g. 1931 Ingvert Lauritzen, 8. Emma f. 30.05.1912, død 28.03.1913, 9. Bothilde f. 12.06.1913, død 19.01.1913, 10. Helga f. 22.07.1917, g. 1941 i Egen kirke med Martin Jessen f. 1915 i Holbøl og bosat i Sjellerup. Børn 1 - 4 er født i Tråsbøl og 5 - 10 i Tumbøl.

N.B. Familien flytter til Tumbøl, hvor han 1902 overtager Tumbøl Søndermark 5. 1909 overtager han forældrenes ejendom på Tumbøl Søndermark 1. I 1913 bytter han ejendom med Jacob Petersen (sort) og bliver nu kromand på Tornhøjvej 21 i Tumbøl. I 1928 står han som ejer af parcelliststedet Tumbøl Søndermark 2.

1902 Hans Peter Hansen f. 1861 på Kegnæs, død 25.02.1951, s.a. parcellist Christen Hansen og Mette Christine Møller, Lillekobbøl på Kegnæs.

Gift 21.05.1885 i Sønderby kirke med Cathrine Marie f. Jørgensen f. 5.08.1863, død 21.04.1941, 77 år, d.a. inderst Jørgen Jørgensen og Cathrine Marie Petersen, Vibøge, Lysabild sogn,

Hovbjergvej 11- med nybygget fransk spir
Bemærk lynafledere på stråtaget foto 1925

Børn: 1. Meta Cathrine f. 13.04.1886, 2. Cathrine Marie f. 16.03.1887, g. 1910 mejerist Friedrich Christian Jacobsen, 3. Marie Margrethe f. 15.08.1889, 4. Christen f. 10.07.1891, dværg, død som kunstner og resaturatør i Eppendorfer-land 119 i Hamborg, 5. Christine Marie f. 18.04.1893, død 1894, 6. Jørgen f. 1894, krigsinvalid/røger, død 1957, g. 1921 Ingeborg Kunstmann i Felsted, 7. Hans f. 18.10.1899 i Bredsten på Kegnæs, g. 1928 Anna Maria Clausen, Kirkebjerg i Tumbøl, 8. Peter f. 19.05.1901 på Kegnæs, g. 1926 Cecilie Dorothea Johannsen i Ny Skovbøl. 9. Christine Marie f. 5.10.1904 i Tråsbøl.

1937 Christian Jacobsen f. 19.02.1911 i Tråsbøl, s.a. mejerist Friedrich Christian Jacobsen og Cathrine Marie Hansen

Gift 19.07.1938 Ellen Margrethe Kjer f. 26.08.1917, d.a. Jes Nissen Kjer og Astrid Marie i Tistrup, Randers amt

Børn: 1. Karen f. 8.08.1943, 2. Frede Jes f. 21.08.1944, 3. Villy f. 5.10.1945.

1942 Christian Jacobsen, forpagter af gården. (Mejeribestyrer i Kværs).

1962 Jens Nissen Hansen f. 22.02.1934, død 24.03.2013, s.a. Christine og Hans Hansen V. Sottrup
Gift Inge Marie Jensen f. 30.10.1937, d.a. Marie og Hans Jensen i Ullerup

Børn: 1. Bente f. 1960, 2. Karin f. 1963, 2. Birgit f. 1966.

2018 Charlotte Delf og Allan Hansen overtager bygninger og et jordareal på 3,65 ha.

Tr. 1 b. Halvbol.

1674 Jacob Riggelsen nævnes på halvbolet. Er han s.a. Riggel Hansen, bol Ki. 5 b.???

Peter Johannsen samler igen de 2 halvbol til et helbol

1680 Peter Johannsen f. ca. 1643, død 1731, 88 år, s.a. Johan Petersen i Skovbøl, der var ejer af et helbol i Skovbøl, der i 1666 beskrives som wust = ødegård. Med Ahlefeldternes overtagelse af Skovbølgaard omkring 1700-tallet, blev bolet udflyttet til Ny Skovbøl.

Gift 1681 Ann f. ca. 1650, død 1740, 90 år.

Børn: 1. Anna f. 1682, g. 1699 Hans Hansen Toft, bolsmand i Kiding og Ny Skovbøl, 2. Johan f. 1688, se Tr. 1 b. 3. Elline f. 1684, død 1685, 4. Dødfødt dt. 1687, 5. Elline f. 1691, g. 1712 Rasmus Marcussen i Tråsbøl, 6. Rasmus f. 1693, se bol Tr. 9 b, 7. Død 1695, 8. Merret f. 1697, død 1697, 9. Mette f. 1698, død 11.01.1769, g. 1717 Jørgen Mathiesen Skrædder i Tråsbøl, 10. Ann Margreth f. 1701, g. 1x 1724 Chresten Hansen fra Adsbøl, g. 2x Jørgen Hansen Truelsen, se bol Tr. 1 a.

Ejendommen deles igen i 2 halvbol

Tr. 1 b. Halvbol, Tornhøjvej 28 "Lystlund".

1723 Johan Petersen søn, f. 1683, død 1764, 81 år i Tråsbøl

Gift 1723 Maren f. 1697, død 1762, knap 65 år, d.a. bolsmand Jens Petersen Schmidt og Boelds dt i Kiding
Ingen børn i ægteskabet.

1753 Jørgen Hansen f. 15.06.1728, død 7.06.1793, 64 år, s.a. bolsmand Hans Jørgensen og Ann, Tr. 8 b, i Tråsbøl

Gift 7.11.1753 Abel f. 1724, død 30.08.1789, 64½ år, d.a. bolsmand Hans Hansen Toft og Ann f. Jepsen, I i Ny Skovbøl, N.Sk. 3 a.

Børn: 1. Johann f. 24.07.1754, se nedenfor, 2. Hans f. 1.05.1756, død 1758, 3. Hans f. 1759, død 1777, 13 år, 4. Anna Maria f. 1759, død 1759, 5. Anna Marie f. 1761, g. 1789 enkemand Christen Paulsen i Engskov, 6. Anna Margreth f. 1766, g. skomager Lorenz Brodersen, 7. Hans Jørgensen f. 9.05.1764, død 9.11.1777, 13 år, 8. Anna Margretha f. 5.10.1766, død 1766.

1787 Johann Jørgensen søn, f. 24.07.1754, død 12.12.1821, 67 år

Gift 1.09.1787 Anna f. 1.01.1759, død 4.01.1826, 67 år, d.a. Skovbølg. bolsmand Hans Asmussen og Merret i Skovbøl.Tumbøl

Børn: 1. Abel Cathrin f. 8.06.1788, se nedenfor, 2. Margreth f. 26.11.1789, død 1794, 3. Ann f. 19.01.1792, g. Mathias Petersen i Nørballe, 4. Margreth f. 8.04.1894, død 1803, 5. Hans Jørgen f. 13.12.1796, g. 1827 Maria Margreth Woller, kådner i Felstedskov, 6. Maren f. 16.11.1798, død 1811, 7. Ingeborg f. 9.07.1801, død 1801, 8. Johann Jørgen f. 25.04.1803, g. 1825 Anna Maria Solmer

Johann Jørgensen var fader til et uægte barn, Johan Jørgensen f. 29.06.1810, med Ann Brix fra Tumbøl.

1810 Lorenz Hansen Lorenzen (Sv.s.) f. 27.01.1778, død 25.03.1858, 80 år, s.a. bolsmand Hans Petersen Lorenzen og Kiesten i Tråsbøl

Gift 11.08.1810 Abel Cathrin f. 8.06.1788, død 27.01.1846, 57 år,

Børn: 1. Anna f. 14.07.1811, g. Laue Christensen i Tråsbøl, 2. Hans Jørgen f. 25.08.1812, se nedenfor, 3. Johann Jørgen f. 17.04.1814, g. 1857 Anna Johannsen Mau, slagter, 4. Christina f. 27.11.1815, g. Hans Hansen i Bovrup, 5. Maria Cathrin f. 4.12.1818, g. Peter Berthelsen i Sottrup, 6. Maria f. 2.08.1821, g. Anders Matzen i Broager, 7. Dødfødt 1824.

1851 Hans Jørgen Lorenzen søn, f. 25.08.1812, død 19.12.1899, 87 år

Gift 1.11.1850 Anna Cathrina f. 25.11.1821, død 3.4.1900, 79 år, d.a. bolsmand Asmus Asmussen og Cecilia Cathrin i Sottrup

Børn: 1. Lorenz Rasmus f. 22.07.1851, 2. Rasmus f. 28.02.1853, 3. Hans Jørgen f. 4.07.1856, 4. Jacob Rasmus Lorenzen f. 14.04.1860

1881 Lorenz Rasmus Lorenzen søn f. 22.07.1851, død 3.03.1927 i Bovrup

Gift 11.05.1882 Anna Marie Grethe f. 22.06.1851, død 24.07.1883, 27 år, d.a. bolsmand Peter Jacob Jacobsen og Anna Margreth i Tråsbøl, Tr. 9.a.

Børn: 1. Dødfødt 22.07.1883

Gift 2x 5.11.1885 Margretha Maria f. 25.09.1856, død 26.07.1931, 76 år, d.a. gdr. Christen Jørgensen Køcks og Maria Christina i Bovrup

Børn: 1. Hans Jørgen f. 5.11.1886, 2. Anne f. 29.06.1888, død 1888, 3. Dødfødt tvilling 28.05.1890, 4. Christian f. 28.05.1890, død 28.05.1890, 5. Anne Marie f. 26.11.1891, 6. Christine f. 29.01.1894

Tornhøjvej 28

foto ca. 1910

1921 Hans Jørgen Lorenzen søn f. 5.11.1886, død 28.11.1970, 84 år

Gift Bothilde Cathrine Kunstmann f. 22.07.1894 i Stubbæk, død 29.11.1985

Børn: 1. Marie f. 9.05.1920, g. med professor og sprogforsker Anders Bjerrum, 2. Karen f. 27.06.1921, g. 1947 Hans Aage Martin Hansen, 2x gdr. Peter Nissen, Kirkebjerg 2, Tumbøl, 3. Else f. 2.12.1925, g. 1948 Carl Paulsen, bosat i Vojens.

Familien Lorenzen flytter i 1960 på aftægt på Østergade 29 i Felsted.

1960 Åge Brunhøj Jensen f. 29.01.1934, død 25.07.2013, s.a. Marianne og Hans Brunhøj Jensen

Gift 20.11.1959 Anne Grethe Kjer f. 24.06.1930, død 19.02.2005, 74 år, d.a. Christine og Hans Kjer

2015 Lars Langendorff og Inga

Tr. 2. Helbol - Fyrsteligt/Kongeligt

1504 nævnes Peter Michelsen på bolet

1535-37 nævnes Johan Michelsen g. Mette fra Skovbøl,

Børn: 1. Nis, Jørgen og Rasmus Johansen

1556 nævnes Nis Johansen på bolet

1578-94 nævnes Rasmus Petersen (Sv.s.). Børn: 1. Nis og 2. Erich Asmussen, se Tr. 2 b., 3. Ellin

1613 Jørgen Johansen, s.a. Johan Michelsen og Mette, se ovenfor.

Tr. 2 a. Halvbol, Eskær 19. "Østerholm", matr. 6.

Gottorpske Jordebøger 1607-13, nævnes Nis Matzen som ejer af et halvbol, i 1614 nævnt Sandemand

Helbolet deles i to halvbol

1613-66 Nis Matzen ejer af et halvbol, Tr. 2 b.

1669-81 Lorenz Hoy ejer af halvbol, se nedenfor.

1669 Lorenz Hoy (Sv.s.)

Gift ca. 1650 Maren - Nis Matzens dt

Børn: 1. Maren f. ca. 1654, se nedenfor.

1670 - Christen Nissen *Truelser* (Sv.s.) f. 1637, død 1709, 72 år, s.a. Nis Christensen Truelser og Anna i Tråsbøl, se bol Tr. 1.

Gift Maren f. 1654, død 1706, 52 år

Børn: 1. Margreth f. 1679, g. 1697 kgl. bolsmand Hans Petersen, bol Tu. 15 i Tumbøl, 2. Maren f. 1679, g. 1703 Peter Petersen fra Bovrup, se nedenfor, 3. Nis f. 1684, se nedenfor, 4. Laurtz Christen Nissen f. 1687, 5. Hans f. 1690, se nedenfor, 6. Jørgen f. 1692, 7. Christian f. 1695, 8. Birthe f. 1699, død 1701.

N.B. *Nis Christensen f. 1684, g. 1718 Ann f. 1690, d.a. bolsmand Fester Petersen og Caren i Hostrup og overtager ca. 1718 Jes Christensen den yngres gård i Stubbæk.*

Hans Christensen Hye f. 1690, g. 1729 Maren enke efter bolsmand Peter Jessen i Stubbæk og overtager ca. 1729 dennes gård i Stubbæk.

1703 Peter Petersen Høy (Sv.s.) f. 1676, død 1736, 60 år, kom fra Bovrup

Gift 1703 Maren f. 1680, død 1746, 66½ år

Børn: 1. Gunder f. 1705, død 1706, 2. Peter Christen f. 1707, 3. Gunder f. 1711, g. 1736 skomager Jørgen Jørgensen fra Aabenraa. Hun døde 1786 på fødegården i Tråsbøl, 4. Peter f. 1715, død 1718, 5. Jeppe f. 1721, 6. Peter f. 1723, død 1725, 2 år.

1738 Christen Petersen Høy f. 1697, død 24.10.1774, 77 år, s.a. bolsmand Peter Hansen og Maren i Bovrup

Gift 19.11.1738 Anna f. 1717, d.a. kådner Jes Petersen Matthiesen og Ingeborg i Tumbøl

Børn: 1. Peter f. 10.10.1739, se nedenfor.

1762 Peter Christensen Høy søn, f. 10.10.1739, død 23.07.1819, 79 år

Gift 9.07.1762 Cathrina f. 28.09.1741, død 12.09.1797, 56 år, d.a. Peter Petersen skomager og Maren i Tråsbøl, se ligsten på Felsted kirkegård

Børn: 1. Christen f. 10.07.1765, død 1776, 11 år, 2. Dødfødt 6.08.1769, 3. Peter f. 5.01.1773, se nedenfor, 4. Dødfødt 20.09.1775.

1774 Ved udskiftningen blev halvbolet flyttet ud på marken, Eskær 19.

1795 Peter Petersen Høy søn, f. 5.01.1773, død 8.02.1836, 63 år

Gift 30.10.1795 Marie f. 5.06.1768, død 16.12.1855, 87 år, d.a. bolsmand Hans Jørgensen og Cathrin i Tumbøl

Børn: 1. Cathrine f. 16.12.1796, død 23.12.1797, 1 år, 2. Ann Cathrin f. 22.01.1799, død 21.11.1821, 9 år 10 md, 3. Peter f. 4.06.1801, se nedenfor, 4. Mette Marie f. 23.05.1803, død 22.10.1811, 8 år.

1838 Peter Petersen Høy søn, f. 4.06.1801, død 7.04.1844, 42 år

Gift 1827 Anne Hedvig f. 10.03.1808, død 4.09.1861, 74 år, d.a. bolsmand Christian Thaysen og Marie Hedevig Sønnichsen i Skovbøl

Børn: 1. Peter f. 27.08.1829, 2. Marie Hedevig f. 17.10.1831, g. bolsmand Thomas Festersen i Kværtsballe, 3. Christian f. 17.09.1837.

1858 Peter Petersen Høy søn, f. 27.08.1829, død 28.09.1886, 57 år.

Gift 1857 Marie Dreyer fra Skovgård, Ullerup sogn, f. 6.09.1838, død 30.09.1900

Børn: 1. Peter f. 14.04.1865, død 1866, 2. Peter f. 14.05.1880, se nedenfor.

1905 Peter Høy søn, f. 14.05.1880, død 15.06.1937 i Bovrup.

Gift 3.02.1905 Anna Marie f. 10.05.1878, død 9.12.1964 i Virum, d.a. kromand Henrik Andreas Petersen og Marie Nannsen i Ullerup.

Børn: 1. Peter Heinrich Nannsen Hoy f. 25.05.1905, død 1906, 2. Fritjof Nannsen Hoy f. 30.10.1906.

Peter Hoy overtager 1913 ejendommen Kalkær 6, som han videresælger i 1914. Peter Hoy og Jørgen Philipsen fra Varnæs overtager 1927 godset Grøngrøft. 1920 opfører han et nyt smukt hus på Varnæsvej 769 i Bovrup.

1908 Kommuneforstander og handelsmand Hermann Hansen i Felsted (Iflg. Hejmdal 1908).

1909 Jørgen Petersen f. 6.12.1879, død 12.10.1943, s.a.

gårdejer Jørgen Petersen og Anne Eleonore i Havnbjerg

Gift 9.02.1909 Dorothea Hansen f. 11.08.1887, død 17.09.1973, d.a. Hans Peter Hansen og Anne Marie i Stepping.

Børn: 1. Jørgen f. 3.06.1909, se nedenfor, 2. Anne Eleonore f. 17.10.1910, 3. Anne Helene f. 21.11.1913, 4. Inger Dorthea f. 27.06.1923.

1942 Jørgen Petersen søn, f. 3.06.1909, død 28.08.1988

Gift Elisabeth Dorothea Lorenzen f. 15.11.1914, død 21.06.1991

Børn: 1. Jørgen Erik f. 3.11.1938, død 24.06.1939, 2. Jørgen f. 1.04.1940, 3. Dorothea Henriette f. 16.07.1944, 4. Kjeld Thomas f. 16.02.1952. 5. Svend Anker f. 7.05.1956

N.B. Jørgen Petersen og Elisabeth sælger ejendommen til sønnen Keld Thomas og opfører et nyt aftægsthushus på Tråsbøl Bygade 5.

1975 Keld Thomas Petersen søn, f. 16.02.1952

Gift Else Marie

Eskærvej 19

foto ca. 1980

Børn: 1. Kenneth

1984 Chresten Lorenzen Aps i Ø. Snogbæk overtager ejendommen med bygninger og jord.

2009 Lorenz og Christian Lorenzen, Øster Snogbæk.

Tr. 2 b. Halvbol, Hovbjergvej 12, matr. 10 og 85

1613 Jørgen Johansen ejer af et fyrsteligt halvbol.

Helbolet er delt i to halvbol:

1610-13 nævnes brødrene Asmus og Nis Asmussen

1607-13 Gottorpske jordebøger, nævnes Erich Asmussen som ejer af et halvbol.

1627-66 nævnes Hans Jørgensen. I Kejserkrigen lider han et tab på 80 m.

1674 Jørgen Hansen, se nedenfor.

1660- Jørgen Hansen søn, f. 1619, død 1703, 84 år

Gift Maren f. 1632, død 1700, 68 år

Børn: 1. Hans f. 1660, se nedenfor, 2. Elline, g. 1691 Hans Hansen Møller fra Satrup,

3. Anna f. 1659, g. Jes Nissen, kådner i Tråsbøl, 4. Ingeborg, g. 1694 Peter Hansen

Schmed i Kiding, 5. Jes f. ca. 1664, g. 1700 Emerentz el. Marentz Hans dt, se Tr. 7 b.

Jørgen Hansens
bomærke

1700-01 nævnes Hans Hansen Møller (Sv.s.) f. ca. 1659 i Satrup, død 1733, 74 år.

Gift 1691 Elline f. ca. 1655, død 1747, 92 år, 9 md, d.a. Jørgen Hansen og Maren, se ovenfor.

Børn: 1. Peter Hansen f. 1693, død 26.01.1769, g. 1722 Ingeborg, Christen Duus dt. i Felsted, kro- og bolsmand i Felsted.

1705 Hans Laurtsen *Bennick* f. ca. 1660 fra Rinkenæs, død 1760, 99 ½ år.

Gift Anna Sophie - Hans dt (Peter Bennicks søster i Rinkenæs)

Børn: 1. Peter f. ca. 1695 i Rinkenæs, se nedenfor, 2. mindste død 1706, 3. Anna f. 1707, 4. Dødfødt 1709, 5. Laurtz f. 1710, 6. Dødfødt 1712, 7. Dødfødt 1714, 8. Anna Marie f. 1716.

1719 Peter Hansen Laurtsen søn, f. ca. 1695 i Rinkenæs, død 24.11.1770, 74 år, s.a. bolsmand Hans Laurtsen og Anna Sophie i Rinkenæs sogn

Gift 1719 Kiesten f. 1686, død 1730, 44 år, d.a. Jep Andersen i Bovrup

Børn: 1. Ann Sophie f. 1720, g. 1756 bolsmand Peter Petersen Jensen i Tumbøl, 2. Anders f. 1722, kådner i Felstedskov, g. 1772 Kiesten, g. 2x 1775 Maren, 3. Anna f. 1724, 4. Hans f. 1726, se nedenfor

Gift 2x 21.04.1731 Maren f. 1708, død udensogns, d.a. kgl. bolsmand Peter P. Mathiesen og Maren i Tumbøl.

Børn: 1. Kiesten f. 1731, død 1732, 2. Peter f. 3.04.1734, død 1787, g. Ingeborg, 2x Mette, se Vonskær 2, 3.

Hans f. 26.10.1739, død 1740, 4. Anna f. 13.03.1741, 5. Lorenz f. 9.01.1742, 6. Jørgen f. 27.11.1744, 7.

Hans Bennick f. 13.07.1747, død 1749, 8. Hans Bennick f. 16.08.1750, død 1750.

1756 Hans Petersen *Lorentzen* søn, f. 1726, død 7.01.1784, 60 år, Sandemand

Gift 18.03.1756 Ingeborg f. 27.03.1729, død 2.07.1764, 35 år, d.a. kådner Nis Petersen og Maren i Skovbøl

Børn: 1. Peter f. 7.06.1756, død 1756, 2. Marie Christina f. 31.09.1757, se nedenfor, 3. Maren f. 8.02.1760,

4. Mette f. 24.03.1762, død 1764, 2 år, 5. Peter f. 14.3 1764, død før 1784,

Gift 2x 25.10.1765 Anna f. 1733, død 9.07.1775, 42 år, d.a. bolsmand Jes Michelsen og Ingeborg i Bovrup

Børn: 1. Jes f. 5.04.1768, død 1768, 2. Ingeborg f. 4.10.1766, g. 1794 Peter Hansen Klein, Tr.8.a, 3. Jes f. 23.07.1769, død 1770, 4. Peter f. 8.06.1774, død 1774, 5. Hans f. 7.08.1771, g. 1796 Ann Margreth Petersen fra Juhlslam.

Gift 3x 4.10.1776 Kiesten f. 1735, død 29.01.1806, 70 år, d.a. bolsm. Laurtz Nissen Hørtoft og Marie i Varnæs

Børn: 1. Laurtz el. Lorenz Hansen Lorenzen f. 27.01.1778, g. 11.08.1810 Abel Cathrin, d.a. bolsmand Johann Jørgensen og Ann.

Ved udskiftningen 1774 flyttes bolet fra landsbyen ud på Hovbjergvej 12.

1783 Jes Jessen *Lorentzen* (Sv.s.) f. 1.09.1745, død 24.01.1811, 65 år, s.a. bolsmand Jes Jensen Boysen og Gundert, i Nørballe, Nø 3.a.

Gift 29.10.1784 Marie Christina f. 31.09.1757, død 26.01.1826, d.a. kgl. bolsmand Hans Petersen Lorenzen og Ingeborg i Tråsbøl

Børn: 1. Hans Jessen f. 26.02.1788, død 1794, 2. Jes Jessen f. 20.06.1789, se nedenfor, 3. Ingeborg Ann Kirstin f. 18.10.1793, 4. Hans Jessen f. 21.05.1797, gift i Ullerup.

1811 Jes Jessen *Lorentzen* søn f. 20.06.1789, død 3.12.1861, 72 år

Gift 6.12.1811 Ann Margreth f. 1790, død 22.06.1857, 67 år, d.a. kådner Hans Toft og Anna Maria i Fiskbækskov, Adsbøl sogn

Børn: 1. Jes f. 3.11.1814, død 12.11.1814, 2. Marie Kirstine f. 30.10.1816, g. 1851 Mathias Christian Thomsen i Fogderup, Ravsted sogn, 3. Ann Marie f. 5.11.1818, død 5.11.1818, 4. Hans f. 21.04.1820, se nedenfor, 4. Anna Maria f. 9.05.1823, g. 1843 Jacob Jessen fra Tumbøl, parcellist i Drejbjerg, Klipleve, 5. Margrethe Maria f. 23.01.1825, g. 1851 enkemand Lorenz Lassen i Ludvigsro, 6. Anna f. 21.08.1827, g. 1871 Peter Clausen Assenholm i Kværns, 7. Ingeborg Marie f. 26.10.1829 g. 1858 inderst og enkemand Henning Christensen i Tumbøl, 8. Jes f. 5.06.1833, g. 1862 Metta Helene f. Jessen, d.a. skolelærer Asmus Frederik Jessen i Tråsbøl.

1849 Hans *Lorentzen* søn, f. 21.04.1820, død 31.08.1889

Gift 11.06.1852 Mette Kirstine, f. 30.09.1830, død 28.09.1905, d.a. parcellist Jacob Petersen Anne Dorothea f. Bejer, Søgårdsmark 10, Klipleve sogn

Børn: 1. Anne Margrethe f. 9.10.1852, g. 1879 Asmus Boysen, 2. Anna Dorothea f. 1.08.1854, g. 1879 Nis Petersen Clausen, bol Sv. 2 b. 3. Jes f. 28.03.1856, g. 1887 Maren Petersen fra Svejrup, parcellist på Søgårdvej 23a i Bjergskov, Klipleve sogn, 4. Jacob f. 23.02.1858, g. 1890 Maren Christiansen fra Broballe, bolsmand på Tornhøjvej 31 - kromand i Ensted, 5. Marie Kirstine f. 26.05.1860, død 1867, 6. Eline Christine f. 19.05.1862, død 1870, 7. Hans f. 11.07.1864, død 1867, 8. Metta Kirstine f. 13.06.1866, 9. Hans f. 28.05.1868, 10. Peter f. 20.04.1870, g. 1896 enken Kirstine Marie Johansen, 11. Christina f. 19.02.1873, g. 1897 Christian Hansen på Kidingmark, 12. Metta Elina Marie f. 23.10.1877, g. 1900 gdr. Christian Hansen Hesselroj 2 i Tumbøl.

1889 Hans *Lorentzen* søn f. 28.05.1868, død 6.09.1936, 68 år i Dyttebüll, Gundelsby sogn på Angel
Gift 8.03.1894 Ingeborg Marie f. 16.05.1871, død 21.02.1907, d.a. gdr. Hans Jessen og Botilla, bol Fe. 4b på Felsted Vestermark.

Børn: 1. Hans f. 7.12.1894, se nedenfor, 2. Jes Jessen f. 29.05.1896, 3. Jørgen f. 11.06.1897, død 1897, 4. Jørgen Jessen f. 18.07.1898, død 1900, 5. Dødfødt 1900, 6. Jørgen Jessen f. 26.05.1902, død 1903, 7. Mette Christine f. 2.05.1904, død 1904, 8. Peter Jessen f. 12.5.1905.

1907 udstykses der 7.00.92 ha fra ejendommen til broderen Peter *Lorentzen* f. 20.04.1870, g. 1896 enken Kirstine Marie Grau fra Felstedmark, se Tråsbøl Bygade 56.

I 1909 sælger Hans Lorentzen gården og flytter den 10. nov. 1909 sammen med sine brødre til Angel. Her gifter han sig med enken Anna Gregersen f. Jessen fra Wattsfeld ved Gelting. Anne Gregersen, enke efter sin afdøde mand Johs. Gregersen, der ejede gården "Domstag" og medbragte 3 sønner, Wilhelm, Hans og Johannes Gregersen.

Resultatet af afstemningen i 1920, udløste et brændende spørgsmål, for hvor skulle sønnen Hans Lorentzen og hans kommende hustru bo. Hans Lorentzen blev gift 22. marts 1921 i Bjolderup kirke med Kjestine og overtager 26. marts 1921 gården "Domstag" efter sine forældre. I dec. 1927 byttede Hans Lorentzen gård med sin fætter Andreas Petersen og overtager hans ejendom, Vestermarken 11, Felstedmark. Hans far og stedmor blev boende i aftægthuset.

Kilder: Hans Lorentzens dagbog fra 1. Verdenskrig: "OG DET KALDER MAN at være civiliseret". Odense Universitetsforlag 1998.

1909 Hans Jepsen Boysen f. 23.03.1882, død 25.07.1916 som tysk soldat i Frankrig, s.a. bolsmand Asmus Boysen og Anna Margrethe, bol Tr. 6 b i Tråsbøl

Gift 12.11.1912 Marie f. 17.11.1887, d.a. forpagter Jørgen Christensen og Marie Schmidt i Tråsbøl

Børn: 1. Maria Margrethe f. 29.08.1913, g. 1934 repræsentant Peter Jessen fra Uge sogn.

Hans Jepsen Boysen blev indkaldt til 1. verdenskrig, til regiment 86, som Wehrmann ved infanteriet. Han faldt den 25.07.1916 ved Poziers i Frankrig. Hans navne står på mindemuren i Marselisborg og i Braine.

1921 Peter Johansen f. 2.12.1892, s.a. kådner Andreas Johansen og Anna Maria Magdalena i Adsbøl.

Gift 25.03.1920 i Varnæs kirke med Marie Sørensen Petersen f. 23.11.1892, d.a. hufner Nis Sørensen Petersen og Anna f. Johansen i Bovrup

Børn: 1. Marie f. 5.05.1920.

1925 Jes Jessen Kokhav f. 4.11.1897, død 16.07.1976, s.a. parcellist Jes Jessen Kokhav og Ida Sophie på Felstedmark.

Gift 16.12.1924 Anna f. 20.05.1902 i Tumbøl krat, d.a. kådner Rasmus Jessen og Ingeborg Knudsen i Spang, Tumbøl

Børn: 1. Ingeborg Sophie f. 18.07.1925, g. 1947 Karl Nielsen,

2. Sophie Marie f. 2.12.1926, g. 1952 Nis Petersen, 3. Jes

Jessen f. 24.02.1928, død 26.07.1993, 4. Rasmus Jessen f.

1.06.1930, se nedenfor.

Hovbjergvej 12 Firelænget gård
Odense Luftfoto 1952

1937 Enken Anna f. 20.05.1902, død 18.10.1959, 57 år

Gift 21.02.1937 med Sønnik Ludvig Peter Autzen f. 26.07.1907, død 16.05.1988, s.a. Sønnick Ludvig Autzen og Nielsine Eskildsen i Tråsbøl

Børn: 1. Margrethe Nielsine f. 8.11.1940, g. 1960 Erik Sørensen.

1960 Rasmus Jessen Kokhav søn f. 1.06.1930, død 1.11.1991, ugift.

1992 Ejendommen overtages af Ole Møller Petersen, Tornhøjvej 33, der frastykker jorden som derefter tillægges hans ejendom. Bygninger samt 6489 m² jord bliver frastykket.

1992 Lorenz Tychsen Jeppesen overtager bygninger og et areal på 6.489 m²

Bygningerne var meget forfaldne, hvorefter en del af avlsbygninger fjernes og eksisterende renoveres.

Tr. 3. Helbol - Adeligt under Søgård – Gråsten

1613 Helbol v. Marquard Hansen

1636 Bolet er delt mellem Jørgen Marquardsen og Jørgen Jørgensen og Jørgen Nissen

Tr. 3 a. Halvbol, Eskær 8.

1636 Jørgen Marquardsen

1666-74 Jørgen Marquardsen, ejendommen er wust = ødegård.

1692 nævnes Hans Nissen Toft på halvbolet

Iflg. jordebog 1709: Hans Nissen Toft ejer af 2 halvbol, Tr. 3 a. og Tr. 8 b. Dette halvbol uden bygninger.

Hans Nissen Toft f. 1631, død 1708, 77 år.

Gift Sindet f. 1633, død 1705, 72 år

Børn: 1. Peter f. 1666, se Tr. 8 b., 2. Jørgen f. 1673, se nedenfor, 3. Nis f. ca. 1668, se nedenfor.

Ca. 1699 Jørgen Hansen Toft søn, f. ca. 1673.

Gift 1699 Elline Christens dt fra Kiding

Børn: 1. Anna f. 1701.

Iflg. Gråsten kontraktprotokol den 23. marts 1713, er Jørgen Hansen ikke længere capapel til at forestå sit bol længere, hvorefter hans bror Niss Hanssen har erklæret at ville overtage bolet.

1713 Nis Hansen Toft (sikkert en broder) f. 1668, død 1752, 84 år.

Gift ca. 1704 Cathrin f. 1685, død 1715, 30 år

Børn: 1. Hans f. 1706, død 1753, 46½ år, 2. Sindet f. 1709, død 1710, 3. Peter f. 1711, død 1712, 4. Sindet f. 1713.

Gift 2x 1715 Boeld, Jørgens dt fra Bovrup

Børn: 1. Cathrine f. 1716, død 1725, 2. Sindet f. 1719, g. 1747 Michel Petersen Gott, 3. Anna f. 1722, 4. Jørgen f. 1724, se nedenfor, 5. Peter f. 1727, 6. Dødfødt 1729, 7. Anna Cathrina f. 1732, død 1736.

1750 Jørgen Nissen Hansen søn, f. 1724, død 10.11.1777, 53 år.

Gift 31.10.1754 Ellen f. 1732, død 25.04.1802, 69½ år, d.a. bolsmand Jes Petersen og Ann i Holbøl.

Børn: 1. Bodelt f. 1758, død 1761, 2. Ann f. 1761, død 1761, 3. Boeld f. 20.11.1766, g. 1791 Christian Hansen bolsmand i Skodsbøl, 4. Jes f. 31.10.1770, se nedenfor

Enken Ellen f. 1732, død 25.04.1802, 69½ år. Gift 2 x 12.10.1778 med Jens Christensen f. 1744, død 10.10.1805, 61 år, s.a. bolsmand Christen Matthiesen og Malene fra Stenderup, ingen børn.

1797 Jes Jørgensen Nissen søn, f. 31.10.1770.

Gift 28.10.1797 Maleen f. 6.08.1777, d.a. Peter Petersen Jørgensen og Ann Marie, bol Sv. 2 a. i Svejrup.

Børn: 1. Peter f. 7.12.1800, 2. Jens f. 12.12.1802, 3. Jørgen f. 30.04.1806.

Familien flytter i 1809 og bliver ejer af et 1/8 bol, en del af resterne fra Jens Christensens nedlagte og udflyttede halvbol i Svejrup, se Svejruplække 9x.

1810 Peter Jespersen

Gift Boeld Marie Boysen fra Sottrup

Børn: 1. Jes Peter f. 29.07.1812, død 1814.

1815 Hans Christian Hansen Mecklenburg fra Tandselle, Tandslet sogn.

1816 Peter Nielsen f. 1764, død 5.06.1849, 85 år, s.a. Niels Matzen og Karen Marie i Smidstrup, Lindballe sogn

Gift 1794 Kiestine Marie f. 1759, død 22.02.1837, 77½ år, d.a. kådner Jørgen Andersen og Anna Maria i Fiskbækskov

Børn: 1. Anna Sophia g. Christian Jensen i Løjt, 2. Niels f. 21.05.1798, se nedenfor, 3. Jørgen g. Lena Iversen, gårdejer i Kolstrup.

1825 Niels Peter Nielsen søn f. 21.05.1798, død 20.04.1847, 49 år
Gift 6.10.1827 Maren f. 14.07.1808, død 23.05.1845, 37 år, d.a. Peter Marcussen og Ann, bol Sv. 4 b. Svejrup

Børn: 1. Christina Marie f. 15.08.1829, død 1829, 2. Peter f. 10.10.1830, se nedenfor, 3. Jørgen f. 14.07.1834, 4. Hans Peter f. 28.08.1839, 5. Asmus f. 9.06.1842.

1847 Peter Nielsen søn f. 10.10.1830, død 13.6.1880, 49 år
Gift 3.10.1851 Mette Marie f. Petersen f. 31.07.1824 i Kollerup sogn, død 13.10.1903, p.t. Bovrup, d.a. inderst Peter Møller Madsen Hygummark, Kollerup sogn

Børn: 1. Maren f. 12.11.1851, g. 1889 med gdr. Andreas Martin Wildenschild i Bovrup, 2. Mette Marie f. 23.09.1853, 3. Anne Christine f. 18.01.1856, 4. Peter f. 18.01.1858, 5. Niels Jørgen f. 17.03.1860, 6. Dødfødt 1863, 7. Asmus f. 5.06.1865.

1880 Christian Hansen f. 18.05.1843, død 7.06.1889, 46 år, - førhen gårdejer i Ny Skovbøl. s.a. Christian Hansen og Maria Catharina f. Nielsen i Dybbøl
Gift Anne Marie Mathiesen f. 15.08.1840, død 26.05.1922, 82 år, d.a. gårdejer Jørgen Matthiesen og Gunder f. Asmussen, på Græshøj i Ullerup

Børn: 1. Christen Hansen f. 18.03.1873, død 29.06.1873, 2. Gunder f. 4.12.1874, se nedenfor, 3. Jørgen Hansen f. 15.01.1877, 4. Christian Hansen f. 30.04.1880, borgerligt viet 14.10.1910 i Broager med enken Christine Dorothea Lorenzen, se bol Tu. 16 a i Tumbøl.

Eskærvej 8. Ejendommen brændte i 1958

1896 Gunder Hansen, datter.

1898 Nis Heissel (Sv.s.) f. 8.07.1868, død 20.07.1948, d.a. parcellist Hans Nissen Heissel og Mette Catharina Hansen i Hostrupskov.

Gift 6.08.1895 Gunder Hansen f. 4.12.1874, død 20.2.1960.

Børn: 1. Hans f. 4.09.1895, død 1895, 2. Christian f. 2.02.1897, 3. Hans f. 1.02.1899, vognmand i Tumbøl, g. 1925 Anna Frederica Iversen, 4. Amanda f. 1.04.1901, g. 1925 sadelmager Hans Christian Roost, 5. Nis f. 19.04.1902, 6. Mette f. 18.11.1903, g. 1931 Peter Petersen Lock fra Uge, 7. Peter f. 17.04.1906, 8. Jørgen f. 16.12.1907, 9. Gunder f. 17.05.1910, 10. Marie f. 31.07.1911, 11. Cathrine f. 29.08.1912, 12. Christine f. 27.08.1914, g. 1931 Sønke Dreier, 13. Helene f. 10.01.1918.

1929 Nis Heissel søn f. 19.04.1902, død 3.08.1980

Gift 16.12.1928 Helene Cathrine Nicolaisen f. 8.09.1902 i Frøslev, døbt 19.10.1902 i Hanved kirke, død 30.03.1996, d.a. bygmester Hans Heinrich Nicolaisen og Kathrine f. Rubusch i Frøslev.

Børn: tvillinger: Hans og Peter Heissel f. 16.09.1928, døbt 16.12.1928 i Bov kirke, samme dag blev forældrene gift.

Nis Heissel var først landmand i Rønshoved, hvorefter han overtog forældrenes ejendom. Ved vielsen står Nis Heissel sen. som landmand i Rønshoved, hvilket betyder at de har byttet ejendom.

1966 Anders Bukhave f. 16.06.1940, s.a. snedker Olav Bukhave, Thorup, Mors

Gift 9.04.1966 Karen f. 1946. d.a. Åge og Magda Terp i Ragebøl

Børn: 1. Lisbeth f. 1966, 2. Lars f. 1970

2002 Lars Bukhave søn f. 1970,
Gift Marianne Bunde
Børn: 1. Mie f. 1998. 2. Lisa f. 2000, 3. Malte f. 2004

2003 Chresten Lorenzen og søn Aps i Snogbæk

2009 Lorenz og Christian Lorenzen

2015 Stuehuset nedbrudt.

Tr. 3 b. Halvbøl, Eskær 4

1636 Jørgen Jørgensen – Jørgen Nissen

1666-74 Jørgen Nissen f. 1611, død 1685, 74 år

Niels Hansen f. 1636, død 1688

Gift Maren f. 1629, død 1712

Børn: 1. Hans f. 1657, se nedenfor.

1692 Hans Nielsen søn, f. 1657, død 1723, 66 år

Gift 1694 Boeld f. 1672, død 1728, 56 år, d.a. Peter Rasmus dt i Tråsbøl

Børn: 1. Maren f. 1696, g. 1722 i Varnæs kirke med Jørgen Rasmussen fra Bovrup, 2. Peter f. 1700, se nedenfor, 3. Elsebe f. 1703 g. 1730 Christen Christensen Mau fra Varnæs, 4. Nis f. 1703, død 30.3 1771, 66 år, ugift, 5. Anna f. 1712, død 1778, 63 år, g. 1742 bødker Mathies Lorenzen i Felsted i 34 år.

1723 Peter Hansen Nielsen f. 1700, død 1774, 77 år

Gift 1723 Anna f. 1692, død 1725, d.a. bolsmand Michel Rasmussen i Bovrup

Gift 2x 1725 Ellin Christens dt fra Varnæs

Børn: 1. Chresten f. 1726, 2. Hans f. 1729

Han bliver afsat fra bolet og bliver kådner, se Tr. K. 2.

Peter Schmidt

Gift Anna

Børn: 1. Ellin, død 1730.

Peter Schmidt står fra 1733 i betalings restancer: Contribution (skat) 13 rd. Herregeld 9 rd 18 sk.

1736 Asmus Thomsen f. 1680, død 9.02.1770, 90 år, s.a. kådner Thomas Nissen og Lene i Tumbøl

Gift Ann

Børn: 1. Ellen f. 1712/13, g. 1741 bolsmand Jørgen Jørgensen i Felsted, 2. Peter f. 1725, død 18.06.1770, 45 år, g. 1759 Ann f. 1739, død 1.04.1799, 60 år, 3. Ann Marie f. , 5. Johan Asmussen f. 1732, død 18.03.1802, 70 år, kådner i Tumbøl, g. Cathrin - Peter Hansen Schneiders dt i Tumbøl.

Bolet er i årene 1748-1753 i restance med betaling af skyldig skat og gæld til Hertugen.

Ca. 1748 Thomas Asmussen f. ca. 1704, død 4.12.1787, 83½ år, s.a. bolsmand Asmus Thomsen og Ann i Tråsbøl

Gift 28.11.1738 Ann f. 1714, død 2.12.1801, 87 år, d.a. bolsmand Asmus Marcussen og Ellen i Tråsbøl

Børn: 1. Asmus f. 21.06.1739, død 1741, 2. Ellin f. 22.06.1742, se nedenfor, 3. Asmus f. 7.10.1744, død 1744, 4. Thomas f. 8.09.1745, død 1747, 5. Lisbeth f. 3.12.1747, g. 1772 Jørgen Martensen fra Rinkenæs, kådner i Tumbøl, 6. Ann Marie f. 2.11.1749, g. 1774 sømand Nicolay Hansen fra Egernsund, 7. Johan f.

23.02.1752, død 1755, 8. Peter f. 19.01.1754, g. 1781 Ann Marie fra Rømø, inderst i Tråsbøl, kgl inderst på Bygbjergvej 14, inderst i Tumbøl, 9. Ann f. 7.10.1756, død 1759.

Ca. 1766 Hans Petersen *Juhler* (Sv.s.) f. 6.08.1732, død 9.10.1809, 77 år, s.a. bolsmand Peter Andersen og Maren i Tumbøl

Gift 13.11.1766 Ellen f. 22.06.1742, død 7.06.1817, 75 år.

Ellen boede som aftægtskone hos Christen Eriksen, hvor hun faldt i et vandhul og druknede. Efterlader ingen livsarvinger.

1810 Jens Hansen *Juhler*, s.a. kusk Hans Jensen og Maren i Aabenraa.

Gift 6.11.1812 Anna Marie f. 24.10.1781, død 3.01.1816, 34 år, d.a. kådner Peter Clausen og Ann i Svejrup
Børn: 1. Peter f. 6.03.1813, død 5.06.1814, 2. Peter Hansen f. 13.12.1814, død 7.01.1815, 3. Dødfødt 1816,

Gift 2x 27.04.1816 Kiesten f. 2.10.1791, d.a. hufner Jørgen Jørgensen og Gunder i Bovrup

Børn: 1. Cathrina Maria f. 7.03.1817.

1816 Christen Eriksen f. 14.08.1797, død 11.04.1856, 58 år, s.a. partsbolsmand Erik Christensen og Kirsten i Bovrup

Gift 26.10.1816 Gunder f. 25.09.1793, død 15.01.1857, 63 år, d.a. hufner Jørgen Jørgensen og Gunder i Bovrup

Børn: 1. Dødfødt dt. 1821, 2. Dødfødt 1829, 3. Dødfødt 1834, efterlader ingen børn

1830 Hans Lorenzen

Gift Else Marie Thaysen f. ca. 1799,

Børn: 1. Dødfødt søn 1831, 2. Magdalene f. 1830, død 29.09.1832, 3. Maria Magdalena f. 1.04.1833, 4. Cathrina Botilla f. 16.03.1835,

I 1835 står Hans Lorenzen som heuerinderst, hvorefter familien er flyttet udensogns.

1834 Johan Peter Falck, s.a. inderst Johann Christian Falck og Anna Margreth i Tråsbøl

Gift 26.10.1818 Anna Cathrina Jensen, d.a. kådner Jens Jensen og Anna i Nybøl

Børn: 1. Grethe Marie f. 4.02.1830, 2. Jens Peter f. 17.02.1833, 3. Christian Peter f. 29.01.1835, 4. Anna Cathrina f. 15.02.1837

1837 Christian Jepsen f. 10.02.1812, død 26.04.1899, 87 år, s.a. Nis Jepsen og Anna i Skodsbøl, Broager

Gift Cathrine Marie f. 9.05.1806, død 23.04.1885, 79 år, d.a. gdr. Nis Petersen og Cecilie i Broager

Børn: 1. Nis f. 18.09.1836, 2. Cecilie f. 9.12.1838, g. Damm i Klipleve, 3. Cathrine Marie f. 3.01.1842, g. 1870 gdr. Christian Christensen på Felstedmark, 4. Dødfødt 1.10.1845. Ved moderens død i 1885, oplyses det, at Nis bor i Bodum, Løjt Kirkeby sogn. *Marken "Arnkul" sælges til Peter Thaysen*

1868 Nis Jepsen søn f. 18.09.1836 i Broager

Gift 5.06.1874 Maria Christina Hansen f. 1848, død, d.a. skomager Hans Rasmussen og Christina i Bovrup.

Børn: 1. Christian f. 5.10.1874, bosat i Løjt Kirkeby, 2. Cathrina Maria f. 22.09.1876, 3. Anna Maria f. 26.11.1878, 4. Dødfødt 21.03.1881 på Tullesgård, hvortil familien flyttede.

1880 Lorenz Festersen f. 14.07.1845, død 22.02.1919, 73 år, s.a. Hans Festersen og Ingeborg, Felsbæk teglgård

Gift 2.08.1883 Anna Andersen f. 28.09.1850, død 5.04.1903, 52 år, d.a. bolsmand Peter Andersen og Botilla i Tumbøl

Børn: 1. Hans f. 25.05.1884, 2. Ingeborg f. 5.08.1886, g. Andresen i Ullerup, død 1943, 3. Dødfødt 19.12.1888, 4. Peter f. 18.06.1890, død 18.01.1922

Gift 2x 1.07.1904 Eline Christine Andresen fra Ullerup

1913 Hans Festersen f. 25.05.1884, død 1.11.1923, 38 år

Gift 6.08.1913 Auguste Christine Carstens f. 10.08.1887 i Frøslev, død 28.01.1973, d.a. hufner Wilhelm Lorenz Carstens og Helena Maria Petersen i Frøslev. Augusta var først ansat som husholderske ved Hans Festersen

Børn: 1. Lorenz f. 1.04.1918, se nedenfor

Enken Auguste driver gården videre

Eskær 4

foto ca. 1910

1923 Jes Petersen Lodberg ansat som gårdbestyrer.

Jes P. Lodberg f. 1886, s.a. gdr. og kaptajn Jens Nielsen Lodberg og Dorothea Petersen, Assenholmvej 4.

Gift 1889 Anna Catharina Christiansen f. 1867, d.a. Rasmus Rossen Christiansen og Ulrike Sophie, bol Fe. 7 b² i Felsted.

Børn: 1. Dorothea f. 1890, Jes f. 1892 i Ødis, død 5.03.1968, 75 år i Tråsbøl.

N.B. Jes P. Lodberg deltog som tysk soldat i 1. Verdenskrig og kom i fransk fangenskab. Medlem af D.S.K.

Lorenz Festersen søn, f. 1.40.1918, død 12.10.1977, ugift.

1966 Bjørn Rasmussen f. 1942, forpagter, s.a. Albert Rasmussen og Helene Marie i Lundtoft.

Gift med Edel f. Jacobsen

1974 Anders Bukhave køber ejendommen der nedlægges. Jorden overgår til ejendommen, Eskær 8.

1974 Jørgen Hansen og Gisela Sauer overtager stuehus og avlsbygninger og 9227 m²

1982 Bjarne og Susanne Bygvrå.

Tr. 4. Helbol - Adeligt under Søgård – Gråsten

1613 nævnes Nis Ebsen på helbolet

1636 Helbolet er nu delt i to halvbol

Tr. 4 a. nævnes Peter Jørgensen – Hans Petersen

Tr. 4 b. nævnes Jens Boysen – Jes Boysen

1666-92 Hans Riggelsen overtager halvbolene Tr. 4 a. og 4 b. og samler dem til et helbol.

Tr. 4. Hans Riggelsen el. Richelsen f. 1628, død 1708, 80 år.

Helbolet deles igen i 2 halvbol

Tr. 4.a. Halvbol. Tornhøjvej 33

Tr. 4. b. Halvbol. Vonskær 2.

Tr. 4 a. Halvbol, Tornhøjvej 33

Peter Hindresen, f. 1658, død 1698, 40 år

Gift Anna f. 1657, død 1693, 36 år

Børn: 1. Hans f. 1686, 2. Elline f. 1688, 3. Anna f. 1690, 4. Dødfødt 1693.

Gift 2x 1694 Merret Niels dt i Tråsbøl. Hun føder 2 uægte børn med Jørgen Petersen Degn søn som fader.

Børn: 1. Johan f. 1695, 2. Anna f. 1695, 3. Marie f. 1698, død 1730, g. 1721 Peter Petersen Jepsen fra Kværs.

Ca. 1699 Jens Petersen fra Kliplef f. ca. 1673, død 1729, 63 år.

Gift 1699 Margreth f. , død, d.a. Atzer Lorenzen og Anna, Bøgholmvej 6 bol Tu. 14a i Tumbøl

Børn: 1. Barn født/død 1699 straks efter fødslen, 2. Peter f. 1700, død 1705, 3. Anna f. 1702, 4. Barn død 1706, 5. Peter f. 1705, 6. Atzer f. 1708, 7. Anna f. 1714.

Iflg. kirkebogen får de i 1699 et uægte barn, mens de begge tjener i Tumbøl hos hendes broder.

Med nedlæggelsen af landsbyen Kiding i 1716, overtager Paul Hansen Lund på bol Ki. 9. - dette halvbol.

1716 Paul Hansen Lund f. 1666, død 1728, 62 år, s.a. bolsmand Peter Hansen og Maren i Kidinglund

Gift 1697 Gunder f. 1674, død 1754, 80 år, d.a. Daniels dt fra Kliplef

Børn: 1. Jacob f. 1697, 2. Christine f. 1700, g. 1724 Hans Andersen fra Varnæs, 3. Marine f. 1704, død 1766, 62 år, 4. Hans f. 1707, g. 1732, Trinke Jørgens dt. 2x 1734 Maren Christens dt fra Gråsten, kådner i Tråsbøl, 5. Marine f. 1704, død 1766 ugift, inderst i Tråsbøl, 6. Friederich f. 1707, død 1712, 7. Paul f. 1710, død 1710, 8. Ingeborg f. 1711, g. 1745 Asmus Mathiesen fra Skovbøl, 9. Gunder f. 1713, død 1795, g. 1748 snedker Marcur Asmussen, overtager søsteren Marines hus, 8. Gye el. Gyr f. 1716, 9. Anna f. 1719. De to sidste børn er født i Tråsbøl.

Iflg. jordebog 1721 fremgår det, at halvbolet er wust.

1724 Hans Andersen Schneider f. 1689, død 22.01.1771, 82 år, s.a. bolsmand Anders Hansen og Anna i Varnæs

Gift 1724 Kiesten el. Christine f. 1700, død 7.09.1776, 77 år, d.a. bolsmand Paul Hansen og Gunder, Kidinglund

Børn: 1. Andres f. 1725, se nedenfor.

Ca. 1750 Andres Hansen f. 1725 søn, død 14.11.1810, 88 år,

Gift 1750 Ann Dorthe f. ca. 1715, død 13.04.1775, 60 år, d.a. Peter Christensen Schmed og Maren i Tråsbøl

Børn: 1. Kirsten f. 1751, se nedenfor, 2. Ann Marie f. 28.07.1753, Gift 1782 med lærer Jes Jessen i Egersund, 3. Hans f. 05.04.1756, g. 1782 i Varnæs kirke med Catharina d.a. Lautz Johansen og Anna, 4. Peter f. 20.02.1759, død 1832, g. 1793 jordemoder Ann Marie Petersen i Nørballe.

1775 Lorenz Asmussen Juhler (Sv.s.) f. 20.07.1742, død 4.06.1814, 72 år, s.a. bolsmand Asmus Andersen og Mette Lorenzen i Tumbøl

Gift 27.09.1775 Kiesten f. okt. 1751, død 24.06.1820, 69 år,

Børn: 1. Andreas f. 19.07.1776, se nedenfor, 2. Mette Dorthe f. 9.11. 1777, g. Lorenz Nissen i Bovrup, 3. Asmus f. 15.01.1780, g. i Egen-Leck, 4. Lorenz f. 6.10.1782, død 1782, 5. Hans f. 6.10.1782, død 1782, 6. Lorenz f. 6.12.1783, død 1784, 7. Ann Kiestin f. 5.07.1786, død 1787, 8. Botilla f. 1.08.1790, g. 1820 Hans Danielsen i Tumbøl, 9. Jes f. 12.07.1788, død 1793.

1800 Andreas Lorenzen søn, f. 19.07.1776, død 19.01.1860, 83 år, s.a. bolsmand Lorenz Asmussen Juhler og Ann Dorthe i Tråsbøl

Gift 13.09.1800 Anna Christina f. 22.04.1772, død 15.12.1849, 77 år, d.a. bolsmand Andreas Brodersen og Kirsten i Tumbøl,

Børn: 1. Lorenz f. 25.03.1801, se nedenfor, 2. Andreas f. 31.03.1803, død 25.12.1822, 3. Ann Christin f. 17.11.1805, død 1806, 4. Christin f. 3.03.1807, g. 1828 Rasmus Christensen fra Snogbæk, 2x Jens Asmussen i Tråsbøl, 5. Kiestin f. 28.04.1809, g. 1829 Atzer Hansen i Tumbøl, 6. Anna Maria f. 1.02.1812,

g. 1838 gdr. Hans Petersen i Klipleve, 7. Cathrina Dorothea f. 14.08.1820, g. 1846 Erich Hansen i Over Jersdal.

1838 Lorenz Lorenzen søn, f. 25.03.1801, død 28.05.1879, 78 år
Gift 22.09.1838 Kjestina f. 2.09.1810, død 30.06.1895, 84 år, d.a. bolsmand Jørgen Andersen og Kiestina i Tumbøl
Ingen livsarvinger, plejesøn, Nis Nissen født ca. 1835 i Bovrup.

1879 Hans Hansen Skau f. 29.09.1845, død 1912 i Lillehave, Ensted sogn, s.a. gdr. Hans Madsen Skau og Mette Kirstine f. Nissen i Styding, Hammelev sogn,
Gift Cecilie f. 23.10.1850, død 13.04.1886, 35 år, d.a. gdr. Hans Jørgen Hansen og Cecilie i Skelde.
Børn: 1. Hans f. 5.09.1880, g. 1908 Mariane Kirstine Thomsen, 2. Jørgen f. 28.02.1882, g. 1912 Helene Owesen, 3. Kiestine (kaldet Marie) f. 20.12.1883, g. 1908 Peter Petersen fra Kalkær, gdr. på Vestergård i Bovrup, 4. Marius f. 21.05.1885, g. 1912 Mette Festersen, gdr. i Nørballe.

Tornehøjvej 33 foto ca. 1910
N.B. Aftægtshus længst t.h. i billedet

Gift 2x 24.11.1887 Ingeborg Kiestine f. 2.06.1851, død 26.03.1936, d.a. teglværksejer Hans Festersen og Ingeborg, Felsbæk
Hans Hansen Skau køber i 1906 gården Lillehave i Ensted sogn på 49 ha, hvortil familien flytter.

1908 Jørgen Erichsen f. 1851 i Avnbøl, død 21.09.1929, 78 år i Hørup.
Gift Margrethe Marie Christensen f. 29.06.1851 i Ullerup, død 3.01.1925, 73 år i Tråsbøl.

1910 Jørgen Hansen Eskildsen f. 9.04.1884, død 30.10.1941, 57 år, s.a. kådner Hans Peter Eskildsen og Silla i Felstedskov
Gift 13.05.1910 Cathrina Maria Moos f. 21.5 1885, død 23.03.1933, 46 år, d.a. gdr. Jørgen Moos og Christine i Ny Skovbøl
Børn: 1. Cecilie Marie f. 23.2 1911, 2. Jørgen f. 11.08.1912, se nedenfor, 3. Kirstine Marie f. 28.03.1914, g. 1942 Peter Frederiksen, statshusmand i Grøngrøft, 4. Cathrine Marie f. 24.02.1915, død samme dag, 5. Inger f. 12.07.1917, g. 1942 Martin Nielsen, 6. Hans Peter f. 25.01.1919, g. 1944 Marie Christiansen fra Nørballe, 7. Anne Marie f. 15.12.1920.

1942 Jørgen Eskildsen søn f. 11.08.1912, død 23.05.2000 i Felsted
Gift Cathrine Marie Jacobsen f. 03.09.1912, død 12.05.1969, d.a. mejerist Friedrich Christian Jacobsen og Cathrine Marie Hansen
Børn: 1. Knud Jørgen f. 26.06.1943, 2. Ragnhild Cathrine f. 21.04.1946.

1972 Niels Møller Pedersen f. 17.11.1930, død 18.09.2002, s.a. Marie f. Møller og Peder Pedersen
Gift 28.11.1954 Edith f. 10.09.1934, død 17.04.2003, d.a. Helene og Peter Johannsen, bagermester i V. Sottrup
Børn: 1. Lone f. 4.01.1956, 2. Ole f. 15.12.1959.

1992 Ole Møller Pedersen søn, f. 15.12.1959.
Gift 1993 Marianne f. 7.08.1961, d.a. Hans Petersen og Sofie i Hundslev
Børn: 1. Marie Møller Petersen, 2. Esben Møller Petersen.

Tr. 4 b. Halvbol.

1613 nævnes Nis Ebsen
1636 Helbolet er nu delt i to halvbol
Tr. 4 a. nævnes Peter Jørgensen – Hans Petersen
Tr. 4 b. nævnes Jens Boysen – Jes Boysen
1666-92 Hans Riggelsen overtager og sammenlægger Tr. 4 a. og 4 b. til et helbol.

Tr. 4. Hans Riggelsen el. Richelsen f. 1628, død 1708, 80 år.

Helbolet deles igen i 2 halvbol

Tr. 4.a. Halvbol. Tornhøjvej 33

Tr. 4 b. Halvbol. Vonskær 2.

Tr. 4 b. Halvbol, Vonskær 2.

Christen Nielsen f. 1667, død 1714, 47 år

Gift 1689 Maren f. Peters dt. i Tråsbøl, f. 1656, død 1738, 82 år

Børn: 1. Anna f. 1689, død 1689, 2. Peter Christensen f. 1690, se nedenfor, 3. Maren f. 1694, død 1699, 4. Thomas f. 1696, g. 1724 Anna – Peters dt, bor i Tråsbøl, 5. Hans f. 1700, se nedenfor, 6. Christen f. 1702, g. 1747 Bodelt Karstens enke, Karsten Rasmussen Skovbøl, Sk. 6.a (g. 1727 Bodelt Jacobs fra Perbøl), 7. Anna Marie f. 1705, 8. Anna f. 1709, død 13.6 1781, 72 år, g. 1747 Asmus Clausen fra Fyn.

1714 Peter Christensen Nielsen søn, f. 1690, død?

Gift 1713 Anna Jørgens dt fra Ullerup

Børn: 1. Christen f. 1716, 2. Margreth f. 1719, død 1742.

Af jordebogen 1721 fremgår det, at halvbolet er wust.

1737 Hans Christensen *Nielsen*, bror, f. 1700, død 1772, 72½ år

Gift 1738 Mette f. 1715, død 1772, 57 år, d.a. bolsmand Peter Petersen og Ann i Tumbøl.

Børn: 1. Maren f. 1744, død 26.01.1813, g. 1776 heuerling Chresten Jensen (død 1802) fra Aidt sogn, 2. Anna f. 1746.

1761 Peter Petersen *Lorentzen* f. 5.03.1734, død 18.05.1787, 53 år, s.a. bolsmand Peter Hansen Lorentzen og Maren i Tråsbøl, Tr. 2 b.

Gift 9.10.1761 Ingeborg f. 1736, død 10.04.1777, 40 år, d.a. bolsmand Jørgen Petersen og Gunder i Bovrup

Børn: 1. Peter f. 1762, se nedenfor, 2. Jørgen f. 17.08.1763, 3. Marie f. 24.03.1765, 4. Gunder f.

26.10.1766, g. 1800 i Varnæs med kromand Peter H. Damm, 5. Mette f. 28.04.1768, 5. Ann Kiesten f.

18.03.1770, død 29.08.1790, 6. Ann Cathrin f. 22.02.1772, død 1773, 7. Maren f. 1772, død 1773, 8. Mette Cathrin f. 4.03.1776, g. 1806 i Kværs kirke med Peter Petersen Moes i Spang.

Gift 2x 19.10.1777 Mette f. 21.01.1738, d.a. bolsmand Jes Jensen Boysen og Gunder, Nø. 3 a., se nedenfor.

Børn: 1. Jes Petersen f. 1778.

1788 Hans Petersen *Klodsmoes* overtager stedet efter konkurs

Hans Petersen Klodsmoes f. 9.05.1741, død 17.01.1799, knap 58 år, s.a. bolsmand Peter Hansen og Ann i Tråsbøl

Gift 3.08.1773 Lisbeth f. 1752, død 29.01.1789, 35 år, d.a. bolsmand Hans Andersen og Ann Christens dt. i Tråsbøl

Børn: 1. Anna f. 2.11.1773, død, 2. Anna f. 12.6.1775, 3. Hans f. 2.11.1778, død, 4. Maren f. 25.06.1782, g. 4.11.1803 bolsmand Peter Hansen Fe. 3 a., 5. Dødfødt datter 27.01.1787, efterlader Ann og Maren.

Gift 2x 1788 Mette f. 21.01.1738, død 6.02.1815, 77 år, enke efter Peter Petersen Lorentsen i Tråsbøl.

Anna, d.a. Hans Petersen Klosmoes og Lisbeth, fødte en uægte datter Lisbeth Jessen, f. 20.02.1804, (fader er: kgl. bolsmand Hans Peter Jessen, Tråsbøl), g. 1833 i Ensted kirke med kådner Andreas Christensen Skov i Hostrupskov.

Ca. 1795 Peter Petersen Lorenzen søn f. 27.06.1762, død 29.12.1828, 66 år, død som heuerinderst i Tråsbøl

Gift Helene f. 1773, død 20.05.1841, 68 år, d.a. teglmester Franz Albrecht Nissen, Felsbækgård, tidligere Brændstoft, Egernsund.

Børn: 1. Ingeborg f. 1791, 2. Franz f. 1793 i Bov, 3. Peter f. 6.07.1797, 4. Hans f. 23.03.1800, død 1800, 5. Hans f. 1802, 6. Jørgen f. 4.09.1804, 7. Jes f. 25.04.1809, 8. Ingeborg Kiestin f. 17.11.1806, død 1820, 8. Anna Cathrina f. 17.06.1811, 9. Stinna f. 7.05.1815. Børn, nr. 3-10 er født i Tråsbøl

1810 Andreas Petersen Klein førhen kådner i Bovrup

Andreas Hansen Klein f. 10.05.1762, s.a. bolsmand Hans Petersen Klein og Ann i Tråsbøl Tr. 8 a.

Gift Ann Lisbeth f. Hinrich fra Blans,

Børn: 1. Ann Marie f. 15.08.1810, 2. Anna Christina f. 4.08.1812, 3. Dødfødt 2.09.1817, 4. Anna Margretha f. 29.09.1818.

1813 Hans Matthiesen overtager ejendommen. Han overtager også Hans Jensen Tofts ejendom, Tr. 8.b, og sammenlægger dem til et helbol, „Naalbjerggård“, Vonskær 2

1813 Helbol, Vonskær 2, „Naalbjerggård“, se fortsættelse Tr. 8 b.

Tr. 5. Helbol – Halvbol - Helbol - Fyrsteligt/Kongeligt

1533-43 nævnes Laurens Bennedsen/Bennick

1553-94 Rasmus Marquardsen - Børn: Jørgen og Marquard Asmussen

1607-13 Gottorpske jordebøger nævnes Jørgen Asmus og Marquard Asmus, der ejer hver sit halvbol.

Helbolet deles i to halvbol

Tr. 5 a.

1613 nævnes Asmus Hansen

1610-36 nævnes Jørgen Asmussen, - børn: Nis se Tu.?

Jørgen Asmussen har lidte skade under kejserkrigen 1627-28, opgjort til 409 m.

1666-69 nævnes Jes Lassen

1692 nævnes Christen Lassen

Tr. 5. Bolet samles igen til et helbol

Hans Nissen Juhler f. 1638, død 1710, 72 år

Gift Elline f. 1637, død 1715, 78 år

Børn: 1. Peter f. 1668, død 1686, 2. Anna f. , g. 1696 bolsmand Jørgen Petersen fra Hønssnap i Tumbøl, 3. Johan f. 1671, død 1686, 4. Jeppe Hansen f. 1764, se Tr. 5 b., 5. Laurtz f. 1680, se nedenfor, 6. Maren f. 1682, g. 1705 Peter Petersen, bol Ki. 7 b. i Kiding.

Bolet deles mellem sønnerne Jeppe og Laurtz Hansen Juhler.

Tr. 5 a. Halvbol, beliggende på vestsiden af Tråsbøl Bygade.

1707 Laurtz Hansen Juhler søn f. 1680, død 1728, 48 år
Gift 1707 Boeld, d.a. bolsmand Peter Petersen Bonde og Sindet, se Tr. 5 b.
Børn: 1. Dødfødt 1709.

Enken Boeld gift 1731 Hans Lorenzen *Juhler* fra Adsbøl, død 1760, 99½ år, se bol Tr. 3 b.
1721 Lorenz Hansen skylder Anna Peters dt 60 mk.
1723 Lorenz Hansen skylder Peter Jessen i Felsted 50 mk, førhen skyldig Peter Benniks i Rinkenæs, med sikkerhed i sit hus og gård i Tråsbøl beliggende det halve bol.

1726 Anders Nissen Damm f. ca. 1683, død 1760, 76½ år, s.a. Nis Nissen Damm, Varnæshoved, bol nr. 19.
Gift 1726 Boel f. 1700, død 1748, 47 år, d.a. bolsmand Anders Jessen og Maren, bol Nø. 1b i Nørballe.
Børn: 1. Nis f. 1727, død 1747, 2. Dødfødt dreng 1729, 3. Dødfødt pige 1730, 4. Maren f. 1732, død 1736, 5. Anders f. 1735, der overtager en gård i Almstrup, Uge sogn.

Hans Jessen Tr. 5.a, udsteder et lån til Anders Nissen Damm. Ved Hans Jessens første kones død i 1745, står sønnen Jacob Jessen, iflg. Skyld- og panteprotokol, som arving til faderens formue, herunder lånet til Anders Nissen Damm. Jacob Jessen søn f. 12.4 1745, død 24.11 1816 på Ulbjerggård i Ulbjerg sogn.

Halvbolet nedlægges derefter og deles i to lige halvdele.

Tr. 5 b. Hans Jessen, Eskær 9 overtager den ene halvdel.
Tr. 2 a. Peter Petersen Skomager overtager det anden halvdel, der overgår til Tr. 2 a. Eskær 19.

Tr. 2 a.

Peter Petersen Skomager f. 1697, død 1.04.1779, 82 år, s.a. Peter Petersen og Eleonore i Svenstrup på Als
Gift 1723 Mette Niels dt fra Svenstrup, f. 1693, død 1729, 36 år i Svejrup.
Børn: 1. Peter f. 1724, se nedenfor, 2. Dødfødt 1725, 3. Ann f. 1727, død 1729

Gift 2x 17.7 1730 Maren f. 1703, død 3.07.1775, 72 år, d.a. Hans Asmussen Scholdt og Karen i Hostrupskov

Børn: 1. Mett f. 1731, g. Johannes Kornbæk fra Rinkenæs, 2. Søn f. 1734, død 1734, 3. Dødfødt 1734, 4. Dødfødt søn 1736, 5. Cathrina f. 28.09.1741, g. 1762 bolsmand Peter Christensen Hoy.

N.B.Familiens ligsten blev hjemtaget fra Kirkegården og senere brugt som brønddæksel på gården Østerholm. Den er nu genopsat på sydsiden af koret ved Felsted kirke.

Peter Petersen jun. Schuster f. 1724, død 1758, 34 år 5 md
Gift 1749 Anna f. 1722, død 1801 i Tumbøl, 79 år, d.a. Nis Hansen Toft og Boeld i Tråsbøl
Børn: 1. Peter f. 1749, 2. Bodelt, f. 1752, død 1758, 6 år, 3. Mette Catrin f. 1752, død 1758, 4. Dorthea Cathrina f. 1756, død 1758, 2 år, 5. Sindet f. 1757, død 1759, 2 år.

Ved udskiftningen i 1774 af Tråsbøl bymark, står Peter Christensen Hoy som ejer af halvdel af halvbolet Tr. 5 a. efter sin svigerfader Peter Petersen Schuster og Maren og lægger det sammen med sin ejendom Eskær 19, "Østerholm".

Peter Christensen Hoy, - se Tr. 2.a. Eskær 19, „Østerholm“.

Ligsten - Peter Petersen Schuster og Maren

Tr. 5 Halvbol

1607-13 Gottorpske jordebøger nævnes Jørgen og Marquard Asmus, som ejer af hver sit halvbol.

Tr. 5 b. Halvbol

1610-13 nævnes Marquard Asmussen

1627-74 nævnes Peter Petersen Bonde, bolet er wust = ødegård.

Peter Petersen (Bonde) f. 1624, død 1686, 62 år,

Gift Sindet f. 1637, død 1693, 56 år i Felsted/Nørballe

Børn: 1. Boeld g. 1707 Laurtz Hansen Juhler, Hans og Peter

Under kejserkringen 1626-27 har Peter Petersen Bunde bol lidt stor skade som er opgjort til 125 m. 8 sk.

Helbolet samles igen til et helbol

1681 nævnes Hans P. Juhler

Hans Nissen Juhler f. 1638, død 1710, 72 år

Gift Elline f. 1637, død 1715, 78 år

Børn: 1. Peter f. 1668, død 1686, 2. Anna f. , g. 1696 i Holbøl med Jørgen Petersen fra Hønsnap, 3. Johan f.

1671, død 1686, 4. Jeppe Hansen, se Tr. 5 b., 5. Laurtz f. 1680, se nedenfor, 6. Maren f. 1682, g. 1705 Peter Petersen, bol Ki. 7 b. i Kiding, - se Tr. 8 a.

Helbolet deles mellem sønnerne Jeppe og Laurtz Hansen Juhler.

Tr. 5 b. Halvbol Eskær 9, "Eskærgaard"

Jeppe Hansen Juhler søn f. 1764, død 1708, 34 år

Gift 1706 Anna Christens dt. fra Rinkenæs f. 1677, død 1729, 52 år

Børn: 1. Elline f. 1707, g. 1734 Jørgen Thomsen fra Varnæs, 2. Maren f. 1709, g. 1732 Christen Asmussen fra Bovrup.

1709 Jens Petersen f. ca. 1666, død 1729, 63 år, s.a. kgl. bolsmand Peter Matthiesen i Tumbøl.

Gift 1709 Anna - Jeppe Hansen Juhlers efterladte enke, f. 1677, død 1729, 52 år

Børn: 1. Cathrin f. 1710, g. 1729 med Nis Jessen fra Avnbøl, 2. Peter f. 1712, død 1729, 17 år, 3. Ann Marie f. 1715, død 1719, 4. Trinke f. 1718, 5. Jeppe f. 1720, død 1720.

1730 Jørgen Thomsen (Sv.s.) fra Varnæs

Gift 1734 Elline f. 1707, d.a. kgl. bolsmand Jeppe Hansen Juhler og Anna i Tråsbøl

Børn: 1. Helene f. 30.3 1735, død 1736, 2. Anne f. 29.7 1737, 3. Thomas f. 12.1 1739

Familien flytter fra sognet.

1740 Hans Jessen kirkejurat

Hans Jessen f. 17.3 1713, død 14.11.1779, 66 år 7 md, s.a. bolsmand Jes Jørgensen og Marentz, se Tr.7 b.

Gift 18.11.1740 Maren – Jacobs enke fra Holbeck i Adsbøl sogn, f. 1705, død 1745, 39 år

Børn: 1. Dødfødt søn 1742, 2. Nøddøbt datter død 1744, 3. Jacob f. 12.04.1745, se nedenfor.

N.B. I forbindelse med indgåelse af nyt ægteskab, får faderen ført til protokols, at hans eneste overlevende søn af første ægteskab Jacob Jessen, til den tid får arveret over faderens ejendom.

Gift 2x 22.12.1745 Ellen f. 1732, død 2.02.1800, 77 år, d.a. smed Johann Johannsen Schmidt i Felsted og Ellen f. Johansen fra Kværs

Børn: 1. Maren f. 18.07.1746, død 1746, 2. Johan Jessen f. 10.08.1747, g. 1775 i Tågerup med Anna Elisabeth Hønsnap fra Tumbøl, bestyrer/forpagter på Skørringe gods på Falster, død 9.03.1782, 35 år, 3. Jes f. 6.01.1750, g. med Elisabeth Catharina, d.a. teglværksejer Hammerich i Kiel, Jes var forpagter først på godset Marielyst, derefter på hovedgården Klintholm på Møn, derefter på Petersgård ved Vordingborg og til sidst ejer af Jesgård på Tærø. 4. Ellen f. 1.05.1752, g. 1769 Bolsmand Jes Lassen Petersen Barsmark – Bygbjergvej 5 i Nørballe, 5. Maria f. 21.06.1754, død 1755, 6. Lorenz f. 14.04.1756, gift med Maria Matzen, d.a. teglværksejer Matzens i Broager. Lorenz Jessen købte og udbyggede det kgl. bol „Schönheim“ som planteforædlingsvirksomhed og regulært landbrug. Lorenz Jessen, beskrives i kirkebogen over døde, som handelsgartner i Rinkenæs, hvor han døde den 25.11.1834, 78½ år. 7. Hans Peter f. 5.11.1759, se nedenfor, 8. Maren f. 17.06.1762, g. i Tønder.

Ved udskiftningen i 1774 af Tråsbøl bymark, står Hans Jessen som ejer af halvdelen af halvbolet Tr. 5 a efter Peter Petersen Schuster og Maren, - som han derefter sammenlægger med sin ejendom Eskær 9.

1783 Jacob Jessen Kirkespielvogt

Jacob Jessen søn, f. 12.04.1745, død 24.11.1816 på Ulbjerggård i Ulbjerg sogn

Gift 1.06.1787 Kiesten f. 26.2.1763, død 22.09.1822, d.a. kgl. bolsmand Hans Nissen Laxfanger og Maren i Tumbøl

Børn: 1. Maren f. 7.04.1788, død 18.10.1845 i Farsø, 2. Ellen f. 2.05.1790, død 1874 i Ulbjerg, 3. Cathrin f. 17.06.1792, død 2.11.1868 i Østerbølle, Rinds herred, 4. Kiesten f. 17.06.1792, død 26.04.1793 i Tråsbøl, 5. Hans Peter f. 15.12.1795, død 1820 i Ulbjerg, 6. Johan f. 19.04.1797, død 7.07.1861 i Ulbjerg.

Familien flyttede omkring 1796 til Ulbjerg, Rinds herred, Viborg amt, hvor han overtog en kro og gård i Ulbjerg.

N.B. *Jacob Jessen og pigen Maren f. 1694, d.a. Hans Nielsen, føder en uægte datter; Anna Marie f. 22.01.1744, fadder: Anna Christens, Asmus Asmussen, Christina Peters, alle Tråsbøl*

Bolsmand og kirchspielvogt Jacob Jessen og Maren Hansen, føder endnu et uægte barn; Ingeborg Marie Jacobsen. 28.6.1787, faddere: Cathrin Petersen Hoy, Anders Hansen, Ingeborg Hansen, alle Tråsbøl.

1796 Hans Peter Jessen, valgt til kirkens ottemand

Hans Peter Jessen søn, f. 5.11.1759, død 12.02.1843, 83 år. Han døde hos datteren Anna Margretha på Vestermarken 5 i Felsted.

Gift 18.12.1803 Christina f. 1777, død 21.04.1838, 60½ år på Felsted Vestermark, d.a. snedker Christian Hansen og Elisabeth Margrethe Iversen fra Gammelgab ved Skelde.

Børn: 1. Hans Johan f. 14.07.1804, død 23.05.1830, 26 år, parcellist i Felsted, g. 1828 Ann Margreth, 2. Anna Margreth f. 28.07.1805, død 25.02.1806, 3. Christian f. 25.06.1806, 4. Ellen f. 17.06.1808, død 26.12.1810, 2 år, 5. Anna Margrethe f. 26.04.1810, g. 1830 parcellist Andreas Andresen Petersen, Vestermarken 5 i Felsted, 6. Ellen Marie f. 13.02.1812, død 24.12.1826, 7. Ingeborg f. 1.11.1813, 8. Lorenz f. 10.11.1814, 9. Peter f. 1816, død 26.10.1817.

Iflg. Asmus Jessens dagbogsoptegnelser, afbrændte Hans Peter Jessens gård 1813 i Tråsbøl.

N.B. *Hans Hansen på Kværs ladegård var i retten i Gråsten den 9. okt. 1818, om 500 rdl. som han havde tilgode ved Hans Peter Jessen i Tråsbøl og skulde have besørget det, men han kunne ikke og sagde nej, og så gav han siden det en ny veksle til den 4. november 1818, som Kiesten Michelsen hentede.*

1817 Hans Peter Jessen beskrives nu som indsidder.

1819 Ejendommen går konkurs og overtages af Peter Petersen Hoy, Eskær 19, der videresælger den.

1820 Jes Clausen overtager ejendommen.

Gift. Ingeborg Peters dt

Børn: 1. Ingeborg Kjestine f. 13.12.1820, død 1821, 2. Anna Kjestine f. 1.02.1822, 3. Brigitta Dorothea f. 9.04.1824, død 1824, 4. Ingeborg Kjestine f. 7.12.1825, 5. Peter Jessen f. 26.11.1826.

1827 Godsejer Bachmann på Grøngrøft køber 10 tdr. land af Jes Clausens ejendom og sælger det i 1829 til sognefoged Peter Festersen Thaysen, Bøgholmvej 6 i Tumbøl.

1829 Sognefoged og kgl. bolsmand Peter Festersen Thaysen, Bøgholmvej 6 i Tumbøl, overtager ejendommen.

Peter Festersen Thaysen f. 9.02.1765, død 13.10.1844, 79 år, 1811 valgt til kirke Jurat.

Gift 31.10.1800 Cathrine f. 1773, død 26.12.1859, 86 år, d.a. gdr. Hans Jørgensen og Cathrin f. Ley i Tumbøl

Børn: 1. Marie Cathrine f. 1801, 2. Botilla f. 1805, død 1819, 3. Peter f. 1811, død 1812, 4. Peter f. 31/5 1814, se nedenfor. Alle børn er født i Tumbøl.

1854 Peter Thaysen søn f. 31.05.1814, død 6.03.1889, s.a. kgl. bolsmand Peter Festersen Thaysen og Cathrine, Bøgholmvej 6, Tumbøl. *Peter er fader til en uægte søn Christian f. 1841.*

Gift 29.10.1841 Kiestin Marie f. 5.04.1820, død 24.07.1851, d.a. bolsmand Hans Hansen og Kiestin i Tumbøl

Børn: 1. Cathrina f. 2.12.1843, g. 1879 P. Nicolaysen, Tråsbøl, 2. Peter f. 26.12.1846, død 1848, 3. Christina Maria f. 24.10.1848, g. Asmus Asmussen (Kjer) i Tråsbøl, 4. Botilla f. 21.07.1851, død 22.07.1851.

Gift 2x 14.10.1853 Marie Hansen en søster til hans første kone f. 13.09.1829, død 10.09.1896, 71 år,

Børn: 1. Kirstine Marie f. 4.02.1855, g. 1888 Hans Peter Marcussen i Slyngsten, 2. Botilla Hedevig f. 6.04.1857, g. 1891 Alexander Simonsen, 3. Peter f. 1.03.1859, se nedenfor, 4. Hans f. 19.05.1866, kromand/gæstgiver i Felsted, g. 1896 enken Mette Marie Boysen, i Nørballer.

1885 Peter Thaysen f. 1.03.1859, død 70.4.1908, 49 år på kredssygehuset i Aabenraa

Gift 28.11.1888 Helene Christine Nissen f. 13.04.1886, død 16.12.1951, d.a. kgl. bolsmand Johan Nissen og Christine Marie f. Iversen i Slyngsten

Børn: 1. Maria f. 10.09.1889, g. 1912 Frederik Bach i Sdr. Hostrup, 2. Peter f. 18.01.1891, 3. Johann f. 9.10.1892, g. 1921 Metha Marie Hansen, 4. Hans f. 18.08.1894, død 1897, 5. Christian f. 8.07.1896, g. 1923 Johanne Jensen fra Felsted, 6. Christine f. 22.08.1897, død 1897, 7. Christine Marie f. 17.09.1898, g. 1923 købmand Peter Jensen, 8. Hans f. 15.10.1900, g. 1931 Anna Christine Callesen, 2x Cathrine Dusine Bladt fra Sdr. Hostrup, 9. Helene Christine f. 12.01.1903, g. 1924 Hans Peter Luckmann, 10. Asmus f. 28.03.1908, gdr. i Bodum, g. Kirstine Marie Christensen, d.a. murer Hans Christensen fra Holm

1922 Peter Thaysen søn, f. 18.01.1891, død 17.03.1972

Gift. 29.04.1919 Christine Dorothea Jensen f. 27.06.1894, død 23.11.1940, d.a. smed Christian Jensen og Anna Cathrina i Felsted

Børn: 1. Helene Christine f. 29.08.1919, g. 1945 Lorenz Lorenzen, 2. Peter Kristian 2.12.1920, møller i Nybøl, g. 1942 Ellen Christensen, 3. Christian Thaysen f. 21.01.1922, g. 1947 Hilma Kathrine Nielsen fra Kjellerup, 4. Cathrine Marie f. 21.01.1923, g. 1951 Carl Laurids Svendsen, 5. Viggo f. 24.08.1924, 6. Torben f. 10.09.1925, g. 1951 Kathrine Christiansen fra Ørbæk.

Eskær 9. Stuehus nyopført 1813 efter en brand, nedbrændt igen 1832, foto - 1910

Gift 2x 6.01.1948 med enken Othilie Petersen f. Andresen f. 23.01.1904 i Hygum, død 20.12.1991.

- 1966 Viggo Thaysen søn, ugift f. 24.08.1925, død 14.02.1992 i Tråsbøl
1989 Anders Bukhave køber ejendommen og sammenlægger den med sin egen ejendom Eskær 8.
2003 Christian Lorentzen A/S Snogbæk overtager jorden fra ejendommen, Eskær 9.
1994 Charlotte Bunde og Michael Träger overtager alle bygninger samt et areal på 1,1174 ha

Tr. 6. Helbol - Adeligt under Søgård – Gråsten

- 1613 Nis Hansen
1636 Jørgen Nissen - nævnes i 1614 Sandemand
Bolet deles mellem sønnerne, Nis og Asmus Jørgensen der deler faderens ejendom.

Tr. 6 a. Bolet er delt i 2 halvbøl.

- 1636 Nis Jørgensen
1666 - 1674 nævnes Christen Schmidt
1674 bolet er wust = ødegård
1692 Marquard Paasch

Tr. 6 a. Halvbøl, Bøghøjvej 6, ”Bøghøjgaard”

Marquard Rossen Paasch f. ca. 1654, død 1692, 38 år, s.a. kådner Rasmus Hansen i Felstedskov
Gift Maren, se nedenfor

Børn: 1. Rasmus f. 1680, se nedenfor, 2. Magdalene f. 1684, død 1692, 3. Maren f. 1688, 4. Maren f. 1692.

1693 Hans Petersen Schmed var først bolsmand på (Møllegade 15) i Tumbøl.
Hans Petersen Schmed f. ca. 1660 i Kiding, død 1715, 54 år i Tråsbøl, s.a. Peter Schmed, bol Ki. 1 a.
Gift 1 x 1689 Anna f. ca. 1667. død 1690, 23 år i Tumbøl, d.a. Peter Hissels i Nørballe,

Gift 2x 29.10.1693 Maren, enke efter Marcus Rossen Paasch.

Børn: 1. Peter f. 1694 i Tråsbøl, død 1704, 2. Peter f. 1704, død 1705, 3. Peter f. 1705, 4. Margreth 1706, 5. Anna Marie f. 1709. Børn 2-5 er født i Tumbøl, se Tu 8a

Gråsten kontraktprotokol 1709: Jørgen Matthiesen fra Stubbæk får consession til at opføre et lille inderstested på Hans Petersens bolsgrund efter fælles aftale.

1712 Rasmus Marquardsen søn, f. 1680, død 1755, 75 år.

Gift 1712 Ellen f. 1791, død 1734, 42 år, d.a. bolsmand Peter Johansen og Anna i Tråsbøl, bol Tr.1.

Børn: 1. Maren f. 22.03.1713, se nedenfor, 2. Anna f. 1714, g. 1738 Thomas Asmussen, 3. Maren f. 1716, Se nedenfor, 4. Eline f. 1719, g. 1750 Jens Jørgensen i Tumbøl, 5. Marcur f. 1721, g. 1748, Gunder Pauls dt., snedker i Tråsbøl, 6. Mette f. 1723, 7. Dødfødt 1725, 8. Peter f. 1726, 9. Sophia f. 1729, 10. Magdalena f. 1731.

Gift 2x 29.01.1738 Sophie Jørgens enke i Tråsbøl.

Børn: 1. Claus f. 14.04.1738.

1736 Jørgen Asmussen Boysen (Sv.s.) f. 1702, død 31.4 1772, 72 år, s.a. bolsmand Rasmus Jessen Boysen og Maren i Nørballe.

Gift 26.11.1736 Maren f. 22.03.1713, død 15.02.1779, 70 år, d.a. bolsmand Rasmus Marcussen og Ellen i Tråsbøl

Børn: 1. Asmus f. 25.08.1737, se nedenfor, 2. Johan f. 23.03.1739, 3. Maren f. 27.05.1743, 4. Ellen f. 25.01.1745, g. 1777 Anders *Taue* Jensen fra Åsted sogn i Nørrejylland, inderst og bosat i Tråsbøl, 5. Boeld f. 17.10.1750, død 1787, ugift.

1761 Asmus Jørgensen Boysen søn, f. 25.08.1737, død 22.01.1799, 62 år 5 md
Gift 10.04.1761 Bodelt f. 23.04.1736, død 16.07.1787, 51 år, d.a. bolsmand Hans Jørgensen og Ann i Tråsbøl

Børn: 1. Maren f. 1761, død 1761, 2. Anna Maria f. 18.07.1762, se nedenfor, 3. Jørgen f. 14.08.1763, g. 1796 Marie Christensen fra Djernæs, 4. Hans f. 2.12.1764, død 1766, 5. Anna f. 10.01.1769, g. Jens Schmidt fra Søgårdsmark, 6. Hans f. 24.03.1770, død 1770, 7. Thomas f. 27.04.1772, død 1772, 8. Maren f. 16.12.1773, g. 1793 Hans Jensen Frank i Ørsted, Oksenvad sogn, 9. Hans f. 20.02.1776, død 1778, 10. Peter f. 13.12.1777, død 1778.

Gift 2x 8.01.1790 Ellen f. 11.07.1768, død 16.01.1835, d.a. kådner Jacob Nissen Lund og Maren i Felstedskov

Børn: 1. Jacob f. 12.05.1790, g. 1816 Marie Cathrine Lund, kådner i Felstedskov, 2. Boeld f. 1792, død 1793, 3. Maren Botilla f. 5.05.1796, g. 1816 Casper Hansen fra Ærø, bosat i Tumbøl
Enken Ellen gift 2x 1805 kludehandler Nicolai Schwarz, førhen g. i Abild, født i Dreenhausen v. Hannover, p.t. i Tumbøl.

1787 Jes Jepsen Boysen (Sv.s.) f. 1740, død 27.1 1819, 77 år, s.a. Jep Petersen, Snedled, bol nr. 24 i Varnæs.

Gift 5.10.1787 Anna Maria f. 18.07.1762, død 30.07.1836, 74 år

Børn: 1. Asmus Jessen f. 13.06.1788, se nedenfor, 2. Jacob Jessen f. 13.09.1789, 3. Lorenz Jessen f. 7.06.1792, 4. Boeld Jessen f. 6.04.1794, død 1795, 5. Ann Jessen f. 15.03.1796, g. 1820 skrædder Hans Chr. Madsen fra Kolding, 6. Dødfødt 1799, 7. Ann Marie f. 3.01.1800, død 1825, ugift, 8. Ann Kiestin f. 4.02.1806, død 1807.

N.B. *Johann Hinrich Brodersen i Tørsbøl sælger til sin (Sv.s.) Jacob Jessen Boysen f. 1789, førhen kådner i Tråsbøl.*

1814 Asmus Jessen Boysen søn, f. 13.06.1788, død 16.03.1871, 82 år,

Gift 3.05.1811 Anna Margreth f. 15.08.1789, død 30.04.1843, d.a. bolsmand Sønnich Johannsen og Ingeborg i Tråsbøl

Børn: 1. Jes Asmussen Boysen f. 15.09.1811, død 1841, ugift, 2. Sønnich f. 4.05.1813, død 1813, 3. Ingeborg Kiestin f. 28.12.1814, g. 1842 Sønnich Ludvig Autzen, kådner i Mariekoppel / Marinkeskoppel, 4. Asmus f. 11.10.1816, se nedenfor, 5. Marie f. 10.01.1818, død 1818, 6. Anna Margreth f. 1.04.1819, g. 1844 Hans Chr. Knudsen i Tråsbøl, 7. Johann f. 21.10.1820, død 1833, 8. Sønnik f. 23.11.1821, død 1825, 9. Jørgen f. 2.10.1823, g. 1853 Marie Kirstine Simonsen fra Jernhyt, parcellist i Tråsbøl og Tumbøl, 10. Dødfødt dt. 1825, 11. Dorthe f. 22.09.1827, g. 1848 Paul Jensen fra Dynt, der i 1869 emigrerede til Amerika med 3 børn.

1845 Asmus Boysen søn, f. 11.10.1816, død 30.07.1897, 80 år

Gift 27.12.1844 Maren Thomsen f. 18.10.1809, død 23.05.1891, d.a. inderst Jacob Thomsen og Mette i Ullerup

Børn: 1. Asmus f. 23.9 1847.

1879 Asmus Boysen f. 23.09.1847, død 23.07.1931, 83 år

Gift 12.06.1879 Anna Margrethe f. 9.10.1852, død 20.04.1908, 55 år, d.a. bolsmand Hans Lorentzen og Mette Kirstine i Tråsbøl

Børn: 1. Maren f. 17.02.1880, g. 1906 Mathias Matthiesen, bol Tr. 8b i Tråsbøl, 2. Rasmus f. 25.03.1881, se nedenfor, 3. Mette Christine f. 25.04.1883, g. 29.11.1906 Hans Peter Iversen i Svejrup, 4. Hans Jepsen Boysen f. 23.03.1882, bolsmand, bol Tr. 2 b i Tråsbøl

1921 Rasmus Boysen f. 25.03.1881, død 19.07.1945

Gift 17.06.1921 Alvine Caroline (g. 1x Andreas Gram i Mårbæk, Bedsted sogn, død i 1. verdenskrig) f. 3.06.1889, død 29.01.1946, d.a. gdr. Georg Carl Eduard Faudel og Eleonora, bol Tr. 6b i Tråsbøl

Børn: 1. Hans Asmus Eduard f. 5.08.1921, se nedenfor, 2. Asmus Jepsen f. 26.05.1923, 3. Margrethe f. 26.12.1925, 4. Georg Faudel Boysen f. 21.10.1930.

Ejendommen blev ved udflytningen opført på nordsiden af Bøghøjvej ned mod mosen. Den brændte i sept. 1928 og blev opført på dens nuværende adresse Bøghøjvej 6.

På brandtomten opførtes et aftægtshus.

Rasmus Boysen deltog som tysk soldat i 1. verdenskrig, fra 1915-18. Han blev såret ved Somme 1916. Rasmus Boysen blev i 1919 valgt til kommuneforstander i Tråsbøl.

Den gl. ejendom på Bøghøjvej, der lå ned efter mosen til - brændte i 1928.

1948 Hans Asmus Eduard Boysen f. 5.8 1921, død 17.12.2006.

Gift 1948 i Egved kirke med Elline Petersen f. 15.06.1927, død 16.12.2005.

Børn: 1. Erik f. 1950, 2. Kirsten Alvine f. 1955.

1987 Ejendommen overtages af Peter Alnor, Tornhøjvej 35, lægger jorden til sin ejendom og lejer stuehuset ud. Familien Boysen flytter og overtager et hus på Felsted Nygade

1995 Kristian og Birgit Gadegaard overtager bygninger samt et areal på 4.9862 ha

Tr. 6 b. Halvbol, Eskær 15, "Fanghaugaard".

Bolet deles mellem sønnerne, Nis og Asmus Jørgensen der deler faderens ejendom.

1636 Asmus Jørgensen søn,

1674 Bolet er "Wust" = ødegård

1692 Jørgen Rossen el. Jørgensen

Jørgen Rossen, Kromand søn, f. 1632, død 1728, 96 år

Gift Anna f. 1640, død 1709, 69 år

Børn: 1. Asmus f. 1662, se nedenfor, 2. Peter f. 1670, død 1762, 60 år, bolsmand på "Kathrinegård" i Torp, gift 1702 Dorthe 1676-1750, d.a. Hans Jørgensen Stb 5 a., 3. Christen f. 1675, død 1688, 4. Jørgen Jørgensen f. 1687, død 1725, bolsmand i Tumbøl hvis bol blev nedlagt 1716, g. 1705 Mergreth Dorthe, d.a. Jens Petersen Schmed, Ki. 1 a. i Kiding, 5. Dødfødt 1685.

1696 Rasmus Jørgensen Kromand, søn, f. 1662, død 1747, 85 år

Gift 1696 i Varnæs med Maren f. 1668, død 1728, 60 år, d.a. bolsmand Peter Jensen og Ann i Tumbøl

Børn: 1. Anna f. 1698, død 1698.

1729 Peter Hansen *Kromand*, f. 1704, død 28.01.1782, 77 år, s.a. kådner Hans Hansen og Dorthe i Fiskbækskov

Gift 1729 Anna f. ca. 1698, død 7.03.1785, 87 år, d.a. bolsmand Peter Jensen i Tumbøl og Ann f. Jessen fra Gåskær.

Børn: 1. Dorothea f. 9.11.1729, g. i Bovrup, 2. Hans f. 3.04.1732, død 1732, 3. Peter f. 3.04.1733, se nedenfor, 4. Anna f. 1736, død 1736, 5. Anna f. 3.06.1738, g. 1761 bolsmand Hans Petersen Klein, Tr. 8.a. 6. Hans f. 9.05.1741, se nedenfor, 7. Maren f. 8.03.1744, g. i Bovrup.

1769 Peter Petersen el. Hansen *Klodsmoes* f. 3.04.1733, død 18.09.1806, 75 år, s.a. bolsmand Peter Hansen og Ann i Tråsbøl

Gift 27.08.1769 Merret f. 1735, død 23.06.1781, 46 år, d.a. bolsmand Jes Michelsen og Ingeborg i Bovrup

Børn: 1. Ann f. 21.03.1771, g. 1792 Anders Hansen bol Tr. 1 a., 2. Ingeborg f. 21.08.1773, nedenfor, 3. Anna Maria f. 27.02.1776, død 11.06.1780.

Gift 2x 30.11.1781 Ann Jørgensen f. 1750, død 15.10.1801, 51 år, d.a. bolsmand Jørgen Petersen og Mette i Bovrup

Børn: 1. Merret f. 1782, død 1780, 2. Peter f. 1783, død 1797, 3. Jørgen f. 13.06.1788, se nedenfor, 4. Ann f. 1.12.1789.

1802 Hans Petersen Skov, forpagter af ejendommen.

Hans Petersen Skov (Sv.s.), f. 19.04.1775, s.a. bolsmand Peter Jessen Skov og Kiesten Jørgens dt. i Bovrup

Gift 21.05.1802 Ingeborg f. 21.08.1773

Børn: 1. Peter f. 31.07.1802, 2. Hans f. 13.10.1804.

1813 Jørgen Petersen *Klodsmoes*, søn f. 13.05.1788, død 1.08.1825, 37 år

Gift 17.07.1813 Marie f. 1789, død 7.05.1837, 48 år, d.a. bolsmand Jens Jørgensen og Christine i Nybøl

Børn: 1. Anna Kiestina f. 9.05.1815, g. 1844 bolsmand Jørgen Hansen i Tråsbøl, 2. Peter f. 17.08.1817, død 20.10.1878, 61 år, hjulmager i Tråsbøl, g. 1854 Cecilie Marie Paulsen fra Tandslet, 3. Stine Marie f. 18.09.1819, død 1884, g. 1841 Hans Chr. Hansen, Felstedmark, 4. Jens f. 14.02.1822, 5. Jørgen f. 7.01.1825, død 1875, g. 1865 Cathrina Maria Friedrichsen, parcellist i Tumbøl

1831 Jes Hansen Atzer f. 5.07.1795, død 3.05.1858, 62 år, s.a. bolsmand Hans Atzersen og Maren i Tumbøl

Gift 30.10.1830 Ingeborg f. 25.1.1807, d.a. kådner Jacob Thomsen og Mette i Ullerup

Børn: 1. Hans f. 6.8.1831, se nedenfor, 2. Mette Sophie f. 11.5.1833, 3. Maria f. 28.3.1835, 4. Jacob f. 7.7.1838, g. 1890 i Ullerup kirke med Anna Dorothea Marie Jensen, enke efter afdøde gårdmand Jacob Hansen i Ullerup, 5. Jes Peter f. 27.02.1841, 6. Lorenz Peter 11.04.1844, emigreret til Amerika.

1862 Hans Hansen Atzer søn f. 6.08.1831, død 22.03.1908, 76 år i Svejrup hos svigersønnen i Svejrup.

Gift 17.11.1862 Anna Christine f. 9.01.1842, død 19.10.1925, d.a. bolsmand Asmus Jørgensen Alsing i Kalkær.

Børn: 1. Ingeborg f. 10.08.1863, i Skovbøl, 2. Botilla f. 30.03.1865, g. 1886, enkemand Peter J. Juhler, bol Sv. 4 b., 3. Jes f. 3.02.1867, 4. Christina f. 1.01.1869, 5. Jessine Marie f. 6.04.1871 (g. m. Peter Ludvigsen fra Ullerup, gdr. i Møgeltønder, 6. dødfødt 30.06.1873.

N.B. 1872 flytter familien til Kalkær 6 i Svejrup og overtaget bolsstedet efter hendes forældre.

1872 Hans Christian Andersen f. 4.05.1839, s.a. bolsmand Johannes Andersen og Maren i Broager.

Gift 28.05.1872 i Broager m. Ingeborg Marie Sahl f. 25.07.1847, d.a. bolsmand Peter Sahl og Anne Masrie i Vilstrup.

Børn: 1. Peter Andersen Bunde f. 31.03.1873, 2. Maria f. 14.05.1875, 3. Johannes f. 5.03.1877, 4. Hans Christian f. 5.04.1879.

1883 Peter Friedrich Jørgensen
Gift Catharina Sorgenfrei
Børn: 1. Caroline Catharina f. 1.03.1883, 2. Ernst Johann f.
22.07.1885.

1888 Carl Georg Eduard Faudel var mejeribestyrer i Pøl
v. Nordborg, inden de i 1888 flytter til Tråsbøl.
Kommuneforstander i Tråsbøl i en lang årrække indtil sin
død i 1904

Carl Georg Eduard Faudel f. 15.06.1835 i Rehhorst, Holsten,
død 19.07.1904, 69 år, s.a. Carl Faudel og Sophie f.

Aldenrath i Zarpen, Holsten

Gift Alwine Sophie Vohs, f. 27.07.1845, død 12.07.1883 i Nordborg, d.a. landmand Carl Vohs og Hedevig
Aldenrath i Lütbeck, ingen børn.

Gift 2x 10.06.1884 Eleonore Sophie Petersen f. 25.12.1866, død 8.06.1954, d.a. borger og høker Jørgen
Petersen og Sophie Cathrine i Nordborg.

Børn: 1. Carl Georg Faudel f. 24.10.1884, se nedenfor, 2. Alvine Caroline f. 3.06.1889, g. 1921 Rasmus
Boysen, 3. Eleonore Marie f. 24.08.1892, g. 1918 mejeribestyrer Carl Christian Paulsen, 4. Georg Jørgen f.
11.06.1895, g. 1920 Metta Margretha Hansen fra Felsted

1913 Carl Georg Faudel søn, f. 24.10.1884, død 25.03.1975, s.a. mejeribestyrer Carl Georg Eduard
Faudel i Pøl, Norborg og Eleonore Sophie

Gift 27.03.1913 Christense Sørine Hansen f. 20.04.1884 i Skast sogn, død 5.02.1969, d.a. bagermester
Andreas Peter Hansen og Marie

Børn: 1. Carl Georg Eduard f. 14.12.1913

Ca. 1940 Georg Carl Eduard Faudel søn f. 14.12.1913, død 9.03.2000

Gift Petra Lassen f. 16.07.1916, død 25.05.1941, 24 år, d.a. gdr. Peter Hansen Lassen og Christine
Frederikke f. Nielsen i Kværs

Børn: 1. Petra f. 25.05.1941, g. Hans Christian Hansen

Gift 2x Agnete Gregersen f. 8.11.1922, død 22.10.1993

Børn: 1. Carl Georg Gregersen Faudel f. 24.08.1947, g. Joan, 2. Lilli Sonja f. 9.06.1951, g. C. Rieder

1983 Anders Bukhave, Eskær 6, overtager jorden og driver den sammen med sin ejendom Eskær 8.
Ninna Schmidt overtager bygninger og et mindre jordareal.

1986 Viggo Gaarde og Sonja Birte

1996 Johannes Christensen og Pia Høj

1998 Henrik Hjorth Holzhauser.

Tr. 7. Helbol - Adeligt under Søgård – Gråsten

1613 Owe Nielsen el. Owe Negelssen, Nævnes i Aabenraa bys protokoller nov. 1629.

1636 Hans Owesen, søn, død 6. Marts 1659 og begravet i Nordborg.

1666 Hans Owesen sønnesøn, - ejendommen er wust

1674 - - - - - ejendommen er wust = ødegård

1692 Hans Owesen sønnesøn

Eskær 15 "Fanghaugaard", foto ca. 1950

Hans Owesen sønnesøn f. ca. 1625, død 1708, 83 år i Tråsbøl

Gift Maren Hans dt f. 1628, død 1712, 84 år

Børn: 1. Boel f. 1662, g. 1685 bolsmand Rasmus Jensen Jafreer i Tumbøl, 2. Anna f. 1665, død 1688, 23 år, 3. Maren f. 1662, g. 1692 bolsmand Nis Petersen Gott i Svejrup, 4. Marentz g. 1699 Jes Jørgensen, se Tr. 7 b., 5. Hans Owesen, se nedenfor, 6. Nis Owesen f. , g. Karen, bolsmand i Tumbøl, 7. Anders Owesen f. g. Ingeborg fra Svejrup.

Bolet deles i to halvbol

Tr. 7 a. Halvbol, Hovbjergvej 9

1692 Hans Owesen helbol

1709 Hans Owesen halvbol - gården er i meget dårlig stand

Hans Owesen jun. f. ca. 1669, overtager faderens halvbol.

Gift 1703 Mette Hans dt. fra Terkelsbøl

Børn: 1. Maren f. 1704, 2. Hans f. 1709, 3. Birthe f. 1712

Hans Owesen jun. må grundet svaghed og dårlig økonomi, afstå gården med besætning og al løsøre til Hans Hansen Lund, mod at hans skal betale alt skyldig gæld. Familien flytter til en slægtning i Fausbøl. Familien flytter til Oksenvad.

1715 Hans Hansen Lund søn, f. 1677, død 1748, 71 år.

Gift 1715 Mette f. 1688, død 1753, 65 år, d.a. Thomas dt fra Ullerup

Børn: 1. Hans f. 1718, se nedenfor, 2. Maren f. 1720, død 1720, 3. Thomas f. 1723, død 1725, 4. Peter f. 1727.

1740 Hans Hansen Lund jun. f. 1718, død 1745, 27 år.

Gift 1740 Anna f. 1714, d.a. bolsmand Peter Jensen Gott og Marine i Skovbøl

Børn: 1. Dødfødt dt. 1741, 2. Hans f. 1742, død 1742, 3. Mette f. 1744, død 1746.

1746 Enken Anna gift 2x 1746 Jens Hansen Hollingsen fra Brunskier.

Familien forsvinder ud af kirkebøgerne og det tyder på, at de er flyttet fra sognet.

1747 Michel Petersen Gott (Sv.s.) f. 1712, død 1764, 57 år, s.a. bolsmand Peter Jensen Gott og Marine i Skovbøl

Gift 7.07.1747 Sindet f. 1719, død 15.11.1776, d.a. bolsmand Nis Hansen Toft og Boel i Tråsbøl.

Børn: 1. Peter f. 16.12.1748, se nedenfor, 2. Nis f. 29.01.1751, g. 1782 Kiesten Hans Jessens dt. Skovbg. bolsmand i Tumbøl, 3. Maren f. 16.03.1753, g. Skovbg. bolsmand Jes Jessen i Tumbøl, 4. Elsbe Kiestin f. 1755, død, Bodelt f. 1764, død 1765.

1774 Peter Michelsen søn, f. 16.12.1748, død 28.01.1786, 37 år i Tråsbøl

Gift 28.10.1774 Ingeborg f. 1744, død 12.07.1778, 34 år i Tråsbøl, d.a. Skovbg. bolsmand Jes Jessen og Ann i Tumbøl

Børn: 1. Nis f. 21.06.1778, død 2.03.1788, 9 år i Tråsbøl.

Gift 2 x 9.09.1778 Ann f. 1751, død 20.01.1786, 34 år, d.a. Nis Hansen og Boel, bol N.Sk. 3 a. Ny Skovbøl.

Børn: 1. Ingeborg f. 22.10.1779, død 12.05.1786, 2. Hans f. 12.09.1781, død 7.11.1809, 30 år, g. Marie d.a. kådner Christen Philipsen, Nubøl, 3. Boel f. 16.06.1784, alle børn er født i Tråsbøl

- 1785 Sønnich Johansen f. 1750, død 11.02.1819, 69 år, s.a. Johan Johannsen og Anna Christina i Bjergskov
 Gift 29.06.1777 Ingeborg f. 3.03.1756, død 5.04.1826, 70 år, d.a. Nis Hansen og Boeld, bol N.Sk. 3 a. Ny Skovbøl.
 Børn: 1. Johann f. 1779 g. 1806 Ann Asmus Damms dt fra Bovrup, bosat i Fiskebækskov, 2. Anna Botilla f. 1781, g. 1815 Niels Jensen fra Hjermind i Jylland, inderst i Tråsbøl, 3. Maren f. 1783, g. 1815 smed Jens Andresen Schmidt i Tråsbøl, 4. Ingeborg Malene f. 6.06.1785, g. 1808 Hans Christian Sørensen, Felstedskov, 5. Ellen Marie f. 3.06.1787, død 22.03.1794, 6. Ann Kiestin f. 3.06.1787, død 1810, 7. Ann Margreth f. 15.08.1789, g. 1811 bolsmand Asmus Boysen, Tråsbøl, 8. Abel Cathrin f. 23.10.1781, død 27.6.1803, 9. Kiesten f. 5.12.1793, død 1797, 10. Nis f. 6.03.1796.
 N.B. *Maren Sønnichsen føder 12.3 1809 en uægte datter Ellen Marie. Fader: En fransk soldat der lå i kvarter i Tråsbøl.*
Sønnich Johansen overtog ca. 1776 parcelliststedet Drejbjergvej 11, Klipleve sogn og solgte det i 1785 til Johan Conradsen.
- 1811 Johann Sønnichsen søn f. juli 1779 i Fiskbækskov, død 2.10.1823, 44 år, s.a. Sønnich Johansen og Ingeborg f. Nissen
 Gift 28.11.1806 Anna f.ca. 1781, død 7.11.1814, 33 år, d.a. Asmus Jepsen Damm og Dorthe i Bovrup
 Børn: 1. Ingeborg f. 28.04.1807, 2. Kiesten Marie f. 9.01.1810, død 8.05.1810, 3. Sønnich f. 30.11.1811
 Gift 2x 9.11.1816 Maria f. 1778, d.a. Christian Hansen og Cathrin Marie i Nybøl, ingen børn.
- 1819 Jørgen Theysen f. , s.a. Anna Theysen i Fiskebækskov
 Gift Maren Friedrichsen
 Børn: 1. Jørgen f. 7.08.1819, 2. Friedrich f. 5.11.1821.
- 1840 Laue Christensen f. 1781, død 2.02.1846, 65 år, s.a. Christen Hansen og Sidsel i Hvidding
 Gift Anna Maria f. 1769, død 31.05.1838, 69 år i Tråsbøl, d.a. Peter Iversen og Kiesten i Tandslet
 Efterlader ingen børn.
 Gift 2x 21.09.1839 Anna f. 14.07.1811, død 16.04.1881, 69 år, d.a. bolsmand Lorenz Lorenzen og Abel Cathrin i Tråsbøl
 Børn: 1. Anna Maria f. 4.10.1839, g. 1875 tjenestekarl Jens Christian Madsen fra Vindelev, Vejle amt, 2. Laue f. 17.05.1841, 3. Christen f. 2.05.1843, død 27.04.1882, 38 år, ugift, urmager i Tråsbøl.
- 1843 Kristen kaldet Christen Esbensen f. 12.09.1810, s.a. inderst Westi Esbensen og Sille Margrethe Kristians dt. i Fauherholm, Tandslet sogn.
 Gift med Marie Kirstine Kaad, død 6.09.1838, i Tandslet
 Børn: 1. Westi f. 5.01.1838 i Tandslet, død 16.01.1838 på Tandslet hede.
 Gift 2 x 8.06.1839 i Tandslet med Anna Marie Duus f. 1819 i Fjelby, Als, død 3.06.1905 i Tandslet.
 Børn: 1. Westi f. 23.02.1840, død 23.02.1840, 2. Esben f. 8.05.1841, død 16.05.1841, 3. Silla Maria f. 2.04.1842 i Tandshede, død 1846 i Tråsbøl, 4. Westig f. 2.12.1844, død 1846, 5. Cecilie Maria f. 2.11.1846, 6. Anna Maria f. 21.09.1848, g. Jørgen Carlsen, se Kåd 2, 7. Westig Andreasen f. 3.07.1850, død 1850, 8. Andreas f. 28.06.1851, 9. Christen Hansen f. 7.10.1853, død 15.10.1926, 10. Marie f. 26.10.1855, 11. Helena Maria f. 12.05.1857, 12. Anna Cathrin f. 3.03.1860, død 17.11.1864, 13. Christina Margretha f. 17.06.1863.
- 1868 Friedrich Nicolai Møller
- 1880 Martin Lauritzen Brandt

Gift Karoline Marie Hansen

Børn: 1. Hans Jepsen f. 6.10.1873 i Taps, 2. Anna Marie f. 18.03.1876 i Taps, 3. Ferdinand Julius f. 8.09.1878 i Tapsøre, 4. Dagmar Bothilde Christine f. 1879 i Ullerup, døbt i Nybøl kirke
Hvorfor børnene er født udensogns, mens de stod som ejer af gården på Hovbjergvej, vides ikke. Familien flytter til Tåstrup og køber Tåstrup Nykro, som han igen sælger til hans søn Hans Jepsen Brandt, hvorefter han køber Hareskovpavillionen i Værløse. Han dør som en fattig mand hos sin (Sv.s.) sognefoged Fedder Friis i Anslet, Fjelstrup sogn. Årsagen til at familien flytter til Tåstrup vides ikke, men de nationale forhold der herskede under det tyske herredømme, har måske været en af årsagerne dertil.

1885 Jes Jessen, førhen parcellist Velkær 17

1902 Henning Hansen Vollesen

1905 Peter Schmidt Christensen fra Øster Sottrup

Gift Anna f. Christensen

Børn: 1. udøbt søn f. 9.01.1905, død 1 time gl.

1909 Christen Hansen f. 18.06.1877 i Vollerup, Ulkebøl sogn, død den 7.09.1915 som tysk soldat i 1. verdenskrig, s.a. indsidder Hans Peter Hansen og Anna Maria f. Nielsen. Ved dåben født Chresten.

Gift Marie Sophie f. Jacobsen f. 26.03.1879, død 31.08.1911, 35 år, d.a. gdr. Christian Jacobsen, Langdel.

Børn: 1. Hans Peter Hansen f. 15.11.1909, død 23.01.1916.

Gift 2x 20.03.1914 Anna Cathrina f. 5.04.1884, d.a. parcellist/murer Jens Hansen Johannsen og Metta Christine på Røllummark

Børn: 1. Christen f. 25.01.1915.

Christen blev indkaldt som tysk soldat i 1. verdenskrig, som Werhmann ved infanteriet i regiment 84. Han faldt 7.06.1915 i Pyra ved Sztoupin i Rusland, dagen før sin 38-års fødselsdag. Hans navn står på mindetavlen i Marselisborg.

1921 Krigsenken Anna Catharina Hansen, se nedenfor

1923 Jes Christensen Dall f. 17.09.1891, død 1.03.1972 i Tumbøl, s.a. hestehandler og parcellist Jes Christensen Dall og Gunder Mørck, Felsted Vestermark.

Gift 26.3.1921 enken Anna Catharina Johannsen, f. 5.4.1884, død 14.5.1934 i Tumbøl, 50 år, d.a. parcellist/murer Jens Hansen Johannsen og Mette Christine f. Petersen i Røllum

Børn: 1. Jenny f. 6.3.1922, 2. Marichen f. 17.5.1923, 3. Minna f. 20.05.1924, 4. Anna Margrethe f. 3.06.1926.

I 1912 blev Jes indkaldt som værnepligtig soldat i den tyske marine. Som marinesoldat blev han udstationeret i Sydvestafrika og en kort tid i Sydøstafrika. Det første skib han sejlede med, var en transportdamper "Rheinland". Derefter påmønstrede han "Elsass" iflg. hans optegnelser dateret 13.6.1913, S.M.S. EBER. Jes deltog som tysk marinesoldat på S.M.S. EBER, en kanonbåd, i slaget ved Falklandsøerne den 8. december 1914, hvor skibet blev skudt i sænk af englænderne. Han var en af de få overlevende og blev taget op af en passagerbåd ved navn Kap Trafalgar. Han blev taget til fange og ført til Argentina, hvor han tilbragte 5 år i krigsfangenskab i La Plata Mündung. Her arbejdede han bl.a. som slagter.

Hovbjergvej 9
Sylvest Jensen luftfoto 1947

Jes Dall blev frigivet fra fangenskab den 4. januar 1920, hvorefter han rejste tilbage til sit fødesogn Felsted. Familien sendte 8.7.1914 et feldpostbrev til matros Jes Christensen Dall ombord på S.M.S. EBER. Brevet nåede aldrig frem til Jes Dall, - men kom via Berlin, tilbage til afsenderen dateret den 2.02.1927.

Familien flytter herfra til Tumbøl Bygade 16, hvor han ernærer sig som slagter.

Jes Dall g. 2x 1936 Margrethe Dorothea Carstensen fra Flensborg. Børn: Uve, Otto Rudolph og Dieter Wolfgang.

1925 Carl Ludvig Nielsen
Gift Marie Elisabeth f. Hansen

1926 Jørgen Clausen f. 22.07.1901, død 5.09.1983, s.a. gdr. Otto Clausen og Christine f. Steg i Bovrup. *"Zeitfreiwillig i 2. verdenskrig og afsonede 1½ års internering i Fårhuslejren.*
Gift 1925 i Ullerup kirke med Anne Marie Madsen f. 24.02.1900 i Avnbøl, død 16.12.1987.
Børn: 1. Kirsten Marie f. 8.04.1928.

1968 Hugo Vilhelm Lausen (Sv.s.) f. 22.03.1923 i Løjt Kirkeby, død 24.05.2006, s.a. enke Ingeborg Timm f. Lausen i Kværs.
Gift 2.12.1950 Kirsten Marie Clausen f. 8.04.1928, død 13.02.1997
Børn: 1. Anneli f. 18.12.1951.

1989 Gårdejer Peter Madsen Alnor overtager ejendommen og lægger jorden sammen med sin ejendom på Tornhøjvej 35. Bygninger samt 1.8158 ha frasælges i 1993 til:

1993 Edda Steller.

Tr. 7 b. Halvbol, Tornhøjvej 35

Helbol. Hans Owssen
Helbolet deles i to halvbol.

1699 Jes Jørgensen (Sv.s.) f. ca. 1664, død 12.07.1752, 88 år 7 md, s.a. bolsmand Jørgen Hansen og Maren
Gift 1699 Marentz Hans dt, ikke er fundet død i Felsted kirkebøger, d.a. bolsmand Hans Owesen og Maren i Tråsbøl.
Børn: 1. Maren f. 1703, død 1712, tvilling, 2. Anna f. 1703, død 1704, tvilling, 3. Jørgen f. 3.05.1705, tvilling, se nedenfor, 4. Anna Marie f. 3.05.1705, tvilling, død 1712, 5. Dødfødt 1708, 6. Hans f. 17.03.1713, se bol Tr. 5 b.

1736 Jørgen Jessen søn, f. 3.05.1705, død 10.03.1779, knap 74 år
Gift 9.11.1736 Margreth f. 1717, død 28.01.1778, knap 61 år, d.a. Nicolay Jepsen og Ellen, se bol Tr. 9 a.
Børn: 1. Jes f. 29.10.1737, se nedenfor, 2. Ellin f. 4.12.1739, g. 1764 Jep Rasmussen Hattesen, Bovrup, 3. Nicolai f. 4.07.1742, død 1742, 4. Marentz f. 17.11.1743, g. 1777 Tramm Mangelsen, Hatlund, Quern sogn, 5. Anna Maria f. 15.03.1747, 6. Maren f. 24.09.1749, g. 1780 Peter Asmussen fra Bovrup, 7. Anne f. 15.06.1752, død 1754, 8. Nicolai f. 27.09.1755, død 1758, 9. Nicolai f. 4.07.1758, død 24.10.1798, 40 år, skrædder g. 1792 Ann, Nis Knudsens enke i Tumbøl.

1767 Jes Jørgensen søn, f. 29.10.1737, død 30.10.1795, 58 år
Gift 2.10.1767 Marie Christine f. 1729, død 17.10.1800, knap 70 år, d.a. bødker Claus Johansen i Tråsbøl og Kiesten f. Christensen fra Kiding
Børn: 1. Margreth f. 30.05.1768, *ugift, opholder sig hos broderen*, 2. Claus f. 14.12.1769, død 1790, 3.

Jørgen f. 15.04.1773, se nedenfor, 4. Jes f. 15.02.1776, død 1791, 5. Hans f. 11.02.1780, død 1780, 6. Ann Kiestin f. 12.04.1782, død 1782.

1794 Jørgen Jessen søn, f. 15.04.1773, død 17.03.1826, 53 år
Gift 31.07.1795 Ann f. 1766, død 13.11.1842, 76 år, d.a. bolsmand Hans Petersen Klein (Lilleper) og Ann i Tråsbøl

Børn: 1. Marie Christine f. 25.04.1796, g. 1816 Nis Petersen Clausen, bol Sv. 2 b. i Svejrup, 2. Hans Jørgen f. 6.11.1798, se nedenfor, 3. Anna f. 17.06.1801, g. kådner og smed Asmus Hansen i Fiskbækskov, 4. Jes Jørgen f. 19.02.1805, g. 1834 Metta Marie Jørgensen Moos fra Stubbæk, snedker i Søst.

1828 Hans Jørgen Jessen søn, f. 6.11.1798, død 1.03.1864 på lazarettet i Augustenborg.
Gift 29.09.1827 Kiesten f. 8.10.1804, død 27.02.1893, 88 år, d.a. bolsmand Jens Jørgensen og Marie, Kirkebjerg 2, Tumbøl

Børn: 1. Anna f. 16.07.1829, død 17.01.1852, 23 år, g. 1850 kådner og smed Claus Christensen i Tråsbøl, 2. Jørgen f. 27.11.1831, se nedenfor, 3. Marie f. 27.04.1834, g. i Bovrup, 4. Mette Marie f. 16.04.1838, død 1896 i Gråsten, 58 år.

N.B. *Hans Jørgen Jessen under krigen i forbindelse med ægtkørsel på lazarettet i Augustenborg. Begravet på Augustenborg kirkegård ved de faldne fra krigen 1864.*

På jernkorset: *Her hviler Hans J. Jessen, født i Tråsbøl 6. nov. 1798, død på Augustenborg 1. mar. 1864.*

På bagsiden: *"I Hjemmet hits hvor der er Godt at være vi samles vist og skilles aldrig mer"*

1860 Jørgen Jessen søn, f. 27.11.1831, konf. 1844, død 26.06.1914, ugift, aftægtsmand i Gråsten og begravet på Felsted kirkegård.

1887 Christine Dorothea Clausen fra Bov

1890 Andreas Atzer Hansen f. 14.03.1845 i Tumbøl, død 19.02.1929, 84 år, s.a. bolsmand Atzer Hansen og Kiesten i Tumbøl

Gift 21.09.1876 i Broager med Anna Margrethe Jensen f. 28.10.1849, død 15.05.1918, 68½ år, d.a. bolsmand Jørgen Jensen og Marie, Kirkebjerg 2, Tumbøl

Børn: 1. Asmus f. 27.07.1877, se nedenfor, 2. Jørgen f. 24.05.1880, 3. Christine Marie f. 17.02.1885, g. 1912 i Holbøl med Johannes Clausen fra Kværs, smedemester i Holbøl, 4. Andreas f. 19.12.1890.

N.B. *Andreas Atzer Hansen var først kådner i Gammelgab i Broager sogn, hvor børnene Asmus, Jørgen og Christine Marie er født.*

1908 Asmus Atzer Hansen søn, f. 27.07.1877 i Gammelgab, Broager sogn, død 13.05.1932, 54 år, s.a. kådner Andreas Atzer Hansen og Anna Margrethe Jensen, Gammelgab - Tråsbøl

Gift 30.10.1908 i Rinkenæs Ingeborg Jørgensen Duus f. 11.06.1867, død 3.02.1951, 73 år i Vranderup v/ Seest hos sin svigersøn, d.a. bolsmand Jørgen Jessen Duus og Maren i Varnæs.

Børn: 1. Anne Marine f. 24.09.1911, g. 1940 Peter Backmann fra Skodborgskov.

Tornhøjvej 35

foto ca. 1950

1928 Ingeborg Jørgensen Duus overtager ejendommen ved tvangsauktion.

1931 Landeværnet havde 3. prioritet i ejendommen

1931 Harald Niels Alnor fra Ullerup overtager ejendommen på tvangsauktion, højeste bud 32.100 kr.
Harald Niels Alnor f. 19.01.1902, på Mulsmark, Bov sogn, død 21.05.1978
Gift 5.08.1931 Marie Madsen f. 26.01.1906, d.a. Nicolaj Madsen og Christine i Avnbøl, død 09.08.1994
Børn: 1. Peter Madsen Alnor f. 2.09.1933, se nedenfor, 2. Harald f. 8.07.1937, skolelærer i Haderslev, 3. Gunnar f. 21.11.1940, elektriker bosat i Alnor.

1967 Peter Madsen Alnor søn, f. 2.09.1933
Gift 1961 Ester Petersen f. 1.09.1937, d.a. Hans Peder Petersen og Kathrine f. Kühn, skov, Gråsten
Børn: 1. Harald f. 1962, 2. Hans Jørgen f. 1964, 3 og 4. tvillinger Merethe og Lisbeth f. 1967.

1995 Hans Jørgen Alnor søn, f. 1964
Gift 1991 Ulla Lykke Alnor f. 22.10.1962, d.a. Arne Th. Hansen og Erica f. Eriksen i Ragebøl
Børn: 1. Lars Lykke Alnor f. 1992, 2. Erik Lykke Alnor f. 1994.

2020 Claus Petersen Hissel i Tumbøl, overtager bygninger og et jordtilliggende på 128.1292 ha. og driver den nedlagte ejendom sammen med sin ejendom Tu. 7 a. i Tumbøl.
Kilde: *Historisk Årbog for Felsted sogn 2003 75-89. En udflytning fra Landsbyen Tråsbøl - livet på gården v/ Harald Alnor*

Tr. 8. Helbol - Adeligt under Søgård – Gråsten

1543 nævnes Truwels som ejer af helbolet.
1613 w Nissen
1613 Nis Truwelsen
1636-74 Jørgen Nissen Truelsen f. 1611, død 1685, 74 år.ust
1666-74 nævnes ejendommen; Wust = ødegård
1700 Helbolet er iflg. kirkeregnskaber delt i to halvbol:
Tr. 8 a Hans Nissen Lund
Tr. 8 b Hans Nissen

Tr. 8 a. Halvbol

Ejendommen deles i to halvbol

Nis Hansen Lund f. 1623, død 1701, 78 år
Gift Maren f. 1631, død 1701, 70 år
Børn: 1. Boel g. 1707 i Felsted kirke med Hans Nissen, foged på Årup og derefter i Tumbøl, 2. Hans f.

1707 Hans Lund fyrstelig undersåt, tidligere foged på Årupgård overtager dette halve bols land, hvorpå der ingen bygninger er. Han kaldes hhv. Hans Lund, Hans Vogt og Hans Nissen Vogt.

Hans *Nissen* Lund, Vogt (Sv.s.) f. ca. 1655, død 1719, 64 år.
Gift 1707 Boeld - Nis Lunds dt, se ovenfor.

1716 Peter Petersen, førhen bolsmand, bol Ki. 7 b. i Kiding indtil nedlæggelsen i 1716.
Peter Petersen f. 1683, død 1730, 48 år, s.a. Peter Petersen og Merret bol Ki. 7.b.
Gift 1705 Maren f. 1682, død 1741, 59 år, d.a. Hans Nissen Juhler og Elline, bol Tr. 5 b. i Tråsbøl.
Børn: 1. Peter f. 1708, se nedenfor, 2. Hans f. 1711, 3. Johan f. 1714, 4. Anders f. 1718, død 1739, Jeppe f. 1721.

Enken Maren, g. 2x 26.04.1731 Peter Petersen Jepsen fra Kværns, (g. 1x 1721 Marie f. 1698, død 1730, 32 år), d.a. Peter Hinrichsen og Merret Niels dt. i Tråsbøl, se Tr. 4 a.

1730 Peter Petersen søn, f. 1708, død 1756, 48 år

Gift 1737 Sindet f. 1717, d.a. bolsmand Hans Jørgensen og Ann, se Tr. 8 b.

Børn: 1. Peter f. 1738, død 1760, 22 år, 2. Hans f. 1740, se nedenfor, 3. Maren f. 1742, 4. Andreas f. 1745, 5. Anna f. 1747, død 1751.

1756 Hans Petersen Klein søn, f. 1740, død 27.12.1814, 75 år,

Gift 30.10.1761 Ann f. 2.03.1738, død 3.06.1819, 81 år, d.a. Peter Hansen Klodsmoes og Anna, Tr. 6b

Børn: 1. Sindet f. 1762, død 1762, 2. Peter f. 3.08.1763, se nedenfor, 3. Ann f. 12.02.1766, g. 1795

bolsmand Jørgen Jessen i Tråsbøl, Tr. 7 a., 4. Hans f. 2.07.1769, skolelærer g. 1796 Maren f. Nissen fra Ny Skovbøl, død 1836 som enkemand, 5. Andreas f. 10.05.1772, g. Ann Lisbeth, F.T. 1803 kådner i Bovrup, flytter til Tråsbøl og bliver bolsmand på bol Tr. 4.b, 6. Synnet f. 23.11.1775, g. Chr. Lautrup i Klovtoft

Halvbolet er ved udskiftningen udflyttet til Hesselroj 8, "Ravnsbjerg".

1797 Peter Hansen Klein. 1811 valgt til kirkens ottemand

Peter Hansen Klein søn f. 3.08.1763, død 8.08.1813, 50 år, se N.B.

Gift 14.11.1794 Ingeborg f. 4.10.1766, død 11.10.1803, 37 år, d.a. kongl. bolsmand Lorentzen og Ann i Tråsbøl, se Tr. 2.b

Børn: 1. Hans Petersen Klein f. 13.03.1795. Han døde 27.11.1814, 19 år 8 md. for egen hånd, se nedenfor, 2. Peter f. 20.02.1797, død 1809, 11 år, 3. Ann f. 14.05.1799, død 1805, 4. Maren f. 11.07.1801, død 1808. 5. Andreas f. 9.10.1803, død 1803

Gift 2x 13.04.1804 Mette f. 1774, død 27.03.1842, 68 år, d.a. bolsmand Hans Jørgensen (Bohlbro) og Ingeborg i Bovrup

Børn: 1. Ingeborg f. 26.07.1805, se nedenfor, 2. Jørgen f. 27.07.1808, død 1821, ugift, 3. Anna f. 1.06.1811, g. 1831 bolsmand Jes Hansen Jessen i Felsted.

N.B. *Peter Hansen Klein er udlagt som barnefader til et uægte barn med Johanne Marie Hans dt Brodersen af Lemvig: - Anna Marie Brodersen f. g. 23.9 1861 i Rinkenæs med fraskilte Peter Christensen Wiborg, f. 1807 i Ellund.*

Sønnen Hans Petersen Klein var forlovet med Ann Cathrina Christensen, d.a. Jørgen Christensen og Agnes Philipsen i Broager og de tjente begge hos enken Mette. Ann Cathrina fødte et uægte barn, Peter Petersen Klein f. 1.10.1814 i Tråsbøl, men præsten nægtede, p.gr.a., de uægte barn at vie dem, hvorefter Hans Petersen Klein valgte livet fra.

Peter Petersen Klein blev opdraget ved Jørgen Petersen i Tørsbøl. Han blev gift 8.04.1841 i Ullerup med Anna Botilla Hansen f. 19.2.1814 i Avnbøl, død 25.1.1891 på fattiggården i Felsted sogn, d.a. arbejder Christian Hansen og Anna Margarethe Teilvig i Avnbøl. Hans Petersen Klein døde 29.09.1880, 75 som lejeinderst i Skovbøl.

Børn: 1. Hans Peter Klein f. 28.03.1840, død i Adsbøl 4 år, 2. Anna Cathrina f. i Rinkenæs, død 16.10.1863, 19 år. Hun fødte et dødfødt barn 13.10.1863.

1818 Hans Wilhelm Andresen kvartbolsmand på Tornhøjvej 31 i Tumbøl fra 1795-1817.

Hans Vilhelm Andresen f. 1763, død 8.06.1852, 89 år, s.a. kådner Andreas Nicolaysen og Kirsten i Avnbøl
Gift 1795 Maren, enke efter parcellist August Wilhelm Lyssen i Tumbøl f. 1749, død 2.02.1815, 66 år, d.a. bolsmand Hans Jensen og Maren i Nybøl.

Gift 2x 11.07.1817 Mette, enke efter Peter Hansen Klein, f. 1774, død 27.03.1842, 68 år

Børn: 1. Maren f. 7.09.1818, g. Jes Lassen Jørgensen, „Tastegård“ i Nørballer.

1831 Andreas Nicolaysen Petersen er i 1810 ejer af Vonskær 7. - overtager nu denne ejendom. Andreas Nicolaysen Petersen f. 9.12.1781, død 11.06.1860, 78 år, s.a. bolsmand Nicolay Petersen og Anna Maria Andersen i Tråsbøl, bol Tr. 9 a.

Gift 30.07.1831 Ingeborg f. 26.07.1805, 15.03.1888, 82 år, d.a. bolsmand Peter Hansen Klein og Mette i Tråsbøl

Børn: 1. Mette Marie f. 6.03.1832, g. 1866 parcellist Hans Petersen Steg i Tråsbøl, 2. Trinke f. 11.03.1834, 3. Peter Nicolaysen f. 26.11.1836, 4. Nicolay f. 23.12.1839, 5. Andreas f. 11.09.1843, 6. Ingeborg f. 16.12.1846.

1868 Peter Nicolaysen søn f. 26.11.1836, død 3.12.1921, 85 år.

Gift 30.10.1879 Cathrine f. 2.12.1843, død 18.04.1935, 91 år, d.a. gdr. Peter Thaysen i Tråsbøl og Kirstin Marie

Børn: 1. Andreas Peter f. 19.05.1881.

Peter afjente sin værnepligt ved dragonerne i Aarhus. Han deltog som dansk soldat i krigen 1864.

1911 Andreas Peter Nicolaysen f. 19.05.1881, død 12.10.1918, 37 år.

Gift 22.11.1910 Marie f. 4.05.1887, d.a. gdr. Christen Jørgensen Køcks og Ingeborg på „Damgaard“ i Bovrup

Børn: 1. Ingeborg Cathrine f. 18.11.1912, g. 1936 Statshusmand Jes Peter Lassen, 2. Cathrine Petree f. 22.01.1915, g. 1935 gdr. Peter Nissen i Tumbøl Søndermark.

Andreas Peter Nicolaysen deltog som værnepligtig tysk soldat i 1. Verdenskrig. Han døde på lazaretet i Sainz du Nord, kort før krigens afslutning og blev begravet i byen. I begyndelsen af 1920`erne flyttedes hans lig til krigerkirkegården i Le Cateau, iflg. oplysninger fra „Volksbund Deutsche Kriegergräberfürsorge“.

Bestyrer: Friedrich Johanning g. 1898 Catharina Elisabeth Lauersen

1921 enken Marie f. Jørgensen Køcks,

Gift 2x 18.11.1921 Nis Christian Sørensen f. 24.02.1896, død 9.07.1972, s.a. gdr. Peter Sørensen, Marie Botilla f. Jacobsen, Kliplevmærk

Børn: 1. Bertram f. 3.12.1922, se nedenfor.

1950 Bertram Sørensen søn, f. 3.12.1922, død

31.01.1972, 49 år

Gift 17.04.1947 Astrid Marie f. 25.01.1923, død 13.12.2006

d.a. gdr. Jørgen Hansen og Marie f. Christiansen, Felstedmark

Børn: 1. Nis Christian f. 21.03.1948, 2. Jørn Hansen f.

30.11.1949, 3. Marianne f. 24.06.1956

1981 Jørn Hansen Sørensen søn, f. 30.11.1949

Gift 17.01.1981 Winnie f. Larsen f. 15.02.1949 i Skagen

Børn: 1. Ann f. 12.01.1978

Stedbørn: Michael f. 1966 og Thorbjørn f. 1970 der er født i Skagen

”Vesterlund”

Hesselroj 8

foto ca. 1920

2006 Ejendommens jordtilligende, pånær 4.6409 ha, sælges til gdr. Lorentzen i Ø. Snogbæk

2007 Opfører et nyt enfamiliehus på grunden.

2021 Karin Ilsøe Nielsen overtager bygninger og et jordtilliggende på ialt 4.6409 ha.

Tr. 8 b. Halvbol.

1666-74 Helbol v/ Jørgen Truelsen, bolet er wust = ødegård.

Helbolet deles mellem Nis Hansen Lund og Hans Nissen Toft

Hans Nissen Toft ejer iflg. jordebog 1709 to halvbol, Tr. 3 a. og Tr. 8 b. Dette bol er med bygninger.

Hans Nissen Toft f. 1631, død 1708, 77 år

Gift Sindet f. 1633, død 1705, 72 år

Børn: 1. Peter f. 1666, se nedenfor., 2. Jørgen f. 1673, se Tr. 3 a., 3. Nis f. ca. 1668, se Tr. 3 a.

Helbolet Tr. 8. deles i to halvbol:

Ca. 1700 Peter Hansen *Toft*, søn, f. 1666, s.a. Hans Nissen Toft

Gift 1700 Elline, d.a. bolsmand Jens Petersen Smed og Botilla i Kiding.

Børn: 1. Hans f. 1701, 2. Boeld f. 1703, 3. Sindet f. 1706, død 1706, 4. Anna f. 1707, 5. Sindet f. 1709, 6. Jens f. 1712, 7. Maren f. 1714. Familien må være flyttet fra sognet.

1716 Jens Petersen Schmed f. 1654, død 1720, 66 år, førhen bol Ki. 1 a. i Kiding. Foged, Sand- og vurderingsmand.

Gift Boeld Peters dt.

Børn: 1. Elline f. , g. 1700 Peter Hansen Toft, se ovenfor, 2. Anna g. 1700 Peter Petersen fra Bovrup, 3. Peter f. 1686, død 1696, 4. Jørgen f. 1690, død 1704, 5. Anna f. 1692, se nedenfor, 5. Hans f. 1695, død 1696, 7. Maren f. 1697, gift 1723 bolsmand Johan Petersen, se Tr. 1 b.

1720 Hans Jørgensen fra Bovrup, (Sv.s.) f. 1682, død 1754, knap 72 år

Gift 1716 Ann f. 1692, død 17.10.1769, 76 år.

Børn: 1. Sindet f. 1717, g. 1737 bolsm. Peter Petersen jun. se Tr. 8 a., 2. Jens f. 1719, se nedenfor, 3. Barn født/død 1721, 4. Jørgen f. 1722, 5. Peter f. 1725, død 1725, 6. Jørgen f. 1728, g. 1753 Abel Hans dt fra Ny Skovbøl, N.Sk. 3 a, 7. Hans f. 22.03.1731, g. 1756 Mette Knuds dt, 8. Bodelt f. 1736, død 1787, g. bolsmand Asmus Jørgensen Boysen i Tråsbøl.

1742 Jens Hansen *Toft* søn, f. 1719, død 15.07.1791, 72 ½ år

Gift 1744 Marine f. 1787, død 1.03.1787, 67 år, d.a. Jørgen Clausen og Ann i Svejrup

Børn: 1. Hans f. 25.05.1746, død 1746, 2. Hans f. 21.06.1755.

1776 Hans Jensen Toft søn, f. 21.06.1755, død 17.10.1806, 52 år

Gift 13.08.1784 Merret f. ca. 1764, død 12.10.1825, 61 år, d.a. smed og kromand Hans Jørgen Schmidt og Maren i Varnæs

Børn: 1. Jens f. 1785, død 1793, 2. Hans Jørgen f. 1.02.1787, se nedenfor, 3. Jørgen f. 10.03.1790, død 1790, 4. Jørgen f. 25.01.1791, død 1792, 5. Marie f. 17.07.1793, død 1817, 6. Maren f. 18.03.1796, død 1797, 7. Maren f. 12.12.1798, 8. Merret f. 18.03.1801, 9. Ann f. 14.04.1804, død 1804, Jens Hansen Toft f. 12.08.1806.

1811 Hans Jørgen Toft søn, f. 1.02.1787, død 29.12.1839, 53 år som tjenestekarl i Tråsbøl

Gift 29.11.1811 Anna Christina f. død 24.06.1824, 35 år, d.a. Christen Matthiesen og Ingeborg i Engskov, Kværs

Børn: 1. Margretha Hansen Toft f. 29.03.1812, 2. Anna Kiestina f. ?, 3. Hans Jensen Toft f. 26.12.1818, tvilling, 4. Hans Jørgen Toft f. 26.12.1818, tvilling, 5. Christian Hansen Toft f. 20.01.1822, død

1813 Hans Jensen Tofts enke Merret

1813 Andreas Hansen Klein

1813 Hans Matthiesen overtager ejendommen i.h.t. kontrakt af 16. febr. 1813, Han køber desuden, Tr. 4 b., der sammenlægges til et helbol „Naalbjerggaard“.

Tr. 8 b. Helbol „Naalbjerggaard“

Hans Mathiesen f. 27.03.1795, død 6.05.1855, 60 år, s.a. husmand og skomager i Tråsbøl, Matthias Hansen og Anna f. Jessen fra Bovrup
Gift 6.01.1819 Maria Cathrina i Ullerup kirke, f. ca. 1800, død 4.01.1885, 85 år, d.a. kådner Jacob Thomsen og Metta i Ullerup.

Børn: 1. Mathias f. 8.04.1819 i Ullerup, se nedenfor, 2. Jacob f. 11.02.1821, død 1866, g. Maren Jørgens dt fra Kidinglund, 3. Anna Maria f. 22.12.1822, død 1830, 4. Metta Sophia f. 30.12.1825, død 1831, 5. Anna Dorothea f. 2.12.1826, g. B. Bonnichsen Lund i Bylderup, 6. Hans f. 24.10.1828, 7. Anna Maria f. 9.04.1831, g. Christen Samsøe i Sommersted, 8. Metta Sophia f. 6.06.1833, død 1835, 9. Peter f. 16.09.1835, 10. Dødfødt 1837, 11. Maria Cathrina f. 17.10.1838, g. 1858 parcellist Carsten Dall, Assenholm, 12. Christian Carl Friedrich August f. 9.12.1840, 13. Christen Jacob f. 14.06.1843.

1851 Matthias Matthiesen søn, f. 8.04.1819, død 26.04.1878, 59 år

Gift 5.11.1852 Anne Marie f. 2.03.1826, død 16.04.1906, d.a. gdr. Hinrich Hinrichsen og Anna i Uge
Børn: 1. Hans f. 23.10.1855, se nedenfor.

1883 Hans Matthiesen søn, f. 23.10.1855, død 22.04.1929.

Gift Metta Maria Nielsen f. 23.09.1853, død 22.03.1920, 66 år, d.a. gdr. Peter Nielsen og Mette Marie i Tråsbøl. *Familien havde først en gård på Bramdrupmark i Ødis sogn, hvor de to første børn er født.*

Børn: 1. Mathias f. 28.04.1877, 2. Hans Peter f. 19.01.1883, 3. Jørgen f. 17.02.1885, død 1.04.1902, 4. Maria Cathrina f. 1.06.1887, g. Claus Petersen Hissel i Tumbøl, 5. Maren Helene f. 30.10.1888, g. Jørgen Jørgensen Staugaard, bol Fe. 9b², 6. Mette Dorothea f. 19.03.1891, død 5.06.1908.

Gift 2x 5.08.1921 i Felsted kirke med enken Karen Marie Cecilie Mikkelsen, f. 26.03.1853 i Asserballe.

1906 Mathias Matthiesen søn, f. 28.04.1877 i Ødis-Bramdrup, død 19.04.1931

Gift 10.05.1906 Maren Boysen f. 17.02.1880, død 2.07.1954,
d.a. gdr. Asmus Boysen og Anne Margrethe i Tråsbøl

Børn: 1. Metta Margrethe f. 10.02.1907, g. 1835
kreaturhandler Alfred Reinhold Dall, 2. Hans f. 14.05.1908, 3.
Margrethe f. 28.01.1910, g. Jørgen Andersen Krogh fra
Majbøl, begge døde i Tønder, 4. Aksel f. 11.10.1914.

1935 Hans Boysen Matthiesen søn, f. 14.05.1908, død
2.05.1986

g. 24.05.1935 Anne Helene Petersen f. 21.11.1913, død
25.10.1994, d.a. gdr. Jørgen Petersen og Dorthe, Østerholm

Børn: 1. Ellen Margrethe f. 10.06.1936, 2. Kai Mathias f.
27.06.1939, 3. Birthe Helene f. 28.09.1942

1972 Kai Mathias Matthiesen søn, f. 27.06.1939, død 26.06.2008

2002 Anders Bukhave, Eskær 8, overtager ejendommen

Vonskær 2, opført 1820 foto ca. 1910

2003 Chresten Lorenzen og søn I/S i Snogbæk

2009 Lorenz og Christian Lorenzen i Snogbæk

Tr. 9. Helbol - Adeligt under Søgård – Gråsten

1613 nævnes Ove Knudsen

1636 Asmus Paulsen

1666 Bolet er delt mellem Asmus Hansen og Hans Nissen

Tr. 9 a. Halvbol, Vonskær 7

1666 Asmus Hansen, g. *Anna*, f. ca. 1616, død 1700, 84 år,

1674 nævnes Hans Hinrichsen

Hinrich Hansen f. ca. 1649 i Klipleve, død 1730, 84 år

Gift 1687 Elline f. 1652 død 1728, 76 år, d.a. skædder Nis Thamsen i Tråsbøl

Børn: 1. Hams f. 1688, død 1688, 2. Maren f. 1689, 3. Elline f. 1690, 4. Dødfødt 1693, 5. Datter f. /død 1695, 6. Hans f. 1696.

1715 Nicolay Jepsen f. 1671 i Broager, død 1746, 75 år. *Nicolay Jepsen var tidligere ejer af et kåd i Bøjskovskov.*

Gift Elline f. 1674, død 1732, 58 år

Børn: 1. Peter f. 1706, se nedenfor, 2. Margreth f. 1717, død 28.01.1778, knap 61 år, g. 1736 bolsmand Jørgen Jessen, Tr. 7 a., 3. Cathrin g. 1748 Thomas Johannsen i Broager, 4. Elline Synneth f. ca. 1707, død 1751 i Svejrup, g. 1733 bolsmand Jørgen Petersen i Felsted – kådner i Svejrup, 5. Catharina f. , (føder 1741 en uægte søn Jep, fader: Hans Bossen i Fiskbækskov), g. 1748 Thomas Johansen i Broager, 7. Jep død 1716.

1740 Peter Nicolaisen søn, f. 1706, død 26.02.1784, 78 år

Gift 12.11.1739 Synnet f. 1712, død 21.04.1801, 89 år, d.a. bolsmand Jes Thomsen og Ingeborg i Bovrup

Børn: 1. Nicolai f. 19.03.1741, død 1741, 2. Jes f. 1742, død 1743, 3. Nicolai Jepsen f. 26.04.1745, se nedenfor.

1775 Nicolai Petersen søn, f. 26.04.1745, død 7.07.1824, 83 år

Gift 1.11.1776 Anna Marie Andersen f. 1751, død 12.01.1795, 44 år, d.a. bolsmand Anders Nissen og Marie Hansen, "Lillmark" i Varnæs

Børn: 1. Nicolay f. 23.10.1779, død, 2. Andreas f. 9.12.1781, g. 1831 Ingeborg, 3. Nicolay Jepsen Nicolaysen f. 1784, død 1784, 4. Nicolay f. 5.10.1788, g. 1815 Marie, enke efter Johan Jessen Schiffer, bolsmand i Tumbøl, 5. Ann f. 2.04.1785, g. Hans Jørgen Petersen se nedenfor, 6. Erich f. 8.05.1791, død 1792

Gift 2x 16.10.1795 Trinke f. 1757, død 2.04.1834, 76½ år, d.a. bolsmand Jes Petersen og Ellen i Nørballe.

1810 Andreas Nicolaysen Petersen søn, f. 9.12.1781, ugift.

I 1831/32 overtager Andreas Nicolaysen Petersen halvbolet, bol Tr. 8 a. Hesselroj 8.

Tr. 9a Halvbol fortsættelse

1832 Hans Jørgen Petersen (Sv.s.) f. 1804, s.a. bolsmand Jørgen Petersen og Kiesten i Bovrup

Gift 17.10.1832 Anna f. 2.04.1785, død 22.07.1839, 54 år, ingen børn.

Gift 2x 1840 Marie f. 21.4 1816, d.a. bolsmand Jes Jessen og Marie i Tumbøl.

Børn: 1. Jørgen f. 1841

Familien flyttede til Sdr. Ønlev.

1846 Peter Jacob Jacobsen f. 7.10.1818, død 27.02.1875, 53 år, s.a. Peter Jacobsen og Sille Kathrine Tandslet

Gift 15.03.1846 i Tandslet kirke med Anna Margretha f. 1823 i Tandslet, død 23.05.1888, 65 år, d.a.

Andreas Andersen og Christine Marie

Børn: 1. Cecilia Cathrina f. 25.08.1847, død 8.01.1848, 2. Cecilia Cathrina f. 25.09.1848, g. 1879 Peter Jørgensen Jensen på Tumbølmark, 3. Christine Marie Elisabeth f. 14.09.1851, død 1872, 4. Peter f.

10.08.1854, emigreret til Amerika, 4. Anna Maria Grethe f. 4.04.1856, død 1883, 27 år, g. 1882 Lorenz Rasmus Lorenzen i Tråsbøl, Tr. 1.b, 5. Maria Christina f. 3.07.1858, g. 1884 Christian Festersen Thaysen i Slyngsten.

1866 ejendommen pantsættes til Peter Petersen i Tumbøl.

1868 Jes Hansen

1890 Alexander Simonsen f. 1.05.1851 i Jestrup, Tandslet sogn, konfirmeret 1866 i Ødis, død 27.07.1924, s.a. gdr. Jacob Jacobsen Simonsen og Christine Marie i Ødis-Bramdrup,

g. 29.07.1891 Botilla Hedvig f. 6.4 1857, død 29.10.1941, 84 år, d.a. gdr. Peter Thaysen og Marie i Tråsbøl, ingen børn. Familien Simonsen flytter til et nybygget aftægts hus på Østergade 21 i Felsted.

1911 August Nissen f. 10.03.1883 i Sønderborg, død 22.03.1956, 72 år, s.a. Peter Nissen og Anna Christine f. Kaufmann

Gift 10.03.1908 i Dybbøl kirke med Hedvig Helene Hoy f. 31.03.1883 i Ullerup

Børn: 1. Peter f. 1909, 2. Anna Sophie f. 31.07.1910 i Staugaard, Dybbøl sogn, 3. Marie f. 17.05.1913, død 1913, 4. Sophie f. 21.01.1920, død 1928.

1930'erne nedbrændte avlsbygningerne, som derefter blev nyopført.

1949 Konrad Nielsen Lassen (Sv.s.) f. 6.11 1910, s.a. gdr. Peter Hansen Lassen og Christine Frederikke i Kværs.

Gift 11.02 1936 Anna Sophie f. 31.07.1910 i Staugaard, Dybbøl

Børn: 1. Erik f. 10.12.1936, 2. August f. 1938, død 1940, 3. Bent f. 25.01.1942, 4. August Peter f. 10.01.1945, g. Birgit Møller.

1954 Peter Byllemos f. 01.08.1913, død 14.11.1995

Gift Anni S. f. 16.10.1920, død 14.11.1990

Børn: 1. Willy f. 14.11.1943.

1977 Villy Byllemos søn f. 14.11.1943, død 13.04.2001.

Gift 14.10.1967 Rita Jessen f. 4.09.1945, d.a. parcellist Christian Jessen og Ingeborg i Brenholm i Snurom.

Børn: 1. Yvonne f. 1971, 2. Bettina f. 1973.

1992 Jacob Møller 1958, s.a. Jens Møller V. Sottrup

Gift 1992 Anette f. 1965, d.a. Kresten og Dagny Bonefeld i Pøl, Nordborg

Børn: 1. Jens f. 1994, 2. Kresten f. 1997, 3. Karen f. 1999.

Vonskær 7 med de gl. avlsbygninger, der nedbrændte i 1930'erne

- 2008 Arne Rasmus Rasmussen, "Balledam" i Kliplev sogn.
- 2012 Ejendommen nedlægges og jorden sælges fra.
- 2012 Christian Linnet-Rasmussen søn, overtager bygninger og 2.5696 ha

Tr. 9 b. Halvbol, Tornhøjvej 26, „Bondebjerg“

1666-74 Nævnes Hans Nissen på halvbolet

1692 Hans Hindresen el, Jerresen f. ca. 1660 i Kliplev, død 1719, 59 år

Gift 1692 Dorthe f. 1664, død 1728, 64 år, d.a. Malte Schmeds dt i Tråsbøl

Børn: 1. Hans f. 1693, død 1695, 2. Jørgen f. 1695, g. 1736 Marie fra Hostrup, bol Fe 2b i Felsted, 3. Anna f. 1697, g. 1722, se Tr. 9 b., 4. Matthias f. 1700, 5. Elline f. 1704, død 1706, 6. Hans f. 1708, 7. Elline f. 1711, død 1713.

Ca. 1722 Rasmus Petersen f. 1693, død 1731, 38 år, s.a. bolsmand Peter Johansen og Ann i Tråsbøl Tr. 1.

Gift 1722 Anna f. 1697, død 1730, 33 år, d.a. Hans Hindresen og Dorthe i Vonskær

Børn: 1. Anna f. 1723, 2. Hans f. 1726, 3. Dorothea f. 1727, død 1729, 4. Peter f. 22.04.1729.

Ca. 1732 Peter Hansen *Kier* f. 1700, død 1762, 62 år, s.a. bolsm. Hans Hansen Toft og Anna i Kiding/Ny Skovbøl.

Gift 11.07.1732 Anna f. 1702, død 1750, 48 år, d.a. bolsmand Jens Jessen Boysen dt i Nørballe

Børn: 1. Anna f. 11.07.1734, se nedenfor, 2. Jens f. 15.04.1739, død 1749, 10 år.

Gift 2x 24.11.1752 Mette f. 1723, død 12.02.1802, 78 år, d.a. kådner Peter Hansen og Ann Elisabeth i Felstedskov

Børn: 1. Hans f. 5.12.1754, g. 1793 enken Mette på halvbolet Vestermarken 12 i Felsted.

1762 Hans Jacobsen *Kier* (Sv.s.) f. 1734, død 27.01.1814, 80 år, s.a. bolsmand Jacob Petersen Lassen og Karen, bol Tu. 6 b i Tumbøl.

Gift 5.11.1762 Anna f. 11.07.1737, død 25.12.1810, 76 år

Børn: 1. Jacob f. 14.10.1763, død 1765, 2. Peter f. 25.11.1765, se nedenfor, 3. Jacob f. 10.05.1765, g. 1809 Maren Nissen i Tumbøl, 4. Cathrin f. 20.05.1774, død 1848, 74 år ugift.

1811 Peter Hans Jacobsen *Kier* søn, f. 25.11.1765, død 13.11.1839, 74 år

Gift 22.11.1811 Kiesten f. 5.02.1764, død 29.01.1841, 77 år, d.a. bolsmand Asmus Lorenzen Bunde og Ide i Tumbøl, ingen børn.

1831 Rasmus Christensen *Kier*, *tjenestekarl i Tråsbøl*, f. 1695, død 18.06.1841, 46 år, s.a. parcellist Christen Christensen og Ann i Sandbjerg

Gift 26.01.1828 Ann Kiestina f. 3.03.1807, død 3.03.1884, 77 år, d.a. bolsmand Andreas Lorenzen og Anna Christina i Tråsbøl,

Børn: 1. Anna f. 1.05.1828, g. 1852 Johan Petersen Lassen i Tumbøl, 2. Anna Kiestina f. 11.09.1831, g. Hansen i Kobberholm, 3. Marie f. 16.04.1836, g. Peter Andersen i Tørsbøl.

1841 Enken Ann Kiestin f. 3.03.1807, død 3.03.1884, 77 år.

Gift 2x 22.02.1843 Jens Asmussen *Kier* f. 17.6.1816, død 12.11.1885, 69 år, s.a. bolsmand Johan Asmussen og Kjestine i Varnæs

Børn: 1. Peter f. 25.03.1843, 2. Asmus f. 23.04.1847, se nedenfor.

1879 Asmus Asmussen *Kier* søn f. 23.04.1847, død 8.06.1930, 83 år

Gift 26.09.1878 Christina Maria Thaysen f. 24.10.1848, død 29.06.1913, 64 år, d.a. gdr. Peter Festersen Thaysen og Kjestine Marie Hansen i Tråsbøl

Børn: 1. Dødfødt 16.07.1880, 2. Christina Maria f. 11.12.1881, g. 1907 Hans Bendix Madsen, Felstedskov, 3. Jens Peter f. 1.06.1883.

1912 Jens Peter Asmussen *Kjer* søn f. 1.06.1883, død 25.11.1953 70 år gl. hos sønnen Asmus i Nybøl

Gift 21.05.1912 Marie Lund, f. 29.09.1875, død 4.02.1952, d.a. parcellist Peter Petersen Lund og Ingeborg Christine Ferdinand, Kandrupvej 4, Felsted.

Børn: 1. Asmus Peter f. 1.02.1913, 2. Ingeborg Christine f. 12.05.1916, g. gdr. Jens Christense i Sandbjerg, 3. Peter f. 29.01.1918, 4. Christian f. 20.08.1919, 5. Hans f. 9.01.1929.

Tornhøjvej 26 "Bondebjerg" ca. 1910

1928 Sigurd Refslund Thomsen

Gift Johanna Schødt

Børn: 1. Svend f. 16.06.1929, 2. Astrid f. 28.07.1931.

1959 Hans Hansen

1960 Arne og Ellen Hansen

1970 Ole og Inger Nygaard

1977 Chresten Hansen Møller

1987 Hans Jørgensen Staugaard f. 3.12.1942, s.a. gdr. Cicilie og Hans Jørgensen Staugaard

Gift 10.08.1968 Kirsten Marie Jensen f. 5.07.1943, d.a. parcellist Jørgen Jensen og Kathrine

Børn: 1. Kim født 1968, 2. Kira f. 1972, 3. Klaus f. 1976, 3. Kamilla f. 1979.

2019 Klaus Jørgen Jørgensen Staugaard søn, f. 1976

Kådnersteder i Tråsbøl:

1613 Nis Jørgensen

1636 Nis Dinesen

1666-74 Hans Jørgensen afgift til kirken 2 rdl 5 sk

1666-74 Bunde Jørgensen do. 2 rdl.

1695-1701 Jes Nissen do. 5 rdl

1695-1701 Peter Nissen, død 1691, 50 år do. 8 rdl. skylder 8 rdl. stedet er wust

1695-1700 Rasmus Trompeter, død 1692 do. 4 rdl

De tre kåd har, iflg. jordebog 1709, et areal på 1/96 plov. Det øges til 1/16 bol, - altså et betydeligt større areal.

Kåd 1. Kådet lå på vestsiden af Tråsbøl Bygade nr. 18x, hvor Bøghøjvej udmunder i Bygaden.

1636 nævnes Nis Dinesen

1636-74 nævnes Hans Jørgensen

1692 nævnes Rasmus Dynesen Trompeter 1640-92

Jes Nissen f. 1644, død 1706, 62 år,

Gift 1693 Anna f. 1659, død 1712, 53 år, d.a. bolsmand Jørgen Hansen og Maren i Tråsbøl

Børn: 1. Cathrin f. 1695, g. 1715 Jørgen Jørgensen i Svejrup, 2. Jørgen f. 1698.

Enken Anna Jesses

1709 Jacob Petersen f. 1670, død 1746, 75 år. Ved deres giftermål, tjener de begge i Kidinglund
Gift 1709 Sindet Laurtz dt fra Tråsbøl

Børn: 1. Peter f. 1710.

Smedested v/ Peter Christensen Smed, f. ca. 1672 i Tandslet, død 1761, 88 år i Tråsbøl,
Gift 1708 Maren 1687, død 1727, 41 år, d.a. Jens Andersen Schmed, død 1719 og Dorthe, død 1719.

Børn: 1. Cathrin f. 1711, død 1747, 35 år, 2. Jens f. 1716, 3. Anna Dorthe f. 1722, g. 175 Anders Hansen,
Tr. 4b.

Gift 2x 1727 Anna Johans dt i Nørballe

Børn: 1. Maren f. 1728, se nedenfor, 2. Johan f. 1733, se nedenfor, 3. Ellin f. 1730, død 1730, 4. Christian f.
1733.

*N.B. I våbenhuset i Felsted kirke står der en mindesten over Peter Christensen Smed, sat af Johan Petersen
Schmed i Hundslev, Notmark sogn.*

Hans Paulsen overtager kåd 3 a., som derefter lægges sammen til et 1/48 bol. I 1745 tillægges et 1/24 bol
fra Kiding, hvorved stedet forøges til et 1/16 bol.

1734 Hans Paulsen f. 1707, død 1781, 74 år, s.a. bolsmand Paul Hansen og Gunder i Kidinglund
Gift 1732 Trinke f. 1710, død 1733, 23½ år, d.a. jurat Jørgen Jessen og Maren i Felsted.

Gift 2 x 3.07.1734 Maren Christens dt (Gråsten), f. ca. 1699, død 26.05.1789, 90 år, d.a. Christen Hansen
og Maren i Felsted.

Børn: 1. Trinke f. 1735, g. smed Jørgen Christensen, 2. Anna Maria f. 1737, død 1737, 3. Christian f. 1739,
død 1739, 4. Gunder f. 1740, død 1741, 5. Maren f. 1743, g. 1770 smed og kådner Friederich Christensen,
6. Gunder g. 1780 Peter Matthiesen

1761 Brødrene Jørgen og Friederich Christensen, s.a. Christen Petersen og Maren i Skovby, Lysabild, står
nu som ejere af kådner- og smedestedet.

Jørgen Christensen Schmed fra Lysabild, f. 1720, død 16.02.1803. 82 ½ år,

Gift 27.10.1752 Maren f. 1728, død 1762, 35 år. d.a. Peter Christensen Smed og Anna Johans dt i Tråsbøl.

Børn: 1. Anna Marie f. 1753, g. 1785 smed Jacob Clausen,

Gift 2x 12.06.1763 Trincke, d.a. kådner Hans Paulsen og Maren.

Børn: 1. Maren f. 1764, g. 1798 skomager Carsten Jacobsen i Felsted, 2. Dødfødt 1766, 3. Pige død 1767,
4. Catharina f. 1768, g. 1800 Jes Petersen i Undelev, 5. Ellen f. 1773, død 1791, Dødf. dt. 1766, Dt. f.
9.06.1767, død straks efter fødslen.

Friederich Christensen Schmed f. 1738, død 1795, 57 år,

Gift 1770 Maren f. 1743, død 1780, 36 år,

Børn: 1. Marie Cathrin f. 1770, død 1771, 2. Marie Cathrin f. 1772, g. 1792 snedker Christian Jørgensen
Møller fra Blans, 3. Gunder f. 1774, død 1775, 4. Christina f. 1776, død 1777, 5. Hans f. 1777, død,
Gift 2x 3.11.1780 i Varnæs med Ide Petersen f. 1752, død 1791, 46 år, d.a. inderst og skomager Peter
Nielsen og Karen i Varnæs.

Børn Peter f. 1781, død 1781, 2. Peter f. 1783, død 1783

1786 Smed og kådner Jacob Clausen f. 1754, død 9.08.1804, s.a. kådner Claus Richelsen og Anna i
Kobberholm,

Gift 18.12.1785 Anna Marie f. 1753, død 26.02.1820, d.a. smed Jørgen Christensen Schmed og Maren Børn: 1. Jørgen f. 1786, se nedenfor, 2. Anna f. 1788, død 1801, 3. Claus f. 1789, død 1790, 4. Cathrin Marie f. 1791, g. 1811 Chr. Matthiesen fra Kværs, 5. Claus f. 1793, død 1792, 6. Lorenz f. 1796, g. i Tråsbøl

1794 Andreas Brodersen

Gift 1793 Abel Cathrin Christensen fra Blans, overtager en 1/3 del af kådet, foruden snedker og inderst Christian Jørgensen Møllers inderstested.

Børn: 1. Maren f. 1794. Familien flytter til Blans Nørreskov.

1811 Smedestedet nedlægges

1812 En ny smed Jens Andresen Schmidt står som ejer af et inderstested og smedie, der er beliggende på hjørnet af Bygaden og Bøghøjvej.

Jørgen Clausen- ejer af arvefæstekådet samt et inderstested.

Jørgen Clausen søn, f. 1786, død 1815, 29 år, s.a. kådner og smed Jacob Clausen

Gift 1811 Ingeborg f. 1773, død 1828, 55 år, d.a. bolsmand Lorenz Petersen og Ellen f. Jørgensen i Nybøl

Enken Ingeborg

Gift 1817 Hans Jørgen Jørgensen fra Broager, der iflg. kontrakt skulle forestå stedet i 20 år, hvorefter en af sønnerne skulle overtage det. Hans Jørgen Jørgensen g. 2x 1829 med Kiestine Hansen fra Skovbøl. Hans døde 1848 og Kiestine i 1855, begge som fattiglemmer.

1837 Jacob Clausen søn, f. 1813, død 1887, 74 år,

Gift 1837 Kiestine Marie Petersen f. 1812, død 1893, 81 år, d.a. Peter Tobiasen og Else Matzen i Hunderup

1892 Peter Clausen søn f. 1840, død 1925,

Gift 1894 Anna Cathrina f. 1858, død 1939, d.a. inderst Chr. Gottlieb Hansen og Anne Eggertsen, Skovbølmark

1911 Ejendommen flyttes ud på Bøghøjvej 10, hvor nye moderne bygninger opføres.

1919 Sønnen Christian Clausen og søsteren Anne Christine Clausen, der der begge er ugifte overtager stedet

1984 Gårdejer Peter Madsen Alnor, Tornhøjvej 35 overtager stedet, lægger jorden til sin ejendom.

Bygninger var i dårlig stand og bliver derefter nedbrudt.

Kåd 2. Hovbjergvej 7 „Kidinglund“
1613-36 nævnes Nis Jørgensen
1636-74 nævnes Bunde Jørgensen
1692 nævnes Peter Nissen, 1641-91, 50 år.
nævnes Jes Christensen

1705 Jørgen Thomsen fra Øster Linnet f. 1671 i Terkelsbøl, død 1751, 80 år i Felsted,

Gift 1705 i Felsted kirke med Maren Peters dt. fra Århus, f. 1637, død 1747, 90 år i Nørballe

Børn: 1. Thomas f. 1709, død 1709.

1716 Chresten Marquardsen, tidligere kådner/kromand i Kiding

Chresten Marquardsen f. 1665 på Als, død 1727, 52 år

Gift Kiesten, død 1726, 67 år.

Børn: 1. Christine f. 1704, se nedenfor.

1724 Christian Petersen (Sv.s.) f. død 1732, 74 år, s.a. Peter Christensen Bøttcher
Gift 1727 Christine Chresten Kromands dt
Børn: 1. Kiesten f. 1724.

Peter Hansen Nielsen overtager et 1/96 bol. I 1745 forøges det med et 5/96 bol fra Kiding, hvorved det forøges til et 1/16 bol.

1736 Peter Hansen *Nielsen* f. 1700, død 1774, 77 år, s.a. Peter Nielsen og Ann i Tråsbøl,
Gift 1723 i Varnæs Kirke med Ann f. 1693, død 1725, 32 år, gift i 1 år, d.a. Asmus el. Michels dt i Bovrup
Gift 2x 1725 Ellin, Lene el. Helena Magdalena, f. 1700, død 1760, 60 år, Christens dt fra Varnæs
Børn: 1. Hans f. 1726, død 1726, 2. Chresten f. 1726, død 1734, 3. Hans f. 1729, død 1729, 4. Anders f. 1730, 5. Anna f. 1732, død 1736, 6. Bodelt f. 1734, død 736, 7. Christen f. 1737, 8. Anna f. 1739, se nedenfor.

1750 Peter Asmussen (Sv.s.) f. ca. 1725, død 1770, 45 år, s.a. Asmus Thomsen og Anna i Tråsbøl
Gift 1759 Ann f. 1739, død 1799, 60 år 7 md,

1771 Jens Alexandersen, død 1805, 65 år, s.a. kådner Alexander Christensen og Sophie Cathrin i Broager
Gift 1771 Ann f. 1739, enke efter Peter Asmussen, død 1799,
Gift 2x 1800 Ellen i 5 år, d.a. snedker Marcur Asmussen og Gunder f. Paulsen i Tråsbøl.

1791 Peter Lorenzen f. 1751, død 1832, 81 år, s.a. Lorenz Nissen og Maren Nissen Hørtoft, bolsmand i Varnæs
Gift 1791 Anna Marie f. 1764, død 1840, 76 år, d.a. bolsmand Jep Jepsen Kaufmann og Ellen i Naldtang
Børn: 1. Anna f. 1792, 2. Maren f. 1796

1812 Jørgen Jørgensen (Sv.s.) f. 1783, død 1868, 84 år, s.a. gdr. Jørgen Petersen og Maren i Ny Skovbøl
Gift 1812 Anna Maria f. 1792, død 1834, 42 år
Børn: 1. Maria Cathrina f. 1813, 2. Peter f. 1814, 3. Dødf. 1816, 4. Maren f. 1817.

1841 Jacob Matthiesen, (Sv.s.) f. 1821 i Tråsbøl, død 19.01.1866, 44 år, gdr. Hans Matthiesen og Marie Cathrine i Tråsbøl,
Gift 14.11.1841 Maren f. 1817, død 1842, 24½ år,
Børn: 1. Maria Cathrina f. 3.12.1841,

Gift 2x 13.10.1842 Marie Jensen, d.a. inderst Niels Jensen og Anna Botilla f. Sønnichsen i Tråsbøl.

1843 Hans Jørgen Ingemann fra Tandslet.

1844 Peter Christensen (Skovmand) fra Tandslet
Gift Anna Margrethe Jørgen Hess fra Asserballe.

1851 Carl Carlsen f. 1804, død 10.11.1875, 70 år, s.a. smed Jørgen Carlsen og Marie i Skovbøl
Gift 1852 Anna Maria f. 5.12.1812, død 2.068.1854, d.a. fhv. gårdmand Hans Jensen Staadsen g. 1811
Anna Marie f. Christensen Moos i Skovbøl og enke efter Niels Sørensen Thorning i Skovbøl.
Børn: 1. Jørgen f. 1854, død 1856.

Gift 2x 12.07.1855 Anna Maria f. 9.01.1814, død 19.12.1872, d.a. kådner Nis Peter Jacobsen og Anna Maria f. Hansen i Klipleve

1869 Jørgen Hansen Carlsen brorsøn f. 1836, død 4.06.1885, 48 år, s.a. smed Hans Jørgen Carlsen og Cathrina Maria i Skovbøl.

Gift 18.11.1869 Anna Maria f. 21.08.1848, d.a. gdr. Chresten Esbensen og Anna Marie f. Duus i Tråsbøl
Børn: 1. Hans Christian f. 12.06.1871, g. 1901 Cecilie Marie Christensen, bosat i Majbøl, Hørup sogn, 2. Christian f. 1875, se nedenfor, 3. Anna Maria f. 25.05.1879, g. 1900 Jens Rasmussen fra Varnæs.

1901 Christian Hansen Carlsen søn, f. 31.05.1875, kådner i Kidskelund

Gift 1901 Susanna Christine Petersen fra Øbening, Hellevad sogn

Børn: 1. Maria f. 1903, død 1903.

1904 Jacob Lorentzen f. 1858 i Tråsbøl, ejer af Ensted kro

Gift 1890 Maren Christiansen

1908 Peter Schmidt Christensen

1909 Christian Andresen

1912 Peter Hansen Hoy, aldersrentenyder i Bovrup

1913 Jens Lauritzen Jochimsen fra Varnæs g. Marie
Johannsen fra Søgaard

Hovbjergvej 7

Luftfoto ca. 1950

1932 Otto Johnsen f. 1910 i Daler, død 1980,

Gift 1932 Christine Madsen f. 1911 på Avnbøl mølle

Børn: 1. Niels Peter f. 1932, 2. Christine Betty f. 1944 g. tømrermester Bent Olesen i Stubbæk

Familien flytter i 1952 til Stubbæk og jorden forpagtes og bygninger udlejes.

1978 Niels Peter Johnsen søn, f. 1932, død 1995, tømrermester i Narssak på Grønland

1988 gdr. Peter Madsen Alnor, Tornhøjvej 35 overtager stedet og lægger jorden ind under sin ejendom

1988 Merethe Alnor og Søren Lassen overtager bygninger samt et mindre jordstykke.

1997 Jep Jørgen de Comus Jepsen

Kåd 3 a.

Asmus Thomsen

Ann Nissens enke nævnes 1709 og 1721, ingen børn

1737 Hans Paulsen overtager stedet og lægger det sammen med sit kådnersted: Kåd 1.

Kåd 4. Kidingvej 54 Et kåd på 1/16 plov på Kidingmark.

Kådet er oprettet ved, at det fik land fra Kiding koppel. Bygninger er opført i 1739 iflg. jordebog 1750.

1739 Christen Petersen Juhler f. 1712, død 22.07.1779, 67 år, s.a. hjulmager Peter Christensen Paulsen og Dorte i Kværs

Gift 17.11.1737 i Varnæs med Maren f. 1708, død 23.09.1779 i Tråsbøl, d.a. Jørgen Andersen og Margrethe i Varnæs

Børn: 1. Peter f. 1738, kådner i Varnæs, 2. Anna Dorothea f. 1742, g. fri-inderst Peter Hansen i Kværdsdam, Adsbøl sogn, fra *Rinkenæs*. g. 2x Jørgen Andresen Juhler, kådner i Fiskbækskov, Adsbøl sogn, g. 3x 1807

enkemand Jørgen Jørgensen Bolbro fra Bovrup, der overtog kådet i Fiskbækskov. 3. Hans f. 1743, død 1743, 6. Asmus f. 1744, død 1746, 7. Anna Christina f. 1746, se nedenfor, 8. Hans f. 1751, død 1753, 9. Jørgen f. , 10 Lorentz f.

1771 Hans Johannsen Svarrer (Sv.s.), f. o. 1742, død 24.09.1788, 46 år 3 md, s.a. bolsmand/kådner Johan Hansen og Ann Elsche Petersen i Ullerup,
Gift 10.10.1771 Ann Christina f. 1746, død 4.11.1779, 33 år 8 md
Børn: 1. Maren f. 1777, død 1788,
Gift 2x 1780 Mette Thomsen f. ca. 1746, d.a. bolsmand Thomas Jessen og Karen i Bovrup
Børn: 1. Ann Kiestine f. 1783, død 1791, 2. Karen f. 1785, død 1788 på Kidingmark

1796 Christen Petersen Juhler (Sv.s.), f. 1767 i Kværdsdam, død 17.06.1829, 62 år, s.a. fri-inderst Peter Hansen Schneider i Quertscherdamm i Adsbøl sogn og Anna Dorthea, (d.a. kådner Christen Petersen Juhler, Kidingmark)
Gift 2.12.1796 i Felsted kirke med Mette, f. 1746, død 25.07.1819, 72 år, enke efter Hans Johannsen Svarrer
I 1812 køber han et kåd og partbolet G16 i Bovrup, som han igen sælger i 1814

1823 Jørgen Petersen f. 1768, død 13.05.1840, 72 år, s.a. kådner Peter Hansen og Ann Dorothea i Fiskbækskov,
Gift 16.11.1820 Mette f. 9.05.1793, død 16.07.1826, 33 år, d.a. bolsmand Hans *Tagmos* og Karen Thomsen i Bovrup,
Børn: 1. Christian f. 20. 11.1820, se nedenfor, 2. Anna Dorothea f. 1.07.1823,

1840 Christian Petersen søn, f. 20.11.1820. Han driver ikke selv kådet men har lejer det ud,
Gift 17.11.1854 Anna Margrethe Kaufmann f. 1826 I Ladegårdskov, død 22.03.1858.
Christian Petersen køber i 1854 et lille parcelliststed på Møllevej 21x i Nørballe. I F.T. 1860 er han enkemand, 48 år. I husstanden bor hans søster Anna Dorothea

1847 Peter Michael Feddersen, født 7.02.1802 i Husum, død 20.01.1896 i Kiel, forpagter på Kiding 1831-55,
Gift 10.05.1827 i Ravsted med Louise Wilhelmine Hagemann f. 5.03.1804 på godset Steinwehr, ved Bovenau, øst for Rendsburg, død 20.04.1884 i Kiel, d.a. godsejer Heinrich Hagemann
Børn: 1. Dorothea Gerhardine Ida f. 1828 på Blansgård, død 1910, g. bankier Wilhelm Ahlmann i Kiel, 2. Ludewig f. 1831 på Kiding, g. 1855 Louise Ernestine Marianne Diestel f. o. 1836 i Strohkirchen i Mecklenburg, forpagter på Kiding, 3. plejesønnen; Julius Boysen f. o. 1831 i Glückstadt

1859 Forpagter på Kiding Peter Michael Feddersen sælger Felsted delen af kådet til:
Christen Michelsen f. 13.04.1830 på Ullerupmark, tvilling, s.a. fru Christina f. Schmidt
Gift 25.10.1855 i Varnæs kirke med Cathrine Marie Hansen *Bøjskov* f. 5.12.1823 i Lysabild,
Børn: 1. Ingeborg f. 1856, 2. Jørgen f. 1857, død 1857, 3. Jørgen 1858, 4. Marie Cathrine f. 1860, 5. Helene f. 1864.

1862 Henning Duus f. 13.05.1802 Fovslet Mark, Ødis sogn, død 3.05.1884, s.a. parcellist Philip Duus og Catharina Sophie Peders dt. I 1831 var Henning Duus snedker og bødker på Kidinggård.
Gift 4.07.1835 Catharina Susanne Carolina Lammers f. 12.10.1806 i Oevelgønne, Süsel sogn, mellem Lybeck og Neustadt, død 25.08.1875, d.a. mejeribestyrelse Johann Peter Lammers og Catharina Maria Dorothea f. Barsen.
Catharina Susanne Carolina, i daglig tale kaldt Carolina, tjente i vinteren 1830-31 på godset Altenhof ved Eckernførde. Herfra kom hun engang i 1831 til godset Kiding, hvor hun var mejerske, altså mejerist som

sin far. Desuden var hun gravid og man kunne måske synes, at det var mere relevant at søge til forældrene, der nu boede i Schönkirchen øst for Kiel. I stedet nedkom hun hos smeden Jens Andresen i Tråsbøl med en søn, der fik navnet Christian Henning Frese. Efter giftermålet boede de på godset fogedhus sammen med to andre familier. Christian Henning Frese emigrerede efter 1864 til San Francisco USA.

1869 Jørgen Hansen Fechtenburg f. 25.04.1837, s.a. kådner Jes Hansen Fechtenburg og Anne Dorthe Zachariassen i Fuglsang, Sottrup sogn. Jørgen var uddannet snedker og drev samtidig kådnerstedet på Kidingmark,
Gift 22.08.1867 i Broager med Cathrine Sophie Duus f. 17.02.1846, d.a. snedker Claus Duus og Petrea Lausen på Skodsbølmark, Broager. I 1873 flytter familien til Broager.

1873 Hans Christian Hansen f. 1.01.1838, død 4.04.1918 i Tumbøl, s.a. kådner Christian Hansen Maria Hans dt i Dynved, Egen sogn
Gift 15.10.1857 i Egen kirke med Anna Dorothea Andresen fra Dynved f. 1831, død 1861
Gift 2x 23.10.1862 i Egen kirke med Anna Maria Hansen f. 28.04.1837 i Dynved, død 2.12.1887,
Børn: Christian f. 14.06.1871 i Dynved

1901 Christian Hansen søn f. 14.06.1871, død 8.02.1941
Gift 4.11.1897 Christina Lorenzen f. 19.02.1873, død 30.09.1958, d.a. gdr. Hans Lorenzen og Maria Christina, Tråsbøl
Børn: 1. Hans Christian Hansen f. 22.08.1898, g. 1925 Maria Christiansen, landmand i Stensvang, 2. Anne Marie f. 4.12.1902, g. 1924 Jens Peter Hansen, landmand på Møllevej 33, Felsted.

1917 Susanne Marie Klose f. 31.03.1867 i Dybe sogn v/ Lemvig, død 29.09.1921 i Tråsbøl
Gift 25.06.1903 Rudolph Johannes Martin Witt f. 22.11.1872 i Neustadt v/ Lybeck, død 13.04.1935 hos sønnen i Vollerup, Bjolderup sogn
Børn: 1. Johannes Heinrich Wilhelm f. 1903, 2. Wilhelm Oskar f. 1905, 3. Arthur Eduard f. 1908, alle født i Hjerndrup

1922 Enkemanden Rudolph Johannes Martin Witt

1926 Ejendommen brænder og nyopføres.

1927 Johannes Heinrich Wilhelm Witt søn f. 28.08.1903,
Johannes Heinrich Wilhelm Witt sælger stedet til Carsten Thomsen Schmidt - mod at overtage hans ejendom i Vollerup

1929 Carsten Thomsen Schmidt g. Christine Hansen

1930 Jørgen Henrik Lassen fra Elstrup, Egen sogn
Gift Charlotte Johanne f. Lassen fra Købingsmark
Børn: 1. Henning f. 1930, 2. Bodil Marie f. 1932, 3. Anni f. 1935

1940 Svend Aage Nørgaard Jørgensen f. 15.09.1916 i Nykøbing Mors, som søn af en skipper, ugift

1941 Enken Marie Kathrine f. Madsen f. 31.03.1879, d.a. bolsmand Jørgen Christensen Madsen og Anne Marie f. Kock i Maibøl, Hørup sogn
Gift 3.11.1905 i Hørup kirke med Mathias Peter Madsen f. 22.12.1880 i Nybøl sogn, død 29.10.1925 i Dybbøl,
Født 8 børn: Jørgen, Ingeborg, Anne Marie, Christine, Cathrine, Mathias, Christen, se nedenfor og Agnete, der alle er født i Staugaard, Dybbøl sogn.

Den nyopførte ejendom, Kidingvej 54

N.B. *Christen Madsen søn, f. 1868 i Majbøl, Hørup sogn, mejeri- og stationsbestyrer i Hejsager, død 1868 på amtssygehuset i Aabenraa.*

Gift med Anna Birgitte f. 1869, død 1954, 85 år på den gl. skole i Felsted, d.a. Jes Jessen og Anna Birgitta på bol Tu. 8b i Tumbøl. Kilde: Historisk Årbog for Felsted sogn 2006 s. 23-25

1943 Heine Christiansen f. 1.02.1896, s.a. murer Lorens Christiansen i Kravlund
Gift Anne Dorothea Elisabeth f. 2.07.1899, d.a. landmand Lorens P. Paulsen i Klipleve

1947 Jacob Lassen f. 9.10.1896, s.a. gdr. Jacob Lassen, Tumbøl
Gift 10.07.1929 Frieda Auguste Rerup f. 10.07.1906, d.a. fodermester August Rerup på Kiding
Børn: 1. Jacob Bendix f. 1929, toldbetjent, 2. Arne Theodor f. 1932, 3. Cathrine Marie f. 1935, g. dyrlæge
Manner Jacobsen i Gråsten.

1949 Johann Peter Lassen f. 25.03.1892, død 15.03.1967, førhen gårdejer på „Hybjerg“ i Tumbøl
Gift 2.07.1920 Anne Marie f. 6.05.1895, d.a. gdr. Peter Petersen og Cathrine Marrie f. Hansen, „Hybjerg“
Tumbøl

Børn: 1. Peter Petersen Lassen f. 18.05.1924, g. 1948 Christine Marie Fogt

1976 Finn Hansen, cand. jur., sekretær v/ Sønderjyllands Amt, g. Hedvig Karstoft

1982 Hans Fink, landbrugskonsulent, g. Janne Pedersen

1988 Steffen Lundsgaard og Anita Lundsgaard

Kilder: Gårdhistorie i Tråsbøl, v/ Ib Andersen, Lokalhistorisk arkiv

Historisk Årbog for Felsted sogn; 2006 s. 10-17. Et smedested i Tråsbøl v/ A.A.

Historisk Årbog for Felsted sogn; 2014 s. 38-39. Familien Jessen v/ Hans Stengaard Jessen

Tråsbøl - landsbyens historie

Landsbyens historie

Landsbyerne var indtil slutningen af vikingetiden ikke fastliggende, hvilket også gjaldt for landsbyen Tråsbøls vedkommende. Førhen flyttede landsbyerne til et nyt sted, når deres husene var nedslidte og eller når markerne omkring landsbyen var udpinte. Først med ardens afløser og hjulplovens indførelse, hvor det blev muligt at vende jorden og samtidig gøde den, blev landsbyen fastliggende. Med hjulploven kom vekseldriften, der var med til yderligere at forøge udbyttet.

Navnet Tråsbøl består af et personnavn med endelsen bøl, det samme som bol. Hvad forstavelsen Traas kommer af eller betyder ved vi ikke. Måske kommer det af det gammeldanske ord Thra-s, på engelsk med langt a, der betød ivrig, vedholdende, energisk og antyder altså egenskaber som var påkrævet for en rydningsmand.

Landsbyen og dens ejere kan vi følge langt tilbage i historien, hvor den oprindeligt bestod af 9 bol, altså 9 gårde. Et bol var oprindeligt så stort i areal, at en familie kunne have et udkomme ved at dyrke det. Alle byens marker var delt op i lange smalle strimler spredt ud over bymarken, én til hver gård. Med den opdeling af jorden var man nødt til at udføre alt markarbejde på samme tid i et dyrkningsfællesskab. Alle gårdene lå tæt samlet i landsbyen, havde fælles gadekær og et bystævne, hvor bønderne samledes 1. maj på Valborgsdag, for at planlægge arbejdet, vælge oldermand og stedfortræder for det kommende år.

Efterhånden tog man mere og mere jord under plov ud mod bymarkens grænse, og huggede derved yderligere ind på skoven, der efterhånden helt forsvandt. Det førte til at byen kunne rumme og ernære en større befolkning. I løbet af 1600-tallet blev de fleste bol delt i halvbol. Foruden bolsmændene, gårdejerne, boede der også enkelte kådnere, - den tids husmænd og inderste - huse med kålhøve til. Disse inderste levede af at være daglejere, håndværkere el.lign. og havde ingen del i bymarken, men havde oftest græsningsret til en ko og et par får på den fælles græsning i overdrevet. Landsbyen havde to embedsmænd, byhyrden og smeden. Begge var på fast løn, der næsten udelukkende blev betalt i naturalier.

Alle bøndergårde i Tråsbøl, ja alt jordegods i hele Lundtoft herred, blev i 1344 pantsat af hertug Valdemar til ridderen Henicke Limbek på Søgård. Efter Hennickes død overtog Luder Limbek i 1357 Lundtoft herred i pant af hertug Valdemar. Når pengene blev betalt, skulle han tilbagelevere herredet med undtagelse af Søgård og de andre godser, som han med rette havde bragt til sig. Henicke og hans sønner Blixte og Claus erklærede, at Søgård er og skal være de holstenske grever Henrik og Claus åbne slot. Den senere hertug Gerhard lovede i 1398, at han ikke ville indløse Lundtoft herred fra Claus Ahlefeldt, der nu sad på Søgård, så længe han levede. Pantet blev ikke indløst og Lundtoft herred forblev i Ahlefeldternes eje indtil dets konkurs og auktion i 1725.

I 1498 lykkedes det hertug Frederik på Gottorp, den senere Kong Frederik I, at erhverve 1/5 del af Ahlefeldternes besiddelser i Lundtoft herred. Derved opstod der hhv. adelige og kongelige/fyrstelige bønder i herredet. Som en følge heraf, kom de 9 bol i Tråsbøl til at bestå af 7 adelige bol og 2 kongelige bol. De fleste bol blev i løbet af 1600-tallet og begyndelsen af 1700-tallet delt i halvbol. 2 kongelige halvbol delte i midten af 1700-tallet det ene halvbol mellem sig, hvorved der opstod 2 trekvart bol, foruden det ene kongl. halvbol.

Under kejserkrigen 1625-1629, - gik Wallensteins tropper, - efter at have nedkæmpet de danske tropper ved Lutter am Barenberg i 1726 nordpå, op gennem landsdelen og videre op gennem Jylland, hvor de hærgede, plyndrede og afbrændte overalt, hvor de kom frem. Under Svenskekrigene i 1643-45 og 1658-60, gik det igen hårdt ud over bønderne. Ifølge kirkeregnskabet fra 1666, ligger der i Tråsbøl 2 halvbol hen som ødegårde og 2 som halv-ødegårde. I 1674 ligger der 5 halvbol i Tråsbøl hen som ødegårde. Det var en hård tid for

lokalbefolkningen, som det tog mange år at rette op på, og hjælp fra Ahlefeldterne på Søgård skulle man ikke forvente, højst udsættelser af betaling af den årlige afgift.

De adelige bønder var fæstebønder under godset og tilhørte godsejeren, og ejede ikke selv deres gårde og jorder. Bønderne drev jorden og betalte en afgift, dels i naturalier og dels ved at udføre arbejde på godset eller på en af dens ladegårde. Det første kaldte man landgilde, det andet hoveri.

De kongelige bønder var selvejere og fri for hoveri, kunne i stedet bruge deres kræfter på deres egen jord. Den frihed virkede positivt på bøndernes gåpåmod med en øget indtjening, der var medvirkende til, at de snart blev de ledende foregangsmænd i lokalsamfundet. Deres øvrighed var kongens embedsmænd på stedet, amtmanden og herredsfogeden.

De mægtige Ahlefeldter på Søgård gods var gennem årene blevet ejere af flere hundrede fæstegårde, vandmøller, skove og en halv snes ladegårde/avlsgårde/hollænderigårde. Disse ladegårde var alle bortforpagtet og blev delvis drevet af hoveripligtige fæstebønder. Ladegårdene var oprettet på den måde, at man nedlagde en landsby, tvangsforflyttede dens beboere og nedbrød dens bygninger. I stedet for blev der opført en stor hovedgård, der overtog hele landsbyfællesskabets jorder.

På den måde forsvandt landsbyen Kiding i 1716, som den sidste landsby Ahlefeldterne nåede at nedlægge inden dets konkurs og auktion i 1725. Landsbyen Kiding bestod på det tidspunkt af 17 halve bol og 4 kådnersteder og et samfund på omkring 170 mennesker med egen bondeskole og smedie.

Landsbyen Kiding var en landsby på størrelse med Tråsbøl med et jordtilliggende på 459 ha foruden Tralskoven og blev nu herregårdsmark til gården, der tog landsbyens navn.

Snart gik håndværkere i gang med at opføre små og store avlsbygninger, hovedbygning, smedeværksted, kådnerhus o.s.v. Kiding blev oprettet som en "hollænderigård", en mejerigård med 180 køer og med eget mejeri, der blev bortforpagtet. Jochim Hansen, Hollænder, gift med Maren, må være den første forpagter/hollænder på Kidinggård. Disse hollændere kom oprindeligt fra Holland, hvor mælkeproduktionen var blevet sat i system. Disse hollændere har overtaget forpagtningen af mejeridriften fra malkekvægbesætningerne på maange af de slesviske ladegårde og godser, deraf navnebetegnelsen hollænder. Indtil 1716 har fæstebønderne i Tråsbøl næppe været stærkt besværede af hoveri. Efter at de i 1716 blev hoveripligtige til Kiding, fortsatte de med at være det i de næste 130 år.

Ahlefeldterne opførte i slutningen af 1600-tallet et pragtslot i Gråsten og indrettede den med en så overdådig luksus, at det blev deres skæbne. Den sidste, grev Carl Ahlefeldt der døde i 1722, efterlod hele godskomplekset insolvent, hvorefter alle deres besiddelser gik på auktion i 1725.

Tråsbøl fæstebønders lange kamp på vej til friheden

Den 6. september 1725 var der liv og røre i Slesvig by. Folk fra nær og fjern var kommet til byen. Det var ikke just jævne folk som kræmmere eller stuedrivere, nej det var folk med pengeposen i orden, gode for både 20 og 30 tusind rigsdaler. Men hvad var der på færde?

Jo, der var såmænd kun en auktion, som der i forvejen var gået rygter om over hele landet. Carl Ahlefeldt til Søgård var på trods af sine store og sin næsten utrolige rigdom, kommet i håbløs gæld. Der var som det hed, - ingen der ville låne den tidligere kgl. statholder en daler, hvorefter alt hans gods blev sat på auktion.

Auktionskataloget fra 1725 beskriver både udsæd og kvægbesætning, hvilket giver et indblik i hvordan de enkelte gårde blev drevet. For Kidings vedkommende var halvdelen af markerne tilsået med korn, mens den anden halvdel lå hen med græs til græsning og hø. Som regel blev den ene halvdel tilsået med de forskellige kornsorter som rug, byg, havre og boghvede, den anden del hvilede som græsning. Her græssede malkekvæget, som nu næsten helt havde afløst tidligere tiders stuedrift.

Godsets værdi var af kreditorerne blevet anslået til 490.000 rdl. Det var købers marked, idet auktionen kun indbragte 253.000 rdl.

Hertug Christian August af Augustenborg købte Gråsten, Fiskbæk, Kiding samt Årup og senere kom Kelstrup til. Hertugen på Augustenborg blev nu den største godsejer i hele Nordslesvig. Det stod nu op til ham at afgøre, om bønderne som under Ahlefeldternes tid stadigvæk skulle være livegne og hovbønder, eller om de skulle få mere menneskeværdige kår at leve under.

Alle de adelige fæstebønder og kådnere i Tråsbøl og Bovrup fulgte med i købet. De skulle som hidtil fortsætte med at yde det kontraktligt aftalte hoveri på Kiding, ligesom også livegenskab og stavnsbåndet fulgte med.

Kiding blev drevet ved hjælp af forpagtere også kaldet pensionærer, der efter en licitation fik opgaven tildelt for en kortere årrække.

Lorenz Boysen var forpagter/pensionær af Kiding. Om bøndernes forpligtelser står der i § 4 i Lorenz Boysens forpagtningskontrakt i 1789 følgende:

Hvad angår driften af gården og udrettelsen af forefaldende er der lagt under gården 22½ bol i Tråsbøl og Bovrup, som årligt skal yde følgende arbejder:

§ 4

1. *Hvert bol bryder stedse 13 skæpper hartkorn således på alle måder, som det er almindeligt: pløjning, såning og indhøstning på en ansvarlig og sparsommelig måde og bliver dem til hver skæppe land 30 roder, á rode 8 alen i kvadrat tilmålt. Men hvad desuden er nødvendigt at forarbejde må forpagteren udføre med sine egne folk.*
2. *Høhøsten, (med undtagelse bag engen bag kostalden fra hvilken forpagteren selv skal bjerge med sine egne folk), skal foretages af de undergivne og når det er nødvendigt, skal hvert bol møde med to vogne og de dertil nødvendige folk.*
3. *Ved harvningen skal hvert bol årligt stille med to dygtige drenge.*
4. *I laden bliver der anvist bolsmanden ledige fag, hvor de kan sætte det indkørte korn.*
5. *Hvert bol skal årligt levere 8 stk. ko-klove.*
6. *Staldgødningen skal køres ud om sommeren til de stykker jord ved gården, som de undergivne skal forarbejde og her sættes i møddingsteder på hvert koppel. Dog må de undergivne ikke tilføje eller forårsage skade på forpagterens korn eller hvede.*
7. *Ligeledes bliver der 53 ugentlige håndtjenester af de kådnere, der ved den nye kontrakt er underlagt forpagteren. Disse skal fra påske til Michaelis, med undtagelse af høsttiden, være på gården fra kl. 7 morgen til kl. 7 aften og fra Michaelis fra om morgenen kl. 9 til om aftenen kl. 4. Der må selv ved tærskningen af enhver slags korn ikke pålægges dem andet, end hvad skik og brug er; de må ikke ulejliges med at medbringe andre redskaber end plejl og nødvendige koste.*

Denne § 4 går igen i mange kontrakter med meget små ændringer.

I 1811 kommer der et nyt reglement for Kiding og Fiskbæk godser. Det bestemmes bl.a. at samtlige undergivne er forpligtet til at yde 25 dages hånd- og spandtjenester på gården:

- a. *8 dage: pløjning, 5 om foråret og 3 om efteråret*
- b. *5 dage: korn- eller hø-mejning*
- c. *5 dage: til indkørsel af korn eller hø; hvert bol stiller med vogn og 2 mand*
- d. *4 dage: sender hvert bol en dygtig mejer og en mand til indkørsel af høet*
- e. *3 dage: bruges til udkørsel af staldgødningen fra gården til kopperne. Hvert bol stiller med vogn og to mand.*

Desuden er hvert halve bol forpligtet til, mod betaling, når det forlanges at køre korn, ca. 20 tønder til Aabenraa, Flensborg og Sønderborg. Også vedligeholdelse af gården var der afsat tid. Disse bestemmelser var holdt i almindelige former, og derfor voksede disse forpligtelser stadig i omfang, hvor bønderne år ud og

år ind måtte istandsætte lergulve og andre vedligeholdelsesarbejder. Hegnenes pasning krævede også megen tid, og hvor bestemmelserne her var holdt i samme almindelige former.

Samtidig med den nye hoveri-forordning for bolsmændene, fulgte også nye bestemmelser for kådnerne: 3 i Tråsbøl og 7 i Bovrup.

1. <i>kådner Peter Hansen Lund, kådner i Kidinglund</i>	3	dages	ugentligt	hoveri
2. <i>smed-kådner Friedrich Christensens enke Ide i Tråsbøl</i>	3	-	-	-
3. <i>kådner Christian Petersen Juhler på Kidingmark</i>	6	-	-	-

Foruden arbejdskraften, skulle bonden også stille med redskaber og trækraft. Derfor var bonden nødt til at holde flere heste, end han egentlig behøvede for at passe sin egen bedrift. Samtidig med at han skulle arbejde mange timer på hertugens marker, blev hans egen jord forsømt, eller i hvert fald ikke passet som han gerne ville.

I 1748 blev der foretaget en undersøgelse af kreaturholdet hos de gråstenske godser. Her har Tråsbøl bønderne i gennemsnit knap 3 køer pr halvbol, mens der til sammenligning er 4,5 ko hos de gråstenske bønder i Nørballer. Af arbejdsheste er der i snit 4 stk. pr. halvbol foruden 1 eller 2 føl.

Da hertug Christian August døde i 1754, overtog hans søn Frederik Christian alle faderens besiddelser. Han havde gjort tjeneste i den danske hær, men var dog kommet i et stærkt modsætningsforhold til det danske kongehus. Han var en dygtig administrator og var absolut ikke modstander af landboreformer, selv om han nøje vågede over, at han ikke derved gik glip af sine rettigheder.

I 1770/80'erne begyndte han at arbejde for en forbedring af bøndernes kår. Fæstet blev nogle steder afløst af selveje eller arvefæste, så den enkelte bonde kunne være sikker på, at hans efterkommere nød godt af hans arbejde. Det afgørende var dog, at gårdmanden ikke i kraft af arvefæstet blev fritaget for hoveri - fæstebønderne i Tråsbøl blev ikke fritaget for hoveri.

I Tumbøl var der efter lange tvistigheder med herremanden, endeligt lykkedes bønderne at vinde over ham ved overretten i Slesvig og blive herre i eget hus. I slutningen af 1700-tallet blev Ladegård bønderne i Felsted herre i eget hus. Under Skovbølgård var der et enkelt bol i Svejrup der blev frikøbt, mens resten måtte vente til år 1800. Samme år blev der foretaget en udparcellering af 29 parceller fra herregårdsmarken. Kådnerne her måtte vente til 1804, hvor de fik selveje og blev fri for hoveri.

Fæstebønderne i Tråsbøl skrev til hertugen, at nu måtte turen til at blive frie bønder være kommet til dem. De skrev, at på grund af hoveriet på Kidinggård, - kunne de ikke på behørig måde udnytte deres bols jord, så længe disse forhold varede. Og videre, de kunne ikke tage fæste på deres gårde og indløse fæstebrevene og bad om, at der måtte tages hensyn angående fæstet, indtil hoveriforholdet var blevet ordnet. Dette afviste hertugen at gå med til - det skulle blive ved den hidtidige forfatning!

I 1794 døde hertug Frederik Christian og hans søn af samme navn, overtog alle faderens besiddelser. Han var på alle måder en betydelig mand. Tolerance var hans ideal, men samtidig var han en aristokrat til fingerspidserne. Som ung blev han gift med Frederik 6.s' søster Louise Augusta og blev knyttet til centraladministrationen i København. Her tilbragte han det meste af sin tid, indtil han i 1810 tog sin afsked. I 1796 kom bønderne under Kiding og Fiskbæk til ham, da forpagtningen var udløbet og bad om at hoveriet måtte blive afskaffet og få ejendomsretten til deres gårde. Hertugen resolverede, at det var hans hensigt, at "den hidtidige hoveritjeneste som forrettes af samtlige undersåtter på vore gråstenske godser, skal ophæves, mod erlæggelse af en bestemt sum penge, at de implicerede som følge heraf vil få betingelserne meddelt, så snart den nødvendige forandrede indretning af godser kan træffes". Med andre ord, de kunne vente at få arvefæste og afløsning for hoveriet - men foreløbig skete der intet. Bønderne blev utålmodige og henvendte sig igen i 1798 til hertugen, og bad om at løftet fra 1796 måtte blive ført ud i livet. Deres gårde var meget forfaldne og under de nuværende omstændigheder havde de ikke råd til at holde dem vedlige. Hertugen svarede: "På grund af indtrufne omstændigheder kan deres ansøgning ikke efterkommes". Hertugen havde givet sit ord og brød det, men hvorfor ændrede hertugen pludselig holdning?

I 1802 kommer han ind på spørgsmålet og siger, at han vil forbeholde sig ejendomsretten til sine mange besiddelser, ”som jeg ved den uoverlagte uddeling af arvefæstebreve i de forrige år har tilføjet så stor og ubodelig skade”.

Når hertugen skiftede kurs, skyldtes det hans rådgivere. Selv sad han som regel i København, langt væk og uden indsigt i sine undersåtters dagligdag. Hans nærmeste rådgivere på slottet i Gråsten var hofråd Hinrichsen og Matthiesen. Mathiesen var ikke nogen særlig ven af reformer, hvorimod Hinrichsen så anderledes på det. Hinrichsen skriver i 1798 til hertugen, at det vil være vanskeligt at sige nej til bønderne på Kiding og Fiskbæk, både ”ud fra de gode principper til fremme af de herskabelige interesser og på grund af de ved slutningen af det 18. århundrede gældende grundtanker om ejendom, frihed og lighed”. Alligevel lyttede hertugen mere til sin landbrugskyndige rådgiver, kammerherre Buchwald, der stærkt frarådede den af Hinrichsen foreslåede udparcellering af ladegårdene og var imod hoveriafløsning. Han mente heller ikke, at hertugen var bundet af sit tidligere afgivne løfte og Buchwald sejrede.

Men bønderne gav ikke op, og i de følgende år blev der forhandlet frem og tilbage. Hertugen fremkom med et tilbud, hvorefter livegenskabet blev ophævet og at der blev indført arvefæste på ret ugunstige vilkår. Det ville bønderne i Kiding og Fiskbæk ikke gå med til og som de sagde, ville de stadig forblive indespærrede under et åg som i sandhed næsten ikke var til at bære. I skarpe ord bebrejdede de hertugen, at der var givet dem udtrykkelige løfter såvel skriftligt som mundtligt og de truede med at benytte andre midler til at få deres ret. Striden endte med en proces som bønderne tabte, selvom de så afgjort havde ret.

I 1802 prøvede bønderne med det gode og udtrykte deres anger og bad om godt vejr! Hertugen var villig til at gå med til en arveforpagtning på 98 år, således, - at alle ejendomme og bygninger derefter skulle gå tilbage til hertugen. Hoveriet skulle fortsætte som før. Men bønderne ville have rigtigt arvefæste, og de ville have hoveriet fastsat. Hertugens tilbud blev afvist af næsten alle bønderne.

Den 13. december 1802 indgik bønderne en kollektiv ”sammensværgelse”. De underskrev et løfte på dansk, hvori det bl.a. hed: *”hvad vort fæste angår, så forpligter vi os her alle sammen på vor ære, tro og love, at vi alle vil stå fast som én mand udi hvad tilfælde det kan være”*.

Overinspektøren prøvede forgæves på at få dem overtalt til at gå ind på hertugens tilbud, med bønderne stod fast!

I 1805, da den store forordning om livegenskabets ophævelse i hertugdømmerne var udkommet, tog bønderne spørgsmålet op igen. Det var atter arvefæstet og fastsættelsen af hoveriet der var det springende punkt. Som forholdene lå, skulle de ikke vente nogen imødekommenhed fra hertugens side og det lykkedes heller ikke denne gang at nå til en fredelig ordning. En kommission blev nedsat til at løse uenigheden, men den kom ingen vegne med bønderne. Sagen blev derefter indbragt for Overretten i Slesvig, hvis kendelse gik ud på, at bønderne skulle tage imod det foreslåede arvefæstebrev og hoverireglement.

Men bønderne faldt ikke til føje. I skarpe ord henvendte de sig til hertugen: at hvis de skal forrette det fastsatte hoveri, måtte de gå til grunde. De gør opmærksom på, at arbejdet på hovmarken er meget strengere end arbejdet hjemme, da hvert halvbol skal yde over 70 dages årligt hoveri. Men det kom de ingen vegne med og deres kamp fortsatte. Sagen blev endnu engang ført ved Overretten, ja, selv til cancelliet, men det ændrede heller ikke noget.

Tiden gik, de var blevet frie bønder, havde fået arvefæstebrev på deres gårde, men sliddet på hovmarkerne var uændret og for en fri bonde uværdigt.

Den lærde hertug Frederik Christian døde i 1814 og blev efterfulgt af sin søn Christian August. Han er kommet til at stå som Slesvig-holstener og som Danmarks fjende frem for nogen.

Han var som faderen en begavet mand og han kunne være charmerende og forstod at vinde sig venner. Han var en aristokrat og var opdraget til stejlt at stå på det, som han mente var Huset Augustenborgs ret: arvekravet til Slesvig og Holsten, når og hvis det danske kongehus's mandslinje uddøde. Hans broder Prinsen af Nør havde samme indstilling. De to brødre modarbejdede den danske konge og med den indstilling, var der ikke godt i vente for Danmark.

Hertug Christian August II af Augustenborg 1798 - 1869

I Stænderforsamlingen i Slesvig blev Hertug Christian August II. Slesvig-Holstenismens og tyskhedens fører. Han udnyttede sin position, sine penge, sin indflydelse og sin personlige charme til at skaffe sig tilhængere og til at modarbejde alt det der var dansk. Han havde selskabelig omgang med sine nærmeste naboer på de små herregårde, som Kittel på Skovbølgård og vandt dem for sig.

Vi er nu i 1838 og endnu engang bad bønderne på Kiding og Fiskbæk om afløsning for hoveriet, men heller ikke denne gang kom man til en afklaring. To år senere rejste bønderne sagen på ny og henvendte sig på dansk til kong Christian 8. men det kom der heller ikke noget ud af, kancelliet gav afslag. Så gik de med et bønsskrift til stænderforsamlingen, hvor de udførligt gør rede for det hoveri som de skulle yde. De fremsførte: ægt-kørsel til de nærmeste byer, reparationsarbejder ved de to hovedgårde, pløjning i 16 dage, 8 dages arbejde i høhøsten med én mand, fem dages høstarbejde med to mand, tre dages udkørsel af gødning med én vogn og to mand, gærdning (hegning) af hovmarken, vedligeholdelse af veje og bygninger og div. mindre hoveri.

I 1846 blev sagen rejst igen og nu lykkedes det endeligt at få en afgørelse. Fra 1. maj 1847 blev hoveriet på Kiding og Fiskbæk afløst. I afløsning skulle bønderne betale 650 rigsdaler pr. gård og bønderne havde sejret i den lange kamp mod overmagten. Efterkommerne efter disse stærke og modige bønder, der i mere end 50 år tog kampen op mod den mægtige hertug og som ikke ville bøje sig for hans påbud - var fra nu af og fremover frie og selvstændige bønder.

Augustenborgerne måtte forsvinde fra slottet, første gang i 1848, og efter treårskrigen overtog den danske stat alle hertugens godser mod en erstatning på 6 mill. kr.

Kilder: Sdr. Månedsskrift 1944: Kidings historie Povl Baungaard Jensen v/ Povl Baungaard Jensen
Sdr. Månedsskrift 1950: Augustenborgerne og de gråstenske godser v/ Johan Hvidtfeldt
Kampen om ophævelsen af livegenskabet i Slesvig-Holsten 1795-1805 v/Johan Hvidtfeldt

Svejrup - gårde og kåd

Landsbyen Svejrup

Stednavnet Svejrup kommer fra det oldnordiske "Sveigr", videre af det gammel danske mandsnavn "Sweghi", senere "Sueroppe" og "Swerop", til navnet Svejrup som er kendt gennem 300 år.

Landsbyen hørte oprindeligt til Lundtoft Herred, men blev i 1344 pantsat til Johannes Limbæk. Pantsætningen forlængedes af broderen Lyder i 1357. Det var begyndelsen til, at herrerne på Søgård for alvor fik indflydelse i Lundtoft Herred og på deres bønder. I 1398 overgav grev Gerhard pantet til Claus Ahlefeldt, der ved giftermål var blevet herre på Søgård. Ahlefeldterne erhvervede sig efterfølgende igennem giftermål og ved køb mange ejendomme i området, der i året 1543 blev opgjort til 252 gårde.

Svejrup i 1500-1600-tallet

I 1543 hørte de fire helbol i Svejrup under greverne på Søgård, Frantz v. Aneueldes Lanster og Gregorius v. Alleueldes Lanster. Greverne var ikke på talefod med hinanden, så de havde delt Søgård gods ligeligt imellem sig. De havde endog bygget en høj mur på tværs af slotsgården på Søgård, der delte slottet i to lige store halvdele.

Et helbol blev i 1543 i skat takseret til 2 plove, der på det tidspunkt var lig med 2 gylden pr. plov, og det var rigtig mange penge. Alle helbol lå samlet i byen og var underkastet livegenskabet og hoveriet til godset. Fæsterne af et bol havde ikke mulighed for at fraflytte godsdistriktet uden deres tilladelse.

Landsbyen måtte som alle andre landsbyer i 1600-tallet igennem tre hærgende krige: Kejserkrigen 1627 - 29, Svenskekrigene 1643 - 45 og igen 1657 - 60. Der blev røvet, voldtaget, plyndret og afbrændt huse overalt, hvor de hærgende soldater kom frem, og det medførte stor nød og elendighed. I 1666 er to helbol nævnt med et w (wust = ødegård), der i en årrække lå hen som ødegårde og to helbol som halv wust.

Svejrup var den landsby i sognet, som det gik værst ud over i krigstiden. En medvirkende årsag til det store antal forladede ødegårde har utvivlsomt været Svejrups strategiske beliggenhed, på landevejen fra Aabenraa til Sønderborg. Her ved alfarvej har det været nemt for lejetropperne at røve og hærge, når de kom forbi.

Svejrup i 1600-1700-tallet

Af kirkeregnskaber 1636 -1700, kirkestoleregister 1613 og 1692 og jordebog 1709 fremgår det, at der er 6 helbol i Svejrup, fremfor de i 1543 nævnte fire helbol.

Sv. 5. helbol delt i halvbol, blev 1706 udflyttet til Ny Skovbøl.

Sv. 6. Terkels helbol der lå nordligst i landsbyen Svejrup, er nedlagt i slutningen 1600-tallet og overgået til godset Skovbølgårds ejerskab og jurisdiktion.

I året 1703 blev godset Skovbølgård med tilhørende arvefæstebol, kåd og inderste solgt til grev Frederik Ahlefeldt på Søgård og godset blev nu degraderet til en ladegård under Søgård. Med købet var det uden tvivl for gennem rationalisering af jorden, forbedre at kunne udnytte de store godsområder, som de nu stod som ejere af. Købet betød, at Ahlefeldt'erne nu ejede alt det gods i Lundtoft Herred, som ikke var selveje eller lå under Tønder Amt. Med rationaliseringen blev alle gårde gjort lige i størrelse og afgift.

Efter Carl Ahlefeldts død i 1722 viste det sig, at hans bo var konkurs, hvorefter alle hans besiddelser blev bortsolgt ved en stor auktionen i 1725.

1725 Nicolai Paulsen overtager ved auktionen i 1725 godset Skovbølgård med alle besiddelser i Svejrup og Skovbøl ejerlav.

Skovbølgård havde derefter forskellige ejere, og blev omkring 1732 overtaget af Justitsråd Koch i Aabenraa. Han var en stridbar og bidsk herre, der med stor ihærdighed hævdede de rettigheder, som livegenskabet gav ham over hans bønder.

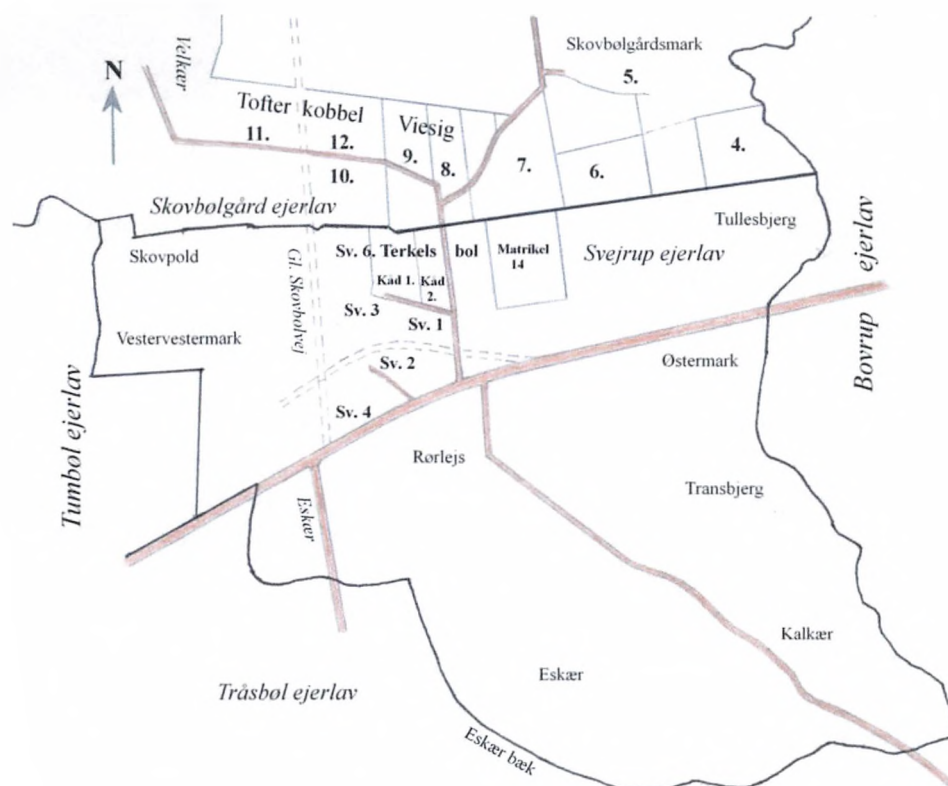
Justitsråd Koch boede i Aabenraa og lod den nuværende smukke hovedbygning opføre.

Skovbølgård blev i 1784 solgt til Peter Ægidius, der karakteriseres som et retsindigt menneske uden falskhed, en fjende af strid og processer og en forstandig person. Han havde i 1784 solgt to gårde i Svejrup til selveje, (Gl. Skovbølvej 1 og 1x), idet den nye ejer samtidig blev fritaget for livegenskabet. Efter hans død i 1796 fortsatte hans enke Anna Marie Thomsen med at sælge ud af godssets besiddelser. Af kontrakter fra året 1784 fremgår det, at bolsmændene kan frikøbe deres ejendomme, det gælder ikke kun for Svejrups vedkommende, men også for øvrige dele af Skovbølgårds besiddelser.

Den 1. maj 1800 frikøbte bolsmændene i Svejrup og Skovbøl deres gårde for en købesum på 1000 rd. og blev nu fri af livegenskabet, foruden at enkelte inderst- og kådnersteder også blev frikøbt. I 1804 blev der oprettet kontrakt med de sidste kådnerne, som nu også fik deres ejendom fri af livegenskabet. Prisen for et kådnersted var 500 rdl., men de skulle dog forrette noget hoveri i høstens tid. Ligeledes blev resten af inderst-stederne, også kaldet småhusene, frikøbt i 1816.

Svejrup - gårde og kåd

På kortet ses det næsten snorlige vest-østligste skel mellem de to ejerlavsgrenser, der sikkert stammer tilbage fra rationaliseringen i begyndelsen af 1700-tallet.

Kort over Svejrup by og ejerlav 1709, hvor de beskrevne bol og kåd lå placeret i byen, indtil udskiftningen i 1776. Den stiplede og krumme vej, er den oprindelige landevej gennem byen. Den nye Sønderborglandevej, der i 1851 blev udrettet og udbygget i 16 alens bredde og fik derved en ændret linjeføring uden om byen.

Fortegnelse og adresse over fæstere/ejere af bol Svejrup.

	1709	1803	1921	Adresse
Sv. 1 a.	Hans Wollesen	Peter Asmussen Matzen	Matthias Matthiesen	Kalkær 6
Sv. 1 b.	Hans H. Böttger	Rasmus A. Jendresen	nedlagt-Asmus Petersen	Kalkær 3
Sv. 2 a.	Hans Clausen	Peter Petersen Jørgensen	Asmus Petersen	Kalkær 3
Sv. 2 b.	Jørgen Clausen	Peter Clausen	Jørgen Petersen Clausen	Sønderborgv. 204
Sv. 3 a.	Peter Jørgensen	Marcus Petersen Lund	Jacob Clausen	Gl. Skovbølvej 1
Sk. 3 b.	Nis Petersen Gott	Jep Rasmussen	nedlagt-delt	Gl. Skovbølvej 1
Sk. 4 a.	Peter N. Tagmoes	Jørgen Iversen	Hans Peter Iversen	Sønderborgv 185
Sk. 4 b.	Peter (R)asmussen	Peter A. Marcussen	Asmus Jessen Juhler	Sønderborgv. 188
Sv. 5.	Helbol delt i halvbol og blev i 1706 udflyttet til Ny Skovbøl.			
Sv. 6.	Terkels helbol der lå nordligst i landsbyen, er nedlagt i slutningen 1600-tallet.			

Sv. 1. Helbol. 1636 Fr. v. Ahlefeldt på Søgård

1613 nævnes Hans Jensen på helbolet
 1666-74 nævnes Anders Hansen
 1695 nævnes Hans Wollesen
 1700-01 nævnes Anders Hansen

Helbolet deles i to halvbol på hver 5/8 bol.

Sv. 1 a. Halvbol, Kalkær 6

1709 Hans Wollesen, førhen fyrstelig bolsmand i 26 år på halvbolet Varnæshoved nr. 3.

Hans Hansen kaldt Hans Wollesen f. ca. 1656 i Varnæsvig, ingen børn.

1717 Rasmus Matzen f. ca. 1690 i Bovrup, død 1753, 64 år.

Gift 1x 1717 Kirsten Michaels dt i Bovrup, f. 1691, død 1719, 28 år,

Børn: 1. Matthies Rasmussen f. 29.12.1718, død 1719.

Gift 2x 25.06.1719 Silla Christians dt fra Trappen, Rinkeæs, f. ca. 1687, død 1733, 46 år.

Børn: 1. Rasmus f. 26.05.1720, se nedenfor, 2. Matthies f. 18.03.1722, 3. Christen f. 1724, død 1736, 11 år, 4. Marie f. 25.02.1730.

Ca. 1746 Rasmus Rasmussen Matzen søn, f. 26.05.1720, død 1.05.1780, 59 år.

Gift 1x 25.11.1746 enken Anna, f. ca. 1705, død 4.09.1755, 49½ år, d.a. Jeppes dt i Klipleve, (*enke efter kådner i Svejrup Hans Petersen f. 1708, død 1745, 36 år, s.a. Peter Rasmussen Sv. bol 4 a., - g. 1732 i Klipleve med Ann Jeppes dt, - 4 børn, Maren, Peter, Jep og Ann - (Ann f. 1745 i Svejrup g. 3.11.1769 kgl. kådner Peter Petersen Møller, Varnæsvej 543x i Felstedskov).*)

Børn: 1. Ellen f. 28.07.1747, g. 1774 Johan Johansen, bol Nø. 6 a. i Nørballe.

Gift 2x 18.07.1762. Karen f. 1733, død 4.09.1773, d.a. smed Peter Petersen og Mett i Bovrup

Børn: 1. Peter f. 6.06.1763, se nedenfor, 2. Asmus f. 28.12.1765, død 1763, 3. Nis f. 10.02.1767, se nedenfor, 4. Asmus f. 3.02.1770, død 1770, 5. Ann f. 21.05.1771, g. 1821 enkemand Peter Hansen i Bovrup

Gift 3x 1774 Ann Clausen f. 23.10.1749, død 19.09.1775, 28 år, d.a. Claus Jørgensen og Ingeborg, Sv. 2 b.

Børn: 1. Cathrin f. 12.09.1775.

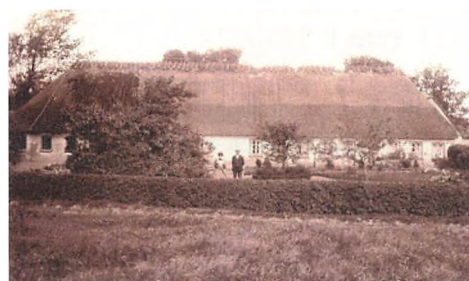
Gift 4x 9.04.1779 enken Merret f. 1717, død 19.03.1796, 79 år, d.a. bolsmand Johan Jepsen og Merret, bol nr. 30 i Varnæs.

Merret gift 1x 1753 Jørgen Andersen, 2 x 1755 Jes Christensen, 3 x 1766 Peter Petersen Bonde,

Adeliges Gut
 Schobüll Gaarde - 1846
 Skelsten mellem Svejrup
 og Skovbøl ejerlav

- 1780 Peter Asmussen Matzen søn, f. 6.06.1763, død 27.01.1826, 62 år, ugift.
- 1826 Nis Asmussen Matzen bror, f. 10.02.1767, død 21.11.1840, 73 år, ugift.
- 1835 Asmus Jørgensen Alsing, Sandemand, formynder for Cathrine Marie Petersen Clausen i Svejrup. Asmus Jørgensen Alsing f. 21.06.1812, død 23.01.1880, 67 år, s.a. Jørgen Asmussen Alsing og Anna Christina, bol Sk. 5 b. i Skovbøl.
 Gift 29.10.1836 Botilla f. 1.01.1817, død 13.12.1895, d.a. Johan Johannsen Schmed og Abel, bol Nø. 6 a.
 Børn: 1. Cathrina f. 16.11.1839, g. 1864 Hans Petersen Hissel, bolsm. Tu-byg. 30, 2. Anna Christina f. 9.01.1842, se nedenfor, 3. Abel (Offel) f. 22.02.1845, g. 1868 Hinrich Asmussen Bunde i Felstedskov, 4. Nissine Elina f. 22.04.1850, g. 1877 Jes Peter Christensen, forpagter på Tumbøl Møllegade 15.
- 1872 Hans Hansen Atzer (Sv.s.) f. 6.08.1831, død 22.03.1908, 76 år, s.a. Jes Hansen Atzer og Ingeborg, bol Tr. 6 b.
 Gift 7.11.1862 Anna Christina f. 9.01.1842, død 19.10.1925.
 Børn: 1. Jessine Marie f. 6.04.1871, g. 1896 Peter Ludvigsen fra Avnbøl, forpagter i Toghale, 2. Dødfødt 30.06.1873.
- 1899 Johann Johannsen Fink f. 24.05.1844, s.a. skrædder og bolsmand Johan Jepsen Fink og Anne Elisabeth i Bovrup
 Gift 15.07.1879 Christine Damm f. 21.07.1851, d.a. bolsmand Christen Petersen Damm og Dorothea Magdalene i Bovrup.
- 1907 Christian Johannsen Fink søn, f. 19.03.1882
 Gift 10.05.1907 Eline Margrethe f. 20.02.1886, d.a. gdr. Hans Berthelsen Møller og Marie i Genner
- 1911 Peter Hansen Bolbro f. 30.04.1860, fhv. gdr. Varnæs Vestermark 3., s.a. kådner Peder Hansen Bolbro og Marianne i Bovrup.
 Gift 29.01.1886 i Varnæs kirke med Mathilde Christine f. 7.10.1861, d.a. hufner Rasmus Hansen og Ellen i Varnæs.
- 1913 Peter Høy, fhv. gdr. Østerholm, f. 14.05.1880, død 15.06.1937, s.a. gdr. Peter P. Høy og Marie f. Dreyer, se Tr. 2 a.
 Gift 3.02.1905 Anna Marie f. 10.05.1878, død 9.12.1964 i Virum, d.a. kromand Henrik A. Petersen og Marie i Ullerup.
- 1914 Matthias Matthiesen f. 26.09.1869, død 19.03.1935, 65 år, s.a. gdr. Johannes og Helene, i Surløkke, Dybbøl.
 Gift Anna Dorothea f. 4.08.1867, d.a. kådner og skrædder Jørgen Hoy og Kathrine Marie Hansen i Hørup.
 Børn: 1. Helene f. 6.01.1902, 2. Mathias f. 19.07.1904, se nedenfor, børn er født i Ullerup sogn.
- 1932 Ejendommen brænder - der opføres en ny ejendom.
- 1936 Matthias Matthiesen søn, f. 19.07.1904.
 Gift 5.04.1929, f. 22.07.1929, død 2.01.1931, 25 år, d.a. gdr. Hans Peter Hansen og Anne Marie i Stepping.
 Børn: 1. Gerhardt f. 19.11.1929.

Kalkær 6, den gl. gård, foto ca. 1900

Gift 2x Gunta Marie Christine Lei

Børn: 1. Marianne f. 27.03.1935, døbt i den tyske frimenighed i Gråsten.

1937 Jørgen Hansen f. 3.11.1908, død 4.07.1964, s.a. Landmand Jørgen Hansen og helene Jørgensen i Kobberholm, Adsbøl sogn.

Gift 9.04.1937 i Adsbøl kirke med Margrethe Marie f. 13.08.1912 død, 2008, d.a. gdr. Peter Hansen og Helene Dorthea Jørgensen i Bøgeskov, (Bøjskov).

Børn: 1. Peter f. 11.04.1938, død 1939, 2. Jørgen Iver f. 24.07.1941, g. Marga Petersen Hissel, 3. Frede Peter f. 28.10.1945, se nedenfor.

1978 Nyt aftægts hus opført i haven, sydøst for stuehuset.

1978 Frede Peter Hansen søn,
Gift med Sonja Sommerlund.

Ejendommen nedlægges og jorden, på nær bygninger og 4.607 m², frasælges til:
Chresten Lorenzen Aps i Snogbæk

2009 Lorenz og Christian Lorenzen, Øster Snogbæk.

2016 Peter Schjødt Christensen og Simone Sandhøj Jørgensen.

2023 Christian Skjoldemose Mathiasen

Sv. 1 b. Halvbol, udflyttet 1776 til området nord for ejendommen Kalkær 3.

Ca. 1702 Hans Hansen Bøttger fra Fiskbæk, Adsbøl sogn, f. ca. 1673, død 1746, 73 år.

Gift 1701 Maren, død 1725, d.a. Rasmus Hansen og Boeld, bol Ki. 2 b. i Kiding.

Børn: 1. Hans f. 1708, 2. Mariecken f. 1711, 3. (R)asmus f. 1714, se nedenfor, 4. Christian f. 1719, død 24.08.1795, 76 år, g. 1746 Maren, d.a. Peter Hansen og Ingeborg i Felsted, 5. Jens f. 1724.

Gift 2 x 1726 Gunder f. 1685, død 1739, 54 år, d.a. Peter Christensen Schneider og Maren, bol Fe. 9. b¹
Børn: 1. Peter f. 5.03.1729.

Ca. 1740 (R)asmus Hansen, søn, f. 1714, død 30.06.1773, 59 år.

Gift 19.11.1739 Boeld f. 1717, død 7.02.177, 59 år, d.a. Asmus Jørgensen Skytter og Kiesten, bol Sk. 5. a.

Børn: 1. Maren f. 14.12.1742, se nedenfor, 2. Asmus f. 9.11.1745, død 2.10.1784, g. 1783 Kiesten Christensen fra Rørkær i 8 md., 1 barn der er død, 3. Hans f. 4.10.1753, død 1815, g. Johanne Paulsen død 1797.

1766 (R)asmus Jørgensen (Sv.s.) f. 20.02.1743, død 11.02.1815, 74 år, s.a. Jørgen Hansen og Maria, bol Fe. 2. b.

Gift 24.11.1766 Maren Asmussen f. 14.12.1742, død 22.05.1812, 71 år.

Børn: 1. Boeld f. 19.07.1767, g. Chresten Jensen i Kværns, 2. Rasmus f. 14.02.1771, se nedenfor, 3. Marie f. 3.09.1778, g. bolsmand Peter Petersen i Bovrup.

1795 Rasmus Asmussen Jendresen søn, f. 14.02.1771, død 8.01.1843, 72 år.

Gift 12.04.1793 Ingeborg f. 20.05.1770, død 26.08.1832, 62 år, d.a. bolsmand Peter Jessen og Maren i Bovrup.

Kalkær 6 efter nyopførelsen i 1935

Børn: 1. Asmus f. 28.11.1793, død 1797, 2. Maren f. 15.02.1795, død 1816, 3. Marie f. 2.06.1799, død 10.05.1841, g. Peter Petersen, bol Sv. 2 a. Kalkær 3, 4. Ann Botilla f. 17.12.1803, død 1818.

1800 Ejendommen frikøbes fra godset Skovbølgård.

1825 Halvbolet nedlægges og sammenlægges med halvbolet Sv. 2. a., Kalkær 3.

Sv. 2. Helbol. 1636. Fr. v. Ahlefeldt på Søgård

1543 nævnes Nis Hessel på helbolet

1613 Rasmus Hessel

1636 Asmus Jørgensen - Jørgen Duus

1636-74 Nis Jørgensen fra Kiding - 1666-74 er bolet wust.

Claus Hansen (Sv.s.), førhen bolsmand på bol Ki. 6 a. i Kiding.

Claus Hansen (Sv.s.) f. ca. 1630, død 1712, 82 år.

Gift Maren f. ca. 1634, død 1722, 88 år, d.a. bolsmand Nis Jørgensen

Børn: 1. Jørgen f. ca. 1658 i Kiding, 2. Hans f. ca. 1668, se nedenfor, 3. Karen f. 1670, g. 1699 Peter Thamsen i Skovbøl.

Bolet deles i to halvbol mellem brødrene Hans Clausen Sv. 2 a. og Jørgen Clausen Sv. 2 b.

Sv. 2 a. Halvbol. Kalkær 3.

1691 Hans Clausen f. ca. 1668, død 1740, 72½ år.

Gift 1691 Anna f. ca. 1656, død 1724, 68 år, d.a. Jørgen Rossen Alsing og Anna, bolsm. Sk. 2 a.

Børn: 1. Maren f. 1692, se nedenfor, 2. Anna f. 1694, 3. Elline f. 1696, død 1698, 4. Jørgen f. 1698, død 1710, 5. Ingeborg f. 1700, 6. Dødfødt 1701, 7. Caren f. 1705, død 1705.

1730 Nis Petersen (Sv.s.) f. ca. 1691, død 1746, 55 år, s.a. Peter Christensen og Maren i Bovrup.

Gift 1715 Maren f. 1692, død 1756, 64 år.

Børn: 1. Peter f. 1718, død 1745, 26 år, 2. Anna f. 1720, 3. Magdalene f. 1723, se nedenfor.

1748 Peter Jørgensen (Sv.s.) f. 7.12.1707, død 13.01.1791, 84 år, s.a. inderst Jørgen Jessen og Maren i Felstedskov. Tjente 4 år på Buskmose, 18 år på Kiding som bauknægt og foged hos Jes Hollænder.

Gift 6.10.1745 Magdalene f. 1723, død 14.03.1804, 81 år,

Børn: 1. Marie f. 22.10.1746, død 9.05.1785, g. 1770 Rasmus Marcussen bolsm, Sv. 4 b., 2. Peter Petersen f. 1748, se nedenfor, 3. Trinke f. 1754, død 9.08.1783, 28 år.

1776 Peter Petersen (Jørgensen) søn, f. 1748, død 14.11.1808, 60½ år.

Gift 8.10.1776 Anna Marie f. 24.04.1756, død 3.07.1786, 30 år, d.a. bolsm. Hans Chr. Petersen og Kirsten i Tumbøl.

Børn: 1. Malene f. 6.08.1777, g. 1797 bolsmand Jes Jørgensen, bol Tr. 3a i Tråsbøl. 2. Kirsten f.

31.03.1779, g. 1804 skolefaktor Christian Jepsen i Tråsbøl, 3. Ann Trinicke f. 18.11.1780, 4. Peter f.

2.11.1781, død 1785, 3 år, 5. Trinicke f. 27.01.1784, 6. Hans Christian f. 30.03.1786, død 1787, 1 år.

Gift 2x 20.10.1786, Ingeborg f. 10.10.1755, død 25.07.1819, d.a. bolsm. Asmus Petersen Bonde og Ellen, Nø 4 a. i Nørballe.

Børn: 1. Asmus f. 1788, død 1797, 2. Peter f. 1.04.1790, se nedenfor, 3. Hans Christian f. 6.05.1792, død 4.12.1829, 4. Anna Marie f. 18.05.1795, g. 1824 Hans Lorentzen Hørtoft, Sv. 3 a.

1800 Ejendommen frikøbes fra Skovbølgård.

1809 Peter Petersen søn, f. 1.04.1790, død 5.07.1834, 44 år

Gift 18.09.1819 Maria Asmussen Jendresen f. 2.06.1799, død 10.05.1841, 42 år, d.a. bolsm. Rasmus Asmussen Jendresen og Ingeborg, Sv. 1 b.

Børn: 1. Asmus Jendresen f. 13.01.1820, død 15/1 1826, 2. Peter f. 3.10.1821, 3. Ingeborg Maria Petersen f. 19.01.1823, død 5.12.1868, g. bolsm. Jørgen Festersen, Hybjerg, Tumbøl, 4. Asmus Petersen f. 15.08.1826, se nedenfor, 5. Peter f. 16.06.1828, g. 21.06.1855 m. Maren Hansen Steg, 6. Anna Botilla f. 11.06.1831, død 6.03.1902, g. enkemand Jørgen Festersen, Hybjerg, Tumbøl.

Ca. 1836 bestyrer/forpagter Jens Iversen f. 25.11.1810, død 10.01.1870, s.a. skolelærer Jørgen Iversen og Christine Margrethe Boysen i Tråsbøl.

Gift 3.06.1836 enken Maria Asmussen Petersen f. Jendresen, død 10.05.1841.

Børn: 1. Marie Kjestine f. 5.08.1836, g. 1859 Hans Thomsen i Tumbøl, 2. Christine Margrethe f. 21.05.1838, død 1841, 3½ år, 3. Maren Christine f. 27.05.1840, g. Jes Chr. Nissen i Bjerndrup.

Gift 2x 3.06.1842 Maria Christina Lorenzen, d.a. Jørgen Lorenzen og Maria Dorothea Landorf i Broager

Børn: 1. Christina Margrethe f. 5.05.1842, g. 1879 Hans Peter Asmussen i Tumbøl mose, 2. Jørgen f. 6.11.1843, død 1845, 3. Jørgen Iversen f. 16.10.1845, voksede op hos en onkel og tante i Kliplev og gift 3.09.1869 i Kliplev kirke med Marie Sophie Margrethe Hedevig Therkelsen, 4. Mette Christina f. 2.12.1847, 5. Helene Iversen f. 8.04.1850, g. 1874 Hans Peter Petersen i Bovrup, 6. Anna Maria Iversen f. 22.06.1852, 7. Jens Chr. Iversen f. 2.12.1854, 8. Botilla Maria Dorthea f. 10.05.1857, 9. Ingeborg Maria f. 22.05.1860, 10. Peter Iversen f. 22.08.1864.

1854 Asmus Petersen, søn f. 15.08.1826, død 7.09.1878 i Svejrup, 52 år.

Gift 19.11.1852 Anna Margrethe Nissen f. 1825, død 10.06.1905, 80 år, d.a. Hufner Nis Hansen Nissen i Sdr. Hostrup og Maren f. Hansen.

Børn: 1. Maria Petersen f. 16.09.1853, død 27.11.1853, 2. Peter Petersen f. 28.11.1854, se nedenfor

1878 Peter Petersen, søn f. 28.11.1854, død 27.02.1937, 82 år

Gift 7.02.1879 Wilhelmine Nicoline Ernestine Pauline f.

26.09.1855 i Bov, død 22.02.1928, 73 år, d.a. bager Jacob Paulsen i Bovrup og Anna Margrethe Hansen.

Børn: 1. Asmus Petersen f. 23.11.1879, se nedenfor, 2. Peter Petersen f. 28.07.1882.

N.B. Asmus Petersen nævnes 1868 som byforstander i Skovbøl/Svejrup i Amtbezirk Feldstedt

1906 Asmus Petersen søn, f. 23.11.1879, død 17.02.1951, 71 år

Gift 27.04.1906 Anna Marie f. 31.01.1882, død 25.02.1956, 74 år, d.a. Nis Petersen Clausen i Svejrup

Børn: 1. Anna Margrethe f. 25.02.1907, g. 1935 Jens Petersen i Blans, 2. Peter f. 4.09.1908, se nedenfor, 3. Minna f. 8.06.1910, g. 1934 Jørgen Jørgensen, Krybily, Bovrup, 4. Dora f. 7.03.1912, g. 1936 Kresten Jørgensen i Kobberholm, 5. Nis Petersen f. 9.11.1913, bosat i Sarup på Als, 6. Asmus Jørgen Petersen f. 30.05.1916, parcellist, Svejrupløkke 2, 7. Marie f. 25.07.1918, død 13.11.1975, g. Jørgen Frederiksen i Tumbøllund på Als, f. 26.12.1919, 8. Margrethe f. 12.04.1921, g. 1942 Peter Jørgensen i Kobberholm.

1948 Peter Petersen, søn, f. 4.09.1908, død 30.08.1979.

Gift Anne Marie Hansen f. 1910, død 21.08.1999, d.a. Jørgen Hansen og Cecilie fra Kobberholm

Børn: 1. Asmus Petersen f. 24/8 1944, se nedenfor, 2. Jørm f. 17.06.1955, død 2016.

Kalkær 2

foto ca. 1945

1976 Asmus Petersen søn, f. 24.08.1944.
Gift Margrethe Jensen, d.a. viktualiehandler Chresten Jensen i Felsted.

1993 Ejendommen nedlægges og overtages af gårdejer Chresten Lorenzen i Snogbæk.
2008 Lorenz og Christian Lorenzen i Snogbæk overtager jorden efter faderen Chresten Lorenzen.

Ved orkanen i december 1999 blev stald- og avlsbygninger stærkt beskadigede, hvorefter de blev fjernet.

2007 Heidi Jessen og Brian Hinrichsen. Matrikel 1 og 16b, areal 1.4451 ha.

Sv. 2 b. Halvbol. Sønderborgvej 204.

1680 nævnes Claus Hansen på helbolet, der efterfølgende deles mellem brødrene Hans og Jørgen.
Claus Hansen f. ca. 1630 i Kiding, død 1712, 82 år

Gift Maren Nisses f. ca. 1634, død 1722, 88 år, d.a. Nis Jørgensen fra Kiding

Børn: 1. Jørgen Clausen f. ca. 1658 i Kiding, se nedenfor, 2. Hans Clausen f. 1668 i Kiding, 3. Karen Clausen f. 1670, g. 1699 Peter Thamsen i Skovbøl.

1709 består ejendommen af et 14 fags stuehus med ko- og hestestald samt enkelte mindre bygninger.

1699 Jørgen Clausen søn, f. ca. 1658 i Kiding, død 1760, 102 år.

Gift 13.10.1699 Anne f. ca. 1677, død 1748, 71 år, d.a. Rasmus Hansen og Boeld, bol Ki. 2 b. i Kiding.

Børn: 1. Claus f. 1700, død 1706, 2. Rasmus f. 1702, 3. Maren f. 1704, 4. Maren f. 1706, 5. Claus Jørgensen f. 1708, se nedenfor, 5. Boeld f. 1711, død 1725, 6. Anna Maria f. 1713, død 1715, 7. Johann f. 1716, 8. Marine f. 1719, g. 1744 Jens Hansen Toft, bol Tr. 8 b. i Tråsbøl.

1741 Claus Jørgensen søn f. 1708, død 6.12.1786, 78 år.

Gift 9.11.1741 Ingeborg Petersen Bunde f. 26.11.1719, død 10.05.1785, 66 år, d.a. kådner Peter Hansen Bunde og Ingeborg i Nørballe.

Børn: 1. Jørgen f. 28.01.1743, død 1743, 2. Jørgen f. 22.07.1744, død 1745, 3. Peter Clausen f. 15.07.1746, se nedenfor, 4. Anna f. 23.10.1749, g. 1774 bolsm. og enke Asmus Asmussen Matzen, Sv. 1. a. i Svejrup, 5. Jørgen f. 23.09.1752, død 1755, 6. Ingeborg f. 3.04.1755, g. 1791 enkemand Asmus Andersen i Varnæs, 7. Asmus f. 16.03.1758, død 1759, 8. Johann f. 9.08.1761, død 9.05.1828, 66 ¾ år, 9. Hans f. 1764, død 1764.

1778 Peter Clausen søn, f. 15.07.1746, død 25.01.1809,
62 ½ år.

Gift 12.10.1778 Anna f. 1753, død 30.10.1813, 60 år, d.a. Nis (R)asmussen Skytter og Anna Marie, bol Sk. 5 a. i Skovbøl.

Børn: 1. Ingeborg Kiestine f. 6.12.1779, g. 1815 Asmus Petersen, bol Sk. 5. a. i Skovbøl, 2. Anne Marie f. 24.10.1781 g. 1812 Jens Hansen, bol Tr. 3 b. i Tråsbøl, 3. Peter Petersen Clausen f. 19/7 1781, død ?, 4. Nis Petersen Clausen f. 17.12.1782, se nedenfor, 5. Claus Petersen f. 1784, død 1784, 6. Ann Petersen f. 1784, død 1784.

1800 Ejendommen frikøbes fra Skovbølgård

1813 Nis Petersen Clausen søn, f. 17.12.1782, død
22.10.1843, 55 år

Gift 29.06.1816 Maria Kjestina f. 25.04.1796, død 21.06.1863, d.a. bolsmand Jørgen Jessen og Anne, bol 7. b. i Tråsbøl.

Børn: 1. Anna Petersen Clausen f. 20.10.1817, g. 1840 kådner Peter Nissen Lund i Svejrup, 2 x 1846 med kådner Nis Jepsen i Svejrup, 2. Maria Kjestine f. 28.03.1820, g. 1853 kådner Alexander Asmussen. 3. Peter Petersen f. 19.07.1822, 4. Jørgen f. 26.06.1824, se nedenfor, 5. Anna Maria f. 30.11.1827, død 16.01.1841, 6. Cathrine Maria f. 12.08.1830, g. Johan Eggertsen i Hostrupskov, 4. Peter f. 15.09.1838, g. Anne Hansen i Varnæs.

Ejendommen lå oprindeligt på nordsiden af Sønderborgvej, imellem nr. 185 og 195, men blev i 1853 udflyttet til sin nuværende adresse.

1853 Jørgen Petersen Clausen søn, f. 26.06.1824, død 3.03.1860, 35 år.

Gift 19.05.1853 m. Anna Maria Toft f. 18.04.1824, død 22.07.1858, d.a. smed Peter Jessen Toft og Anna Jessen i Fiskbækskov/Adsbøl.

Børn: 1. Nis Peter Clausen f. 28.01.1855, se nedenfor, 2. Peter Petersen Clausen f. 14.12.1856, død 1858.

Sønderborgvej 204 foto ca. 1910

1879 Nis Petersen Clausen søn, f. 28.01.1855, død 4.08.1904, 49 år.

Gift 12.11.1879 Anna Dorothea f. 1.08.1854, død 17.10.1912, d.a. Hans Lorenzen og Metta Kirstine, bol Tr. 2 b. i Tråsbøl

Børn: 1. Jørgen Petersen Clausen f. 18.04.1880, se nedenfor, 2. Anna Maria f. 31.01.1882, g. 1906 Asmus Petersen, bol Sv. 2 a., 3. Hans Petersen f. 1.012.1883, død 3.10.1918 i 1. verdenskrig, 4. Anna Christina f. 22.02.1886, døvstum, g. Jochen fra Hoptrup, smed i Vamdrup, 5. Nis Petersen Clausen f. 3.04.1888, død 22.04.1915 i 1. verdenskrig, 6. Peter f. 28.04.1890, død 1890, 7. Peter Petersen Clausen f. 8.07.1891, se nedenfor, 8. Anna f. 2.11.1893, g. snedker Hans Nielsen i Varnæs, 9. Margrethe f. 24.03.1897, g. 1919 gdr. Peter Chr. Petersen i Tumbøl.

1908 Jørgen Petersen Clausen søn, f. 18.04.1880, død 28.09.1914 i 1. verdenskrig.

Gift 12.07.1910 Anna Cathrine Christensen f. 5.08.1883, d.a. Jørgen Christensen og Maria på Avnbølmark.

Børn: 1. Anne Dorthea f. 2.04.1911, g. Struck i Dybbøl, 2. Nis Petersen Clausen f. 14.06.1912 i Svejrup, se nedenfor, 3. Maria f. 28.12.1913, g. Peter Petersen, Ravnhøj i Bovrup.

1923 Peter Petersen Clausen bror, f. 8.07.1891, død 1977

Gift 3.12.1920 enke Anna Cathrine Christensen f. 5.08.1883 i Avnbøl, død 1972.

1945 Nis Petersen Clausen, søn (forpagter 1939 - 1945) f. 14.06.1912.

Gift Christine Petersen f. 7.03.1917, d.a. gdr. Peter Petersen i Osmark, Snogbæk

Børn: 1. Karna f. 15.05.1943, 2. Kjeld f. 24.04.1947.

Familien flytter til Bovrup.

1980 Ejendommen nedlægges, og der foretages en jordombytning, hvor Helge Jensen, Svejrupløkke 2, får 5,735 ha på nordsiden af Sønderborgvej og ejendommen Kalkær 3 får det syd for liggende.

1981 Stuehus og avlsbygninger overtages af firmaet Davidon aps v/ Jürgen Heiligenstedt og Manuela. *Firmaet Davidons forretning bestod i at opstille og servicere små tyggegummiautomater, placeret overalt i hele landet. I automaterne var der foruden tyggegummi også små farverige nipsting, som børn kunne samle på.*

2005 Ejendommen overtages af Torben Brand.

Torben Brand etablerede sig i 2000 med El-installatør forretning på Juelsbjerg i Felsted. Firmaet havde siden

starten udviklet sig med mange ansatte, så her var der rige muligheder for at udvide firmaets aktiviteter.

2015 Lis Wildenschild overtager stuehus alle driftsbygninger og jordtilliggendet.

2019 Marlene Solberg-Nielsen og Kåre Jørgensen
Ejendommens mange driftsbygninger anvendes nu til en virksomhed med salg af glas til byggerier.

Sv. 3. Helbol. 1636 Hans v. Ahlefeldt på Søgård

1613 nævnes Matz Rasmussen på helbolet

1636 Hans Matzen søn, - Hans Asmussen Schneider

1636-92 Nis Hansen Tagmoes (1617-1687). 1666 nævnes bolet halv wust.

Nis Hansen Tagmoes f. ca. 1617, død 1687, 70 år i Svejrup.

Bolet deles i slutningen af 1600-tallet i to halvbol:

Sv. 3 a. Hans Møller

Sv. 3 b. Nis Petersen Gott (nedlagt i 1809)

Sv. 3 a. Halvbol. Gl. Skovbølvej 1.

1695 nævnes Hans Hansen Møller f. ca. 1659 i Satrup, død 1733, 74 år, se bol Tr. 2b.

Hans Hansen Møller (Sv.s.) f. ca. 1659 i Satrup, død 1733, 74 år.

Gift 1691 Elline f. ca. 1655, død 1747, 92 år, 9 md, d.a. Jørgen Hansen og Maren, se ovenfor.

Børn: 1. Peter Hansen f. 1693, død 26.01.1769, g. 1722 Ingeborg, Christen Duus dt. i Felsted, kro- og bolsmand i Felsted.

1700 nævnes Peter Schneider på bolet.

Peter Christensen Schneider, f. ca. 1659, død 1716, 58 år i Skovbøl, s.a. Christen *Christensen* Schneider 1634-1712, 78 år og Anne 1641-1717, 76 år.

Gift Maren

Børn: 1. Dødfødt 1687, 2. Merret f. 1688, død 1688, 3. Peter f. 1689, død 1690, 4. Dødfødt 1691, 5. Nis f. 1692, g. 1715 Maren, d.a. Hans Clausen og Anna, bol Sv. 2 a., 6. Dødfødt 1696, 7. Christen f. 1697.

Iflg. jordebog 1709 er familien Peter Schneider kådner i Skovbøl. Er 50 år f. i Tråsbøl, 3 børn 2 sønner, ældste 14 år.

1706 Peter Jørgensen fra Kiding f. ca. 1676, død 1716 i Svejrup, 40 år

Gift Merret Peters f. 1667, død 1743 i Svejrup, knap 76 år

Børn: 1. Jørgen f. 1707, død 1711, 2. Anna f. 1.11.1710, død 1710, 3. Anna f. 1713, se nedenfor, 4. Sindet f. 1715, død 1728.

1709 består ejendommen af et 11 fags stuehus med ko- og hestestald, samt enkelte mindre bygninger.

1716 Rasmus Matzen_el. Matz Rasmussen, iflg. Gråsten kontrakt protokol 1239, folie 354.

1732 Peter Christensen (Sv.s.) f. ca.1697, død 23.05.1774, 78 år, s.a. bolsmand Christian Petersen og Maren i Skovbøl

Gift 30.01.1734 Anne Peters f. 1713, død 5.02.1771, 60 år,

Børn: 1. Christian Petersen (Jauer) f. 1734 g. 1757 Maren (Daabeck), kådner i Fe-skov, 2. Merret Petersen f. 1737, 3. Peter Petersen f. 14.01.1739, se nedenfor, 4. Jørgen f. 9.12.1740, død 8.06.1789, g. 1764 enken Cathrin, kådner i Felstedskov, 2x 1776 Anna Marie fra Hostrupskov, 5. Christen f. 1743, død 17.11.1769,

ugift, 6. Asmus f. 1745, død før 1774, 7. Hans Petersen f. 27.06.1748, død 5.07.1768, 30 år, g. 1761 Anna Peter Klodsmoes dt i Tråsbøl, 8. Johann f. 15.08.1754, kådner i Felstedskov.

1766 Peter Petersen, søn, f. 14.01.1739, død 1.02.1769, 30 år.

Gift 23.10.1766 Ellin f. 1736, d.a. bolsmand Jørgen Jørgensen Schytter og Ann, bol Sk. 2 b. i Skovbøl
Børn: 1. Peter f. 24.01.1768, død i sin ungdom.

1770 Hans Lorenzen Hørtoft, Varnæs f. 12.10.1739, død 11.02.1807, 67 år, s.a. bolsmand Lorentz Nissen og Marie i Varnæs.

Gift 28.08.1770 enken Ellin f.1736, død 16.09.1807, 71 år.

Børn: 1. Anna Marie f. 17.01.1771, død 9.06.1777, 2. Maren f. 30.09.1773, se nedenfor, 3. Peter Hansen Hørtoft f. 1777, død 3.05.1822, 44 år, efter lang tids sygdom.

1784 Ejendommen frikøbt fra Skovbølgård.

1796 Marcus Petersen Lund (Sv.s.) f. 20.03.1771, død 11.09.1831, 60 år, s.a. kådner Peter Nissen Lund og Ann Marie i Svejrup.

Gift 21.10.1796 Maren Lorenzen Hørtoft f. 30.09.1773, død 14.07.1846, 72 år.

Børn: 1. Hans Lorentzen Hørtoft Lund f. 10.10.1797, se nedenfor.

1831 Hans Lorentzen Hørtoft Lund, søn f. 10.10.1797, død 25.06.1873.

Gift 14.03.1824 Anna Maria f. 18.05.1795, død 28.12.1872, d.a. bolsmand Peter Petersen og Ingeborg, bol Sv. 2 a. i Svejrup.

Børn: 1. Marcus Hørtoft Lund f. 18.06.1825, se nedenfor, 2. Peter Lorenzen Hørtoft Lund f. 29.04.1827, smed, ugift.

1873 Marcus Hørtoft Lund, søn, f. 18.06.1825, død 15.01.1892, ugift.

1892 Ingeborg Clausen f. 9.01.1838, død 23.01.1913, 75 år, ugift, d.a. kådner Jacob Clausen og Kiestin Marie Petersen i Tråsbøl

Ingeborg var husholderske for Marcus Hørtoft Lund i mange år. Ved Marcus' død arvede hun gården og fik broderen Jørgen Clausen, som var smed, til bestyrer.

Gl. Skovbølvej 1

foto ca. 1910

1913 Jørgen Clausen, smed fra Tråsbøl, f. 15.07.1845, død 5.02.1920, 74½ år.

1919 Jacob Clausen f. 15.08.1895 i Tråsbøl, død 1983, s.a. Peter Clausen og Anna C. Hansen i Tråsbøl. Medlem af Felsted sogneråd 1937-54.

Gift 27.05.1921 Frieda Magdalene Hell f. 17.12.1895, død 28.05.1951, 55 år, d.a. parcellist Matthias Christiansen Hell og Ingeborg i Sønderkov.

Børn: 1. Anne Cathrine Clausen f. 24.02.1922, død 1996, g. 1947 Peter Todsén i Årup, 2. Peter Jørgen Clausen f. 21.07.1923, ugift, 3. **Christian** Clausen f. 30.05.1925, død 5.05.1945, 4. Carl Jacob f. 17.11.1926, død 1927, 5. Inge Marie f. 25.06.1930, død 1985, ugift.

N.B. Clausen f. 30.05.1925, var aktiv i modstandsbevægelsen, blev skudt af tyskerne den 5.05.1945 i Gråsten på dagen efter befrielsen. Se Historisk Årbog Felsted sogn 1990 s. 7-12.

1955 Peter Jørgen Clausen, søn f. 21.07.1923, død 1980, ugift

1981 Frede Wildenschild overtager ejendommen og jorden tillægges bol Sv. 4 a., Sønderborgvej 185. Stuehus og avlsbygninger samt et mindre jordtilliggende videresælges.

1985 Flemming Tjellesen Bundesen og Hilda Dall
Flemming ombyggede avlsbygningerne og indrettede dem til en systue med fabrikation for øje. Efter en kort årrække blev bygningen ødelagt ved en brand og blev ikke genopført.

1989 Flemming Tjellesen Bundesen, eneejer

1993 Henny og Jens Bundesen (kommunaldirektør i Lundtoft kommune).

2003 Hanne og Ole Lau Rasmussen, matrikel 3, Svejrup, areal 7802 m2.

Sv. 3 b. Halvbol i Svejrup. Nedlagt 1809.

Ved udskiftningen af jorden i 1776 blev halvbolet udflyttet fra landsbyen sammen med bol Sv. 3 a., til Gl. Skovbølvej 1 x.

1692 Nis (Petersen) Gott f. ca. 1669 i Skovbøl, død 1727, 83 år, s.a. Peter Nissen Gott, bol Sk. 1.
Gift 29.11.1692 Maren f. ca. 1662, død 19.09.1728, 66 år, d.a. Hans Owesen, bol Tr. Tråsbøl
Børn: 1. Peter Nissen f. 21.11.1693, se nedenfor, 2. Hans f. 1696, 3. Anne Marie f. 1700, g. 1726 Johan Friedrichsen Schlaikier, bol N.Sk. 5 b. i Ny Skovbøl, 4. Jørgen f. 1702.

1709 består ejendommen af 10 fags stuehus med ko- og hestestald, samt enkelte mindre bygninger.

1727 Peter Nissen, søn f. 21.11.1693, død 13.06.1771, 79 år
Gift 9.11.1727 Anna Rasmus fra Nørballe, f. ca. 1700, død 18.04.1777, 79 år, d.a. bolsmand Rasmus Jepsen (Bøttger) og Merret Atzers dt, bol Nø 7 a. i Nørballe.
Børn: 1. Nis f. 1728 død 1728, 2. Dødfødt søn 1729, 3. Merret Petersen f. 19.06.1731, se nedenfor, 4. Nis f. 1734, død 11.02.1751, 5. Dødfødt 1740, 6. Maren f. 1744, død 1759.

1754 Jep Petersen (Sv.s.) f. 1722, død 17.10.1764, 42 år, s.a. Peter Rasmussen i Varnæs
Gift 31.10.1754 Merret Petersen f. 19.06.1731, se nedenfor.
Børn: 1. Peter f. 4.10.1756, død 1756, 2. Ann f. 18.06.1758, g. 1786 Peter Iversen, kådner i Svejrup

1765 Asmus Jørgensen (Alsing) f. 14.03.1730, død 19.11.1812, 82 ½ år, s.a. Jørgen Jørgensen Skytter og Ann, bol Sk. 2 a. i Skovbøl.
Gift 30.10.1765 Merret, enke efter Jep Petersen f. 19.06.1731, død 20/3 1815, 84 år
Børn: 1. Ann Maria f. 29.08.1766, død 13.06.1807, se nedenfor, 2. Jørgen f. 29.08.1766, død 1766.

1784 Asmus Jørgensen er på dette tidspunkt de første to halvbol, der får muligheden for at frikøbe deres halvbol - og den mulighed tog de imod og blev nu fri af livegenskabet og blev nu frie bønder.

1789 Jep Rasmussen (Sv.s.), f. ca. 1751, død 8.07.1807, 53 år, s.a. bolsmand Asmus Asmussen Vold og Ann f. Jepsen, Varnæshoved 3 i Varnæs
Gift 23.10.1789 Ann Maria Asmussen f. 29.08.1766, død 13.06.1807, 41 år.
Børn: 1. Margretha Jepsen f. ca. 1790, død 7.12.1805, 15 år.

1806 Jens Christensen, s.a. inderst Chresten Jensen og Maren f. Christians i Varnæs.
Gift 23.05.1794 i Varnæs kirke med Merreth, død 4.09.1805, 36½ år, d.a. hufner Nis Jørgensen og Ellen i Varnæs.

Børn: 1. Ellen f. 24.06.1794 i Varnæs, konfirmeret 1809 i Felsted kirke. 2. Christian f. 1797, død 1798, 2. Christian f. 9.06.1799, 3 Maren f. 26.10.1802, 4. Nis f. 20.06.1805.

Gift 2 x 27.04.1809 Anna Marie Jessen, d.a. degn Jes Asmussen og Margrethe Jansen i Varnæs.

1809 Bolet nedlægges og de ca. 30 tdr. land sælges og fordeles som følger:

Først sælges 6 tdr. i Østermarken og pengene deles.

De 6 tdr. land, et 1/8 bol, med stuehus og avlsbygninger overtages bolsmand Peter Petersen i Svejrup, 1828 overtager skomager Christian Christensen Geerhtsen fra Sommersted stedet.

1843 bliver det overtaget af ejendommen Gl. Skovbøvej 1. De gamle bygninger får lov til at blive liggende indtil de bliver nedbrudt i slutningen af 1900-tallet.

Til ejendommen hører desuden: Søndertoft med gårdsplads og have, Nørretoft, Vestermark, Vester-Vestermark, Krageløkken, Hok, Havreholm og del af Lykken, i alt 24 tdr. land.

Peter Matzen og Asmus Jendresen i Kalkær får 1/4 af Jørgen Iversens Rørleismark og Transbjerg. Jørgen Iversen, Peter Asmussen (Rossen) og Marcus Lund får 3/4 af de 24 tdr. land, ca. 6 tdr. til hver.

Jørgen Iversen har afgivet 6 tdr. af Rørleismark og Transbjerg, og får derfor 12 tdr. land.

Af Peter Rossens, Broksieg, får han 4 tdr. og 2 skp.

Af Marcus Hørtoft Lunds Lykke, får han 2 tdr. og 1 skp.

Af øst derfor liggende mark får han 5 tdr. og 2 skp.

I alt: 12 tdr. land.

De 2 tdr. af Lykken er nok det stykke, som senere kaldes Smallykken, der ligger langs med vejen til Tråsbøl.

Peter Rossen har afgivet 4 tdr. og 5 skp. af Broksieg til Jørgen Iversen, og skal så have i alt 10 tdr. og 6 skp

Af Marcus Lund får han, Fikken, 1 tdr. og 2 skp

Af det købte land fra det nedlagte bol, får han:

Havreholm 2 tdr. og 7 skp

Kragelykke og Hok 3 tdr. og 1 skp

Den sydlige del af Vestervestermark 3 tdr. og 3 skp

I alt: 10 tdr. og 6 skp

Krageløkken bliver i 1839 solgt til Hans Hansen i Tumbøl.

Marcus Hørtoft Lund har afgivet i alt 3 tdr og 3 skp. og skal have i alt 9 tdr og 3 skp.

Af det købte land fra det nedlagte bol, får han:

Søndertoft med gårdsplads og have 1 tdr. og 2 skp

Nørretoft 1 tdr. og 6 skp

Vestermark (midtmark) 5 tdr. og 2 skp

Nordre ende af Vestervestermark 1 tdr. og 1 skp

I alt: 9 tdr. og 3 skp

Napoleonskrigene, sygdom og død har måske været medvirkende til, at ejendommen ikke kunne drives forsvarligt, og at den efterfølgende ejer ikke har kunnet nå at rette op på dette.

Sv. 4. Helbol 1636 Fr. v. Ahlefeldt på Søgård.

1613 nævnes Jeppe Petersen - Jes Paulsen på bolet

1636 nævnes Christen Jepsen – Jes Petersen

1666-74 (R)asmus Nissen, bolet er halv wust

1695-1700 Bolet deles i to halvbol Sv. 4 a. Peter Nissen Tagmoes og Sv. 4 b. Asmus Nissen.

Sv. 4 a. Halvbol og krosted, Sønderborgvej 185.

Til ejendommen hørte der også en landevejskro, der ophørte i 1884, da det nye stuehus blev opført.

1709 består ejendommen af et 7 fags stuehus med ko- og hestestald, samt enkelte mindre bygninger.

1700 Peter Nissen Tagmoes Sv.s.) f. ca. 1654 i Svejrup, død 1714, 60 år, s.a. Nis Hansen Tagmoes, se helbol Sv. 3.
Gift 20.11.1687 Elline (R)asmus dt. f. ca. 1666 i Svejrup, død 1718, 52 år

Børn: 1. Rasmus Petersen Tagmoes f. 1692, kådner Svejrup og i Felstedskov, g. 1715 Karen - Peter Lunds dt., bol Ki. 2 a., g. 2x 1722 Anna Peters, se Møllevej 541, 2. Merret Petersen Tagmoes f. 1689, g. 1716 Peter Christensen fra Rinkenæs, 3. Niss f. 1695, død 1711, 4. Jørgen f. 1704, død 1717.

To halvbol; Sønderborgvej 185 og 1888

1716 Peter Rasmussen el. Rossen, f. ca. 1677, død 1737, 60 år, førhen bol Ki. 2 b. i Kiding, s.a. bolsmand (R)asmus Hansen og Boeld, bol Ki. 2 b. i Kiding.

Gift 1706 Maren f. ca. 1677, død 28.12.1729, 52 år, d.a. Marcus Nissen, bol Ki. 6 a. i Kiding.

Børn: 1. Hans f. 1708 i Kiding, død 1745, 36 år kådner i Svejrup, g. 1732 i Klipleve med Ann Jeppes dt, 4 børn, Maren, Peter, Jep og Ann – (Ann f. 1745 i Svejrup g. 3.11.1769 kgl. kådner Peter Petersen Møller i Felstedskov), se bol Sv. 1. a. 2. Marcus f. 1712, død 27.03.1792, g. 1734 Gunder Peters datter, bol Sv.4 b. 3. Boeld f. 1715, død 1716 i Kiding, 4. Christian f. 12.03.1719, se nedenfor.

1742 Christian Petersen, søn, f. 12.03.1719, død 1747, 28 år.

Gift 28.09.1742 Mette f. 5.03.1721, død 18.09.1781, d.a. bolsm. Peter Hansen Rossen og Boeld i Tumbøl

Børn: 1. Peter f. 6.01.1746, død 1747.

1747 Iver Jepsen fra Skodsbøl f. ca. 1709, død 8.06.1784, 75 år, s.a. bolsmand Jep Jepsen i Skodsbøl og Sille fra Svejrup.

Gift 10.11.1747 enke Mette Petersen f. 5.03.1721, død 18.09.1781, 60½ år.

Børn: 1. Christian Iversen f. ca.1748, se nedenfor.

1769 Christian Iversen, søn f. 29.08.1748, død 10.11.1805, 57 år.

Gift 3.11.1769 Ellin f. ca. 1740, død 9.03.1826, 80 år, d.a. Jørgen Jørgensen Fink og Kiesten, bol nr. 17 a. i Varnæs.

Børn: 1. Peter Iversen f. 15.07.1770, (kgl. bogholder på St. Croix Dansk Vestindien, død 28.06.1804), se Hist. Årbog Felsted nr. 22. 204 og 23. 2005. 2. Jørgen Iversen f. 23/8 1772, se nedenfor, 3. Christian Iversen f. 28.01.1780, overtager Gl. Egegård i Felsted.

1800 Ejendommen frikøbes af Skovbølgård.

1800 Jørgen Iversen, søn f. 23.08.1772, død 2.11.1836, 64 år.

Gift 27.06.1800 Christina f. 14.01.1779, død 9.03.1821, 42 år, d.a. Hans Johannsen og Ann i Bjerndrup.

Børn: 1. Jørgen Iversen, f. 24.03.1801, 2. Christian Iversen, f. 1803, død 6.04.1809, 3. Hans Peter Iversen, f. 11.11.1805, se nedenfor, 4. Anna Helene f. 31.03.1810, g. 1828 Jørgen Peter Nielsen fra Tråsbøl, 5. Marie Iversen f. 15.11.1813, død 11.05.1856, g. 1842 Hans Jørgensen Alsing, bol Sk. 5 b. i Skovbøl, 6. Christine f. 21.05.1820, død 1820, 7. Mette Dorothea f. 21.05.1820, død 1820.

1838 Hans Peter Iversen, søn, gårdmand og kromand, f. 11.11.1805, død 3.02.1845, 39 år.

Gift 2.12.1837 Helene Christine Iversen f. 3.03.1806, død 5.05.1887, 81 år, d.a. Christian Iversen og Mette Marie Zander, bol Fe. 1. Gl. Egegård i Felsted.

Børn: 1. Jørgen f. 8.09.1838, se nedenfor, 2. Christian Peter f. 24.07.1840, død 2.04.1881, (overtog morbroderens kgl. Gl. Egegård i Felsted, g. 1874 Marie Amalie Lorenzen fra Felsted), 3. Christina Maria f. 4.10.1842, død 12.12.1912, g. 1862 Johan Nissen, bolsmand i Slyngsten, 4. Dødfødt datter, 17.11.1844.

1870 Jørgen Iversen, søn, gårdmand - kromand f. 8.09.1838, død 11.05.1923, 84 år, dannebrogsmænd, kredsmedlem, mangeårigt medlem af menighedsrådet og regnes for sognets første lokalhistoriker. Gift 6.12.1878 Anna Christine Nielsen f. 18.01.1856 i Tråsbøl, død 11.02.1945, d.a. gårdmand Peter Nielsen i Tråsbøl og Marie Møller.

Børn: 1. Helene Iversen f. 4.05.1880, død 23.05.1887, 2.

Hans Peter Iversen f. 6.08.1883, se nedenfor, 3. Christian Carl Iversen f. 21.09.1885, g. 1912 Christine Jensen f. 26.01.1896 i Skodsbøl, 4. Mette Maria f. 22.04.1887, g. Johan Nissen, gdr. "Tingbjerggård i Hellevad. 5. Helene Christine Iversen f. 16.05.1889, g. 1912 Fester Jørgensen Staugaard i Torp.

1906 Hans Peter Iversen, søn f. 6.08.1883, død 28.11.1951, amtsrådsmedlem. R. a. Dbg.

Gift 29.11.1906 Metta Christine Boysen f. 25.04.1883, død 12.12.1936, d.a. gdr. Asmus Boysen og Anna Margrethe Lorenzen fra Tråsbøl

Børn: 1. barn død 20.05.1908, 2. Anna M. Iversen f. 14.11.1910, g. gårdmand Marcus Asmussen, Gl. Egegård i Felsted.

Gift 2x Helene Gammelgaard fra Varnæs

1952 Arvinger Helene Iversen f. Gammelgaard/Anna Margrethe Asmussen f. Iversen.

1952 Enken Helene Iversen flytter ind i aftægthuset på Sønderborgvej 187 der frastykkes.

1952 Christian Wildenschild, førhen bolsmand i Ny Skovbøl, se bol N.Sv. 5 a.

Christian Wildenschild (Sv.s.) f. 6.05.1905, s.a. gdr.

Andreas Martin Wildenschild og Maren i Bovrup.

Gift 22.07.1935 Thyra Johannsen f. 4.08.1908, d.a. gdr. Christian Johannsen og Marie Dorothea f. Eskildsen. se N.Sv. 5 b.

Børn: 1. Frede Chr. Wildenschild f. 28.11.1936, 2. Arne Peter f. 4.09.1939, gdr. på Kværs Østermark.

1968 Frede Christian Wildenschild, søn, f. 28.11.1936.

Gift Irene Marie f. 29.11.1937, d.a. Lorenz Jacob Jørgensen og Jacobine Jensine Ferdinand, bol Fe. 5 b.

2002 Claus Christian Wildenschild, søn, se bol Sk. 4 b. i Skovbøl.

Svejrup matrikel 2. m.fl. 53.7983 ha.

Sv. 4 b. Halvbol. Sønderborgvej 188.

1666 nævnes Asmus Nissen på bolet

(R)asmus Nissen f. 1629, død 1712, 83 år.

Gift Gunder f. ca. 1634, død 1713, 78 år.

Børn: 1. Maren g. 1688 Hans Jørgensen Alsing, Sk. 3 a. i Skovbøl, 2. Peter f. ca. 1673, se nedenfor, 3.

Mette f. ca. 1677, død 1699, 22 år, 4. Peter f. ca. 1673, se nedenfor, 5. Kirsten f. ca. 1677, g. 1700 Hans

Sønderborgvej 185, foto ca. 1915

Clausen Jæger, bol Sv. 5 b. i Svejrup, udflyttet 1706, bol N.Sv. 5 b. i Ny Skovbøl – 1720 kådner i Felstedskov. 6-Ingeborg f. 1688, død 1764, g. 1713 kådner Nis Clausen i Svejrup

1701 Peter (R)asmussen (Rossen), søn, f. ca. 1673, død 7.04.1751, 78 år
Gift 14.08.1701 Maren Jens dt. f. ca. 1677, død 1751, 73 år, d.a. Jens Hansen Schmidt i Kiding, Ki. 4 a.
Børn: 1. Rasmus f. 1702 i Svejrup, død 1730, 27 år, 2. Dødfødt 1705, 3. Anna Marie f. 1706, g. 1729
Andreas Jensen i Nørballe, 4. Jens f. 1709, død 1710, 5. Gunder f. 1.02.1711, se nedenfor, 5. Dorthe f.
1713, g. 1740 Jørgen Lorenzen fra Blans, 6. Jens f. 1717, død 1718.

1709 består halvbolet af et 13 fag stuehus med ko- og hestestald, samt enkelte mindre bygninger.

1734 Marcus Petersen, (Sv.s.) f. 1712, død 27.03.1792, 80 år, s.a. bolsmand Peter Rasmussen og Maren, bol Ki. 2 b. i Kiding.
Gift 18.09.1734 Gunder Peters dt. f. 1.02.1711, død 14.11.1799, knap 89 år.
Børn: 1. Peter Marcussen, f. 1.12.1734, død 1796, 61 år, g. Maren, kådner Lautz Peters enke i Felstedskov, 2. Maren Marcussen, f. 11.03.1738, g. kådner Nis Andresen i Bovrup, 3. Marie Marcussen, f. 28.12.1740, g. 1768 skrædder Peter Nissen Lund i Svejrup, 4. Rasmus Marcussen, f. 25.04.1744, se nedenfor, 5. Hans Marcussen, f. 18.01.1748, 6. Christian Marcussen, f. 20.08.1753, g. i Gejlå, 7. Johan Bastian Marcussen, f. 18.03.1756. død 1756.

1770 Rasmus Marcussen, søn, f. 25.04.1744, død 29.10.1807, 64 år.
Gift 28.10.1770 Marie Petersen, f. 23.10.1746, død 9.05.1785, 38½ år, d.a. bolsmand Peter Jørgensen og Magdalene, bol Sv. 2 a. i Svejrup.
Børn: 1. Gunder Marie Asmussen f. 6.07.1771, død 1773, 2. Gunder Marie Asmussen f. 18.04.1773, g. 1800 Jørgen Asmussen Moes i Spang i Tumbøl, 3. Anna Malene Asmussen f. 2.11.1775, død 15.09.1845, ugift, 4. Peter Asmussen Marcussen f. 13.06.1778, se nedenfor, 5. Dødfødt 17.03.1784, 6. Dødfødt?
Gift 2 x 29.07.1785 Ingeborg f. 10.08.1746, død 22.03.1819, 72 år, d.a. bolsmand Jes Petersen og Kiesten Jessen i Bovrup.
Børn: 1. Marie Kiestine f. 1786, død 24.07.1786.

1800 Ejendommen frikøbes fra Skovbølgård

1800 Peter Asmussen Marcussen, søn f. 13.06.1778, død 26.09.1833, 55 år.
Gift 25.07.1800 Anna Petersen f. 16.07.1777, d.a. bolsmand Peter Jessen i Bovrup og Maren Peters dt fra Tråsbøl.
Børn: 1. Asmus f. 4.09.1801, død 1801, 2. Ingeborg Maria Marcussen f. 18.10.1802, g. 1824 Hans Hansen Steg, kådner i Svejrup, 3. Maren Marcussen f. 2.03.1805, død 1805, 4. Peter Marcussen f. 7.03.1806, se nedenfor, 5. Maren Marcussen f. 14.07.1808, g. 1827 Niels Peter Nielsen, bol Tr. 3 a. i Tråsbøl, 6. Asmus Marcussen f. 30.11.1810, se nedenfor, 7. Anna Lena f. 26.08.1813, død 1813, 8. Jørgen f. 7.02.1815, død 1815. 9. Jes Peter f. 30.07.1816, død 1822.

1834 Peter Marcussen, søn, f. 7.03.1806, død 29.04.1895, 55 år i Slyngsten
Gift 21.06.1834 Maria Christophersen fra Slyngsten f. 21.09.1813, d.a. bolsmand Jes Christophersen og Anna Nissen i Tumbøl.
Børn: 1. Jes Peter Marcussen f. 14.09.1834, bolsmand på Bøgholmvej 6 og 8 i Slyngsten, 2. Anna Marie f. 7.09.1836, g. 1828 Peter Petersen, kådner i Svejrup, 3. Anna Kiestina f. 9.08.1838 i Svejrup, død 13.03.1922 ugift.

Peter Marcussen overtager sin kones barndomshjem, Bøgholmvej 10 i Tumbøl.

1839 Asmus Marcussen, søn f. 30.11.1810, død 20.02.1892, 81 år.

Gift 18.10.1844 Anna f. 9.03.1823, død 13.09.1897, 74 år, d.a. Jørgen Asmussen Alsing og Anne Kirstine, bol Sk. 5 b.

Børn: 1. Peter f.29.07.1845, død 1845, 2. Anna Christina f. 8.10.1846, død 1957, 3. Jørgen Asmussen f. 10.04.1849, død 1849, 4. Anna Marcussen f. 7.07.1850, død 13.09.1934, g. Johann Johannsen, bol Nø 6 a. i Nørballe, 5. Peter Marcussen f. 1845, død 1845, 6. Anne Christine Marcussen f. 1847, død 1847, 7. Jørgen Asmus Marcussen f. 1847, død 1849, 8. Peter Marcussen f. 1.08.1852, død 1852, 9. Anna Christina Maria Marcussen f. 15.03.1859, se nedenfor.

1882 Peter Jessen Juhler (Sv.s.), f. 19/12 1853, død 12/1 1923, 69 år, s.a. Peter Jessen Juhler og Marie, bol Nø. 3 b. i Nørballe

Gift 8/12 1881 Anna Christina Marie Marcussen f. 15/3 1859, død 5/4 1884, 35 år.

Børn: 1. Asmus Jessen Juhler f. 13/10 1882, død 1883.

Gift 2x 7.11.1886 Botilla Hansen f. 30.03.1865, død 26.12.1952, 87 år, d.a. Hans Hansen Atzer og Anna Christine Alsing, bol Tr. 6 b. i Tråsbøl

Børn: 1. Asmus f. 8.07.1887 i Svejrup, se nedenfor, 2. Peter f. 17.08.1888, død 1888, 3. Peter f. 7.11.1889, død 1891, 4. Christine Marie f. 4.01.1891, død 1978, g. Peter Petersen, parcellist Velkær 25, Skovbøl. 5. Hans Jessen Juhler f. 2.12.1899, rejser til Finland, g. med Lyyli, landmand v/ Åbo, se artikel i Hist. Årbog Felsted sogn nr. 23 – 2005.

Ejendommen blev i 1884 nedbrudt og nyopført på modsatte side af landevejen.

1912 Asmus Jessen Juhler, søn, f. 8.07.1887, død 5.09.1965, 78 år.

Gift 14/11 1911 Maria Catharine Hansen f. 1890, død 11/1 1972, d.a. gdr. Jørgen Hansen og Anne Marie Margrethe, "Lykpold" i Kliplev.

Børn: 1. Peter Jessen Juhler f. 15.02.1912, se nedenfor.

2. Bothille f. 21.02.1913, g. gårdmand Hans Sahl i Kværslykke.

1955 Peter Jessen Juhler, søn, f. 15.02.1912, død 25.12.1989, 76 år.

Gift 1.06.1957 Johanne f. Schmidt f. 18.07.1931, død 14.07.2013, d.a. gdr. Martin Schmidt og Anne Marie i Høgsbro, Hvidding sogn, ingen børn.

1993 Hans Ove Sahl jun. i Kværslykke, overtager ejendommen og driver jorden sammenmed sin ejendom i Kværslykke. Stuehus og avlsbygninger samt 6.80 ha frasælges til.

1994 Elfriede Peper fra Neu Berend ved Slesvig.

Gift med Gerd Peper f. 15.03.1939, død 10.12.1995 i Svejrup.

2001 Folketingsmand Peter Christensen fra Sommersted

2013 Lars og Elle Bruun Andresen

1990 Aftægthuset frasælges ligeledes, matr. 54 sælges til Jimmy Christensen.

Sv. 5. Helbol 1636 Hans v. Ahlefeldt på Søgård.

1543 nævnes Hans Michelsen på Helbolet.

1613 Hans Michelsen

1636 Peter Laffrenzen

Sønderborgvej 188

foto ca. 1900

Helbolet deles for en tid i to halvbol
1636- nævnes Jørgen Lückmann og Jørgen Jørgensen
1666 Jørgen Lückmann på helbolet
1674 Helbolet bliver igen i to halvbol
1674 Sv. 5 a. Jørgen Lückmann
1674 Sv. 5 b. Peter Ketelsen

Sv. 5 a. Halvbol

Ca. 1680 Jeppe Nissen Tagmoes f. 1639 i Svejrup, død 1721, 82 år i Ny Skovbøl, s.a. bolsmand i Svejrup, Nis Hansen Tagmoes, f. 1617 i Felstedskov og død 1687 i Svejrup.

Gift ca. 1680 Sindet f. ca. 1652, død 1714, 62 år i Ny Skovbøl.

Børn: 1. Nis Jepsen Tagmos f. 1682, se nedenfor, 2. Maren Jepsen Tagmoes f. ca. 1684, død 1710 i Ny Skovbøl, 3. Merret Jepsen Tagmoes f. 1687, død 1719 i Ny Skovbøl. Alle børn er født i Svejrup.

N.Sv. 5 a. Halvbol, der i 1706 udflyttes til Ny Skovbøl, Varnæsvej 600, art. nr. 7, 123,

1706 Nis Jepsen Tagmoes søn, f. 1682 i Svejrup død 1752 i Ny Skovbøl.

Gift 1705 Anna f. ca. 1676, død 1744, 68 år, d.a. Rasmus Jørgensen Degn og Kiesten i Tumbøl

Børn: 1. Jeppe Nissen Tagmoes f. 1708, se nedenfor, 2. Rasmus f. 1713, død 1713, 3. Elline Jepses datter f. 1714, død 1739, 25 år, 4. Sindet f. 1717, g. 1738 Hans H. Erichsen i Tumbøl.

Sv. 5 b.

1692 nævnes Claus Jørgensen, på halvbolet i Svejrup

1700 Hans Clausen (Jæger) søn, do.

Sv. 5 b. Halvbol, der i 1706 udflyttes til Ny Skovbøl, **N.Sv. 5 b.** Varnæsvej 604, art. nr. 8 m.fl.

1700 Hans Clausen (Jæger) søn, f. ca. 1675 i Kiding, død 1736, 62 år, 1720: 1/16 Gråst. kåd i Felstedskov, s.a. bolsmand Claus Jørgensen (Jæger) i Svejrup, død 1722, 80 år i aftægtshuset.

Gift 1700 Kirsten f. ca. 1677, død 1728, 57 år i Felstedskov, d.a. bolsmand Rasmus Nissen og Gunder i Svejrup, bol Sv. 4 b. (Kirsten Rasmus dt har i 1695 født et ill. barn)

Børn: 1. Dødfødt f. 1701, 2. Sindet f. 1702, 3. Rasmus f. 1703, 4. Gunder f. 1705, død 1706 i Ny Skovbøl, 5. Gunder f. 1707, død 1781 i Tumbøl, ugift, 6. Anna f. 1710, død 1715, 7. Barn f. 1712, død 1712, 8. Ingeborg f. 1713, 9. Mette f. 1716. Børn 1-4 er født i Svejrup.

Sv. 6. Helbol. 1636 Hans v. Ahlfeldt på Søgård.

1613 nævnes Hans Hansen på helbolet

1636 nævnes Jørgen Matzen

1666-74 nævnes Terkel Petersen på bolet.

1674 nævnes helbolet halv wust.

Terkel Petersen, f.ca. 1611, død 1685, 74 år, s.a. Peter Terkelsen, bol Sk. 2 b. i Skovbøl.

Børn 1. Trinke g. 1685 Hans Mattesen fra Bovrup.

Med Terkels Petersens død i 1685 og datteren Trinkes giftermål samme år, må de formodes at bolet er blevet nedlagt og jorden overtaget af godset Skovbølgård og ejerlav.

I kirkeinventar og stoleregister benævnes helbolet ”Terkels bol”, der lå i den nordlige del af Svejrup bymark/ejerlav.

I 1636 var bolets afgifter til kirken på korn- og ægtiende på i alt 6 rdl. Denne forpligtelse overgik til de nye ejere af godset Skovbølgård, der fremover skal betale en årlig ydelse på 8 mk. til Felsted kirke.

Kådnersteder i Svejrup

1692 nævnes Marquard v. Buchwald på Skovbølgård som ejer af jorden fra Terkels nedlagte bol.

Det tyder på, at på en del af jorden fra det nedlagte bol, blev der i slutningen af 1600-tallet oprettet tre 1/96 adelige arvefæstekåd.

Den resterende del af jorden fra Terkels bol blev lagt ind under godset Skovbølgårds ejerlav. Som et resultat af dette, opstår der en ny ejerlavsgrense, se kortet.

Ahlefeldterne på Søgaard overtog i 1793 Skovbølgård og Svejrup, og stod nu som ejere af alt gods i begge ejerlav som ikke var selveje eller lå under Tønder Amt.

Ved Ahlefeldternes konkurs i 1722 overtog Nicolai Paulsen i 1725 ved en licitation, alt gods i Svejrup og Skovbølgårds ejerlav. Alle bol, kåd og inderstesterne forblev under Skovbølgårds juridiske område.

Hvad angår navne på den enkelte fæster på hvert af disse tre kåd, har jeg i årene fra 1721 - 1782 ikke kunnet finde oplysninger på den enkelte fæsters navn, m.h.t. de tre kåds adresser på Svejrupløkke.

Som følge af det, har jeg for perioden i 1700-tallet sat personnavne på kådnerne, som fremgår af kirkebøger, kirkesregnskaber 1782, Kirkestoleregister m.m., se nederst i artiklen.

Kåd 1.

1692 nævnes Marquard v. Buchwald på Skovbølgård.

Jordebog 1709: 1/96 kåd der består af et 8 fag stuehus med stald og 2 fag lade. Hoveri: 3 dage ugentlig. Besætning: 1 ko, 6 får. Udsæd: 12 schipp rug, 4 schipp bælgfrugter, 12 schipp havre, 2 schipp boghvede.

1706 Hans *Jørgensen* Alsing, førhen bolsmand på bol Sk. 3 a. i Skovbøl.

Hans *Jørgensen* Alsing f. 1659 i Kiding, død 1720 i Svejrup, 63 år.

Gift 1688 Maren (R)asmus Nissens dt. bol Sv. 4 b. i Svejrup.

Børn: 1. Mette f. 1689, g. 1690 Anders *Jørgensen* Alsing, bol Sk. 3 b. 2. Gunder f. 1691, død, 3. Rasmus f. 1693, g. 1720 Anna - Hans Hansens dt i Skovbøl, 4. Gunder f. 1696, 5. Elline f. 1699, 6. Ingeborg f. 1702, 7. Anna Marie f. 1705, 8. Maren el. Marie f. 1708, død 1768, 60 år, g. *Hinrichs*?

17... Nis Clausen fra Svejrup, f. 1673, død 1745, 72 år.

Gift 1713 Ingeborg Asmus dt. fra Varnæs f. 1688, død 18.08.1764, 76 år.

Børn: 1. Claus f. 1713, 2. (R)asmus f. 1716, se nedenfor, 3. Maren f. 1719, g. 1751 Nis Petersen i Felsted, 4. Johan f. 1723, død 1790, 67½ år, ugift, 5. Jørgen f. 1732, død 1732, 6. Jørgen f. 24.08.1734, g. 1765 Ingeborg fra Blåkrog.

Det tyder på, at Asmus Nissen har overtaget kådet!

Svejrupløkke 5. Matrikel 9. Svejrup, 53. Skovbølgård

1742 Asmus Nissen søn, f. 4.09.1716, død 1.05.1803, 87 år i Skovbøl,

Gift. 21.04.1742 Anna Asmuss dt dt fra Varnæs

Børn: 1. Nis f. 1742, arbejder i Flensborg, 2. Asmus f. 1745, død 1755, 3. Johan f. 1748, død 1756, 4. Ingeborg f. 1751, g. 1781 Hinrich Wilhelm Eckersberg i Blans, 5. Hinrich f. 1753, død 1762, 6. Anna Marie f. 1755, se nedenfor, 7. Johan f. 1759, konf. 1776.

1782 Hans Petersen Steg (Sv.s.) f. 1754 i Bovrup, død 1.07.1821 i Svejrup, 67½ år, s.a. Peter Hansen Steg i Bovrup og Mett f. Jessen fra Avnbøl.

Gift 25.07.1782 Anna Marie f. 1755 i Svejrup, død 17.02.1783, 27 år i Svejrup,

Børn 1. Asmus f. 7.02.1783.

Gift 2 x 17.10.1783 Ann Marie f. 1754, død 18.01.1809, 55 år, d.a. bolsmand Peter Jessen Bolbro og Mett i Bovrup.

Børn: 1. Peter f. 12.05.1785, død 1788, 2. Peter f. 20.11.1788, død 1790, 3. Mette Marie f. 8.04.1791, død 1797, 4. Hans f. 7.10.1793, se nedenfor, 5. Peter f. 5.02.1798.

1822 Hans Hansen Steg, søn, f. 17.10.1793, død 23.04.1876, 82 år i Svejrup.

Gift 17.07.1824 Ingeborg Marie Marcussen f. 18.10.1802, død 13.05.1854, 51 år, d.a. Peter Marcussen og Anna Petersen, bol Sv. 4 b. i Svejrup.

1856 Peter Petersen (Sv.s.) f. 16.06.1828, død 23.02.1913, 84 år, s.a. Peter Petersen og Maria, bol Sv. 1b i Svejrup

Gift 21.06.1855 Maren Hansen Steg f. 8.01.1830, død 28.05.1857, 27 år.

Børn: 1. Ingeborg Marie f. 1856, død 31.03.1857

Gift 2x 19.11.1858 Anna Maria f. 7.09.1836, død 29.05.1859, d.a. Peter Marcussen og Marie Christophersen

Børn: 1. Maren f. 23.04.1859

Gift 3x 28.11.1862 Ingeborg Marie Christine f. 28.09.1834, død 7.03.1905, d.a. gdr. Jens Christensen og Lene i Tumbøl

1873 Peter Petersen overtager Christian August Franks parcelland, matr. 53 i Skovbølgårds ejerlav

1896 Jes Petersen Nielsen f. 19.11.1871, død 12.08.1941, 69 år, s.a. bolsmand Rasmus Petersen Nielsen og Christine i Bovrup.

Gift Cathrine Marie f. 12.01.1876, død 30.12.1934, 58 år,

d.a. smed Peter Todsen og Cathrine Marie i Kvær

Børn: 1. Rasmus f. 25.12.1895, død 23.10.1916, Verdun, Frankrig, 2. Peter f. 3.09.1897, død 28.07.1917 i Prisaca, Rumænien, 3. Christine f. 9.12.1899, g. Fauerholm i Blans.

Brødrene, Rasmus og Peter Nielsen aftjente deres værnepligt som tysk soldat, begge faldt i 1. verdenskrig.

1928 Peter Johannsen f. 21.12.1895 i Varnæs, død 29.01.1977, s.a. husejer Jørgen Johannsen og Christine Hansen Fink i Varnæs.

Gift med Elline f. 26.10.1894, død 24.07.1978, d.a. gårdmand Jessen Streffelgård i Blans, - ingen børn.

1976 Frede Wildenschild, bol Sv. 4a, overtager kådet med bygninger og jord.

1978 Jens Bundesen, kommunaldirektør i Lundtoft kommune gift med Henny, overtager bygninger samt et areal på 5333 m2

t.v. Kåd 1. Svejrupløkke 5 th. nr. 3
Sylvest Jensen Luftfoto 1947

- 1990 Allan Bodenhoff og Erik Breiner
Bjarne Ebbesen, forstander på Sundeved Efterskole
- 2008 Tonni Henry Musseth kunstner og Søs Anne- Grethe Thiil Musseth

Kåd 2.

1692 nævnes Marquard v. Buchwald på Skovbølgård.

1709 nævnes Chresten Schneider på et 1/96 kåd, der består af et 8 fag stuehus med stald. 2 fag i dårlig stand, gulv mangler i 1 fag. Besætning: 1 ko, 7 får, 1 gås. Udsæd er lig med kåd 1. Hoveri: 3 dage ugentlig. Christen Chrestensen Schneider f. ca. 1649 fra Als, er 60 år og har 4 døtre.

Gift Anna

Fra kirkebog kendes to døtre, 1. Thyre, g. 1711 med Claus Hansen fra Stenderup, 2. Maren, g. 1722 med bolsmand Jørgen Jensen Jæger el. Jafrer i Tumbøl.

Peter Jessen nævnes i jordebog 1721

1714 Peter Jessen fra Undelev i Holbøl sogn - ikke fundet personlige oplysninger om Peter Jessen
Gift 1714 Anna Matz` dt. fra Barsmark.

Det tyder på, at Rasmus Petersen Tagmoes har overtaget kådnerstedet efter Peter Jessen!

Svejruløkke 7. Matrikel 7. Svejrup og 50. Skovbølgård

1715 Rasmus Petersen Tagmoes f. 1692, død 1763 i Felstedskov, 70 år, s.a. Peter Nissen Tagmoes og Elline, bol 4 a. i Svejrup,

Gift 1715 Karen f. 1685, død 1721, 35 år i Svejrup, d.a. Peter Laurtzen Lund og Anna i Kiding. Ki. 2 a.
Børn: Peter f. 1717, g. 1750 Cathrin fra Hostrupskov.

Gift 2x 1722 Anna f. 1690, død 1759, 68 år, d.a. Peter Hansen, el. er det Hans Petersen i Felstedskov.
Børn: 1. Hans f. 1722 i Svejrup, g. 1763 Ann Cathrin Nis dt, død 1777, 54 år, daglejer v/ Stubbæk strand,
2. Nis f. 1724, 3. Laurtz 1727, 4. Jørgen f. 1730, 5. Mette f. 1733, g. Jens Petersen fra Odense.
Børn 2-5 født i Felstedskov,

Rasmus Petersen Tagmoes og familie flytter og overtager et kåd på Varnæsvej 541 i Felstedskov.

Hans Petersen *Rasmussen* f. 1708, død 1745, s.a. Peter Rasmussen og Maren, bol Ki. 2. b.

Gift 1732 i Klipleve med Anna Jeppes dt, f. ca. 1705, død 4.09.1755, 49½ år, se bol Sv. 4. a.

Børn: 1. Maren f. 1734, død 1766, 2. Peter f. 1736, Jep f. 1740, 4. Ann f. 13.01.1745, g. 1769 kgl. kådner i Peter Petersen *Møller* i Felstedskov, se Varnæsvej 543x.

Enken Ann Jeppes dt f. 2x 1764 bolsmand Rasmus Rasmusen Matzen, bol Sv. 1 a. i Svejrup.

Peter Petersen el. Per Persen Thielsen g. 1x 1745 Ann Jørgens dt i Hostrupskov, død 1764, kådner på Felsbækgård grund i Hostrupskov, efterl. to børn: Ann Marie og Mette Cathrin.

1745 Claus Nissen søn, f. 1713, død ?, *Claus Nissen må være flyttet udenogsns.*

Claus Nissen er fader til et uægte barn Ingeborg f. 1755, moder: Ingeborg Rudolphs dt fra Holm, Ingeborg død 5. juni 1799 79 år i Varnæs g. Rudolph Matzen fra Løjt

Ingeborg f. 1716, død 1775, g. 1765 Claus Christensen fra Hostrupskov, død 1775, 82 år i Skovbøl.????

1756 Iver Petersen eller Asmussen f. 1727, død 24.03.1800 i Svejrup, 73 år, s.a. kådner

Asmus Petersen i Ladegårdskov Fiskbækskov og Ann f. Iversen fra Dynt. Faderen døde da han var 5 år og Moderen døde da han var 7 år. Han kom straks efter sine forældres død ud at tjene til han var 30 år, hvorefter han blev gift med enken Anna Jensen. Han var kådner i 29 år i Svejrup.

Gift ca. 1756 enke Anna Jensen fra Adsbøl, f. 1719, død 16.07.1809, 90 år, d.a. Jens Hansen Jensen i Adsbøl og Cathrin f. Hansen fra Ladegårdskov

Børn: 1. Marie Christine f. 14.12.1733, g. 1855 Andreas Nissen, Skovbølgårdsmark 2., 2. Peter Iversen f. 4.10.1756 i Svejrup, se nedenfor, 3. Jens Henrik Iversen f. 1761, g. 10/10 1788 Anna Marie Petersen fra Bojskov, 4 Alexander Asmussen f. 8.09.1763, død 27.07.1828, g. Kiesten, se Sønderborgvej 195 og Skovbølgårdsmark 2, 5. Christian f. ca. 1775, død 18.01.1786, 10 år.

1786 Peter Iversen søn f. 4.10.1756, død 25.04.1813 i Svejrup, 56 år

Gift 22.09.1786 Anna, f. 18.06.1758, død 25.07.1841, 83 år, d.a. Jep Petersen, bol Sv 3 b. i Svejrup.

Børn: 1. Asmus Petersen f. 8.09.1787, død 1788, 2. Ann Margreth f. 23.02.1790, g. 1809 enkemand, kådner og købmand Peter Hansen i Skovbøl, 3. Peter Christian Iversen f. 25.09.1792, se nedenfor

Den 1.05.1800 overtager Peter Iversen, efter afholdt licitation, Skovbølgård Parcel 9., på 7. tdr. land og 5 schip.

Samtidig overtager han efter udliciteringen i 1800 parcel 28, matrikel 14 i Svejrup ejerlav, en kådnertoft og kådnerlække på 7 tdr. land og 5 schip. Dette areal bliver i 1820 overtaget af parcellist Iver Asmussen, Skovbølgårdsmark 2. – Se videre under Kåd 3.

1803 Peter Christian Iversen f. 25.09.1792, død 29.10.1852, han var lam efter et slagtilfælde og døde som indsidder og fattiglem i parcellist Rasmus Boysens hus, Syvmandsskov 3. Felstedmark.

Gift 25.03.1814 Margrethe Dorothe Christiansen (Jauer), f. 16.08.1790, ikke fundet død, d.a. kådner Peter Christiansen Jauer og Christiana i Felstedskov.

Børn: 1. Peter Iversen f. 25.08.1814, 2. Christine Margreth f. 15.05.1816 g. inderst Nicolay Hansen i Felsted, 3. Anna f. 14.06.1818, 4. Christian f. 2.04.1820, g. 1857 Marie Christine Hansen, død 1892 som alumne i Tumbøl fattighus, 5. Abel Cathrina f. 25.06.1824, 6. Johann f. 22.09.1826 i Skovbøl, 7. Andreas f. 6.06.1829, død 1833 i Felstedskov, 8. Rasmus f. 28.08.1832, død 1833 i Felstedskov.

P.gr.a. økonomiske vanskeligheder flytter familien til Skovbøl, hvor han under født er nævnt kådner. Fra omkring 1827/28 som indsidder (lejefolk) i Felstedskov og sidst til Felstedmark.

1820 Peter Asmus Michelsen f. 10.01.1790 i Bovrup, s.a. kådner Rasmus Michelsen og Anna Christina f. Peters i Bovrup.

Gift 26.02.1820 i Varnæs kirke med Maren, f. 4.07.1796 i Bovrup, d.a. hufner Peter Nissen og Merret i Bovrup.

Børn: 1. Peter Petersen Michelsen f. 2.12.1821, død 1823, 2. plejesøn, Asmus Jessen Michelsen f. 8.10.1821 i Bovrup, død 1833, 3. Peter Petersen Michelsen f. 27.11.1826, se nedenfor, 4. Jens Peter Michelsen f. 13.10.1830, død 1833 i Svejrup.

1844 Peter Petersen Michelsen søn, f. 27.11.1826.

1860 Maler og inderst Hans Andersen f. 10.07.1817, død 25.4.1878, s.a. skrædder Hans Andersen og Anna Marie f. Lund i Dybbøl.

Gift ca. 1856 Anna Christine f. 3.09.1835, død 5.06.1865, d.a. Nicolay Jørgensen og Cathrine i Ragebøl.

Børn: 1. Hans Andersen f. 26.06.1857 i Dybbøl, se nedenfor, 2. Nicolai Andersen f. 8.08.1862 i Svejrup, død 16.01.1919.

N.B. Nicolai var indtil sin død bestyrer og leder af Sprogforeningens bogsamling på Folkehjem i Aabenraa.

1875 Maler og kådner søn, Hans Andersen f. 26.06.1857, død 1902 i Flensborg, hvortil han flyttede til påske forrige år.

Gift 9.06.1881 Margretha Maria f. 27.05.1855, død 25.07.1901 i Svejrup, d.a. murer/parc. Jens Christian Hansen og Maria Christine på Skovbølgårdsmark.

Børn: 1. Maria Margretha Andersen f. 6.05.1887, g. Jens Peter Wortmann i Tumbøl, 2. Peter Andersen f. ca. 1892, 3. August Conrad f. 2.02.1894.

1891 Johann Christian Wildenschild f. 24.11.1856 i Varnæs, død 14.08.1928, 72 år, s.a. hufner Christian Wildenschild i Bovrup og Kathrine Josephine Petrea f. Weiter.

Gift 1891 Anne Christine Iversen f. 21.11.1862, død 16.04.1938, 75 år, d.a. kådner Christian Hansen i Kobberholm.

Børn: 1. Catharine Josephine Petrea Wildenschild f. 29.05.1894, g. 1921 Christian Hansen *Dreier* fra Tumbøl.

1921 Erik Jendresen, førhen parcellist, Sdr. Hostrup Østergade 100 og forpagter i Nørballe.

Erik Jendresen f. 25.06.1862, død 5.11.1923 på Franciska hospitalet i Flensborg og begravet den 10.11.1923 på Felsted kirkegård, s.a. parc. Erik Jendresen og Anne Johanne, Sdr. Hostrup Østergade 100.

Gift 29.10.1891 Maria Knutzen.f. 13.09.1870, død

23.02.1941, d.a. økonoma Peter A. Knutzen og Marie Christine f. Berg i Tumbøl.

Børn: 1. Erik f. 1892, Peter Asmus f. 1892, død, 1894, 3. Anna Johanne f. 1894, 4. Peter Asmus f. 1896, 5. Christine Marie f. 1897, 6. Emil f. 1898, 7. Jørgen f. 1899, 8. Otto f. 1903, 9. Marie f. 1903, Hans f. 1904.

1924 Andreas Matthiesen (Sv.s.) f. 3.12.1886 i Frøslev.

Gift 2.06.1919 Anna Johanna Jendresen f. 6.04.1894.

Børn: 1. Marie f. 1920 i Øster Løgum, 2. Cathrine Marie f. 1922 i Øster Løgum, 3. Karsten Hansen f. 1928 i Svejrup, 4. Ester f. 1930 i Svejrup.

1924 Jes Petersen Nielsen der er ejer af kåd 1. overtager kåd 2. med et areal på 2.55 ha.

1942 Christine Petersen Nielsen datter, f. 9.12.1899, g. Fauherholm i Blans.

1954 Nis Peter Jensen, kådner på Sønderborgvej 195.

Kådnerstedet nedlægges og jorden tillægges Sønderborgvej 195, matrikel 8. Huset anvendes fremover som lejebolig, matrikel 50.

1981 Peter Petersen og Marie, aftægtsfolk og tidligere ejer af parcelliststedet Skovbølgårdsmark 2. overtager ejendommen og 1161 m2 grundstykke.

2001 Kurt Jacob Jacobsen

Kåd 3. Svejrupløkke ?. art. 7. og art. 50 Skovbølgård.

1692 nævnes Marquard v. Buchwald på Skovbølgård.

Iflg. jordebog 1709: 1/96 kåd der består af et 8 fag stuehus og stald.

Besætning: 2 heste, 2 køer, 2.kalve, 4 får. Udsæd er lig med kåd 1.

Kådner: Jørgen Petersen 33 år, født i Tråsbøl, har 3 børn, heraf 1 søn på 3 år.

Svejrupløkke 7

Foto ca. 1920

Jørgen Petersen f. ca. 1676, død 1747 i Tumbøl, 70 år.

Gift Maren f. 1669, død 1711, 42 år.

Børn: 1. Hans f. 1706, 2. Peter f. 1708, 3. Johan f. 1710 i Svejrup.

1712 Hans Degn der er bolsmand i Tumbøl, bol Tu 12 b, bytter og overtager Jørgen Petersen kådnersted i Svejrup, se Gråsten Kontraktprotokol 1239. side 167 –

Gift 2x 1712 Cathrin f. 1690, død 1723, 33 år., d.a. Rasmus Hansen, bol Ki. 2b i Kiding.

Børn: 1. Jørgen f. 1713, død 1713, 2. Rasmus f. 1714, død 1714, 3. Boeld f. 1715, 4. Anne Marie f. 1718, død 1718, 5. Dødfødt 1719, alle født i Tumbøl

Gift 3x 1723 Anna - Hans Hissels dt. fra Nørballer, død 1733, 40 år.

Børn født i Tumbøl: 1. Jørgen f. 1724, død 1725, 2. Maren f. 1726, død 1728, 3. Dorothea f. 1727, 4. Hans f. 1728, 5. Jørgen f. 1729, død 1748, 6. Kiesten f. 1732.

Hans Nissen Degn = førhen halvboldsmand i Tumbøl overtager Jørgen Petersens kåd i Svejrup.

1712 Hans Degn f. 1673 i Tumbøl, død 1739, 36 år i Svejrup,

Gift 1698 Maren - Peters dt fra Bjernstrup, død 1742, 72 år i Svejrup.

Børn: 1. Nis f. 1699, død 1710, 2. Peter f. 1701, død 1710, 3. Hans f. 1703, fik en uægte søn Hans, f. 1731 i Svejrup, med Mette Nielsen fra Jylland, 4. Anna Marie f. 1706, død 1710, 5. Gunder f. 1709, død 1710, 6. Peter Hansen f. 1711, parc. og stenhugger, Møllevej 21x, g. 1736 Boeld, g. 2x 1739 Ingeborg Jørgens dt.

Hvad der siden hen er sket med kåd 3 og hvem der har stået som ejere af kådet, er der ingen oplysninger om. det tyder på, at kådet er nedlagt i slutningen af 1700-tallet.

I kirkeinventar 1782 er der nævnt navne på fæstere af to kåd i Svejrup: Asmus Nissen og Iver Petersen.

Godsejer Peter Aegidius enke på Skovbølgård, overtager i slutningen af 1700-tallet en kådnertoft og kådnerlække på 7 tdr. land og 5 schip i Svejrup.

Den 7. Juni 1799 sender han Parcel 28 - kådnertoft og kådnerlække på 7 tdr. land og 5 schip i licitaion,

Den 1.05.1800 overtager Peter Iversen, Skovbøllække 7, efter afholdt licitation, Skovbølgård Parcel nr. 9. på 7 tdr. land og 5 schip.

Samtidig overtager han ved udliciteringen den 1.05.1800 - Parcel 28, matrikel 14 i Svejrup ejerlav, en kådnertoft og kådnerlække på 7 tdr. land og 5 schip.

Disse 7 tdr. land bliver i 1820 overtaget af parcellist Iver Asmussen, Skovbølgårdsmark 2.

Det fortæller - at nævnte kådnertoft og kådnerlække, er de sidste rester af et nu nedlagt Kåd 3.

Som følge af manglende dokumentation af navne på fæstere på de hvert af Kåd 3 fra perioden 1721-1782, har jeg fundet navne, der er nævnt kådner i Svejrup i kirkebøger m.m. som følger:

Jørgen Petersen, ejer af bol Fe. 4 b. i Felsted f. ca. 1703, død 1760, 57 år i Svejrup, s.a. bolsmand Peter Rossen og Birthe i Tumbøl.

Gift 29.11.1732 Anna - Peter Hansen Kleinschmidts enke, død 1733, 40 år

Gift 2x 1733 Ellen Synneth Nicolaysen fra Vonskær f. ca. 1707, død 1751, 44 år i Svejrup, d.a. bolsmand Nicolai Jepsen og Ellen i Broager.

Børn: 1. Peter Jørgensen f. 1734, død 1789, fri- kådner, se Varnæsvej 595, (g. 1x 1761 Mett Jørgens fra Varnæs, g. 2x 1781 Ann Jepsen Tagmoes fra Ny Skovbøl, g. 3x 1783 enken Maren Asmussen, d.a. Asmus Nissen i Felsted), 2. Anna f. 1737, 3. Nicolai f. 1740, 4. Hans f. 1744.

Familien Jørgen Petersen flytter fra bol Fe. 4 b i Felsted til Svejrup, hvor de overtager et kåd.

Ca. 1752 Jørgen Petersen, ejer af bol Fe. 4 b i Felsted f. ca. 1703, død 1760, 57 år i Svejrup, s.a. bolsmand Peter Rossen og Birthe i Tumbøl.

Gift 3x 1752 Ingeborg f. 1716, død 10.08.1771, 55 år, d.a. kådner Carsten Petersen Lund og Anne i Felstedskov. Ingeborg fødte en uægte søn, Christian Johan, f. 1749, død 1749.

Børn: 1. Sindet f. 16.03.1753 i Svejrup, død 1765, 11 år, 2. Carsten f. 4.09.1755 i Svejrup, konf. 1772, 3. Jørgen f. 2.11.1757 i Svejrup, confirmeret 1774.

1760 Jørgen Nissen f. 24.08.1734, død 5.09.1790, 56 år, s.a. kådner Nis Clausen i Svejrup og Ingeborg f. Asmussen i Varnæs.

Gift 27.09.1765 Ingeborg Christensen fra Varnæs f. 1741, død 17.11.1818, 78 år, d.a. Christen Rasmussen og Dorothea Christens dt. i Blåkrog

Børn: 1. Nis Jørgensen f. 9.12.1765, bosat i Bylderup, 2. Christen f. 1775, død 1786.

Denne matrikel 14. i Svejrup ejerlav på 6½ tdr. land, sælger Peter Christian Iversen, iflg. Skovbølgård folie 24 og 62, ved kontrakt af 22. april 1820, til Iver Asmussen, parcellist på Skovbølgårdsmark 2.

Som en konklusion på salget af 6½ tdr. land, tolkes det derhen, at kåd 3. i slutningen af 1700-tallet er blevet nedlagt og jorden, matrikel 14. overtaget af kåd 2 ?

1732-1745 Hans Petersen Rasmussen f. 1708, død 1745, s.a. Peter Rasmussen og Maren, bol Ki. 2. b.

Gift 1732 i Kliplev med Anna Jeppes dt. f. ca. 1705, død 4.09.1755, 49½ år, se bol Sv. 4. a.

Børn: 1. Maren f. 1734, død 1766, 2. Peter f. 1736, Jep f. 1740, 4. Ann f. 13.01.1745, g. 1769 kgl. kådner i Peter Petersen Møller i Felstedskov, se Varnæsvej 543x.

Enken Ann Jeppes dt f. 2x 1764 bolsmand Rasmus Rasmusen Matzen, bol Sv. 1 a. i Svejrup.

Peter Petersen el. Per Persen Thielsen g. 1x 1745 Ann Jørgens dt i Hostrupskov, død 1764, kådner på Felsbækgård grund i Hostrupskov, efterl. to børn: Ann Marie og Mette Cathrin.

1766 Hans Petersen f. 1738, død 1768, 30 år, s.a. Peter Christensen Schneider og Ann, Sv. 3a

Gift Anna

Børn: Anna f. 1766

1748-54 Hans Petersen Polackers f. 1714, død 1754, 40 år, fra Sønder Perbøl

Gift 8.11.1748 Maren f. 1728 - Asmus dt. i Svejrup

Børn: 1. Ingeborg f. 1749, 2. Anna f. 1752, død 1808 55 år i Nørballe, g. 1782 Christen Jessen, Hokkerup, parcellist-bødker på Nørballemark, 3. Anna Maria f. 26.01.1755

1754-61 Peter Nielsen fra Blans, f. 1721, død 1761, 32 år 8 mdr. i Svejrup,

Gift 1758 Maren, Hans Petersens enke i Svejrup, f. 1728, død 1763, 35 år

Børn: 1. Sophia Cathrina f. 1758, død 1761, 2. Cathrina Dorothea f. 1760,

1760-84 Jørgen Asmussen Tagmoes f. 1730, død ..., s.a. kådner Rasmus Petersen Tagmoes og Anna, Varnæsvej 541.

Gift 1760 Ingeborg f. , d.a. kådner Peter Juhler og Maren i Bovrup.

Børn: 1. Asmus f. 1760 i Bovrup, g. 1792 Sille Margreth Andersen fra Achtrup, inderst i Skovbøl. 2. Peter f. 1760, i Bovrup, 3. Ellen f. 1762, død 1763, 5. Peter f. 1764, 6. Dødfødt søn 1767, 7. Ellen f. 1769, konf. 1787,

1753-54 *Jørgen Andersen fra Lolland f. ?, død 1754?*
Gift 1753 *Merredt f. 1717, død 19.03.1796, 79 år, d.a. Johan Jepsen og Merret, bol nr. 30 i Varnæs.*

1754- 65 *Jes Christiansen fra Varnæs,*
Gift 1755 *Merredt, enke efter Jørgen Andersen*

Enken Merredt - gift 3x 1766 Peter Petersen Bonde - gift 4 x Asmus Asmussen Matzen, se bol Sv. 1a.

Kongeligt inderstested - kådnersted, Sønderborgvej 195.

Inderstedet er opført på et grundstykke, der førhen tilhørte de 2 fyrstelige bol Skovbøl.

1768 nævnes Peter Nissen Lund, skrædder og kådner.

Peter Nissen Lund f. 3.02.1743 i Tumbøl, død 4.08.1832, 89 år, s.a. skrædder Nis Petersen Lund i Tumbøl og Kiestine Jacobs Krygers dt. fra Avnbøl.

Gift 7.07.1768 Anna Marie Marcussen f. 28.12.1740, død 6.03.1825, d.a. Marcus Petersen og Gunder, bol Sv. 4 b. i Svejrup

Børn: 1. Nis Petersen Lund f. 9.05.1769, død 1770, 2. Marcus Petersen Lund f. 20.03.1771 g. 1796 Maren Lorentzen (Hørtoft), se bol Sv. 3 a. i Svejrup, 3. Kiesten Petersen Lund f. 31.12.1774, se nedenfor, 4. Nis Petersen Lund f. 20.11.1778, kådner i Felstedskov, 1825 på bol. Sk. 5 a. i Skovbøl. 5. Peter Petersen Lund f. 1.04.1782 g. 1811 Marie Cathrin Jørgensen Iversen fra Felsted, død i Blans.

Sønderborgvej 195 foto ca. 1900

N.B. I året 1486 skænkede væbner Peter Uge på Skovbølgård, for faderens, broderens og søsterens sjæles skyld en toft med ager og eng i Tumbøl foruden en toft i Svejrup - til Felsted kirke.

Iflg. kirkeinventar 1782, er parcellen i Svejrup ca. 4 schipp stor og ligger på Svejrup mark, tæt ved byen ud for tofterne. Kirken har den fulde ejendomsret over og udlejes ved auktion. Den er p.t. udlejet for en periode af 10 år til kongl. kådner Peter Nissen Lund i Svejrup, for en årlig afgift til kirken på 3 mk.

1798 Alexander (Iversen) Asmussen (Sv.s.) f. ca. 1765 i Adsbøl, død 27.07.1828, 64 år, s.a. kådner Iver Asmussen og Ann, Sv. kåd 2. i Svejrup.

Gift 4.10.1793 Kiesten Petersen Lund f. 31.12.1774, død 10.05.1844, 69½ år i Skovbøl.

Børn: 1. Iver Asmussen f. 1794, død 1794, 2. Peter f. 1794, død 1794, 3. Iver Asmussen f. 14.03.1795, parcellist på Skovbølgårdsmark 2, 4. Peter Asmussen f. 7.11.1797, død 18/9 1879, g. 1827 Anna Nissen fra Hellevad, 5. Nis Asmussen f. 21.04.1800, g. 1825 Ingeborg Johannsen, 6. Hans Jørgen Asmussen f. 12.06.1803, 7. Ann Marie Asmussen f. 1.03.1808, død 1824, 8. Asmus Asmussen f. 18/9 1814, død 8.02.1887 i Kløvtoft. (Skolelærer i Kassø, Øster Løgum m.m., se Sdj. Mdskr. s. 312).

Den 1.05.1800. overtager familien ved auktion, Skovbølgård parcel nr. 7., Skovbølgårdsmark 2.

1802 Nis Jacobsen Lund hjulmager og kådner, overtager ejendommen, samt aftægtsforpligtelserne overfor Alexanders svigerforældre Nis Petersen Lund og Anna Marie Marcussen, som bor på aftægt der. Efter deres død tilfalder husgerådet Nis J. Lund, og han skal desuden udrede begravelsen.

1802 overtager han et stykke land, af bolsmand Christian Sønnichsen, Stenneskær, beliggende imellem Peter Asmussens og Peter Høj's land ned mod Eskær bæk.

Nis Jacobsen Lund f. 4.08.1771 i Felstedskov, død 28.09.1835, 64 år, s.a. kådner Jacob Nissen Lund og Maren i Felstedskov.

Gift 30.04.1802 Margreth Marie Hansen, f. 8.11.1778 i Felsted, død 2.09.1837, 58 år, d.a. Hans Petersen og Kiesten Hansen Lund, bol Fe. 3 a. i Felsted.

Børn: 1. Jacob Nissen Lund f. 16.02.1803, inderst på Vilsbækmark, 2. Kiestine Marie Nissen Lund f. 1805, død 20.10.1862, ugift, 3. Maren Nissen Lund f. 1808, g. 1841 skrædder Peter Christiansen Toft i Bovrup, 4. Hans Nissen Lund f. 29.08.1812, død 1832, ugift, 5. Peter Nissen Lund f. 5.01.1816. se nedenfor, 6. Jørgen Nissen Lund f. 18.12.1820, g. 1844 i Holbøl Marianne Christine fra Vippel, Tinglev. Jørgen N. L. overtager ejendommen Klattrupevej 66, Ensted sogn.

1837 Peter Nissen Lund f. 5.01.1816 i Svejrup, død 24.06.1844, 28 ½ år.

Gift 13.11.1840 Anna f. 30/11 1817, død 3.03.1861, d.a. Nis Petersen Clausen og Marie bol Sv. 2 b.

Børn: 1. Margrethe Marie Nissen Lund f. 19.11.1841, se nedenfor.

1846 Nis Jepsen f. 16.2.1816, død 14.06.1899, 83 år, s.a. Nis Jepsen og Anna Thyhsen i Broager.

Gift 5.11.1846 Anna f. 30.11.1817, enke efter kgl. kådner Peter Nissen Lund, død 3.03.1861, 43 år.

Børn: 1. Nis f. 7.11.1847, død 1850, 2. Anna Christina f. 13.11.1852, død 1853, 3. Peter f. 3.02.1855.

N.B. Sønnen Peter Jepsen født 1855 flyttede i 1872 til Horsens området. Han har skrevet sine erindringer fra sin barndom og ungdom i Svejrup, som er gengivet i Historisk Årbog for Felsted sogn – 2016.

1872 Formynder: Nis Petersen Clausen, (Sønderborgvej 204)

1887 Margrethe Marie Nissen Lund (særeje) f. 19.11.1841, død 14.11.1892, 50 år.

Gift 29.11.1887 Nis Peter Jensen, s.a. parcellist Lorenz Peter Jensen og Maren f. Helmer, Hostrupskov.

1892 Nis Peter Jensen (eneejer) f. 6.04.1846 i Hostrupskov, død 22.06.1935 i Svejrup, s.a. parcellist Lorenz Jensen og Maren Helmer i Hostrupskov.

Gift 2 x 23.07.1896 Marie Kaufmann, f. 20.01.1858, d.a. Jacob Hansen Kaufmann og Anna i Bovrup.

Børn: 1. Margrethe Marie Jensen f. 6.05.1897, g. 1927 Johann

Philip Jacobsen i Torp Bygade 6., 2. Nis Peter Jensen f.

23.03.1898, se nedenfor, 3. Anna Kjestine Jensen f.

15.03.1899, g. Jørgen Lund i Skelde.

1926 Nis Peter Jensen jun. f. 23.03.1898, død 31.08.1978,

Gift 9.10.1928 m. Anna Daabeck fra Bovrup f. 18.01.1903, død 30.10.1970.

Børn: 1. Nis Peter Jensen f. 16.01.1934, se nedenfor, 2. Jørgen

Frederik f. 14.05.1935, 3. Dødfødt pige 1938, 4. Margrethe

Marie f. 10.01.1940, g. købmand Fritz Poulsen, 1938, 5. Viggo Christian f. 2.02.1942, død 2023, snedker, ugift.

1967 Nis Peter Jensen søn, f. 16.01.1934 i Svejrup, død 9.04.2008, ugift

2008 Efter Nis Peter Jensens død, overtog landmand Thomas Blenstrup Jensen, Svejrupløkke 2, ejendommen og avlsbygninger, matr. 8. med et areal på 14,91 ha.

I mellemtiden var stuehuset blevet stærkt beskadiget efter en påkørsel, hvorefter det blev nedbrudt.

Kilder: Historisk Årbog for Felsteds sogn: Svejrup - en landsbys historie 2004 s. 58-81 v/ Andreas

Asmussen. Parcelliststeder på Skovbølgårdsmark 2011 s. 23-33 v/ Andreas Asmussen

Lokalhistorisk Forenings Hjemmeside: se videre under Husregister

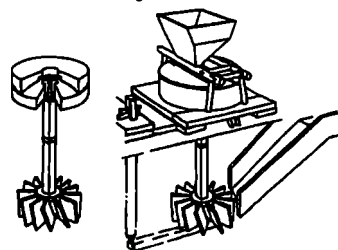
Sønderborgvej 195 foto 1950'erne

Skovbølgård - Gl. og Ny Skovbøl - gårde og kåd

Skovbølgaard ejerlav

Til ejerlavet hører et større skovområde, strækker sig fra vest til øst i ejerlavet og ud til fjorden. Den har med sin beliggenhed ved sø, skov, fjord og vandløb, været beboet siden oldtiden. Det bevidnes af de rige fund af stenalderredskaber, bevarede oldtidshøje og resterne af en stensætning af en nedlagt skvatmølle. Oldtidshøjene er for en dels vedkommende blevet overpløjet, men der findes stadigvæk klare synlige spor af dem i skoven, hvor der ligger 3 velbevarede oldtidshøje.

Vandløbet Dyrbæk har sit udspring ved Skovbølgård, der fortsætter sit løb ned gennem Skovbøl skov til Aabenraa fjord. På en strækning i den øvre skov, er vandløbet over en strækning stensat på begge sider. I skoven ses endnu stensatte rester efter to skvatmøller. Skvatmøllen er den ældste form for vandmølle med et vandret møllehjul med skråtstillede vinger og en lodret aksel. Den trækker direkte på løberen i kværnen. Møllehjulet er mindre end de senere vandmøllehjul. Wikipedia.

Skitse af en Skvatmølle

I området har der tidligere været en meget stor sø, som har slynget sig i rundt landskabet og hvis omfang endnu ses tydeligt i landskabet. Omkring søen har der fra stenalderen boet mennesker, som har kunnet udnytte de mange resurser i området. Her var rige muligheder for at gå på jagt, fiske i såvel fjorden som i søen, samt store mængder af træ og sten o.s.v. til brænde og byggematerialer.

Stensætning ved Skvatmølle

Christian Anker Hansen fortæller, at lidt syd for Eskedal nr. 6 er der en bakketop, hvor han har fundet rester af et offersted. Under pløjning på bakketoppen opdagede han en mængde store og små sten. Ved at grave lidt dybere stødte han på en stensat plads, der var omkranset af en række større og mindre sten. En af disse sten var en tidligere kværnsten (se billede). Her blev der fundet rester af aske, hvilket tyder på, at det kan have været et offersted. I området er der fundet utallige velbevarede flinteredskaber som dolke, økser, pilespidser osv., se nedenstående foto.

Gennem tiderne har landmænd fundet utrolig mange fine og smukt tildannede flinteredskaber i området. Det vidner klart om, at her har der levet og boet mennesker langt tilbage i tiden.

Skovbøl skov har også efterladt spor fra svenskekrigenes tid, idet der er fundet en svensk mønt fra 1628, der er afleveret til lokalarkivet i Patsches Hus.

Skålsten - Offersten

Kværnsten

Granit - stridsøkse

Rørholm eller - Rotholm

På Johs. Meiers kort over Varnæs sogn fra 1640'erne, har der ligget en større bygning på marken øst for gården Stenneskær kaldet Rotholm, som er i Ahlefeldterne på Søgårds besiddelse.

Her lå der tidligere en større bygning/jagtslot el.lign. opført på en forhøjning og et voldanlæg, men som nu for længst er forsvundet. Området er en del af et større vådområde omgivet af små vandløb, et fortrinligt sted at placere et jagtslot eller en større bygning.

Desværre findes det ikke noget arkivmateriale omkring dette sted og dets historie.

Krigene i 1600-tallet

Landsbyen Skovbøl led stor skade i forbindelse med de kejserlige og brandenborgske troppers hærgen i 1600-tallet op gennem hertugdømmerne. Godset samt flere af dets fæstegårde var nærmest at sammenligne med en ødemark, hvor mange gårde henlå i en årrække som ødegårde, hvor alt af værdi var stjålet, afbrændt eller ødelagt.

Særmark

Skovbøl havde som de fleste andre landsbyer et stykke fællesjord, allemandsjord, eller "særmark", hvor landsbyens bønder frit kunne lade deres dyr græsse. Særmarken lå på Bøghøj også kaldt Bøghoved, der lå nordvestligst i ejerlavet ind mod Varnæs skellet og alle fæstere var forpligtede til, at vedligeholde deres andel af fællesjorden og dens indhegning. Fællesjorden hørte under godset og er sandsynligvis i 1700-tallet overgået og underlagt Skovbølgårds drift.

Det adelige gods "Skovbølgård"

Hvornår godset Skovbølgård er oprettet vides ikke, men dets historie går langt tilbage i tiden, hvor adelsslægten Ucke residerede på Skovbølgård. Familienavnet Ucke tyder på, at familien oprindeligt stammer fra landsbyen Uge, som familien har taget navn efter.

Den første Uge vi hører om – nævnes 1339 og hedder Peter Ucke. I 1397, 1400 og 1413 optræder igen en Peter Ucke i dokumenterne, formodentlig Peter Uges sønnesøn.

Gavebrevet er udfærdiget på plattysk og fortæller os, at i året 1486 skænkede væbner Peter Uge, "for faderens, broderens og søsterens sjæles skyld", en toft med ager og eng på Tumbøl til Felsted kirke. Toften er i dag matrikel 67 og ligger på vestsiden af Blæsbjergvej. Samtidig skænkede han også kirken en mindre toft Svejrup, matrikel 17.

I Historisk Årbog for Felsted Sogn nr. 9 udgivet 1991, har Ib Andersen i Varnæs skrevet en artikel om en toft i Tumbøl, som Peter Ucke på Skovbølgård i 1486 skænkede til Felsted kirke, fortsat v/ A.A. i Historisk Årbog for Felsted sogn 2020 s.19-21.

Paul Ucke levede endnu i 1543, idet et skatteregister fra dette år er Skovbølgård ansat til 10 plove, en plov = helbol. Foruden Skovbølgård havde han 2 gårde i Skovbøl, 3 i Bovrup, 1 i Ullerup, 1 i Broager, 2 i Mjels

Rotholm hvorpå der er opført en bygning af en anseelig størrelse

og 1 i Oksbøl. Han havde 2 sønner, hvor Peter overtog Skovbølgård og Erik der overtog Avnbøllund. Peter Ucke døde omkring 1551 og efterlod sig en søn Paul Uge. Paul Uge blev skudt den 1.6.1589 af sin nabo Hans Blome til "Ornum" i Varnæs sogn. Slægten Ucke residerede på Skovbølgård indtil år 1618, hvor den blev solgt til kongl. statholder Gerhard Rantzau.

Den oprindelige adel i Sønderjylland var af dansk rod, men blev efterhånden næsten alle steder købt ud eller mistede sine besiddelser ved indgift i den holstenske adel. Dette var med til at det danske sprog med tiden overgik til tysk sprog og kultur. Uckerne blev dog efterhånden mere og mere betydningsløse for til sidst at overgå til bondestanden. Med Gerhard Rantzaus overtagelse af Skovbølgård i 1618, indledes en tid, der kendetegnes ved, at tysk kultur og åndsliv vinder frem på bekostning af dansk. Det er fra nu af og fremover tysksindede familier der sidder på Skovbølgård.

Trogius Koch's våbenskjold

Jasper v. Buchwald var en hensynsløs og stridbar herre, der hurtigt efter overtagelsen kom i strid med Varnæsboenderne om græsnings- og jagt rettigheder på bymarken. Ligeledes kom Buchwald i strid med sin nabo selvejerbonden Asmus Thaysen.

Under Tredivåarskrigen, 1618-48, hvor de kejserlige Brandenburgske tropper rykkede ind i hertugdømmerne, måtte han forlade Skovbølgård og flygte i sikkerhed i Flensborg og måtte efterlade alt gods og ejendom til fjendens udplyndring. Ganske vist har han af stadskommandanten lejet "en salvegarde" på to mand, som blev lagt i fast kvarter på gården, men trods det, er der tilføjet ham så stor skade, at de følgende år blev svære for ham. Iflg. beretninger fra årene 1632-34, gik det så galt, at han i nogle år måtte forlade godset og tage ophold i Flensborg, fordi han ikke kunne betale skatterne. Han kom dog tilbage til godset, men kun for at opleve endnu to fjendtlige besættelser, under Torstenskrigen 1643-45 og under Karl Gustav-krigene 1657-60, hvor især den sidste blev skæbnesvanger for godset. Hans enke Anna Rathlou beklager sig i et brev, højlig beklager sig over sin og sine børns tilstande og at hun er blevet berøvet alle midler til livets ophold. Beboelsehuset er en ruin og ladegården med alt tilbehør brændt og lagt i aske. Undersåtterne er fordrevet og døde af sult. Alt blev ødelagt, så det snarere så ud som en ødemark end et førhen adeligt gods og ligger nu øde hen på tiende år.

I 1650 ejede Jaspars enke og sønnerne vist godset i fællesskab. Sønnen Marquard v. Buchwald nævnes hertil 1674-94 og det er antagelig ham, som før 1700 solgte den til Oberstløjtnant Benedict Frederik v. Rumohr.

I 1636 hørte der fem kådnersteder/huse under Skovbølgård jurisdiktion v/ Jaspas v. Buchwaldt

Iflg. kirkeregnskaber 1636 er deres ydelser til kirken som følger:

1. Peter Hansen	som han har lagt øde, wust	6 mk.	wust = ødegård
2. Peter Brekes	som han har lagt øde, wust	6 mk.	
3. Peter Jørgensen	som han har lagt øde, wust	2 mk.	
4. Johan Teisen skomager	som han har lagt øde, wust	1 mk.	
5. Hans Duus	som han har lagt øde, wust	1 mk.	

Ahlefeldterne på Skovbølgård

I landsmatriklen var det lille gods ansat til 5 plove og da det i 1703 kom i Ahlefeldternes besiddelse, blev godset degraderet til at være en ladegård under Søgård.

Friedrich greve von Ahlefeldt på Søgård overtog omkring år 1703 godset "Skovbølgård". Det betød, at Ahlefeldterne nu stod som ejer af Skovbølgård og alle dets tilhørende arvefæstegårde, kåd og inderste huse

i Skovbøl og Svejrup ejerlav, på nær de to kongelige gårde, ”Thaysensgård” og ”Stenneskær” og et kåd i Svejrup.

Friedrich von Ahlefeldt købte uden tvivl Skovbølgård for gennem en arrondering bedre at kunne udnytte de store godsområder, som han ejede i området. Efterfølgende blev enkelte gårde nedlagt og tillagt Skovbølgård. To halvbol i Skovbøl og Svejrup blev nedlagt og udflyttet til Ny Skovbøl. De resterende gårde blev gjort lige store i størrelse og afgift.

I virkeligheden betød det, at Ahlefeldterne nu ejede alt bøndergods i Lundtoft Herred, som ikke var selveje eller lå under Tønder Amt.

Skovbølgård er den eneste af Lundtoft Herreds middelalderlige adelsgårde, der i anlæg og bygninger til i dag har bevaret herregårdspræget. Hovedbygningen ligger midt på det store uregelmæssige middelalderlige voldsted, omgivet af vandfyldte grave og med delvis stensatte sider.

Under den sidste svenskekrig (1659) blev ”beboelseshuset omstyrtet og ladegården med tilbehør brændt og lagt i aske”. Den derefter opførte bygning er i 1725 beskrevet som et 18 fag lang og 3 fag bredt hus, der vistnok da længe havde stået hen ubeboet. Desuden nævnes et forpagterhus, 6 fag langt og 3 fag bredt.

”Skovbølgård”

Privat foto ca. 1966

Den nuværende statelige hovedbygning er opført af justitsråd Trogelius Koch i perioden 1758-63. Hovedbygningen består af en på en høj, delvis kvaderbeklædt kælderetage opført énetages hovedfløj, der mod gården flankeres af to fritliggende lave sidefløje, hvoraf den nordre er stald og i den søndre er domestikbeboelse. Den sydlige sidefløj er opført i 1760 og den nordlige i 1761. De blev begge ombygget i 1921 og forsynet med kviste med hejseværk. Den statelige hovedbygning har halvt afvalmet tegtag med en fin opskalkning og gennemgående toetages, mod haven lidt smallere midterrisalit, der er ført op i trekantsfronton. Mod gården sidder over den høje ølandstrappe, den pompøse hovedindgang med en kraftfuld sandstensportal, bestående af på høje postamenter rejste halvsøjler (med compositkapitæler), der bærer en arkitrav, hvor den af volutter støttende tavle med bygherrens våben anbragt. De gl. prægtigt udskårne fløjddøre er ny-udførte, i nøje overensstemmelse med den oprindelige fløjddør.

Pyntelig virker den velholdte bygning ved den sikre farveholdning og de smukke palævinduer. Sidefløjene er iflg. murankre opført i 1760, men ombygget i 1921, da de forsynes med gavlkviste med hejsevinduer og lemme.

De vest for voldstedet liggende avlsbygninger, er efterhånden nedbrudt og delvis erstattet med nye tidssvarende avlsbygninger. Den gl. stråttækte gulkalkede hestestald med murankre 1739, er forsvundet. I 1929 blev den oprindelige i holstensk stil opførte tærskelade og kornlade med stråtag nedrevet og erstattet af en ny stor og høj tærskelade og kornlade. I 1937 blev den gl. kostald med stråtag nedrevet og en ny stor kostald opført. Avlsbygningerne bestod desuden af: en tærskelade og kornlade, vognlade, hestestald, tørvelade og bagehus. I 2019 opføres en ny korn- og maskinlade på 905 m², som afløser for den mod vest liggende gamle høje kornlade.

1753 blev der foretaget en udskiftning af markerne på "Ravnbjerg", mellem flere bolsmænd og kådnere, Udarbejdet af P. Clausen landmåler.

1771 blev der udskiftet/ombyttet enkelte marker mellem Asmus Thaysen og Nis Sønnichsen Udarbejdet Af Niels Jepsen i Tumbøl, landmåler.

Ejere af Skovbølgård gennem tiderne

Paul Ucke Slægten Ucke stammer fra Uge sogn, deraf navnet Ucke.

Gift Christina Ruhmohr

Gift 2x Mette Wittorp

Paul Uck efterlader 2 sønner Henning og Erik Ucke.

Henning Ucke søn,

Gift Anna Grip Jespers dt.

Peter Ucke, søn, nævnes 1506 på Skovbølgård, se nedenfor

Børn: 1. Poul, 2. Iver Ucke....

1500-43 Poul Ucke, søn,

Gift 1 x Margarethe Rathlow zu Arlewatt

Gift 2 x Margrethe von Stacken

Gift 3x Anna Ernst Muggels dt

6 børn: 1. Datter g. Eggert v. Herberge, 2. Anna g. Jesper Wittorp, 3. Peter se nedenfor, 4. Datter g.

Joachim v. Herberge, 5. Erik på Avnbøllund g. Dorothea Wonsfleth, 6. Ermgard g. Joachim Breide.

(Poul el. *Pawell* og Peter Ucke nævnes 1546 og 1564 under Aabenraa amt i:

Tyske Kancelli. A.C 178 Ridderskabets ansættelse til rostjeneste m.m. samt landreg. for Hertugdømmerne.)

1545-71 Peter Ucke søn.

Gift Magdalena Anders Hans dt fra Klibbøl.

1571 Poul Ucke, søn, myrdet 1. juni 1589.

Gift Magdalena Rathlow zu Arlewatt. Magdalene Ucke stammede fra slægten Rathlow, en "gennemtysk" slægt, hvis indflydelse i det slesvigsk-holstenske ridderskab har været betydelig.

Børn: 1. Claus, se nedenfor, 2. Christopher, stud. jur. i Leipzig, landsdommer på Sjælland, ugift død 1673.

Den 1. juli 1589 bliver Poul Ucke dræbt af naboen Hans Blome under et besøg på dennes gård "Ornum" i Varnæs sogn. Motivet er ukendt, men årsagen kan være mange som beruselse, tab i spil eller slægts- og familiefejde.

1589 Enken Magdalena Ucke f. Rathlow gifter med Poul Ucke til Avnbøllund.

Efter mordet på Poul Ucke, træder Poul Ucke den yngre til Avnbøllund automatisk ind som familiens nye overhoved.

Han undsiger sig ved den dræbtes bære som drabsmanden, men tilbyder ham dog forlig. Hans Blome er imidlertid over alle bjerge, og i samfulde 8 uger ligger den dræbtes afsjælede legeme og venter på en i det mindste ærefuld begravelse. Da 8 uger var gået og drabsmanden stadig var ”bortrejst” blev Poul Ucke begravet, men fred kunne han ikke få førend mellemværendet med Hans Blome var afsluttet. At ligge 8 uger som lig ”oven jorde” betød indenfor adelen, at jo længere man lå ”oven jorde”, desto fornemmere var man.

Hans Blome tog til Holsten, men vender i 1591 tilbage fordi hans kone havde fået en datter, der nu skulle døbes. Han inviterer al adel i omegnen, men ingen tager imod indbydelsen. Hans Blome rider så til Avnbøllund, fordi han mener at Poul Ucke står bag denne fornærmelse. Det kom snart til en række sammenstød og da Hans Blome og hans tilhængere ligefrem angreb Poul Ucke på Avnbøllund, blev han dødelig ramt af et skud fra Poul Uckes bøsse.

1595 Enken Magdalena Rathlow og sønnen Claus Ucke

Claus Ucke køber godset ”Gammel Lammehave” i Ringe sogn på Fyn, hvor han forblev resten af sine dage.

1599 Statholder Heinrich Rantzau køber Skovbølgård, der videresælger den til sin søn statholder Gerhard Rantzau.

1618 Gerhard Rantzau f. 1558, død 28.01.1627, til Breitenburg, lensmand på Kronborg slot. Kongens statholder i hertugdømmerne i årene 1600-27, s.a. Henrik Rantzau til Breitenburg og Christina von Halle. Gift 1590 Thale Tagesdatter Thott f. 1550, død 1611.

Gift 2x Dorothea von Brockdorff, død 1630.

Børn: 1. Christian v. Rantzau 1614-66, 2. Hedvig Margarethe Elisabeth 1624-1706.

1622 Jaspar (også kaldt Caspar) von Buchwald til Skovbølgaard, Brunsholm og Fresenhagen, f. ca. 1580, død 1649/50 i Flensborg, forarmet og forgældet, s.a. Claus v. Buchwald til Pehm, Skovbølgaard og Bülk, g. 1x 1579 Emerentia Wolfsdatter von Ahlefeldt, g. 2x Dorothea Rantzau, d.a. herre på Pehn, Bosau, Bülk, Borstel og Skovbølgaard.

Jaspar kom fra den ærværdige holstenske slægt von Buchwald.

Gift 1x Anna Henriksdatter, d.a. Henrik Ratlow til Futterkamp og Margrethe Joachimsdatter von Rantzau.

Børn: 1. Claus f. 1635, se nedenfor, 2. Helvig Dorothea f. 1638, død 1726 begravet i Sct Nicolai kirke i Vejle. g. 1679 Cai de la Mare

Gift 2x Adelheid v. Buchwald 1581-1631, d.a. Claus Buchwald til Wensien

Børn: 1. Johan ”Hans” von Buchwald, døde i krig i Polen. 2. Wolf v. Buchwald 1627-1662, fik en universitetsuddannelse. Wolf blev i 1662 kammerjunker på Gottorp, der i fortvivelse begår selvmord, 3. Friedrich friherre von Buchwald. IX. Den svenske linie. f. 1628 på Skovbølgaard, blev generalmajor og bosatte sig i Sverige og blev her efter den ulyksalige Roskildefred, hvor han blev stamherre til den svenske v. Buchwald slægt, 4. Markquard, se nedenfor, 5. Emirentia, g. Philip Christoffer von Offerberg, 6. Joachim døde i krig i Polen.

Efter Jaspars død havde enken og sønnerne Claus og Marquard gården i fællesskab, hvorefter Marquard overtog Skovbølgaard.

Claus, søn, von Buchwald til Skovbølgaard, Brunsholm og Fresenhagen, 1635-1695.

Gift før 1662 med Dorothea Henriksdatter von Ruhmohr, f. efter 1630, død 1663. d.a. Henrik von Ruhmohr og Ida Ditlevs dt von Brockdorff

Børn: 1. Adelheid v. Buchwald, g. 1694 Hans Christopher Schönfeld, dansk generalløjtnant, 1651-1727

2. Dorothea v. Buchwald, g. Hans Hinrich von Bülow af Wedendorf, til Kloddrum, 3. Emerentia Clausdatter v. Buchwald, g. Christian Ditlev Wonsfleth, til Kriseby og Westensee.

Ca. 1674 Marquard, søn, von Buchwald, til: Skovbølgård, Brunsholm og Fresenhagen.
Gift 1662 Dorothea Wolf.

Gift 2x 1674 Eibe Godskedatter von Thienen-Kühren, d.a. Godske v. Thienen til Küren og Cathrine Meinstorf.

Ca. 1695 Oberstløjtnant Benedickt Friederich von Ruhmohr, 1652-1727, s.a. Hans v. Ruhmohr til Ohrfeld og Dorothea v. Ahlefeldt Bendixen til Maasleben. Ruhmohr var en genstridig person. I 1722 nægtede han at aflægge hyldingsed til kong Frederik IV, hvorefter hans formue beslaglægges.

Gift Hedwig von Baudissin, død 1730, d.a. greve Heinrich v. Baudissin, til Cronsburg og Rixdorf og Sarah Margrethe

Børn: 1. Margrethe Sophie f. 1695, g. Bendix v. Ahlefeldt til Bothkamp, g. 2x Wittorf, 2. Sarah Dorothea f. 1696, Hedevig Albertine f. 1701 på Skovbølgård.

Ca. 1705 Friedrich Greve von Ahlefeldt til Langeland og Rixingen, f. 1662 i Flensborg, død 1708 i Regensburg, Bayern.

Gift 1687 Christiane Gyldenløve Grevinde til Samsøe, (1672-1689), d.a. kong Chr. V. og Sophie Amalie Moth, ingen børn.

Gift 2x 1695 grevinde Armgard Margarete von Reventlow (1678-1709), ingen børn.

1708 Carl (Charles) von Ahlefeldt, en halvbroder, holstensk adelsmand, dansk lensgreve af Langeland, herre af Rixingen og Mørsberg, statholder i hertugdømmerne o.s.v., født 1670, død 1722 på Gråsten slot. Lensgreve Carl von Ahlefeldt var den sidste Ahlefeldt på Søgård, og efterlod sine mange besiddelser insolvent. Hans bo erklæredes for konkurs og kom på Auktion i 1725.

Gift 1722 Ulrikke Amalie Antoniette grevinde Daneskjold – Laurvig

1725 Nicolai Paulsen overtager godset Skovbølgård med alle dets besiddelser samt Svejrup ejerlav, efter Ahlefeldt'ernes konkurs.

Nicolai Paulsen f. 12.06.1670 i Sønderborg, død 16.08.1728 i Sønderborg, s.a. kongl. husfoged Hans Paulsen og Anne Marie Steuermann, Gammelgård på Als.

Gift 12.06.1699 i Ketting kirke med Clara Haarmann f. 16.04.1673 i Sønderborg, død 9.06.1732, d.a. Johan Ernst Haarmann og Hedvig Arberg

Børn: 1. Hans Paulsen f. 23.03.1700, 2. Johann Ernst Paulsen f. 16.09.1701 på Kegnæsgård, død 1705 på Gammelgård, 3. Hedvig f. 20.06.1703 på Kegnæsgård, død 1705 på Gammelgård, 4. Anne Marie Paulsen f. 17.09.1704 på Kegnæsgård, død 1705 på Gammelgård, 5. Anne Dorthe Maria Paulsen f. 6.11.1706 på Gammelgård, se nedenfor.

Nicolai eller Nicolaus Paulsen var i 1699 kongelig pensionær på Kegnæsgård, 1705 på Gammelgård, fra 1719-25 Augustenborgsk overinspektør. I 1725 købte han godserne Ballegård, Bøjskovgård, Kelstrup og Skovbølgård af Ahlefeldt'ernes konkursbo. Kelstrup blev senere solgt til hertugen på Augustenborg.

1728 Anna Dorothea Maria Paulsen datter, se nedenfor.

1732 Balthasar Behn f. 1701, død 13.07.1753 i Tønder begravet i Sønderborg, s.a. Hermann Behn.

Gift 27.11.1732 Anna Dorothea Maria Paulsen f. 6.11.1706 på Gammelgård, død 5.06.1785 i Tønder. Balthasar Behn fik med sin hustru godset Skovbølgård, som han efter 2 år solgte til sin svoger.

Friedrich greve von Ahlefeldt Wikipedia

I 1732 fik han bestalling som amtsforvalter for de 7 geestherreder i Tønder amt. Samme dag bestalling husfoged i Tønder og kammerråd.

1734 Christopher Trogelius Kock f. 1703, død 19.02.1775, s.a. Christian Gottlieb Kock og Ida Marie Arnkiel.

Gift 1 x 30.06.1734 Maria Margaretha Paulsen f.22.09.1710, død 1741, d.a. Nicolai Paulsen og Clara Haarmann, Gammelgård på Als.

Børn: 1. Christian f. 1736, se nedenfor, 2. (Marie) Elisabeth Christine f. 1738, se nedenfor.

Gift 2 x Itgen Modt

1775 Christian Gottlieb Kock søn, besøgte 1756 universitetet i Helmstedt. Arveherre til Nybøl, Skovbølgård og Bøjskovgård. Højfyrstelig slesvigsk-holstensk cancelliråd.

Christian Gottlieb Koch søn, f. 1736, død 1.07.1776, 39 år i Aabenraa.

1776 Henning Paulsen der arvede Ballegård og senere tillige ejer af Bøjskovgård, cancelliråd.

Henning Paulsen f. 17.03.1738, død 30.10.1778, sønnesøn af Nicolai Paulsen på Ballegård.

Gift 8.10.1762 med sin kusine Marie Elisabeth Kock.

1778 Enken Marie Elisabeth f. Kock f. 1738, død 1784.

1784 Peter Ægidius var først forpagter af "Philipsborg" i Ullerup sogn, hvor børn 1-4 er født.

Peter Ægidius f. 28.02.1738, død 28.12.1796, 58 år, på Skovbølgård, s.a. forpagter på Bøjskovgård og Grøngrøft, Peter Christian Ægidius (s.a. sognepræst Bertel Christian Ægidius i Varnæs) og Ellen f. Asmussen fra Vold i Varnæs.

Gift 1775 i Ullerup kirke med Anna Marie Thomsen fra Nybøl, født 1748, død 1826 på St. Jørgens mølle i Flensborg, d.a. forpagter Thomas Rasmussen og Anne Marie på Lundsgård, Ullerup sogn.

Børn: 1. Peter Christian f. 1776, død 16.07.1797, 21 år, 2. Anna Maria f. 1777, se nedenfor, 3. Helena f. 1780, g. møller Christian Hansen Lautrup, Jørgensby mølle i Flensborg, 4. Catharina Maria f. 1782, g. 1801 i Felsted Kirke med Hans Jordt fra Flensborg, 5. Elisabeth f. 1785, død 1787, 6. Dødfødt 1786, 7. Elisabeth f. 1789, g. 1812 i Felsted kirke med Hans Peter Iversen, købmand i Flensborg.

1796 Enken Anna Marie Ægidius, f. 1748, død 1837 på Møn. Hun boede indtil 1822 i forpagterhuset.

1809 Peter Christian Ægidius, død 1849 i Møn, s.a. forpagter på Auensbjerg gods v/ Kjellerup, Hans Ægidius og Botilla Christina Asmussen der er f. 1744 på Vojensgård, Jegerup.

Gift 3.04.1800 Anna Maria Ægidius, en kusine, f. 1777 på Philipsborg, død 1837, 59 år i Møn, d.a. Peter Ægidius og Anna Marie

Børn: 1. Bodelmina Christina f. 1804, død 1887 i Nordborg, g. 15.06.1821 på Skovbølgård med Franz Andersen f. 1794 i Nordborg, død 1876 i Nordborg, i ægteskabet fødes 9 børn, 2. Anna Maria f. 1805.

Den store landbrugskrise i starten af 1800-tallet gjorde sit til, at slægten Ægidius' tid på gården sluttede p.g.a økonomiske vanskeligheder.

1822 Johann Georg Kittel f. 1787, død 1888 i Flensborg, s.a. købmand Johann Joseph Kittel og Engel Birgitte Barth fra Ahrendal i Norge.

Gift 19.07.1822 Anna Tramsen f. 22.11.1802, død 18.06.1875, d.a. Diedrich Tramsen og Hedewig Krüger i Flensborg

Børn: 1. Engel Birgitte f. 1823, Gift 1848 Emil Rickertsen i Flensborg, 2. Diedrich f. 1825, død 1838, 3. Johann Georg f. 1826, godsejer i Skanør i Sverige, 4. Hedwig f. 1828, g. 1860 August Ahrend Bruhn på Åstrupgård, 5. Anna Theodora f. 1830, g. enkemand Emil Rickertsen, 6. Helena Hermina f. 1832, g. major Wilhelm Reinecke.

Johan Georg Kittel, skibsredersøn fra Arendal i Norge, kom som 17-årig til Flensborg. Kapitalen til købet havde han skaffet sig gennem en lotterigevinst. På trods af sin tilknytning til Norge - blev Kittel en forkæmper for tyskheden i Nordslesvig. Da Treårskrigen brød ud i 1848, gik Kittels ene søn aktivt ind i den slesvig-holstenske oprørshær, som kæmpede for en løsrivelse af hertugdømmerne Slesvig og Holsten fra Danmark. Enden på krigen blev status quo, da stormagterne underskrev London-traktaten i 1852, hvor Danmark fik herredømmet over hertugdømmerne dog sådan, at de hverken måtte sluttes sammen med Danmark eller med hinanden. For Johann Georg Kittel betød forholdet til oprørshæren, at han blev arresteret og ført til København, uden det dog fik længerevarende konsekvenser for ham. Efter krigens afslutning blev han, som tilfældet før krigen, igen medlem af stænderforsamlingen i for hertugdømmerne i Slesvig, hvor han repræsenterede godsejerne.

Kilder: Historisk Årbog for Felsted sogn 1999, s. 11-28, Helene Kittels dagbog.

I 1863 blev Skovbølgård bortforpagtet. Kittel blev boende på ejendommen, indtil han i 1875 flyttede til Flensborg, hvor han døde.

1880 August Ahrend Bruhn f. 10.08.1854, død 9.04.1922, s.a. godsejer Bruhn på Åstrupgård ved Haderslev.

Gift 2.10.1880 i Gl. Haderslev kirke med Helene Wilhelmine Charlotte f. 6.11.1859, død 3.02.1942, d.a. købmand Peter Jacob Petersen og Helene Maria f. Wassner, Haderslev

Børn: 1. Helene Anna Hedwig f. 22.09.1881, g. med advokat og kongl. Notar William Schmidt i Aabenraa

2. Hedwig Wilhelmine Isabella f. 24.08.1883, g. 1904 Eduard Wilhelm Jacob Küseler på Bøjskovgård, 3.

August Ahrend f. 30.03.1885, død som tysk soldat i 1. verdenskrig 29.04.1916 v/ Artois i Frankrig, 4.

Herbert Peter Georg f. 2.04.1887, 5. Peter Christian Josef f. 22.05.1888, 6. Emil Hermann Georg Poul f.

7.07.1892, død 4.06.1915 i Reichackerkopf i Frankrig, 7. Georg Ernst f. 8.07.1902.

1922 enken Helene Wilhelmine Charlotte Bruhn, f. Petersen f. 1859, død 1942

1928 Bestyrer Georg Ernst Bruhn søn,

1954 Georg Ernst Bruhn søn, f. 8.07.1902, død 18.06.1987, 84 år.

Gift 5.05.1933 i Ketting kirke (tysk vielse) med Elsbeth Sophie Emilie Winckelmann f. 21.06.1908, død 1989, d.a. Friedrich Winckelmann, godsejer på Gunstrup og hustru Frieda Henriette Dorothea f. Harbeck.

Børn: 1. Gisela f. 1934, g. Pino (Guisepe) Alloni, 2. Marianne Wilhelmine f. 1936, g. 1965 i Felsted kirke med Bernd Franz Hodenberg fra Hannover, 3. Hans Georg f. 10.06.1938, se nedenfor, 4. August Ahrend Wulf f. 25.05.1941, g. Karin Petersen fra Bovrup, godsejer på Aastrupgård, 5. Elsbeth Eva f. 1.11.1945, g. Narkos Theofilus.

1968 Hans Georg Bruhn søn f. 10.06.1938, død 2021

Gift 1967 Margarete Schmidt

Børn: 1. Katja, se nedenfor, 2. Anette Bruhn

2003 Katja Elsbet Margarete Mathiasen f. Bruhn

Gift Kresten Mathiasen f. 18.07.1969 i Vejle

Børn: 1. Caspar, 2. Laura

"Æ Damhus", Frudam 1. fungerede fra 1889-1920 som fængsel for Amtsbezirk Feldstedt, der omfattede Varnæs og Felsted kirkesogne. Godsejer August Ahrend Bruhn var ansat som amtsforstander, der var den lokale politimyndighed og byggesagsbehandler med kontor på Skovbølgård.

Bestyrere eller pensionærer på Skovbølgård kendes følgende:

Thomas Møller, død 1700, 71 år

1701 nævnes Peter Petersen som Amtsskriver og Pensionær på Skovbølgård.

Gift Anna

Børn: 1. Niclas f. 1701.

Peter Petersen er født i Aventoft, s.a. pastor Asmus Petersen, og er inspektør på Ladegård, Grøngrøft og Skovbølgård.

1720 Rasmus Hansen forpagter af godset i 6 år, for en sum af 800 rdl. pr. år.

Iflg. Ullerup kirkebog:

Peter Petersen, Foged på Skovbølgård, s.a. Peter Petersen Teussen og Ann Claus dt. fra Varnæs

Gift 1734 i Ullerup kirke med Maren Peters fra Blans.

1750-56 Peter Christian Aegidius, forpagter af Skovbølgård, (s.a. sognepræst Bertel Christian Aegidius i Varnæs) og gift med Ellen f. Asmussen fra Vold i Varnæs.

Gårdhistorie i Skovbøl

Jordebog 1543

Lundtoft Herred:	Chrystern Tucksen	80 rd.	bol Sk. 4.
Under Søgård:			
Frantz v. Ahlefeldt	Lutthe Jensen	2 gld.	
	Rasmus Jacobsen	2 gld.	
Gregorius v. Ahlefeldt	Peter Nelsen	2 gld.	
	Johan Losen	2 gld.	
Skovbølgård:			
Povel Ucke	Erich Elles	3 gld.	
	Povel Riggelsen	3 gld.	

Gottorpske jordebog 1607-13 v/Peter Christian Iversen

Som det fremgår af ovenfornævnte, ejer Ahlefeldt'erne på Søgård 2/3 del af skoven ned til fjorden. På dette areal blev der i 1706 udflyttet og oprettet 4 halvbol, 2 halvbol fra Skovbøl og 2 fra Svejrup, hvor der dannede en ny bebyggelse - **Ny Skovbøl**. Jorden fra de nedlagte og udflyttede halvbol i Skovbøl og Svejrup blev derefter tillagt godset Skovbølgårds drift og ejerlav.

Christen Taysen 1/2 bondegård, sået 3 tdr. rug, 27 tdr. sommersæd, bjerget 60 foder hø, græsset 12 køer, 8 heste, 12 svin og 20 får. Christen Taysen giver 25 sk. i skat. Grondhauerdhenstgelt 1 daler 28 sk. 1 pf, 1 hon 1 sk, 1/2 tdr. rug, 1/2 ørtig byg og 2 tdr. 5 schipf havre.

Asmus Taysen 1/2 bondegård - det samme.

De to fyrstelige bols mænd Christen Taysen og Asmus Taysen ejer hver et halvbol, og er samtidig ejer af 1/3 af Skovbøl Skov ned til fjorden. Resten de 2/3 hører under ahlefeldterne på Søgård.

(Vorschriebene beiden leüthen haben den dritten theil in gantz Schobüll Holtze undt gehören die andere 2 theile der junkers dhiener und Lansten på Søgård).

Med nedlæggelsen af Terkels bol i Svejrup i slutningen af 1600-tallet og udflytningen i 1706 af to halvbol fra Svejrup ejerlav til Ny Skovbøl gjorde, at dele af Svejrup ejerlav blev lagt ind under godset Skovbølgård, hvorved ejerlavs-grænsen blev flyttet til det nuværende skel - uden hensyn til de landskabelige og naturskabte afgrænsninger.

Livegenskab – landbrugsreformer

Udtrykket livegenskab er brugt om arvefæste bøndernes stærke afhængighedsforhold til godsejerne. Livegenskabet er ligesom vornedskabet i kongeriget, ikke indført gennem lov eller forordning, men vokset frem lidt efter lidt.

I det 18. århundrede, altså sidst i 1700-tallet blev man mere og mere af den opfattelse, at livegenskabet ikke mere passede i oplysningens og menneskerettighedens tidsalder. Også kronprinsen, som reelt regerede, da hans far Christian VII på grund af sin sindsyge var afkræftet, var stærkt interesseret i landbrugets reformer. Diskussionen i ridderskabet og mellem godsejerne strakte sig over flere årtier, om og hvordan livegenskab skulle afskaffes. Tilhængere af livegenskab argumenterede med, at bønderne også nød en vis beskyttelse og at de i deres uvidenhed ikke selv kunne drive landbrug. Men de reformvenlige sagde derimod, at der nu fandtes love, som sikrede den enkeltes rettigheder.

På Skovbølgaard begyndte reformerne tidligt. Hvor ejeren Peter Ægidius var en fremskridts-venlig mand. Iflg. en købe- og overladelseskontrakt fra 1784, sælger godsejer Peter Ægidius, to tjenesteplichtige underdaner, bolsmændene Rasmus Jørgensen og Hans Lorentzen Hørtoft som købere. På 18 håndskrevne sider på amtssproget tysk med mange juridiske udtryk på latin bliver betingelserne for overtagelserne fastlagt. Dermed bliver Rasmus Jørgensen og Hans Lorentzen ejere af de to halve bol, de hidtil har beboet og drevet.

Kontrakt af 8. december 1784:

”Appunctuationen” er delt i 14 paragraffer: jordarealer, marker, mose, buskområder, bygninger, heste, køer, sæd, veje overdrages i nuværende tilstand. Samtidig befries personerne af tjenstlige pligter over for godsejeren. De må også bestemme deres egne navne. Købere er forpligtede til at overtage afgifter til overherschabet (kongen) både i krigs- og fredstider reel som personel, dvs. stillen til landmilitz, hest og levere til kornmagazin. Der betales kopskat i 3 terminer, 1. januar, 1. maj og 1. september. Betalingen skal ske i den af øvrigheden bestemte møntenhed.

Sælgeren fritager købere samt deres koner, børn og fremtidige børn fuldstændigt fra livegenskab og tjenesteforpligtelser og erklærer dem for frie mennesker under den betingelse, at de ikke forlader hjemstavnen uden at få en flyttetilladelse, som ikke må nægtes, men skal betales med 1 rdl.

Jagtret, toldfrihed, kro- og købmandsret er undtaget og tilhører stamgodset. Dog må der brygges og brændes til eget forbrug.

Købere er møllepligtige til Felsbæk-Mølle. Ligeledes er de forpligtede over for den skole og kirke de tilhører.

Skal der være musik på deres bol, er købere forpligtede til at bruge bymusikanten fra Sønderborg, idet han den 16. marts 1739 har fået forsikring om denne ret på livstid. Efter hans død kan de frit bestemme.

Købere er forpligtede til at holde grænseindhegninger, veje og afløb i ordentlig stand og reparere dem om nødvendigt. Ligeledes skal de i forhold til deres bols størrelse holde land og hærveje i orden, samt vejen til Bovrup. Det skal ske med små sten og grus, en gang for alle. Hver køber skal betale 820 rd., som falder med 2/3 del = 546 rd., eller 32 lübsk sk., til jul og resten til jul 1785. Kontrakten gælder fra 1. jan. 1785 dog skal alle hegn repareres og hånd- og spandtjenste fortsættes til 1. maj.

1. jan 1785 får købere købsbrevet og bliver indsat som ejere, så de fremover frit kan bestemme for sig og deres arvinger. Dog skal øvrigheden ved salg, eller delvis salg udfærdige og underskrive kontrakterne. Sælgeren forpligter sig til at overlade de halve bol fri af offentlig gæld og proklamere det højeste steds inden udgangen af november 1785.

Alt dette bliver aftalt og underskrevet efter almene retsregler, ærligt og uden falskhed, velovervejet, frivilligt og egenhændigt.

Sådan sket den 8. december 1784 på Skovbølgaard.

Peter Ægidius - Rasmus Jørgensen - Hans Lorentzen

Efter Peter Ægidius's død i 1796, tog enken Anna Marie Ægidius for alvor fat på reformvirksomheden.

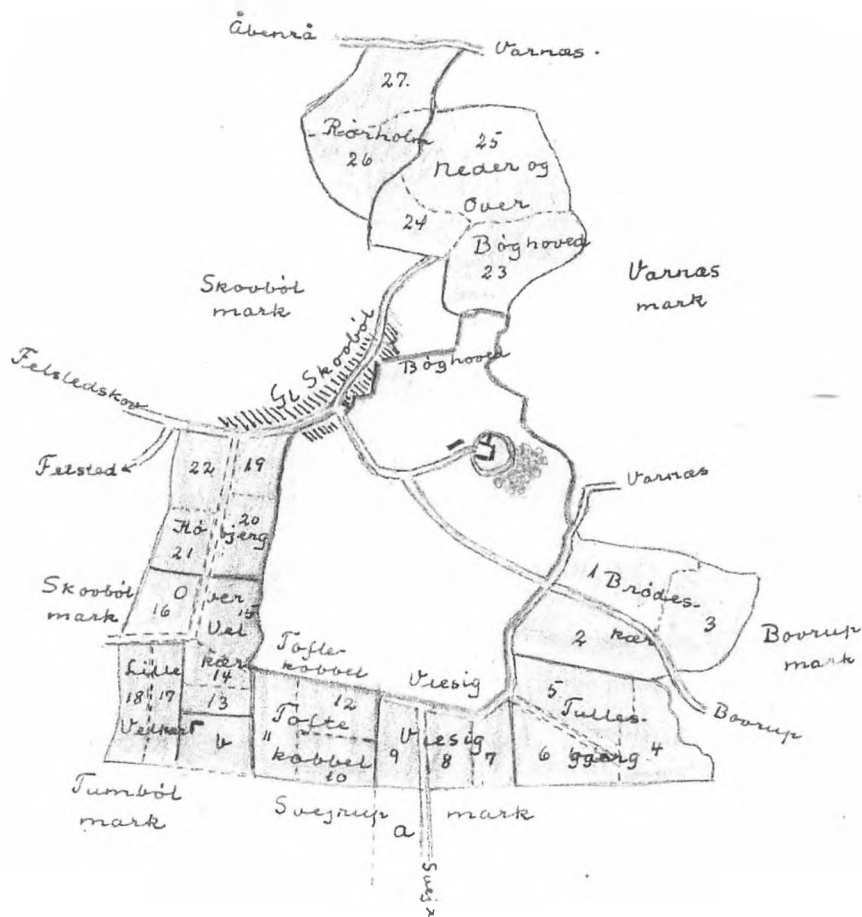
Landmåler Niels Jepsen i Tumbøl fik til opgave at stå for en nøje beskrivelse af hver enkelt af de 27 parceller hvad angår beliggenhed, areal, m.m., se kort med de 27 parceller. Desuden Parcel 28 - en kådnertoft og - lykke på 7 tdr. i Svejrup ejerlav, samt Parcel 29 en skov "Bradborg" på 15 tdr. i Bovrup, der førhen tilhørte godset Bøjskov.

Den foreliggende beskrivelse/Condition har vi efter bedste overbevisning gennemgået og underskrevet med vores egenhændige underskrift.

Skovbølgaarde den 4. juni 1799.

Jørgen Johannsen Christian Thaysen

Ud over det omfatter Conditionen 20 paragraffer, der nøje beskriver udliciteringen af hver enkelt af de parceller. Skovbølgaarde den 30.09.1799.

Kort over frasalg af 27 parceller i Skovbøl ejerlav.

Den 1.05.1800 blev de resterende gårde i Svejrup, Gl. Skovbøl og Ny Skovbøl ved en afholdt licitation frikøbt. Købesummen var 1.000 rdl pr. halv - bol og de blev nu frie og selvstændige bønder.

Den 1.05.1804 blev der oprettet kontrakt med kådnerne, som også fik deres kåd til ejendom. Prisen var her 500 rdl pr. kåd. De skulle dog i de næste mange år forrette noget hoveri i høstens tid.

Gårde og kåd i Gl. Skovbøl

Sk. 1. Helbol. 1636 Hans. v. Ahlefeldt,

Helbolet udflyttet i til Frudam 26.

1613 nævnes Lafrenz Asmussen

1636 nævnes Hans Lafrenzen søn.

Klage til embedsmændene til hertugen i Gottorp. 1624 nævnes det, at Hans Lorentsen i Skovbøl ikke vil indhegne sin andel af den fælles "Særmark" der støder op til Varnæs Søndermark, så varnsingernes kvæg løber over og bliver indtaget.

1674 nævnes Peter Nissen Gott

Peter Nissen Gott, se kontrakt.

Gift Anna f. 1642, se nedenfor.

Børn: 1. Niss Petersen Gott f. 1669, g. 1692 med Maren, Hans Owsens dt i Tråsbøl, bolsmand i Svejrup, 2. Jørgen Petersen Gott, g. 1692 Maren – Jes Hollænders dt. på Grøngrøft, 3. Anna f. 1670, død 1786.

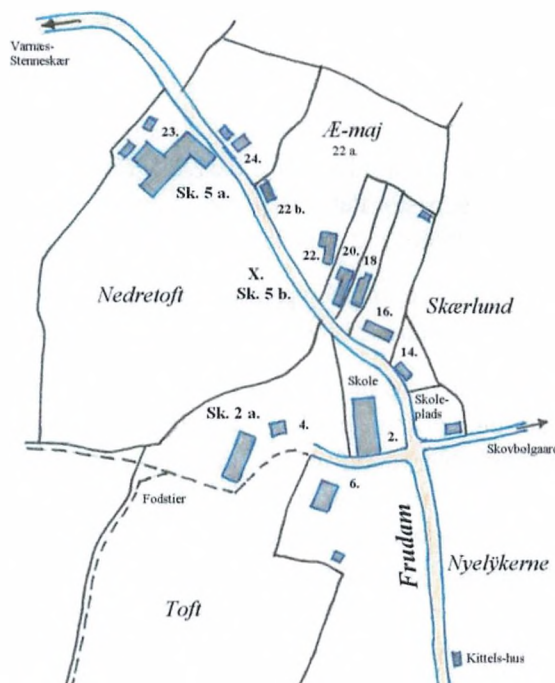
1668 Jens Michelsen Gott f. 1659 i Rinkenæs på grevelig grund, død 1727, 82 år.

Gift Anna - Peter Nissens Gotts enke, f. 1642, død 1712, 70 år.

Børn: 1. Anna f. 1670, død 1686, 2. Ingeborg g. 1711 enkemand Nis Jessen, Jes Thomsens søn i Tumbøl, 3. Peter f. 1683, se nedenfor, 4. Margrethe, g. 1711 i Varnæs kirke med Hans Rasmussen fra Bovrup, 5. Anna Maria f. 1685, død 1685, 5. Anna Maria f. 1686, g. Hans Rossen i Gårdeby, 6. Anna Dorothea f. 1683, død 1731.

N.B. Kontraktprotokol for de gråstenske godser s. 74, Skovbøl 6. maj 1711: Jens Michelsen Gott er ikke i stand til at drive sit bol længere, og vil derfor afstå det til sønnen Peter Jensen Gott. Kontrakten fortsætter: Hvis søstrene skulle gifte sig, fopligter han sig til følgende udstyr: Søsteren Margrethe 1 seng, 1 kiste, 1 kiste og 1 skrin. Søsteren Anna, som har tjent i nogle år i Flensborg og kun har været lidt hjemme „also sich schon was zur gute geleget hat“ 1 ko. Søsteren Anna Maria som også tjener andetsteds 1 ko, og hvis hun vil blive i tjeneste hos broderen en passende løn. Den ældste søster Ingeborg er gift med Nis Jessen i Tumbøl og er tilfreds med hvad hun har modtaget. Sønnerne Jørgen og Nis Petersen Gott fragår alle videre prætensioner. Til forældrenes aftægt i livstid til fri bolig „eine bequeme gelegenheit im Hause aptiren“, og bearbejde det. Fri græsning til en ko, 2 får, 1 læs hø og nødv, brændsel. Efter den ene af forældrenes død, går det halve fra, og ved begges død tilfalder det hele bolet. Sønnen skal lade sine forældre kristelig begrave, og får deres efterladenskaber.

Nis Petersen Gott – Jørgen Petersen Gott – Peter Jensen Gott

Nordøstlige del af Gl. Skovbøl, håndtegnet skitse 1873

1711 Peter Jensen Gott, Foged. har iflg. Jordebog 1721 et 1/1 bol og et frit kåd.

Peter Jensen Gott søn, f. 1683, død 19.06.1767, 84 år 6 md

Gift 1711 Marine f. 1686, død 10.09.1766, 80 år, d.a. Claus dt. fra Assenholm (Claus Johansen)

Børn: 1. Michel f. 1712, g. 1747 Sindet, Nis Hansen Tofts dt i Tråsbøl, Tr. 3 a., 2. Anna f. 1714, g. 1740 Hans Hansen Lund i Tråsbøl, Tr. 7 a., 3. Cathrin f. 1716, 4. Claus f. 1718, 5. Anna Marie f. 1720, død 1720, 6. Peter f. 1721, død 1752, 31 år, 7. Jørgen f. 1723, død 1742, 8. Christian f. 1726, død 1726, 9. Anna Dorothea f. 1727, se nedenfor.

1752 Friedrich Johannsen (Sv.s.) f. 1726, død 5.04.1783, 56 år, s.a. bolsmand Johan Friedrichsen og Ann Nis dt i Ny Skovbøl

Gift 17.11.1752 Ann Dorothea f. 1727, død 27.04.1771, 44 år

Børn: 1. Marina f. 29.05.1753, g. 1783 kgl. bolsmand Lorenz Thomsen i Tumbøl 2. Anna Marie f. 7.11.1754, 3. Cathrin Dorothea f. 31.12.1756, se nedenfor, 4. Elisabeth f. 12.04.1759, g. Johannes Meyland, s.a. pastor Peter Meyland i Varnæs, studeret jura, ejer af gården „Kokær“ i Tyrstrup sogn. 5. Johan f. 19.08.1762, død 28.07.1789, 6. Anna f. 27.06.1765, død 26.10.1798, 32 år.

Ejendommen lå oprindeligt på nordsiden af landsbygaden i Skovbøl, på adressen Frudam 6 i Skovbøl. Gården blev omkring 1780 flyttet ud til den nuværende adresse, Frudam 26. Frudam udtales Fru-dam.

Ejendommen blev nu kaldt for „Kobbelgård“. Området på Frudam og ned mod fjorden var førhen meget skovrigt, med flere skovkobler, deraf navnet „Kobbelgård“. Frudam navnet kommer af, at der var et stort vådområde hvor der tidligere var et større søområde, kaldt Frudam, der ligger umiddelbart syd for det udflyttede bol.

Ejendommen har gennem det sidste hundrede år skiftet navn til „Frudamgård“, for ikke at forveksle det med Skovbølgård.

Sten fra udflytningen, med tekst:
Christian Johansen Schmidt 1789

1785 Christian Johansen *Schmidt* (Sv.s.) (Sandmand) f.

18.05.1747, død 7.09.1821, 74 år, s.a. bolsmand Johan

Johannsen *Schmidt* og Mette i Nørballe, Nø. 6 a.

Gift 9.11.1787 Cathrine Dorothea f. 31.12.1756, død 4.11.1798, 42 år,

Børn: 1. Ann Dorothea f. 3.10.1788, død 23.04.1789, 2. Johan f. 14.02.1790, se nedenfor, 3. Fridrich f. 24.12.1791, g. 27.10.1820 Maren, d.a. bolsmand Asmus Jessen og Boeld i Felsted. Fe. 7.², 4. Mette Marie f. 27.10.1794, g. 1816 bolsmand Peter Petersen Rossen, Nørballe, Nø. 7 a., 5. Dødfødt 1.09.1806, 6. Lorenz f. 27.10.1794, død 7.11.1794

Gift 2 x 2.12.1803 Cathrin Dorthe f. 1765, død 17.08.1847, 82 år, d.a. bolsmand Nis Petersen Moes og Maren Friedrichsen i Ny Skovbøl

Børn: 1. Dødfødt 1.09.1806.

Den 10.11.1803 bliver ejendommen frikøbt af Skovbølgård.

1815 Johan *Christiansen* Johansen søn f. 14.02.1790, død 28.04.1867, 77 år, Sandmand.

Gift 3.01.1815 Ellen f. 1791, 10.07.1821, 30 år, d.a. bolsm. Peter Hans Christiansen og Kirsten i Tumbøl.

Børn: 1. Cathrin Dorothea f. 26.04.1816, død 7.12.1823, 2. Peter Christian f. 4.01.1818, død 16.04.1864, g. 1845 Maren Lorenzen, parcellist på „Tullesgård“, 3. Kiestin (Christine) Marie f. 31.08.1820, g. Peter Johansen Petersen fra Kolding, 4. Hinrich f. 30.12.1825, se nedenfor.

Gift 2x 29.03.1823 Ellen f. 1795, død 10.06.1875, 80 år, d.a. Hinrich Asmussen Bunde og Anna Maria Festersen i Felstedskov

Børn: 1. Ellen f. 11.06.1824, g. 1857 enkemand Hans Jørgen Asmussen Alsing i Skovbøl, 2. Marie Dorothea f. 24.10.1827, 3. Anna Botilla f. 22.04.1831.

1865 Hinrich Johansen søn f. 30.12.1825, død 22.04.1904, 78 år.

Gift 2.06.1875 Catharina f. 12.10.1841, død 7.01.1928, 86 år, d.a. Mads Jepsen Schmidt og Anna Botilla, Stb. 6 b.

Børn: 1. Johan Frerksen f. 13.03.1876, se nedenfor,
2. Matz Frerksen f. 15.11.1877, farver i Aabenraa, g. 1907
Cathrine Hansen, Torp, Trp 3 a., 3. Jørgen Frerksen f.
8.03.1879, g. 1904 Anne Jessine Jessen, gdr. på Møllegade
2, Tumbøl, 4. Eline Bothilde Dorothea f. 21.06.1885, g.
1923 i Aabenraa m. Hans Christian Moos, se Tumbøl
Søndermark 1.

Gården "Frudam" 26 foto o. 1910

1911 Johan Frerksen Johannsen søn, f. 13.03.1876,
død 8.10.1944, 68 år

Gift 10.08.1917 Anne Christine, f. 20.06.1882, død 24.10.1946, d.a. gdr. Peter Nicolai Petersen og Marie Dorothea fra Urnehoved, Uge sogn.

1935 Niels Hahne Christensen f. 1.03.1907, død 20.10.1984, s.a. gdr. Christen Smed Christensen „Høj“ i Bølling og Mette Kathrine Jespersen fra Stauning.

Gift Elli Hansen f. 21.12.1907, død 3.07.1992, d.a. gdr. Christian Hansen og Marie i Stubbæk, Stb 1.

Børn: 1. Kethy f. 27.12.1935, 2. Ernst Christian Hahne f. 29.04.1940, se nedenfor, 3. Kirsten f. 5.02.1948, g. Helge Vigen Hansen.

1972 Ernst Hahne Christensen søn, f. 29.04.1940, ugift

I 1873 havde ejendommen et areal på 38.21.07. ha. og betegnes som et trekvartbol.

Ved tilkøb og omfordeling af jorden i området, er ejendommens areal i 2007 på 65. ha.

Den 1.03.2000 oprettedes et I/S et interessentselskab imellem Ernst Hahne Christensen og Bo Langhede på Varnæsvej 559. Dette interessentselskab gik ud på at samarbejde om en fælles drift af de to ejendomme. Bo Langhede havde opført en ny kostald med alle nye tekniske hjælpemidler, på sydsiden af Varnæsvejen skråt overfor ejendommen. Her skulle køerne være, og de øvrige kreaturer blev foreløbig opstaldet på Frudam, og jorderne drevet i fællesskab.

I 2002 blev Jes Marcussens ejendom på Varnæsvej 595 opkøbt af Ernst Hahne Christensen. Ejendommens bygninger var stærkt beskadiget af december stormen i 1999, og lå nu øde hen. Markerne blev ved en efterfølgende jordfordeling tillagt Erik Møller, Varnæsvej 575. Et mindre areal med de beskadigede bygninger blev frastykket og senere solgt til til tømrer- og snedker S. Weber, der opfører et nyt stort stuehus med manzardtag og tilhørende værkstedsbygninger.

I forbindelse med opkøb og nedlæggelse af flere mindre ejendomme i området, bl.a. Frudam 13, 15, 17, 22, 24, Varnæsvej 575, 594, 599 m.fl., var en jordfordeling i området tiltrængt.

Jordfordelingen foregik mellem: Hans Ejner Hansen, Ny Skovbøl, Claus Wildenschild, Gl. Skovbøl, Hans Siwertsen Stenneskær, Erik Møller Varnæsvej 575, Jette og Bo Langhede, Varnæsvej 559 og Ernst Hahne Christensen blev gennemført.

2010 Ejendommen sælges til I/S Interessentselskabet v/ Jette og Bo Langhede på Varnæsvej 559 og Ernst Hahne Christensen bliver boende på sin ejendom Frudam 26.

Sk. 2. Helbol. 1636 Fr. v. Ahlefeldt på Søgård.

1613 nævnes Lafrenz Schmidt
1636 nævnes Peter Schmidt

1666 nævnes Jørgen Asmussen (Rossen) Alsing
Jørgen Rossen Alsing f. ca. 1609 på Als, død 16.10.1692
Gift Anna f. ca. 1610, død 1689 i Skovbøl
Børn: 1. Rasmus f. ca. 1655, se nedenfor, 2. Hans f. g. 1688 Maren, d.a. bolsm. Rasmus Nissen Sv., 3. Anna f. g. 1691 Hans Clausen Jæger, bolsm. Sv. 2 a., 4. Anders f. , kåd Ki. 10 i Kiding, 5. Chresten f.

1692 Rasmus Jørgensen *Alsing*. Sandmand.
Rasmus Jørgen Alsing søn, f. ca. 1655, død 1727, 76 år.
Gift 14.11.1686 Elline f. 1651, død 1741, 84 år, d.a. Jens Christensen i Varnæs,
Børn: 1. Anna f. 1687, g. 1704 Rasmus Petersen fra Varnæs, 2. Ingeborg f. 1689, g. 1709 bolsmand Peter Hansen Bonde i Nørballe, 3. Elline f. 1691, g. 1712 Johan Johansen Schmed jun. i Felsted, 4. Kiersten f. 1691, se nedenfor, 5. Anna f. 1696, g. 1718 Jørgen Jørgensen Schytter, se nedenfor, Jørgen f. 1699, g. 1729 Maren, d.a. Jørgen Petersen i Tumbøl.

Asmus Jørgensen *Skytters* halvbol Sk. 3 a. overtages i 1841 af Godsejer Kittel og jorden lagt ind under godset. Bygningerne bliver fremover anvendt til lejeboliger, indtil det i 1872 bliver solgt til smeden, der flytter sin smedeforretning til Frudam 4.

Nis Erichsens halvbol Sk. 3.b blev allerede nedlagt i 1757, og jorden herfra lagt ind under godset.

Helbolet deles i to halvbol:

Sk. 2 a. Jørgen Jørgensen Skytter (Sv.s.)

Sk. 2 b. Erich Nissen (Sv.s.)

Sk. 2 a. Halvbol. Skovbøl by

Ca. 1718 Jørgen Jørgensen *Skytter* (Sv.s.), f. 1692, død 1746, 54 år, s.a. kådner/bolsmand Jørgen Jørgensen Skytter og Boeld, se bol Sk. 5 a.

Gift 1718 Ann f. 1696, død 1747, 51 år, d.a. Rasmus Jørgensen Alsings dt i Skovbøl

Børn: 1. Rasmus f. 1723, død 1725, 2. Jørgen f. 1725, se nedenfor, 3. Ellen f. 1727, død 1729, 4. Rasmus f. 14.03.1730, g. 1765 Merret, bolsmand i Svejrup. Sv. 3 b., 5. Bodelt f. 19.07.1733, død 1733, 6. Ellin f. 1737, død 1807, 71 år, g. 1x Peter Petersen i Svejrup, 2 x Hans Lorenzen Hørtoft, bol Sv. 3 a., 7. Asmus f. 10.04.1741, død 1741, 8. Dorothea f. 12.02.1743, død 1743.

N.B. *Jørgen Jørgensen Skytter har desuden været ejer af et kåd, der iflg. kirkeinventar 1763-82 er nedlagt.*

1747 Jørgen Jørgensen *Skytter* søn, f. 1725, død 29.04.1795, 69½ år

Gift 21.09.1747 Anna f. 1724, død 1748, 23 år, d.a. kådner og kromand Hinrich Johansen Hattesen i Varnæs

Børn: 1. Jørgen f. 4.09.1748, død 1748.

Gift 2x 6.11.1749 Lene f. 1726, død 24.12.1785, 59 år, d.a. bolsmand Jørgen Jessen Hoy og Ann i Varnæs

Børn: 1. Jørgen f. 20.07.1750, se nedenfor, 2. Anna f. 26.07.1752, g. 1780 bolsmand Jørgen Petersen Lund, Felsted, 3. Anna f. 26.07.1752, Anna Marie f. 15.09.1755, 4. Ann Dorthe f. 26.05.1760.

1786 Jørgen Jørgensen *Skytter* søn, f. 20.07.1750, død 29.10.1824, 74 år

Gift 27.10.1786 Ann Marie f. 1755, død 12/5 1795, 40 år, d.a. bolsmand Peter Jørgensen og Ann i Bovrup

Børn: 1. Dødfødt 25.05.1788, 2. Dødfødt dt. 14.07.1789, 3. Dødfødt 24.10.1790, 4. Dødfødt 11.06.1792, 5. Leene f. 10.04.1793, død 1793, 6. Leene f. 23.09.1794, død 1794.

Gift 2x 14.11.1795 Dorthe f. 1768, død 13.01.1838, 69 år, d.a. inderst og sømand Hans Jepsen Thomsen og Mette i Varnæs.

Børn: 1. Jørgen f. 10.06.1796, se nedenfor, 2. Hans f. 19.03.1798, kådner, Frudam 5, g. 1841 Ingeborg Ohlsen, 3. Asmus f. 9.02.1800, død 1800, 4. Lena f. 16.03.1802, g. 1830 skolelærer Hans Christensen i Skovbøl, 5. Asmus f. 18.04.1806, se nedenfor.

1838 Jørgen Jørgensen *Skytter* søn, f. 19.06.1796, død 25.04.1840, 43 år
Gift 7.07.1838 Maria Dorothea, d.a. kådner Mathias Matthiesen i Kobberholm.

1840 Asmus Jørgensen *Skytter* søn, f. 18.04.1806, død ?
Gift 24.11.1840 Christine Kalender f. 19.05.1818, d.a. heuerling Niels Kalender og Anna Margrethe i Mjøl, Rise

Asmus Jørgensen er nævnt fader til et uægte barn: Asmus Jørgensen f. 30.04.1838.
Familien Skytter flytter fra sognet.

1843 Halvbolet nedlægges og overtages af godsejer Kittel og tillagt Skovbølgård.
De gamle bygningerne, (på Frudam 4), blev herefter delt op i flere partier og lejet ud til det fattigste i landsby-proletariat, om hvis utraditionelle livsførelse der endnu i 1920'erne gik frasagn om i byen.

I 1881 overtog smeden Friedrich Christian Johannsen beboelseshuset og parcellerne 6.1: 57-62 og 64-65. Han nedbrød de gamle nedslidte bygninger og opførte et hus, udført i den tids tyske nybyggerstil, med beboelse og smedeværksted i et plan.

Ejendommen er efterfølgende ombygget med en ny tagkonstruktion med høj tagrejsning og med tegltag.

Frudam 4, opført ca.1881 som smedested

Sk. 2 b. Halvbøl. Skovbøl by.

Iflg. kontraktprotokol for de Gråstenske godser s. 455.

Skovbøl af 24. maj 1718. Rasmus Jørgensen i Skovbøl vil fratæde sit helbøl til sin (Sv.s.) Erich Nissen.

1718 Erich Nissen (Sv.s.) f. 1679, død 1740, 62 år, s.a. bolsmand Nis Erichsen i Bovrup
Gift 1715 Kiesten f. 1693, død ?, d.a. bolsmand Rasmus Jørgensen Alsing og Elline i Skovbøl
Børn: 1. Elline f. 1719, død 1725, 2. Mette f. 1716, død 1734, 3. Nis f. 1721, se nedenfor, 4. Ingeborg f. 1724, g. 1744 Jens Jessen i Bovrup, 5. Ellin f. 1726, g. bolsmand Jørgen Jessen i Bovrup.

Ca. 1748 Nis Hansen Erichsen søn, f. 1721, død 8.08.1756, 35 år i Skovbøl.

Gift 31.10.1748 Merreth f. 1724, død 21.05.1783, 60 år, d.a. juraten Hans Petersen i Bovrup og Ingeborg

Børn: 1. Erich f. 4.09.1749, g. 1780 bolsmand i Tumbøl, 2. Ingeborg f. 6.07.1754, g. 1780 bolsmand Asmus Jørgensen Alsing i Skovbøl.

Enken Merreth, gift 2 x 2.11.1757 Hans Asmussen f. 1733, død 13.05.1812, 81 år, s.a. Rasmus Hansen Alsing og Anna, bol Sk. 5 b.

Børn: 1. Anna f. 1.01.1759, g. Johann Jørgensen i Tråsbøl, 2. Kiesten f. 29.04.1761, død 1761.

1757 Halvbolet, det nordre bol, nedlægges, hvorefter jorden blev lagt ind under godset Skovbølgård. Som følge af nedlæggelsen flytter familien til Tumbøl, hvor de bliver fæstere af et halvbol, der ved udskiftningen 1770 udflyttes til Slyngstenvej 7. bol Tu. 3a.

Sk. 3. Helbol. 1638 Hans v. Ahlefeldt

1543 er bolet under Poul Uck, Skovbølgård, 1636 Hans v. Ahlefeldt på Søgård.

1613 nævnes Lorenz Petersen.

1617 nævnes Peter Terkelsen.

Gift med en datter af præsten i Varnæs Johan(nes) Lund.

Børn: 1. Johan, se nedenfor, 2. Hans f. ca. 1612, inderst i Varnæs, 3. Terkel f. 1611 bolsmand i Svejrup, 4. Tyge, nævnes 1631-34.

1636-74 nævnes Johan Petersen søn.

Børn: 1. Peter Johansen f. ca. 1643, død 1731, bolsmand på Tr. 1. i Tråsbøl.

1666 Helbolet er wust = ødegård.

1674 Iflg. kirkeregnskaber nævnes Jørgen Bendtsen også på bolet, med en restance på 4½ mk.

Jørgen J. Bendtsen, s.a. *Jørgen Bendtsen død 1693, 72, år og Boeld død 1694, 66 år i Grøngrøft?*

Gift 1687 Sindet - Rasmus dt i Skovbøl

Børn: 1. Jørgen f. 1687 i Svejrup, død 1690, 2. Rasmus f. 1690 i Svejrup, død 1746, 56 år i Skovbøl, 3. Margreth f. 1691 i Svejrup, 4. Boeld f. 1695 i Grøngrøft, 5. Gunder f. 1698 i Skovbøl.

Er det Sindet, Jørgen Bendtsen enke, der i 1706 gifter sig med Peter Jørgensen, tjener i Skovbøl? Familien Bendtsen findes ikke fremover i kirkebogen, så de må være fraflyttet sognet.

Ca. 1690 Jørgen Christensen Alsing f. ca. 1616, død 1697 i Skovbøl, 81 år, Jørgen kom fra Als.

Gift Mette f. 1631, død 1696, 65 år.

Børn: 1. Hans f. 1657 se nedenfor, 2. Anders f. 1659, se nedenfor, 3. Christen Jørgensen Alsing søn f. 1665, død 1698, 33 år i Felstedskov, g. 1692 Gunder - Christen Skreders dt i Felsted.

1696 Bolet deles mellem sønnerne Hans f. 1657 og Anders f. 1659.

Sk. 3 a. Halvbol.

1696 Hans Alsing

Hans Jørgensen Alsing søn, f. 1657, fra Kiding, død 1720, 63 år i Svejrup.

Gift 1688 Maren (R)asmus Nissens dt. bol Sv. 4 b. i Svejrup

Børn: 1. Mette f. 1689, 2. Gunder f. 1691, 3. Rasmus f. 1693, g. 1720 Anna - Hans Hansens dt i Skovbøl, 4. Gunder f. 1696, 5. Elline f. 1699, 6. Ingeborg f. 1702, 7. Anna Margreth f. 1705, 8. Marie f. 1708, død 1768, 60 år, i Skovbøl g. 1738 med enkemand Hinrich Hinrichsen, kgl kådner Hans Jørgensen Alsing og familie flytter til Svejrup, se kåd 1.

Halvbolet udflyttes til Ny Skovbøl i 1706, se **N.Sk. 3 a.**, Varnæsvej 594.

Sk. 3 b. Halvbol.

1690 nævnes Anders Alsing på halvbolet.

Anders Jørgensen Alsing søn, død 1733 i Adsbøl, s.a. Jørgen Christensen Alsing og Mette, bol Sk. 3.

Gift 1690 Mette f. 1672, død 1733 i Adsbøl, d.a. inderst Claus Keelsen i Varnæs.

Børn: 1. Jørgen f. 1691, 2. Kiesten f. 1693, død 1693, 3. Claus f. 1695, død 1695 i Felstedskov, 4. Elline f. 1696, 5. Christen f. 1699, død 1699, 6. Maren f. 1700. N.B. børn 1-4 er født i Skovbøl.

1697 Familien flytter til Kiding hvor de overtager et kåd. I 1704 flytter de til Adsbøl.

1696 Jens *Thomsen* Møller f. ca. 1666, død 1730, 64 år i Ny Skovbøl
Børn: 1. Cathrine f. ca. 1682, g. 1717 bolsmand Hans Jessen i Felsted, Fe. 8 a.

1704 Jørgen Rossen f. 1674 i Torp, død 1731, 57 år i Ny Skovbøl

Halvbolet udflyttes til Ny Skovbøl, se Ny Skovbøl N.Sk. 3. b., Varnæsvej 599

Sk. 4. Helbol. Fyrstelig. 1636: Arlig afgift til kirken 1. kirkeko.

Til helbolet hører der 2 kådnersteder, og ejer desuden 1/3 del af Skovbøl Skov, den østligste del.

Gården er oprindelig en middelalderlig væbnergård, som er gået tilbage til bondestanden.

1504 nævnes Christen Tyksen

1533-37 nævnes Tycke Christenssen

Gift Maren

1533-43 nævnes Christern Tücksen søn, f. o. 1495, Ottemand.

Børn: 1. Christen Taysen, 2. Tycho Taysen

N.B. Christern Tücksen er den højst beskattede bonde i Lundtoft Herred.

1543 nævnes Asmus Thaysen, se Hansborgske domme 1543, 1556, side 325.

1550-93 nævnes Tycko Taysen søn, tingsvidne v/ Lundtoft herred 1590.

Tycko Taysen f. o. 1520, - se bomærke.

Børn: 1. Christen, se nedenfor, 2. Rasmus, se nedenfor.

Tycho Taysen

I 1553 var der strid om, hvorvidt Asløkke i Skovbølskov var Ahlefeldternes særmark. I 1570 var der igen strid her. Tycho Taysen klagede til hertug Hans over at fru Anna på Søgård havde gjort indhug i et skovparti, der tilhørte ham, og som fru Anna tidligere havde anerkendt hans ret til. 1579 afsagde hertug Hans d. Ældre en kendelse, at skellet mellem Tycho Taysen og de Varnæs bymænd skulle være der, hvor det de 12 befuldmægtigede bønder fra Nybøl herred har sat det.

Ca. 1595 Helbolet deles i to halvdele og deles mellem sønnerne, Asmus får Thaysensgård og Christen får den anden halvdel. Den 1/3 del af Skovbøl skov, deles ligeligt mellem brødrene. Asmus får den østligste del, hvor Dyrbækken gennemløber, og Christen den vestligste del.

Sk. 4 a. Halvbol. ”Thaysens gård”, Gl. Skovbølvej 28.

1595 nævnes Rasmus Taysen.

Rasmus Taysen bliver begravet i Felsted kirke, og giver kirken 20 mk. derfor.

Gift Elisabeth

Børn: 1. Thyge, se nedenfor

Historisk Årbog for Felsted. sogn 1984, s. 28-33:

Asmus Taysen har været en stridbar herre. Det ses deraf at han i tidsrummet 1615-1631, blev idømt 12 bøder på Lundtoft herredsting. Men også i Aabenraa blev han kendt på denne lidt flatterende måde.

1618 Rasmus Taysen får en bøde, for på 1½ rd. for at have udstedt injurier mod Jes Taysen i Stubbæk.

1622 får Jørgen Decker (Rolloffsen) i Aabenraa en bøde for at have slået Asmus Taysen med en Høfork ”über den Kopff – und den haut durchritzet”, og snart er det galt igen. I 1622 gik det så vidt, at han skød Jes Decker i Aabenraa. Han slap med en bøde på 30 daler, sikkert p.gr.a. formidlende omstændigheder.

1622 har han bl.a. truet et tingsvidne, hvilket udløste en bøde på 3 mark Lybsk.

1636 Thyge Thaysen søn, f. 1611, død 1696, 95 år, nævnes 1636 og 1674, Sandmand
Gift Gunder f. 1604, død 1699, 95 år.

Børn: 1. Anna g. 1666 Jørgen Asmussen, bol nr. 2 i Varnæs, 2. Rasmus f. 1644, se nedenfor, 3. Michell, 4. Elisabeth f. g. sognefoged Peter Jessen bol Fe 1. i Felsted, 5. Mathias g. 1677 Cathrine, helbolsmand i Hammelev.

1628 Wallensteins tropper røvede blandt meget andet "ein Gewehr mit dem Gehänge".

1666 nævnes Andreas Thaysen

Ca. 1680 Rasmus Thaysen, nævnes 1689 som Sandemand, 1689 som Tingsvidne v/ Lundtoft Herred.
Rasmus Thaysen f. 1644, død 1714, 70 år.

Gift Anne Marie Sønnichsen f. o. 1662, død 1722, 60 år, fra Stenneskær.

Børn: 1. Gunder f. ?, g. 1697 Jes Jørgensen Høy, bol nr. 25 b. i Varnæs, 2. Anna f. ?, g. 1699 Rasmus Nissen Kaufmann, bol nr. 30 a. i Varnæs, 3. Ide f. ?, g. 1704 Andres Petersen Wollsen, bol nr. 4 i Varnæs, 4. Christian f. før 1684, se nedenfor, 5. Thyge f. 1681, død 1690, 8½ år, 6. Abel f. 1684, g. 1706 med enkemand Nicolaus Brekling, pensionær på Grøngrøft, 7. Johan f. 1688, 8. Thyge f. 1690, ugift, død 4.07.1725 ved nævnte drukneulykke, 9. Michael f. 25.06.1695, død 1700, 5 år.

Ca. 1712 Christian Asmus Thaysen søn, født før 1684, død 4.07.1725.

Gift 11.08.1712 Dorthea, d.a. frigårdsbonde Thomas Hansen i Kollund.

Børn: 1. Rasmus f. 1714, se nedenfor, 2. Thomas f. 1717.

Felsted kirkebog begravet 27. juli 1725 Thyge Tayssen som foregået den 4. juli i Østersøen, 35 år, Begravet den 6. august 1725 Christian Tayssen " som med og den 4. juli tillige med sin broder og andre ved en ulykkelig hændelse endte sit levned i Østersøen. Nordborg kirkebog, den 24. juli 1725 en mere udførlig beskrivelse af ulykken, hvor 5 personer druknede. Se artikel i Årbog nr 7. Felsted sogn.

1725 Peter Hansen *Thaysen*, - nævnes han i Tønder Amtsregnskaber på bolet.

Peter Hansen *Thaysen* f. 1697, død 1774, 77 år, s.a. kgl. bolsmand Hans Petersen og Margreth, bol Tu. 15 i Tumbøl.

Gift 29.11.1729 med enken Dorthea f. 1681, død 1751, 70 år.

Enkemand Peter Hansen *Thaysen*

Gift 2x 1757 Ingeborg f. 1728, død 19.04.1785, 57 år, d.a. kådner Laurtz Nissen og Maren i Felstedskov

Børn: 1. Hans f. 1757, død 1757, 2. Maria Dorothea f. 1759, konfirmeret i Felsted kirke 1775, g. Jørgen Hansen Koch i Felstedskov.

Enken Ingeborg g. 2 x 1775 kådner Nicolay Petersen i Felstedskov.

1753 Udskiftning i 1753 af Ravlykke m.m. og 1771 af fyrstelige jorder i Skovbøl.

1753 Peter Hansen *Thaysen* nævnes som kådner ved udskiftningen.

Kilde: Skovbølgård godsarkiv, Forskelligt 1. 1640 – 1771.

Ca. 1740 Asmus Thaysen søn, f. 1714, død 6.05.1795, 80 år, nævnes 1758 som Sandemand.

Gift 28.10.1746 Anna Marie f. 1729, død 9.10.1789, 60 år, d.a. bolsmand Hans Jepsen i Rinkenæs og Ann f. Lassens dt i Hønssnap.

Børn: 1. Mette Dorothea død 1748, død 1748, 2. Christian f. 29.09.1749, se nedenfor, 3. Anna Dorothea f. 9.04.1752, g. bolsmand Jep Andreas Hinrichsen i Hokkerup, 4. Hans f. 14.01.1755, 5. Thomas f. 1757, død 1757, 6. Dødfødt 1757, 7. Thomas f. 1.09.1758, ugift, 1789 på det holstenske toldkontor i København, 8. Mette Marie f. 1761, død 1763, 9. Mette Marie f. 22.12.1763, g. bolsmand Jørgen (R)asmussen, Hønssnap

i Holbøl sogn, 10. Asmus f. 12.03.1768, skibskaptajn i Rønshoved, g. 1810 Ingeborg Kiestine Nissen, fra Stenneskær.

1780 Christian *Asmussen* Thaysen søn, f. 29.09.1749, død 21.12.1808, 59 år. Sandmand.
Gift 31.03.1780 Maria f. 1749, død 5.04.1798, 49 år, d.a. bolsmand Frantz Albrecht Hinrichsen og Maricke i Kollund

Børn: 1. Anne Marie f. 21.05.1781, død 1782, 2. Barn f. 24.09.1782, død 1782, 3. Anne Marie f. 14.07.1784, død 1798, 14 år, 4. Maricke f. 8.05.1785, 5. Asmus f. 17.11.1786, død 1787, 6. Franz Albrecht f. 2.02.1788, se nedenfor, 7. Asmus f. 30.08.1789, død 1789, 8. Asmus f. 21.08.1791, tjente i 30 år i Bedsted og Højst sogne, ugift, død 18.10.1851 i Skovbøl.

Gift 2 x 13.07.1799 Anne Marie Hedevig f. 9.02.1772, død 6.03.1851, 79 år, fra Stenneskær
Børn: 1. Marie f. 15.04.1800, død 1808, 2. Abel Cathrin f. 28.04.1802, 3. Nicolay Christian f. 6.01.1804, g. 3.07.1831 Metta, d.a. gdr. Jes Nissen og Adelheid i Nybøl, 4. Thomas f. 8.03.1806, død 12.02.1892, 85 år i Slyngsten, g. 1830 Maria Cathrina Thaysen Festersen, bol Tu. 14 i Tumbøl, 5. Anna Hedevig f. 10.03.1808, g. 1827 kgl. bolsmand Peter Hoy i Tråsbøl.

1809 Franz Albrecht Thaysen søn, f. 2/2 1788, død 16.03.1850, 62 år
Gift Charlotte Wulf f. 6/12 1791, død 2/5 1864, 72½ år, d.a. degn og skolelærer Samuel Wulf i Smørum.
Børn: 1. Marie 2.08.1818, g. 1837 Hans Jørgensen Alsing, se bol Sk. 5 b., 2. Sophie Magdalene f. 13.05.1820, g. bolsmand Peter Asmussen Hammer i Tumbøl, 3. Christian f. 17.09.1822, se nedenfor, 4. Caroline f. 25.07.1826, død 15.11.1871, 45 år, ugift, 5. Samuel 2.10.1831, død 1837, 6. Johanna Marika Hedevig f. 24.06.1833, død 1836.

1850 Christian Thaysen søn, f. 17.09.1822, død 8.05.1897, 74 år
Gift 20.10.1863 Margrethe f. 9.01.1842, død 23.09.1864, d.a. gdr. Christian Asmussen og Cathrine i V. Sottrup, ingen børn.

1897 Ejendommen overtages af en søsterdatter:
Anna Christine Fries f. 31.09.1838, død 31.01.1919, 80 år, d.a. gdr. Hans Jørgensen Alsing og Marie f. Thaysen i Skovbøl.
Gift Peter Heinrich Fries, parcellist på Nybølmark, Hjordkær sogn.

1910 Jacob Friedrich Fries søn, f. 2.03.1870, på Nybølmark, død 9.05.1947, 77 år, i Skovbøl, ugift.

17. juli 1914 brændte Thaysens gård i Skovbøl. En lade med bliktag blev reddet. De nedbrændte bygninger var gamle. Ilden blev først opdaget efter at ilden havde fået fat i den ene lade og stuehuset, og da gården var sammenbygget om en lukket gårdsplads, var alt sammen omspændt af luerne, så beboerne måtte redde sig ud i det blotte linnedtøj. Alle bygninger, alt indbo og over 50 svin brændte. Der var mødt mange sprøjter, men der var intet at udrette for dem. Den ældste del af gården er opført i 1779.

Det gamle stuehus, Gl. Skovbølvej 28 i Skovbøl

1946 Hinrich Asmussen Bunde f. 14.06.1906, død 27.04.1963, 57 år, s.a. kådner Asmus Hinrichsen Bunde og Petrine Henriette Fries i Felstedskov

Gift 20.05.1938 i Ensted til Anne Auguste Frees f. 23.08.1910, død 2006, d.a. forpagter af Felsbækgård i Ensted sogn Peter Frees og Cathrine Cecilie f. Marcussen.

Børn: 1. Henriette Fries f. 2.06.1941, 2. Asmus f. 7.09.1942, se nedenfor, 3. Jacob f. 29.04.1747,

Familien ejede først ejendommen Varnæsvej 559, hvorefter de overtog denne ejendom Skovbøl.

Enken Anne Auguste Bunde driver ejendommen videre indtil sønnen Asmus overtager den

1967 Asmus Bunde søn, f. 7.09.1942 i Felstedskov.

Gift 1968 i Felsted kirke med Rita Abelsen født i Tronhjem, Norge

Børn: 1. Charlotte g. Michael Träger, bol Tr. 5b i Tråsbøl, 2. Marianne, 3. Henrik

1985 Frede Wildenschild, gårdejer i Svejrup, overtager ejendommen.

1987 Claus Wildenschild søn,

Sk. 4 b. Halvbøl. hvortil der hører et kåd. 1626 Stenneskærvej 3.

1595 nævnes Christern Taysen, Lundtoft Tingsvidne 1609. Sandmand 1609-14

Børn: 1. Peter se nedenfor, 2. Hans Christens giftede sig til en stor gård i

Sønderballe, 3. Maren f. ca. 1598, død 1693, 95 år i Felsted sogn. g. Sønnich

Christensen, herredsfoged på Lexgaard i Kær Herred, Karlum sogn, 4. Mette f. ca.

1606, g. bolsmand Johan Asmussen Kopmann i Varnæs.

Christern Taysen

Halvbolet må være blevet udparcelleret omkring 1626 og udflyttet til Stenneskærvej 3. Halvbolet har sammen med Sk. 4 b. en trediedel af hele Skovbølskov, mens resten ejes af Ahlefeldt'erne på Søgård.

Det fortæller, at den østligste del af Skovbøl skov ejes af Ahlefeldt'erne. Efter overtagelsen af Skovbølgård og tilhørende fæstebol og kåd i 1703, bliver 2 halvbøl fra Skovbøl og 2 fra Svejrup udflyttet til Ahlefeldt'ernes to tredjedele af Skovbøl Skov, og opretter bebyggelsen Ny Skovbøl,

1628-53 nævnes Peter Taysen på bolet, 1653 som Lundtoft tingsvidne, P.T. i 1661 som Sandmand.

(Gottorper arkivet B 9 IV) Opgørelse over den skade Peter Taysen har lidt under kejserkrigen i 1628. Tabet er opgjort til ialt 384½ mk., et anseeligt stort beløb.

Peter Taysen

Gram herreds tingbog af 8. nov. 1661. Sal. Hans Tayssen i Sønderballe hans søn Tøge Taysens fædr. arv. Følgende havde Hans T. ladet udsætte på rente bl.a.: Peter Taysen i Skovbøl et håndskrift Valborgsdag 1647 på 120 m. – samt Valborgsdag 1653 på 100 m. Tøge Taysens brev Valborgsdag 1651 på 249 m.

Ca. 1661 Christian Sønnichsen f. 1626, død 1697, 71 år, s.a. herredsfoged Sønnich Christensen

Gift Abel f. 1634, død 1727, 93 år

Børn: 1. Anne Marie f. 1661, død 1722, 60 år, gift med Rasmus Thaysen, se Sk. 4 b., 2. Johan f. 1665, se nedenfor, 4. Gunder f. 1668, g. 1687 kirkeværge og kongl. bolsmand Jes Petersen på Gl. Egegård i Felsted, 5. Marine f. g. 1693 Thomas Poulsen, højgrevelig pensionær (bestyrer) på Grøngrøft.

Arvingerne har "erhandelt" en begravelse for ham og hans kone i kirken "gleich unten im gange für ins Sehl. Antecessoris Begrabnis". Felsted kirke skal have 50 mk., 29. aug. pengene er betalt.

1692 Johann Sønnichsen søn, f. 1665, død 21.03.1743, knap 78 år

Gift 1692 Ingeborg f. 1669, død 4.06.1695, 26 år, d.a. Nis Jepsen i Rinkenæs

Børn: 1. Christian f. 1693, se nedenfor.

Gift 2 x 10.02.1698 i Felsted kirke med Ingeborg f. 1674, død 5.10.1758, knap 84 år, d.a. frimand Thomas Hansen og Metta Hoyer i Kollund.

Børn: 1. Thomas f. 1699, død 1699, 2. Ingeborg f. 1700, g. 1717 møller Johan Bahne Sønnichsen på

Krusmølle, 3. Mette f. 1702, g. 1722 Jørgen Sønnichsen Møller i Braderup i Nordfrisland, 4. Abel f. 1704, g. 1726 Hans Nissen fra Kolstrup, Aabenraa, 5. Anna Cathrin f. 1708, g. 1731 Thomas Asmussen From, Hoptrup, 6. Thomas f. 1713, g. Margaretha Christina, d.a. forpagter af Flensborg vandmølle afdøde Thomas Bøhl. 1743-54 forpagter af Kegnæsgård, (Trap). Thomas Sønnichsen fra Hajstrup, nævnes som fadder over fødte i Bylderup kirkebog.

Ca. 1733 Christian Sønnichsen søn, f. 1693, død 10.02.1768, 75 år,
Gift 3.10.1733 Cathrina Dorothea f. 2.03.1711, død 3.03.1775, 64 år, d.a. herredsfoged Erich Fries og Anna Hedevig på "Haugaard" i Hoptrup sogn. Ved sin død efterlader hun 4 døtre, Ingeborg, Anna Hedevig, Abel Cathrina og Mette Dorothea

Børn: 1. Johan f. 20.06.1734, se nedenfor, 2. Dødfødt dt. 1736, 3. Erich f. 12.05.1737, død 1737, 4. Ingeborg f. 13.08.1738, g. 1756 gårdmand Jørgen Caspersen i Magstrup, 5. Anna Hedevig f. 21.05.1741, 6. Abel Cathrin f. 2.04.1744, død 1746, 7. Abel Cathrin f. 22.10.1746, se nedenfor, 8. Mette Dorothea f. 28.07.1749, g. 1785 i Klipleve med enke- og kromand Peter Hinrichsen.

1762 Johan Sønnichsen søn f. 20.06.1734, død 14.01.1763, 28½ år på Stenneskær
Gift 1.04.1762 Sophie Cathrine f. 3.02.1736, død 9.04.1817, 81 år, d.a. Johann Bastian Tilly og Botilla, Krusmølle. Børn: 1. Hinrich f. 1740, død 1772, 32 år.
Enken Sophie Cathrine g. 2 x 1773 møller Nis Jessen i Broballe, s.a. møller Johann Jessen og Caroline Marie Wulff på Felsbæk mølle.

1764 Nis Hansen *Sønnichsen* (Sv.s.), Sandmand.
Nis Hansen *Sønnichsen*, kaldes også *Nis Nissen*, f. 28.04.1738, død 10.07.1802. 64 år, s.a. bolsmand Hans Nissen i Hokkerup og Boel Festersen.
Gift 21.10.1764 Abel Cathrina f. 22.10.1746, død 4.05.1815, 68½ år
Børn: 1. Christian f. 19.07.1765, se nedenfor, 2. Botilla f. 10.01.1767, g. 1796 Hans Petersen, Møller i Unevad, Grumtofte (Grundhof) sogn, Angel, 3. Cathrin Dorthe f. 27.04.1769, g. 1798 (hjemmevielse) Peter Petersen Quarsing i Kværs, 4. Dødfødt 1771, 5. Marie Hedevig f. 9.02.1772, g. 1799 bolsmand Christian Thaysen i Skovbøl, 6. Hans f. 7.04.1774, arbejder med handel v/ Herrn Ankers i Flensborg, borger og købmand i Flensborg, g. Marinke Lassen fra Flensborg, 7. Ingeborg Kiestin f. 19.04.1776, g. 1810 skibskaptajn Rasmus Thaysen fra Skovbøl, 8. Nis f. 1778, død 1779, 9. Nis f. 1780, død 1784, 10. Mett Cathrin f. 1783, død 1783.

1802 Christian Sønnichsen, f. 19.07.1765, død 10.07.1829, 64 år, Sandmand.
Gift 21.11.1802 Anna Christina f. 4.10.1780, død 27.06.1805, 25 år, d.a. bolsmand Hans From og Maren Callesen i Frestrup, Bylderup sogn
Børn: 1. Hans f. 1804, død 1804, 2. Abel Cathrin f. 1804, død 1804, 3. Marie f. 1805, død 1805.

Gift 2 x 26.04.1806 i Ravsted kirke med Anna Thomsen f. 3.10.1775, død 15.09.1841, 66 år, d.a. bolsmand Anthonius Lorenzen og Marie Elisabeth Niels Thomsens i Hynding, Ravsted sogn
Børn: 1. Nicolay f. 19.11.1806, se nedenfor, 2. Anna Christine f. 9.12.1807, g. 1828 Møller Johann Nielsen Jebsen, Felsbæk, g. 2 x 1857 Jørgen Hansen Lund, bol Fe. 5 a., 3. Anthony f. 10.03.1810, død 1821, 4. Cathrin Marie f. 28.01.1813, g. Carsten Christian Carstensen i Rørkær, Hostrup sogn, 5. Marie Cathrin Elisabeth f. 13.10.1815, g. 1837 Peter Dethlef Herzog gdr. på "Ruglund", Gesten sogn.

1832 Nicolay Sønnichsen søn, f. 19.11.1806, død 25.07.1864, 57 år, Sandmand.
Gift 18.11.1837 Marie f. 5.10.1815, død 24.04.1858, 43 år, d.a. gårdmand Laust Lassen og Anna Maria i Søst, Rise.
Børn: 1. Christian f. 12.04.1838, se nedenfor, 2. Lorenz Peter f. 24.12.1839, g. Marie Helene Mathiesen, Lorenz Peter overtog 1880 ejendommen Trp. 2, Katrinegård i Ensted sogn, solgte den og flyttede til Rise,

3. Anna Christina f. 26.06.1842, 4. Anna Maria Cecilie f. 28.12.1844, g. 1869 i Magstrup med Thomas Iver Madsen. Begge døde på Skelde Mølle, Broager, 5. Andreas Anton f. 5.03.1847, 6. Dødfødt 1849, 7. Noline Cathrina Maria f. 24.07.1850, 8. Atser f. 5.03.1854, 9. Dødfødt 1858.

1861 Christian Sønnichsen søn, f. 12.04.1838, overtager Stenneskær, og skal udrede i alt 31.500 mk. til sine søskende.

Folding sogns kirkebog: Pigen Maria Elberg 27 år, d.a. Hans Elberg i Løjt, fødte 9.06.1867 en uægte datter Claudine Maria Thyra Elberg. Barnets fader udlagde hun Christian Sønnichsen, Stenneskær. 10 måneder før sin nedkomst tjente hun hos gdr. Christian Sønnichsen på Stenneskær. Claudine Maria Thyra Elberg blev døbt 5.07.1867 i Malt kirke.

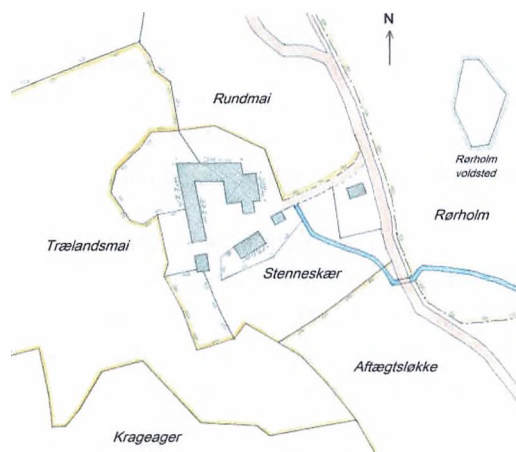
1863 forpagter Fritz Clausen fra Gryntahl.

1867 Chresten Jessen Damm, gårdejer i Bovrup, overtager ejendommen, der drives af forpagtere. Gift Kirsten Marie Jacobsen Solmer fra Felstedskov.

1867 forpagter Clas'sen

Gift Jenny Esmark

Børn: 1. Uwe Bernhardt Clas'sen f. 26.04.1867, død 1867. *Faddere: Uwe Esmark, Rusland, Bernhardt Clas'sen, Grüntahl, Franzisca Herrmann, Mecklenburg*

Kortskitse udført efter opmåling 1873

1873 Theodor Brix fra "Brunsholm" på Angel overtager Stenneskær.

1873 nævnes forpagter Peter Hensfeldt.

1884 nævnes forpagter Friedrich Kayser.

1887 Peter Brix, broder til Theodor.

1905 Dietrich Friedrich Brix og Carl Brix. 2 ugifte brødre, "den stoe og den lill Brix", som folk kunne fortælle mange historier om.

1920 Ingvard Hansen, Hellerup.

Stenneskær o. 1900.

1920 Jørgen Lorentzen f. 16.11.1882 på Egen Mølle.

Gift Cecilie Kathrine f. 15.07.1883, d.a. indsidder Wilhelm Jørgen Ludvig Hohsmann og Anne Marie Tomsen i Mjang, Hørup sogn på Als.

Børn: 1. Knud Bjarke f. 13.07.1913 i Dorjost, Livland el. Lifland i Balticum.

Iflg. Folketælling 1921 er der ansat 4 landbrugselever og to tjenestekarle på gården.

Ejendommen brænder kort før jul i 1922.

Stor kreatur-auktion.

På grund af ildebrand og landsalg lader gårdejer Lorentzen, Stenneskær, restbeholdningen af det levende og døde beslag offentligt bortsælges, torsdag den 25. d.m. om middagen kl. 12½ præcis, hos gdr. Fries i Skovbøl.

N.B. Køretøjer bedes til fraspænding på auktionsdagen benytte Skovbøl kro eller Skovbølgård.

Den 25. januar 1923 blev der afholdt auktion på Stenneskær. Et overordentlig stort antal mennesker mange langvejs fra, havde samlet sig til auktionen. Bestyrer Jørgen Lorentzen solgte den reddede del af besætningen og beslaget, og fik størstedelen endog godt betalt. Det var navnlig kreaturerne der gik op i pris. Kælvkøer blev solgt fra 400 og helt op 550 kr. stykket, og der var høj købelyst. Der solgtes en griseso til høj pris. Mens hestene derimod gik til temmelig lav pris. En selvbinder kostede 500 kr. Auktionen indbragte 16.000 kr. Iflg. Hejmdal den 21.01.1923.

Iflg. Statshusmandsloven for de sønderjyske landsdele, bliver der i 1823 udstykket 3 Statshusmandsbrug, 2 på Stenneskærvej 5 og 7, á 11 tdr. land, og 1 på Eskedalvej 6, på 12 tdr. land. Desuden fik fodermester Lock tilkøbt 11 tdr. land i Haveknæk, Hans Chr. Hansen 12 tdr. af teglgården, Jes Dall i Skovbøl 8 tdr., kromand Hans Petersen 5 tdr., Chr. Olaf Rye Frederiksen i Ny Skovbøl 5 tdr. 30 tdr. sælges til Hans Lyck, Rasmus Johansen og smeden i Varnæs, Skovbøl, 24 tdr. land.

Denne tidligere store fyrstelige gård "Stenneskær", er derved blevet reduceret fra 79 ha til nu 9.4 ha.

Jørgen og Cecilie Lorentzen flytter og bliver forpagtere til domænegården "Rønhave" på Als.

1923 Hans Iversen overtager resterne af hovedgården "Stenneskær" med et areal på 9,4 ha.

Hans Iversen f. 24.06.1885 i Tumbøl, s.a. inderst og tømmer Christian Iversen og Maria Cathrine Jochimsen i Tumbøl.

Gift 1908 Ingeborg Cathrine Lock, f. 28.09.1886, d.a. murer Peter Petersen Lock og Anna Marie f. Gertsen i Hostrupskov.

Børn: 1. Ingeborg Cathrine f. 10.09.1919, se nedenfor.

Hans Iversen deltog som værnepligtig tysk soldat i 1. verdenskrig. Han blev taget til fange på østfronten og kom i fangelejre Dauria ved den manshuriske grænse til sommeren 1916. Kom derfra til det centrale Rusland, og kom efter krigsafslutningen tilbage til hjemstavnen. Hans Iversen er udlært maler.

1947 Rasmus Wolff (Sv.s.) f. 27.03.1914, død 2003, s.a. arbejder Hans Christian Hansen Wolff og Christine f. Sørensen i Varnæs

Gift 24.07.1941 i Felsted kirke med Ingeborg Cathrine Iversen f. 10.09.1919, død 2011.

Børn: 1. Bodil, se nedenfor. Familien Wolff havde først et husmandssted i Lundtoft

Bodil Wolff datter

Gift Jørgen Eskildsen fra Sæd, død og begravet på Udbjerg kirkegård.

Bodil Wolff sælger gården og overtager det af bedsteforældrenes opførte aftægtshus, Stenneskærvej 1. Ejendommen nedlægges. Bygninger og 3.0005 ha jord frasælges til:

2005 kørelærer Kim Köhler

2008 Kirsten Petersen

Sk. 5. Helbol. 1636 Fr. v. Ahlefeldt

Helbolet lå på nordsiden af landsbygaden på marken Nedretoft i Gl. Skovbøl. Det ene halvbol Sk. 5 a. Gl. Skovbølvej 23 blev i byen, mens det andet halvbol Sk. 5 b. der lå umiddelbart vest herfor, blev udflyttet i slutningen af 1700-tallet til Bøgholmvej 12.

1613 nævnes Nis Ebsen og Claus Jørgensen

1636 nævnes Lafrens Duus

1667 nævnes Asmus Dues, - overtager et kåd i Varnæs

I Felsted sogns kirkeregnskaber i 1666 og 1674 er Friedrich Ahlefeldt ejer af et halvbol i Skovbøl, der ligger hen som en ødegård. Helgården bliver i slutningen af 1600-tallet delt i to halvbol med Lorenz Thaysen og Rasmus Karstensen som de nye ejere.

Sk. 5 a. Halvbol- kåd - halvbol - Gl. Skovbølvej 23

1692 nævnes Asmus Karstensen, er nævnt 1695 som halvboldsmand, 1700 som kådner.

N.B. Jørgen Karstensen, en datter Maren føder et uægte barn 1696 med navnet Mette.

Asmus Karstensen, død 1705 i Skovbøl, begravet gratis.

Hans hustru døde 1705 i Skovbøl, begravet gratis.

Børn: 1. Anna, fødte 3 uægte børn: Laurtz og Hans f. 1700, tvillinger, fader er Søren Skytter, Maren f. 1705, fader er Hans Christian, 2. Maren f. g. 1709 Hans Jørgensen fra Adsbøl, 3. Karsten f. g. 1727 Bodelt Jacobs dt fra Perbøl.

1700 Jørgen Jørgensen Skytter, er i 1666-74 ejer af et kåd, der iflg. kirkeregnsk. 1782 er nedlagt.

Jørgen Jørgensen Skytter f. 1652, i Varnæs, død 1714, 62 år.

Gift 1685 Anna f. ca. 1659, død 1688, 29 år, d.a. Hans Peter Skytter på bol 2. Skyttebol, Varnæsløkke.

Børn: 1. Jørgen f. 1687, død 1688, 2. Hans f. 1688, død 1712, 24 år.

Gift 2 x 1689 Boeld f. 1653, død 1728, 75 år, d.a. Rasmus i Nørballe

Børn: 1. Rasmus f. 1690, se nedenfor, 2. Jørgen f. 1692, se Sk. 2 a.

1716 (R)asmus Jørgensen Skytter søn, f. 1690, død 1746, 56 år i Skovbøl.

Gift 1716 Kirsten Nissen fra Bovrup

Børn: 1. Boeld f. 1717, 2. Nis f. 1720, se nedenfor, 3. Jørgen f. 1725

1746 Nis Asmussen Skytter søn, f. 1720, død 6.03.1800, 79 år.

Gift 18.11.1746 Ann Marie f. 1719, død 10.1.1808, 88 år, d.a. bolsmand Rasmus Andersen *Jerresen* og Ann, bol Fe. 10. a. i Felsted

Børn: 1. Asmus f. 5.05.1748, se nedenfor, 2. Jørgen f. 5.05.1748, tvilling, død 1748, 3. Jørgen f. 5.01.1752, død 9.06.1801, 49 år, led af epilepsi, 4. Ann f. 30.10.1753, g. 1778 bolsmand Peter Clausen i Svejrup, 5. Nis f. 6.02.1758, g. Elsabe, bolsmand i Fovslet, Ødis sogn.

1779 Asmus Nissen Schytter søn, f. 5.05.1748, død 24.02.1809, 61 år

Gift 5.11.1779 Gunder f. 1748, død 7.09.1801, 53 år, d.a. smed og kådner Jes Jessen Schmidt og Maleen i Varnæs

Børn: 1. Nis f. 27.09.1780, død 26.02.1786, 2. Jes f. 17.11.1785, se nedenfor, 3. Ann Marie f. 17.11.1785, tvilling, 4. Ann Maleen f. 23.02.1791.

Jes Asmussen Skytter ejer af et halvbol i Gl. Skovbøl, samt halvdelen af den 24. Skovbølgård parcel.

Iflg. Skovbg. folie 35, 43 og 58. (Den anden halvdel overtages 1810 af Jørgen Asmussen Alsing. Den sidste halvdel overtages i 1816 af Jørgen Asmussen Alsing).

1809 Jes Asmussen Skytter søn, f. 17.11.1785, død 31.03.1862, 76 år som inderst i Svejrup. Jes tjente i 36 år hos gdr. Iversen i Svejrup.

Gift 26.06.1819 Botilla f. 13.08.1797, død 26.04.1855, d.a. Skolelærer Niels Jepsen og Cathrine i Tumbøl – Felsted.

Børn: 1. Gunder Marie f. 23.09.1819, g. kådner Hans Christian Klaaborg i Velkær, 2. Botilla f. 9.02.1822, g. Peter Bonde, der arbejder på Ny Skovbøl teglgård, 3. Marie f. 20.04.1834, tjener hos gdr. Iversen i Svejrup.

1816 Asmus Petersen f. 25.01.1787, død 10.10.1851, 64 år, s.a. bolsmand Peter Petersen Rossen og Cecilie Thomsen i Nørballe. (*gårdmand i Skovbøl, tjener nu v/ kgl. bolsmand Nis Sønnichsen, Stenneskær*). Gift 10.11.1815 Ingeborg Kiestin f. 6.12.1779, d.a. bolsmand Peter Clausen og Ann f. Nissen i Svejrup. Børn: 1. Peter f. 16.05.1816, i Søst, 2. Hans Peter f. 1820, død 1822, 3. Anne Marie f. 30.08.1822, g. Peter Petersen i Søst, 4. Cathrina Marie f. 30.08.1822, død 1826.

N.B. Kirkebog: v/ døde 1851 er fødeåret, dato og navn på hustru ikke korrekt!

1825 Nis Petersen Lund f. 20.11.1778, død 17.04.1869, 90 år, s.a. kgl. inderst Peter Nissen Lund og Anna Maria Marcussen i Svejrup.

Gift 11.11.1803 Metta Jessen f. 1771, død 29.12.1843, 72 år, d.a. kådner og bødker Jes Jepsen/Hansen og Maren i Varnæs.

Børn: 1. Peter f. 28.12.1803, død 1804, i Svejrup, 2. Peter f. 11.05.1806, se nedenfor, 3. Maren f. 11.09.1808, g. Norm i Skovbøl, 4. Jes f. 20.04.1811, død 1815 i Felstedskov.

Nis Petersen Lund var fra 1806 ejer af et 1/16 kåd i Felstedskov. 1825 bolsmand Sk. 3 a. i Skovbøl.

1832 Peter Nissen Lund søn, f. 11.05.1806, død 1890, 84 år.

Gift 11.10.1834 Metta Margretha f. 21.11.1814, død 5.01.1842, 27 år, d.a. parcellist Asmus Christiansen og Anna Botilla Boysen i Velkær.

Børn: 1. Nis f. 4.06.1835, se nedenfor, 2. Asmus f. 10.11.1837, g. 1866 Helena Jepsen Kaufmann, parcellist i Blans, 3. Metta f. 6.01.1840, død 1848.

Gift 2 x 5.12.1845 Else Marie f. 2.04.1815, død 14.06.1875, 60 år, d.a. kådner Asmus Petersen og Caroline i Nr. Ønlev.

Børn: 1. Margrethe f. 13.03.1846, g. 1867 Fr. Chr. Johannsen, smed i Skovbøl, 2. Eline f. 4.08.1847, død 1850, 3. Peter f. 2.03.1851, g. 1880 Ingeborg Christine Ferdinand, parcellist på Felstedmark, , 4. Hans f. 15.07.1853, Møller i Varnæs, 5. Mette Eline Marie f. 23.01.1856, g. kromand Hans Chr. Petersen i Skovbøl, 6. dødfødt søn 1859.

1872 Nis Petersen Lund søn, f. 4.06.1835, død 12.11.1916, 81 år.

Gift 20.06.1872 Elise Sønnichsen f. 10.04.1836 i Varnæs, død 12.05.1917, 81 år, d.a. skomager Nis Sønnichsen og Ellen Marie f. Carlsen i Skovbøl, ingen børn.

1896 Hans Jørgen Jepsen f. 3.07.1858 i Varnæs, død 10.08.1922, 64 år.

Gift Johanne Callesen f. 20.07.1870, død 25.04.1953, 82 år, d.a. inderst Peter Callesen og Anne Marie Lassen i Smøl

Børn: 1. Nis f. 11.10.1893, se nedenfor, 2. Peter f. 5.04.1903.

Gl. Skovbølvej 23

foto 2012

1923 Nis Jepsen søn, f. 11.10.1893, død 25.09.1953,

Gift 26/3 1920 (hjemmebryllup, Klipleve sogn) Margrethe Botilla f. 1/9 1886, død 10/9 1967, d.a. gdr. Peter Thomsen Matthiesen i Lundtoft og Marie Kjestine Jessen fra Felsted Vestermark

Børn: 1. Hans f. 20.03.1920.

1954 Hans Jepsen søn, f. 20.03.1920, død 1997, 76 år.

Gift Helene Wilhelmine Jacobsen f. 10.01.1932, død 2012, 80 år, d.a. Johann Friedrich Jacobsen og Amalie Hermine Christine Nielsen, Skovbølmark

Børn: 1. Helge f. 1950, 2. Inge 1955, 3. Birthe 1958, 4. Frede.

2000 Frede Jepsen søn

Sk. 5 b. Halvbøl. *Gl. Skovbølvej 23x*, 1774 Bøgholmvej 12

1692 nævnes Lorenz Thaysen i kirkestoleregister

1694-95 I kirkeregnskaber står han i betalingsrestance med h.h.v. 12 og 13 rd. 1701 er han nævnt kådner og stedet er wust = ødegård

Lorenz Thaysen

Gift Merret f. 1655, død 1694, 39 år

Børn: 1. Anna Maria f. 1683, g. 1704 Karsten Petersen, bolsmand i Ny Skovbøl, 2. Merret f. 1688, død 1690, 2. Johan f. 1691, 3. Laurtz f. 1694.

1695 Christen Hansen Alsing, nævnes 1. gang 1695, og betaler 5 rd. i afgift (et halvbøl 13 rd).

Familien har først boet et stykke tid i Varnæs.

Christen Hansen Alsing f. ca. 1650, død 1728 i Skovbøl, 78 år, kom fra Als og fik tilnavnet Alsing
Gift Ann

Børn: 1. Hans f. ca. 1782, se nedenfor, 2. Sidsel f. 1686, død 1752, 66 år, g. 1729 Daniel Christensen fra Egersund, død 1750, 50 år i Skovbøl, og de har ingen børn.

Iflg. Jordbog 1709 har han 5 børn, 3 døtre, og 2 sønner. Den ældste søn er 26 år og tjener på Skovbølgård, den anden er hjemme.

1720 Hans Christensen Alsing søn, f. ca. 1682, død 1728, 62 år.

Gift 1724 Karen f. ca. 1691, død 11.04.1771, 80 år, d.a. kådner Johannes Hattesen og Ann i Varnæs

Efterl. 1. Kirsten f. 1724, g. 1747 Jørgen Asmussen Alsing, se nedenfor.

1728 Rasmus Hansen Alsing f. 1693, død 1735, 42 år, s.a. Hans Jørgensen Alsing og Maren, bol Sk. 3 a. og kåd 1 i Svejrup.

Skovbøl

Gift 1720 Anna f. 1700, se nedenfor, d.a. Hans Hansen og Anna Peter Smeds dt fra Tumbøl i Skovbøl.

Børn: 1. Dødfødt 1721, 2. Anna f. 1723, død 1724, 3. Liden søn, død 1724, 4. Maren f. 1725, død 1725, 5. Hans f. 1726, død 1727, 6. Anna f. 1728, g. 1760 Chr. Gottlieb Hansen, 7. Hans f. 2.08.1733, død 1812, g. 1757 Merret Hansen fra Bovrup, enke efter bolsmand Nis Hansen Erichsen, se Slyngstenvej 7, Tumbøl.

Enken Anna f. 1699, død 1747, 51 år.

Gift 2 x 27.11.1736 Jørgen Jørgensen fra Tumbøl.

Børn: 1. Elline f. 1737, 2. Jørgen f. 27.01.1738, 3. Asmus f. 10.04.1741, død 1741, 4. Cathrin Dorothea f. 12.02.1743, død 1743.

Ved udskiftningen af Ravlykke i 1753, er Jørgen Jørgensen ejer af et kåd. (Frudam 22).

Ca. 1747 Jørgen Asmussen (Alsing) el. (Skytter) f. 1725, død 26.03.1808, 83 år, s.a. Asmus Jørgensen (Skytter) og Kirsten i Skovbøl, bol Sk. 3 a.

Gift 24.11.1747 Kirsten f. 1724, død 29.02.1792, 68 år, d.a. bolsmand Hans Christensen (Alsing) og Karen i Skovbøl

Børn 1. Asmus Jørgensen Alsing f. 16.11.1748, se nedenfor, 2. Anna Catharina f. 19.05.1753, g. 1780 bolsmand Erich Nissen, Slyngstenvej 7, Tumbøl, 3. Kiesten f. 19.09.1759, død 1760. 4. Hans f. 6.05.1761, (1808 bosat i Snogbæk).

Gården lå indtil udflytningen på nordsiden af Gl. Skovbølvej overfor nr. 20 og 22.

Ca. 1780 Asmus Jørgensen Alsing søn, f. 16.11.1748, død 19.04.1804, 55 år.

Gift 14.10.1780 Ingeborg f. 1754, død 6.11.1808, 54 år, d.a. bolsmand Nis Erichsen og Merret i Tumbøl.
Børn: 1. Jørgen Asmussen Alsing f. 28/8 1781, se nedenfor, 2. Margrethe f. 1783, død 1784, 3. Kiestin f. 15.07.1785, g. 1811 m. bolsmand Jes Hansen i Felsted, bol Fe. 10 a., 4. Nis Asmussen Alsing f. 4.03.1790, død 25.07.1848, 58 år, g. 1819 Anna M. Johansen Mau, (kromand og kådner Frudam 14), 5. Hans f. 1793, død 10.06.1797.

1816 Jørgen Asmussen Alsing søn, f. 28.08.1781, død 9.11.1836, 55 år.

Gift 29.11.1811 Anna Kiestina f. 15.03.1792, død 3.02.1865, 72 år, d.a. bolsm. Hans Jessen Hansen i Felsted, bol Fe. 10 a.

Børn: 1. Asmus Jørgensen Alsing f. 21.06.1812, bolsmand Sv. 1 a., i Svejrup, 2. Hans Jørgensen Alsing f. 31.01.1814, død 1815, 3. Hans Jørgensen Alsing f. 13.08.1816, se nedenfor, 4. Ingeborg Kiestin Jørgensen Alsing f. 27.04.1819, død 1819, 5. Jørgen Jørgensen Alsing f. 28.02.1821, død 1828, 6. Anna f. 9.03.1823, g. 1844 Asmus Marcussen, bol Sv. 4 b. i Svejrup, 7. Ingeborg Kiestin f. 28.06.1834, død 1835.

1837 Hans Jørgensen Alsing søn f. 13.08.1816, død 6.04.1879,

Gift 22.09.1837 Marie f. 2.08.1818, død 14.02.1849, 22½ år, d.a. bolsmand Franz Albrecht Thaysen og Charlotte f. Wulff i Skovbøl, bol Sk. 4 b.

Børn: 1. Anna Kiestine f. 30.09.1838, 2. Charlotte f. 1839, død 1840, 3. Anonym, død 5.02.1841.

Gift 2 x 18.11.1842 Marie Iversen f. 15.11.1813, død 1.05.1856, d.a. bolsm. Jørgen Iversen og Christine, Sv. 4 a. i Svejrup.

Børn: 1. Dødfødt 28.11.1843, 2. Maria Helena f. 27.03.1845, g. i Bjerndrup, 3. Dødfødt 5.08.1847, 4. Anna Charlotte f. 24.08.1848, død 17.09.1848, 5. Dødfødt 1849, 6. Dødfødt 1851, 7. Jørgeline Christine Hansine f. 16.08.1852, død 1853.

Gift 3x 12.11.1857 Ellen f. 11.06.1824, død 26.11.1905, 81 år, d.a. bolsmand Johan Chr. Johannsen og Ellen i Skovbøl, bol Sk. 1.

Børn: 1. Eline Marie f. 8.09.1858, død 18.09.1881, 23 år, 2. Jørgen f. 31.05.1860, død 29.06.1892, 3. Mathilde Dorothea f. 4.10.1861, 4. Johan Frederik f. 4.11.1862, død 17.06.1928, ugift, 5. Anna Botilla f. 2.3.1864, død 21.06.1881, 17 år, 6. Helene Charlotte f. 13.11.1865, død 20.07.1897, 7. Hans Rasmus f. 28.03.1868, se nedenfor.

1896 Hans Rasmussen Alsing f. 28.03.1868, død 8.05.1940, 72 år

Gift 3.09.1897 Emma Johanna Petrine Staugaard f. 9.07.1870, død 24.04.1930, 59 år i Slyngsten, d.a. bolsmand Johannes Friedrich Wilhelm Staugaard og Marie Martensen i Slyngsten, ingen børn.

”Bakkely” Ejendommen nedbrændte den 24. maj 1920.

1929 Hans Jacob Hansen, ugift, f. 21.10.1909 i Uge

1935 Claus Peter Bøllner f. 21.09.1894, død 6.08.1963, s.a. parcellist Friedrich Bøllner og Anna Maria Christina Ferdinand, Felsted Vestermark

Gift 19.09.1932 Anna Iversen f. 31/5 1903 på Kegnæs, d.a. parcellist Lorenz Iversen og Anna Margrethe Madsen

1963 Frederik Bøllner søn, f. 17.03.1933, død 2015.

Gift Edel f. 2.07.1920, død 2010.

Bøgholmvej 12 før branden 1920

2016 Bakkely Invest 2015

Sk. 6. Damleys bol.

Damleys bol er sikkert navnet på et bol der er nedlagt omkring år 1600, og derefter lagt ind under godset Skovbølgård. Det formodes, at bolet har ligget i området omkring "Æ Damhus", Frudam 3 i Skovbøl, der indtil 1973 hørte under Skovbølgård.

På modsatte side af "Æ Damhus", på nordsiden af vejen Frudam, ligger der 4-5 kådnersteder, Frudam 8, 10, 12, 14 og 16, hvilket tolkes derhen, at de er udstykket fra Damleys nedlagte bol.

Iflg. kirkeregnskaber 1782 er Damsley bol og Jørgen Jørgensen Skytters kåd nedlagt. Som følge heraf, skal godset Skovbølgård årligt betale 1 mk 3 sk i afgift til Felsted kirke.

Iflg. kirkeregnskaber ses følgende ejere af et Damleys kåd:

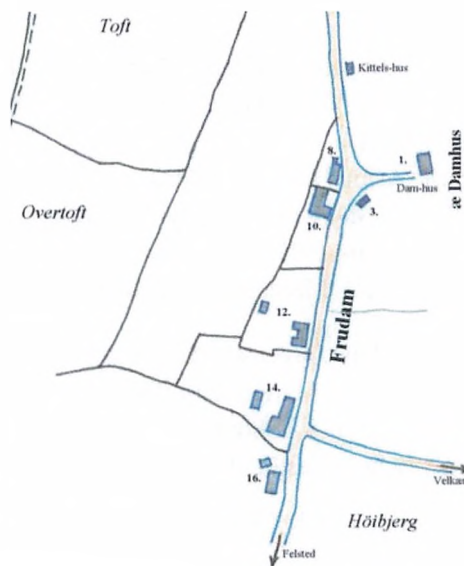
1636 nævnes 3 kådnere:
1636 Jep Jørgensen,
1636 Thomas Dinesen
1636 Jørgen Lovesen – Christen Wacker

1666 og følgende er der nævnt 4 kådnere:

1666-74	Jep Jørgensen	wust
1666-74	Thomas Dinesen	wust
1666-74	Christian Warcker	
1674-95	Jørgen Elkier	

1695 er der nævnt 5 kådnere:

1695	Asmus Johansen	8 sk.
1695	Jep Jørgensen	wust
1695	Thomas Dinesen	wust
1695	Christen Elkier	wust, død 1684
1695	Jørgen Elkier	wust

Håndtegnet kort 1873 over Frudam kåd

1694

Jep Jørgensen	wust
Thomas Dinesen	wust
Christen Elkier	wust
Jørgen Elkier	wust

1695-1701

Asmus Johansen	8 sk.	
Jep Jørgensen	1 sk.	1700: wust
Thomas Dinesen	1 sk.	wust
Jørgen Kryger	1 sk.	
Jørgen Elkier	1sk.	wust

Iflg. Felsted kirkebøger 1684-1727, er der flere personnavne med reference til Damsley. Det tyder på - at det er gamle bygningerne fra nedlagte bol, der har været beboet af fæstere i en periode, hvorefter de enten er blevet nedlagt eller bliver til et kåd.

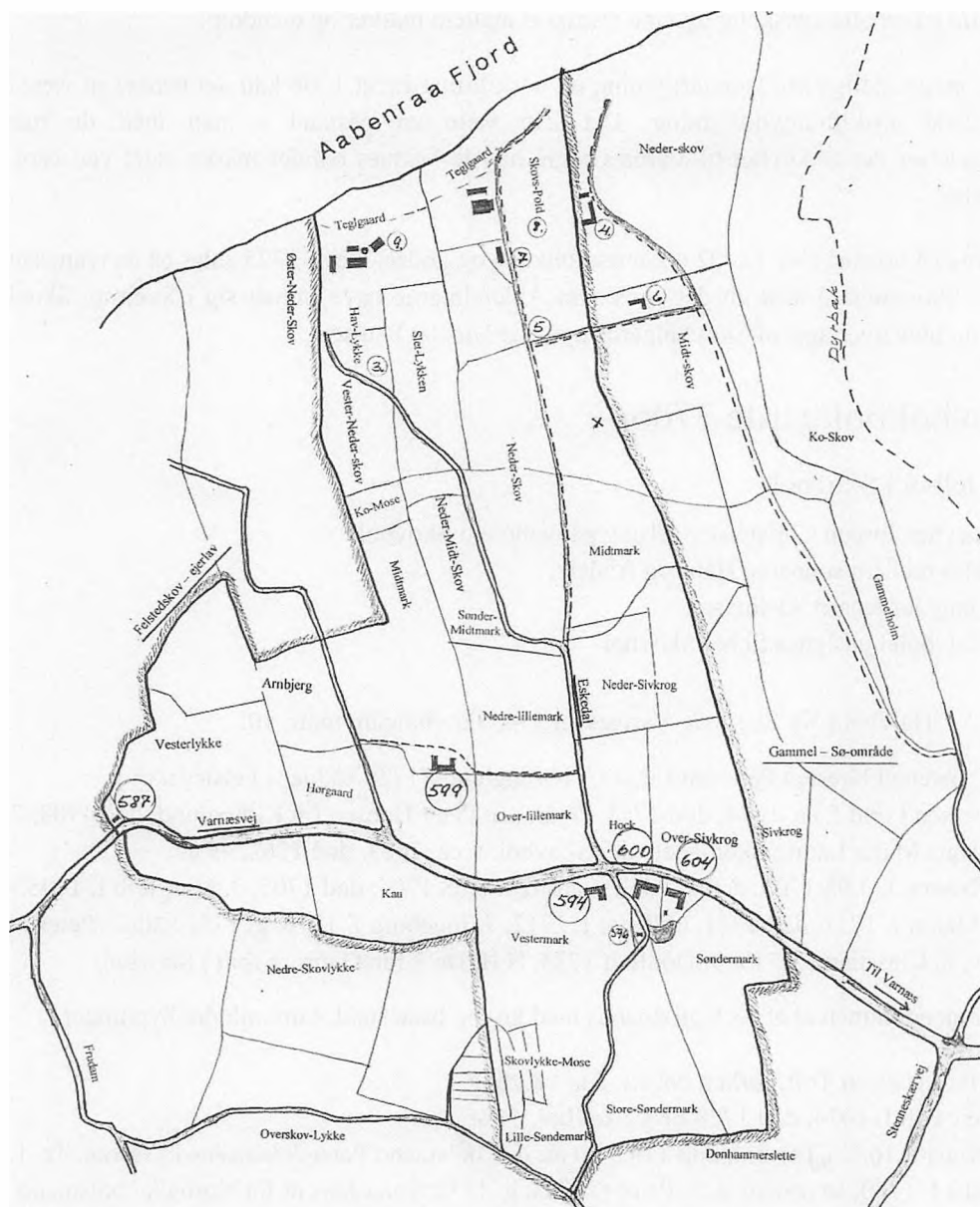
N.B. Historisk Forening for Felsted sogns hjemmeside – søg og klik Husregister og klik vejnavn!

Ny Skovbøl – en udflytter landsby 1706

Frederik Ahlefeldts køb af Skovbølgård i 1703, skete det uden tvivl for gennem en rationalisering, bedre at kunne udnytte de vældige godsområder, som hørte under Skovbølgård jurisdiktion. I forbindelse med denne "nyindretning af Skovbølgårds hovedmark", blev markerne ombyttet og gjort lige store.

Det næsten snorlige øst – vest skel mellem Svejrup og Skovbøl ejerlav, se kortskitse under Svejrup ejerlav, som opstod ved udflytningen af to bol til Ny Skovbøl, er sandsynligvis et resultat af denne ombytning.

Som det fremgår af ovennævnte, ejer Ahlefeldterne på Søgård 2/3 del af skoven ned til fjorden. På dette areal blev der i 1706 udflyttet og oprettet 4 halvbol, 2 halvbol fra Skovbøl og 2 fra Svejrup, hvor de dannede en ny bebyggelse – Ny Skovbøl. Jorden fra de nedlagte og udflyttede halvbol i Skovbøl og Svejrup, blev derefter tillagt godset Skovbølgård til oprettelse af flere parceliststeder som Bøghøj, Skovbølgårdsmark m.m.

Ny Skovbøl, udsnit af opmålingskort fra 1873. Bemærk de mange skov-marknavne.

I de gottorpske jordebøger 1607-13, er Ahlefeldterne på Søgård ejer 2/3 dele af Skovbøl Skov. På dette skovareal blev der i året 1706 grundlagt et ny landsbysamfund, der blev kaldt "Ny Skovbøl".

Store dele af området var endnu dækket af skov, så der forestod de nye arvefæstere et større arbejde at omdanne skoven til driftig landbrugsjord.

I 1706 mente Frederik v. Ahlefeldt, at det var på tide at skrive testamente, og heri omtaler han Skovbølgård med fæstegods i Svejrup og Skovbøl.

Denne lille landsby kom til at bestå af 4 halvbol, 2 fra Svejrup og 2 fra Skovbøl. Markerne er delt ligeligt i størrelse efter bonitet, og bygninger opført hensigtsmæssig i forhold til disse. De 2 udflyttede ejendomme fra Svejrup er opført som tvillingegårde. De 2 øvrige blev opført på hver sin side af Varnæsvejen. De tre gårde på sydsiden af Varnæsvej havde fælles branddam, hvorimod den nordligste selv måtte grave én. Den nye udflytterlandsby Ny Skovbøl, - var en nytænkning inden for landbrugsdrift. Her var alle marker samlet ved ejendommen, hvilket medførte store driftsmæssige fordele. Nu skulle der ikke mere bruges unødvendig og kostbar tid på en ofte vanskelig og lang transport mellem marker og ejendom.

Med denne meget tidlige samlede udflytning og udskiftning i året 1706 kan det tænkes at være Danmarks første samlede udskiftning/udflytning. Det kan være en påstand - men med de mange nære slægtsforbindelser der er knyttet til Varnæs sogn, har de Varnæs bønder måske taget ved lære af de nye tider i Skovbøl.

Ahlefeldterne på Søgård blev i 1722 erklæret konkurs, og godset blev i 1725 solgt på en tvangsauktion. Det medførte at Skovbølgård med alt det gods som Ahlefeldterne have samlet sig i Svejrup, Skovbøl og Ny Skovbøl, - nu blev overtaget af Skovbølgårds nye ejer Nicolai Paulsen.

Ny Skovbøl bol/gårde 1706-

Sk. 3 a. Helbol i Skovbøl

1692 nævnes Jørgen Christensen Alsing på helbolet i Skovbøl.

Helbolet deles mellem sønnerne Hans og Anders.

1696 Hans Jørgensen Alsing søn

1706 Halvbolet udflyttes til Ny Skovbøl

N.Sk. 3 a. Halvbol.i Ny Skovbøl, Varnæsvej 594, Skovbølgård matr. 10.

1706 Carsten el Kresten Petersen Lund f. i Kidinglund. (1728 kådner i Felstedskov)

Carsten Petersen Lund f. ca. 1674, død 1751, 76 år, s.a. Peter Hansen fra Kidinglund, død 1708, 79 år.

Gift 1704 Anna Maria Laurtz Skomagars dt i Skovbøl, f. ca. 1683, død 1762, 79 år.

Børn: 1. Kresten f. 3.08.1705, død 1705, 2. Lauritz f. 3.08.1705, død 1705, 3. Margreth f. 1706, 4. Lauritz f. 1708, 5. Maren f. 1711, død 1711, 6. Peder f. 1712, 7. Ingeborg f. 1716, g. 1752 kådner Peter Jørgensen i Felstedskov, 8. Christian f. 1719, 9. Dødfødt 1724. N.B. De 3 først børn er født i Skovbøl.

1709 består ejendommen af et 13 fags stuehus med ko- og hestestald, samt mindre bygninger.

1716 Hans Hansen Toft, førhen bol Ki. 5 a. i Kiding.

Hans Hansen Toft f. 1674, død 1728 i Ny Skovbøl, 54 år.

Gift 1699 Anna f. 1682 i Tråsbøl, død 1762, 80 år, d.a. bolsmand Peter Johansens i Tråsbøl, Tr. 1.

Børn: 1. Hans f. 1700, se nedenfor, 2. Peter f. 1703, g. 1732 Anna Jens dt fra Nørballe, bolsmand i Tråsbøl, Tr. 9 b., 3. Maren f. 1705, g. 1739 enkemand Lorenz Hansen Bonde i Tumbøl, 3. Anna f. 1707, g. 1730 Asmus Asmussen Boysen i Felsted, 4. Johann f. 1709. *Mens Johann og Anna Lorentz dt fra Felstedskov tjener hos Thomas Sønnichsen på Hajstrupgård besvangrer han hende, resultat tvillinger f. 1759.*

5. Mergrethe f. 1712, g. 1751 enkemand Jens Hansen på Varnæshoved, 6. Ingeborg f. 1714, g. 1746 bolsmand Hans Christensen Torsen i Kværs, Kv. 8 b.

Fødte i Ny Skovbøl: 7. Christian f. 1716, død 1743, 26 år, 8. Anna født 1719, død 1719, 9. Nis Hansen f. 1720, se nedenfor, 10. Rasmus f. 1722, død 1722, 11. Abel f. 1724, g. 1753 Jørgen Hansen i Tråsbøl, Tr. 1 b., 12. Dødfødt søn f. 1729. N.B. De første 6 børn er født i Kiding.

1726 Hans Hansen Toft søn, f. 1700, død 1745, 45 år.

Gift 1726 Mette f. 1698, død 1748, 50 år, d.a. kådner Anders Jessen og Maren i Nørballe

Børn: 1. Hans f. 1728, død 1729.

Ca. 1748 Nis Hansen (bror), f. 1720, død 18.10.1793, 64 år.

Gift 16.10.1750 Bodelt f. 1724, død 27.08.1769, 45 år, d.a. bolsmand Jørgen Jørgensen og Kirsten i Varnæs.

Børn: 1. Anna f. 21.08.1751, g. 1778 med enkemand Peter Michelsen, Tråsbøl, Tr. 7 a., 2. Kirsten f. 12.01.1753, g. bolsmand Lauritz Jepsen i Varnæs, 3. Hans f. 12.08.1754, bolsmand i Blans, 4. Ingeborg f. 3.03.1756, død 1826, g. 1777 bolsmand Sønnick Johannsen i Tråsbøl Tr. 7 a., *fra o. 1776-1785 kådner på Drejbjergvej 11, Bjergskov*, 5. Maren f. 2.01.1758 i Ny Skovbøl, g. 1796 skolelærer Hans Petersen (lillepers), 6. Anna Maria f. 11.02.1762, død 3.08.1771, 7. Jørgen f. 17.03.1763, se nedenfor, 8. Bodelt f. 16.04.1764, død 1765.

Gift 2 x 31.05.1772 Maleen Hansen f. 3.04.1735, død 30.06.1805, 70 år, d.a. bolsmand Hans Petersen og Anna i Tumbøl.

Børn: 1. Hans Nissen f. 4.06.1773, g. Maren Jensen Kaufmann, bolsmand i Blans, 2. Peter Nissen f. 26.12.1774, bolsmand i Nørballe, g. Catrin, enke efter bolsmand Johannes Lorentzen, Nø. 6 b. 3. Christian f. 21.05.1780, død 1783, 3 år.

Ca. 1790 Jørgen Nissen søn, f. 17.03.1763, død 26.03.1844, 81 år.

Gift 2.11.1797 Anna Maria Nissen f. 1755, død 8.04.1841, 85½ år, d.a. bolsmand Nis Petersen Moes og Maren i Ny Skovbøl, ingen børn.

1813 Laust/Lorenz Hansen f. 24.02.1782, død 16.03.1821, 39 år, s.a. kådner Christian Hansen og Ellin Hansen i Brenholm.

Gift 14.10.1814 Anna (R)asmussen Wollesen, f. 10.11.1788, d.a. bolsmand Rasmus Johannsen Wollesen og Ellen i Varnæs.

Børn: 1. Christian f. 21.08.1815, død 1815, 2. Ellin Marie f. 27.12.1816, g. Jes Hinrich Thomsen i Lovtrup, 3. Christian f. 29.06.1819, se nedenfor, 4. Rasmus f. 29.06.1819, død 27.07.1819. *Tjenestepige på gården; Anna Marie Brodersen f. 1801 i Blans Nørskov død 1825, 24 år.*

1827 Enken Anna Hansen f. (R)asmus Wollesen f. 10.11.1788, død 21.03.1866, 77 år.

Gift 2 x 19.12.1826 Peter Lorenzen f. 1792 i Flensborg, død 20.07.1862, 70 år, s.a. kådner Peter Lorenzen i Felstedskov og Ann Cathrin f. Lorenzen fra Flensborg.

1841 Den nu myndige - Christian Hansen søn, f. 29.06.1819.

Gift 24.11.1852 Mette Christine Petersen f. 5.06.1816, d.a. gdr. Jes Petersen og Maren i Perbøl.

Børn: 1. Anna Eline f. 3.05.1854, 2. Lorenz Peter f. 8.02.1856.

Familien er flyttet fra sognet.

1865 Jørgen Tüchsen fra Varnæs

1873 Christian Hansen f. 18.05.1843, død 7.06.1889, 46 år, s.a. Christian Hansen og Maria Catharina f. Nielsen i Dybbøl, bol Tr. 3a i Tråsbøl

Gift Anna Maria Matthiesen f. 15.08.1840 på Græshøj i Ullerup, død 26.05.1922, 82 år, d.a. gårdejer Jørgen Matthiesen i Ullerup og Gunder f. Asmussen

Børn: 1. Christen Hansen f. 18.03.1873, død 29.06.1873,
2. Gunder f. 4.12.1874, g. 1895 Nis Heissel i Tråsbøl, Tr. 3 a., 3. Jørgen Hansen f. 15.01.1877, 4. Christian Hansen f. 30.04.1880.

1880 Peter Thomsen f. 17.08.1837 i Mindebjerg på Als, død 28.10.1918, 81 år, s.a. landmand Christian Thomsen i Mindebjerg og Anna Cathrina f. Hansen
Gift 7.05.1866 i Hørup kirke med Cathrina Maria Hansen f. Kock f. 30.01.1846, død 10.5.1889, 43 år, d.a. Hans Petersen og Anna Kathrine Petersen i Viby, Lysabild,
Familien var først kådner i Bøjskovskov, hvor de 4 første børn er født.
Børn: 1. Anna Cathrina f. 21.05.1863, 2. Maria Elisabeth f. 10.01.1872, død 15.5.1885, 3. Cathrine Marie f. 19.07.1874, 4. Anna Maria f. 18.06.1877, g. 1907 kådner Andreas Bendix Madsen i Felsted-skov, 5. Christen Thomsen f. 16.01.1882, se nedenfor, 6. Hans Thomsen f. 9.12.1884, død 1886.

Gift 2 x Anne Maria Have f. 27.05.1843 i Stevning, død 7.01.1914, 70 år

Børn: 1. Hans Peter f. 20.10.1894.

1906 Christen Thomsen søn, f. 16.01.1882, død 1.02.1915 som soldat v/ Borzýmow i Rusland.
Gift 27.06.1907 Anna Cathrine Knudsen f. 6.07.1886, d.a. skomager Christian Knudsen i Brandsbøl
Børn: 1. Dødfødt 8.10.1910, 2. Peter f. 19.08.1908, se nedenfor, 3. Cathrine Marie f. 20.01.1912, g. 1932 Jørgen Jensen, Kidingmark, 4. Christian f. 9.06.1914.

Varnæsvej 594 1947 Sylvest Jensen

1934 Peter Thomsen søn, f. 19.08.1908, død 10.04.1986 i Ny Skovbøl.
Gift 16.07.1937 Claudine Sophie Christiansen, f. 2.04.1907, død 14.1.1981, d.a. gdr. Christian Christiansen og Philippine Dorothea f. Clausen i Felsted, Fe. 5 b.
Børn: 1. Svend Christian Thomsen f. 25.11.1939, 2. Erling Peter Thomsen f. 19.08.1943.

1970 Svend Christian Thomsen søn, f. 25.11.1939.

Gift Kathrine Marie f. Andersen

1982 Kathrine Marie Thomsen f. Andersen

2000 Hanne Nørris og Robert Degn Petersen matrikel 6, Skovbøl, 3.9946 ha

Sk. 3 b. Helbøl i Skovbøl

1692 nævnes Jørgen Christensen Alsing på helbolet i Skovbøl.
Helbolet deles mellem sønnerne Hans og Anders.

1696 Anders Jørgensen Alsing, søn.

1703 Jens Thomsen Møller

1704 Jørgen Rossen, se nedenfor

1706 Halvbolet udflyttes til Ny Skovbøl

N.Sk. 3 b. Halvbol i Ny Skovbøl, Varnæsvej 599, art nr. 10, Skovbølgård.

1703 Jens Thomsen Møller f. 1666, død 1730, 64 år.

Gift Anna død 1731, 83 år.

Børn: 1. Cathrin f. 1682, død 1772, 90 år, g. 1717 Hans Jessen i Felsted, Fe. 8 a.

Jens Thomsen Møller står som ejer af halvbolet, men har overladt det til sin svigersøn Jørgen Rossen (R)asmussen) fra Torp, 32 år, har 2 børn.

1706 Jørgen Rossen eller Rasmussen, og kom fra Torp i Ensted sogn, f. ca. 1674, død 1731, 57 år.
Gift 1704 Maren Christens dt fra Skovbøl, f. ca. 1683, død 1731, 48 år.

Børn: 1. Rasmus f. 1705, død 1706, 2. Anna f. 1706, g. Peter Jessen på bol 3 a. i Bovrup, 3. Maren f. 1709, se nedenfor, 4. Mette f. 1712, død 1714, 5. Mette f. 1715, død 1715, 6. Chresten f. 1717, 7. Mette f. 1721, 8. Hans f. 1725, 9. Jens f. 1726, g. 1762 Magdalena, kgl. kådner i Felstedskov, d.a. skrædder Rasmus Jepsen i Felstedskov. *N.B. De to første børn er født i Skovbøl.*

1731 Peter Jørgensen (Sv.S.) f. 1702, død 13.07.1766, 64 år, s.a. Jørgen Petersen i Bovrup
Gift 8.06.1731 Maren f. 1709, død 12.05.1770, d.a. bolsmand Jørgen Rossen og Maren i Ny Skovbøl.
Børn: 1. Jørgen f. 1732, se nedenfor, 2. Asmus f. 1734, død 1735, 3. Gunder f. 6.03.1739, død 1739, 4. Gunder f. 6.04.1745, død 1746, 5. Peter f. 27.04.1748.

1765 Jørgen Petersen Noren søn, f. 1732, død 13.12.1790, 58 år 6 md.
Gift 20.10.1765 Ellen f. 3.12.1742, død 6.03.1771, d.a. Jeppe Nissen Tagmoes i Ny Skovbøl.
Børn: 1. Peter Jørgensen Norden f. 4.11.1767, g. 1796 Anne Marie, d.a. skrædder Chr. Ulrich og Anne i Ullerup, 2. Jep f. 1769, død 27.11.1771, 3. Jørgen Jørgensen f. 14.03.1770.

Gift 2 x 21.09.1772 Maren f. 1740, død 14.08.1798, 58 år,
d.a. bolsmand Johann Jessen og Synneth i Bovrup.
Børn: 1. Ellen Jørgensen f. 9.12.1772, se nedenfor, 2. Johan Jørgensen f. 18.09.1777, død 1784, 7 år, 3. Jørgen Jørgensen f. 15.11.1783, g. 7.08.1812 Anna Petersen, kådner i Kidinglund.

1796 Hans Petersen Noren (Sv.s.) forpagter af halvbolet.

1813 Hans Petersen Noren, (Sv.s.) f. 1762, død 27.12.1838, 76 år, s.a. bolsmand Peter Jørgensen og Ann i Bovrup.

Gift 28.10.1796 Ellen Jørgensen f. 9.12.1772, død 10.11.1856, 83 år
Børn: 1. Jørgen Petersen Noren f. 13.08.1797, se nedenfor, 2. Anna Marie f. 16.01.1799, død 28.12.1815, 17 år, 3. Peter Petersen Norm f. 11.01.1802, død 1803, 4. Margrethe f. 12.07.1804, g. 1827 gårdmand Jes (Thaysen) Petersen i Bovrup, 5. Maren f. 5.02.1807, død 1807, 6. Peter Petersen f. 23.12.1810, hjulmager i Søst, g. Anne M. Petersen f. 1822 i Skovbøl, 7. Maren Petersen f. 14.09.1814, ugift, død 20.12.1890, 76 år i Ny Skovbøl.

1831 Jørgen Petersen Noren søn, f. 20.08.1797, død 26.03.1865, 67 år 7 md.
Gift 2.10.1830 Maren Petersen Lund f. 11.09.1814, død 27.02.1841, 32½ år, d.a. gdr. Nis Petersen Lund i Skovbøl og Mette f. Jessen fra Varnæs.
Børn: 1. Ellen Petersen f. 25.10.1831, 2. Mette f. 14.10.1832, død 1833, 3. Hans f. 2.11.1834, død 10.07.1843, 4. Nis f. 9.09.1836, død 30.06.1855. Nis døde ved drukneulykke i en dam ved huset, 5. Mette f. 5.11.1838, g. 1877 i Hjordkær, 6. Jørgen f. 27.02.1841, se nedenfor.

Gift 2 x 15.10.1841 Anna Magdalena Clausen f. 22.03.1794, død 19.06.1885 i Ny Skovbøl, 91 år, d.a. kådner og skrædder Claus Nielsen og Gunder Petersen i Gl. Skovbøl.
Børn: 1. Claus Petersen Noren f. 11.07.1842, g. 15.04.1872 Anna Petersen, parcellist, Frudam 5.

1873 Jørgen Petersen Norm søn, f. 27.02.1841.

Bygninger opført 1897, iflg murankre.

Gift 12.12.1872 Maria f. Andersen f. 6.10.1840, d.a. bolsmand Peter Andersen Bunde i Tumbøl og Botilla f. Petersen.

Børn: 1. Anna Helene f. 27.12.1873, g. 1899 skrædder Wilhelm Petersen i Varnæs, 2. Dødfødt søn, 9.06.1874, 3. Dødfødt 16.10.1878, 4. Dødfødt 3.11.1879, 5. Dødfødt tvilling f. 12.10.1882, 6. Anna Botilla Petersen Norm f. 12.10.1882, tvilling. Familien flytter fra sognet.

1891 Peter Iversen Nissen

1892 Jørgen Sønnichsen f. 15.08.1842, s.a. skomager Nis Sønnichsen og Ellen Marie f. Carlsen

1901 Jacob Petersen, gårdejer, Varnæsvej 575 i Felstedskov

1901 August Georg Theodor Høck, f. 23.04.1878, s.a. Marie Hedvig f. Christensen i Langballigholz
Gift 18.07.1901 Dorothea Hansen, f. 23.11.1883 i Nybøl.

1902 Hans Andresen Schmidt

1906 Johan Peter Møller, s.a. inderst Johan Peter Møller og Cathrine Marie i Trænge.

Gift. 11.12.1891. Anne Marie f. Lausen, d.a. parc. Hans Lausen og Cathrine Marie i Bredsten

Børn: 1. Uægte dt. død 1891, 14 dg. 2. Marie Cathrine f. 12.09.1892, 3. Cathrine Marie f. 12.09.1892, 4. Anne f. 8.12.1896.

Alle børn er født på Kegnæs og tre konfirmeret i Felsted kirke h.h.v. 1907 og 1910.

1912 Henning Jørgensen overtager det reducerede halvbol, hvis areal er halveret til 9.8285 ha. Henning Jørgensen ejer et kådnersted i Felstedskov (Finkes kåd), Varnæsvej 583, som han derefter sammenlægger med Varnæsvej 599, og familien flytter til den nyerhvervede ejendom.

Henning Jørgensen, murer – parcellist, f. 10.10.1873, død 23.8.1963, s.a. murer Henning Jørgensen og Sophie Cathrine f. Jessen i Felstedskov

Gift 26.05.1898 Marie Christine Andersen f. 10.08.1873, d.a. parcellist Hans Peter Andersen og Eline Marie f. Petersen på Søgårdsmark.

Børn: 1. Cathrina Sophie f. 1.08.1898, g. 1923 Carl Hermann Jacobsen i Tråsbøl. (Cathrina Sophie fødte en uægte søn; Nis Jørgensen f. 6.08.1919). 2. Eline Marie f. 9.08.1899 død 1899, 3. Henning f. 24.09.1901, g. 1931 Marie Karstensen, parcellist i Ny Skovbøl, 4. Christine f. 4.01.1903, g. 1924 landmand Jørgen Henrik Lorenzen på Felstedmark, 5. Doris f. 8.12.1905, g. 1925 Bruno Gørrigsen fra Gråsten, 6. Marie Jensine f. 20.03.1907, g. Andreas Kristian Ahrenkiel i Vejrbæk, 7. Jørgen Jørgensen f. 9.05.1908, se nedenfor, 8. Valdemar Fritz f. 24.11.1914.

1933 Enke Marie Christine Jørgensen f. Andersen, død 5.06.1955, 81 år.

1939 Jørgen Jørgensen søn, f. 9.05.1908 i Felstedskov,

Gift 8.12.1935 Marie Autzen f. 26.10.1914 i Felstedskov, d.a. tømrer Peter Christian Autzen og Mette Sophie f. Petersen i Felstedskov

Børn: 1. Tove f. 1941, 2. Thorkild f. 1946.

1971 Halvbolet nedlægges og jorden frasælges til lokale lodsejere, og familien flytter til et nyopført parcelhus på Felsted Nygade.

1971 Inger og arkitekt Johannes Christiansen overtager bygninger og et mindre jordtilliggende.

1988 Ingeniør Jens Grønbæk og journalist Inger Bach

Sv. 5. Helbol. Gregorius v. Ahlefeldt på Søgård.

- 1674 Helbolet delt i to halvbol
 1674 nævnes Jørgen Lückmann og Peter Ketelsen på hvert sit halvbol
 1692 Sv. 5 a - nævnes Jeppe Nissen Tagmoes på halvbolet i Svejrup
 1692 Sv. 5 b - nævnes Claus Jørgensen Jæger på halvbolet i Svejrup
 1700 Sv. 5 b nævnes Hans Clausen Jæger, søn på halvbolet i Svejrup

Ca. 1680 Jeppe Nissen Tagmoes f. 1639 i Svejrup, død 1721, 82 år i Ny Skovbøl, s.a. bolsmand i Svejrup, Nis Hansen Tagmoes, f. 1617 i Felstedskov og død 1687 i Svejrup.

Gift ca. 1680 Sindet f. ca. 1652, død 1714, 62 år i Ny Skovbøl.

Børn: 1. Nis Jepsen Tagmos f. 1682, se nedenfor, 2. Maren Jepsen Tagmoes f. ca. 1684, død 1710 i Ny Skovbøl, 3. Merret Jepsen Tagmoes f. 1687, død 1719 i Ny Skovbøl. Alle børn er født i Svejrup.

N.Sv. 5 a. Halvbol. Udflyttet 1706 til Ny Skovbøl, Varnæsvej 600, art. nr. 7, 123, m.fl.

1706 Nis Jepsen Tagmoes søn, f. 1682 i Svejrup død 1752 i Ny Skovbøl.

Gift 1705 Anna f. ca. 1676, død 1744, 68 år, d.a. Rasmus Jørgensen Degn og Kiesten i Tumbøl

Børn: 1. Jeppe Nissen Tagmoes f. 1708, se nedenfor, 2. Rasmus f. 1713, død 1713, 3. Elline Jeppes datter f. 1714, død 1739, 25 år, 4. Sindet f. 1717, g. 1738 Hans H. Erichsen i Tumbøl.

1709 består ejendommen af et 12 fags stuehus med ko- og hestestald, samt enkelte bygninger. Jeppe Tagmoes, født i Svejrup, står som ejer og er 29 år.

1739 Jeppe Nissen Tagmoes søn, f. 1708, død 12.01.1777 i Ny Skovbøl.

Gift 22.11.1738 Ellin f. 1719, død 1739 i Ny Skovbøl, d.a. bolsmand Peter Hansen Bonde og Ingeborg i Nørballe.

Gift 2 x 19.10.1741 Ide eller Idchen f. 1719, død 23.11.1779 i Ny Skovbøl, d.a. bolsmand Jørgen Asmussen og Mett, bol nr. 25 a. i Varnæs.

Børn: 1. Elline f. 3.12.1742, død 6.03.1771, g. 1765 bolsmand Jørgen Petersen i Ny Skovbøl, 2. Jørgen f. 26.11.1742, død 1766, 21 år, 3. Anna f. 6.03.1747, g. 1781 enke/kådner Peter Jørgensen i Felsted-skov, 4. Mette f. 2.02.1749, g. 1783 enke Jørgen Petersen Lund i Felsted, g. 2. gang 1793 bolsmand Hans Peter Kier i Tråsbøl og Felsted, 5. Anna Marie f. 20.12.1751, død 1762 i Ny Skovbøl, 10 år, 6. Nis Jepsen Tagmoes f. 22.02.1754, se nedenfor, 7. Asmus f. 14.03.1756, død 27.07.1766, 8. Ide f. 21.03.1759, død 28.07.1779, 20 år, 9. Ide f. 26.03.1762, død 1.01.1765.

1783 Nis Jepsen Tagmoes søn, f. 22.02.1754 i Ny Skovbøl, død 19.01.1815.

Gift 1.08.1783 Anna f. 1753, død 3.09.1822, 69 år, d.a. bolsmand Asmus Wollesen og Kiesten f. Hansen i Varnæs.

Børn: 1. Jep f. 22.10.1784, død 18.05.1787 i Ny Skovbøl, 2. Rasmus Nissen f. 7.01.1787, 3. Ide (Idgen) f. 4.07.1790, se nedenfor.

1786 Halvbolet frikøbes af Skovbølgård iflg. kontrakt af 15.02.1786.

1810 Nis Clausen Hinrichsen (Sv.s.), f. ca. 1779). død 6.01.1858, 77 år, s.a. bols- og kromand Peter Hinrichsen og Anna Malena Petersen i Klipleve. Han døde som indsidder i "*Dyggesell*", *Grundbog kort 2. blad 1. parcel 4-6*, - et hus der lå på vestsiden ovenfor smeltevandsrenden i Varnæs Vesterskov og ud mod fjorden. *N.B. Navnet Dyggesell = Tychos elletræer = Tycho Taysen i Skovbøls elletræer.*

Gift 30.08.1811 Idgen Nissen (Tagmoes) f. 4.07.1790, død 23.01.1867, 77 år.

Børn: 1. Anna Magdalena f. 6.02.1812, i Ny Skovbøl. 2. Anne Maria f. 2.01.1822 i Svejrup, død 11.12.1828 i Ny Skovbøl, 3. Nis f. 26.03.1825 i Ny Skovbøl Teglgård, 4. Rasmus f. 13.02.1833 i Ny Skovbøl.

1812 Rasmus Nissen Jepsen søn, f. 7.01.1787, død 15.11.1852, knap 66 år, ugift.
Derefter tækkemand og boede som aftægtsmand i 23 år hos Hans Jørgen Hansen i Ny Skovbøl.

1829 Hans Iversen var først kådner i Varnæs.

Hans Iversen Hansen f. 7.07.1789 i Kollund, død 28.09.1847, 58 år, s.a. kådner Iver Hansen i Kollund og Margrethe f. Petersen.

Gift 4.07.1823 med enken Ida el. Idchen f. 3.09.1780, død 9.09.1841, 61 år, enke efter smed og kådner Hans Jørgen Jessen i Varnæs, d.a. bolsmand Jes Jessen og Maren f. Andresen i Blåhøj i Varnæs.

Børn: 1. Hans Jørgen Hansen f. 7.08.1824 i Varnæs.

1847 Hans Jørgen Hansen søn, f. 7.08.1824, død 19.05.1898, 74 år.

Gift 1.05.1849 Ingeborg Kirstine Petersen f. 26.07.1825, død 16.02.1899, 73 år, d.a. kådner Matthias Petersen og Anna f. Lorenzen i Nørballe.

Børn: 1. Ide f. 8.09.1852, 2. Matthias f. 15.11.1854,

3. Anna Kirstine f. 1.10.1857, g. gdr. Nis Clausen, Kværs Østermark, 4. Hans Jørgen f. 18.08.1865, 5. Ingeborg Christine f. 16.01.1865, død 1865, 6. Ingeborg Christine f. 29.05.1868.

1882 Jørgen Moos f. 9.07.1858 i Elstrup Egen sogn,

død 29.05.1911, 52 år, begravet i Felsted, s.a. landmand Hans Christian Moos og Kathrin i Elstrup.

Jørgen Moos flyttede 1. april 1911 til Aabenraa, hvor han ernærede sig som kromand.

Gift 5.05.1882 i Hørup kirke med Christine (f. Kirstine) Marie Hansen f. 6.05.1853, død 7.03.1898, 44 år, i Ny Skovbøl, d.a. Christian Hansen og Anna Marie Kaad Lambjerg, Hørup sogn.

Børn: 1. Jørgen Moos f. 9.05.1877, 2. Hans Christian Moos f. 9.09.1882, død 23.10.1938 på Tumbøl Søndermark 1, g. 1913 Marie, Charlotte Kjær på Skovbølgårdsmark, f. i Varnæs, g. 2 x 1923 Eline Bothilde Dorothea Johannsen, 3. Dødfødt pige f. 14.12.1884, 4. Catharina Maria f. 21.05.1886, død 25.03.1938, g. 1910 Jørgen Hansen Eskildsen i Tråsbøl, 5. Christian Hansen Moos f. 17.12.1887, død 1.03.1888, 6. Christian Hansen Moos f. 19.07.1893, død 1893.

Jørgen Moos gift 2 x 12.02.1901 Anna Marie Iversen f. 24.05.1869, død 27.04.1906, 36 år, d.a. arb. Peter Iversen og Christina Maria f. Wilde i Blans

Børn: 1. Christine Marie Moos f. 12.04.1901, g. 1929 landmand Thomas H. Davidsen i Varnæs, 2. Ellen Moos f. 8.02.1905.

Jørgen Moos gift 3 x 1907 Anne Hedvig Fries, f. 28.05.1873, d.a. parc. Peter Henrich Fries og Anna Christine f. Alsing, Nybølmark, Hjordkær sogn.

Børn: 1. Anna Hedvig f. 5.07.1908, død 6.07.1908

1911 Friederich Christian Dreyer og hustru Maria på ”Skovgård” i Ullerup sogn.

1913 Christian Johannsen, Varnæsvej 604 overtager naboejendommen Varnæsvej 600.

Forpagtere: Hans Petersen f. 25.02.1883 i Sundsmark

Gift Christine f. 27.05.1884 i Sundsmark

Børn: 1. Margrethe og 2. Eline begge født i Sundsmark.

1935 Christian Johannsen, Varnæsvej 604 - fordeler jorden imellem Varnæsvej 600 og 604.

Ny Skovbøl foto ca. 1950
Varnæsvej nr. 600-604

- 1935 Christian Wildenschild (Sv.s.) f. 6.05.1905, s.a. gdr. Andreas Martin Wildenschild og Maren i Bovrup.
 Gift 22.07.1935 Thyra Johannsen f. 4.08.1908, d.a. gdr. Christian Johannsen og Marie Dorothea f. Eskildsen. se Sv. 5 b.
 Børn: 1. Frede Chr. Wildenschild f. 28.11.1936, 2. Arne Peter f. 4.09.1939, gdr. på Kværs Østermark.
- 1952 Familien flytter til Svejrup, hvor de overtager ejendommen Sønderborgvej 185.
- 1952 Christian Detlefsen og hustru Marie f. Brock, Kær Vestermark.
- 1952 Hermann Marius Paulsen og Marie f. Detlefsen, forpagter i 5 år. Børn: 1. Arne f. 1953.
- 1957 Karl Viggo Olesen, forpagter, g. 1954 i Felsted kirke med Elisabeth f. Pedersen fra Grøngrøft.
- 1963 Hermann Paulsen g. Marie f. Detlefsen overtager ejendommen.
 Hermann Paulsen flytter og køber en ejendom i Abkjær.
- 1964 Hans Ejner Hansen, forpagter, se nedenfor.
- 1972 Hans Ejner Hansen f. 23.08.1937, død 2020, s.a. gdr. Peter Hansen og Cecilie, se Sv. 5 b.
 Gift 9.05.1964 Iris Vigen Hansen
- 2000 Ole Vigen Hansen søn,
 Gift Tina Plat fra Broager

Sv. 5 b. Halvbol i Svejrup

- 1692 nævnes Claus Jørgensen, på halvbolet i Svejrup
 1700 Hans Clausen (Jæger) søn, - - - -

N.Sv. 5 b. Halvbol. Udflyttet i 1706 til Varnæsvej 604, art. nr. 8 m.fl.

- 1706 Hans Clausen (Jæger) søn, f. ca. 1675 i Kiding, død, 1736, 62 år i Felstedskov s.a. bolsmand Claus Jørgensen (Jæger) i Svejrup, død 1722, 80 år i aftægts huset.
 Gift 1700 Kirsten f. , d.a. bolsmand Rasmus Nissen og Gunder i Svejrup, bol Sv. 4 b.
(Kirsten Rasmus dt har i 1695 født et anonymt barn)
 Børn: 1. Dødfødt f. 1701, 2. Sindet f. 1702, 3. Rasmus f. 1703, 4. Gunder f. 1705, død 1706 i Ny Skovbøl, 5. Gunder f. 1707, død 1781 i Tumbøl, ugift, 6. Anna f. 1710, død 1715, 7. Barn f. 1712, død 1712, 8. Ingeborg f. 1713, 9. Mette f. 1716. Børn 1-4 er født i Svejrup.

1709 består ejendommen af et 12 fags stuehus med ko- og hestestald, samt mindre bygninger.

Iflg. 1239 Gråstenske godser s. 531 Skovbøl 2. maj 1720:

Da tilstanden med Hans Clausens halvbol i Ny Skovbøl er blevet dårligere fra tid til anden, og han ikke er i stand til at tilså bolet og præst, så er hans "Haabseeligkeit" i dag vurderet af foged Peter Thomassen Gott og Niss Jepsen. 13 fag (1 fag baghus, 3 fag pessel, 2 fag "ausendiehl", 2 fag lo, 3 fag stald og 2 fag lade). Desuden 5 fag "allerhand" lade og 4 fag aftægts hus. Udsæd 3 tdr. "Gøde" rug. Til sommersæd er der intet. 1 gl. brun blisset hest 3 rd. 1 brun syvårig hoppe 7 rd. 1 dito seksårig hoppe 7 rd. 1 brun treårig plag 2 rd. 32. sk. 1 grå ko 9 år gl. 7 rd. 1 lille sort kvie 2 rd. 32 sk. 1 lille kalv 1 rd. 1 vogn med tilbehør 3 rd. 1 dito 2 rd. plov og harve 1 rd. Kådner i Fiskebækskov Friedrich Hansen Schlaikier er kommet med et forslag, og Hans Clausen skal sættes fra stedet. Friedrich Hansen Schlaikier overtager halvbolet og får de til 17 rd. ansatte heste, den bedste vogn og medtager sine ting fra kådet i Fiskbækskov. Det står ham frit at medbringe sin egen plov og harve eller beholde den på bolet. Ved kådet er der 20 skpr. rugsæd, hvoraf halvdelen ved høsten bliver ved kådet, anden halvdel til bolet. Hans Clausen tager resten med til kådet og

skal svare for rest. af contr. og herskab. "Gefälle". F.H.S. har ved kådet sået 1 skp. linnedsæd, han må have 2/3.

Gl. Claus Jørgensen sidder på aftægten, har ikke andet at præsentere end en lille kålgård ved huset, og det er aftalt at aftægtsfolkene hjælper F.H.S. ved arbejde. Da denne skulle have grund at beklage sig derover "als denn kann allemahl dieserwegen enderung geschehen". Efter den gl. mands død tilfalder aftægten bolet.

N.B. F. H. S. overtog ved giftermål med Anna Marie, enke efter afdøde kådner Johan Chrestensen (død 1693) i Felstedskov. Omkring 1713 flyttede og overtog de et kåd i Fiskbækskov, se omtalen ovenfor.

1720 Friedrich Hansen Schlaikier f. 1667, død 1747, 80 år, s.a. Hans Hansen Schlaikier og Botel Frederiks, bol Hsp 7 a. dt, Sdr. Bygade 33.

Gift 1694 Anna Maria f. ca. 1667, død 1736, 69 år, d.a. kådner Jørgen Jerresen og Grethe i Felstedskov, (Anna Marie enke efter afdøde kådner i Felstedskov Johan Chrestensen fra Felsted).

Børn: 1. Jørgen f. 1695, g. 1729 Kiesten Peters dt i Nørballe, Nø 6 a., 2. Hans f. 1697, 3. Johan f. 1700, se nedenfor, 4. Laurtz f. 1703, død 1704, 5. Lydick f. 1705, død 1705, 6. Anna f. 1707, død 1707, 7. Chresten f. 1709, 8. Peter f. 1712, død 1712.

1726 Johan Friederichsen søn, f. 1700 i Felstedskov, død 1769, 68 år.

Gift 1726 Anna Maria f. 1700, død 1759, 59 år, d.a. bolsmand Nis Gott og Maren, bol Sv. 3 b. i Svejrup.

Børn: 1. Friederich Johannsen f. 1726, g. 1752 Anna Dorthea Gott, bolsmand på bol Sk. 1., 2. Dødfødt søn 1727, 3. Nis f. 1730, død 1736, 5 år, 4. Maren f. 13/3 1733 i Ny Skovbøl, se nedenfor, 5. Anna Maria f. 1735, død 1738, 5. Anna Maria f. 1739, død 1743, 4 år, 6. Nis f. 1743.

1754 Nis Petersen Moes (Sv.s.) f. 1717 i Varnæs, død 26.12.1772 i Ny Skovbøl, s.a. bolsmand Peter Nissen Damm og Anna Peters, bol 19. i Varnæs.

Gift 25.10.1754 Maren Johanns datter i Ny Skovbøl f. 13.03.1733, død 12.04.1816, 83 år, se nedenfor.

Børn: 1. Anna Marie f. 1755, død 8.04.1841, 85½ år, g. bolsmand Jørgen Nissen, se bol N.Sk 3 a., 2. Ann f. 8.03.1758, død 1.02.1832, 74 år, g. 1794 kådner enkem. Lorenz Christiansen Lund i Felstedskov, 3. Johann f. 1760, død 1766, 4. Maren f. 1762, g. Rasmus Hansen i Skelde, 5. Catharina Dorothea f. 1765, død 1847, g. 1803 med enkemand Christian Johannsen (Schmidt) i Skovbøl, Sk. 1., 6. Johann Peter Nissen f. 16.04.1770, se nedenfor.

Foto fra den gl. gårdsplads

Varnæsvej 604 Nyt stuehus, foto 1950

1774 Iwer Christensen (Moos) i Ny Skovbøl, f. 1731, død 23.07.1810, 69 år, s.a. Christian Iversen Snogbæk, Sottrup sogn.

Gift 22.04.1774 enken Maren Nissen, f. 13.03.1733, død 12.04.1816, 83 år.

Børn: 1. Dødfødt datter 11.09.1774, 2. Merret f. 1775, død 1778, 3. Christian f. 18.05.1776, 4. Christen f. 10.10.1778, død 18.07.1784 ved en vådeskudsulykke i Nis Jepsens hus i Ny Skovbøl.

1786 Halvbolet frikøbes af Skovbølgård iflg. kontrakt af 15.02.1786. 1795 Johan Peter Nissen søn, f. 16.04.1770 i Ny Skovbøl, død 31.01.1841, 71 år

Gift 30.10.1795 Marie f. 1765, død 15.06.1850, 85 år, d.a. kådner og skrædder Nis Andersen og Marie i Felsted.

Børn: 1. Maren f. 1796, død 1797, 2. Nis f. 1798, død 24.04.1824, 26 år, 3. Anna Marie f. 2.04.1800, ugift, død 3.12.1854, 4. Chresten Johansen Nissen f. 15.06.1803, se nedenfor.

1838 Chresten Johansen Nissen søn, f. 15.06.1803, død 20.01.1887, 83 år,

Gift - trol. 10.09.1836 Ellen Marie Andersdatter f. 25.07.1814, død 21.08.1895, 81 år, d.a. bolsmand Anders Jessen og Ellen Jessen fra Mjels på Als.

Børn: 1. Johan Johansen f. 12.08.1837, se nedenfor, 2. Ellin f. 23.12.1838, død 23.04.1843, 3. Marie f. 27.03.1841, g. i Blans, 4. Andreas f. 13.05.1843, død 1843, 5. Ellen f. 8.06.1844, g. gdr Jørgen Rossen Jacobsen i Årslev, 6. Anna Maria f. 1.06.1846, g. 1873 Christian Christensen fra Fogderup, udvandret til Denver, Colorado, 7. Idgen Johannsen, f. 14.09.1848, g. og udvandret til Denver, Colorado, 8. Andrea Cathrine f. 24.05.1851, død 1934, g. 1881 gdr. Peter Jørgen Petersen i Røllum.

1873 Johan Johansen søn, f. 12.08.1837, død 23.06.1903, 65 år.

Gift 29.07.1869 Anna Margretha Christina f. 17.04.1838, død 3.12.1880, 42 år, d.a. kådner og skomager Thomas Christensen og Inge f. Sønnichsen i Varnæs.

Børn: 1. Christian Johansen f. 3.05.1870, se nedenfor, 2. Inge Eline f. 8.07.1874, død 1928, g. Hans Peter Detlef Loff, Varnæsvej 333.

Gift 2 x 26.05.1882 Elsbé Maria Festersen, f. 7.12.1838 i Hostrupskov, død 15.05.1916 i Ny Skovbøl, d.a. Fester Lorenzen og Ingeborg f. Thaysen i Røllum.

1898 Christian Johannsen søn, f. 3.05.1870, død 26.11.1948, 78 år.

Gift 7.10.1898 Marie Dorthea Eskildsen f. 1.04.1872, død 28.04.1956 84 år i Svejrup, d.a. kådner Hans Peter Eskildsen og Cecilie Maria f. Festersen i Felstedskov.

Børn: 1. Elsbé Christine f. 25.01.1900, g. 1922 slagter Arthur Hansen fra Kappel, bosat i Rendsborg, 2. Thyra f. 4.08.1908, g. Christian Wildenschild, bol N.Sk 5 a, 3. Cecilia Dorothea f. 17.01.1902, se nedenfor, 4. Johanne f. 5.05.1906, g. entreprenør Petersen i Skodborg, 5. Johann f. 1912, død 1918.

1913 Christian Johannsen søn, overtager nr. 600 og sammenlægger den med 604.

1926 Peter Hansen (Sv.s.), forpagter af ejendommen Varnæsvej 604.

1935 Christian Johannsen fordeler jorden imellem ejendommen 600 og 604

1935 Peter Hansen (Sv.s.) f. 19.05.1901 på Kegnæs, død 21.04.1965, s.a. gdr. Hans Peter Hansen, Hovbjergvej 11, i Tråsbøl.

Gift 25.05.1926 Cecilie Dorothea Johannsen f. 17.01.1902, død 26.11.1991.

Børn: 1. Barn f. 1929, død 1929, 2. Gerda Kathrine f. 1931, g. Hans Reinholdt Hansen, Hans Ejner f. 1937, Christian Anker f. 1942.

1972 Christian Anker Hansen søn, f. 12.02.1942

Gift 27.12.1971 i Varnæs kirke med Gerda Lund f. 7.05.1942 i Blåkrog, død 15.06.2001

Kilder: R.A.A. Gesichte des adeligen Gutes Schobüllgaard, v/ William Schmidt, Apenrade 1930.

Peter Fuglsang: Beskrivelse af Skovbølgaard, sendt til familien Bruhn i 1964

Hinrich Friedrich Winkelmanns Familiengesichte 1896, Zusammengest. von Friedrich Middelhaue 1999.

Tumbøl - gårde og kåd

Landsbyen Tumbøl

Det har gennem årene været diskuteret, hvorvidt landsbyen skulle staves o el. u = Tombøl el. Tumbøl. Tombøl var nok det ældste navn, men i forbindelse med retskrivningen blev navnet bestemt til TUMBØL. Det fortælles at bynavnet stammer fra en mandsperson "Tumi" der kom fra Felsted, der omkring år 300-400 efter Kristi fødsel ryddede en del skov, og grundlagde landsbyen Tumbøl.

I takt med at der blev ryddet mere skov, opstod der nye gårde, kådnere og huse der blev opført på begge sider af den lange Bygade. Til landsbyen hørte foruden en by-brønd, et gadekær og et bystævne. Bybrønden blev kaldt "Kunskilde" og lå nærheden af gadekæret.

Gadekæret var byens dam og virkede samtidig som branddam. Derudover blev den anvendt til vanding af kreaturer, heste og til at vaske vogne og redskaber i. Bystævnet lå overfor Bygade nr. 7 - og blev genopført der i 1986.

I den vestlige ende af bygaden lå byens samlingsplads, et bystævne el. grandestævne, der stammer tilbage fra dyrkningsfællesskabets tid. Her samledes bønderne en gang årligt på Valborgsdag, til drøftelse af ting som var af fælles interesse for bønderne i landsbyen, især hvordan jorden skulle dyrkes.

Drøftelserne på bystævnet blev ledet af en valgt oldermand for 1 år, hvis embede gik på omgang mellem bønderne.

Oldermanden opbevarede "Byens Kæp", hvori hver bondes navn eller bomærke var skåret. For hver overtrædelse en bonde begik, blev der skåret et snit ud for hans mærke. Ved opgørelsen på Valdemarsdag blev skårene talt sammen og omregnet til bøder. En ny "Byens Kæp" blev lavet og man var parat til at begynde et nyt år.

Tumbøl ældst bevarede vedtægter, det såkaldte "vilkårsbrev", stammer fra 1716, og beskriver nøje den enkeltes rettigheder og forpligtelser overfor fællesskabet.

Med frikøbet af alle gårde og udskiftningen/udflytningen i 1770 fik bystævnet en noget enklere funktion.

På Rigsarkivet i Aabenraa er der opbevaret en Communebog for Tumbøl Commune, der starter i 1789 og slutter i 1921.

Af gravhøje/oldtidsdysser i Tumbøl er der ingen tilbage af. Kun små forhøjninger af i terrænet fortæller, at her har der ligget en oldtidshøj.

"Taverkhøj" en oldtidshøj af kampesten sat gravkammer, der lå på hjørnet af Blæbjergvej/Tumbøl Møllegade. En gravhøj kaldt "Hellehy" (Hellinghøj). Den lå på det strategiske vigtige højdedrag ved det strategisk vigtige vejkrydset Hellinghøjvej/Gråstenvej og har således fungeret både som vejviser og valfartssted. Den havde et kammer der var belagt med kampesten. Rundt om denne høj stod runde sorte potter, næppe 1 fod under jorden med aske og knogler. "Hellehy blev udgravet og fjernet i 1817.

Ca. 200 meter sydøst for oldtidshøjen lå der en stensat helligkilde, der var et valfartssted især for syge. Her var der desuden en nedgravet fattigblok. *Historisk Årbog for Felsted sogn 2019 s. 31-33*

Kirkelandet i Tumbøl - Skovbølgårds gave i år 1486 til kirken.

Fæstere af kirkelandet: I 1613 nævnes Fester Nissen, i 1636 Hans Nissen, i 1687-1701 nævnes Nis Hansen Juhler. Ved licitation overtog sønnen Peter Nissen Juhler faderens lejemål af kirkelandet.

1776 overtog Thomas Hansen lejemålet på parcellen på ca. 6 Schip Rocken Lande, der ligger hart an das Dorf Tumbøl, in das sogenannte kleine Norderfelde. Über selbige hat die Kirche das völlige Eigenthum.

Sie ist auf 6 Jahre an der inderst/kådner under Grøngrøft Thomas Hansen, 1720-1804, i Tumbøl, von 7 mk. 4 sk. jährlich verhäuert worden.

I Kirkeinventar 1782/84 nævnes Thomas Hansen som murer, inderst og kådner under Grøngrøft og står desuden som ejer af et kgl. ¼ bol.

N.B. *Historisk Årbog for Felsted sogn 1991 s. 40-44, og 2020 s. 19-21*

Tumbøl måtte som mange andre landsbyer i 1600-tallet igennem tre hærgende krige: Kejserkrigen 1627-29, Svenskekrigene 1643-45 og 1657-60. De fremmede soldater drog hærgende gennem landsdelen, hvor der blev røvet, voldtaget, plyndret og afbrændt huse overalt hvor de kom frem - og efterlod et samfund i stor nød og elendighed hvor alt var i dybt forfald.

I kirke- og sogneregnskaberne for sognet ses en fortegnelse, hvor der ud for bolsmænds navne står et w = wust, hvilket betyder, at bolet efter soldaternes hærgen lå hen som en ødegård.

I Tumbøl lå der efter den sidste krig fra 1657-60, 10 halvbol og 6 helbol under Grøngrøft hen som ødegårde. De årlige afgifter til kirke, gods og staten kunne ikke indfries og flere fik henstand, men det var for nogle kun en stakket frist. Nogle bol blev opkøbt af herremanden på Skovbølgård og andre igen overtaget af forvalteren på Grøngrøft. Hvad angår de kongelige bol, er det kun 1 halvbol der er nævnt et w = wust.

I begyndelsen af 1700-tallet overtager Frederik v. Ahlefeldt på Søgård, det lille frie gods "Skovbølgård" samt alle bol og kåd og inderste i Skovbøl og Svejrup ejerlav. Det medførte at alle gårde og kåd i Felsted sogn, der ikke hørte til den kongelige/fyrstelige del, var nu blevet samlet under Ahlefeldt'erne på Søgård.

Dette vældige adelsgoods var delt op i talrige bortforpagtede ladegårde og mejerigårde og til hver af dem var der henlagt et antal fæstere, som gennem deres hoveriarbejde ydede et væsentligt bidrag til driften.

Så langt tilbage som kilderne rækker, har bønderne i Tumbøl været arvefæstere og forrettet hoveri på godset Grøngrøft, som hørte under Ahlefeldt'erne på Søgård.

Vilkårsbrev – se vilkårsbrev

I grev Carl v. Ahlefeldts tid, i året 1714, den 2. januar, fik Tumbøl bønder og kåd en kontrakt på, hvilket og hvor meget arbejde de skulle udføre (et såkaldt frihedsbrev) - 6 skp. land til hvert bol at pløje. Dokumentet er underskrevet af 28 bolsmænd og 3 kådner, én for alle – alle for én. På den tid var der 14½ bol.

I kirkeregnskaber fra 1636 og til jordebog 1709 fremgår det, at bymarken var opdelt i 19 helbol som følger:

Under Tønder amt: Kongelige	4 helbol
Fæstegods under Grøngrøft - N.B.	14½ helbol
Fæstegods under Grøngrøft:	<u>½ halvbol</u>
I alt	19 helbol

Dertil kom i contribution (statsskat) på i alt 13. rd. 6/11 sk pr. halvbol, hvorved den samlede ydelse i kontante penge udgjorde godt 27 rd. om året - hvilket svarede til 16 tdr. rug i Slesvig

Greve Carl v. Ahlefeldt på Søgård døde i 1722 og efterlod sit vældige godskompleks som et fallitbo, hvorefter godset alt sammen blev solgt ved en stor auktion i 1725 i Slesvig.

Med den Ahlefeldtske konkurs i 1722 og efterfølgende auktion i 1725 var det forbi med Søgårds herlighed.

Dette vældige gods splittedes nu op i flere dele, og kom til dels på borgerlige hænder.

Godset Grøngrøft med bøndergods i Tumbøl og Kværs blev solgt til kancelliråd August Christian Paulsen for 16.000 rd. Som nævnt hørte der under Grøngrøft 11 fæstebol og 4 kådnere i Tumbøl og 5 ½ fæstebol og 5 kådnere i Kværs.

August Paulsen benævnes Kancelliråd, kgl. Hofjægermester og Oberførster, døde 4. nov. 1739, 41 år på Grøngrøft. Hans enke blev trolovet med Auditor Seidelin. Han solgte i 1756 det hele gods til Hr. Detlef Johan Petersen for 38.000 rd. Hans Petersen der var ejer af Kværs Ladegaard og Gammelgaard på Als var også lovensmand (kautionist) for samme Detlef Johan Petersen, men måtte selv betale al den købsskilling som Grøngrøft gods kostede, og blev nu også ejer af Grøngrøft gods.

Siden adskilte han det hele gods bønder og kådnere, dog beholdt han i Kværs sogn 5 ½ bol, 5 kådnere, 2 skove, 4 kobler til Ladegaard.

I 1716 kom to halvbol Tu. 4b og 8b under Skovbølgård. I 1757 overtog Christopher Trogelius Koch, ejer af Skovbølgård, yderligere 2 halvbol i Tumbøl, bol Tu. 3a og Tu. 17b under Skovbølgårds jurisdiktion.

Tumbøl bøndernes frihedskamp 1762 - 66 - kortfattet redegørelse.

I årene 1762 - 66 førte Tumbøl bønderne en retssag mod herremanden på Kværs Ladegård. Beslutningen om at gå til Overretten i Slesvig på Gottorp slot for at klage over herremanden, er ganske givet blevet diskuteret mange gange. Retssagen er blevet husket, fordi den fuldstændig ændrede Tumbøl bøndernes tilværelse, og var desuden med til efterfølgende - at ændre dagligdagen for store dele af sognets befolkning. Alle fæstebol i Tumbøl hørte under Ahlefeldterne på Søgård - på nær de kongelige bol.

Bønderne i Tumbøl havde som fæstere i årtier gjort hoveri på ladegården Grøngrøft, det var en del af deres hverdag. Den 20. april 1721 fik de en ny kontrakt, der beskrev den daglig hovritjeneste på Grøngrøft, hvilket betød en yderligere skærpelse i forhold til kontrakten fra 1714.

Som nævnt blev Grøngrøft overtaget af Ditlef Johan Petersen, med godsejer Hans Petersen, (en bror til præsten Petræus i Felsted), ejer af Ladegård og Gammelgård på Als som kautionist. Sønnen Andreas Petersen er forpagter/bestyrer af både Grøngrøft og Ladegård og lægger en del af fæstegodset, herunder Tumbøl bønderne, ind under Ladegård. Sønnen Andreas Petersen betragter de tidligere indgåede aftaler med bønderne som bortfaldet, og at hoveriarbejdet fra nu af skal fastsættes vilkårligt.

De nye betingelser af 12. og 17. maj 1758, som sønnen Andreas Petersen havde udstedt betød, (uden faderens viden), at Tumbøl bønderne var blevet overført til Ladegård og at de samtidig blev ved med at høre under Grøngrøft. Det at bønderne skulle gøre hoveri til både Grøngrøft og Ladegård, det ville de ikke finde sig i. De havde hidtil forrettet hoveri efter indgåede kontrakter, som de trods alt selv havde haft nogen indflydelse på, og følte sig hævet over de livegne.

I mellemtiden havde Asmus Boysen, storbondesøn fra Hokkerup, overtaget godset Grøngrøft den 13. februar 1759, med dets 18 halvbol i Tumbøl, til en pris af 8190 rd. - og Tumbøl bønderne måtte endnu engang skifte herskab.

Med Asmus Boysens overtagelse af Ladegård, fortsatte han den linje som Andreas Petersen havde anlagt.

Alt dette fandt bønderne sig i; men bægeret flød over først på året 1762, hvor to bol fæstet af Johan Lorenzen og Peter Nissen, købte sig fri for hovtjeneste mod en "rigelig betaling", hvorpå Andreas Petersen fordelte de frikøbte bols ydelser på de resterende bol.

Mindesten ved Bystævnet
Tumbøl Bøndernes Frihedskamp
1762 - 1766 indviet 2006
f.v. Christian Jensen, Hans Ejner Hansen,
Holger Rerup og Andreas Asmussen

De resterende bønder stod nu med ryggen mod muren, de måtte enten tage kampen op eller lade sig føje.

Retssagen

Bønderne valgte at gå rettens vej, selv om det var en lang og trang vej, ofte med ulige vilkår. Sagen blev indbragt for Birkeretten, der i 1763 indgav følgende kendelse, at såfremt bønderne var utilfredse, ville det være at udtage stævning mod godsejer Hans Petersen. Undlod de det, måtte de affinde sig med forholdene. Retssagen blev nu indbragt for Overretten i Slesvig. Efter mange skærmydsler fra Hans Petersen og sønnen Andreas Petersen, der uden faderens viden havde forfalsket hans underskrift - faldt afgørelsen - der betød en klar sejr for Tumbøl bønderne.

Med rettens afgørelse, fulgte bøndernes beslutning til at frikøbe deres gårde, hvilket skete den 25. januar 1766. Kilde: *Sdr. Årbog 1977: Tumbøl bøndernes frihedskamp v/ H.P. Jensen*

Andreas Petersen, kaldt ”den onde herremand på Ladegård”, endte sine dage som en ludfattig mand, og boede sine sidste leveår på den lille parcelliststed ”Ludvigso” ved Snurom.

Landbokommissionens oplæg til udskiftning af jorden i Tumbøl bymark og udflytning.

1. Den særlige deling af de samlede marker skal foretages efter bol således, at den kgl. andel får 4 bol, Justistråd Koch og de frikøbte bønders 11 bol. Dertil kommer de 3½ bol, der er nedlagt, og de fire Grøngrøft kådnere, der får deres marker udlagt i de nordre marker i samlet strækning.
2. Først skal hele marken boniteres af 6 edsvorne mænd, af hvilke 3 udtages af de frikøbte, 2 af de konglige og 1 for justitsråd Koch. Disse boniteringsmænd skal have 8 sk. om dagen, og sal udredes af alle bymænd i fællesskab.
3. Efter endt bonitering skal der laves 15 lodder, som skal afgøre, hvor hvert bol kommer til at ligge.
4. Da landsbyen har et temmelig stort areal, så er det blevet bestemt, at 8 bol må udflyttes, nemlig 2 af de kongl. 5 af de frikøbte og 1 af Kochs bol. For at lette denne udflytning, får hvert bol af de tilbageblevne 10 rd. og 10 traver taghalm og 5 traver til låns på 2 år, af hvilke hvert neg må veje 12 pund og 5 bundter svært tækkereb. Spand- og håndtjeneste til bygning af deres huse i det omfang det er nødvendigt, af de øvrige; af dette forstå af hvert halve bol. Enhver der viser sig forsømmelig med disse ydelser, han bliver på første opfordring ved øvrighedens hjælp holdt til at yde, hvad han skal, hvad øvrigheden fra alle sider har erklæret sig villig til at yde.
5. Med hensyn til kådnerne er det besluttet, at enhver vil sørge for sine kådnere.
6. Til skolelæreren, iht. kongl. forordning, udlægges 3 tdr. havresæd og denne jord udtages forud af den samlede bymark.
7. med hensyn til præsten køer (jernkøer), vil samtlige bymænd også for fremtiden græsse dem, således, at det går på omgang imellem dem. Alternativt at udlægge 13 skp. land af den samlede bymark.
8. Angående de 6 skp. kirkeland (Skovbølgårds gave fra 1486), som kirken har på denne bymark og har udnyttet, så længe marken var under plov, nemlig 5 år, men derimod ikke, når marken bliver græsset - da erklærer samtlige bymænd sig villige til at overlade kirken til bestandig brug som hidtil, at udlægge af hele bymarken.

Til landevejen bliver af de samlede bymark frataget 12 alens bredde og til forbindelsesveje 6 alen, for så vidt to skal benytte en sådan. Hvis derimod kun én skal betjene sig af den, bliver den udlagt i 4 alen. Alt hvad der ikke er omtalt her, bliver afgjort efter det af Justitsråd Koch og Herredsfogeden udarbejdede forslag af 2. dec. 1768.

Dags dato antaget som en overenskomst og af alle hermed med navns underskrift bekræftet, hvormed denne handling og Landsudskrivningsoverenskomst er endt.

D.u.s. C. T. Koch J. N. Otto M. Møller A. Boysen

Actum Tumbøl 15. juni 1770.

Efter opfordring af den høje landbokommission, har jeg dags dato indfundet mig i Tumbøl for at undersøge de ved den påtænkte udskiftning af bymarken opståede stridspunkter. Af samme grund havde samtlige interesserede parter indfundet sig, nemlig justitsråd Koch for 2 bol, herredsfoged Møller for de 4 kongl. bols ejere og ejerne af de øvrige frikøbte 9 bol.

Stridspunkterne: Inderstes ret til græsningsret til en ko, at der til enhver inderst skal udlægges 12 skp. boniteret land ikke langt fra byen til græsning af hans ko, mod en årlig betaling på 12 sk. lybsk pr. skp.

De der har fået rugudlæg i deres lod, er pligtige til at levere dem, der har fået tilsået land et vist antal læs gødning.

Med hensyn til hegnene, engene og vejene skal der senere indgives en forsvarlig fordeling af landmåleren, således, at enhver får lige meget hegn og lige meget godt england - og at vedligeholdelse af veje og stier anvises efter samme.

Tumbøl den 15. juni 1770 C. Koch M. Müller A. Boysen og samtlige naboer med navns underskrift.

Skolelærer Niels Jepsen i Tumbøl, der tillige var eksamineret landmåler, fik til opgave at stå for arbejdet med udskiftningen af bymarken. Denne opgave udførte han så godt - at han også blev betroet de øvrige udskiftninger i sognet.

Ved udflytningen beholdt de udflyttede gårde deres toft i landsbyen. Formålet med det har sikkert været - at beholde ejendommens tilknytning til landsbyen og livet der.

Gårde og slægtshistorie

At få styr på den rigtige rækkefølge på hvert enkelt bol/gårds og dets fæster/ejers af navne i Tumbøl ejerlav, har det været en overordentlig vanskelig proces. Selv Ib Andersen har omgået Tumbøl, så jeg har måtte bruge mange timer på over meget lang tid.

Efter krigen i 1600-tallet lå mange gårde hen som wust = ødegårde, hvilket ikke gjorde opgaven lettere. Det betød, at to helbol blev overtaget af forvalter Samuel Ries på Grøngrøft, et helbol af godset Skovbølgård, foruden problemer med enkelte ¼ bol og kåd.

Reformen i 1716 hvor syv halvbol blev nedlagt, gav mig yderligere problemer med at kunne dokumentere og sætte de rigtige og fortløbende fæsters navne fra 1613 - 2022 på hvert enkelt bol, gjorde ikke arbejdet lettere.

Til at få styr på dette har jeg taget udgangspunkt i kirkeregnskaberne fra 1636-1702, jordebøger 1709 og 1721, kirkebøger, kirkestoleregister, folketællinger, udskiftningsakter, Skyld- og panteprotokoller, ejerskiftesager m.m., som jeg nedskrev i et Excel ark.

N.B. I "Manuskript til Felsted Sogns historie" der arkiveret på Rigsarkivet i Aabenraa, har lærer J.H. Jensen i Skovbøl i samarbejde med Thomas Kaufmann lavet en beskrivelse af landsbyens fæstere og gårdenes beliggenhed. I mit arbejde har jeg desværre måttet konstatere mangler hvad angår antal fæstere/bol, hvorfor jeg kun i begrænset omfang har kunnet benytte mig af det kæmpestore arbejde - som lærer J.H. Jensen ellers med stor flid og dygtighed har udarbejdet.

Som et resultat af mit arbejde, at få styr på rækkefølgen/ejertegnelsen og sat den enkelte fæsters navn på sit hel- og halvbol - fra 1613 og op til nutiden. Det baggrundsmateriale der foreligger, er og var særdeles mangelfuldt, men det lykkedes mig efter mange timers arbejde - at få styr på ejerrækken som følger:.

Tu. navne på fæstere og bol - med udgangspunkt i kirkeregnskaber 1636 og jordebøger 1709 og 1721, udskiftningsdokumenter 1770 m.m.

Oversigt over landsbyen Tumbøls fæstere/ejere:

	1709	1716/21	1770	Adresse 2022
Tu. 1a	Lorentz Jørgensen	Friedrich Lorentzen	Jørgen Jessen	Kirkebjerg 3
Tu. 1b	Hans Rossen	Peter Hansen Rossen	Peter Hansen <i>Jensen</i>	Kirkebjerg 2
Tu. 2a	Hans Fr. Erichsen	Hans H. Erichsen	Peter Lorenzen	Hesselroj 2
Tu. 2b	Christen Boysen	Peter Petersen	Peter Petersen	Tu. Bygade 40
Tu. 3a	Nis Rossen Degn	Lorenz Peter Diedrichsen	Hans Asmussen	Slyngstenvej 7
Tu. 3b	Peter Lassen	Peter P. Lassen	Peter P. Lassen	Tu. Bygade 8
Tu. 4a	Forpagter Samuel Riesen	Laurtz Atzersen	Atzer Lorentzen	Tu. Bygade 32
Tu. 4b	Forpagter Samuel Riesen	Peter Laurtzen Lund	Hans Jessen	Møllegade 15
Tu. 5a	Nis Jessen	<i>Hinrich Berendtsen - nedlagt</i>		
Tu. 5b	Jørgen Jensen Jæger	<i>Jørgen Jørgensen - nedlagt</i>		
Tu. 6a	J. Baltazar Mahrenholtz ¼ bol			
Tu. 6a	Nis Hansen Juhler ¼ bol	= ½ bol = fire kådnersteder	Udflytning af fire kåd	
Tu. 6b	Jes Thomsen	Jørgen Petersen/Jacob P. Lassen	Andreas Brodersen	Tu. Sønderm. 5
Tu. 7a	Peter Jensen	Peter Jensen	Nis Petersen	Hellinghøjvej 5
Tu. 7b	Hans Peter Jensen	Hans Peter Jensen	Jens Hansen	Hellinghøjvej 4
Tu. 8a	Nis Wollesen/Hans Petersen S.	<i>Nedlagt</i>		
Tu. 8b	Peter Petersen Rossen	Peter P. Rossen	Jes Jessen	Møllegade 2
Tu. 9	Peter P. Mattiesen - helbol	Peter P. Mattiesen	Jes Nissen Beck	Hellinghøjvej 6
Tu. 10	Asmus Jensen Jæger	Rasmus Jensen Jæger	Johannes Petersen	Bøgholmvej 8
Tu. 11a	Jep Christen Callesen	Jep Christen Callesen	Christopher Paulsen	Bøgholmvej 10
Tu. 11b	Peter Nissen Juhler	Peter Nissen Juhler	1769 Andreas Brodersen	Søndermark 5
Tu. 12a	Lorentz Jørgensen Degn	<i>Nedlagt</i>		
Tu. 12b	Hans Nissen Degn	Jørgen Petersen	Hans Jørgensen	Sdr. borgvej 175
Tu. 13a	Nis Jessen Hansen	Nis Jessen Hansen	Hans Nissen Hansen	Hellinghøjvej 1
Tu. 13b	Asmus Lorentzen	Lorentz Hansen Bonde	Asmus Lorentzen B.	Søndermark 1
Tu. 14	Hans Lorenzen	Lorenz Hansen	Fester P. Thaysen	Bøgholmvej 6
Tu. 14	do.	Lorenz Hansen Juhler	Asmus Andersen	Bøgholmvej 4
Tu. 15	Hans Petersen	Nis Petersen Hockerup	Hans N. Hønsnap	Sdr.borgvej 161
Tu. 16a	Hans Christensen	Hans Christensen	Peter Michelsen	Gråstenvej 54
Tu. 16b	Jes Jørgensen	Jes Jørgensen	Peter Lorentzen B.	Gråstenvej 55
Tu. 17a	Lorenz Jensen kromand	Johan Lorentzen kromand	Johan Lorentzen	Tornhøjvej 21
Tu. 17b	Forvalter Samuel Riesen	Anders Petersen	Lorenz C. Andersen	Sdr. borgvej 168
Tu. 18	Jacob Nissen	Jacob Nissen	Jørgen Nissen	Tu. Bygade 36x
Tu. 18	do.	<i>Nedlagt</i>		
Tu. 19	Hans J. Meelskov – helbol	Rasmus Rasmussen Jæger	Hans Chr. Petersen	Sdr. borgvej 175
Tu. 19	do.	<i>Nedlagt</i>		

Farve på ejerne af gårdene:

Sort	hører under Grøngrøft,
Rød	hører under Skovbølgaard
Blå	kongl/fyrstelige hører under Tønder amtsstue

Landsbyen Tumbøl år 1770

Her lå landsbyens bol/gårde og kåd placeret
- indtil udflytningen/udskiftningen i år 1770

 Bydam - kaldt Tielsdam

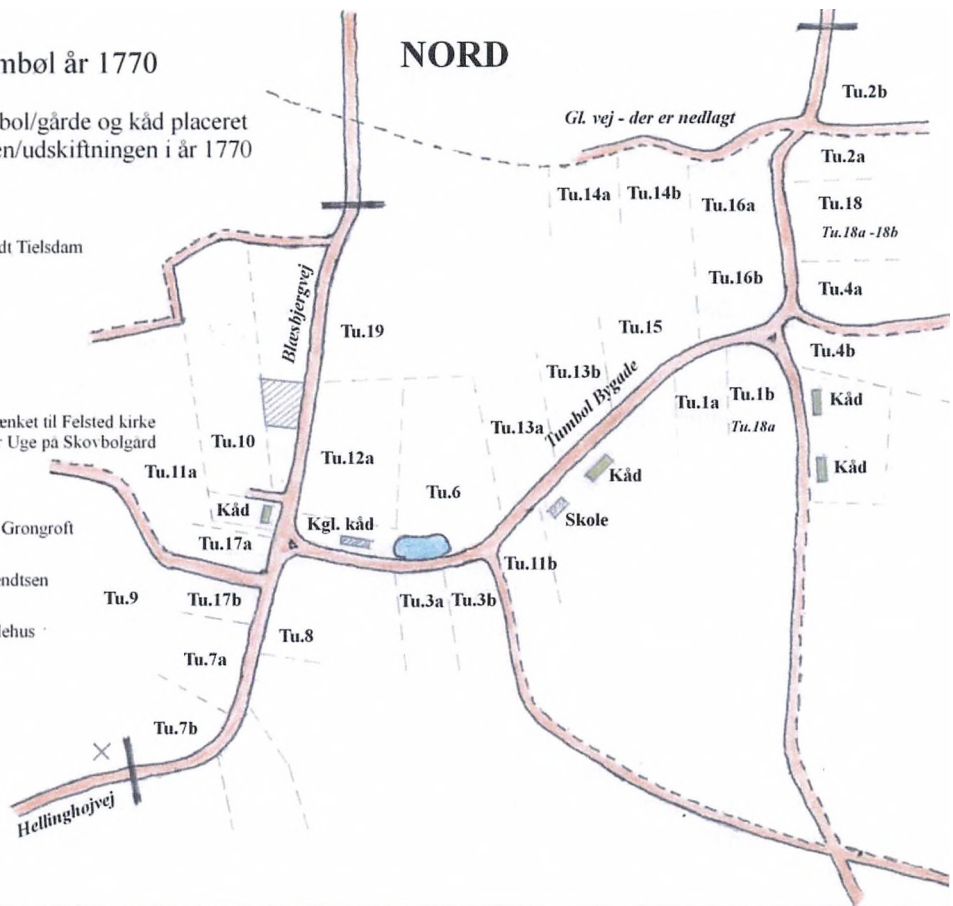
 Byled

 Toft - gave skænket til Felsted kirke
i 1486 af Peter Uge på Skovbolgard

 Fire kåd under Grøngrøft

 Kgl. kåd - Berendtsen

 Byhyrdens hyrdehus

Tu 1. Helbol under Grøngrøft

Helbol = 1 plov under F.v. Ahlefeldt på godset Søgård

1613 Tu. 1 Jes Paullssen

1636 Tu. 1. Jes Paullsen – Riggel Hansen (søn Thiel Riggelsen 1643 - 1723, kådner i Felstedskov)

1666 Tu. 1. Hans Jørgensen

Helbolet er delt omkring 1674 i to halvbol

1674 Tu. 1a Hans Jørgensen - halvbolet er wust = ødegård (lagt øde under svenskekrigene)

1674 Tu. 1b Jørgen Lorenzen

1692: kirkestole Begge bol er samlet igen til et helbol

1692-14 Tu. 1. Lorentz el. Laurtz Jørgensen

Helbolet deles igen i to halvbol:

1695 Tu. 1 a nævnes Lorentz Jørgensen

1709 nævnes Lorentz Jørgensen

1695 Tu. 1 b nævnes Hans Asmussen

1709 nævnes Hans Rossen/Asmussen, født på Als

Tu. 1 a. Halvbol under Grøngrøft

1670'erne Laurtz el. Lorentz Jørgensen,

Iflg. Jordebog 1709: 70 år, har 2 børn begge 2 sønner, ældste søn 20 år, begge bor hjemme.

Lorentz Jørgensen f. 1646, død 1711, 65 år, s.a. Jørgen Lorenzen

Gift Ingeborg, f. 1649, død 1729, 80 år

Børn: 1. Friederich f. 1679, se nedenfor, 2. Jens f. 1686, død 1690, 3 år, 3. Jørgen f. 1692, 4. Elline f. 1697, død 1709.

Tu. 1 a. Halvbøl under Grøngrøft

1714 Friederich Lorenzen søn, f. 1679, død 1731, 52 år, s.a. Lorentz Jørgensen og Ingeborg, Tu. 1.

Gift 1714 Anna Marie f. 1688, død 1730, 41 år, d.a. Jens Andersen Schmed og Dorthe i Tråsbøl

Børn: 1. Dødfødt 1715, 2. Laurtz f. 2.12.1716, død 1717, 3. Elline f. 1719, 4. Dødfødt 1723, 5. Ingeborg f. 1724, død 1728, 4 år, 6. Ingeborg f. 1729, død 1730,

Gift 2x 1730 Mette Hans dt. f. 1704, d.a. bolsmand Hans Christensen og Mette, bol Tu. 16a i Tumbøl

Børn: 1. Anna Maria f. 20.08.1731, død 1732.

1732 Johan Petersen *Pandorff* f. ca. 1699, død 5.02.1778, 78 år 5 md. s.a. Løjtnant ved landmilitz Johan Pandorff i København og Ann Margretha fra Slesvig ægte søn.

Gift 1732 Mette Friedrichs enke i Tumbøl f. 1704 gift i 24 år, - har ikke kunnet finde hende død.

Børn: 1. Friedrich f. 1734, 2. Johan f. 3.01.1738, se nedenfor, 3. Mette f. 13.05.1742, g. 3.11.1769 i Rinkenæs med skomager Marcus Petersen i Haugaard. Mette døde 1.12.1803 og Marcus døde 1813

Johan enkemand i 8 år. Gift 2x 1.10.1767 i Aabenraa med Malene, der tjente i Colstrup ved Aabenraa

Sel. Johan Johansen søn, f. 3.01.1738, død 1759, 21 år 6 md

Gift 27.10.1758 Mette f. 17.04.1729 i Bovrup, død 30.07.1780, 48½ år, d.a. bolsmand Asmus Michelsen i Bovrup og Merreth, se nedenfor

Børn: 1. Mette f. 15.12.1759, død 1762, 2 år og 4½ md

1770 Ved udskiftningen/udflytningen bliver ejendommen udflyttet fra Tumbøl Bygade, og ud på marken, på adressen Kirkebjerg 3, hvor den får tildelt sine marker i Over- og Neder Kirkebjerg

1770 Halvbolet udflyttes til Kirkebjerg 3.

1760 Jørgen Jessen (Schiffer), bolsmand og snedker, f. 29.06.1736, død 12.01.1798, 61½ år, s.a.

Jes Jørgensen f. 1701 i Varnæs, død 18.12.1767 i Tumbøl, g. 1733 Maren, død 9.05.1768, d.a. kongl. parcellist Jes Petersen Mathiesen og Ingeborg, Tumbøl Søndermark 2.

Gift 4.07.1760 Mette (enke efter Johann Johannsen), f. 17.04.1729, død 30.07.1780, 48½ år,

Børn: 1. Maren f. 20.03.1762, 2. Johann f. 9.12.1764, se nedenfor, 3. Margretha f. 3.06.1767, 4. Mette f. 31.11.1773,

Gift 2x 6.07.1781 Marine f. 17.03.1757, død 8.05.1833, 76 år, d.a. bols - og kromand Johann Lorenzen og Margreth i Tumbøl

Børn: 1. Mett Margreth f. 30.11.1782, g. Jens Jensen bolsmand i Hjordkær, 2. Ann Trinecke f. 19.05.1784, g. i Enderupskov, 3. Botilla f. 1.02.1786, g. i Kværs, 4. Marina f. 19.09.1787, g. 1x 1819 Jes Lorenzen bol Nø, 3 a. 5. Jes f. 2.12.1789, død 1813, 6. Johann Jørgen f. 5.12.1791, Legatstifter, 7. Jørgen f. 18.03.1794, postmester i Gråsten,

N.B. *Marine f. 1787, Gift 2x 5.08.1803 parcellist Lorenz Christian Moos i Tumbøl, s.a. kådner Asmus Petersen Moos og Mette i Spang, Kværs sogn. Lorenz Christian Moos g. 2x 19.07.1835 Ulrice Jahnsen fra Kværs, se Tumbøl Søndermark 9.*

1802 Johann Jessen (Schiffer) søn, f. 9.12.1764, død 22.11.1814, 50 år

Gift 10.12.1802 Marie f. 16.07.1774, d.a. bolsmand Jes Johannsen Juhler og Trinick i Nørballe
Børn: 1. Jørgen f. 2.02.1804, død 18.12.1814, 2. Trineke f. 19.02.1806, se nedenfor, 3. Mett Marie f. 8.10.1808, død 11.12.1814, 4. Marie f. 16.03.1812, død 26.11.1814

1815 Nicolay Petersen Kier f. 5.10.1788, død 1.11.1857, s.a. Nicolai Petersen og Marie, bol Tr. 9a i Tråsbøl

Gift 10.11.1815 Marie, enke efter Johann Jessen Schiffer, f. 16.07.1774, død 25.08.1861, 87 år
Børn: 1. Marie f. 10.03.1816, g. købmand Herzog i Flensborg.

1835 Claus Bendix Clausen f. 23.05.1803 i Bodum, Løjt sogn, død 26.04.1889, Kommuneforstander s.a. Bendix Clausen f. 1772 i Stenderup, Nybøl sogn og død i Skelde, g. 1794 i Notmark med Dorothea Maria Peckmann f. 1773 fra Lille mølle, Notmark sogn.

Gift 19.05.1826 i Broager med Trineke f. 19.02.1806, død 26.04.1889, 83 år, d.a. Johan Jessen Schiffer og Marie i Tumbøl. De døde begge den samme dag med 1½ times mellemrum. Begravet 3.05.1889 i Broager.
Børn: 1. Bendix f. 29.04.1827 på Skeldemark, se nedenunder, 2. Maria f. 15.07.1829 på Skeldemark, g. 1849 købmand Marius Bucka i Flensborg, 3. Nicolai f. 21.02.1832, g. 1864 Cathrine Elisabeth Petersen, i Ladegårdskov, 4. Dorothea Maria f. 2.09.1833, g. i Hønsnap, 5. Mette Johanne f. 16.10.1844 i Tumbøl, g. i Gram, 6. Trinecke f. 25.08.1847, g. 1872 Hans Nissen Tumbøl Bygade 12.

N.B. Børn nr. 5 og 6 er født i Tumbøl.

1863 Bendix Clausen søn, f. 29.04.1827 på Skeldemark, død 19.03.1917, 89 år, i Tumbøl
Gift 4.06.1863 Anne Maria Toft f. 29.07.1835, død 7.08.1890, 55 år, i Tumbøl, d.a. parcellist og sognefoged Philip Jensen Toft og Anna Elonore f. Duus i Kobberholm, Adsbøl sogn

Børn: 1. Claus f. 19.03.1864, død 29.03.1864, 2. Claus Bendix f. 20.07.1865, død 23.04.1867, 3. Cathrina Maria f. 3.11.1866, g. 1890 gdr. Jacob Lassen i Tumbøl, 4. Dødfødt 23.10.1869, 5. Anna Eleonora f. 22.02.1871, g. 1900 gdr. Hans Peter Nissen, Slyngsten, 6. Claudina Maria f. 12.11.1873, død 24.05.1874, 7. Philipine Dorothea f. 12.07.1875, g. 1897 gdr. Christian Christiansen bol Fe. 6 a. 8. Claus Bendix f. 13.06.1877, se nedenfor, 9. Philip Christian f. 11.09.1880, død 11.05.1882

Kirkebjerg 3. opført 1877, iflg. BBR foto ca. 1910

1901 Claus Bendix Clausen søn, f. 13.06.1877, død 8.01.1937, 59 år

Gift 17.05.1901 Christine Toft f. 3.12.1877, død 21.06.1954, d.a. forpagter Jens Peter Toft og Christine Christensen Knudsen i Varnæs

Børn: 1. Bendix f. 22.07.1901, g. 1928 Anna Helene Matthiesen fra Ullerup/Kalkær, gårdejer i Dyndved, Egen sogn, død 9.07.1975, 2. Anna Maria f. 25.07.1903, g. 1928 landmand Hans Hansen i Tråsbøl, 3. Jens Peter f. 6.03.1905, manufakturhandler i Aabenraa, 4. Nicolai f. 8.03.1906, g. Herma Anna Knutz fra Alnor, død 1929 i Californien, USA, 5. Christine f. 28.06.1907, g. 1932 Maskinbygger Wilhelm Jessen fra Klipleve, 6. Claus f. 15.03.1909, ugift, død 1976, 7. Claudine f. 25.02.1915, g. i København, 8. Ingeborg f. 28.07.1917, død 21.03.1918, 9. Clara f. 24.03.1919, død 24.03.1919, 10. Christian f. 23.08.1920 i Flensborg, død 19.11.2009, snedkermester i Tumbøl, g. 26.09.1948 i Varnæs med Martha Werlingyte f. 15.02.1920, død dec. 2010. Martha kom til Danmark under 2. verdenskrig som flygtning fra Letland.

1938 Stald - og avlsbygninger nedbrænder totalt den 7.01.1938, hvorefter bygningerne ny opføres.

1938 Hans Jørgensen Staugaard f. 20.02.1911, død 15.11.1988, d.a. gdr. Jørgen Jørgensen Staugaard og Maren Helene Matthiesen, Bygbjergvej 10, Felstedmark

Gift Cecilie Struck f. 5.04.1911, død 20.01.2015, d.a. Christian Jacobsen Struck og Marie Cathrine Hasnsen, Røllum, Rlm 6 a

Børn: 1. Astrid f. 3.03.1939, g. Rasmussen i Bolderslev, 2. Hans Jørgen f. 3.12.1942, se nedenfor, 3. Keld f. 3.06.1951, se Bygbjergvej 10, Felstedmark

N.B. *H.J.S. sen. overtager sine forældres ejendom Bygbjergvej 10 på Felstedmark, som hans broder Jørgen, efter faderens død overtog i forpagtning, og senere som ejer af.*

1975 Hans Jørgen Jørgensen Staugaard søn, f. 3.12.1942,
Gift Kirsten, d.a. landmand Jørgen Jensen og Cathrine, Svejruløkke 2
Børn: 1. Kira, 2. Kim, 3. Klaus

2019 Klaus Jørgen Jørgensen Staugaard søn,

Tu. 1 b. Halvbol under Grøngrøft

1695 nævnes Hans Asmussen el. Rossen el. Hans Alsing som fæster af et halvbol, overtaget ved en deling af Laurtz Jørgensen helbol.

Hans Rossen f. 1659, på Als, død 1714, 55 år

Gift Mette f. ca. 1645, død 1723, 78 år

Børn: 1. Maren f. ca. 1682, g. 1714 med enkemand Rasmus Hansen Lund, bol Fe. 5 a i Felsted, 2. Peter Hansen Rossen, bolsmand i Tumbøl, f. 1683, død 1723, 40 år, g. 1714 Boeld, d.a. Jes Jepsen bol Nø. 7 b. Boeld g. 2x 1724 Thomas Rudolph Smed, 3. Rasmus f. 1685, 4. Hans f. 1687, 5. Maren f. 1693, død

1714 Peter Hansen Rossen søn, f. ca. 1683 død 1723, 40 år,

Gift 14.10.1714 Boeld f. 1685, d.a. bolsmand Jes Jepsen og Karen i Nørballe

Børn: 1. Hans f. 1715, død 1716, 2. Jes f. 1717, se nedenfor, 3. Hans f. 1719, død 1788, skrædder i Nørballe, g. 1743 Merret, d.a. Peter Jessen Boysen og Birthe i Nørballe, 4. Mette f. 1721, g. 1741 Christian Petersen, 2x 1747 Iver Jepsen, begge bol Sv. 4a i Svejrup 5. Caren f. 1723, død 1725

Enken Boeld f. 1685, død ?

Gift 2x 1724 Thomas Rudolph Schmed f. 1700, død 20.03.1773, 73 år, s.a. Rudolph Christensen Schmidt og Trinke i Tumbøl,

Børn: 1. Dødfødt barn 1725.

1744 Jes Petersen søn, f. 1717, død 1754, 37 år,

Gift 30.10.1744 Anna Maria f. 1715, se nedenfor, d.a. bolsmand Peter Petersen og Anna i Tumbøl

Børn: Ingen børn.

1755 Peter Hansen *Jensen* f. 29.11.1725, død 21.02.1790, 64 år, "Sandemand", s.a. bolsmand Hans Petersen sømand og Anna – Peter Nissen Juhlers dt.

Gift 13.06.1755 Anna Maria f. 1715, død 6.06.1768, 52 år, enke efter bolsmand Jes Petersen og efterlader ingen børn, d.a. bolsmand Peter Petersen og Anna i Tumbøl Bygade 40.

Gift 2x 30.10.1770 Maren f. 1737, død 31.01.1803, 66 år, d.a. bolsmand Eggert Christensen i Bovrup

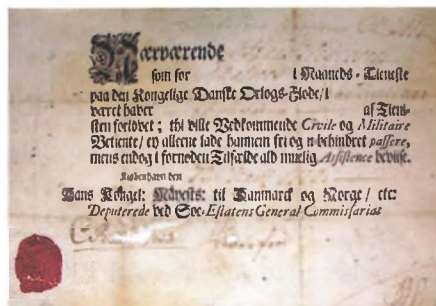
Børn: 1. Hans f. 9.11.1771, se nedenfor, 2. Ann Marie f. 24.03.1774, død 21.08.1791, 3. Eggert f. 18.09.1777.

Optegnelser over familien Hissel i Tombøl - Ført tilbage til 1658.

Hans Petersen Hissel (1835-1906) og sønnen Peter Asmus Petersen Hissel (1876-1946) har nedskrevet familien og dens spændende historie, som er afleveret til Rigsarkivet i Aabenraa. Sønnen Hans Petersen Hissel (1910-1990) fortsætter og afslutter optegnelsen.

I Hans Petersens optegnelser (1835-1906) nævnes Peter Lausen som stamfader til Petersen familien. Peter Lausen, der skulle være født 1658 i Skovbøl og boede i Tråsbøl. Han blev gift 1687 med Maren Petersen, og fik en søn Hans Petersen, der skulle være født 1688 - men desværre har jeg ikke kunnet finde dokumentation for oplysningerne i kirkebøger m.m.

Optegnelserne fortsætter: Efter min bedstemor Cathrine født Asmussen Alsings meddelelse (hvem jeg som dreng har erfaret om mine forfædres liv og virke) var han sømand, som et gammelt udlovspas for matros Hans Petersen udstedt i København den 7. marts 1720 bekræfter, at han har tjent i Hamburger Wurfling nr. 2417, på den kongelige danske orlovsflåde i månedstjeneste i tiende år

Udlovspas - udstedt den 7. marts 1720

Hans Petersen sømand, f. ca. 1688, død 1736, 70 år, (alder svarer ikke til optegnelser)

Gift 3.12.1724 Anna f. 1702, død 1756, 54 år, d.a. Peter Nissen Juhler i Tumbøl og hustru Helene - Hans Meelskovs dt.

Børn: 1. Peter f. 29.11.1725, se Bygade 30 b, 2. Jørgen f. 1728, død ?, 3. Jørgen f. 8.06.1732, Kirkebjerg 2, g. 1774 Kiestine f. 1743, d.a. bolsmand Jens Hansen og Kiestin, Hellinghøjvej 4, 4. Magdalene f. 1735,

1770 **Halvbolet Tu. 1 b** udflyttes til Kirkebjerg 2.

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får halvbolet tildelt sine marker i Over- og Neder Kirkebjerg og tofte i byen og udflyttes til Kirkebjerg 2.

Her opføres nye beboelses- og avlsbygninger, som Peter Hansen *Jensen* herefter er ejer af og bor på.

Tumbøl 7. april 1771.

Et kvartbol af Jørgen Nissens halvbol beliggende på Tumbøl Bygade 36x bol **Tu 18** i Tumbøl, skal sælges ved en auktion til højst bydende. Der er 2½ td. sæd. Køberen foretager selv sommersæden undtagen de 2½ td. havre som er sået.

Sælgeren Jørgen Nissen har udlejet ca. 10 tdr. land for en periode på 2 år til følgende i Tumbøl: Johann Nissen 4 tdr. 2 skp, Asmus Jessen 4 tdr. 2 skp, Thomas Hansen (murmand) og Jørgen Jørgensen hver 1 tdr. Peter Petersen Jensen 5½ skp.

Peter Hansen *Jensen* er højst bydende med en købspris på 1115 mk. med overtagelse den 7. maj. 1771.

100 mk af købesummen skal betales 3 uger efter licitationen og resten til jul og forrentes med 4 %.

Den 30. dec. 1771 Jørgen Nissen skriver under på, at han den 26. maj 1771 modtog 300 mk. af Peter Hansen *Jensen* for det kvarte bol. Det resterende beløb 815 mk er betalt dags dato.

26. sept. 1774

Peter Hansen Jensen sælger sit udflyttede halvbol på Kirkebjerg 2 med med bygninger og landerier til sin broder Jørgen Hansen Jensen for en købspris på 1050 rdl. som er betalt.

1774 Peter Hansen Jensen flytter tilbage til Tumbøl Bygade 30, hvor han opfører nye bygninger og hvorfra han driver det i 1771 erhvervede kvartbol, se **fortsættelse: Tu. 18 - Tumbøl Bygade 30**

Tu. 1 b. Halvbøl – Kirkebjerg 2

1774 Jørgen Hansen Jensen f. 8.06.1732, død 5.07.1798, 66 år, s.a. Hans Petersen sømand og Anna - Peter Nissen Juhlers dt i Tumbøl
Gift 13.10.1774 Kiestine Jensen f. 9.12.1743, død 9.10.1819, 76 år, d.a. bolsmand Jens Hansen og Kiesten, Hellinghøjvej 4
Børn: 1. Anna f. 23.04.1775, g. 1800 Jacob Petersen i Bjerndrup, 2. Kiesten f. 14.10.1776, død 18.10.1776, 3. Jens f. 23.12.1777, se nedenfor, 4. Kiesten f. 20.02.1780, død 23.03.1793, 5. Hans f. 11.11.1782, død 14.04.1784.

1799 Jens Jørgensen søn, f. 23.12.1777, død 21.12.1845
Gift 14.10.1803 Marie Petersen f. 5.04.1784, død 11.09.1859, d.a. bolsmand Peter Petersen i Tumbøl og Merreth Jørgens dt.
Børn: 1. Kjestin f. 8.010.1804, g. Hans Jørgen Jessen i Tråsbøl, 2. Merreth f. 6.03.1806, død 26.09.1853, g. 1834 Jens Chr. Sielberg 3. Jørgen Jensen f. 24.01.1808, se nedenfor, 4. Ellen Maria f. 1811, g. 1860 Jes Lorenzen, 5. Peter f. 1814, 6. Hans Jensen f. 1816, 7. Helena f. 1819, 8. Anna f. 1821, 9. Anna Dorothea f. 1828,

1843 Jørgen Jensen søn, f. 24.01.1808, død 27.09.1878, 70 år
Gift 9.06.1843 Maria Petersen Lassen f. 5.04.1818, død 5.05.1887, d.a. gdr. Peter Jacobsen Lassen i Tumbøl og Anna Margretha Johannsen
Børn: 1. Jens Jørgensen Jensen f. 9.08.1843, død 1.07.1848, 2. Peter Jørgensen Jensen f. 24.08.1845, se nedenfor, 3. Marie f. 26.08.1847, g. 6.10.1882 landmand Fritz Clausen i V. Sottrup, 4. Anna Margrethe f. 28.10.1849, g. 1876 i Broager med Andreas Atzer Hansen fra Tumbøl, kådner i Gammelgab – bolsmand 1890-1908, Tornhøjvej 35, 5. Kjestine f. 22.10.1851, g 1881 Jørgen A. Sørensen i Lendemark, Bylderup sogn, 6. Ellen f. 7.02.1854, død 14.11.1865, 7. Jens f. 24.01.1857, død 1937 på Bispebjerg hospital, g. Emilie Holdensen, død 1893 i Læborg, 8. Botilla f. 12.06.1859, g. Jørgen Brodersen, Rinkenæs.

1878 Peter Jørgensen Jensen søn, f. 24.08.1845, død 6.09.1928, 83 år
Gift 16.04.1879 Cecilie Cathrina f. 25.09.1848, død 26.12.1882, d.a. Peter Jacob Jacobsen og Anna Margretha f. Andersen i Tråsbøl
Børn: 1. Marie f. 26.11.1879, død 21.02.1880, 2. Marie f. 12.03.1882, død 12.11.1891

Gift 2x 13.10.1885 Anna Marie Solmer f. 18.08.1860, død 29.04.1939, d.a. kådner Lorenz Jacobsen Solmer og Marie Dorthea Boysen i Felstedskov.

Peter Jensen var ud over at være en dygtig og foretagsom mand på landbrugsområdet - nok mest kendt for sit arbejde indenfor frøavl og havebrug. På gården anlagde han en slags botanisk have, med blomster og planter fra alle jordens egne. Hertug Ernst Günther og hustru var i sin tid stadige gæster i haven.

Nationalt var han en god dansk mand, der bl.a. var med til at oprette en foredragsforening for Felsted sogn i begyndelsen af 1890'erne. I Køllepoltikkens dage blev han af myndighederne gjort til "optant", fik frataget sin stemme på valgdagene, og blev truet med landsforvisning hvis han fortsat deltog i arbejdet for danskheden.

Han kom dog til at oplevede den lykkelige dag, da han frit kunne afgive sin stemme for Danmark og hejse dannebrog ude i sin

Kirkebjerg 2. Peter Jensens Vaaningshus ved Springvandet

have. Efter genforeningen kom Kong Christian d. X på besøg, trykkede hans hånd og fæstede Dannebrogsoorden på hans bryst. Se Historisk Årbog for Felsted sogn 1990 s. 71-79.

1906 Ejendommen bortforpagtes for 8 år til en person fra Kegsnæs, for 95 mk. pr. ha.

1921 Jens Axel Nissen, brorsøn, f. 1.11.1884 i Staugaard v/ Dybbøl, død 21.06.1942, 57 år, s.a. Peter Nissen og Anne Christine Kaufmann

Gift 5.06.1919 Anna f. 4.03.1892 i Gejlgaard, Læborg sogn, død 27.08.1972, 80 år.

Børn: 1. Peter f. 23.09.1920, se nedenfor, 2. Jens Axel f. 4.10.1922, snedker, g. 1944 Else Quorp, død 2001 i Guderup, 3. Emil f. 3.12.1926.

1942 Peter Jensen Nissen søn, f. 23.09.1920, død 8.04.2006

Gift Karen f. 27.06.1921, død 27.06.2003, d.a. gdr. Hans Jørgen Lorenzen i Tråsbøl og Bothilde f. Kunstmann, ingen børn.

Peter Nissen og Karen flytter til Slingstenvvej 16 i Tumbøl, et hus som de købte i 1957. Her har Peters mor Anna Nissen boet på aftægt indtil hendes død.

19.. Hans Jørgen Staugaard, Kirkebjerg 3. overtager gården, og jorden tillægges Kirkebjergvej 3.

Stuehuset bliver herefter anvendt af Lundtoft kommune som lejebolig en tid. I 2002 bliver det voldsomt hærgnet af en brand og blev nu fjernes helt. De resterende avlsbygninger er fjernet efterfølgende.

Tu. 2. Helbol under Grøngrøft

1613 Helbol Laurentz Rasmussen

Helbolet deles i 2 halvbøl

1636. Tu. 2a nævnes Nis Petersen - Asmus Jørgensen, bi die Moos

1666/74 Tu. 2a Asmus Jørgensen, bi die Moos 1666 er bolet wust

1692-1709 Tu. 2a Hans Fr. Erichsen Bygade x - Hesselroj 2

Jordebog 1709: Hans F. Erichsen, 60 år, 3 s. den ældste er 20 år, alle bor hjemme

1636 Tu. 2b nævnes Jes Petersen -

1636/66 Asmus Hansen Foged: 3 kåd v/ Peter Jørgensen, Nis Petersen, Hans Hyh

1666/74 Tu. 2b Asmus Hansen Foged: 3 kåd v/ Peter Jørgensen, Elline Andres og Asmus Kier

1692 Tu. 2b Christen Boysen Tumbøl Bygade 40

Tu. 2 a. Halvbøl under Grøngrøft

1680 - Hans Friedrich Erichsen fra Rinkenæs, f. 1648, død 1742, 94 år i Tumbøl

Gift Gye f. 1658, død 1746, 88 år i Tumbøl

Børn: 1. Ingeborg f. 1683, død 1708, 25 år, 2. Hans f. 1686, se nedenfor, 3. Anders f. 1690, 4. Kiersten f. 1694, død 1694, ½ år, 5. Peter f. 1696, 6. Laurtz f. 1704

1710 Hans Hansen Erichsen søn, f. 1686, død 1737, 51 år i Tumbøl

Gift 1710 Maren f. 1680, død 1746, 66 år, d.a. bolsmand Christen Jørgensens dt i Tumbøl

Børn: 1. Hans f. 1711, se nedenfor, 2. Christen f. 1714, 3. Jørgen Hansen Erichsen f. 1720, død 15.04.1780, 61 år, kådner i Nørballe, g. 1754 Marina f. 1722, d.a. Lorentz Hansen Juhler og Anna bol Tu. 14b i Tumbøl

1738 Hans Hansen Erichsen søn, f. 1711

Gift 14.11.1738 Sindet Nissen fra Ny Skovbøl, f. 1717, d.a. Nis Jep Tagmoes og Anna i Ny Skovbøl

Børn: 1. Maren f. 1741, 2. Anna f. 1747

Familien må være flyttet fra sognet

Ca. 1750 Peter Lorentzen fra Kværs f. ca. 1721, død 13.03.1800, 79 år, s.a. Laurtz Jørgensen i Kværs og Maren f. Petersen i Nørballe

Gift 1750 Margreth Christophersen f. 1725, død 22.04.1797, 73 år, d.a. skomager Paul Christophersen og Maren i Tumbøl

Børn: 1. Maren f. 1.10.1751, død 1758, 6½ år, 2. Maren f. 29.03.1759, se nedenfor

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Lille Nørremark og Hybjerg - og bliver liggende umiddelbart syd for Tumbøl Bygade 40.

1786 Hermann Hammer f. 1757 i Ulkebøl, død 21.02.1826, 69 år, s.a. kådner Samuel Hammer i Ulkebøl og Ester f. Gregori fra Rinkenæs

Gift 10.03.1786 Maren f. 29.03.1759, død 1.01.1810, 50 år,

Børn: 1. Gretgen Ester f. 9.08.1787, død 10.05.1788, 2. Gretgen f. 5.02.1790, død 20.09.1790, 3. Samuel f. 10.05.1792, se nedenfor

N.B. *Hermann Hammer er fader til et uægte barn: Hermann f. 31.12.1798, med pige Maren Jensen i Felstedsskov. Hermann var ligesom moderen fra barndommen af idiot, og blev underholdt af fattiggassen. Han var i pleje hos gdr. Hans Hansen i Tumbøl, hvor han døde 2.03.1853, 54 år,*

1815 Samuel Hammer søn, f. 10.05.1792, død 25.01.1874, 82 år

Gift 14.11.1817 Anna f. 11.12.1782, død 30.10.1818, 36 år, d.a. inderst Christen Jensen og Ingeborg f. Rasmussen i Tumbøl

Børn: 1. Dødfødt 29.10.1818, 2. Dødfødt søn 30.10.1818.

Gift 2x 17.07.1819 Mette f. 9.01.1796, død 27.03.1884, 98 år, d.a. Hans Asmussen Lausen og Anne Margrethe f. Hansen, bol 7 b¹

Børn: 1. Peter Asmus 25.04.1820, 2. Anna Margretha f. 9.04.1822, død 20.04.1836, 4 år, 3. Maria f. 2.06.1824 g. Hans Hansen i Jørgensby, Flensborg, og ingen af børnene efterlader sig livsarvinger.

Iflg BBR blev ejendommen i 1828 flyttet ud fra dens beliggenhed ud til Bygaden, til dens nuværende adresse.

1848 Peter Asmussen Hammer søn, f. 25.04.1820, død 8.04.1888, 67 år, - fra 1854 parcellist i Brenholm og fra 1857 parcellist i Velkær

Gift 16.07.1847 Sophia Magdalena f. 10.05.1820, død 10.07.1889, 69 år, d.a. kgl. bolsmand Franz Albrecht Thaysen og Charlotte f. Wolf i Skovbøl

Ved deres død efterlader de ingen børn, se videre i lokalhistorisk forenings husregister, Velkær 17.

1852 Thomas Asmussen

1856 Hans Hansen Juhl

Hans Hansen Juhl ejer af et halvbøl i Tumbøl, sælger 1858 en jordlod af marken "Nørrelykke" på 6 tdr til Johan Hansen, Hesselroj 4, iflg. Nebenbuch 1081 III. 16.

1859 Jes Jessen

1868 Jørgen Hansen "*Guldgraveren*" f. 2.03.1830, død 22.02.1912, 81 år, s.a. kådner Christen Hansen og Maria i Dyndved på Als

Gift 4.06.1868 Metta Maria f. Bunde f. 16.07.1832, død 23.07.1907, 75 år, d.a. Parcellist Jens Jensen Bonde og Mette Cathrine f. Hatten i Elstrup på Als

Børn: 1. Maria f. 27.12.1868, g. Johan Boysen i Volsballe/Kollund, 2. Metta Cathrina f. 8.02.1870, g. August Lemke, død 1854 i Hamborg, 3. Christian f. 13.02.1872, se nedenfor, 4. Metta Maria f. 22.08.1873, død 1937, g. kro- og købmand Hans Jensen, død 1954 i Nordborg.

N.B. *Historisk Årbog for Felsted sogn 1999 s. 5-10.*

1899 Christian Hansen søn, f. 13.02.1872, død 3.07.1902, 30 år

Gift 8.06.1900 Mette Eline Marie f. 23.10.1877, død 1969, d.a. kongl. gdr. Hans Lorentzen og Metta Christina, bol Tr. 2b Tråsbøl.

Børn: 1. Metha Maria f. 11.07.1901

1902 Enken: Mette Eline Marie Hansen f. Lorentzen

1924 Johann Thaysen (Sv.s.) f. 9.10.1892, død

5.03.1982, 89 år, på Kirkevej 1 i Felsted, s.a. gdr. Peter

Thaysen og Helene Christine f. Nissen i Tråsbøl

Gift 26.04.1921 Metha Maria f. 11.07.1901, død

28.03.1981, 79 år

Børn: 1. Kristian Hansen f. 8.09.1921, død 2002 på Fyn, 2.

Peter f. 14.04.1923, gdr. og borgmester i Assens, død 2011,

3. Holger f. 28.12.1927, se nedenfor, 4. Ejner f. 9.08.1942,

g. Lone og bosat i Ringsted

1960 Holger Thaysen søn, f. 28.12.1927, flytter i 1989 til Nygade 7 i Felsted

Gift 1960 Helga Clausen f. 1926 i Vester Sottrup, død 1978

Børn: 1. Karin f. 1961, 2. Dorit f. 1853

Gården nedlægges, hvorefter stuehus og avlsbygninger samt et areal på 1.1409 ha frasælges til:

1989 Peter Greisen, s.a. vognmand Boi Greisen og Christa f. Jessen

2008 Peter Greisen og Charlotte Skare Greisen

Tu. 2 b. Halvbol under Grøngrøft

Christen Boysen f. ca. 1658 i Tumbøl, død 1727, 69 år

Gift Elline f. ca. 1646, død 1725, d.a. Jes Thomsen, Tumbøl

Børn: 1. Anna f. 1686, død 1696, 10 år, 2. Anna f. 1689, død 1696, 3. Dødfødt søn f. 1693

Jordebog 1709: *14 fags stuehus, tærskelade, ko- og hestestald. Der mangler 8 fag laden, 4 fag anden lade, 2 fag tørvelade, 5 fag aftægtshus, som endnu er ubeboet. 4 heste, 1 føl, 4 køer, 2 kvie, 2 kalve, 5 får, 3 svin, Udsæd: 1½ td rug, 1½ td. rug, 6 tdr. havre, 1. td boghvede, "hat denitzo gesæet" 7 sk. Rug.*

Kontraktprotokol Gråstenske godser 1239, 1709-22, side 257. 10.dec. 1714: Da Christen Boysen på grund af alder og "unvermøgens" er besluttet på, at overlade sit halve bol til Peter Petersen fra Felsted, og denne vil gifte sig med C.B.s. kones søster Anna Jes datter fra Tumbøl, så er følgende kontrakt imellem dem, i nærvær af øvrigheden afsluttet i dag. C.B. overlader alt til Peter Petersen, så han straks overtager den og svarer for alle herskabelige onera. De afgående bolsfolk skal blive i huset hos de unge og få underhold, og de skal efter formående hjælpe med ved husarb. Skulle de i længden ikke kunne forliges og vil på aftægt, så får de det tilstedeværende aftægtshus på 5 fag, samt en lille kålgård, i hver indtægt 2 skæpper grønland, som bolsmanden pløjer sår og bearbejder. Desuden 1 læs hø, 10 læs tørv, 1 ko, 1 kalv

Hesselroj 2. Odense luftfoto foto ca. 1952

og 2 får. Om sommeren nyder de græsning til en ko. Fri vogn til kirke og mølle. Følgende tager de med på aftægten: sengen, som de har brugt til nu, en kiste, 1 skrin, en "Graxe", en kedel og lign. Små husgeråd. De unge arver dem, da de ikke selv har arvinger. De skal så lade dem begrave kristeligt og ærligt.
Tumbøl 10. dec. 1714

1714 Peter Petersen, også kaldt Nissen, f. 1684, død 1749, 65 år, s.a. bolsmand Peter Nissen i Felsted
Gift Sex. 1715 Anna f. 1677, død 1745, 67 år 7 md. d.a. bolsmand Jes Thomsen i Tumbøl
Børn: 1. Anna Marie f. 1715, g. 1744 bolsmand Jes Petersen, g. 2x Peter Hansen Jensen, Bygade 30b. 2.
Birthe f. 1718, død 1756, 38 år, g. 1745 med enkemand kådner og smed Jens Jørgensen Schmidt i Tumbøl,
3. Gunder f. 1720, 4. Peter f. 1723, se nedenfor, 5. Ellen f. 1726, død 1726.

1743 Peter Petersen (Senior) søn, f. 1723, død 10.09.1789, 66 år 7 md.
Gift 27.11.1745 Karen f. 1713, død 7.06.1768, 55 år, d.a. bolsmand Peter Petersen og Botilla i Tumbøl
Børn: 1. Anna f. 1747, g. bolsm. Jes Jørgensen i Bovrup, 2. Peter f. 1749, se nedenfor, 3. Mette f.
1.03.1752, g. bolsmand Niels Hansen i Fonager, Gørding, 4. Jes f. 13.08.1754, død 1758, 3 år 7 md., 5.
Bodelt f. 25.11.1756, g. landmåler Niels Jepsen i Tumbøl, 6. Anna Maria f. 23.08.1759, g. 1785 Jørgen
Jørgensen Schmidt i Blans, 7. Cathrina f. 12.05.1763, død 11.04.1781, 18 år, 8. Ellen f. 14.12.1767, 9.
Dødfødt søn 1762,
N.B. Peter Petersen senior havde i sin ungdom intetsteds tjent. Han var en fin, stille og kristelig mand, som
enhver holdt af og ærede for hans fromme væremåde. Han døde pludselig. Torsdag morgen ved kl. 10 gik
han sund ud på marken for der at søge efter en tabt kniv og for at rydde boghvede stipler.

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får bolet tildelt sine marker i Lille Nørremark og Hybjerg.

1770 Det tyder på, at halvbolet forbliver liggende på sin oprindelige plads i landsbyen.

Ca. 1774 Peter Petersen (Junior) søn, f. 1749, død 29.03.1815, 66 år
Gift 28.10.1774 Merret f. 1747, død 13.05.1801, 53 år -5 md., d.a. bolsmand Jørgen Andersen Richelsen i
og Dorthe f. Jessen i Varnæs
Børn: 1. Peter f. 24.10.1776, se nedenfor, 2. Jørgen f. 21.12.1778, død ..?, 3. Anna Dorthe f. 1.12.1780, død
10.11.1782, 4. Marie f. 5.04.1784, g. 1803 bolsmand Jens Jørgensen i Tumbøl, 5. Jørgen f. 1.08.1787, død
6.03.1797, 9 år,

Gift 2x 26.11.1806 Ellen Alexandersen, enke efter Jens Alexandersen i Kidinglund, f. 1748, død
31.03.1815, 67 år, d.a. snedker Marcus Asmussen i Tråsbøl, ingen børn.

1804 Peter Petersen søn, f. 24.10.1776, død 15.10.1832,
Gift 19.10.1804 Anna Clausen f. 24.05.1782, død 17.05.1854, 72 år, d.a. bolsmand Claus Jessen i Nørballe
Børn: 1. Peter f. 9.12.1805, se nedenfor, 2. Botilla f. 2.10.1808, g. 1827 Peter Andersen Bunde i Tumbøl, 3.
Merret f. 6.03.1811, g. 1832 kådner og enkemand Peter Hansen Eschelsen i Felstedskov, Merreth g. 2x
1845 Hans Boysen, 4. Claus f. 14.05.1814, ugift, død 8.08.1893 bestyrer af Møllevej 37 i Felstedskov, 5.
Anna Cathrina f. 28.10.1818, g. 1843 Hans Hansen Erichsen i Tumbøl, 6. Anna f. 4.08.1821, g. 1843
Skovbg. bolsmand Christen Christensen i Tumbøl

1843 Peter Petersen søn, f. 9.12.1805, død 30.01.1877, 71 år i Nørballe
Gift 16.12.1852 Cathrine Marie Boysen f. 25.06.1818, død 2.04.1901, 82 år, d.a. bolsmand Rasmus Hansen
Boysen og Mette Nø. 6a i Nørballe
Børn: 1. Peter f. 11.06.1854, se nedenfor

1897 Peter Petersen søn, f. 11.06.1854, død 4.10.1916, 62 år

Gift 4.10.1883 Anna Christina f. 23.10.1857, død 12.11.1908, 51 år, d.a. dyrlæge - bolsmand Christian Petersen i Nørballe

Børn: 1. Cathrina Marie f. 17.09.1884, g. 1918 smedemester Peter Matzen i Tumbøl, 2. Peter f. 2.03.1886, død 13.05.1895, 9 år, 3. Helene f. 24.04.1890, 4. Peter Christian f. 20.06.1897, se nedenfor

1917 Peter Christian Petersen søn, f. 20.06.1897, død 11.04.1961, 63 år

Gift 18.11.1919 Margrethe Clausen f. 24.03.1897, død 8.01.1986, 88 år, d.a. Nis Petersen Clausen og Anna Dorothea i Svejrup

Børn: 1. Anne Christine f. 28.10.1920, 2. Peter f. 30.10.1921, 3. Anna Dorthea f. 22.02.1923, 4. Nis f. 6.03.1925, 5. Margrethe f. 26.07.1931

1948 Peter Petersen søn, f. 30.10.1921, død 27.04.1988

Gift 24.03.1948 i Ulkebøl kirke med Anne Christine f. 6.05.1924, d.a. Jørgen Kock og Marie i Ulkebøl. Ingen børn

1990 Ejendommen forpagtes ud i 7 år til Niels Nielsen fra Fiskbækskov

1997 Claus Petersen Hissel og Tove f. Lyck fra Avnbøl, førhen bolsfolk på Hellinghøjvej 5, overtager Ejendommen med jord og bygninger, hvorefter jorden sammenlægges med Hellinghøjvej 5, i Tumbøl.

2001 Claus Peter Hissel og Tove f. Lyck flytter ind på ejendommen.

2007 Charlotte Hissel og Jesper Ottzen Christensen overtager ejendomme med stuehus og avlsbygninger og 1.8461 ha jord.

Tu. 3. Helbol under Grøngrøft

1613 Tu. 3. Nis Petersen

1636 Tu. 3. Nis Petersen – Hans Hemark – Hans Hinrichsen

1666: Tu. 3. Ingen navne, begge bol er wust

Helbolet deles:

1674 Tu. 3 a Andres Frøsle

1695-96 Rasmus Degn

1700-09 Nis Asmussen el. Rossen Degn

1674 Tu. 3 b Asmus Jørgensen

1685-1702 nævnes Nickel Nickelsen

1709 Peter Lassen

Tu. 3 a Halvbol under Grøngrøft

Rasmus Jørgensen Degn f. ca. 1630, død 1713, 83 år, nævnes i kirkeregnskaber og stoleregister Gift Kiesten f. ca. 1638, død 1713, 75 år.

Børn: 1. Nis f. 1671, se nedenfor, 2. Anna f. 1676, død 1752, 76 år, g. 1705 Nis Jepsen Tagmoes bolsmand i Ny Skovbøl.

Tumbøl Bygade 40 Privat foto
Staldbygning t.h. navn: P.P. A.C.P. 1892

N.B. Rasmus Jørgensen Degn boede i 1709 hos sønnen Nis Rasmussen Degn, var sengeliggende og måtte have sit ophold af sønnen, hvilket faldt denne til noget besvær. Nis Rasmussen Degn sad ellers godt i det.

Nis Rossen el. Asmussen Degn søn, f. 1671, død 1715, 44 år

Gift 14.11.1697 Ellin f. 1670`erne, d.a. bolsmand Christen Jørgensen og Ellin i Tumbøl

Børn: 1. Hans f. 1699, se nedenfor, 2. Christen f. 1. adv. 1701, død 1703, 3. Rasmus f. 24 p.t. 1704, 4. Peter f. 1708, se Bøgholmvej 8, 5. Jørgen Nissen f. 1712, g. 1742 Kirsten Mathiesens dt. i Kværs, se Tumbøl Bygade - Jørgen førhen 1/4 bolsmand i Kværs. Kv. 3b

Enken Elline g. 2x 1.05.1718 Jeppe Hansen i Tumbøl

Elline og Jeppe Hansen figurerer ikke fremover i kirkebogen, og må være flyttet udensogns

Jordebog 1709: Nis Rossen el. Asmussen Degn, født localt, 38 år, 3 sønner, den ældste 10 år,

Bygninger: 13 fag beboelse, tærskelade, ko- og hestestalde, 4 fag kornlade og et 3 fag aftægtshus, hvori forældrene boede. Besætningen bestod af 4 heste, 3 køer, 1 kvie, 4 får og 1 svin.

1715 Lorentz el. Laurtz Peter Dierichsen f. 1685 på Felsbækgård, s.a. Peter Diedrichsen og Ann Peters dt på Felsbækgård i Ensted sogn.

Gift 1708 i Bjolderup kirke med Anna f. , d.a. bolsmand Atzer Laurtzen og Gunder i Nørballe

Børn: 1. Charlotte, 2. Arngaard, 3. Cathrina, 4. Magdalena født udensogns, 5. Ulrica Antoniette f. 1715 i Tumbøl, 6. Gunder f. 1720, Ulrica og Gunder er født i Tumbøl.

N.B. Lorentz Peter Diedrichsen var 1709 foged på Lyksborg, iflg. Gråsten Kontraktprotokol 1239. s. 459

1730 Hans Nissen f. 1699, død 1758, 59 år hos datteren Anke i Felsted

Gift 29.06.1730 Maren f. 1702, død 16.09.1767, 66 år 3 md, i Felsted, d.a. bolsmand Hans Christensen og Mette i Tumbøl,

Børn: 1. Elisabeth f. 1.11.1734, g. 1762 skrædder Christian Rudolph Benner fra Aabenraa, 2. Anke f. 1737, g. 1759 bolsmand Christen Jessen Schmidt, bol Fe. 2 a i Felsted, 3. Nis f. 18.10.1743,

Nis Hansen Erichsen, bolsmand i Skovbøl, Sk.3b

Nis Hansen Erichsen f. 1721, død i Skovbøl, begr. 8.08.1756, 35 år, s.a. bolsmand Erich Nissen og Kiesten i Skovbøl

Gift 31.10.1748 Merreth f. .05.1724, død 21.05.1783, 60 år, d.a. Juraten Hans Petersen i Bovrup og Ingeborg

Børn: 1. Erich f. 4.09.1749, se nedenfor, 2. Ingeborg f. 6.07.1754, begge er født i Skovbøl, g. 1780 Asmus Jørgensen Alsing i Skovbøl.

Bolet i Skovbøl blev nedlagt i 1756 og jorden der blev tillagt Skovbølgårds hovedmark.

1757 Halvbolet overtages af Justitsråd Koch på Skovbølgård og bliver nu en del af Skovbølgårds jurisdiktion.

1757 Hans Rossen el. Asmussen f. 2.07.1733, død 13.05.1812, 81 år, s.a. kådner Asmus Hansen Alsing og Anna i Skovbøl (Frudam 22) FT. 1803, Hans Rossen stedfader til Erich Nissen

Gift 2.11.1757 Merreth, - enke efter Nis Hansen Erichsen, se ovenfor, f. 1724, død 21.05.1783, d.a. juraten Hans Petersen og Ingeborg i Bovrup

Børn: 1. Anna f. 1.01.1759, g. Johann Jørgensen i Tråsbøl, 2. Kiesten f. 29.04.1761, død 1761,

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i "Hybjerg", et moseskifte i Møballe og toft land i byen.

1770 Halvbolet udflyttedes til Slyngstenvej 7

Ved udflytningen i 1770 er en del af den ene staldbygning opført af munkesten, der stammer fra det gamle voldsted eller tilflugtssted "Drusvaj", der ligger nordøst for ejendommen

"Drusvaj" har oprindeligt været en eller anden form for tilflugtssted for befolkningen i krigstider. Voldstedet lå i bunden af dalsænkningen ved Eskær bæk, der har sit udspring på højdedraget ved "Trolldmose" på Felsted Østermark, der på sin vej passerer "Drusvaj" videre østpå, hvor den bliver en del af Bovrup bæk.

Byggematerialer som mursten blev hentet fra det gl voldsted "Drusvaj" - og genanvendt som bygningsmateriale til opførelse af de nye avlsbygninger.

1780 Erich Nissen f. 4.09.1749, død 30.04.1820, 70 år, s.a. bolsmand Nis Hansen (Erichsen) og Merreth i Tumbøl, se ovenfor.

Gift 29.09.1780 Anna Cathrina Jørgensen Alsing f. 19.05.1753, død 21.01.1829, 75 år, d.a. Jørgen Asmussen Schytter og Kiesten Hans dt. Alsing

Børn: 1. Nis f. 6.10.1781, se nedenfor

1807 Nis Hansen Erichsen søn, f. 6.10.1781, død 31.08.1866, 75 år – 5 ug

Gift 25.11.1811 Marie Lisbeth f. 27.09.1791, død 13.09.1865, 74 år – 2 ug, d.a. bolsmand Hans Petersen Michelsen og Kiesten, bol Tu. 16b i Tumbøl

Børn: 1. Anna Cathrina f. 4.04.1812, g. 1832 kgl. hufner Hans Nissen, Hønsnap i Tumbøl, 2. Hans f. 26.04.1814, se nedenfor, 3. Kiesten Marie f. 29.05.1816, g. 1836 Christian Friederich Petersen i Tumbøl, 4. Erich f. 14.06.1818, g. 1846 Cathrina Dorothea Lorenzen fra Tråsbøl, 5. Peter f. 17.03.1820, g. 1855 Gunder Cathrin f. Hansen, kådner i Felstedskov i et år, flytter til Rinkeæs/Hokkerup, 6. Nis f. 20.03.1824, g. 1857 Anna Maria Jepsen Kaufmann, bol Fe. 2 a, 7. Jørgen f. 15.12.1825, død 17.04.1827, 8. Jørgen f. 21.08.1828, død 19.03.1829.

1842 Hans Hansen (Erichsen) f. 26.04.1814, død 19.05.1885, 71 år

Gift 20.10.1843 Anna Cathrina f. 28.10.1818, død 16.12.1899, 87 år, d.a. gårdejer Peter Petersen og Anna i Tumbøl

Børn: 1. Nis f. 4.02.1844, 2. Peter f. 3.10.1845, død 18.12.1830, 3. Marie Elise f. 16.01.1848, 4. Hans f. 14.01.1850, død 25.02.1889, ugift, 5. Anna f. 21.07.1852, død 24.03.1853, 6. Christian f. 11.04.1854, død 20.11.1855, 7. Anna f. 19.01.1857, død 14.12.1942, 85 år, gårdejerske, 8. Christian f. 24.02.1859, død 17.11.1866, 9. Cathrina Marie f. 9.08.1861, se nedenfor,

1878 Nis Hansen søn, f. 4.02.1844, død 5.12.1924, 80 år,

1908 Peter Petersen (Sv.s.), f. 13.08.1859, død 13.06.1915 i Tumbøl, s.a. gårdmand Christian Petersen og Maren i Nr.

Ønlev

Gift 15.11.1892 i Rise kirke med Cathrine Marie Hansen

Erichsen f. 9.08.1861, død 18.05.1945, 83 ½ år,

Børn: 1. Christian f. 25.10.1893, død 9.12.1893 i Nr. Ønlev, 2.

Anne Marie f. 6.01.1895, se nedenfor

Slyngstenvej 7

foto ca. 1915

1921 Johann Peter Lassen f. 25.03.1892, død 15.03.1967,

s.a. gårdejer Jacob Lassen og Cathrine Marie Clausen, Tumbøl Bygade 8.

Gift 2.07.1920 Anne Marie f. 6.01.1895 i Nr. Ønlev, død 20.08.1975, 80 år

Børn: 1. Peter f. 18.05.1924, se nedenfor

Johann P. Lassen overtog i 1948 svigerforældrenes kådnersted på Kidingvej 54.

1948 Peter Petersen Lassen søn, f. 18.05.1924, død 2016
Gift 17.06.1948 i Kegnæs kirke med, Christine Marie Fogt, f. 11.11.1926 på Kegnæs, død 2019
Børn: 1. Johnny f. 30.05.1952, landmand i Kassø, 2. Hans Jørgen f. 24.06.1957 se nedenfor

1991 Hans Jørn Lassen søn, f. 24.06.1957
Gift 1984 Linda Brodersen f. 1808.1959
Børn: 1. Charlotte f. 1985, 2. Kim f. 1987

Tu. 3 b. Halvbol under Grøngrøft

ca. 1688 Nickel Nickelssen overtager gården efter svigerfaderen
Nickels Nickelssen (Sv.s.) f. 1653, død 1711, 58 år i Kiding, familien er flytter til Kiding i 1704
Gift 1688 Trineke – Peter Rasmus dt. i Tumbøl, Trineke død ?
Børn: 1. Anders Nickelssen f. 1690, død 13.08.1730 i Adsbøl, 2. Peter f. 1693, død 1694, 3. Anna f. 1695, død 1695, 4. Peter f. 1697, død 1698, 5. Anna f. 1697, død 1697, 6. Elsebe f. 1699, 7. Elline f. 1703, 8. Hans f. 1708 i Kiding, død 1710 i Kiding. Børn 1-6 er født i Tumbøl.

N.B. Familien Nickelssen bliver sat fra gården, og flytter i 1754 til Kiding, hvor de overtager et ledigt kådnersted efter Andreas Jørgensen Alsing. I Kiding betegnes han som en dårlig husbond.

1704 Peter Petersen Lassen f. ca.1664, død 1721, 57 år, s.a. Las Christensen i Broager
Gift ca.1694 Thyre f. 1673/74, død 1721, 47 år
Børn: 1. Jacob f. 1695, død 29.10.1774, g. Karen, d.a. Hans Petersen og Kiesten, bol Nø 2b., se Tumbøl Søndermark 5. 2. Peter f. 1698, se nedenfor, 3. Friedrich f. 1704 i Tumbøl, 4. Maren f. 1707, død 1707, 5. Maren f. 1708, g. 1736 bolsmand Peter Nissen, Bøgholmvej 5, 6. Anne f. 1711, 7. Mette f. 1713, 8. Marie f. 1715, død 1728, 9. Trinke f. 1721. De to første børn er født udensogns.

N.B. Peter Lassen: Han er for tiden blank, men håber på bedring efter Klipleve marked.

1722 Peter Petersen Lassen søn, f. 1698, død 1751, 53 år
Gift 1721 Maren f. 1695, død 1723, 28 år, d.a. Peter Petersen Jensen og Anna, bol Tu. 7a i Tumbøl
Gift 2x 5.09.1723 Ellen f. 15.06.1703, død 28.08.1786, 83 år 10 ug, d.a. bager Johan Feddersen Becker og Marinka i Tønder. (Ellen er opvokset i Tumbøl, hvor moderen blev gift 2x med kromand Lorenz Jensen i Tumbøl).
Børn: 1. Peter f. 1725, se nedenfor, 2. Marie/Marine f. 1729, død 22.11.1801, 74 år, g. 1762 inderst Hinrich Christiansen i Tumbøl i 27½ år, 3. Johan f. 31.10.1731, 4. Maren f. 18.04.1734 g. i Hokkerup, 5. Trinke f. 28.05.1737, 6. Ellin f. 14.07.1739, død 1739, 24 tm, 7. Laurtz f. 27.07.1740, død 16.12.1799, 59 år g. 20.10.1786 enken Kiesten, se bol Tu. 7 b., 8. Jacob f. 21.04.1743, se nedenfor, 9. Ellin f. 29.03.1746,

1753 Peter Petersen Lassen søn, f. 1725, død 22 11.1790, 65 år P.P.L. købte en af Stormsgårdene i Ravsted sogn
Gift 31.10.1753 Mette f. 1719, d.a. bolsmand Hans Christensen Ingeborg i Tumbøl
Børn: 1. Ellen f. 10.01.1756, se nedenfor

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Tordberg.

1770 Halvbol på Tumbøl Bygade 8.

Peter Jørgensen (Sv.s.), bestyrer af halvbolet i en årrække, s.a. bolsmand Jørgen Johannsen og Merret fra Ørlager i Varnæs
Gift 9.11.1776 Ellen f. 10.01.1756, d.a. Peter Petersen Lassen og Mette i Tumbøl

Børn: 1. Peter f. 12.01.1778, 2. Merret f. 25.02.1785, død 6.07.1786, 3. Jørgen f. 17.08.1783, 4. Mett f. 11.04.1786.

1792 Jacob Petersen Lassen søn, f. 21.04.1743, død 2.01.1809, 66 år.

Gift 11.09.1779 Ellen f. 18.06.1749, død 21.06.1819, d.a. kådner og tømrer/snedker Christian Jørgensen og Ann Jes dt i Skovbøl.

Børn: 1. Ellen f. 8.04.1782, død 5.01.1814, 32 år, ugift, 2. Peter f. 15.01.1786, se nedenfor, 3. Anna Maria f. 17.03.1789, død 14.06.1828, 39 år, g. 1812 Skovbg. bolsmand Jes Jessen i Tumbøl, 2. Christian f. 19.01.1792, g. 1821 Anne Christensen fra Stubbæk,

Familien boede på et inderstested i Hostrup i Ensted sogn, hvor alle børn er født. Jacob tjente i 28 år ved en bolsmand der. I 1793 flytter familien til Tumbøl, hvor han overtog faderens ejendom.

1806 Peter Jacobsen Lassen søn, f. 15.01.1786, død 30.05.1859

Gift 18.11.1814 Ann Margretha f. 7.08.1794, død 6.07.1864, 70 år, d.a. kro- og bolsmand Johan Johannsen og Maren f. Petersen Bunde i Tumbøl

Børn: 1. Jacob f. 20.10.1815, død 13.02.1842, 2. Maria f. 5.04.1818, g. 1843 Jørgen Jensen i Tumbøl, 3. Johan f. 1.03.1820, se nedenfor, 4. Ellen Marie f. 3.10.1822, g. 1847 Laust Thaysen i Nørballe, 5. Anna Margrethe f. 15.03.1825, g. farver Hans Lau i Kolding, 6. Cathrina f. 10.01.1828, g. 1856 Hans Wollesen, parcellist på Drejbjergvej 11, Kliplevej, 7. Peter f. 1.10.1830, 8. Christian f. 5.09.1834, død 1835, 9. Botilla f. 16.04.1837, g. 1866 Carsten Hansen Thomsen fra Stoltelund, 10. Christina f. 12.06.1839, g. 1867 kromand Christian Petersen *Sort* i Tumbøl.

1850 Johan Petersen Lassen søn, f. 1.03.1820, død 11.05.1892, 72 år.

Gift 2.07.1852 Anna Kirstine f. 1.05.1828, død 30.06.1885, d.a. bolsmand Rasmus Christensen i Tråsbøl og Ann Christina f. Lorenzen

Børn: 1. Peter f. 12.11.1852, død 14.06.1885, 32 år, ugift, 2. Rasmus f. 15.08.1854, død 1865, 3. Anna Margrethe f. 26.07.1856, g. 1856 Claus P. Hissel i Tumbøl, 4. Anna Kirstine f. 1.09.1858, død 1858, 5. Anne Maria f. 30.09.1860, 6. Jacob f. 26.07.1862, se nedenfor, 7. Maria Catharine f. 11.07.1864, død 1864, 8. Kirstina Maria f. 7.02.1867, 9. Ellen Maria f. 14.01.1869, 10. Rasmus f. 20.04.1872,

Kanonkugle fra treårs årskrigen 1848-50

1890 Jacob Lassen søn, f. 26.07.1862, død 7.01.1922, 59 år

Gift 23.04.1890 Cathrina Maria f. 3.11.1866, død 8.07.1928, d.a. bolsmand Bendix Clausen og Anna Maria f. Toft

Børn: 1. Anna Maria f. 10.04.1891, g. 1921 Peter Hansen, Vårbjerg, 2. Johann Peter Lassen f. 25.03.1892, g. 1920 Anna Maria Petersen, Hybjerg, 3. Marie Claudine f. 18.03.1893, 4. Cathrine Dorothea f. 11.05.1894, 5. Bendix f. 12.10.1895, 6. Jacob f. 9.10.1896, se nedenfor, 7. Emma Margrethe f. 15.06.1898, 8. Peter f. 23.12.1900, kromand Tornhøjvej 21

Tumbøl Bygade 8 foto ca. 1915

1928 Jacob Lassen søn, f. 9.10.1896, død 20.03.1979

Gift 12.02.1929 Frieda Augusta Rerup f. 10.07.1906 i

Gammelgab, død 14.12.2000, d.a. fodermester August Theodor Rerup og Elfrieda på Kiding

Børn: 1. Cathrine Marie f. 2.08.1935, g. dyrlæge Manner Jacobsen i Gråsten, 2. Jacob Bendix f. 1.12.1929 toldbetjent, 3. Arne Theodor f. 4.04.1932, ansat ved post og telegraf

1928 Hans Petersen Hoeck f. 1900, død 1955, s.a. gdr. August Jørgensen Hoeck og Magdalene f.

Petersen i Burkal

Gift 4.11.1924 Hanna Christina Bonnichsen f. 6.01.1898, død 18.03.1959, 61 år, d.a. gdr. Lorenz Lassen Bonnichsen og Elene Cathrine Christine i Stemmild, Burkal sogn

Børn: 1. August f. 27.07.1925, 2. Catharina f. 27.07.1927, 3. Lorenz f. 12.02.1929, se nedenfor

1956 Lorenz Petersen Hoeck søn, f. 12.02.1929, død 2016

Gift Ellen f. 17.04.1932, død 2021, d.a. muremester og sognerådsformand Adolph Lausen og Helene f. Kjær i Felsted

Børn: 1. Carsten, 2. Hanne

Ejendommen nedlægges. Alle bygninger samt et areal på 1.3959 ha. frasælges til:

2011 Bo Petersen og Ditte Kraak Petersen

Tu. 4. Helbol under Grøngrøft

1613 nævnes Peter Jensen

1636 Tu. 4. Peter Lafrens Bartelsen – Hans Jørgensen

Bolet deles i to halvbol

1666	Tu. 4 a	Hans Boysen	Bolet er i restance til kirken
		Hans Boysen	1629-1689, 60 år
		Gift Maren	1628-1688, 60 år

1666	Tu. 4.b	Nis Tielsen	Bolet er i restance til kirken
1692-1709		Forvalter Samuel Riesen på Grøngrøft	

De to halvbol samlet igen til et helbol

1674	Tu. 4.	Peter Laurtzen Smed	Bolet er wust
		Peter Laurtzen Smed	1610-1692, 82 år
		Gift Maren	1626-1706, 80 år
1692-1709		Forvalter Samuel Riesen på Grøngrøft	

Tu. 4 a. Halvbol under Grøngrøft

Peter Laurtzen *Smed* 1610-1692, g. Maren 1626-1706

1692 Samuel Riesen, forvalter på Grøngrøft, død 1695, 44 år - nu hans enke

Børn: Maria Elisabeth død 1693, 15 år.

Laurtz Atzersen var fæster af Matz Petersen Keelsens halvbol Ki. 8 b. i Kiding.

Med nedlæggelsen af landsbyen Kiding i 1716, flyttede familien til Tumbøl, hvor de overtog dette halvbol.

Kilde: Gråsten Kontraktprotokol 1239 s. 395 og s. 436

1716 Laurtz Atzersen f. ca. 1672, i Tumbøl, død 1738, 65 år i Tumbøl, førhen halvboldsmand i Kiding.

Gift 1706 Caren, enke efter Matz Petersen Keelsens i Kiding, f. 1678, død 1717 i Kiding, 39 år, d.a. Peter Hansen Kaufmann og Maren, bol Ki. 3 b i Kiding.

Børn: 1. Hans f. 1707, død 1721, 2. Atzer f. 1709, død 1709, 3. Anna f. 1710, død 13.07.1712, 4. Atzer f. 1713, se nedenfor, alle født i Kiding.

Gift 2x 1718 Elline f. 1684, død, d.a. bolsmand Christen Callesen, bol Tu. 11a i Tumbøl

Børn: 1. Cathrin f. 1718, død 1721, 2. Anna f. 1722, død ..., 3. Anna f. 1725, død 1809, g. 1755 kådner Nis Petersen i Felstedskov, 4. Eline f. 1727, g. 1751 i Holbøl kirke med kådner Hans Jacobsen, (Hans Jacobsen overtog 1747 et kvartbol af halvbolet på Tumbøl Bygade 32x). se Tornhøjvej 31, alle børn er født i Tumbøl

1739 Atzer Lorenzen søn, f. 1713, død 2.06.1799, 86 år, Atzer Lorenzen var udnævnt til Sandemand Gift 30.10.1739 Cathrin Hansen fra Tumbøl f. 1711, død 1759, 47½ år, d.a. bolsmand Hans Peter Jensen g. 1696 Marie Elisabeth i Tumbøl.

Børn: 1. Laust f. 29.05.1740, død 7.05.1788, ugift, 2. Hans f. 4.12.1742, se nedenfor, 3. Karen f. 13.08.1745, død 1747, 4. Peter f. 19.09.1748, død 1756, 7 år 9 md. 5. Anna Maria f. 14.01.1754, død 18.05.1788 g. 1781 kådner August Wilhelm Lyssen i Tumbøl.

Gift 2x 30.10.1759 Leene, f. 1725, død 10.01.1795, 69 år, 13 ug, d.a. Jens Hansen og Maren i Bovrup Børn: 1. Cathrin f. 30.07.1760, g. 1797 enkemand og kådner i Tumbøl, Johannes Hansen, 2. Jens f. 11.11.1762, g. 1790 Mette Kiestin, enke efter Nis Michelsen i Tumbøl

1770 Ved udskiftningen/udflytningen 1770 får bolet tildelt sine marker i Søndermark, Over Kirkebjerg og tofte.

Tu. 4 a. fortsat, Tumbøl Bygade 32. "Vanddamgård"

1774 Hans Atzersen søn, f. 4.12.1742, død 6.07.1800, 57 år 7 ug 5 dg.

Gift 25.10.1782 Maren Jessen, f. 1755, død 29.06.1838, 83 år, d.a. bolsmand Jes Petersen i Nørballe og Ellen Asmussen Truelsen

Børn: 1. Atzer f. 17.10.1784, se nedenfor, 2. Jes f. 3.03.1787, død 7.05.1788, 3. Ellen f. 7.12.1789, død 1844, 55 år, ugift, 4. Anna Cathrina f. 20.07.1792, g. enkemand Jes Jessen i Tumbøl, 5. Jes f. 1787, død 1788, 1 år 10 ug, 6. Jes Hansen f. 5.07.1795, se bol Tr. 6 b. i Tråsbøl

1814 Atzer Hansen søn, f. 17.10.1784, død 19.05.1851, 66 år

Gift 7.11.1829 Kirsten Lorenzen f. 28.04.1809, død 14.04.1898, 89 år, d.a. Andreas Lorenzen i Tråsbøl og Kiestina Brodersen

Børn: 1. Hans f. 22.09.1830, død 1830, 2. Maria Christine f. 26.11.1831, g. 1866 Indersen Bunde, se Tumbøl Søndermark 5 og 1. 3. Hans f. 30.01.1834, se nedenfor, 4. Anna Kiestina f. 14.06.1836, 5. Botilla f. 14.09.1839, g. 1871 Jørgen A. Jørgensen fra Tumbøl, landmand i Bov, se Tumbøl Søndermark 6. Andreas f. 14.03.1845, g. Anna Margrethe Jensen fra Kirkebjerg, bol Tr. 7 a. i Tråsbøl

1868 Hans Hansen (Atzer) søn, f. 30.01.1834, død 26.4.1921, 87 år. Veteran fra krigen 1864

Gift 18.09.1867 Marie Jørgensen, f. 14.06.1845, død 26.12.1927, d.a. gdr. Andreas Jørgensen i Tumbøl og Anna Margretha f. Stensvang

Børn: 1. Hans f. 15.09.1867, se nedenfor, 2. Kjestina Margrethe f. 10.04.1869, 3. Andreas f. 7.01.1872, g. 1897 Margrethe Lyck, bolsmand i Tråsbøl - kromand i Tumbøl - bolsmand på Tumbøl Søndermark 5, 4. Jes f. 16.02.1874, se nedenfor, 5. Anna Maria f. 22.09.1876, g. 1899 Christian Jørgensen, "Kov" på Søgårdsmark, Klipleve sogn, 6. Mathilde Kjestine f. 13.12.1878, 7. Helene Dorothea f. 29.10.1882, g. 1902 parcellist Jørgen Christensen fra Rise Hjarup, (deres børn: Hans og Christine Marie er i 1921 plejebørn ved broderen Hans Atzer Hansen i Tumbøl) 8. Jørgen f. 2.04.1885, 9. Lorenz f. 31.08.1889, død 1889, 10. Maria f. 16.09.1889, død 1889.

N.B. Hans Hansen var veteran fra krigen 1864, og har i flere år modtaget hædersgaven. Det var en stor glæde for ham at opleve den dag, da han atter kunde se Dannebrog vaje frit her i Sønderjylland. (Hejmdal 28.04.1921).

1901 Hans Atzer Hansen søn, f. 15.09.1867, død 15.03.1950 i Tumbøl, 82 år

Gift 21.06.1901 Maria Lassen Jørgensen, f. 21.01.1874, død 26.03.1907, 33 år, d.a. gdr. Hans Lassen Jørgensen i Nørballe "Tastegård" og Anna Maria f. Bunde,

Hans Atzer Hansen flyttede til Blansmark hvor han havde en bestyrerplads. Herfra flyttede han tilbage til Tumbøl, hvor han døde. Ingen børn

1927 Jes Hansen (broder) f. 16.02.1874, død 29.01.1962 ugift i Aabenraa
I F.T. 1921 og 1925 står tjenestekarl Jes Hansen lige under ejeren Hans Atzer Hansen. Det tyder på, at det er nævnte Jes Hansen der har overtaget ejendommen.

1929 Hans Christian Christensen f. 31.05.1897 i Skodborg
Gift 1923 Martha f. 14.04.1901 på Bornholm

Hans Christian Christensen byttede ejendom med Hans Jørgen Festersen, der overtog "Vanddamgård" og Hans Christian Christensen der overtog hans ejendom "Jægerslyst" med 12 tdr. land i Adsbøl sogn.

Den gamle ejendom nedbrændte totalt. Branden var sammen med flere gårde i lokalområdet påsat. Ejendommen blev genopført i 1930 i sit nuværende udseende.

"Vanddamgård", Tumbøl Byugade 32
Foto 2012 A.A.

1946 Fraskildte: Hans Jørgen Festersen f. 26.11.1915 i Aabenraa, død 22.12.1992, begravet i Ullerup, s.a. landmand
Jørgen Festersen f. 16.07.1890, død 24.07.1916 og Ella f. Friederichsen, f. 17.04.1888, død 24.10.1963 i Augustenborg, begravet i Ullerup

Gift 25.07.1947 i Felsted kirke Cathrine Noline f. Bjerning f. 5.12.1925 Ullerup, død 13.08.2013, 88 år, begravet i Ullerup, d.a. statshusmand på Kidingmark, Rasmus Bjerning og Anna Cathrina f. Vollesen,
Børn: 1. Ella f. 30.04.1948 gift Callesen og bosat i Sønderborg

1981 Jørgen Matthiesen f. 7.07.1938, død 16.01.2001
Gift med Bodil Matthiesen f. Staugaard
Børn: 1. Claus, 2. Marianne g. Wildenschild i Kværs

2003 Viktor Loff Knudsen og Pia Sehagen Loff Knudsen, overtager ejendommen med et jordtilliggende på 1.9996 ha.

Tu. 4 b. Halvbol under Grøngrøft

1692 Samuel Riesen, forvalter på Grøngrøft, død 1695, 44 år - nu hans enke

1716 Peter Laurtzen Lund, bolsmand i Kiding bol Ki. 2 a. flytter til Tumbøl og overtager halvbolet.
Peter Laurtzen Lund f. 1649, død 1742, 93 år i Tumbøl, s.a. Lorentz Lund og Elline, bol Ki. 2 a.
Gift Anna f. 1638, død 1698, 60 år i Kiding, d.a. kvartbolsmand Nis Hansen Juhler og Anna i Tumbøl
Børn: 1. Karen f. 1685, død 1721, g. 1714 bolsmand Rasmus Tagmoes fra Svejrup, kådner i Felstedskov
2. Elline f. 1687, g. 1723 Anders Petersen Schmed i Skovbøl, 3. Hans f. 1689, død 1713, 23 år, 4. Rasmus f. 1693, se nedenfor, 5. Laurtz f. 1699, død 1700

Gift 2x 1698 Anna f. 1662, død 1740, 78 år i Tumbøl, d.a. Nis Hansen Juhler og Ingeborg i Tumbøl
Børn: 1. Laurtz f. 1699, død 1700, 2. Nis f. 1701, se N.B., 3. Ingeborg f. 1705, 4. Anna f. 1707. Alle børn er født i Kiding

N.B. Heusler i Tumbøl - Nis Petersen Lund f. 1701, død 1747 47 år, g. 1732 Kiesten el. Christine Jacobs fra Avnbøl. Børn: 1. Anna f. 1733, død 1810, g. 1757 enkemand Jørgen Jessen, kådner på "Grønhøj", 2. Bodelt f. 1735, 3. Jacob Nissen Lund f. 2.06. 1738, g. 1763 Maren Solmer, kådner i Felstedskov

1724 (R)asmus Petersen Lund f. 1693, død 1733, 40 år.

Gift 1724 Mette f. 1691, d.a. Hans Petersen Hessel og Kiesten, bol Nø. 2 b i Nørballe

Børn: 1. Anna f. 1727, se nedenfor, 2. Hans f. 20/3 1730, død 1731, 1 år

Enken Mette g. 2x 7.01.1734, død 5.09.1775, 84 år i Tumbøl

Hans Asmussen f. ca. 1692, død 1749, 57 år

Børn: 1. Ann Marie f. 10.11.1734, g. 1757 Jep Andersen i Sdr. Hostrup, Hsp. 8.a

Ca. 1750 Hans Jessen (Sv.s.) f. ca. 1727, død 19.07.1810, 83 år, s.a. Jes Thomsen og Ingeborg i Bovrup

Gift 10.07.1750 Anna f. 1727, død 12.04.1798, 72 år,

Børn: 1. Jes f. 28.02.1751, død 1758, 7 år, 2. Asmus f. 10.08.1753, død 1756, 3 år, 3. Mette f. 15.10.1755,

død 1758, 2 år, 4. Ingeborg f. 10.04.1758, død 1758, 12 dg, 5. Mette Kiestin f. 28.03.1759, se nedenfor, 6.

Jes f. 27.06.1762, død 1772, 8 år, 7. Ingeborg 15.01.1765, død 1784, 19 år, 8. Hans f. 19.08.1767, købmand

og kromand i Hamborg. *Efterl. Hans og Mett Kiestin*

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får halvbolet tildelt sine marker i Lille Nørremark

1770 Halvbolet med kro udflyttes til Møllegade 15.

1782 Bol- og kromand Nis Michelsen

Nis Michelsen (Sv.s.) f. 29.01.1751, død 8.05.1789, 38 år, s.a. bolsmand Michel Petersen og Synnet Nissen i Tråsbøl

Gift 18.10.1782 Mette Kiestin f. 28.03.1759, død 5.03.1832, 74 år, d.a. Hans Jessen og Anna i Tumbøl

Børn: 1. Anna f. 14.09.1763, død 1813, 30 år, g. Jes Christophersen i 1 år, 2. Hans f. 26.06.1785, g. 1819

Anna Lorenzen i Tumbøl - se Tornhøjvej 24. 3. Nis f. 23.02.1788, død 2.06.1789.

1789 Jens Atzersen, hufner - kromand f. 11.11.1762, død 5.10.1836, 74 år, s.a. bolsmand Atzer Lorenzen og Leene Jensen i Tumbøl.

Gift 2x 13.07.1790 med enken Mette Kiestin f. 28.03.1759, død 5.03.1832, 74 år,

Børn: 1. Nis f. 5.05.1791, tjener i Bremen, 2. Helene f. 2.10.1793, se nedenfor, 3. Laust / Lorenz f.

10.11.1795, se nedenfor, 4. Jens f. 8.09.1799, død 1.02.1850, ugift, se nedenfor

1828 Lorenz Jensen Atzersen f. 10.11.1795, død 13.09.1829, 34 år,

Gift 18.10.1828 Helene f. 29.05.1806, d.a. bolsmand Peter Nissen i Nørballe og Anna Cathrina f. Carstensen.

Enken Helene g. 2x Jørgen Andresen Schou i Rufas, s.a. Ingeborg Andresen i Tråsbøl

1830 Jens Jensen Atzersen f. 8.09.1799, død 1.02.1850, 50 år, ugift, s.a. bolsmand Jens Atzersen og Mette Kiestin i Tumbøl

1840 Christian Christensen nævnes som forvalter af ejendommen

Christian Christensen f. 14.04.1821, død 19.11.1894, 73 år, s.a. bolsmand Jens Christensen og Marie, Hellighøjvej 4, Tumbøl

Gift 13.07.1843 Ann Petersen f. 4.08.1821, død 24.02.1875, d.a. gdr. Peter Petersen og Anna i Tumbøl

Børn: 1. Jens Peter f. 18.08.1844, død 15.09.1844, 2. Jens Peter f. 12.08.1845, se nedenfor, 3. Anna f.

22.01.1848, 4. Christian f. 10.03.1859,

1866 Jens Peter Christensen søn, f. 12/8 1845 forpagter

1877 Jens Peter Christensen søn, f. 12/8 1845, død 6/4 1909, 63 år

Gift 1877 Nissine Eline Asmussen Alsing f. 22.04.1852, død 21.06.1878, d.a. gdr. Asmus Jørgensen Alsing og Botilla i Svejrup.

Gift 2x 18.02.1882 Christina f. 23.08.1857, død 23.09.1945, 88 år, d.a. Hinrich Johansen og Anna Maria i Bovrup

Børn: 1. Anna Maria f. 3.03.1894, g. 1921 dokt. polit Mads Christensen Iversen fra Tråsbøl, 2. Christian f. 9.09.1895, se nedenfor, 3. Hinrich Peter f. 11.04.1897.

Enken Christina Johannsen, død 23.09.1945

Med oprettelsen af Kleinbahnen Aabenraa – Gråsten i 1899, fungerede ejendommen som ”Bahnhof” indtil banens nedlæggelse i 1926. Jernbanen lå på sydsiden af Møllegade og her blev der opført lagerbygninger.

1921 Christian Christensen søn f. 9.09.1895, død 15.06.1963 i Nørballe

Gift 4.11.1921 Anna f. 5.03.1898, død 26.09.1957, d.a. gdr. Johan Peter Jørgensen og Maria Dorothea Solmer i Felsted

Børn: 1. Jens Peter f. 1.08.1922, 2. Marie Christine f. 1.02.1924

N.B. *Christian Christensen deltog som tysk soldat i 1. verdenskrig som Musketier, på både øst- og vestfront. Han blev taget til fange og kom i fransk fangenskab.*

1925 Christian Carl Iversen f. 21.09.1885, død 2.09.1980, s.a. gdr. Jørgen Iversen og Anna Christine bol

Sv. 4a i Svejrup

Gift 1.10.1912 Christine Jensen f. 26.01.1891, død 7.06.1977, d.a. gdr. Jens Jensen og Cathrina Maria f. Sibbesen i Skodsbøl, Broager sogn

Børn: 1. Jørgen f. 5.12.1917 i Stenderup v/ Toftlund, 2. Anne Cathrine f. 8.06.1914 i Stenderup, gift 1943 med Markus Andresen, Hellinghøjvej 4.

N.B. *Carl Chr. Iversen sad i to perioder som medlem af Felsted sogneråd, formand for Dansk Samfund, og fhv. medlem i bestyrelsen i Tumbøl Andelsmejeri.*

1955 Jørgen Iversen søn, f. 5.12.1917 i Stenderup v/ Toftlund, død 19.04.2000

Gift 5.04.1942 Botille Christine f. 20.11.1920, død 17.01.1994, d.a. gdr. Andreas Hansen og Mette i Gåskær, Bjolderup sogn

Børn: 1. Kirsten 3.09.1942, 2. Christian Hans f. 19.11.1946, 3. Svend Aage f. 20.12.1955, 4. Frede f. 17.02.1959, se nedenfor,

1985 Frede Iversen søn, f. 17.02.1959. Ejendommens areal er i 2022 på i alt 23.33.98 ha.

Møllegade 15, Stationskro. Nederst ses Kleinbahnens pakhus Foto ca. 1930

Tu. 5. Helbol under Grøngrøft jurisdiktion

1613 Helbol Anders Laurtzen

Helbolet deles i to halvbol

1636 Tu. 5a Thomas Hansen

1636-66 Tu. 5a Hans Thomsen

1674 Tu. 5a Hans Thomsen halvbolet er wust

1692-96 Tu. 5a Jes Thomsen

1700-01 Tu. 5a Jes Johannsen Thomsen, død 1701. 55 år

1709 Tu. 5a Nis Jessen

1636 Tu. 5b Hans Asmussen Juhler

1666-74 Tu. 5b Jens Jæger el. Jafrer
1674 Tu. 5b Jens Jæger bolet er wust
1692 Tu. 5b Jens Jæger

Tu. 5 a. Halvbol under Grøngrøft

Hans Thomsen f. 1632, død 1693, 61 år i Tumbøl, s.a. Thomas Hansen
Gift Margreth eller Merreth f. 1632, død 1706, 74 år i Tumbøl
Børn: 1.

Iflg. kirkeregnskaber i årene 1692 og 1696, betaler Merreth Thomsen Hans Thomsens enke, hhv. 8 og 9 sk. i afgift til kirken.

Det tokes derhen, at efter at halvbolet er overtaget af Jes Thomsen, er familien flyttet til et mindre sted et kvartbol, se **Tu 6 a**¹. Efter Hans Thomsens død i 1693, overtager enken kvartbolet.

N.B. *Hans Thomsen nævnes højgrevelig foged på Gråsten.*

1692 nævnes Jes Thomsen i kirkens- stoleregister og regnskaber
Jes Thomsen f. ca. 1621, død 1694, 73 år
Gift med Gunder f. 1643, død 1725, 82 år
Børn: 1. Anna f. ca. 1677, g. 1698 Asmus Jensen Jafrer, 2. Gunder f. 1668, død 1712, 29 år, 3.
4. Nis f. ca. 1680, se nedenfor, 5. Merret f. 1686, 6. Dødfødt 1691, 7. Jes f. 1692,

1700 nævnes Jes Johannsen *Thomsen* i kirkeregnskaberne, død 1701, 55 år

1705 Nis Jessen f. ca. 1680 - er ikke fundet død i kirkebøger
Gift 1705 Maren Jørgens dt fra Kværs, f. ca. 1682, død 1710, 28 år,
Børn: 1. Jes f. 1706, død 1707, 2. Jørgen f. 1708

Gift 2x 1711 Ingeborg f. , død , d.a. Jens M. Gott, bol Sk. 1. i Skovbøl
Børn: 1. Ann Marie f. 1711, 2. Jens f. 1715, to børn er døde 1712 og 1716.

Jordbog 1709: Nis Jessen født localt, 29 år, 1. s. 2 år, har 2 brødre som tjener i Tråsbøl. Nis Jessen er en flittig mand, zu frey, bygninger i temmelig god stand. Dog er det nødvendigt at udskifte noget træ på laden.

Iflg. jordebog 1721: Hinrich Behrendsen ist Curator, und in Tumbøl auf fürstel. grunde wohnhaft, hat auch selbst die helfte der Samuel Riesens bol in Heuer (Skat). Hat dieses kåd vorhin allewege frey gehabt in derselben wohnt seine Mutter, und überdehne für heuer. Jørgen Jessen in Felstedholz auf Grafliche grunde bürtig, fahret zur See, und hat en sohn und 1 tochter, der sohn ist 4 jahr. (Jørgen Jessen fra Felstedskov g. 1705 Maren - Peter Schmeds og Elline dt i Felsted, sønnen Peter Jørgensen bolsmand i Svejrup).

Ca. 1703 Hinrich Berendsen Køster f. 1671, død 1732, 61 år, s.a. Berend Køster og Maren i Felsted
Gift 1695 Margreth, Jørgens dt. fra Felsted f. 1674, død 1760, 86 år
Børn: 1. Jørgen f. 1695, 2. Berend f. 1697, død 1697, 3. Maren f. 1699, død 1699, 4. Christian f.
1700, se nedenfor, 5. Hinrich f. 1702, kgl. kådner i Tumbøl, 6. Margreth f. 1704 i Tumbøl, g. 1728 Christen Christiansens søn i Bjergskov, 7. Peter f. 1707, 8. Thomas f. 1709, død 1712, 9. Thomas f. 1712, 10. Maren f. 1714. Børnene 1 – 5 er født i Felsted, øvrige i Tumbøl

1716 Halvbolet nedlægges

Tu. 5 b. Halvbol under Grøngrøft

1613-36 nævnes Hans Asmussen Juhler på halvbolet

1666 Jens Jafrer (Jæger), død ?

Gift Abel f. ca. 1630, død 1702, 72 år

Børn: 1. Rasmus f. 1658, se Bøgholmvej 8, 2. Anna 1663, død 1727, 70 år, g. 1691 Rasmus Nissen fra Blans, Grøngrøft kådner i Tumbøl, 3. Jørgen f. 1667, se nedenfor, 4. Thomas Jensen Jafrer f. 1671, død 1694, 23 år,

Ca. 1697 Jørgen Jensen Jafrer søn, f. 1667, død 1743, 76 år i Tumbøl,

1709: *født localt, 40 år, 3 børn, 2 sønner, ældste 11 år*

Gift 1697 i Kværs med Merreth el. Margreth f. 1675, død 1717, 42 år, d.a. Hans Thordsen i Kværs

Børn: 1. Hans f. 1701, g. 1736 Boeld - Hans Nissen Vogts dt. bol Fe. 6b i Felsted, 2. Ingeborg f. 1703, g. 1739 enkemand og stenhugger Peter Hansen Degn, Møllevej 21x i Nørballe, 3. Dødfødt 1707, 4. Dødfødt 1711, 5. Jens f. 1712, g. 1750 Karen enke efter kådner Peter Karstensen, Møllevej 37 i Felstedskov, 6. Dødfødt 1717,

2x 1722 Maren - Chresten Skreders dt i Svejrup, f. 1688, død 1746, 58 år i Tumbøl

Børn: 1. Margreth f. 1724

Ca. 1710 Jørgen Jørgensen *Rossen* f. 1687 i Tråsbøl, død 1725, 46 år i Tumbøl, s.a. bols- og kromand Jørgen Rossen og Anne i Tråsbøl.

Gift 1705 Margreth Dorthe f. , d.a. Jens Hansen Schmidts dt. bol. Ki. 4 a i Kiding.

Børn: 1. Jørgen f. 1706, død 1706, 2. Christine f. 1707, 3. Anna f. 1710, død 1710, 4. Jørgen f. 1711, g. 1736 med Anna enke efter parcellist Asmus Hansen Alsing, Frudam 22 i Skovbøl, 5. Anna f. 1715, 6. Jens f. 1719, 7. Peter f. 1723, alle børn er født i Tumbøl

1716 Halvbolet nedlægges

Tu. 6. Helbol under Grøngrøft jurisdiktion

1613 Helbol Hinrich Rasmussen

Helbolet deles:

1636 Tu 6 a Asmus Hansen – Ove Jørgensen

1666-74 Ouwe Jørgensen bolet er wust

1695 Tu 6 a¹ nævnes Hans Thomsen på et ¼ bol - førhen bolsmand på Tu. 5 a.

1695 Tu 6 a² nævnes Nis Hansen Juhler på et ¼ bol, død 1709

1709 Tu 6 a¹ Jørgen Baltzer Mahrenholtz fæster et ¼ bol – som beboes af kådner Peter Taysen

1709 Tu 6 a² Peter Nissen Juhler overtager faderens ¼ bol

I forbindelse med reformen i 1716, med nedlæggelsen af 7 halve bol, opleves det derhen - at disse to ¼ bol bliver nedlagt – men genopstår som fire kådnersteder, se artikel:

Fire kådnersteder i Tumbøl – under Grøngrøft.

1636 Tu 6 b Hinrich Hansen – Christen Schmidt

1666-74 Christen Jes Schmidt bolet er wust

1692 Thomas Jessen

1709 Jes Thomsen

Tu. 6 a. Halvbol under Grøngrøft

Nis Ovesen f. , s.a. bolsmand Hans Ovesen og Maren Hans dt i Tråsbøl

Gift før 1684 med Karen

Børn: 1. Jørgen f. 1685, se nedenfor, 2. Dødfødt 1688, 3. Hans f. 1689, 4. Peter f. 1692, død 1696, 5. Nis f. 1695. Familien Nis Ovesen er fraflyttet sognet, men hvorhen vides ikke.

Jørgen Nissen Ovesen søn, f. 1685, død 1763, 78 år i Tumbøl.

Gift 1729 Maren Hans dt fra Felsted. Der er ikke fundet fødte børn

Men hvad sker der med dette halvbol?

Som jeg oplever det iflg. kirkeregnskaber og jordebøger, er halvbolet blevet delt i to kvartbol og overtaget af hhv. Hans Thomsen og Nis Hansen Juhler, se følgende:

Tu. 6 a¹ Kvartbol under Grøngrøft

Hans Thomsen er først fæster af et halvbol under Grøngrøft, se Tu. 5 a.

Iflg. kirkeregnskaber i årene 1695 og 1696, betaler Merreth - Hans Thomsens enke, hhv. 8 og 9 sk. i afgift til kirken.

1690'erne overtager fhv. bolsmand Hans Thomsen kvartbolet og efter hans død hans enke Merreth.

Hans Thomsen f. 1632, død 1693, 61 år i Tumbøl

Gift Margreth eller Merreth f. 1632, død 1706, 74 år i Tumbøl

Børn: 1.

N.B. *Hans Thomsen nævnes højgrevelig foged på Gråsten.*

Hans Thomsen skænkede i 1692 den smukke fontehimmel, der hænger over døbefonten. Ligeledes forærede Hans Thomsen Felsted kirke 2 stk. 52 cm høje malm lystager, med indskriften 1693.

Jordebog 1709: Efter enken Merreths død, står Jørgen Baltzer Mahrenholtz som fæster af et 1/48 plov = 2 kåd = et kvartbol, og som beboes af Grøngrøft kådner Peter Taysen.

Maria Elisabeth Mahrenholtz har ved afgang betalt det skyldige beløb 3 rd 16 sk, eller 2 1/3 mk Courant.

Kådner Hans Thaysen f. 1676, født i Rinkenæs, død 1713, 37 år i Tumbøl

Gift 1700 Cathrin Elisabeth Mahrenholtz, sikkert en datter

Børn: 1. Dødfødt 1701, 2. Anna Lucia f. 1702, g. 1729 Christian Christensen fra Ullerup, g. 2x 1756 kådner

Nis Nicolaisen i Stubbæk skov - førhen kådner i Felstedskov, 3. Gunder f. 1705, død 29.11.1782, g. 1733

Hinrich Hinrichsen Berendsen, 4. Ann Cathrin f. 1708, død 1709, 5. Maria Elisabeth f. 1710.

Tu. 6 a² Kvartbol under Grøngrøft

Iflg. kirkeregnskaber betaler Nis Hans Juhler i årene 1695-96 4. sk til kirken og i 1700-01 1. mk.

Nis Hansen Juhler f. ca. 1627, død 1709, 82 år

Gift Maren f. 1627, død 1698, 71 år

Børn: 1. Elline g. 1698 bolsmand Jacob Nissen i Tumbøl, 2. Anna g. 1698 Peter Laurtzen Lund i Kiding,

senere Tumbøl, 3. Maren g. 1696 Vennich Paulsen, 4. Lisbeth f. 1665, død 1753, 88 år, g. 1704 Jep

Christensen Callesen, se Bøgholmvej 10. 5. Nis f, 6. Peter f. 1675, g. 1701 Lene - Hans Meelskovs dt. se

Tumbøl Bygade 12, 7. Mette g. 1705 i Flensborg.

N.B. Jordebog 1709 efter Nis Hansen Juhlers død, står sønnen Peter Nissen Juhler som fæster af kvartbolet

Som en følge af jordreformen i 1716 bliver disse to kvartbolbol nedlagt og oprettet fire nye kådnersteder.

Se: **Fire kådnersteder i Tumbøl – under Grøngrøft**

Tu. 6 b. Halvbol under Grøngrøft

1674 Ejendommen benævnes halv wust i kirkeregnskab

Thomas Jessen f. 1646, død 1730, 84 år,

Gift Anna f. 1663, død 1717, 54 år,

Børn: 1. Jes Thomsen f. 1683, se nedenfor, 2. Hans f. 1685, g. 1718 Marie Friederica, se nedenfor, 3. Johann f. ?

1707 Jes Thomsen søn, f. ca. 1683, død 1712, 29 år.

Gift 1707 Maren f. ca. 1680, d.a. Rudolph smeds og Trinke i Tumbøl

Børn: 1. Thomas f. 1708, 2. Rudolph 1711, 3. Jes f. 1713.

Jordebog 1709: Gården består af 15 fag beboelseshus, tærskelad, ko- og hestestald, hvortil kom 4 fag lade og 5 fag aftægthushus, som faderen beboede. Besætning var på 4 heste, 1 fæl, 3 køer, 4 får og 1 svin. N.B. der skulle 4 heste til at kunne gøre hoveri. Jes Thomsen har en søn 1 år, og ældre broder der tjener i Rinkenæs.

1713 Enken Maren f. ca. 1680, død 1746, 66 år

Gift 2 x 1713 Jørgen Petersen f. 1683, død 1740, 57 år, s.a. bolsmand Peter Hansen Kaufmann og Maren på bol Ki. 3 b i Kiding

Børn: 1. ukendt 1715, 2. Maren f. 1716, 3. Dødfødt 1719, Jes f. 1725, død 1729, alle født i Tumbøl

1716 Rasmus Rasmussen Truelsen og familie på bol Ki 3.a i Kiding, flytter den 21. juli 1716 til Tumbøl, hvor de overtager Jørgen Petersens halvbol, som var i en meget dårlig stand. Jørgen Petersens stedsøn Thomas Jessen var først blevet spurgt om han ville overtage halvbolet, men han skulle ikke nyde noget.

Familien Rasmus Rasmussen Truelsen flytter derefter til Bovrup, hvor de overtager et halvbol nr. 36.

1718 Hans Thomsen søn, f. 1685, død 1751, 66½ år i Tumbøl som hyreinderst, s.a. Thomas Jessen og Ann i Tumbøl.

N.B. Ved Marie Friederices død 1786, nævnes Hans Thomsen - daværende bau-knecht på Fiskbæk.

Gift 1718 Marie Friederica f. 1696, død 19.07.1786, 89 år i Tumbøl, d.a. grevelig skøttemester Jens Johannsen og Trinke f. Johans dt, (død 1745 i Tumbøl), i Quetrekendam i Fiskbækskov, Adsbøl sogn

Børn: 1. Dødfødt barn 1719, 2. Thomas Hansen f. 1720, se Hellinghøjvej 6, 3. Dødfødt barn 1722, 4. Dødfødt barn 1723, 5. Trinke f. 1724, 6. Anna f. 1727, 7. Jens f. 23.01.1729, 8. Anna Magdalene f. 4.12.1731, død 9.05.1784, 53 år g. inderst Jørgen Jørgensen i Tumbøl i 11½ år, 9. Jes f. 4.07.1734, 10. Jacob f. 1737, 11. Hans f. 16.09.1738, død 19.04.1799 i Svejrup, 60 år, 12. Johannes f. 3.12.1741, død 5.11.1779, 38 år, g. Anne Laurtzes i 5 år på bol Fe. 10a i Felsted.

N.B. Marie Friederica har født 12 børn: 9 sønner og 3 døtre, efterlader ved hendes død i 1786 fire børn.

1731 Jacob Petersen Lassen f. 1695 i Broager, død 29.10.1774, 79 år i Tumbøl, s.a. bolsmand Peter Lassen og Thyre, Bygade 8, Tumbøl

Gift 5.07.1731 Karen f. 1702, død 13.01.1773, 71 år-3 md, d.a. Hans Petersen Hissel og Kiesten i Nørballer

Børn: 1. Peter f. 8.04.1732, 2. Hans f. 15.12.1733, død 27.01.1814, 80 år, se bol Tr. 9 b i Tråsbøl, 3.

Kiesten f. 28.03.1736, g. 1764 Andreas Brodersen se nedenfor, 4. Jacob f. 31.10.1738, se Tornhøjvej 31, Tumbøl.

1764 Andreas Andersen Brodersen (Sv.s.) fra Rinkenæs f. 1736, død 30.05.1811, 75 år hos sønnen Jacob, der er ejer af "Humpstrupgaard" i Humpstrup sogn, Sydtønder amt.

Gift 1764 Kiesten Lassen, f. 28.03.1736, død 7.01.1809, 71 år, i Humpstrup,

Børn: 1. Maria Cathrina f. 3.03.1766, g. 1793, Carl Hinrich Rolfsen i Tumbøl, 2. Jacob f. 14.12.1768, se nedenfor, 3. Anna Christina f. 22.04.1772, g. 1800 Andreas Lorenzen på bol Tr. 4 a i Tråsbøl, 4. Helena f. 1.04.1775, g. Paul Andresen i Krackebøl.

Andreas Brodersen overtager 19.07.1769 afdøde Peter *Petersen* Jensens halvbol på Tumbøl Bygade 12, hvorved hans halvbol øges til et helbol

Peter Petersen Jensen f. 1707, død 21.01.1769, 62 år, s.a. bolsmand *Peter Petersen* Jensen og *Anna, Hellinghøjvej 4, Tumbøl*

Gift 15.06.1736 *Anna Hans enke*, f. 1702, død 1756, 54 år, enke efter afdøde *Hans Petersen Sømand*
Børn: 1. *Peter* f. 1737, død 1751, 13 år, 2. *Hans* f. 2/4 1740, død 1740, 17 dg, 3. *Hans* f. 1741, 4. *Jes* f. 31.07.1743, død 1806, knap 63 år, har tjent, 5. *Anna* f. 12.07.1750, død ?

Gift 2 x 29.10.1756 *Ann Sophie Peters*, d.a. kgl. bolsmand *Peter Hansen Laurtzen* og *Kiesten* i Tråsbøl
Børn: 1. *Anna* f. 15.10.1757, død 1760 2 år, 2. *Peter* f. 24.09.1759, (g. 1800 *Boeld*, enke efter *Nis Christian Nissen*, Stb 3 a. iflg. *Gårde og slægter i Ensted sogn*), 3. *Anna Christina* f. 14.10.1761,

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Neder- og Over Kirkebjerg

1770 Helbolet udflyttes til Tumbøl Søndermark 5. "Degager".

1802 Jacob Brodersen søn, f. 14.12.1768, familien flyttede ca. 1804 til Humptrup, og overtog sine forældres gård, "Humptrupgård" i Humptrup sogn i Sydslesvig

Gift 1802 *Anna Elisabeth Andresen*, d.a. bolsmand *Christen Andresen* og *Helena Outzen* i Gejlå.

1805 *Jørgen Andersen* f. 10.10.1771, død 30.09.1840, 60 år, i Tumbøl, s.a. kådner *Anders Petersen* i Felstedskov og *Kiesten*.

N.B. *Jørgen Andersen* overtog i 1801 sin fars kådnersted i Felstedskov - 1806 *Hans Hansen Bunde*

Gift 15.05.1801 *Marie* eller *Marine* f. 24.07.1771, død 5.06.1825, d.a. *Jes Johannsen Juhler* og *Trinick* i Nørballe

Børn: 1. *Andreas* f. 22.11.1802, se nedenfor, 2. *Jes* f. 2.10.1804, 3. Dødfødt søn 21.12.1806 i Nørballe, 4.

Jørgen f. 14.07.1808, gift på bol nr. 13, Stangled i Varnæs, 5. *Kiestina* f. 2.09.1810, g. 1838 *Lorenz*

Lorenzen, bol Tr. 4a i Tråsbøl, 6. *Johann* f. 17.10.1812, 7. *Trincke* f. 20.11.1814. De 2 yngste børn er født i Felstedskov.

Gift 2x 19.11.1825 *Idgen* f. 1.09.1785, død 19.04.1835, 49 år, d.a. bolsmand *Anders Asmussen Bunde* og *Marine* i Tumbøl.

1840 *Andreas Jørgensen* søn, f. 22.11.1802, død 1.06.1889, 86 år

Gift 30.07.1841 *Anna Margretha Hansen Stensvang* f. 26.08.1819, død 24.04.1889, 69 år, d.a. bolsmand *Hans Hansen Stensvang* og *Gunder Marie* i Tumbøl

Børn: 1. *Jørgen* f. 24.09.1842, se nedenfor, 2. *Hans Peter* f. 6.06.1844, 3. *Maria* f. 14.06.1845, g. 1867 *Hans Hansen (Atzer)* bolsmand i Tråsbøl, 4. *Christina Cathrina* f. 23.12.1847, 5. *Anna Margretha* f. 11.02.1850, 6. *Hans* f. 3.11.1852, 7. *Andreas* f. 8.01.1857, emigreret til Amerika, 8. *Helene* f. 6.02.1860, død 7.01.1866.

Børnene: *Christina Cathrina*, *Hans* og *Andreas* opholder sig i Amerika.

1880 *Jørgen Jørgensen* søn, f. 24.09.1842, død 29.07.1922 i Bov

Gift 2.11.1871 *Botille Hansen* f. 14.09.1838, død 11.07.1926 i Bov, d.a. gdr. *Atzer Hansen* i Tumbøl og *Kirstine* f. *Lorenzen*

Børn: 1. *Anna Margrethe* f. 17.12.1871, 2. *Kiestine Helene* f. 2.10.1875, gift med gæstgiver *Petersen*, som for kort tid siden købte kroen her, bol Tr. 17a og hos hvem svigerforældrene havde aftægt

1902 Aldersrentenyder Friedrich Hansen fra Gråsten

1902 Andreas Atzer Andersen Bunde f. 7.12.1873, død 5.05.1951 i Majbøl, Hørup sogn, s.a. gdr. Andreas Andersen Bunde og Marie Christine i Tumbøl, N.B. *Førhen bolsmand på Tr. 1a i Tråsbøl, - se videre under Tumbøl Søndermark 1.*

1905 Ejendommen brænder 25. maj 1905 og nyopføres

1909 Peter Andreas Kaufmann Nissen f. 4.11.1880 i Sønderborg, død 8.3.1957, 76 år, s.a. Peter Nissen, død 1928, Anna Christine i Sønderborg, død 1922 i Tråsbøl
Gift Margretha Maria f. 17.07.1883, død, d.a. gdr. Jens Jensen i Skodsbøl

Børn: 1. Peter f. 17.08.1909, se nedenfor, 2. Margrethe f. 3.08.1911, 3. Marie f. 9.11.1913, 4. Christine f. 5.04.1916, 5. Clara f. 10.05.1918,

"Degager" Tumbøl Søndermark 5.
Ålborg luftfoto 1948-52

1945 Peter Nissen søn, f. 17.08.1909, død 15.11.1951
Gift 21.06.1935 Cathrine Petree Nicolaysen f. 22.01.1915, død 6.04.2010, d.a. gdr. Andreas Nicolaysen i Tråsbøl og Marie f. Køcks fra Bovrup

Børn: 1. Kathe f. 20.11.1935 i Tumbøl, 2. Tove 7.07.1939, 3. Peter Andreas f. 10.07.1940, 4. Margit f. 27.10.1941, 5. Herdis f. 22.11.1944, 6. Flemming f. 15.03.1946. De første 5 børn er født på Møllevej 25.

1952 Cathrine Petree Nissen driver ejendommen videre med Tage M. Albrechtsen som forpagter.

1963 Tage Martin Albrechtsen f. 13.02.1924, død 2010,
Gift Gerda Marie Lorenzen f. 21.03.1933,
Børn: 1. Randi, 2. Karin, 3. Nis Peter, 4. Lone
Familien flytter og overtager et hus på Møgellosevej 55 i Felsted

Nis Peter Albrechtsen søn, f. 15.10.1961

Gift Margit Jessen f. 1963, d.a. Erik Jessen og Ingerlise Michelsen, Spang, Tumbøl

2003 Nis Peter Albrechtsen sælger ejendommen til Hans Jørgen Staugaard, Kirkebjerg 5. og jorden tillægges Hans Jørgen Staugaards gård, hvorefter bygninger frastykkes sammen med et mindre jordareal. N.B. *Nis Peter Albrechtsen køber Årupgård i Ensted sogn. Nis Peter sælger i 2008 Årupgaard og køber et parcelliststed Varnæsvej 568, Skidenbjerg.*

2020 Simon Bygvrå og Helene Dilling-Hansen overtager bygninger og et areal på 2.1008 ha
Simon Bygvrå overtog sin faders El-installationsvirksomhed i Felsted - men driver den nu herfra.

Tu. 7. Helbøl under Grøngrøft

1613 Peter Foged på helbolet
Helbolet deles i 2 halvbol

1636-66 Tu. 7 a. Peter Jensen

1636-66 Tu. 7 b. Carsten Petersen

1674 Helbolet samlet igen v/ Peter Jensen, bolet er wust

Helbolet deles mellem sønnerne Peter og Hans

1700-09 Tu. 7a Peter Jensen

1700-09 Tu. 7b Hans Petersen Jensen

Tu. 7. Helbol under Grøngrøft

Peter Jensen *Foged* f. 1629, død 1713, 84 år

Gift

Børn: 1. Peter f. 1660, 2. Anna f. ca. 1661, g. 1687 bolsmand Rasmus Laurtzen Bunde i Tumbøl, 3. Hans f. 1662, se nedenfor, 4. Maren f. 1668, g. 1696 Rasmus Jørgensen, bol Tr. 6 b. i Tråsbøl

Gift 2x 1686 Maren - enke efter Rasmus Schmed i Kiding, bol Ki. 4 a.

Tu. 7 a. Halvbol under Grøngrøft

1690'erne Helbolet deles mellem sønnerne Peter og Hans

1692 Peter Jensen søn, f. 1660, død 1734, 77 år. 1709: Født *localt*, 48 år 3. dt. 1. s. 2 år

Gift 1692 Anna Jes dt fra Gåskær

Børn: 1. Caren f. 1693, se nedenfor, 2. Maren f. 1695, 3. Jes f. 1697, 4. Anna f. 1699, 5. Trinke f. 1702, død 9.11.1774, g. Hans Clausen, 2x kådner Nis Nissen, begge i Klipleve sogn, 6. Christine f. 1704, død 1704, 7. Peter P. J. f. 1707, død 1769, se Tumbøl Bygade 12.

1718 Peter Nissen - med tilnavnet Vest, (Sv.s.) f. 1686, død 1758, 72 år, Peter Nissen kom fra Bovrup

Gift 1718 Caren f. 1693, død nov. 1765, 72 år 10 md, d.a. bolsmand Peter Jensen og Anna i Tumbøl

Børn: 1. Dødfødt 1720, 2. Ann Marie f. 1721, 3. Nis f. 1724, se nedenfor, 4. Dødfødt 1729, 5. Peter f. 24.03.1731, død 1732.

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Tordberg og Stensvang, blev liggende på sit grundstykke i landsbyen.

Ca. 1756 Nis Petersen søn, f. 1724, død 22.09.1785, 60 år,

Gift 12.11.1756 Maren fra Bovrup f. ca. 1713, død 13.04.1779, 66 år, d.a. Peter Lautzen i Bovrup og Ann Ingen børn.

Gift 2x 29.10.1779 Kiesten Asmussen f. 1746/47, (g. i knap 6 år), d.a. Asmus Asmussen Iversen og Ann i Varnæs

Børn: 1. Maren f. 24.05.1781, se nedenfor, 2. Asmus f. 5.03.1784, død 28.11.1784

Enken Kiesten f. 1746/47, død 4.06.1809, 66 år,

Gift 20.10.1786 Lorenz Petersen Lassen, f. 27.07.1740, død 16.12.1799, 59 år, s.a. bolsmand Peter Petersen Lassen og Ellen i Tumbøl

Børn: 1. Nis Lorenzen f. 17.04.1788, g. 1819 Trinick Maria Moltzen, parcellist på „Tullesgård“ i Skovbøl.

1809 Jacob Hansen Kier (Sv.s.) f. 10.05.1768, død 13.01.1840, 71 år, s.a. bolsmand Hans Jacobsen

Kier og Ann i Tråsbøl

Gift 10.11.1809 Maren f. 24.05.1781, død 28.08.1861, 80 år

Børn: 1. Anna f. 29.09.1810, se nedenfor,

1820 Ejendommen lå oprindeligt mellem Hellinghøjvej 2 og 4 - men flyttedes i 1820 til dens nuværende adresse, Hellinghøjvej 5.

1833 Claus Petersen Hissel (Sv.s.) f. 15/9 1801, død 2/3 1883, 81 år, s.a. Hans Petersen Hissel i Tumbøl og Gunder f. Clausen

Gift 17.09.1831 Anna f. 29.09.1810, død 15.11.1882, 72 år

Børn: 1. Maria f. 24.08.1832, død 17.04.1839, 2. Gunder Maria f. 23.03.1834, død 8.04.1839, 3. Anna Cathrina f. 31.01.1836, død 25.06.1899, 63 år, ugift, 4. Kiestine f. 4.11.1837, død 11.04.1839, 5. Jacob f. 1.03.1840, g. 1866 i Varnæs kirke Maria Dorthea Nissen Thøisen i Varnæs, 6. Gunder Maria f. 16.07.1842, 7. Botilla f. 8.01.1845, 8. Anna f. 17.02.1847, g. 1889 enkemand Marcus Andresen i Tumbøl, 9. Maria f. 27.09.1849, g. 1882 Marcus Andresen, 10. Hans f. 12.11.1851, død 3.03.1867, 11. Kiesten f. 19.05.1854, død 27.02.1928, ugift, 12. Claus f. 23.08.1857, se nedenfor,

1880 Claus Petersen Hissel søn, f. 23.08.1857, død 20.11.1830, 73 år

Gift 22.10.1885 Anna Margretha f. 2.08.1856, død 2.11.1901, 45 år, d.a. Johan Peter Lassen og Anna Kirstine i Tumbøl

Børn: 1. Claus f. 22.06.1886, se nedenfor, 2. Johan f. 2.09.1888, død 1.03.1901,

1909 Claus Petersen Hissel søn f. 22.06.1886, død 8.01.1938

Gift 14/5 1909 Marie Cathrine f. 1.06.1887, død 7.01.1962, d.a. gådr. Hans Matthiesen og Mette i Tråsbøl

Børn: 1. Claus f. 2.03.1910, se nedenfor, 2. Anna Margrethe f. 19.02.1912 g. 1937 kreaturhandler Heinrich Siegfried Dall, 3. Meta Maria f. 3.11.1923, g. 1944 soldat Johann Friedrich Thomsen, bosat i København.

1937 Claus Petersen Hissel søn f. 2.03.1910, død 21.02.1981

Gift Marie Margrethe Madsen f. 15.05.1912, død 1.02.1999, d.a. gdr. Marius Madsen og Anna Sophie f. Jensen i Bovrup

Børn: 1. Claus Peter f. 18.07.1940, se nedenfor,

2. Marga f. 27.01.1942 g. Jørgen Iver Hansen fra Svejrup -bolsmand i Bovrup - landmand i Kobberholm.

Hellinghøjvej 5

Foto ca. 1910

1970 Claus Peter Hissel f. 18.07.1940

Gift Tove Lyck

Børn: 1. Claus Petersen, 2. Charlotte

1992 Claus Petersen Hissel søn,

Gift Helle f. Jochimsen fra Alnor

Børn: 1. Claus Jacob, 2. Julie Marie, 3. Mads Peter

Tu. 7 b. Halvbøl under Grøngrøft jurisdiktion

1690'erne. Helbolet deles mellem sønnerne Peter og Hans

Hans Petersen Jensen søn, f. 1662, død 1747, 85 år

Gift 1696 Marie Elisabeth f. 1677, død 1747, 70 år, d.a. bolsmand Jens Schmed, bol Ki. 4a i Kiding,

Børn: 1. Jens f. 1700, se nedenfor, 2. Hans f. 1703, død 1705, 3. Anne Marie f. 1705, 4. Hans f. 1708, død 1710, 5. Cathrine f. 1711, g. 1739 bolsmand Atzer Lorenzen, 5. Hans f. 1715, 6. Christen f. 1717,

Jens Hansen søn, f. 1700, død 4.02.1782, 81 år, 6 md,

Gift 1740 Kiesten f. 1709, død 19.12.1789, 80 år, d.a. bolsmand Christen Jessen og Kiesten i Bovrup

Børn: 1. Hans f. 1.06.1742, død 1742, 2. Kiesten f. 9.12.1743, g. 1774 bolsmand Jørgen Hansen *Jensen*, Tumbøl, 3. Peter f. 9.03.1745, død 1754, 9 år, 4. Christen f. 9.05.1747, se nedenfor, 5. Hans f. 14.09.1750, død 1751

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Tordbjerg og Stensvang

1770 Halvbolet bliver liggende på sit oprindelige sted - Hellinghøjvej 4

Christen Jensen søn, f. 9.05.1747, død 23.06.1789, 42 år

Gift ca. 1780 Ingeborg f. ca.1751, død 15.12.1793, 42 år, d.a. Asmus Asmussen i Varnæs og Ann f. Andersen

Børn: 1. Jens f. 12.08.1781, se nedenfor, 2. Anna f. 10.11.1782, g. 1817 Samuel Hammer, 3. Kiesten f. 20.10.1784, 4. Asmus Christensen f. 8.05.1787, død 13.03.1821, 34 år, ugift

Bestyrer: Peter Christensen Igeschau (Egeskov).

Fra 1780 er han bestyrer på ejendommen Assenholmvej 4, og derefter parcellist på Felsted Vestermark 5. Peter Christensen Igeschau f. 1738, død 26.01.1798, 60 år i Tumbøl, s.a. bolsmand Christen Petersen Igeschau og Marie i Kværs

Gift Ellen f. 1743, død dec. 1799, 56 år i Skovbøl hos datteren Marie gift med smed Jørgen Carlsen. Ellen d.a. bolsmand Jørgen Nissen og Kiesten i Kværs, førhen bolsmand i Tumbøl

Børn 1. Marie f. jan. 1770, g. Jørgen Hansen Carlsen, 2. Christina f. 1773 i Kværs, 3. Christen f. 1775 i Kværs, 4. Kiesten f. 1778, død 1778 i Kværs, 5. Jørgen f. 1779 i Rosthorn, Kværs sogn, 6. Kiesten f. 1782 i Felsted. Født 6 børn, efterlader 3 børn 1. Kiesten, 2. Marie, 3. Jørgen

N.B. Skyld- og panteprotokol: Lundtoft Herred 1106: Iflg frikøbte Tumbøl Hufner 1778-1823

1799 Jens Christensen søn, f. 12.08.1781, død 22.09.1839, 58 år,

Gift 19.09.1818 Marie f. 1793, død 21.04.1827, 29½ år, d.a. bolsmand Jørgen Petersen og Kiesten i Bovrup

Børn: 1. Ingeborg Kiestin f. 30.10.1819, død 15.06.1820, 2. Christian f. 14.04.1821, se Møllegade 15, 3. Ingeborg Kiestin f. 31.01.1825, død 10.03.1832.

Gift 2x 5.10.1827 Helene Jensen f. 2.10.1793, død 8.02.1837, d.a. Jens Atzersen og Mette Kiestin i Tumbøl

Børn: 1. Jens f. 25.09.1828, død 24.06.1828, 2. Maria Christina f. 6.11.1830, g. 1856 Peter Festersen Thaysen, Tumbøl, 3. Ingeborg Metta Christina f. 25.09.1834, *Se Tønder, Slogs m.m. III 792*

Gift 3x 16.12.1837 Anna f. 17.01.1798, død 14.07.1881, 83 år, (enke efter Rasmus Jessen på Tumbøl Krat), d.a. bolsmand Peter Petersen Nielsen og Gunder i Bovrup, *formynder for stedsønnen Christian Christensen*

Børn: 1. Lena f. 16.01.1838, g. 1861 Peter Jørgen Clausen, Tvingholm.

1842 Hans Andresen f. 28.03.1800, død 2.02.1889, 88 år, s.a. parcellist Marcus Andresen og Cathrine Marie i Blans

Gift 27.10.1843 Gunder Maria Thomsen, f. 1.09.1813, død 30.03.1858, 44 år, d.a. kongl. bolsmand Lorenz Thomsen i Tumbøl og Helene Hellinghøjvej 6

Børn: 1. Cathrina Maria f. 17.01.1845, 2. Lorenz f. 30.04.1846, død 22.02.1847, 3. Marcus f. 25.07.1848, se nedenfor, 4. Helene f. 9.05.1851, død 12.05.1853, 5. Helene f. 5.06.1853, g. 1887 Jes Nissen Hansen, Drejbjergvej 12, Bjergskov, 6. Lorenz Peter f. 30.05.1855, død 13.11.1855, 7. Maria f. 15.10.1856, g. 1889 Johan Peter Petersen, Assenholmvej 11, Klipleve sogn

Gift 2x 10.12.1858 Maren Griesberg, f. 16.05.1819, død 20.11.1888, d.a. bolsmand Frederik Johannsen i Holm og Margrethe Greisberg

1876 Marcus Andresen søn, f. 25.07.1848, død 10.12.1914, 66 år

Gift 18.10.1882 Maria f. 27/9 1849, død 14.02.1885, 35 år, d.a. hufner Claus Petersen Hissel i Tumbøl

Børn: 1. Hans f. 6.01.1884, 2. Maren f. 6.02.1885, g. 1909 parc. Hans Hansen Jahnsen, Bøgholmvej 3.

Gift 2x 19.06.1889 Anna Petersen Hissel f. 17.02.1847, død 25.05.1916, d.a. hufner Claus Petersen Hissel

Børn: 1. Claus f. 16.04.1890, faldt 22.08.1915 som tysk soldat i 1. verdenskrig v/ Iserlohn, 2. Marcus f. 29.12.1892, død 06.03.1893.

1911 Hans Andresen søn, f. 6.01.1884, død 10.09.1969

Gift 26.05.1911 Marie Marcussen f. 15.09.1889, død 16.03.1972

Børn: 1. Marie Kjestine f. 27.05.1912, g. 1942 bagersvend Christian Petersen fra Avnbøl, 2. Markus f. 6.08.1914, se nedenfor, 3. Anna Hansine f. 26.05.1924, g. 1947 Jens Jensen fra Tråsbøl

Hellinghøjvej 4

Foto 1930'erne

1938 Markus Andresen søn, f. 6.08.1914, død 25.01.1987

Gift 1.10.1943 Anna Iversen f. 8.06.1914 i Stenderup v/ Toftlund, død 13.12.1995

Børn: 1. Hans Christian f. 1.09.1944, 2. Kirsten Margrethe f. 26.09.1945,

Ejendommen nedlægges og jorden fordeles mellem Hellinghøjvej 5 og 6.

Bygninger samt et mindre areal 1.64,64 ha på matrikel 8. Tumbøl – frasælges til:

1990 Ivan Meisner, Byggetekniker

2006 Bjarne Jespersen

Tu. 8. Helbøl under Grøngrøft jurisdiktion

1613 Tu. 8. Frantz Bundtsen

1636 Frantz Bundtsen - Friedrich Ahlefeldt, Søgård

1666 Friedrich Ahlefeldt, Søgård Bolet er halvt wust

1674 Frantz Ahlefeldt, Søgård Bolet er wust

Helbolet deles i sidste halvdel af 1600-tallet

1692 Tu. 8a Hans Petersen Schmidt Møllegade 15

1692 Tu. 8b Peter Rossen Møllegade 2

Tu. 8 a. Halvbøl under Grøngrøft

1689 Hans Petersen Schmed

Hans Petersen Schmidt f. 1661, død 1715 i Tråsbøl, 54 år, s.a. Peter Schmed, bol Ki. 1 a.

Gift 1688 Anna f. 1667, død 1690, 23 år, i Tumbøl, d.a. Peter Hansen Hessel, bol Nø. 2 b i Nørballer.

Gift 2x 10.03.1693 Maren f., enke efter bolsmand Marquard Rossen Paasch, bol Tr. 6a i Tråsbøl

Børn: 1. Peter f. 1694 i Tråsbøl, død 1704 i Tumbøl, 2. Peter f. 1704, død 1705, 3. Peter f. 1705, 4.

Margreth 1706, 5. Anna Marie f. 1709. Børn 2-5 er født i Tumbøl iflg. kirkebøger.

1693 Hans Petersen Schmed er bestyrer af Marens afdøde mands halvbøl Tr. 6 a. i Tråsbøl.

1695-96 nævnes Jes Jessen på halvbolet

1709 nævnes Nis Wollesen på halvbolet

N.B. Iflg. jordebog 1709: Nis Wollesen 60 år født i Varnæs, har 4 børn, deraf 2 sønner, ældste søn 20 år, har boet på halvbolet i 10 år - og som er i god stand.

1712 Halvbolet i Tråsbøl Tr. 6a overtages nu af Rasmus Marquardsen s.a. Marquard Rossen Paasch og Maren, hvorefter og familien Hans Petersen Smed flytter tilbage til halvbolet i Tumbøl.

1716 Hans Petersen Schmeds halvbol nedlægges

Tu. 8 b. Halvbol under Grøngrøft

1692. nævnes Peter Rossen

Peter Petersen Rossen jun. f. 1662, død 1706, 44 år,

Gift 1694 Birthe f. ..., d, d.a. Christen Jørgensen, bol 16a i Tumbøl

Børn: 1. Peter f. 1695, se nedenfor, 2. Christen f. 1697, død 1698, 3. Christen f. / død 1699, 4. Dødfødt

1702, 5. Jørgen f. 1703, se bol Fe. 4 b i Felsted, 6. Hans f. 1705, død 1732, 27 år,

N.B. Enken Birthe får besked om - at hun må forandre sig, hvis hun vil blive ved gården

ca. 1721 Peter Petersen Rossen søn, f. 1695, død 1733, 37 år

Gift 1721 Mette f. 1695, død 1737, 38 år, d.a. Jes dt fra Varnæs

Børn: 1. Birthe f. 1722, død 1726, 4 år, 2. Cathrin f. 1724, 3. Peter f. 1727, død 1747, 19 år, 4. Jes f. 1731, g. 1786 i Varnæs kirke m. Anna, d.a. hufner Nis Hansen og Maren i Varnæs

1733 Jes Jessen (Sv.s.), f. 1707, død. 26.12.1778, 71 år -12 dg, s.a. bolsmand Jes Jepsen og Caren Michelsen, bol Nø.7b i Nørballe.

Gift 6.08.1732 Ann Maleen Hansen fra Skovbøl f. 1702, død 6.08.1785, 83 år, d.a. kådner Hans (Johansen) Møller og Ingeborg i Skovbøl

Børn: 1. Karen f. 12.09.1739, død 1816, g. 1765 kgl, bolsmand Hans Nissen Jessen Laxfanger i Tumbøl, 2. Jes f. 23.09.1741, se nedenfor, 3. Ingeborg f. 24.05.1744, død 12.07.1778, g. 1774 Peter Michelsen, bol Tr. 7 a i Tråsbøl

Tu 8 b. Halvbol under Skovbølgård jurisdiktion

1770 Ved udskiftningen/udflytningen fik ejendommen tildelt sine arealer i Lille Nørremark.

1770 Ejendommen udflyttedes til den nye adresse, Møllegade 2

1774 Jes Jessen søn, f. 23.09.1741, død 23.12.1817, 77 år

Gift 20.10.1774 Maren/Marine f. 16.03.1753, død 8.08.1818, 65 år, d.a. Michel Petersen Gott i Tråsbøl og Synneth på bol Tr. 7 a i Tråsbøl

Børn: 1. Jes f. 17.10.1775, se nedenfor, 2. Peter f. 27.11.1777, død 4.07.1791, 13 år, 3. Hans f. 20.02.1781, g. 1814 Cathrina Maria Jacobsen fra Bovrup, 4. Ann Marie f. 22.03.1788, g. i Bjerndrup, 5. Jørgen f. 22.03.1788, g. 1819 Maren Carstensen i Felsted, 6. Synneth Cathrina f. 22.06.1790,

1800 Jes Jessen søn, f. 17.10.1775, død 9.02.1846, 70 år

Gift 13.11.1812 Anna Maria født i Sdr. Hostrup, død 14.06.1828, 39 år, d.a. Jacob Petersen Lassen og Ellin i Tumbøl

Børn: 1 Jes f. 21.04.1814, se nedenfor, 2. Marie f. 21.04.1816, g. 1840 gdr. og enkemand Hans Jørgen Petersen i Tråsbøl, 3. Jacob f. 15.12.1818, g. 1843 Anna Maria Lorenzen f. 1823 i Tråsbøl, bosat i Aastrup, 1853 parcellist Drejbjergvej, Bjergskov. Familien emigrerede til USA i 1889. 4. Hans Peter f. 9.03.1821, g. 1855 i Varnæs med enken Marie Dorthea Kaufmann f. Petersen, 5. Ellen Marie f. 19.06.1825, død 9.09.1833, 8 år

Gift 2x 24.10.1829 Anne Catharin Atzer f. 20.07.1792, død 5.07.1849, 57 år, d.a. bolsmand Hans Atzersen og Maren i Tumbøl, ingen børn.

1836 Jes Jessen søn, f. 21.04.1814, død 12.09.1892, 78 år

Gift 2.07.1836 Ellen Marie f. 3.03.1814, død 12.02.1886, 81 år, d.a. Asmus Jørgensen og Botilla på Felstedmark

Børn: 1. Anna Maria f. 19.09.1836, g. 1870 Andreas Friedrich Jensen i Achtrup, Sydslesvig, 2. Anna Cathrina f. 12.02.1843, g. 1873 enkemand, snedkermester Thomas Hansen i Flensborg, 3. Asmus f. 21.01.1845, 4. Ellen Marie f. 14.02.1847, 5. Hans Peter f. 11.04.1849, død 20.03.1903, parcellist på Felstedmark, 6. Maria f. 20.07.1851, 7. Christine Marie f. 30.11.1853, 8. Mette Marie Dorothea f. 20.12.1856, g. 1887 landmand Mads Andersen Bojsen, Farup v/Ribe.

Jes Jessen søn, f. 25.09.1838, død 24.05.1904, 15.12.1911, 73 år, kirkeværge

Gift 10.05.1867 Anna Birgitta f. 4.09.1839, død 15.04.1905, 65 år, d.a. Hans Peter Petersen og Anna Maria i Klipleve

Børn: 1. Anna Maria f. 14.05.1869, g. Chresten Hansen fra Majbøl, se N.B., 2. Anna Botilla f. 1.02.1872, g. 1911 graver Peter Petersen i Felsted, 3. Anna Jessine f. 21.04.1876, se nedenfor, 4. Jes f.

18.09.1878, se nedenfor, 5. Jes Jessen søn, f. 18.09.1878, død 24.05.1904,

N.B. *"Historen om et flag": Historisk Årbog for Felsted sogn 2006 s. 23-25.*

1905 Jørgen Frerksen Johansen (Sv.s.) f. 8.03.1879, død 2.02.1961 i Felsted, s.a. gårdejer Hinrich Johansen og Cathrina f. Jepsen Schmidt i Skovbøl

Gift 12.07.1904 Anna Jessine f. 22.04.1876, død 1.08.1931

Børn: 1. Jes f. 27.09.1904, g. 1931 Hedvig Elfrida Johanna f. 19.02.1907 i Loholt, Elsmshorn, Jordemoder i Svejrup), 2. Jørgen Henrik f. 11.04.1908, se nedenfor, 3. Jørgen Frerksen f. 6.06.1909, brugsuddeler i Sønderløse på Fyn. N.B. *"Jordemødre"*, se *Historisk Årbog for Felsted sogn 2010 s. 7-15.*

1932 Jørgen Henrik Johannsen søn, f. 11.04.1908,

Gift Petra Widding fra Skrydstrup, fraskilt 1946.

Ingen børn. De havde en adoptivdatter: Karla Johansen, bosat i Aabenraa.

Gift 2x Dora Ida Kathrina Callesen f. 7.05.1924, d.a. bankdirektør Niels Marius Hørlyck og Ingeborg Bothilde i Løgumkloster. Ingen børn

N.B. *"Erindringer fra min barndom i Tumbøl 1911-22"*.
Historisk Årbog for Felsted sogn 2006 s. 44-51:

1940 Forpagter: Peter Andresen Petersen, uddannet på Korint landbrugsskole.

1946 Peter Andresen Petersen f. 29.04.1916, s.a. gdr. Peter Andresen Petersen og Anne Marie Margrethe f. Kryhlmann, Langdel, Ulkebøl

Gift 29.04.1941 Anne Marie f. Gregersen, f. 24.02.1917, d.a. forpagter Henrik Gregersen i Vollerup, Als

Børn: 1. Kirsten f. 18.06.1944, g. Peter Johanning fra Tråsbøl og bosat i Stubbæk, 2. Birte f. 22.07.1945, 3. Rita f. 8.05.1947

N.B. *Max Madsen Greve solgte deres parcellist ejendom beliggende ved den gamle kommunevej, der gik fra Sønderborgvej til Møllegade/ Blæsbjergvej. Ejendommen lå i Tumbøl ejerlav og solgt med tilliggende arealer til*

Tumbøl Møllegade 2

Foto ca. 1930

KFUM-spejderne Felsted Gruppe overtog staldbygninger, og ombyggede bygningerne til spejder lokaler, der nu blev kaldt "Spejdgården". Spejdgården fik ikke lang levetid her, idet efterspørgslen på byggegrunde var stor i Felsted. Lundtoft kommune der udstykkede derefter et nyt boligområde ved Møgellosevej: Højtoften, Havretoften og Kløvertøften, og der gik ikke lang tid før alle byggegrunde var solgt og bebygget med nye enfamiliehuse.

Spejderne indgik som følge heraf en aftale med Lundtoft kommune at opføre et nyt spejderhus på Tornhøjvej, hvor kommunen stod som ejer af en af Tumbøl skoles tidligere læreres køkkenhaver. Her blev et nyt spejderhus på 100 m2 opført, ejet og betalt af kommunen og stillet til fri rådighed for det lokale spejderarbejde.

Historisk Årbog for Felsted sogn 2018 s. 75-89: Et bolsparcelliststed på Tumbøl mark

1972 Max Madsen Greve overtager ejendommen Tumbøl Møllegade 2

Max Madsen Greve f. 7.12.1932, død 2016

Gift 4.04.1959 i V. Sottrup kirke Anne Cecilie f. 12.10.1938, d.a. husmand Hans Clausen og Margrethe i Ø. Sottrup.

Børn: 1. Hans Christian 1959, 2. Merete 1960, 3. Erik 1963.-2013, 4. Peter 1968,

1993 Hans Christian Madsen Greve søn, f. 1959, død 2020

Gift Marianne, d.a. Boi Griesen og Christha f. Jessen, bol Nø. 3a i Nørballe

Børn: 1. Mette f. 1993, 2. Søren f. 1997

Ejendommen nedlægges og det meste af jorden frasælges. Tilbage er der i 2017 et stuehus, avlsbygninger samt et jordareal på i alt 3.40.17 ha

2019 Simon Greve Friis søn, f. 1997,

Gift 2020 Mette Greve Friis fra Gråsten

Børn: Frederike

Tu. 9. Kongeligt - Fyrsteligt helbol

1543 Tu 9 nævnes Mattis Kudemann på helbolet

Helbolet deles mellem brødrene Peter Matthiesen og Nis Mathiesen

Helbolet samles igen

1610-28 Tu. 9. nævnes Matthias Petersen

1636-92 nævnes Peter Matthiesen

Peter Matthiesen nævnes 1631-1674 på helbolet

Gift

Børn: 1. Karen f. 1634, død 1705, 71 år, 2. Peter f. 1639, se nedenfor, 2. Mathias f. 1646, død 1719, 73 år,

Ca. 1670 Peter Petersen Mathiesen søn, f. ca. 1639, død 1712, 73 år

Gift Maren f. ca. 1642, død 1736, 94 år

Børn: 1. Mette f. ca. 1670, g. Grøngrøft bolsmand Hans Christensen i Tumbøl, 2. Matties f. 1672, død 1720, 48 år, se nedenfor, 3. Peter f. ca. 1674, se nedenfor, 4. Jørgen f. 1676, død 1732, 56 år, ugift, 5.

Maren f. 1677, død 1762, 72 år, se nedenfor, 6. Jes f. 1685, se nedenfor, 7. Laurtz f. 1689, 8. Nis f. 1693,

N.B. Maren, en datter, f. 1672, død 1762, 72 år, 1705 føder et uægte datter Boeld, fader: Peter - Jørgen Petersen degns søn i Nørballe, 1714 en uægte datter Ann Mari, fader: Claus Johansen på Assenholm, 1715 en uægte søn Claus, fader: Claus Johansen på Assenholm. Claus g. 1738 Ingeborg f. 1717, d.a. bolsmand

Hans Christensen i Tumbøl føder 6 børn, efterl. Hans og Mette. Claus Matthiesen overtager et inderste hus på Tumbøl Søndermark 2, af kongl. bolsmand Peter Petersen Beck.

Matties Petersen f. 1672, død 1720, 48 år i Tumbøl,

Gift 1715 Maren - Christen Hinrichs dt. i Felsted

Børn: Elsabe f. 1716, g. 1751 skrædder Mathias Zander i Skovbøl

Jes Peter Mathiesens søn, kgl. kådner på Tumbøl Søndermark 2

Jes Peter Mathiesens søn, f. 1685, død 1765, 80 år, s.a. kgl. bolsmand Peter Matthiesen og Maren i Tumbøl

Gift 1710 Ingeborg f. 1675, død 1729, 54 år, d.a. Jes Petersen i Varnæs

Børn: 1. Maren f. 1712, g. 5.02.1733 jurat Jes Jørgensen fra Varnæs, 2. Jes Matthiesen f. 1714, kådner på Tumbøl Søndermark 2, (et kåd som han har overtaget efter Claus Matthiesen), g. 1766 Sophie Cathrina Solmer, fra Felstedskov, g. 2x 1776 Christen Boysen, 3. Anna f. 1717, g. 1738 bolsmand Christen Petersen Hoy i Tråsbøl

Ca. 1707 Peter (Petersen) Matthiesen f. 1674, død 1728, 54 år. Han kørte med hest og vogn til Aabenraa men kom ikke levende hjem. Hestene løb løbsk i byen, hvorved han faldt af vognen og blev dræbt.

Gift 1707 Anna Anders Hansens dt. fra Varnæs f. 1685, død 1729, 44 år

Børn: 1. Maren f. 1708, g. 1731 kongl. bolsmand Peter Hansen Laurtzen Tr. 2.b i Tråsbøl, 2. Ann Marie f. 1709, død 1710, 3. Anna Marie f. 1710, se nedenfor, 4. Anna f. 1711, 5. Mette f. 1713, død 1736, 6. Peter f. 17.10.1714, død 1715, 7. Dødfødt 1717, 8. Dødfødt 1718, 9. Dødfødt 16.03.1721, 10. Anna f. 1722, 11. Dødfødt søn 1726. De fik i alt 11 børn, heraf 5 dødfødte.

Ca. 1731 Peter Petersen Beck (Sv.s.) f. ca. 1705, død 30.09.1774, 69 år, s.a. bolsmand Peter Jessen Beck og Maren, Blåkrogvej 13 i Varnæs

Gift 1731 Ann Marie f. 1710, død 31.07.1774, 64 år

Børn: 1. Maren f. 24.10.1731, se nedenfor, 2. Peter f. 19.09.1733, død 1784, 51 år, g. 1767 i Kværs med Ellen, d.a. Anders Peter Post dt, kådner i Ladegårdskov, 3. Jes f. 13.10.1735, 4. Hans f. 31.01.1740, død 1740, 5. Ann f. 3.03.1742, død 1745, 2 år, Anna Maria f. 4.01.1748,

1758 Jes Nissen Beck (Sv.s.) f. 1721, død 23.09.1786, 69 år, s.a. kongl. bolsmand Nis Jessen (Hansen) i Tumbøl og Anna f. Hansen, Hellinghøjvej 1 i Tumbøl

Gift 17.11.1758 Maren Petersen Beck, f. 24.10.1731, død 14.06.1813 hos bolsmand Lorenz Thomsen

Børn: 1. Nis f. 22.08.1759, død 1759, 2. Anna Maria f. 6.03.1761, g. med en tømrer i Aabenraa, 3. Anna 22.09.1762, g. Sønnick Ludewig Petersen på Kværs Ladegård, 4. Gundert Maria f. 13.06.1764, g. i Aabenraa, 5. Peter 19.09.1765, død ..., 6. Maren f. 4.05.1764, 7. Christine Brigitte f. 7.07.1769, g. 1793 Peter Hansen Autzen, Kidingmark, 8. Ann Trinicke f. 25.12.1770, g. Claus Jessen, Aabenraa, 9. Nis f. 2.02.1773, død, 10. Anne Gretchen f. 1.01.1775, g. 1795 Asmus Christensen Dall fra Snogbæk, (husejer på Blæsbjergvej i Tumbøl).

Jes Nissen Beck formåede ikke at holde på hele gården og måtte derfor afstå en del - men det gik heller ikke. Jes Nissen: Bibog 9258.

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Stensvang.

N.B. I Konfirmationsregister er Jes Nissen i 1778 nævnt som aftægtsmand, og i 1786 som husmand.

1775 Peter Johannsen Schmidt beskrives i kirkebøger som bolsmand og smed

Peter Johannsen Schmidt, f. 13.12.1747, død 22.09.1821, 77 år på Fovsletmark i Ødis sogn - nævnt Peter Petersen Schmidt, parcellist på Fovslet mark, s.a. smed Johan Petersen og Margreth i Smøl, Broager sogn.

Gift 1.11.1775 Ann Marie Hansen Hønsnap f. 6.02.1751, død 10.03.1826, 76 år i Fovslet, d.a. kgl. bolsmand Hans Nissen Hønsnap og Ann i Slyngsten.

Børn: 1. Ann Cathrine f. 21.08.1776, g. Jens Jacobsen i Ullerup, 2. Johan f. 14.03.1778, død 13.04.1780, 3. Ann Margreth f. 5.01.1781, g. Hans Andersen parcellist på Fovsletmark, 4. Anna f. 9.03.1784, død 26.02.1788 på Blansgård.

Familien flytter til Blans, hvor han er forpagter/pensionær af Blansgård i Ullerup sogn.

Børn født i Ullerup sogn: 1. Johann f. 15.07.1786, gårdmand i Ødis, g. Kirsten Dall - Mads Petersens enke, 2. Hans Peter Schmidt f. 29.04.1789, parcellist på Fovsletmark, gift 29.05.1825 (hus copulation) med Ane Marie Jacobsen, d.a. gdr. Jens Jacobsen og hustru Ann Cathrine f. Schmidt i Ullerup, Derefter er Peter Schmidt nævnt som forpagter af Kelstrupgård i Holbøl sogn i en årrække, hvorefter familien flytter til Ødis sogn, hvor han er parcellist på Fovsletmark.

1786 Enken Maren Petersen Beck står iflg. Tønderhus Skyld-og panteprotokol, som ejer af stedet. Maren Petersen Beck, f. 24.10.1731, død 14.06.1813 hos bolsmand Lorenz Thomsen.

1788 Lorenz Thomsen overtager helbolet

Lorenz Thomsen søn, f. 9.12.1755, død 27.04.1838, 82½ år, s.a. kådner- murer og bolsmand Thomas Hansen og Gunder i Tumbøl

Gift 24.10.1783 Marine Friedrichsen f. 29.05.1753, død 31.07.1810, d.a. gdr. Friedrich Johannsen og Anna Dorothea i Skovbøl

Børn: 1. Ann Dorthea f. 4.09.1791, død 20.02.1808, 2. Gunder f. 9.05.1788, død 25.09.1793

Testamente: se TT01 1784-1838. 363-371, RAA

Gift 2x 7.12.1810 (hjemmevielse på gården) med Helena Christophersen f. 2.01.1782, død 19.09.1836, 54 år, d.a. bolsmand Christopher Paulsen og Marie i Tumbøl.

Børn: 1. Marie Dorthe f. 6.03.1812, g. 1844 Hans Christian Festersen, Bygbjergvej 10, 2. Gunder Marie f. 1.09.1813, død 20.10.1899 i Bovrup, g. 1843 Hans Andresen bolsmand, Hellinghøjvej 4, 3. Helene f. 16.01.1816, g. 1839 kådner Andreas Matzen i Felstedskov, 4. Anna Maria f. 15.01.1819, g. 1845 snedker Hans Chr. Hansen, 5. Lorenz f. 5.02.1823, se nedenfor.

1830 Bestyrer: Jens Christian Christiansen, Rørkær (Rohrkier)

1837 Lorenz Thomsen søn, f. 5.02.1823, død 14.4.1900, 77 år i Tumbøl

Gift 27.09.1844 Anna Maria Festersen f. 21.03.1819, død 1907, 87 år, d.a. bolsmand Jørgen Festersen i Felsted og Sille Marie f. Jørgensen

Børn: 1. Lorenz f. 11.07.1845, se nedenfor, 2. Silla Maria f. 18.01.1847, død 26.04.1847, 3. Jørgen Thomsen f. 5.03.1848, død 16.04.1848, 4. Silla Maria f. 21.02.1850, g. 30.10.1888 enkemand Hans Johannsen, kådner på Søgårdsmark, 5. Jørgen f. 21.02.1851, død 6. Hans Thomsen f. 12.02.1854, hufner i Bovrup, g. 3.10.1884 Cathrina Maria Agerley, g. 2x 13.08.1886 i Varnæs Kirke med enken Anna Cathrina Dreyer f. Christensen (Beck), f. 2.11.1848 i Blans, 6. Peter f. 6.11.1855, død 9.12.1855, 7. Thomas f. 9.03.1857, 8. Peter f. 7.10.1859, død 29.01.1867

1853 flyttes helbolet ud til den nuværende adresse Hellinghøjvej 6

1885 Lorenz Thomsen søn, f. 11.7.1845, død 17.9.1909, 63 år i Nørballe

Gift 17.06.1886 Maria Festersen f. 29.5.1848, død 8.03.1923, 74 år, d.a. gdr. Hans Christian Festersen og Maria Dorothea f. Thomsen på Felstedmark. Ingen børn.

1908 Hans Christian Jørgensen Staugaard f. 3.04.1883, død 16.07.1964, s.a. gdr. Hans Jørgensen Staugaard og Helene Festersen, Fe. 9 b, og førhen på bestyrer på gården "Pugholm" i Kværs sogn.

Gift 1908 Anna Maria Hansen Møller f. 20.11.1884, død 11/1.1962, d.a. møller Andreas Hansen Møller og Maren Bunde på Krusmølle

Børn: 1. Hans Jørgensen Staugaard f. 7.05.1909, se nedenfor, 2. Andreas Alfred Jørgensen Staugaard f. 3.08.1911, g. 1939 Martha Christine Dorthea Johansen, 3. Lorenz Peter Jørgensen Staugaard f. 11.01.1913
4. Hans Christian Jørgensen Staugaard f. 5.01.1915, 5. Frederik Jørgensen Staugaard f. 28.10.1916, død 1917, 6. Mary Helene Jørgensen Staugaard f. 6.02.1919, død 4.11.2012 i V. Sottrup, g. 1941 stud. med. Hans Knudsen, 7. Anne Astrid Jørgensen Staugaard f. 10.08.1923, g. 1947 Karl M. Johansen, bol Fe. 4 b.

Hellinghøjvej 6

Foto 1999 A.A.

1943 Hans Jørgensen Staugaard søn, f. 7.05.1909, død 26.10.1976.

Gift 7.05.1935 i Bjoldrup kirke med Asmine Henriette Johannsen f. 9.12.1912, død 26.01.1994

Børn: 1. Hans Christian f. 1936 på Pugholm, se nedenfor, 2. Anne Marie f. 20.07.1937 på Pugholm, Kværs, g. Thorvald Walsted på Felsbækmølle.

Hans Jørgensen Staugaard - førhen ejer af Pugholm i Kværs sogn. Sognefoged under Gråsten Politikreds.

1978 Hans Christian Staugaard f. 24.02.1936, død 2003 i Kolding. Agronom, ejer af Harmonien i Nordborg – overtog ejendommen i Tumbøl og flyttede i 1992 til Kolding

Gift Tove f. Lund fra Nordborg

Børn: 1. Susanne f. 1961

Gift 2x 1991 i Gråsten slotskirke med Inge-Marie Staugaard f. Knudsen

1992 Claus Matthiesen, s.a. Jørgen Mathiesen og Bodil Mathiesen f. Staugaard i Tumbøl

2003 Claus Petersen Hissel, gårdejer på Hellinghøjvej 5, overtager ejendommen og sammenlægger med sin ejendom, Hellinghøjvej 5. Avlsbygninger på nær en nyere svinestald nedbrydes. Stuehuset anvendes nu som lejebolig.

Tu 10. Halvbol under Grøngrøft

1613 Tu. 10 nævnes Tøge Neelsen
1636-74 nævnes Johan Schmidt 1666 wust
1692 Asmus Jensen Jafrer
1762 nævnes Peter Nissen – Øst

Asmus Jensen Jafrer iflg. jordebog 1709: *født localt, 38 år, 6 børn: 3. dt. 3. s. ældste 26 år*
Rasmus el. Asmus Jensen Jafrer f. ca. 1658, død 1731, 73 år, s.a. bolsmand Jens Jafrer og Abel i Tumbøl
Gift 1x ?

Børn: Asmus f. 1682, g. 1716 Elline, enke efter bolsmand Christen Hansen, bol Tu. 19

Gift 2x 1685 Boeld f. ca. 1662, død 1697, 35 år, d.a. bolsmand Hans Ovesen og Maren Hans dt. i Tråsbøl

Børn: 1. Anne f. 1688, død ..., 2. Anna f. 1693,

Gift 3x 1698 Anna f. 1663, død 1733, 70 år, d.a. bolsmand Jes Thomsen i Tumbøl

Børn: 1. Hans f. 1699, 2. Boeld f. 1702, se nedenfor, 3. Gunder f. 1706

1722 Søren Petersen f. 1689, død 1752, 63 år, s.a. ¼ bolsmand Peter Sørensen og Gertrud i Felsted.

Gift 1722 Boeld f. 1702, død 24.01.1777, 77 år -2 md, d.a. Asmus Jensen Jafrer og Anna i Tumbøl

Børn: 1. Anna f. 1724, 2. Anna Marie f. 1727, død 5.03.1777, ugift, 3. Boeld f. 1732, død 1734, 4. Kirsten f. 1734, død, 5. Boeld f. 1735, død 19.03.1771, ugift, 6. Peter Sørensen *Petersen* f. 1.01.1735, g. 1765 Birret, bosat i Bovrup, 7. Margrethe f. 1.07.1740.

N.B. *Søren Petersen havde et ¼ bol beliggende på østsiden af Gråstenvej i Felsted. I 1722 overtog han svigerforældrenes ½ bol i Tumbøl.*

Den 14. maj 1740 fandt en udsættelsesforretning sted på Søren Petersens gård i Tumbøl. For kancelliråddinde Paulsen på Grøngrøft var mødt hendes broder Hans Adolph Paulsen og gårdens forvalter Claus Christensen Schmidt. Tilsagt var foruden Johan Timmermann og Jørgen Petersen. Endelig havde Søren Petersen fået pålæg om at indbyde sine kreditorer for i det tilfælde, at der skulle blive noget tilovers til dem, når godsherskabets krav og de resterende kongelige skatter var dækket. En opgørelse over inventaret var hurtigt overstået, og sluttede med en et beløb på inventar på 30 rd. og 29 sk. Hermed var forretningen sluttet. Da der ikke var det beslag som Søren Petersen havde modtaget sammen med gården, var til stede, for slet ikke at tale om penge til dækning af skatterestancer, fik de mødte kreditorer besked om, at der for dem var "nichts zu hoffen".

Søren Petersen måtte afstå ejendommen til Peter Nissen, hvorefter familien flytter til Bovrup, Varnæsvej 709.

1740 Peter Nissen (Øst) f. 10 p.t. 1708, død 24.07.1797, 90 år, s.a. bolsmand Nis Rasmussen Degn og Ellen Christens i Tumbøl

Gift 28.01.1741 Margreth Petersen i 42 år f. 1704, død 15.11.1782, 78 år, d.a. kgl. bolsmand Hans Petersen i Tumbøl, (Sønderborgevej 161)

Børn: 1. Ellen f. 15.07.1745, se nedenfor,

N.B. *I 1762 blev halvbolet frikøbt for hoveri på Ladegård, og derfor var ejendommen ikke en del af processen mod herremanden på Ladegård.*

Johannes Petersen f. 1724, død 28.03.1809, 85½ år, s.a. gdr. Peter Jørgensen og Sille i Smøl
Gift 25.07.1766 Ellen f. 15.07.1745, død.1.02.1801, 55 ½ år,
Ingen børn

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Neder Slyngsten samt toft og land i Møballe.

1770 Halvbolet udflyttes til Bøgholmvej 8.

1794 Nicolay Petersen f. 1769, død 20.09.1836, 67½ år, s.a. Friedrich Anthon og Kiesten fra Sdr. Ønlev, Hjordkær sogn

Gift 1796 Kiestin Maria Nissen, f. 14.07.1773, død 16.03.1849, 75 år, d.a. bolsmand Christen Rasmussen Egeskov, kaldet Nissen, og Marie f. Jørgensen Igeschau i Kværs

Børn: 1. Ellen f. 1797, g. 1820 i Kværs med pagter på Ladegård Asmus Hansen, senere hufner i Kehlet, 2. Marie Kiestin f. 1799, død 1815, 3. Christian f. 1801, død 1815, 4. Friedrich Petersen f. 1804, død 1815, 5. Johannes f. 1804, død 1815. 6. Silla Margretha f. 1808, død 1815, 7. Johannes f. 1811, død 1815, 8. Christian Friedrich f. 18.12.1815, se nedenfor, (*fem børn døde i 1815*)

1836 Christian Friedrich Petersen ejer af et halvt bol, et teglbrænderi, og 6 tdr. land på Skovbølmark. Christian Friederich Petersen f. 18.12.1815, død 15.12.1894, 79 år.

Gift 19.11.1836 Kiestin Marie Hansen, f. 29.05.1816, død 8.09.1865, 49 år, d.a. Hufner Nis Hansen og Marie Lisbeth f. Hansen i Tumbøl

Børn: 1. Nicolay f. 19.05.1838, 2. Nis f. 29.05.1840, 3. Kjestine Maria f. 10.12.1842, g. 1871 Peter Chr. Bachmann i Uge, 4. Elise f. 24.05.1844, død 21.09.1865, 21 år, 5. Johannes f. 26.04.1847, 6. Eline Catharine f. 4.05.1851, g. 1894 Peter Petersen fra Hørup sogn, 7. Cecilie f. 19.08.1854.

N.B. 1866 sælger han sin toft i Tumbøl by, Blæsbjergvej 1 til snedker Christian Hansen Familien flytter og overtager parcelliststedet på Tumbøl Bygade 25, hvorfra han desuden driver kro.

1867 Johannes Hinrich Wilhelm Staugaard f. 12.08.1842, død 27.04.1870, s.a. Jens Petersen Staugaard og Emma Frederike Mylord i Kværnholdt, Burkal sogn
Gift 30.07.1867 Marie f. 16.01.1837, d.a. bols - og kromand Peter Martensen og Marie i Klipleve
Børn: 1. Gunder Maria f. 24.07.1868, se nedenfor, 2. Emma Johanna Petrine f. 9.07.1870, død 1930, g. 1897 Hans Rasmussen Alsing i Skovbøl Alsing,

1872 Jes Peter Marcussen f. 14.09.1834, død 5.06.1924, 90 år, s.a. Peter Marcussen og Maria Christophersen i Slyngsten
Gift 5.07.1866 Marie Christine, enke efter Peter Festersen Thaysen, Bøgholmvej 6, f. 6.011.1830, død 8.12.1868, 38 år. d.a. bolsmand Jens Christensen og Helene i Tumbøl
Børn: 1. Peter f. 7.02.1867, død 22.03.1882, 7 år, 2. Dødfødt 14.12.1868,

Gift 2 x 22.12.1872 Marie Martensen, enke efter Johannes Hinrich Wilhelm Staugaard, f. 16.01.1837, død 6.07.1928, 91 år
Børn: 1. Maria Christina f. 31.05.1873, se nedenfor, 2. Jes Peter f. 1.05.1875, g. 31.01.1907 Maria Margretha Johannsen, kådner i Felstedsskov, 3. Anna Elise f. 22.02.1877, se nedenfor, 4. Cathrina Cecilie f. 30.03.1878, g. gdr. Peter Frees, Bjerggård, Ensted sogn

1879 Umyndige Gunder Marie Staugaard og Emma Johanne Petrine Staugaard

1904 Anna Elisa Marcussen f. 22.02.1877, død 18.03.1905, 28 år
Gift 11.11.1904 med smed Christian Ernst Christensen f. 15.09.1874, s.a. smedemester Christian Ernst Christensen og Eline Marie Johannsen i Tumbøl,
Børn: 1. Anna Eline Marie f. 25.02.1905, g. fisker Peter Thomsen, Felstedsskov

Halvbolet drev som nævnt også et teglbrænderi. På ejendommens mark blev der ved gravning af ler, fremgravet en kæmpe stor sten, som blev kaldt "Slyngstenstenen". I 1909 forsøgte man ved hjælp af 14 kuske med heste-spand og andre hjælpemidler at trække stenen fri. Den var så stor, at det var umuligt at flytte den, hvorfor den blev delt to dele. Derefter blev den ene halvdel transporteret til Flensborg, hvor man lavede møllesten af den.

Om stenen fortæller sagnet, at en ung pige på Als, hvis forlovede opholdt sig her på egnen, var blevet hende utro, hvorfor hun forståeligt nok blev meget ophidset. I et raseri greb forsmåede unge kvinde den stor sten, anbragte den i sit hårbånd og slyngede den over Allsund efter den utro. Stenen blev slynget med så stor kraft, at et stykke løsnede sig og faldt på Dybbølbjerg, mens det resterende stykke faldt i området nord for Tumbøl, som herefter fik navnet "Slyngsten". Historisk Årbog for Felsted sogn 1990 s. 64-66.

1909 Eneejer; Maria Christine Marcussen f. 31.05.1873, død 9.01.1930 i Slyngsten
Gift 17.08.1909 med enkemand Christian Ernst Christensen, f. 15.09.1874, død 1933
Børn: 1. Marie Christine f. 26.12.1913, g. Harald Jørgensen i Felsted, 2. Eline Ernestine f. 23.02.1917,

N.B. Christian Ernst Christensen overtog i 1907 sin fars smedevirksomhed på Blæsbjergvej 2 i Tumbøl, 1909 sælger han smedestedet til Peter Fromm, og flytter til sin nye hustrus fødehjem på Bøgholmvej 8.

1914 Gården på Bøgholmvej 8 overgår i fælleseje.

At drive landbrug har sikkert ikke været Christian Ernst stærke side, idet familien igen måtte flytte. Christian blev nu tromlefører og blev boende i sognet. I okt. 1933 cyklede han til Hestehave på Als, hvor han opsøgte sin kæreste Ingeborg Krogh - der havde fået en ny kæreste. Han skød hende tre gange i brystet, hvorefter han skød sig selv. Historisk Årbog for Felsted sogn 2013 s. 36-43

1926 Peter Thomsen f. 17.07.1896, død 1971, s.a. Hans Thomsen fra Klipleve
Gift Erna f. 28.04.1902, død 1997, d.a. Botilla Nissen, der er optrådt ved sognefoged Christian og Cecilie Nissen i Varnæs

Børn: 1. Hans f. 17.07.1927

Hans Thomsen søn, f. 17.07.1927, død 17.08.2013
på Rise plejecenter, begravet i Felsted

Gift 1968 Jenny f. 21.11.1930, død 28.01.1994, d.a.
husmand Niels Peter Mortensen og Ingeborg f. Andersen,
Kragelund mark, Øster Snede sogn

Gift 2x 19.07.1997 i Gråsten Slotskirke med enken Kirsten
Hollesen på Mølmark, f. 9.06.1928 på Nybølmark.

Gårdejer Hans Damm overtager ejendommen og driver den
videre sammen med sin ejendom på Sønderborgvej 161.

Bøgholmvej 8

Foto ca. 1927

1994 Kim Jørgensen overtager bygninger og samt et areal matr. 1. på 2.3833 ha samt 5,6 ha i Skovbøl
Kim Lauritzen Jørgensen, s.a. Knud Ferdinand Jørgensen og Ingelise i Felstedskov

Gift 1993 Ulla, d.a. vognmand Andreas Lauritzen Ingelise i Skovbøl

Børn: 1. Rasmus, 2. Mads, 3. Emil

Tu. 11. Helbol under Grøngrøft

1613 Tu. 11. nævnes Tiel Sørensen

1636 Tu. 11. nævnes Jørgen Tielsen

1666/74 Tu. 11. nævnes Jes Lorensen, helbolet er 1666 halv wust og 1674 wust

Helbolet deles i 2 halvbol

1692-95 Tu. 11a Jes Boysen

1700 Tu. 11a Christen Callesen

1704 Tu. 11a Jep Christen Callesen

1692 Tu. 11b Rasmus Jessen Boysen

1695-1701 Tu. 11b¹ ¼ bol - Løjtnant Benedickt Friederich von Ruhmohr på Skovbølgård

1695-1701 Tu. 11b² ¼ bol - Jørgen Kromand/Johan Snediker

1701 Tu. 11b ½ bol - Peter Nissen Juhler

Tu. 11 a. Halvbol under Grøngrøft

Jes Boysen f. 1621, død 1705, 84 år i Nørballe hos sønnen Asmus, bol Nø. 2a.

Gift Merret f. 1636, død 1705, 69 år i Nørballe hos sønnen

Børn: 1. Rasmus Jessen Boysen f. ca. 1668, se bol Tu. 11 b. 2. Peter Jessen Boysen f. ca. 1681, død 1767,
86 år, i Nørballe, g. 1714 Birthe f. 1686, Jens Juhlers dt i Nørballe,

Christen Callesen f. 1638, død 1710, 72 år

Gift Anna f. 1640, død 1725, 85 år

Børn: 1. Jep f. ca. 1673, se nedenfor, 2. Elline f. 1684, g. 1718 Laurtz Atzersen i Tumbøl, 3. Ingeborg f. 1688, g. 1716 Peter Hansen Schreder fra Rens, Burkal, skrædder i Tumbøl

1704 Jep Christensen Callesen søn, f. ca. 1673, død 1733, 61 år,
Gift 1704 Lisbeth Nis Juhlers dt, død 1753, 88 år, efterlader ingen børn

1735 Christian Hansen Broberg (Sv.s.) f. 1699, død 17.11.1784, 85 år 8 md, s.a. Hans Christophersen og Dorthe f. Asmus, begge fra Fyn, der flyttede til Ullerup som heuerling.

Gift 1735 Elline f. 1706, død 1751, 44 år, 7 md, d.a. bolsmand Peter Nissen Juhler og Helene i Tumbøl

Børn: 1. Dorothea f. 13.07.1736, død 21.04.1800, g. Jes Thomsen fra Rønshoved, 2. Peter f. 2.11.1737, død 5.04.1784, ugift, 3. Hans f. 18.07.1741, død 1742, 1 år, 4. Anna Magdalena f. 25.03.1743, se nedenfor, 5. Lisbeth f. 6.01.1747, død 28.04.1825, g. 1780 Matthias Lorenzen i Felsted, 6. Ingeborg f. 22.01.1750, død 1751

Gift 2x 4.02.1752 Maren f. 1705, død 12.07.1776, 71 år, d.a. Hans Hansen Toft og Anna i Kiding, (fra 1716 i Ny Skovbøl), enke efter bolsmand Lorenz Hansen Bunde, bol Tu. 13b i Tumbøl, (g. 1x i 12 år, født 2 sønner, der begge er døde),

1770 Ved udskiftningen/udflytningen fik ejendommen tildelt sine jorder i Neder Slyngsten samt toft og land i Møballe

1770 Halvbolet udflyttes til Bøgholmvej 10.

Ca. 1766 Christopher Paulsen søn, f. 25.05.1732 i Tumbøl, død 17.12.1802, 70 år i Felsted, s.a. skomager og kådner i Tumbøl Paul Christophersen fra Bergen, død 1769, 74 år, g. 1727 Maren - Christen Matzens dt fra Åstrup, død 1782, knap 85 år.

Gift 14.11.1766 Anna Magdalena f. 25.03.1743, død 12.07.1776, 34 år i Felsted

Børn: 1. Paul f. 12.07.1767, død 14.03.1769, 2. Christian f. 14.12.1768, død 5.12.1787, 19 år, 3. Paul f. 5.10.1770, død 1.12.1770, 4. Paul f. 5.07.1774, død 6.03.1785, 10½ år, 5. Hans f. 3.04.1776, død 5.03.1777.

Gift 2x 17.11.1777 Anna Marie Jessen f. april 1743, død 16.06.1777, d.a. bolsmand Jes Asmussen Iversen og Anne Marie f. Petersen i Varnæs

Børn: 1. Jes f. 10.02.1779, se nedenfor, 2. Helene f. 2.01.1782, g. 1810 enkemand Lorenz Thomsen, bolsmand i Tumbøl, 3. Anne Marie f. 29.05.1789, g. 1829 Lorenz Peter Lorenzen i Felstedskov, 4. Maren f. 2.02.1792

1811 Jes Christophersen søn, f. 10.02.1779, død 25.09.1844

Gift 20.11.1812 Anna f. 14.09.1783, død 28.09.1813, 30 år, d.a. bolsmand Nis Michelsen i Tumbøl og Mette Kiestine f. Hansen

Børn: 1. Marie f. 21.09.1813, se nedenfor

Gift 2x 26.08.1838 Cathrina Maria Kauschlund f. 8.08.1812, d.a. inderst Hans Jørgensen Kaufschlund og Maria f. Hansen på Kværsmark

Børn: 1. Jes f. 14.09.1834,

1838 Peter Marcussen (S.v.) f. 26.03.1806, død 29/4 1895, s.a. Peter Asmussen Marcussen og Anna i Svejrup

Gift 21.06.1834 Maria Christophersen f. 21.09.1813, død 28.12.1878

N.B. *Peter Asmussen Marcussen var først bolsmand i Svejrup Sv. 4 b, hvor de 3 første børn er født.*

Børn: 1. Jes Peter f. 14.09.1834, se Bøgholmvej 8., 2. Anna Maria f. 7.09.1836, g. 1858 gårdmand og enkemand Peter Petersen, kådner i Svejrup, 3. Anna Kiestina f. 9.08.1838, død 13.03.1922, 83 år, ugift,

4. Jes f. 29.05.1839, død 12.06.1844, 5 år, 5. Anna Botilla f. 20.11.1840, g. 1875 gdr. Hans Andresen Petersen i Klipleve, g. 2x 1880 Johan Peter Thomsen, 6. Maria Cathrina f. 31.12.1842, død 1904, ugift, 7. Peter f. 12.04.1845, parcellist på Skovbølmark, død 1929, g. 1881 Maria Margretha Thaysen fra Nørballe, 8. Mette Marie f. 3.07.1847, død 13.03.1931, ugift, 9. Hans Peter f. 27.07.1850, se nedenfor

1888 Hans Peter Marcussen søn, f. 27.07.1850, død 2.01.1922, 71 år

Gift 15.11.1888 Kjestina Maria Thaysen f. 4.02.1855, død 30.12.1940, d.a. bolsmand Peter Thaysen og Marie i Tråsbøl

Børn: 1. Maria f. 15.09.1889, g. 1911 gdr. Hans Andresen i Tumbøl, 2. Anna Christine f. 22.06.1892, 3. Dødfødt 24.08.1898, 4. Bothilde Marcussen f. 24.08.1898, død 8.01.1899

1919 Anna Christine datter f. 22.06.1892, se nedenfor

1919 Otto Petersen (Sv.s.) f. 27.05.1892, død 22.12.1963, s.a. parcellist Christen Petersen og Eleonora, bol Nø. 7a i Nørballe

Gift 20.02.1915 Anna Christine f. 22.06.1892, død 31.08.1991 i Bovrup

Børn: 1. Hans f. 25.05.1918, g. Edith Cathrine Hansen, 2. Christen f. 2.03.1920, g. Martha Marie Schmidt, 3. Otto f. 21.02.1921, g. 2 gange, 4. Kjestine Marie f. 3.09.1922, g. Hans Petersen, "Vestergaard" i Bovrup, 5. Svend Aage f. 30.11.1925, se nedenfor, 6. Eleonora Christine f. 15.12.1928, g. revisor Hans Peter Christensen fra Bovrup

Bøgholmvej 10

Foto ca. 1927

1960 Svend Åge Petersen søn, f. 30.11.1925, død 2.10.2005

Gift Kirsten f. Nyland (g. 1x lærer Jørgen Tomzak)

Børn: 1. Steffen

2005 Torben Bjerre Gjerlevsen og Christina Møller Gjerlevsen overtager bygninger samt et areal på 1.5193 ha, Tumbøl ejerlav matrikel 20 a.

Tu. 11 b. Halvbol under Grøngrøft

1688 Rasmus Jessen Boysen søn, f. 1668, død 1737, 69 år, i Nørballe

Gift 1688 Sindet - Nis dt i Tumbøl, død 1690

Børn: 1. Maren f. 1689, i Tumbøl,

1695 Rasmus Jessen Boysen og familie flytter til Nørballe, hvor de overtager bol Nø. 2 a

Gift 2x 1694 Maren f. ca. 1665, død 1734, 69 år, d.a. bolsmand Jeppe Petersen, bol Nø. 7 a.

Børn: 1. Dødfødt 1695, 2. Jes f. 1696, sejler til søs, har intet hørt fra ham i 50 år, 3. Peter f. 1697, død 1746, 4. Maren f. 1698, død 1698, 5. Boeld f. 1699, død 1700, 6. Rasmus f. 1700, g. 1730 Ann Hanses dt fra Ny Skovbøl, bolsm. i Felsted, død 1746, 45 år, 7. Jørgen f. 1702, bolsmand i Tråsbøl, død 1772, 8. Boeld f. 1703, død 1706, 9. Jeppe f. 1704, død før 1737, 10. Chresten f. 1706, se nedenfor, 11. Laurtz f. 1709, død 1709, 12. Boeld f. 1711, død 1774 i Klipleve.

1695 Oberstløjtnant Benedickt Friederich von Ruhmohr på Skovbølgård, overtager Rasmus Jessen Boysens halvbol og lægger det ind under Skovbølgårds jurisdiktion.

1695 Halvbolet deles i to ¼ bol mellem Oberstløjtnant Benedickt Frederik v. Ruhmohr på Skovbølgård og Jørgen kromand, iflg. kirkeregnskaber

1701 Peter Nissen Juhler overtager de to ovenfor nævnte ¼ bol, under Skovbølgård jurisdiktion

Tu. 11 b. Halvbol under Skovbølgård jurisdiktion, Tumbøl Bygade 12

1701 Peter Nissen Juhler overtager et halvbol under Skovbølgård jurisdiktion

Peter Nissen Juhler f. ca. 1675, død 1735, 60 år, (født localt, 2 dt. 1s. 6 år), s.a. ¼ bolsmand Nis Hansen Juhler i Tumbøl

Gift 1701 Lene f. ca. 1678, død 1728, 50 år, d.a. bolsmand Hans Jørgensen Meelskov og Mette i Tumbøl
Børn: 1. Anna f. 1702, g. 1724 Hans Petersen sømand, 2. Nis f. 1704, g. 1736 enken Maren i Felsted. Fe 2.b, 3. Eline f. 1706, g. 1735 bolsmand Christian Hansen Broberg i Tumbøl, 4. Hans f. 1708, død 1710, 5. Jørgen f. 1711, død 1712, 6. Ingeborg f. 1713, 7. Maren f. 1716, 8. Peter f. 1718.

Ved kontrakt af 6. oktober 1716 for landsbyen Tumbøl, blev disse to ¼ bol der hører under Skovbølgård jurisdiktion nedlagt, og genopstår nu som et halvbol under Grøngrøft jurisdiktion med samme fæster.

Tu. 11 b. Halvbol under Grøngrøft, Tumbøl Bygade 12

1716 Peter Nissen Juhler fortsætter på det samme halvbol - men nu som fæster under Grøngrøft.

1736 Peter *Petersen* Jensen f. 1707, død 21.01.1769, 62 år, s.a. bolsmand Peter Petersen Jensen og Anna, Hellinghøjvej 5

Gift 15.06.1736 Anna Hans enke i Tumbøl f. 1702, død 1756, 54 år, *Anna Hanses enke i Tumbøl = Hans Petersen, sømand, død 1736 - se Optegnelser af familien Hissel, Rigsarkivet Aaberaa*

Børn: 1. Peter f. 1737, død 1751, 13 år, 2. Hans f. 2.04.1740, død 1740, 17 dg, 3. Hans f. 1741, 4. Jes Petersen f. 31.07.1743, død 19.04.1806, knap 63 år, har tjent, se nedenfor, 5. Anna f. 12.07.1750, død 1751

Gift 2 x 29.10.1756 Ann Sophie f. 1720 d.a. kgl. bolsmand Peter Hansen Laurtzen og Kiesten i Tråsbøl

Børn: 1. Anna f. 15.10.1757, død 1760 2 år, 2. Peter f. 24.09.1759, (g. 1800 Boeld, enke efter Nis Christian Nissen, Stb. 3. (*Gårde og slægter i Ensted sogn, side 33.*)) 3. Anna Christina f. 14.10.1761,

Halvbolsmand Andreas Brodersen, Tumbøl Søndermark 5, overtager halvbolet iflg. kontrakt af 19. juli 1769, for en sum af 2360 mark.

Andreas Brodersen er iflg. kontrakten forpligtet til at overholde aftalen overfor den åndssvage søn Jes Petersen, hvor han skal yde ham livslang ydelse med fri bolig og pleje under sygdom.

1793 Carl Heinrich Rolfsen overtager de nedlagte bygninger på Tumbøl Bygade 12.

Carl Heinrich Rolfsen lærte farverfaget ved farver Peter Carstensen på Kirkevej 4 i Felsted. Efter nogle år som farversvend i Haderslev.

I 1793 overtager han resterne af den nedlagte ejendom med bygninger og lidt jord og starter egen farverivirksomhed i Tumbøl.

N.B. Her blev der opført nye farveribygninger, beliggende parallelt med og ind mod vest-skellet - ind mod Bygade 10. Bygningerne er nedbrudt i midten af 1990'erne. En indvendig dør er genanvendt som dør ind til toilettet i Patsches Hus.

Carl Heinrich Rolfsen f. 30.08.1759, død 13.01.1799, 39 år, s.a. teglmester i Gl. Haderslev Hinrich Christian Rolfsen og Caren f. Friis i Ejsbøl

Gift 25.10.1793 Maria Cathrina f. 9.03.1766, d.a. bolsmand Andreas Brodersen og Kiesten f. Jacob P. Lassen, Tumbøl Søndermark 5.

Børn: 1. Maria Christine f. i Haderslev, 2. Dødfødt søn 1796, 3. Cathrina Christina f. 3.06.1797, g. 1825 parcellist Hans Nissen, Syvmandsskov 7, 4. Carl Heinrich f. 26.03.1799, se nedenfor

Enken Maria Cathrina f. 9.03.1766, død 3.12.1846, 80 år

Gift 27.03.1800 farver Hinrich Bahnsen f. 10.06.1754, død 8.04.1845, 91 år, s.a. rådmand i Aabenraa
Martin Bahnsen og Gertrud Maria f. Bertelsen

Børn: 1. Dødfødt søn 1800, 2. Maria Christine f. 6.02.1802, g. 1831 snedker Johann Jacob Hansen
Staugaard i Tumbøl/Felsted, 3. Dødfødt datter 1804, 4. Andreas Martin f. 29.12.1805, død 21.02.1807, 5.
Andreas Martin f. 20.02.1808, død 23.09.1838, 30 år. Andreas Martin var uddannet farversvend ved sin
sted-broder. Han fandtes døddrukken og død i en grube i nærheden.

Hinrich Bahnsen overtager 5 tdr. land fra Andreas Brodersens gård i Tumbøl Søndermark.

Med Carl Heinrich Rolfsens overtagelse gled farveriet langsomt ud, til fordel for tilkøb af jord med
landbrugsdrift for øje.

N.B. Den 16.12.1839 overtager Carl Heinrich Rolfsen et inderstested samt dets landerier på Tornhøjvej 24.
Der ydes aftægt i de til inderstestedet tilhørende bygninger, 5 fag aftægtsbolig (9,15 m) samt kålgård.

1827 Carl Heinrich Rolfsen f. 26.03.1799, død 16.12.1874, 75 år

Gift 13.10.1827 Botilla f. 26.03.1806, død 2.05.1867, 61 år, d.a. bolsmand Hans Petersen Hissel og Gunder
i Tumbøl, ingen børn.

1872 Hans Nissen overtager ejendommen der beskrives stedet som et 1/3 bol, ca. 15,5 ha., incl. det nu
tilkøbte inderstated Tornhøjvej 24, hørende under Skovbølgård, og 5 tdr. land under Grøngrøft jurisdiktion.

Hans Nissen f. 4.04.1837, død 7.04.1916, 79 år, s.a. parcellist Hans Nissen og Cathrine Christine f.
Rolfsen, Syvmandsskov 7.

Gift 18.07.1872 Trinecke f. 1847, død 23.05.1907, 59 år, d.a.
bolsmand Claus Clausen og Trinecke f. Jessen, Kirkebjerg 3.

Børn: 1. Cathrina Botilla f. 7.05.1873, g. 1900 Peter Sørensen
Lykke, bagermester i Felsted, 2. Carl Heinrich Rolfsen f.
2.08.1875, se nedenfor, 3. Trineke Marie f. 9.08.1878, g. 1909
parcellist Peter Lund, bol Fe. 6b i Felsted, 4. Claus f.
2.11.1881, 5. Hans f. 16.05.1885, 6. Christian f. 24.06.1889,
død 1.10.1893.

Tumbøl Bygade 12

Foto ca. 1920

1906 Carl Heinrich Rolfsen Nissen søn, f. 2.08.1875, død 6.04.1958. Sognerådsformand 1925-29 i
Felsted sogn

Gift 28.04.1908 Frederikke Marie f. 7.06.1882, død 15.01.1969, d.a. kådner Christian Mikkelsen og
Christine f. Nielsen i Nørballe

Børn: 1. Hans f. 6.11.1909, se nedenfor, 2. Christian f. 6.11.1909, død 1.10.1993,

1938 Hans Nissen søn, f. 6.11.1909, død 17.06.1997, 87 år

Gift 25.10.1938 Anna Dorothea f. 4.11.1909, død 13.10.1984, d.a. gdr. Peter Jessen Juhler og Meta f.
Jørgensen, bol Nø. i Nørballe

Børn: 1. Carl Heinrich Rolfsen 10.09.1939, død 1.04.1940, 2. Carl Heinrich Rolfsen f. 8.07.1941, 2. Metha
Rolfsen f. 2.12.1942

N.B. I 1940-50'erne var der indrettet et fælles andelsfrysehus i Stuehuset med indgang i vest-gavl.

Ejendommen nedlægges og består nu af bygninger og i alt 1.6543 ha

1998 Søren Lassen s.a. Kaj A. Lassen, Holmvej 15, Kliplev

Gift Merete f. 1967, d.a. Peter Madsen Alnor og Ester, Tr. 7 b i Tråsbøl

Børn: 1. Anders

- 2006 Søren Lassen, enejer
2014 Tine Fromm og Dan Sandhøj Fromm

Tu. 12. Helbol under Grøngrøft

- 1613 Tu. 12 nævnes Knud Jensen på helbolet
1636 nævnes Asmus Maqurdsen
1666 nævnes Jørgen Nissen Degn (køster)

Helbolet deles i to halvbol mellem brødrene Lorentz og Nis:

- 1674-92 Tu. 12 a nævnes Lorentz Jørgensen Degn
1636-66 Tu. 12 b nævnes Jørgen Nissen Degn
1674-92 nævnes Nis Jørgensen Degn

Tu 12 a. Halvbol under Grøngrøft

Laurtz Jørgensen *Degn* f. ca. 1629, død 1705, 76 år, s.a. helbolsmand Jørgen Nissen Degn
Gift Elline f. 1635, død 1685, 50 år

Børn: 1. Elline f. 1664, se nedenfor, 2. Maren f. 1674, død 1698, 24 år, 3. Hans f. 1684, død 1685,

Gift 2x Ingeborg f. 1649, død 1729, 80 år i Tumbøl

Børn: 1. Jens f. 1686, død 1790, 3 år, 2. Jørgen f. 1692, 3. Elline f. 1697, død 1709, 12 år

Hindrich Hansen (Sv.s.) fra Løjt

Gift 1703 Eline f. 1664, død 1712, 48 år

Børn: 1. Elline f. 1703, 2. Anna f. 1705,

Enkemand Hindrich Hansen

Gift 1713 Caren Claus dt. fra Bolderslev

Børn: 1. Hans f. 1714

1716 Halvbolet nedlægges

Tu. 12 b. Halvbol under Grøngrøft

ca. 1670 Nis Jørgensen Degn f. ca. 1642, død 1706, 64 år, s.a. helbolsmand Jørgen Nissen Degn

Gift Mette f. ca. 1639, død 1699, 60 år

Børn: 1. Eline f. 1670, død 1690, 20 år, 2. Hans f. 1672, se nedenfor, 3. Jørgen f. 1680, død 1693, 13 år, 4. Mette f. 1685,

1698 Hans Nissen Degn søn, f. ca. 1672, død 1739, 66 år, (1709 = 4. dt., 1.s. 12 år)

Gift 1698 Maren, Peders dt. fra Bjerndrup, død 1742, 72 år i Svejrup

Børn: 1. Nis f. 1699, død 1710, 2. Peder f. 1701, død 1710, 3. Hans f. 1703, død 1710, 4. Anna Marie f. 1706, død 1710, 5. Peter f. 1711, død 1786, g. 1736 Boeld Hans dt. fra Nørballe, 2x 1739 Ingeborg i Dønsig, Møllevej 21x i Nørballe.

N.B. Jordebog 1709: Hans Degn er i pengenød og skylder 1 rdl og 24 sk. i freygelder for sidste år, og som vil blive inddraget.

1712 Hans Degn byttede ejendom med kådner Jørgen Petersen, og overtog hans kådnersted i Svejrup, se Gråsten Kontraktprotokol 1239. side 167 –

1712 Jørgen Petersen f. 1676 i Tråsbøl, død 1747, 70 år i Tumbøl

Gift 1x Maren f. 1669, død 1711, 42 år i Svejrup

Børn: 1. Hans f. 1706, 2. Peter f. 1708, 3. Johan f. 1711, alle børn er født i Svejrup

Gift 2x 1712 Cathrin f. 1690, død 1723, 33 år, d.a. bolsmand Rasmus Hansen og Boeld i Kiding, Ki. 2.b

Børn: 1. Jørgen f. 1713, død 1713, 2. Rasmus f. 1714, død 1714, 3. Boeld f. 1715, død 1715, 4. Anna Marie f. 1718, død 1718, 5. Liden søn, død 1718, 6. Dødfødt 1719, alle børn er født i Tumbøl. Fem børn er døde som små samt et dødfødt

Gift 3x 1723 Anna f. 1689, død 8.10.1773, 84 år 7 md. d.a. Hans Petersen Heissel og Kiesten, bol Nø. 2 b i Nørballe.

Børn: 1. Jørgen f. 1724, død 1725, 2. Maren f. 1726, død 1748, 22 år, 3. Dorothea f. 1727, 4. Hans f. 1728, se nedenfor, 5. Jørgen f. 1729, død 1748, 19 år 6 md, 6. Kiesten f. 1732, g. 1753 bolsmand Hans Christian Petersen i Tumbøl.

1756 Hans Jørgensen søn, f. 1728, død 25.03.1780, 52 år,

Gift 5.11.1756 Cathrin f. 1737, død 4.11.1814, 77 år, d.a. Jørgen Nielsen i Rinkenæs og Mett fra Rønshoved.

Børn: 1. Jørgen f. 31.12.1757, se nedenfor, 2. Metta f. 25.12.1759, død 4.03.1846, g. Peter Thomsen, Visgårdvej 6, Kliplev, 3. Ann f. 27.06.1762, død 19.09.1840, g. 1x kådner Jørgen Petersen i Felstedskov, 2x Lorenz Fr. Wolle, 4. Kirstine f. 17.03.1765, død 25.11.1851, g. 1.12.1786 bolsmand Hans Petersen Stensvang, 5. Marie f. 5.06.1768, død 16.07.1855, g. 1795 bolsmand Peter Petersen Hoy i Tråsbøl, 6. Cathrine f. 2.05.1773, død 26.12.1859, g. bolsmand Peter Festersen Thaysen, Bøgholmvej 6, Tumbøl.

1770 Ved udflytningen/udskiftningen får ejendommen tildelt sine marker i Neder og Over Slyngsten

1770 Halvbolet udflyttes til Sønderborgvej 175 a. "Slyngstengård"

1780 Jørgen Hansen søn, f. 31.12.1757, død 22.01.1849, 91 år

Gift 22.11.1799 Merreth f. 20.05.1771, død 14.05.1841, 70 år, d.a. kgl. bolsmand Fester Thaysen i Tumbøl og Maren fra Varnæs

Børn: 1. Hans f. 22.11.1800, se nedenfor, 2. Marie Kiestin f. 28.07.1803, død 3.07.1815, 11 år

1814 Jørgen Hansen overtager Peter Hansen Christiansens naboejendom Tu. 19. Den nedlægges og bliver nu sammenlagt med sit halvbol - som nu bliver til et helbol.

Tu. 12 b. Helbol under Grøngrøft

ca. 1819 Hans Hansen søn, f. 22.11.1800, død 1.03.1890, 89 år

Gift 8.10.1819 Kiesten Petersen, f. 22.02.1794, død 21.06.1878, 84 år, d.a. Peter Hans Christiansen og Kiestin Jepes fra den nedlagte nabogård.

Børn: 1. Kiesten Marie f. 5.04.1820, død 24.07.1851, 31 år, g. 1841 bolsmand Peter Thaysen i Tråsbøl, 2. Jørgen f. 27.06.1822, se nedenfor, 3. Maria f. 13.09.1824, g. 1853 enkemand Peter Thaysen i Tråsbøl, 4. Peter f. 20.06.1827, død 18.10.1833, 5. Hans Peter f 29.03.1830, død 10.09.1836, 6. Dødfødt 26.04.1833, 7. Elise Marie f. 17.02.1835

Under krigen 1864 fik gården indkvartering af tyske/preussiske soldater med heste, levere kørsler, forurage og levnedsmidler til de indkvarterede, som følger:

Indkvartering af:

- a. 7' Westfhälen Dragon Regiment 3' Eskadron: 30 mand, 30 heste i 30 dage

b.	55` Regiment 1` Kompagni cirka:	80	-	3	-	3	-	12-17 febr.
c.	24` Regiment Füsselier Bataillion (3) 12 komp.:	45	-	4	-	4	-	17-
24` febr.
d.	7` Westfählen Dragon Regiment 3` Eskadron:	25	-	25	-	6	-	24 - 1.
marts
e.	7` Westfählen Dragon Regiment 3` Eskadron:	22	-	22	-			1.
marts -

Kørsler:

Fra den 14` februar om eftermiddagen til 15` om aftenen, for den under a. benævnte indkvartering

Fra den 15. februar til 1. marts for den under b. benævnte indkartering

Leveret 1 hest i ved det 55` Regiment Füsselier Bataillion fra den 17 febr. til den 3` marts

Forurageved indkvartering:

a. iflg. Qvittung:	315 pund Havre,	450 pund Hø,	525 pund Halm,	desuden 300 pund Hø
b. 3 heste iflg. Qvittung:	93 pund Havre,	27 pund Hø,	30 pund Halm	
c. 4 heste i 7 dage iflg. Qvittung:		84 pund Hø,	98 pund Halm	
d. iflg. Qvittung:		450 pund Hø,	525 pund Halm	

Levnedsmidler leveret iflg. Qvittung:

a. Bespising for 1 døgn:	Aftensmad, Frokost og Middagsmad
b. Bespising:	Aftensmad

Beskadigelser:

a. på marken og østen for	15 rdl.
b. i huset efter sprciel angivelse	15 rdl.

Bortkomne genstande:

Efter speciel angivelse 12 rdl.

Kilde: *TT01 Rigsarkivet i Aabenraa*

1865 Jørgen Hansen søn, f. 22.10.1822, død 20.06.1912, 89 år

Gift 31.10.1851 Anna Maria f. 21.08.1825, død 26.02.1904, 78 år.d.a. Rasmus Rasmussen Iversen og Mette Christin fra Varnæs

Børn: 1. Christine Marie f. 29.08.1852, 2. Peter f. 25.06.1854, se nedenfor, 3. Rasmus f. 4.05.1856, ugift, død 17.02.1934 i Slyngsten, 4. Mette Christine f. 3.02.1858, 5. Hans f. 23.05.1860, g. 1888 Anna Petersen, Møllevej 33, 6. Maria Cathrine f. 13.10.1862, død 1906, g. 1894 bolsmand og dyrlæge Nis Christian Petersen i Nørballe, 7. Anna Elise f. 16.06.1864

1895 Peter Hansen søn, f. 25.06.1854, død 23.10.1947, 93 år

Gift 7.11.1895 Elisabeth f. 31.01.1859, død 9.03.1929, d.a. Hans Lauritzen og Kirsten i Elsmark, Als

Børn: 1. Jørgen f. 2.06.1898, 2. Anna Marie f. 21.07.1902, g. Richard Jensen, bosat i Valby

1933 Fodermesterhus opført 1904, beliggende på Sønderborgvej 172, frasælges i 1933 med 16 tdr. land til Asmus Iversen.

1933 Jørgen Hansen søn, f. 2.06.1898, død 1.08.1978, 80 år

Gift 10.10.1933 Maria f. 19.10.1901, død 19.03.1965, d.a. gårdejer Hans Christian Paulsen i Snogbæk og Marie f. Hanssen

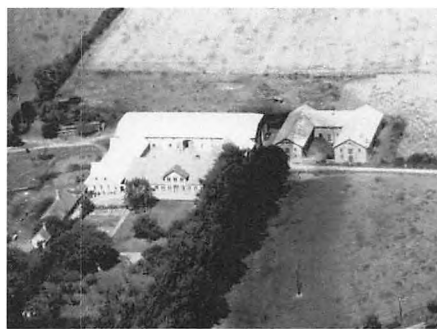
Børn: 1. Marie Birgitta f. 23.02.1934, bosat i Slagelse, 2. Karin Margarethe f. 5.06.1935, g. Jørgensen, bosat i Glostrup, 3. Hans Gynther f. 5.05.1937, bosat i Tønder, 4. Jørgen Lauritz f. 11.05.1939, 5. Inge Lise f. 7.04.1946, g. 1969 Bent Hermansen, bosat i Nybøl

1943 Den firelængede ejendom hærages af en brand, hvor kun stuehuset bliver reddet. Ejendommen genopføres igen som en firelænget gård.

1947 Forpagter: Christian Theodor Kraft
1959 Forpagter: Arne Peter og Frede Wildenschild
1968 Forpagter: Jørgen Lauritz Hansen

1973 Jørgen Lauritz Hansen søn, f. 11.05.1939,
Gift Vera
Børn: 1. Kenn, 2. Alice

2001 Kenn Steffensen Hansen søn, f. 1971
Gift Charlotte Steffensen Hansen f. 1972, kemi-ingeniør
Børn: 1. Johanne, 2. Mathilde

Sønderborgvej 175 "Slyngstengård"
Foto 1947 Sylvest Jensen

Tu. 13. Helbol Fyrsteligt/kongeligt - Hellinghøjvej 1.

1613 Tu. 13. nævnes Paul Laurtzen på helbolet

Bolet deles i to halvbol:

1636 Tu. 13a nævnes Nis Johannsen – Jes Haggensen

1666 Tu. 13a nævnes Nis Martensen

1674 Tu. 13a nævnes Jep Asmussen

1692 Tu. 13a nævnes Jes Hansen

1636 Tu. 13b nævnes Paul Lafrenz – Peter Pauwelsen jun.

1666 Tu. 13b nævnes Peter Pauwelsen jun. Bolet er wust

1674 Tu. 13b nævnes Nis Petersen

1692 Tu. 13 b nævnes Steffen Atzersen

Tu. 13 a. Halvbol Fyrsteligt/kongeligt - Hellinghøjvej 1.

Nis Martensen, død 23.03.1682, s.a. kådner Marten *Hansen* Hagensen i Nørballe.

Gift Botell f. ca. 1627, død 1706, 79 år

1667/68 flytter familien til Nørballe, hvor de overtager bol Nø. 6 a.

1667/68 Jep Asmussen død før 1684

Gift Elline f. 1627, død 1699, 72 år.

1692 Jes Hansen f. ca. 1656, død 1718, 62 år

Gift Anne f. ca. 1657, død 1728, 71½ år

Børn: 1. Nis f. 1690, se nedenfor, 2. ??? f. 1692, 3. Dødfødt 1694, 4. Dødfødt 1699,

1709 Nis Jessen (Hansen) søn f. 1690, død 1759, 69 år

Gift 1709 Anna, Hans Peters dt. fra Varnæs f. 1685, død 1761, 76 år – 8 dg.

Børn: 1. Jes f. 1711, død 1712, 2. Hans f. 1713, se nedenfor, 3. Jes f. 1716, død 1716, 4. Peter Nissen (Kirchmann) f. 4.12.1717, død 20/9 1770, bol Fe. 10 b. 5. Jes Nissen (Beck) f. 1721, død 1786, 65 år, se Hellinghøjvej 6, 6. Sindet f. 1724.

1747 Hans Nissen Jessen (*Laxfanger*) f. 1713, død 13.09.1798, 85 år 8 md som aftægtsmand i Tumbøl.

Gift 27.10.1747 Maren f. 1722, død 5.07.1765, 43 år, d.a. bolsmand Diedrich Hansen og Kiesten Diedrichsen i Stubbæk.

Børn: 1. Nis Hansen *Laxfanger*, f. 5.08.1748, se nedenfor, 2. Diedrich f. 26.07.1751, Søkkaptajn i Amsterdam, 3. Jes f. 12.04.1754, død 3.09.1837, 83 år, g. 1x enken Anna Magdalena, 2x Elisabeth fra

Notmark, 3x 1822 Cathrine, enke efter kgl. Hans Asmussen Juhler, 4. Anna f. 7.09.1756, g. 1777 skolelærer Martin Carstensen i Bøjskov, 5. Hans f. 8.02.1760 i Årup, 6. Peter f. 26.02.1763, død 1763, 7. Kiestin f. 26.02.1763, g. 1787 kgl. bolsmand Jacob Jessen i Tråsbøl, der i 1797 flytter til i Ulbjerg i Himmerland

Gift 2x 31.10.1765 Karen f. 17.09.1739, d.a. bolsmand Jes Jessen og Anna i Tumbøl, død 17.07.1816, 77 år, hos bolsmand Lorenz Thomsen.

Børn: 1. Maren f. 6.08.1766, død 2.06.1799, 32 år, 2. Jes f. 15.03.1769, g. 1799 Anna Catrin Hans dt, overtog gården "Ovn" i Rinkeæs, 3. Ann Cathrin f. 5.07.1772.

Enken Karen Jessen opholdt sig på Lorenz Thomsen bolssted, men døde hos stedsønnen Nis Hansen *Laxfanger* i Grønbæk.

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Søndermark og Tordbjerg og toft land.

1777 Nis Hansen *Laxfanger* søn, f. 5.08.1748, død 17.04.1828, 79 år i Klipleve sogn
Gift 11.04.1777 Ann f. 24.05.1752, død 19.12.1826. 75 år, i Klipleve sogn, d.a. bolsmand Fester Festersen og Ingeborg, bol 7 b i Stubbæk
Børn: 1. Hans f. 8.09.1778, død 14.05.1782, 2. Fester f. 17.06.1781, ugift, død 17.12.1821 i Grønbæk, 3. Hans f. 3.09.1784, 4. Maren 15.06.1787, 5. Ingeborg f. 10.06.1790, død 18.03.1793 i Grønbæk, 6. Nis f. 12.09.1791. Alle børn er født i Tumbøl.

Nis Hansen kom i økonomiske vanskeligheder og må frasælge dele af sit jordtilliggende, hvorefter han må afhænde ejendommen. Familien flytter i 1806 til Grønbæk, hvor han overtager et stykke skovland på 1,5 ha af godset Grøngrøft.

Dette kongl. halvbol førte i de følgende mange år en omtumlet tilværelse som følger:

Nis Hansens halvbol nævnes endnu i kirkeinventar 1782 som et kongl. halvbol. Samtidig nævnes Thomas Hansen som ejer af et kongl. kvartbol i Tumbøl, hvilket tolkes derhen, at han har overtaget et kvartbol af Nis Hansens halvbol.

N.B. *Thomas Hansen er murer og kådner nævnes som ejer af et kgl. ¼ bol i Tumbøl.*

N.B. *Samuel Petersen Lustig nævnes som ejer af et kongl. kåd med land i Tumbøl.*

Thomas Hansen f. 1720, død 5.06.1804, 84 år 15 ug, s.a. bolsmand Hans Thomsen og Marie Friederica, Tumbøl Søndermark.

Gift 26.10.1752 Gunder, døbt 23.04.1723, død 20.04.1791, 68 år 2 md 3 dg, d.a. bolsmand Hans Jørgensen og Maren i Bovrup

Børn: 1. Hans f. 1752, g. 14.11.1788 i Kværs med Anna Marie Anders Moltzens enke i Kværs, 2. Lorenz f. 7.12.1755, se Hellinghøjvej 6, 3. Peter f. 1758, død 1762, 4. Dødfødt 1764, 5. Maren f. 1765, død 1766.

Samuel Petersen Lustig er rebslager og overtager den resterende del af Nis Hansens halvbol - der beskrives som et kåd med landerier, hvorfra han drev egen rebslagervirksomhed.

Samuel Petersen Lustig f. ca. 1753, død 13.05.1827, 74 år, s.a. daglejer Peter Petersen Lustig og Helene/Leene i Aabenraa.

Gift 1784 Anna Knutzen, død 22.12.1788, 32 år, d.a. smed Knud Christensen og Ann Maleen i Uge

Børn: 1. Knud Lustig f. 10.04.1785, må være død før moderen, 2. Lene Malene Lustig f. 19.05.1786, død 1787.

Gift 2x 1789 Kirsten Nissen, død 24.07.1831, 78 år, d.a. bolsmand Nis Toft og Anna i Bovrup

Børn: 1. Peter Petersen Lustig f. 05.12.1789, død 1793, 2. Peter Petersen Lustig f. 11.09.1794. Ved moderens død nævnes sønnen Peter Petersen Lustig som snedker i Büsum.

1806 Samuel Petersen Lustig gik konkurs, iflg. bibog. XI 875

Skomager Peter Petersen Lustig i Carlskrona i Sverige og gift med Leene Clemens fra Carlskrona i 34 år. Peter P. Lustig er født ca. 1715, og døde 16.02.1784, 69 år i Tumbøl. I ægteskabet fødtes 11 børn og efterlader sønnen Samuel.

1782 Botilla Lorenzen overtager en parcel eller et halvbol under Grøngrøft i Tumbøl, men bliver boende på deres bol på, Tornhøjvej 21.

Botilla Lorenzen f. 22.06.1764, død 26.01.1837, 72 ½ år, d.a. bols- og kromand Christian Petersen i Felsted og Maren, bol Fe. 9 a. i Felsted

Gift 12.09.1788 Lorenz Johansen f. 2.08.1750, død 17.01.1804, 53 år, 5 md, s.a bols- og kromand Johann Lorentzen og Margrethe i Tumbøl

Børn: 1. Dødfødt dt. f. 1789, 2. Johan f. 20.04.1790, død 20.04.1790, 3. Maren f. 24.06.1791, død 18.09.1793, 4. Maria Margretha f. 12.07.1795, se nedenfor, 5. Maren f. 4.07.1798, død 18.12.1815, 16 år, 6. Johann f. 31.12.1800, 7. Ann Trincke f. 25.09.1804, død 4.11.1804,

1812 Peter Thaysen fra Nørballe bestyrer af Botilla Lorenzens tilkøbte ejendom

Peter Thaysen (Sv.s) f. 13.07.1781, død 14.10.1856, 75 år, i Tumbøl, s.a. kgl. bolsmand Tycho Thaysen og Maren, bol Nø. 1 a. i Nørballe

Gift 2.12.1815 Maria Margretha f. 12.07.1795, 24.11.1874, 79 år, i Tumbøl, d.a. bols- og kromand Lorenz Johansen og Botilla i Tumbøl.

Børn: 1. Lautz f. 15.06.1816, 2. Maren f. 18.10.1818, død 27.02.1820, 3. Botilla f. 21.09.1828, død 10.08.1848, 4. Tøge f. 18.11.1830, se nedenfor. De to første børn er født i Tumbøl, de to sidste i Nørballe. N.B. *Peter Thaysen tjente i 11 år kongen i krigens tid (Napoleonskrigen)*

N.B. Peter Thaysen var bestyrer på halvbolet indtil ca. 1822, hvorefter familien flytter og overtager sine forældres bol Nø. 1a i Nørballe. I 1843 overtager Peters broder Laust Thaysen bolet Nø. 1 a. i Nørballe. Peter Thaysen og familie flytter tilbage til Tumbøl, hvor de igen overtager halvbolet her, se nedenfor.

1822 Johann Lorenzen søn, f. 31.12.1800, død 2.05.1840, s.a. kro- og bolsmand Lorenz Johannsen og Botilla i Tumbøl

Gift 18.10.1839 Cecilie Catharina f. 8.10.1812, d.a. bolsmand Peter Nissen og Anna Catharina f. Carstensen i Nørballe, ingen børn. *Iflg. Lundtoft I folie 161, 242, Lundtoft II folie 297, 299 m.fl.*

Enken Cecilie Catharina f. Nissen

Gift 2x 4.10.1842 i Varnæs kirke med Jes Henrichsen, gårdmand i Varnæs, en søn: Peter

Gift 3x 16.09.1847 Christopher Erichsen Hansen, ungkarl og tjener i Varnæs, 3 børn: Catharina, Jes, Anna

1841 bliver der indgået en kontrakt imellem enken efter afdøde Johann Lorenzen og Cecilie Catharina f. Nissen og Peter Thaysen for sig og sin hustru i 1841 oprettede overenskomst, iflg. hvilken kontrakt efter § 3 har at betale til benævnte enke = 1493 Rbd 2 sk. Som i de næste 10 år henstår uopsigelig med 4 % årlig rente.

1841 Peter Thaysen (Sv.s.) f. 13.07.1781, død 14.10.1856, 75 år i Tumbøl, overtager igen ejendommen samtidig med at han overtager afdøde Johann Lorenzens halvbol Tu. 17 a. se Tornhøjvej 21, der i 1852 bliver overtaget af Christian Petersen (Sort).

1856 Thøge Thaysen søn, f. 18.11.1830 i Nørballe, død 5.01.1889, 58 år, som indsidder i Nørballe

Gift 7.04.1868 Anna Dorothea Æbeløe fra Hostrup f. 5.02.1846 i Begyndt, Ensted sogn, død 2.01.1927 i Nørballe

Børn: 1. Maria Margretha f. 21.04.1868, død 7.11.1949, 81 år, g. 1896 Nis Hinrichsen på Felstedmark, 2. Botilla f. 21.09.1869, død 24.08.1928, ugift, se nedenfor, 3. Dødfødt 29.05.1871, 5. Dødfødt 21.10.1872, 6. Dødfødt 10.06.1874, 7. Anna Margretha f. 5.05.1876, 8. Ellen Cathrina f. 3.07.1879 g. 1908 murer Hans Peter Hansen i Velkær, 9. Cathrina Dorothea f. 14.10.1883, 10. Maren f. 23.08.1884, død 2.0/8.1884, 11. Dorthea f. 23.08.1884, død 25.08.1884, 12. Dødfødt 18.11.1887.

N.B. Thøge Thaysen er fader til et uægte barn: Peter Thøge Thaysen f. 5.08.1852 i Bøjskovskov, døbt 29.10.1852. Moder er Helene Marie Margrethe Iwersen fra Bøjskovskov - en fadderskabssag der fik følger:

1853 Mellem ungkarl Tøge Thaysen i Tumbøl og tjenestepige Helena Maria Margaretha Iwersen fra Bøjskovskov er oprettet en kontrakt, ifølge hvilke den første skal betale til den sidstnævnte til barnets erstaning til barselsags omkostninger 12 rt. = 19 rdl 16 sk. til barnets opdragelse indtil det er 16 år gammel. 12 rt. = 19 rdl. 16 sk. når barnet lever så længe ellers til dets dødsdag. Kontrakten er gældende fra 5.08.1852 og garanteret af Tøge Thaysen og faderen Peter Thaysen. Skyld-panteprot. Lundt I. folie 161

N.B. Datteren Botilla f. 1869, fødte et uægte barn, Hansine Christensen Thaysen f. 6.08.1896.

Thøge Thaysen havde solgt store dele af jorden fra ejendommen, og var efterhånden så forgældet, at han må afstå ejendommen. Han havde lånt penge af skolelærer Matthias Nielsen, der overtager ejendommen.

I 1879 overtager skolelærer Matthias Nielsen i Tumbøl det reducerede halvbol, med et jordareal på i alt 7.6878 ha, med alt tilbehør og bygninger samt et areal på 856 m² af Johann Peter Lassen.

Bygningerne var i en meget dårlig stand, som Matthias Nielsen lod nedbryde i 1894. Et nyt stuehus samt avlsbygninger opføres derefter på grundstykket.

Matthias Nielsen drev ejendommen fra overtagelsen af, med en gift karl der boede på ejendommen.

1879 Skolelærer Matthias Nielsen f. 27.08.1829, død 1926, s.a. Christian Nielsen i Kravlund, Tinglev sogn og Karen f. Hansen

Gift 15.11.1861 Trineke f. 26.05.1837, død 1914, d.a. kådner Peter Eschelsen i Felstedsskov og Merret fra Tumbøl

Børn: 1. Marie Kirstine f. 7.09.1864, g. 1885 lærer Peter Thomsen fra Skelde, senere meddirektør v/ UNION bank i Flensborg, 2. Nis Peter Nielsen, læge, f. 27.05.1869, død 13.10.1937, g. 1900 Margrethe Iwersen, g. 2x Margarete Leopold, 3. Kathrine f. 2.12.1873, g. Lorenzen, 4. Anna Merete f. 2.12.1875, 5. Claus Peter Nielsen f. 24.09.1878, død 11.04.1944, dyrlæge i Tønder, g. 1906 Agnes Cruse fra Hannover.

Kilde: 4 livsskildringer af familien Nielsen (Thomsen) udgivet 1956 af J.J. Lorenzen, Marselisborg Allé 30. Århus. Matthias Nielsen var en meget aktiv i forbindelse med oprettelsen af Pugholm mejeri i 1885. I 1902 var han en af initiativerne til oprettelse af Tumbøl Andelsmejeri.

1896 Johan Jørgensen f. 26.01.1869 i Kobberholm, død 22.08.1931, 62 år, s.a. kådner Andreas Jørgensen og Maria Christine f. Andersen i Kobberholm, Adsbøl sogn

Gift Marie Petersen f. 5.05.1879, død 14.02.1902, d.a. gdr. Peter Petersen og Cathrine Lorenzen i Stenderup, V. Sottrup sogn

Børn: 1. Andreas f. 22.10.1897, død 23.02.1898, 2. Cathrine f. 25.12.1898, g. 1926 gdr. Niels Christian Nielsen, Dyrhave Løjt Kirkeby, 3. Andreas f. 17.02.1901, han blev opdraget ved en farbror i Ragebøl

Gift 2x 30.03.1909 Cathrine Dorothea Asmussen f. 30.10.1882 i Klipleve, død 11.11.1959

Børn: 1. Rasmus f. 2.04.1910, g. 1932 Anne Marie Duus i Skovby, Lysabild, 2. Marie f. 21.05.1913, g. 1939 Hans Hansen Kaufmann i Tumbøl, 3. Anne f. 20.08.1915, g. 1943 tømrersvend Lorenz Schau, 4.

Jørgen f. 18.11.1924, se nedenfor

1952 Jørgen Jørgensen f. 18.11.1924, død 6.10.2003
Gift Marie Dam Kjeldsen f. 10.06.1930 i Havbjerg, død 2020.
Børn: 1. Kjeld f. 20.09.1957, 2. Else, 3. Johan

Ejendommen nedlægges og jorden overtages og tillægges
ejendommen Hellinghøjvej 5.
Bygninger samt 9811 m2 jord frastykkes og videresælges til:

2002 Tom Bødker Mehl og Pia Duus
2017 Charlotte Hansen og Steffen Degn
2021 Lykke Erleth Bødwadt og Mads Mailandt Thomsen

Hellinghøjvej 1

Foto ca. 1950

Tu. 13 b. Halvbøl Fyrsteligt/kongeligt

Atzer Christensen el. Steffensen f. 1629, død 1699, 70 år

Gift Anna f. 1628, død 1688, 60 år

Børn: 1. Steffen f. 1661, se nedenfor,

1692 Steffen Atzersen søn, f. 1661 i Tumbøl

Gift 1689 Anna Jes dt. fra Søst, f. 1658

Børn: 1. Jes f. 1691 ved Michaelis tider, 2. Atzer f. 1693 ved Kyndelmisse

Vonsild kirkebog 1659-1708, udgivet København 1982: Familien flytter omkring 1694 til Vonsild. I 1697 rejser de derfra, men flytter tilbage til Vonsild igen i 1703

Asmus Laurtzen Bunde f. 1667, død 1710, 43 år

Gift 1687 Anna f. 1661, død 1699, 38 år, d.a. bolsmand Peter Jensen

Børn: 1. Anna f. 1688, 2. dødfødt 1692, 3, Karen 1694, se nedenfor

Gift 2x 1700 Kiesten f. 1662, død 1729, 67 år, d.a. kgl. bolsmand Atzer Laurtzen og Anna i Bøgholm

Laurtz (Lorenz) Hansen Bunde (Sv.s.) f. 1677, død 1750, 73 år, s.a. Hans Petersen Bonde og Kiesten, bol Nø. 4.a

Gift 1717 Karen f. 1694, død 1739, 45 år, d.a. bolsmand Rasmus Laurtzen og Anna i Tumbøl

Børn: 1. Lidet barn død 1718, 1. Kiesten f. 1718, 2. Dødfødt 1719, 3. Hans f. 1720, 4. Asmus f. 1723, se nedenfor, 5. Hans f. 1726, død 1726, 40 dg, 6. Peter f. 20.05.1731 - se Gråstenvej 55,

7. Hans f. 19.07.1735, død 1799, g. 1764 Maren, d.a. bolsmand Jacob Hansen og Mette i Felsted

Gift 2x 1739 Maren f. 1705, død 12.07.1776, 71 år, d.a. Hans Hansen Toft og Anna i Kiding, (fra 1716 i Ny Skovbøl)

Enken Maren g. 2x 1752 Christian Hansen Broberg, Bøgholmvej 10, Tumbøl

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt arealer i Søndermark, Torbjerg og toft.

1770 Halvbolet udflyttes Tumbøl Søndermark 1. Art. 7.

Asmus Lorenzen Bunde søn, f. 1723, død 24/6 1801, 79 år.

Gift 30.06.1752 Marina f. 22.4.1732, død 15.p.t. 1752, 20 år, d.a. bols- og kromand Johan Lorenzen og Trinke Tumbøl

Gift 2x 15.01.1754 Ide Jessen f. 30.07.1730, død 22.07.1809, 79 år, d.a. Jes Nissen (kromand) og Ann Peters dt i Varnæs

Børn: 1. Marina f. 24.05.1755, se nedenfor, 2. Anna f. 24.09.1757, g. 1x 1789 kromand Chresten Christensen i Trundbro, g 2x 1795 i Ullerup med Hans Christian Hansen i Sottrup, 3. Karen f. 11.02.1760, g. 1796 i Ullerup med Johan Thomsen, 4. Maren f. 17.12.1761, g. 1794 i Broager med Gotfred Hansen Lehmann, 5. Christina f. 5.02.1764, død 29.01.1841, g. 1811 Peter Hansen Kier i Tråsbøl, 6. Lorenz f. 6.05.1766, 7. Jes f. 3.04.1768, død 1768, 8. Jes f. 5.03.1769, gartner i København, g. Sine Marie Rese, 9. Peter f. 26.10.1773, død 1781.

1790 Anders Asmussen Bunde (Sv.s.) f. 1753, død 2.11.1818, 65 år, s.a. Asmus Asmussen og Ann i Varnæs. Familien boede først i Varnæs og overtog ca. 1790 svigerfaderens gård.

Gift 30.11.1781 Marina f. 24.05.1755, død 1.11.1826, 71 år

Børn: 1. Anna f. 6.10.1783, g. Hans Henningsen i Broager, 2. Itchen, f. 1.09.1785, død 19.04.1835, 49 år, g. 19.11.1825 bolsmand Jørgen Andersen i Tumbøl, 3. Asmus f. 21.06.1788, konf. 1805, 4. Dødfødt f. 27.09.1790, 5. Mett f. 27.09.1790, død 27.10.1790, 6. Peter Andersen Bunde f. 22.10.1791, se nedenfor, 7. Anders f. 10.08.1794, 8. Mett Marie f. 20.07.1796 g. 1831 skrædder Peter Hansen på Skovbølgårdsmark

1827 Peter Andersen Bunde søn, f. 20.10.1791, konf. 1807, død 28.10.1872, 81 år

Gift 10.05.1827 Botilla Petersen, f. 2.10.1808, død 1.12.1874, 66 år, d.a. Peter Petersen i Tumbøl og Ann f. Clausen

Børn: 1. Andreas Andersen f. 6.07.1830, se nedenfor, 2. Anna f. 19.12.1831, død 27.01.1832, 3. Anna f. 20.01.1833, død 5.09.1833, 4. Peter 1.07.1834, død 23.01.1842, 5. Asmus f. 10.08.1836, 6. Dødfødt 19.10.1838, 7. Dødfødt f. 28.09.1839, 8. Maria f. 6.10.1840, g. 1872 Jørgen Petersen Norn, 9. Anna f. 8.11.1842, død 24.08.1844, 10. Botilla f. 25.12.1844 g. 1880 enkemand Christian Iversen på Stensvang, 11. Peter f. 7.01.1847, 12. Anna f. 28.09.1850

1866 Andreas Andersen Bunde søn, f. 6.07.1830, død 19.03.1889, 58 år

Gift 1.02.1866 Maria Christine Hansen, f. 26.1.1831, død 2.04.1917, 84 år, d.a. gdr. Atzer Hansen og Kjestina f. Lorenzen i Tumbøl

Børn: 1. Peter f. 28.03.1866, se nedenfor, 2. Botilla Christina f. 14.10.1868, død 29.03.1871, 3. Andreas Atzer f. 7.02.1873, se nedenfor.

1896 Peter Andersen Bunde søn, f. 28.03.1866, død 28.03.1941 på Amtssygehuset i Aabenraa. Han Boede sine sidste år hos sønnen Andreas i Barsmark

Gift 16.10.1896 Anna Maria f. 29.08.1870, død 28.03.1937 i Tumbøl, 66 år, d.a. gdr. Chresten Petersen og Anna Maria i Stenderup

Børn: 1. Andreas f. 1.04.1898, gårdejer på bol Bmk 4. Østre Ottesgård i Barsmark, 2. Chresten f. 6.02.1900, død 1976 på Augustenborg sygehus, 3. Peter f. 20.12.1902, død 30.12.1902, 4. Marie Christine f. 15.04.1904, g. 1926 Chr. Madsen Greve, 5. Anna Maria f. 24.06.1909, g. Hans Bryhl i Djernæs.

1907 Hans Hinrich Jacobsen

Gift Ninna J. Seehusen

Børn: 1. Alwine Louise f. 10.05.1907,

1909 Andreas Atzer Andersen Bunde f. 7.12.1873, død 5.05.1951 i Majbøl, Hørup sogn.

Gift 12.10.1897 i Sottrup kirke med Margrethe f. 7.08.1874, død 10.07.1954 i Hønning, d.a. Chresten Asmussen Lyck og Marike Petersen i Øster Sottrup

Børn: 1. Marie f. 15.05.1898, g. 1934 i Hørup kirke med enkemand Asmus A. Jacobsen, bosat i Hønning, 2. Margrethe f. 29.06.1899, død 12.07.1899, 3. Andreas f. 8.07.1900, død 27.09.1918, af spansk syge på lazaret i Altona, 4. Anna f. 29.12.1901, død 19.03.1991 i Sønderborg, ugift, 5. Margrethe f. 3.06.1904, død

1990 i Sønderborg, g. 1938 i Kirke Hørup med enkemand Knud Herman Petersen, 6. Dagmar Christine f. 18.06.1905, død 1948, ugift, 7. Christine f. 27.06.1909, død 28.07.1970 i Bylderup, g. 1931 Ingvert Lauritzen, 8. Emma f. 30.05.1912, død 28.03.1913, 9. Bothilde f. 12.06.1913, død 19.11.1913, 10. Helga f. 22.07.1917, g. 1941 i Egen kirke med Martin Jessen f. 1915 i Holbøl, og bosat i Sjellerup
Børn 1 - 4 er født i Tråsbøl, og 5 - 10 i Tumbøl,

*I 1897 overtager han ejendommen Hovbjergvej 11 i Tråsbøl, som han igen sælger i 1902. I 1902 køber han ejendommen Tumbøl Søndemark 1, og i 1909 denne ejendom. I 1913 overtager han Tumbøl kro, og kromand Jacob Petersen (sort) i Tumbøl overtager denne ejendom.
Historisk Årbog for Felsted sogn nr. 35 2017 s.7-15.*

1913 Jacob Petersen (Sort) f. 11.05.1881, død 7.04.1941, s.a. kromand Chr. Petersen (Sort) i Tumbøl og Kirstine Marie f. Lassen, Tu. 17a i Tumbøl
Gift 20.03.1906 Christine Sophie Knutzen f. 26.01.1877, død 16.02.1951, 74 år, d.a. økonoma Asmus Knutzen og Christina Maria Berg.
Børn: 1. Christine Marie f. 13.07.1906, g. arbejder Marcus Thomsen i Felsted, 2. Christian Peter f. 3.07.1907, 3. Marie f. 7.08.1908, 4. Peter Asmus f. 18.11.1909, 5. Jacob f. 18.12.1916, politibetjent, g. Lillian i Felstedskov.

Tumbøl Søndemark 1 Foto ca. 1900

1928 Hans Christian Moos f. 9.09.1882, død 23.10.1938, 56 år, s.a. gdr. Jørgen Moos i Ny Skovbøl og Christine Marie

Gift 28.01.1913 Marie Charlotte Kjær f. 9.02.1889, død 28.12.1921, 32 år, d.a. slagter Chr. Kjær i Svejrup og Marie Christine Wilhelmsen

Børn: 1. Jørgen Moos f. 22.11.1913 på Skovbølgårdsmark, g. 1938 i Alsted kirke med Anna Katrine Hansen, 2. Maria Christina f. 1.03.1915 i Skovbøl, død 5.07.1915, 3. Christian Moos f. 30.04.1917 i Skovbøl. Han flytter til Sverige, hvor han omkommer ved en arbejdsulykke. Hans urne er nedsat på Felsted kirkegård, 4. Hans Moos f. 11.06.1919 i Stenlille, Stenløse sogn, gift 1941 i Vilstrup kirke med Maren Helene Kulawig, 5. Marie Kirstine f. 12.11.1920 i Søst, Rise sogn, se nedenfor

N.B. Hans Christian Moos deltog som værnepligtig tysk soldat i 1. verdenskrig. Under orlov flygtede han i nov. 1916 over grænsen ved Vester Vedsted. I 1917 gik hans kone Marie og børn over grænsen ved Fæsted mose.

Ved Maria Charlottes død dec.1921 bor familien i "Skovlyst" i Nørreskoven ved Galgebakken i Aabenraa. Hans Christian er nu skovløber og bor i skovløberhuset som også er et udflugtssted - Traktørsted, hvor der kan købes kaffe og medbragt brød og kage.

Gift 2x 1923 i Sct. Nicolai Kirke i Aabenraa med Eline Bothilde Dorothea Johannsen f. 21.06.1885 i Skovbøl, død 27.12.1978, d.a. gdr. Hinrich Johannsen og Cathrina, Frudam 26.

1942 Hans Peter Hermann Jacobsen (Sv.s.), f. 31.08.1920 i Wassersleben, død 19.01.1996 i Tumbøl, s.a. Hermann Jacobsen og Marie Kathrine Frederikke Jessen
Gift 21.07.1942 Marie Kirstine Moos f. 12.11.1920 i Rise sogn, død 26.06.2013
Børn: 1. Hans Moos f. 18.07.1943, 2. Hermann Kaj f. 21.05.1946, 3. Svend Aage f. 20.06.1947, 4. Inge f. 20.02.1956.

Ejendommen nedlægges og jorden frasælges.

Bygninger frastykkes og har herefter et jordareal, matr. 7 og 354 på 1.2701 ha.

Inge Jacobsen datter f. 20.02.1956 overtager stedet.

2010 Rudolf Grünert og Kirsten Marie Delendorff Grünert

Tu. 14. Helbol Fyrsteligt/kongeligt

1543 Helbol nævnes Atzer Petersen el. Preen: havde 2 sønner Nis og Peter Atzersen
(*Atzer Lorenzen (Petersen) nævnes 1 x 1533*) Peter Atzersen bolsmand på Kidingvej 34 i Bovrup

1613 Tu 14 Nis Atzersen g. ca. 1555 (Nis havde en broder Peter, se Hansborgske domme 1551)
1613- - Atzer Nissen søn,
1636-74 - Lafrenz Atzersen søn,
1692 Hans Lorenzen

Tu. 14 a. Helbol Fyrsteligt/kongeligt

Ca. 1660 Atzer Lorenzen søn, f. 1635, død 1720, 85 år i Nørballe hos sønnen Laurtz.

Gift Anna f. ca. 1628, død 1688, 60 år

Børn: 1. Kiesten f. 1662, død 1729, 67 år, g. 1700 enkem. kgl. bolsm. Rasmus Laurtzen Bunde i Tumbøl,
2. Hans f. 1664, se nedenfor, 3. Laurtz f. ca. 1669, se bol Nø. 4 b i Nørballe, 4. Margreth f. , g. 1699 Jens
Petersen fra Klipleve, bol Tr. 4 a. i Tråsbøl.

Familien flytter til Nørballe, hvor han ved gifter sig med enken Gunder 1650-1714 og overtager bol Nø. 4 b

1686 Hans Lorenzen søn, f. 1664, død 1709, 48 år

Gift 1686 Mette - Jes dt. fra Gåskær f. ca. 1666, død 1729, 63 år

Børn: 1. Lorenz f. 1688, se nedenfor, 2. Anna f. 1689, 3. Margreth f. 1691, 4. Jes f. 1693, død 1695, 5.
Elline f. 1696, g. 1725 Hans Thaysen fra Uge, 6. Mette f. 1699, 7. Jes f. 1702, 8. Hans f. 1704, 9. Margreth
f. 1707, død 1715, 8 år

Tu. 14 a. Helbolet deles i to halvbol

1708 Lorentz el. Laurtz Hansen søn, f. 1688, død 1765, 77 år,

Gift 1712 Maren f. 1684, død 1760, 76 år, d.a. Reggel Nissen, bol 26 b "Kogsager" i Varnæs

Børn: 1. Mette f. 1712, se nedenfor, 2. Dødfødt 1715, 3. Dødfødt 1716, 4. Hans f. 1718, død 1718, 5.
Dødfødt 1719

1734 Fester Jørgensen (Sv.s.) f. ca. 1696, død 24.11.1771, 75 år, s.a. bolsmand Jørgen Andersen og
Boel, bol 26a "Kogsager" i Varnæs

Gift 4.11.1734 Mette f. 1712, død 1736, 22½ år

Børn: 1. Boeld f. 6.04.1736, se nedenfor

Fester Jørgensen, død 24.11.1771, 75 år -12 ug. og efterlader ingen børn

Trolovet 1737 med Margreth Hans dt.

1762 Fester Petersen Thaysen (Sv.s.) f. 1741, død 10.08.1804, 63 år, s.a. bolsmand Peter Thaysen
og Maren i Nørballe

Gift 24.10.1760 Boeld f. 6.04.1736, død 1762, 26 år 2 md.

Børn: 1. Mett f. 31.05.1762, se nedenfor,

Gift 2x 27.10.1763 Maren f. 1.04.1738, død 3.06.1826, 88 år, d.a. bolsmand Jørgen Nissen og Merret i
Varnæs

Børn: 1. Peter f. 9.02.1765, se nedenfor, 2. Bodelt f. 31.05.1767, død 9.02.1847, g. 1798 bolsmand Asmus Jørgensen i Felsted, 3. Jørgen f. 19.12.1769, død 3.04.1770, 4. Merret f. 20.05.1771, død 14.05.1841, g. 1799 Jørgen Hansen på ”Slyngstengård”, 5. Jørgen f. 7.02.1777, død 26.11.1863, g. 1810 Sille Marie Jørgensen på Felstedmark.

1770 Ved udskiftningen/udflytningen fik ejendommen tildelt sine marker i Neder- og Over Slyngsten Disse to kongl. halvbol Tu. 14 a. og b. lå indtil udflytningen i 1770 nordligst i ejerlavet – syd for den nuværende Tumbøl Møllegade.

1770 Halvbolet udflyttes til Bøgholmvej 6, hvor den opføres som en firelænget gård.

1788 Jørgen Andersen (Schmidt) (Sv.s.) f. 1756, død 9.04.1811, 54 år 9 md, på gården Bremsmaj, Klipleve sogn, s.a. hjuler Anders Christensen og Christine, f. Jacobsen i Snogbæk

Gift 1785 Mette f. 31.05.1762, død 11.10.1814, 52 år

Børn: 1. Anders f. 26.12.1786, overtager gården Bremsmaj på Søgårdsmark efter faderen, 2. Boel el. Botillef. 7.12.1788, g. med gdr. Peter Petersen, ”Lakær” i Ullerup sogn

Jørgen Andersen køber 1792 en parcel fra godset Søgård og opfører ejendommen „Bremsmaj“

1792 Peter Festersen Thaysen f. 9.02.1765, død 13.10.1844, 79 år, valgt 1811 til kirkefoged/jurat Gift 31.10.1800 Cathrine Hansen f. 1773, død 26.12.1859, 86 år, d.a. gdr. Hans Jørgensen i Tumbøl og Cathrin f. Jørgensen Ley

Børn: 1. Marie Cathrine f. 27.08.1801, se nedenfor, 2. Botilla f. 11.05.1805, død 14.04.1819, 3. Peter f. 4.04.1811, død 12.12.1812, 4. Peter f. 31.05.1814, død 6.03.1889, gdr. Eskær 9, Tråsbøl.

1830 Thomas Thaysen (Sv.s.) f. 8.03.1806, død 8.03.1806, kirkefoged/jurat, s.a. kongl. gdr. Christian Thaysen i Skovbøl og Maria Hedewig f. Sønnichsen.

Gift 7.08.1830 Maria Cathrina f. 27.08.1801, død 2.08.1883, 82 år,

Børn: 1. Peter f. 31.10.1832, død 21.11.1832, 2. Peter f. 27.02.1834, se nedenfor, 3. Christian f. 10.08.1841, død 5.04.1845, 4. Cathrina Maria f. 26.06.1844, død 21.07.1844

1857. Iflg. Lundtoft Skyld- og Panteprotokol I. folie 143 og 160:

Thomas Thaysen har bortsolgt et til gården indkøbt jorlod til inderst Nicolay Lorentzen, Tornhøjvej 6, 1857 Thomas Thaysen har bortsolgt en parcel 1/8 del plov under Ladegård til sønnen Peter Festersen Peter Festersen Thaysen har ved byttekontrakt den af ham i 1857 erhvervede 1/8 del plov under Ladegård, (Bøgholmvej 3) og derimod erhvervet naboen Peter *Andersen* Hansens halve kongl. bol, Bøgholmvej 4.

N.B. Thomas Thaysen var under oprøret i treårs-krigen sognefoged og sandemand, men blev af oprørerne afskediget på grund af uduelighed. Pastor Godt, kender ingen, udtaler han 27. jan. 1849, at der er ingen der bedre kan påtage sig hvervet som kromand Hinrich Frees, (ivrig Slesvig-holstener), skønt han vægrer sig og anbefaler ham derfor, ”især på grund af den bekendt dårlige stemning i dette sogn”! Kromanden afslog imidlertid at blive sognefoged med følgende begrundelse 14. april 1849; ”60 år gl., kan ikke ride eller gå i det vidtstrakte sogn, desuden er der nok af de unge bønder, som er duelige”.

Sandemand Christian Iversen i Felsted, blev under oprøret afskediget, da han afstod gården til sin søn – Hvilket skyldtes, at hans sindelag var keredansk. Blandt indbyggerne kan kun Jes Hansen Roth i Tumbøl komme i betragtning, men han er ikke egnet”. Som sandemand foreslås derfor en Grøngrøft gårdmand Peter Petersen Hissel, Tumbøl, så meget mere som Grøngrøft-bønderne allerede i 1830 havde ønsket at få den ene af sandemændene. Sdr. Månedsskrift 1953, se under Glimt.

1859 Peter Festersen Thaysen er nu ejer af begge halvbol Peter Festersen Thaysen f. 27.02.1834, død 10.11.1863, 29 år,

Gift 27.05.1856 Marie Christine Christensen f. 6.11.1830, d.a. gdr. Jens Christensen i Tumbøl og Helene
Børn: 1. Thomas 26.08.1856, død 1.02.1857, 2. Thomas f. 4.11.1857, død 18.11.1857, 3. Maria Cathrina f.
18.10.1858, 4. Christian f. 16.06.1861, se nedenfor, 5. Helene f. 30.06.1863, død 11.03.1864

1866 Enken Marie Christine Christensen f. 8.11.1830, død 8.12.1868, 38 år,
Gift 5.07.1866 Jes Peter Marcussen f. 14.09.1834, død 5.06.1924, 90 år, s.a. gdr. Peter Marcussen i
og Maria Christophersen, Bøgholmvej 10.

Iflg delingsagt af 12. juni 1866, nu sønnen Christian Festersen Thaysen og sin moder Marie Christine
Thaysen f. Christensen og hendes tilkommende ægtemand Jes Peter Marcussen som bestyrer af gården.

1882 Christian Festersen Thaysen søn, f. 16.06.1861, død 17.08.1886, 25 år
Gift 5.03.1884 Maria Christina Jacobsen f. 3.07.1858, d.a. gdr. Peter Jacob Jacobsen og Anna Margretha i
Tråsbøl

Børn: 1. Marie Christine f. 2.01.1885, g. 1906 lærer Nis Sørensen Petersen fra Bovrup

1896 Enken Marie Christine Jacobsen f. 3.07.1859, død 13.01.1919,
Gift 4.11.1896 i Kværs med enkemand og menighedsforstander Franz Hinrichsen i Kværs, f. 15.11.1851 i
Kollund, konfirmeret 1867 i Christiansfeld, død 21.04.1910, 58 år, s.a. gdr. Peter Hinrichsen og Helena
Maria Matthiesen i Kollund, førhen Kværs mark. (Franz g. 1x 1875 i Kværs med Anna Margretha Paulsen
fra Sdr. Hostrup, død 19.02.1894 og efterlader ham to døtre Anna og Maria).

Børn: 1. Franz f. læge i Lysabild, 2. Anna Maria f. 17.08.1880, se nedenfor, 3. Maria Margretha Pauline f.
11.02.1885 i Kværs.

1918 Peter Johansen f. 24.07.1877, død 18.05.1953, 75 år, s.a. slagtermester Frederik
Christian Johansen i Nørballer og Ane Magdalene Petersen fra Viuf Skov.

Gift 29.04.1903 Anna Maria Hinrichsen f. 17.08.1880 i Kværs, død 9.04.1956, 75 år

Børn: 1. Friedrich f. 13.03.1904, slagtermester i Felsted, g. 1931 Hanna Johannsen, 2. Franz f. 17.05.1905,
se nedenfor

Ejendommen en fire-længet gård, brændte en nytårsnat først i 1930'erne.

Forpagter: Franz Johannsen

1930 Franz Johannsen søn, f. 17.05.1905, død 17.05.1976, begravet på Varnæs kirkegård.

Gift 6.08.1930 Helene Marie Jessen Hansen f. 20.12.1903, død 28.04.1996, begravet i Varnæs, d.a. slagter
Peter Jessen Hansen og Thyra Luise, Gråstenvej i Felsted

Børn: 1. Anne f. 29.10.1930, g. 1956 i Felsted kirke Aksel

Brynlsen fra Søgårdsmark, Kliplevej, 2. Peter f. 4.04.1933, 3. Friedrich 24.12.1935,

1958 Jes Christensen -førhen statshusmand på matr. 113, Kidingvej 68

Jes Christensen f. 4.11.1917

Borgerligt viet 1939 i Rinkenæs med Christine Kryhlmann f. 28.04.1918, d.a. landmand i Wolfsballig
Andreas Jørgensen og Anne Cathrine f. Brock

Børn: 1. Maren f. 19.10.1940 i Rinkenæs, g. 1960 Hans Christian Hemningsen fra Blans, 2. Henning f.
26.04.1948 på Kidingmark. Familien flytter til Helleved.

1958 Bent Petersen Thorsen overtager Jacob Andresens ejendom på Bøgholmvej 5 i Felsted ejerlav.

Bent Petersen Thorsen f. 27.03.1936, s.a. forpagter Johan Thorsen og Ingeborg i Øsby sogn

Gift Anne Elise f. Madsen f. 23.09.1938

Børn: 1. Pia, 2. Palle, 3. Preben

1971 Bent P. Thorsen overtager ejendommen Bøgholmvej 6 af Jes Christensen, hvorefter familien Thorsen flytter til deres nye hjem på Bøgholmvej 6. "Stenbjerggård".

I 1971 Bøgholmvej 5 med bygninger samt et jordstykke 9082 m² sælges til Jes Hansen.

1994 Landbrugsjorden til begge ejendomme overtages af Bo Langhede i Felstedskov og Hans Damm, Slyngsten.

Bygninger samt et areal på 1.99.68 ha fra ejendommen videresælgestil:

1995 Søren Byskov Nielsen f. 14.03.1962, s.a. Jytte og Viggo Nielsen, Nr. Nissum

Gift Kirsten Broch Madsen f. 19.04.1966, d.a. Ruth og Karl Madsen, Sig v/ Varde

Børn: 1. Camilla f. 1990, 2. Christian f. 1993, 3. Charlotte f. 1996

"Stenbjerggård", Bøgholmvej 6 1999

Tu. 14. Helbol Fyrsteligt/kongeligt

1686 Hans Lorenzen søn, f. 1664, død 1709, 48 år

Gift 1686 Mette - Jes dt. fra Gåskær f. ca. 1666, død 1729, 63 år

Børn: 1. Lorenz f. 1688, 2. Anna f. 1689, se nedenfor, 3. Margreth f. 1691, 4. Jes f. 1693, død 1695, 5.

Elline f. 1696, g. 1725 Hans Thaysen fra Uge, 6. Mette f. 1699, 7. Jes f. 1702, 8. Hans f. 1704, 9. Margreth f. 1707, død 1715, 8 år

Tu. 14 b. Helbolet deles i to halvbol

1708 Laust (Lorentz) Hansen Juhler f. 1666, død 1756, 90 år, s.a. Hans Juhler i Tumbøl

Gift 1708 Merreth f. 1683, død 1709, 26 år, Merreth -Nis dt. fra Kværs

Gift 2x 1710 Anna f. 1689, død 1730, 41 år, d.a. Hans Lorenzen og Mette i Tumbøl

Børn: 1. Maren f. 1711, død 1711, 2. Mette f. 1712, se nedenfor, 3. Maren f. 1714, død 1715, 4. Margreth f. 20.01.1717, g. 1747 kromand Johan Lorrentzen, bol Tu. 17a i Tumbøl, 5. Anna f. 1719, 6. Marine f. 1722, død 1782, g. 1754 kådner Jørgen Hansen Erichsen, Felsted/Nørballe, Hans f. 1724, død 1725, 7. Ellen f. 1726.

1738 Asmus Andersen (Sv.s.), f. 1710, død 27.12.1786, 76 år, s.a. kådner Anders Asmussen i Varnæs

Gift 28.11.1738 Mette f. 1712, død 27.05.1791, 79 år, d.a. bolsmand Laurtz Hansen Juhler og Ann, Tumbøl

Børn: 1. Andres f. 14.08.1739, død 1769, 30 år, 2. Hans Asmussen f. 21.02.1745, se nedenfor, 3. Lorens Asmussen Juhler f. 20.07.1742, g. Kiesten Hansen i 39 år, se bol 4 b i Tråsbøl, 4. Asmus f. 25.09.1747, 5. Anna f. 18.01.1750, død 1750, 10 dg, 6. Anna f. 22.03.1751, død 1752 knap 1 år, 7. Helena f. 16.04.1753, død 1757, 4 år

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Neder- og Over Slyngsten

Disse to kongl. halvbol Tu. 14 a. og b. lå indtil udflytningen i 1770 nordligst i ejerlavet – syd for den nuværende Tumbøl Møllegade.

1770 Halvbolet udflyttes til Bøgholmvej 4.

1775 Hans Asmussen Juhler søn, f. 21.02.1745, død 30.05.1822, 77 år

Gift 1x 1775 Anna Maria Hattesen fra Varnæs i 11 år, f. 1753, død 24.06.1786, 33 år, d.a. Hans Jørgen Asmussen Schmidt i Varnæs

Børn: 1. Asmus f. 26.11.1776, død 20.07.1790, 2. Hans Jørgen Hansen f. 27.12.1778, g. og bosiddende i Rødebæk, Bov sogn, 3. Mette f. 6.08.1783, død 24.07.1785, 4. Mett f. 10.06.1786, 5. Ann f. 10.06.1786, tvillinger der begge døde 10.06.1786

Gift 2x 3.11.1786 Cathrin Jørgensen f. 1760, d.a. Jørgen Jessen i Bovrup og Ellen f. Erichsen fra Skovbøl. Børn: 1. Jørgen f. 10.09.1787, se nedenfor, 2. Asmus f. 7.03.1796, 3. Hans f. 7.03.1796, tvillinger der begge døde 7.03.1796, 4. Asmus f. 21.05.1798, se nedenfor, 5. Ann Botilla f. 21.05.1798, død 8.02.1815, 6. Hans f. 8.08.1801, g. 1831 i Varnæs med Anna Margretha, d.a. Jørgen Petersen i Bovrup.

Enken Cathrine f. 1760, død 24.06.1838, 78 år

Gift 30.05.1828 i Adsøl med Jes Hansen, enkemand og skomager i Gråsten, f. 12.04.1754, død 3.09.1837, 83 år, hos kgl. Asmus Andersen Bunde, s.a. kgl. bolsmand Hans Nissen Jessen og Maren i Tumbøl. (gift 1x Anna Magdalena, enke efter Ludvig Friedrichs fra Gråsten, 2x Augusta Elisabeth Kobbegaard fra Notmark)

1812 Jørgen Hansen Juhler søn, f. 10.09.1787,

Gift 5.08.1815 Helene Elisabeth f. 10.09.1795 d.a. kådner/bødker Peter Jørgensen og Ann Kiestin i Ertebjerg, Tandslet sogn

Børn: 1. Hans f. 19.09.1816, 2. Peter Jørgen f. 26.12.1817,

Familien flytter til Langelund i Agerskov sogn

1822 Asmus Andersen (Hansen) søn, f. 21.05.1798, død 25.10.1852, 54 år,

Gift 16.11.1822 Maren Hansen fra Blans, f. 6.04.1801, død 28.10.1864, 64 år, d.a. bolsmand Hans Petersen og Christine i Blans

Børn: 1. Hans f. 14.06.1824, død 2.12.1832, 2. Peter Asmussen el. Andersen Hansen f. 6.09.1826, se nedenfor, 3. Thomas Hansen f. 1.01.1831, død 8.09.1867, 36 år, g. 1856 Marine Moos, parcellist i Tumbøl, 4. Gunder Cathrina f. 18.03.1834, g. 1855 Peter Hansen Eriksen gdr. i Slyngsten, 5. Hans Jørgen Hansen f. 15.07.1838, død 1839, 6. Hans Jørgen f. 2.09.1840, død 4.07.1862, 21 år, 7. Kjestina f. 27.07.1846, død 6.11.1848

1856 Peter Andersen Hansen søn, f. 6.09.1826, død 27.11.1901 i fattighuset.

Gift 29.01.1858 Maria Jochimsen f. 10.11. 1832, død 23.12.1873, d.a. Rasmus Jochimsen og Cathrine Maria f. Jepsen i Hostrupskov

Børn: 1. Rasmus f. 29.10.1859, 2. plejebarn: Hans Jørgen Hinrichsen f. 1845 i Ensted

Skiftekontrakt: Peter A. Hansen er tillagt at yde aftægt til sin moder for hendes livstid.

1857 Ved kontrakt 1857 har Peter Festersen Thaysen bortbyttet den af forældrene i 1840 under Ladegård erhvervede 1/8 plov på Bøgholmvej 2, til naboen Peter Andersen Hansen.

Peter Festersen Thaysen overtager Peter Andersen Hansens halvbol og nedlægger ejendommen og sammenlægger jorden til hans ejendom, Bøgholmvej 6.

N.B. Peter Andersen Hansen var som handelsmand meget aktiv i årene efter at han måtte afstå sit kgl. halvbol. Salget af ejendommen brugte han til at investere/overtage flere ejendomme og huse i Felsted, Felstedskov og Tumbøl ejerlav. Økonomien fulgte ikke med og medførte, at han snart flyttede fra det ene sted til det andet. Han døde som en lufdfattig mand på sognets fattighus i Tumbøl.

1908 Peter Johannsen og Anna Maria Hinrichsen i Nørballe køber et grundstykke fra den gamle gårdsplads, og opfører et hus på grundstykket, i folkemunde kaldt "æ-Villa".

1918 Peter Johannsen bliver ejer af Bøgholmvej 6.

I de følgende år er der forskellige ejere af "æ-Villa", se videre under Hus-register i Historisk forening for Felsted sogns hjemmeside.

Tu. 15. Helbol Fyrsteligt/kongeligt

1613	Tu. 15.	Laurtz Bertelsen
	do.	Fester Petersen nævnes i 1614 Sandemand
1636	do.	Fester Petersen – Hans Festersen
1666-74	do.	Hans Petersen Schmidt
Ca. 1675	do.	Jes Festersen
Ca. 1676	do.	Peter Michelsen Schmidt

Hans Petersen (Truelsen) Schmidt, søn af sognefoged Peter Truelsen i Felsted, havde først et bol Nø. 6b i Nørballe. Han nævnes som sandemand i et tingsvidne 3. nov. 1668.

Gift Boeld, død 1685.

Børn: 1. Peter 1643-1703 ejer af bol, Nø. 6b i Nørballe

Jes Festersen

Peter Michelsen Schmidt

16.. Jørgen Petersen Degn (Tingskriver) f. 1655, død 1738, 83 år, s.a. degn Peter Petersen og Trinke i Felsted

Gift Boeld f. 1653, død 1699, 46 år)

Børn: 1. Peter f. ??, 2. Maren f. 1679. g. Peter Thaysen i Nørballe, 3. Jes f. 1682, død 1689, 4. Anna f. 1687, g. 1708 enkemand og kådner Jørgen Jørgensen i Felsted, 5. Hans f. 1689, død 1693, 6. Jes f. 1691, 7. Johan f. 1695, død 1763, g. 1733 Maren Jepps dt, gårdejer på gård nr. 8 i Lundtoft

Gift 2x 29.06.1702 Boeld f. ca. 1676, død 1713, 37 år, d.a. kådner Jørgen Laurtzen og Abel i Nørballe

Børn: 1. Boeld f. 1703, 2. Jørgen f. 1704, 3. Trinke f. 1706, 5. Abel f. 1709, 6. Peter f. 1712, alle børn fra 2. ægteskab er født i Nørballe

1696 Jørgen Petersen Degn overtager et kgl. bol i Nørballe, bol Nø. 5b.

1697 Hans Petersen Degn, en broder f. ca. 1672, død sept. 1711, 39 år

Gift 15.09.1697 Margreth f. 1679, død 2.08.1739, 60 år, d.a. Christen Nissen Truelsen og Maren, bol Tr. 2a i Tråsbøl.

Børn: 1. Peter Hansen (Thaysen) f. 1697, død 1774, 77 år, kådner i Skovbøl, 2. Lisbeth f. 1698, død 1700, 3. Peter f. 2. nat. 1700, død 1700, 4. Maren f. 1702, 5. Margreth f. 1706, g. 1741 Peter Nissen i Tumbøl

Nis Petersen (Hockerup) f. ca. 1662, død ..

Gift 14.06.1712 Margreth Christens dt. enke efter Hans Petersen Degn, f. 1679, død 1739, 60 år

Børn: 1. Hans f. Septuag. 1713, se nedenfor, 2. Peter f. 1.04.1716, død 1718, 3. Peter 30.11.1718,

1744 Hans Nissen Hønsnap søn, f. 28.02.1713, død 7.08.1791, 78 år

Gift 8.10.1745 Ann f. sept. 1725, død 14.02.1762, 37½ år, d.a. bolsmand Peter Thaysen og Ingeborg Peter Lassen i Rinkenæs

Børn: 1. Margrethe f. 12.10.1746, g. smed Hans Hansen i Skovbøl, derefter Kransbjerggård, 2. Ingeborg f. 29.12.1749, g. Lorenz Hansen i Sprakebøl, 3. Anna Marie f. 6.02.1751, g. 1775 Peter Johansen Schmidt, se Hellinghøjvej 6, derefter forpagter af Blansgård - derefter parcellist på Langbjerggård, Ødis sogn, 4. Anna Lisbeth f. 21.08.1753, g. Johan Jessen i Tråsbøl, g. 2x Nicolay Freuchen forpagter på godset Skørringe,

Falster, 5. Nis f. 24.12.1755, se nedenfor, 6. Peter f. 13.03.1759, 7. Jes f. 14.02.1762, 8. Anna f. 14.02.1762, død 1763

1770 Ved udflytningen lå ejendommen oprindelig i landsbyen overfor Tumbøl Bygade nr. 26, men blev nu flyttet ud og fik tildelt sine marker i Over Slyngsten og Nørremark.

Tu. 15 Helbolet udflyttes nu til Sønderborgvej 161.

1788 Nis *Hansen* Nissen Hønssnap søn, f. 24.12.1755, død 20.03.1828, Gift 7.11.1788 Margrethe Petersen, f. 1764, død 11.07.1799, 36 år, d.a. degn Peter Petersen og Gunder Marie i Felsted

Børn: 1. Hans f. 21.08.1789, se nedenfor, 2. Gunder Marie f. 5.08.1791, g. 1851 Hans Hansen Stensvang, bol Tu. 16 a i Tumbøl

3. Peter f. 4.03.1794, på gården Skovdruplund i Seest, 4. Nicolay f. 30.05.1796, på garden Birkedam i Harte sogn, 5. Nis f. 13.05.1799, død 1826, ugift,

1818 Hans Nissen søn, f. 24.12.1789, død 3.03.1866, 76 år

Gift 14.10.1819 Ulrica Sophia Amalie Matthiesen, f. 13.08.1785, død 7.05.1830, 43 år, d.a. Fyrstelig Jagtbetjent i Hostrupskov Hans Matthiesen og Christina f. Burghoff

Børn: 1. Nis f. 25.10.1819, døde ung, 2. Christina Margretha f. 1.06.1824, g. Lorenzen i Nørballe,

Gift 2x 3.11.1832 Anna Catharina Hansen, f. 4.04.1812, død 7/8 1835, 23 år, d.a. Nis Hansen Erichsen og Maria Elisabeth i Tumbøl.

Børn: 1. Ulrika Sophia f. 30.06.1833, g. Rasmus Christiansen i Felsted, 2. Elisa Maria f. 24.07.1835, g. Nis Hansen Jacobsen i Todsbøl

1852 Peter Nissen f. 4.03.1794, død 5.08.1872 i Svejlung, Hellevad sogn - køber gården Brændkjær v/ Kolding

Gift 28.12.1820 i Vejle m. Anne Petersen Jauer f. 28.03.1793, død 12/1 1828 på Skovdruplund i Sest sogn, d.a. kådner Peter Christensen Jauer og Christina Margretha i Felstedskov

Børn: 1. Nis Peter f. 2.01.1818, Hvilested kro, 2. Peter f. 2.07.1821 på Brændkærgård, 3. Hans Christian f. 28.02.1882, gårdejer i Hjarup

Gift 2x 15.11.1832 på Skovdruplund med Ane Margrethe Schmidt f. 1796 i Tandslet, død 15.06.1838,

Børn: 1. Ane Christine f. 21.09.1833 på Skovdruplund, g. Iver Christensen Thomsen, i Svejlung v/ Hellevad, 2. Johan f. 1.03.1834, se nedenfor, 3. Nicolay f. 10.11.1835, død som ung sømand på Stillehavet, 4. Ane Margrethe f. 8.06.1838, g. købmand Peter Neumann i Aabenraa

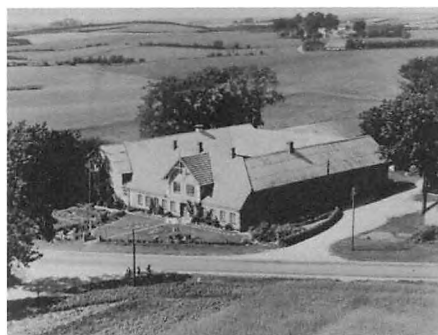
1862 Johan Nissen f. 1.03.1834 i Seest, død 15.10.1921

Gift 13.11.1862 Christina Maria Iversen f. 4.10.1842, død 12.12.1912, d.a. gård- og kromand Hans Peter Iversen og Helene Christine i Svejrup

Børn: 1. Peter f. 18.01.1864, død 1892, 2. Helene Christine f. 13.04.1866, g. kgl. bolsmand Peter Thaysen i Tråsbøl, 3. Hans Peter f. 20.09.1868, 4. Margrethe f. 2.02.1871, g. Apoteker Wiche i Gørlitz, 5. Anna Christine f. 28.10.1874, g. bolsmand Johan Johannsen Schmidt i Nørballe, 6. Nicolay f. 11.08.1877, gårdejer i Sommersted, 7. Johan f. 23.06.1880, gårdejer på Tingbjerggård i Hellevad, 8. Christian f. 29.11.1885 i Ellum, bosat i Vollerup, Skafteløv og død 1958 i København, g. Marie O.F. von Jessen f. 1889, død 19.07.1979, begge begravet på Løgumkloster kirkegård.

N.B. På Christians gravsten står følgende: "*Han rejste slesviske Bønder til Kamp mod Uretten og bragte Kampen til Sejr*". 9. Katharina f. 24.03.1905 i Sommersted, 10. Johan Nissen f. 20.03.1903 i Sommersted.

1900 Hans Peter Nissen f. 20.09.1868, død 26.09.1942
Gift 22.05.1900 Anna Eleonora Clausen f. 22.02.1871, død
8.12.1943, d.a. Bendix Clausen og Marie Toft på Kirkebjerg i
Tumbøl
Børn: 1. Johann f. 2.02.1901, se nedenfor, 2. Peter Bendix f.
6.04.1903, gårdejer i Ketting

Sønderborgvej 161 – firelænget gård

1931 Johan Nissen f. 2.02.1901, død 31.01.1992
Gift 28.05.1931 Marie Jacobsen f. 18.01.1906 på Gården
“Stejl” Klipleve, død 3.08.1976, d.a. Nis Jacobsen og Mette
Marie Damm i Klipleve

Børn: 1. Inger f. 22.09.1932, se nedenfor, 2. Anna f.
25.11.1935, g. Thomsen i Augustenborg, 3. Astrid f. 3.03.1940, g. Smedesrud, bopæl i København

1959 Asmus Christensen Damm (Sv.s.), f. 12.02.1924, død 31.03.1996, s.a. Hans Damm og Catharina
Bothilde i Felsted.

Gift 13.10.1951 Inger Nissen f. 22.09.1932, død 2018

Børn: 1. Johan Nissen Damm f. 24.02.1952, død 4.04.1965 ved en traktorulykke
2. Cathrina Nissen Damm f. 8.05.1954, død 25.12.1997, 3. Hans Nissen Damm

*Svigersønnen Asmus Christensen Damm og Inger Nissen havde Damms gård og kro i Felsted i forpagtning,
indtil hans broder Hinrich Damm overtog stedet.*

I/S Hans Nissen Damm søn, og moderen Inger Damm f. Nissen

1992 Hans Nissen Damm enejer

Tu. 16. Helbol under Grøngrøft

1613 Tu 16 nævnes Peter Petersen

Helbolet deles i to halvbøl, 16 a og b

1636 Tu 16 a Jørgen Petersen

1666-74 Tu 16 a Christen Jørgensen

1636 Tu 16 b Lars Christensen – Jørgen Hansen (formentlig s.a. Peter Petersen)

1666-74 Tu 16 b Asmus Bruun

De to halvbøl samles igen til et helbol

1692-96 Christen Jørgensen

Tu 16. Helbol under Grøngrøft

Ca. 1665 Christen Jørgensen søn, f. ca. 1635, død 1718, 83 år

Gift Elline f. 1638, død 1709, 71 år

Børn: 1. Hans f. ca. 1669, se nedenfor, 2. Anna f. ca. 1677, g. 1707 Jes Jørgensen fra Kværs, se Gråstenvvej
55, 3. Maren f. ca. 1680, g. 1710 bolsmand Hans Hansen Erichsen i Tumbøl, 4. Elline ca. 1681, g. 1697
Nis Rasmussen Degn, 5. Birthe f. , g. 1694 bolsmand Peter Petersen Rossen

Bolet deles mellem faderen Christen Jørgensen og sønnen Hans Christensen

Tu 16 a. Halvbøl under Grøngrøft

1696 Hans Christensen søn, f. ca. 1669 i Tumbøl, død 1756, 90 år
Gift 1696 Mette f. ca. 1670, død 1713, 43 år, d.a. kgl. bolsmand Peter Petersen Matthiesens dt. i Tumbøl
Børn: 1. Elline f. 1698, død 1698, 2. Peter f. 1700, 3. Maren f. 1702, g. 1730 bolsm. Hans Nissen i Tumbøl,
4. Mette f. 1704, g. 1730 Friedrich Lorentzen, bol Tu. 1a. 5. Christen f. 1707, død 1707, 6. Margreth f.
1707, 7. Marie Lisbeth f. 1712, se nedenfor,

Gift 2x 1713 Ingeborg f. 1677, død 1760, 82 år 5 md, d.a. Jeppe Petersen, bol Nø. 7a i Nørballe
Børn: 1. Boeld f. 1716, 2. Ingeborg f. 1717, 3. Mette f. 1719, g. 1753 Peter Petersen Lassen i Tumbøl.

Ejendommen lå på indtil udflytningen i 1770 på vestsiden af Tumbøl Bygade overfor nr. 36x

1770 Ved flytningen får ejendommen tildelt sine marker i Stensvang.

1770 Halvbolet udflyttes til Gråstenvej 54.

Ca. 1738 Peter Michelsen (Sv.s.) f. døbt 18.03.1703, død 23.06.1771, 70 år, s.a. Michel Asmussen og
Synnet i Bovrup

Gift 21.11.1738 Maria Lisbeth f. 1712, døbt 5.06.1712, død jan. 1759, 46½ år.

Børn: 1. Hans f. 11/4 1751, se nedenfor,

Gift 2x 25.10.1759 Bodelt, f. 1724, død 21.02.1807, 83 år, d.a. Jens Hansen og Maren i Bovrup
Ingen børn

1786 Hans Petersen Michelsen søn, f. 11.04.1751, død 17.07.1800, 49 år 3 md.

Gift 1.12.1786 Kiesten f. 17.03.1765, død 25.11.1851, 86 år, d.a. Hans Hansen Jørgensen i Tumbøl og
Cathrine Jørgens dt. fra Rinkenæs

Børn: 1. Peter f. 8.04.1787, cand. theol, død 1816 i Konstatinopel, 2. Hans f. 15.05.1790, se nedenfor,
3. Maria Elisabeth f. 27.12.1791, g. 1811 Nis Hansen (Erichsen) i Tumbøl, 4. Anna Cathrina f. 4.06.1796,
g. Peter Jessen i Uge

N.B. Iflg. *Asmus Jessen optegnelser i Historisk Årbog Felsted sogn 1987 s. 70-86 nævnes Hans Michelsen
og sønnen Peter Hansen Stensvang en bodsprædikant*

Sønderjyske Årbøger 1929 s. 255-287 og 1930 s. 110-136. Sønderjyske Årbøger 1923, s. 42-75.

1817 Hans Hansen Stensvang søn, f. 15.05.1790, død 27.09.1862, 72 år hos datteren på Tumbølmark.

Gift 18.02.1815 Gunder Marie Nissen Hønssnap, f. 15.08.1791, død 16.08.1860, 69 år, d.a. kgl. bolsmand
Nis Nissen, bol Tu. 15 i Tumbøl

Børn: 1. Margretha Maria f. 6.04.1815, 2. Kiesten Marie f. 17.09.1816, g. gårdmand Hans Hansen i
Stepping, 3. Anna Margretha f. 26.08.1819, g. gdr. Andreas Jørgensen på Tumbølmark, 4. Peter f.
2.05.1822, død 1843, 21 år.

N.B. *Hans Hansen Stensvang se Historisk Årbog for Felsted sogn 1984 s. 43-51 og Årbog 1986 s. 79-87.
Hans havde samlet alle sine kreditorer til et forlig den 12. jan. 1823 og de gav meget efter, ellers var han
gået konkurs.*

Falskmøntner, spion:

*Hans Hansen Stensvang har ført et bevæget og eventyrligt liv. Han blev i årene 1820-40 overbevist om at
have deltaget i at forfærdige og udgive falske bankosedler. Han dømtes til slaveri, men flygtede fra
arresten i Odense og holdt sig i lang tid gemt i en hule på sin mark i Tumbøl.*

*Ved treårskrigen udbrud, blev han som dansk spion fængslet i Tønder, anstillede sig vanvittig og blev
omsider fri, idet Kongen benåede ham. I 1852 solgte han gården og flyttede til Sønderborg.*

*Siden byggede han et hus i ved Bjerning kirke v/Haderslev, solgte det igen i 1865 og tog ophold hos
datteren Anne Margrethe på Tumbølmark. Han døde efter kort sygeleje af en broksskade i en alder af 72 år.*

1852 Christian Sønnichsen gårdmand og Snedker:

Christian Sønnichsen f. 18.12.1823, død ?, s.a. kgl. møller Sønnick Sønnichsen og Anna Dorothea på Krusmølle

Gift 13.11.1851 Anna Botilla Frees f. 5.10.1817, død ?, d.a. kgl. kådner og gæstgiver Hinrich Nicolay Frees i Felsted

Børn: 1. Dødfødt søn 13.03.1853, 2. Dødfødt dt. 19.05.1854, 3. Hinrich Nicolay f. 30.04.1855, død 23.11.1871, 4. Anna Dorothea f. 13.04.1857, g. 1881 med lærer i Røllum Marius Nissen Flint, 5. Mette Botilla Cathrine f. 19.09.1859, død 14.10.1875, 16 år

N.B. *Den næste ejer af gården "Stensvang" Christian Iversen, nævnes ved datteren Anna Maria fødsel i 1872, som bols-arving til "Engsletgård" i Mjels, Oksbøl sogn.*

1874 Christian Iversen f. 5.01.1832 i Oksbøl på Als, død 14.04.1921, 89 år, i Tumbøl, s.a. parcellist Christian Iversen og Anne Marie f. Nicolaisen på Mjelsmark, Oksbøl sogn

Gift 11.11.1870 i Oksbøl kirke med Anna Cathrina f. 7.03.1848, død 7.11.1879, 31 år, d.a. bolsmand Jørgen Hansen Asmussen og Andrea Jeanette på Mjelsmark, Oksbøl sogn

Børn: 1. Anna Maria f. 11.11.1872 på Mjelsmark, 2. Christian f. 20.03.1874, se nedenfor, 2. Jørgen f. 16.09.1877, bosat i Flensborg, 3. Cathrina Andrea f. 13.11.1879, g. 1894 Friedrich Carl Christiansen, Syvmandsskov

Gift 2x 19.11.1880 Botilla f. 25.12.1844, død 14.04.1914, 69 år, d.a. bolsmand Peter Andersen og Botilla, Tumbøl Søndermark 1.

1901 Christian Iversen f. 20.03.1874, død i Argentina

Gift 26.04.1901 i Varnæs kirke med Anna Eleonora Dreyer f. 15.09.1872, d.a. parcellist Hans Chr. Dreyer og Anne Cathrine på Skovgård, Ullerup sogn

Børn: 1. Anna Cathrina f. 19.03.1903 g. Edvard Larsen i København, 2. Bothilde f. 31.05.1904 g. gendarm Chr. Christensen fra Bov sogn, 3. Hansine f. 24.06.1905, ugift, 4. Christian f. 5.09.1906, boede i Kirsebøl, Jylland, 5. Hans f. 5.02.1908, boede på Bruungade i Århus, 6. Eleonora f. 26.01.1912, g. Chr. Nielsen, Lyngby.

N.B. *Historisk Årbog for Felsted sogn 2000 s. 51-56 - Familien Iversen og faderens forsvinden v/ A.A.*

1911 Christian Hansen f. 30.04.1880, død 13.07.1973,

s.a. Christian Hansen og Anne Marie f. Mathiesen bol Tr. 3 a i Tråsbøl

Gift (borgl. 14.10.1910 i Broager med Christine Dorothea Lorenzen f. 16.08.1875 i Dybbøl, enke efter forpagter Jens Jensen f. 12.08.1870 i Dybbøl, 15.09.1951, se nedenfor.

N.B. *Jens Jensen emigrerede i sommeren 1890 til Amerika. Christine Dorothea Lorenzen ankommer 24. 08. 1893 til New York. Jens Jensen og Christine Lorenzen bliver gift 26.07.1895 i Chicago. Grundet sygdom rejser familien med deres 2 børn Georg og Malene Marie født i Chicago, tilbage til Dybbøl. Efter hjemkomsten forpagter Jens Jensen en gård i Broager og får tre børn mere. Jens Jensen død 17.02.1909.*

Christian Hansen bliver efter Jensen Jensens død ansat som karl på gården i Broager - og gifter sig med enken Christine Dorothea f. Lorenzen.

N.B. *Christian Hansen deltog som tysk soldat i 1. verdenskrig. Efter hjemkomsten sælger han gården til Johan Thomsen og blev nu ejer af gården "Tornskov" på Bøsbækvej 10 i Skodsbøl.*

1918 Johan Thomsen f. 28.10.1895, død 15.03.1972, s.a. kådner Jørgen Thomsen og Helene Duus i Blans, Ullerup sogn.

Gift Cathrine Hansen f. 7.02.1883, d.a. parcellist Jørgen Hansen og Anna Maria på Tørsbøl Østermark i Kværs.

Børn: 1. Anna f. 1906, 2. Helene f. 1909, 3. Anne Marie f. 1910, 1-3 født i Kværs, 4. Johan f. 27.12.1920.

1952 Johan Thomsen søn, f. 27.12.1920, død 22.03.1981.

Gift 1946 i Haarby Kirke med Kirstine f. 11.02.1920, død 2011, d.a. gdr. Jens Hansen i Gamby, Håstrup

Børn: 1. Else f. 23.11.1947, 2. Jørgen f. 22.10.1951, 3. Aage f. 5.01.1960, død 20.12.1981.

1982 Niels Holm Madsen fra Rødning

Gift Laura f. Nielsen fra Bov sogn

Børn: 1. Bente, 2. Charlotte

2019 Casper Holm Nielsen Zwicky

Gråstenvej 54

1947 Sylvest Jensen

Tu. 16. Helbol under Grøngrøft

1636 Tu 16 b nævnes Lass Christensen - Jørgen Hansen

1666-76 nævnes Asmus Bruun

De to halvbol samles igen til et helbol v/Christen Jørgensen

Tu. 16. Helbol under Grøngrøft

Ca. 1665 Christen Jørgensen søn, f. ca. 1635, død 1718, 83 år

Gift Elline f. 1638, død 1709, 71 år

Børn: 1. Hans f. ca. 1669, se nedenfor, 2. Anna f. ca. 1677, g. 1707 Jes Jørgensen fra Kværs, se Gråstenvej 55, 3. Maren f. ca. 1680, g. 1710 bolsmand Hans Hansen Erichsen i Tumbøl, 4. Elline ca. 1681, g. 1697 Nis Rasmussen Degn, 5. Birthe f. , g. 1694 bolsmand Peter Petersen Rossen

Tu. 16 b. Halvbol under Grøngrøft

1707 Jes Jørgensen overtager svigerfaderens Christen Jørgensens halvbol

1707 Jes Jørgensen (Sv.s.) f. 1679, død 1760, 88 år, kom fra Kværs

Gift 1707 Anne f. 1677, død 1712, 35 år, d.a. Christen Jørgensen og Elline i Tumbøl

Børn: 1. Mette f. 1708, død 1717, 9 år, 2. Christen f. 1711, død 1712,

Gift 2x 1712 Maren f. 1691, død 1765, 74 år, d.a. Rasmus Truelsen og Maren, bol Ki 3 a. i Kiding

Børn: 1. Jørgen f. 1714, g. 1740 Kjestin Hans dt fra Tandslet, g. 2x 1757 Anna Nis dt fra Tumbøl, kådner i Tumbøl og husejer på Grøngrøftmark „Grønhøj“, 2. Rasmus f. 14.10.1716, død 1776, 60 år, kådner i Tumbøl by, g. 1746 Ellen, d.a. kådner Laust Hansens dt. i Tråsbøl, 3. Anna f. 9.03.1720, død 1776, 56 år, ugift, 4. Lauritz f. 1723.

Ca.1734 Peter Petersen *Teusen* f. 1701 i Kiding, død 15.12.1778, 77 år 4 md, tjente i mange år, s.a. fhv. skolemester i Kiding, Peter Petersen *Teusen* og Ann Claus dt fra Varnæs,

Gift 1734 Maren f. ca. 1711, død 16/6 1798, 87 år 16 ug, d.a. bolsmand Peter Eggertsen og Ann i Blans *N.B. Ullerup kirkebog 1734 gifte: Peter Petersen foged på Skovbølgård og Maren Peters fra Blans,*

Børn: 1. Anna f. 1736, se nedenfor, 2. Maren f. F. Mich. 1738, i Ullerup, 3. Peter f. 2. adv. 1741, g. i Ullerup, 4. Jens f. 10.04.1744, i Kolding, 5. Lorentz f. 8.01.1747, død 1747, 6. Bodelt f. 21.09.1748, død

1755, 7 år, 7. Jørgen f. 14.06.1752, død 10.12.1755, 3 år, 8. Jørgen f. 20.04.1756 tjener på Skovbølgård, 9. Marie død ? (født 9 børn, efterl. 5 børn: Peter, Jens, Jørgen, Ann og Maren)

1770 Ved udskiftningen/udflytningen fik ejendommen tildelt sine marker i Stensvang

Ejendommen lå på indtil udflytningen i 1770 på på vestsiden af Tumbøl Bygade overfor nr. 36x.

1770 Halvbolet udflyttedes til Gråstenvej 55

1760 Peter Lorentzen Bunde (Sv.s.) f. 20.05.1731, død 31.08.1811, 80 år, "Sandemand", s.a. kongl. bolsmand Lorenz Hansen Bunde og Karen, Tumbøl Søndermark 1.

Gift 31.10.1760 Anna f. 27.12.1736, død 27.04.1821, 84 år,

Børn: 1. Lorenz f. 14.08.1761, død 1826, 64 år 9 md. parcellist på Søgårdsmark 13, g. Anna Christensen fra Blans, g. 2x Marie Margrethe Jessen, 2. Peter f. 28.10.1762, bolsmand i Avnbøl, 3. Dødfødt dt. 1765, 4.

Maren f. 19.01.1766, se nedenfor, 5. Karen f. 29.01.1768, g. 1789 Thomas Paulsen på "Skovgård" i Ullerup sogn, g. 2x Jørgen Nielsen Møller fra Sandbjerg, der overtager "Skovgård", 6. Ann f. 18.09.1770, g.

bolsmand Jes Petersen i Brobøl, 7. Maria f. 13.04.1773, død 30.09.1798, 25 år, 8. Kiesten f. 27.04.1775, død 31.10.1793, 18 år, 9. Jørgen f. 3.02.1778, konstabel i Fredericia, g. Marie Kiestin Hansen fra Angel

1793 Johan (Lorentzen) Johannsen (Sv.s.) f. 14.01.1754, død 12.02.1826, 72 år, s.a. kromand og Johan Lorenzen og Margreth i Tumbøl

Gift 9.11.1793 Maren Petersen Bunde, f. 19.01.1766, død 10.03.1801, 35 år,

Børn: 1. Anna Margretha f. 7.08.1794, g. 1814 Peter Jacobsen Lassen, 2. Maria f. 14.11.1795, se nedenfor, 3. Kiesten f. 11.12.1697, død 31.03.1799, 1 år 15 ug., 4. Johann f. 28.10.1799, død 27.04.1821

1811 Johann Johannsen vælges til 8. mand

1825 Jes Hansen Roth (Sv.s.) f. 30.04.1788, død 25.09.1862, 74 år, s.a. bolsmand Hans Chr. Roth og Maren i Terkelsbøl.

Gift 7.07.1825 Maria Johannsen f. 14.11.1795, død 8.02.1871, 75 år

Børn: 1. Maria f. 24.01.1826, g. Georg Boysen i Hønsnap, 2. Anna Margretha f. 30.08.1827, g. 1853 Johann Clausen i Felstedskov, 3. Johann f. 15/2 1830, se nedenfor, 4. Hans Christian f. 23.06.1832, død 1.06.1858, 26 år, 5. Jes f. 12.01.1835, i Hønsnap

1862 Johann Johannsen Roth søn, f. 15.02.1830, død 19.01.1917, 86 år i Felsted

Gift 5.10.1866 Laurine Nielsen f. 28/11.1846, død 28.03.1916, 69 år, d.a. indsidder i Styrtom fattighus Niels Nielsen og Maren f. Petersen

Børn: 1. Jes f. 15.12.1866, postbud, g. 1894 Anna Cathrina Hansen fra Skovbøl, 2. Johann f. 15.12.1868, 3. Maria f. 25.10.1870, 4. Hans Christian f. 13.11.1872, g. 1901 Johanne Marie Larsen fra København. 5. Christian Peter f. 3.08.1875, 6. Peter Georg f. 26.08.1876, 7. Nicolai f. 23.12.1878, g. 1898 Cecilia Cathrina Rasmussen fra Ullerup, 8. Friedrich August f. 2.10.1880, mejerist, død 11.03.1906.

Nicolai Madsen overtager gården med 18.59.22 ha, pånær arealet på Tumbøl Bygade 27x, hvor gårdene oprindeligt lå.

1892 Nicolai Madsen f. 15.09.1838, død 30.11.1915 i Sønderborg, 77 år, (ved giftermål = kvart bolsbesidder, p.t. 2 år), s.a. bolsarving Mads Madsen og Margrethe i Skærtøft, Notmark sogn

Gift 30.10.1868 i Notmark kirke med Mette Kiestine Hansen f. 2/11.1847, død 24.06.1925, d.a. parcellist Chresten Hansen og Anne Marie f. Moos i Notmark

Børn: 1. Margaretha f. 28.01.1869, g. 1894 Jacob Clausen fra Egen sogn, 2. Mads f. 22.05.1872, se nedenfor, 3. Nicolai f. 22.05.1876, g. 1914 Anna Margretha Jacobsen, 4. Jørgen f. 23.06.1879, død 8.10.1899, alle børn er født i Skærtøft, Notmark sogn. 5. Chresten Madsen f.

N.B. Nicolai Madsen var i en del år et aktivt medlem af Good-Templar logen, se *Årbog for Felsted sogn 2003 s. 48-61*

1901 Mads Madsen søn, f. 22.05.1872,

Gift 11.11.1902 Friedericke Christine Marie f. Rossen f. 10.12.1880, g. 2x Hans Peter Petersen fra Bovrup, landmand i Lunderrup, Rise sogn.

Børn: 1. Mette Christine f. 26.07.1903, ugift husassistent, død 22.07.1938 i Lunderup, Rise sogn

1905 Peter Christian Ankensen fra Kværs.

1906 Jørgen Jørgensen Schmidt jun. fra Sdr. Hostrup, f. 24.08.1879 Bøjskovskov, s.a. Jacob Jørgensen Schmidt, flytter til Sdr. Hostrup

Gift 7.12.1906 Anne Margrethe Bladt f. 2.08.1886 på Kegnæs

Børn: 1. Jacob Jørgensen Schmidt f. 18.08.1907, 2. Christine Marie f. 15.06.1909.

1910 Christian Jepsen Steg f. 1848 i Varnæs, død 10.07.1928, s.a. gdr. Rasmus Jepsen Steg og Sophie f. Struck i Varnæs

Gift Elene Johanne Rasmussen

1914 Christian Andersen fra Bovrup

1918 Christian Hansen f. 14.06.1871 i Dyndved, Als, død 8.02.1941, s.a. kådner Hans Christian Hansen, død 4.04.1918

Gift 4.11.1897 Christine f. 19.02.1873, død 30.09.1958, d.a.

Hans Lorentzen og Mette Christine f. Petersen, bol Tr. 2 b i Tråsbøl.

Børn: 1. Hans Christian f. 22.08.1908, se nedenfor, 2. Anne Marie f. 4.12.1902.

N.B. Christian Hansen overtog parcelliststedet Kidingvej 54 i 1897 efter sin far, hvor begge børn er født.

1928 Hans Christian Hansen søn, f. 22.08.1898 på Kidingmark, død 15.04.1979.

Gift 15.09.1925 Marie Christiansen f. 20.10.1904, død 18.01.1990, d.a. parcellist Frederik Christiansen og Anna Maria f. Iversen, Syvmandsskov 3

Børn: 1. Christian f. 30.01.1926, død 2018, g. Marie Petersen, 2. Christine f. 11.07.1927, død 2008, g. Harald Petersen, 3. Anne Marie f. 3.08.1929, død 2019, g. Ejner Jensen, 4. Frede f. 21.05.1932, død 2018, g. Inga Frees, 5. Helga f. 26.08.1933, g. Christian Schmidt, 6. Hans f. 17.09.1934, død 1934, 7. Hans Christian f. 6.10.1935, g. Gudrun, 8. Carl Erik f. 18.04.1941, overtog 1980 parcelliststedet Gråstenvej 52., g. Gerda K. Coebel, 9. Sven Anker f. 30.06.1943, g. Velva, 10. Holger f. 16.03.1945, g. Birthe Johansen, 11. Birthe f. 16.03.1945, død 2019, g. Jørgen Frees, 12. Jørgen f. 9.10.1947, g. Grethe Vigsø.

1956/57 Johan Thomsen, Gråstenvej 54, overtager naboejendommen Gråstenvej 55, med Aage Laasholdt som forpagter i en kortere årrække.

1980 Niels Holm Madsen og Laura Nielsen overtager ejendommen

Gråstenvej 55 1940/50 Kastrup luftfoto

- 1982 Niels Holm Madsen og Laura, overtager ejendommen Gråstenvej 54 og flytter dertil.
- 1992 Charlotte Amalie Holm Maisailles overtager bygningerne og et jordtilliggende på 3708 m²

Tu. 17. Helbol under Grøngrøft

1613 nævnes Hans Bertelsen, helbol

Helbolet deles i to halvbol

1636 Tu. 17 a. nævnes Nis Jørgensen el. Bertelsen på halvbolet

1666-74 Tu. 17 a Nis Bendixen, halvbolet er wust 1666-74

1692- Tu. 17 a Forvalter Samuels Ries - enke

1636 Tu. 17 b Christen Paulsen

1666-74 Tu. 17 b Jes Køster, død 1690, 84 år

1692- Tu. 17 b Forpagter Samuel Ries - enke

Tu. 17 a. Halvbol under Grøngrøft

1692 Samuel Ries, forvalter på Grøngrøft, f. 1641, død 1695, 44 år

Gift ?

Børn: 1. Catharina Dorothea f. g. 1693, kådner Baltazar Bentzern fra Klixbüll el. Nieböl, 2. Marie Elisabeth f. 1680, død 1693, 15 år

N.B. *Iflg. jordebog 1709 er Samuel Riesens enke fæster af bolet.*

Lorenz Jensen, bols- og kromand f. ca. 1666, død aug. 1742, 76½ år

Gift Marine f. ca. 1675, død 11.09.1735, 67 år.

Børn: 1. Johann f. 1709, se nedenfor

(Marine g. 1x med bager Johan Feddersen i Tønder. Datter: Ellen Johans dt g. 1723 Peter Petersen Lassen, se Tumbøl Bygade 8.)

Købmand og rådmand Nicolaus Brandt i Flensborg fik iflg. skrivelse af 9. sept. 1740, af enken Maria Margrethe Paulsen f. Bachmann på Grøngrøft, kossession til at drive krohold i Tumbøl. Det hedder i kontrakten, at ovennævnte købmand Nicolaus Brandt i Flensborg skal beholde Tumbøl kro i leje, sådan at forstå, at han alene må levere hvad i den bliver drukket og konsumeret, og at ingen anden, hvem han så monne være skal meddeles bevilling dertil. "Jeg lover for mig og mine arvinger og også for fremtidige ejere af godset Grøngrøft at holde denne kontrakt, dog på betingelse af, at Nicolaus Brandt ikke overdrager eller fremlejer den til anden mand og, at han hvert nytår erlægger fem rigsdaler til mig, mine arvinger eller den fremtidige ejer af Grøngrøft.

Til yderligere bekræftelse har jeg egenhændigt underskrevet og besejlet denne kontrakt

Tumbøl d. 9. sept. 1740

M.M. Paulsens enke

Retten til at drive kroen i Tumbøl blev overdraget til Johan Lorenzen mod at yde en årlig afgift på 10 rd. I 1772 fik Johan Lorenzen overdraget kossessionen.

ca. 1731 Johann Lorenzen søn, f. 1709, død 24.03.1788, 79½ år

Gift 12.07.1731 Trinke f. 1706, død dec. 1746, 40 år 10 md, d.a. Smed Rudolph Friedrich Christensen og Trinke i Kiding/Tumbøl

Børn: 1. Maria f. 22.04.1732, død, 2. Rudolph f. 17.01.1735, død 1759, 24 år 3 md., 3. Lorenz f.

9.04.1738, død 1738, 4. Trinke f. 15.07.1739, g. Jes Johannsen Juhler i Nørballe, 5. Ellin f. 11.12.1742, g. 1775 med enkemand og kådner Christian Hansen i Brenholm, 6. Dødfødt søn 1744,

Gift 2x 3.11.1747 Margreth f. 1717, død 22.12.1796, d.a. bolsmand Lorentz Hansen Juhler og Ann, bol Tu. 14b i Tumbøl

Børn: 1. Ann Trinke f. 24.09.1748, g. Hans Boysen i Hønsnap, 2. Lorenz 2.08.1750, se nedenfor, 3. Anna f. 2.08.1752, død 1752, 10 dg, 4. Johann f. 14.01.1754, g. 1793 Maren Petersen Bunde, se Gråstenvej 54, 5. Marina f. 17.03.1757, g. Jørgen Jessen (Schiffer) Kirkebjerg 3, g. 2x Parcellist Lorenz Chr. Moes, Tumbøl Søndermark 9. Dødfødt søn f. 1761

N.B. I 1762 blev halvbolet frikøbt for hoveri på Ladegård, og derfor var ejendommen ikke en del af processen mod herremanden på Ladegård.

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i Tordberg

ca. 1788 Lorenz Johannsen søn, f. 2.08.1750, død 17.01.1804, 53 år, 5 md.

Gift 12.09.1788 Botilla Christiansen f. 1763/64, død 26.01.1837, 72½ år, d.a. bolsmand Christian Petersen i Felsted og Maren

Børn: 1. Dødfødt dt. 1789, 2. Johan f. 20.04.1790, død 20.04.1790, 3. Maren f. 24.06.1791, død 18.09.1793, 4. Maria Margretha f. 12.07.1795, g. 1815 Peter Thaysen fra Nørballe, se nedenfor, 5. Maren f. 4.07.1798, død 18.12.1815, 16 år, 6. Johann f. 31.12.1800, se nedenfor, 7. Ann Trinicke f. 25.09.1804, død 4.11.1804

Enken Botilla f. 1763/64, død 26.01.1837, 72½ år,

1822 Johann Lorenzen søn, f. 31.12.1800, død 6.05.1840, 39 år

Gift 18.10.1839 Cecilia Cathrin f. 8.10.1812, d.a. Peter Nissen og Anna Cathrina i Nørballe
Ingen børn

Enken Cecilie Cathrin g. 2x 1842 Jes Hinrichsen i Varnæs, g. 3x Christopher Hansen i Varnæs

1841 Peter Thaysen (Sv.s.) f. 13.07.1781, død 14.10.1856, s.a. kgl. bolsmand Tycho Thaysen og Maren i Nørballe

Gift 2.12.1815 Maria Margretha f. 12.07.1795, 24.11.1874, 79 år,

Børn: 1. Lautz f. 15.06.1816, 2. Maren f. 18.10.1819, død 27.02.1821, 3. Botilla f. 21.09.1828, 4. Thøge f. 18.11.1830, se Hellinghøjvej 1.

1852 Christian Petersen (Sort) f. 22.11.1811, død 6.02.1879, s.a. fisker Chresten C. Petersen og Margretha f. Juhl i Felstedskov

Gift 27.06.1835 Maren f. 3.11.1814, død 30.01.1879, d.a. inderst Thomas Jørgen Boysen og Maren i Blans

Børn: 1. Margretha Christine f. 18.09.1835, 2. Christian f. 25.02.1837, 3. Marie f. 1/2 1840, g. 1873 Hans Peter Lorenzen fra Bovrup, 4. Anna Dorothea f. 15.06.1842, g. 1867 Christian Petersen Lock, parcellist på Felstedmark, 5. Thomas f. 20.09.1848, p.t. på Daareanstalten i Slesvig,
Alle børn er født i Felstedskov. Enkelte er emigreret til Californien.

N.B. *Christian Petersen Sort deltog sammen med sin broder urmager Peter Christian Petersen Sort som dansk spion under den 1. slesviske krig 1848 og igen i krigen 1864. De fik begge tildelt dæknævnet "Sort", på grund af deres mørke hud- og hårfarve, og dette navn følger stadigvæk efterkommere af familien. Christian overtog 1839 sine forældres hus på strandengen Varnæsvej 506x i Felstedskov. Broderen Peter Christian var dværg og blev udannet som urmager hos Fr. Fischer i Aabenraa. Han flyttede til i et lille hus på Varnæsvej 560x, hvorfra han drev sin urmagerforretning. Peter Christian født 1824, døde 1898 på sognets fattighus i Tumbøl.*

Som belønning for sin dåd som spion, fik Christian Petersen tildelt Tumbøl bol og kro.

Se Historisk Årbog for Felsted sogn 1995. s. 65-68 og 200.1 s. 23-32.

1866 Christian Petersen (Sort) søn f. 25.02.1837, død 25.11.1900, 63 år,
Gift 14.11.1867 Christine Marie Lassen f. 12.06.1839, død 16.12.1927, d.a. Peter Jacobsen Lassen i
Tumbøl og Anna Margretha f. Johansen
Børn: 1. Maria Margretha f. 8.11.1868, ugift, død 6.01.1950, 2. Maren f. 12.01.1871, g. 1897 Peter Fr.
Petersen, Felstedmark, 3. Christina Maria f. 15.11.1873, 4. Anna Margretha f. 27.08.1875, 5. Christian f.
2.02.1877, 6. Peter f. 25.05.1879, 7. Jacob f. 11.05.1881, se nedenfor,

N.B. *Christian Petersen overtager 1871 Andreas Christian Wildenschild og Ingeborgs kongl inderstedsted,
i Tumbøl, Lundt. I. folie 162*

1906 Jacob Petersen (Sort) f. 11.05.1881, død 7.04.1941, 59 år,
Gift 20.03.1906 Christine Sophie f. 26.01.1877, død 20.02.1951, 74 år, d.a. økonoma Peter Asmus Knutzen
og Christina Maria f. Berg
Børn: 1. Christine Marie f. 13.07.1906, g. Marcus Thomsen, 2. Christian Peter f. 3.07.1907, 3. Marie f.
7.08.1908, 4. Peter Asmus f. 18.11.1909, 5. Jacob f. 12.08.1916, politibetjent, g. Lillian i Felstedskov.
Familien flytter 1934 til et nybygget hus på Sønderborgvej 147.

Jacob Petersen sort og Andreas Atzer Andersen Bunde byttet gårde, se Tumbøl Søndermark 5. og 1.

1913 Andreas Atzer Andersen Bunde f. 7.12.1873, død 5.05.1951 i Majbøl, Hørup sogn
Gift 12.10.1897 i Sottrup kirke med Margrethe f. 7.08.1874, død 10.07.1954 i Hønning, d.a. Chresten
Asmussen Lyck og Marike Petersen i Øster Sottrup. Født 10 børn

1924 Johann Conrad Marinus Würtz f. 27.06.1884 i Mønsted, Viborg amt, død 26.08.1966,
Gift Anna Margretha Wortmann f. 12.04.1890, død 26.12.1943, 53 år, d.a. arbejder Peter H. Wortmann og
Maren i Tumbøl
Børn: 1. Peter Johann Conrad f. 16.05.1912, 2. Anne Marie f. 13.11.1916, g. 1939 landmand Karl Jacobsen
i Horsby, Egvad sogn, 3. Martha Tamine f. 29.01.1921,

1933 Peter Lassen f. 23.12.1899, kromand, s.a. gdr. Jacob Lassen og Catharina Marie, Tumbøl Bygade
Gift Elna Kirsten Christensen f. 19.02.1897 i Brørup
Børn: 1. Jacob Bendix f. 22.08.1929, 2. Anders Christian f. 21.11.1931, 3. Egon f. 18.08.1934, 4. Henning
f. 3.12.1935. Peter Lassen var først parcellist på "Bakkely", Kværs Østermark, hvor de 2 første børn er født

1966 Handelsmand Jens Svendsen i Låsby

1966 Grethe Meier Nielsen og Hindse Nielsen

1967 Svend Bang Henriksen

1971 Egon Grøn Christensen: forpagter 1971-73: Finn Christensen søn, g. Aase

1973 Finansbanken A/S

1979 Vilmer Ibsen

1980 Egon Asmussen f. 17.11.1929

1986 Egon Bent Nissen

1986 Viola Møldrup

2011 Blev krodriften endeligt nedlagt

2011 Jan og Ann.Marie Elvang

Tu. 17 b. Halvbøl under Grøngrøft

1636 nævnes Christian Paulsen på halvbolet

1666-74 nævnes Jes Køster f. ca. 1606, død 1690, 84 år

1692 Samuel Ries, forvalter på Grøngrøft, f. 1641, død 1695, 44 år

Gift ?

Børn: 1. Catharina Dorothea f. g. 1693, kådner Baltazar Bentzern fra Klixbüll el. Nieböl, 2. Marie Elisabeth f. 1680, død 1693, 15 år

Iflg. jordebog 1709 er Samuel Riesens enke fæster af bolet.

Med nedlæggelsen af Anders Petersens halvbol, Ki. 7.a. i Kiding i 1716, flytter familien til Tumbøl og overtager dette halvbol.

1716 Anders Petersen f. 1647, død 1731, 84 år i Tumbøl, s.a. Peter Andersen og Maren, bol Ki. 7b

Gift Kiesten Hans dt. f. 1652, død 1718, 66 år i Kiding

Børn: 1. Marin f. 1678, død 1723, 45 år, 2. Peter f. ca. 1680, se nedenfor, 3. Elline f. g. 1703 Hans Hansen fra Bommerlund, 4. Else f. 1684, 5. Maren f. 1687, 6. Dødfødt 1689, 7. Hans f. 1690, 8. Anna f. 1693

1721 Peter Andersen søn, f. ca. 1680, død 1754, 74 år, s.a. Anders Petersen og Kiesten

Gift 1721 Maren Jørgensen fra Varnæs, f. 1691, død 1730, 35 år,

Børn: 1. Kiesten f. 1725, se nedenfor, 2. Jørgen f. 23.11.1729, død 1754, 24 år 5 md, g. 25.01.1731 Maren Hanses dt fra Tumbøl f. ca. 1691, død 1752, 60 år 3 md, d.a. Hans Laurtz og Mette i Tumbøl

Børn: 1. Hans f. 6.08.1732, død 9.10.1809, g. 1766 Ellin - Thomas Asmussens dt i Tråsbøl.

1752 Laurtz el. Lorenz Christiansen *Andersen* (Sv.s.) f. 1702, død 28.09.1794, 72 år, s.a. bolsmand Christian Wolfsen og Maren f. Andersen, i Nybøl

Gift 1752 Kiesten Petersen i 42 år f. 1725, død 31.05.1800, 75 år, d.a. bolsmand i Tumbøl, Peter Andersen og Maren f. Jørgensen fra Varnæs

Børn: 1. Maren f. 28.07.1753, se nedenfor, 2. Peter f. 29.10.1754, g. i Frøslev, 3. Maria f. 18.04.1756, g. Christian Hansen Gottlieb i Skovbøl, 4. Kiestin f. 13.01.1758, g. i Tørsbøl, 5. Christian f. 13.07.1760, død 1762, 6. Christian f. 10.08.1762, død 1763, 7. Anna f. 10.08.1762, g. 1797 Jacob Jacobsen i Klipleve, 8. Lorenz f. 29.08.1765, død 1766, 9. Ellen f. 6.06.1767, død 1796.

1757 Justitsråd Koch på Skovbølgård overtager halvbolet og lægger det ind under Skovbølgårds jurisdiktion.

1770 Ved udskiftningen/udflytningen får ejendommen tildelt sine marker i "Hybjerg", et moseskifte i Møballe (Tumbøl mose) og en toft land i byen.

1770 Halvbolet udflyttes til Sønderborgvej 168.

1770 Laurtz el. Lorenz Christiansen Andersen forbliver fæster på bolet

1775 Jens Jacobsen (Sv.s.) f. 1826, død 11.12.1787, 39 år, s.a. Jacob Christensen Ottesen og Maren i Blans

Gift 7.11.1775 Maren Lautzen f. 28.07.1753, død 3.09.1798, 45 år, d.a. se ovenfor

Børn: 1. Maren f. 10.12.1778, 2. Kiestine Marie f. 2.01.1782, se nedenfor, 3. Maleen f. 21.07.1784, død 1.07.1788, 4 år.

1787 Peter Jessen f. 1.04.1749, død 6.03.1826, 77 år, s.a. Jes Jensen Boysen i Nørballe og Gundert

Gift 21.11.1788 med enken Maren, død 3.09.1798, 45 år

Børn: 1. Dødfødt 8.12.1789.

1800 Anders Jepsen (Sv.s.) f. 1777, død 17.03.1849, 72 år, s.a. Jep Andersen i Bovrup og Mett f. Eggertsen

Gift 7.11.1800 Kiestine Marie f. 2.01.1782, død 11.07.1809, 27 år, d.a. Jens Jacobsen og Maren Jensen

Børn: 1. Maren f. 21.09.1801, se nedenfor, 2. Mett Kiestine f. 9.02.1805, død 1846, g. 1831 Rasmus Jørgensen i Felsted, død 2.07.1840, g. 2x 1842 gdr. Jens Peter Nissen i Kliplev, 3. Gunder Marie f. 21.08.1808, død 4.07.1810.

Gift 2x 22.06.1810 Ann f. 1772, død 27.04.1847, 74 år, d.a. Hans Jensen og Kiesten fra Bovrup

Børn: 1. Dødfødt 5.03.1811, 2. Hans f. 29.07.1812, død 27.03.1814

1826 Nis Nissen (Sv.s.) f. 27.01.1804, død 14.04.1844, 40 år, s.a. Peter Nissen i Nørballe og Anne Cathrina Carstensen

Gift 11.11.1826 Maren f. 21.09.1801, død 9.07.1833, 32 år, d.a. Anders Jepsen og Kiestin Marie i Tumbøl

Børn: 1. Hans f. 11.09.1827, 2. Peter f. 23.06.1829, se nedenfor, 3. Anna Kiestin f. 26.08.1831, 4. Dødfødt 21.03.1833

Gift 2x 1834 Anna f. 25.06.1811, d.a. bolsmand Rasmus Jørgensen og Botilla Festersen i Felstedmark

Børn: 1. Dødfødt 14.09.1834, 2. Asmus f. 14.09.1835, g. 6.04.1859 *Anna Margretha Johansen fra Hostrup, står ved vielsen som ladegård forpagter på Felstedmark*, 3. Maren f. 5.03.1837, 4. Anna Botilla f. 5.03.1837, (parcellist Lorenz Jørgensen i Felstedskov, beskikket som formynder for Anna Botilla, Bibog Gråst. 8409), 5. Hans f. 16.08.1842, død 14.02.1849, 16 år.

1845 Enken Anna f. 25.06.1811, død 2.05.1897, 85 år,

Gift 2x 21.11.1845 med Hans Johann Iversen f. 6.01.1804, død 21.10.1883, 79 år, s.a. snedker og kådner Christen Iversen og Elsebeth, Varnæsvej 567 i Felstedsskov

Børn: 1. Ellen f. 20.05.1846, g. 1869 Christian Christiansen Bøttger på Felstedmark, 2. Anna Cathrina f. 1.05.1848, 3. Christian Iversen f. 13.07.1851, g. 1881 Maria Cathrina Jochimsen i Tumbøl, parcellist og tømremester på Tornhøjvej 24.

1850 Peter Nissen f. 23.06.1829 søn, Familien flytter udensojns

Gift 12.12.1850 Ingeborg f. 2.08.1822, d.a. Jens Christensen Møller og Kirstine f. Hansen, i Rovstrup, Moltrup sogn

Børn: 1. Maria Kirstine f. 2.11.1851.

1853 Peter Festersen f. 23.08. død 1814, død 7.08.1889, 74 år, s.a. bolmand Jørgen Festersen og Sille Marie på Felstedmark

Gift 24.11.1853 Ingeborg Marie f. 19.01.1823, død 5.12.1868, 45 år, d.a. gårdmand Peter Petersen i Svejrup og Maria f. Jendresen

Børn: 1. Jørgen f. 14.01.1860, død 26.02.1867,

Gift 2x 10.11.1870 Anna Botilla f. 1.07.1831, død 6.03.1902, d.a. gårdmand Peter Petersen i Svejrup og Maria f. Jendresen

Børn: 1. Jørgen f. 15.12.1873.

1898 Jørgen Festersen f. 15.12.1873, død 3.07.1927, 55 år

Gift 19.11.1897 Anna Christine f. 20.02.1876, død 12.02.1938, 62 år på Statshospitalet i Sønderborg, d.a. Inderst Peter Andreas Petersen og Metta Cathrina på Tørsbølmark

Børn: 1. Peter f. 1.12.1898, se nedenfor, 2. Mathilde Cathrine f. 4.03.1900, g. 1930 landmand Jens Peter Callesen i Røllum.

1924 Peter Festersen f. 1.12.1898, død 14.11.1986,
Gift 13.03.1925 Johanne Cathrine Hess f. 5.04.1901, død 3.09.1972, d.a. kådner Nicolai Hess og Helene
Cathrine i Broballe på Als
Børn: 1. Jørgen f. 6.06.1925, købmand i Sønderborg, 2. Nicolai f. 3.12.1927

1954 Nicolai Festersen søn, f. 3.12.1927, død
19.09.2015
Gift Frida f. Storm f. 15.06.1930, i Vilsbæk, død
10.05.2010, d.a. arb. Johan Wilhelm Carl Storm og
Charlotte f. Karschies
Børn: 1. Per f. 1.01.1956, 2. Arne f. 1.03.1958, 3. Margit f.
14.08.1961, 4. Tage f. 29.04.1966, 5. Susanne f.
29.04.1966.

Sønderborgvej 168

Foto ca 1952

*Dele af de oprindelige bygninger fra 1770, er opført af
indsamlede munkesten fra voldstedet „Drusvej“ se nedenfor.*

*N.B. Lokaliteten "Drusvej", har oprindeligt været en eller anden form for voldsted eller tilflugtssted for
befolkningen. Voldstedet lå i bunden af dalsænkningen der fortsætter ud i Eskær bæk, der har sit udspring i
højde draget ved "Trolmose" på Felsted Østermark. På vandløbets vej passerer det voldstedet "Drusvej"
og fortsætter videre østpå til Eskær bæk og videre i Bovrup bæk.*

*Den 7.01.1966 opstår der brand i ejendommens stuehus og den vestligste staldlænge, der bliver
fuldstændigt raseret. Den vestlige staldlænge bliver derefter nedbrudt. Ejendommens østlige staldlænge
ombygges derefter til lejebolig. Til gården hørte der et fritliggende bagehus, en selvstændig beliggende
bygning opført i teglsten og tag af tegl, der bliver ombygget til en lejebolig.*

*Som følge af branden opgiver Nicolai at drive landbrug, hvor jorden bliver udlejet/forpagtet og bliver nu
ansat som arbejdsmand ved byggefirmaet Peter Jesswein i Felsted.*

Familien opfører i 1966 et nyt hus på Sønderborgvej 166, hvor de bor resten af deres levedage.

1993 Per Festersen, søn, f. 1.01.1956, overtager ejendommen, samt huset på Sønderborgvej 166, med
et samlet areal på 20.14.26 ha.

Gift 1986 Jette Lyck f. 1937 i Varnæs

Børn: 1. Pia, 2. Lene

Tu. 18. Helbol under Grøngrøft

1613 Tu. 18 Jørgen Rasmussen

Helbolet deles i to halvbøl

1636 Tu. 18a Christen Süder – Jørgen Jensen

1666 Jørgen Jensen Bolet er wust = ødegård.

1674 Lorentz Petersen - Hans Frantsen, (Lorentz Petersen i Tumbøl, død 1693, 69 år)

1636 Tu. 18b Asmus Paulsen

1666 Asmus Pauwelsen - i restance til kirken

1674 Hans Taysen i restance til kirken

Bolet samles igen til et helbol

1692 Tu. 18 Jacob Nissen

1716 Det ene halvbøl nedlægges

1747 Tu. 18 Jacob Nissen
1727 Hans Hansen

Tu. 18. Helbol under Grøngrøft

Jacob Nissen f. ca. 1651 på grevelig grund i Felsted, død 1729, 78 år
Gift 1698 Elline f. 1669, død 1753, 84 år, d.a. kvartsbolsmand Nis Hansen Juhler og Anna i Tumbøl
Børn: 1. Niss f. 1701, død 1701, 2. Maren f. 1702, død 1706, 3. Nis f. 1705, død 1705, 4. Maren f. 1706 se nedenfor

Iflg. jordebog 1709: Helbolets bygninger bestr af et 15 Fach wohnhaus, Dresch-scheune, Kühe- und Pferdestelle. 9 Fach andere Scheunen, 9 Fach Abnahmehaus, so annoch unbewohnet. Bygninger er i god stand. Besætning: 8 Pferde, 7 Kühe, 4 Quie, 4. Kälber, 7 Schaarf, 2 Schweine og 3 Gänse.

1716 Godsadministrationen nedlægger halvdelen af Jacob Nissen helbol.

Tu. 18. Halvbol under Grøngrøft - Tumbøl Bygade 36x

1716 Jacob Nissen fortsætter som fæster på halvbolet

1727 Hans Hansen (Sv.s.) f. 1698 død 1758, 59 år 9 md, s.a. kådner Hans Møller og Ingeborg i Skovbøl.

Gift 1727 Maren Jacobs dt, f. 1706 død 1758, 51 år 9 md, d.a. bolsmand Jacob Nissen og Eline i Tumbøl
Børn: 1. Ingeborg f. 1728, 2. Jacob f. 2.11.1730, g. 1758 Kirsten Pauls dt fra Felstedskov, 3. Ellin f. 23.02.1741

1747 Hans Jacobsen er i 1754 nævnt som ejer af et halvbol i Tumbøl,
Hans Jacobsen f. 1720 i Hokkerup, død 1769 i Holbøl sogn, senere kådner i Hokkerup, s.a. Nis Jacobsen på Søgårdsmark og Bodil Johannsen fra Kværs
Gift 12.11.1751 i Holbøl med Elline f. 1727, død 6.08.1797 i Kliplev, d.a. bolsmand Asmus Asmussen Jafrer og Elines dt i Tumbøl. Har ikke fundet fødte børn, og heller ingen døde personer

1755 Jørgen Nissen f. 1712, død 29.05.1769 i Kværs, hvor han benævnes som bolsmand i Kværs, s.a. bolsmand Nis Rasmussen Degn og Elline i Tumbøl

Gift 4.11.1742 i Kværs med Christina f. 1721, død 6.05.1769 i Kværs, d.a. Mathies Jensen Smeds dt. i Kliplev

Børn: 1. Ellen f. 1743 i Kværs, død 25.12.1799 i Skovbøl, g. i 29 år med Peter Christensen Igeschau, 2. Trinick f. 1746, 3. Maria f. 1750 g. Christen Igeschau i Kværs, 4. Margretha Adelheit f. 1753/54 i Kværs, confirmeret 1770 i Felsted, 5. Matthies f. ca. 1756, død 1770, 14 år, 6. Nis f. 1758, død 1762, 7. Peter f. 1760, død, 8. Hans f. 1762, død 1770, 9. Nis f. 1764, død 1764, 1 dg, 10. Nis f. 1765, 11. Jørgen f. 1767, 12. Ellen f. 1770, død 1770, 13. Ellen f. 1771. død 1771. Børn nr. 7-13 er født i Felsted sogn.
Efterlader 6 pigebørn: Ellen, Maria, Trineke, Margr. Adelheit, Cathrin og Anna Margretha.

Tumbøl 7. april 1771.

Et kvartbol af Jørgen Nissens halvbol beliggende på Tumbøl Bygade 36x i Tumbøl skal sælges ved en auktion til højst bydende. Der er 2½ td. sået. Køberen foretager selv sommersæden undtagen de 2½ td. havre som er sået.

N.B. Sælgeren Jørgen Nissen har udlejet ca. 10 tdr. land for en periode på 2 år til følgende i Tumbøl: Johann Nissen 4 tdr. 2 skp, Asmus Jessen 4 tdr. 2 skp, Thomas Hansen (murmand) og Jørgen Jørgensen hver 1 tdr. Peter Petersen Jensen 5½ skæpper.

N.B. *Peter Hansen Jensen*, er ejer af et halvbol **Tu. 1b**, der i 1770 blev udflyttet til Kirkebjerg 2.

1771: *Peter Hansen Jensen* er højst bydende med en købspris på 1115 mk. med overtagelse 7. maj. 1771. 100 mk af købesummen skal betales 3 uger efter licitationen og resten til jul og forrentes med 4 %. Den 30. dec. 1771 *Jørgen Nissen* skriver under på, at han den 26. maj 1771 modtog 300 mk. af *Peter Hansen Jensen* for det kvarte bol. Der resterende beløb 815 mk er betalt dags dato.

1772: *Peter Hansen Jensen* overtager en toft el. en nabogrund, der ligger vest for og ind mod Tumbøl Bygade 30, af bolsmand *Jørgen Jessen*, hvis halvbol blev udflyttet i 1770 til Tumbøl Søndermark 3.

I 1772 overtager *Peter Hansen Jensen* et slykke land i Hostrup Lille skov.

Peter Hansen Jensen f. 29.11.1725, død 21.02.1790, 64 år, "Sandemand", s.a. sømand *Hans Petersen* og *Anna* – *Peter Nissen Juhlers* dt.

Gift 13.06.1755 *Anna Maria* f. 1715, død 6.06.1768, 52 år, enke efter bolsmand *Jes Petersen* og efterlader ingen børn, d.a. bolsmand *Peter Petersen* og *Anna* i Tumbøl Bygade 40.

Gift 2x 30.10.1770 *Maren* f. 1737, død 31.01.1803, 66 år, d.a. bolsmand *Eggert Christensen* i Bovrup
Børn: 1. *Hans* f. 9.11.1771, 2. *Ann Marie* f. 24.03.1774, død 1791, 3. *Eggert* f. 18.09.1777, død 1792.

1773: *Jørgen Nissen* sælger det resterende kvartbol til *Jacob Jacobsen Schmidt*, der flytter og opfører en ny ejendom, **Tu 18. b.¹** se **Tornhøjvej 31**.

26. sept. 1774

Peter Hansen Jensen sælger sit udflyttede halvbol på Kirkebjerg 2 med toft og bygninger til sin broder *Jørgen Hansen Jensen*, for en købspris på 1050 rdl. som er betalt.

N.B. Broderen *Jørgen Hansen Jensen* beholder et stykke england i Tordbjerg "Vibholm" som *Peter Hansen Jensen* tidligere har købt af bolsmændene *Peter Michelsen* og *Peter Lorentzen Bonde*, samt beholder han det tidligere tilkøbte Neben-Schifte samt tørvemosen på Holm, som han tidligere havde købt. Han beholder desuden de 2 mands- og 2 kvindestole-stader i Felsted kirke.

Tu. 18 a.¹ **1774:** Kwartbol – nyopføres på Tumbøl Bygade 30b

1774 *Peter Hansen Jensen* flytter tilbage til landsbyen, til den hustomt - grundstykke på Tumbøl Bygade 30, som han forlod ved udflytningen til Kirkebjerg 2 i 1770.

Her opfører han nye beboelses- og avlsbygninger, hvorfra han fortsætter driften af det i 1771 af *Jørgen Nissens* erhvervede kvartbol.

Anno	1774	P.H.J. = <i>Peter Hansen Jensen</i>
	1890	H.P.H. = <i>Hans Petersen Hissel</i>

Ejendommen får navnet "Hisselgård", der kommer af marknavnene, "Overdingel- Midttingel- og Nederdingelhissel", som ligger sydøst for ejendommen. Midttingelhissel er et temmelig højt bjerg, hvor der engang i tiden har stået høje hisseler, som vinden formedelst har haft sin indvirkning på - at navnet "Hissel" er fremstået på denne måde.

Anno 1774 P.H.J.
1890 H.P.H.

Fra slutningen af 1700-tallet fik familienavnet tilføjet med gårdens navn - til familienavnet *Petersen Hissel*.

1790 Hans Petersen søn, f. 9.11.1771, død 26.04.1843, 71½ år, "Sandemand"

Gift 23.10.1795 Gunder Clausen f. 14/4 1755, død 23.11.1852, 77 år, d.a. kgl. bolsmand Claus Jessen og Boel i Nørballe

Børn: 1. Peter f. 14.08.1797, død 1799, 2. Peter f. 20.08.1799, se nedenfor, 3. Claus f. 15.09.1801, se Hellinghøjvej 5, 4. Marie f. 31.01.1804, 5. Botilla f. 25.03.1806, g. farver Carl H. Rolfsen, (en dt. Anne g. lærer Lorenzen, som faldt i krigen mod Frankrig 1870), 6. Gunder Maria f. 10.07.1808, død 1810, 7.

Gunder Marie f. 16.07. død 1811, ugift, 8. Anna f. 1.09.1814, g. parcellist Asmus Jessen Hansen i Hostrupskov, og derefter i Løjt Kirkeby. 9. Helena f. 24.08.1817, død 1817.

Overdragelseskontrakt: I den hellige trefoldiges navn holder jeg skifte og del imellem min hustru og børn.

1. *For det første tillægger jeg Hans Petersen, min søn, den liden kvartbol som jeg er ejer af, det frikøbte land, samt hus og hjem, sæd og fæ, en plov og vogne, en kiste, et skrin et chartol som alt her findes i en sum alt hvad der er til nytte og brug i dette husets forvaring, overlader jeg ham i mit sted, som jeg har været husbond for. Men nu skal han sørge for moder og søster og give dem det, som jeg og min hustru har udseet.*
2. *Nu for det andet, da skal Hans Petersen overlevere hans Moder Maren dette aftægtshus, som jeg haver ladet bygge. Det skal han holde i forsvarlig stand altid. Den liden have skal hun være ejer af til hendes nytte og brug og den skal holdes i forsvarlig stand med indhægten (indhegning) alle sider.*
3. *Hun skal årligen have 12 skæpper tør rug, 12 sk. tør boghvede, 12 sk. byg, 4 sk. havre og så meget hun vil have maltet af hendes 12 skæpper byg, skal han for hende malte forsvarligt.*
4. *Han skal han holde hende en ko levende og aldrig død og fri i græs, og dertil med hendes frie vilje til at udpege hvilken ko hun vil have, og deri skal hun også have hendes frie vilje til pleje hendes ko med hvad hun ellers kan have enten af hendes gård eller hvad slags det, det må være, sig vinter eller sommer og når samme hendes ko var seen, da skal han give hende et krus sød nymalket mælk hver dag indtil til hendes ko igen får mælk igen. Men ifald han ikke vil pleje hendes ko med foder og græs lige så godt som hans egne, så skal hun have fri vilje til at udvælge sig én af hans de andre hvilken hun selv vil, eller og når hendes ko bliver gammel og hende ikke tjenlig nok, så skal hun også have en anden hvilken hun selv vil.*
5. *Han skal holde hende et får også frit i foder og græs lige så godt som sine egne.*
6. *Han skal give hende et halvt fedesvin med hvad dertil hører, og tilmed skal hun have hendes frie vilje til at udvælge et halvt svin af sine hun vil have, og så skal han give hende en gås med fjer og alt, og når han ingen gås har, da skal han give hende et fedt lam.*
7. *Hun skal have så meget som et fierkar land i den øster ende af hans kaalgaard til kål hvert år og siden til tvende aflevere af hans hvilke hun hat lyst til. Dette stykke land skal han gøde lige så godt som sit eget kaalgaard.*
8. *Han skal give hende en skæppe salt og 2 pund humle hvert år.*
9. *Han skal give hende så mange tørv som hun har behov hvert år til hendes brug, og ifald de ikke selvom de ikke indbyrdes derpå kan komme til rette, så skal han levere hende 12 læs tørv hvert år i den søndre lade og så skal hun have fri plante hvert år og en fri vogn hvor hun vil køre enten til kirke, staden eller til hendes gode venner. Han skal give fri mølle og bagen med ham selv og frit malen på hans kværn. Han skal betale hendes kopskat (hoved- personskat) og offeret for hende til alle tre hellige tider. Hans skal give hende 4 m. hvert år til en håndskilling og hun skal have en halv skæppe hørfrø sået hvert år således, at når hun selv skaffer dem det første år, så skal han siden altid holde hende det vedlige og siden hjælpe hende i at behandle den indtil den er i ren hør. Når sot og sygdom slår til, da skal han gøre hende opvartning og pleje og hvad hun har nødigt af behov, enten i sit eget hus eller også han skal tage hende ind til sig, og når hun dør skal han lade hende hederligen og christeligen begrave som naboernes skik og brug er.*

10. Han skal give hende alt hvad hun har behov på aftægten af keel eller kar og hun skal have 1 kiste og 1 skrin og så mange stole som hun har brug for og andre boskaber de må have hvad navn de haver kan, men der som hun selv har lyst til at beskaffe hvad hun vil bruge, da skal han - Hans Petersen min søn og Anna Maria Petersen min datter være lige rige i hendes efterladte boskaber når hun dør, men når han beskaffer alt hvad hun skal have nødig og bruge, så er han selv ejere deraf igen når hun dør.
11. Nu bør også Hans Petersen min søn, give hendes søster Anna Maria Petersen hvad hun skal have til udstyr fra den liden kvartbol og det frikøbte land, da skal hun have for det første tolv hundrede mark dersom Gud i nåde ville bevare at det måtte blive til den støtte, som jeg Peter Hansen og min hustru Maren har haft det i vor tid med sæd og fæ hus og land og hvad der dertil hører, hun skal også have 3 senge: 2 brudesenge og 1 daglig seng alle tre i forsvarlig god stand og dertil 6 stole med læderbetræk. Hun skal også have 2 kister, 2 skrin, 1 chartol af eg, 1 klædeskab af eg og en vævestol og hvad dertil hører, og hvad som ikke er nævnt af disse forbenævnte dele, så findes fielle og timmer dertil på loftet. Hun skal også have et rundt bord og et resur og hvad dertil hører, et spejl og tallerkner ligesom naboernes skik og brug er. Hun skal også have et spindehjul respektiv mangle tøj og hvad dertil hører. Han skal også gøre hende et forsvarligt fæste øl.

Hans Petersen måtte tidligt tage sig af søsteren Anna Maria og søge råd for hende fjern og nær. Denne Hendes sygdom var skyld i, at han fik lejlighed til at lære ledsætning ved Johannsen i Smedager og som med tiden blev hans livsopgave. Vorherre velsignede hans hånds gerning, at den blev en velsignelse for omegnens beboere.

Hans Petersen var nok ikke den allerdygtiske landmand, idet ledsætteriet var ham mere magtpåliggende – Med hvilket han stedse havde mere held. Rigtignok øgede han ejendommens areal med tilkøb af "Ladegård" på 11 tdr, et skovareal i Felstedskov og et mosestykke på Felstedmark.

Virket som ledsætter og lægpraktikant fortsatte fra far til søn og sluttede med Peter Asmus Petersen Hissel.

1833 Peter Petersen Hissel søn, f. 20.08.1799, død 29.12.1873

Gift 17.10.1829 Anna

Margretha Petersen f. 1806, død 4.03.1839, 32½ år, d.a.

skolelærer Jacob Petersen og

Botilla Iversen i Bovrup

Børn: 1. Gunder Maria f.

19.07.1830, g. 1863 gdr. Jørgen

Boysen på Felstedmark, 2.

Botilla f. 12.08.1832, død

9.08.1859, 27 år, 3. Hans f.

27.03.1835, se nedenfor, 4.

Anna Margretha f. 24.03.1837,

død ugift 24.02.1902, 5. Jacob

f. 27.02.1839, død 1839.

"Hisselgård" besat af Preussiske tropper, wo meine Pferde bis 22. marts – 13. april 1864 standen. Foto – Felsted lokalhistoriske arkiv

1866 Hans Petersen Hissel søn, f. 27.03.1835, død 17.07.1906

Gift 17.05.1864 Cathrine Asmussen Alsing f. 16.11.1839, død 04.07.1928, 89 år, d.a. gårdmand i Kalkær, Asmus Jørgensen Alsing og Bothilla Johansen

Børn: 1. Gunder Margrethe f. 1.07.1864, g. gdr. Asmus C. Damm, Langelo i Kværs, 2. Anna Botilla f.

30.08.1867, g. 1894 i Ullerup med hufner Christian Thomsen på Brobølgård, 3. Peter Asmus f. 26.08.1876

1904 Peter Asmus Petersen Hissel - "Hisselgård" er på 35 ha, købspris 20.000 mk.

Peter Asmus Petersen Hissel, er valgt til "Shietzmann" = lokal synsmand i tvistigheder

Peter Asmus Petersen Hissel søn f. 26.08.1876, død 14.12.1946, 70 år

Gift 16.10.1908 Elene Petersen f. 22.08.1887, død 27.06.1931, på Statshospitalet i Sønderborg, d.a. gdr.

Jørgen Petersen og Cathrine f. Duus i Lysabild

Børn: 1. Catharina Eline f. 26.02.1909, g. 1930 Christian Theodor Kraft på Pugholm, 2. Hans P.H. f.

15.06.1910, se nedenfor, 3. Jørgen P.H. f. 13.12.1912, kromand i Gelting, 4. Margrethe P. H. f. 23.08.1916,

5. Peter P.H. f. 20.08.1918

Tilkøb af jord: 4½ ha. fra Tumbøl

Søndermark 1, 1908: 1½ ha. Toften øst for

gården af Grøngrøft gods, 1½ ha. skov i

Hostrupskov, hvorved gårdens jordtilliggende

er på ca. 45 ha. I 1908 blev en mindre del

jord blev udskiftet med Carl Nissen, Tumbøl

Bygade 12.

Den gamle gård der lå lidt sydligere efter

Søndermark til, blev nu nedbrudt og nye

avlsbygninger blev opført i 1914 i gule

mursten på en sokkel af tilhuggede

kampesten, med Jep Fink i Aabenraa som

arkitekt og Bertel Hansen i Varnæs som

bygmester.

Stuehuset blev opført under 1. verdenskrig, hvor mursten blev erstattet af cementsten, hvilket medførte et materialevalg af en dårligere kvalitet.

Gården var i et par år bortforpagtet til svigersønnen:

Christian Kraft fra Hønkys f. 12.12.1901,

Gift 1930 i Egvad kirke med Margrethe Petersen Hissel.

N.B. Som et led i den nationale kamp om jordressourserne, blev den tyske kreditforening Vogelgesang oprettet i 1926, på initiativ af advokat Georg Vogelgesang i Haderslev. Kreditforeningen havde sit virke fra midten af 1920'erne og frem til afslutningen af anden verdenskrig.

Peter Asmus Petersen Hissel blev ansat som agent for "Vogelsangs udlåner virksomhed", hvor han dækkede et større område der gik helt ned til Rinkenæs. Ved hjælp af tyske statsmidler tilbød han lån til betrængte danske og tyske landmænd, som var kommet i vanskeligheder under den økonomiske krise i 1920-30'erne.

Som modsvar oprettedes den danske kreditforening "Landeværnet", der kun gav lån til danske sindede landmænd.

Peter Asmus Petersen Hissel i Tumbøl, er pludselig død 14.12.1946, 70 år gammel, som følge af et hjerteslag. Hissel der tilhører det tyske mindretal, men som også var respekteret i danske kredse. Han var kendt ud over den snævre hjemegn - på grund af sin virksomhed som lægprædikant og benbrudslæge.

Hissel var en kendt slægt på egnen, og drev ligesom sine forfædre ved siden af landbruget, en udstrakt praksis som lægpraktikant og benbrudslæge. For et par år siden overlod han gården til sin ældste søn Hans Petersen Hissel, og efterlader to sønner og to døtre. Den ene søn Jørgen er kromand i Gelting, og en datter er gift med Christian Kraft på "Pugholm".

"Hisselgård"

Odense Luftfoto 1952

1942 Hans Petersen Hissel søn, f. 15.06.1910, død 30.10.1990 i Bovrup
Gift 31.03.1933 med enken Margretha Maria Clausen f. 28.09.1893 i Broager

Gift 2x 1940 Anna Elisabeth Skovgaard f. Jensen fra Holstebro
Børn: Anne Elene f. 13.12.1942, gift og bosat i Flensborg

Gift 3x 1954 i Ullerup kirke med Christine Fröhlich.

Familien flytter i 1959 til Bovrup, hvor de køber en mindre ejendom på 8½ tdr. land på Varnæsvej.

1949 Skibsreder Mikkelsen i Gråsten

1949 Hans Hansen f. 28.03.1916, død 06.11.1993

Gift Dorothea Marie f. 29.06.1917, død 31.10.1996

Børn: 1. Kjeld f. 5.08.1942, g. 1970 Inge Marie Jahnsen f. 8.11.1948, navneændring til Kaad Hansen, uddannet revisor, 2. Erik Hansen f. 29.10.1944, g. Helga Møller, f. 25.03.1944 i Felsted, Erik uddannet advokat, Helga uddannet theolog - sognepræst., 3. Inge Marie f. 20.04.1948, lærer og gift i Guderup. Alle børn er født i Tandslet på Als

1973 Palle Højer Jensen f. 27.10.1947, s.a. Boj Højer Jensen og Lisbeth Nannestad

Gift 1973 Ulla f. 28.04.1948, d.a. læge Vagn Pedersen og Inge Magdalene Møller

Børn: 1. Christine Højer Barberi f. 1975, 2. Maria Højer Nannestad f. 1978

Tu 18. b.¹ 1773: Kvarthol under Grøngrøft og udflyttes til Tornhøjvej 31

1773 Jørgen Nissen sælger sit tilbageværende kvarthol på Kirkebjerg 2 til Jacob Jacobsen Schmidt, der opretter en ny ejendom på Tornhøjvej 31.

1773 Bolsmand og smed Jacob Jacobsen Schmidt

Jacob Jacobsen Schmidt f., , s.a. smed Jens Jacobsen i Kværs

Gift 31.07.1767 i Holbøl kirke med Metta Marie f. , d.a. Tycho Jessen og Mette i Rønshoved

Børn: 1. Tycho f. 17.05.1768, 2. Cathrina f. 17.12.1770, 3. Jacob f. 1774, død 28.03.1844, 70 år, smed og bolsmand i Kværs og Klipleve, g. 1797 Ann, d.a. bolsmand Laurtz Christiansen og Kiesten i Tumbøl, død 1826, 63 år, g. 2x Mette Toft, 4. Jes f. 1779, 5. Hans Jacobsen f. 1781, parcellist på Drejbjergvej 5 i Klipleve sogn 1807-1811. Han døde 1832 som kådner på Klipleve mark.

N.B. Jacob Jacobsen Schmidt er først kådner i Rønshoved, hvor de 2 første børn er fødte. Familien overtager et ¼ bol af bolsmand Jørgen Nissen, Tumbøl Bygade, og opretter en ny udflyttergård på Tornhøjvej 31. I 1786 køber han en 3/7 del gård i Kværs, som svigersønnen Broder Brodersen fra Valsbøl overtager i 1793. I 1806 er han ejer af parcelliststedet Drejbjergvej 5, "Sandholm" i Klipleve sogn. Stedet overtages i 1807 af han broder Hans Jacobsen, død 27.09.1832.

Lokalhistorisk forening Klipleve. Årbog 1995 s. 55-56.

1786 Hans Christian Rudolphsen. Iflg. kirkebog død 22.05.1787, s.a. møller Rudolph Christensen,

Berns mølle i Svenstrup og Ann f. Hansen fra Stevning

Gift med enken Eleonore Jørgensen fra Nordborg i 15 år,

Børn: 1. Rudolph, Jørgen, Hans Christian, Leonore, Ann Margreth, Ann Kiresten, Lisbeth, et barn er død

1787 Hans Petersen Thordsen - førhen kådner og 1/8 bolsmand i Felsted

Hans Petersen Thordsen f. 5.11.1742, død 23.11.1803, 61 år, s.a. bolsmand Peter Nissen (Thordsen)

Kirchmann i Felsted og Mett Christens fra Kværs

Gift 11.10.1777 Ann Lydicksen fra Hostrup, f. 18.05.1757, død 26.10.1793, 37 år, d.a. kromand og kådner Lydick Asmussen og Ann f. Peters dt i Felsted.

Børn: 1. Dødfødt dt 24.05.1778, 2. Mette f. 7.04.1779, 3. Ann Marie f. 2.09.1781, død 4.02.1782, 4. Peter f. 22.01.1783, Fadd.: 1. Ann Kiestine Jessen, Tråsbøl, 2. Hans Petersen Jensen, Tu. 3. Cathrin Atzersen, Tu. 5. Asmus f. 27.04.1783, 6. Ann Marie f. 20.12.1786, 7. Trinick f. 3.02.1792.

N.B. Ved udskiftningen i 1778 i Felsted, får Hans Petersen Thordsen tildelt 1/8 del af Johann Johannsens halvbol, og et areal på Felsted Østermark, (beliggende på sydsiden af Østergade) Efter et par år flytter familien til Tornhøjvej 31 i Tumbøl, hvor han i 1787 overtager stedet her.

I 1786 står Hans Petersen Thordsen som heuerling. I 1788 er han bolsmand i Tumbøl
F.T. 1803 er han Heuerling, og bosat på Kirkevej, Felsted
Børnene nr. 1-5 er født i Felsted, 6 og 7 i Tumbøl

Kvartbolsmand – parcellist August Wilhelm Lyssen

1788 August Wilhelm Lyssen døbt 28.06.1748. Kammerskriver Vogt holdt barnet, død 21.05.1794, 46 år, s.a. heuerling Christian Wilhelm Lyssen og Marie Lautzen Duus, Fiskbækskov, Adsbøl sogn
Gift 19.10.1781 Ann Marie f. 14.01.1754, død 18.05.1788, 34 år 18 ug, d.a. bolsmand Atzer Lorenzen og Cathrin i Tumbøl

Børn: 1. Cathrin Marie Augustes f. 21.07.1782, død 15.12.1800, 18 år 5 md, 2. Christian f. 12.05.1784, 3. Kiesten f. 12.05.1788, død 6.11.1789, 4. Leene f. 12.05.1788, død 9.06.1789 1 år, De to første børn er født på Juhlsdam, de næste er født i Tumbøl, Tornhøjvej 31.

Gift 2x 30.10.1789 Maren f. 1749, d.a. bolsmand Hans Jensen og Maren i Nybøl
Børn: 1. Ann Marie Augustes f. 1.02.1791 i Juhlsdam, se nedenfor,

1795 Hans Wilhelm Andersen død 8.06.1852, 89 år, s.a. kådner Andreas Nicolaisen og Kirsten i Avnbøl

Gift 8.08.1795 Maren f. 1749, død 2.02.1815, 66 år, enke efter August Wilhelm Lyssen

Gift 2x 11.07.1817 Mette f. død 27.03.1842, 68 år, enke efter bolsmand Peter Hansen Klein, d.a. Hans Jørgensen og Ingeborg i Bovrup,

Børn: 1. Maren f. 7.09.1818, g. 1839 Jes Lassen Jørgensen, "Tastegård" i Nørballe

1817 Hans Danielsen Schmidt (Sv.s.), f. 19.03.1786, i Kværs, konfirmeret i Notmark kirke, død 25.05.1866, 80 år, s.a. smed Daniel Hansen og Kiesten i Kokhave, Kværs sogn

Gift 17.11.1815 Ann Marie f. 1.02.1791, død 4.04.1820, 29 år, d.a. August Wilhelm Lyssen og Anne Marie

Børn: 1. Hans f. 4.09.1816, død 24.11.1870, 54 år, ugift, 2. Daniel f. 9.01.1819, se nedenfor,

Gift 2x 1820 Botilla Lorenzen f. 1.08.1790, død 20.12.1875, 85 år, d.a. Lorenz Asmussen Juhler og Kiesten, bol Tr. 4a i Tråsbøl

Børn: 1. Lorenz f. 6.05.1821, 2. Ernst f. 29.03.1823, bosat i Nr. Ønlev, 3. Anna Maria f. 14.03.1825, død 14.06.1895, 70 år, ugift, 4. Anna Kristina f. 3.03.1827, 5. Christian f. 24.09.1829, død 2.10.1829, 6. Carl f. 8.02.1831,

1872 Daniel Danielsen Schmidt søn, f. 9.01.1819,

Gift 31.05.1844 Ingeborg f. 21.11.1818, død 27.03.1845, d.a. gårdejer Claus Clausen og Ingeborg i Stenderup

Børn: 1. Ingeborg f. 21.03.1845,

1875 Hans Jørgensen Vogt, f. 23.09.1842, s.a. bolsmand Hans Jørgen Vogt og Anna Christina i Broballe, Oksbøl

Gift 24.09.1874 Ingeborg Marie Danielsen f. 17.06.1853, d.a. Daniel Danielsen Schmidt og Kirstine Frees, bol Fe. 6 b i Felsted

Børn: 1. Christina f. 27.07.1875,

1880 enken Adriane Repelins f. Hohwei

1889 Jacob Lorenzen f. 23.02.1858, s.a. Hans Lorenzen

og Mette Kirstine, bol Tr. 2 b i Tråsbøl,

Familien flyttede til Ensted og overtog kroen der.

Gift 15.04.1890 i Felsted kirke med Maren f. 16.10.1857 i Broballe på Als, d.a. gdr. Chr. Christiansen og Anna Magaretha Jessen i Broballe, Oksbøl sogn

Børn: 1. Hans Lorenzen f. 11.03.1893, død 10.04.1917 i 1. verdenskrig. Ugift, lå ved 84. regiment, musketier ved 8. kompagni, faldt ved slaget Arras i Frankrig, 24 år gl.

1893 Jørgen Christensen f. 7.5.1876 i Risehjarup

Gift 31.10.1902 Helene Dorteia Hansen f. 1882, d.a. gdr. Hans Atzer Hansen og Marie i Tumbøl

1912 Hans Jepsen Heissel f. 8.6.1885 i Røllum, død 24.04.1967, s.a. gdr. Peter Petersen Heissel og Maria Catharina f. Jepsen, i Røllum

Gift 15.11.1912 Elenore Marie Christine Nielsen f. 5.6.1892,

død 4.07.1967, d.a. pigen Anna Christine Botilla Lorenzen i Nørballe, g. Rasmus Nielsen på Møllevej 21x

Børn: 1. Christine Marie f. 19.9.1913, g. 1938 Nis Jensen fra Bækken, 2. Marie f. 27.02.1915, g. 1943 Willy Peter

Bennhøft, 3. Metha f. 13.6.1916, g. 1939 Christian Friedrich Lassen, 4. Jes Peter f. 31.01.1919, 5. Bertha f. 24.04.1921, g.

1941 gdr. Rasmus Jacobsen, Bjærndrupvej 24, Kliplevej, 6.

Peters Asmus f. 30.08.1922. død 1973 i Felsted, ugift

Tornhøjvej 31 1952 - Odense luftfoto

1967 Jes Peter Heissel søn, ugift

1984 Niels Møller Petersen, der nedlægger ejendommen og lægger jorden til sin gård, Tornhøjvej 33.

1986 Hans Peter Warmning overtager bygninger og et areal på 4248 m2

1992 Anja Moldt og Anker Grau

A. Haarup og B.S. Hansen

Steen de Pauli

2010 Stuehuset brænder, - nyt stuehus opføres

2015 Rasmus Ladekjær Nielsen og Ann-Marie Vanessa Tjener

Tu. 19. Helbol under Grøngrøft

1613 Tu. 19 nævnes Lafrenz Bertelsen

1636-74 nævnes Asmus Hansen Foged

1692 nævnes Hans Meelskov

Hans Jørgensen Meelskov f. ca. 1645, død 1716, 70 år 1709, født i Skovbøl, 4 børn l.s. 25 år
Gift Mette f. 1646, død 1724, 78 år.

Børn: 1. Maren f. g. 1695 Peter Hansen, skrædder fra Adsbøl, 2. Lene f. 1678, g. 1701 Peter Nissen Juhler

3. Peter f. 1679, død 1696, 13 år, 4. Hans f. ca. 1684, se nedenfor, 5. Elline f. 1687, se nedenfor, 6. Dødfødt 1692.

Hans Hansen Meelskov jun. f. ca. 1684, død 1719, 35 år

Gift 1704 Sindet f. 1686, død 1719, d.a. bolsmand Rasmus Hansen og Boeld i Kiding, Ki. 2.b

Børn: 1. Hans f. 1706, 2. Rasmus f. 1708, 3. Anna Sophia f. 1713, død 1713, 4. Boeld f. 1714, død 1718, 5. Peter f. 1714, død 1719

N.B. I 1709 bestod bygninger af 8 fag beboelses, tærskelade, ko- og hestestalde, 13 fag andere lader og stalde samt 9 fag anden lade, der var i meget dårlig stand. Besætningen bestod af 7 heste, 3 køer, 2 kvier, 2 kalve, 5 får og 1 svin. Der er tilsæt 12 skæpper rug på hele bolets areal.

Christen Hansen gifter sig 1710 med datteren Elline. Ved giftermålet tjener han p.t. på Grøngrøft.

1710 Christen Hansen overtager et ¼ bol af helbolet, mod at han betaler freygelder på 5 rdl.

Vedr. contribution og øvrige andre afgifter vedr. ¼ bolet, har han at betale som beset.

Christen Hansen (Sv.s.) f. 1680, død 1713, 33 år,

Gift 1710 Elline f. 1687, død 1761, 74 år, d.a. Hans Jørgensen Meelskov og Mette.

Børn: 1. Hans f. 1710, død 30.01.1784, 73 år, kådner på kåd 3. i Tumbøl, 2. Anna f. 1712,

1716 Det ene halvbol nedlægges.

Svigersønnen Rasmus Rasmussen overtager det andet halvbol.

1716 Rasmus Rasmussen Jaffer/Jæger (Sv.s.), f. ca. 1682, død 1754, 73 år 5 md, som inderst i Tumbøl, s.a. Asmus Jensen Jaffer, Bøgholmvej 8

Gift 25.10.1716 Elline, enke efter bolsmand Christen Hansen, f. 1687, død 16.08.1761, 74 år, d.a. bolsmand Hans Jørgensen Meelskov og Mette i Tumbøl.

Børn: 1. Ingeborg f. 8.06.1717, død 1718, 2. Ingeborg f. 1719, se nedenfor, 3. Christen f. 1721, 4. Rasmus f. 1723, død 1748, 5. Elline f. 1725, død 1726, 6. Elline f. 1727, g. 1751 i Holbøl kirke med kådner Hans Jacobsen fra Hokkerup, død 1797 i Klipleve, se bol Tu. 18, 7. Anna Maria f. 1732, død 1737.

Ca. 1750 Hans Christian Petersen (Sv.s.) f. 1718, død 4.12.1802, 84 år, s.a. Peter Jensen og Cathrin i Rinkenæs

Gift 1750 Ingeborg f. 1719, død 1752, 32 år, 8 md.

Børn: 1. Asmus f. 24.09.1752, død 1752, 4 md

Gift 2x 1753 Kiesten Jørgensen i 49 år f. 1732, død 23.06.1816, 84 år, d.a. bolsmand Jørgen Petersen i Tumbøl og Ann f. Hansen, fra nabogården

Børn: 1. Peter f. 1.10.1754, se nedenfor, 2. Anna Maria f. 24.04.1756, g. 1776 Peter P. Jørgensen i Svejrup, 3. Jørgen f. 24.08.1758, bolsmand i Tørsbøl, 4. Ingeborg f. 30.11.1760, g. 1789 Peter Asmussen Bunde, kådner i Nørballe - Skovbøl, 5. Cathrine f. 20.09.1766, g. i Rinkenæs

1770 Ved udskiftningen/udflytningen i for halvbolet sine marker tildelt i Neder og Over Slyngsten

1770 Halvbolet udflyttes til sydsiden af Sønderborgvej - overfor Sønderborgvej 175.

1789 Peter Hansen Christiansen søn, f. 1.10.1754, død 14.06.1817, 63 år

Gift 16.09.1788 Kjestin Jepsen f. 1765, død 7.10.1816, 51 år, d.a. Jep Asmussen i Bovrup og Ellen f. Jørgensen

Børn: 1. Hans Christian f. 1.10.1789, sognepræst i Ensted og Kliplev, 2. Ellin f. 7.11.1791, g. 1815 Johann Christiansen i Skovbøl, 3. Kiesten f. 22.02.1794, g. Hans Hansen på naboejendommen, Sønderborgvej 175, 4. Ann Margreth f. 6.11.1798,

1815 Ejendommen nedlægges og sammenlægges med naboejendommen, Sønderborgvej 175.

Kgl. kådnersteder - i Tumbøl by

Hvad angår de nedenfor nævnte kåd, har det ikke været muligt at løse og sætte en adresse på, hvorfor jeg undlader dette.

Kgl. kådnersted

Berend – Køster (Degn) i Felsted, f. ca. 1643, død 1699, 56 år i Felsted

Gift Maren

Børn: 1. Hinrich f. 1671, se nedenfor, 2. Maren f. 1683, død 1711, 28 år, 3. Cathrin f. 1687, død 1701,

Hinrich Berendtsen - Køster søn, f. 1671, død 1732, 61 år,

Gift 1695 Margreth, Jørgens dt. fra Felsted f. 1674, død 1760, 86 år

Børn: 1. Jørgen f. 1695, 2. Berend f. 1697, død 1697, 3. Maren f. 1699, død 1699, 4. Christian f. 1700, inderst, se nedenfor, 5. Hinrich f. 1702, se nedenfor, 6. Margreth f. 1704, g. 1729 Christen Christiansens søn i Bjergskov, 7. Peter f. 1707, 8. Thomas f. 1709, død 1712, 9. Thomas f. 1712, 10. Maren f. 1714, Familien boede først i Felsted, hvor børnene 1 – 5 er født, resten i Tumbøl.

N.B. Familien flytter omkring 1703/04 til Tumbøl, hvor de overtog Samuel Riesens enkes halvbol under Grøngrøft, der blev nedlagt i 1716.

1716 Hinrich Berendsen - Køster overtager et kgl. kådnersted, (iflg. Tønder Højer Slogs og Lundtoft herreds Skyld- og panteprotokol 2191, folie 286).

1733 Hinrich *Hinrichsen* Berendtsen søn, f. 1702, død 1772,

Gift 1733 Gunder f. 1705, død 1782, 77 år, i Tumbøl, d.a. Grøngrøft kådner Hans Thaysen og Ann Cathrin Elisabeth i Tumbøl

Børn: 1. Anna Christina f. 1734, 2. Margreth f. 12.11.1741, se nedenfor, 3. Hans Hinrich f. 1744, død 1751

1772 kådner og skrædder Jørgen Paulsen (Sv.s.) f. 1733, død 1800, 67 år, s.a. hjuler Paul Hansen og Ann Margreth i Marstrup

Gift ca. 1763 Ann Jacobs dt. f.18.1.1778, 34 år, d.a. Asmus Jacobsen og Heilvig v/ Kolding.

Født 5 børn: Paul, Ann Margreth og Maren, Heilvig f. 1776, død 1778, efterlader Paul g. Ann Johansen i Blans,

Gift 2x 1779 Margreth Hinrichs f. 12.11.1841,

Børn: 1. Gunder Marie f. 1779, død 1788, 2. Ann Cathrin f. 1780, død 1783, 3. Anna Margreth f. 1782, se nedenfor, 4. Andres f. 1784,

1827 Villads Gundersen (Sv.s.) overtager kådnerstedet, hvis hus bliver oprejst den 2.06.1826.

Villads Gundersen f. ca. 1768, død 31.07.1845, 77 år i Tumbøl, i aftægtshuset, s.a. Gunder Jensen og Anna Marie f. Villads, Østergård, Visbye/Thyholm i Jylland

Gift 7.01.1815 i Bylderup kirke med Ingeborg f., død 3.01.1822, 39 år i Lendemark, d.a. lejeinderst Peter Petersen og Helena i Bylderup, efterl. 1 søn Peter Gundersen f. 25.08.1815, i Bylderup, der er pottemager, en datter Hanna er død.

Gift 2x 23.11.1822 Anna Margretha f. 1782, død 23.05.1856, 76 år i muremester Kunstmann aftægtshus, d.a. Jørgen Paulsen og Margreth Hinrichs i Tumbøl.

Fattigforstander for Adsbøl - Gråsten, giver tilsagn om et lån. 1832 optages der et lån, 53 Rbl. - S. Holst. courant med en rente på 4%, v/ Jens Berendtsen i Bøjskov.

Villads Gundesen udstykker 1837 et grundstykke med gartenland og påbygget hus til murer Hans Kunstmann, og flytter på aftægt.

1838 murer Hans Hansen Kunstmann f. 1806 i Burkal, død ?, s.a. ?

Gift Ingeborg f. Jessen f. 1802 i Ravsted

Børn: 1. Dødfødt søn 1834 i Felsted. 2. Hans Nicolai Kunstmann f. 1835, 3. Jes Hansen Kunstmann f. 1838, g. Christine Asmussen, skolelærer i Skovbøl.

Hans Nicolai Kunstmann søn, f. 1835. Smed og inderst i Tumbøl, (deltog i krigen 1864 som underofficer ved 21 regiment), fader til et uægte pige Maria Dorothea Jessen f. 25.08.1855

Gift 1863 Anna Maria, d.a. inderst Jørgen Jensen og Anna Maria f. Knudsen i Nybøl,

Børn: Ingeborg f. 20.01.1863, død 27.03.1864 i Tumbøl.

Hvem der fremover er ejer af kådet og aftægtshuset efter Hans Hansen Kunstmann, har jeg ikke kunnet løse.

Kongl. kådner og hjulmager i Tumbøl

Nis Johansen, død 1738, 51 år

Gift 1719 Ellen Jørgens fra Varnæs, død 1745, 51 år

Børn: 1. Johan f. 1720, se nedenfor, 2. Jørgen f. 1722, 3. Jes f. 1727, 4. Nis f. 1730, død 1753, 22½ år, Johann Nissen nævnes 1740 i Tønder Amtsregnskaber, i kirkeregnskaber 1782 som kgl. kådner

Johann Nissen søn, f. 1720, død 22.06.1792, 71 år, s.a. *kådner* Nis Johannsen i Tumbøl og Ellen Jørgensen, p.t. Tråsbøl

Gift 21.10.1745 Maren f. 1712, død 15.03.1793, 81 år, d.a. hjulmager Jørgen Petersen i Tråsbøl og Maren Jørgens dt. *Maren hedder ved giftermålet i 1745 Christens i Tråsbøl, har måske været gift tidligere??*

Børn: 1. Nis f. 1746, død 1746, 2. Nis f. 1747, død 1747, 3. Jørgen f. 1749, død 1756.

N.B. Hvad der er sket med dette kåd og hvem der fremover er ejer, har jeg ikke kunnet løse!

Kilder:

Sønderjyske Årbøger 1977 s. 5-33. Et stykke landsbyhistorie i kildebelysning. Tumbøl 1714-16 v/ lærer J.H. Jensen, Skovbøl.

Thomas Kaufmann "Den onde Herremand på Ladegaard", v/ Dansk Hjemstavns Forlag, Ribe 1961.

J.H. Jensen: Manuskript til Felsted sogns historie. RAÅ lb. Nr. 1138/1-2

Historisk Årbog for Felsted sogn 1985 s. 46-55: Hisselgård

Historisk Årbog for Felsted sogn 1988 s. 64-67 og 69-75. Landsbyen Tumbøl

Historisk Årbog for Felsted sogn 1990 s. 71-79: Familien Lassen

Historisk Årbog for Felsted sogn 1992 s. 23-26: Peter Jensen havemand og forkæmper for danskheden

Historisk Årbog for Felsted sogn 2006 s. 86-88: Mindesten for Tumbøl Bøndernes frihedskamp

Historisk Årbog 2016 s. 60-74: Hisselslægten og dens liv og virke i Tumbøl

Peter Taysen – Jørgen Jessens kåd

Et arvefæstekåd i Tumbøl under godset Grøngrøft

Søgård gods jordebog 1709: Jørgen Baltzer Mahrenholtz fæster af et kåd som han bebor og et ¼ bol under Skovbølgård jurisdiktion.

1709 Peter Taysen, kådner, og bor på Jørgen Baltzer Mahrenholtz ¼ bol, og yder 2 dg. hoveri ugentlig. Jørgen Baltzer Mahrenholtz skylder godsherskabet 3 rd. og 16 sk. Beløbet 3 rd 16 sk el. 2 1/3 mark courant Jørgen Baltzer Mahrenholtz døde 1709 84 år, og beløbet er efterfølgende betalt af Marie Elisabeth Mahrenholtz.

Peter Taysen ist bürtig i Baurup auf Hochgräfliche Grunde und 38 Jahr alt.

Hat ein Sohn und 2 Töchtere, der Sohn ist nur 3 Jahr alt.

Kådet består af 8 fag og 3 fag Scheune = lade.

Besætning: 2 heste og 1 føl
2 køer, die eine zur heuer =leje
2. gæs
2 kalve
2 får
1 svin

Udsæd: 5 Schipp rug - ærter, havre og boghvede i resten

Som det fremgår af jordebog 1709, er Peter Taysen fæster af et 1/96 kådnersted, og boede som nævnt på Jørgen Baltzer Mahrenholtz ¼ part bol.

I 1716 gennemførte Ahlefeldterne på Søgård en jordreform i Tumbøl, hvor seks ½ bol og et 4/5 bol blev nedlagt. Jorden derfra blev derefter fordelt ligeligt mellem de tilbageværende 22 halve bol, hvilket også gjaldt for afgifterne. 20 halve bol forblev under Grøngrøft jurisdiktion, mens 2 kom under Skovbølgård jurisdiktion.

Af jordebog 1721 fremgår det, Peter Taysen er fæster af et 1/96 kådnersted og skal yde 1 dag ugentlig hoveritjeneste på Grøngrøft.

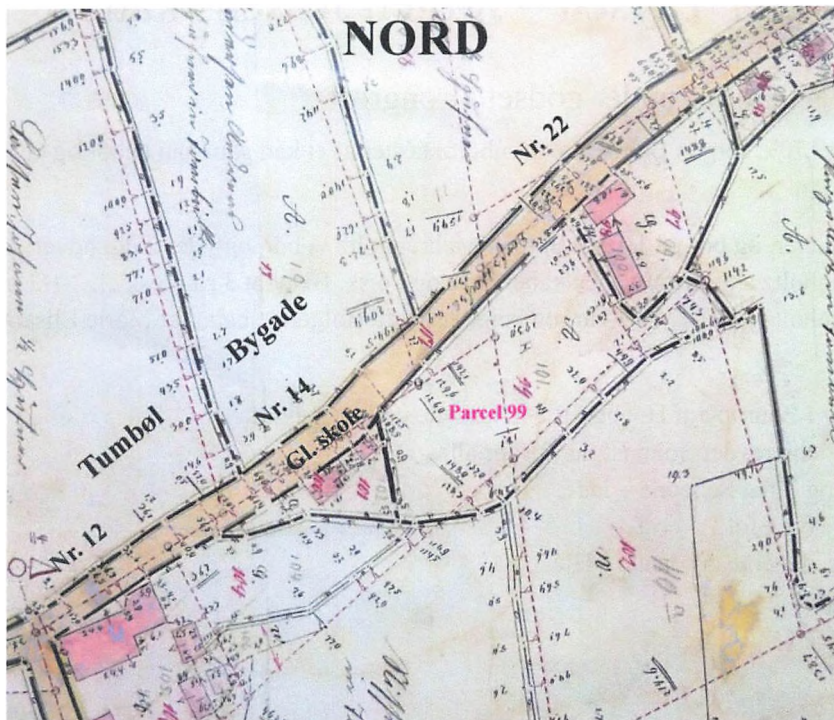
I den forgangne sommer har Peter Taysen i lang tid været syg og sengeliggende i høsttiden, som derved har påført ham megen skade på hans korn. Skaden blev dog noget mindre, idet hans nabo hjalp med at køre høsten i hus. Som følge heraf, er Peter Taysen er restance med 2. rd. og som påtalt.

Peter Taysen - er fæster af et adeligt kådnersted, parcel 99, se kort.

Peter Taysen er født ca.1668 i Bovrup og døde 13.06.1742, 74 år i Tumbøl

Gift 1700 med Anna f. 1678, død 1747, 69 år, d.a. bolsmand Jens Petersen Schmidt, bol Ki. 1a i Kiding.

Børn: 1. Boeld f. 1703 - Boeld gift 1726 i Klipleve kirke med Johan Kristian, bosat i Bjergskov, Hun føder 1733 et uægte barn, Anna Maria, fader er Thyge Hansen fra Rinkenæs, 2. Merret f. 1705, - føder 1736 et uægte barn Anna Margretha, fader Jørgen Asmussen, 3. Hans f. 1707, 4. Anna f. 1709, død 1709 5. Anna f. 1711, 6. Elline f. 1713, død 1792, g. 1750 enkemand Friedrich Petersen fra Blans, som døde 1775, 86 år og bosat i Felsted, 6. Maren f. 1715 i Tumbøl, død 1758, 42 år, føder 1740 et uægte barn Maria Margretha, fader er Steffen Steffensen, gartner på Grøngrøft.

Parcel 99 er det sted hvor Jørgen Jessens kåd lå på Tumbøl Bygade og som nedbrændte i 1761. Jørgen Jessens lillebror skrædder Asmus Jessen, overtager jorden fra det nedbrændte hus og er nu både skrædder og kådner i Tumbøl by. Ved udflytningen/udskiftningen i Tumbøl i 1770 bliver kådnerstedet sammen med tre andre adelige kåd flyttet ud til nord for byen i samlet række.

Dette kåd er det østligste med den nuværende adresse: Sønderborgvej 150.

Udsnit af preussisk håndtegnet kort 1873

I 1739 overdrager Peter Taysen sit 1/96 kådnersted i Tumbøl by til Jørgen Jessen.

Et dertil oprettede dokument gengives her af J.H. Jensen, Skovbøl, i dansk oversættelse lyder:

I den hellige treenigheds navn er nedenstående kontrakt blevet oprettet mellem kådner Peter Taysen og Jørgen Jessen.

Peter Taysen overlader herefter det kådnersted han har haft i besiddelse, til Jørgen Jessen, hvorfor denne lover i sit hus at indrette et kammer med en lille skorsten til beboelse for omtalte Peter Taysen og hans kone. Desuden må han overlade ham 1. skæppe grønland af den såkaldte "Varp", (beliggende i Søndermarken), hvor alle fire kådnere har en kogræsning, beholder Peter Taysen sin andel. Ligeledes må han overlade ham land til en lille kålgård. Herudover har Peter Taysen intet at fordre af Jørgen Jessen; men han skal selv tilså og drive sit land. At nu ovenstående fast og ubrydeligt skal respekteres, dertil forpligter sig begge parter efter modent overtag, og vil denne kontrakt til yderligere sikkerhed være at udfærdige i to eksemplarer, som underskrives af begge parter.

Grøngrøft den 16. oktober 1739

A.C. Paulsen

Peter Taysen med ført hånd Christian Thomsen

Jørgen Jessen - - - Jørgen Petersen med ført hånd

En vurderingsmand skønnedes åbenbart at være nok, så sparede Jørgen Jessen 24 skilling.

Et kammer at bo i, græsning og vinterfoder til en ko og en stump kålgård at dyrke, det var den aftægt der kunne blive til gamle Peter Taysen. Herskabet har ikke spildt meget blæk på at ordne de i deres øjne så ubetydelig en sag - for lidt, viste det sig snart.

Peter Taysen og Jørgen Jessen kunne nemlig aldeles ikke enes om, hvordan kontrakten skulle forstås, og et halvt efter, den 26. marts 1740 - måtte forretningen genoptages.

Med fuldmagt fra kancelliråd Paulsen, mødte denne gang Paulsens broder Hans Adolph Paulsen og sammen med ham de gamle kendinge Johan Timmermann (Petersen) og Jørgen Petersen, og nu går man i detaljer:

Kammeret skal være 3 fag langt og 4 alen bredt (5,51 x 2,44 m, 13,44 m²), og et indhugget mærke i loftsbjælken viser, hvor skillerummet skal sættes op. Det skal forsynes med gulv, og passagen fra og til skal være mod vest ud til Tumbøl bygade. Haven skal være 45x10 alen (27,45 x 6,10 m, 167 m²), og fraskilles med et stendige. Der indrømmes desuden Peter Taysen en ret bred sti hen til den. Det bestemmes nøje hvor koen skal have sin bås, hvor høet skal opbevares, og hvor Peter Taysen må have sin egen mødding. Som ny bestemmelse kommer imidlertid, at når Peter Taysen eller hans kone dør, indskrænkes aftægten for efterlevende til fri bolig og have. Resten falder tilbage til kådnerstedet.

Hvorvidt gamle Peter Taysen vandt noget ved denne forretning kan vel diskuteres, men slutningen blev trods alt, at den manglende beskrivelse i kontrakten blev afklaret.

En sådan historie fortæller - at det har ikke været nemt for fattige folk at blive gamle.

Jørgen Jessen f. 1714, død 21.04.1806, 93 år, i Tumbøl, s.a. bolsmand Jes Jørgensen og Maren, Gråstenvej 55 i Tumbøl

Gift 5.01.1740 Kiesten fra Ertebjerg i Tandslet sogn, f. 1707, død 1757, 49 år 6 md., d.a. Matz Christensen i Tandslet sogn.

Børn: 1. Maren f. 1740, tvilling, død 1760, 19 år i Tumbøl, 2. Jørgen f. 1740, tvilling, dødfødt i Tumbøl, 3. Anna f. 1744, død 1747 i Tumbøl, 5. Ellin f. 1747, g. 26.10.1776 med Peter Thomsen fra Kær i Ulkebøl.

Gift 2x 1757 Anna i 47 år, f. 22.04.1733, død 2.10.1810, 77 år, d.a. häusler (husejer) Nis Petersen Lund og Kiesten el. Christin i Tumbøl.

Børn: 1. Kiesten f. 1758, i Tumbøl, død 1758, 11 dg, død i Tumbøl, 2. Anna Christina f. 1759 i Tumbøl, g. 1781 i Broager med tjenesteknægt på Skodsbølgård, Johan Ludewig Franzen, (*Anna Christina d.a. Skeldegårds bau-knægt Jørgen Jessen og Ann*), 3. Jes f. 1761, på Grøngrøft mark, kådner i Skodsbøl, g. 10.10.1794 Anna Cathrina, d.a. kådner Asmus Hansen og Ingeborg i Skodsbøl, 4. Søn f. 1763, på Grøngrøft mark, død 1763, 2 dg. gl., 5. Maren f. 1764, på Grøngrøftmark, død 3 dg. 6. Maren f. 20/11 1765, på Grøngrøft mark, g. 1804 med enkemand Hans Andersen i Tumbøl, se nedenfor, 7. Nis f. 1768, på Grøngrøft mark, g. i Aabenraa, 8. Jørgen f. 1772, på Grønhøj, død 1780, 9. Ann Marie f. 1776, i Tumbøl, g. 1799 Thomas Johannsen fra Bjergskov, (parcellist på Søgårdsmark)

I kirkebogen skriver Pastor Meyland følgende *i kursivskrift* om afdøde Jørgen Jessen følgende:

Aftægtsmand og häusler (husejer) Jørgen Jessen i Tumbøl var en gevaldig brav mand, der har levet et skæbnesvangert liv. I sin ungdom har han bestandig tjent.

Han var gift 1. gang 1740 med afdøde Kiesten Asmussen fra Ertebjerg i Tandslet sogn, men navne på hendes forældre kendes ikke. Han var gift med Kiesten i 17 år og fødte fire børn, hvoraf tre er døde. Ellen lever og er gift 1776 med Peter Thomsen i Kær i Ulkebøl sogn, har født tre børn og har p.t. tre børnebørn.

Gift 2. gang 1757 med Ann Nissen, d.a. afdøde Nis Petersen Lund og Kiestens ægtefødte datter i Tumbøl. Med hende har han levet i 47 år. I ægteskabet er der født ni børn, fire sønner og fem døtre, hvoraf to sønner Jes og Nis og tre døtre Anna Christina, Maren og Marie lever.

For 44 år siden (1761) efter et tordenvejr slog lynet ned i huset, og hans kådnersted i Tumbøl nedbrændte, intet blev reddet - det brændte alt sammen.

Tumbøl Søndermark 9.

Efter at Jørgen Jessens kådnersted på landsbygaden er nedbrændt, flytter Jørgen Jessen og familie til et inderste sted på Grøngrøft mark i Tumbøl ejerlav, kaldt "Grønhøj".

N.B. Hans Thomsen 1685-1751, er fæster af et halvbol på Tumbøl Søndermark 5. Omkring 1731 overtager Jacob Petersen Lassen, halvbolet, hvorefter familien Thomsen flytter til et inderste-hus uden jord oppe på bakken, der i kirkebogen bliver benævnt Grøngrøft mark i Tumbøl ejerlav og kaldt "Grønhøj".

Grøngrøft mark el. "Grønhøj" er en lokalitet beliggende i Tumbøl ejerlav. "Grønhøj" = en grøn høj, en meget synlig høj og markant bakketop i Tumbøl ejerlav, der grænser ned mod Grøngrøft ejerlav. Øverst på denne bakketop, der mod syd grænser ned til Grøngrøft ejerlav, lå der et hus, et inderste sted (hus) uden jordtilliggende.

Cirkel: Tumbøl Søndermark 9
Preussisk kort 1905

Måske er den "Varp" i Søndermarken som tidligere er beskrevet - som han beholdt?

"Grønhøj", Tumbøl Søndermark 9, må være det inderste sted som Jørgen Jessen og familie boede i, indtil de omkring 1781 flyttede til Skeldegård på Broagerland, hvor han blev ansat som bauknægt.

Kirkebogen fortsat:

For 23 år siden (1782) kom Jørgen Jessen til Skeldegård hvor han tjente som Bau-knecht. Her var han i skoven for at fælde træer hvor han kom til ulykke, da et træ faldt ned over ham og knuste begge hans ben. Han lå derefter syg i mange uger og håbede at blive rask, så han kunne fortsætte med at arbejde og fælde træer. Siden den tid var han hjemme i huset, hvor han kun oplevede nød og elendighed.

Hans Andersen flytter ind på inderstestedet.

Hans Andersen f. 1755, død 5.04.1815, 60 år, s.a. hjulmager Anders Christensen og Kirstine f. Jacobsen i Snogbæk

Gift 23.11.1781 enken Ellen, død 22.02.1804, 67 år, d.a. bolsmand Peter Petersen Alsing og Anna i Gejlå. (Ellen gift 1x 1766 med skrædder Hans Nissen i Tumbøl som døde 1774).

Børn: 1. Maren f. 1767, død 1769, 2. Peter f. 1770, død 1771, 3. Maren f. død.

Gift 2x 3.08.1804 Maren f. 20.11.1765, død 22.03.1821, 55 år, d.a. kådner Jørgen Jessen og Anna i Tumbøl

Børn: 1. Anders Andersen f. 17.01.1805, g. 1838 Maren Hansen, kådner på Skovbølmark, død 21.02.1848, 43 år, 2. Jørgen Andersen f. 6.07.1809.

Kirkebogen fortsat:

N.B. Siden den tid var han hjemme i huset og fortæller, at han er flyttet tilbage til Tumbøl, hvor han i iflg. F.T. 1803 beskrives som heuerling, (lejevfolk), hos bolsmand Jens Atzersen på Tumbøl Møllegade 15.

Så tog Jørgen Jessens svigersøn Hans Andersen ham ind i sit hus i Tumbøl og plejede ham indtil han døde der. Siden julen har han snart ligget og snart siddet i sengen. I de sidste 3 uger lå han bestandig. Hans bryst var angrebet og halsen voldte problemer, havde en urokelig tørst, og i de sidste 8 dage var han fuldstændig hjælpeløs.

Jørgen Jessen var en god og brav mand, der gennem arbejde og svære anstrengelser bestræbte sig på at tjene til det daglige brød. Han døde i en alder 93 år og 8 dage.

I Folketælling 1803 beskrives svigersønnen Hans Andersen som inderst uden land og daglejer. Det fortæller, at Hans Andersen har overtaget inderste-huset på "Grønhøj", i forbindelse med, at Jørgen Jessen i 1781 flytter til "Skeldegård" og Hans Andersens giftermål samme år.

Med Lorenz Christian Moos overtagelse af inderste stedet i 1803, flytter familien Hans Andersen til Tumbøl hvor de overtager et hus.

I 1821 købte Johan kromand Hans Andersens hus i Tumbøl for 140 rd. og kakkelovnen for 6 rd.

1803 Lorenz Christian Moos overtager inderste stedet på Tumbøl Søndermark 9.

Lorenz Christian Moos f. 1776, død 10.08.1856, 80 år, s.a. Asmus Petersen Moos og Mette i Spang, Kværs Gift 5.08.1803 Marine f. 17.03.1757, død 8.05.1833, 76 år, enke efter Jørgen Jessen (Schiffer) på "Søndergård" Kirkebjerg 3.

I 1806 tilskødes der stedet 9 tdr. land fra ejendommen "Søndergård", Kirkebjerg 3.

Kirkebjerg 9 - se fortsættelse i Historisk Årbog for Felsted sogn nr. 25. 2007 s. 67-73.

Men hvad skete der med resterne af Jørgen Jessens nedbrændte kådnersted i Tumbøl by

Det synes mest sandsynlige er, at Jørgen Jessens lillebror, skrædder Asmus Jessen, har overtaget jorden fra det nedbrændte kådnersted, idet han fremover benævnes både skrædder og kådner.

Asmus Jessen skrædder og kådner i Tumbøl 1716-1776.

Gift 1746 i Felsted kirke med Ellen 1717-1782, d.a. kådner Laust Hansen i Tråsbøl.

Bøn: 1. Ellin, g. 1781 Michel Jensen, kådner i Tumbøl, 2. Jørgen Asmussen der arvede faderens kådnersted.

I 1770 blev dette kådnersted udflyttet til Sønderborgvej 150, til den "**brune høj**", en oldtidshøj der ligger på modsatte side af Sønderborgvej, men som man nu kun kan ane resterne af i landskabet.

Se fortsættelsen: **Fire kådnersteder i Tumbøl by – udflyttet 1770.**

Kilder:

Søgård gods Jordebøger 1709 og Skovbølgård gods jordebøger 1721

RAÅ. Manuskript til Felsted Sogns historie v/ J.H. Jensen

Skyld- og Panteprotokoller Ladegård. Bind I. og II.

Tumbøl ejerlav: Udskiftning/udflytning i 1770

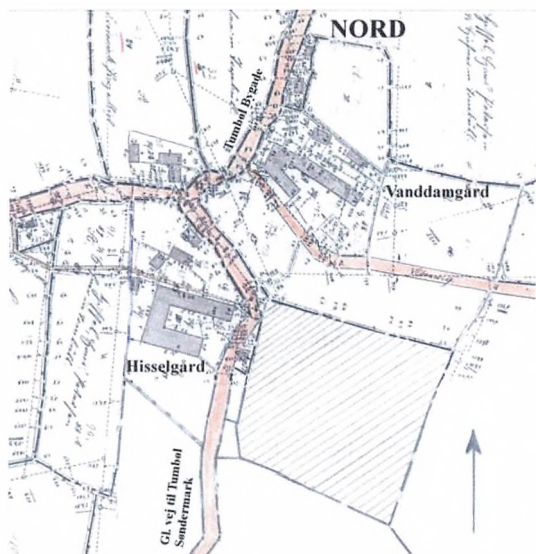
Kirkebøger Felsted sogn

Tak til Inger Buchard i Varde for din hjælp til at få nedskrevet de tyske svært læselige mindeord som pastor Pastor Meylands beskrivelser af Jørgen Jessen.

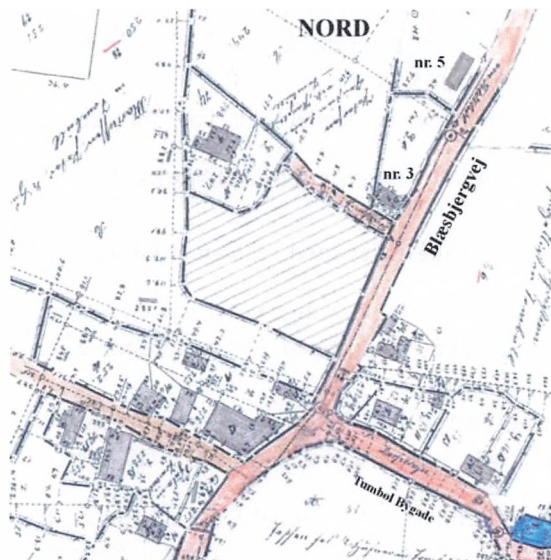
Fire kådnersteder i Tumbøl - under Grøngrøft

I Tumbøl var der op til udskiftningen i 1770 fire kådnersteder under Grøngrøft jurisdiktion, som alle lå i Tumbøl by. De to lå øst for Hisselgård, på østsiden af den gamle vej til Søndermarken. Den tredje kåd lå vest for "æ fot" (Blæsbjergvej), på toften syd for kroen. Det fjerde kåd, Jørgen Asmussen lå midt i byen og var nabo til den gamle skole på Tumbøl Bygade 16-18.

Kådnerne var arvefæstere under godset Grøngrøft, der var ejer af kåd og jorden hvorpå kådnerstedet lå. Kådnerne havde græsningsret på bymarken, men ingen andel i denne.

På det skraverede felt, lå der to fæstekåd i Tumbøl by - indtil udflytningen 1770. I 1909 blev arealet solgt til Hisselgård.

På det skraverede felt nord for kroen lå der et fæstekåd - indtil udflytningen i 1770,

I kirkeregnskaber nævnes navne på følgende kådnere under Grøngrøft jurisdiktion

1636:

Hans Nissen	Landskat 1 rd.	1666-74
Nis Schmidt	Stolepenge 1 sk – Jørgen Jørgensen	Hans Nissen
Nis Snediker	Stolepenge 2 sk – Asmus Hansen	Jørgen Jørgensen
Hans Lydicksen	Stolepenge 2 sk - <i>Nis Lydicksen</i>	Asmus Hansen, Foged
Hans Thomsen, Foged, gibt jährlich wegen das kirchenstuhls über dir 100 rd. daran folie 124 gedacht wird, annoch 6 sk.		Hans Lydicksen

1695:

Kåd	Peter <i>Nissen</i> kromand
Kåd	Oberstløjtnant på Skovbølgård
Kåd	Hans Lydicksen
Kåd 2.	Johan Jørgensen
Kåd 3.	Asmus Nissen

1700-02

Peter <i>Nissen</i> kromand
Oberstløjtnant på Skovbølgård
Hans Lydicksen

Jordebogen af 1709 nævnes 4 kådnersteder under Grøngrøft jurisdiktion, 1721 nævnes 4 kådnere:

Kåd 0.	1/48 plov = 2 kåd v/ Maria Elisabeth Mahrenholtz	afgang: alt er betalt
--------	--	-----------------------

N.B. Hans Thaysen fra Rinkenæs som kådner, død 1713, 37 år, g. 1700 Cathrin Elisabeth Mahrenholtz, d.a. ¼ bolsmand Jørgen Baltzer Mahrenholtz. Børn: Dødfødt, Anna Lucia, Gunder, Ann Cathrin og Maria Elisabeth. Det tyder på, at han har overtaget Mahrenholtz det ene kådnersted og Peter Taysen det andet.

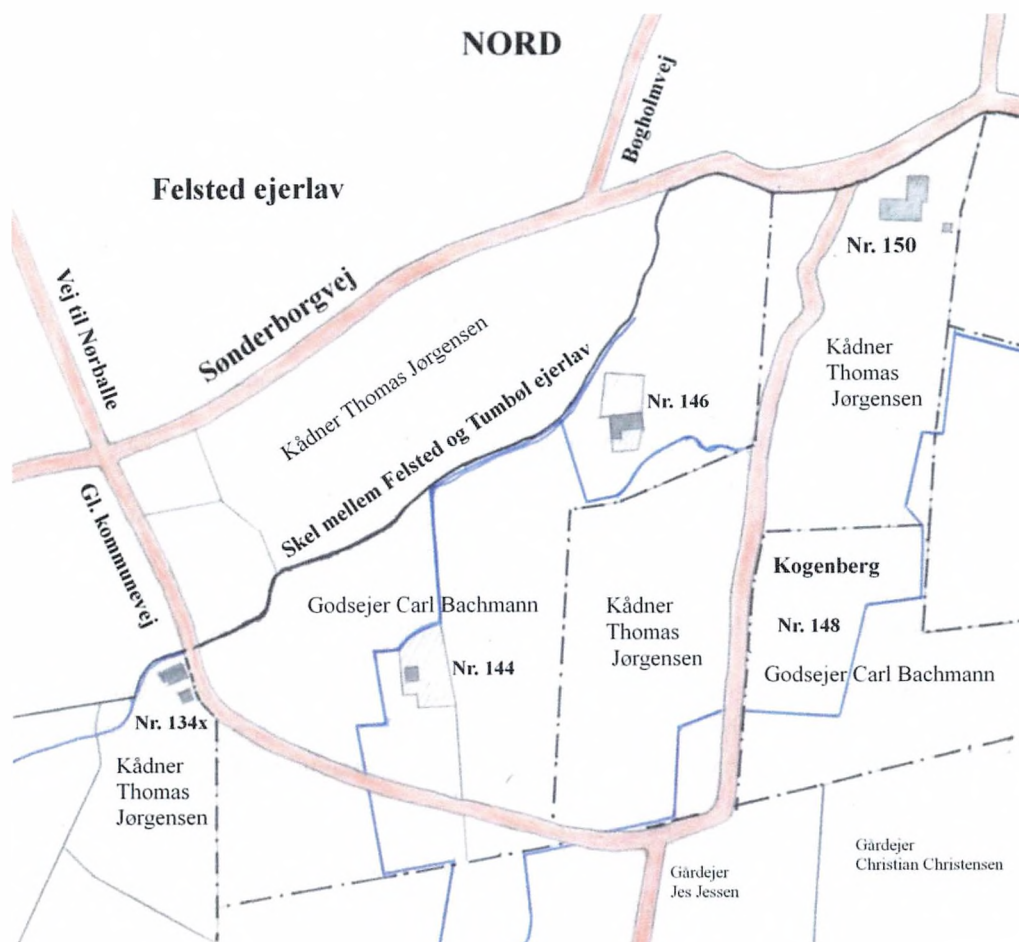
Kåd 1.	1/96 plov Peter Taysen fra Bovrup	1. dg. hoveri ugentlig
Kåd 2.	1/96 plov Johan Jørgensen fra Ketting.	2 dg. hoveri ugentlig
Kåd 3.	1/96 plov Rasmus Nissen fra Rinkenæs	2. dg. hoveri ugentlig

1754. Iflg Contribution (skat), von denen Unterthanen des Gütthers Grüngrift vom 1. sept. 1753 - 1754. Alle kådnersteder betaler hver 4 skilling og 2/3 penning i afgift til Grøngrøft gods hver fjerde måned.

Kåd 1.	Jørgen Jessen
Kåd 2.	Peter Hansen Schneider
Kåd 3.	Hans Christensen Meelskov
Kåd 4.	Peter Rossen
Smedested	Blæsbjergvej 2. v/ Jens Jørgensen Schmidt

Jens Jørgensen Schmidt fra Torp, kådner og smed fra 1745-57 i Tumbøl, g. 1743 Mette Anders dt. g. 2x 1745 Birthe 1715-1756, d.a. bolsmand Peter Petersen og Anna i Tumbøl, g. 3x 1757 Anna Cathrina Lorenzes dt. fra Rinkenæs - familien flytter fra sognet.

Ved udskiftningen og udflytningen i 1770 i Tumbøl ejerlav, blev 4 kådnersteder flyttet ud nord for bymarken i samlet strækning, fra Sønderborgvej 136 til nr. 150

Kortskitse 1873 over de 37 tdr. land – beliggende indenfor den stiplede linje og skellet ind mod Felsted, som de fire kåd fik tildelt ved udskiftningen i 1770.

De fire kådnere under Grøngrøft jurisdiktion der fik tildelt deres nye marker i bonitet som følger:	34 tønder 4 skæpper 11 roder, 86 fod
Dertil kommer en marklykke	2 -- 2 -- 6 -- 50 -
Hans Mehlschau og Hans Jessens boplads	2 -- 18 -- 64 --
Jens Jørgensens tilkøbte areal fra Asmus Andersen kgl. bol	2 -- 21 -- 25 --
I alt	<u>37 tønder, 4 skæpper, 9 roder, 86 fod</u>

Til at udføre dette omfattende arbejde med opmåling og udskiftning af jorden, blev landmåler Niels Jepsen ansat. Niels Jepsen er født i Bjergby på Mors. Få år efter sin konfirmation kom han til Sønderjylland, hvor han boede i Terkelsbøl for derefter at blive lærer i Hokkerup i nogle år. I 1773 blev han antaget som lærer ved Tumbøl skole, som han varetog indtil 1784, hvorefter han blev ejer af en stamparcel, en gård på Kandrupvej 4 i Felsted.

Niels Jepsen var uddannet og eksamineret landmåler og kunne træde til, da Tumbøl ejerlav i 1770 blev udskiftet. Tysk lærte han sig, og han havde en smuk og karakterfuld håndskrift. Han var en dygtig landmåler, der i de følgende år stod for opmåling og udskiftninger i hele Felsted sogn. Han var gift med Cathrine Lorentzen fra Bylderup sogn. Efter hendes død giftede han sig i 1782 med Boel Petersen fra Tumbøl.

De fire kådnersteder var arvefæstekåd under Grøngrøft, og svarer tilsammen i størrelse til et halvbol.

Af byens 4 kådnere var Niels Jørgensen fritaget på livstid for afgifter og hoveri til Grøngrøft. De tre andre kåd betalte hver 14 rd 1/7 sk årligt samtidigt med at de skulle yde 2. 2. og .1 dages hoveri på Grøngrøft.

Men tilbage til de fire kådnersteder og dets fæstere gennem tiderne:

Fortsættelse fra artikel: **Peter Petersen Taysen – Jørgen Jessen's kåd**

Kåd nr. 1. 1/96 plov - beliggende på Tumbøl Bygade og fra 1770 Sønderborgvej 150

Peter Taysen, 1709: 38 år, f. i Bovrup, har 3 børn, hvoraf 1 søn på 3 år. - 1. dg. hoveri ugentlig.
Peter Taysen - se forrige artikel: Peter Petersen Taysen – Jørgen Jessens kåd.
Han står desuden som ejer af et ¼ bol under Grøngrøft, som han har overtaget af Jørgen Baltzer Mahrenholtz.

1739 Jørgen Jessen, gift 1740 Kiesten fra Tandslet, 2x 1757 Anna Nis Lunds dt

1761 Asmus Jessen - skrædder, overtager broderens nedbrændte kådnersted, og kaldes herefter både skrædder og kådner.

Asmus Jessen f. 1716, død 8.10.1776, 60 år, s.a. bolsmand Jes Jørgensen og Maren, Lille Stensvang i Tumbøl. Gift 27.10.1746 Ellen f. 1717, død 10.05.1782, 65 år, d.a. kådner Laust Hansen i Tråsbøl.

Børn: 1. Maren f. 29.08.1747, død 1752, 2. Jes f. 28.08.1749, død 1752, 3. Ellen f. 15.03.1752, g. 1781

Michel Jensen, se **kåd 3**. 4. Jes f 21.05.1754, død 1755, 5. Jørgen f. 26.01.1756, se nedenfor

1770 Kådnerstedet bliver udflyttet til Sønderborgvej 150 til den ”**brune høj**”, en oldtidshøj der ligger/lå på den modsatte side af Sønderborgvej, nordvest for ejendommen. Familien er bedst kendt under navnet ”Brunhøj”, efter den brune høj - et navn der har fulgt familien helt op til nutiden.

1776 Jørgen Asmussen søn, kådner og kromand

Jørgen Asmussen f. 26.01.1756, død 8.05.1819, 63 år. Jørgen Asmussen var gift 3 gange.

Gift 1x 26.10.1781 Ann Lisbeth f. 1762, død 4.07.1784, knap 22 år, d.a. kådner og skrædder Johann Asmussen (Juhler) og Cathrin i Tumbøl, se **kåd 2**.

Gift 2x 15.10.1784 Maren f. 1762 i Terkelsbøl, død 2.06.1795, 32½ år, d.a. skolelærer og landmåler Niels Jepsen og Cathrine i Tumbøl

Børn: 1. Ann Lisbeth f. 1785, 2. Niels f. 17.08.1788, se nedenfor, 3. Asmus f. 1791, død 1796, 4. Cathrin f. 1794, død 1808.

Gift 3x 26.02.1796 Mette Malene f. 1774, død 26.06.1808, 33 år, d.a. bolsmand Johan Hansen og Marie Cathrine f. Korff i Hajstrup

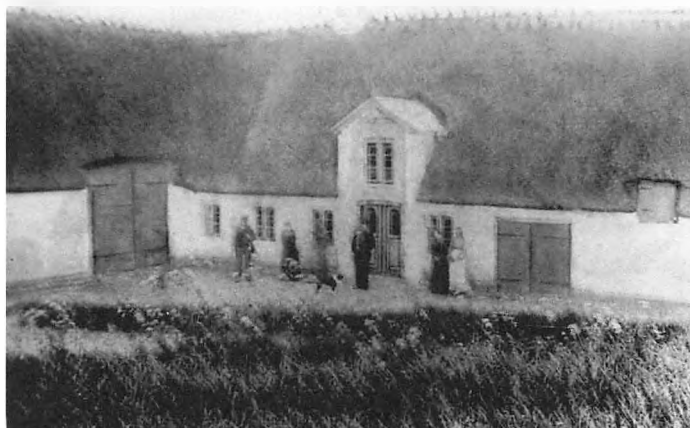
Børn: 1. Maren f. 1797, død 1797, 2. Marie Cathrin f. 1798, død 1808, 3. Rasmus el. Asmus f. 1800, 4. Ellen f. 1804, død 1811, 5. Johan f. 1808, død 1808, 3 md.

1818 Niels Jørgensen søn, kådner og handelsmand

Niels Jørgensen f. 17.08.1788, død 15.02.1864, 75½ år.

Gift 5.04.1816 Ingeborg f. 1786, død 25.10.1853, 67½ år, d.a. kådner Rasmus Skov i Adsbøl og Bodil Lausen fra Avnbøl Snej i Adsbøl sogn

Børn: 1. Thomas f. 24.06.1816, 2. Jørgen f. 14.09.1818, g. 1865 Anna Cathrina fra Aabenraa, 3. Marie Botille f. 1.02.1822, død 23.02.1849, 4. Asmus 16.03.1824, (fadder: Asmus Boysen, Grøngrøft), g. 1855 Anne Auguste Frees, se Velkær 16, Skovbøl, 5. Helene f. 24.06.1826, død 14.04.1889, 6. Botilla f. 2.06.1828, død 24.03.1843.

Kådnerstedet Sønderborgvej 150, opført 1770, nedbrændt 1920

N.B. Niels Jørgensen og Ingeborg havde tjent i mange år ved godsejer Thomas Boysen på Grøngrøft som hhv. tjenestekarl og Trineke som mejerske. Sønnen Thomas blev født ikke fuldt 3 måneder efter at hun og Niels Jørgensen holdt bryllup. Herremanden på Grøngrøft lod som forholdene lå, vielsen finde sted på Grøngrøft og gjorde brylluppet. Det fortæller, at han har været godt tilfreds med sine to medarbejdere, og har villet vise det. Knap to år senere den 18. februar 1818 lod han udfærdige et dokument, hvorved Niels Jørgensen fæstede kådet.

Th. Kaufmann fortæller, at Niels Jørgensen efter de trange tider efter statsbankerotten fæstede alle fire udflyttede kåd.

Familien Jørgensens nære venskab med godsejeren Asmus Boysen på Grøngrøft var sikkert med til, at han var fritaget på livstid for afgifter og fri for at gøre hoveri på godset. De tre andre kåd skulle hver yde 14 1/7 sk årligt til godset samtidig med at de skulle præstere 2. 2 og 1 dags hoveri.

1858 Thomas Jørgensen søn, kådner - Lundt. Skyld- og panteprotokol 1074. folie 389
Thomas Jørgensen f. 24.06.1816, død 5.11.1888, 72 år.

Faddere: Thomas Boysen, Grøngrøft, Peter Nissen Hønsnap, Slyngsten (nabo), Ann Lisbeth Jørgensen, Tumbøl.
Gift 13.05.1838 Trineke Paulsen f. 8.03.1812, død 3.07.1883, 71 år, (sognets jordemoder) d.a. Christian Paulsen, i Kværs.

Børn: 1. Ingeborg f. 23.09.1840, død 23.09.1839, 2. Ingeborg f. 23.09.1840, g. 1876 drejls og kunstvæver Asmus Jørgen Kaufmann, 3. Marie Cathrine f. 8.08.1848, død 19.08.1861, 4. Niels f. 19.03.1847, 5. Marie Botilla f. 26.02.1844, g. 1883 hjulmager og kromand i Felsted Niels Peter Frees, 6. Christian f. 12.09.1856, g. Kathrine Marie Lykke, bosat i Vonsild. Han opterede som 17-årig til Danmark.

Thomas Jørgensen havde gjort tre-årskrigen med, og været med i alle årene 1848-1850. Thomas blev såret af en kugle gennem venstre øreflip i Slesvig by. modtog senere hæderstegnet for deltagelse i krigen.

Ligesom faderen, tjente Thomas Jørgensen i sin ungdom på Grøngrøft og vedblev at holde denne plads, også efter at være gift. Den lovformelige overdragelse af kådet fandt først sted ved kontrakt den 24. maj 1858, undertegnet på Herredskontoret i Gråsten.

I slutningen af januar 1864 blev Niels Jørgensen syg og skrantede i tre uger. Den fjortende februar rykkede preussiske soldater ind og beslaglagde gården med indkvartering. De søgte rundt efter sengeplads og åbnede også døren på vid gav ind til alkoven, hvor Niels Jørgensen lå.

– Du musst raus Grossvater - råbte de ind til ham. Niels Jørgensen lattede sig og svarede hvast tilbage: - æ viger ikke for æ tyskere!

Næste morgen, da man så ind til den gamle i alkoven var han død. Det blev så indkvarteringen der måtte vige og igen rømme gården - hvor der lå lig, kunne der ikke være indkvartering.

1879 Niels Jørgensen søn, f. 19.03.1847, død 8.06.1921, 74 år.
Gift 20.11.1879 Anna Christine f. 15.08.1847, død 11.10.1925, 77 år,
d.a. gårdmand Hans P. Petersen i Kliplev
Børn: 1. Trineke Marie f. 10.12.1880, g. 1852 Hans Johannsen, der døde 1866 som fattiglem, 2. Thomas f. 1.09.1882, 3. Hans Peter Jørgensen f. 3.03.1884, g. 1910 Mette Lassen Jørgensen fra Tastegård, Hans Peter Jørgensen, gårdejer på "Olmersvold", sognerådsformand i Uge sogn, 4. Hans Andreas Jørgensen f. 27.02.1886, g. 1922 Christine Margrethe Knudsen, se Bøgholmvej 2, 5. Christian f. 29.04.1891, død 4.02.1893.

Efter krigen 1864, opterede Niels Jørgensen for Danmark, og aftjente sin værnepligt i Odense.

Som optant med dansk sindelag, havde han derefter - "at forholde sig roligt", og ikke forfalde - "myndighederne til besvær".

1909 Thomas Jørgensen søn
Thomas Jørgensen f. 1.09.1882, død 2.09.1955, 73 år
Gift 19.10.1909 Anna Maria f. 13.08.1887, død 31.12.1968, 81 år,
d.a. parcellist og snedker Lorenz Hansen og Anna Jepsen, Kandrupvej 6. Børn: 1. Niels f. 18.07.1910, se nedenfor, 2. Agnes Christine f. 15.01.1912, g. 1939 Heine Anton Christensen Bjerram, husmand i Stokkehoved, 3. Lorenz f. 14.12.1913, g. 1940 Rigmor Christensen, fra Dalby, 4. Christine f. 26.01.1916, g. 1937 slagtermester Frederik Ludvigsen i Brørup, 5. Marie f. 16.03.1918, 6. Meta Inge f. 23.05.1920, g. 1942 murermester Hans Chr. Clausen i Alslev, Hjordkær sogn, 7. Thyra f. 12.01.1922, g. 1951 Ludvig Jensen Lassen, 8. Annelise f. 15.12.1923, g. 1953 Niels William Thorigaard i Hobro, fra Klejtrup, 9. Thomas f. 29.03.1926, g. 1955 Hanne Skau fra Vandling ved Haderslev.

Thomas Jørgensen aftjente sin værnepligt som tysk soldat ved garde-regimentet i Berlin, og blev igen ved indkaldt ved 1. verdenskrigens start. Første dag i Marneslaget 1914 blev han hårdt såret af en fransk gevær-kugle, der satte sig fast i en af halshvirvlerne, der siden ikke har kunnet fjernes, hvilket har nedsat hans sundhedstilstand og arbejdsevne betydeligt. Se omtale i Jydske Tidende 4.09.1955.

1946 Niels Jørgensen søn

Niels Jørgensen Brunhøj 1847-1921 og barnebarnet Niels Jørgensen 1910-94.

Thomas Jørgensen 1882-1955

Niels Jørgensen f. 18.07.1910, død 15.04.1994, 83 år
Gift 16.11.1945 Christine f. 6.11.1920, død 14.09.1989, 78 år, d.a. gdr. Nicolai Clausen i Dynt, Broager
Børn: 1. Anne Cathrine f. 28.07.1947, g. ingeniør Tage Wulf.

Ejendommen brændte den 25. maj 1920 efter et lynnedslag. En ny ejendom blev nyopført af bygmester Bertel Hansen i Varnæs.

Natten til den 18. august 1942 faldt der 8 bomber i nærheden af ejendommen.

1995 Anne Cathrine Wulf, Niels Henrik Wulf og Thomas Jørgensen Wulf, i lige sameje.

1995 Kaj Mathias Matthiesen f. 30.06.1939, død 2008, s.a. Hans Boysen Matthiesen og Anne Helene f. Petersen - - samlever Karen Margrethe Moos f. 23.11.1929 i Guderup - g. Peter Jensen.

Ejendommens areal p.t. 2.1356 ha.

2009 Jane Stæhr

2021 Sarah Marie Stahlberg

Den nyopførte ejendom på Sønderborgvej 150

Kåd nr. 1. Lidt om kådets historie

Ved udflytningen i 1770 fik kådet tildelt 5.9950 ha

1838 køber Niels Jørgensen, af Tumbøl skoleinteressanten, det gamle 6 fags skolehus samt det tilhørende gartenland.

1839 Kleinsmed Peter Friedrich Lau overtager skolehuset og en del af det tilhørende gartenland.

1908 Af gartenlandet fra det oprindelige kåd, sælger Thomas Jørgensen 0,2692 ha, til hører Jørgen Iversen, Tumbøl Bygade.

Desuden blev der tilkøbt et areal på 2.97.36 ha i Felsted ejerlav, beliggende mellem ejerlavs skellet og Sønderborgvej, se kortskitse. I 1909 bliver arealet solgt til Hans Hansen Jahnsen, Bøgholmvej 3.

Ejere af Sønderborgvej 150 har fra tidlig tid haft et godt forhold til herremanden på Grøngrøft, hvilket sikkert har været medvirkende til, at deres kåd ikke blev nedlagt - som det skete med de tre øvrige kåd. Det gode forhold har måske også været medvirkende til, at familien Jørgensen blev forpagter af jorden fra de nedlagte kåd blev forpagter.

I 1909 solgte Victor Ludwig Siemers på Grøngrøft 11.24.055 ha, hvorved ejendommens areal blev forøget til nu 16.9391 ha.

I 1874 overtager Thomas Jørgensen parcelliststedet Sønderborgvej 134x. af Jens Christensen. I 1879 videre sælger han stedet til væver Asmus Jørgensen Kaufmann og dennes hustru Ingeborg f. Jørgensen, se Historisk Årbog for Felsted sogn 2018 s. 75-89.

Nye tider:

I 1980 overtog Lundtoft kommune store dele af jorden fra Niels Jørgensens ejendom til industriformål. Arealerne på vestsiden af Blæsbjergevej blev byggemodnet til industrigrunde og fik navnet Juelsbjerg efter marknavnet. Ejendommens areal blev derved reduceret til nu 0,7941 ha, art. 107 Tumbøl og 559 Felsted.

Arealerne på østsiden af Blæsbjergevej havde kommunen p.t. ikke nogen direkte planer med - de lå i reserve.

Da efterspørgslen efter nye grunde i ”fattigfirserne” ikke var særlig stor samt, at kommunen havde købt et så stort areal, som der på sigt ikke var planer eller behov for, blev kommunen pålagt at tilbageskøde hele arealet østsiden af Blæsbjergvej til landbrugspligtig jord.

I mellemtiden havde Niels Jørgensen ved en offentlig licitation i 1980, købt ca. 60 ha. jord i Grøngrøft af Socialstyrelsen. Socialstyrelsen havde i 1953 havde overtaget Herregården Grøngrøft og indrettet den til en døgninstitution. Institutionen stod for godsets drift indtil skolehjemmet blev oprettet, hvorefter godsets arealer blev bortforpagtet. Skoven forblev ved salget under Grøngrøft og Socialstyrelsen.

Efter at have overtaget nævnte 60 ha, opførte han efter nogen tid iht. den kontraktlige forpligtelse, et stuehus og en avlsbygning - hvortil der hørte bopælspligt til ejendommen.

I 1984 overtog datteren Anne Cathrine Jørgensen og ingeniør Tage Wulf ejendommen i Grøngrøft og flyttede dertil. Efter faderens død, solgte de ejendommen, Grønbakken 10 til Per Bürger Christensen, og flyttede til Hurup i Thy.

N.B. Ved kåd nr. 2. 3. og 4. - har det ikke været muligt af beskrive hvor de nøjagtigt lå.

Kåd nr. 2. 1/96 plov

Johan Jørgensen Lyssen fra Ketting på Als, f. 1662, bolig og stald på 9 fag.
Gift 1693 Ingeborg Hans dt fra Stenderup f. a. 1661, død 1715, 54 år,
Børn: Maren f. 1694,

Gift 2x 1715 Maren Jens dt. fra Ribe,
Børn: 1. Jørgen f. 1716, 2. Johan f. 1718,

1716 Peter Hansen Schneider fra Rens f. 1692, død 1765, 73 år
Gift 13.05.1716 Ingeborg f. 1688, død 1769, 81 år, d.a. bolsmand Christen Callesen og Anna i Tumbøl
Børn: 1. Sillie f. 1716, død 1718, 2. Anna Margrethe f. 1718, 3. Sillie f. 1720, g. 1759 Hans Jepsen, Præstegårdsvej 5. 4. Hans f. 1722, 5. Cathrin f. 1724, se nedenfor, 6. Christen f. 1727, 7. Christen f. 1730, død 1805, 74 år, g. Maria Lautzen fra Adsbøl, ingen børn. 8. Peter f. 1733, 9. Anna Christina død 1737.

1760 Johann Asmussen (Juhler) (Sv.s.) f. 1732, død 18.03.1802, 70 år, s.a. kådner/bolsmand Asmus Thomsen og Ann i Tråsbøl
Gift 21.10.1760 Cathrin f. 1724, død 10.12.1781, 57 år, d.a. Peter Hansen skrædder og Ingeborg i Tu.
Børn: 1. Anna Elisabeth f. 10.07.1762, død 4.07.1784, 22 år, g. 1784 kådner Jørgen Asmussen, 2. Peter f. 7.01.1764, død 22.11.1772, 9 år, 3. Ingeborg f. 21.03.1766, død 22.02.1772, 8 år,

1791 Johannes Hansen f. ca.1764, s.a. kådner Hans Clemmensen og Maren i Bjergskov,
Gift 12.03.1791 i Varnæs med Karen Christensen, f. 9.08.1767, død 13.04.1797, 30 år. d.a. kådner Christen Erichsen og Ellen i Bovrup
Børn: 1. Ellen Marie f. 19.07.1791 i Bovrup, g. 1817 snedker og naver Johann Andreas Christoph Sierig fra Magdeburg, 2. Hans f. 9.06.1793, 3. Maren f. 8.02.1795, død 22.05.1863, g. 1824 parcellist Frederik Bøllner på Felstedmark, 4. Christen f. 8.03.1797, død 1797.

Gift 2x 20.10.1797 Cathrin Atzers f. 30.07.1760, d.a. fhv. bolsmand Atzer Lorenzen og Leene i Tumbøl
Børn: 1. Caren f. 1.01.1799, g. 27.11.1819 Richel Lorenzen, s.a. Asmus Jensen og Marie f. Christiansen Post i Ladegårdskov.

Kåd nr. 3. 1/96 plov

Rasmus Nissen født i Rinkenæs, 1709- 38 år, har 4 børn, hvoraf 1 søn på 5 år, - 2 dg. hoveri.

Rasmus Nissen f. 1657 i Rinkeæs/Blans, død 1727, 47 år

Gift 1691 Anna f. 1663, død 1733, 70 år, d.a. bolsmand Jens Jafrer, bol Tu. 5 b i Tumbøl,

Børn: 1. Kiesten f. 1690, se nedenfor, 2. Anke f. 1691, 3. Abel f. 1696, 4. Anna f. 1700, 5. Gunder f. 1703, død 1704, 6. Jens f. 1705,

1728 Anders Thomsen fra Marstrup (Sv.s.), død 8.08.1763, 85 år, som inderst i Tråsbøl,

Gift 1728 Kiesten (i Sommersted) f. ca. 1690, død 16.07.1775 i Tråsbøl som en armer hausfrau,

Børn: 1. Elline f. 1729, 2. Asmus f. 1732, død 1785, en armer mand, g. 1770 Hanna Nielsen, blinde Hanna

1733 Hans Christensen *Meelskov* f. 1710, død 30.01.1784, 74 år, s.a. Christen Hansen *Meelskov* jun. og Elline, bol Tu. 19 i Tumbøl. Uddannet murer i Aabenraa

Gift 1733 Elline f. Hansen i Kværs, f. 1703, død 1737, 34 år, d.a. Hans Petersen og Gunder i Bovrup

Børn: 1. Gundert f. 1734, g. Hans Clausen i Bovrup

Gift 2x 1741 Maren f. 1713, død 16.08.1783, 70½ år, d.a. bolsmand Christen Berthelsen og Cathrin i Sottrup

Børn: 1. Christen f. 1742, død 9.05.1802, 60 år som vagabond, g. 1764 Marie Asmussen i Nørballe i 12 år, og efterl. 1 dt. 2. Cathrin Margreth f. 1744, se nedenfor, 3. Hans f. 1747, død 1780, 33 år, ugift, 4. Asmus f. 1750, g. 1775 Ann Petersen fra Bøjskovskov, 5. Lorenz f. 1.11.1753, urmager i Tumbøl og Skovbøl, 6. Dødfødt dt. 1759, 7. Dødfødt 1749.

Jørgen Johannsen (Meelskov)

Jørgen Johannsen (Sv.s.) f. 1745, død 25.03.1792, 46½ år, s.a. kådner Johann Jørgensen og Maren i Broager

Gift 5.08.1773 Cathrin Margreth f. 1744, død 26.12.1818, 74 år, d.a. kådner Hans Christensen Meelskov i Tumbøl og Maren fra Sottrup

Børn: 1. Marie f. 26.02.1774, g. 16.08.1799 Hans Petersen Lock, 2. Maren f. 16.07.1776, g. 5.03.1799 Hans Nielsen, Hyrde på Kiding, 3. Johannes f. 17.01.1779, død 11.01.1802, 23 år, 4. Cathrin f. 24.10.1781, g. ved Ålborg, 5. Ellen f. 2.11.1784, død 1787, 6. Ellen f. 12.07.1789.

Michel Jensen

Michel Jensen f. 1740, død 22.04.1820, 79 år, s.a. Jens Petersen (Matzen) og Johanne i Løsning

Gift 26.10.1781 Ellen f. 15.03.1752, død 30.01.1826, 74 år, d.a. kådner Asmus Jessen og Ellen i Tumbøl

Børn: 1. Ellen f. 3.03.1783, g. 1804 Andreas Petersen, kådner-inderst i Tumbøl, død 12.08.1837, 54 år, (se Sønderborgvej 134x), 2. Ann Marie f. 21.01.1788, g. 1806 Jens Jørgensen Martensen, 2x 1817 Hans Andersen Beuskau f. 31.08.1787, Hans g. 1817 Ann Christensen fra Ensted., 3. Dødfødt 4.10.1790, 4. Asmus f. 4.10.1790, død 4.10.1790, 5. Maren f. 12.10.1791, g. 1815 Rasmus Nissen Bundesen i Bovrup, 6. Anna f. 31.05.1795, død 6.01.1796.

Kåd nr. 4. 1/96 plov

Peter Hans Rossen f. 1787, død 1745, 58 år i Tumbøl

Peter Rossen, ved sønnen Christens død i 1805, nævnes faderen som häusler i Felsted

Gift Sophie Lautzen i Skovbøl. f. 1691, død 1749, 58 år i Felsted

Børn: 1. Christen f. 1730, se nedenfor, 2. Peter f. 1733, 3. Anne Christina f. 1737, nr. 1 og 2 er født i Tumbøl, nr. 3 i Felsted.

Christen Rossen søn, f. 1739, død 26.11.1805, 74 år

Gift Maria Laurantzen i 10 år, ingen børn

Jørgen Martensen

Jørgen Martensen f. 1739, død 25.02.1824, 84 år, s.a. kådner Martin Jørgensen i Rinkenæs
Gift 12.10.1772 Anna Lisbeth Thomsen f. 1747, død 16.11.1825, 79 år, d.a. Thomas Asmussen og Ann i Tråsbøl

Børn: 1. Ellen f. 10.11.1775, g. 1797 bagersvend Cornelius Peter Jahn fra Garding, 2. Marie Margreth f. 10.11.1773, g. 1798 Søren Hansen Lindegård fra Gabøl, 3. Jens Jørgensen f. 5.09.1778, se nedenfor, 4. Thomas f. 11.10.1781, 5. Ann Lisbeth f. 15.06.1786, g. 1810 Christen Christensen Ilsøe fra byen Ilsø ved Viborg, 6. Cicilie f. 29.01.1790, g. 1817 Rasmus Sørensen fra Ladegårdskov

Jens Jørgen Martensen

Jens Jørgensen *Martensen* søn, f. 5.09.1778, død 28.09.1815, 37 år, s.a. kådner Jørgen Martensen og Anna Lisbeth i Tumbøl

Gift 2.05.1800 i Felsted kirke med Anna Margaretha Petersen Truelen f. 21.02.1768, død 30.07.1804, 36 år, d.a. bolsmand Peter Christensen Truelen og Trinick f. Petersen i Felsted

Børn: 1. Jørgen f. 16.09.1800, se Bøgholmvej 3. 2. Trinick f. 2.04.1803, død 10.08.1803, 3. Trinick f. 23.07.1804, død 24.08.1804, 4. uægte barn: Helena Hansen f.

1803 nedlægges kådet og Jens Jørgensen Martensen overtager det reducerede halvbol på Bøgholmvej 3. Jens Jørgensen Martensen g. 2x 27.06.1806 Ann Marie f. 21.08.1788, d.a. kådner Michel Jensen og Ellen f. Asmussen i Tumbøl. Ann Marie f. Jensen, enke efter Jens Jørgensen Martensen, gift 2x 11.01.1817 Hans Andersen Beuschau.

I årene omkring år 1800, nedlægger herremanden på Grøngrøft de tre arvefæstekåde.

Medvirkende til dette kan være - at Stavnsbåndet ved lov i 1805 blev ophævet i hertugdømmet.

På marken Kogenberg lå der et kådnerhus, som herremanden på Grøngrøft efter en tid lod nedbryde. De to øvrige øvrige kådnerhuse som er vist på kortet fra 1873, bliver fremover anvendt som lejebolig til daglejere og arbejdsfolk, indtil de bliver nedbrudt i slutningen af 1800-tallet, og jorden bortforpagtet.

I Historisk Forening for Felsted sogn's hjemmeside, under Hus-Register, er der en kort beskrivelse af de tre kåde: Sønderborgvej 144, 146 og 148.

Grøngrøft kådnere Folketælling 1840

1. Niels Jørgensen, Sønderborgvej 150
2. Lejefolk i godsejer Carl Bachmanns erhvervede kådnersteder:
3. Lejefolk i godsejer Carl Bachmanns erhvervede kådnersteder:
4. Lejefolk i godsejer Carl Bachmanns erhvervede kådnersteder:

Ved Folketælling 1840, bor Ann Mari Riggel og 4 førstefødte børn, og hendes far Richel Petersen Mau i det lille hus, hvor han døde 1841, foruden en ugift slægtning Marie Christensen 58 år.

I det følgende lidt hvem der som lejefolk har boet i to af disse små usle huse.

De første lejefolk vi har kendskab til på Sønderborgvej 144:

Anne Marie Petersen Mau, kaldt An Mari Riggel, født 1806, død 1899, 92 år, d.a. Richel Petersen Mau og Ingeborg f. Todtberg i Skovbøl.

An Mari Riggel, gift 1829 med Jens Petersen fra Torp f. 1806 i Uge sogn, død 1877, 70 år på Fattiggården i Tumbøl. De fik i alt ti børn, hvoraf fire døde som små.

Børn: 1. Gunder Marie g. Knud Ohlsen i Broager, 2. Asmus 1831-32, 3. Asmus f. 1833 g. 1861 Ernestinde Margrethe Krappehøft fra Ulsby v/ Egernefærde, dansk soldat i krigen 1864, emigrerede til Amerika, 4.

Helene (Lene) f. 1835-1909, g. 1860 Peter Iversen Hagelund fra Randerup, 5. Anna Marie f. 1838, g. 1870 Lauritz Michelsen fra Skibet sogn, emigrerede til Amerika, 6. Ingeborg 1840-46, 7. Hans Peter 1843-46,

dansk soldat i krigen 1864, emigrerede til Amerika, 8. Jørgen 1845-46, 9. Hans Peter f. 1847 på Hostrupmark, 10. Jørgen f. 1850, optant.

Thomas Kaufmann født på Naboejendommen Sønderborgvej 134x, fortæller i sin bog ”Minder og Tanker”, udgivet 1962 af Historisk Samfund for Sønderjylland, om sine naboer:

Det afnabohusene som lå nærmest mit hjem, var der en gammel rønne (hus), der lå i en stor have med mange blomster. Nogle hyldetræer skjulte næsten hele huset. Der førte kun stier til huset. Skulle man køre med vogn dertil, kørte man tværs over marken. Huset hørte til herremanden på Grøngrøft, er nu nedbrudt for mange år siden, hustomt og have overpløjet. I den gamle rønne boede en gammel kone sammen med sin søn Jørgen og datteren Helene (Lene). De to unge arbejdede for dagløn på omegnens gårde. De var meget dygtige til at bestille noget, men begge havde de en ulykkelig hang til flasken. Når de om aftenen vendte hjem fra arbejdet, havde deres gamle moder altid en kaffepunch rede til dem. Da jeg var så stor, at jeg gik i skole, måtte jeg ofte hente en flaske brændevin for den gamle kone. Flasken husker jeg tydeligt, det var en grøn, ottekantet literflaske. Som barn ville jeg gerne med mor på besøg hos den gamle kone Anne Marie, der sædvanlig blev kaldt An Mari Riggel, el. Richel efter hendes far der hed Richel til fornavn, og så arvede hele slægten dette tilnavn eller ”øgenavn”.

Huset som de boede i, var kun tre fag stort (1 fag = 183 cm) og opført i bindingsværk med en halv stens mur med fuger i ler. Murene var lave og skæve, vinduerne, som vel aldrig havde set maling, var med blyindfattede ruder. I husets sydende var der én eneste stue med to alkover. Stue omfattede hele husvidden og havde gulv af røde teglsten. En bilæggerovn, en dragkiste, et slagbord og et par stole udgjorde møblementet. På den ene væg hang en amagerhylde med gamle skåle og kopper. Alkovesengene var så korte, at man måtte sove i dem i halvt siddende stilling. Der var så lavt til loftet, at de velvoksne børn altid måtte gå bøjedede ind i stuen. Det nordre fag af huset optoges af et lille køkken med åbent ildsted og bageovn samt en forstue, over hvilken det ikke var loft over. Dørene var så lave, at ethvert voksent menneske måtte bukke sig for ikke at støde panden mod dørkarmen. Mod husets nord-ende var der bygget et skur, som tjente til brænderum.

Den gamle kone havde boet i huset i al den tid, hun havde været gift og siden efter, da hun var blevet enke. Hun hang med hele sit hjerte ved denne lille plet, og hun var ikke til at formå til at flytte derfra. Hun spandt garn og bandt kranse der var hendes hovederhverv. Ann Mari trissede omkring med sine kranse, som hun byttede med fødevarer. En mælkepotte af ler med hank førte hun altid med på sin vandring samt en kurv. Således skaffede hun føden til huset, og virksom havde hun alle dage været.

Thomas Kaufmann fortæller videre:

Jeg har siddet mange timer og lyttet til den gamle kones fortællinger. Mest interesserede jeg mig for at høre om gamle forhold og skikke, og ikke mindst fortællinger fra krigsårene 1848-50 og 1864. Den hjemmевærende yngste søn Jørgen var optant, og den hjemmевærende datters mand havde deltaget i Treårs-krigen og været med i Fredericia slaget. Datterens mand opholdt sig ikke hjemme hos konen, men arbejdede som daglejer og kom kun hjem til konen i ny og næ.

Var huset, den gamle kone med hendes to voksne børn boede i, lille og brøstfældig, så var haven til gængæld stor, over en tønder land. Særlig veldyrket var den ikke, men der groede et væld af blomster i den. En brønd fandtes ikke ved huset, men drikkevand hentedes i en dam i haven. Man hævder nu til dags, at sådant drikkevand er sundhedsfarligt, men den gamle An Mari havde aldrig i sit lange liv brugt lægehjælp. Hun døde i sin rønne – uden læge hjælp – i en alder af 92 år.

Som nævnt boede sønnen Jørgen og datteren Helene, kaldt Lene, sammen med moderen, og de var som nævnt hengivne til drik. Når de ikke havde smagt spiritus, var de temmelig fâmælte, men deres livsglæde og snakkesalighed steg med nydelsen af den kære brændevin. Særlig datteren Lene, gik der ry af i flere sogne. Dermed være ingenlunde sagt, at hun var berygtet eller umoralsk kvinde. Havde brændevinen ikke været, var der vel blevet andet af Lene.

Lejefolk i et af de efterladte huse, Sønderborgvej 146:

Hans Peter Outzen f. 1793, død 30.03.1849, 56 år i Tumbøl, s.a. Peter Autzen og Magdalene Jessen i Marinkes-koppel

Gift 1827 Anne Cathrina f. Sørensen f. 21.06.1802, d.a. kgl. kådner Christian Sørensen Kockedahl og Anna Cathrina Hansen i Tumbøl

Børn: 1. Christina Birgitte f. 30.08.1828, g. 1861 i Ensted med røgter på Krusmølle Hans Seemann, s.a. inderst Johann Ditlev Seemann i Dørpsted, Hollingsted sogn, 2. Peter Nielsen f. 8.02.1830, g. 27.10.1859 Ingeborg Matthiesen f. 21.05.1829, d.a. smed Rasmus Nielsen Matthiesen og Maren f. Petersen i Tumbøl 3. Christian f. 23.07.1832, 4. Jess Clausen f. 17.02.1835, 5. Dødfødt 6.06.1836, 6. Hans Peter f. 2.02.1838, se nedenfor, 7. Nis f. 24.11.1843, død 1846

Hans Peter Autzen søn, f. 2.02.1838, død 20.07.1874, 37 år.

Gift 18.03.1866 Adeline Emilie Friederica Jensen f. 20.04.1839, d.a. arbejder Albrecht Jensen og Anna Catharina f. Asmussen i Tråsbøl

Børn: 1. Anna Cathrina f. 30.06.1866 i Grøngøft kådnerhus, ugift, død 1899, 33 år på Felstedmark, 2. Christina Margretha f. 31.05.1867 på Tumbølmark, død 29.08.1991 på Tumbølmark, 3. Hans Peter f. 13.04.1869, 4. Maria f. 1.08.1873, 5. Eline f. 29.11.1873, 7. Albert f. 9.11.1874

Enken Adeline Emilie Friederica Jensen, død 15.10.1914, 75 år i Felsted

Gift 2x 10.12.1880 med Gottfried Ferdinand Petersen f. 15.10.1820 i Tråsbøl, død 20.06.1907, 86 år i Tumbøl. (Gift med Anne Marie f. Olsen f. 22.04.1822 i Snogbæk, død 6.12.1879, 57 år i Tumbøl. Efterl. 1. Anna Maria g. postbud Johs. Koch i Gråsten, (hun føder en uægte søn Christian Ferdinand Koch f. 1866 i Tumbøl) 2. Andreas f. 1844, se nedenfor, 3. Christian Jacobsen f. 21.06.1846 i Snogbæk, død 8.07.1867, 20 år i Tumbøl, 4. Lene Dorothea f. 1849, p.t. i Amerika og 5. Carl f. 1854, p.t. i Amerika).

N.B. *Gottfried var veteran fra treårskrigen 1848-50, og blev i dagligtale kaldt "Feddelsen"*

Andreas Petersen f. 3.09.1844, død, s.a. Gottfried Ferdinand Petersen og Anne Marie f. Ohlsen i Snogbæk nu i Tumbøl

Gift 1866 Maria Cathrina Dorothea Nielsen fra Blans f. 17.09.1832, død 14.02.1905 i Felstedskov, d.a. inderst Peter Nielsen og Metta Sophia f. Møller i Blans.

Børn: 1. Anna Maria f. 1866 på Felstedmark, 2. Meta Sophie Eline f. 1874 i Tumbøl, g. Peter Chr. Autzen.

Kilder: "Vor Slægts Gaard", "Manuskript til Felsted Sogns historie", RAÅ v/ H.P. Jensen Skovbøl.

"Minder og Tanker" v/ Th. Kaufmann. Hans Johannsen og hustru fru Trinekes slægt.

"Et bolsparcelliststed på Tumbølmark" v/ A.A. Historisk årbog for Felsted sogn 2018, s. 75-89.

"Fire kådnersteder" er samlet og udarbejdet af Andreas Asmussen

Skyld- og Panteprotokoller, Folketællinger, Kirkebøger, Grundbøger m.m.

Foto: Private - Lokalhistorisk forening.

Vilkårsbrev - Tumbøl bønder 1716

Som en følge af nedlæggelsen af 3½ adelige fæste-bol i Tumbøl, blev der oprettet et nyt vilkårsbrev et såkaldt "frihedsbrev" af 6.oktober 1716.

Copia nr. 5. - oversat til dansk af J.H. Jensen, Skovbøl

Det være hermed alle vitterligt, især dem det angår, at eftersom beboerne i Tumbøl har undladt at opretholde de i deres hidtidige vilkårsbrev stående bestemmelser, og der derfor er opstået forskellig uorden og strid i nabolaget, har samme beboere for at fremme byens velfærd set sig nødsaget til at oprette et nyt vilkårsbrev – og at et sådant i overværelse af de to respektive kongelige og højgrevelige herredsfogeder Johann Hindrich Traut og Hindrich Gude til Gråsten er bragt i stand og følgende overenskomst vedtaget.

§ 1.

Det er enstemmigt blevet bifaldet og besluttet, at der i nabolaget skal udnævnes 4 personer til oldermann, og at dette hverv skal gå på omgang. Den ældste af dem skal have dette vilkårsbrev og den sædvanlige stok i sit værge. Disse 4 personer skal beboerne lyde og være følgagtige i alle billige krav; især må de ikke forgribe sig på dem, hverken i ord eller handling. Overtrædelse heraf er groft brud på vilkårsbrevet og medfører bøde til nabolaget på 8 lybskskilling.

N.B. På byens stok havde hver grande sit stykke, mærket med hans forbogstaver eller bomærke. Bøder der ikke betales kontant, erindredes ved et indsnit i stokken.

§ 2.

Når som helst oldermændene finder det nødvendigt at sammenkalde nabolaget, skal den ene nabo meddelelsen videre til den anden, og hvem der måtte forsømme sådant af uagtsomhed, skal derfor bøde til herskabet og til straf give nabolaget 4 sk.

§ 3.

Til berammet tid skal husbonden personligt indfinde sig eller – ifald han skulle være forhindret af hovtjeneste eller af andre gyldige årsager – lade sig undskylde. Hvem der handler derimod, ifalder bøde til øvrigheden og må til straf give nabolaget 6 sk.

§ 4.

Enhver er pligtig til at have sine hegn, gærde og hække i personlig stand til majdag og at holde dem vedlige til sædvanlighed. Overtrædelse medfører bøde til øvrigheden og i straf til nabolaget 4 sk.

§ 5.

Ingen – kan være sig bolsmand, kådner eller inderst – skal understå sig til at bryde noget ud af hegnet og føre det med sig hjem. Hvem der handler derimod og bliver taget på fersk gerning, ifalder bøde til øvrigheden og giver straf til nabolaget 6 sk.

§ 6.

Ej heller skal nogen lade sig friste til at stige over hegnene og gærderne eller i høsttiden efter eget lykke at bryde igennem hegnene. Ved overtrædelse bøde til øvrigheden og straf til nabolaget 4 sk.

§ 7.

Hvis nogen skulle se en anden stige over hegn og gærde og ikke anmelder det til oldermændene, men siden lader den pågældende høre for det, skal han ligeledes give nabolaget 4 sk, i bøde.

§ 8.

Såvel i foråret som i høsttiden skal enhver følge den rette vej med sine heste og hverken ride eller køre gennem sine naboers korn og græs. Ved overtrædelse bøde til øvrigheden og i straf til nabolaget 4 sk.

§ 9.

I plovtiden vil nabolaget holde samråd og aftale, til hvilket tidspunkt arbejdet skal påbegyndes. Enhver fortsætter da så vidt gørligt dermed uden ophold. Det samme gælder under høsttiden og kornhøsten. Hvem der handler derimod og påbegynder sådant arbejde uden oldermændenes vidende, skal give bøde til øvrigheden og til straf give nabolaget 8 sk.

§ 10.

I høsletten og kornhøsten må heller ingen ved nattetid køre hverken hø eller korn eller lignende ind fra marken, da det let bliver lejlighed til marktyveri og følgelig anledning til mangehånde stridigheder. Hvem der handler derimod, ifalder der bøde til øvrigheden giver straf til nabolaget 16 sk.

§ 11.

Ingen må stå mere kvæg ud på græsgangen eller stubbene, end det tilkommer ham. Hvem der handler derimod, ifalder bøde til herskabet og må desuden i straf til nabolaget give 16 sk.

§ 12.

Hvem der ligeledes uden oldermændenes samtykke står sine heste, kører, får svin eller gæs ud på græsgangen om foråret eller efter endt høst ud på stubbene, han ifalder bøde til øvrigheden og giver i straf til nabolaget 8 sk.

§ 13.

Ingen skal tage udenbys kvæg ind på græsgangen, uden at han har budt sig til overfor naboerne, eftersom byens folk, bols mænd såvel som kådnere, altid er nærmere til at komme i betragtning end fremmede. Og hvis udenbys kvæg kommer på græsgangen, må det ikke gå der længere end til majdag, til stubbene begynder at grønnes. Hvem der handler derimod, skal give bøde til herskab og nabolaget ½ tønde øl.

§ 14.

Vil nogen holde hingst, må han ikke slå den løs i den fælles græsgang, men skal enten fodre den udenfor eller tøjre og græsse den i sin hustoft. Ved overtrædelse i bøde til nabolaget 16 sk.

§ 15.

I fald nogen heste eller kvægskulle få skurv eller anden smitsom sygdom, må vedkommende ikke undersøge sig til at stå sådanne dyr ud i den fælles eng eller græsmark, men skal være pligtig til enten at fodre det syge dyr udenfor stalden eller holde det tøjret i sin hustoft, indtil og så længe, som der bliver anvist ham et afsides sted til det af nabolaget. Bifaldet og anordnet til forøget sikkerhed.

§ 16.

Enhver der køber udenbys heste eller kreaturer, skal ved sin hjemkomst forevise oldermændene, hvad han har købt og angive for dem, fra hvilken by det stammer. Hvem der handler herimod, ifalder højeste bøde til herskab og må til staf give nabolaget 16 sk.

§ 17.

I de tilsåede kornmarker, (de sure lavninger, som man pløjede uden om), må igen ingen tøjre heste eller andre kreaturer. Ved overtrædelse højeste bøde til herskab og til nabolaget 16 sk.

§ 18.

Nabolaget har tilladt, at Peter Matthiesen må tøjre i sin hustoft, men ifald de tøjrede kreaturer skulle komme løs, vil han til straf give nabolaget 3 sk. for hvert stykke, og hvis han skulle tøjre udenfor toften, være pligtig til at give nabolaget ½ tønne øl.

§ 19.

Ligeledes har nabolaget bevilget, at nis Juhler må tøjre på sit eget jordstykke i Nørballe, nemlig når marken nord for byen er indhegnet og tilsået; men når denne mark ligger hen i græsning, da er det forbudt ham at tøjre.

§ 20.

Ligeledes har Peter Jensen og Hans Petersen frihed til at tøjre i ”Wehemos” (vejmaj el. vejmade), dog på den betingelse, at hvis kreaturerne kommer løs, skal der til straf gives nabolaget 3 sk for hvert.

§ 21.

Endvidere er det blevet fastsat, at der på ingen måde slås tyre løs i ko-lykken.

§ 22.

Hvem der af ond vilje og med hensigt lader sine kreaturer gå i naboels korn eller græs til slet, Give bøde til herskab og giver til straf nabolaget 16 sk.

§ 23.

Hvis nogen kreaturer på grund af uefterrettelighed eller anden forseelse bliver fundet i den indhegnede rugmark før majdag, da skal den de tilhører, til straf give nabolaget 4 sk, for hvert, det være sig heste eller hornkvæg, og for hvert får eller svin 1 sk. Men hvis nogens kreaturer bliver fundet i rugen eller andre tilsæede marker efter majdag, er bøden den dobbelte, og han ifalder desuden bøde til herskabet.

§ 24.

Hvis nogens kvæg er blevet indfanget og opstaldet, og ejeren bevisligt skulle vove at fjerne det fra gården, hvor det er staldet op, da skal han bøde til herskabet og til straf give nabolaget ½ tønne øl.

§ 25.

Enhver skal sætte ringe i næsen på sine svin i rette tid, for at oprodning af jorden kan forhindres. Hvem der forsømmer dette, giver bøde til herskab og til straf 4 sk. til nabolaget for hvert stykke.

§ 26.

Hvis nogens kvæg skulle vise tilbøjelighed til at bryde ud, og den pågældende gøres opmærksom derpå, men ikke agter på det og ikke holder øje med sit kvæg, da skal han ikke blot erstatte den forvoldte skade, men også give bøde til herskabet og til straf give naboerne 8 sk.

§ 27.

Hvis nogen ved at overtræde dette vilkårsbrev er kommen til at skyldte nabolaget og trodskelsbørlig opfordring holder betalingen tilbage, da bliver han pantet for den. Skulle han i så fald fare frem med trodsige og vrede ord, skal han derfor end videre ifalde bøde til herskabet og til straf give naboerne 8 sk.

§ 28.

Når nabolaget bliver kaldt sammen, skal som sædvanlig al strid være bilagt og afgjort, at de bagefter, hvis det befales, kan begive sig til kros, og selv der tillades der ingen stridigheder, men alt skal i slethed og i godt og fortroligt naboskab. Ved overtrædelse højeste bøde til herskabet og i straf til naboerne 6 sk.

§ 29.

Nabolaget skal hvert år føre et rigtigt register over alle overtrædelser og indgive dette til øvrigheden, for at man kan se og erfare, hvorvidt og på hvad måde dette vilkårsbrev bliver varetaget. Hvem der forsømmer dette, ifalder bøde til øvrigheden og skal til straf give nabolaget 12 sk.

§ 30.

Hvis der i øvrigt skulle opstå nogen strid angående de heri anførte bestemmelser, da skal afgørelse ske ved flertalsbeslutning og den mindre del skal følge den større. Hvis alligevel en eller flere af mindretallet formener sig forud rettet og begærer og begærer anstand for at bringe sagen for deres øvrighed, da skal der gives dem en sådan på 24 timer, for at de i løbet af denne frist kan indhente deres øvrigheds eller dennes betjentes afgørelse. Men hvis sådant ikke sker inden for den tilsagte frist, da træder naboskabets beslutning i kraft og bliver udført af dette.

Eftersom nu ovenstående er bifaldet og besluttet af samtlige beboere i Tumbøl og tillige blevet bekræftet ved deres egenhændige underskrift, så har også til yderligere godkendelse de to ovennævnte herredsfogeder bekræftet dette vilkårsbrev.

Således sket i Tumbøl d. 6. oktober 1716.

J.H. Traut, egen hånd Hinrich Gude, egen hånd.

Og hermed følger Tumbøl beboernes underskrifter af de 6 fyrstelige og 22 adelige bolsmænd i landsbyen. Peter Petersen, Hans Hansen, Hans Chrestensen, Jes Jørgensen, Jacob Nissen, Lorentz Atzersen, Asmus Asmussen, Friedrich Lorentzen, Peter Hansen, Nis Petersen, Lorenz Hansen, Lorenz Hansen jun., Jes Hansen, Ras Lorentzen, Jep Christensen, Peter Nissen, Jørgen Jørgensen, Jørgen Petersen, Asmus Jensen, Asmus Truelsen, Peter Taysen, Nis Asmussen, Hans Jørgensen, Jørgen Jensen, Lorentz Didericksen, Hinrich Berendtsen, Matthias Petersen, Peter Matthiesen, de tre kådnere, en for alle og alle for en.

Således udtrykte sønderjyske bønder nu ikke i 1716, og da slet ikke på tysk. Den juridiske bistand de har fået, giver sig tydeligt til kende i sprog, ordvalg og udformning. Man tager næppe fejl, når man går ud fra, at det er overleverede for mark fællesskabet, der her er sat i system og suppleret med bestemmelser, som man fra øvrighedens side ønsket tilføjet. Det gælder især de sidste to paragraffer - § 29. sætter bylavet under øvrighedens tilsyn og sikrer samtidig dens del af de idømte bøder. §30. har til formål at beskytte enkeltmand eller et mindretal i bylavet mod vilkårlighed fra flertallets side.

Kilde: Ib Andersen, efterladte og nedskrevne dokumenter.

